

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Dette er en digital kopi af en bog, der har været bevaret i generationer på bibliotekshylder, før den omhyggeligt er scannet af Google som del af et projekt, der går ud på at gøre verdens bøger tilgængelige online.

Den har overlevet længe nok til, at ophavsretten er udløbet, og til at bogen er blevet offentlig ejendom. En offentligt ejet bog er en bog, der aldrig har været underlagt copyright, eller hvor de juridiske copyrightvilkår er udløbet. Om en bog er offentlig ejendom varierer fra land til land. Bøger, der er offentlig ejendom, er vores indblik i fortiden og repræsenterer en rigdom af historie, kultur og viden, der ofte er vanskelig at opdage.

Mærker, kommentarer og andre marginalnoter, der er vises i det oprindelige bind, vises i denne fil - en påmindelse om denne bogs lange rejse fra udgiver til et bibliotek og endelig til dig.

Retningslinjer for anvendelse

Google er stolte over at indgå partnerskaber med biblioteker om at digitalisere offentligt ejede materialer og gøre dem bredt tilgængelige. Offentligt ejede bøger tilhører alle og vi er blot deres vogtere. Selvom dette arbejde er kostbart, så har vi taget skridt i retning af at forhindre misbrug fra kommerciel side, herunder placering af tekniske begrænsninger på automatiserede forespørgsler for fortsat at kunne tilvejebringe denne kilde.

Vi beder dig også om følgende:

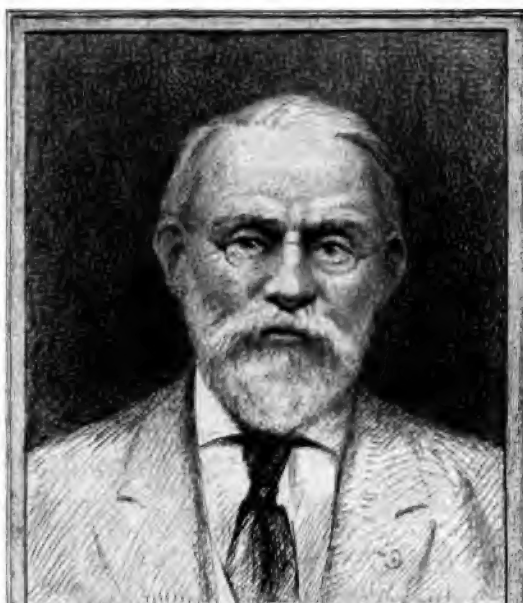
- Anvend kun disse filer til ikke-kommercielt brug
Vi designede Google Bogsøgning til enkeltpersoner, og vi beder dig om at bruge disse filer til personlige, ikke-kommercielle formål.
- Undlad at bruge automatiserede forespørgsler
Undlad at sende automatiserede søgninger af nogen som helst art til Googles system. Hvis du foretager undersøgelse af maskinoversættelse, optisk tegngenkendelse eller andre områder, hvor adgangen til store mængder tekst er nyttig, bør du kontakte os. Vi opmuntrer til anvendelse af offentligt ejede materialer til disse formål, og kan måske hjælpe.
- Bevar tilegnelse
Det Google-"vandmærke" du ser på hver fil er en vigtig måde at fortælle mennesker om dette projekt og hjælpe dem med at finde yderligere materialer ved brug af Google Bogsøgning. Lad være med at fjerne det.
- Overhold reglerne
Uanset hvad du bruger, skal du huske, at du er ansvarlig for at sikre, at det du gør er lovligt. Antag ikke, at bare fordi vi tror, at en bog er offentlig ejendom for brugere i USA, at værket også er offentlig ejendom for brugere i andre lande. Om en bog stadig er underlagt copyright varierer fra land til land, og vi kan ikke tilbyde vejledning i, om en bestemt anvendelse af en bog er tilladt. Antag ikke at en bogs tilstedeværelse i Google Bogsøgning betyder, at den kan bruges på enhver måde overalt i verden. Erstatningspligten for krænkelse af copyright kan være ganske alvorlig.

Om Google Bogsøgning

Det er Googles mission at organisere alverdens oplysninger for at gøre dem almindeligt tilgængelige og nyttige. Google Bogsøgning hjælper læsere med at opdage alverdens bøger, samtidig med at det hjælper forfattere og udgivere med at nå nye målgrupper. Du kan søge gennem hele teksten i denne bog på internettet på <http://books.google.com>

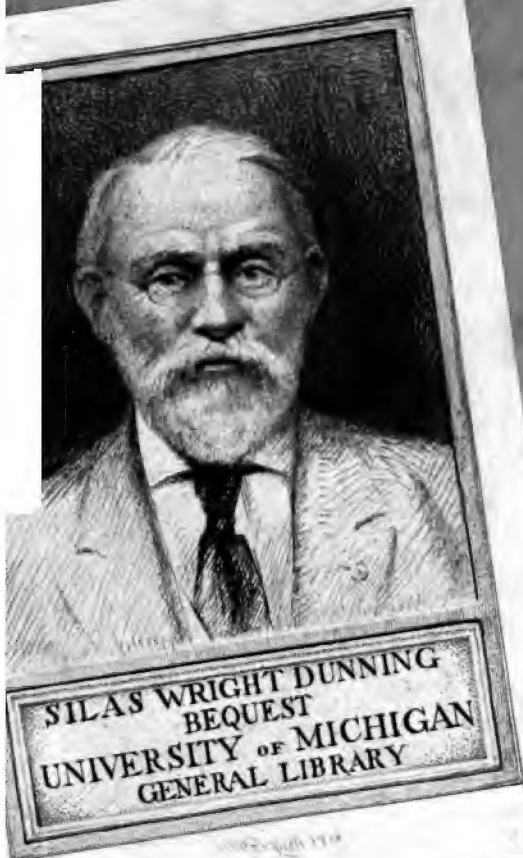
B 1,019,810

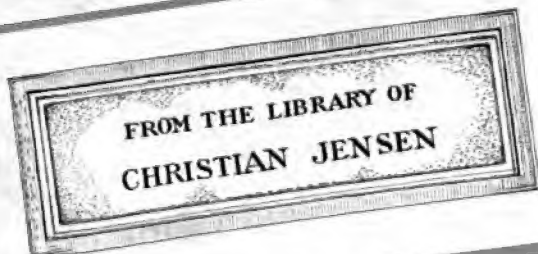

SILAS WRIGHT DUNNING
BEQUEST
UNIVERSITY OF MICHIGAN
GENERAL LIBRARY

FROM THE LIBRARY OF
CHRISTIAN JENSEN

SILAS WRIGHT DUNNING
BEQUEST
UNIVERSITY OF MICHIGAN
GENERAL LIBRARY

FROM THE LIBRARY OF
CHRISTIAN JENSEN

Almindeligt
Forfatter-Lexicon

for

**Kongeriget Danmark med tilhørende Vilande,
fra 1814 til 1840,**

eller

Fortegnelse

over

de sammesteds fødte Forfattere og Forfatterinder, som levede ved Begyndelsen af Aaret 1814, eller siden ere fødte, med Anførelse af deres vigtigste Levnets-Omfærdigheder og af deres trykte Arbejder;

samt over

de i Hertugdømmerne og i Ublandet fødte Forfattere, som i bemeldte Tidrum have opholdt sig i Danmark og der udgivet Skrifter.

Red

Thomas Hansen Erslew.

Credite Bind.

C-D.

Kjøbenhavn.

Forlagsforeningens Forlag.

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

1853.

DUNNING
HILL
12-14-39
39683

S.

Saabye (Hans Egede), f. i Juli 1746 paa Strøms ved Kjøbenhavn, hvor hans Fader Jørgen Saabye da var Præst, siden til Nagerup og Kirkerup i Sjælland (f. 1705 i Listerup, Aarhus Stift, † 1767); hans Moder Petronelle f. Egede (f. 1716 i Kirkevaag i Nordlandene, † 1805 i Børslev i Sjælland, yngste Datter af Biskop Hans Egede og Giertrud Rasch). Dimitteret fra Købstads Skole, hvori han optoges 1759, blev han Student 1764; afslørede d. 26de Marts 1767 den theologiske Embedsexamen (H. ill.); blev strax efter Alumnus i det grønlandske Seminarium, og d. 20de Apr. 1770 ordineret Missionair i Clausshavn og Christianshaabs Districter i Grønland; d. 1ste Decbr. 1779 sognepræst til Baafse paa Falster; d. 3die Febr. 1792 til Rasklöv i Sjælland; d. 29de Marts 1799 til Børslev og Jordløse sidd., og d. 6te Decbr. 1811 til Udby i Kjøbenhavn. † 31te August 1817. — * 2de 1770 Bibeck Margrethe Thye (f. 1748, † 1833 i Valby), Datter af Præsten Laurig Munch Thye til Hvedstrup og Kjøbenhavn i Sjælland. — (Jøfr. Statist. 1817, Nr. 78. 79).

Brudstykker af en Dagbog, holden i Grønland i Aarene 1770—1778. Med Forerindring af Stiftets Biskop (J. Plum) i et Brev til Geheimconferenceraad Pölow. Dresden 1816. (L. T. 1816, Nr. 47; Allg. P. Z. 1819, October, Nr. 259). Overs. paa Svensk af Lönblad under Titel: Fragmenter af en Dagbok ic. Stockholm 1817. (Svensk Litteraturlit. 1817, Nr. 16); paa Tydsk: Bruchstücke eines Tagebuchs, gehalten in Grönland in den Jahren 1770 bis 1778 von Hans Egede Saabye. Aus dem Dänischen übersezt von G. Fricke. Mit einer Vorrede des Uebersetzers, enthaltend einige Nachrichten von der Lebensweise der Grönländer, der Mission in Grönland, sammt andern damit verwandten Gegenständen und einer Karte über Grönland. Hamburg, 1817. [Gedruckt in Kopenhagen]. (L. T. 1817, S. 696—98; Neue Allg. geograph. Ephemeriden 1818, Bd. III, Stück 4. S. 437—456; Allg. P. Z. 1819, October, Nr. 259, jøfr. L. T. 1820, S. 60—61; Leipz. L. Z. 1821, S. 2528; William

Scorebys des Jüngern Tagebuch einer Reise auf den Wallfischfang, übers. von Fr. Kries, 1825; Röring's "Columbus" 1827, Februar; paa Engelsk af E. Pendersen. — (Ailbeels efter Autogr.).

Sadolin (Niels), f. d. 19de Octbr. 1778 i Rold i Viborg Stift, Son af Ole Hansen Sadolin (f. 1735, † 7 1805), daværende Sognepræst til Rold og Vebbestrup, siden (7 1786) til Bire, Dre og Valøgaard, og Mette Elisabeth Brochner (f. 1742, † 1788, en Datter af Præsten til Rarby paa Mors, Peder Brochner og Ane Lassen). Blev privat dimitteret til Universitetet i Efteraaret 1795; underkastede sig i det paafølgende Foraar den philologisk-philosophiske Examen med Udmærkelse, og i Januar 1799 den theologiske Embedsexamen med Charakteren Laudabilis; var derefter Huuslærer i meer end 5 Aar hos Kammerherre Krogh paa Kroghenlund i Fyen; blev d. 29de Marts 1805 Vicepastor i Nørhæf, Sønderhæf og Rasten i Viborg Stift, og d. 26de Maj 1826 Sognepræst til Torriid og Vetslet i Aarhus Stift; d. 6te September 1833 kaldet til Præst i Højtostrup i Sjælland, men forblev i sit forrige Embede. — * 7 1811 Maria Magdalene Christine Dorothea Jørgensen, Datter af Etatsraad Stephan Jørgensen og Anne Eybille f. Wörning.

Kort Jordbeskrivelse især til Brug i Almueskolerne. Randers 1819.

Veiledning til Kundskab om Fædrelandet og dets Begivenheder, for den danske Almue. Kbh. 1833.

Tale holden ved Bibelselskabsfesten i Horsens Kirke den 22de August 1834. Horsens. 16 S.

3 Møllers "Theologisk Bibliothek" (Vidst om Kirkeisciplinen, XIII. 1—20; Kort Udsigt over Keiser Jullands Levet, som Indledning til Oversættelsen af hans Brevbrev, XX. 1—31. (V. T. 1823, Nr. 31). — 3 Sammes "Nyt theologisk Bibliothek" (Bemærkninger ved Evangeliernes Sammenligning, I. 51—91; jvfr. IV. 163 flgg., af A. G. Rudelbach; V. T. 1823, S. 496—97).

Breve i det danske Bibelselskabs 6te Beretning, S. 89—91; 7de Beretn. S. 73—74; 8de Beretn. S. 78—79.

Nekrolog over Pastor Hans Brochner, i Aarhus Stifts-Tidende 1839, Nr. 116. (og i Døds "Supplementblade" Nr. 28).

Sager (Hans Carl), f. d. 21de April 1808 i Thisted, hvor hans Fader Krigsraad Adam Andreas Sager dengang var Districtschirurg (siden i Hirschholm); hans Moder Ette Lene Marie f. Hamborg († 7 1819, i sit 35te Aar, Datter af Vagermester Hamborg og Cecilia Maria f. Enidstrup). Dimitteret fra den Kjøbenhavnske Borgerdydsskole blev han Student 1826; erholdt Udmærkelse ved Examen Artium, saavel som ved den philologisk-philosophiske Examen i det paafølgende Aar; underkastede sig i Efteraaret 1831 den latinsk-juridiske Examen's theoretiske og

praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis; blev 1836 Vagermester paa Besterbro ved Kbhvn (fulgte sit Vageri 1846); 1840 valgt til Borgerrepræsentant i Kbhvn; f. A. tillige Medlem af den administrerende Direction for Fattigvæsenet sfd.; d. 29de Juli 1841 lønnet Medlem af samme Direction (og udtraadte da af Borgerrepræsentationen); valgtes 1840 til Stænderdeputeret for Hovedstaden, og mødte i denne Egenskab ved Stænderforsamlingerne i Roeskilde 1844 og 1846; blev i Marts 1847 Proceprocurator ved Lande-Dover samt Hof- og Stadsretten. — * 2³ 1841 Theresse Wilhelmine Hvidt, en Datter af Etatsraad, Bankdirecteur og Grosserer Lauritz Nicolai Hvidt og Vilhelmine Theresse f. Lørd.

Beretning om det Kjøbenhavnske Fattigvæsens Stitelser. En Comitébetænkning, afgiven til de 32 Rands Forsamling af F. Sager, B. Dunsfeldt og N. Meinert. Kbh. 1840. 48 S. (Fædrel. I. 1840, Nr. 122, anm. af E. N. David; jvfr. sfd. S. 842—43).

Om Kjøbenhavn, som Stad og Fæstning. En politisk Brochure. Kbh. 1846.

3 „Kjøbenhavnsposten“ (Hospitalet for Affindige paa Vidstrupgaard, 1840, Nr. 75, 96; o. fl.).

3 „Danst Ugestrift“, redig. af J. J. Schouw, 2den Række, (Om de utiladelige ægtefællelige Forbindelser i den Kjøbenhavnske Almueklasse, I. Nr. 26. [jvfr. II. Nr. 33, af E. E. M. Erop, og S. 283—84, af E. B. Koltboff]; Nogle yderligere Bemærkninger om ulovlige ægtefællelige Forbindelser i den Kjøbenhavnske Almueklasse, II. Nr. 46. [jvfr. sfd. Nr. 48 og 49, af E. N. David]; Et Forslag angaaende en Reform af St. Hans Hospital for Sindssvage paa Vidstrupgaard, VI. Nr. 132 og 133 (med et Afrids); særskilt aftrykt. Kbh. 1844. [jvfr. sfd. Nr. 137, S. 111—18, af Dørup, Jønger og Poppe]; Nogle Bemærkninger i Anledning af det foreslaaede Hospital for Børn, VIII. Nr. 198, S. 277—92).

3 „Den Berlingske Tidende“ („Fædrelandet“ om Vidstrupgaard, 1843, Nr. 342; jvfr. Fædrel. IV. 1843, Nr. 1455, af J. N. Hübner).

3 „Danst Folkeblad“ (Handel om Søn- og Pelligdagene ifølge den nye Anordning om deres Overholdelse, XI. Nr. 7).

3 „Fædrelandet“ (De Fattiges Tilstand i Kjøbenhavn i denne Vinter, 1847 Nr. 10 og 11; De Fattiges Undersøttelse i Kjøbenhavn i denne Vinter, sfd. Nr. 12. [jvfr. Nr. 24, 25, 26, af E. S. Bisby; Berl. Tid. 1847, Nr. 23, af A. Fibiger). — Desuden flere anonyme og pseudonyme Artikler i Dagbladene (bl. a. i Davids „Fædreland“). — (Revideret).

Salchow (Johann Adam Ulrich), f. d. 19de Juni 1774 i Meldorf i Sønderditmarsken, hvor hans Fader Dr. Ulrich Christoph Salchow († 2° 1786, jvfr. Nordes's Lex. S. 492) var Physicus. Blev Lieutenant ved Jæltjæger-Corpsen; siden Ritmester; 1808 Divisionsquartiermester i Generalquartiermester-Staben; 1812 Overadjutant i Generaladjutant-Staben og Major af Cavalleriet; 1817 Oberstlieutenant; d. 16de Maj 1824 Ridder af Danebroge; 1826 Generalrigscommissair i Hertugdømmerne, og Oberst; d. 1ste Novbr. 1828 benaaded med Dane-

brogsmændenes Hæderstegn; d. 28de Juni 1840 Commandeur af Danebroge; var 1840 og 1841 Medlem af Militaircommissionen i Odense. (Vfr. Fædrel. I. 1840, Nr. 57; N. Staatsb. Magaz. X. 432—33). — * Eleonore Christine Friederike Benicken († 27 1817 i Kbh.).

Ludvig Jacob von Binger, en biographisk Skitse, i Magaz. f. milit. Videnskabelighed IV. Aarg. S. 172—91. (overs. paa Tydsk af Lorenzen i Provinzial-Berichte 1822, III. 58—68).

Salicath (Gerhard Giese), f. d. 20de Juni 1788 paa Gaarden Skovlyst ved Frederiksborg, Søn af Holzførster og Landvæsendecommissair Johan Frederik Salicath og Ane Marie Videmark Sælbøe (f. 1761, † 13 1816). Dimitteret fra Frederiksborg Skole 1805; tog i Juli 1811 theologisk Attestats (Laud.); blev d. 29de Nov. 1815 Sognepræst til Hørrested og Allindemagle i Sjælland; d. 2den Maj 1833 til St. Mittels Kirke i Slagelse og 1836 tillige for Heininge Menighed; erholdt d. 28de Decbr. 1836 Rang med Sognepræsterne i Kjøbenhavn; udnævntes d. 22de Juli 1841 til Provst for Slagelse Herred; d. 28de Juni 1845 til Ridder af Danebroge. — * Flora Emilie Topp.

Udgav: Efterretninger fra Sorø Amts landoeconomiske Selskab for Aaret 1837. Slagelse 1837.

Salicath (Peter Gottmann Henrik Ludvig), Nykøbsortens Broder; f. d. 23de Jan. 1794; dimitteret fra Frederiksborg Skole 1811; underkastede sig i Sommeren 1815 den latinskejuridiske Examens theoretiske og praktiske Prøve, begge med Characteren Laudabilis; blev d. 31ste Decbr. 1817 Procurator ved Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten; d. 30te Maj 1821 Højesterets-Advocat; d. 28de Marts 1832 Justitsraad; d. 23de Febr. 1839 Sofrigeprocurer; d. 10de Juni 1841 Etatsraad; d. 18de Septbr. 1846 Ridder af Danebroge. Valgtes i Aaret 1834 til 1ste Stænders-Suppleant for Hovedstaden, og mødte ved Stændersforsamlingerne i Roeskilde 1835—36, 1838 og 1840. — * 17 1819 Frederikke Christiane Beyer, en Datter af Sulterraffinadeur og Kammerraad Beyer i Kbhvn.

Oplysninger og Bemærkninger ved Hof- og Stads-Rettens Dom af 26de Marts 1838 i Sagen: Hofagent og Hofverleer S. W. Heilbutz contra Justitsraad og Højesterets-Advocat Salicath, meddelte af Sidstnævnte. Kbh. 1838. 28 S. 8. 8.

„Sorg og Trøst“ ved Frederik Gies Død. Kbh. 1839.

Tale, indf. i: „Kong Christian den 8des første Møde i Højeste-Ret“. Kbh. 1840. (ogsaa i Berl. Tid. 1840, Nr. 55).

Declamation ved Højesterets Aabning d. 4de Marts 1841, i Casse's „Nyt jurid. Tidsskr. Bd. I. S. 1. 1841, S. 3—6.

3 „Tiden de for Forhandlingerne ved Provindsialstænderne for Sjællands, m. fl. Stifter“ (Petition om Ophævelsen af lemlæstende Straffe, 1835—36, S. 218—49; Antragende om en ny Straffelov for Tyveri, Væleri og Medvideri m. m., sld. S. 471—95; Forslag om Oprettelsen af et Pandelstribunal, sld. S. 714—22; Forslag om Bæ-

lægstarræfernes Forbedring, 1838, I. S. 368—71; Forslag angaaende nærmere Bestemmelse om almindelig Pantfætning, Ibid. S. 691—94; Forslag om en Petition til at bevirke større Enhed og Simplification i Henseende til criminelle Sagers Behandling i Hovedstaden, 1840, S. 1197—1200). — Endelig nogle afspredte Skrifter og Digte, under pseudonyme Navne. — (Rev.).

Salling (Severin Christian), f. d. 25de Jan. 1778*) i Middelfart, Søn af Christian Salling, daværende Muurmester (som 6 Aar efter flyttede til Kolding og bosatte sig som Vager). — Han indfattedes 11 Aar gl. i den latinske Skole i Kolding; afgik derfra til Universitetet i Foraaret 1796, og afsløvere de i October samme Aar den philologisk-philosophiske Examen; var derpaa i 11 Aar Lærer ved det af Præsten U. E. Boesen i Faaborg oprettede Optragelsesinstitut; foretog 1804 paa egen Bekostning en Rejse til Harzen; kom i Novbr. 1807 tilbage til Universitetet; tog i Juni 1808 theologisk Attestats (Laud.); blev d. 25de Septbr. 1809 ordineret Katechet ved St. Petri-Kirke i Kjøbenhavn; d. 22de Maj 1812 Sognepræst til Bongslyd og Dalby i Haderslev Amt; d. 25de Maj 1826 Ridder af Dannebrog; d. 1ste Novbr. 1828 benaadet med Dannebrogsmændenes Hæders-tegn. † 18de Marts 1833. — * 3° 1810 Christiane Caroline Marie Hammerich, Datter af Kjøbmand og Borgercapitain i Kbhvn., Ley Friederich Hammerich og Giertrud Christine f. Sacco. — („Dagen“ 1833, Nr. 97; Neuer Nekrolog der Deutschen, Jahrg. XI. 1833, I. S. 224, af H. Schröder; jvfr. Lübker's u. Schröder's Lex. II. S. 490—491; Prov. Ver. 1827, H. 3. Anh. S. 78; 1832, S. 207; „Dannevirke“ III. Nr. 86).

J. B. Trommsdorff's Apotheker-skole, eller Forsøg til en tabellarisk Forestilling af den hele Pharmacie. Oversat og udgivet til Brug for Danst. Odense, 1804. 4to, m. Kbd. — Ledetraad ved Naturtildragelsernes Betragtning for Menigmand, en Lærebog i Naturlæren, udarbejdet for Almueskolerne. ibid. 1804. Andet forbedrede Udg. Kbh. 1806. (En lignende, skrevet paa Tydsk, har han ogsaa udgivet). — W. Henry's Haandbog i Chemien. Oversat af det Engelske, samt hist og her forandret efter nyere og rigtigere Bestemmelser i Chemien. I.—III. Deel. Odense, 1805. — Newton for Ungdommen, eller fysisk, astronomisk og kemisk Børneven. En Oversættelse. ibid. 1806, med 30 Fig. (L. E. 1807, Nr. 48). — Veiledning til at undersøge mineraliske Legemer i Almindelighed og Jordbundens Beskaffenhed i Særdeleshed. Udtaget af Henry's Chemie. Kbh. 1807.

Den augsborgske Confession, oversat (paa et Selskabs Bekostning). Haderslev, 1818. 2 Ark, 4to.

Christelig Børneven. Haderslev, 1819. (oversat).

Friederichs-Kirken i Bongslyd. Et Mindekrift. Haderslev, 1827. (Udg. paa Tydsk af Forfatteren samme Aar).

3 Ratsk. »Ryt Bibliotek for Fysik o. s. v.« (Opdagelser i Læren om Lysets Bøining, oversat, i VIII. 370—95).

*) 3 hans Visa i Biske-Arkivet angives hans Fødselsaar 1777.

3 „Handels-Libenden“ (Om Lærreds Blegning, 1805 Nr. 7 og 8; En ny Raade at fabrikere Alun paa, sfd. Nr. 33).

3 Trommsdorffs „Journal der Pharmacie“ (Nic. Tychsen's Biographie; nach der Autobiographie aus dem Dänischen übersetzt, mit Zusätzen, i Bd. XIII. 1805, St. 2. S. 433—56).

3 Möllers „Nyt theologisk Bibliothek“ (Om en ny evangelisk-christelig Psalmebogs Nødvendighed i Danmark. Tilligemed Prøver af nye og omarbejdede Psalmer, X. 326—56; jvfr. L. L. 1829, S. 414).

Han har oversat nogle af de Smaastrifter, som Tractatselskaberne omdele, f. Ex.: „Banderens Bøn“; „Underviisning om Herrens Dags Helligholdelse“, begge trykte i Haderslev, men uden Ravn og Aarsaal. — Iøvrigt har han været Medarbejder af: „Evangelisk Magazin“, og af flere andre Smaastrifter, udg. af Præstecollegiet i Christiansfeldt.

Om hans forehavende Udgave af 1500 Psalmer 1827, see Abhyøns Ekklæri 1827, Nr. 37, samt S. 917; Thibeds Repertor. for aandel. Sager I. 81—83. — (Tilbedels efter Autogr. og Meddelelse).

Salomonsen (Salomon), f. 1786 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader, Dr. med. Isaac Heinrich Salomonsen var praktiserende Læge (f. 1755, † 1794, anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 517). Blev i Aaret 1800 sat ind i den latinske Skole (nuværende Metropolitan-skole) og derfra dimitteret til Universitetet 1806. Efter at have taget anden Examen, lagde han sig først efter Medicinen, men forandrede snart sit Studium og indtraadte som philologisk Alumnus i det pædagogiske Seminarium, og forblev der indtil dets Ophævelse; vandt 1811 Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af den i det foregaaende Aar udsatte historiske Priisopgave: „Adhibito critico monumentorum, quæ supersunt, usu, examinetur, quænam cum cultus civilis et humanioris tum virium ac existimationis incrementa sub Regibus ceperit res publica Romanorum, quibusque maxime institutis, adminiculis aut eventibus illa debeantur“ (jvfr. Engelstofts Univerf. og Skole-Ann. 1811, I. S. 76—77); var fra 1812 til 1814 Læmlærer i Latin og Græsk i Metropolitan-skolen; blev 1824 Volontair, og 1831 Amanuensis ved det store kongelige Bibliothek, og forblev i denne Post til sin Død d. 1ste Januar 1838.

Græsk Skole-Grammatik af Philipp Buttmann. Trede Dplag. Oversat. Kbh. 1819. (L. L. 1820, Nr. 30).

Om de i det gamle Athen bosiddende Fremmede, i „Athene“ Bd. VIII. 287—309; 385—402.

Til Udgaven af *Constantini Porphyrogeniti de ceremoniis aulae Byzantinæ libri II.*, i *Corpus scriptorum historiarum Byzantinæ*, Bonnæ 1829—30, leverede han Varianter. (jvfr. Werlauffs hist. Efterretn. om det store kongl. Biblioth. 2. Udg. S. 387). — I *Miscell. crit.* Vol. I. pag. 2 meddelte han: „Notæ crit. in *Horatii* opp. manu I. Clerici margg. exempl. edit. Torrent. adscriptæ“, og i samme Tidsskrifts Vol. II.

pag. 1: »Narratio de Moschemi rebus in Dania gestis«. — Endeligen collationerede han for Biskop Plum fire Manuskripter af Persii Satirer, som findes i det kongl. Bibliothek, til Brug for Plums ny Udgave af Persius. (Persii satiræ, rec. et comm. addidit F. Plum. Havniæ 1827, 8vo). — (Efter Meddelelse).

Samø (Carl Erich von), f. 1755. Hans Fader General-lieutenant og Ridder (Storfor) af Danebrog Carl Wilhelm von Samø var Commandant i Rendsborg (f. 1723, † 1789, jvfr. Nyt Magaz. for milit. Videnskabel. II. S. 116—20); hans Moder fød Comtesse de St. Germain († 1791 i Glückstad). Sønnen blev Lieutenant ved det oldenborgske Regiment, og avancerede til Capitain i samme; 1782 Kammerjunker; var Legationssecretair i Madrid (1783—1785), London og Paris; blev 1799 Oberstlieutenant af Infanteriet; siden (1800—1809) Medlem af den Kongl. Theater-Direction; 1801 Batalionscommandeur ved det søndre sjællandske Landeværns-Regiment; 1803 Oberst af Infanteriet; 1806 Chef for det første østre jydsk Landeværns-Regiment; 1808 ansat à la suite i Armeen; d. 9de October 1809 Kammerherre; f. A. Generalmajor. † 27de October 1828.

The spanish royal Navy List. London. 1797. 4to. — Tale til den 10de Bataillon af Landeværns Regimentet. Kbh. 1805. — Tanker om Landeværnets Indretning. ib. eod. 15 S. 8. — Tilfældige Tanker over det Danske Landværn. ib. eod.

Kort Udsigt over den spanske Armees nærværende Forfatning og Bedtægter; med Anmærkninger, frede under de spanske Hjelpeetroppers Ophold i Danmark. Kbh. 1820. 64 S. 8. (Magaz. f. milit. Videnskabel. IV. Aarg. 1821, S. 137—149, af J. A. Ribiger).

3 »Magazin for militair Videnskabelighed« (Historiske Noticer, Staden Algier betreffende. (Efter det Spanske), i VII. Aarg. S. 526—31).

3 »Nyt Magazin for militair Videnskabelighed« (Historiske Notiser om det forrige Oldenborgske Infanterieregiment og Generallieutenant E. W. v. Samø, i Bd. II. S. 115—20).

3 Ders »Archiv for Psychologie, Historie, o. s. v.« (Berigtigelse til Dr. J. A. Pøts Bart: J. F. Struensee og hans Ministerium, i Bd. X. S. 331—36).

Sand (Olns), formodentlig Pseudonym.

Speil for den anonyme Recensent, som i Kjøbenhavns Skilderi 1819 No. 91 og 92 har mishandlet Hr. Pastor Hørders Spørgsmaale angaaende den indbyrdes Underviisning. Kbh. 1820.

Sandal (Henrik Paulin), f. d. 7de Maj 1751 i Fyen, i Nærheden af Svendborg, i Landsbyen Søerup, hvor hans Fader Peder Sandal var Degn og gift med 3de Maria Schmidt. Han kom, 11 Aar gammel, i Odense Latinskole, og, efter 8 Aars Forløb, paa Gym-

nastet, hvorfra han afgik til Universitetet 1772. Da han saa Dage efter sin Ankomst til Kjøbenhavn mistede sin Fader, lod han sig, forladt og ube-kendt, engagere i Artillericorpsen og stod derved indtil 1780; da han ansattes som Lærer ved Landcadet-Academiet; tog i det følgende Aar den philosophiske Examen og i April 1782 theologisk Attestats (u. c.); blev d. 19de Maj 1786 Sognepræst til Magleby paa Moen; d. 9de October 1789 Slotspræst til Kronborg, Præst ved den tydske Menighed samt Garnisonspræst i Helsingør; fik d. 28de Maj 1813 Titel af Professor (med Rang i 6te Kl. Nr. 3); beskiftedes d. 6te August s. A. til Sognepræst for Udby og Trøsløv i Sjælland; erholdt d. 23de Juni 1815 Rang med Amtspræst; blev d. 2den Juni 1830, efter Ansøgning, i Naade entlediget med Pension; drog derefter til Kønne paa Bornholm, hvor han døde d. 27de Marts 1833. — * Sophie Laurine Stalfest (f. 1754, † 2° 1827 i Udby Præstegaard). — (Jvfr. Paludans Bestr. ov. Moen, I. S. 496—97; „Dagen“ 1833, Nr. 97).

Prædiken paa Søndagen efter Aftaar over Epistelen Rom. 3, 19—22. Kbh. 1783. — De tydske Declinationer og Conjugationer m. m. allene til Brug for de Kongl. Land-Cadetter. ibid. eod. — Christnes Hensigter ved Nadværens Brug. En Prædiken paa Skiertorsdag over Luc. 22, 14—20. ibid. 1784. (L. E. 1785, S. 339). — Vigtige Spørgsmaal, med høstøiet fort Undersøgelse angaaende det som synes at kunne hindre eller fremme Religion og gode Sæder hos Almuen. ibid. 1785. — En Skolelærers Undersøgelse, hvorvidt Luthers Katekismus er fitted til at være Lærebog for Ungdommen. ibid. 1786. (L. E. 1786, Nr. 14. 15, af D. Worm; Jversens liter. Progr. IV. 192—208, af E. G. Seydliß). — Tillæg til Maanedsskriftet *Tids* for de to sidste Maanedes af Aaret 1791 og for de to første af Aaret 1792. Kbh. 1792. 80 S. 8. (indeholdende documenterede og raisonnerende Dplysninger om Brevene om Helsingør). — Svar paa Estrups Erklæring paa en Plan til flere Stiftelses Forening i Helsingør. Kbh. 1793. — Ausführlicher Beweis, daß die Tafel der Categorien eine vollständige mathematische Demonstration des Raums und der Zeit enthält. Kopenh. 1807. (1½ Ark). — *Cosmogoniæ Antiquitatis primæ lineæ*. Pars prima. Havniæ 1811. Pars II. ibid. 1819. (L. E. 1812, Nr. 35; Göt. A. 1819, St. 174, S. 1742—43; Feidels. Jahrb. der Litter. 1828, May, S. 520, jvfr. Raaf's Literaturbl. S. 40).

Menneskets ypperste Gods i dette Liv, efter de gamle Philosophers Udsagn. I Anledning af Cicero de finibus. Kbh. 1830. 39 S. 8.

3 Maanedsskriftet *Tids* (Breve om Helsingør, 1791. III. 306—10; IV. 69—75, 135—53, 251—68; 1792. I. 30—44, 175—92, 325—38; III. 225—63. [Jvfr. 1792, I. 243; R. E. Valles „Pligtanker“ I. S. 10—16, 38—200, 315—400, 437—56; Art. S. E. Hansen (I. 571); E. M. Olufs „Aftværgne Dplysninger“, 1.—2. Hæfte, Kbh. 1792—93]; Forsøg til Plan til en Religions Lærebog for opvoksende Christne, 1791. IV. 227; 1792. I. 94; IV. 161. 266; 1793. II. 1; 1794. III. 1; IV. 97; Til Publikum i Anledning af Biskop Valles Pligtanker, 1793. I. 253—59; Dplysende Bidrag til Pligtankeret No. 1—3 om Uordener ved de offentlige Stiftelser i Helsingør, 1793. II. 261—73; III. 48—70; 155—86; 303—11; IV.

212—25; 1794. I. 146—84. [jvfr. 1793, III. 297]; Svar paa Pr. Kapellan Bentzons Opforbring, 1793, IV. 226—28; Bøym Grave des Frn. D'Aubert, Commandanten der Befestigung Cronborg, 1793. IV. 235—40; Breve fra Helsingør, 1794, II. 262—312; Erklæringer over Afbenyttelse af HOSPITALETs Løfter i Helsingør, et Tillæg til Juni Maanedes Jris, sftd. S. 333—62; Afhandling over Veisenhusets Oieneprettelse — enten i dets forrige — eller i en nye Stiftelse, 1795, IV. 225—315; ogfaa særskilt afr. Kbh. 1796. (L. E. 1797, Nr. 2 o. fig.; jvfr. „Minerva“ 1796, IV. 465; Collinss Ytringer i „Permoder“ VIII. S. 124; „Jris og Pebe“ 1796, I. 117—19, 188—90).

3 „Nyeste Stilberie af Kjøbenhavn“ (Hueuetlapallan, 1826 Nr. 30; Hvad er Lyfsalighed? s. A. Nr. 68; Høiellers Bærd og Uværd, i Anledning af Katholicismens og Protestantismens Kirkeforfatning, N. 533 Lin. 26, til N. 534 Lin. 2, s. A. Nr. 74; Hvad er Fædreland? Hvad Fædrelands Kjærlighed, s. A. Nr. 80; Hvilket Forhold synes at finde Sted imellem Moral og Theologie og Religion og det fornuftige Væsen i et Menneske? 3 Anledning 'af Epistola encyclica 1826, p. 41. Lin. 23 til p. 42 Lin. 4, 1827 Nr. 3; De Gamles Philosophie forener Frihed med Naturnødvendighed i Mennesket, i Anledning af Kant's Grundlægning der Metaphysik der Sitten, N. 114 Lin. 12, Riga 1792, s. A. Nr. 38. [jvfr. s. A. S. 650—52]; Anledning og Plan til et Skrift, som vil udkomme under Titel af: Bidrag til rigtig Kundskab om de Gamles Philosophie, eller Creuzers Plotin de pulcro, og Proclus de unitate et pulchritudine, betømt o. s. v., 1828 Nr. 36. 37; de fleste af disse Bidrag under Tilmærket: —6—).

Sander (Levin Christian), s. d. 13de Novbr. 1756 i Jæghoe, hvor hans Fader var Strædder; studerede i Kiel 1775—1778; var fra 1779 til 1783 offentlig Lærer ved det Dessau'ske Opdragelses-Institut (Philantropin); 1784—89 Privatlærer i Greve E. D. F. Reventlows Hus i Kbhvn; blev d. 6te Maj 1789 Fuldmægtig ved Creditkasses-Directionens Secretariat; d. 24de Aug. 1791 Secretair ved General-Bejcommissionsen; vandt 1794 en Guldmedaille for en til det tydske Selskab i Mannheim indsendt Priesafhandling „Om de tydske Synonymer“; udnævntes d. 24de Januar 1800 til Lærer i Pædagogik og Methodik samt Lydbst ved det pædagogiske Seminarium, med Titel af Professor; holdt fra Efteraaret 1811 Forelæsninger ved Kjøbenhavns Universitet over Declamerekonst, Pædagogik og det tydske Sprog, i hvilket han tillige examinerede ved Examen Artium. † 29de Juli 1819 i Kbhvn. — * 1. 1802 Augusta v. Grube († † 1818). * 2. 1819, i April, Maria Sophie de Clozeil († † 1834 i Koeskilde). — (Autobiographi, meddeelt af G. Ph. Schmidt, i „Der Freimüthige“ 1809, Nr. 49. 50, jvfr. Sanders „Geschichte meines Freundes Bernhard Ambrosius Rund“, Hamburg 1784, Th. 2. S. 41—44; 51—55 (under Navnet Christoph Bachmann); Biographi i Roskops Convers. Lex. XXVI. S. 489—92; (Barfods) poet. Lesebog, S. 522—26; Nekrolog i L. L. 1819, S. 567—76; jvfr. Høst's Morgenbl. 1819, Nr. 38; Rahbets „Litteraturen“ 1819, Nr. 54;

Tre hundrede af Peder Syvs Ordsprog. Til Brug ved humoristiske Forelæsninger samlede. Første Udgave. Kbh. 1819.

Strena for 1819 og 1820, eller store og smaa Fortællinger. Kbh. (Høst's Morgenbl. 1819, Nr. 29. 30).

Redugiver af Egeria, Hjerbingaarskrift for Opdragelses- og Underviisningsvæsenet i Danmark og Norge. I.—II. Aarg., i fire Bind. Kbh. 1804—6[8]. (L. G. 1807, Nr. 25. 26; Allg. S. 3. 1805, Nr. 92 fig.; 1808, Erggbl. Nr. 57, S. 452—56; jvfr. Worms Breve i Møllers N. theol. Bibl. XIX. 199). Til dette Tidsskrift har han, foruden nogle Smaaafdrag, leveret: Egerias Formaal og Plan; Udgivernes Duffer, I. Aarg. I. S. 5—16; Mennekeskedens Opdragelse ved Staten, efter R. S. Zacharia, sfd. S. 17—50 og II. S. 1—27; Ribers Biographi, I. Aarg. I. S. 185—97; Nogle Udtryk imod Seminarier af Biskop Bruun og Justitsraad Schow, paaanlede, sfd. S. 547—51; Tillæg til Professor Engels tofts Afhandling: Hvad Bærd har den romerske Litteratur for vore Tider? I. Aarg. II. S. 450—69; Almindelig Indledning til Opdragelseslæren, meddeelt efter Schwarz, som et Vettelsesmiddel til at orientere sig i Pædagogiken, i 2. Aarg. II. S. 287—311; Korte, tyndige og ved Exempler oplyste Grundsætninger for en ufornuftig Opdragelse og Underviisning, sfd. S. 312—28; Kort Orthopædie. En Forelæsning fra Aaret 1801; uddraget af Defesfarh: *Traité de l'éducation corporelle des enfans en bas-âge*, gennemseet af Professor Løbe, og med Anmærkninger forsynet ved Regiments-Chirurgus Sartorff, sfd. S. 378—406). — Egeledes Redugiver af H. W. Ribers samlede Digte. I.—II. Deel. Kbh. 1803. (L. G. 1805, Nr. 17).

3 "Minerva" (Nogle Erindringer og Berigtigelser over Dr. von Ramdohrs Reise til Danmark, fremsatte i et Brev til en udenlandsk Ven, 1792. III. 203—35. (overs. paa Tydsk i Eggers's Deutsches Magazin. 1792, Aug. S. 152—89; jvfr. L. G. 1793, S. 696); En utrykt og uspilt Akt af Sørgeespillet Riels Ebbesen, 1800. IV. 88—104; Tilråbelses Tale paa Seminariet, sfd. S. 194—210; John Locke, en Forelæsning i Skolelærerseminariet, sfd. S. 245—77; J. J. Rousseau, en Forelæsning, 1801. I. 80—99; J. B. Basedow, en Forelæsning, sfd. S. 113—43; Om det Skønne i Emagens Bærter, en Forelæsning efter Delbrück, 1801. II. 144—81 (jvfr. f. A. III. 132); Giendrivelse af Trapps Paafland, at Emagen ikke behøver at dyrkes og dannes i Skolerne, f. A. III. 138—56; Den erotiske Læremaaades-Love, f. A. IV. 1—56; Pædagogikens Bærd, efter Niemeyer, sfd. S. 237—51; Bidrag til Diktatens Historie i og efter Luthers Tid, 1802. I. 1—30, 121—64, 241—59; Prøve af Forelæsninger over Sørgeespillet Nachbet, f. A. II. 190—206; Sielen Gavernes Prøvelse, efter Garve, f. A. III. 1—51; Om den moralske Følelse, sfd. S. 233—48; Pædagogisk Sammenligning imellem Athentenserne og Romerne, 1803. I. 1—28; Første Akt af Ven og Fiende, et Lytspil i 5 Akter, f. A. III. 282—310; Om Sindsbewægelserne, som en Gjenstand for den pædagogiske Opdragelseskunst, f. A. IV. 132—70; Noget om Sjælens første Udvikling, 1804. III. 161—69; Hvorledes kan Ungdommen opdrages til gode Baner og Færdigheder? efter Resewitz, sfd. S. 249—78).

3 Neumanns "Danskes Reiseagttagelser" (Sendebrev til Salzmann, angaaende en enkelt Mandes Uretfærdighed imod tvende Nationer, i Bd. I. S. 161—74).

3 "Jris og Hebe" (Indbydelse til et literarisk Selskab og en almindelig Fæderlands-Liden, 1799. III. 179—86; Indledning til Forelæsninger over Nachbet, Walders Død og Wallenstein, 1802. I. 71—86; Basedow, Sulzer, Miller, Resewitz, Boel, Feder, Trapp, Campe, to pædagogiske Forelæsninger, f. A. II. 193—227; Om Spartanerne, f. A. IV. 219—65; Hvorledes kan Opmærksomheden vækkes og befor-

bred? efter Mesewig, 1804. II. 10—34; Heusingers og Niemeyers Tanter om For-
fællen imellem Opdragelse og Undervisning, f. A. IV. 103—218; Enkelte Tanter
af Swift, 1808. II. 217—25; Nye Krigsfange, f. A. III. 1—28. [først aftrykte.
Kbh. 1808]; Gersfensbergs Biographie, af Vandirecteur Schmidt i Altona, oversat,
1809. I. 1—26; ogsaa først aftr.).

3 Goersfoms »Aptaarsgave for Skuespilnydere« 1807 (Kurik og Helge,
Udlaft til et Sørgefpil, efter Caro, Samsø, Suhm og egen Phantafie, S. 140—55;
Den nye Penelope, Udlaft til et Lyffpil med Sange, S. 190—96).

3 »Penia« for 1812 (Om Betoningskunsten og Raad til den, som vil decla-
mere rigtigt, i Nr. 12. 16—17).

3 »Athene« (Svar til hans ubekendte Dommer, i Kjøbenhavnss Skilderi 1811,
Nr. 3, med E. Mølbechs Forord og Anmærkninger, i Bd. II. S. 238—79).

3 »Den Nordiske Tilfuer« (Om Jngemanns nyeste dramatiske Kloverblad,
i Nr. 52).

3 »Abrafæa«, et Oppositionsblad, Kbh. 1815 (Endeel Bidrag).

3 »Dagspostens Søndagsblad« (Friederich Ludwig Emilus Kunzen,
1817 Nr. 2).

3 »Dagsposten«, ved Maltbe Møller, (Forfvar for Trappes Pædagogik, i
Nr. 132—34).

3 Kaphels »Tilfueren« (Postkaretten, 1817 Nr. 98—99; Om Berners Drama:
Martin Luther, f. A. Nr. 100—1; Palarion, 1818 Nr. 6 og 7; Alpha og Omega,
f. A. Nr. 9; Den uhydelige Paandfkrift, eller: den sorte Død, f. A. Nr. 11; Brev-
taffen, f. A. Nr. 22—23; Den gamle Borg, f. A. Nr. 24—25).

3 »Danft Minerva« (Anmeldelse af et theoretiſt-practiſt Værk baade over den
aandelige og verdslige Betoningskunſt, under Titel af Portenſlus og Ephyſiothomus,
i VIII. 1819, Mai, S. 468—70; ſeſr. »Tilfueren« 1819, Nr. 34).

Hans af det kurf. tyſke Seſſkab i Mannheim fronebe Priiſſkriſt: »Kritik ver-
wandter Begriſſe oder Erklärung einiger åhnlich bedeutender Wårter«, er aftrykt i
dette Seſſkabs Skriſters Xde Bind. (Frankf. u. Leipz. 1794); ogsaa udf. und. Titel:
Deuſche Synonymen oder Sinnverwandte Wårter.

3 Eggers's »Deuſches gemeinnåg. Magazin« (Storms »Dråger«, overf.
i I. Jahrg. 2tes Qvart. S. 224 ff.; Wiederlegung einer Stelle in Campens Reiſe-
beſchreibung 2ter Th. S. 45, ſid. S. 266 ff. og II. Jahrg. 2tes Qvartal, S. 304 ff.;
Ein Duzend proſaiſcher Fabeln, I. Jahrg. 3tes Qvart. S. 86 ff.; Wiederlegung einer
Stelle in Trappes Abhandlung åber das Studium der claffiſchen Schriſtſteller, II. Jahrg.
I. 278 ff.; Wiederlegung einer Stelle von Campe in ſeinen Nachrichten im Braunſche
Journ. von den Progrefſen der Deuſchen in der Verſmacherey, f. A. II. 253 ff.).

3 Eggers's »Deuſches Magazin« (Eulalia Meinau, eine Erzåhlung von
2. 2. Kaphel, åberſeſt, i Bd. XI. 1796, S. 184—212; 366—40; 584—615, og der-
fra aftrykt i »Roſſbarteilen zur angenehmen Unterhåltung«, Rånigſberg 1797).

Digte i »Deuſches Muſeum«, »Deuſcher Merkur«, Boſſ's »Muſenalmanachen«,
»Berliner Monatſkriſt«, »Deuſches Magazin«, i Døi's »Literatur, Kunſt- og Theater-
blade« (tyſke Oveſſetters af Beſſels »Gaſſelen« og »Proceſſen«, ſamt af endeel
danſke Kampeſiſter, m. m.), og i den Haug-Weiſſerſche Anthologie, Zürich 1807—9
(Epiſgramme, i Bd. 8. S. 149 ff.).

Endeel danſke Digte, Cantater, Sange og Declamationsſtykker i

Minerva, Den Danske Tilfluer, Iris, Iris og Hebe, Møt's Bidrag til Kundskab om Mennesker og Bøger, Ciofna 1802, Dagen 1806, 9 og 11, „Aglais“ 1810, Kbhvns Skilderi 1811, 12, 14, 19, Journal til Gortcel for Blinde, Dannora, Heersoms poet. Lommebog f. 1813, Tilflueren 1815, 17, 18, Dansk Minerva 1817—18, Høst's Morgenblad, Elmquist's Dan, Liunges Dana, samt i Ryttaarsgaverne, Klubfangene og i „Sange i Rjeden de tre Wiise af Nderland“ (Kbh. 1809), for en stor Deel forud særskilt trykte ved allehaande Festsigheder, f. Ex. ved Klub- og Familiehøstideligheder, ved Kongens og de kongelige Personers Fødselsdage, i Anledning af Krigstildragelserne 1801 og 1807, o. s. v. (Hans Digt: „Dødens Buggevise“ er ofte bleven komponeret, flere Gange oversat paa Tydsk, og af Beresford paa Engelsk, hvortil Himmel satte Musik).

Han har endvidere forfattet poetiske Forklaringer til „Det daglige Liv i Hovedstaden, i karakteristiske Figurer efter Naturen, af G. L. Lahde“, 1.—3. Hefte, Kbh. 1818, 4to; og leveret Text til „Elementarverk i Tegnekunsten, til Brug i Skolerne, af G. L. Lahde“, 1.—9. Hefte, Kbh. 1818—19, 4.

3 de af G. L. Lahde udgivne „Prospecter af Danmarks Kjøbstæder og Slotte“ er endeel Beskrivelser forf. af Sander. (Jvfr. L. E. 1806, Nr. 27; G. L. Badens histor. Bibl. S. 170). — Den af E. R. Boie paabegyndte tydske Oversættelse af E. Fornemann's efterladte filosofiske Skrifter, Altona 1796, bragte han til Ende. — Til det 6te Dylag af J. Badens „Anviisning til det Tydske Sprog for Danske“, Kbh. 1814, leverede han en ny Chrestomathie.

Esthetiske Recensjoner i Lødes „Kritik og Analyse“ (f. Ex. over F. Plums Oversættelse af Juvenal og Persius om Menneskens Dnsker, i Nr. 6, S. 81—98; over 4de Samling af Poesier, udkommen hos Schulz som Ryttaarsgave for 1790, S. 145—60, 173—76, 184—92, 218—24, 232—40), samt i nogle Aargange af de lærde Efterretninger, deels betegnede med A—S [Jvfr. „Nordia“ 1755, I. 87], deels med hans Navn, f. Ex. 1806, Nr. 47, 48).

Fortale til P. A. Rosbøds Oversættelse af Schummels „Kortfattet Verdens-Statistik“, Kbh. 1806.

Om hans Skrifter før han kom til Danmark, see Lødes's Lexicon S. 284—88 og 558.

Sandø (Jens), f. d. 18de August 1743 i Holbek, hvor hans Fader var Kjøbmand († 1755). — Dimitteret fra Roeskilde Skole blev han Student 1759; tog i det følgende Aar den filosofiske Examen og erholdt Baccalaureigraden; absolverede efter 1 Aars Forløb den theologiske Embedsexamen; blev siden Alumnus paa Clero's Collegium; 1768 Sognepræst til Bester-Ølslev i Laaland; f. A. Magister; d. 2den Febr. 1775 Sognepræst for Thoreby Menighed sammesteds; disputerede 1779 for den theologiske Doctorgrad; blev 1786 tillige Provst i Muses Herred; d. 15de Novbr. 1805, efter Ansøgning, i Naade og med Pension entlebiget. † 2den Juli 1817 i Rykjøbing paa Falsler. — * $\frac{1}{2}$ 1769 Karen Schæffer († $\frac{1}{2}$ 1826, 72½ Aar gl.), en Datter af Etatsraad, Overforster i Laaland og Falsler, Anthøn Frederik Schæffer. — (Autobiographi i Acta Jubilæi 1779, p. 38—39; jvfr. „Dansk Minerva“ V. 1817, Aug.—Septbr.,

S. 1—33; *Kabbels* og *Nyerups* Bidrag t. en Udsf. ov. dansk Digtek. und. Christian VII., I. S. 33, 79 figg.; *Høst's* Søndagsbl. 1817, Nr. 23).

Tanker om Uroes Lindring i Egteskanden. Sorø, 1762. — *Diupp.* Havn. 4to: De vero honoris studio, 1766; De bello punitivo, s. a.; Contra duellatores, 1768. — *Ende Prædikener*, den 1ste i Anledning af 15 Mennesker, som paa engang druknede. Den anden over Samuel Lucas Knud, Discipel i Næstjæbing Skole, som blev begravet paa sin Fødselsdag. Kbh. 1777. (L. E. 1778, Nr. 13; Krit. Journ. 1778, Nr. 14 og 15). — *De statu vita functorum.* Diss. inaug. Havn. 1779. 4to. L. E. 1779, Nr. 28; Litt. Journ. 1780, S. 646—53; jvfr. *Jris* 1791, III. 272). — *Religionens Trøst mod Døden*, et Oratorium. Kbh. 1786. 41 S. 8. (L. E. 1786, S. 152, af L. E. Kabbel; Iversens litter. Progr. IV. 97—112). — *Forsoningen* som en Hænding saa fortreffelig, at dens vellykkende følger naae endog til de urvalgte Engle og bestemme noget stort i deres Evigheds Besøninger. En Landemøde-Prædiken. Odense 1788. 40 S. 8. (Krit. o. Antikr. p. II. 1788, Nr. 47, S. 737—40; L. E. 1788, Nr. 51). — *Over Frue Catharine Margarethe Balmøden født Lehn*, som døde paa Fuglsang i Holland d. 5te Novbr. 1788. Kbh. 16 S. 8. [Et Digt]. (Krit. o. Antikr. 1789, Nr. 13). — *Landemøde-Prædiken i Mariæ Kirke.* Odense, 1798.

3 *»Forsøg i de stjerne og nyttige Videnskaber»* (Dde om Guds Selvskab, i IV. Stykke, S. 11—32. [Babens Maanedl. Tillæg t. Ahr. Cont. Efterretn. 1767, S. 1—2; Sporons Breve 1767, S. 28—41; Gerckenbergs Briefe üb. Merkwürdigk. der Litter.; L. E. 1768, S. 208—12]; Urania eller Religionen, en Dde, i XIII. Stykke, S. 283—91. (L. E. 1781, Nr. 38).

Krigsang og Til sin Koncs Fødselsdag, 2de Inedita af Sandse, aftrykte i *»Dansk Minerva»* VI. 1818, Januar, S. 51—57.

Saraau (**Carl Frederik Wilhelm**), f. ved Frederiksborg d. 5te Juni 1806, Søn af nedennævnte G. E. F. Saraau; dimitteret til Universitetet fra Frederiksborg Skole 1824; underkastede sig i Efteraaret 1829 den latinist-juridiske Embedsexamens theoretiske og praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis; blev 1839 Procurator ved Retterne paa de dansk-vestindiske Der, og er bosat i Frederiksted paa St. Croix. — * *Anna Elizabeth Brown* (f. 8 1808, † 1/2 1844), Datter af Overfrigecommissair Georg Brown og Anna Eliza f. Røhde.

3 *»Fædrelandet»*, udg. af David, (Forordningen af 6te Juni 1833, i Bd. V. Nr. 24, S. 381—99; Nr. 46, S. 782—86. [jvfr. Berl. Tid. 1838, Nr. 301]; Den lovkyndige Regeringsraad og Landsoverretten paa St. Croix, 11bd. Nr. 56, S. 937—950; Nr. 57, S. 953—72).

3 *»Fædrelandet»*, et Dagblad, (Bemærkninger i Anledning af et Inserat i *»den Berlingske Tidende»* af 15de Septbr. 1841 med Overskrift *»Generalgouverneur v. Scholten og Almueskolerne paa St. Croix»* og underskrevet P. B. Dahlerup, i II. 1841, Nr. 644; Den engelske Slaveemancipation og dens Resultater indtil Begyndelsen af 1841, f. A. Nr. 650, 53, 61, 68, 88, 717, 18; Den danske Handel paa St. Croix (see Fædrelandet ved David, V. Nr. 24, cfr. Tillæg, Pag. 782), f. A. Nr. 728, 29; Om St. Thomæ og St. Jans Sukker og Rom-Production m. m.,

i III. 1842, Nr. 825 og 826; Statistiske Tabeller, Den St. Croix vedkommende, f. A. Folgeblad til Nr. 755; Bemærkninger til den anten af de i Tillægsbladet aftrykte Tabeller, f. A. Nr. 755).

3 "Nyt Statsoccon. Archiv" (Om Fødsels- og Dødsforholdene i Slaves populationen paa de dansk-vestindiske Øer, med Efterkrift af E. A. David, i B. I. S. 2.).

Saraau (Georg Ernst Frederik), f. 1779 i det daværende Hursfyrstendomme Hannover; kom i sit 9de Aar til Holsteen til en Slægting, som senere adopterede ham, og efter hvem han førte sit Navn. Af indre Tilbøjelighed valgte han, neppe endnu voksen, Forstfaget; besøgte 1798 Universitetet i Kiel, for der at forberede sig ved Forbundsbøger til det valgte Fag; rejste 1797 til Hannover, hvor han paa flere Steder praktisk forberedte sig videre til den videnskabelige Dannelse i Forstvidensskaben, i hvilket sidste Mjæded han i Aaret 1800 besøgte den navnkundige Overforstraad Cottas Forstacademi, dengang i Jilbach i det Sachsen-Weismarste; vendte 1801 tilbage til Holsteen; drog i Maj 1802 til Kjøbenhavn, og blev i Juni f. A. constitueret som Skovrider ved det kongelige Gods Petersgaard; udnævntes d. 1ste October f. A. til Skovrider paa det Frederiksborgske District; blev 1812 Medlem af den Commission, som skulde undersøge Forholdene — især Skovforholdene ved Røraas Robbersværk i Norge, ligesom det kongl. Rentekammer paa samme Tid overdrog ham endeel andre Arbejder der, baade i det Sønderjydske og det Nordenjydske, hvilke Forretninger beskæftigede ham hele Sommeren 1813 i dette Land; udnævntes 1829 til Landvæsencommissair for Frederiksborg Amt; f. A. til virkelig Forstraad; blev 1832 Medlem af Commissionen til Undersøgelse af det frederiksborgske Stutteries Tilstand; d. 8de Juni f. A. Forstinspecteur ved Sorø Academies Skovvæsen; d. 26de September f. A. virkelig Justitsraad; d. 9de Novbr. 1833 Medlem af Forst-Examinations-Commissionen i Kjøbenhavn (indtil 16de Juni 1838); d. 28de Juni 1840 Ridder af Danebroge. Bar (1834—1846) Formand i det kongl. Landhuusholdnings-Selskabs 2den Agerdyrkings-Commission. † 16de Juli 1846 i Sorø. — * 1805 Julie Randaahl, Datter af Etatsraad Carl Friedrich Randaahl, Chef for det da i Kiel bestaaende General-Land-Deconomi- og Forbedrings-Directorium for Landvæsens-Sager.

Beitrag zur Bewirthschaftung Buchener Pochwaldungen. Göttingen, 1801. 2te Aufl. 1817. Nachtrag u. s. w. Kopenh. 1845. — Ueber die Eigenschaft. Kiel, 1802.

Frederiksborg Amt, bestrevet efter Opskrifning fra det Kongelige Landhuusholdnings-Selskab. Kbh. 1831. D. m. T.: Bidrag til Kundskab om de danske Provindsers nærværende Tilstand i økonomisk Henseende. Forankastet, efter kongl. Befaling, ved Landhuusholdnings-Selskabet. 6te Stykke. (N. f. L. VI. 446—61, af

J. B. Hornemann; jvfr. Maanedsskr. for Hestevl og Hestehold I. 119—123; II. 37—41).

Svar paa Stykket: Kamp mod Kamp II. Slagelse, 1836.

3. *nye Landoecon. Tidender* (Anvisning for Bonden i den skovløse Egn, til vilde Træers Opelsning; samt nogle Bemærkninger om Plantningen paa Grovte-volde, isærdeleshed om levende Pægn af Ege, i VII. 53—96, undertegnet med S. og dateret Frederiksberg i Februar 1827).

3. *Blandinger fra Sørø.* (Om Skovvegetation og Bærforsøhold under de nordlige Bredegrader, i Sammenligning med Tvedplant, i 8de Hefte, 1836, S. 56—144).

3. *Palts Tidsskr. f. Landoekon.* (Jorftlige Vint; med særligt Betsyn til private Skovjerere, i VII. 1839, S. 291—339). — (Tilbeels efter Autogr.).

Satterup (Jacob Christian), f. 1796 i Ribe, hvor hans Fader Nicolay Satterup da var residerende Capellan ved St. Catharinæ Kirke, tilsidst Sognepræst i Varde (f. 1761, † 3° 1825); hans Moder Kirstine Ulrikke, f. Sørensen (f. 1767, † 1° 1833 i Ribe). — Dimitteret fra sin Hødebyes Cathedralskole blev han Student 1813; studerede Lægevidenskab, var Volontair ved Frederiks-Hospital, og tog i Efteraaret 1821 Examen ved det chirurgiske Academi (2den Char.); rejste derefter til Rusland, hvor han først blev Kredslæge i Macariev i Gouvernementet Kostroma, siden kejserlig russisk Hoflæge i Moskva, dernæst Collegieraad, Stabschirurg og Ordinator ved det galizinske Hospital i Moskva, Ridder af St. Anna-Ordenen m. fl. † 22de November 1843 i Moskva. —
*

Alisma plantago, et virksomt Ribbel imod gale Hundes Bid, af P. von Evin-jin; oversat. Kbh. 1818. 12.

Fall von Spinalirritation (Originalaaffsag), i Schmidt's Jahrb. der Med. Jahrg. 1842, Bd. XXXIV. S. 175—77.

Saxild (Peter), f. 1804 i Kjøbenhavn; hvor hans Fader Jacob Saxild var Fuldmægtig ved Hof- og Stadsrettens Skiftecommission og givt med Anne Schønning. Blev dimitteret til Universitetet fra den christianshavnske Borgerbydsskole 1822; underkastede sig i Maj 1831 den medicinske Embedsexamen (H. ill.); nedsatte sig som privat Practicus i Møgeltonder, derefter i Flekken Høyer; blev 1838 constitueret Landstabslæge paa Den Sylt.

Spionen. Et Sagn fra den nordamerikanske Uafhængigheds Krig af Cooper. Oversat af Engelsk. I.—II. Deel. Kbh. 1832. D. m. L.: J. J. Coopers samlede Skrifter. Oversatte fra Originalsproget. 21.—27. Hefte.

Velham, eller en Verdensmands Begivenheder. Fortælling af Bulwer. Overs. af Engelsk. I.—II. Deel. Kbh. 1834. D. m. L.: E. L. Bulwers samlede Skrifter, 7.—8. Bd. (M. f. L. XIII. 237—42; jvfr. Saxilds *»Nogle Ord i Anledning af Re-censionen«*, vedføjede samme Bind).

Særtorp (Hans Christian), f. d. 19de August 1813 paa Jonsrup i Sjælland, eneste Søn af nedenangførte Prof. Jacob Særtorp og Petronelle Sophie, f. Frid. Dimitteret fra Odense Cathedralskole, hvori han optoges 1822, blev han Student 1830; i Foraaret 1832 Assistent, og senere Volontair ved Frederiks-Hospitals kirurgiske Afdeling; underkastede sig i Foraaret 1836 Examen ved det kirurgiske Academi (1ste Char.) og i det paafølgende Efteraar medicinsk Examen ved Universitetet (Laud.); censitueredes d. 1ste Novbr. f. A. som Candidat paa Frederiks-Hospitals medicinske Afdeling i 4 Maanedes, og erholdt derefter Plads paa Accouchementhuset, for der at øve sig i den praktiske Fødselshjælp; udnævntes d. 1ste Maj 1837 til i 4 Aar at være Candidat paa Frederiks-Hospitals medicinske Afdeling; gjorde samme Sommer, efter sin Onkels, Conferenceraad J. C. Særtorps Døds og paa hans Bekostning, en Rejse til Berlin, Dresden og Leipzig, og vendte derfra over Hamborg tilbage til Kjøbenhavn, hvor han i Efteraaret 1837 tiltraadte sin Plads som Candidat ved Frederiks-Hospitals medicinske Afdeling; gjorde, ifølge Tilladelse, Tjeneste i 1 Aar som Candidat ved dette Hospitals kirurgiske Afdeling; disputerede d. 17de Juni 1840 for Licentiatgraden, og d. 27de Octbr. f. A. for Doctorgraden i Medicinen; erholdt d. 14de Januar 1842 det Cappelske Rejsestipendium for 3 Aar, og f. A. tillige et kongeligt Rejsestipendium; blev 1844 Under-Accoucheur og Reservelæge ved Fødsels- og Plejehistelsen i Kjøbenhavn. — (Autobiographi i Forhandlingerne ved Kjøbenhavns Universitets Fæst i Anledning af Salvningen og Krouningen 1840, S. 44—46; jvfr. *Casusens Medicin. Skriftstellers-Lex.* XXXII. S. 110—11).

Dissertationis obstetricæ de funiculi umbilicalis prolapsu part. I.: Actiologiam atque diagnosin amplectens. (pro licent.). Haun, 1840. (Ugefr. f. Læg. III. 42—43). *Part. II.: prognosin atque curam amplectens.* (pro gradu doct.). ibid. eod., c. 2 tabb. lithogr. (L. f. L. v. R. IV. 409—12; Ugefr. f. Læg. III. 320).

Om Léon Duvoir-Leblanc's Barne- og Ventilations-Apparat. Med en lithographeret Afbildning. Kbh. 1846. 31 S. 8. (Fædrel. 1846, Nr. 54; Ugefr. f. Læg. 2. R. IV. S. 243—44; jvfr. Berl. Tid. 1846, Nr. 248, 51).

3 "Ugeskrift for Læger" (Bemærkninger om et Tilfælde af rupturæ uteri med tilhørende Comitèrapport meddeelt i Ugefr. f. Læg. Bd. 3, Nr. 17, i III. S. 313—319. [jvfr. *ibid.* S. 326—32]; Syge-Beretning fra Fødselskistelsen, i Den Rætte, I. S. 29—31, 109—12, 219—24, 285—88, 349—51, 381—83; II. S. 79—80; Beretning om Fødslerne i Byen efter Fødselskistelsens Lukning, 2. R. II. S. 450—51; Eclampsia parturientis, 2. R. III. S. 331—36; Et Tilfælde af Perforation, foretaget i den Kgl. Fødselskistelse, 2. R. VI. S. 119—26; Om Anvendelsen af Indånding af Etherdamp i den praktiske Fødselshjælp, *ibid.* S. 264—72).

3 "Bibliothek for Læger" (Om Vækkende-fødslerne Behandling, i XXXVII. (N. R. Bd. 7.) S. 305—24; Om den naturlige Fødsels Mechanisme, efter P. Dubois's kliniske Forelæsninger, i 3. R. Bd. I. 1847).

Overrøining af et Høker under Extraction, paa Grund af Myomalacie, i *Phisiatricens Forhandlinger* 1845, S. 95—98. — (Kvib.).

Sartorph (Jacob), f. d. 7de Septbr. 1771 i Roeskilde, yngste Søn af daværende Conrector, siden Justitsraad og Rector Hans Christian Sartorph (f. 1² 1726 i Rethinde Præstegaard i Sjælland, † 1787 i Roeskilde, jvfr. Blochs Bidrag til Roeskilde Domskoles Hist. I. S. 67—71; II. S. 67—69) og Maria Abigael f. Kielskow († 1815). Han dimitteredes i Efteraaret 1788 til Universitetet fra sin Fødebyes Domskole og ansattes d. 12te October 1789 som 2den Lectie-Hører ved samme Skole; tog d. 8de October 1795 Skoleembeds-Examen (Laud.); blev d. 15de Septbr. 1797 Lærer i 5te Lectie; d. 17de April 1799 Lærer i Hiistorie, Geographi, Physik og Mathematik og tillige Inspecteur ved Skolelærer-Seminariet paa Blaagaard, der senere (1808) forflyttedes til Jonstrup i Sjælland; d. 6te Febr. 1807 Medlem af den angaaende de danske Skolers bedre Indretning anordnede Commission; erholdt d. 22de April f. A. Titel af Professor (med Rang i 6 Kl. Nr. 13); udnævntes d. 28de Jannar 1810 til Ridder af Danebroge; d. 12te Decbr. 1818 til Rector ved Cathedralskolen i Odense; høstideligholdt d. 12te October 1839 sit 50 Aars Embedsjubilæum (jvfr. Almindelig Commissions-Lidende 1839, Nr. 243, 18. Octbr.; „Dagen“ 1839, Nr. 247); blev d. 16de Juni 1843, efter Ansøgning, i Raade og med Pension entlediget fra sit Embede, fra 1ste October f. A. at regne; valgte derefter Kjøbenhavn til sit Opholdssted. — * Petronelle Sophie Fried, en Datter af Poul Boesen Fried, overste Hører ved Slagelse Skole, og Erica Christiane f. von Offenbergh. — (Jvfr. Hundrups Skole-Calend. 1843, S. 4; Jensens histor. Efterretn. om det blaagaard-sonstrupske Seminarium, S. 45—46; Berlingske Tid. 1843, Nr. 281).

Begyndelsesgrunde til Experimental-Naturlæren efter de nyeste Opdagelser af J. G. F. Schrader, rettet, foret og for en stor Deel omarbejdet af L. B. Gilbert. Oversat. Kbh. 1797. 2det Oplag. ibid. 1805. (L. E. 1805, Nr. 48). — G. U. A. Bieth's Physikalisk Børneven. Overs. 1ste Hæfte; o. u. L.: Physikkens Rædsonne populært fremsatte. ibid. 1799, m. 3 Kbh. (L. E. 1801, Nr. 49). — Forsøg til en Lærebog i Naturlæren. ibid. eod. (L. E. 1799, Nr. 6). Afhandling om Galvanismen. ibid. 1804. (Udgivet som et Anhang til foranstaaende). — Tale i Anledning af det blaagaardske Seminariums Stiftelse, holden den 17de Marts 1806. Kbh. („Penia“ 1806, S. 29—30). — Kort Veiledning til Kundskab om Electriciteten for Ungdommen og læg Mand. ibid. 1807, m. 1 Kbh. (L. E. 1808, Nr. 10). — Kort Beskrivelse over et mekanisk Apparat for Ungdommen og læg Folk. ibid. eod. — Hvorledes kunde de Skolelærere, som ikke ere seminaristisk dannede, men have Lyst og Anlæg, af Præsten forhielpes til en større Embedsuelighed? Efter Kongl. Befaling udarbejdet af P. D. Boisen og J. Sartorph. Trykt paa Seminarii Fondets Betøftning. Kbh. 1810. 56 S. 8. (jvfr. Collegial-Tid. 1810, Nr. 52).

Noget om Valget af græske Digtere til Brug ved Skoleundervisningen, samt Forsøg paa en til denne Henſigt passende Oversættelse af Pythagoræ's gyldne Vers. Indbydelseskrift til den aarlige offentlige Examen i Odense Cathedralſkole 1821. Odense 1821.

Skoleeſterretninger fra Odense Cathedralſkole for Aarene fra 1ſte October 1840 til 1ſte October 1842, tilføiede de fra ſamme Skole udgivne Indbydelseskrifter 1841—42. (ſøfr. *J. E. o. L. I.* 205—6).

Indbydelseskrift til Examen i Odense Cathedralſkole 1843. (Catalog over Cathedralſkolens Bibliothek; Skoleeſterretninger fra 1ſte Octbr. 1842 til 1ſte Octbr. 1843). Odense 1843.

Recept til en Ribbiin, i Landhuusholdn. Selſt. Skr. Ny Saml. I. 189—92.

Tale paa det Jonſtrupſke Seminariums to og tyvende Stiftelsedag, den 2de April 1813, i „Athene“ II. 139—55. — (Revid.).

Saxtorph (Johan Sylvester), Sidſtanſortes Søſtendebarn, f. d. 27de October 1772 i Kjøbenhavn. Hans Fader var Etatsraad, Dr. med. og Profeſſor, ſamt Stads- Accoucheur og Medicus ved Pleje- anſtalterne i Kjøbenhavn, Matthias Saxtorph (f. 1740 i Meirup ved Holſtebro, † 1800 i Kjøbenhavn; ſøfr. *Kofods Convers.-Lex.* XXVI. S. 511—12 og *Nyerups Lit. Lex.* S. 522—23); hans Moder Eliſabeth Chriſtine f. Sibrandt (f. 1743, † 1823), en Datter af Major ved Fortificationen og Commandant paa Ågershuus Fæſtning, Johann Sylvester v. Sibrandt. — Sønnen nød privat Underviisning, og blev Student i Eſteraaret 1788; underlaſtede ſig i Foraaret 1792 Examen ved det Chirurgiſke Academi (1ſte Char.), og d. 25de Juni 1793 mediciniſk Examen ved Univerſitetet (Laud. unan. consensu); blev 1792 Chirurgiſk Candidat paa Frederiks- Hoſpital og Lector i Jordemodervidenſkaben ved Fødselsſtiſtelsen; diſputerede d. 18de September 1795 for den mediciniſke Doctorgrad, og rejſte derefter paa et kongeligt Stipendium til Göttingen, Wien, Paris og London (ſøfr. *Badens Univerſ. Journ.* IV. 92); vendte tilbage til Kjøbenhavn 1798; blev d. 15de Febr. 1799 overordentlig Profeſſor i Chirurgien og Fødselsvidenſkaben ved Kjøbenhavns Univerſitet; d. 15de Auguſt 1800 Stads- Accoucheur i Kjøbenhavn, ſamt Accoucheur ved den kongl. Fødselsſtiſtelse og Læge ved Plejeſtiſtelsen, og Medlem af Commiſſionen (ſiden Directionen) for diſſe Stiſteller; f. A. Medlem af den kongl. Jordemoder-Commiſſion og af Collegium medicum; d. 13de Maj 1803 Medlem af det da oprettede kongl. Sundhedſcollegium; d. 8de Febr. 1805 Profeſſor ordinarius i Chirurgien og Fødselsvidenſkaben, ſamt Aſſeſſor i Conſiſtoriet; d. 23de Octbr. 1817 Ridder af Danebroge; d. 22de Maj 1826 virkelig Etatsraad; d. 28de Octbr. 1836 Conferenceraad. Var Univerſitetets Rector 1815—16 og 1829—30; Medlem af Direc- tionen for Frederiks-Hoſpital (1831) og af Directionen for det Clafſenſke

Litteratur-Selskab (1823); Medlem af det kongl. medicinske Selskab; Medlem af det kongl. Danske Videnskabernes Selskab ($1\frac{1}{2}$ 1819); af det kongl. Selskab til Veterinairtundigheds Fremme; af det physik.-medicinske Selskab i Erlangen; af Société de médecine i Paris (1798), v. fl. a.; var flere Gange Præsident for det kongl. medicinske Selskab; og Decanus ved det kongl. Sundhedsscollegium 1809, 1819 og 1831. † 22de April 1840 i Kbhvn, som Universitetets Senior. — * 1821 Ulrikke Eleonore Schwanne Hansen, ældste Datter af afd. Kjøbmand Hans Jacob Hansen og Anna Christine f. Liebenberg, samt Stedbatter af Dr. & Professor Medicinæ D. H. Mynster. — (Jvfr. Calliens Medicin. Skriftstæller-lex. XVII. 65—67; XXXII. 111—112; Døds „Materialier“, Nr. 77; Rosbøds Convers. lex. XXVI. 512—13; Brockhaus's Convers. lex. d. neuesten Zeit, Bd. 4. 1834; J. R. Høft's Erindr. S. 162—63; Ugefr. f. Læger II. 288; „Dagen“ 1840, Nr. 148; det Petersborgske philantropiske Selskabs Journal 1826, No. 1. — Portrait, malet og lithographeret af Monies, trykt i det kongl. Steentrykkeri, 1835, Folio).

Examen armamentarii Lucinæ. Diss. inaug. Havn, 1795. (Tobes medic. Journ. Bd. 2. p. 3. 1796, S. 91—116; Phys. Bibl. IX. 191—97; L. E. 1795, S. 653; Medic. chir. Zeit. 1796, Bd. 3. Nr. 54, S. 17—20; Baldingers medic. Journ. IX. Et. 36, 1796, S. 56; Jen. Z. J. 1796, III. 233—35, og derfra i Schweigs hämfers Arch. des accouch. T. I. An 9. (1801), p. 181—82). — Programma (*de justo tempore et modo placenta solvendi*). Havnæ, 1801. 15 pagg. 4to. (i Udtog af P. Schæel under Titel: Einige Beobachtungen über die bisweiligen Nachtheile der nach der Geburt zurückgelassenen Nachgeburt, i Nord. Archiv für Natur- und Arzneiw. Bd. 2. Et. 3. S. 671—80).

Udgav: 1) Matth. Sætorp's Kort Indhold af det nyeste Udtog af Kjöbels-Bidenskab, til Brug for Giordemødre. Paa nye igjennemseet. Kbh. 1802. 1812. 2) Matth. Sætorp's Nyeste Udtog af Kjöbels-Bidenskab, til Brug for Giordemødre. Paa nye igjennemseet. Andet Uplag. Kbh. 1804, m. 6 Kbb. Tredie Uplag. ibid. 1828, m. 7 Kbb. 3) Matth. Sætorp's Kort Udtog af Kjöbels-Bidenskab, til Brug for Giordemødre. Paa nye igjennemseet. Kbh. 1813. 4) (med J. E. Tode): Matth. Sætorp's Umriss der Entbindungswissenschaft für Hebemütter. Dritte Aufl. Copenhagen, 1801. Fjerde Aufl. ibid. 1811. (Martens krit. Jahrb. f. Geburtsh. Bd. I. 1802, S. 296—97; Med. chir. Zeit. 1802, Bd. I. Nr. 8, S. 158—159; Allg. med. Annal. 1802, Aug. S. 636). 5) (med P. Schæel): Matth. Sætorp's Gesammelte Schriften, geburts-hülffichen, praktischen und physiologischen Inhalts. Copenhagen, 1803. 2 Samml. in 1 Bde, nebst Bildniß und Kupfr. (Med. chir. Zeit. 1803, III. Nr. 63, S. 225—31; 1804, I. Nr. 6, S. 92—96; Allg. med. Annal. 1804, März, S. 228, u. Juli, S. 546; Leipz. Z. J. 1804, Nr. 95; Gött. A. 1804, Nr. 89; Jen. Z. J. 1804, II. S. 96).

3 „Physic., oekonom. og medico-chir. Bibliothek“ (Bemærkning over en særdeles haard Fødsel, formedelst et Moder-Udsalb, I. 17—30. [Paa Tydsk i Nord. Archiv f. Natur- og Arzneiw. Bd. 2. Et. 2. 1801, S. 113—36]; Breve fra en dansk Reisende (medicinske Bemærkninger over Göttingen), VI. 207—22; Breve fra Paris over Medicinal-Anstalterne sammesteds, XI. 195—211; 301—12).

3 »*Acta Reg. Soc. med. Hauniensis*» (Observatio sistens Menorrhagiam cum graviditate apparente, Vol. IV. p. 349—56; Observatio de inversione uteri post partum, feliciter reposita puerpera superstiti, *ibid.* p. 357—65; Historia graviditatis tubariæ ad justum gestationis tempus protractæ, matri et foetui lethalis, Vol. V. (Nova Acta Vol. I.), p. 1—17. [Nedel Deutsch. Archiv für Physiol. Bd. VI. 1820, S. 2. S. 274—79; Bibl. f. Læg. 1822, II. S. 119—20]; Observatio de graviditate extra uterina abdominali, *ibid.* p. 18—26. [Nedel Deutsch. Archiv für Physiol. Bd. VI. 1820, S. 2. S. 279—81; Bibl. f. Læg. 1822, II. S. 120]; Observatio de partu naturali ex utero, hernia ventrali extra abdomen clapso, *ibid.* p. 410—23. (Nouv. Journ. de Méd. T. 5. 1819, Juil. p. 198—202; Bibl. f. Læg. 1822, II. S. 127).

3 »Biblioteket for Læger« (Maade at helbrede Barfelsebre, IV. 1813, S. 146—157. [jvfr. »De nova cl. (Joh. Sylv.) Saxtorphii febris puerperali medendi ratione. Diss. pro exercit. q. def. C. U. Melin, praes. P. G. Cederschjöld«. Lundae, 1811. 4to]; Udtog af »die gängliche Exstirpation der carcinomatösen Gebärmutter x., von J. Nep. Sauter«, 1823, Bd. III. S. 30—53).

Oratio, qua augustiss. Regi et Reginae Universitatis nomine gratulabatur Rector magnificus Johannes Sylvester Saxtorph, i Universitetets Acta Solennia i Anledning af Kronings- og Salvingsefften 1815, p. 45—51. — Udtog af en Tale, holdt af ham som Universitetets Rector, i Anledning af Kongens Fødselsdag 1830, i L. T. 1830, S. 154—55.

Fortale til D. B. P. Busch's Lærebog i Fødselsvidenskab, oversat af Ad. Friis. Kbh. 1838.

Scavenius (Jacob Brønnum), f. d. 2den April 1751 i Slagen, hvor hans Fader Peder Brønnum var Handelsmand. Blev dimitteret til Universitetet fra Aalborg Skole 1770, og fik i sit Testimonium Vinadnet Scavenius, d. e. Skavbo; var som Student nogle Aar Volontair i Rentekammeret; traadte 1776 som Assistent i det asiatiske Compagnies Tjeneste i Ostindien, hvor han snart blev Factor og levede 15 Aar i Bengalen; kom 1792 tilbage med betydelig Formue til Danmark, blev belønnet med en Medaille af det asiatiske Compagni, hædret med Justitsraads Character, og købte (1te 1793) Godserne Gjorslev, Søholm og Grifstrup i Sjælland, siden (2de 1798) tillige Klintholm paa Moen. — Ikke længe efter sin Hjemkomst fra Indien købte han Peder Top Wandals paa fædrelandste Skrifter rige Bibliothek, som var opstillet paa Christiansborg Slot og opbrændte i Slotsbranden 1794 (jvfr. »Mindesmærke af Scavenius's Bogsamling« o. s. v., med en Fortale af R. Nyerup, Kbh. 1794; Werlauffs histor. Efterretn. om det store kongl. Bibliothek i Kbhvn., S. 290, 2den Udg. S. 277—78). Til Erstatning herfor købte han siden Notarius Publicus, Justitsraad E. Schmidt's Bibliothek, hvilket han mistede ved Kjøbenhavns Bombardement 1807 (see L. E. 1807, Tillæg, S. 13; Kbhvns Skilderi 1810, Nr. 58; Hest's Polit. og Hist. V. [3: »Tiden«] S. 252—55; Werlauffs hist. Efterretn. om det store kongl. Bibl. S. 290—91, 2den Udg. S. 277—78). Han udnævntes

d. 8te August 1811 til virkelig Etatsraad; udsatte i Aaret 1815 toende Præmier for de bedste Undersøgelser om det danske Sprogs Grændser, Stjebne og mulige Gjenindsættelse i dets gamle Rettigheder i Hertugdømmet Slesvig (jvfr. L. L. 1815, S. 747—50; 1817, S. 366—68). † 20de Juni 1820 paa Gjorslev. — * Karine L. Debes (f. 1775, † 3^e 1825), Datter af Etatsraad og Højesterets-Afsesfor Lucas Debes. — (Retnolog i L. L. 1820, Nr. 31, S. 492—96; jvfr. [Zaubers] Notiser om Disciple i Aalborg Skole, 1. S. 111—15; Riunges „Herttha“ 1827, IV. 404).

Af ham findes Sangen S. 27—30 i den Samling af Digte, som under Titel af „Over Indfødsretten“ blev udgivet af et Selskab i Anledning af Kongens Fødselsdag. Kbh. 1777, 8vo; og iblandt de Stridskrifter, som angaaende det asiatiske Compagnies indvortes Bestyrelse udkom i Kjøbenhavn 1796, 8vo: 2de Betænkninger om Factoriernes Stabelighed, Pag. VI. og XXXIV. sgg. (see E. Anters tredje Pro-Memoria sfd. Pag. LXIII. og J. L. van Drurs 8de Betænkning Pag. 35).

Schaarup (Gustav Jacob), f. d. 23de Juni 1802 i Bestenkov paa Laaland, hvor hans Fader Nicolaus Schaarup, gift med Anna Gregoria Hvalfse, da var resid. Capellan, tilsidst (3 1820) Sognepræst i Marstal paa Færø (f. 1765, † 1° 1843). Dimitteret til Universitetet fra Odense Cathedralskole, hvori han optoges 1817, blev han Student 1820; afsluttede i Januar 1825 den theologiske Embedsexamen (H. ill.); beklædtes 1828 til Overlærer ved Sø-Etatens Pige-skoler, og d. 28de Septbr. 1832 tillige til tredje Rædset ved Bremerholms Menighed i Kbhvn; d. 29de Aug. 1835 til ordin. Rædset sfd. Deeltog i Stiftelsen af Selskabet til Oprettelsen af de kjøbenhavnske Asyler for Smaaabern, af hvilke han senere erhvervede sig store Fortjenester, og gjennemrejste i 1½ Aar, med kongelig Understøttelse, flere europæiske Stater, især Tydskland, Frankrige, Schweiz og Holland, for at blive bekendt med de derværende lignende Indretninger; blev efter Hjemkomsten ordineret til Præst d. 17de Marts 1837. † 20de Marts 1838, ugift, i Kbhvn. (Jvfr. „Nogle Ord i Anledning af G. J. Schaarups Død, fremsagte i Sølgadens Asylcommittee d. 23de Marts 1838“).

Christelige Asyler for smaa Børn, en Prædiken af Pastor Raffard, overf. af det franske. Kbh. 1836. — (Tildeels efter Autogr.).

Schad (Marcus Andreas Tage), ældste Søn af næbennævnte Provst N. E. Schad, er f. d. 7de Decbr. 1810 i Sengeløse i Sjælland; blev underviist deels af sin Fader, deels af forskellige Lærere, og 1828 dimitteret til Universitetet af daværende Studios. Theol. J. E. Johansen (nu Præst i Mariager); erholdt saavel ved Examen Artium som ved anden Examen bedste Charakter; tog i Octbr. 1833 theologisk Attestats (H. ill.); rejste derpaa udenlands gjennem en stor Deel af Italien og Tydsk-

land i 1½ Aar, tyrfede især Kirkehistorien, og blev paa denne Rejse af Universitetet i Rostock, d. 2den Octbr. 1836, udnævnt til Dr. philosophiæ & artium liberalium Magister formetelst en indsendt Afhandling, betitlet: „*De origine et statu ordinis Templariorum principali, brevi expositione de idea medii ævi prioris historica simul præmissa, commentatio*“ (jvfr. „Dagen“ 1836, Nr. 297); udnævntes d. 7de Febr. 1837 til ordineret Katechet ved Vor Frelser's Menighed paa Christianshavn; d. 1ste Marts 1847 til Sognepræst for Ring og Feuling i Aarhus Stift. — * 3° 1843 Hildeborg Maria Bruun, ældste Datter af afd. Regerings-Secretair paa St. Thomas i Beshindien, Krigscancellisecretair Mathias August Bruun og Louise Marie Hermine Lannes.

Prædiken, i Anledning af Tercs Majestæter Kong Christian den Ottendes og Dronning Caroline Amalias Kroning. Kbh. 1840. — (Tilføjet efter Autogr.).

Schack (Nicolai Clausen), f. d. 22de Septbr. 1781 i Nærheden af Ribe i Hillerup, hvor hans Fader Anders Clausen Schack, gift med Marie Schack, havde en Landejendom. Dimitteret til Universitetet fra Ribe Cathedralskole, blev han Student i Efteraaret 1800; underkastede sig i April 1804 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev d. 18de April s. A. Alumnus paa Elers's Collegium, og s. A. Alumnus i det daværende pædagogiske Seminariums historiske Klasse, ved hvilket han tog Examen 1806; opnaaede 1806 Accessit for en Afhandling til Besvarelse af den Aaret iforvejen af Universitetet udsatte historiske Priisopgave: „*Quibusnam modis in Norregia vires sumserit Hierarchia Papalis, et quid inde damni in hoc regnum redundaverit, nondum cum Dania conjunctum?*“; var Lærer i det Schouboeske Institut; underkastede sig i Januar 1807 den katechetiske og i Marts s. A. den homiletiske Prøve, og erholdt for hiin Charakteren „*Laudabilis & quidem egregie*“, for denne „*Admodum Laud.*“; bestiftedes d. 25de Marts 1807 til ordineret Katechet ved Vor Frue-Menighed i Kjøbenhavn; d. 20de Novbr. s. A. til Sognepræst for Sengeløse i Sjælland; disputerede d. 5te Novbr. 1813 for det philosophiske Doctorgrad (som han erholdt 1814); blev d. 17de December 1821 Provst for Emerum og Søkkelunds Herreder; d. 1ste August 1829 Ridder af Dannebrog; d. 18de Januar 1833 Sognepræst for Vor Frelser's Menighed paa Christianshavn; d. 26de Marts 1834 Medlem af den fgl. Direction for Almue- og Borger-skolevæsenet i Kbhvn (jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1834, Col. 235); d. 30te Decbr. 1843, efter Ansøgning, i Naade entlediget som Medlem af denne Direction, og d. 2den Febr. 1844, ligeledes efter Ansøgning, i Naade og med Pension entlediget som Sognepræst ved Vor Frelser's Kirke. Var Medlem af Liendecommissionen for Kjøbenhavns District (fra 1³ 1816 indtil 1⁷ 1833); endvidere (1822—26) Medlem af det kongl.

Landhusholdnings-Selskabs første Agerdyrkings-Commission, og (1826—1831) Formand i samme Selskabs anden Agerdyrkings-Commission. † 23de Februar 1844 paa Christianshavn. — * 17 1807 Tagea Do-
rothea Erasmi (f. 1785, † 1841), yngste Datter af Agent og
Commandant paa Kysten Guinea, Tage Erasmi og Edele Johanne Mar-
grethe f. Saabye (Biskop Hans Egedes sidstlevende Datterdatter). — (Jvfr.
Nord. Kirke-Tid. 1838, Col. 724, 25, 26).

De civil et religiosa Pontificis Maximi Romanorum, Regum ac reipublicæ
liberæ tempore, potestate. Diss. inaug. Hafn. 1813.

Ejgtrædiken over Sognepræst til Vidse og Smørum Jens Vindeboell.
Kbh. 1830. (ej i Boghandelen).

Revision og Fortsættelse af Hofmans Hundatsamling. I.—VI. Bd.
Kbh. 1832—44. Hvert Bind udgjør ogsaa et Heelt for sig og de ere udkomne under
følgende Titler: Ny Hundatsamling for det samlede Kjøbenhavns Amt (forrige
Kjøbenhavns og Roskilde Amt), Bornholm og Færøerne. Kbh. 1832; — for Sorø
og Frederiksberg Amter. ibid. 1834; — for Holst og Præsto Amter, samt Stifts-
legaterne. ibid. 1837; — for Østendborg Amt, samt Stiftslegaterne for Sjæns Stift.
ibid. 1839; — for Odense Amt. ibid. 1841; — for Laaland-Halskørs Stift. ibid. 1844.
[Fortalerne til 3die og 4de Bind, indeholdende: »Forslag til en almindelig For-
sørgelses-Anstalt, og »en almindelig Sammenstuds-pensionering for Gæstlighedens En-
ter«, ere desuden særskilt udkomne]. (Samlingen anm. i E. T. 1832, Nr. 14;
Kbhpost. 1835, Nr. 91; 1837, Nr. 74, 78; 1838, Nr. 188; 1840, Nr. 51; »Dagen«
1837, Nr. 65; Jædrel. I. 1840, Nr. 108; Berl. Tid. 1840, Nr. 50).

Skrivelse til Landemødet og Sjællands Stifts Gæstlighed om Sjællands-Stifts
geistlige Hjælps-Enkelske. Kbh. 1838.

Egtsale over Candidatus chirurgiæ & medicinæ Richard William Brandt.
Kbh. 1840. (ej i Boghandelen).

3 Engelstofts »Allniversitetets og Skole-Annaler« (Forsøg til Besvarelse
af den for Aaret 1805 udsatte historiske Priisoppgave: Hvorledes rodfæstede det paver-
lige Hierarchie sig i Norge, og hvilken Stabelig Indflydelse havde samme paa dette
Rige, førend dets Forening med Danmark? (hædret med Accessit), 1806. II. 1—90).

3 Møllers »Theologisk Bibliothek« (De Valeriano seculi Vti Homileta
Christiano, VI. 1—54; særskilt aftr. Havn. 1814; r. i E. T. 1815, S. 210—15).

3 »Videnskabelige Forhandlinger ved Sjællands Stifts Landemøde« (De
libro us Maximasovs, qvi Flavio Josepho vulgo tribuitur, tentamen historico-criti-
cum, i Bd. II. S. 356—96; anm. i E. T. 1819, S. 232—34).

3 Bibelselskabets 18de Beretning (Tale ved det danske Bibelselskabs
Aarsmøde d. 22de Mai 1833, S. 3—11, jvfr. Christel. Kirketid. 1833, S. 122—24).

3 »Danst Litteratur-Tidende« (Flere anonyme Recensioner, meest angaaende
Landoeconomiske Gjenstande).

Svar paa en Fortælling i Politivennen Nr. 960. Kbh. 1831. (jvfr. Nord. Kirke-
Tid. 1831, Col. 429—32; Politivennen 1831, S. 380—85; 426—33). — (Tilteels
efter Autogr. og Meddelelse).

Schade (Caspar), f. d. 30te August 1754 paa Avernato ved Hyen, hvor hans Fader Stephan Schade da var Præst (fra 2° 1752), siden (1° 1765) til Taagerup og Thorslunde i Laaland (f. 2° 1721 i Roeskilde, † 1781); hans Moder var Amalia Rosina Thanch (en Datter af Jens Thanch, Provst paa Bornholm samt Sognepræst til Ronne og Knudslev, og Anna Margrete Barfod). Dimitteredes til Universitetet fra Nalstov Skole 1780 (ifte 1779); tog d. 2den Juli 1783 theologist Attestats (n. c.); blev d. 23de November 1787 Sognepræst til Tæbring, Dutrup og Rastebj paa Mors, under Aalborg Stift; d. 22de November 1793 til Nylsbj, Lejderup og Elso sftb.; 1794 tillige Provst i Sender Herred paa Mors; d. 2den August 1826, efter Ansøgning, i Naade og med Pension entlediget. † 3die April 1828 i Nylsbj. — * 1. 2° 1788 Rebecca Maria Frederiksdatter Døen. * 2. Elisabeth Christine Døen († 1° 1840, omtr. 77 Aar gl. i Nylsbj). — (Jvfr. E. Nyboe's „Løvsalgsblade“, S. 27—29).

Forsøg til en Beskrivelse over Den Mors. lste Peste. Viborg 1806. 68 S. R. (Cluffens oecoon. Annal. IX. 65—67; L. E. 1807, Nr. 9). — Beskrivelse over Den Mors. Med (3) Robbere (og nogle Tabeller). Aalborg 1811. Betypdeligt underkastet af Gehejmsconferenceraad J. v. Bülow til Sanderumgaard. (L. T. 1812, Nr. 45; Geogr. Ephemerid. 1815, Bd. XLVI. S. 214—17; Padens hist. Bibl. S. 182).

Indberetning om Konfliktens Tilstand paa Mors i Aarene 1810 og 11, i Efterretn. fra Skift. for indentl. Konflikt. II. 66—72).

Schade (Nasmus Carl Julius), f. i Jægersborg, i Nærheden af Kjøbenhavn, d. 7de Juli 1807, Søn af Andreas Schade, Regimentskirurg ved Husar-Regimentet († 1° 1833, i sit 65te Aar, paa Jægersborg), og Jacobine f. Gade. Underviist af sin Fader, kom han 1820 i Herlufsholms Skole, hvorfra han 1826 afgik til Universitetet; absolverede i Januar 1832 den theologiske Embedsexamen (Laud. imprimis ob specimen scriptum); blev i det paafølgende Aar Huuslærer hos Kammerherre, Baron Hent. Chr. Rosenørn-Lehn til Gultborgland i Laaland, hvor han tilbragte henved 9 Aar; kaldtes d. 5te Januar 1843 til Sognepræst for Nebbelunde og Seddinge Menigheder i Laaland.

Fremstilling af den yngre Abraham Lehns Levet, udarbejdet af originale Papirer, og indført i de af A. E. Pope, med en Forerindring udgivene: „Efterretninger om Abraham Lehn og hans Familie“. Kbh. 1839. Schade har siden gennemgaaet Efterretningerne, som med Tillæg, Rettelser og Forandringer ere optagne i Distor. Lidskr. Bd. II. S. 89—122. (jvfr. Studier, Kritiker og Notiser 1841, S. 196).

Anmeldelser i „Maanedsskrift for Litteratur“ (af J. J. Schouw's og D. J. Eschricht's „Afbildninger af Dyr og Planter“, XV. 415—46; P. Krøyer's „Grundtræk til Vejledning ved naturhistorisk Undervisning“, og „Naturhistorisk Lærebog“, samt N. E. N. Lassen's Grundtræk af „Dyr- og Planteriget“, XVIII. 43—59). — (Tilbedes efter Autogr.).

- Schaldemose (Frederik Julius)**, f. d. 15de Februar 1782 (ikke 1783) paa Wedelsborg i Gyen, hvor hans Fader var Skovrider.
- Blev i Foraaret 1801 dimitteret til Universitetet fra Horsens Stole, og erholdt til Examen Artium Characteren Laudabilis; underkastede sig i det paaafølgende Efteraar og i Foraaret 1802 den philosophiske Examens tvende Afdelinger, begge med næstbedste Character; blev ved Krigens Udbrud 1807 Lieutenant ved Landeværnet, men s. A., paa en Overfart fra Aarhus til Rallundborg, bragt op af Engellænderne, og skulde som Krigsfange føres til Engelland, men strandede i Efteraaret 1807 paa Kysten af Holland; gik derpaa i hollandsk Tjeneste som Soldat; rejste 1808, som Secrétaire med en fornem fransk Officier gennem det sydlige Tydskland, Schweiz, Lombardiet og Italien; bivaanede i Foraaret 1809 Affairen i Stralsund mod Schill, og siden, i fransk Tjeneste, Felttogene i Spanien; kom 1812 til Paris, erholdt som fransk Officier sin Afsted af Keiser Napoleon, og vendte derefter tilbage til Fædrelandet; blev ansat som Secondlieutenant i det daværende Norste Livregiment; 1816 constitueret som Lærer, og d. 31te Juli 1817 udnævnt til Adjunct ved Cathedralskolen i Rykjobing paa Falsker; d. 2den August 1825 entlediget med Pension; var derefter Institutsbestyrer i Rjøge; blev d. 31te Decbr. 1826 Told- og Consumtions-Underbetjent i Kjøbenhavn, hvilket Embede han 1830 med Tillæbelse byttede med Materialskriver-Embedet ved Kronborg Fæstning, hvorfra han d. 8de Decbr. 1839, efter Ansøgning formetelst Svagelighed, blev entlediget i Raade og med Pension; opholder sig i Kjøbenhavn, beskæftiget med litteraire Arbejder. Blev 1843 Meel- og Grynhandler, og 1844 Kaffehandler i Kjøbenhavn.
 - * Dorothea Swensen, Datter af Guldsmed Swensen. — (Jvfr. „Reiser og Eventyr i fremmede Lande, af F. Schaldemose. I.—IV. Deel. Kbh. 1826—30“; Døt's „Materialier“, Nr. 108, 109).

Smaadigte. Kbh. 1815. (F. T. 1816, Nr. 29, S. 458—62, af J. Røller; 1824, Nr. 2). [Udsprede have disse Digte staaet i adskillige periodiske Skrifter, især i Kjøbenhavns Skilderi, alt efter hans Tilbagekomst til Fædrelandet].

Sange til Brug for blandede Selskaber, samlede. Kbh. 1816.

Digtninger. Kbh. 1819. (F. T. 1824, Nr. 2. — Et Par Stykker i Samlingen, nemlig „Bjergelide, et jydsk Høstefagn“, og „Pereriet i Thibed“ ere siden indførte i Elmquist's „Læsefrugter“ XXXVIII. 427—33 og XLI. 182—99).

Fransk Grammatik til Brug for Skolerne. Kbh. 1821. (F. T. 1821, S. 313—317, af F. Thaarup).

Fransk Læsebog til Brug for de lærde Skoler. Kbh. 1821.

Forglemmigei. Nyaaarsgave for 1823. Kbh.; med B. E. Ingemanns Portraet. (F. T. 1824, Nr. 2).

Reiser og Eventyr i fremmede Lande. I.—IV. Deel. Kbh. 1826—30. (F. T. 1826, Nr. 25; 1830, Nr. 21. 46; „Telegraphen“ 1827, S. 2. S. 171—91, af F. Thaarup).

Schade (Caspar), f. d. 30te August 1754 paa Avernato ved Hyen, hvor hans Fader Stephan Schade da var Præst (fra 2° 1752), siden (1° 1763) til Taagerup og Thorslunde i Laaland (f. 2° 1721 i Nordskilde, † 1781); hans Moder var Amalia Rosina Thanch (en Datter af Jens Thanch, Provst paa Bornholm samt Sognepræst til Ronne og Knudslev, og Anna Margrete Barfod). Dimitteredes til Universitetet fra Nakskov Skole 1780 (ifte 1779); tog d. 2den Juli 1783 theologisk Attestats (n. c.); blev d. 23de November 1787 Sognepræst til Læbring, Dutrup og Rasseby paa Mors, under Aalborg Stift; d. 22de November 1793 til Nysjøbing, Lebberup og Elso ssb.; 1794 tillige Provst i Sender Herred paa Mors; d. 2den August 1826, efter Ansøgning, i Naade og med Pension entlediget. † 3die April 1828 i Nysjøbing. — * 1. 2° 1788 Rebecca Maria Frederiksdatter Dgen. * 2. Elisabeth Christine Dgen († 1° 1840, omtr. 77 Aar gl. i Nysjøbing). — (Jvfr. E. Nyboe's „Løvsalgsblade“, S. 27—29).

Forsøg til en Beskrivelse over Den Mors. lste Peste. Viborg 1806. 68 S. 8. (Duffens oecon. Annal. IX. 55—57; E. G. 1807, Nr. 9). — Beskrivelse over Den Mors. Med (3) Rebber (og nogle Tabeller). Aalborg 1811. Betydeligt understøttet af Gehejmeconferenceraad J. v. Bülow til Sønderumgaard. (E. L. 1812, Nr. 45; Geogr. Ephemerid. 1815, Bd. XLVI. S. 214—17; Fædens hist. Bibl. S. 182).

Jubberetning om Konstliden Tilstand paa Mors i Aarene 1810 og 11, i Efterretn. fra Selst. for indentl. Konstfl. II. 66—72).

Schade (Niasmus Carl Julius), f. i Jægersborg, i Nærheden af Kjøbenhavn, d. 7de Juli 1807, Søn af Andreas Schade, Regimentskirurg ved Husar-Regimentet († 1° 1833, i sit 65te Aar, paa Jægersborg), og Jacobine f. Gade. Underviist af sin Fader, kom han 1820 i Herlufsholms Skole, hvorfra han 1826 afgik til Universitetet; absolverede i Januar 1832 den theologiske Embedsramen (Laud. imprimis ob specimen scriptum); blev i det paafølgende Aar Huuslærer hos Kammerherre, Baron Hent. Chr. Rosenørn-Lehn til Gultborgland i Laaland, hvor han tilbragte henved 9 Aar; kaldtes d. 5te Januar 1843 til Sognepræst for Rebberlunde og Seddinge Menigheder i Laaland.

Fremstilling af den yngre Abraham Lehns Levnet, udarbejdet af originale Papirer, og indført i de af N. E. Pope, med en Forerindring udgivne: „Efterretninger om Abraham Lehn og hans Familie“. Kbh. 1839. Schade har siden gennemgaaet Efterretningerne, som med Tillæg, Rettelser og Forandringer ere optagne i Distor. Tidsskr. Bd. II. S. 89—122. (jvfr. Studier, Kritiker og Notiser 1841, S. 196).

Anmeldelser i „Naanedsskrift for Litteratur“ (af J. B. Schouw's og D. B. Eschricht's „Afbildninger af Dyr og Planter“, XV. 415—46; P. Krøyer's „Grundtræt til Vejledning ved naturhistorisk Undervisning“, og „Naturhistorisk Lærebog“, samt N. E. N. Laascens „Grundtræt af Dyr og Planteriget“, XVIII. 13—59). — (Tilbedt efter Autogr.).

- Schaldemose (Frederik Julius)**, f. d. 15de Februar 1782 (ikke 1783) paa Webelsborg i Fyen, hvor hans Fader var Skovrider.
- Blev i Foraaret 1801 dimitteret til Universitetet fra Horsens Skole, og erholdt til Examen Artium Charakteren Laudabilis; underkastede sig i det paafølgende Efteraar og i Foraaret 1802 den philosophiske Examens tvende Afdelinger, begge med næstbedste Charakter; blev ved Krigens Udbrud 1807 Lieutenant ved Landeværnet, men s. A., paa en Doversart fra Aarhus til Rallundborg, bragt op af Engellænderne, og skulde som Krigsfange føres til Engelland, men strandede i Efteraaret 1807 paa Kysten af Holland; gik derpaa i hollandsk Tjeneste som Soldat; rejste 1808, som Secrétaire med en fornem fransk Officér gennem det sydlige Tydskland, Schweiz, Lombardiet og Italien; bivaarede i Foraaret 1809 Affairen i Stralsund mod Schill, og siden, i fransk Tjeneste, Felttogene i Spanien; kom 1812 til Paris, erholdt som fransk Officér sin Afsted af Keiser Napoleon, og vendte derefter tilbage til Fædrelandet; blev ansat som Secondlieutenant i det daværende Norste Livregiment; 1816 constitueret som Lærer, og d. 31te Juli 1817 udnævnt til Adjunct ved Cathedralskolen i Nykøbing paa Falster; d. 2den August 1825 entlediget med Pension; var derefter Institutsbestyrer i Kjøge; blev d. 31te Decbr. 1826 Told- og Consumtions-Underbetjent i Kjøbenhavn, hvilket Embede han 1830 med Tillæbelse byttede med Materialskriver-Embedet ved Kronborg Fæstning, hvorfra han d. 8de Decbr. 1839, efter Ansøgning formet af Svagelighed, blev entlediget i Naade og med Pension; opholder sig i Kjøbenhavn, beskæftiget med litteraire Arbejder. Blev 1843 Meel- og Grynhandler, og 1844 Kaffebrænder i Kjøbenhavn.
 - * Dorothea Swensen, Datter af Guldsmed Swensen. — (Jøfr. „Reiser og Eventyr i fremmede Lande, af F. Schaldemose. I.—IV. Deel. Kbh. 1826—30“; Døt's „Materialier“, Nr. 108, 109).

Smaadigte. Kbh. 1815. (L. T. 1816, Nr. 29, S. 458—62, af J. Møller; 1824, Nr. 2). [Udsprede have disse Digte staaet i adskillige periodiske Skrifter, især i Kjøbenhavns Skilderi, alt efter hans Tilbagekomst til Fædrelandet].

- Sange til Brug for blandede Selskaber, samlede. Kbh. 1816.

Digtninger. Kbh. 1819. (L. T. 1824, Nr. 2. — Et Par Stykker i Samlingen, nemlig „Bjergelide, et jydsk Folkesagn“, og „Pereriet i Thisted“ ere siden indførte i Elmquist's „Læsefrugter“ XXXVIII. 427—33 og XLI. 182—99).

Fransk Grammatik til Brug for Skolerne. Kbh. 1821. (L. T. 1821, S. 313—317, af F. Thaarup).

Fransk Læsebog til Brug for de lærde Skoler. Kbh. 1821.

Forglemmigei. Aarsaagave for 1823. Kbh.; med B. S. Ingemanns Portrait. (L. T. 1824, Nr. 2).

Reiser og Eventyr i fremmede Lande. I.—IV. Deel. Kbh. 1826—30. (L. T. 1826, Nr. 25; 1830, Nr. 21. 46; „Telegraphen“ 1827, S. 2. S. 171—91, af E. Ba

den). [Brudstykke af 2den Deel: »Et Eventyr i Nederlandene«, findes i »Nordlyset« 1. 221—29].

Basunen, eller Nyt Conversationsblad. No. 1.—25. Jan—Marts. Kbh. 1827.

Remesid, eller Blade for Literatur og Kunst. No. 1.—6. Kbh. 1828. [Paa Titelen Raar: udgivet af E. B. Schmidt]. (Jvfr. Kbhøns Skilderi 1828, Nr. 28, af R. Ryerup; Dørl's »Materialier« S. 11; The Foreign Review and Continental Miscellany 1829, No. VII.).

Udførlig Beretning om D. R. P. P. Prindsesse Wilhelmine Mariæ og Prinds Frederik Carl Christians høie Formælingsfest; Beskrivelse over Illuminationerne m. m., samt Digte i denne Anledning af Dehlenschläger, Ingemann, Grundtvig, Blot Løren, Boye, Garbrecht, Wilster m. fl. Kbh. 1828.

Stykkebilleber. Kbh. 1829. (M. f. L. I. 193, af E. R. David; N. Morgenpost 1829, Nr. 79; The Foreign Review and Contin. Miscellany No. X, March, 1830).

Choix du Théâtre de Madame la Comtesse de Genlis à l'usage de la jeunesse. Ogsaa med Titelen: Udvalgt af Grevinde de Genlis's Theater, til Brug ved Underviisningen i det franske Sprog; tilligemeed en Ordbog over de i Bogen forekomende Ord. Kbh. 1830.

Pelsingersposten, Ugeblad af blandet Indhold. Kbh. 1831—32. 4to.

Gabelbog for Unge og Gamle, en Nypaaargave for 1833. I. D. Gabler. II. D. Rikkef Rav, Eventyr i 15 Sange. Kbh. 1832. 12. [forfæjellig fra Udgaven i 8. 1827]. (M. f. L. X. 465—74, af E. A. Thortsen; L. L. 1832, Nr. 38; Kbhøns allern. Skilderi 1832, Nr. 65). Af 1ste D. udkom en ny forøget Udg. u. L.: Gabler for Unge og Gamle. Kbh. 1839.

Gabler. Kbh. 1834.

Haandbog for Blomsterelskere. I.—II. Deel. Kbh. 1835—36. Andet Oplag. Gortjohsudgave. ibid. 1840.

Allernyeste Skilderi af Kjøbenhavn. Kbh. 1837. 4to. (fra Nr. 10, d. 2den Febr. Formedelti nogle Ytringer i dette Blad blev han ved en i Kbhøns Fæstning under 20. Decbr. 1837 affagt Garnisons-Etablisstrigrets Dom dømt til Advarsel i Overensstemmelse med Frdn. 27. Septbr. 1799, samt til at være Censur undergivet i 5 Aar).

Søndagsgjæsten, et Ugeblad af blandet Indhold. Nr. 1.—43. Kbh. 1838. 4to. (Følge Garnisons-Etablisstrigrets Dom af 24de Juli 1838, stadfæstet ved kongl. Resol. af 17de Aug. f. A., blev han, fermedelti nogle Beskyldninger og øvrige utilberlige Udelægger i et i dette Blads Nr. 5 indført Stykke betitlet: »Barbari paa Kronberg Amt«, dømt til at bøde 100 Rbdlr. Sølv, og til fremdeles at være Censur undergivet i 5 Aar; jvfr. Dørl's »Materialier«, S. 1161—65).

Censureret Nypaaargave for 1839. Kbh. (»Ejallandsposten« 1839, Nr. 1; jvfr. Dørl's »Materialier«, S. 1190—91).

Mine Efterlevende. Digte og Fortællinger. Kbh. 1839.

Beskrivelse over Kjøbstaden Pelsingør og Slottet Kronborg. 1ste Hæfte. Pelsingør 1840. (jvfr. »Dagen« 1832, Nr. 107).

Digte af Fridr. v. Schiller, oversatte af Dehlenschläger, Ingemann, Polst og Andre. Udgivne. Kbh. 1842. (1841). (»Dagen« 1811, Nr. 215).

Danste Fabler. Samlede og udgivne. Kbh. (1842), med 12 Lithographier. (N. Intelligensbl. 1842, April, Nr. 1).

Sagn og Eventyr for Børn og Yngre, til Belæring og Underholdning udvalgte af de fortrinligste tyske, franske og engelske Rilder. I.—II. Bind. Kbh. 1842, med Træsnit.

Kronike af Lises Eventyr, eller Gyenske Sagn. Samlede og udgivne. Kbh. 1844.

Reiserdsomet Marokko. Efter de bedste Kilder beskrevet. Kbh. 1845 (1844).

Danste Kjempeviser, ældre og nyere. Udgivne. Kbh. 1846. (Berl. Tid. 1846, Nr. 78; Nord. L. T. 1846, Nr. 18, af Svends Grundtvig; jvfr. Nid. Nr. 21, 22, af J. Levin).

Udgiver af Tidsskrift for Reisebeskrivelser. I.—X. Deel. Kbh. 1832—1843. (Heri oversatte han: Semilassos (Händler-Musßaus) Reise i Afrika, I.—2. Deel. 1833, med 4 Steenr. („Dagen“ 1833, Nr. 80; 1840, Nr. 106). — Martinés Reise i Østlandet, I.—2. Deel. 1839. („Dagen“ 1840, Nr. 118). — Ny Reise omkring Jorden, af Otto v. Roßbue. 1840. („Søndagen“, Tillægsbl. til „Dagen“ 1840, Nr. 32; Jædrel. I. 1841, Nr. 264). — Reise i Abysfinien, af Eduard Rüppel, I.—2. D. 1841—42. („Søndagen“ 1840, Nr. 43). — Reise i Chile, Peru og paa Amazonfloden i Aarene 1827—32, af Eduard Rüppel. I.—2. D. 1842—43; hvilke samtlige tillige erholdes særskilt).

Han har oversat efterfølgende Skrifter, alle trykte i Kjøbenhavn:

a) af Latin: Psyche og Cupido, en Fortælling af Apuleius fra Madaura. Jæbydelsesskrift til den offentlige Examen i Kjøbenhavn Cathedralskole. 1819. 82 S. — Hælet, eller Forvandlingen, en Fortælling i 13 Bøger, af Apuleius fra Madaura. 1811. (Nye Intelligensbl. 1842, Novbr., Nr. 8).

b) af Græsk: Blomster fra Grækenland. Et Jæbydelsesskrift til den aarlige Examen i den lærde Skole i Kjøbenhavn. 1821. 96 S. (indeh. Homers Batrachomyomachie; Pyrrhos; Digte af Callinus, Erinna, Meleager og Anakreon, alle oversatte i Drigmalernes Versemaal, Digte af Anakreon i rimebe Oversættelser). — Argonauterne, en episk Fortælling, tillagt Orfeus. Et Jæbydelsesskrift. 1823. — Anakreon og Sappho, overs. og efterlignede. 1824.

c) af Engelsk: Marmion eller Slaget paa Flodden-Fjeld. En Ridderhistorie af Walter Scott. I.—II. Deel. 1821. [Paa Titelbladet staar Louise Augusta Welser, som Oversætterinde]. (L. T. 1826, S. 806—8). — Parald den Ulforsfæder, en Digtning af Walter Scott. 825 (1821). — Den sorte Dværg. Et Kottefjellesagn, af Walter Scott. 1825. (og siden i W. Scott's saml. Skr. 8de Br.). (L. T. 1825, Nr. 23). — Sørøveren, rom. Fortæll. af Walter Scott. I.—IV. Deel. 1827—28; o. u. L.: Bibliothek for dannede Læsere, og siden i W. Scott's saml. Skr. 22de—23de Bd. 1839. („Literaturens Fæstbaad“ 1827, Nr. 1). — Napoleon Buonapartes Fødsel ved Walter Scott, forkortet. I.—II. Deel. 1828. — Conancket eller Grandscheboerne, af J. F. Cooper. I.—II. D. 1830. (og i Cooper's saml. Skr. 8.—14. S. 1831—32). — Havfruen eller Søslummeren, en Fortælling af Cooper. I.—III. D. 1831. (og i Nye Romanbibliothek, og Coopers samlede Romaner). — Vandtitten. En venetiansk Historie af Cooper. I.—II. D. 1832. (Cooper's saml. Skr. 15.—20. S.; jvfr. Kbhvns Aften. Skilder 1832, Nr. 46). — Baverley, eller det er tredfindstyppe har siden. Fortælling af Walter Scott. I.—II. D. 1832, med W. Scott's Portr. 2det Dpl. 1837.

(i B. Scott's saml. Efr. 1.—2. Bd.). — Grev Robert af Paris, af B. Scott. 1.—II. D. 1833. (i B. Scott's saml. Efr. 3.—4. Bd.). — Det farlige Slot. Romantisk Skildring af B. Scott. 1833. (i B. Scott's saml. Efr. 5. Bd.). — Hedningemuren eller Benedictinerne. Fortæll. af Cooper. 1.—II. D. 1833. (Cooper's saml. Efr. 28.—33. S.). — Alhambra, af B. Irving. 1.—II. D. 1833. — Eugen Aram. En Fortælling af E. L. Bulwer. 1.—III. D. 1833. Den paa ny gennemseete Udg. 1.—III. D. 1837; o. m. T.: Bulwers saml. Efr. 1.—3. Bd. (M. f. L. XIII. 231—34). — Skarpretteren, eller Blinshøffesten. En Fortælling af Cooper. 1.—II. D. 1834. (Cooper's saml. Efr. 41.—46. S.). — Høvel Lincoln, eller Boston's Beleiring, af Cooper. 1.—II. D. 1835. (Cooper's saml. Efr. 60.—66. S.). — England og Engellænderen, af E. L. Bulwer. 1.—II. D. 1835—36; o. u. T.: Bulwers saml. Efr. 17.—18. Bd. (L. T. 1836, Nr. 8, S. 113—23). — Kenilworth, historisk Roman af B. Scott. 1.—IV. D. 1836, med Dronning Elisabeth's Portr. (i B. Scott's saml. Efr. 16.—17. Bd.). — Guy Maunering eller Stjærnetyderen, af B. Scott. 1.—II. D. 1837. (i B. Scott's saml. Efr. 18.—19. Bd.). — Quentin Durward, en historisk Fortæll. af B. Scott. 1.—II. D. 1837—38. (i B. Scott's saml. Efr. 20.—21. Bd.). — Devereux, Fortælling af E. L. Bulwer. Den gennemseete Udg. 1.—III. D. 1837—38; o. m. T.: Bulwers samlede Efr. 4.—6. Bd. (jvfr. Art. J. R. Keiersen (II. 656)). — Ernst Maltravers, af E. L. Bulwer. 1.—II. D. 1838. Anden Udgave. 1846; o. m. T.: Bulwers saml. Efr. 23.—24. Bd. — Relfons Levnet. Et biographisk Maleri af Robert Southey. 1838. (Nogle Prøver af denne Oversættelse (f. Ex. om Bataillen d. 2den April 1801) ere meddelte i det af ham udgivne »Allerneyeste Skilderi af Kjøbenhavn«). — Hertuginde de la Vallière. Et Skuespil i 5 Acter af E. L. Bulwer (i Forening med Bulwers Fortælling »Hofmanden Kalderon«, overs. ved R. Fée). 1839; o. m. T.: Bulwers saml. Efr. 25. Bd. — Zeila eller Granada's Beleiring, af E. L. Bulwer. 1839; o. m. T.: Bulwers saml. Efr. 28. Bd. — Padschi Babas Eventyr, af James Morier. 1.—II. Deel. 1840; o. m. T.: J. Moriers saml. Efr. 1.—2. Bd. (»Dagen« 1840, Nr. 95; »Lucifer«, S. 26). — Anna af Geierstein, eller Laagens Datter, af B. Scott. 1.—II. D. 1840—42. (i B. Scott's saml. Efr. 24.—25. Bd.). — Gidsfelen Jotrab, af J. Morier. 1.—II. D. 1841; o. m. T.: J. Moriers saml. Efr. 3.—4. Bd. (Af 1ste D. havde han allerede 1836 begyndt en Oversættelse i »Biblioteket for dannede Læsere«, 1ste Bd. Kbh.). — Masterman Flinck eller Skibbrudet i det stille Hav, en Bog for Ungdommen, af Kapt. Marryat. 1841; o. m. T.: Marryats saml. Efr. 30. Bd.). — Huguenotterne. En Fortælling om de franske Protestanter, ved G. P. R. James. 1.—II. Deel. 1841; o. m. T.: G. R. James's historiskromantiske Fortællinger 7.—8. Bd. — Attila, en Fortælling af G. P. R. James. 1.—II. D. 1841; o. m. T.: G. R. James's hist. romantiske Fortællinger. 16.—17. Bd.). — Allan Cameron, en Roman efterladt af Sir Walter Scott. 1.—II. D. 1841. (i B. Scott's saml. Efr. 26.—27. Bd.). — Olla Podrida ved Kapt. Marryat. 1.—II. D. 1841—42; o. m. T.: Marryats saml. Efr. 28.—29. Bd. — Tæwer i London, historisk Fortælling af B. Parrifon Hinckworth. 1.—III. D. 1842. — G. P. Hainsford James: Lidenstaberens Bog; tilligemed andre Fortællinger af samme Forfatter. 1.—II. D. 1842; o. m. T.: G. R. James's hist. rom. Fortæll. 19.—19. Bd.). — Robin den Røde, en Fortæll. af Walter Scott. 1.—II. D. 1842—43. (i B. Scott's saml. Efr. 28.—29. Bd.). — Padschi Babas Eventyr i England, af James Morier. 1.—II. Deel. 1843; o. m. T.: Moriers saml. Efr. 5.—6. Bd. (»Hørposten« 1843, Nr. 4). — Ayesha, Pigen fra Karé, af J. Morier. 1.—II. D. 1843; o. m. T.: Moriers saml. Efr. 7.—8. Bd. — Den sidste Lehn-

berre, af E. E. Bultwer. I.—IV. D. 1843; o. u. L.: Bultwers saml. Str. 36.—39. Bdr. — Mercedes af Castilien. En Fortælling fra Columbus's Dage, af J. F. Cooper. I.—II. D. 1843—44. (i Cooper's saml. Str. 110.—117. S.). — Tremordbyn Eliff. En Fortælling af Mistress F. Trollope. I.—II. D. 1843. Udg. af F. Bræmer. — Gaten Barnaby. En Fortæll. af Mrs F. Trollope. I.—II. D. 1844. Udg. af F. Bræmer. — Penge, Comedie i fem Akter, og Solskaptainen eller Fødselsretten, Drama i fem Akter, af E. E. Bultwer. 1844; o. u. L.: Bultwers saml. Str. 40. Bd. — Abel Alnut, af James Morier. I.—II. D. 1844. (i Moriers saml. Str. 11.—12. Bd.). — Monsieur Violets Reiser og Eventyr i Californien, Sonora og det vestlige Texas, af Kapitain Harryat. I.—II. D. 1844; o. u. L.: Harryats saml. Str. 35.—36. Bd. — Arabella Stuart, af G. P. R. James. I.—III. D. 1845. (James's Fortæll. 32.—31. Bd.). — Ellen Middleton, af Lady Georgiana Fullerton (Miss Granville). I.—II. Deel. 1845—46. (Berl. Tid. 1845, Nr. 81, Tillæg). — Corse de Leon eller Røveren, af G. P. R. James. I.—III. Deel. 1845. (James's Fortæll. 35.—37 Bd.). — Arrah Nell, eller Fortrige Tider, af G. P. R. James. I.—III. Deel. 1846. — Lucretia eller Rattens Børn, af E. E. Bultwer. I.—II. Deel. 1847; o. u. L.: Bultwers saml. Str. 41.—42. Bd.

d) af Tydskt: Miffel Rav. Et Eventyr i femten Bøger, efter det gamle nederlandske Digt Reinike Vos. 1827. (E. L. 1831, Nr. 18, S. 280—86. — En Prøve paa Overtættelsen faaer i »Telegraphen«, S. 1. 1826, S. 57—66). Samme Bog. 1832. 12. (som 2den Deel af »Fabelbog for Unge og Gamle«, see ovenf. S. 28). Trede Udgave u. L.: Miffel Rav, en episk Fortælling efter Reinike Vos. Med Lithographier. 1842. (Nye Intelligensbl. 1842, Juli, Nr. 2). — Fr. v. Schillers Udvalgte Skrifter (Dramatiske: 1. B. Røverne; Hiesco; 2. B. Cabale og Kjærlighed; Maria Stuart; 3. B. Den Orleanske Jomfru; Wilhelm Tell; 4. B. Don Carlos; 5. B. Ballenstein. Historiske: 1. B. Nederlandernes Frafald fra den spanske Regiering). 1832—35. — J. W. v. Goethes Udvalgte Skrifter. (3.—4. Bd. Wilhelm Meisters Læreaar, 1.—2. Deel; 5. Bd. hans Vandreaar; Torquato Tasso). 1833—35. (Jvfr. Nr. E. S. Meisling (II. 251). — Musäus's Folkeeventyr, fuldstændigt oversatte. I.—III. Deel. 1840. (Jædrel. I. 1840, Nr. 264, S. 2122; »Dagen« 1840, Nr. 60, 167; »Den Grifinde« 1840, S. 136, 240). — Ammalet Pæg, en faulaffet Fortælling af Marlinst. 1840. (L. f. L. o. L. VI. 432—33; »Dagen« 1840, Nr. 197; »Den Grifinde« 1840, S. 428). — Hvad jeg oplevede, nedskrevet efter Duktommelsen af Heinrich Steffens. I.—X. Deel. 1840—45. (o. u. L.: Heinrich Steffens's samlede Fortællinger 12.—21. Bd.). — Peter Schlemihls forunderlige Historie, af Adelbert v. Chamisso. 1841 (1840). Med 16 Trasnit af Rothweiler. (Jædrel. II. 1841, Nr. 448). — Baldborgsnatter af E. Spindler. I.—II. D. 1841. — Om Gjenfyndet efter Døden og den menneskelige Sjæls U dødelighed, efter Peinichen. 1841. — Vil du høre et Eventyr? Hatté behagelige Fortællinger for den kjære Ungdom, af J. Satori (Neumann). 1841, med 8 Illum. Abb. — Bibelske Historier, bearbejdede for Ungdommen af Gustav Holting. Det 61. Tekst. med 8 Illum. Billeder. 1842. — Fortællerinden. En Række af smaa og underholdende Fortællinger for Pigebørn fra 5 til 7 Aar. Af G. Holting. 1842 (1841), med 8 Illum. Billeder. — Den lille Rødhætte. Et Børne-Eventyr af G. Holting. Med 16 Billeder. 1842. — Svend Tomling. Et Børne-Eventyr. Af G. Holting. Med 16 Billeder. 1843 (1842). — Agathe, den unge Opdragerinde. En Samling af Fortællinger, Parabler, Eventyr, Fabler og Myther, for at vække den religiøse og fædelige Følelse hos den modne Ungdom. Af Paul Helmuth. 1843 (1842), med 6 Staalstik. —

Jesu Lernet. Kritisk bearbejdet af D. F. Strauß. Efter den fjerde Udgave. I.—II. Bd. 1842—43. (Theol. Tidskr. VII. 364—66; Katrel. III. 1812; Nr. 974; Nye Intelligensbl. 1842, April, Nr. 4). — Universal-Naadgiver for Huusfædre og Huusmødre, Handlende, Paandrarere og Landmænd. I. Deel, indeholdende 308 beprøvede Naad, Opskrifter og Erfaringer i det daglige Liv. Udarbejdet efter de forbedrede Udgave af "Wibds Universal-Rathgeber". 1845. — Den velsigende Jee eller Børnesen. Med illum. Billeder. 1847.

e) af Italienst: Brud og Brudgom, en Historie fra det syttende Aarhundrede af Alessandro Manzoni. I.—II. Deel. 1828—29. (L. T. 1829, S. 720—23).

f) af Spanst: Den fintrige Adelsmand, Don Quijote af Manchos Lernet og Bedrifter, af Miguel de Cervantes Saavedra. I.—IV. Deel. 1829—31. (M. f. L. III. 515—34, af J. P. Heiberg).

g) af Frankst: Løtørvigen. En romantisk Fortælling af Victor Hugo. I.—III. Deel. 1832. — Keiser Napoleons Historie. Af P. M. Laurent. I.—II. Bd. 1841—1842, med 10 Staaflit. (udkom hestevist 1840—42). — Paris's Mystier af Eugène Sue. V. D. 2. Affn.—VIII. D. 1843. (8de D. u. L.: Geroldstein). — Greven af Monte-Cristo, af Alexander Dumas. I.—VIII. Deel. 1843—46. (o. u. L.: A. Dumas's saml. Skr. I.—8. D.). — Melly-Maguerterne, eller de nærliggende Hævere, af Paul Féval. I.—IV. Deel. 1846. — En Læges Mindekrifter, af Alex. Dumas. I.—V. D. 1846—47. — Ritder de Maison Rouge, af Alex. Dumas. I.—III. D. 1846—47.

h) af Svenskt: Naama. En Novelle (af Mellin). 1843.

i) af Angelsakst: Biobulv og Sangerens Reise. Med Text. 1847. (Underholdet af P. M. Rongen og af det classenske Hedeicommis).

Bidrag i: "Naanedesrofer" (Zaromar, orig. Fortælling, 1828, April—Mai, S. 1—53; Sagnet om Kong Evedger, f. A., Juni, S. 504—12; Jomsvikingerne, f. A., August, S. 259—72); — i "Eeres", udg. af J. M. Lange, (Miaulid og Kanaris II. 352—54); — i A. J. Post's "Nyt Miniaturbibliothek for Moerslædeslæsning" (Perre og Ejener, et irist Follesagn, i III. 1831, S. 41—48, 68—71); — i Raalunds og Versens "Naanedeskrift for Børn", 1845 (Nogle Fortællinger).

En Mængde Digte, afspredte i forskellige Tidskrifter, saasom "Iris og Pebe" (1804, II. 177—84); Døst's "Mnemofyne"; Sammes "Misceller"; "Nye Etileri af Kjøbenhavn"; "Dagen"; "Athene" (Kordens Guder, VI. 342—46; Skabelsen, efter Ovid, IX. 164—68); "Danst Minerva" (Fabler, III. 1816, Decbr. S. 552—54); "Tilføueren" 1817—19; "Desperus" 1820; "Harpen"; "Huusvennen" (Fabelens Oprindelse, XIV. Bd. P. 1. S. 176—81); "Kjøbenhavns Morgenblad" 1825—26; "Naanedesrofer"; Thaarups og Langes "Telegraphen" (I. 1826, S. 66—68; II. 143—46; 146—53; Kallimachos' Pymie til Zeus); "Kordlyset" (I. 351; VI. 344; VII. 23, 364; VIII. 116); Døst's "Archiv" (Prøve paa en Oversættelse af Walter Scott's: "the Lady of the lake", VII. 44—49); "Evanen"; "Dølian" (1827, Nr. 8 og 10); "Gefion" 1827; "Encellier"; "Kjøbenhavnsposten" (1829, Nr. 122); "Kjøbenhavns flyvende Post" 1830; "Nye Morgenpost" 1831; Langes "Argus" 1831; J. E. Elmquist's "Naanedeskrift" "Sjælunds Blomster" (Ellen Douglas, dramatisk Digt i 3 Acter. Emnet dertil af Walter Scott's the Lady of the lake, i 1ste P. 1831; r. i "Argus" Nr. 13); Døst's "Lommebibliothek for Moerslædeslæsning" (I. 1833, S. 381—383; VI. 1833, S. 255—56); "Kornen" for 1831 og 35; Døst's "Nytaarsgave

fra danske Digtere 1836, 36, 37 og 38. (jvfr. »Dagen» 1836, Nr. 302); »Beska» for 1837; »Fugphøne» 1838; E. F. Kruses »Nyttaarsgave for 1838; og »Pertha», fornøjelsedans Nytaarsgave for 1840, 41, 42. — (Kogle af hans Digte ere oversatte paa Spansk af Don Manuel Riofrio; og paa Tydskt i »Dania, Auswahl von Gedichte aus dem Dänischen übertragen von Emil Doanet, Leipzig 1841«).

Han har udgivet: E. B. Lullins udvalgte Skrifter, med Forfatterens Portralt. Kbh. 1833. (udf. i 2 Hefter); — Løger Keenberg's udvalgte poetiske Skrifter, med Forfatterens Portralt. ibid. 1834; — P. M. og P. Rosed Trofelses udvalgte Digte. ibid. 1835. — (Arvid.).

Schall (Claus), f. d. 28de April 1757 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader var Dandslemester; blev 1772 Dands-Elev, og 1773 Figurant ved det kgl. Theater; i Foraaret 1776 Repetiteur ved Balletterne; 1779 Violonist i det kgl. Kapel; rejste 1780 til Frankrige og Tydskland; blev 1792 Concerlmester; d. 28de Jannar 1811 Ridder af Danebroge; fik 1816 Titel af Professor (med Rang i 6te Kl. Nr. 1); udnævntes 1818 tillige til Musik-Directeur; gjorde i Sommeren 1819 en Rejse til Paris; blev 1834 entlediget. Var Medlem af det kongelige musikalske Academi i Stockholm. † 10de August 1835. — * 7/7 1779 Catharina Margarethe Sallathé. — (Nekrolog, af Th. Overstou, i »Dagen» 1835, Nr. 213, 14, 15; jvfr. sfd. 1833, Nr. 102; Dehlensschlägers Digterværker V. 319).

Brev til Capelmester Schall, i »Minerva» 1795, I. 405—8.

Nordens Apollo. 1.—4. Aarg. Kbh. — Musikalsk Nytaarsgave for begge Køn. (Claveerrudtog). — Musikalsk Nytaarsgave for det smukke Køn. — Dix chansons p. le Pste. — Cantate i Anledning af Frederik VI. Formæling. (Texten af P. A. Peiberg). Claveerrudtog. — Suhms Minde, ved Liebenberg. Claveerrudtog. — Cantate i Anledning af Prindsesse Wilhelmine Maria's og Prinds Frederik Carl Christian's Formæling, af Liebenberg. Claveerrudtog. — Sang i Anledning af Prinds Christians Gedselsdag 1829. (Ordene af Peiberg). Claveerrudt. — Alma og Elfride, Syngest. i 1 A. Claveerrudt. — Domherren i Milano, Syngest. Claveerrudt. — Rille paa Anholt; Texten af Guldberg. — De 3 Galsninger 1. og 2. A. (Partitur). — Tycho Brahes Spaadom. (Partitur). — Claveerrudtog af: Balletten Afguden paa Erylon; Annette og Rubin; Generalen til de 3 Ejsner; Lagertha; Laurrette; Nachet; Komco og Giulietta; Sigris; Badstuepigen og Kjælskitteren; Povereten. Desuden Concerter for Violin og Fløite, m. m.

Schandorff (Jacobus Christlieb), f. d. 18de Maj 1775 i Kbhvn, hvor hans Fader var Boghandler og gik med Johanne Westberg († 7/2 1821, 81½ Aar, i Kbh.). Han lærte Apothekerkonsten paa Hof-Apotheket, og tog pharmaceutisk Examen 1799 (Laud.). Kom til Elefant-Apotheket i Christiania; tog siden Deel i et Ærdikebryggeri sammesteds; blev 1809 Secretair ved det norske Sundheds-Collegium, og, da dette 1815 gik ind, ansat som Faldmægtig og 1816 som Bureauchef i det norske

III.

Statensraads Brie Departement, for at overtage de Forretninger, som henhøre til Medicinalvæsenet. † 1842.

Om Læreflids Anvendelse til Noet, i Christiania Intelligentscedler 1808 Nr. 84 og derfra i Handelsstikenden s. A. Nr. 97.

Adskillige Smaaskytter i de i Christiania udkommende norske Intelligentscedler.

Schaper (Christian Gottfred), f. i Kjøbenhavn d. 2den November 1808, Søn af Capitain, Muurmester og Dannebrogemand Christian Gottfred Schaper og Nicoline Marie f. Harbordt; besøgte omtrent i 3 Aar Dr. Dampes Institut, og kom 1820 i Borgerdybskolen, men forlod denne efter omtrent 5 Aars Forløb og ned i noget over 1 Aar privat Undervisning af Joh. Gunt. Gunlogsen Briem (nu Præst i Rousted ved Randers), som dimitterede ham til Universitetet 1826; blev udmærket ved 2den Examen i det paafølgende Aar; tog i Octbr. 1831 theologisk Embedsexamen (Laud.); var derefter i meer end 3 Aar Huuskerer hos Præsten E. J. Boye i Søllerød, og derpaa i 1 Aar Lærer i Danst og Religion ved Efterfølgelseskolens Skole, indtil han d. 25de Juli 1837 ansattes som ordineret Rector og første Lærer ved Borgerstolen i Hillerød; blev d. 14de Decbr. 1841 Sognepræst for Præste og Skibbinge Menigheder i Sjælland. Vandt 1839 to Præmier af det evangelisk kristelige Prædike-Vegat. — * 1/2 1838 Emilie Henriette Charlottes Lassen, næstældste Datter af Conferenceraad, Højesterets-Assessor, Dr. juris Casper Frederich Lassen og Marie Severine f. Kreutzfeldt.

Psalmes, udgivne i Jubelaaret 1836. Kbh. (Deels originale, deels oversatte og omarbejdede).

Regle Bemærkninger, nærmest foranledigede ved Prof. Clausens Forslag i Danst Ugeskrift Nr. 200 og 201, indtrykket i »Kjøbenhavnsposten« 1836, Nr. 37, under Navnet E. G. Pastor.

Slaget paa Solberger Fjeld d. 1ste Julii 1644, et Digt, i »Danst Folkeblad« 2. Aarg. Nr. 16, under Navnet E. G. Pastor. — (Efter Autogr.).

Han antages at være Forfatter til: Vandring fra Kjøbenhavn til Søllerød, Sirenslyk til Henrik Pørg's »Reise over Apenninerne«, forfattet af ingen Digter, Læserne af Aptaaregave fra Danst Digtere for 1835 helliget. Kbh. 1835. 12.

Scharling (Carl Emil), f. d. 28de Juli 1803 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Simon Peter Scharling (f. 1777, † 1831) var Institutbestyrer og gift med Andrea Christine Eberhardt (en Datter af Institutbestyrer Salomon Christian Eberhardt). Undervist af sin Fader blev han sat i den Kjøbenhavnske Borgerdybskole; afgik derfra til Universitetet 1820; blev indkaldt ved anden Examen, og underkastede sig i Januar 1825 den theologiske Embedsexamen, hvorved der blev ham tilkendt Charakteren Laudabilis et quidem egregie, hvilkens Udmærkelse han senere

ogsaa erholdt for de praktiske Prover. Var Lærer i den Kjøbenhavnske Børgerdydsskole, og udnævntes d. 10de November 1824 til Alumnus paa det gymnastiske Borchs Collegium (indtil September 1829); disputerede d. 16de Januar 1828 for Magistergraden; erholdt i Aaret 1829 Understøttelse af Universitets-Stipendier og af Fondet ad usus publicos til at foretage en Udenlandsrejse; tilbragte henvend et Aar i Frankrige og Lydsland, og hjemkom i Efteraaret 1830; blev d. 4de Septbr. f. A. befulgt til Rector i Religion og Moral ved Akademiet i Sorø; d. 11te Januar 1834 til Professor ordinarius i Theologien og Assessor i Consistoriet ved Kjøbenhavns Universitet; disputerede d. 1ste October 1836 for den theologiske Doctorgrad; var Universitetets Rector 1842—43; blev 1836 Medlem af Commissionen for, ifølge kongelig Befaling, at udarbejde en ny dansk Oversættelse af det Gamle Testamente; d. 28de Juni 1845 Ridder af Dannebrog; d. 5te Decbr. f. A. valgt til Medlem af det Kongl. Danske Videnskabsnævnets historiske Klasse, og d. 6te Febr. 1846 Medlem af Selskabets Ordbogs-Commission; foretog i Sommeren 1847 en Udenlandsrejse. — * Anna Petrea Abild Lund (f. 26 1802, † 1844 i Kbhvn), en Datter af Bogsolger Jørgen Chr. Lund og Louise Augusta, f. Mesch. — (Autobiographi i Universitetets Acta Solennia ved Reformationshjælpefesten 1836, p. 38—41).

Disquisitionis utrum recordatio hujus vitæ post mortem servanda sit, necne particala I.—II. (pro stipendio Colleg. Medicel). Hafn. MDCCCXXV.—MDCCCXXVI. (T. I. 1827, Nr. 7. 8, af E. E. Sibbern, forf. Nbd. S. 140—41, af Schalling og Sibbern; Næstets A theol. Bibl. IX. 325—26).

Udsigt over Historiens vigtigste Begivenheder. Kbh. 1826. (Nord. Tidsskr. I. 157—59, af E. Molbech; Kbhpost. 1831, Nr. 116).

De Studiis. Commentatio pro honoribus magisterii artium. Hafn. MDCCCXXVIII. (T. I. 1828, Nr. 26, af A. E. J. Michelsen; Nord. Tidsskr. II. 324—27, af E. Molbech; Feidels. Jahrb. d. Liter. 1828, Nat. af Schlosser; Revue encyclop. 1829, Novbr. og Bulletin des Sciences Géogr., etc., af Depping; Literaturbl. d. Allg. Kirchenzeit. 1830, Nr. 82, af Schackeburger; Theol. Stud. u. Krit. 1830, II. 482).

De dissertationibus pro stipendio Mediceo conscribendis. (pro stip. Colleg. Med.). Hafn. MDCCCXXVIII. 18 pegg.

Hvad er Hensigten, Betydningen og Resultaterne af Theologernes videnskabelige Undersøgelser om det Nye Testaments Skrifter? Leds indledende Forelæsninger til det Nye Testamente, for dannede Christne. Kbh. 1833. (M. f. T. XIII. 130—63, af J. E. Rohmann; Christel. Kirktid. 1834, S. 6—8, af E. A. P. Rastar; Theol. Quartalskr. af Reuterbach og Thomander 1833; Theol. Stud. u. Krit. 1834, IV. 977; Ergzbl. d. Allg. Pall. T. 3. 1837, Nr. 62).

Lærebog i den christelige Sædelære og sammes Historie, af W. M. L. de Wette. Oversat. Kbh. 1835.

De Studio, quo multi Protestantium in Catholicismum hodie seruntur. Oratio in memoriam ecclesiae per Lutherum emendatae atque univers. Hauniensis instauratae, d. XIV Novbr. MDCCCXXXV habita. Hafn. 1835, 22 pagg. 8. (findes vedhæftet det 4de Hæfte af Tidsskrift for udenlandsk theol. Literatur, 3die Aarg. 1835; ogsaa optr. i Hørf.'s „Prædikener og Lælighedsstater“, S. 171—95). (Dansk Udtog af denne Tale, i Selmers Arkb. Tid. 3. Aarg. 1835, S. 478—87).

De Paulo Apostolo ejusque adversariis. Commentatio pro gradu Dr. Theol. Hafn. 1836. (Theol. Tidsskr. I. 1. S. 179—81; Theol. Stud. u. Krit. 1836, IV. 1075—76; Allg. Pall. T. 3. 1839, I. Nr. 4).

G. F. Winer's Comparative Fremstilling af de forskellige kristelige Kirsepar-tiers Lærebegreb, i fire Tavler, udgivne paa Dansk, til Brug for de theologiske Stu-derende ved Kjøbenhavns Universitet. Kbh. 1837. 4to.

Epistolam Pauli posteriorem ad Corinthios annotationibus in usum juvenum theologiae studiosorum illustravit C. A. Scharling. Haun. 1840. (T. f. L. o. S. IV. 375—376).

Jacobi et Judæ epistolas catholicas commentariis illustravit C. A. Scharling. Haun. 1841.

Paastanden om den kristelige Kirkes Ebiontisme gjennem de tvende første Aarhundreder, historisk og kritisk oplyst. (Indbydelsesskrift til Kjøbenhavns Uni-versitets Fest i Anledning af H. M. Kongens Fødselsdag, d. 18de September 1843). Kbh. 1843. 86 S. 4to. (Theol. Tidsskr. VIII. 200—3; Selmers Arkb. f. 1843, S. 141—42; Allg. P. 3. 1844, Nr. 192, 93).

Tale ved Universitetsfesten i Anledning af H. M. Kongens Fødselsdag d. 21de September 1843. Kbh. 24 S. 8. (optr. i Hørf.'s „Prædikener og Lælighedsstater“ S. 110—26; Udtog i Selmers Arkb. f. 1843, S. 138—41).

Tale ved Immatriculationen af 131 academiske Børgere ved Kjø-benhavns Universitet, den 21de October 1843. (Trykt som Manuscript). Kbh. 15 S. 8. (optr. i Hørf.'s „Prædikener og Lælighedsstater“, S. 127—36, og i Selmers Arkb. f. 1843, S. 142—45).

Commentatio, in qua quaeritur, num quas res auctor evangelii Joannei me-moriae tradiderit, iis fidem et auctoritatem historicam vindicare voluerit. Hauniae MDCCCXLIV. 43 pagg. 4to. (Program i Anledning af Universitetets aarlige Refor-mationsfest; sefr. Berl. Tid. 1844, Nr. 309; Selmers Arkb. f. 1844, S. 145. — Af-handlingen er af Hørf. oversat og bearbejdet paa Dansk i Theol. Tidsskr. IX. S. 1—45).

Prædikener og Lælighedsstater. Kbh. 1845. (D. Kirketid. I. S. 94; Lite-ratur- og Boghandels-Tid. 1845, Nr. 6; Berl. Tid. 1845, Nr. 247).

Bes forhenværende Bestyrer af Børgerbyskolen i Kjøbenhavn Professor Ni-chael Riisens Riste i Frederiksberg Kirke, d. 16de Febr. 1846. To Taler af B. Winter og C. E. Scharling. Kbh. 1846. 16 S. 8.

Theologisk Tidsskrift. Udgivet af C. E. Scharling og C. T. Engels-toft. I.—X. Bd. Kbh. 1837—46; 7.—10. Bd. o. m. 2.: Theol. Tidsskr. Ny Række. I.—4. Bd. 1843—46; fortsætted. (Berl. Tid. 1837, Nr. 50; Literatur- og Bog-handels-Tid. 1845, Nr. 3; D. Kirketid. I. S. 695—96). Peri findes følgende Ar-tikler af Hørf. om: Spillets Betydning tilkommer den gamle kristne Kirkes Bienes-byrd om de fire canoniske Evangeliers Oprindelse? En kritisk Undersøgelse, II. 1.

S. 64—172. (Nylg. Poul. 2. 3. 1833, Erggb. Nr. 57. 58, S. 451—56, 462—64); — Clementinerne, den ældste christelige Roman. Et Bidrag til Kundskab om det Nye Testaments apocryphiske Literatur, III. 1. S. 1—110; — Om Forholdet mellem de historisk-kritiske Undersøgelser over de bibelske Skrifter og den protestantiske Kirkes Principer, deels i Anledning af Dr. Rørdaams Afhandling: De fide patrum eccl. chr. antiq. in illis, quæ de origine evv. cann. maxime Matthæi tradiderunt (Diss. inaug. Hafn. 1830), deels i Fortsættelse af Afhandlingen i Theol. Tidsskr. 2. Bd. 1. S. »Hvilken Betydning tilkommer den gamle Kirkes Bienesbyrd om de fire can. Evv's Oprindelse?«, IV. 1. S. 1—72; Udsigt og Bemærkninger over den praktiske Theologies videnskabelige Behandling i den nyeste Tid, IV. 2. S. 187—242; — De nyeste Undersøgelser angaaende de saakaldte Pastoralbreve i det Nye Testamente, fremskillede i deres Betydning og Forhold til Bibelkritik og Canon, V. 2. S. 41—144. (Paa Tydskt: Die neuesten Untersuchungen über die sogenannten Pastoralbriefe des Neuen Testaments, dargestellt in ihrer Bedeutung und in ihrem Verhältnisse zur Bibelkritik und zum Canon, von E. E. Scharling. Aus dem Dänischen übersetzt. Jena 1846. IV. 106 S.; jvfr. Berl. Tid. 1846, Nr. 290); — Om Pauli Forhold til Moseloven; efter Beretningerne i Apostlernes Gjerninger og efter Apostelens egne Ytringer i hans Breve, VI. 1. S. 93—132. (jvfr. VII. 160—61); Kampen mod Christendommen i den nyeste Tid, VI. 2. S. 174—210. (jvfr. VII. 177); — Om det historiske Beviis for den Paastand, at det Nye Testaments Skrifter ikke ere at betragte som Troesnorm, men som en Complex af stridende, hinanden ofte polarisk frastødende Systemer, VII. S. 1—35. (jvfr. sid. S. 349); Anmeldelse af R. Möllers Commentar over Pauli Pastoralbreve, VII. S. 116—26; — Har det fjerde Evangeliums Forfatter gjort Fordring paa historisk Troværdighed for sine Beretninger? (En Oversættelse og Bearbejdelse af Forfatterens Program til Universitetets aarlige Reformationsfest 1844), IX. S. 1—45; — Om de synoptiske Evangeliers Forhold til deres skriftlige Kilder, X. S. 1—109; Bidrag til Apocalypsens videnskabelige Fortolkning, X. S. 334—88. — Endvidere: Reddelser angaaende Kbhvns Universitets Politiske holdelse af den danske protestantiske Kirkes 3die Jubilaum (ved Scharling og Engelsdoff), i L. 1. S. 175—99. — Endelig ere endel kritiske Anmeldelser til Theol. Tidsskr. meddelte af ham.

Tale ved det Soroiske Bibelselskabs aarlige Møde 1831, 5te Sept. (trykt i 17de Beretning fra Bibelselskabet for Danmark, Kbh. 1832, S. 86—110 og i Forf.'s »Prædikener og Leilighedsstaler«, S. 61—82; jvfr. L. 2. 1832, S. 500—1).

Metaphysiske Lægprædiker (i »Blandinger fra Soro«, 2. S. 77—107, 3. S. 17—74; jvfr. Theol. Stud. u. Krit. 1834, IV. 994).

Regle Bemærkninger til Bestemmelse af Affattelsestiden for Pauli Brev til Romerne og hans tvende Breve til Corinthierne (i J. Möllers »Tidskrift for Kirke og Theologie«, II. 220—56; jvfr. L. 2. 1833, S. 749—50).

Regle Betragtninger over det theologiske Lære-Embedets Betydning i vore Dage. Et imøbelende Foredrag, holdt ved Tiltrædelsen af det theologiske Professorat, den 9de Mai 1834 (trykt i »Danst Ugeskrift«, Bd. V. 1834, Nr. 116, S. 105—18 og i Forf.'s »Prædikener og Leilighedsstaler«, S. 92—109).

Oversættelse af »Salomos Visdom« (udg. i »Prover af en ny dansk Oversættelse af det Gamle Testamente, udgivne af den til Udarbejdelse af samme allerede diigt nedsatte Commission«. Kbh. 1845, S. 98—128).

Adskillige Recensioner og Anmeldelser i: »Naanedskrift for Litteratur (af: P. A. Brorsons »Psalmer og aandelige Sange, samlede og udgivne

af J. A. E. Holm», VI. 99—126 (jvfr. Lindbergs *Maanedstfr. f. Christend. og Pst.* II. 317—30); J. Hornsby's *»Betragtninger over Bibelen»*, VI. 462—82; E. L. Clausen *»De Synesio philosopho, Libya Pentapoleos Metropolitæ»*, VII. 283—300; E. Pram Gad *»Præstens Gjerning, Borger og Slægt»*, X. 737—40; T. E. Wæller *»Udvikling af den christelige Religions Troslærdomme»*, XI. 1—23; 87—129; — i Petersens *»Lidskrift for Litteratur og Kritik»* (af: B. J. Boetke's *»Eregetisk Bibliotek»*, IV. 364—74; P. E. Rothe *»Tage Rothe og hans Virken»*, V. 231—43; E. P. Rasker's *»Forelæsninger over den apostoliske Kirkes Historie»*, V. 245—67; R. Røller's *»Commentar over Pauli Brev til de Galater»*, VI. 213—32; R. Rielsen *»Pauli Brev til Romerne»*, VII. 210—43).

Peroratio. qua omulam academicis honoribus ornatorum nomine gratias agebat C. E. Scharling (med vedføjet dansk Oversættelse) i *»Acta Solennia quibus tertium Jubilæum Sacrorum in regno Daniæ reformatorum celebravit Universitas regia Hauenensis»*, pag. 34—38.

Læstede Bidrag til P. Hjort's *»Danste Børneven»*. — (Kvib.).

Scharling (Eduard August), Nydanfærdet Broder; f. d. 1ste Marts 1807 i Kjøbenhavn; kom, efter at have nydt videnskabelig Undervisning af sin Fader, til Cancelliraad og Apotheker Groth, under hvis Vejledning han lærte Apothekervidenskaben; underkastede sig i Januar 1828 den kemist-pharmaceutiske Examen, og erholdt eenstemmig bedste Character. Da han fandt sig kun lidet tilfredsstillt ved den Raade, hvorpaa Pharmaciaen almindeligly dyrkedes, besluttede han at trænge dybere ind i Chemien, og fik Lejlighed til i sine fritimer at anstille Forsøg i det kemiske Laboratorium, under Professor Zeisss Vejledning; blev ved Dyrettelsen af den polytechniske Lære-Anstalt (1829) Amanuensis hos Conferenceraad, Professor H. C. Ørsted, og nød tillige Undervisning i samme Lære-Anstalt; forfattede efter fuldendt Forberedelses-Examen en Afhandling (indeholdende en kemisk Undersøgelse over Klinten og dens Indflydelse paa Gjæringen), som tilkjendtes en af det Kongl. Danste Videnskabernes Selskab for Aaret 1831 udsat Præmie; tog i Høstaaret 1834 Examen i anvendt Naturvidenskab (Laud.), og tiltraadte i det paafølgende Efteraar, da han allerede var bleven udnævnt til Inspector ved den polytechniske Lære-Anstalt, en videnskabelig Udenlandsrejse med offentlig Understøttelse (jvfr. Selmers *Alab. Tid.* 2. Hæft. S. 487); studerede Physik og Chemi i Göttingen, Gießen, Paris, London og Heidelberg, og gennemrejste en stor Deel af England i Selskab med de Berlingske Professorer Rose og Magnus; modtog under sit Ophold i Heidelberg i Begyndelsen af 1836 Efterretning om at han var bleven udnævnt til Lector i Chemi ved det chirurgiske Academi, og blev kort efter sin Hjemkomst endvidere konstitueret som Lærer og Examinator ved den polytechniske Lære-Anstalt (indtil 1838); indstredes 1839 som academisk Borger ved Kbhvns Universitet og disputerede d. 29de Maj f. A. for Magistergraden (jvfr. Selmers *Kbhvns Uni-*

versitetets Aarbog 1839, S. 87—88); blev d. 1ste October f. A. tillige Rector i Chemi ved den polytechniske Lære-Anstalt, og d. 15de Sept. 1840, da Lærerposten i Chemi ved det chirurgiske Academi ophævedes, endvidere Rector ved Kjøbenhavns Universitet i Chemi, med særdeles Hensyn til Lægevidenskabten; erholdt 1842 det Kongl. Danske Videnskabernes Selskabs Sølvmedaille for en indsendt Afhandling „over Urin“, og blev f. A. ordentligt Medlem af „Die Gesellschaft zur Beförderung der gesammten Naturwissenschaften in Marburg“; udnævntes d. 23de Decbr. f. A. til Professor extraordinarius i Chemi ved Kjöbns Universitet; blev d. 15de Decbr. 1843 valgt til Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskabs physik. Klasse. Var Docent i Physik og Chemi ved Veterinairskolen 1837—1845; gjorde 1845 en teknisk Rejse igjennem en Deel af Tydskland, med offentlig Understøttelse. — * 17 1839 Karen Ørsted, ældste Datter af Conferenceraad, Professor Hans Christian Ørsted og Jnger Birgitte f. Ballum. — (Autobiographi i Programmet til Universitetets aarlige Reformationseft 1839, S. 145—47).

J. Böhlers Grundriss af Chemien. Oversat. Uorganisk Chemi. Kbh. 1837. (T. f. K. v. R. I. 120—22, af B. Roth*). Anden Deel. Organisk Chemi. ibid. 1841.

De chemici Calcutorum vesicularum rationibus commentatio. (pro gradu Magisterii). Haun. 1839. 4to, c. VI. tabb. xylogr. (Ugefr. f. Læg. I. 112. 142—48; The British and Foreign med. Review, Vol. IX. 1840, No. 18, Apr. P. 1. p. 300—39; Zeitschr. f. d. ges. Med. XIV. 273—75; Salentin Repert. d. Physiol. Bd. VI. 1841, S. 87. 301—3). Paa Engelsk: *On the chemical discrimination of vesical calculi.* Translated from the latin, with an Appendix, containing practical directions for the recognition of calculi, by S. Elliot Hoskins. London 1842, gr. 12, with 22 plates. (Jøfr. „Dagens“ 1843, Nr. 47; Gædel. IV. 1843, Nr. 1155).

3 „Det Kongelige Danske Vidensk. Selskabs naturvidenskabel. og mathem. Afhandlinger“ (Undersøgelser over Urin, i X. D. S. 281—298; særfl. aftr. Kbh. 1843. 4to. [See „Forhandlinger ved de skandinaviske Naturforskeres andet Møde 1840“, S. 231, og Annalen der Chemie und Pharmacie Bd. XLI. S. 51; Zeitschr. f. d. ges. Medicin XXVII. 495—96]; — Undersøgelser over den Øvæntet Rulstof, som i Form af Rulstyre gienennem Hud og Lunger forlader det menneskelige Legeme i Doguets Løb, i X. D. S. 331—59; særfl. aftr. Kbh. 1843. 4to. [Annales de Chimie et de Physique 3. Serie 1843, Tom. 8. p. 478—98; Annalen der Chemie und Pharmacie Bd. XLV. 214—42; Archiv for Pharm. I. 170—73, af S. M. Eriksen; Zeitschr. f. d. ges. Med. XXVII. 495—96; jøfr. „Förhandlingar vid de Skandinaviske Naturforskarnes tredje Möte, i Stockholm 1842“, S. 200—82]; — Författe Föreläsningar för att bestemme den Rængde Rulstyre, et Menneske uddaander i 24 Timmer, i XI. D. S. 379—406; særfl. aftr. Kbh. 1845. 4to, med 1 Plade. (ogsaa i Arch. f. Pharm. II. 204—27; jøfr. P. C. Ørstedes Oversigt over Vidensk. Selsk. Forhandl. 1845, S. 1—4; Annal. der Chemie und Pharm. Bd. LVII. S. 1—32).

8 „Forhandlinger ved de skandinaviske Naturforskeres andet Møde 1840“, Kbh. 1841 (Udteg af hans Foredrag over a) de kemiske Bestanddele af Hyssus myrtilli;

b) forskjellige Produkter fremkomne ved Urinens Behandling med Salpetersyre; c) Behandlens af Ristid og Ristfæller, samt nogle Forsøg over at danne Riststeen, S. 229—33. (Annal. d. Chemie und Pharm. Bd. XLI. 48—49. 52—53; Pharm. Centralblatt 1842, 47—48).

3 „Förhandlingar vid de Skandinaviske Naturforskarnes tredje Möte, i Stockholm 1842“ (Føreløbig Forsøg over den Quantitet Kulsyre, et Kneffe ubaander i 24 Timer, S. 269—82, med 1 Tabel).

3 „Archiv for Pharmacie“, redig. af S. M. Trier, (Nogle Forsøg anstillet med Etivelse, I. 27—29; Undersøgelse over en Art Gjæring, frembragt i Kartoffelsaaber, I. 49—50. (Annal. d. Chemie und Pharm. XLIX. 313—15; Pharm. Centralbl. 1844, 543); Om Biinaandspøvere og deres Anvendelse som Olieprøvere. (Oplagt i Vidensk. Selsk. i Åbyen. 1845), II. 237—49. (jvfr. P. E. Ørsted's Deersigt ov. Vidensk. Selsk. Forhandl. 1845, S. 41—52; Journal f. prakt. Chem. XXXVI. 372—78; Pharm. Centralbl. 1846, 289).

3 „Nyt Magazin for Kunstnere og Haandværkere“, udg. af Urfin og Hummel, (Om Tilberedning af Træspiritus og Træsyre, et Foredrag, holdt i Selskabet til Naturlærens Udbredelse, med Tegning, i Bd. I. Nr. 17 og 18).

3 „Danst Folkeblad“ (Om kunstigt Brændsel, en Omarbeidelse af Klassen om samme Gjenstand), i III. Hæf. S. 83—84, 93—96; Nogle almindelige Oplysninger om den polytechniske Læreaankalts økonomiske Status, i VI. Hæf. S. 104, jvfr. Nr. S. 108).

Anmeldelser: i „Maanedsskrift for Litteratur“ (af J. Billeus „Om Kunstskeer og Kunstfæller“, XVI. 485—514); — i Petersens „Tidskrift for Litteratur og Kritik“ (af 3 Skrifter om Agerdyrkings-Chemi, af B. Røtze, J. Liebig og M. E. J. Schaulow, VII. 45—68). — (Revid.).

Schamburg (Leopold Heinrich von), f. d. 28de Juli 1743 i Odensworth i det Eiderstedtske; tjente fra d. 1ste Maj 1758 som Læbet og Officer ved adskillige Regimenter, og i lang Tid ved Jægercorpsen i Kiel; blev 1798 Major, Krigs- og Landcommissair (d. 8de Januar 1802 Sø- og Landkrigscommissair) i det 3die jydsk District; erholdt 1808 Generalkrigscommissairs Charakter. † 19de September 1816 i Viborg. — * Elisabeth Dorothea Werner. — (Jvfr. Nordes's Lex. S. 289—90; Statstid. 1816, Nr. 82, Tillæg).

Reise von Kopenhagen nach Kiffabon, dem Vorgebirge der guten Hoffnung, und den agorischen Inseln. Odense 1784. (Paa Titellaget og under Dedicationen kaldes Bors. sig Schomburg).

Scheel (Anton Wilhelm), f. i Stavanger i Norge d. 28de Decbr. 1799. Fadren, hvis fulde Navn han fører, var først Militair (Capitain), tilsluttet Vysfoged og Vyskriver i Frederikshad († 1810), og givt med Engel Areng, f. Kjelland († 1804). — Efter sin Faders Død kom han til Danmark og blev antagen til Elev paa Landcabet-Academiet, hvor han i 4 Aar fuldenbte det militaire Lærecursus; underkastede sig med Stærken

af Aaret 1814 Officers-Examen og havde i denne et saadant Held, at han ikke alene erholdt den første Plads blandt de Elever, som tilligemed ham deeltog i Examen, men modtog ogsaa af H. M. Kongens Haand en Sabel til Belønning for Glib. Blev d. 15de Januar 1815 udnævnt til Officer, men kom ikke strax til at forrette Tjeneste i denne Stilling, da han for Aaret 1815 ansattes som kongelig Page; fik herved Afgang til at høre Forelæsninger over de højere militaire Videnskaber, og opnaaede atter den første Plads, da han mod Aarets Udgang indstillede sig til Prøve i dem; indtraadte derefter i Begyndelsen af Aaret 1816 som Lieutenant ved første Livregiment til Fod; erholdt efter 2 Aars Forløb Tilløbelse til at gjøre Tjeneste ved det svenste Infanteriregiment, der hørte til det danske Armee-contingent, som dengang var i Frankrige; besøgte Paris; kom tilbage igjen til Kjøbenhavn i Januar 1819, og begyndte i October s. A., under Vejledning af Studios. Philologia Ernst Lago Petersen, at studere de døde Sprog og isørigt at forberede sig til Examen Artium, hvilken han underlaastede sig 1821 med Udmærkelse; blev indkaldt ved den philologiske philosophiske Examen i det paafølgende Aar; underlaastede sig i April 1825 den juridiske Embedsexamen; erholdt for den theoretiske Prøve Charakteren „Laudabilis et quidem egregia“, og for den praktiske Prøve Laudab.; lagde sig nu efter den militaire Lovkyndighed, hvortil hans Embedsstilling gav en særegen Anledning; udnævntes d. 9de Juli 1826 til Garnisonsauditeur i Kjøbenhavn; fik d. 30te Juli s. A. Premierlieutenants Charakter; disputerede d. 7de Novbr. 1828 for den juridiske Licentiatgrad; ansattes d. 6te Juni 1829 som suraumerair Assessor i den kongl. Lands-overret samt Hof- og Stadsret i Kjøbenhavn, i hvilken han d. 21de Sept. 1831 befuldmægtigedes til virkelig Assessor; tilbragte 1 Aar paa en Udenlandsrejse, som det tillodes ham at foretage, tildeels i videnskabeligt Djemed; udnævntes d. 2den August 1836 til Professor ordinarius i Lovkyndigheden ved Kbhvns Universitet, samt til Assessor (og Referent indtil 1844) i Consistoriet; disputerede d. 10de October s. A., efter Facultetets Indbydelse, for den juridiske Doctorgrad; blev d. 20de Januar 1839 extraordinair Assessor i Højesteret; 1842 Medlem af Commissionen angaaende en ny Rettergangslov for Landmilitair-Etaten; d. 28de Juni s. A. Ridder af Danebrog; tiltraadte i Juli s. A. en Rejse til England; var Universitetets Rector 1843—44; blev d. 3die August 1846 constitueret og d. 23de Novbr. s. A. udnævnt til Generalauditeur ved Landmilitair-Etaten, samt til Deputeret i General-Commissariats-Collegiet. — (Autobiographi i Solennia Academica i Anledning af Formølingsfeften 1828, p. 24—27, og i Universitetets Acta Solennia ved Reformationjubelfeften 1836, p. 55—56).

De limitibus inter civilem jurisdictionem et militarem exercitui terrestri demandatam, secundum jus patrium dissertatio. Pars prior. (pro gradu Licentiatii Juris). Havniae 1828. (M. f. L. I. 181—84, af C. F. Normann).

Nogle Bemærkninger, hørende til den danske Militærret. En kritisk Anmeldelse, med behøiende Tillæg og Rettelser, af E. P. R. Petersens Haandbog i den danske Militærret, første Deel. Kbh. 1831.

De publicis actionibus et inquisitionibus in causis poenalibus, ex praeceptis juris Danici et Norvegici, tam antiqui quam hodierni, nec non ex aliis nonnullis legibus. Dis. inaug. Havn. 1833.

Om Tilbageholdelsesretten efter de danske Love, med nogle forudsatte Bemærkninger om tinglige Eilighedsrettigheder i Almindelighed. En privatretlig Afhandling, forfattet som Indbyrdeskrift i Anledning af Reformationsfesten. Kbh. 1839. 4to. (Udtog, ved Gert., i Selmers Univers. Aarbog 1839, S. 189—192).

Om militære Straffelove. En Bedømmelse af Udkast til en militær Straffelov for Kongeriget Norge. Kbh. 1842.

Foreløbigt Udkast til en Convention for Søforsikringscompagniet i Kjøbenhavn. Kbh. 1842.

Om Kjøbenhavns Universitets Collegier og Stipendier for de Studerende ved dette Universitet. Indbyrdeskrift til Universitets-Festen i Anledning af Kongens Guldfeestdag 1844. Kbh. 4to. (Berl. Tid. 1844, Nr. 390).

Om militære Rettergangslove. Med Bemærkninger til Udkast til en militær Rettergangslov for Kongeriget Norge. Kbh. 1844. (Berl. Tid. 1844, Nr. 390).

Erligt Anmeldelse af E. P. R. Petersens Haandbog i den danske Militærret, i »Aaendekrøft for Litteratur» V. 241—57; VII. 48—64; 98—122; XI. 191—231; 494—526; see ovenfor).

Scheel (S.).

Anvisning til det dobbelte italienske Bogholderi. Udgivet ved C. Møller. Kbh. 1832. 8. 4to.

Scheel (Jens Jacob), en Søn af Justitsraad Scheel; f. d. 13de Juni 1779 i Ager ved Christiania; dimitteret til Universitetet fra Christiania Cathedralskole i Foraaret 1798; blev Officer og Landmaaler; opholdt sig i flere Aar som trigonometrisk Observator ved Opmaalingerne paa Island; fik Titel som Major og udnævntes d. 31ste Juli 1815 til Ridder af Danebroge. Var 1816—1824 Inspecteur ved det Kjøbenhavnske Klasseclotteri. (jvfr. Collegial-Tid. 1825, S. 37—38). — * Rebekka Elisabeth Sandberg, en Datter af Guldmægter Sandberg.

Barometriagttagelser i Etnafjord paa den nordlige Kyst af Island, fra Juni 1811 til Juni 1813, meddeelte i Annals of Philosophy Vol. XI. p. 93 og 169. (jvfr. L. I. 1825, S. 808).

Schepelern (Jens Bergendahl), f. 1801; blev d. 1ste Januar 1819 Secondlieutenant og d. 18de Novbr. 1829 Premierlieutenant i det

høisteste Infanteri-Regiment; 1834 forsat til det 3die jydte Infanteri-Regiment; erholdt den 10de Febr. 1840 Capitains Anciennitet; blev d. 1ste Juli 1842 Capitain af 1ste Klasse ved 11te Linieinfanteri-Bataillon. Var Stoleofficer og Lærer i Fortification ved det kongl. Landcadet-Corps 1832—35.

Däniske Grammatik für Deutsche. Altona 1831.

Redacteur og Udgiver af: Militair-Tidende for Danmark og Hertugdømmerne. Nr. 1—24. (fra 6te April indtil 14de Septbr. 1837). Kbh. 1837. R. 4to. (jvfr. Milit. Repertor. IV. 107—8).

Medredacteur af: Scandinavische Bibliothek. Eine Zeitschrift, enthaltend: eine fortlaufende Auswahl des Auziehendsten und des Neuesten aus der dänischen, norwegischen und schwedischen Literatur in sorgfältig bearbeiteten Uebersetzungen. 1r Jahrg. I.—II. Hefte. Kopenhagen und Leipzig 1836. (Bl. f. liter. Unterhalt. 1838, Nr. 82, Beilage; jvfr. Nord. Ugebr. 1838, S. 434). Til dette Tidsskrift leverede han Uoversættelser af: Euren, en Novelle af N. E. Hansen, i 1. P. S. 187—226; Reiserminerne, en Novelle af N. E. Hansen (med Forfatterens Rigtigede Lovetidsbesti- velse), i 2. P. S. 9—189.

Schéving (Benedikt Gudmundsen), f. d. 12te April 1807 i Jöland, Søn af Agent Gudmundur Bjarnason Schéving, Forfatter af: Nokkrar Hugleidingar um þilskipa-veidar á Íslandi, i „Ár-mann á Alþingi“, 4da Árgangi, 1832, bls. 83—106 (f. 1776, t 1837, jvfr. J. Magnússon: „Fæin minningarord eptir sáluga Agent G. B. Schéving“. Kpmh. 1838), og Hálðóra (en Datter af Benedikt Þorgason paa Stabarsfell). Blev dimitteret fra Besæstiad Skole, og Student ved Kjöbenhavn's Universitet 1828; absolverede i Juli 1833 den theolo-giske Embedsexamen (Laud.); blev d. 9de Februar 1836 Sognepræst paa Roms under Ribe Stift; d. 25de October 1840 Præst for Hammer og Horsens i Aalborg Stift, hvor han dog ikke kom, men forblev i sit forhen havde Embede; d. 7de August 1846 Præst til Roslerup og Vindelev i Ribe Stift. — * Caroline Wilhelmine Neumann, Datter af Cancellis-raad, Postmester P. G. Neumann i Ribe.

J „Løyposten“ (Jölands nærværende Folkemængde og oekonomiske Tilstand, 1835 Nr. 54. 55; jvfr. Ari. Bjarne Thorsteinson).

Schéving (Dagid), Nydanfortes ældste Broder, f. 1802; er Stu-dent og bosat paa Raudsbal i Vardastrands-Eyffel.

Eleónóru-rímur. Kpmhfn. 1837.

Schéving (Hallgrim Hannesen), f. i Højstads, i Thingey- eller Norðer-Eyffel, under Jölands Nord-Amt, hvor hans Fader Hannes Lauritsen Schéving da var Præst, siden til Grenjadarstad og Tvöraac, samt Provst over bemeldte Eyffel; hans Moder Smolvig Hallgrims-

sen var en Datter af Provst Hallgrímur Elbjárnsón i Vadla-Sýssel. — Han besøgte 1795—1800 den lærde Skole i Holum, blev derfra dimitteret og vendte tilbage til Hjemmet; kom i Foraaret 1801 til Kjøbenhavns Universitet, hvor han undertog sig Examen Artium (Laud.), samt i det følgende Efteraar og i Foraaret 1805 2den Examens tvende Afdelinger (Laud.); var derpaa Alumnus af det pædagogiske Seminariums philologiske Klasse, hvorfra han efter 3 Aars Forløb dimitteredes; vandt 1809 Universitetets Guldmedaille for en Afhandling til Besvarelse af den i 1807 og 1808 udsatte philologiske Priisopgave: „*Tetralogiae Græcæ indoles omnisque ratio ex ipsis, quæ habentur, Græcis dramatibus dramatumque fragmentis, qua fieri poterit, accurate exponatur*“ (jvfr. Engelstofts Univ. og Skole-Annal. 1809, I. S. 30—31); rejste tilbage til Island, og blev d. 5te Juni 1810 konstitueret som Lærer ved den lærde Skole paa Vefsestæd, ved hvilken han d. 5te Decbr. 1815 adnævntes til Adjunct; erholdt 1817 Doctorgraden i Philosophien ved Kjøbenhavns Universitet; blev d. 27de April 1846 Overlærer ved den lærde Skole i Reikjavík (fra 1ste October s. A. at regne). — (Autobiographi i Universitetets Acta Solennia ved Reformationens Jubelfesten 1817, p. 36—37; jvfr. Hundrups Skole-Calender 1845, S. 35—36; „Søndagen“, et Tillægsbl. t. „Dagen“ 1838, Nr. 1).

Kritisk Undersøgelse om et Par Stroffer i den saakaldte *Völuspá*, især om det Sted, der omtaler Menneſkets Skabelse, i det Skandinav. Lit. Selsk. Skrifter 1810, S. 175—220; ogsaa særst. aftr.

Observationes criticae ad quendam Bruti Ciceronis loca. Diss. inaug. Havn 1817.

Hugsvinnu-mál, ásamt þeirra látnska Frumriti, útgáfn. Bodsrit. Videyar Klaustri, 1831. 34 bls.

Forspjallsiðjóð (edur Hrafnagalds Óðins). Bodsrit. Videyar Klaustri, 1837. 54 bls.

Íslenskir máðhættir samnállr, útvaldir og í stafrófsröð færdir. 60 blss. (i: „Bodsrit til að hlýða á þá opinberu yfirheyrslu í Bessastöðaða Skóla Mai 1843. Videyar Klaustri“). („Fjölnir“ VII. bls. 100—3).

Vitskuſtallid (Bilsdommens Fjerg) af det Engellske, og Selito af det Frantske, overf. paa Ísländſ i „*Gaman og Alvara*“, 2. S. 1820.

Schäſ (J. B.), afflediget Underofficer fra Garden.

Profesor David og hans Fædreland. 1ste Dstte. Kbh. 1835. Andet Dplag, med tvende Efterſkrifter, udg. af E. A. Bøllheim. ibid. eod. Samme paa Tyſſ. ibid. eod. (jvfr. Kbhpoſt. 1835, S. 435, 44, 47; Danſk Folkebl. 1835, Nr. 2; og Art. E. A. Bøllheim).

Schjelderup (S.), Studios. Theologiæ, Kirkeſanger og Skolelærer i Grundſer, i Aarhuus Stift.

Forſøg til en almenſattelig, moraliſt hiſtoriſt Mindeſang over Morten Luther. Aarhuus 1838.

Schiern (Frederik Egnhard), en Søn af nebenanførte Justitsraad Niels Frederik Bernhard Schiern og Susanne Margarethe f. Døholm; er f. d. 22de November 1816 i Kjøbenhavn; tilbragte sin Barndom hos sine Forældre i Nyborg; blev, efter tidligere at have været bestemt til en anden Livsbane, i Aaret 1832, for at studere, sat i Borgerdybskolen paa Christianshavn; dimitteredes herfra to Aar senere til Universitetet, hvor han i Aaret 1834 blev Student med Charakteren Laudabilis, i Aaret 1835 tog Examen philol.-philosoph. med Charakteren Laudabilis et publico encomio ornatus, og derefter vandt den akademiske Priismedaille for en hidtil utrykt Afhandling over den i Aaret 1836 udsatte historiske Opgave: „Expositis causis, quibus factum est, ut populi Gallici in Asiam minorem immigraverint, ibique in regione, quæ ab iis nomen traxit, sedes fixerint, describatur hujus regionis natura atque illustrentur horum colonorum res, quales erant. ~~Uppå~~ ad annum 25 a. Chr. n., quo terra eorum in formam provinciæ Romanæ redacta est“ (jvfr. Selmers *Abhøns Univers. Aarbog* 1837, S. 90); underkastede sig i Efteraaret 1839 den latinist.-juridiske Examens theoretiske og praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis; blev derpaa Volontair under Directionen for Universitetet og de lærde Skoler; disputerede d. 7de Decbr. 1842 for Magistergraden; tiltrådte i Slutningen af samme Aar, dels med offentlig Understøttelse, dels for egne Midler, en Rejse til Udlandet, hvorpaa han besøgte Belgien, Frankrige, Schweiz, Italien, derpaa atter Frankrige og endelig England, og hvorfra han vendte hjem i Foraaret 1844; holdt efter sin Hjemkomst som Privatdocent en Række Forelæsninger ved Universitetet over det danske Folks Historie i det attende Aarhundredes anden Halvdeel (jvfr. Selmers *Abhøns Univers. Aarb.* f. 1845, S. 130), ligesom han tidligere havde holdt forskellige Foredrag i den danske historiske Forening, af hvis Bestyrelse han gjentagne Gange har været Medlem. Blev d. 17de Juli 1847 udnævnt til Rector i Historien ved Kjøbenhavns Universitet.

Spanierne i Danmark, i *Riiser's Archiv for Historie* 1835, Bd. LXI. S. 497—519. (jvfr. „Dagen“ 1835, Nr. 174). Senere omarbejdet i „Dansk Høstkalender“ for 1843, S. 14—46, og derfra oversat af Fr. Carstens i *Fald's „Archiv für Gesch. u. f. w. der Herzogthümer“* III. Jahrg. 1844, S. 519—46.

Et nordist Sagns Bandringer, fornemmelig med Hensyn til Sagnet om Wilhelm Tell, i „Historisk Tidsskrift“ Bd. I. S. 45—111. (rec. i *Abhpost.* 1839, Nr. 331, 42, 50; i *Hist. Tidsskr.* I. 566—71 (af E. Mollbeck); i *Studier, Kritiker och Notiser* 1841, Nr. 23 og 24 (af Cronholm); i *Magaz. der-Litteratur des Auslandes* 1840, T. XVIII. Nr. 153, 157; i *Wolfgang Menzels Litteraturblatt* 1841, Nr. 9; i *Mémoires et documents, publiés par la société d'histoire de la Suisse Romande* 1843, T. II. 3. 262 (af J. Pischy); i *Bibliothèque universelle de Genève* 1843, T. XLX. p. 18 (af E. Süllemmin); i *Revue des deux mondes* 1844, T. VI. p. 595 ff. (af J. Olivier).

Om et nyt polst Bidadrag til Danmarks Historie, meddelt i »Historisk Tidsskrift« Bd. III. S. 293—312. (Hempels »Bidadrag til Tidsskrifterne« 1841, Nr. 49—50).

Om Historieffrivningens Udvikling og nærværende Standpunkt, i Petersens »Tidsskrift for Litteratur og Kritik«, Bd. VII. S. 251—97. (Jvfr. »Fædrel.« III. 1842, Nr. 897); eref. af Er. Carstens i Jalds »Archiv f. Gesch. u. f. w. der Herzogthümer« IV. Jahrg. 1845, S. 274—316.

Origines et Migrationes Cimbrorum (pro gradu Magisterii). Haunø 1842. (rec. i »Studier, Kritiker och Notiser« 1844, Nr. 7—10 (af Cronholm) og i »Literarische Zeitung« 1844, Nr. 16).

Om Rationalitet og Sprogkamp i Belgien, Etrivelse fra Fille i det franske Glandren (Dep. du Nord) i Marts 1843, i Hjertingaaarskriftet »for Litteratur og Kritik« Bd. I. 1843, S. 315—45. (Jvfr. »Fædrel.« IV. 1843, Nr. 1430; »Kjøbenhavnsposten« 1843, Nr. 283; 1844, Nr. 13).

Uagt over Udbandringerne fra Normandiet til Italien og Normannerne's første Erobringer i Neapel og Sicilien, i »Annaler for Nordist Tidspydighed« 1844—45, S. 218—59. Oversat paa Engelsk (i Nordamerika af Kieppen).

Absolutismens historiske Udvikling. En Rigtiget Sammenstilling, (Nærmest med Hensyn til Frederik's Samlinger til Danmarks Historie under Kong Frederik den Tredies Regjering.), i Schouws »Danst Tidsskr.« 1847, Nr. 2, S. 181—206).

Brev fra Wallenstein til Regentinden i de spanske Nederlande, Infantinde Isabella, tilligemed dennes Erar, angaaende Erobringen af Jylland i Marts 1627, i »Danste Magazin«, Tredie Kasse, Bd. II. S. 294—97.

Kritiske Anmeldelser i »Fædrelandet« (af: P. Knudsen »Joachim Bonner«, I. 1840, Nr. 294; »Deutsche Geschichte etc., von F. Ranke«, og »Histoire des relations commerciales &c., par J. J. Altmeyer«, II. 1841, Nr. 46.). 470; C. Paludan-Müller »Bemærkninger om Dne Høgh-Gulberg som Etatsmand«, III. 1842, Nr. 749. 756; Allen »Elaget paa Kjøbenhavnsposten d 2. April 1801« og Jahrmann »Gienfyd fra 1801«, III. 1842, Nr. 857. (Jvfr. Nr. 882—85, af Allen); Replik mod Tand. Allens Indlæg, f. A. Nr. 888. (Jvfr. Nr. 891, af Allen). — (Hvidere).

Schjern (Jens), f. ved Holslebø; assisterede i nogen Tid Skuespiller J. Wildt ved hans Forestillinger i Jylland; kom siden paa Bygfrider-Comptoiret i Aalborg; blev 1825 Medsejer af det Wandall'ske Bogtrykkeri sammesteds, og erholdt f. A. kongl. Tilladelse til at deeltage med P. F. Wandall i Udgivelsen af »Aalborg Stifts jydste Efterretninger og Avertissements Tidende«, hvilken Tilladelse blev tilligemed Officinet overdraget Bogtrykker Albert Borch og Nathan Ph. Rée i Aalborg i Begyndelsen af 1827 (i Collegial-Tid. 1827, S. 190, jvfr. sld. 1821, S. 417—18). Levede siden som Institutlærer i Kjøbenhavn.

Musekranzen. En lille Saml. af smaae poetiske Forsøg, henlagte paa Benners og Bennders Alter. Kbh. 1817. (Jvfr. Kbhens Skilderi 1818, S. 156, 191). — Frederiksbilde. Et Digt. Aalborg, 1821. — Rytaarsgave. ib. 1822. — Daanerkongen Friedrich den Sjettes Reise gjennem Jylland i Sommeren 1824. Udgiven af P. F. Wan-

dell og J. Schjern. Kbh., 1825. — Digtninger og smaa Fortællinger eller Aalborg Conversations Blade. Et Maanedstidsskrift. Samlet og udgivet af J. Schjern og W. Berselew. I.—II. Hefte. Aalborg 1826. Iverset. (I. H. med 2 Afb., 2. H. uden Afb.) — Sorgenfri. Aptaarsgave for 1828. Kbh. — Krigsrygter, eller hvad der man troe, eller ikke troe? En Afsandling med oplysende Exempler. ibid. 1828. — Flindborg, et dramatisk OldtidsEagn. ibid. 1829. — En Herold for Indtoget i Kongeslæden. ibid. eod. — Fædrelandets Stemme til Kongen, med et Anhang indbeføende Scener og Tildragelser fra Borgerkrigen Stueplads. ib. 1830. — Den nye Cypranus eller Damernes Herremester. ibid. u. A. — Beretning om det af Underofficer Hoff paa Stabskapitain Grev Espensted udsøgte Enigmord. ibid. 1831. — Morderen Hoff i Hængslet og paa Rettebæret. ibid. eod. — Pusla. Aptaarsgave for Damer. ibid. 1832. (c. m. T.: Samling af Sange for de nyeste Operaer samt andre interessante Smaaaflyter). — Trost og Afsærlighed. ibid. eod. — Epistel (paa Vers) til de Mand, der i sin Tid vælges som raategvende Medlemmer i Provindsstaaendernes Forsamling. ibid. eod. 4to. — Muntre Bignetter af Kjøbenhavnste Hoteller, Restaurationer. ibid. eod. — Mandfolkens Syndereregister. ibid. 1833. — Min Mening om det 86de Kongelige Kjøbenhavnste Klasse-Lotterie, saaledes fremsat som enhver fri Mand i Dannerstaten frit tør udtale sig. ibid. eod. 8 S. — Hemmelig Hærebog. Et Selskabs-Epil. ibid. eod. 16 S. (under Navnet: Germin-Schjern). — Blomstergave paa Benners og Bennerss Aler. 1834. ibid. 68 S. 12. — Beretning om Ildbranden i Hillerød ved Frederiksborg ibid. 1834. — Kortfattet Udtog af de mærkelige Levbud, som angaae Provindsstaaenderes Indretning i Danmark, forsaavidt Sjællands, Jyends og Hollands-Falsters Distrikt ic., samt Norre-Jylland angaaer. Med nogle saa allerunderdanigste og frimodige Bemærkninger om Staaendernes Stiftelse i Almindelighed, samt om enkelte af disse Forordningers Paragraffer. Allerunderdanigst udgivet. ibid. eod. 8 S. — Pro vil under Staaenderforsamlingen antage sig de mange undertrykte Leieres Sag, og søge at indskrænke visse Grundeieres mageløse Udsættelser? Et Spørgsmaal tilligemed nogle Bemærkninger over Privilegier og borgerlige Rættigheder. ibid. eod. 8 S. — En jydsk Bondes Betragtninger og Eventyr paa en Vandring fra Kongens Nytorv, gennem Møregade, til Amagerstov. Til Trykken befordret. ibid. eod. 12 S. 1. 8. — Den floge Zigeunerpiges Spaakunst. ibid. eod. 16 S. — Sjælunda, Aptaarsgave, passende at nedlægge i enhver Hær Paand. ibid. 1836. — Grindringsskønmst. ibid. 1839. — Skytsgudinden eller Danverslædens Proterpagt. Et dramatisk Digt. ibid. 1843. 15 S.

Redacteur af Aalborg Stifts jydsk Efterretninger og Avertissements-Lidende fra Efteraaret 1821 til Marts 1827, og Medudgiver af samme 1825—1827.

Bidrag i „Den Cimbriske Mercur“ 1822—23.

Schjern (Niels Frederik Bernhard), f. d. 27de November 1789 i Næstved, Son af Oberstlieutenant og fungerende Sø- og Land-Krigscommissair i det 1ste jydsk District Johan Friederich v. Schjern (f. 1749, † 17 1808 i Aarhuus) og Ingeborg Cecilie f. Jensen (f. 1761, † 17 1830 i Aarhuus); blev dimitteret til Universitetet fra Odense Cathedralskole 1806; udmærket ved den philologiske Prøve i det paafølgende Aar; erholdt 1811 og 1812 to academiske Guldmedailler for

Besparelser af de for 1810 og 1811 udsatte mathematiske Priisopgaver: „Af Kuglens Natur at udlede de analytiske Formuler, ved hvis Hjælp saavel hele Kuglens som dens fornemste Deles Indhold og Overflade bekvemmeligen kan udfindes“, og: „At forklare den astronomiske Parallaxis og dens forskjellige Arter og Egenheder, saavelsom den vigtigste Nytte af samme“ (jvfr. Engelstofts Univers. og Skole-Annal. 1811, I. S. 75—76; 1812, S. 48—49); blev d. 5te Januar 1813 Adjunct ved Kjøbenhavns Cathedralskole (nuværende-Metropolitan-skole); 1819 Bogholder i Bureauet for udenlandske Betalinger; 1823 Kammerraad; 1826 Amtsforvalter for Nyborg Amtsue- District; d. 28de October 1836 virkelig Justitsraad; d. 28de Juni 1840 Ridder af Danebroge; d. 10de Decbr. f. A. Amtsforvalter for Kjøbenhavns Amtsue- District, Amager-land derunder indbefattet; d. 18de Juni 1846 valgt til Bankrepræsentant. — * Susanne Margarethe Drholm († 17 1845), en Datter af Escapitain Jørgen Drholm, og tidligere gift med Dr. juris Jens Kragh Høst.

Grundtræk af det dobbelte Bogholderies Methode, samt Anvisning til dens Anvendelse ved de danske Amtstuer. Med Tab. Kbh. 1835. — (Revid.).

Schierning (Jacob), f. d. 9de Januar 1773 i Nylsboing paa Falster, hvor hans Fader Niels Schierning var Kjøbmand og gift med Marthe Rud. Blev Student fra sin Fødebyes Skole i Efteraaret 1791; theologisk Candidat i Jan. 1795 (Laud.); d. 7de Jan. 1803 rejsdende Cappellan ved St. Michaëlis Kirke i Fredericia; d. 24de Juli 1812 Sognepræst for Trinitatis Menighed ssb. og for Annexet Bøllby under Ribe Stift; d. 30te December 1829 entlebiget; 1838 valgt til borgerlig Randsmand i Fredericia, hvor han tillige i en Række af Aar var Forligelsescommisair. † 3die April 1845 i Fredericia. — * 1803 Nicoline Christiane Frederikke Bengon.

Medredacteur og Medudgiver af: „Nyeste Morgenvest, Ugeblad af blandet Indhold især med Hensyn til Fredericia og Omegn. Nr. 1.—28., fra 1. Januar til 24. Juni. Hørsens 1840. 4to; og af: Fredericia Ugeblad. Af blandet almecennyttigt Indhold for By og Land. Nr. 1.—26., fra 8. Juli til 30. December. Weile 1840. 4to.

Schjernup (Peter Matthias Gesmel), f. d. 27de Novbr. 1747 paa Leerbek i Vendsyssel, Søn af Procurator Jens Schjernup; dimitteret til Universitetet fra Aalborg Skole 1765; tog 1770 theologisk Attestats; blev 1775 kaldet til Sognepræst for Elling og Tolne i Vendsyssel; 1786 tillige Provst i Horns Herred; d. 14de Octbr. 1796 Sognepræst til Gruekirke i Aalborg og Annexet Nørre-Tranders; fungerede siden Prof. J. E. C. Pontoppidans Død (17 1799) som Stiftsprovst, og modtog paa sin

Jubeløjtsdag d. 31te Juli 1825 Ralsbrev og Befalling som Stiftsprovst i Aalborg Stift; udnævntes d. 23de August 1825 til Ridder af Danebroge. † 23de Maj 1827 i Aalborg. — * 1781 Anne Fedder Munch († 30 1836, i sit 77de Aar, i Søby). — (Jvfr. [Zaubers] Notitser om Disciple i Aalborg Skole I. S. 115—16).

Var Fortiden bedre end Nutiden, og have vi Aarsag til at frygte for, at Eftertiden skal vorde værre end den Tidsalder, i hvilken vi nu leve? En Tale ved Præmiers Uddeling i Søndagsskolerne i Aalborg 1812. Aalborg.

Schilling (Johan Christian) blev i Efteraaret 1793 dimitteret til Universitetet fra Odense Skole, og afslørede i det paafølgende Aar den philologisk-philosophiske Examen; var sidenester Commissionair i Kjøbenhavn.

Udgav med P. M. Juell Maanedsskriftet: Læsning af blandet Indhold. Januar 1804. Kbh. (Mere udkom ikke).

Schimmelmann (Ernst Heinrich, Greve af), f. d. 4de December 1747*) i Dresden, Søn af Heinrich Carl Greve af Schimmelmann, Ridder af Elephanten, Gehejmerraad og Skatmester (f. 1724 i Demmin i Preussisk-Pommern, † 1782, jvfr. J. R. Høst's „Elia“, Bd. I. S. 2. S. 3—40, og Rosbøds Convers. Lex. XXVI. 530—33), og Caroline Eugendreich v. Gersdorf (f. 1731, † 1795 i Hamborg). — Studerede i nogen Tid i Genf og Lausanne; rejste igjennem Lybfland, Schweiz, Over-Italien, Frankrige og England, sildigere igjennem Norges fire Stifter, og tildeels igjennem Nordlandene; blev d. 7de Decbr. 1767 Conferencerraad; d. 16de Febr. 1768 Kammerherre; d. 18de Maj 1773 Deputeret i General-Land-Oekonomis og Commerce-Collegiet; 1774 Medlem af den saakaldte Overstatedirection („Obersteuerdirection“); 1775 Assessor i Statkammeret; d. 2den September s. A. Ridder (Stortors) af Danebroge; d. 9de Decbr. 1776 første Deputeret i Gen. Land-Oekon. og Commerce-Collegiet; s. A. Deputeret i Finants-Collegiet; 1778 Directeur for det Bestindste Compagni; 1779 Gehejmerraad; 1782 Besidder af Greveskabets Lindenborg; d. 13de April s. A. Medlem af Overdirectionen for den lgl. octroyerede Bank; s. A. Commerce-Minister; 1784 Finants-Minister, og d. 2den Juni s. A. første Medlem af Finants-Collegiet; d. 16de August 1786 Medlem af Directionen for Creditkassen (indtil d. d. 28de Marts 1798); d. 2den Maj 1787 Medlem af Commissionen til at undersøge adskillige Finantserne betræffende Gjenstande; 1788 Statsminister (1808 Gehejme-Statsminister); d. 22de Maj 1789 Medlem af Commissionen til de danske Almueskolars bedre Indretning, og 1791 Med-

*) Andenføds 1748, 1749, 1750 og 1752.

directeur for Blaagaards Skolelærer-Seminarium; d. 31te Juli 1790 Ridder af Elefanten; d. 10de August 1808 benaabet med Dannebrogsmændenes Hæderstegn; afgik i December 1813 som Finants-Minister, men vedblev som Medlem af Gehejme-Statsraadet og af den overordentlige Finants-Commission (oprettet 1787). I Årene 1814 overtog han, i Gehejme-Statsminister Rosenkrantz's Fraværelse, Portefeuillen for de udenlandske Anliggender, ligesom Bestyrelsen af det Kongl. Departement for de udenlandske Sager overdroges ham ad interim d. 6te Jan. 1824; blev derefter Chef for dette Departement. — Valgtes d. 4de Marts 1796 til Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab, og d. 24de December 1797 til dette Selskabs Præsident; d. 15de August 1815 til Præsident for det danske Videnskabs Selskab; var ogsaa Medlem af det Kongl. Academi for de skønne Kunster i Kbhvn. Schousboe har opslidt en Planteslægt efter ham: *Schimmelmannia* (jvfr. Krøyer's Naturhist. Tidsskr. I. S. 584). † 9de Februar 1831 i Kjøbenhavn. — * 1. 1775 Emilie Caroline Christiane Comtesse Ranzau (f. 1752, † 1780, Datter af Generallieutenant Ditlev Carl Greve af Ranzau til Arensburg). * 2. 1782 Charlotte v. Schubart († 1816), en Datter af Oberstlieutenant Carl Rudolph v. Schubart og Jørgen v. Rovenstjold. — (Nekrolog i „Dagen“ 1831, Nr. 42; L. T. 1832, Nr. 36—39, af J. Møller (overs. i Fald's N. Staatsb. Magaz. II. 406—36); „Neuer Nekrolog der Deutschen“, Jahrg. 9. 1831, I. S. 124—26; jvfr. F. C. Willems „Mindetale over det Kongl. danske Vid. Selskabs Præs. Geheime-Statsminister E. H. Greve af Schimmelmann“, Kbh. 1831 (overs. i Fald's N. Staatsb. Magaz. I. 413—39); J. C. G. Johannsen's „Gedächtnisrede am Sarge des Grafen E. H. von Schimmelmann“, Kopenh. 1831; Det Kongl. Danske Vid. Selsk. Hist. ved E. Molbech, S. 291—92, 510; Bergsøe: „Ehr. Reventlovs Virksomhed“, I. 123, 25, 36, 47, 62, 301; II. 97, 200, 30, 33, 62, 63; Nathanson: „Danmarks Nationals og Stats-Husholdning“, S. 84 fgg.; Schouw's „Danst Ugeskrift“, II. Nr. 58—59; J. Baggesens Biographi, I. 337, 51; II. 150, 67; Tillæg, S. 13—18, 94—96; Det danske Videnskabs 17de Beretning, S. 6; Kbhpost. 1831, S. 120, 31, 74, samt Nr. 43; Bl. f. liter. Unterhalt. 1833, Febr.; Dø's „Materialier“ Nr. 56 og S. 235. — Hans Portrait, lithogr. af Kaufmann 1831).

Se var paa Kjøbmændenes Adresse. Kbh. 1782. 4to.

Tale ved Festen d. 11te Decbr. 1811 i Anledning af det norske Universitets Stiftelse, i de derom udgivne „Forhandlinger“, S. 96—103.

Tale i Videnskabsbet i Kjøbenhavn, indf. i Selskabets 3die Beretning, S. 38—53; En Tale i samme Selsk. 7de Beretning, S. 12—14.

Breve til Baggesen 1789, 1793, 1795, indf. i „Jens Baggesens Biographi“, Bd. I., Tillæg, S. 97—98; Bd. II., Tillæg, S. 28—30, 76—77, 90—94. — J. Baggesens Stamboek, 1ste Bd. I. Tillæg, S. 55.

Brev til Rector Joh. Vøye, 1798, i *Hist. Tidsskr.* IV. S. 361.

Ueber die Vereinigung der drei nordischen Reiche. Aus den Papieren eines durchreisenden Schweden. Altona, im Julius 1810. (Dette Skrift bliver ham tillagt; jvfr. *Babel.* V. 1844, Sp. 13,731; *J. R. Hoff's Erindr.* S. 84).

Skinnerup (Peder Michelsen), f. i Marts 1778 i Skinnerup i Aalborg Stift, hvor hans Fader Michel Pedersen var Bonde. Deposerede i Foraaaret 1803 som Privatist fra Viborg (ikke fra Aalborg); udnævntes d. 25de Septbr. 1805 til Alumnus paa Wallendorfs Collegium; tog i Juli 1807 theologisk Attestats (n. c.); blev d. 15de October 1808 personel Capellan til Rier i Aggershuus Stift, i Norge; siden Hjælpepræst i Edsbo; 1812 Hjælpepræst til Hillerslev og Raastrup i Aalborg St.; d. 5te Novbr. 1817 Sognepræst til Røhr, Hansted og Birø i samme Stift, og d. 6te Septbr. 1833 til Blegind og Hørning i Aarhus St.; d. 31te Decbr. 1840 tillige Provst for Hjelmølev og Gjærn Herreder; 1842 Medlem af Amtsrådet for Skanderborg Amt. — * 1813 Karen Stadell, f. Loft (f. 1785, † 1836), Datter af Cancelliraad Lars Loft, til Ullerupgaard, og Barbara Agnethe Brorson, samt Enke efter Lieutenant og Forpagter Andreas Stadell.

Læse- og Bibelhistorie for smaae Børn. Thisted 1824.

Grundtræk til en christelig Troeslære overensstemmende med Anden og Freløsesmaaden i Jesu egne Taler. Thisted 1825.

Plan til et norsk Universitet. Et med Accessit kronet Præis-skrift, indf. i „Historisk-philosophiske Samlinger, udgivne af Selskabet for Norges Vel“, 2. Deels 1. Bd. Christiania 1812.

Schive (S.).

Røglen til vore senere Kursdomberlinger. Kbh. 1820.

Schjødte (Carsten Ludvig), f. i Kregome i Sjælland 1769. Hans Fader Berthel Schjødte var Handelsmand i Frederiksbund; hans Moder fød i Norge. — Blev dimitteret til Universitetet fra Frederiksborg Skole 1787; lagde sig efter Chemi, og blev ansat ved Salpeterværket i Hillerød. † 1816. — * 1809 Mette Marie Larsen.

Fourcroy's chemiske Philosophie, eller den nyere Chemies Grundsætninger. Oversat. Kbh. 1797. (K. E. 1797, Nr. 44). — Oversigt af den chemiske Videnskab, af Fourcroy, oversat og betydelig forøget. ibid. 1805.

Schjødte (Jørgen Christian), f. d. 20de April 1815 i Kjøbenhavn, af Forældrene: Skibscapitain Magnus Schjødte og Helene Marie f. Ved. Discipel i Borgerbydstolen paa Christianshavn fra 1824 til 1833; studerede et Par Aar Chirurgi, men opgav senere dette Studium

for Naturhistorien, hvori han fra 1834 til 1838 var Lærer i Borgers
dydsskolen paa Christianshavn; gjorde i Sommerne 1838, 39, 40, 42, 43
og 44, med offentlig Understøttelse, naturhistoriske Rejser i Danmark, med
det specielle Njemed, at undersøge Fædrelandets Leddedyr-Fauna; blev 1840
Docent i Zoologi ved Veterinairskolen; udnævntes d. 15de Juni 1842 til
Inspector ved det Kongl. naturhistoriske Museum; d. 13de Decbr. 1844
valgt til Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskabs fysiske
Klasse; deeltog 1842 og 44 i de skandinaviske Naturforskeres møder i Stock-
holm og Christiania; tiltraadte i Maj 1845 en videnskabelig Udenlands-
rejse gennem Tydskland, Ungarn, Krain, Dalmatien, Italien, Sicilien,
Frankrige, Belgien og Holland; vendte tilbage i Novbr. 1846. Er Med-
lem af flere lærde Selskaber i Udlandet.

Genera og Species af Danmarks Eleutherata. I. Bd. Kbh. 1841, med 25 (af
Forfatteren stukne) Kobbertavler. (Erichson's "Archiv f. Naturgeschichte" 1841, 2. Bd.
S. 156 og 1812, 2. Bd. S. 199, 208, 209; "Revue zoologique", Janv. 1842,
p. 10; Dens "Jfs" 1844, S. 91:—44).

3 Krøyers "Naturhistorisk Tidsskrift" (Forsøg til en monographisk Frem-
stilling af de i Danmark hidtil opdagede Arter af Insect-Slægten *Amara*, Bonelli,
I. 38—65, 138—71, 242—52. [Vfr. Dens "Jfs" 1840, S. 662—77, 681—702,
732—38]; Sammenstilling af Danmarks Pompilidae, I. 313—44 og S. 416, hertil
Tab. IV. [Dens "Jfs" 1841, S. 11—19; London's "Magaz. of Natural History",
Vol. I. n. s. p. 377; Germar's "Zeitschr. f. die Entomologie" 1839, S. 307;
"Revue zoologique", Novbr. 1838, p. 299]; Om et nyt Genus af brætonagtige
Chneumoner, I. 596—605. [Dens "Jfs" 1841, S. 185—87]; Fortegnelse over de
danske Arter af Slægterne *Bombus* og *Psithyrus*, af Chr. Dræwfen og J. Schødte,
II. 105—26, hertil Tab. II. [Dens "Jfs" 1841, S. 325—31; Germar's "Zeitschr. f.
die Entomologie" 1839, S. 307; "Revue zoologique" Nov. 1838, p. 301]; Beretning om
Resultaterne af en i Sommeren 1838 foretagen entomologisk Undersøgelse af det sydlige
Ejælland, en Deel af Faaeland, og Bornholm, II. 309—95; Forhandlinger i det skan-
dinaviske entomologiske Selskab, meddeelte, i IV. 98—108; 202—16; 315—60. [Dens
"Jfs" 1843, S. 63—67]; Svælgnervesystemet hos *Acilius sulcatus*, IV. 104; Om
Piezaternes giftaffondrende Glandler, IV. 104—7; Om de af Léon Dufour hos
Slægten *Silpha* angivne urinaffondrende Organer, IV. 107—8; Oversigt over den
indre Bygning af *Opatrum sabulosum*, IV. 204—8; Om en Indboldsorm hos
Opatrum, IV. 208—9; Oversigt over den indre Bygning af *Sarrotrium muticum*,
IV. 209—11; Oversigt over den indre Bygning af *Otiorhynchus atroapterus*, IV.
212—16; *Revisio critica specierum generis Tetyrae* Fabricii, quarum exstant in
Museo Regio Hafniensi exempla typica, IV. 279—312; Om Slægten *Lepton* Zell.,
IV. 315—16; Udsigt over de danske Arter af Lokusternes Familie, IV. 316—17; Om
Cydnus scarabaeoides F. og Slægten *Cephaloctenus* Léon Duf., IV. 327—34; Om
nogle særegne Organer paa Bugen hos *Geocores scutali*, IV. 334—37; Om *Nema-
tus Erichsonii* Hart. IV. 346; Kritisk Udsigt over de Arter af *Tetyra* F., af hvilke
der findes Originaleremplarer i det kongl. Museums entomologiske Samling, IV. 346
—348). — 3 Krøyers "Naturhistorisk Tidsskrift", Ny Række (Forhandlinger i det
skandinaviske entomologiske Selskab, I. 16—71; Om Slægten *Micralymma* (hertil Tab.

IV.), 370—80. [„*Linnaea Entomologica*“ Bd. 1. p. 300—11]; Om *Psyllernes* Plads i *Systemet*, tilligemed nogle Antydninger om *Klaviformernes* Systematik, 380—400. [„*Entomologische Zeitung*“ Bd. 6. S. 189—205].

3 Guérin de Méneville's „*Magasin de Zoologie, d'Anatomie comparée et de Palæontologie*“ 1838 (*Ichneumonidarum*, ad *Daniae faunam pertinentium*, *Genera et Species novae*; c. 5 Tabb. color.; særskilt aftrykt 1839, jvfr. *Kroyers Naturhist. Tidsskr.* III. 96—100; *Revue zoologique* Juill. 1838, p. 139).

3 Germar's „*Zeitschrift für die Entomologie*“ 5. Bd. (Ueber die *Myrmecophilen*, 473—74; Ueber den Bau des Hinterleibes bei einigen Käfergattungen, 474—77).

3 P. E. Ørsted's „*Oversigt over det Kgl. Danske Vidensk. Selsk. Forhandlinger*“ 1847 (Udsigt over *Bupresternes* indre Bygning, S. 24—35; Om to nye guineiske *Carab*-former i det Kongl. naturhist. Museums Samling, S. 67—69; Foreløbig Beretning om hans Undersøgelser over den underjordiske Fauna i *Pulene* i *Krain* og *Ätrien*, S. 75—81). — (Revid.).

Schjødte (Laurits), f. d. 9de November 1792 paa *Den Lange* land i *Sno*de Præstegaard, Søn af *Mathias Schjødte*, *Sogne* præst for *Sno*de og *Stoense* Menigheder (f. 1750, † 24 1803, anf. i *Nyerups Lit. Lex.* S. 531), og *Frederiche Louise Schjødte* fød *Schmidt* (Datter af Landmand *Schmidt* paa *Brandsø*). Underviist af *Faderen* indtil dennes Død, blev han 1804 af sin Moder sat i *Nyborg* latinske Skole, hvorfra han 1811 afgik til Universitetet, og erholdt Udmærkelse ved *Examen Artium*; blev d. 29de Septbr. 1813 *Alumnus* paa *Wallendorfs Collegium*; absolverede i Juli 1817 den theologiske Embedsexamen med *Characteren Laudabilis et quidem egregie*, og underkastede sig i det følgende Aar med lige Udfald den homiletiske og katechetiske Prøve; var Lærer i 10 Aar i v. *Westens Institut*, og manuducerede tillige til den theologiske Embedsexamen; blev d. 9de Juni 1827 *Sogne*præst ved *Domkirken* i *Viborg* samt for *Annexerne* *Åsmild* og *Lapdrup*; d. 8de Februar 1828 tillige *Stifts*provst i *Viborg* Stift; d. 28de Decbr. 1836 Ridder af *Danebroge*; d. 28de Juni 1840 benaaded med *Danebrogs*mændenes *Hæderstegn*. Deeltog, ifølge kongelig Udnævnelse (af 21de November 1841), som geistligt Medlem i *Provinds*stænder-Forsamlingen for *Nørrejylland* 1842 (jvfr. *Viborg Stiftstid.* 1843, Nr. 1). † 28de Juni 1843 i *Carlsbad*. — * 1831 *Christiane Musmann*, f. *Raae*, en Datter af *Kjebmand* *Hans Raae* i *Aarhus*. — (*Thaarups* fædrenel. *Retnolog* p. 9. S. 46—48; jvfr. *E. O. A. Pinberg's* „*Prædiken*“, holden i *Viborg Domkirke* 5te Søndag efter *Trinitatis*, den 16. Juli 1843. (Mindetale ov. *Stifts*provst *Schjødte*). *Viborg*, 1843“; *Fædrel.* IV. 1843, Nr. 1293, 94; *Berl. Tid.* 1843, Nr. 185; *Viborg Stiftstid.* 1843, Nr. 109, 10, 13; *Aarhus Stiftstid.* 1843, Nr. 119. — *Portrait*, lithogr. af *Bærensen* 1843, ogsaa foran *Schjødte's* „*Efterladte Prædikener*“, 1844).

Rogle Ord ved Conferentsraad, Ridder af Dannebrog og Dannebrogsmænd, Juffitarius i den kongl. Landsøverret i Viborg, Jespersens Grav, d. 7de April 1829. Viborg, 1829.

Prædikener holdne i Viborg Domkirke i Aaret 1828. 1ste Bd. Viborg, 1830. 2det Dpl. ibid. eod. — Prædikener holdne i Viborg Domkirke i Aaret 1829. 2det Bd. ibid. eod. (M. f. T. VI. 58—75, af S. N. Clausen; Möllers N. theol. Bibl. XX. 303; S. Jørgensens »Rogle Frugter af mit Otium«, I. 83—87). — Prædikener holdne i Viborg Domkirke i Aarene 1831 og 1832. 3die Bd. ibid. 1833.

Nye Samling af Prædikener, holdne i Viborg Domkirke. Viborg, 1837.

Sex Fests-Prædikener, holdne i Viborg Domkirke i Aaret 1837. Vib. 1838.

Prædiken holden i Viborg Domkirke ved Aabningen af Provindsalfændernes tredie Samling d. 14de October 1840. Viborg, 1840.

Efterladte Prædikener. Med Forfatterens Portrait. Viborg, 1844.

3 Brammers Samling af »Kirkelige Veilighedstaler af danske Prædikanter« (i 1ste Samling: Ved Cand. med. Klems og Jfr. N. Dinesens Ægteforening, S. 259—63; Ved Madam Buschs Grav d. 28de Julli 1830, S. 346—48; Et Par Ord ved Generalkrigscommissair v. Schmidtsens Grav, d. 7de Januar 1829, S. 379—80; Rogle Ord ved Provst Bindelins Grav, d. 7de Febr. 1830, S. 395—97; — i 2den Samling: Over Krigsraad Beihes 23aarige Datter, Caroline Henriette, d. 7de Junii 1833, S. 450—54; Ved den 70aarige Smedemeester M. J. Thorups Grav d. 11te October 1833, S. 465—68; Ved Oberstlieutenant F. A. v. Hauchs Grav, d. 1ste October 1832, S. 469—72).

Rogle Choraler, Sange og smaa Digte ved forskellige Leiligheder.

Schiødtte (Søren), f. d. 24de Juni 1781 i Stege paa Moen, hvor hans Fader Jørgen Schiødtte var Lughuusfriver samt Postmester, og gift med Karen Jørgensen (f. 1752, † 1823). — Dimitteret fra Bordingborg Skole, hvori han optoges 1795, blev han Student i Foraaret 1801; tog i October 1805 theologisk Attestats (H. ill.); udnævntes d. 17de August 1808 til Alumnus paa Elers's Collegium; var Lærer for General-Adjutant (siden General) F. E. v. Bülow's Børn og ved det kongl. Landcadet-Akademi; blev d. 31te October 1815 residerende Capellan ved Garisons-Menighedens i Kjøbenhavn; d. 29de Maj 1820 Meddirecteur i det danske Bibelselskab; 1821 tillige Præst ved Døvsomme-Institutet, og d. 22de Januar 1823 Medlem af Directionen for samme Stiftelse; d. 2den Januar 1824 Sognepræst for Frederiksberg og Hvidovre Menigheder; d. 1ste Novbr. 1826 tillige Hofprædikant; d. 1ste Novbr. 1828 Ridder af Dannebrog; d. 22de October 1834 bestillet til, fra 1ste Maj 1835, at være Hof- og Slotspræst. † 12te August 1836. — * Caroline Pay. — (Jvfr. Verlingske Tid. 1836, Nr. 193 og 196).

Tale ved det danske Bibelselskabs Møde 1821, indf. i Selskabets 6te Beretning, S. 4—16.

Ved Frøken Fred. von der Maases Grav. (Afstrykt for Benner). [1823].

Et hjærtligt Farvel til Garnisons-Menigheden. En Affledsprædiken. Kbh. 1821.

Tillæg til Skriftet Fremstilling af Sognepræsten til Frederiksberg og Ørnbrove Menigheder, Dr. Hofprædikanth Schiøttes Forhold i Injurie-Sagen imellem Jomfru Emma Caroline Simonson og Commissionær Magnus Heymann Simonson, ved Carl Chr. Gram. Kbh. 1827. 16 S. („Dagen“ 1827, Nr. 50; Langes „Ny Freia“ 1827, S. 54). — (Eindeels efter Autogr.).

Schiønfeldt (J. M.), Student.

Det Pasferede ved det 67de Klasse-Lotteries 4de Klasses Trækning 2c. Kbh. 1820.

Schiønning (Peter), f. d. 4de Marts 1781 i Kbhvn, hvor hans Fader Etatsraad Christian Schiønning (en Broder til den i Myrups Lit. Lex. S. 531 anførte Capitain Peder Schiønning) var Committeret i Renteskammeret (f. 1734, † 1817); hans Moder Marie f. Drog (f. 1755, † 1797, yngste Datter af Etatsraad Claus Drog og Agnethe Ackermann). Blev privat dimitteret til Universitetet i Foraaret 1799; underkastede sig i Efteraaret 1803 den latinist-juridiske Examen theoretiske, og i Efteraaret 1806 sammes praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudab.; blev 1804 Undercancellist i det danske Cancelli; 1807 Cancellisecretair; d. 6te Marts 1811 Assessor i Landsovers samt Hof- og Stadsretten; 1821 Justitiarius i Kjøbenhavns Soret; d. 22de Maj 1826 virkelig Etatsraad; d. 28de October 1836 Ridder af Danebroge; d. 18de Decbr. 1841 Examinator ved Disputeur-Examen. — * Christiane Charlotte Lund.

Bemærkninger ved enkelte Artikler af Lovens fjerde Bog. Kbh. 1838. (I. f. L. o. L. II. 70—73; Berl. Tid. 1839, Nr. 24).

Schiøth (Jens Ridderman), f. d. 23de November 1755 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Frederik Henrik Schiøth var ansat ved Sø-Staten og gift med Anna Sophia Ridderman. Dimitteret fra Grus-Latinstole, hvori han optoges 1766, blev han Student 1773; afslørede d. 26de Febr. 1777 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev 1778 theologisk Decanus ved Communitetet og Inspector paa Regentzen; d. 29de Juli 1780 (ifte 1781) Magister Philologiæ; d. 27de Juni 1781 Rector ved den lærde Stole i Randers; d. 11te April 1788 Sognepræst i Beile og for Annexet Hornstrup i Ribe Stift; 1791 Proost i Nørvangs Herred, d. 2den Novbr. 1804 Sognepræst til Ballerup og Maaløv i Sjælland. † 7de Juni 1816. — * 1781 *) Eva Cathrina Ebbesen, (f. 1762, † 1847 i Fredericia), en Datter af praktiserende Læge Peder Ebbesen i Kjøbenhavn. — (Jofr. Flemmings histor. Efterretn. om Randers

*) Efter Grus-Sogns Kirkebog; i hans Villa i Bispe-Archivet derimod: d. 6. Octbr. 1781.

Lærde Skole, 2. Hefte, S. 21—24; E. G. Tauber Hist. schol. cathedr. Arhus. p. 148—49).

Disp. de differentia inter vaticinia Sacra Scriptura et oracula Gentium. Particula 1. Havn. 1776. — Tale holden i Randers latinske Skole paa Kronprindsens Fødselsdag. Viborg. 1788. 32 S. 4to. (L. E. 1789, Nr. 4; Krit. og Antikr. 1789, Nr. 4). — Tale over S. Fogh. Fredericia, 1794. — Tale holden i Beile Kirke den 1ste Junii 1801 i Anledning af Slaget den 2den April. Kbh. 1801. — Tale, da den nye opbygte Skole i Naaløv blev indviet. Ibid. 1813; desuden nogle flere (4) enkelte Taler, samt 1 Disputats.

2 Prædikener iblandt det theologiske Selskabs gudelige Taler.

Nogle faa Digte. — (Efter Autogr.).

Schiøtt, Robbertrykker i Rjøbenhavn.

Indbyrdelse til Publicum angaaende en af ham opfunden Redningsmaskine ved Ildbrand, med et Robber. Kbh. 1803. 4to.

Schiøtt (Peter Ulrik Frederik), en Søn af Proprietair Søren Schjøtt og f. Dalbuis, er f. paa Gaarden Røholt ved Beile d. 31te August 1802. Dimitteret fra Røbling lærde Skole blev han Student 1821; tog i April 1830 theologisk Attestats (n. c.); ejede i nogen Tid en Gaard ved Beile, og boede senere i Asperup i Fyen; blev d. 15de April 1835 personel Capellan paa eget Ansøg og Tilsvær for Bispenberg Menighed i Fyen (indtil 1838); levede derpaa den meste Tid i Odense; blev d. 8te Juni 1843 Sognepræst paa Als under Naalands-Gaafers Stift. — *

Dania, Digte. Kbh. 1828. („Remedis“ 1828, Nr. 2).

Digte. Første Samling (indeholdende 75 trykte Smaadigte og Sange). Odense 1842.

Redacteur af „Fyensposten“. Udgivet af et Selskab. Nr. 1.—78. (6. Apr. —28. Decbr.). Odense 1839. 4to. (Heri ere alle de, saavel poetiske som prosaiske, Stykker, uden specielt Mærke, forfattede af ham).

Mangfoldige Sange og andre Digtninger (iblandt hvilke Elegierne „Ved Elfrides Grav“, „Parald Scipio Camillo Faber“, o. fl.) adspredte i forskjellige Tidsskrifter og Blade, saasom i „Rjøbenhavnsposten“, „Sneelillier“, de fynske Aviser, Hømpels Bidrag til Tidshistorien, Følgebladet til Hollands-Gaafers Stifts-Tidende. — (Tilbeet efter Autogr.).

Schiøt (Johannes Simonsen) var først Skrædder, siden Raskerer ved det borgerlige Laane- og Livrenteselskab for begge Rion. † 8de Januar 1823, i sit 67de Aar, i Kbhvn. — * 1781 Anne Christensen († 3 1810, i sit 51de Aar, i Kbh.).

Epistel til Fr. R. Kristensen, Capitain og Udgiver af Politivennen. No. 1.—5. Kbh. 1821. (Jvfr. „Andet Evangelium til Skræddermester Schiøts Epistler for Medlemmerne i det borgerlige Laane- og Livrenteselskab, udg. af R. Kristensen“. Ibid. eod.; og Art. J. P. Schmajr).

(Han nævnes blandt de Mynsterforfattere, som opregnes i en Pans Jørgensens satiriske Skrift imod Blot Tøren, betitlet: »Litteraturens Rødtblomster ved Mimers Brønd«. Kbh. 1822).

Schlog (Simon Christian), Nysanførtes Søn, f. d. 12te Marts 1782 i Kbhvn; blev dimitteret til Universitetet fra Frue-Latinhøle i Efteraaret 1797; 1804 surnumerair Cancellist i Generalitets- og Commissariats-Collegiet; underkastede sig i Januar 1805 den latinske-juridiske Embedsexamens theoretiske, og i Februar s. A. dens praktiske Prøve, hiin med næstbedste, denne med bedste Charakter; blev 1807 Auditeur ved General-Commandoen i Nørre-Jylland; 1809 tillige Auditeur ved det danske Livregiment; 1814 Krigsraad; d. 16de Juni 1815 Byfoged og Byskriver i Mariager, samt Herredsfoged og Herredsskriver i Gjerlev og Dalsbø Herreder; d. 20de August 1828 Herredsfoged og Herredsskriver i Mørløse og Ludsø Herreder, samt Virkebommer og Virkeskriver i Tølløse og Frydenbøls Viker; d. 1ste Novbr. s. A. virkelig Justitsraad. † 11te December 1828 i Holbæk. — * Kirstine Claudiane Abigaël Christensen, en Datter af Proprietair Christensen til Klarupgaard ved Aalborg.

Har oversat: Rinaldo Rinaldini; et Stuepils i 5 Optog af Forfatteren til Romanen af samme Navn. 1801. — Sølvbryllupet. Stuepils i 5 Optog af Køge bue. e. a. — Min Faders Historie, eller hvorledes det gik til, at jeg blev født. Roman af Køge bue. 1802. — Smaa Fortællinger af Køge bue. e. a. — De sorte Brødre. En romantisk Historie, efter det Tydske. I.—III. Deel. 1805—7. — Mazarino, den store Røver i Lothringen og Elzas, af Forfatteren til de Udbyrdsfælle. I.—III. Deel. 1802; samtlige trykte i Kbhvn.

Schlegel (Henrich Fredrich), f. d. 19de Juli 1749 i Sorø, hvor hans Fader Johan Elias Schlegel var Professor i Historie, Statsret og Handelsfaget (f. 1718 i Meissen, † 1749 i Sorø; jøfr. Geneal. og biogr. Archiv I. S. 257—81, og Myerups Lit. Lex. S. 532); hans Moder Johanne Sophie Riørdt († 1774, 44 Aar gl., i Sorø, en Nærbeslægtet af den sachske Gesandt ved det danske Hof, von Speners Hustru). — Dimitteret fra Herlufsholms Skole blev han Student 1765; var Alumnus paa Vorcks Collegium og Observator paa det astronomiske Observatorium; blev 1776 Fuldmægtig i General-Land-Deconomi- og Commerce-Collegiet; 1781 Chef for sammes tydske og ostindiske Secretariat; 1783 Kammerraad; 1797 Commmitteret i bemeldte Collegium, for de ostindiske Sager, og virkelig Justitsraad; 1800 tillige Medlem af den 1799 organiserede Direction for Kjøbenhavns Fattigvæsen; 1803 entlediget, med sin fulde Lønning i Bartpenge, fra sin Post i Decon. og Commerce-Collegiet. † 8de September 1822 i Kbhvn. — * 1781*)

*) Efter Frues og Trinitatis Sognes Kirkebøger; paa Hr. Thaarups Stamtafle over Familien Schlegel (i Geneal. og biogr. Arch. I. S. 291) findes derimod Martsdattet 1780.

Caroline Siegfribia Hyllested (f. 7 1761, † 2° 1827). — (Jvfr. Thaarups fødenel. Nekrolog f. 1821—26, S. 149).

Disp. *de graviditate planetarum*. Particula I.—II. Havn. 1768—69. 4to.

Om Hyleegn og Baandenes Anvendelse til Kurdemager-Arbejde, meddeelt Land-
huusholdnings-Selskabet, i Kofns Nyt Bibl. f. Phyf. VIII. 315—54 (og i Pan-
delstid. 1805, Nr. 108—4).

Et Par Erklæringer af ham som Medlem af Directionen for Fattigvæsenet, indf.
i „Penia“, I. Aarg. 1806, S. 347 flgg.; III. Aarg. 1808, S. 147—58.

Schlegel (Johan Friderich Wilhelm), Nyansfartes Sø-
stendebarn; f. d. 4de October 1765 i Kjøbenhavn. Hans Fader var Ju-
stitsraad Johan Heinrich Schlegel, Professor i Historien ved Kjø-
benhavns Universitet og Bibliothekar ved det store kongelige Bibliothek samt
kongl. Historiograph (f. 24 1726 i Meissen, † 28 1780 i Kbhvn; jvfr.
Geneal. o. biogr. Arch. I. S. 281—73; Werlauffs hist. Efterretn. om det store
kgl. Bibl. 2. Udg. S. 179 ff., 190 ff., 198 ff., og Ryerups Lit. Lex. S. 532
—533); hans Moder Augusta Amalia v. Jesøen (f. 28 1747, † 2°
1821 i St. Jørgens Præstegaard i Kbhvn, og Forfatterinde af 2de Recen-
sioner over „Bibliothek for det smukke Kbhvn“, 1.—2. Bd., i L. E. 1784,
Nr. 37, 50), en Datter af Etatsraad, Committeret og Secretair i Deco-
nomi- og Commerce-Collegiet, Johan Friderich Wilhelm v. Jesøen (aflet
2° 1754) og Ulrica Autoinetta f. Bohn. — Underviist først af sin Fader,
siden af Dlus Worm († som Rector emer. i Horsens) og Jens Bindebøll
(† som Præst i Lids), blev han af Worm dimitteret til Universitetet 1782,
og erholdt Udmærkelse ved Examen Artium, saavelsom ved den philosophiske
Examen i Sommeren 1783; absolverede i Begyndelsen af Aaret 1784 den
saakaldte store philologiske Examen med Berømmelse; blev samme Aar juri-
dift Vice-Decanus ved Communitetet, og underkastede sig d. 14de Maj
1785 juridift Embeds-Examen, ved hvilken han fik ej alene Charakteren
Laud., men endog en offentlig Berømmelse; rejste 1786, med kongelig Un-
derstøttelse, til Göttingen; opnaaede 1787 Accessit for en latinist Afhand-
ling til Besvarelse af en af det derværende Universitet udsat juridift Priis-
opgave „om Borgeres Udvandningsfrihed“; tiltraadte derefter en Rejse til
de vigtigste Stæder i Nordtyskland (hvor han opholdt sig længst i Berlin
og Dresden), og begav sig derpaa igjennem de østerrigste Nederlande til
England, hvor han tilbragte 4 Maanedre, for det meste i London; kom
hjem i September 1788 og concurrerede med C. M. L. Gold og J. J.
Gudenrath om det overordentlige juridiste Professorat. (jvfr. „Tids og
Hebe“ 1797, II. 201—54); beskikkedes i April 1789 til Adjunct ved det
juridiste Facultet (jvfr. „Tids og Hebe“ 1798, III. 262—85; L. E. 1797,
Nr. 32), og d. 9de October f. A. til overordentlig Professor i Lovkun-

digheden ved Althuss Universitet; disputerede i September 1790 for den juridiske Doctorgrad (creeret 3^e s. A.); blev 1791 extraordinair Assessor i Højesteret; d. 26de Septbr. 1800 Medlem af den da nedsatte Commission for at forfatte Udkast til de Grundsætninger, paa hvilke Criminals-Loven bør være bygget, m. M.; d. 3die October s. A. Professor ordinarus i Lovkyndigheden, samt Assessor (og Referendar til 1804) i Conflistoriet; kort derefter valgt til Medlem af den bestående, da først oprettede, Commission for Universitets-Bibliotheket; d. 22de Maj 1801 udnævnt til 6te Deputeret i det danske Cancelli og Chef for 1ste (det geistlige) Departement, men 1803 bestemtes han til at vedblive sit Embede som Professor ved Universitetet og udnævntes d. 15de April samme Aar til virkelig Etatsraad; blev 1805 Med-Expositor i Commissionen for den Arna-Magnæanske Stiftelse; d. 28de Januar 1810 Ridder af Dannebrog; d. 28de Januar 1812 Conferenceraad; d. 1ste November 1828 Commandeur af Dannebrog; i Begyndelsen af December 1830 Ridder af den preussiske røde Ørn 2den Klasse, og modtog i Septbr. s. A. en Guldmedaille fra Kongen af Nederlandene (jvfr. L. T. 1831, S. 96 og 128); udnævntes 1831 til Ridder af Nordstjerne-Ordenen; deltog, efter kongelig Befaling (af 3^e 1832), i den Forsamling af oplyste Mænd, som bleve sammenkaldte i Kjøbenhavn, for at tage nogle Gjenstande, angaaende Danmarks Provindsialstænder, i Overvejelse; blev d. 7de Juni 1833, efter Ansøgning, som Senior ved Universitetet dispenseret fra at holde Forelæsninger; erholdt d. 29de Septbr. 1834 kongelig Befaling til, som Deputeret for Kjøbenhavns Universitet, at deltage i Stifternes og Norreyslands Stænderforsamlinger, men blev formedelt Svagelighed fritagen faa Dage for Stænderne 1835 sammentraadte. Var Universitetets Rector 1803—1804, 1812—1813 og 1823—1829; Formand i det skandinaviske Literatur-Selskab (1820—1836) og i det Kongl. Nordiske Oldskrift-Selskab (1^e 1831—1836); Voresmedlem af det islandske litteraire Selskab; af det engelske Societas Antiquariorum pontis Aëli; af det historisk-theologiske Selskab i Leipzig og af det tyske Selskab for fædrelandst Sprog og Oldkyndighed sammesteds; Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab (1^e 1806); af det Kongl. Danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog (1820—1836); af det Kongl. Norske Videnskabernes Selskab i Trondhjem; af Selskabet for pommersk Historie og Oldkyndighed; af „Kongl. Samsundet för Utgifvandet af Handstrifter, rörande Skandinaviens Historia“, i Stockholm; af Videnskabernes Academi i Turin, samt af flere andre inden- og udenlandske videnskabelige Samsund; endvidere Meddirecteur i „Samsundet til den danske Literaturs Fremme“ 1833—35. † 19de Juli 1836. — * 1^e 1793 Marie Elisabeth Hellfried, ældste Datter af

Generalpostdirecteur Carl Friedrich v. Hellfried og Frederikke Wilhelmine v. Jesen. — (Autobiographi i Programmet, som udstedtes ved Universitetshøjtideligheden i Anledning af Kong Frederik 6tes Formæling 1790, p. 15—16; Biographi, ved Fr. Thaarup, i Genealog. og biogr. Arch. I. S. 273—91; N. Nekrol. der Deutschen 1836, II. S. 936—43; jvfr. J. R. Høft's Erindr. S. 160; Verlingske Tid. 1836, Nr. 176. — Portrait, lithogr. af Monies 1833).

Commentatio de eo quod justum est circa *emigrationem civium*. Göttingæ 1787. 36 pagg. 4to. (Bar af det Gøtt. Universitet tilkjenbt Accessit; jvfr. L. E. 1787, S. 746—48, af Jac. Mandix; Büschings wöchentl. Nachr. 1787, S. 374). — De discrimine inter *possessionem bonæ & malæ fidei*, ejusque effectu civili secundum juris Romani principia. Diss. inaug. Hafn. 1790. 62 pagg. 8vo. (L. E. 1792, Nr. 14). — Statistisk Beskrivelse af de fornemste europæiske Stater. I. Deel, som indeholder Indledningen og den første Part af de Danske Staters Statistisk, og 2den Deels 1ste Hæfte, som indeholder de Danske Staters politiske Forfatning. Kbh. 1793—96. (L. E. 1793, Nr. 40. 47. 52; 1796, Nr. 50; Krit. XIV. Nr. 33; Ekhard's Krit. o. antitr. Journ. II. 100—6; Allg. L. Z. 1794, I. Nr. 35, S. 273—76; Gøtt. A. 1795, S. 434—37). Deraf er Afnittet om Færøerne, med nogle Udelægger, især af Litterainoticerne, og nogle Tilfætninger fra Egypte, Tønge og Flere, oversat paa Tydsk i M. E. Sprengels Auswahl der besten ausländischen Nachrichten zur Aufklärung der Völker- u. Länderkunde, IV. B. 1795, S. 1—48. — Tillæg til No. 39 af de Kjöbenhavnste lærde Efterretninger 1794, indeholdende Svar paa Noget fra Professor Frederik Thaarup om hans Statistisk, samt om en Statistisk Priis-Opgave. d. 2de Sept. 1794. Kbh. XVI. S. 8. (Perimod udgav Thaarup sit Næbbærge som Tillæg til bemeldte Tidendes Nr. 40). — De *Morgengabæ* origine et iuribus. Programma (i Anledn. af Universitetets aarlige Reformationstest). Hafn. 1796. 4to. (Ekhard's Krit. og antitr. Journ. 1796, S. 54—56; Worms Breve til Rperup i Möllers N. theol. Bibl. XIX. 176). Af handlingen blev i en forkortet dansk Oversættelse indrykket i „Astræa“ II. S. 168—249. — Natur-Rettens eller den almindelige Retslæres Grundsætninger. I.—II. Deel. Kbh. 1798. 2den forbedrede Udgave. ibid. 1805. (L. E. 1799, Nr. 23—30; 1807, Nr. 10. 11. 12. Forfatterens Antikritik mod denne Recension fulgte som Tillæg til L. E. 1807, Nr. 15, hvorpaa Recensenten, A. E. Drsted, svarede først kortelig i samme Tillæg, S. 15—16, siden udførligt i „Hermers Tillæg paa Schlegels Antikritik“, i Jurid. Archiv No. XI. S. 162—202, ligesom han allerede i Forvejen (Jur. Archiv No. VII. S. 185—98) havde leveret afstillige Bemærkninger om nogle Definitioner i Schlegels Naturret).

Aperçu sur la liaison politique entre les Duchés de Slesvig et de Holstein et sur le droit de rassembler les Etats dans ces deux provinces. (au lieu de Manuscrit). à Copenhague 1816. (jvfr. Kbhvns Skifteri 1816, Nr. 92. 98). Paa Tydsk: Ueber die staatsrechtliche Verbindung der Herzogthümer Schleswig und Holstein, und über die Ansprüche beider Länder auf eine ständische Verfassung. Aus dem Französischen des Conferenzraths Joh. Friedr. Wilh. Schlegel in Kopenhagen übersetzt und mit Anmerkungen begleitet von N. J. d. Kiel, 1816, i hvilken Anledning Forfatteren skrev i Altonaer Mercur f. A. en Erklæring herom.

Juridisk Encyclopædie, tilligemed Udsigt over den romerske, kanoniske, longobardiske Lehnrets, tydske og andre vigtige Reterss Historie, samt Grundlinierne til

de juridiske Disciplinens Litterair-Historie og Angivelse af den fornødne Litteratur. Kbh. 1825. („Dagen“ 1825, Nr. 260; Kbhvns Skilderi 1825, S. 822).

Danmarks og Hertugdømmenes Statsret med stadigt Hensyn til dets ældre Forsatning. Første Deel. Kbh. 1827. (M. f. L. I. 114—49, 282—306, 373—91, 457—85, 552—80; II. 76—96, 246—59, af L. Engeltøft, jvfr. L. L. 1830, S. 15—16, af Schlegel, M. f. L. S. Bd. 1. S. af Engeltøft; Nolsbøys Nord Tidsskr. IV. 1—47, af J. E. Larsen; The Foreign Review and Contin. Miscell., London 1828, No. 1. Jan. p. 312, jvfr. Kbhvns Skilderi 1828, S. 536—37; The North-American Review No. LXI. Octb. 1828, p. 285—99). Overf. paa Tydskt., med nogle Berigtigelser af Forfatteren og nogle Anmærkninger af Oversætter, u. Tit.: Staatsrecht des Königreichs Dänemark und der Herzogth. Schleswig, Holstein und Lauenburg; mit steter Berücksichtigung der ältern Verfassung dieser Länder. Aus dem Dänischen von H. E. W. Sarauw. 1r Theil. Schleswig 1829. (3 Allgem. Preussische Staats-Zeitung 1828, May, Nr. 123—24 findes, under Titel: „Das dänische Papier-Geld“, en tydsk Oversættelse af det, der findes om denne Materie i Schlegels Statsret I. S. 377—401, dog med Udelæggelse af de i Originalen tilføjede Anmærkninger, og uden at angive, af hvilket Skrift denne Efterretning er laant).

Udgiver af: Astræa, et Tidsskrift. I.—V. Bind. Kbh. 1797—1805. (L. E. 1800, Nr. 14—19; Iris og Pebe 1796, III. 119—22; IV. 142—44; G. L. Badens Hø. Bibl. S. 218; Jurid. Maanedstid. 1802, I. S. 325—331, af Morgensjerne; jvfr. Engeltøfts og Möllers Histor. Calend. II. S. 78. 81). Peri har han skrevet: i 1ste Bd. (1797): Betragtninger over den kritiske Philosophies Studiums nærværende Tilstand i Almindelighed, og Naturrettens i særdeleshed; tilligemed en Prøvelse af de nye Grundsætninger, som indeholdes i Prof. Richters Wissenschaftslehre og Naturrecht, S. 51—173; Kritisk Bedømmelse af Prof. Richters Skrift: Ueber die Bestimmung des Gelehrten, i Anledning af Hr. Collins Danste Oversættelse, S. 174—199; Det juridiske Fakultets Svar i en Dels-Tviflighed, afgivet i Juli 1798, S. 304—22; Efterretning om en anden ved Højeste Ret paadømt Dels-Sag, S. 322—28; Erindringer imod Hr. Birkners Skrift: om Trykkefriheden og dens Love; tilligemed et Forsøg paa at bestemme Grænseskillet imellem Trykkefrihed og Trykkefræthed. Pelliget alle Frihedens sande Venner, S. 345—488; særskilt aftr. Kbh. 1797. 144 S. 8vo. („Iris og Pebe“ 1797, III. 232—43; L. E. 1798, S. 209 flgg., S. 439 flgg.; Philos. Repertor. II. Nr. 6—9; Worms Breve til Nyerup, i Möllers N. theol. Bibl. XIX. 175—76); — i 2det Bd. (1799): Det juridiske Fakultets Svar i en Tiende-Tviflighed, S. 33—45; Eregetisk Forsøg, at have den tilfyneladende Antinomie imellem D. L. 5—3—22 og 5—6—2, eller om den privilegerede Sædegaarders tilkomende Løsningsret, naar der i disse stier Indførsel. En Prøve-Forelæsning, holden ved Concurfen i September 1788, og Tillæg til samme, S. 45—78; Bevis for Uretmæssigheden af al Opstand mod den høieste Magt i Staten, som Svar paa en Skrivelse om Opstands Retmæssighed, S. 88—123; Det juridiske Fakultets Betænkninger i tvende Søerets-Sager, S. 125—43; Om Morgengavens Oprindelse og Rettigheder efter fremmede, men fornemmelig vore egne saavel gamle, som nu gældende Love. En forkortet Oversættelse af et latinsk Program ved Reformationsfesten for Aaret 1796 over denne Materie, S. 168—249; Ere Domsholene berettigede til at tilfælde Straffe for ulovbestemte Forbrydelser? S. 366—77; Det juridiske Fakultets Betænkninger i tvende Dels-Tvifligheder, S. 460—85; — i 3die Bd. (1800): Grimodig Prøvelse af den Engelske Admiraltets-Rets Dom, affagt d. 11te Juni 1799 i den bekendte Svenske Convoysag;

tilligemed en dansk Oversættelse af denne Dom; saa og en foreløbig historisk Skildring af det Europæiske, især Engelske, Raper-System, S. 1—156 og 244—50; særskilt afr. Kbh. 1800. (L. E. 1800, S. 280 flgg., S. 294 flgg.; »Le Moniteur» 1801, p. 119, af Raste-Brun; jvfr. Geneal. og biogr. Arch. I. S. 282—83). Oversat paa Fransk af G. F. Dejuge, under Forfatterens specielle Tilfyn og forsynet med et Tillæg, und. L.: Sur la Visite des vaisseaux neutres sous Convoy. Copenh. 1800. To engelske Oversættelser udkom næsten paa een Tid: den ene (af Consul J. Wolf) efter den danske Original; den anden efter den franske Oversættelse. London 1800. (Derimod udkom i England en Deel Skrifter, hvoraf de vigtigste ere: Letters of Sulpicius (dabørende Statssecretair Lord Granville) on the northern Confederacy. London 1801, og: Remarks on Mr. Schlegel's work upon the visitation of neutral vessels under Convoy, by Alexander Croke, Esq. London 1801, samt: A treatise of the relative rights and duties of belligerent and neutral powers in maritime affairs, in which the principles of armed neutrality and the opinions of Hübnér and Schlegel are fully discussed by Robert Ward, Esq. London 1801); Om Fremdeles Lovlighed efter den almindelige Retklære og vore Love, S. 414—26; — i 4de Bd. (1802): Ser juridiske Respona, S. 131—72 og 359—70; Nye Undersøgelse om den Skaanske og gamle Siellandske Lov med Rette tillægges Baldemar den Første? S. 185—251. (Jur. Maanedstid. 1802, I. S. 325—28; Worms Breve til Rperup i Möllers N. theol. Bibl. XIX. 192; G. L. Badens hist. Bibl. S. 195—96. Afhandl. er siden igjen aftrykt i 1ste Deel af P. Rosob Andersens samlede jurid. Skrifter); Om Jacob Edward Colbjørnsen som Bidskabsmand og Embedsmand, S. 371—95; særst. afr. Kbh. 1802. (Jurid. Maanedstid. 1802, II. S. 283—84); — i 5te Bd. (1805): Det juridiske Facultets Betænkning angaaende den Rettighed, hvilken Lovens 5te Boges 2det Kap. 65 An. tillægger Besidderen af et Stamhuus, at pantsætte dets Indkomster i Nodstid, S. 172—90; Det juridiske Facultets Betænkning i en Odelst. Tvistighed, S. 191—208; Det juridiske Facultets Betænkning, angaaende det Spørgsmaal: Om en efterlevende Egteskælle er berettiget til, ved Skiftet med sine Stedbørn, at udløse diske, eller i det mindste fordrer den halve Døe sig in natura udlagt? S. 223—36.

Medudgiver af: Peter Rosob Andersens samlede juridiske Skrifter. I.—III. Deel. Kbh. 1807—11. (L. E. 1813, Nr. 13, af G. L. Baden; 1818, Nr. 31, 32, af J. L. A. Røldrup-Rosenvinge; jvfr. G. L. Badens jurid. Ver. S. 189; Heibelb. Jahrb. II. Jahrg. S. 1. S. 47—51). Deri har han indført sin »Nye Undersøgelse om den Skaanske og gamle Siellandske Lov med Rette tillægges Baldemar den Første?» (jvfr. Grimms Litteratur der altnordischen Gesetze i Savigny's u. f. w. Zeitschrift für geschichtl. Rechtswiss. III. B. S. 88). Desuden har han ledsaget hele Værket med oplysende og berigtigende Anmærkninger, især den Anderske Afhandling om de gamle Loves Grundsætninger.

Medredacteur af: Journal for udenlandsk Litteratur. I.—VII. Bd. Kbh. 1810—16. 4to.

J. P. E. Bunkesblods »Bibliothek, en Fortsættelse af det muntre Bibliothek», (Hvorvidt er det gavnligt, at det smukke Hjon dyrker Videnskaberne? i Nr. 2. 1784).

J »Minerva» (Hvorvidt er Staten berettiget til at blande sig i Opdragelses Væsenet? 1789, III. 208—33. (optr. i de Halsborgske maanedl. Tillæg for 1789, 6te og 7de Stykke); Af hvilke Harsager kan og bør den i Lovens fastsatte Straf for Forbrydelser formildes? (een af hans Prøve-Forelæsninger), 1791, II. 395—414).

J »Scandinavisk Museum» (Om Rytten af den almindelige Retklæres

grundige Studium, 1800, I. 68—83. (Kiel. T. 3. 1804, Nr. 27); Om symboliske Bøgers Indførelse i den danske og norske evangeliske Kirke, og især om Lovcommissionsens Bestræbelser at indføre Formula Concordiæ her i Landet ved en Artikel i R. Christian Vs. Lovbøger, 1804, II. 1. S. 139—60. (L. E. 1807, S. 215—16. Afhandlingen er overs. paa Tydskt, hft og her berigtiget og forøget med nogle Tillæg, i Gald's R. Staatsb. Magaz. II. 1834, S. 473—93). — 3 »Det Skandinaviske Litt. Selskabs Skrifter« (Om Agerdyrkningens og Landøkonomiens Tilstand i Danmark før og under de første Valdemarer, som den har været efter den Skaanske Lovsamling, 1806, II. 273—323. (L. E. 1809, S. 138—35. Afhandlingen overs. paa Tydskt, med en Efterkrift af R. Gald, i R. Staatsb. Magaz. II. 1834, S. 737—785); Undersøgelse om Jævnets-Eeds (Jasneteth) sande Betydning og Beskaffenhed, XVII. 1820, S. 381—73. (jvfr. Jurid. Tidsskr. XX. 130—56, af J. E. A. Rolderup-Rosenvinge); Beviis, at Kong Hans ingenlunde kan anses for Aristocratiets Befordrer, XVIII. 1822, S. 297—323; Oplysning om, at Nederländerne af Kong Christian den Anden ere blevene fritagne for Presunds Tolds Evarelse i visse Aar imod en bestemt Pengesum, XVIII. 1822, S. 324—31).

Latinske Tale, holdne af ham, som det juridiske Facultets Decanus ved Doctorpromotionerne i Anledning af Kronings- og Salvingsfesten 1815 og ved Reformations-Jubilæet 1817, ere aftrykte i Universitetets »Acta Solennia« 1815, p. 57—63, og 1817, p. 59—62. — En Tale (paa Latin og Dansk) af ham, som Universitetets Rector, i »Solennia Academica in nuptias Wilhelminæ Mariæ« 1828, p. 46—61. (Udlog i L. T. 1828, S. 866—68).

Aperçu sur l'état des Catholiques dans les états du Roy de Danemarck selon les lois du pays, (i en Memoire af S. Jan. 1816, efter forlangende meddeelt den engelske Minister i Kjøbenhavn, Fr. Foster, til Afbenyttelse ved Parlamentsdebatten over Catholikernes Forordninger), er indført i »Report from the select Committee« om denne Sag. 1816. Folio. p. 429—44. Oversat paa Tydskt i Gald's R. Staatsb. Magaz. III. 1835, S. 601—16, med nogle Tillæg.

Responsa, paa det juridiske Facultets Begne, i Præsteds »Nyt jurid. Arkiv« XVIII. 188—212; XX. 108—22; og i »Jurid. Tidsskr.« IV. 2. S. 221—28.

Tale holden i Anledning af Jacob Penric Schous Embeds-Jubilæum d. 3die Mai 1821, i Rapprets »Specperus« IV. 1821, S. 401—17.

»Om de gamle Danskes Retssædvaner og Autonomi«, i »Det Kgl. Danske Vid. Selsk. philos. og histor. Afhandlinger« III. Deel. (1827), S. 50—352; særskilt aftr. Kbh. 1827. 4to. (N. f. L. III. 535—58; IV. 38—63, 221—39, 357—78, af J. E. A. Rolderup-Rosenvinge; Holbechs Nord. Tidsskr. II. 155—57; jvfr. Jurid. Tidsskr. XIII. 2. S. 227—72; XIV. 1. S. 1—123; XV. 1. S. 1—100, af J. E. Larsen; Gald's Staatsb. Magaz. VIII. 451; Borms Breve til Rperup i Røstets R. theol. Bibl. XIX. 280).

3 den Arna-Magnæanske Commissions Udgave af: *Hin Fornu Lög Bók Íslandinga* sem nefnist *Grágás*. Codex juris Islandorum antiquissimus, qui nominatur *Grágás*. Ex duobus Manuscriptis pergamenis (quae sola supersunt) Bibliothecae Regiae et Legati Arna-Magnæani nunc primum editus. Cum interpretatione Latina, lectionibus variis, indicibus vocum et rerum p. p. Pars I.—II. Hauniae 1829. 4to, forudfattede han: »Commentatio historica et critica de hujus juris historia et indole«. (Gøtt. N. 1830, St. 191; Allg. S. L. 3. 1832, I. Nr. 9, 10, 11, af B. Iba; Berlin. Jahrb. f. wissensch. Critik 1832, I. S. 422—30, 433—40, af G. Fomeyer; Jour-

nol des Savans 1831, Avril, p. 193—206; Mai, p. 260—77, af Parbesfus (ogsaa særskilt trykt under Titel: Notice sur l'ouvrage intitulé Hin forna Lög Bók &c. 22 pagg. 4to); jvfr. Jurid. Tidsskr. XXII. 1—146, 277—360; XXIV. 328—48). Hans historiske Indledning findes i sammentrængt Udtog, under Tit.: Om den gamle Jølandske Lov- og Retsbog, kaldet: »Graagaad«, dens Oprindelse, Navn, Rilder, indvortes Bessaffenhed og store Bigtighed i flere Henseender, i Anledning af dens første trykte Udgave, i »Nordiskt Tidsskr. for Bidslyndighed« I. S. 100—150. (jvfr. L. T. 1832, S. 341—48).

Indledning og Anmærkninger til F. Poppes Oversættelse: De lave Kornpriser som Aarsag til den almindelige Standsning i Handel og Wandel. Kbh. 1823. (L. T. 1824, Nr. 14. 15. 16; »Dagen« 1824, Nr. 9).

Juridiske og statistiske Recensioner i »Scandinaviske Museum«, de »Lærde Efterretninger« og »Danst Litteratur-Tidende«.

En egenhændig Skrivelse fra Kong Christian den Syvende til Statsminister Grev Otto Thott, meddeelt i Nye Danske Magazin V. 155—57.

Anmeldelse om den ved det Juridiske Fakultet foresaaede Concurs om Adjunkt- og Notarial-Embederne, meddeelt i Vidensk. Universitets-Journal VI. 63—65.

Brudstykker af hans Tale ved R. Ryerups Studenterjubileum 1826, indførte i Ryerups Levnetsløb, S. 19—20, 84, 85—86. — Danst Uddrag af 2 latinske Taler, den ene i Anledning af Kongens Fødselsdag, den anden ved Rectoratets Omskiftning, holdne af ham som Universitetets Rector 1829, i L. T. 1829, S. 90—91, og S. 443; og af 2 latinske Taler ved juridiske Doctorpromotioner, i L. T. 1820, S. 175—76, og 1824, S. 633—38.

Schlegel (Poul Elias Windtmil), ældste Søn af ovenangførte Justitsraad Henr. Fred. Schlegel og Caroline Siegfriedia fød Hyllested, er f. d. 6te August 1784 i Kjøbenhavn; kom 1793 i Efterfølgelseskabets Realskole, hvorfra han 1797 gik over til Frues-Latinskole, tog der Examen Artium i Efteraaret 1803, og blev i Novbr. f. A. indskrevet ved Universitetet; studerede fra 1805 Lægevidenskab og var tillige chirurgisk Volontair ved Frederiks-Hospital; tog i Foraaret 1809 Examen ved det chirurgiske Academi (2den Char.); blev d. 1ste Maj 1808 Interims-Bataillonschirurg ved det Kjøbenhavnske Infanteri-Regiment; var 1814 i en kort Tid Overlæge ved Felthospitalerne i Frederiksborg; udnævntes d. 9de Juni f. A. til Garnisonschirurg, med Regimentschirurgs Charakter, i Christianssted paa St. Croix i Vestindien; d. 1ste August 1829 til Ridder af Danebroge; var 1838 constitueret Landphysicus paa de dansk-vestindiske Der; blev d. 16de Novbr. 1843 benaaded med Danebrogsmandenes Hæderstegn; d. 2den Maj 1845, efter Ansøgning, i Raade og med Pension entlediget. Opholdt sig derefter i Kjøbenhavn. — * $\frac{1}{2}$ 1811 Dorte Marie Neergaard, Datter af Forpagter paa Juellinge i Sjælland, Sigvard Thomas Peterfen Neergaard og Petrea Sophie f. Staal. — (Jvfr. Calliens Medicin. Skriftsteller-Lex. XVII. 166).

3 »Nyt Bibliothek for Læger« (Beskrivelse af en Sectio cæsarea, foretaget i Forbindelse med Districtschirurg Andr. Fyngge d. 25de October 1813 paa en Bønderløse i Nærheden af Frederiksborg, i Bd. II. 1815, S. 39—57).

3 »Bibliothek for Læger« (Om den vesindiske Climats Feber eller saftaldte gule Feber, i Bd. II. 1822, S. 12—27; Beskrivelse af en Sectio cæsarea, foretaget paa Regentinden Sophia paa St. Croix i Christianshavs By d. 6te Febr. 1821, i Bd. III. 1823, S. 140—49; Medicinalberetning om St. Croix (for 1823), i Bd. XXXII. (N. N. Bd. 2.) 1840, S. 233—36).

Schlegel (Wilhelm August) var Kammersecretair og Kulbmægtig i Handels- og Consulat-Comptoiret under General-Toldkammer- og Commerce-Collegiet; blev 1825 konstitueret og 1827 virkelig Chef for bemeldte Comptoir; 1830 Kammerraad; 1841 i Naade entleddiget med Bartpenge. — * 3⁴ 1813 Dorothea Marie Frost.

Redacteur af: Handels- og Industrie-Tidende 1825, Nr. 56—78; derpaa Redudgiver af samme fra Marts 1825 Nr. 79 til 1ste Juli 1841. Kbh. 4to, og fra 1839—41 i Folio.

Redudgiver af: Handels- og Skibsfarts-Tidende, 1842—1845. Kbh. Folio. Enc-udgiver af samme 1846, 47.

Schleisner (Carl S.), f. d. 6te Maj 1793; var Klædefabrikør og Farver, siden Bestyrer af Kbhvns Fattigvæsens Fabrik paa Ladegaarden udenfor Kbhvn, og fik tgl. Understøttelse til en Rejse i Udlandet (jvfr. Handelsid. 1833, Nr. 2; »Dagen« 1833, Nr. 18); blev 1834 Inspecteur ved Kbhvns Fattigvæsens Tvangs- og Arbejdsanstalt paa Ladegaarden. † 16de Juni 1842. — * Jnger Dorothea Davidsen. — (Jvfr. Ahr. Compt. Efterretn. 1842, Nr. 142).

Anvisning til at blege og farve Uld og Uldgarn, og deraf forarbejdede Tøier med de nu brugeligste Couleurer, samt en forudskiftet Beilebning til Uldens Baskning paa Gaarene. Kbh. (1826). 8 Art. 8. (jvfr. N. landoet. Tid. VII. 307).

Schlesinger (Joseph Isaac), f. i Rudkjøbing paa Langeland; tog i Foraaret 1832 Examen ved det chirurgiske Academi (neppe 2den Char.); var Escadronschirurg ved det hollandske Landseener-Regiment i Haderslev, og fik d. 25de Jan. 1835 Bataillonschirurgs Charakter; blev d. 1ste Juli 1842 Underlæge ved 16de Linie-Infanteri-Bataillon. † i Juli 1846 i Rendsborg. (jvfr. Berl. Tid. 1846, Nr. 178).

Sectio caesarea und ihre Seltenheit in Dänemark, i Pfaffs »Mittheilungen u. s. w.« Jahrg. 1839, D. 7. und 8. S. 61—76. (oversat af »Bibliothek for Læger« XXI. 285—300).

Schlichtkrull (Oluf Nicolai Christoffer), Sønnesøn af den i Borms Lex. II. S. 343 og III. S. 686 anførte Præst Oluf Schlichtkrull; f. d. 30te September 1801 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Nicolai Christoffer Schlichtkrull, gift med Johanne

Edel Christine Weyle, var Urtefræmmer (f. 1769, † 1835). — Han tog i Septbr. 1821 pharmaceutisk Examen (eentst. Laud.); blev 1827 dimitteret til Universitetet af daværende Student B. A. Borgen, og erholdt ved Examen Artium, saavel som ved den philologisk-philosophiske Examen i det paafølgende Aar, Charakteren Laudabilis; opnaaede 1829 Accessit for en Afhandling til Besvarelse af Universitetets Aaret iforvejen udsatte naturhistoriske Priisopgave: „Ex comparatione librorum botanicorum, aliorumque diversis temporibus conscriptorum, illustrare, quibusnam mutationibus vegetatio Danicæ cursu temporis subjecta fuerit, tum in universum, tum respectu singularium specierum, quæ aut novæ accesserunt, aut nunc non exstant“; studerede Theologi. † 2den Decbr. 1831 i Kjøbenhavn. (Jvfr. Callisens Medicin. Skriftsteller & Lex. XXXII. S. 156).

De officinelle Planter, ordnede efter de Candolles naturlige Plantesystem, tiligemed de vigtigste Characterer paa disse Planters Familier. Kbh. 1832. 59 S. st. 8. (L. 2. 1832, Nr. 18. 19, af J. P. Bredsdorff; jvfr. *ibid.* Nr. 20. 21).

Schlid (Benjamin Gotthold), f. 1791 i Kjøbenhavn; besøgte Konstacademiet sammesteds og opholdt sig derefter, med kongelig Understøttelse, i adskillige Aar udenlands, fornemmelig i Paris og London, hvor han især lagde sig efter Theaterbygning og Theater-Maskineri; kom tilbage og blev 1823 agreeret ved Konstacademiet; begav sig derefter atter til Udlandet; blev corresponderende Medlem og (1827) Associé af det franske Institut; 1829 Ridder af Æreslegionen og af den hessiske Fortjenst-Ordens 4de Klasse; derefter Professor i Arkitekturen ved det liguriske Academi i Genua; 1832 Ridder af Baza-Ordrenens 3die Klasse; rejste siden til Neapel, hvor han d. 7de April 1839 blev Commandeur af Ordenen „Merito de Rege optimo“; udnævntes i Septbr. f. A. af Hertugen af Lucca til Kammerherre; d. 22de Maj 1840 til Ridder af den sardiniske Lazarus-Orden; d. 15de Novbr. f. A. til Ridder af den bayerske St. Michaels-Orden; d. 13de Decbr. f. A. til Commandeur af den hessens-Darmstadtiske Ludvigs-Ordens 1ste Klasse; besøgte 1841 Wien, Dresden og Gotha. Er endvidere Commandeur af den brunsvigiske Henrik-Løve-Ordens 1ste Klasse og Ridder af den sardiniske St. Moriz-Orden. — (Jvfr. Brinwicks Konstner-Lex. S. 157—58; „Für und aus Kopenhagen“ 1825, Nr. 2; Conversationsbl. 2. Aarg. 1. Nr. 19; Rbhpost. 1830, S. 11, 870—71; 1831, S. 307, 16; samt Skriftet: „Fr. Benjamin Schlid i Udlandet, af L. Baden. Rbh. 1828“).

Rapport fait à l'académie des beaux arts de l'Institut de France sur le chemin souterrain dit: Tunnel, qui s'exécute en ce moment, sous la Tamise à Londres. Lu le 25 Novembre. Paris 1826. 12 pagg. 4to, med lithograpferet Tegning og

Bignet. (L. T. 1827, Nr. 24; Døt's »Archiv« VII. 389—402, af T. Baden, særsk. aftr. Kbh. 1827; Urfin's Magaz. I. 440). Overt. paa Dansk af D. J. Kowert i Handels- og Industri-Lib. 1827, Nr. 46 og 47.

Forfvar for de af ham paa Konstacademiet udfillede Arbejder, i »Dagen« 1823, Nr. 83. (jvfr. Kbhvns Skilber 1823, Nr. 31, 33, 39).

Udtog af en Skrivelse fra ham, i Kbhpost. 1831, Nr. 164.

Medarbejder i det franske Instituts Konstacademies »Mémoires«.

Om 2 af ham opfundne Maskiner til Rettelse i Hattefabrikantens Arbejde, jvfr. Handels- og Industri-Lib. 1827, Nr. 70—71, af T. Baden; »Dagen« f. N. Nr. 207.

Schmahr (J. S.), * Ane Cecilia Dorothea Hellefen († 1822 i Lyngby).

Oplysning til Interessenterne i det borgerlige Laane- og Livrenteselskab for begge Køn, stiftet d. 23de Martii 1796. Kbh. 1821.

Schmalfeldt (Johan Jacob) var Comptoirist hos Tolbskassereren i Skjelskør, da han d. 4de Octbr. 1817 ansattes som Tolde og Consumtions-Underbetjent i Middelfart; blev d. 31te Octbr. 1819 forflyttet i lige Egenkab til Kbhv; d. 18de Juli 1827 Consumtions-Forvalter i Høbro; 1830 affediget; etablerede derefter i Kjøbenhavn et Comptoir for Værelsens Bortleje, og foretog siden Blomsterselskabets Udsalg; blev 1835 Toldebetjent i Sørløbing; derpaa Consumtionsbetjent i Sorø, hvor han døde d. 18de Februar 1841. — * Edel Margrethe Svell.

Detaljeret Tarif for Tolben i Danmark efter de nu gjældende Anordninger til 2den April 1819, samlet og udførligt udregnet. Odense, 1819. 4to.

Om Afgiften af Skibe og Skibsfarten i Danmark, efter de nu gjældende Anordninger. 1. Bd. Kbh. 1820.

Tarif for Consumtions-Afgifterne ved Indførsel af indenlandske Varer til Kjøbenhavn, med Anmærkninger. Kbh. 1821.

Om Port-Consumtionsvæsenet i Kjøbenhavn. Kbh. 1822.

Tarif for Tolben i Danmark. Kbh. 1823. 4to.

Combineret Consumtions-Tarif for Kjøbenhavn og Provindserne. Kbh. 1826.

Combineret Tarif for Indførsels-, Transit- og Udførsels-Tolben i Danmark efter de nu gjældende Anordninger. Kbh. 1827. 4to, med 2 Tillæg. ibid. 1829 og 1831.

Combineret Tarif for Indførselsconsumtionen af indenrigske og mellemrigske Varer, som til Kjøbenhavn og andre danske consumtionspligtige Stæder indføres; med et Udtog af de Anordninger og Bestemmelser, som angaae den landværts Indførsel af indenlandske og fremmede fortolbede Varer, og hvilket er at paasee og tagttage, naar indenlandske Producter søs eller landværts indføres mod Consumtionsgodtgørelse. Kbh. 1830.

Samling af de Anordninger og Bestemmelser, som angaae Tolbvæsenet for Svæerts ind- og udgaende Skibe, Varer o. s. v. i Danmark, eller dermed faaee i Forbindelse. 1. Bd.—II. Bd. 1. og 2. Deel. Kbh. 1830—31. Supplementbind, indeholdende Anordninger for 1831. ibid. 1832; ligeledes for 1832—33. ibid. 1834.

Forordning angaaende Dvarantaine-Væsenet i Danmark og Norge af 8de Febr. 1805, med Tillæg og Forandringer. Samlet og udgivet. Kbh. 1831.

Tarif for Indførsels-, Transit- og Udførsels-Tolden i Danmark af 1ste Februar 1797 med alle de løbbestemte Forandringer, den til Dato er undergaaet. Kbh. 1834.

Forordning angaaende Told- og Skibsaafgifterne i Danmark, dateret 1ste Mai 1838. Med Anmærkninger og Udregninger. Kbh. (1838).

Schmidlin (Edvard), Gartner.

Den nyeste og paalidelige Blomsterkalender over alle Planter, som især egne sig for Eyst- og Blomsterhaver, tilligemed over saadanne, som kunne opeltes i Drivhuse og Værelser. I samlet alphabetisk Orden efter deres Blomstringstid, Høide og Farve. Kbh. 1837. 76 S. 8. (Becken).

Schmidt (.), Proprietair i Kjøbenhavn.

Kort Anvisning til Melks og Flødes fordeelagtigste Behandling til godt Smag, udgivet af Kjøbenhavns Stifts patriotiske Selskab. Tillegnet Kjøbenhavns vindstille Bønderkoner den 1ste August 1834. Odense. 16 S. 8. (Udarbejdet af Hofman Bang og Schmidt).

Schmidt (.), Forvalter (P.).

Redacteur af: Brevbuey, et Ugeblad. Kbh. 1836—37. (jvfr. Nord. Ugefr. S. 8).

Schmidt (Anders), Skolelærer i Højer-Linnet, i Lønningehavn under Ribe Stift.

Gudelig Læsebog for Børn, eller Samtaler om Gud og Jesus af G. F. Seiler, indeholdende Vejledning til at lære Børn tidlig at tænke over den christelige Religions almindelige Grundsætninger. Oversat. Gjennemseet og udgivet af E. J. Løbberg Krarup. Børsen ved Ringkjøbing, 1818. (R. 2. 1822, Nr. 6).

Schmidt (Anton), f. d. 26de Februar 1786 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Daniel Schmidt var Brændeviinsbrænder. Han var ved Boghandelen hos Stadthagen fra 1802 til 1812, og nedsatte sig siden som Boghandler i Kjøbenhavn, hvor han tillige har et Lesebibliothek. — * 1. 1818 Sophie Frederiche Elisabeth Laysen, f. Leth († 2 1824 i Kbh.). * 2. 1827 Anne Kirstine Winther.

Warschau, et Tidsskrift af Aug. Lewald. Oversat. Kbh. 1836.

Alexis, eller Det lille Huus i Skoven, af Ducroy Dumini. I.—II. D. Oversat. Kbh. 1837. (udkom hestevils).

Løveribberne, en Historie fra det 13de Aarhundrede, af E. F. Spiess. I.—IV. D. Oversat. Kbh. 1838. (udkom hestevils 1837—38).

Noveller af H. F. C. Langbein. Oversat. Kbh. 1839 (udkom i 2 Hefter).

Blomsterpigen, af H. F. C. Langbein. Oversat. Kbh. 1839.

Victoire, eller Flugten fra Genf. Historisk Novelle af F. Wolff. Oversat. Kbh. 1810. (udkom bestevildt).

Bibliothek af de nyeste og interessanteste Noveller og Fortællinger. I.—II. Deel. (I. D.: Noveller og Fortællinger af Hugo Hagenborff; 2. D.: Noveller og Fortællinger af Castelli, Auchmaier, C. Panisk og flere). Kbh. 1810. (Udkom bestevildt; hver Deel erholdes ogsaa særskilt).

Grandtanten, af Johanne Schopenhauer. Overs. Kbh. 1846. — (Revid.).

Schmidt (Frederik), f. d. 27de Maj 1771 i Asminderød Præstegaard paa Frederiksborg Amt, yngste Søn af Jubellæreren Christen Schmidt, daværende Sognepræst til Asminderød og Grønholt samt Slotspræst til Fredensborg Slot, tilfaldt († 1773) Biskop eller Aggershuus Stift (f. 1727, † 1804, anf. i Worms Lex. III. S. 687), og Petronelle Sørensdatter Lemmich (f. 1734, † 1798). Underviist i Hjemmet af forskellige Lærere, kom han 1785 i den øverste Klasse i Christiania-Cathedralskole; afgik derfra til Københavns Universitet 1787, og afslørede i October 1791 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev d. 15de Juni 1792 Præst ved Lugt- og Manufacturfuset i Christiania; gjorde 1794, i Følge med daværende Stiftamtmand Fr. Moltke, en Rejse til Nord-Tydsland, og tilbragte 4 Maanedes i Göttingen; kaldtes d. 1ste Decbr. 1797 til Sognepræst til Egers Præstegjæld i Bustersø Amt, Aggershuus Stift; blev 1808 tillige Provst over Rongsberg Provsti; d. 28de Januar 1813 Ridder af Danebroge; var 1814 Medlem af Eidsvolds Rigsforsamling som 1ste Repræsentant for Bustersø Amt, og Stortingsmand for samme Amt 1814 i Christiania; nedlagde Provst-Embedet 1817; rejste saa til København, hvor han opholdt sig et halvt Aars Tid, og tiltraadte 1818, i Selskab med D. S. Jagemann, en Rejse igennem Tydsland, Frankrige, Schweiz og Italien, hvorfra han kom tilbage til København i September 1819. Efter at have ansøgt og i Slutningen af samme Aar erholdt Afsted fra sit Kald i Norge, blev han d. 27de September 1820 beklædt til Sognepræst for Himmeløvs Menighed samt Roeskilde adelige Jomfruskøster i Sjælland; fungerede tillige som Bibliothekar ved Sjællands Stiftsbibliotek fra 1822 til 1ste Septbr. 1832; disputerede d. 26de Maj 1826, for Facultetets Indbydelse, for den theologiske Doctorgrad. † 16de Februar 1840. — * 1799 Maren Elisabeth Mathea Dppen (f. 1778, † 1841 i Kbh.), Datter af Generalrigscommissair Knud Dppen og Mette Kirstine Colling. — (Autobiographi i Universitets-Programmet ved Christendommens 1000aarige Jubelfest 1826, p. 27—30; Nekrolog i Genealog. og biogr. Archiv. I. S. 119—24 (af Fr. Thaarup); i Suhrs Archiv for den pract. Theologi II. S. 364—68 og derfra i „Søndagen“, et Følgebl. t. „Dagen“ 1840, Nr. 35; D. Moe's biogr. Efterretn. om Eidsvolds Repræsentanter og

Stortingsmænd, 1845, S. 125—26; jvfr. „Bib. Provst Fr. Schmidt's Jordejærd, af J. E. Dvistiigaard. Roeskilde, 1840“; Berlingske Tid. 1840, Nr. 42; Jngemann's „Smaadigte og Rejsminde“, 1832, S. 96. — Portrait foran hans „Nye samlede Digte“.

Taler ved en Britaners Dødsleje, en Doversættelse. Et Digt, som fulgte med Norske Intelligentskebler 1789, Nr. 39.

Prædiken paa Søndag mellem Juul og Nyeaar 1795. Christiania 1796, 31 S. (L. E. 1796, Nr. 25, af B. R. Pfort). — Danmarks Hæderkamp mod Britiens Overmagt. Et poetisk Forsøg. Kbh. 1801. — Prædiken paa Allehelgensdag 1807. Christiania 1807. — Mindetale over Kloster Hans Væder. ibid. 1810. — Samlede Digte. Kbh. 1811. (L. E. 1811, Nr. 33).

Taler holdne i Egers Provskirke paa den anordnede høitidelige Bededag den 4de Martii 1814. Christiania 1814.

Trende Religionstaler holdne ved private Andagter for Danst og Norske i Rom og Neapel. Kbh. 1819.

Affledsprædiken i Høge Kirke. Drammen, 1820.

Maitransen, et Udvalg af Jean Paul's Bærter. Christiania, 1820.

Historia Paulicianorum orientatum. Diss. inaug. Havn. 1826. (Theol. Naarndestr. V. 273—94, af A. G. Rubelbach, jvfr. Schmidt's Svar i L. E. 1826, Nr. 31, Tillæg; Theol. Stud. u. Krit. 1828, IV. 895; 1829, I. 79, 165, af J. E. Ludw. Gieseler).

Prædiken paa Jubelfesten den 14de Mai 1826. Kbh. 1826.

Pentateuchens poetiske Stykker, rhymisk oversatte med tilføjet Commentar. Kbh. 1827. (Theol. Stud. u. Krit. 1828, IV. 885).

Urania af E. A. Bledge. Oversat og ledsaget med en Epilog. Kbh. 1830. (Kbhpost. 1830, Nr. 220).

Nye samlede Digte. (Med Forf.'s Portrait). Roeskilde, 1835.

Afsløbnerens Tal til deres Belgierere. 1838.

Redacteur og Udgiver af Tidsskriftet: Hermøder, No. I.—VII. Christiania 1795—96. (Det blev siden redig. og udg. af J. Rosted).

Indtrædelses-Prædiken paa Eger den 10de Søndag efter Trinitatis 1798, i Jallens Magasin for Religionslærere VIII. S. 376—94.

Indbydelseskrift til og Cantate ved Høitideligheden i Drammen den 11te December 1811, i Anledning af et Norsk Universitets Oprettelse, indf. i L. Stoud Platous „Indberetninger om National-Festen den 11te Decbr. 1811“, Christiania 1812, S. 212—19.

Rogte Bæer om Nationalfesten, i Rabbets „Sandfigeren“ 1811, Bd. I. Nr. 18, S. 194—208. (Jvfr. jfbd. Nr. 14, S. 213—24, af R. E. Rabbet).

Kristiane Korens Biographi, i „Nora“, en poetisk Aptaarsgave for 1816, udg. af G. R. Schwach, S. 186—93.

Birgils Æneide 4de Sang, oversat i „Danst Minerva“ V. 1817, Decbr. S. 31—90.

Kromhed og Fromlæbenhed, efter det Tydske, i Rabbets „Tilfsueren“ 1818, Nr. 12.

3 Kabbets »Desperus« (Om den nyeste italienske Litteratur, med en Oversættelse af Tasso, I. 220—43. (jvfr. S. 248—50, af R. L. Kabbet); Trede Sang af Dantes L'Inferno, oversf. jvfr. S. 558—61; Om Romernes private Disciplin, oversf. af Joh. Aug. Ernests Opuscula Philologica, p. 92, i V. (o: Rædning i blandede Emner I.) S. 285—299).

3 Möllers »Nyt theologisk Bibliotek« (Retræst Oversættelse af første Mosebogs 49 Kap. 1—27 B. Med Prøve af en Commentar, IV. 178—213. [R. L. 1824, S. 548—49, af R. Möller, jvfr. S. 720, af J. Schmidt]; Bemærkninger af hans Reise-Dagbog om Religiositeten i Italien og Spanien, IX. 255—35; Psalmer forfattede til nogle af de anordnede evangeliske Perikoper, XIV. 322—43. (R. L. 1829, S. 426).

Den Danske Prinds Ebends Død, af Tasso's befriede Jerusalem, 8de Sang, 6te Strophe, i Kabbets »Eriogenia« II. 10—24.

Digte, afspredte i Den Danske Tilfuer (f. Er. 1791, Nr. 25, undertegnet J.); Iris (1791, III. 98); Hermober; Minerva; Samleren; Poulsens Aptaarsgaver; Charis; Dagen 1804, 12, 13, 23; i Kjøbenhavns Skildert; i Bladet »Tiden« 1814; Den Norske Rigtigende (f. Er. 1815, Nr. 23); E. N. Schwachs »Nør« for 1815 og 1816; Kabbets »Tilfueren« 1818, 19, 21, og »Tilfuerne« 1823; Høst's Morgenblad (1819, Nr. 46); Runges Dana 1820; Aftenbl. 1823, og Nyt Aftenbl. 1825, samt i andre periodiske Skrifter. — Psalmer ved Gudstjenesten i Anlehn. af Stændersforsamlingens Aabning i Korskilde d. 1ste October 1835, optr. i Nord. Kirke-Tid. 1835, Col. 635—37.

Udgav med Fortale: Catalogus Bibliothecæ Dioeceseos Selandiæ. Accedunt appendix et index auctorum & librorum anonymorum. Havn. 1825. 8vo. (jvfr. Art. P. E. Christensen (I. S. 284).

Schmidt (Henrik Christopher), f. d. 5te Maj 1774 i Bæhr Præstegaard i Boer Herred, Skanderborg Amt, Søn af Jens Schmidt, Sognepræst til Bæhr og Nebel († 1771), samt Provst i Boer Herred. Dimitteret fra Viborg Skole, blev han Student i Efteraaret 1793; afsløvede i October 1796 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev d. 31te Marts 1797 personel Capellan, og d. 17de Januar 1800 Sognepræst for Bæhr og Nebel Menigheder; d. 10de Juli 1812 Amtsprøst for Boer, Niim, Hads, Hjelmlev og Tyrsting Herreder (i Skanderborg og Aarhus Amter), samt for Brads Herred under Ringstøbing Amt; nedlagde Beskyttelsen af de 3 sidstnævnte Herreder 1832, men vedblev som Provst at forstaae de 3 forstaaede indtil han d. 22de Januar 1842, efter Ansøgning, blev derfra i Naade entlediget; udnævntes d. 1ste Novbr. 1828 til Ridder af Danebrog; deltog, ifølge kongelig Udnævnelse (af 19 1834), som gejstlig Medlem i Provindsstænders-Forsamlingen for Nørrejylland 1836; blev d. 13de Febr. 1838, efter Ansøgning, i Naade entlediget som Deputeret ved bemeldte Forsamling; højtideligholdt d. 17de Maj 1847 sit 50 Aars Embeds-Jubilæum, og benådedes (17 f. A.) med Danebrogs-mændenes Hæderstegn (jvfr. Berl. Tid. 1847, Nr. 118). — * 1. 1801

Anne Christiane Gamst (f. 1779, † 1/2 1804, Datter af Smedemester Hans Christensen Gamst og Martha Marie f. Storch, i Kjøbenhavn).
 * 2. Adriaette Brøndlund, en Datter af Capitain og Bysfoged i Xbistad, Christian Brøndlund og Sophie f. Fensholt.

Roget om Liturgien i Anledning af Biskop Bopsens Plan til Forbedring ved den offentlige Gudstjeneste. Kbh. 1806.

Tale ved Indvielsen af Borgerkolen i Horsens. Aarhus, 1818.

Om Griffensfeldts Levninger og Begravelsessted (udbraget af et Brev fra ham, dat. 31. Julii 1822), i Hilde's „Archiv for Historie og Geographie“ Bd. XXV. S. 94—96.

Tale i Vidskabskabet for Horsens By og Omegn, indf. i samme Selskabs Beretning om dets første Aarsmøde 1825 (Horsens), S. 4—18.

3 „Tidende for Forhandlingerne ved Provindsforsamlingen for Nørre-Jylland“ (Forslag om Realskolers Oprettelse, 1836, I. S. 160—71; Forslag om Skolelærernes Aars Forbedring, sfd. S. 353—62).

Schmidt (J.), formodentlig Pseudonym.

Prosten Jesens kronede Nationalsang for den danske Prosodies Domstol. 1820.
 — Den lyftige Fætter. Nr. 1.—25. 1835. (200 S. 8). — Nye, ubestemte Toilet-recepter, indrettede efter kemiske og diætiske Grundsætninger, til at befordre og vedligeholde Skønheden i enhver Alder. 1835. (8 S.). — Splinternyt og overordentlig interessant Brev fra Jens Peter Tønder til hans Venner og Belyndere i Arelshad. 1836. (12 S. 12.). — En fræktelig Historie om et Kæveri. 1836. (8 S. 8.). — Den muntre Huusven. Udgivet, redigeret og forlagt. 1837. 4to. — Huusvennen. Redigeret. 1ste Aargang. 1838. 4to. — Allernæste Skilderie af Kjøbenhavn. Redigeret. 1838. 4to. — Aftenstjernen. Redigeret. 1839; samtlige trykte i Kbhvn.

Schmidt (Jens Christian), en Søn af ovenanførte Amtsprovst P. C. Schmidt og A. C. f. Gamst, er f. d. 6te Novbr. 1803 i Bøhr Præstegaard i Aarhus Stift; dimitteret til Universitetet fra Horsens Skole 1821; tog i October 1825 theologisk Attestats med Charakteren Laudabilis et quidem egregie; blev i Slutningen af samme Aar confitueret som Lærer, og d. 24de October 1826 udnævnt til Adjunct ved den lærde Skole i Horsens; d. 14de Septbr. 1832 Sognepræst til Hammel, Boldby og Søby i Aarhus Stift, og d. 18de Marts 1841 til Tyrsted og Uth, f. St. — * 1/2 1833 Anne Catharine Maria Alvilba Meyer, en Datter af Grosserer, Directeur ved Søværnshuset i Kbhvn, Johan Diederich Meyer og Anne Dorothea f. Hornbech.

Medredacteur af Skanderborg Amtsanvis 1831, Nr. 82—108, og 1832, Nr. 1—71. Horsens. 4to.

Udtog af et Brev fra ham, i Maanedl. Efterretn. fra Vidskabskabet for Danmark 1828, Nr. 10.

Schmidt (J. W.), Pseudonym; see Frederik Julius Schaldemose.

Schmidt (O.), Skolelærer i Giver, Viborg Stift.

Tillæg til Erasmers Regnebog. Ålborg, 1827.

Schmidt (P.).

Afskedsbrev fra Napoleon Buonaparte til sin Gemalinde, skrevet ombord paa Orlogsskibet Bellerophon, tilligemed et Sørgeqvad ved Napoleons Grav, efter det Franke. Kbh. 1828.

Schmidt (Peter), Seminarist fra det Lønderste Skolelærer-Seminarium, tiltraadte i Begyndelsen af Juni 1825 med Seminarist P. Møller, paa offentlig Betøftning, en Rejse til Hofwyl i Schweiz til det Fellenbergste Institut, hvor han tilbragte 13 Maaneber; besøgte derefter nogle andre lignende Lære-Anstalter, og ansattes tilligemed ovennævnte P. Møller i Sommeren 1827 paa en til Soro Academies Gods hørende Bondegård Cathrinehøst i Pedersborg Sogn, Soro Amt, hvor en fattigstole af dem indrettedes (jvfr. N. landoecon. Tid. VL S. 356—77; Kbhvns Skiberi 1828, S. 923—25; Collegial-Tid. 1828, S. 628—36; M. f. L. I. S. 97—102). Blev 1830 Bestyrer af Opdragelses-Anstalten for fattige og forlode Børn efter det Fellenbergste Kloster, paa Vægilsgaard i Thorning Sogn, Lysgaard Herred, Viborg Amt; d. 10de Juni 1841 benaaded med Danebrogsmændenes Hæderstegn; d. 20de Maj 1846 udnævnt til Landmaaler. (Jvfr. Landhuusholdn. Selsk. Beretning for 1845).

Brudstykker af Breve, i Nye landoecon. Tid. VI. S. 360 fgg.; Beretning om hans Agerbrug, i Falts Tidsskr. for Landoecon. IV. 225—32.

Schmidt (Nasmus), f. d. 9de Decbr. 1821 paa Mørdrupgaard ved Slangerup, gik først i en Almueskole paa Landet, kom 1831 til Kjøbenhavn, hvor han en kort Tid besøgte de studerende Klasser af det v. Vestenke Institut; blev senere af sine Forældre bestemt for et Handels-comptoir, men begyndte i Slutningen af 1837 igjen at studere, hvorpaa han 1840 blev privat dimitteret til Universitetet (H. ill.); og i det følgende Aar afslørede den philologisk-philosophiske Examen (H. ill.). Studerede i nogen Tid Theologi, men foretrak senere (i Begyndelsen af 1844) det lægevidenskabelige Studium; underkastede sig i Foraaret 1845 den præliminære Examen i Chemi og Botanik (Laud.).

Wilhelm Hauffs Phantasier i Raadhuushælderen i Bremen (o. u. B.: B. Hauffs udvalgte Digterværker, 1ste Deel). Oversat. Kbh. 1812. ("Nye Intelligensbl." 1842, April, Nr. 4; "Bessjældniste Avis" 1842, Nr. 72).

Medredacteur af "Journal for Literatur og Kunst" (Kbh. 1813—14), hvortil han levede en stor Mængde mindre krit. Anmeldelser især af udenlandske Skrifter og Kunstværker, samt følgende større Artikler: "Novellitelatur" (I. S. 48—58); Kritik over "Peter Tordenhold" (I. S. 83—89); "Techniske Opfindelser" (I. S. 369—73); Kritik over "Deutsche Dichter, von Rung und Järg",

(II. S. 93—102); „Danske Grammatikker“ (II. S. 129—47); Kritik over Chr. Winther's „Fire Noveller“ (II. S. 209—21); Anmeldelse af „Korsveien“ (1844, S. 14—29); Om Ludvig Holberg og hans Betydning i den romiske Literatur (1844, S. 65—119); desuden en stor Deel af Revueitionen 1844.

Bidrag i „Folkevennen“ 1840, og i „Kjøbenhavnsposten“ 1842—1843 (hvoriblandt: „Et Ordenskapitel“ (1842, Nr. 299) og „Paabet“ (1842, Nr. 303), af Balesrote; desuden Kritiker over Jørgerslevs „Prøve af en latinfransk Ordbog“ (1842, Nr. 270); Jørgensen's „Folkefølelsens Reorganisation“ (1842, Nr. 278); Brafemann's „Danske Ordspog og Mundheld“ (1842, Nr. 334; jvfr. Brafemann's „Svar til min Recensent“, Nr. 348, samt: „Svar paa Dr. Brafemann's Antikritik“, Nr. 355); Fj'r's „Stilsøvelser“ (1843, Nr. 235), o. fl. Skr.).

Bidrag i „Augsburger Allgemeine Zeitung“, (hvoril han blandt andet har leveret: „Der kopenhagener Salon von 1813. I.—II. (1843, No. 199 og 224); „Ueber dänische Poesie“ I.—II. (1843, No. 197 og 226).

3 „Ugeskr. for Læger. Anden Række“ (foruden flere Smaaartikler deels under Navnet R. S., deels uden Navn i 3de o. flgg. Bd., i 4de Bd.: Om Nyrernes Structur og Function, med en Lithogr., S. 13; De nyeste Fremskridt i Udviklingshistorien, med en Lithogr., S. 209—21; Anmeldelse af Steenstrup's Undersøgelser over Perimaphrobitismen, S. 365—74; — i 5te Bd.: Respirationstheorien; efter Mulder og Bierordt, S. 263—68; Galdens Sammensætning, S. 326—30; Til Generationsorganernes Anatomi, S. 435—46; — i 6te Bd.: Muskelphysiologien, som den udvikler sig af Bitenklavens Fremskridt i den nyeste Tid, S. 321 fg.; — i 7de Bd.: Nogle Grundtræk af Mandens og Quindens comparative Psychologi, S. 145 flgg.).

3 „Bibliothek for Læger. Tredie Række“ (Om den patologiske Perimaphrobitisme, i Bd. II. S. 211 flgg.). — (Efter Autogr.).

Schmidt (W.), formodentlig Pseudonym.

Hem Hingre i Suppens meget ynskelige og mærkværdige Levnets og Kjerlighedsskiftelse. Kbh. 1827. — Ti meget vigtige Grunde for den Formodning, at den gjenopstandne tilbagevendte Napoleon, under Navn af Hussain Pascha, commanderer den tyrkiske Armee. Oversat af det Tydske. ibid. 1829. (jvfr. Kbhvns Skilderi 1829, S. 956—57).

Schmidt (Michael Nielsen), f. d. 8de Maj 1801 i Nærheden af Frederikshavn i Vendsyssel, Søn af Niels Michelsen Schmidt, siden Tolksbetjent i Viborg, og Catharine Maria Konstrup; kom i Begyndelsen af 1817 i Borgerdybskolen paa Christianshavn, hvorfra han dimitteredes til Universitetet 1820; afslørede i April 1827 den theologiske Embedsexamen (Laud.); disputerede d. 5te Novbr. 1828 for Magistergraden; blev d. 4de Maj 1832 Sognepræst til Vorberg i Ribe Stift, og d. 24de Juni 1837 til Visted i Aarhus Stift. † 4de Januar 1840. — * 18 1832 Ernestine Marie Catharine Sophie de Hofman, en Datter af Consumptions-Rasferer Christian Georg de Hofman i Maribo. — (Autobiographi i Solennia Academica i Anledning af For-mølingsfeften 1828, p. 42—44).

Dimeros. En Samling af blandede Smaatrødd. Kbh. 1822. (L. T. 1821, Nr. 6, af Poul N. Møller, og i hans Efterl. Skrifter II. S. 19—25).

Bilhelm og Fanny. 3 otte Sange. Kbh. 1823. (L. T. 1821, Nr. 7, af Poul N. Møller).

De sacrificiis religionis Indo-Brahmanica. Diss. inaug. Haun. 1828. 51 pagg. 8. (M. f. L. I. 276—82, af N. J. F. Penrichsen).

Bibelske Sange til Kirkeaarets Søn- og Festsdage. Med en Fortale af J. C. Sibbern. Kbh. 1839. (Nord. Tidsskr. f. kristel. Theol. I. 156—67, af J. F. Benger).

Digte, adspredte i Rahbeks "Læsning i blandede Tæmmer" (III. 521; IV. 332, 424); "Lillemøne" 1823; "Dagen" (1825, Nr. 59); "Kbhpost." 1830—31; Elms quists "Læsefrugter"; L. F. Kruses "Nytaarsgave" 1838.

Schmidt-Phiselled (Carl Otto), Søn af nedenanførte Conferenceraad. Conr. Friedr. Schmidt-Phiselled, er f. d. 8te Marts 1812 i Kjøbenhavn; dimitteret til Universitetet fra Metropolitanskolen 1830; tog i April 1835 theologisk Attestats (Laud.); blev d. 25de Juli 1844 residerende Capellan for Fredensborg, Asminderød og Grønholt Menigheder i Sjælland. — * Frederikke Vilhelmine Antoinette Bournonville, en Datter af Dandses-Directeur Antoine Bournonville.

Prædigten, gehalten am Jubelfeste zur Erinnerung an die Einführung der Reformation in Dänemark. Von J. H. Rynster. Uebersetzt. Kopenh. 1836.

Hermentutik des Neuen Testaments. Von P. N. Clausen. Aus dem Dänischen überseht. Kopenhagen, 1841. (Berlin. Jahrb. für wissensch. Kritik 1841, II. Aug. Nr. 21. 22, af D. Matthies). — (Eilbecks efter Autogr.).

Schmidt-Phiselled (Conrad Friedrich von), f. d. 3die Juli 1770 i Brunsvig, hvor hans Fader Dr. juris Christoph v. Schmidt-Phiselled var Professor ved den under Navn af Collegium Carolinum berømte Læreanstalt, hvorfra han siden blev forflyttet til Cancelliet i Wolfenbüttel som Hofraad og Archivarius; hans Moder fød Crell. — Han blev undervist i de statistiske og historiske Videnskaber samt i fremmede Sprog af sin Fader, og besøgte tillige Gymnasiet i Wolfenbüttel, indtil han i Begyndelsen af Aaret 1787 gik til Universitetet i Helmstädt, hvor han studerede Philosophi og Theologi, og dyrkede tillige, saavidt muligt, de skønne Videnskaber og fremmede Sprog; blev med Slutningen af Aaret 1789 kjendt af den i Kjøbenhavn bosatte Kjøbmand (siden Geheimeconferenceraad) Const. Brun, der antog ham som Lærer for sin Søn; gik saa til Kjøbenhavn, og gjorde med denne Familie en Rejse gennem Tydskland, Schweiz og Frankrige. Efter sin Tilbagekomst til Kjøbenhavn bestrebte han sig for at betrage den akademiske Bane, og erholdt i Decbr. 1791 den philosophiske Doctorgrad ved Universitetet i Helmstädt; underkastede sig siden den skriftlige theologiske Prøve ved Kbhvns Universitet, og forsvarede (ifølge

Igl. Refcr. § 1793), i Stedet for mundtlig Examen, d. 23de Jan. 1794, en af ham forfattet thelogist Disputats, (Laudab. ob dissertationem, apte defensam; nec non ob specimen scriptum egregium præcipua laude dignus), og benaadebdes tillige, paa Grund af denne Prøves Udfald, efter derom indgiven Ansøgning, med Indfødsretten 1794; holdt i Aarene 1793—1797 offentlige Forelæsninger ved Kjøbenhavns Universitet over Exegetik, naturlig Theologi og kritisk Philosophi, og lagde sig tillige efter Cameralvidensskaberne; udnævntes 1797 til Assessor i Deconomi- og Commerce-Collegiet; s. A. tillige til Secretair i Commissionen for Almuefolkernes bedre Indretning, samt i Commissionen for Seminariet paa Blaagaard (indtil § 1802, da han efter sit Ønske fratraadte). I 1799 blev den Committeredes Forretning for Consulat og Handelsfaget i bemeldte Collegium ham overdraget, hvorpaa han 1801 beklæddes til virkelig Committeret i samme; blev 1804 Medlem af den nyoprettede kongelige Quarantaine-Direction og s. A. virkelig Justitsraad; i Midten af Aaret 1811 Medlem af den nyoprettede Kanals, Havne- og Fyrdirection; d. 28de Januar 1812 Ridder af Danebroge; d. 8de September s. A. surnumerair Deputeret i Deconomi- og Commerce-Collegiet, samt virkelig Etatsraad; d. 11te Januar 1813 Directeur ved Rigsbanken; d. 8de October s. A. Med-directeur ved den kongelige Enkelkasse; 1818 entlediget, med Bibehold af sin hele Gage i Partpenge, fra sit Embede som Directeur ved Banken; d. 12te November 1823 surnumerair, og d. 30te Januar 1828 virkelig Deputeret i General-Toldkammer og Commerce-Collegiet; d. 1ste November 1828 benaadet med Danebrogsmandenes Hæderstegn; d. 1ste August 1829 udnævnt til Conferenceraad. — Var Medlem af det skandinaviske Literatur-Selskab (1799); af det Kongl. Danske Videnskaberne Selskab (17806) og dette Selskabs Kassierer (§ 1815); samt corresponderende Medlem af det italienske Selskab for Videnskaberne og de skønne Konster i Livorno (17809). † 15de Novbr. 1832 i Kjøbenhavn. — * 1802 Marie Wilhelmine Krohn († § 1844, i en Alder af 67 Aar, i Kbhvn), en Datter af Dr. juris Hermann Dietrich Krohn, første Borgemeister i Rigsskaden Lübeck. — (Biographi i Kofods Convers. Lex. XXVI. S. 554—57; Brockhaus's Convers. Lex. d. neuest. Zeit u. Literatur Bd. 4. 1834; "Dagen," 1833, Nr. 1, af Fr. Thaarup; L. L. 1833, Nr. 17. 18, af J. Møller; jvfr. Det Kgl. Danske Vidensk. Selsk. Hist. ved C. Molbech, S. 344—53; 434—35; 490—92; Thorstens Uds. ov. d. danske Literatur, S. 137—38; "Dagen" 1832, Nr. 278, 83).

Vertraute Briefe über Gegenstände aus der praktischen Moral. 1ste Samml. Kopenh. 1791. (Udg. L. 3. 1797, Nr. 12). — *De notions perfecti ad hominem translata, atque de defectibus naturæ humanæ immortalitatem ejusdem probantibus.* Diss. inaug. Havn. 1792. 26 pagg. 4to. (L. E. 1792, S. 176; Krit. og Antikr. XI.

Nr. 14). — *De morali Christianorum societate sub Typo regni coelestis annuntiata*. Diss. loco examinis theologici. ibid. 1791. 4to. (Artik. og Antikr. 1794, Nr. 46, af N. Gleisner). — Gedichte. Braunschweig 1794. — *Conspectus operis systematici Philosophiam criticam secundum Kantium exposituri*. Hafn. 1795. 24 pagg. 8. (L. E. 1795, Nr. 41; "Tids" 1795, II. 119—20; "Nordia" 1795, IV. 81—86, af N. E. Riisen, hvorpaa fulgte Schmidt-Phiselsbeck's Replik i L. E. 1795, S. 827—29, og Riisens Duplik ibid. 1796, S. 28—30). — *Philosophie critica secundum Kantium expositio systematica*. Pars I. Hafn. 1796, Pars II. Altonae 1798. — Briefe ästhetischen Inhalts. Altona 1797. (Allg. L. Z. 1798, II. 553—58. — Et Fragment, betitlet: "Wird die Form der Dichtungsarten durch die Materie bestimmt?" findes i Eggers's "Deutsches Magazin" XII. 461—74). — Oplysende Svar paa Lord Fitzgerald's Bemærkninger over den senere Opbringelse af neutralt Skibe. Kbh. 1800. Paa Franck: *Eclaircissements relatifs aux Observations de Lord Fitzgerald*, traduit du Danois de Mr. Schmidt-Phiselsbeck par M. Hagerup. Copenh. 1800. Paa Engelst: London 1800. — Versuch einer Darstellung des Dänischen Neutralitäts-systemes während des letzten Seekrieges. Mit authentischen Belegen und Actenstücken. I.—IV. Kbh. 1802—4. (Allg. P. Z. 1803, III. Nr. 174, S. 145—149). — Kort Underretning om de gjeldende Pengesorter, samt Aktier, Obligationer og andre Penge-Effecter, der ere i Omløb i den danske Stat. Kbh. 1811. (først aftrykt af "Handels- og Industri-Tid." 1811, Nr. 65—70). Andet Opl. ibid. 1815. (jvfr. Wrieths R. jurid. Archiv XI. 142—44).

Om den jødiske Nations hidtil værende Forhold til det kristne Borgerfund, og dens Ombænkelse i Fremtiden. Kbh. 1817. 120 S. [indeh. 2 Afhandlinger, oplæste i det Kgl. Danske Bibelskabernes Selskab d. 15. Marts 1811 og d. 11. Apr. 1817, og af hvilke den første tidligere havde været trykt i Selskabets Skrifter f. 1800—1810, S. 169—212]. (Allg. P. Z. 1819, Erggbl., Januar, Nr. 5, S. 38—40). Paa Tydsk: Über das jehige Verhältniß der jüdischen Nation zu dem christlichen Bürgervereine, und dessen künftige Umgestaltung. Zwei Abhandlungen. Kopenh. 1817. 112 S. (Gött. N. 1818, S. 1328; Allg. P. Z. 1819, Erggbl. Nr. 6, S. 41—43; jvfr. "Kieler Blätter" 1819, Bd. I. Hæfte 2. S. 122—65, af E. P. Pfaff).

Ueber den Begriff vom Gelde, und den Geldverkehr im Staate. Kopenh. 1818. (L. Z. 1822, Nr. 9. 10; Jen. L. Z. 1820, März, Nr. 47, S. 379—75; Leipz. L. Z. 1820, I. Nr. 95. 96, S. 759—62; jvfr. "Kieler Blätter" 1819, Bd. I. S. 256—259. — Udtog af Skriftet i "Den oekonom. Correspondent" III. Aarg. Nr. 2).

Europa und Amerika, oder die künftigen Verhältnisse der civilisirten Welt. Kopenh. 1820. 2te Auflage mit Zusätzen und Berichtigungen. Ibid. eod. (L. Z. 1820, Nr. 36. 37. 38. 39. 40, jvfr. Forf.'s "Bemærkninger i Anledning af Recensionen", ibid. S. 653—56, og Anmelderens "Svar", ibid. S. 685—88; Kbh's Skilderi 1820, Nr. 70. 71; Leipz. L. Z. 1820, II. Nr. 181, S. 1445—48; Allg. P. Z. 1820, III. Nr. 280, S. 490—94; Feibelb. Jahrb. d. Liter. 1820, Nr. 28. 29, af L. F. Carstens; The North-American Review 1824). Paa Dansk: Europa og America, eller den civiliserede Verdens fremtidige Forhold. Af E. F. von Schmidt-Phiselsbeck. Oversat og forsynet med Anmærkninger af D. Didrichsen og P. A. Martensen. Kbh. 1820. Paa Franck: L'Europe et l'Amérique, ou les rapports futurs du monde civilisé par Mr. C. F. de Schmidt-Phiselsbeck. Traduit de l'Allemand par ... Copenhague MDCCCXX. Paa Engelst: Europe and America, or the relative state of the civilized world at a future periode. Translated from the German of

C. F. von Schmidt-Phiseldreck, by *Joseph Owen*. Copenhagen 1820. Paa Svenssk: Europa och Amerika eller Den civiliserade världens framtida tillstånd. Översättning. Stockholm, 1821. 8:o. Paa Hollandsk. Amsterdam, 1821. — Europa und Amerika oder die künftigen Verhältnisse der civilisirten Welt. Dritte Auflage. Kopp. 1832. (M. f. L. VIII. 136—57, af E. R. David).

Der Europäische Bund. Kopenh. 1821. (L. T. 1821, Nr. 41. 42. 43; Leipz. L. J. 1822, I. Nr. 121. 122; Allg. S. J. 1823, II. Nr. 143. 144).

Die Politik nach den Grundsätzen der heiligen Allianz. Kopenh. 1822. (Litteraturblatt 1823, Nr. 6; Allg. S. J. 1823, II. Nr. 153; Leipz. L. J. 1823, II. Nr. 184. 185, S. 1471—79. — Et Brudstykke „Om Græternes Frihedslamp“, paa Dansk af R. L. Rahbek i „Ræsoning i blandede Emner“ III. 1822, S. 167—69). — Paa Svenssk: Politiken eller den Heliga Alliansens Grundsatser. Översättning af J. S. Aberg. Stockholm, 1825. 8:o.

Proben politischer Redekunst; in sieben Reden. Kopenh. 1823. (Allg. S. J. 1824, II. Nr. 138, S. 270—72. — Et Brudstykke „Om Græteraffendts Tale ved Congressen i ***“, oversat af J. E. Lange i Tidsskriftet „Telegraphen“ 1826, S. I. S. 30—56).

Auswahl Neugriechischer Volkspoesieen, in deutsche Dichtungen umgebildet. Braunschweig 1827. (Allg. S. J. 1828, II. Nr. 130, S. 190—92; Leipz. L. J. 1829, II. Nr. 288, S. 2297—99).

Das Menschengeschlecht auf seinem gegenwärtigen Standpunkte. Ein Versuch. Kopenh. 1827. (Møll's „Archiv for Psychol., Hist., o. f. v.“ VII. 257—86, 293—319, af L. og G. L. Baden; Kjøbenhavn Stiftsbib. 1827, Nr. 105, 9; Davids Statsoccen. Archiv II. 136; Bl. f. liter. Underhold. 1827, Nr. 202; Allg. S. J. 1827, III. Nr. 273, S. 509—12; Leipz. L. J. 1827, II. Nr. 254, S. 2025—28; Litteraturblatt 1828, Decbr.).

Die Welt als Automat und das Reich Gottes. Ein Beitrag zur Religionsphilosophie. Kopenh. 1829. (M. f. L. IV. 99—133, af E. Rütten. — Brudstykker af Christen overs. i Abhøns Skilderi 1829, Nr. 78).

Ueber die neuerlichen Aufregungen in den Herzogthümern Schleswig und Holstein. Kopenh. 1830. 24 S. 8. (Vfr.: „Die letzte Schrift des Hrn. v. Schmidt-Phiseldreck, sohinweise geprüft von A. Singer. Braunschweig 1831“; Entschreiben an den Hrn. E. F. v. Schmidt-Phiseldreck, betreffend das Verfassungswerk in Schleswig-Holstein, von einem Schleswig-Holsteiner, Hamburg 1831“; „Rede an die Deutschen beim Jahreswechsel 1831“; J. E. Laufen (Lange) „Beleuchtung der irrigen Ansichten über das Verfassungswerk, 18. Kopenh. 1831“, og „Widerlegung eines Entschreibens an Schmidt-Phiseldreck. Beilage zur ebengedachten Schrift. ibid. cod.“; „Archiv“ 1831, Nr. 4; M. f. L. V. 147 fg.).

Redudgiver af „Handels- og Industrie-Tidende“ 1798—1810. Kbh. 4to.

J. Eggers's „Deutsches Magazin“ (Selbstmord auf ehrgeiziger Menschenfurcht, II. 601—2; Beiträge zur Kenntnis der neuen bürgerlichen Verfassung der französischen Reichlichkeit, III. 7—25, 265—305, 362—94; Nord aus Religionshas, III. 529—31; Aussichten und Hofnungen, IV. 291—301; Altkrüde, Charlotte Corday betreffend, übersetzt, VI. 1353—90; Antifusa. Ein Fragment aus der Vorwelt, VII. 450—62, 489—501; Ueber den Sinn des Ethischen in moralischer Hinsicht. In einem Briefe an einen auswärtigen Freund, VII. 638—51; Ueber die Wichtigkeit des Kantischen Systems

außerhalb den Grenzen der Schule. In einem Briefe, VIII. 333—50; Memento mori. An meinen Freund, J. v. E., X. 383—400; Ueber den Konfirmationsgebrauch, in der protestantischen Kirche, mit Rücksicht auf das Bedürfnis der Zeit, X. 606—24; Ueber zwei entgegengesetzte Gesichtspunkte, aus denen der Werth des Lebens betrachtet wird, XIV. 152—75. (Jvfr. Scandinav. Museum 1800, Bd. 2. p. 1. S. 72—93); Bericht über die alten Schulden, abgefaßt in Folge des Dekrets der Batavischen Nationalversammlung, vom 1ten Dec. 1716, von der zu dieser Absicht niedergesetzten Commission. (Aus dem Holländischen auf Befehl der Nationalversammlung gedruckt Original, Haag 1797. 8.), XIV. 280—331; Ueber den Ursprung und die Bedeutung der Ideen in der Philosophie, XVII. 545—64. (Jvfr. Scandin. Lit. Selsk. Skr. 1806, I. 135—54); samt endel større og mindre Digte i 3.—7., 9.—11., 13. og 15. Bb.).

3 „Genius der Zeit“, herausgeg. von Aug. Penninge, (Untersuchungen über die letzten Gründe des christlichen Moralsystems, I. 5—56; An J. R. Ueber die Wirkung erhabener Naturgegenstände, in moralischer Rücksicht, IV. 63—78; Ueber den Weltbegriff der Philosophie, VIII. 801—16; Amanda (Gedicht), fjd. S. 816—19).

Oversigt over Høstemaagden i de Steder af Spanien, hvor Epidemien har hersket, i „Bibliotek for Physik, Medicin og Oeconomi“ XVIII. S. 488.

3 „Scandinavisk Museum“ (Om Livets Vard, betragtet fra to forskjellige Synspunkter, 1800. II. Bb. 1. p. S. 72—93. [Jvfr. Eggert's Deutsches Magazin. XIV. 152—75; Kiel. Z. J. 1808, Nr. 30]; Blik over Menneskelivets Fremmskrid i det attende Aarhundrede, 1802. 1. p. S. 1—38. [Kiel. Z. J. 1808, Nr. 30]; Om den æsthetiske Dannelses Vard og vigtige Indflydelse paa Menneskeslægten's Forædling, 1803. II. Bb. 2. p. S. 85—108. [Z. E. 1807, S. 221—24]. — 3 „Det Scandinav. Literatur-Selskabs Skrifter“ (Om Ideernes Oprindelse og rigtige Brug i Philosophien, 1806. I. 135—51. [Z. E. 1809, S. 56—58; jvfr. Eggert's „Deutsches Magazin“ XVII. 545—64]; Forsøg til at betragte Historien fra en philosophisk Synspunkt med Hensyn til Menneskeslægten's Bestemmelse, 1810, S. 131—152; Om Menneskeracerne i intellectuel Bemærkelse, 1814, S. 105—85).

3 „Det Kgl. Danske Vidensk. Selsk. Skrifter“ (Forslag til en Ordrebog for Philosophien, som et Middel til at fremme glensidig Forskaaffelse blandt Philosopherne, i Skrifterne for 1805—6 (o: Nyeste Saml. IV.) 2det p. S. 73—90; sær sk. aftr. Kbh. 1807. 4to. (Jvfr. Det Kgl. D. Vidensk. Selsk. Pift. ved Molbech, S. 350—51); Om Isøerne, betragtede som Gaafter, Indbyggere og Borgere i kristne Etater, i Skrifterne for 1809—10 (o: Nyeste Saml. VI.) 1ste p. S. 169—212; sær sk. aftr. Kbh. 1810. 44 S. 4. (see ovenfor S. 77; overs. paa Tydsk af E. C. v. Gehren, Wiesbaden 1817 (1816); r. i Z. T. 1813, Nr. 23. 24; Allg. p. J. 1815, II. Nr. 146, S. 385—89; jvfr. Det Kgl. Danske Vidensk. Selsk. Pift. ved E. Molbech, S. 346—50); Om Lovgivningen for Opdragelsesvæsenet, dens Beskaffenhed og Grændser, i Skrifterne for 1816—17 (o: Nyeste Saml. VI.) 2det p. S. 25—56. (Jvfr. Det Kgl. Danske Vidensk. Selsk. Pift. ved E. Molbech, S. 351—53; E. Jørgensen's „Rogte Brugter af mit Oltum“ II. S. 159, Noten).

3 „Handels- og Industrie-Vidende“ for 1811 (Kort Underretning om den gjældende Pengeforter o. s. v., i Nr. 65—70. (s. ovenf.); Om Agiotage, (Et Bidrag til Ordets rigtige Forskaaffelse), Nr. 87. 88).

Tydske Digte (foruden i Eggert's „Deutsches Magazin“) i den „Göttingische Musenalmanach“ ffr 1797.

v. Schmidten (Henrik Seener), f. d. 11te Februar 1789 paa Williamsborg (det gamle Bryssenborg), ved Seile, næst yngste Søn af Johan Frederik v. Schmidten, til Williamsborg (f. 1762, ablet 1783, † 1830), og Christiane Elisabeth f. Harboe (f. 1761, † 1846 i Frederiksborg, en Datter af Cancelliraad, Revisor ved General-Postamtet i Kbhvn, Frederik Carl Harboe (Broder til Sjællands Biskop Ludv. Harboe) og Christiane Magdalene f. Jacobi). — Underviist i Hjemmet, blev han ansat som Cadet ved Artillericadet-Institutet i Kjøbenhavn; udnævntes 1816 til Secondlieutenant i det kongl. Artillericorps med Anciennitet fra 1ste Novbr. 1814; blev tidlig bekendt med Degen og Kneidal; erholdt d. 9de Juli 1819 det Kongl. Danske Videnskabernes Selskabs Sølvmedaille for en indsendt mathematisk Afhandling „om Integral-Regningens Anvendelse paa de lineaire Equationer“; tiltraadte 1820, med kongelig Understøttelse, en Rejse til Paris; besøgte paa Herceffen Göttingen, hvor han blev bekendt med adskillige Lærde, blandt andre med Gauss; fik i Paris Adgang til de meest udmærkede Mathematikere, og deriblandt til de la Place; forlod Paris i Sommeren 1823; opholdt sig derefter i Lechelle, Bonn, og fra November til Udgangen af samme Aar i Berlin; kom tilbage til Kjøbenhavn i Marts 1824; erholdt Tilladelse til at undertafte sig en udvidet Magisterconference, der skulde træde i Stedet for de første akademiske Examina, som han ifølge sin tidligere Leveplan ikke havde taget; disputerede d. 19de Marts 1825 for Magistergraden; blev d. 27de September f. A. Lector i Mathematiken ved Kjøbenhavns Universitet; d. 16de Decbr. 1825 Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab; den 27de April 1827 Professor extraordinarius; d. 21de Februar 1829 tillige Lærer i Mathematiken ved den polytechniske Læreanstalt, og erholdt f. A. endvidere det Hæder, at foredrage den højere Mathematik for de studerende Officerer; gjorde i Sommeren f. A. en kort Rejse til Paris. † 16de Juli 1831 paa Plantagen Hope paa St. Croix i Vestindien. (Nekrolog, ved H. C. Ørsted, i M. f. L. VI. 271—80; jvfr. Selmers Afh. Tid. I. 156—57; L. T. 1831, S. 656; „Dagen“ 1831, Nr. 217; 1832, Nr. 31).

Recherches sur le Calcul intégral aux équations linéaires. Copenh. 1819. 4to. [Understøttet af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab]. (L. T. 1820, S. 168—69; Molbech, Vidensk. Selsk. Hist. S. 468).

Disquisitio de Series et integralibus definitis; cum XII. thesibus. (pro gradu Magist.). Haun. 1825. 20 pagg. 4to.

. Kort Fremstilling af Mathematikens Væsen og Forhold til andre Videnskaber. Med en lithograpferet Table. Kbh. 1827.

Ledetraad ved Forelæsninger over Arithmetik og Algebra. Kbh. 1829.

Medredacteur af „Maanedsskrift for Litteratur“ I. Bd.—VI. Bd.

2. S. 266. 1829—31. (Hertil leverede han: Om Phrenologien i Anledning af Dr. Ottos phrenologiske Tidsskrift, December 1828, I. 105—14; Om Tidsskrifter med Pensyn til Maanedsskriftet for Litteratur, II. 97—125; Anmeldelser af: S. Hempel: „Beskommen Jørgen Thisted!“ I. 194—95; J. E. Sibbern: „Menneskets aandelige Natur og Væsen. Et Udsat til en Psychologie. Anden Deel“, II. 35—58; Christian August „Versuch eines Beweises, daß die Bittrennen das wesentlichste Beförderungsmittel der Pferdezuucht, und zur Verbesserung und Vereblung derselben unumgänglich nothwendig sind“, II. 432—38; J. A. Holstein „Bidrag til Danmarks Krønike for Aaret 1828“, III. 187—94; P. P. Mønster „Skulde der virtelig hos os være gjort for Noget for den indbyrdes Underviisning?“, sld. S. 191—95; J. A. Holstein „Svar til Høiarværdige Fr. Dr. Mønster“, sld. S. 195—206. (Jvfr. Art. J. A. Holstein (I. 693); J. Andresen „De platoniske Legemer, analytisk behandlete“, III. 411—13; E. J. D. Hill „Specimen exercitii analytici etc.“, og A. B. Ekelund „De principio integrationis“, IV. 96—98; Betænkande af Comiten till öfverseende af Rikets almånnas Underviisningsverk., og E. G. Geijer. „Några Anmärkingar om uppfostran och underviisning“, IV. 299—333; M. Mostte „Ueber den Adel und dessen Verhältniß zum Bürgerstande“, V. 16—35; J. E. v. Paven „Om den practiske Maade, hvorpaa Orabræt og Cubit-Roden udbrages af et Tal“, V. 222—241; A. J. S. Grundtvig „Politiske Betragtninger, med Blik paa Danmark og Holsteen“, V. 420—446).

Recherches sur les intégrales définies. 1822. 4to.

3 „Det Kongl. Danske Vidensk. Selskabs naturvidenskabelige og mathematiskke Afhandlinger“ (Almindelig Methode for Differentialaeguationernes Integration, i III. D. S. 1—20. (Jvfr. sld. S. XXXVII.—XXXIX.); Afhandling over de mathematiskke Functioners Classification. (Udtog), i IV. D. S. XV.—XVIII.; Om et almindeligt Princip for Rækkernes Theori. (Udtog), i V. D. S. XV.—XVI.; Om Differentialligningerne. (Udtog), V. D. S. XLI.—XLII.).

3 Crelles „Journal für die reine und angewandte Mathematik“ (Versuch über die Integration der Differential-Gleichungen. Auszug einer von dem Verfasser, in der Königlich-Dänischen Academie der Wissenschaften zu Copenhagen, in Dänischer Sprache vorgelesenen Abhandlung, I. S. 137—51; Sur un principe général dans la théorie des séries, V. S. 388—96).

Bidrag i Gergonnes mathematisk Journal.

Schmiegelow (Germann Christian Ernst), f. d. 14de Jan. 1816, en Søn af sld. Krigsråd og Bataillonschir. ved det sjællandske Landseer-Regiment, Joachim Christian Ludvig Schmiegelow (f. i Mecklenborg-Schwerin) og Henriette Lovise f. Knudsen († 1843, i sit 51de Aar, i Bordingborg). — Blev 1834 dimitteret til Universitetet fra Bordingborg Skole; tog i Efteraaret 1842 den forenede Læge-Examen (H. ill. pr. gr.); blev d. 21de Oct. 1844 Underlæge ved 13de Linie-Infanteri-Bataillon i Fredericia.

Anmeldelse af B. Erichsens „Læge-Statu“, 2det Dylag, og af „Fortegnelse over de militære og civil ansatte Læger“, i T. f. L. o. R. III. 50—60.

Schmitto (Friderich Carl), f. d. 26de Septbr. 1757 i Broager i det Slesvigke, hvor hans Fader Friderich Schmitto var Organist;

gik i Skole i Glücksborg og Edernefærde, siden i Kiel, hvor han i April 1775 blev Student; studerede Theologi, og rejste efter 2 Aars Forløb til Jena; vendte tilbage 1778; var derefter beskæftiget med Informationer; kom 1783 til Kjøbenhavn, hvor han i 2½ Aar levede som Privatlærer; blev d. 31te Marts 1786 tydst Compastor, og d. 23de April 1802 Ene-Præst til Store-Magleby paa Amager. † 30te August 1833. — * 1. 1778 Juliane Johanne Gianelli. * 2. 1780 Ane Lovise Schmidt.

Ordnung des Peils, dorch den Catechismus Lutheri, in eren Zusammenhang geföhret, darin de ersten un nöthigsten Lehren unserer allerheiligsten evangelischen Religion enthalten sind. So Erkenntniß un Befestigung des Glaubens vor Junge un Elde ingerichtet un uithgefertigt, tom Gebrauk der Düttschen Gemeine to Föhländerbeir op Amad. Kopenh. 1788. 12mo. — (Tilbeels efter Autogr.).

Schmitz (Emilie).

Digte i "Nordist Kirke-Tidende" 1838, 1839 og 1840.

Schneefloth (Hans), f. d. 19de Juni 1812 i Mühbrock, i Borsesholm Amt i Holsteen, Søn af Indsibder Claus Schaattbøll og Margarethe fød Ruser. Blev fra 1825 til 1829 af Skolelærer og Organist Berendsen i Schönberg forberedt til Lærersaget; var derpaa i 1 Aar Substitut i Dannau paa det adelige Gods Ranzau, og indtil 1832 Huuslærer paa Höhensafel, under samme Gods; dimitteredes, efter et treaarigt Ophold paa det Tønderffe Seminarium, ved Paaste 1835; var derpaa i ½ Aar Lærer ved Rector Kofde's Opydragelses-Anstalt i Didesløe; blev i October 1835 Lærer ved St. Petri Drengeskole i Kjøbenhavn; 1842 i Friis's, og 1843 i Mariboe's Realskole sammesteds. — * 1. 1837 Amalie Charlotte Wenzel († 17 1839, 31 Aar gl., i Kjøbenhavn). * 2. 1842 Marie Emilie Hansen.

Praktist Regnebog, til Huus og Skolebrug. I.—II. Deel. (1ste Deel for de lavere Klasfer i de ringere og høiere Borgerfokler og for Pigeskoler. Kbh. 1838. 2den forøgede og aldeles forandrede Udgave. 1.—2. Afdeling. ibid. 1844. — 2den Deel for de øverste Klasfer i Borgerfokler samt for Realskoler og andre høiere Dannelses-Anstalter. 1.—2. Afdeling. ibid. 1842). (Tidskr. for Almue-skole og Seminariib. I. 311—27, af J. Jensen; III. 339—44, af Forst; Tid. f. alm. d. Skolel.-Forening 1845, Nr. 15 (af D. E. Rugaard); Mskr. og Repert. f. Almue-Skolel. 1845, S. 279—85, af J. Jørgensen). — Svar og Opløsninger til 1ste Deel af Schneefloths praktist Regnebog. Kbh. 1839; til 2den Udgave. ibid. 1844; — til 2den Deel 1.—2. Afdeling. ibid. 1842.

Christian Gramers Regnebog, forandret og forøget. Med tilhørende Facitliste. Kbh. 1840. (begge Dele ogsaa særskilt).

Opgaver til Hovedregning, samlede og ordnede. Kbh. 1841. (Mskr. og Repertor. f. Almue-Skolel. III. 1841, S. 68—74, af J. M. Thau).

Tydst Sprog og Læsebog. I. Deel, for de første Begyndere. II. Deel,

or Mellemklasser. Kbh. 1843—44. (Tidskr. f. Almueskole. og Seminariiv. II. 35—38; 231).

3 "Tidende for almindelig dansk Skolelærerforening", af hvis 1ste Aarg. 1842 No. 12—13 han var Medredacteur, (Om Regneunderviisningen i vore Folkeskoler, 1843, Nr. 26; Noget om den Indb. Underviisning og dens Metoder, sld. Nr. 28; Mødet i Randers, 1846, Nr. 5; Noget Mere om Isolering, sld. Nr. 9; o. fl.).

3 Frolunds "Maanedsskrift og Repertorium for Almue-Skolelærere" (Om Metoden for Regneunderviisningen i Folkeskoler, i 2. Aarg. S. 381—87, og 3. Aarg. S. 477—89; Folkeskolens Emancipation, 2. Aarg. S. 437—443; 3. Aarg. S. 241—252; Bemærkning og Opfordring, 3. Aarg. S. 89—90. (jvfr. sld. S. 119—20, af E. L. Forresen); Forslag om almindelig dansk Skolelærerforenings Virksomhed i det første Aar, 1ste Januar—31te Decbr. 1842, sld. S. 166—71; Et Par Meddelelser om fortsatte Prøver for Skolelærere, og om Valget af Skolelærere, i 4. Aarg. S. 97—102).

3 Jensen's "Tidskrift for Almueskole. og Seminariivæsenet" (Skolelærer-Efterskasserne, II. 39—47; Recension over J. R. Meiers "Praktisk Regnebog", II. 216—229. (jvfr. sld. S. 307—28, af Meier); Hvertligere Oplysninger i Anledning af Hr. Seminarielærer Meiers "Bemærkninger", II. 376—88. (jvfr. III. 116—120, af Meier).

Desforuden har han under forskjellige Mærker leveret Bidrag til Lønder Ugeblad, Folkebladet, Fædrelandet, Kjøbenhavnsposten, den Constitutionelle i Norge, og redigerer for Tiden "Tidende f. alm. dansk Skolelærerforening". — (Revid.).

Schneider (Christian Frederik), f. i Kbhvn 1772. Hans Fader Cancelliraad Christian Gottlieb Schneider var Fuldmægtig ved Politiskammeret, siden Inspecteur og Kassere ved Tugts, Ræsp. og Forbedringshuset paa Christianshavn († 1° 1815); Moderen Bolette f. Gram († 2° 1823 i sit 87de Aar, i Kbh.). — Dimittet fra Kjøbenhavns Skole blev han Student 1790; afslørede i October 1795 (1ste 1796) den theologiske Embedsexamen (n. c.); blev 1797 Translateur i det engelske Sprog og fik kongelig Bevilling til at holde offentlige Forelæsninger derover; 1798 Lærer i Engelsk ved Societets-Academiet; 1801 Lieutenant og Adjutant ved det da oprettede Kronprindsens Livcorps, ved hvilket han 1807 blev Capitain; fik 1805 Titel af Krigs-Råsesfor; udnævntes d. 7de Marts 1809 til Inspecteur ved det kongl. Theater; blev d. 29de October 1815, efter Ansøgning, i Naade og med Pension entlebiget fra sin Lærerspost ved Societets-Academiet, og afgik 1816 med Bartpenge fra Inspectoratet ved Theatret. † 28de Marts 1825. — * 1° 1792 Anne Sophie Wørgen († 1808). — (Jvfr. Thaarups fædrenel. Refrol. f. 1821—26, S. 396—97).

(Thorkelins) Karakteristik af Kronprindsen af Danmark. Overs. af Engelsk. Kbh. 1793. (L. E. 1793, Nr. 30; "Tids." 1793, II. 217—19). — Jeg vil sige Dem noget. Et Skuespil i 5 A. af Madame Juchabaud. Overs. af Engelsk. Kbh. 1793. (L. E. 1793, Nr. 9; Neue Bibliothek der schön. Wissensch. LI. 293—94). — Udtog af de engelske Oppositionsblade the Courier og Morning Chronicle. Et Ugeblad. Kbh. 1797—99. (5 Dels). — Several Essays and discoveries intending to improve the theory of navigation,

by C. C. Lous, translated. Copenh. 1798. — Regulations for navigating the Cate-gat, by P. Lövenörn, translated. ibid. 1800. (efter Forfatterens danske Manuscript). — Forsøg til en kort Lærebog i det engelske Sprog tilligemed en Læsebog, indeholdende Udtog af de vigtigste engelske Reiser, omkring Jordkloden. Kbh. 1800. — Forsøg til en kort Undervejse om, enten Ophævelsen eller Vedblivelsen af det af academiske Borgere oprettede militære Corps, under Navn af Hs. R. H. Kronprindsens Livcorps, vilde være nyttigt for Staden og Standen. Kbh. 1801. 15 S. 8. — *Engelsk Chrestomathie*, tilligemed en kort Udsigt over Grammatiken. ibid. 1802. — *Danish Grammar*, adapted to the use of Englishmen, to which are added a short historical description of Copenhagen, and various extracts from danish authors. Copenh. 1803. (R. E. 1803, Nr. 20; 1806, Nr. 40). — *Egoismen*, Skuespil i 2 Acter (af Georges Colman), overs. Kbh. 1803. — Engelske og danske Samtaler, efter J. Marston, indrettet til Brug for Danske. ibid. 1804. (R. E. 1806, Nr. 40). 4de Udgave. 1834. — Haandbog i den engelske Litteratur. ibid. 1805. (R. E. 1806, Nr. 40). — Engelsk og dansk Marinelexicon. ibid. eod. — Forelæsninger over det engelske Sprog. ibid. 1806. — Orlogs Capitainen, eller Esømands Liv og Sæder, oversat af det Engelske. ibid. 1808. (R. E. 1809, Nr. 8). — Lord Sidmouths Tale d. 17. Mai 1808, foreslaaende Løsgivelsen af de danske Skibe, tagne før Krigserklæringen, oversat. ibid. eod.

English Miscellanies, eller engelske Udtog af de nyeste brittiske Forfatteres Arbejder, til Underholdning og Øvelser for Yndere af den engelske Litteratur. Kbh. 1815. (udkom nummervis).

A short Introduction to the *Danish language* for Englishmen. Copenh. 1815. (ogsaa med dansk Titel).

Lord Rigels Handelser, af Walter Scott. I.—III. Deel. Oversat. Kbh. 1823—24.

Slottet Pontefract. Et historisk romantisk Sagn af Walter Scott. Frit og med Fortællinger oversat. I.—III. Deel. Kbh. 1824. (R. E. 1824, Nr. 46).

Redgauntlet, eller den blødsige Pandse. En Fortælling fra det atterste Aarhundrede, af Walter Scott. Oversat. I.—III. Deel. Kbh. 1824—25.

Spionen. Et historisk Sagn fra den nordamerikanske Uafhængigheds Krig, af Cooper. Oversat. I.—II. Deel. Kbh. 1825. (jfr. Conversationbl. 1825, S. 758).

Udgav: Robinson Crusoe, paa Engelsk med danske Noter. Kbh. — Collection of english Plays, med danske Anmærkninger. Vol. 1.—2. ibid. 1807. I.—III. Deel. ibid. 1811—1816. 12mo. (h. Bonnier). — Encyclopedia of wit, abridged. (med danske Anmærkninger). ibid. (h. Bonnier).

Til Ugeskriftet »Samleren« V. Bd. har han leveret afstillede, mest af Engelsk oversatte, Stykker. Rigelighed findes mange Artikler af ham i D. Wolf's »Journal for Politik, Natur- og Menneſtekundskab«, og i »Dagen«, samt nogle i Kjøbenhavns Eksteri. Hans Bidrag til »Minerva« nævnes i sammes Register. — Studenter vedtægning, i Engelstofts Univerſ. og Skole-Annaler, 1809. I. 59—63, 269—72; II. 73—76. — Berigtigelse ved Edw. Dan. Clarks Travels, i »Statshvæmmen« 1821, Nr. 20.

Schneider (Jens Christian), Nydanførtes ældste Søn, f. d. 1ste Juni 1793 i Kjøbenhavn; blev d. 19de September 1813 Secondlieute-

nant i Sø-Etaten; d. 17de December 1820 Premierlieutenant. † 17de Juni 1821 i Beshindien. — * 1815 Hansine Christence Curz (f. † 1795 i Kbh.), Datter af Inspecteur Curz ved Børnehuset.

Beskedning i Sømandsbladet, med 89 Afbildninger paa 9 Plader. Kbh. 1817. 4to.

Scholten (Friedrich Christian), f. i Kbhvn d. 21de Marts 1757, næstældste Søn af Generalmajor, Chef for det viborgske Regiment og Ridder (Storkors) af Danebroge, Jost Gerhard von Scholten (af en patricisk Familie fra Amsterdam, f. 1723 i Glensborg, ablet 1777, † 1786 i Viborg) og Adelgunda Elisabeth Amalia v. Kleist (f. 1728 i Hirschinger, † 1778 i Kbh., en Datter af Oberstlieutn. Andreas Wilh. v. Kleist og Elisabeth Apollonia v. Kleist af Huset Biegan i Pommern). Blev 1781 Hofjunker og Auscultant i Rentekammeret; 1783 Kammerjunker; derefter Sold. og Vicent-Forvalter i Segeberg; 1801 Sold. og Consumtions-Kassierer i Horsens; d. 1ste Juni 1803 forflyttet i samme Egenkab til Odense; d. 3die Febr. 1816 i Naabe entlediget; privatiserede siden i Kjøbenhavn og Slagelse. † 23de April 1840. — * † 1791 Anna Sophia von Benzou (f. 1762, † 1837 i Slagelse), en Datter af Kammerherre, Oberstlieutenant Christian v. Benzou, Stamherre til Christiansdal og Tirsbæk, og Albertine Christiane v. Heinen.

Nogle Ord om Capitaine Bloms Afhandling over Danmarks Land- og Sømagt o. f. v. Kbh. 1831. (Allern. Skilderi af Kbhvn 1831, Nr. 70, S. 1112—16).

Endet Bidrag, poetiske og prosaiske, i forskellige Tidsskrifter, saasom: Statsvennen, Telegraphen (bl. a.: Er en Revolution at befrygte i Danmark? og er en Statsforandring gavnlig for samme? 1821, Nr. 26; Skattensb, eller om trykkende Paalæg og Midler derimod, samt Reviselse af nogle Mødedaarskræber, f. A. Nr. 28), Ny Freia, Dagen, Politikkennen, Nye Morgenpost, Langes Argus (jvfr. Politikkennen 1831, S. 320. 355), Kjøbenhavnsposten. — Nogle Sange i „Sangbog for dansk dramatisk Broderskab“ (Kbh. 1830).

Schønning (Anders Larsen), f. i Nyborg (ifte i Lønder) d. 31te Juli 1752, Søn af Peder Schønning, først Diaconus i Lønder (1737), siden († 1750) Sognepræst i Nyborg († 1800), og Anne Elisabeth Christine, fød Larsen. Dimitteret fra sin Fødebyes Skole, blev han Student 1772; tog d. 21de Juli 1778 theologisk Attestats (H. ill.); blev d. 16de Februar 1780 residerende Capellan i Skive og d. 8de Juli 1785 i Nyborg (jvfr. Møller's Hist. Efterretn. om Nyborg lat. Skole, S. 2. S. 62); d. 20de Februar 1801 Sognepræst til Stamstrup og Frydendal i Sjælland; d. 8te Juli 1831, efter Ansøgning, i Naabe og med Pension entlediget. † 30te October 1831. — * † 1780 Cathrine Marie Bruun (f. 1748 i Kbh., † † 1836), yngste Datter af daværende Lægehandler, siden Skoleholder paa Fredensborg, Rasmus Bruun og Lydia Palmesdatter.

Prædiken for Rullerup og Refsvindinge Menigheder til Amindeelse af deres Præst, Laurids Engberg, som veltede og døde sit Poved. Dødsf. 1796. (L. E. 1796, Nr. 25). — Prædiken holden Søndagen efter den store Ildbrand i Nyborg. ibid. eod.

Schønning (Peder), Nydævnets ældste Søn; f. 1786; dimitteret til Universitetet fra den københavnske Borgerbydsskole i Efteraaret 1803; var i nogen Tid Højskolelærer paa Lindholm ved Frederikshald; underkastede sig i Sommeren 1816 den latinist-juridiske Embedsexamens theoretiske og praktiske Prøve, begge med Charakteren Haud illaud.; blev d. 10de Marts 1819 Procurator ved alle Retter i Sjællands Stift (med Undtagelse af alle Retterne i Kbhvn), og var bosat i Udefundby ved Frederiksbund. † 1836, ugift.

Nytaarsgave for 1809, indeholdende Romanser, Dier og Sange m. v. Christiania 1809.

Schor (Poul Matthias), f. 1771 i Nørre-Nisum i Ribe Stift, hvor hans Fader Herman Schor var Sognepræst (f. 1735 paa Vornholm, † 1778); blev dimitteret til Universitetet fra Roskilde Skole i Efteraaret 1790; afslørede i April 1795 den theologiske Embedsexamen (H. ill.); udnævntes d. 18de Maj 1799 til Alumnus paa Elers's Collegium; blev d. 2den Novbr. 1804 Sognepræst til Dragstrup og Stallerup paa Mors, under Aalborg Stift, og d. 30te Maj 1823 til Torslev og Rendum i Bendsyssel, f. St. † 24de Juni 1835. — * I 1810 Catharine Charlotte Meyer, fød Ehrhart, Enke efter Landflabsmaler og Medlem af det kongl. Konstacademi Elias Meyer i Kbhvn († 26 1809).

Udtag af en Reise giennem Skotland og en del af de vestlige Dier af Skotland, af Professor Garnet, oversat af Dkt's „Memoirer“, Bd. I. S. 95—123.

Over Folkevandringer, Klostrogene og Riddelsalderen, overs. fra Schiller, i „Jris og Debe“ 1804, IV. 218—35.

Schorn (Peter Theodor), f. i Kjøbenhavn d. 12te Septbr. 1796, Søn af Kjøbmand, senere Bortbugfabrikør Johan Arnold Schorn (f. 1764, † 1840) og Susanne Elisabeth f. Bøse; blev privat dimitteret til Universitetet 1815, og underkastede sig i October 1821 den juridiske Embedsexamen. Han deltog tidligere i sin Faders Bortbugfabrik, og har nu i en lang Række af Aar beskæftiget sig med Underviisning, især i det tydske Sprog, hvori han blev ansat som Lærer ved Efterskolelærestabets Realskole, og fra 1836 til 1846 ved Metropolitanaskolen. — (Autobiographi i Jubeldagskriftet til Examen i Metropolitanaskolen 1840, S. 48—49).

Torquato Tasso, Stuepæl af Goethe. Overs. Kbh. 1817.

Egmont, et Borgespil i 5 Akter af Goethe. Overs. Kbh. 1818.

Eventyr og Fortællinger af forskellige tydske Digterinder. Oversatte. I. Deel; o. u. T.: Aglaia. Kbh. 1818. (L. T. 1818, S. 569—74).

Digterliv, Novelle af Lied. Oversat. - Kbh. 1826.

Nede und Predigt bei der Vermählung J. J. R. P. H. der Prinzessinn Wilhelmine Maria und des Prinzen Friederich Carl Christian, von J. P. Mynster. Uebersetzt. Kopenhagen 1823.

Jesuiten. Karaktermaleri fra det 18de Aarhundreeds første Hjerdedeel, af E. Spindler. I.—III. Deel. Oversat. Kbh. 1829—30. (o: Nyeste Roman-Bibliotek, udg. af H. P. Kiunge og E. F. Güntelberg, 1.—3. Bd.).

Jøden. Tydsk Karaktermaleri fra det 18de Aarhundreeds første Halvdeel, af E. Spindler. I.—VI. Deel. Oversat af L. Schorn og E. F. Güntelberg. Kbh. 1830. (o: Nyeste Roman-Bibl. 4. - 9. Bd.).

Porst, Ridderen med det blaa Skjort; Aanden i Grauenskeins Ruiner og Anton v Siebenack og Ursula v. Weissenburg. Romantiske og historiske Fortællinger, af Biedemann, oversatte. Kbh. 1830.

Tegninger af Hverdagslivet (af Fredrika Bremer). Efter det Svenske. Kbh. 1835.

Predigt gehalten in den Dom zu Koeslitz bei Eröffnung der Versammlung der Provinzialstände am 1sten Octbr. 1835, von J. P. Mynster. Uebersetzt. Kopenh. 1835.

Betrachtungen über die christlichen Glaubenslehren, von J. P. Mynster. Uebersetzt. 1.—II. Band. Hamburg, 1835. 2. Aufl. 1840.

Dr. Karl Pases Kirkehistorie, Lærebog, nærmest for de akademiske Forelæsningsger, overs. af Chr. Winther og Th. Schorn. Kbh. 1837. [Udkom bestreft 1835—37]. (Theol. Tidsskr. VII. 367—69).

Genfer-Noveller. Efter R. Löpffer og P. Ischolle, oversatte. I.—III. Bind. Kbh. (1810) - 1811. („Dagen“ 1841, Nr. 96; T. f. L. o. R. VI. 433). 2den Udgave. Ibid. 1844.

Jule-Festen, Billedet af Fr. Schleiermacher, oversat. Kbh. 1841.

Prædikener over de aarlige Søn- og Fødselsdages Evangelier, af J. D. Walzin. Oversatte. I.—III. Deel. Kbh. 1843—45, med Forfatterens Portrait. (Theol. Tidsskr. VII. 377). Andet Opflag, i 1 Bd.; udl. i 4 Leveringer. (1ste Levering. Kbh. 1847, med Forf.'s Portr.).

Das Herzogthum Schleswig, in seinen Verhältnissen zum Königreiche Dänemark und zu Preussen. Eine historische Skizze von E. Molbech. Aus dem Dänischen übersetzt, mit einigen Zusätzen und Verbesserungen des Verfassers. Kopenh. 1846. (Berl. Tid. 1846, Nr. 295; „Times“ 1847, 12. Apr.).

Det lille Barn, en Fortælling af August Apel, oversat i „Maanedsskrøet“ 1825, Febr., S. 191—201.

Clara af Cosfuerge, Novelle af B. v. Eydemann, overs. i Riise's „Nyt Bibl. for Moerklabslæsning.“ Bd. VII.; Klosterruinerne i Norge, Novelle af L. Kruse, overs. ibid.; Straffet Skivillid, Novelle af L. Kruse, overs. i Bd. VIII.; Stille Kummer, Novelle af L. Kruse, overs. ibid.; Børnen, Novelle af L. Kruse, overs. ibid. (De 4 sidnævnte samlede under Titel: Noveller af L. Kruse, overs. af Th. Schorn. I—II. Deel. Kbh. 1829).

Hotel paa Castellana, Fortælling af Spindler, overs. i „Ettibibliotek for Damer“, udg. af H. Gyllin, No. 9 (1829).

Le Dragon rouge, fransk Kriminalhistorie af E. Kruse, i Kiunges „Nyt Repertorium for Moerfabslægn.“ Bd. VI. S. 26 fgg.; Striftemaaliet, efter Caroline de la Motte Fouqué, ibd. S. 305 fgg.

Bidrag i Elmquist's „Æsefrugter“.

Redacteur af „Nyeste Morgenpost“ 1829, Nr. 239—360. (2. Juli—31. Octbr.). Kbh. 4to.

Redarbejder af Ugebladet „Førgervennen“ 1847 (Henrik den Fjerdes Ungdomsliv. Historisk Fortælling, frit bearbejdet efter det franske af Carl Folt; overs. i Nr. 37—42),

„Da Thorvaldsen forlod Danmark“, i Kbhvns Skilderi 1820, Nr. 78.

Schou (C. H. S.), Skolelærer og Kirkesanger i Haarløse, Ljæreby Sogn, ved Frederiksborg.

Tvende Epistler til Hr. Pastor Børresen i Ræby, som Gjenstav paa hans Optraeden ved Almueskolelærerne. Og en tredje Epistel til de „Flere Medlemmer af Conferentsen for Aarhus og Omegn“, dediceret Hr. Pastor Børresen. Kbh. 1841. b; Art. (jvfr. C. E. Børresens „Erklæring“, i Maanedskr. og Repert. for Almue-Skolel. II. 560—62; „Conferentsblad“ 1841, S. 46—47).

Bidrag i forskjellige Tidsskrifter og Blade, saasom: i „Den Berlingste Tidende“ (Om Patentjobning, 1833 Nr. 254, 1839, Nr. 35; Almindelig Børnepligt, 1840, Nr. 72); — i „Maanedskr. og Repertor. for Almue-Skolelærere“ (Strøtanter, betræffende vort Skolevæsen paa Landet, I. 1840, S. 289—316. (jvfr. II. S. 17—19); Yderligere Bemærkninger, II. 1841, S. 258—63); — i „Conferentsblad, udgivet af Skolelærerforeningen for Aarhus og Omegn“, (Afskedssord til Hr. Pastor Børresen, 1841 Nr. 5).

Schou (C. S.), Kirkesanger i Volsker Sogn paa Bornholm. (Jvfr. Bornholms Amt, beskrevet af Hr. Thaarup, 1839, S. 141, 209).

Om Svingplovens Fordele, i den Bornholmske Avertissements-Tidende 1829, Nr. 20.

Schou (Jacob Henrik), f. (efter Kirkebogen) d. 10de Juli 1745 i Rippinge Præstegaard paa Falskær. Hans Fader Jens Henriksen Schou var Sognepræst for Rippinge og Brarup Menigheder (f. i Juni 1714 i Sahl Præstegaard, Hovlberg Herred, Aarhøns Stift, † 1754 i Rippinge Præstegaard, see Myerups Kbhvns Univers. Annaler S. 321); hans Moder Sara Lindberg, en Datter af Jacob Lindberg, Amtmand over Bradsberg Amt i Norge. — Blev først privat underviist; kom derpaa 1760 i Bordingborg Skole, hvorfra han 1762 afgik til Universitetet; tog d. 22de Marts 1769 theologisk Attestats (Laud.); blev 1770 Alumnus paa Borchs Collegium og 1771 Decanus ved Communistet; 1773 Hovmester for Enkebrønning Juliane Marias Piger og 1778, efter at have afsløvet den latinsk-juridiske Embedsexamen ($\frac{2}{3}$ 1778, Laud.), tillige surnumerair Assessor i Kjøbenhavns Hof og Stadsret; 1784 Ræm ved Øresunds Toldkammer; 1805 dispenseret, formeldt svageligt fra dette Embedes Forretninger; d. 31te Juli 1815 (istte 1813)

virkelig Etatsraad; højtideligholdt d. 3die Maj 1821 sit Embeds-Jubilæum (jvfr. *Rapports „Hesperus“* IV. S. 401—19); blev d. 16de Maj 1824 udnævnt til Ridder af Danebroge, og d. 1ste August 1829 benaaded med Danebrogsmandenes Hæderstegn. † 10de Febr. 1840 i Kbhvn. — * § 1783 Susanne Beckman (f. 1756, † 1784), Datter af Raadmand og Brygger Dider. Beckman og Ellen Pauli (Søster til Langesbeks første Hustru). — (Jvfr. J. Suhres Smaafr. II. S. 111—12; *Mess. franç. du Nord* 1825, p. 335—36; *Verlingske Tid.* 1840, Nr. 36, 39. — Om hans til Kbhvns Universitets-Bibliothek under 3die Januar 1822 skænkede Samling af de til den danske Lovhøjhed hørende Bøger (hvorover findes en Catalog ved Dns Thomsen, Kbh. 1824), see Engelstofts Efterretninger 1823, S. 293—296, og Selmers Aarbog f. 1838, S. 119, 1839, S. 101; om hans Gavebrev til Bordingborg Skole af 11te Jan. 1823, jvfr. Suhres Smaafr. II. S. 171—72, og Engelstofts Efterretn. 1823, S. 220—21; ang. hans Legat til Borchs Collegium, see Selmers Aarb. Tid. II. S. 241—43; jvfr. „Grundræt for Etatsraad Jacob Henric Schous og hans Hustru Susanne Beckmanns Stiftelse, oprettet d. 10. Marts 1818 o. f. v.“ Kbh. 1843).

Dissert. I.—III. *de Probationibus Theologicis*. Havn. 1770—72. 8. — *Chronologisk Register over de Kongelige Forordninger og aabne Breve, som fra 1670 af ere udfomne, tilligemed et nøiagtigt Udtog af de endnu gjeldende, for saavidt samme i Almindelighed angaaer Undersaatterne i Danmark og Norge, forsynet med et alfab. betiist Register*. I.—X. Deel. Kbh. 1777—93. (*Ny krit. Journ.* 1777, Nr. 37; *L. E.* 1778, Nr. 9; 1781, Nr. 34; 1793, Nr. 37, 38). — *Paandregister over de gjeldende trykte Anordninger, som til 1786 Aars Udgang ere udfomne*. Kbh. 1787. 12. — *Angang til den 1ste Udgave af Chronol. Register over Forordn. I.—X. Deel (indeholdende de trykte Anordninger, som ei ere i Saml. af Forordn.)*. Kbh. 1795. — *Chronologisk Register over de Kongelige Forordninger og aabne Breve, samt andre trykte Anordninger, som fra 1670 til 1792 ere udfomne*. 2den Udgave. 10 Dele. Kbh. 1795. (*L. E.* 1797, Nr. 43, 44). 3die Udgave. 10 Dele. Kbh. 1822—23, med sammes Fortsættelse til Udgangen af Aaret 1821, XI. D.—XIX. D. 2det Stykke. ib. 1795—1825. (Jvfr. Art. J. L. A. Røderup-Rosenvinge (II. 695). — *Alfab. betiist Register over de Kongl. Forordninger og aabne Breve, samt andre trykte Anordninger*. 2. Udg. Kbh. 1795. (*L. E.* 1797, Nr. 43, 44). 3die Udg. ibid. 1812. 4de Udg. fortsat til 1822. 1.—2. Part. ibid. 1823.

Har og skrevet nogle Recensioner i Fortegnelse paa Trykfrihedens Skrifter samt nogle Stykker i politisk og fysisk Magazin.

Schouboe (Frederik Christian), f. d. 2den April 1766 i Bildberg Præstegaard i Ribe Stift, hvor hans Fader Christian Schouboe dengang var Præst; deponerede 1783 som Privatist fra Roeskilde; ernærede sig ved Informationer, og blev siden Copiist i Hof- og Stadsretten; bestyrede først det saakaldte „Skole-Indernes Opdragelses-Institut“; oprettede selv d. 3die Febr. 1794 et Underviisnings-Institut i Rjøbenhavn (jvfr. *Collegial-Tid.* 1802, Nr. 32; *Engelstofts Aanael.* 1806,

I. 271—78; „Pallas“ I. 281); fil 1796 Titel af Secretair; udnævntes d. 28de Juni 1809 til Ridder af Danebroge; blev d. 10de Maj 1814 Raadmand, By- og Raadstueskriver i Kolding, samt Herredsskriver i Jerslev, Andst, Slang og endel af Brust Herreder, og Cancelliraad; d. 5te Maj 1824, efter Ansøgning, i Raade og med Pension entlediget; opholdt sig derefter i Kjøbenhavn, hvor han f. A. paany anlagde et Underviisnings-Institut, men efter en mindre Maalestok. † 19de April 1829 i Kbhvn. — * 1. Dolette Sandrue (døbt † 1770 i Kbhvn., † † 1846 paa Christiansdal ved Odense), en Datter af Stadsbedemand Erik Sandrue og Barbara Maria Pfeiffer. * 2. † 1810 Johanne Victorine Friis (f. 1³ 1788 i Kbh.), Datter af Fuldmægtig Frederik Christian Otto Friis og Johanne Lovise Mein. * 3. Cathinka Riddervold, f. Wernicke. — (Nekrolog, af L. Engelstoft, i Kjøbenhavns Skilderi 1829, Nr. 36; jvfr. Kbhpost. 1829, Nr. 67).

Underviisning i Sjæle- og Naturlæren. Kbh. 1796. („Jris og Pebe“ 1799, III. 108; jvfr. Fortalen til den 1799 udkomne danske Oversættelse af „Sølvbeneficentillidgens Hændelser“).

E. C. R. Munches Karakteristik, i „Dagen“ 1814, Nr. 69.

Schoubye (N.), i Levstak, Skiern Sogn, Medelsom Herred, Bisborg Amt.

Om Evinet, i „Ugebl. for den danske Bønde“, 1ste Aarg. Nr. 43.

Schousboe (Johan Christian), f. i April 1763, Søn af Procurator Hans Lærke Schousboe paa Bornholm og Elisabeth Margarethe f. Lopp (f. 1739, † † 1820); dimitteret til Universitetet fra Helsingørsskole i Efteraaret 1780; underkastede sig d. 30te Decbr. 1784 den latinsk-juridiske Embedsexamens theoretiske Prøve (H. III.), og erholdt for den praktiske Prøve Charakteren Laud.; blev Regimentsquartiermester og Auditeur ved den 2den sjællandske Bataillon lette Infanteri; 1805 Overkrigscommissair; 1807 Inspecteur ved Kornterrings- og Dplags-Magazinet i Kjøbenhavn. † 19de September 1818. — * Mette Margrethe Andresen, en Datter af Generalauditeur og Amtsforvalter (o: Amtmand) paa Bornholm, Christian Andresen og Michelle Ophelia f. Schrøder.

En Anekdote om Friederich den 2den, Konge af Preussen, oversat og meddeelt i „Jris og Pebe“ 1807, II. 57—63.

Schousboe (Peder Rosend Anker), Nysansfertes Broder, fød 1766 i Rønne paa Bornholm; blev Student ved privat Dimission i Martz 1785 (ifft 1786); studerede Naturhistorie og holdt Forelæsninger i den botaniske Have; gjorde 1791—93, tildeels paa Gæstgjæmmeraad Joh. v. Bülow's Betovning, en botanisk Rejse i Spanien og Marocco, og kom tilbage til Kjøbenhavn i Foraaret 1794; blev 1797 Assessor i Deconomie og

Commerce-Collegiet; d. 19de Januar 1798 Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab; d. 12te Decbr. 1800 Consul (1821 Generalconsul) i Marocco; d. 31te Juli 1815 Legationsraad (med Rang med virkelige Justitsraader); d. 28de Juni 1817 Ridder af Danebrog; 1818 Ridder af den russiske St. Anna-Ordens 3die Klasse; erholdt d. 1ste Novbr. 1828 Rang med Nr. 9 i 3die Klasse af Rangorden. Wildenow og Schumacher have kaldt to Planteflægter *Schousboea* (jvfr. Krøyers Naturhist. Tidsskr. I. 577—78). † 1832 i Tønder. — (Jvfr. Callisens Medicin. Skriftstellers Lex. XVII. 310—11. Hans Portrait skal være stukket af Chretien. — Om hans efterladte Herbarium see Selmers Kbhvns Univers. Aarbog f. 1837, S. 140).

3 Hjerdingaarskriftet „For Sandhed“ (Vigtigheden af Naturvidenskabernes almindelige Udbredelse, og et Par Ord om Ridderne dertil, i III. S. 197—228; jvfr. Badens Univers. Journ. VIII. 116).

3 Naturhistorie-Selskabets Skrifter (Jagttagelser over Lønderne hos nogle Fiskearter, IV. 1ste P. S. 180—211, m. R. [R. E. 1798, S. 80]; Jagttagelser over tvende sjældne og lidt bekendte Krebbsarter (*Dromera clypea* et *Gammarus sedentarius*), V. 2det P. S. 1—18).

3 „Det Kongl. Danske Vidensk. Selsk. Skrifter“ (Jagttagelser over Bærtriget i Marokko, samlede paa en Reise i Aarene 1791—93, 1ste Stykke, m. R., i Skrifterne for 1800, I. D. 1ste P. S. 1—204. [R. E. 1804, S. 386—88]; paa Tydsk: Beobachtungen über das Gewächreich in Marokko. Gesammelt auf einer Reise in den Jahren 1791—93. Aus dem Dänischen übersezt von Joh. Amb. Markussen. Første Hæfte. Mit 2 Kpfrn, i Rasns Skrifter der phys. Klasse der Königl. danske Gesellsch. der Wissensch. I. B. I. P., og tillige særskilt aftr. Kopenh. u. Leipg. 1801. (Gött. A. 1801, St. 182, S. 1815—18).

3 „Physic. oconom. og medico-chir. Bibliothek“ (Kort Udsigt over Gaareavlens Fremgang i Europa, tilligemed en Efterretning om de marokkaniske Gaar paa nærværende Tid, i II. 233—53. [R. E. 1795, Nr. 15]; Om arabisk Gummis som Handelsvare (i Anledning af Borgeren Suebiani's Bemærkning herover. Bulletin des sciences, Nr. 8, 1797), XV. 178—85; Bidrag til Kundskab om Gummisambars, XV. 209—15. [paa Fransk i Bullet. de la Soc. philomath., af Coquebert de Montbret]; Om de Planter, hvoraf de ældste Fødd i Europa have bestemt sig for at forgifte deres Pile; ved E. de Coquebert. Oversat med Anmærkninger, XV. 332—39; Udtog af en Afhandling om et nyt Middel isædet for Overarmens Amputation i Skulderlebet, af Borgeren Sabatier, oversat, XVII. 195—99; Udtog af et Brev fra Borg. La Peyrie om de slinulbede Gaar i de kolde Himmelegne, XVII. 199—200; Udtog af en Afhandling om Ridderne og Fordelene af at forplante Salt-Bands Fisk i det ferske Vand i Floderne, ved Borger Roel fra Rouen, oversat, XVII. 254—56; Udtog af en Afhandling, som indeholder Forsøg, Undersøgelser og Jagttagelser over Almetræerne, af Poucher, oversat, XVII. 256—59; Afhandling om Brand i Kornet og dens Syre, af Chantian, oversat, XVII. 259—60; Chemisk Undersøgelse af Rødvandet, ved Bauquelin og Buniva, oversat, XVIII. 123—28; Udtog af anstillede Forsøg over Amputationen paa de yderste lange Been, ved Chaus sier, oversat, XVIII. 231—36; Nærmere Efterretning om den smitsomme Syge, der hersker i Ca

bls, Sevilla og paa andre Steder i den sydlige Deel af Spanien; uddraget af den spanske Original, XVIII. 475—88).

3 „Nyt Bibl. f. Physik o. s. v.“ (Forfæg angaaende Lysets Indflydelse paa nogle Bæxter, af Decandolle, overf. i L. 276—81).

Schouw (Joakim Frederik), f. i Kjøbenhavn d. 7de Februar 1789, ældste Søn af Viinhandler Povl Schouw (f. 1751, † 1800) og Sara Georgia f. Liebenberg (f. 1761, † 1826, en Datter af Buntmagermester Joachim Frederik Liebenberg og Maren f. Grønvold). Blev efter privat Underviisning af Sprog lærer Cand. juris H. C. Wosse mose dimitteret i Aaret 1808 til Universitetet, ved hvilket han næste Aar tog anden Examen (Laud.); underkastede sig d. 4de October 1811 den juridiske Examen's theoretiske, og d. 8de Febr. 1812 sammes praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis; foretog sig i Sommeren 1812 i Selskab med Botanikeren, Nordmanden Chr. Smith, en naturvidenskabelig Rejse i Norge; blev d. 20de April 1813 constitueret og d. 10de Januar 1816 virkelig Undercancellist i det danske Cancelli; disputerede d. 28de Septbr. 1816 for den philosophiske Doctorgrad, og tiltraadte samme Aar, dels ved kongelig Understøttelse, dels ved Understøttelse af Gehejmeconferenceraad Joh. v. Bülow paa Sanderumgaard, en videnskabelig Rejse gjennem Tydskland, Italien og Frankrige, fra hvilken han, efter 3½ Aars Fraværelse, hjemvendte 1820; holdt derpaa Forelæsninger som Privatdocent ved Kjøbenhavns Universitet, hvorved han d. 28de April 1821 ansattes som overordentlig Professor i Botaniken; vandt 1823 den af det Rgl. Danske Videnskabernes Selskab for det Thott'ske Legat udsatte Præmie for „en dansk Meteorologie eller en Skildring af Vejrslægtets Beskaffenhed i Danmark, tilligemed en Udvikling af Grundene til samme, forsaavidt disse, i Folge vore nærværende Kundskaber, lade sig udvikle af Landets Naturstilling“ (jfr. L. T. 1823, S. 527—28); blev d. 14de April 1826 Medlem af Gartner-Examinations-Commissionen i Kbhvn; foretog atter, med kongelig Understøttelse, i Aarene 1829—30 en naturvidenskabelig Rejse til Italien og Frankrige; udnævntes d. 28de Octbr. 1836 til Ridder af Danebroge; befegte i Vinteren 1839—40, paa egen Bekostning, paany Italien, og hjemkom i Slutningen af Maj 1840; benaadedes d. 28de Juni 1840 med Danebrogsmandenes Hæderstegn; blev d. 18de Februar 1841 Medlem af Forst-Examinations-Commissionen i Kjøbenhavn; d. 6te September s. A. Directeur for den botaniske Have sammesteds; 1842 Ridder af Nordstjerne-Ordenen; d. 21de Novbr. 1845 Professor ordinarius i Botaniken og Assessor i Consistoriet; d. 28de Juni 1847 Etatsraad (med Rang i 3. Kl. Nr. 9 efter Rangforordn.). — Erholdt d. 29de Septbr. 1835 kongelig Befaling til, som Deputeret for Kjøbenhavns Universitet, at

deeltage i Distriktets og Nørrejylland's Stænderforsamlinger, i hvilke begge han valgtes til Præsident i Aarene 1835—36, 38, 40; blev d. 4de Februar 1847 valgt til Deputeret for det 9de jyd'ske Kjøbstadistrict (Ebeltoft, Grenaa, Hobro og Mariager) ved Nørrejylland's Stænderforsamlinger, og d. 25de Februar samme Aar til Deputeret for de mindre Landejendomsbesidderes 13de District ved Distriktets Stænderforsamlinger i Sexenniet 1847—52. — Var Medstifter (i Forening med Collin og Eschricht) af „Den-naturhistoriske Forening“ (s. D. Ugefr. IV. S. 87—88), „Athenæum“, „Trykkesfriheds-Selskabet“, „Det skandinaviske Selskab“, „Det nordiske Literatur-Samfund“ (2° 1847); var blandt Indbyderne (og Medlem af Comiteen) til Stiftelsen af det Thorvaldsenske Museum, blev ved Thorvaldsens Codicil udnævnt til Executor og er derfor nu een af Bestyrerne; var een af de 7, som danne den slesvig'ske Comitee i den slesvig'ske Hjælpeforening, og i flere Aar Formand for „Athenæum“ og Trykkesfriheds-Selskabet; blev 1834 Medlem af „Selskabet til Havoculturens Fremme“ og har siden 1835 været dets Formand; var 1838 med i Gothenborg, hvor de skandinaviske Naturforskere's Forening blev stiftet, og deeltog i Naturforskernes Forsamlinger 1840, 42, 47. Er Medlem af det skandinaviske Literatur-Selskab (3° 1824); af det Kongl. Danske Videnskaberne's Selskab (1° 1823) og dette Selskabs Archivarius, samt Medhjælper ved Secretariatets Forretninger (2° 1826); af det Kongl. medicinske Selskab (3° 1824), i hvilket han siden adskillige Aar har været Æresmedlem; endvidere Medlem af flere andre inden- og udenlandske videnskabelige Samfund. Har siden 1834 været Medlem af Landhuusholdnings-Selskabets Skrift-Comitee, og mellem Aarene 1832—44 i Almindelighed hvert andet Aar været engageret som Docent i Botanik ved den polytechniske Lærestalt; blev i Juni 1835 af Kongen udnævnt til Medlem af Inspectionen over de kongelige Haver, hvorfra han dog efter Ønske allerede udtraadte i Juli 1835; var og Medlem af den kongl. Commission, der gjorde Forslag angaaende Realskolevæsenet. De Candolle har opkaldt en Planteslægt efter ham: „Schouwia“; ligeledes har Schrader kaldet en Planteslægt „Schouwia“ (jvfr. Krøyer's Naturhist. Tidsskr. I. S. 590), som af Nees omtrent samtidigen blev benævnt Goethea efter Digteren. — * 2° 1827 Susanne Marie Augustine Peschier Dalgas (f. 1° 1798, † 3° 1844 i Kbh.), en Datter af Præsten ved den fransk-reformerte Menighed i Fredericia, Jean Mark Dalgas og Marie f. Aldebert. — (Hans Biographi (af Fr. Barfod) i Skandinav. Følge-Rakender for 1843, S. 162—68, og for 1844, S. 186—217; Biographiskt Skizze (ved Fr. Fabricius) i „Danst Pantheon“, 2den Levring, 1843; Conversations-Lex. der Gegenwart Bd. IV. (S. XXIX.), 1840 (oversat i „Læsecabinettet“, udg. af D. Rée, Bd. I. S. 51—54, og i Hømpels

„Bidrag til Tidshistorien“ 1841, Nr. 6); Conversations-Lexicon Ote Originalausgabe 13. Bd. S. 1. (1847); Calliens Medicin. Schriftsteller-Lex. XVII. S. 311—13; XXXII. S. 203—4; Det's „Materialier“, Nr. 121 (af Th. P. Erslew). — Portrait, malet af E. A. Jensen, lithogr. af A. M. Petersen i Bærensen & Comp. Steentr. 1838. 8. Fol.; B. Marstrand pinx., lithogr. i Em. Bærensens lithogr. Institut (i „Portefeuillen“ 1841, Bd. I.); en mindre Efterligning af samme, lithogr. af Em. Bærensens 1840; D. Monnies del. et lithogr. 1842. 8. 4to; lithogr. i Em. Bærensens lithogr. Institut, 8. 4to (i „Danst Pantheon“ 2den Levering, 1843); paa det lithogr. Blad: „Danste Folkerepræsentanter i Viborg“; 1844).

Dissertatio de sedibus plantarum originariis. Sectio prima. De pluribus cuiusvis speciei individuis originariis statuendis. (pro summis in philosophia honoribus). Hafn. 1816. 80 pagg. 8. (L. T. 1819, Nr. 1., S. 2—11).

Schema til en Forelæsning over Klimatologien. (1820—1821). 1 Quartblad.

Schema til en systematisk Fremstilling af Plante-Geographien eller Planternes Stedlære (Geographia plantarum s. Topologia plantarum). 8 S. 8vo. (oversat paa Tydskt i R. Sprengels „Neue Entdeckungen im ganzen Umfange der Pflanzenkunde“, 2. Bd. Leipzig 1821, S. 343—46).

Grundtræk til en almindelig Plantegeographie. Med fire Tavler. Kbh. 1822. Paa Tydskt: Grundzüge einer allgemeinen Pflanzengeographie. Aus dem Dänischen übersetzt vom Verf. Berlin, 1823, nebst 4 Tafeln und einem pflanzengeogr. Atlas in Fol. (L. T. 1823, Nr. 21. 22. 23. 24, af J. B. Bornemann; Pante Magaz. der Pharm. Bd. 8. 1823. S. 1. S. 86—90; Årsberättelser om Vetenskapernes Fremsteg. Stockholm 1823; Ferussac Bullet. des Sc. Sect. 2. 1824. Avril; Göt. A. 1824, St. 120; Leipz. Z. 3. 1824, Nr. 264; Flora od. botan. Zeit. 1825, Bd. 1. Beil. 2.; Perth, Zeitschr. f. Erd-, Völker- und Staatenk. Bd. 6. 1826. S. 3. — Et udførligt Udtog, ledsaget med kritiske Bemærkninger af Walte-Brun, i Gyllés & Walte-Brun „Nouvelles Annales des Voyages“ etc. T. 18. et 19.; i Edinburgh Philos. Journ. 1824, Octbr.; 1825, Jan. og 1826, Jan. faaer en forkortet Oversættelse af adskillige Partier (Vinranker, Palmerne, Græsarterne) med tilføjet Kort. Brewsters Edinburgh Journal of Sciences 1826, Jan. No. 7. indeholder et Udtog, som meddeeler Bidenstædens Historie og de plantegeographiske Riger, og er oversat paa Fransk i Bulletin de la Société de Géographie, T. 6. 1826, Oct.). — *Plantegeographisk Atlas*. Kbh. 1824. Folio. (L. T. 1826, Nr. 36. 37). [Da samme Table gjælder for alle Kort og forskiellen fremkommer ved Illumination og Paaskrift, saa have de nyere uddeelte Exemplarer erholdt Forandringer og Tilføjninger].

Stilbring af Veirrigets Tilstand i Danmark. Med 4 Tavler. Et Præstift, belønnet af det Kongelige danske Videnskabs-Selskab og udgivet med dets Understøttelse. Kbh. 1826. (Nolbechs Nord. Tidsskr. 1. 143—47; S. C. Willebøes Oversigt ov. d. Kongl. Danske Vidst. Selsk. Forhandl. 1822—23, S. 18—21; Kbhøns Skilberi 1827, S. 1543; jvfr. Nolbech, Vidensk. Selsk. Hist. S. 466—67. — Et Brudstykke: „Danmarks Varmeforhold i forskjellige Tidrum“, faaer i „Nyt Aftenblad“

1826, Nr. 29, 30; og et Udtog i »Bertha, Zeitschrift für Erd-, Völk.- u. Staatenkd. 1827, Decbr.).

Beiträge zur vergleichenden Klimatologie. 1stes Heft. Copenh. 1827; næst 1 Tafel in Quersol. (Pierer Allg. medic. Annal. 1828, März, S. 334—56; Medic. chir. Zeit. 1829, Bd. 3, Nr. 61, S. 150—55; Schweigger Journ. für Chem. und Physik Bd. 52. (Jahrb. Bd. 22.) 1828, S. 3, S. 261—64; Morgenblatt 1827, Lit. Bl. Nr. 65; Allg. Pall. L. 3. 1829, Erggbl. Nr. 68, 69, S. 205—7 og Juni, S. 540—47 (af L. F. Rämpe); Summ. d. Med. 1828, Bd. 2., S. 6, 7; Bd. 3, S. 435).

Specimen Geographiae physicae comparativae. Programma (til Universitetets aarlige Reformationseft). Hauniae 1828. 65 pagg. 4to, cum tabb. lithogr. 3. (Jvfr. F. C. Drsteds Overs. ov. Det Kgl. Danske Vidensk. Selsk. Forhændl. 1827—28, S. XXI—XXIV. — Et dansk Udtog af Schouw's i samme Anledning, d. 30te Oct. 1828, holdte (men utrykte) Tale: »at Klima og andre Naturforhold kun have en ringe Indflydelse paa Folkeslagenes Character«, findes i L. L. 1828, S. 836—42, og er oversat paa Engelsk i Literary Gazette 1829, Mai.). — Programmet udkom, aftr. med behørig Forandring og egen Titel. Hauniae 1828. 4to, cum tabulis lithographicis 3. (M. f. L. I. 307—14, af F. C. Drsted; Neue allg. geogr. u. statist. Ephemerid. 1829, Bd. 29, St. 10, S. 330—47; Leipz. L. 3. 1830, St. 81, og derfra i Summ. d. Med. 1830, Bd. 3, S. 480, 81; Ferussac Bulletin des sciences géogr. 1829; Edinb. Journ. of sc. 1829, July, No. 1.; Annalen der Gewächskunde 4. Bd. 1. S. 1830; Bibliotheca Italiana T. 55, p. 86). Oversat paa Tydskt, men noget forstøret, i Berghaus's Annalen der Erd-, Völk.- und Staatenkunde 1829, Decbr. S. 1—29; Novbr. S. 137—56. Et Udtog af Skriftet i Nouvelles annales des voyages 1838, Juillet).

Europa. En let fattelig Naturskildring. (Forsøg til en physisk Geographie). Kbh. 1832. Anden Udgave. ibid. 1835. Atlas til Samme (ved D. R. Olsen). ibid. 1832 og 1835. Imp. 4to. 6 Blade med Text. (M. f. L. XII. 177—216, af F. C. Drsted). — Paa Tydskt: Europa. Physisch-geographische Schilderung. Aus dem Dänischen. Kopenh. 1833. 138 S., næst Atlas, 6 Blätter, Imp. 4to næst Indholdsverzeichnisse. (Berlin. Jahrb. für wissensch. Kritik 1833, II. S. 558—60, af Walter). Europa. Ein Naturgemälde. Aus dem Dänischen. Als Beigabe zu jeder Geographie. Kiel, 1833. Lex. 8. 84 Ark. (»Scandia« III. 308—9). Paa Svenskt: Europa. En Fysisk-Geografisk Naturskildring. Öfvers. af C. Julin-Fabricius. Stockholm, 1838, 8:o, med atlas af 6 kartor. Paa Italienskt: L'Europa, quadretto fisiografico facillimente inteso. Opera, notomizzata da Jacopo Gråberg da Hemsö. Milano 1839. 52 pagg. 8. (aftrykt af: Revista Europea. d. 30. Juli 1839). Paa Engelskt: Europa, a popular Physical Sketsh. Translated from the second Edition by Dr. Cantor. (i Calcutta Journal of Natural History 1840, 1841, 1842).

Erindringsord til en Forelæsning over de plantageographiske Riger. Kbh. 1833. 1½ Ark. (Oversat paa Tydskt i »Linnæa« Bd. 8., S. 625—662, og paa Fransk i »Nouvelles annales de l'histoire naturelle« seconde Serie, T. 3., p. 117—43).

Et Par Ord i Anledning af Balsgene i Kjøbenhavn 1834. Kbh.

Afbildninger af Dyr og Planter, efter Dictionnaire des sciences naturelles, ved J. F. Schouw og D. F. Eschricht. Kbh. 1844. Imper. 8., med 96 illum. Kobbertavler med Text. [udkom, 1835—44, i tolv Hefter]. (M. f. L. XV. 415—446, af J. Schæde; Ursins Dansk Almenclassn. 1835, Nr. 31, S. 244—47).

Erindringsord til en Forelæsning over den almindelige Plantelære. Trykt i Hæftet for Haandskrift for Tilhørerne. Kbh. 1837. 48 S. 2den Udgave. ibid. 1839. 48 S. 3. Udg. ibid. 1843. 53 S. 4. Udg. ibid. 1845. 56 S.

Erindringsord til en Forelæsning over Naturhistoriens Grundtræk; indeholder foruden ovenstaaende 3 Art endnu 2 Art, som angaae Dyrene. (Har ingen Titel).

Erindringsord til en Forelæsning over Lægeplanterne. Kbh. 1843. 97 S. 2. Udg. ibid. 1847. 89 S.

Erindringsord til en Forelæsning over de vigtigste i Menneskelivet anvendte Planter. Kbh. 1844. 70 S.

Natur=Stilddringer. En Række af almeenfattelige Forelæsninger. Kbh. 1837, med 2 Kobbertavler. Anden Udgave. ibid. 1839, med 2 Kobbert. (indeholder de i »Danst Ugekrift« trykte populære Forelæsninger, og desuden endel ikke forhen trykte). Paa Tydsk: Naturshilderungen. Eine Reihe allgemein faßlicher Vorlesungen. Kiel, 1840, m. 2 Tafeln. (Meyers Jahresbericht 1839. (1840); Olsens »Jhs« 1840, S. 725). [Artiklen: »Bjergvandring i Syden og Norden« findes i Schumachers Jahrbuch für 1838 (Gebirgswanderungen im Süden und im Norden) og Rod her fører den udkom paa Tydsk. Artiklerne: »Regnen« og »Etna« ere optagne i Stefens's Volkstalenter 1841. Andre Artikler andre Steder i Ublandet. Plants characteristic of different Nations, i »Calcutta Journal of Natural History by M'Clelland«, 1840]. — Anden Samling. Kbh. 1845, med 5 Tavler, hvoraf 2 colorerede.

Oplysende Bemærkninger til Capitain D. N. Olsens »Physik-geographiske Kort over Danmark.« Udg. af Selskabet for Trykkefrihedens rette Brug. Kbh. 1838. 46 S. 12. (M. f. L. XIX. 541—45, af August Daggelsen; Allg. Pall. L. 3. 1843, III. Nr. 224, S. 552).

Tableau du climat et de la végétation de l'Italie, résultat de deux voyages en ce pays dans les années 1817—1819 et 1829—1830. Vol. I. Tableau de la température et des pluies de l'Italie. Avec un Atlas de 5 cartes (par O. N. Olsens). Copenh. 1839. gr. 4. Understøttet af det Kongl. Danske Videnskabsnæves Selskab. (Berlin. Jahrb. für wissensch. Krit. 1840, II. S. 62—71, af P. B. Dove; Jen. L. 3. 1841, Nr. 44; jvfr. »Förhandlingar vid det af Skandinaviska Naturforskare och Läkare hållne möte i Göteborg år 1839«, S. 59—61).

Læse i Selskabet for Efterlægten paa Stiftelsesdagen den 4de Marts 1841. Kbh. 11 S. 8.

Skandinaviens Natur og Folk. Et Foredrag, holdt den 22de Nov. 1844 i det Skandinaviske Selskab. Kbh. 1845. 15 S., med et Kort.

Foreløbig Fortegnelse over den Kjøbenhavnske botaniske Haves Planter. Indeholdende dem, der ere blevene undersøgte i Aarene 1842—1848. Med et Kort over Haven. Kbh. 1847. 180 S. fl. 8.

Redacteur af: Danst Ugekrift, udgivet af et Selskab. I.—VIII. Bind. Kbh. 1831—36. (Deri ere, foruden endel Redactions-Artikler, og af udenlandske Skrifter uddragne Stykker, følgende af Redactoren: i 1ste Bd.: Indledningen; Om Naturvidenskabernes Fremstilling for Folket; — i 2det Bd.: Om naturhistorisk Underviisning i de lærde Stoler, (fortsat i 4de Bd.); Douvilles Reise, (jvfr. 3. Bd. S. 150) og 5. Bd. S. 155); — i 3die Bd.: Gjennopdagelsen af det gamle Cyre-

naica; — i 4de Bd.: Yderligere Bemærkninger angaaende naturhistorisk Undervisning i de lærde Skoler; Nogle Bemærkninger, foranledigede ved Handelscommis Sads Forslag om Realskolers Oprettelse; — i 5te Bd.: Om Danmarks Trykkesfrihed; Forordenens Planter; Fortsatte Bidrag til Planternes Historie; Om Forordningen af 15de Mai 1834; Kaffebræets Historie; — i 6te Bd.: Til de Kjøbenhavnske Bølgere; Alpeplanterne; Naturen paa Eydhavs Øerne; Parrot's Reise til Bjerget Ararat; Sukkerrørets Historie; — i 7de Bd.: Nogle Bemærkninger over det foreaaende Trykkesfriheds-Selskab; Om Jisen i geographisk Henseende; Etna; A. Burnes's Reise fra Indien over Hindukush til Bukariet; — i 8de Bd.: Bjergvandring i Norden og i Syden; Vinrankens Historie).

Redacteur og Udgiver af: Dansk Ugekrift. Anden Række. I.—VIII. Bind. Kbh. 1842—46. (Jædrel. III. 1842, Nr. 842). (Her af ham, bl. a.: i 1ste Bd.: Nogle Bemærkninger i Anledning af Anmeldelsen af Munch-Ræders Skrift, i Nr. 7; Om de danske Commiteer, Nr. 20; — i 2det Bd.: Nogle Bemærkninger i Anledning af Spørgsmaalet om Puustugens Anvendelse paa Huusmandskassen, i Nr. 27; Miskeltenen. (Foredrag i den naturhistoriske Forening d. 24de Febr. 1839), sld.; Tillæg til P. A. Clausen »Den danske Nationalitets Stilling i Schlesvig«, Nr. 35. (Jvfr. »Käbent Sendebrev fra en Schlesviger til Dørr. Prof. Clausen og Prof. Schouw, i Ansehn. af deres Anse«, 1843, og D. Ugekr. 2 R. IV. Nr. 82, S. 58—61); Bemærkninger i Anledning af nogle Ytringer i Justitsraad Mølbachs »Det danske Videnskaberne's Selskabs Historie i dets første Aarhundrede«, Nr. 38 (Jvfr. Nr. 48 og 49, af Mølbach); Nogle Bemærkninger foranledigede ved Etatsraad Estrups Artikel: »Hør Skole- og Dydragelsesanstalt afvikles fra den academiske Kæreanstalt i Sorø?« S. 278—82; Om den Rolle, som det af Trykkesfrihedsselskabet udgivne physik-geographiske Kort har spillet hos det slesvig-holsteenske Partie, Nr. 45; Nogle Bemærkninger foranledigede ved Etatsraad Estrups Artikel om Sorø Academies formeentlige Ret, Nr. 48 og 49; — i 3die Bd.: Om de Trettens Stridelse angaaende 28de Mai Fæsten, Nr. 62, 63 og 64. (Jvfr. D. Folkebl. IX. Nr. 10—11); Den Scandinaaviske Genfærd, Nr. 71; Om Grændserne for Indholdet af de uprivilegerede Blade, Nr. 72. (Jvfr. Berl. Tid. 1843, Nr. 237; D. Ugekr. 2 R. IV. Nr. 81); — i 4de Bd.: Hvorvidt kan det med Rette siges at Intelligentsens Sprog hos Schlesvigerne er udestaaende tydsk, Nr. 82; Endnu nogle Ord i Anledning af Fortolkningen af Pl. 2den Octbr. 1810, Nr. 84. (Jvfr. Berl. Tid. 1843, Nr. 315, 16, 17); — i 5te Bd.: I Anledning af Spørgsmaalet om Fritagelser for Magisterconferentsen, Nr. 112, 13 og 14; Mangel paa Indsigt i Naturvidenskaberne hos en aandrigh Skribent, Nr. 122; Om Ophævelsen af den philologisk-philosophiske Examen, Nr. 123; En Samling af Blomstertegninger i den kongelige Kobberstiksamling, sld.; — i 6te Bd.: Nogle Bemærkninger om den Scandinaaviske Genfærd, i Anledning af Justitsraad Mølbachs Ytringer derom, Nr. 131; Om Undervisningsgjenskandene i de reformerede Skoler, Nr. 135; Den dansk-slesvigsk Nationaldag, Nr. 137; Om Foreningen af Portugalskammerne's Stænderforsamlinger, Nr. 141; — i 7de Bd.: I Anledning af Greve Knuths Bemærkninger om Neger-slavernes Frigivelse, Nr. 165 og 166; — i 8de Bd.: *Cycias circinalis* i Blomst i den botaniske Have i Kjøbenhavn, Nr. 184; Nye Jeeland, Nr. 186, 87; Om Vondebevægelsen med Pensyn til Selvstændigheds Fremme, Nr. 199. (Jvfr. Ny Collegial-Tid. 1846, Nr. 23, S. 388—400; Berl. Tid. 1846, Nr. 109, 110, 29, 30); Slutningsord til Ugekriftets Læser, Nr. 206—8, S. 437—40). — *Stimmen aus Dänemark über die Schleswigschen Verhältnisse. Eine Sammlung von Aufsätzen aus dem dänischen Wochenblatte. Kopenhagen 1843.*

Ligeledes Redacteur og Udgiver af: *Danſk Tidſkrift*. Nr. 1—6. (s: 1. Bd.). (Nr. 1., 2det Opl.). Kbh. 1847—48; forſt. (Peri af ham: Regjeringen, Oppoſitionen og Folket, i Nr. 1. S. 1—21; ſjfr. Fædrel. 1847, Nr. 59; D. Folkebl. XII. Nr. 52; N. Aftenbl. 1847, Nr. 65, 68, 72, 76); Menneſkets Indvirkning paa Naturen. (Foredrag i den naturhiſtoriſke Forening, den 17de Octbr. 1847), i Nr. 5. S. 401—15; Om de tidligere Klimatiſke Forhold i Danmark, i Nr. 6, S. 511—22).

Redubgiver af: *Collectanea Meteorologica sub auspiciis Societatis regniſcientiarum Danicæ edita*. Fasc. I.—III. Haaniæ 1829—45. 4to. (I. fasc. med Hauch. Orſted. II. med Orſted. III. med Orſted. Pedersen). [i Fasc. I. leverede han et udførligt Arbejde (Consectaria ex observationibus Neuberi. auctore J. F. Schouw), hvori de Slutninger, ſom ved Beregninger kunne udbrages af diſſe Obſervationer, omſtændeligt ere udviklede]. (Berlin. Jahrb. für wiſſenſch. Krit. 1833, II. Nr. 119, af P. B. Dove).

Redacteur af de 3 forſte Bind af Hæve-Lidende. Udgivet af ſelſkabet til Hæveculturens Fremme. Kbh. 1835—37. (Hertil leverede han: Sommeren 1834, I. 2—10; Lysets Indvirkning paa Planterne, I. 145—50; De vigtigſte Jærplanterſ geographiſke Fordeling, I. 369—74, med tilhørende Kort; Om ſyldte Blomſter, II. 357—61. De to ſidſte Afhandlinger ſtaaе ogſaa i Naturhiſtringerne, 1. og 2. Saml.).

3 „Athene“ (En Excursion til Monte Volca og Campo di Fontana i det iverneſſe Landſkab (med Tillæg af E. Molbeck), i Bd. IX. 1817. S. 220—29).

3 Rperups „Magazin for Reſſeſagttagelſer“ (Skrivelse til Geſejmeconferentſraad Bålow paa Sanderumgaard, dateret Neapel, den 16de Julii 1819, i Bd. I. S. 248—53).

3 „Bibliothek for Læger“ (Botaniſke Oplyſninger, i Anledning af J. E. W. Wendt: „om Salep-Roden og dens Surrogater“, 1821. S. 97—103, ſjfr. S. 275—277).

3 „Tidſkrift for Naturvidenſtaberne“ (Om Sneelinien, iſær paa Himalaya-Bjergene og i Nærheden af Equator, efter Alexander v. Humboldt, I. 86—102; Nogle Erfaringer om Planterſ pludſelige Fremkomſt, meddeelte af Hofman til Hofmandsgave, ſamt derved ſoranledigede Bemærkninger om den ſaakaldte Generatio æquivoca, af J. J. Schouw, I. 108—18; Overſigt af Botanikens Fremſkridt og Tilſtand i dette Aarhundrede, af J. W. Bornemann og J. J. Schouw, I. 127—191, 304—69; II. 1—42; III. 105—31; Kort Veiledning til at anſtille meteorologiſke Jagttagelſer, I. 269—93; Om de Planter, der afgive Lavendelvand og Lavendelolie, I. 389—91; Kort Udſigt over de bayerſke Naturforſkeres Johan v. Spix's og E. F. P. Martius's Reife i Braſilien, II. 188—204; Skrivelse fra Hofman til Schouw, angaaende de paa det Inddæmmede ved Hofmandsgave fremkomne Planter; tilligemed Anmærkninger af Schouw, II. 211—20; Udſigt over de canariſke Ders Flora, af E. v. Buch. 3 Udtog og med Anmærkninger, II. 251—270, 329—56; Om den uſædvanlig lave Barometer-Stand, ſom ſandt Sted i den forſte Deel af Europa d. 24—26 Decbr. 1821, III. 1—51; Udſigt over de meteorologiſke Forhold paa adſkillige Steder i Danmark, III. 81—95, 189—203, 302—17; IV. 119—32, 249—53, 364—68; V. 108—15, 353—54; Om Reiſens oprindelige Hødeland, af E. Requier. Overſat og ledsaget med Anmærkninger, III. 132—41; Planterigetſ Phyſiognomie i Braſilien, af E. F. P. von Martius. Overſat med enkelte Forfortninger, IV. 65—109; Nogle Bemærkninger om Betrillet i Jøland i Vinteren 1824—25, efter Landſkypf. Thorſtenſens Jagttagelſer, IV. 259—62).

3 det Scandinau. Literatur-Selſkabs Skrifter (Slippe til en ſammen-

lignende Naturfilosofing af det nordlige og sydlige Europa, i *Bd. XVIII. S. 83—164*; særfl. *Rbh. 1822*).

I det Kongl. Danske Videnskabernes Selskabs naturvidenskabelige og mathematisk Afhandlinger (Bidrag til Besvarelsen af det Spørgsmaal: »om Klimaterne væsentligen ere forandrede?« oplæst i Selskabet i Foråret 1824. (Udtog), i *II. D. S. XXXIX—XLIV.* (jvfr. *Odens »Jfss« 1845, S. 58—62.* — Endeel af Afhandlingen selv er oversat paa Engelsk i Brewster's *Edinburgh Journal of Sciences*, og for endeel derfra gaaet over i Arago's Afhandling om samme Gjenstand i *Annuaire pour l'an 1834*); Om Italiens Regnforhold, en Afhandling, oplæst i Selskabet. (Udtog), i *III. D. S. XX—XXIII.* (og i »*Perthes*« *Bd. 6. S. 90* fg., samt i *Berghaus's Annaler*); Om Barometrets lave Middeelsand i Island og flere Steder, *III. D. S. XXIX—XXXII.* (ogsaa i *Forrier's Notizen aus dem Gebiete der Natur- und Heilkunde Nr. 255, Decbr. 1825*); Om det dybe Barometerfald d. 14. Januar 1827, *III. D. S. LX—LXII.*; Om Mennefferacerens Forhold til den omgivende Natur. (Udtog), i *V. D. S. LXXX—LXXXI.*; Om Varmens Forbelling i Aaret, *V. D. S. LXXXIII—LXXXIV.*; Om Barometrets Middeelsand ved Havet, *V. S. 289—312*; særfl. aftr. *Rbh. 1832. 4to.* (Paa Tydsk: Ueber den Mittelstand des Barometers am Meeresufer, i *Poggendorff's Annalen der Physik, 1832, Bd. 26, S. 395—445*; og paa Fransk i *Annales de Chimie et de Physique, T. 53. 1833*); De italienske Aaletræers geographiske og historiske Forhold, i *XI. D. S. 83—127*; særfl. aftr. *Rbh. 1845. 4to.*, med et Kort; jvfr. *P. E. Drsteds Oversigt* osv. det Kongl. Danske Vidensk. Selsk. Forhandl. 1840—41, i Selsk. naturv. og mathem. Afh. *IX. D. S. LIII—LV.*; »Förhandlingar vid de Skandinaviske Naturforskarnes tredje Möte, i Stockholm 1842«, *S. 617—19.* Paa Tydsk: Italiens Nabelbjørger nach ihren geographischen und historischen Verhältnissen von *J. F. Schouw.* Aus dem Dänischen durch *D. Beilschmied*, i *Prof. E. F. Bornschuch Archiv skandinavischer Beiträge zur Naturgeschichte. 2. Th. 1. Heft. Greifswald. 1847*; paa Fransk: *Les Conifères d'Italie sous les rapports géographiques et historiques, i Annales des sciences naturelles. 1845. Avril.* — Om de geographiske og historiske Forhold af de i Italien vorende Træer og Buske, som henhøre til Egfamilien (*Cupuliferæ*), i *Vidensk. Selsk. Skr. 5te Række. Naturvid. og mathem. Afd. 1. Bd.*; Om de geographiske og historiske Forholde, som Birkefamilien frembyder i Italien, *ibid.*; begge særfl.: *Ege- og Birkefamiliens geographiske og historiske Forhold i Italien.* Med et Kort. *Rbh. 1847. 4to*; jvfr. *P. E. Drsteds Oversigt 1846, S. 107—14; 1847, S. 16—19.* — I *P. E. Drsteds Oversigt* over det Kongl. Danske Videnskabernes Selskabs Forhandlinger, i Selsk. naturv. og mathem. Afhandlinger (Oversigt over de geographiske og historiske Forhold, som de italienske Lyngvæxter (*Ericaceæ* & *Vacciniæ*) frembyde, *XI. Deel. S. CIX—CX.*; Beretning om 40de Feste af *Flora Danica* (*XIV. 1.*), *ibid. S. CXXIV—CXXVIII.*; Bemærkninger over en Samling af ældre Blomstertegninger i Båndfarver, fra det forrige Gottorpke Bibliothek, *ibid. S. CLXXX—CLXXXIII.*).

I »*Nyt Aftenblad*« (Udtog af Captain Franklins Opdagelses Reise til det amerikanske Polarhav i Aarene 1819—22, i *Aarg. 1824, Nr. 7, 8*, samt i Tillæg til *Nr. 8*; Et Par Ord til Publicum i Anledning af Krigs-Askesfor Schæffers Angreb paa Professor Drsted, 1825, *Nr. 31*; tillige særskilt. *Rbh. 1825. 19 S.* (jvfr. *Messenger franç. du Nord 1825, p. 462*). I Anledning af denne Piece anlagde Schæffer en Infamie-Proces, som han, efter at Schouw var bleven frikendt ved Døds- og Stadsretten, appellerede til Højesteret, hvor Sagen tog sit samme Udfald).

3 E. Otto's *»Ny Sygaa«* (Nogle Bemærkninger, hørende til Meteorologien og sammes Forhold til Vægevidenskab, i Bd. VII. 1826, S. 235—47; i Udtog i Gerson u. Julius Magaz. der auct. Geist. Bd. 12. 1826, S. 114—20 (af Julius); jvfr. Bibl. f. Læger 1826, Bd. VI. S. 306).

3 Wolbecks *»Nordist Tidsskrift«* (Udsigt over Denhams, Clappertons og Dubneys Opdagelser i Afrikas Indre, med et Landkort over det indre Afrika, Bd. I. S. 261—83, 325—64).

3 *»Dagen«* (Om Almanakkens Veir. Spaadomme, 1831, Nr. 298; jvfr. E. Jørgensens *»Nogle Frugter af mit Oitum«*, II. S. 169—73).

3 *»Maanedsskrift for Litteratur«* (Om den geographiske Underviisningsmaade, XI. 339—55; r. i E. T. 1834, Nr. 2. 3, af J. P. Mynster; jvfr. Schouws Bemærkninger, sdb. S. 88—93, 101—8, og Recensentens Svar, S. 109—12).

3 *»Kjøbenhavnsposten«* (Om Almanakkens Veirtabeller, 1835, S. 10, jvfr. Nr. 16. 19; c. fl. a.).

3 *»Danst Folkeblad«* (Om skulte Angreb paa anden Mands Hæ, I. 67—68. [jvfr. Rbhpost. 1835, S. 815, D. Folkebl. I. 72; Davids *»Fædrel.«* II. 179—84]; Om Grændserne for Indholdet af de uprivilegerede Blade, II. 121—24; Nogle Bemærkninger i Anledning af Kjøbenhavnspostens Angreb paa Bankrepræsentanterne, II. 145—48; Bomuldsplanten og Bomuldsen, II. 227—30; Om Censuren for domfældte Forfattere, III. 65—67; Blufangeren og Landebæreren, III. 133—35; Om den hos Kjøbenhavnspostens Redacteur anstillede Sundundersøgelse, III. 157—58. [jvfr. *»Søndagen«*, Folkebl. til *»Dagen«* 1837, Nr. 46]; Bemærkninger i Anledning af Placaten af 1ste Novbr. 1837 om Trykkefrihedens Grændser, III. 161—64; Den strenge Vinter 1838, IV. 21—24; findes ogsaa i Naturfilbr. 2. Saml.).

3 Krøyers *»Naturhistorisk Tidsskrift«* (Naturen i Nordafrika. Foredrag i den naturhistoriske Forening den 17de Mai 1835, I. 1—9; og i Naturfilbr. 1. Saml.; overs. paa Hollandst i van de Hoevens & de Vrieses Tijdschrift voor natuurlijke Geschiedenis en Physiologie).

3 *»Förhandlingar vid det af Skandinaviska Naturforskare och Läkare hållna möte i Götteborg år 1839«* (Udsigt over Beirligets Character i Mæd 1839 (regnet fra 1. Decbr. 1837 til 1. Decbr. 1839), saaledes som det havde viist sig i Kjøbenhavn, S. 103—6; og i Naturfilbr. 2. Saml.).

3 *»Förhandlingar vid de Skandinaviske Naturforskarnes tredje Möte, i Stockholm 1842«* (Om de pompejanste Planter, S. 104—12; særst. afr. Rbh. VIII. S. 8. Overfat i Hornschuchs Archiv 1. Th. 3. Heft, og paa Hollandst af van de Hoeven i Tijdschrift voor natuurlijke Geschiedenis en Physiologie).

3 *»Danst Folkekalender for 1842«* (Eroldbætt, S. 131—40; ogsaa i Naturfilbr. 2. Saml.).

Recensioner i *»Danst Litteratur-Tidende«* (over: J. E. Bode *»Om Beirligets Forudsigelse, fordansket ved A. P. Neden«*, 1821, Nr. 15. 16; J. O. J. Wallenstedt *»Urvættene«*, overs. af A. J. Elmquist, 1823, Nr. 25. 26 (undertegnet ox.); J. B. Hornemann *»Danst oekonomisk Plantelære«*, 1822, Nr. 40. 41; E. J. Nolte *»Botanische Bemærkninger über Stratiotes und Sagittaria«*, 1825, Nr. 33, (undertegnet ox.); — i *»Maanedsskrift for Litteratur«* (Den botaniske Deel af Recensionen over Diderichs og Sömmers Prodc. Forelæsninger, VIII. 271—75).

Taler ved Provindsstændernes Slutningsmøder i Roskilde 1836, 1838 og 1840, indf. i »Tidende for Forhandlingerne ved Provindsstænderne for Sjællands, Fyens og Lollands-Falsters Stift o. s. v.«, 1835—36, 1838, I. S. 973—75; 1810, S. 3187—88; og ligeledes i Viborg 1836, 38 og 40, i »Tidende for Forhandlingerne ved Provindsstænderne for Nørre-Jylland«, 1836, I. S. 778—82; 1838, I. S. 1881—1882; 1840, S. 2833—34. — Andragende om Stændernes Archiv og Bibliotek 1840, baade i Østfjernes Forf. S. 1913—17 og i den jydske Forf. S. 1194—96; Andragende, angaaende at Stænderforsamlingen vil besvare sig over Cancelliets Fremgangsmaade ved at beslaglægge Blade uden at lade Domstolene afgjøre Indholdets Lovstridighed eller Lovlighed, i Nørre-Jyllands Stændertid. for 1844, S. 597—601. Andragende af Schouw, i Forening med David, Grundtvig, Monrad og Raffard om Reger-Emancipationen, i Østfjernes Forhandl. 1844, S. 659; 1846, S. 226—28, og i Jydske Stændertid. 1846, S. 46—65.

Einige Bemerkungen über zwei, die Pflanzengeographie betreffende Werke des Herrn von Humboldt. In einem Schreiben an den Hofrath Schrader, i »Jahrbücher der Gewächskunde, herausgegeben von R. Sprengel, A. P. Schrader und P. J. Rink«. Bd. I. P. 1. Berlin u. Leipzig. 1818. 8vo.

Observations météorologiques sur le mont *Etna*, trad. du Danols par A. de Schönberg, i Pictet's »Bibliothèque universelle« 1819, p. 34—43; særst. aftr.

L'ultima eruzioni dell' *Etna*; trad. p. A. de Schoenberg, i »Giornale enciclopedico di Napoli« 1819; særst. aftr. (overs. paa Tydskt i Beplage zum Oppositions-Blatte Septbr. 1819, Nr. 88, og i N. allg. geogr. Ephemerid. Bd. VI. St. 1. 1819, S. 86—90).

Plan einer pflanzengeographischen Uebersicht von Italien und Sicilien, i *Oden's* »Zfif« 1822. (Den indeholdet som Prøve en Fremstilling af Elækten Campanula). En italiensk Oversættelse af Prof. Moretti findes i »Giornale di Fisica di Pavia«. 1824. Bimestre I.

Rettelser til J. A. Schultes »Grundriß einer Geschichte und Literatur der Botanik«, i »Flora, oder botan. Zeitung« 1825, 3. Beplage, S. 93—109.

Einige Bemerkungen über die Windverhältnisse in der nördlichen Hemisphäre; veranlaßt durch einen Aufsatz des Herrn Prof. Dove über mittlere Luftströme, i Pogendorff's »Annalen der Physik« Bd. XIV. (Annal. der Physik Bd. 90). 1828, St. 12. S. 541—58; Erinnerung auf eine Bemerkung des Herrn Prof. Dove, Bd. XXVIII. S. 510—11.

Einige Bemerkungen über die klimatischen Verhältnisse des tropischen Afrikas, i Berghaus's »Annalen der Erd- und Völkertunde«, i holländ. Tidsskrift der ogsaa findes flere forhen anførte Bidrag af ham.

En Artikel i »Porthen«, foranlediget ved en tidligere Artikel i samme Tidsskrift 1830 Mai og Juni.

Lettre de (M. le Docteur Schouw) à M. le Baron de Zach, i Zach Correspondance Astronomique géographique etc. Vol. I. Cah. 1. p. 88—96, cfr. 2. p. 197.

Observations on the climates of the portions of Europe and Africa which are situated between the equator and 60° North latitude, i »The Edinburgh Journal« by Jameson, 1840.

On the supposed changes in the meteorological constitution of the Earth, i Brewster's »Edinburgh Journal of science«, Vol. VIII. No. XVI. p. 311—26.

3 Forening med Dr. J. Bahl udgav han: *Flora Danica. Fasciculus XL. Hauniae 1813. Folio.* (Den egentlige Forfatter var afrode Magister S. Drejer; Schouw har kun meget liden Del i dette Arbejde; Bahl derimod har arbejdet endel derpaa; jvfr. P. E. Møllers Oversigt ov. det Kongl. Danske Vitensk. Selsk. Forhandl. for 1844, S. 9—13). — (Revid.).

Schow (Carl), f. d. 15de Oct. 1802 i Rbhvn, Søn af nedenanførte Etatsraad, Professor Niels Jversen Schow; blev privat dimitteret til Universitetet 1821; tog i Foraaret 1828 medicinsk Embedsexamen (Laud.); nedsatte sig derefter som privat Practicus i Bordingborg; blev 1830 Læge paa Grevskabet Holsteinborg, og flyttede 1838 til Næstved som praktiserende Læge. — * 1830 Jacobine Elisabeth Meding (f. 1788), næstældste Datter af Præsten i Maybølle paa Laaland, Johan Jacob Meding og Margrethe Elisabeth f. Edinger.

Luxatio maxillæ inferioris, opstaaet under epileptiske Anfald, i Bibl. f. Læger XII. 239—40. (Caspar frit. Repertor. für Heilkd. Bd. 30. (Bd. 10.), S. 118; Klei- nert Allg. Repertor. 1832, Mai).

Schow (Hans), f. 1789 i Esbønderup i Sjælland, hvor hans Fader Niels Schow, gift med Hanna Benedicte Lemcke, var Sognepræst († 1785), samt Provst i Holbo Herred († 1797 i sit 49de Aar). Dimitteret fra Helsingørs Skole blev han Student 1808; afsløvede i Juli 1813 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev d. 5te Decbr. f. A. konstitueret Lærer, og 1814 Adjunct ved den lærde Skole i Helsingør; afgik paa Bartpenge ved Skolens Nedlæggelse 1839. — * E. Petersen.

Doktor Morten Luthers Tillid til Gud, Standhaftighed, Grimodighed og Sandhedskjærlighed. En Indbydelse til at bivaane Østtideligheden i Helsingørs lærde Skole i Anledning af Reformationsfesten. Rbh. 1817. 4to.

Selvprøvelse. (Prøve til en Oversættelse af Miss Hannah More's practical Piety, or the influence of the Religion of the heart on the conduct of the life. 3die Udgave. London 1811), i Møllers Theol. Bibl. XV. 89—115.

Schow (Johannes Nicolai), Sidstnævntes Broder, f. d. 7de August 1779 i Hadsreberg i Sjælland, hvor Faderen da var Sognepræst; kom 1792 i Helsingørs lærde Skole, hvorfra han afgik til Universitetet i Efteraaret 1796; tog i Juli 1802 theologisk Attestats (Laud.); blev 1807 Lærer, og d. 18de Juni 1808 Adjunct ved Middeelskolen i Bordingborg; d. 9de Juni 1809 tredje Lærer ved Skolelærer-Seminarieret paa Jonstrup; d. 3die Januar 1817 Sognepræst til Thorslunde og Zehøi i Sjælland. † 29de August 1831. — * Christine Marie Dahl (f. 1795 i Rbh.), en Datter af Copist Andreas Dahl og Anne Christine f. Klingberg. — (Jvfr. Jensen om Jonstrup Seminar. S. 47—48).

Tale paa det jonstruppe Seminariums Stiftelsesfest. Rbh. 1810.

Barnemorderstken, efter Schiller. Kbh. 1814.

Tale paa det jonstruppe Seminariums Stiftelsesfest den 29de April 1814, i *»Athene»* II. 401—21.

Om de Forbedringer i den tragiske Kunst, som tillægges Sophocles. Et filosofisk Forsøg, i Kjøbets *»Læsning i blandede Hjemner»* I. 1—15.

Om de danske Geistliges Billaar og de paa Geistlighedens Jorder høllende Byrder, i *»Kjøbenhavns Skilderi»* 1825, Nr. 22. 23. (anonymt).

Adskillige Digte, afspredte f. Ex.: i *»Lillemøen»* 1806, Nr. 88; Poulsens Nytaarsgave for 1807; *»Ny Minerva»* 1807, IV. 77—82 (Menneskealbrene, af Hesiodos, overs.); *»Sandfærdigheden»* 1811, Nr. 22. 43 (Hindars 1ste Olympiske Dde, overs.); *»Athene»* II. 155—57; Kjøbns Skilderi 1816, Nr. 56; Kjøbets *»Læsn. i blandede Hjemner»* III. 524—25.

En af ham forfattet Oversættelse af Euripides' *»Phonicerinderne»* blev 1808 belønnet af Selskabet til de skønne Vidensk. Korfremmelse. (f. L. E. 1808, S. 222); men er ikke udgivet. — (Tilbeeds efter Autogr.).

Schow (Niels Benedict), Broder til de 2 Skjæfstanførte; fød d. 14de April 1794 i Esbønderup Præstegaard; er Skolelærer, Kirkesanger i Grevinge i Dds-Herred, og Bestyrer af Frenderup landøkonomiske Lærers-Anstalt. (jvfr. Landhuusholbn. Selskabets Årsberetning for 1845, S. 8—9). — * Justine Marie Wiilmann (f. 1795 i Kbh.), Datter af Præsten i Skjelskør, Morten Wiilmann og Jacobine f. Jacobsen.

Om Tabellerne ved den indbyrdes Underviisning, i *»Søndagen»*, et Tillægsbl. til *»Dagen»*, 1838, Nr. 11.

Schow (Niels Iversen), f. d. 16de Juni 1754 (iflke 1755) i Kjøbenhavn, Søn af Iver Nielsen Schow, som tjente først i Kongens Stalde, og blev siden Toldbetjent i Aarhus († 1769). — Dimitteret fra Aarhus Skole, hvori han indsattes 1766, blev han Student 1773 (iflke 1775); tog d. 5te Septbr. 1776 theologisk Attestats (Laud.); blev 1777 Alumnus paa Dorchs Collegium; 1778 (iflke 1779) Magister Philologiæ; tiltraadte med Slutningen af samme År, ved Understøttelse af det Kasse- og Rosenkrantziske Rejsestipendium, en Udenlandsrejse, og opholdt sig ved Universitetet i Göttingen fra Foraaret 1779 til Foraaret 1783; rejste saa til Wien; blev 1784 Lærer for den polske Kyrste Adam Czartoriskys 2 Sønner; gik i Foraaret 1787 til Rom, Neapel og Benedig; forlod 1791 Italien; rejste til Leipzig, kom hjem 1792 og begyndte som Magister legens at holde Forelæsninger ved Kjøbenhavns Universitet over Homers Odyssee og Hindars Olympiske Dber. Udnævntes samme År, med Prædicat af Professor Philologiæ extraordinarius, til Directeur for H. M. Kong Christian VIII's Opdragelse; 1803 til virkelig Inspektør; 1805 til overordentlig Professor i Archæologien ved Kjøbenhavns Universitet; blev d. 14de Maj 1813 Professor ordinarius i den græske Philologi

samt i Archæologien, og Assessor i Consistoriet; 1815 tillige Professor i Konsthistorie og Mythologi ved det kongl. Academi for de skønne Kunster (indtil d. 4de Februar 1829); d. 10de Novbr. 1827, efter Ansøgning, i Raade og med Pension entlediget som Professor ved Kjøbenhavns Universitet; d. 14de Novbr. f. A. udnævnt til virkelig Etatsraad. Var Universitetets Rector 1820—21; Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab ($\frac{1}{2}$ 1800) og af sammes Ordbogscommission ($\frac{1}{2}$ 1804— $\frac{1}{2}$ 1814); corresponderende Medlem af Videnskabernes og Kunsternes Academi i Livorno, og Medlem af flere andre videnskabelige Selsk. + 18de Octbr. 1830 i Kbhvn. — * $\frac{1}{2}$ 1794 Anne Rosine Rothe (f. $\frac{1}{2}$ 1772, + $\frac{1}{2}$ 1815), yngste Datter af Etatsraad Lyge Jesper Rothe og Karen Biørn. — (Nekrolog i E. T. 1830, S. 788—96; jvfr. „Tids“ 1794, III. 273—76; „Minerva“ 1794, III. 48; E. G. Tauber Hist. schol. cathedr. Arhus. p. 131—32; Mølsted, Videnskabernes Selskabs Historie, S. 369 figg.; 379; 382; 404 fig.).

Dispp. α) De vera interpretatione Cap. II. *Esaiæ*. Havn. 1777. 4to. β) Animadversiones philologicæ et criticæ in *Ecclesiasticum*. ibid. 1778. 8vo. — *Allegoria Homerica*, quæ sub *Heraclidis Pontici* nomine seruntur cum C. Gesneri versione latina; quibus accedit Ejusdem Commentatio critica in Stoicorum et Grammaticorum allegorias Homeri una cum adnotatione crit. in Lectionem libelli. Præmissa est Epistola C. G. Heynii ad autorem. Goettingæ. 1782. (Gött. A. 1782, 193—94). — *Charta papyracea* græce scripta Musei Borgiani Velutris, qua series incolarum Ptolemaidis Arsinoiticæ in aggeribus & fossis operantium exhibetur, edita cum adnotatione critica & palæographica in textum chartæ. Romæ 1788. 4to, c. 6 tab. æn. (E. G. 1789, Nr. 20; Gött. A. 1789, S. 1011). — *Epistola* ad Eminentissimum & Reverendissimum principem Stephanum G. Borgiam, S. R. C. Cardinalem Presbyterum; in qua numus Ulpie Pantalie ineditus, ex Museo Borgiano Velutris, illustratur. Romæ 1789. 15 pagg. 4to. (E. G. 1790, Nr. 33). — *Duæ epistolæ critice* ad Heynium et Tychsenium, continentes specimina ex *Herone* de machinis bellicis. Romæ 1790. 4to. (Gött. A. 1791, Nr. 419). — *Hesychii Lexicon* ex codice manuscripto Bibliothecæ Divi Marci restitutum & ab omnibus Musuri correctionibus repurgatum, sive: *Supplementa ad editionem Hesychii Albertinam*. Lips. 1792. (Gött. A. 1792, Nr. 164; N. Allg. D. Bibl. VII. 432). — *Descriptio codicum Græcorum Epigrammatum* manuscripti Barberini et Palatino-Vaticani. Havn. 1792. Et Program ved Forelæsningernes Begyndelse. (E. G. 1792, Nr. 96). — Johannis Laurentii Philadelphiensis *Lydi* opusculum de mensibus & fragmentum de terræ motibus, e Museo Barberino edidit N. Schow. Lips. 1794. (Gött. A. 1794, St. 127). — Joannis Stobæi Sermones e Mss. codicibus emendatos et auctos edidit N. Schow. Pars I. Lips. 1797. (Gött. A. 1797, St. 204; Leipz. gel. A. 1797, Nr. 37, jvfr. Erlang. gelehrte Zeit. 1797, Nr. 65, og derfra indf. i E. G. 1798, S. 92; Allg. E. J. 1800, Nr. 294, 95). — Tale holdt i Selskabet for Efterlægten den 4de Martii 1802. Kbh. 15 S. 8. — Indbydelse til Friidelligholdelsen af Efterlægtselskabets Stiftelsesdag. Kbh. 1803. (jvfr. Art. E. G. Rielsen (II. S. 18). — *Nonni Dionysiaca*. Programma (til Universitetets aarlige Reformationseft). Havn. 1807. 4to. (E. G. 1807, Nr. 50; Kiel. E. J. 1808, Nr. 19). Paa Franss overf. i Magaz. Encyclop. 1809, Vol. I. pag. 49—73.

Lærebog i Archæologie for Bidskabsdydere og Kunstnere. Kbh. 1815. (R. T. 1815, Nr. 45. 46; »Afrastera«, 2. Aarg. Nr. 25).

Specimen novæ editionis Lexici *Photii* ex Apographo Reiskiano, quod in Regia bibliotheca Hauniensi adservatur, cum *Laur. Anchori* suisque adnotationibus edidit *Nic. Schow*. Haun. 1817. 8vo. (Gött. A. 1819, St. 178).

3 det Kongl. Danske Vidensk. Selskabs Skrifter (Historisk-philosophisk Afhandling over Spørgsmaalet: Hvorledes kan Barbarie, eller Raahed og Uorden i Menneskesamfundet bestaae med Cultur? i Skrifterne for 1800, 2det P. S. 217—260. [R. T. 1804, S. 393—95; Molbech, Vidensk. Selsk. Hist. S. 333—35]; Afhandling, hvori vises, at den nu herskende Scepticisme eller Kritik i Philosophien, naar den grunder sig paa den menneskelige Fornuft og rigtig anvendes, ei kan være farlig, hverken for videnskabelig Cultur eller Moralitet, i Skrifterne for 1801—2 2det P. S. 197—230. (R. T. 1804, S. 405; Molbech anf. St. S. 335—36); Et Tillæg til det 1806 af Videnskabernes Selskab belønnede Prisskrift om Spørgsmaalet: »hvori bestaaer Misbrugen af den saakaldede pragmatiske Historie? i Skrifterne for 1805—6, 1ste P. S. 81—112. [Molbech, anf. St. S. 331—32]; Oversigt af Grundideerne i de Dionysiske Orgier, sftd. 2det P. S. 63—72. [Molbech, anf. St. S. 331]; En Afhandling, hvori følgende Spørgsmaal oplyses og besvares: i hvilken Henseende kan det græske og latinske Sprog Studium især bidrage til det danske Sprog Cultur? sftd. 2det P. S. 91—118; En Afhandling om de pnygiske Mytisker, oplyske af Kunstninder, i Skrifterne for 1807—8, 2det P. S. 1—30; [Molbech, anf. St. S. 331]; Beretning om Georg Joëgas Liv og Fortjenester, især med Hensyn til ældre Literatur, Archæologie og afbildende Kunst, sftd. 2det P. S. 185—252; særsl. Kbh. 1809. 4. [Molbech, anf. St. S. 323—25]; Minde over Prof. Jørgen Kierulff, i Skrifterne for 1809—10, 1ste P. S. 3—8. [Molbech, anf. St. S. 327]. — Om den græske Mythologies Historie, (Udtog), i P. T. Orstedes Oversigt over Vidensk. Selsk. Forhandl. 1828, S. XXVIII.

3 »Tris og Hebe« (Om G. L. Vadens Norges Riges Historie, 1804, IV. 59—64).

3 »Minerva« (Bidrag til Skildring af Cardinal Borgias Aand og Indflydelse paa de humanistiske og antiquariske Videnskaber, 1805, I. 113—37; særsl. Kbh. 1805).

Han besørgede Homers Iliad, efter Wolfs Recension, optrykt i Kbhvn. 1815, 10 Dele i Octav, og Odysseen, ligeledes efter Wolfs Recension, 2 Dele. ibid. 1816. (R. T. 1818, S. 257—59).

Oratio, quæ duos Doctores philosoph, et Art. liberalium Magistros creabat *N. Schow*, i Universitetets *Acta Solennia* i Anledning af Kronings- og Salvingsesten 1815, p. 70—73.

Dansk Udtog af hans latinske Tale ved Universitetets aarlige Reformationssfest 1807, i R. T. 1807, Nr. 50. — Recensioner i de »Kbhvn. lærde Efterretn«.

Schow (Timothens), Broder til ovenangførte H., J. N. og N. B. Schow; f. d. 30te Jan. 1781 i Havreberg i Sjælland; blev 1793 Discipel i Helsingørs Latinskole; begyndte 1796 at studere Chirurgi under Vejledning af Divisionschirurg Nielsen i Kjøbenhavn, og hørte tillige Forelæsninger; gjorde siden 1799 som Skibschirurg forskellige Rejser med de kongelige Krigsskibe; tjente under Slaget ved Kbhvn. d. 2den April 1801 paa Blot-

flibet „Probesteen“; var Reservechirurg ved Sø-Statens 4de Division 1805—1808; tog i Foraaret 1805 Examen ved det chirurgiske Academi (2den Char.), og blev 1808 Districtslæge ved Kjøbenhavns fattigvæsen; d. 18de August 1809 Districtschirurg i Nalholms og Maribo Klosters Amter, samt i Rysted, Maribo, Sarkjøbing og Rødbby paa Laaland; erholdt 1817 Krigsgades Charakter. † 30te August 1831 i Sarkjøbing. — * Kirstine Marie Hansen (f. 8de 1778 i Rbh., Datter af Igl. Kol Ole Hansen og Ane Dorothea f. Brandt). — (Jvfr. Calliens Medicin. Schriftereller, Ser. XXXII. S. 204).

3 „Bibliothek for Læger“ (Om at vedligeholde Vaccinellymphens Virksomhed til Brug efter længere Tid; samt et i denne Hensigt inventeret Vaccinationsapparat, i Bd. IV. 1824. S. 152—58, med 1 Steenryk; Kunstlig Misfæbel i Danmark, i Bd. XIII. 1830. S. 139—40; paa Tydskt i Gerson u. Julius Mag. d. auel. Heilth. Bd. 21. 1831, Mai u. Juni, S. 522—23, af Julius).

Schow (Tøge), f. i Kjøbenhavn d. 15de November 1794, ældste Søn af ovenanførte Etatsraad, Prof. N. J. Schow; blev underviist deels af sin Fader, deels af Præsten Christian Brorson, indtil han 1804 optoges i Kjøbenhavns Cathedralskole (nuværende Metropolitan-skole), hvorfra han dimitteredes 1811; erholdt Udmærkelse i første Klasse ved Examen Artium og Universitetets Sølvmedaille; blev indkaldt ved anden Examen 1813, og afsløvere i April 1817 den theologiske Embedsexamen (Laud.); var fra 1817 til Slutningen af 1818 Lærer i Religion og dansk Grammatik i Metropolitan-skolens nederste Klasse; derefter Lærer ved Garnisons-Skolerne; blev 1823 første Lærer ved det kongelige Døvstumme-Institut i Rbhøn; gjorde i Aarene 1825 og 1826, med kongelig Understøttelse, en Rejse igjennem den første Deel af Tydskland, det nordlige Italien, Frankrige, Belgien og Holland, for at blive bekendt med disse Landes fornemste Anstalter for Døvstumme; vendte tilbage mod Slutningen af 1826; blev d. 21de Februar 1827 tillige Præst ved Døvstumme-Institutet; d. 17de August 1836 Ridder af Danebroge. † 19de September 1838. — (Jvfr. Berl. Tid. 1838, Nr. 233).

Medarbejder i „Borgervennen“ 1836—37. (Hertil leverede han bl. a.: Rejsen paa Etna, af Engel, oversf. 1836, Nr. 18—21; Galileis Drøm, af Engel, oversf. f. A. Nr. 21—23; Tobias Witt, af Engel, oversf. f. A. Nr. 21; Brudstykker af Broughams Afhandling „om Kjønnen og Behageligheden af videnskabelig Dan-nelse“, 1837 Nr. 6—9). — (Tildeels efter Autogr.).

Schram (Andreas Lorenzen), f. d. 9de Novbr. 1785 i Bergen, hvor hans Fader Lorenz Angel Schram († 1792) var Kobbersmed og gift med Catharina Lucia Fasmer († 1795); blev dimittet til Universitetet fra sin Fødebyes latinske Skole i Efteraaret 1801; tog i October 1809 theologisk Attestats (Laud.); blev derefter Lærer, og

b. 22de Novbr. 1811 ordineret Katechet ved det kongl. Døbstumme-Institut i Kbhvn; d. 23de Maj 1821 Sognepræst paa Sejers under Sjællands Stift. † 14de Novbr. 1828. — * Mette Marie Christophersen.

Om Døbstummeunderviisningens Mulighed og Graden af dens Guldtsommenhed — et Program ved Institutets aarlige Høitidelighed. Kbh. 1812. 4to.

Kortfattet Ledetraad til Brug ved den christelige Religions-Underviisning, af E. F. Callisen. Oversat. Kbh. 1818.

Op dansk A-b og Læsebog for de første Begyndere, af E. B. Hallager. Gjennemseet og forøget med Morgen- og Aftenpsalmer af R. L. Rahbet og med Morgen- og Aftenbønner af A. L. Schram. Kbh. (1817). — Nye Billed- og Læsebog for de første Begyndere, af E. B. Hallager. Gjennemseet og forøget af R. L. Rahbet og A. L. Schram, med 8 Kbh. Kbh. 1818. — (Tilbeels efter Autogr.).

Schram (Johan Christian Gustav), f. i Kjøbenhavn d. 13de Juli 1802, en Søn af Conferenceraad, administrerende Directeur ved den almindelige Enkelassse samt Meddirecteur ved Livsforsikrings- og Forsørgelses-Anstalten, Christopher Schram (f. 1776, † 1847 i Kbh.) og Anne Johanne Christiane f. Jørgensen (f. 1780, † 1831, Datter af den i sin Tid ved sine mathematiske Kundskaber og sit Medarbejde ved 2den Udgave af v. Apfelsens franske Lexicon bekendte Bogholder Geert Diderich Jørgensen, † 1810). Allerede tidlig lagde han sig efter de levende Sprog og gjorde især det franske til sit Hovedfag; foretog 1828 for egen Regning sin første Rejse til Frankrige og benyttede i Paris den berømte Grammatiker, Chapsals Underviisning; blev 1830 ansat som Lærer i fransk ved det kongl. Selskab Academi, og fik i denne Egenkab 1833 Understøttelse til et Ophold af fire Maaneder i Paris. Paa sin første Rejse havde han tillige besøgt Holland og de tydske Rhinprovincer, anden Gang gik han ud over Preussen og Sachsen, og hjem over England; foretog 1837 for egen Regning sin tredje Rejse til Frankrige, ved hvilken Lejlighed han atter gennemrejste hele England. I Paris opholdt han sig denne Gang et heelt Aar, i hvilken Tid han deltog i flere litteraire Arbejder, dog uden at noget særskilt er udkommet under hans Navn. Blev optagen som corresponderende Medlem af "l'institut des langues", og stod i denne Tid især i Forbindelse med Professorene i udenlandsk Litteratur ved det franske Videnskabs-Academi, Mr. Ampère. — Blev 1821 Copist og 1826 Guldmægtig i den almindelige Enkelassses Bogholder-Comptoir; 1835 Under-Bogholder ssd.; 1842 i Raade og med Pension entlediget; d. 2den Juli 1844 valgt til administrerende Directeur ved den sjællandske Jernbane. — * 1. 1826 Johanne Margaretha Klein (f. 1796 i Kbh., † 1835, Datter af Silkehandler Wilhelm Klein og Mette Maria fød Hoyer). * 2. 1837 Ida Johanne Pøe (f. 1814 i Kbh., Datter

flibet „Probesteen“; var Reservechirurg ved Sø-Statens 4de Division 1805—1808; tog i Foraaret 1805 Examen ved det chirurgiske Academi (2den Char.), og blev 1808 Districtslæge ved Kjøbenhavns Fattigvæsen; d. 18de August 1809 Districtschirurg i Nalholms og Maribo Klosters Amter, samt i Nysted, Maribo, Særljøbing og Rødbby paa Laaland; erholdt 1817 Krigsrigsads Charakter. † 30te August 1831 i Særljøbing. — * Kirstine Marie Hansen (f. 1778 i Rbh., Datter af Igl. Kol Ole Hansen og Ane Dorothea f. Brandt). — (Jvfr. Calliens Medicin. Skriftsteller, Ser. XXXII. S. 204).

3 „Biblioteket for Læger“ (Om at vedligeholde Vaccinelymphens Virksomhed til Brug efter længere Tid; samt et i denne Pensigt inventeret Vaccinationsapparat, i Bd. IV. 1824. S. 152—58, med 1 Steentryk; Kunstlig Misfærd i Danmark, i Bd. XIII. 1830. S. 139—40; paa Tydsk i Gersens u. Julius Mag. d. auel. Feiltd. Bd. 21. 1831, Mai u. Juni, S. 522—23, af Julius).

Schow (Inge), f. i Kjøbenhavn d. 15de November 1794, ældste Søn af ovenanførte Etatsraad, Prof. N. J. Schow; blev underviist deels af sin Fader, deels af Præsten Christian Brorson, indtil han 1804 optoges i Kjøbenhavns Cathedralskole (nuværende Metropolitan-skole), hvorfra han dimitteredes 1811; erholdt Udmærkelse i første Klasse ved Examen Artium og Universitetets Sølvmedaille; blev indkaldt ved anden Examen 1813, og afsløvere i April 1817 den theologiske Embedsexamen (Laud.); var fra 1817 til Slutningen af 1818 Lærer i Religion og dansk Grammatik i Metropolitan-skolens nederste Klasse; derefter Lærer ved Garnisons-Skolerne; blev 1823 første Lærer ved det kongelige Døvsomme-Institut i Rbhon; gjorde i Aarene 1825 og 1826, med kongelig Understøttelse, en Rejse igennem den største Deel af Tydskland, det nordlige Italien, Frankrige, Belgien og Holland, for at blive bekendt med disses Landes fornemste Anstalter for Døvsomme; vendte tilbage mod Slutningen af 1826; blev d. 21de Februar 1827 tillige Præst ved Døvsomme-Institutet; d. 17de August 1836 Ridder af Danebroge. † 19de September 1838. — (Jvfr. Berl. Tid. 1838, Nr. 233).

Medarbejder i „Vorgervennen“ 1836—37. (Hertil leverede han bl. a.: Rejsen paa Etna, af Engel, overs. 1836, Nr. 18—21; Galileis Drøm, af Engel, overs. f. A. Nr. 21—23; Tobias Witt, af Engel, overs. f. A. Nr. 21; Brudstykker af Broughams Afhandling „om Kysten og Behageligheden af videnskabelig Dan-nelse“, 1837 Nr. 6—9). — (Lildeels efter Autogr.).

Schram (Andreas Lorenzen), f. d. 9de Novbr. 1785 i Bergen, hvor hans Fader Lorenz Angel Schram († 1792) var Robbersmed og gift med Catharina Lucia Gasmer († 1795); blev dimitteret til Universitetet fra sin Fødebyes latinske Skole i Efteraaret 1801; tog i October 1809 theologisk Attestats (Laud.); blev derefter Lærer, og

b. 22de Novbr. 1811 ordineret Katechet ved det kongl. Døbstumme-Institut i Kbhvn; d. 23de Maj 1821 Sognepræst paa Sejers under Sjællands Stift. † 14de Novbr. 1828. — * Mette Marie Christophersen.

Om Døbstummeunderviisningens Mulighed og Graden af dens Guldtsommenhed — et Program ved Institutets aarlige Døstidlighed. Kbh. 1812. 4to.

Kortfattet Ledetraad til Brug ved den kristelige Religions-Underviisning, af E. B. Callisen. Oversat. Kbh. 1816.

Ky dansk A-b og Læsebog for de første Begyndere, af E. B. Hallager. Gjennemseet og foretget med Morgen- og Aftenpsalmer af R. E. Rahbet og med Morgen- og Aftenbønner af A. E. Schram. Kbh. (1817). — Næste Billed- og Læsebog for de første Begyndere, af E. B. Hallager. Gjennemseet og foretget af R. E. Rahbet og A. E. Schram, med 8 Kbh. Kbh. 1818. — (Tilbeels efter Autogr.).

Schram (Johan Christian Gustav), f. i Kjøbenhavn d. 13de Juli 1802, en Søn af Conferenceraad, administrerende Directeur ved den almindelige Enkelasse samt Meddirecteur ved Livsforlikrings- og Forsorgelses-Anstalten, Christopher Schram (f. 1776, † 1847 i Kbh.) og Anne Johanne Christiane f. Jørgensen (f. 1780, † 1831, Datter af den i sin Tid ved sine mathematiske Kundskaber og sit Medarbejde ved 2den Udgave af v. Aphelens franske Lexicon bekendte Bogholder Geert Diderich Jørgensen, † 1810). Allerede tidlig lagde han sig efter de levende Sprog og gjorde især det franske til sit Hovedsag; foretog 1828 for egen Regning sin første Rejse til Frankrige og benyttede i Paris den berømte Grammatiker, Chapsals Underviisning; blev 1830 ansat som Lærer i Fransk ved det Kongl. Societets-Academi, og fik i denne Egenkab 1833 Understøttelse til et Ophold af fire Maaneder i Paris. Paa sin første Rejse havde han tillige besøgt Holland og de tydske Rhinprovincer, anden Gang gik han ud over Preussen og Sachsen, og hjem over England; foretog 1837 for egen Regning sin tredje Rejse til Frankrige, ved hvilken Lejlighed han atter gennemrejste hele England. I Paris opholdt han sig denne Gang et helt Aar, i hvilken Tid han deltog i flere litteraire Arbejder, dog uden at noget særskilt er udkommet under hans Navn. Blev optagen som corresponderende Medlem af "l'institut des langues", og stod i denne Tid især i Forbindelse med Professorens i udenlandsk Litteratur ved det franske Videnskabs-Academi, Mr. Ampère. — Blev 1821 Copist og 1826 Guldmægtig i den almindelige Enkelasses Bogholders-Comptoir; 1835 Under-Bogholder ssb.; 1842 i Raade og med Pension entlediget; d. 2den Juli 1844 valgt til administrerende Directeur ved den Sjællandske Jernbane. — * 1. 1826 Johanne Margaretha Klein (f. 1796 i Kbh., † 1835, Datter af Silkehandler Wilhelm Klein og Mette Maria fød Hoyer). * 2. 1837 Ida Johanne Høe (f. 1811 i Kbh., Datter

af Justitsraad, Radsferer ved den almindelige Enkeltskole, Emanuel Høe og Johanne Frideriche f. From).

Ereriten, Roman af Vicomte d'Arincourt, frit oversat efter den franske Original. I.—II. Deel. Kbh. 1825. (Conversationsbl. 1825, Nr. 33, S. 259—60).

Petites remarques sur la grammaire française de Noël et Chapsal, à l'usage des Danois. Copenh. 1828, 59 pagg. (L. T. 1829, S. 266—69; Rask's Litteraturlbl. S. 134—36, af E. Rasken).

Gesandten, Lykspil i 2 Acter af Scribe og G. Delavigne, overf. (Theaters-repert. Nr. 13). Kbh. 1829.

Principes de la langue Danoise et Norvégienne, accompagnés d'exemples de français et de danois en regard, servant à l'étude comparée des deux langues. Copenh. 1839. (L. f. L. o. R. III. 217—26).

Jernbane imellem Kjøbenhavn og Roeskilde. (Motiveret Beregning over Indtagterne og Udgifterne ved en Saadan). Kbh. 1840. 4to. 12 S. 2det Dpl. ibid. 1841. [af S. Hjorth og G. Schram]. (jvfr. »Dagen« 1810, Nr. 292, 293; Uffins R. Magaz. V. S. 172—84; 193—202).

Noget om Jernbanens Priser, i Kædel. 1847, Nr. 209, jvfr. Nr. 212.

Flere Lejlighedsdigte, hvoriblandt: »Den 28. Mai 1831«, aftrykt i »Samling af fædrelandshistoriske Digte, udgivet af Selskabet for Tryktskribedens rette Brug«. (Kbh. 1836). — (Tilbeels efter Autogr.).

Oversættelsen af: Galt's Reiser og Eventyr med Dampskibet Waterloo. 1ste D. Kbh. 1829. 88 S. 8., er formodentlig af G. Schram.

Schreyber (Johan Salamon Færø), f. 1772 i Brøndbyvester (ikke i Holbø) i Sjælland, Søn af Jens Rejnhard Schreyber, Cantor i Holbø, og Elisabeth Marie f. Færø; blev undervist af sin Fader, og besøgte derpaa i 2 Aar Roeskilde Skole, hvorfra han 1792 (ikke 1791) afgik til Universitetet; erholdt Udmærkelse ved anden Examen i det paafølgende Aar; afslørede i April 1798 den theologiske Embeds-examen (Laud.); var i henved 5 Aar Alumnus paa Vorhø's Collegium og i en Række af Aar Lærer i flere af Hovedstadens Instituter (Borgerbydeskolerne, Rink's Institut, Døttreskolen, det Schouboeske Institut); blev d. 6te Januar 1809 residerende Capellan ved Fredensborg Slotskirke, samt for Næmmerød og Grønholt i Sjælland; d. 5te Septbr. 1814 Sognepræst til Meelby f. St. † 12te September 1827.

Recensus quæstionis Summanæ: cur Othinæ doctrina christianæ cessarit. Disp. pro stipend. Colleg. Med. Haun. 1804. — Aftenerne i Sjælland (ogsaa under Titel: Læsebog for Fædrelandets Sønner og Døttre). I.—II. Deel. Kbh. 1805. (L. E. 1805, Nr. 47)

3 »Minerva« (Betænkninger over Vøgh's Forslag om en Lov-Kommission for vor danske Orthografi), 1805. III. 175—90; End et Par Ord i den orthografiske Sag, 1805. IV. 177—95; r. L. T. 1813, Nr. 46, af S. R. J. Bloch). — (Tilbeels efter Autogr.).

Schroll (Henning) rejste i 11 Aar i Westphalen, Holland, Brandenburg, Flandern og Skotland for at erhverve sig fuldstændig praktisk og

theoretisk Rundskab om Høravlen; hjemkom til Danmark 1790, og anlagde, med kongelig Understøttelse, et Høravlings-Institut paa Gaarden Lyffenssæde under Baroniet Drages-Trolleborg i Fyen; blev d. 28de Januar 1809 benaadet med Danebrogsmandenes Hæderstegn. † 17de Januar 1833, i sit 73de Aar. — * A. Ehrenreich. — (Jvfr. Thaarups Statistil I. S. 69—72; Rawert om Industrien, S. 100; Handels- og Industri-Ldb. 1823, Nr. 69; 1824, Nr. 52).

Beretning om Høravlens Tilstand paa Høravlings Institutet Lyffenssæde i Fyen, samt om Hørrøns Dyrkning og Behandling i dette Institut, inbf. i Priis-Skriftet: „Om Høravlens Bigtighed for Danmark, o. s. v., af E. W. Rafn“, i Landhuusholbn. Selsk. Skr. 7de Deel, S. 1—38; ogsaa særskilt trykt. Kbh. 1803.

Schrydstrup (M. G.), Skolelærer og Kirkesanger i Ørslevunderstov, Bringsstrup Sogn, ved Ringsted. † 19de Juli 1839, 29 Aar gl.

2 Artiller, ang. Probst Bengon i Ringsted, i „Kjøbenhavnsposten“ 1836, Nr. 102 og 127. (Forf. blev herfor ved Lands-Over- samt Hof- og Stadsrets Dom af 14de August 1837 idømt en Bøt af 50 Rbd. Sølvt til Sore Amts Fattigkasse, hvorhos hans Udbøtelse mortificeredes m. m.; jvfr. Øst's „Materialier“, S. 767).

Schröder (Johannes), f. i Præstø d. 14de Maj 1793, Søn af Fabrikør Peter Schröder og Elise Carithe Freder. f. Landerup; blev d. 8de Juni 1808 Cadet i Militair-Institutet i København; d. 8de Januar 1810 Secondlieutenant; d. 15de Januar 1814 Premierlieutenant, og d. 24de Februar 1827 Capitain i det Slesvigske Infanteri-Regiment; d. 28de Juni 1840 Ridder af Danebroge; d. 1ste Juli 1842 Major ved 15de Linie-Infanteribataillon (med Anciennitet af 1/2 1841); modtog 1843 den Saksen-Weimarste Civil-Fortjeneste-Medaille. — * 1818 Francisca Amalia Pauly, Datter af Gehejme-Domaineraad Georg Friederich Pauly og Maria Catharina f. Ahlerø.

Geschichte und Beschreibung der Stadt Schleswig. Mit einem Panorama, die Ansicht der Stadt von dem Neuenberge aus darstellend. Schleswig, 1827.

Topographie des Herzogthums Schleswig. I.—II. Theil. Schlesw. 1837. 4to.

Topographie des Herzogthums Holstein und des Fürstenthums Lauenburg, und der freien und Hanse-Städte Hamburg und Lübeck. I.—II. Theil. Oldenburg 1841.

3 „Staatsbürgerl. Magazin“ (Ulrich Petersens u. Johan Möllers egenhändige Brieft, welche die historische Beschreibung der Stadt Schleswig, die Jener im Manuscript hinterlassen hat, betreffen. Mitgetheilt, i Bd. V. (1825), S. 745—56; Ulrich Petersens seiner Beschreibung der Stadt Schleswig vorgesezte Zueignung, Bd. VII. (1827), S. 229—36; Nachrichten, die Stadt Schleswig betreffend, 1std. S. 740—49).

Grundriß der Stadt Schleswig mit der nächsten Umgebung, aufgenommen und gezeichnet. 1823. Gezeichnet von Jäck in Berlin. (Prov. Ver. 1825, III. 501).

Amt, og 1841 i Sønder-*Things*-Syffel. — * *Sigridr Ingibjörg* (f. 1823), Datter af Handelsmand *Die Sandholt* og *G. A. Sandholt* paa *Budum*.

Jørgen Jørgensens Usurpation i *Jóland* i Aaret 1809. Historisk frem-
sat, og med nogle faa Bemærkninger ledsaget. Kbh. 1832. 48 S. (Kbhpost. 1832,
Nr. 169, 72, 73, 74, 79, 80, 81, 85).

Anglysning um *Vesturamtsins* opinbera búskapar hjásjóð fyrir Arin 1827 til
1839 útgáfin af stjórnendum ens sama Amtmanni *B. Thorsteinson* Riddara af *Dan-*
nebrogen og Sysslumanni *S. Schulesen* i *Snæfellsness* Sysslu. Videyar *Klaustri*,
1839. 16 blss. 8. ("Fjölnir" VI., bls. 61—62).

Schulin (**Sigismund Ludvig**, Greve), f. paa *Frederiksdal* d. 16de
Oct. 1777, Søn af Kammerherre *Freder. Ludvig Greve* af *Schulin*, til
Frederiksdal (f. 1747 i Kbh., + 1781 sld.) og *Sophia Hedenvig v.*
Warnsted (f. 1753, + 1807, en Datter af Capitain *Johann Ludvig*
v. Warnsted og *Maria v. Haltern*). Blev i April 1795 privat instrueret
ved *Kjøbenhavns* Universitet; underkastede sig d. 1ste November 1796 den
latinist-juridiske Forberedelses-Examen med Charakteren: „*Admissus cum*
laude præcipua“ (jvfr. *Wabens* *Univ.-Journ.* V. 42); afsløverebe i
Januar 1807 den juridiske Examens theoretiske Prøve (Laud.); blev Be-
sidder af *Frederiksdal*; d. 16de Maj 1824 Kammerherre; f. A. Amtmand
over *Præstø* Amt (til 1831); udnævntes d. 1ste August 1829 til Ridder
af *Danebroge*. + 31te Decbr. 1836. — * *Lovise Elisabeth Brown*
(f. 1785 i Kbh.), Datter af *William Brown* og *Margaretha Elisabeth*
Brown.

I. N. R. R. Om den frie Presse, dens Brug og Misbrugen mod dens
Misbrug. Af *E. Frederiksen*. Kbh. 1835. 44 S. 8. (Kbhpost. 1835, Nr. 220, af
K. E. Sibbern).

Schulz (**August Diderich**), f. d. 12te Maj 1788 i *Kiel*, Søn
af deputeret Borger og Kjøbmand sld., *Johann Philipp Schulz* og
Dorothea Augusta Schulz; blev d. 6te Februar 1807 Secondlieute-
nant i Sø-Etaten; d. 28de Juni 1809 Ridder af *Danebroge*; d. 31te
Juli 1815 Premierlieutenant; d. 27de August 1820 Capitainlieutenant;
d. 12te Marts 1831 Capitain; var ansat som Kryds- og Toldinspecteur, og
udnævntes d. 29de Decbr. 1838 til Told- og Consumtions-Inspecteur i
Beile; erholdt d. 13de Marts 1840 en ny Affeb af Sø-Etaten som Com-
mandeur-Capitain. — * *Christophine Lovise Holm* (f. 1788 i
Helsingør, Datter af Kjøbmand *Christoph Holm* og *Jnger Lovise* fød
Warnheim).

Beskrivelse af et Steds Ophaling paa Land til Reparation, i "Archiv for Sø-
væsenet" Bd. VIII. 1836, S. 60—66.

Schulz (Christian Eichenbroch), f. d. 23de September 1763 i Middelfart, hvor hans Fader Johan Anton Schulz var Farver og givt med Annike Mette Rassenberg. Han besøgte i 5 Aar Latinskolen i Odense, afgik derfra til Universitetet 1784, og afslørede i April 1789 den theologiske Embedsexamen (Laud.); studerede derefter den kritiske Philosophi; vandt 1796 Universitetets Guldmedaille for en Afhandling til Besvarelse af den Aaret iforvejen udsatte philosophiske Priisopgave: „Num philosophari de Deo possumus sine *Antropomorphismo*? Et si non possumus, qualis non repudiandus?"; blev d. 21de Decbr. 1796 (ifke 1797) residerende Capellan i Maribo og til Hillested paa Laaland; d. 27de November 1816, efter Ansøgning, i Naade og med Pension entleddiget. Var tillige Ejer af Bogtrykkeriet i Maribo. † 12de December 1824. — * Charlotte Lucilie Pedersen († 1/2 1835). — (Jofr. Thaarups fædrenel. Nekrolog f. 1821—26, S. 330).

Redacteur og Forlægger af „Dollands- og Høsteds-Stifts allern. priv. Adresse-Contours Efterretninger. 1808—1824 (Nr. 97). Maribo. 4to. (Jofr. Collegial-Lib. 1826, S. 230). — (Tilbeels efter Autogr.).

Schulz (Ditlev Carl Frederik), Inspecteur ved Gæværffabrikken paa Hellebøl; blev d. 28de Januar 1812 benaadet med Dannebrogsmændenes Hæderstegn. † 22de Novbr. 1836.

Beskrivelse over en af ham opfundnen Døn til at brænde Tørveful i i Handels- og Industri-Lib. 1811, Nr. 7, med et Kobber; Underretning om en Forbedring ved samme, *ibid.* Nr. 22.

Bemærkninger over Naaden at tilberede Tørveful, m. R., i „Efterretninger fra Selsk. f. indentl. Kunstflid“ I. S. 723—30.

Om Gas af Tør, i Urfin's „Magazin for Kunstn. og Haandværkere“, I. S. 189—190; Om Tørveforfælling, *ibid.* S. 337—41; Gas af 25 forskellige Træsorter, *ibid.* S. 284—86. — Meddelelse om, hvorledes han paa sig selv har prøvet Revaccinationen, i Bendt's „Bidrag til Børnetoppernes og Vaccinationens Historie i Danmark“, 1836, S. 44—49.

Schulz (Peter Heinrich), f. d. 2den Marts 1772 i Hamborg, hvor hans Fader Johan Heinrich Schulz da var Kjøbmand, siden i Altona. Sønnen lærte Handelen og fik tillige en videnskabelig Dannelse; overtog derefter sin Faders Handel; opholdt sig siden meget i Jylland, hvor han i Varde havde en Tobaks-Fabrik, som han i flere Aar fortsatte, og drev tillige i Forbindelse dermed Handelsforretninger; blev 1801 Premierlieutenant ved det danske Landværn; tog efter Krigen sin Afked, og erholdt Capitains Charakter; opoffrede sig igjen til Handels- og Fabrikbestæftigelse. † 30te Maj 1822 i Altona. — * 1. Ingeborg Christine Fridsch (f. 1777; separ., † 1831), en Datter af Justitsraad, Dr. med. og Stiftsphysicus i Ribe, Andreas Grausing

Frausling Fridsch. * 2. Henrica Morville, næstældste Datter af Degnen i Nørre-Nisum i Ribe Stift, Land. Theol. Gregers Morville og Dorothea Wenster. — (Thaarups fædrenel. Retolog f. 1821—26, S. 151—52; jøfr. Prov. Ber. 1822, IV. S. 55—57; 1823, I. S. 163—164 og IV. S. 130—32; Lübker's u. Schröder's Skriftsteller, Ber. II. S. 554).

Farve- og Blegebog eller Billedning i den Kunst selv at farve Uldent, Silke, Bomuld og Linned ægte og varigt &c. Til Huusholdningsbrug af E. F. Permb. stædt. Oversat af det Lybste. Kbh. 1820. (L. L. 1823, S. 14—16).

Noget om Hyppighed, i „Tids og Hebe“ 1803, II. 273—74.

Bidrag i „Nyeste Stilberie af Kbhvn“ (Forflag til at forfærdige Klugskær af Pap, 1811 Nr. 17; Om Bankbørlernes Cours, f. A. Nr. 24; Om Conditioner og Opsættelser ved Børs-Auctioner, f. A. Nr. 81; Om Ager, 1817 Nr. 6; Noget om Gattigvæsen, 1818 Nr. 13; Kan en Debitor, som har givet en Forskrivning i Sølvværdie, paasøbe sin Creditør Betalingen i rede Sølv? f. A. Nr. 22; Ønske om en Forandring med Beresobligationer med videre, 1819 Nr. 52; Beskindsigt Satep med Meere, 1820 Nr. 32; Redningsmidde i Jidsfare, 1821 Nr. 13; I dit Ansigt's Eved skal du æbe dit Brød, f. A. Nr. 25; Forsøg om Kjøbskædernes Afgøgen, med særdeles Hensyn til det danske Monarkie, f. A. Nr. 32, 33; Indretning, hvorved en stor Deel af Hamborg forsynes med Vand, f. A. Nr. 44; Sammelt og Rpt fra Hamborg og Altona, f. A. Nr. 90, 91).

Bemertungen über die drei im zweiten Heft der Kieler Beiträge eingerückten Aufsätze über Armencolonien, i Prov. Ber. 1821, V. S. 102—9.

Schulz (O. F.), Land. Philos.; ansæes for at være en Pseudonym.

Samvittighedsørgsmaale til Fr. Pastor Grundtvig, eller fuldstændig Gjendrivelse af hans nyeste Paastande om Christendommens Føvefsætninger samt af hans Beskydninger mod det 18de Aarhundre's Oplysning. Kbh. 1825. (Jøfr. Conversationsbl. 1825, Nr. 84—85, 88, af A. Esmarck).

I „Telegraphen“ (Nogle Ord i Anledning af Fr. Pastor Esmarck's Apostole for Fr. Pastor Grundtvig, i V. Aarg. Nr. 2—3; særst afr. Kbh. 1825. [Jøfr. Conversationsbl. 1825, S. 758—60, 765—68, 775—76, 782—84, af A. Esmarck]; Over sand Religion, f. A. Nr. 44. [„Statsvennen“ 1825, Nr. 21]; Esmaabidrag, i II. Aarg. Nr. 28).

Bidrag til en Critik over den augsburgske Confession, i „Nyeste Morgenpost“ 1833.

Schumacher (Caspar), døbt d. 12te Januar 1794 i Kjøbenhavn, Søn af nedenanførte Etatsraad, Professor Christ. Friedr. Schumacher og Anne Sophie f. Willag; lever som Informator i Kbhvn.

Har oversat: Trostuds-Blomsten. Novelle af B. G. Beder. 1829. — Røver-Admiralen, eller: Den able Jngling, af van der Velde. 1830. — Dvindehønnen, efter det Lybste. 1831. — Blodmarken ved Waterloo, eller den reissafne Pusar. Samt nogle historiske Scener af Oversømmelsen 1825, af B. Blumenhagen. 1832.

— Greco Maltori, eller Bandidforbundet. Efter det Tydske. 1833. — Calabreseren eller Lazzaron-Prindsen, en historisk-romantisk Fortælling af P. C. R. Bellani. I.—III. Deel. 1836; samtlige trykte i Kbhvn.

Schumacher (Christian Andreas), Brodersøn af nedenanførte Conferenceraad, Professor Heinr. Christ. Schumacher; er f. d. 6te September 1810 i Ljornelund i Sjælland. Hans Fader var Kammerjunker, Capitain, Chef for Raquetcorpsen og Divisions-Adjutant i General-Adjutant-Staben, Andreas Anton Friedrich v. Schumacher, Ridder af Danebroge og Danebrogsmand m. m. (f. 1782 i Segeberg i Holsteen, † 1823 i Kjøbenhavn). — Han erholdt sin første Skoleunderviisning paa Frederiksbærg, hvor Omgivelserne neppe have været uden Indflydelse paa hans senere Studium af Naturvidenskabene. Efter hans Faders tidlige Død overtog hans fornævnte Onkel Ledningen af hans Opdragelse, og gav ham paa Grund af det mathematiske Talent, han troede at spore, i Pension hos Mechanikeren Repsholdt (Faderen), hos hvem han forblev i tre Aar som Elev indtil sin Confirmation. Samtidig nød han Underviisning i Mathematik af nuværende Professor Hansen i Gotha og Dr. Clausen i Dorpat, som dengang var Observator hos hans Onkel. Imidlertid søgte han en højere videnskabelig Dannelse, end den, han erholdt hos Repsholdt, og valgte hertil den militaire Vej; indtraadte, i Juli 1826, som Underofficer i Dronningens Livregiment i Glücksstadt, for at erhverve sig de militaire Kundskaber og Færdigheder, hvorved han lettere maatte kunne indtræde som Elev paa Landcadet-Academiet i en til hans Alder svarende Klasse. Dette skete i Sommeren 1828, og i Efteraaret 1829 tog han Officers-Examen med bedste Charakter. Det nærmest følgende Aar forblev han paa Academiet som Page, og ansattes derefter, fra 1ste Januar 1831 at regne, som Secondlieutenant ved det slesvigiske Cuirassier-Regiment (i Hofsens) med sin tidligere Anciennitet. 3 September 1833 commanderedes han til at deeltage i Græbemaalingen under hans fornævnte Onkel, ved hvilket Arbejde han forblev indtil 1838, da han commanderedes til, under afskøde Oberst v. Prangen, at deeltage i Opmaaling og Nivellement af den dengang projecterede Chaussee gennem begge Hertugdømmer Slesvig og Holsteen. Imidlertid han endnu var commanderet ved Græbemaalingen, men paa Liden, da det praktiske Arbejde var standset, holdt han i Vintrene 1834 og 1835 offentlige Forelæsninger i Zæhne over den mechaniske Deel af Naturlæren for Kunstnere og Haandværkere, i hvilken Anledning Selskabet for Naturlærens Udbredelse udnævnte ham til virkeligt Medlem. Den 8de April 1836 forelagde han det Rgl. Danske Videnskabernes Selskab et Instrument til at maale Hurtigheden af tonende Strænges Svingninger, hvorfor han senere erholdt Selskabets

Solymebaille (s. Orsted's Oversigt over Vidensk. Selsk. Forhandl. 1842, S. 65); holdt i Vinteren 1838, under sit Ophold i Horsens, ved Undersøttelse af Selskabet for Naturlærens Udbredelse, lignende Forelæsninger, som de tidligere i Jyske; commanderedes i Foraaret 1839 til et Arbejde under Oberst v. Prangen ved Undersøgelse og Nivellement af en dengang projecteret Jernbane fra Altona over Segeberg til Kiel og Neustadt. Efter at have fuldenbt det ham overdragne Arbejde, ansøgte og erholdt han en Rejsetilladelse til Lybftland, deels for at fortsætte sit Studium af Physik og Chemi, deels, og fornemmelig, for praktisk at blive bekendt med Jernbanevæsenet, hvortil den da under Arbejde værende Jernbane fra Magdeburg til Leipzig afgav den bedste Lejlighed. Han opholdt sig derfor i meer end 2 Aar ved Universitetet i Halle, hvor han tillige fortsatte sine Studier i de forskjellige Grene af Naturvidenskabene, især under Râmz, Schweigger, Rosenberger og Erdmann; gik derfra til Leipzig og Dresden, for at blive bekendt med den allerede i nogle Aar aldeles fuldenbte Jernbane imellem disse toende Stæder, og drog senere til Jena, hvor han næsten udelukkende beskæftigede sig med Chemi under Döbereiner (s. Leipziger Allgemeine Zeitung Nr. 76, 1841, März 17.). — For udelukkende at kunne sysselsætte sig i videnskabelig Retning, blev han ifølge Ansøgning sat à la suite fra 1ste Juli 1841 at regne, og vendte nogen Tid efter tilbage fra Udlandet; holdt i Vinteren 1841 i Horsens populære Forelæsninger over de vigtigste af Astronomiens Hovedlærdomme (hvilke han senere udgav i Trykken); traadte fra 1ste Juli 1842 paa Wartpenge; opholdt sig herefter i Kjøbenhavn og rejste i Foraaret 1844 til Petersborg, for at deeltage i Jernbaneanlægget fra Petersborg til Moskwa. Saa fordeelagtige de Tilbud end vare, der i denne Anledning gjordes ham, saae han sig dog ikke i Stand til at gaae ind derpaa, da det steds var en Betingelse, at han skulde blive russisk Undersaat, hvortil han elskede sit Fædreland for højt; derimod overtog han en midlertidig Ansættelse hos Astronomen, Gehejmraad v. Struve, Directeur for det store kejserlige Observatorium Pulkowa, hvor han, foruden at være sysselsat med daglige astronomiske Arbejder, tillige optog en Situationsplan af Eggen omkring Pulkowa tilligemed et fuldstændigt Nivellement, som udgjøre de toende første Plancher i Struve's „Description de l'observatoire de Poulkova“; undersøgte endvidere, ifølge Struve's Anmodning, i Forening med een af de derværende Astronomer, Dr. Peters, Normalthermometerne (s. foranførte Descript. de l'obs. de Poulk.), og anstillede fremdeles, paa Opfordring af Struve, en Undersøgelse om Jseens lineaire Forandring forsaavidt denne er en Function af Temperaturen, om hvilket Arbejde han d. 15de Septbr. 1845 afgav en fuldstændig Afhandling til Struve, for ifølge hans Bestem-

melse at optages i „Mémoires des étrangers de l'Académie Impériale de St. Pétersbourg“ (s. Comptes rendus de l'Académie Imp. d. sc. de St. Pétersb. pour 1845; Bullet. de l'Acad. Imp. d. Sc. de St. Pétersb. No. 81, 83, T. IV.; l'Inst. No. 649, p. 397; Poggend. Ann. LXVI. 298; Erdm. u. March, XXXV. 315). — Han vendte sildig i Efteraaret 1845 tilbage til sit Fødeland, og har siden opholdt sig i Kjøbenhavn, hvor det Kgl. Danske Videnskabernes Selskab, efter foregaaende Indberetning om hans fornærnte Undersøgelse, understøttede ham til at fortsætte denne, samt til at udvide den paa Undersøgelse om Jerns Varmeledningsevne (s. Drsteds Overs. f. 1845, S. 135—36). Af hans Afhandling over dette Æmne blev det første Affnit, nemlig: „Beretning om de til Basis (for den omhandlede Undersøgelse) tjenende almindelige og specielle Thermometer-Undersøgelser“, indleveret under 16de December 1846 (s. Drsteds Oversigt for 1847, S. 83—84); det andet Affnit: „Om Jerns Varmeledningsevne“, indsendtes til Selskabet i Slutningen af October 1847, og tillige en Memoire derom (til Optagelse blandt „de skandinaviske Naturforskeres Forhandlinger i 1847“, idet han ved dette Møde holdt et Foredrag herover, saavel som over de directe Solstraalers forskjellige Indskydelse paa forskjellig farvede Legemer (Thermometre), og om Constructionen af et Instrument til at maale denne Differens, hvorved han meente at mange Anomalier i Plantogeographien vilde vorde hævede, og hvilket Instrument formenes tillige nøjagtig i Grader at maale Himlens Baaehed). 3 Februar og Marts 1847 holdt han i den polytechniske Lære-Anstalt en kort Række af Forelæsninger over Anvendelsen af „de mindste Quadraters Methode“ paa naturvidenskabelige Undersøgelser.

Logarithmer med 4 Decimaler til de naturlige Tal fra 1 til 1000, med vedfæiede Proportionaldele for Tallene fra 1000 til 10000, samt *Logarithmer*, tjenende til Lettelse ved Renteberegning. Med Hensyn til Skolebrug, saavel som til stadig Anvendelse i det daglige Liv. Kbh. 1846. 8 S. 4to. (Berl. Tid. 1846, Nr. 105; Kbhpost. 1846, Nr. 109).

Kosmos. Udkast til en fysisk Verdensbeskrivelse af Alexander von Humboldt. Oversat. Første Bind. Kbh. 1847. [udkom, 1846—47, i sex Hefter]. (Berl. Tid. 1846, Nr. 250; Kbhpost. 1846, Nr. 257; Fædrel. 1847, Nr. 74). 2. Bd. 1. H. ibid. eod. (Fiyv. Post. 1846, Nr. 5).

Om Forelæsninger over Astronomien, i „Maanedsskr. og Repertorium for Almue-Skolelærere“ IV. Aarg. S. 201—17; 257—72; 353—73; 433—43; V. Aarg. S. 33—57; 65—73; 161—78; 241—61; 273—88; 289—307; 321—36; 385—90; 472—83. Samlede aftrykte under Titel: De vigtigste af Astronomiens Føveundervisnings, populært fremsatte. Med 56 Træsnit. Kbh. 1844. (udkom i 2 Hefter).

3 „Skandinaviske Folke-Kalender“ for 1843 (Kalender for 1843, ordnet m. m.; Dampmaskinen, fremskillet med 21 Træsnit, S. 4—33; Ebbe og Floed, med 3 Træsnit, S. 67—72. (Overs. paa Jørandt i „Fjölirn“ VI. bls. 44—51); Perles

figureren *Pescicola*, historisk Meddelelse, med 1 Træsnit, S. 72—76; Forbedringer ved Prødens Tilberedning, af Dufaire de Montmirail, S. 76—77, med 1 Træsnit; Planetsystemet, fremstillet, med 9 Træsnit, S. 141—62; — i Samme for 1844 (Kalender for Christne, Jøder og Muhammedanere, S. I—XVII; Læse over Sladernes geographiske Besiggenhed i de tre nordiske Riger, S. XVII—XXIV.; Verdenshavet, S. 26—35; Epogellet paa Blotbjerg, S. 68—72; Planetsystemet, forstf. S. 107—135; Om Stjernerbilleberne, S. 171—86).

Om Luftballoner, i Grønlunds »Danst Folkekalender« for 1846, S. 107—17.

Redacteur af: Nordlyset. En folkelig Tidende for Naturvidenskab og Kunst. Afb. Begyndt i Januar 1848. Afb. R. 8. (R. Aftenbl. 1848, Nr. 4; Berl. Tid. 1848, Nr. 11.

Tidligere enbeel Bidrag i udenlandste Plade og Tidsskrifter, deels med, deels uden Mærke; senere ligeledes i indenlandste, bl. a. i »Kjøbenhavnsposten« (f. Ex. 1843, 14. Juni (De Bulls Concert); 1843, 24. Aug.; 1843, 29. Decbr. (Anmeldelse af Fr. Grønlunds »Fedor og Louise«); 1844, 1ste Jan. (Anmeldelse af Peibergs »Urania«; Le Berriers Planet, 1846, 4. Decbr.). — Tale ved Paandbærter-Dannelsesforeningens Stiftelse, i »Den Berlingske Tid. 1847, 18de October. — (Revid.),

Schumacher (Christian Friedrich), f. d. 15de Nov. (1ste Oct.) 1757 i Glückstadt (1ste Glücksburg), hvor hans Fader Joachim Christian Schumacher var Underofficer (1ste Major) i det Slesvigske Infanteri-Regiment og gift med Caroline Magdalene Kosten. Han kom 1768 i en Borger-skole i Rendsborg, og lagde sig siden April 1770 tillige efter Medicin og Chirurgi, under Vejledning af Regimentschirurg Mehl; blev 1773 ansat som Compagnischirurg ved det daværende Mønske (siden det Oldenborgske Infanteri-) Regiment; rejste i September 1777 til Kjøbenhavn; blev d. 14de Septbr. 1778 Professor ved Kjøbenhavns Universitet, hos daværende Justitsraad, Professor Medicinæ C. F. Kottbøll; tog i Efteraaret 1779 Examen ved det anatomisk-chirurgiske Amphitheater; holdt siden 1781 anatomiske Privatforelæsninger; var fra April til September 1784 Overstibslæge paa Linieskibet »Oldenburg«; blev i samme Efteraar Reservechirurg ved Amphitheatret; i Juli 1785 Underchirurg ved Frederiks-Hospital; i August f. A. tillige Adjunct ved det nyoprettede chirurgiske Academi, ved hvilket han d. 1ste Septbr. 1786 underkastede sig Examen (1ste Char.); tiltraadte i September 1786, understøttet af det Cappelske Stipendium, en Rejse til Paris og London, hvorfra han vendte tilbage i Juli 1789; blev derpaa tillige Lector i Chemien ved det chirurgiske Academi, og 1790 endvidere Lærer i Mineralogi ved Naturhistorie-Selskabet; d. 20de April 1792 (1ste 1793) Regimentschirurg ved det kongl. Artillericorps; i April 1794 Med-Examinator og i Octbr. 1795

ordentlig Professor ved det chirurgiske Academi, samt Overchirurg ved Frederiks-Hospital; 1803 Medlem af det Kongl. Sundheds-Collegium og af Vaccinations-Commissionen, samt i April 1808 af Medicinal-Providerings-Commissionen for Danmark og Norge og af Over-Directionen for Feltets Medicinalvæsenet; d. 28de Januar 1811 Ridder af Danebrog; d. 8te Juni s. A. Hofchirurg; afgit s. A. som Overchirurg ved Frederiks-Hospital; neblagde 1813 sine Embeder og drog ud paa sit Landsted Frydenlund, i Nærheden af Kjøbenhavn; kom 1816 atter tilbage til Hovedstaden, og begyndte paany sin Praxis; erholdt d. 1ste Novbr. 1817 Æresdiplom som Doctor Medicinæ ved Kjøbenhavns Universitet, hvorefter han den 9de December 1819 udnævntes til Professor ordinarius i Anatomien, samt til Inspector ved det anthropologiske Museum; festsigeholdt d. 14de Septbr. 1828 sit 50 Aars Embeds-Jubilæum, og udnævntes samme Dag til virtelig Etatsraad (s. Kbhvns Skilber 1828, Nr. 75. 76. 77; "Dagen" 1828, Nr. 222; Kbhvns flyv. Post 1828, Nr. 75; Oratio quam ad festum semiseculare C. F. Schumacheri celebrandum habuit J. D. Herholdt. Hafniæ, 1828). Var Medlem af Directionen for Frederiks-Hospital (§ 1819); Æresmedlem af de medicinske Selskaber i Kjøbenhavn og Philadelphía; af det naturforskende Selskab i Moskva; Medlem af det Kgl. Danske Videnskabernes Selskab (§§ 1808); af det linnæiske Selskab i London; det phytographiske Selskab i Göttingen; udenlandsk Æltesfor i det mineralogiske Selskab i Jena; corresponderende Medlem af Videnskabernes Akademiet i München og af det medicinske Selskab i London; samt Medlem af flere andre inden- og udenlandske videnskabelige Samfund. Bahl har opslidt en ny Planteslægt efter ham "*Schumacheria*" (s. Naturhistorie-Selskabets Skrifter VI. S. 122); ligeledes har R. Sprengel i hans "*Genera plantarum Goetting.*" 1830, opstillet en anden Planteslægt under Navnet "*Schumacheria*" (s. Kroyers Naturhist. Tidsskr. I. S. 576—77). † 9de December 1830 i Kjøbenhavn. — * 1. $\frac{3}{4}$ 1792 Anne Sophie Müller, f. Willaß († i Jan. 1794). * 2. $\frac{1}{8}$ 1804 Margrethe Seegaard († 1808). * 3. $\frac{1}{2}$ 1813 Cecilie Marie Schouw, f. Bagger, Enke efter Factor Poul Johan Schouw († 1808) i Frederiksnagore i Ostindien. — (Autobiographi i Universitetets Acta Solennia i Anledning af Reformations-Jubelfesten 1817, p. 23—28; Retnolog i "Dagen" 1830, Nr. 296 og 297; L. L. 1831, S. 52—63; Biographi, af A. v. Schönberg, i Leipz. L. Z. 1831, Intelligenzbl. Nr. 80. 86. 92, og derfra i N. Retnolog der Deutschen, 8. Jahrg. 1830, II. S. 836—51. [særskilt aftrykt og foræet: Zur Biographie des Etatsrathes E. F. Schumacher von Alb. v. Schönberg. Copenh. 1837. 20 S. 4.]; Galliens Medicin. Schriftsteller, Lex. XXXII. S. 235—37; Lückers u.

Schröder's Lex. II. S. 557—59; jvfr. „Tids“ 1793, III. 249—50, Noten; M. f. L. XX. S. 378—81; Fr. Thaarups „Kopenhagener Børsenhalle“, Vd. I. S. 78; Rbhypst. 1830, S. 976; Nyeste Morgenpost 1830, S. 1383 og 1403; „Dagen“ 1830, Nr. 302; 1831, Nr. 239. — Portrait, lithographe (efter hans Død) af Mendel).

Bemertung einer Schußwunde; unter Feinz. Callisen's Vorfig d. 15. April. Copenhagen, 1778; — Einige mytologiske Bemertungen bei Zerlegung verschiedener Leichnahmen; under P. Callisen's Vorfig d. 15. Decbr. ibid. 1779; — Von dem Nutzen der Eotunnischen Wassergänge; under Lode's Vorfig d. 21. März. ibid. 1781. (alle tre forsvarede i det chirurgiske Disputer-Selskab). — Medicinisch-chirurgische Bemertungen. (Kopfverletzungen betreffend). I. Band. Copenh. 1800. (L. E. 1800, Nr. 39, af R. Frankenau; R. allg. D. Bibl. Bd. 65. St. 1. S. 45; Jen. L. J. Jahrg. 4. Ergbb. 1. S. 25—27 (jvfr. L. E. 1805, Nr. 32, af J. D. Perholdt); Leipz. Jahrb. f. Lit. 1800, Bd. 3. S. 497—98; Med. chir. Zeit. 1801, Bd. 2. Nr. 31, S. 90—93; Allg. med. Annal. 1801, Febr., S. 137—38; März, S. 219; Med. and phys. Journ. 1801, Octbr.; Göt. A. 1802, S. 127; Tübing. Anz. 1802, S. 265—66). — Versuch eines Verzeichnisses der in den Dänisch-Nordischen Staaten sich findenden einfachen Mineralien, mit Tabellen der einfachen Gesteine nach ihren vortwaltenden Bestandtheilen. Kopenh. 1801. 4to. (R. Allg. D. Bibl. LXXXI. 414—20). — *Enumeratio plantarum in partibus Sielandiae septentrionalis et orientalis*. Pars. 1.—II. Hafn. 1801—3. (L. E. 1801, Nr. 32; 1805, Nr. 48; Allg. D. J. 1807, Jan. S. 193; Leipz. L. J. 1805, S. 406; Partenkils Medic. chirurg. Zeit. Bd. 3. 1806, S. 202 fig.; Jen. L. J. 1807, Nr. 25; R. A. D. Bibl. LXXXI. 423; jvfr. L. E. 1810, Nr. 25). Paa Danst: Den Kjøbenhavnske Flora, eller Fortegnelse over Planterne med tydelige Beskrivnings Deele, som vore vildt omkring Kjøbenhavn, af E. F. Schumacher; oversat af det Latinske, og forøget med de danske Trivialnavne, samt et Register, af E. E. Rielsen. Kbh. 1804. (L. E. 1806, Nr. 4; R. A. D. Bibl. C., 360). — Lærebog i Anatomien. Iste Deel, indeholdende Beenlærren. Kbh. 1807. (L. E. 1809, Nr. 1, af M. Eijelbærup; Bibl. for Læger I. 1809, S. 127—28). — De officinelle Lægemidler af Planteriget, som vore vildt eller kunne dyrkes i de danske Stater, ordnede efter de forskjellige Aartider, paa hvilke de indsamles. Af E. F. Schumacher og J. D. Perholdt. Kbh. 1808. 8. 4to. (L. E. 1809; Nr. 47; Bibl. f. Læg. I. 1809, S. 148—151). Pertil udkom (af St. Peger): *Herbarium pharmaceuticum*, eller Afbildninger til Prof. Schumacher's og Perholdt's Fortegnelse paa officinelle Lægemidler. Kbh. 1825. 8. Med. 8vo, med 141 illum. Kob. (L. E. 1827, Nr. 17).

Essai d'un nouveau Système des habitations des Vers testacés. Copenh. 1818. (1817). 4to, avec XXII. planches. (Göt. A. 1823, S. 70—72; Oens „Jtis“ 1825, I. 706—33 (Udtog ved Fr. S. Leudart); Férussac Bullet. des Sc. naturelles etc. T. 3. 1824, p. 232—37).

Medicinsk Plantelære for studerende Læger og Pharmaceutiker. I.—II. Bd. Kbh. 1825—26. (L. E. 1826, Nr. 31; 1827, Nr. 6; Bullet. des Sc. méd. 1828, Juil.; Jen. L. J. 1829, Ergbb. Nr. 95, S. 375—76; Summ. d. Med. 1829, Bd. 3. S. 539).

Descriptio musei anthropologici Universitatis Hafniensis. Hafn. 1828. 4to. [ej i Boghandelen]. (M. f. L. I. 213—29, af D. F. Eschricht, jvfr. Forf.'s Anti-

kritik i *Rbhøns Skilderi* 1829, Nr. 54, S. 849—81; *Rbhøst.* 1829, S. 453—54; *Bibl. f. Læg.* XI. 308—10, af E. Otto; *Casper Repert. d. Heilskd.* XXVII. 267—274, af E. Otto; *Aug. P.* 3. 1830, IV. Ergjbl. Nr. 67, S. 526, af E. Otto; *Summ. d. Med.* 1830, Bb. 3., S. 534; *Peder Annal. d. Heilskd.* XXII. 114—19, af Jäger).

3 *Naturhistorie-Selskabets Skrifter* (En Ljungspats Beskrivelse og Undersøgelse; Om *Bobartia* Linn.; Om *Attelabus longimanus*, i III. Iste P. S. 1—16. (E. G. 1794, Nr. 14); Om Slægten *Paullinia* Linn., sfb. 2det P. S. 115—32. (E. G. 1795, Nr. 24); Om krykthalbærende *Paarceolith*, sfb. S. 133—36; Nogle Mineralier af Gieseren og de deromkring liggende Øer, IV. 2det P. S. 188—205; Fortegnelse og Beskrivelse over nogle grønlandke Mineralier, sfb. S. 206—33).

3 „*Biblioteket for Læger*“ (En unaturlig Gødsel efter en sersaarig Frugtommelighed, I. 1809, S. 7—25; En Sammenboring i Endetarmen, hævet ved Kunst og Gjennemboring, II. 1810, S. 162—68; Nogle Bemærkninger angaaende den første Bestemmelse af et Saars Dødelighed, III. 1811, S. 28—40; Om Røddensigheden af ubertiden at forandre Operationsmetoderne i det Nieblis, Operationen foretages, sfb. S. 41—45).

3 „*Det Kongl. Danske Vidensk. Selsk. naturvidenskabelige og mathematisk Afhandlinger*“ (Om Abens Pjerne og dens Forretninger sammenlignet med Menneket og andre Dyr's Pjerne, i 2den Deel, S. 61—104, m. 2 Abb. Tab. 1. 2., del. C. F. Schumacher, sc. Baagøe. [først. aftr. *Rbh.* 1824. 4to, med 2 Kobbert; Udtog i *Bullet. des Sc. méd. T. X.* 1827, Avr. p. 313—16]; Beskrivelse af Gulneiske Planter, som ere fundne af danske Botanikere, især af Etatsraad Thonning, Iste Stykke, i 3die Deel, S. 21—248. [først. aftr. *Rbh.* 1827. 4to; jvfr. *N. f. L.* 1. 315—22, af J. B. Fornemann; *Revue encyclop.* 1829, Oct.]; Andet Stykke, i 4de Deel, S. 1—236; Jagttagelse om et Misfoster, i 5te Deel, S. 19—25; Om Nyrernes Abnormiteter, tilligemed Beskrivelse af nogle abnorme Nyrerpræparater, sfb. S. 59—106, med 2 illum. Rdt. (jvfr. P. G. Wærsted's *Overs.* ov. *Vidensk. Selsk. Forhandl.* fra 31. Mai 1824 til 31. Mai 1827, S. LVI.).

Andeel i: *Pharmacopoea Danica*, regia autoritate a Collegio med. Havn. compos. Hafn. 1805. 4to; og i *Pharmacopoea militaris*, ober ausgewähl Sammlung d. Arzneymittel f. d. Militärstand, aufs allerh. Befehl herausg. v. d. Oberdirection d. milit. Medicinalwesens. Kopenh. 1813. 12mo.

Schumacher (Heinrich Christian), f. i Bramstedt i Holsteen d. 3die September 1780 (ifte 1770), Søn af Conferenceraad, Amtmand i Segeberg og Ridder (Storfor) af Danebrog, Andreas Schumacher (f. 1726 i *Rbhøn*, + 3° 1790, anf. i *Nyerups Lit. Lex.* S. 542); studerede Lovkyndighed 1799—1800 i Kiel, 1800—1801 i Göttingen, og i Kiel igjen 1801—4; blev 1806 Doctor juris i Göttingen; opholdt sig siden i nogen Tid i Dorpat og derpaa atter i Göttingen; udnævntes d. 15de August 1810 til overordentlig Professor i Astronomien ved Kjøbenhavns Universitet; blev 1813 Director for det Mannheimke Observatorium og Hof-Astronom; d. 19de April 1815 (ifte 1818), efter Vugges Død, Professor ordinarius i Astronomien ved *Rbhøns* Universitet; d. 23de Februar

1819 Ridder af Danebrog; d. 16de Maj 1824 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn; d. 1ste Novbr. 1828 virkelig Etatsraad; 1834 Ridder af Nordstjerne-Ordenen; 1835 af Stanislaus-Ordenens 3die Klasse, og af den røde Drns Ordens 3die Klasse; d. 28de October 1836 Commandeur af Danebrog; 1837 Ridder af Vreslegionen; den 22de Maj 1840 Conferenceraad; 1841 Ridder af St. Anna-Ordenens 2den Klasse og af den røde Drns Ordens 2den Klasse; 1845 Ridder af St. Anna-Ordenen med Brillanter; 1846 Officier af den belgiske Leopolds-Orden; d. 28de Juni 1847 Storkors af Danebrog. I 1816 blev det ham af Kongen overdraget, at udføre Gradmaalingen fra Lauenborg til Stagen og fra Vestkysten af Jylland til Kjøbenhavn, og i 1820, at anstille de til Fastsættelsen af det danske Maal fornødne Pendul-Jagttagelser; han overtog 1820 tillige Bestyrelsen af den geographiske Landmaaling i Holsteen (s. Molbech, Det Kongl. Danske Vid. Selsk. Hist. S. 447—48), og har fra den Tid af været bosat i Altona og, ifølge kongelig Tilladelse, fra Aaret 1821 indtil videre været fritagen for sine Forretninger ved Universitetet; erholdt 1826 af Senatet i Hamborg det Høved at opmaale det Hamborgske District. Er Vresmedlem af det mathematiske Selskab i Hamborg (1812); af det Kongl. Vidensk. Selskab i Dublin (1823); af det meteorologiske Selskab i London (1824); af society of usefull arts i Edinburgh; Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab (s. 1815); Correspondent af det Kongl. Videnskabernes Academi i Neapel (1818); af de Kongl. Vidensk. Selskaber i London (1821) og Edinburgh (1822); af det astronomiske Selskab i London (1822); af det americaniske filosofiske Selskab i Philadelphia (1823); af det Kongelige Videnskabernes Selskab i Turin (1823), og af det Kæserlige Vidensk. Academi i St. Petersborg (1824); Medlem af det physio-graphiske Selskab i Lund (1825); Correspondent af det Kongl. Vidensk. Academi i Berlin (1826), og af det Kongl. geographiske Selskab i Paris (1827); Medlem af det Kongl. Vidensk. Academi i Stockholm (1827); Correspondent af Vidensk. Akademiet i Palermo (1827); Medlem af det Kongl. Academi i Brüssel (1829); modtog 1829 det Londoniske astronomiske Selskabs Guldmedaille (s. Altonaer Mercur 1829, Nr. 183 og Rbhvns Skilderi s. A. S. 1544). — * Christine v. Schoon, Datter af Senator v. Schoon i Altona. — (Brodhäus's Convers. Lex. der neuesten Zeit u. Literatur, Bd. 4. 1834; Riise's Arch. for Hist. og Geogr. XXIV. S. 47—51; Fübker's u. Schröder's Lex. II. S. 559—61; jvfr. Aftenbl. 1822, Nr. 8).

Disputationum juridicarum Specimen. Dorpati 1805. 8. — De servis publicis populi Romani. Diss. inaug. Altonae 1806. — Geometrie der Stellung von D. M. M. Carnot, überfegt und mit Anmerkungen. I.—II. Bd. Altona 1807—10.

De latitudine *speculae Manheimensis*. Prolusio (til Universitetets aarlige Re-formationsfest). Hain. 1816. 4to. (Gött. N. 1817, St. 76, S. 753).

Almanatferne for Aarene 1817, 18, 19, 20, 21, 22. Kbh.

Striv. Calendar eller daglig Kommebog for Aarene 1819, 20, 21, 22. Kbh.

Astronomische Hulfsstafeln für Zeit- und Breitenbestimmungen, von 1820—29 incl. Copenh. I.—10. Hest. (Jen. Z. J. 1821, III. Nr. 129, S. 65—70; Allg. Pall. Z. J. 1821, III. S. 97—101; 1824, Erggbl. Aug. Nr. 85, S. 673—77; Berlin. Jahrb. f. wissensch. Crit. 1828, II. 686—94, af J. B. Vessel). *Tables auxiliaires astronomiques pour l'année 1829*. Copenh. Paa Engelst. Copenh. 1820.

Sammlung von Hulfsstafeln. Hest 1.—2. Copenh. 1822—25. (2. p. o. m. L.: Tafeln zur Reduction der in der histoire Céleste enthaltenen Beobachtungen).

Tabeller over Distancerne mellem Maanen og de fire Planeter Venus, Mars, Jupiter og Saturn for Aaret 1822, tilligemed Tabeller til at beregne den paaværende Bredde ved Observationer af Polar Stjernene for 1821 og 1822. 4to. (Z. Z. 1820, Nr. 48; Revue encyclop. 1823, Août). — *Ephemeris of the Distances of the four Planets Venus, Mars, Jupiter and Saturn from the Moon's Center for 1823—22*. Copenh. 4to. 10 Bd. (Z. Z. 1821, Nr. 43).

Schreiben an Dr. B. Olbers in Bremen, enthaltend eine Nachricht über den Apparat, dessen er sich zur Messung der Basis bei Braach im Jahre 1820 bedient hat. Altona 1821. gr. 4.

Astronomische Abhandlungen. I.—III. Heft. Altona 1823—1825. 4to, m. Kpfrn.

Astronomische Nachrichten. I.—XXV. Bd. Altona 1823—47. 4to. m. Kpfrn. (Allg. Pall. Z. J. 1824, II. Nr. 157, 58, 59; 1825, Erggbl. Juni, Nr. 65, 66; 1827, Erggbl. Juni, Nr. 63, 64, 65; 1828, Erggbl. Juni, Nr. 66, 67, 68).

Journal of observations at Helgoland. 1825. 4to.

De latitudine *Speculae Havniensis*. Altona 1827. 4to. (Program til Dne Rælings 50 Aars Embedsjubelfest).

Astronomisches Jahrbuch für 1836, 37, 38—39, 40, 41, 43, 44. Stuttgart. u. Tübingen.

Lettre à Mr. Louis Breguet sur une pendule astronomique avec le tableau de la marche de cette pendule pend. 5 années. Altona 1828. 4to. (1½ Art).

Ephemeride for Maanen og de 4re Hovedplaneter; Distancerne imellem Maanens Rand og Solen samt Planeterne, med Hjelpetavler til at beregne disse Distancer efter den Vesselske Methode; Tavle til at finde Bredden ved Hjelp af Polarstjernene, for Aaret 1835. Kbh. 1834. Distances of the Sun and the 4 planets Venus, Mars, Jupiter and Saturn from the Moon etc. for 1835 & 1836. Copenh. 1831—35.

Tabeller over Solens og Planeternes Distance fra Maanen, beregnede efter Vessels Methode, o. s. v., Alt for Aaret 1838.

Observationes Cometæ anni 1585, Uraniburgi habitæ a Tycho Brahe, Jussu Serenissimi Regis Daniæ Christiani VIII^{ci} editæ. Altona 1845.

Abdillige Smaaafhandlinger i Zach's "Monatlicher Correspondenz", Linden aus Journal og i "Annales de Mathématique par Guyonne". (Jvfr. Gött. N. 1811, S. 1290; Ofens "Zfss" 1818, p. 3. S. 424). — Afhandling over det engelske Normalpund, i "Philosophic. Transactions" 1836. (f. N. f. Z. XVII. 561—62; Berl.

Bib. 1837, Nr. 164). — Erklæring angaaende den geographiske Landmaaling, i Molbech's „Det Kgl. Danske Vidensk. Selsk. Historie“, S. 444.

Udgav: Lieder von Schmidt von Lübeck. Erste Ausgabe. Altona, 1821 (1820). Zweite vermehrte Auflage. Mit des Dichters Bild in Stein dr. ibid. 1826. (Allg. S. 3. 1828, Erggbl. Aug. Nr. 89; Berlin. Jahrb. f. wissensch. Crit. 1827, S. 1080—1088, af B. Müller).

Schumacher (Peter Christian), f. 1743, næstældste Søn af Etatsraad, Committeret i det Bestindiff-Guineiff Rentes og General-Lodskammer, Cornelius Schumacher († 1777, 74 Aar) og Elisabeth Rejersens (f. 1718, † 1755, en Datter af Justitsraad, Bogholder ved Sø-Etatens General-Commissariat, Jens Rejersens og Catharina Winesen); blev privat dimitteret til Universitetet 1756; var ved Examen Artium iblandt de Udmærkede, og afslørede d. 1ste October 1760 den latinske juridiske Embedsexamen (Laud.); blev d. 8de Novbr. 1766 Secretair i det tydske Cancelli; d. 29de August 1771 Consul i Marocco; d. 3die Octbr. 1777 Legationsraad (med virkelig Justitsraads Rang); d. 17de Octbr. f. A. kongl. Gesandtskabs Secretair og 1781 Ministerresident i St. Petersborg; 1781 Etatsraad; 1782 Conferenceraad og besuldmægtiget Minister sammesteds; adlet d. 4de Septbr. 1782 (f. Magaz. t. d. danske Adels Historie I. S. 217); d. 29de Januar 1783 Kammerherre; 1789 Amtmand over Svendborg Amt; d. 31te Juli 1815 Ridder af Danebroge; d. 28de Januar 1817. Gehejmeconferenceraad (med Rang efter Rangfrdn. 1 Kl. Nr. 13). † 8de Maj 1817, ugift. (Jvfr. Rbhvns Stilderi 1817, Nr. 40 og 46; „Den oekonom. Correspondent“, 2. Aarg. Nr. 44; „Dagsposten“ 1817, S. 471. — Om hans Legat, f. Schack's Fundatsamling IV. S. 166).

Adskillige i periodiske Skrifter aftrykte oekonomiske Anmærkninger, Underretninger og Opfindelser, saasom i „Bibliothek for Phys., Med. og Decon.“ (Underretning om et nyt Forsøg til Besparelse af Lys, XIII. 89—91); i „Handels og Industrie-Tidende“ 1804, Nr. 106; 1805, Nr. 1 og Nr. 16, jvfr. Nr. 55; i „Efterretn. fra Selskabet for indenl. Konflikt“ I. S. 461 og 681; II. S. 249—59 og 494—525; i „Annalen der niedersächf. Landwirtschaft“ 2r. Jahrg. 1stes St. (Bemærkninger over Vinteren 1799).

I Forening med sin Broder Jens Reimert Schumacher (f. 1742 i Rbhvn, † 1774 som Regeringsraad paa St. Croix i Bestindien) leverede han adskillige Afhandlinger i „Det oekonomiske Magazin“, saasom: Om Raaden at lave Most af Frugter, i Tome IV. S. 184; Om den almindelige Udsæd af alle Slags Korn, sld. S. 192; Anslag paa en fordeelagtig Tærse-Maskine, sld. S. 357. (overf. paa Fransk, Paris 1769. 8ol.).

Schwarz (Claus Conrad), f. d. 31te Marts 1796, Søn af Hans Schwarz i Grube og Engel Catharina f. Westphal; blev 1815 Secondlieutenant, 1825 Premierlieutenant, og d. 5te November

1832 Stabs capitain i Kongens Regiment; 1836 Branddirecteur i Hjørring Amt, og affædiget i Raade af Krigstjenesten som Major; d. 28de Decem-ber 1838 Branddirecteur i Aalborg Amt. — * 1820 Karen Rasmie Baggesen (født 1796, Datter af Procurator Baggesen i Aalborg Amt i Sjælland).

Practiske Bemærkninger til det Ständerne allernaadigst forelagte Udkast til en Anordning om Brandassurances-Væsenet paa Landet i Almindelighed og til de specielle Stænders Indstillinger og Amendementet til Samme i særdeleshed. Kbh. 1838.

Bidrag i Tidsskrift, f. Er. i „Syllandsposten“ (Om Kortsynethed i Officer-standen, 1839 Nr. 19; Aabne Breve til Steen St. Elliker, f. A. Nr. 20, 21, 22, jøfr. Nr. 25); — i Aarhus Stifts-Tidende (Den 28de Marts, 1839 Nr. 92, jøfr. Aalborg Stifts-Avis f. A. Nr. 112).

Schwarz (Friderich), f. i Kjøbenhavn af borgerlige Forældre d. 15de Juni 1753. Var i sin Ungdom Dandsler ved Theatret; blev 1773 kongelig Skuespiller og debuterede d. 19de Marts f. A.; gjorde 1775 en Rejse til Paris og blev efter sin Tilbagekomst ansat tillige som Instrucent 1777; rejste 1793 i England; tog Afsked fra Theatret d. 21de Marts 1810; udnævntes d. 28de Januar 1812 til Ridder af Danebroge. † 13de Juli 1838. — * 1779 Ane Sophie Mayes († 1824, i sit 75. Aar), en Datter af Baandfabriker Mayes. — (Jøfr. Kofods Convers. Lex. XXVII. S. 508—11; „Theone“ af Rahbek og Goersum, 2. H. S. 1—41; Berlingske Tid. 1838, Nr. 185; „Minerva“ 1791, I. 145—46, af E. Pram; „Nordia“ 1795, I. 157—58, af P. H. Haste; Dets Liter. Kunst- og Theaterbl. 1798, Nr. 14—15. — Portrait, st. af Bradt; i Goersums „Læsning for Skuespilyndere“ 1812, og af Friedländer).

Lommebog for Skuespilyndere, for Aarene 1784, 1785, 1786. Kbh. 12., m. Kbd. (L. E. 1784, Nr. 11; 1785, Nr. 38; 1786, Nr. 6, 7; Jørgensen liter. Progr. IV. 81—92; Sønningens Bibl. 1ste Hæfte).

Han har oversat følgende Skuespil: Den taknemmelige Søn, 1 Act af Engel. (indf. i Skuespil til Brug for den danske Skueplads, 2de Bd. 1776). — Barberen i Sevilla, eller Den unyttige Forsigtighed, 4 A. af Beaumarchais. (indf. 3de Bd. 1777). — Den bedragede Hørminder, 5 A. efter La Fontaine. (indf. 3de Bd. 1779). — Kun sex Retter, 5 A. af Grossmann. (indført 3de Bd. 1782). (L. E. 1783, Nr. 21). — Den velbaarne Hustru, 5 A. af Stephanie den yngre. (indf. i samme Bd.). (L. E. 1783, Nr. 21). — De noble Passioner, 2 A. (af Pyrenhoff). (indf. 3de Bd. 1783). — Træhusaren, 1 A. efter (Carmontel's) L'abbé de plâtre. (indf. i samme Bd.). — Medea, 1 A. af Gotter. (ogsaa i Synge-spil for den danske Skueplads, 3de Bd. 1790). (L. E. 1790, Nr. 45). — Clementine og Desormes, 5 A. af Ronvel. 1782. — Den værdige Fader, eller Familien, 5 A. af v. Gemmingen. 1783. (L. E. 1785, Nr. 23). — Den butte Beslører, 3 A. efter Goldoni. 1784. — Feitagselserne, 5 A. af Goldsmith. 1785.

Nb. 1837, Nr. 164). — Erklæring angaaende den geographiske Landmaaling, i Holbech's „Det Kgl. Danske Vidensk. Selsk. Historie“, S. 444.

Udgav: Pieder von Schmidt von Lübed. Første Ausgabe. Altona, 1821 (1820). Zweite vermehrte Auflage. Mit des Dichters Bild in Steinodr. ibid. 1826. (Alg. S. 3. 1823, Ergabl. Aug. Nr. 89; Berlin. Jahrb. f. wissensch. Crit. 1827, S. 1030—1038, af B. Müller).

Schumacher (Peter Christian), f. 1743, næstældste Søn af Etatsraad, Committeret i det Vestindisk-Quincisse Rentes og General-Toldkammer, Cornelius Schumacher († 1/2 1777, 74 Aar) og Elisabeth Rejerssen (f. 1/2 1718, † 1/2 1755, en Datter af Justitsraad, Bogholder ved Sø-Etatens General-Commissariat, Jens Rejerssen og Catharina Winesen); blev privat dimitteret til Universitetet 1756; var ved Examen Artium iblandt de Udmærkede, og afslørede d. 1ste October 1760 den latin-skjuridiske Embedsexamen (Laud.); blev d. 8de Novbr. 1766 Secretair i det tydske Cancelli; d. 29de August 1771 Consul i Marocco; d. 3die Octbr. 1777 Legationsraad (med virkelig Justitsraads Rang); d. 17de Octbr. f. A. kongl. Gesandtskabs Secretair og 1781 Ministerresident i St. Petersborg; 1781 Etatsraad; 1782 Conferenceraad og besuldmægtiget Minister sammesteds; ablet d. 4de Septbr. 1782 (f. Magaz. t. d. danske Adels Historie I. S. 217); d. 29de Januar 1783 Kammerherre; 1789 Amtmand over Svendborg Amt; d. 31te Juli 1815 Ridder af Danebroge; d. 28de Januar 1817. Gehejmeconferenceraad (med Rang efter Rangfrdn. 1 Al. Nr. 13). † 8de Maj 1817, ugift. (Jofr. Rbhvns Skilderi 1817, Nr. 40 og 46; „Den oeconom. Correspondent“, 2. Aarg. Nr. 44; „Dagsposten“ 1817, S. 471. — Om hans Legat, f. Schack's Fundatsamling IV. S. 166).

Adskillige i periodiske Skrifter afprebte oeconomiske Anmærkninger, Underretninger og Opfindelser, saasom i „Bibliothek for Hyff., Med. og Decon.“ (Underretning om et nyt Forsøg til Besparelse af Lys, XIII. 89—91); i „Handels- og Industrie-Tidende“ 1804, Nr. 106; 1805, Nr. 1 og Nr. 16, jofr. Nr. 55; i „Efterretn. fra Selskabet for indens. Konffid.“ I. S. 461 og 681; II. S. 249—59 og 494—525; i „Annalen der niedersächf. Landwirthschaft“ 2r. Jahrg. 18es St. (Bemærkninger over Vinteren 1799).

I Forening med sin Broder Jens Reimert Schumacher (f. 1/2 1742 i Rbhv, † 1/2 1774 som Regjeringsraad paa St. Croix i Vestindien) leverede han adskillige Afhandlinger i „Det oeconomiske Magazin“, saasom: Om Raaden at lave Rost af Frugter, i Tome IV. S. 184; Om den almindelige Udsæd af alle Slags Korn, sfb. S. 192; Anslag paa en fordeelagtig Tærsk-Maskine, sfb. S. 357. (overf paa Fransk, Paris 1769. 8ol.).

Schwarz (Claus Conrad), f. d. 31te Marts 1796, Søn af Hans Schwarz i Grube og Engel Catharina f. Westphal; blev 1815 Secondlieutenant, 1825 Premierlieutenant, og d. 5te November

1832 Stabscaptain i Kongens Regiment; 1836 Branddirecteur i Hjørring Amt, og afflediget i Raade af Krigstjenesten som Major; d. 28de Decem-ber 1838 Branddirecteur i Aalborg Amt. — * 1820 Karen Rasmie Baggesen (dødt $\frac{1}{2}$ 1796, Datter af Procurator Baggesen i Afløb Hlinterup i Sjælland).

Practiske Bemærkninger til det Stænderne allernaadigst forelagte Udkast til en Anordning om Brandassurances-Væsenet paa Landet i Almindelighed og til de syvde Stænders Indstillinger og Amendementet til Samme i særdeleshed. Kbh. 1838.

Bidrag i Tidsskrift, f. Er. i „Jyllandsposten“ (Om Kortsynethed i Officer-standen, 1839 Nr. 19; Aabne Breve til Steen St. Blicher, f. A. Nr. 20, 21, 22, jvfr. Nr. 25); — i Aarhus Stifts-Tidende (Den 28de Mai, 1839 Nr. 92, jvfr. Aalborg Stifts-Avis f. A. Nr. 112).

Schwartz (Friedrich), f. i Kjøbenhavn af borgerlige Forældre d. 15de Juni 1753. Var i sin Ungdom Dandsler ved Theatret; blev 1773 kongelig Skuespiller og debuterede d. 19de Marts f. A.; gjorde 1775 en Rejse til Paris og blev efter sin Tilbagekomst ansat tillige som Instructeur 1777; rejste 1793 i England; tog Afløb fra Theatret d. 21de Marts 1810; udnævntes d. 28de Januar 1812 til Ridder af Danebroge. † 13de Juli 1838. — * $\frac{1}{2}$ 1779 Ane Sophie Mayes († $\frac{1}{2}$ 1824, i sit 75. Aar), en Datter af Baandfabriker Mayes. — (Jvfr. Kofods Convers. Lex. XXVII. S. 508—11; „Theone“ af Rahbel og Goersom, 2. H. S. 1—41; Berlingske Tid. 1838, Nr. 185; „Minerva“ 1791, I. 145—46, af E. Pram; „Nordia“ 1795, I. 157—58, af P. H. Haste; Det's Liter. Kunst- og Theaterbl. 1798, Nr. 14—15. — Portrait, st. af Bradt; i Goersoms „Læsning for Skuespilnydere“ 1812, og af Fried- lænder).

Lommebog for Skuespilnydere, for Aarene 1784. 1785. 1786. Kbh. 12., m. Kbh. (R. E. 1784, Nr. 11; 1785, Nr. 38; 1786, Nr. 6. 7; Jørgensens liter. Progr. IV. 81—92; Sønnichsens Bibl. Iste Hefte).

Han har oversat følgende Skuespil: Den taknemmelige Søn, 1 Act af Engel. (indf. i Skuespil til Brug for den danske Skueplads, 2det Bd. 1776). — Barberen i Sevilla, eller Den unyttige Forsigtighed, 4 A. af Beaumarchais. (indf. 8de Bd. 1777). — Den bedragede Formynders, 5 A. efter Calhove. (indf. 8de Bd. 1779). — Kun sex Retter, 5 A. af Grossmann. (indført 8de Bd. 1782). (R. E. 1788, Nr. 21). — Den velbaarne Frue, 5 A. af Stephanie den Yngre. (indf. i samme Bd.). (R. E. 1783, Nr. 21). — De noble Passjoner, 2 A. (af Ap- renhoff). (indf. 8de Bd. 1783). — Træhusaren, 1 A. efter (Carmontels) L'abbé de plâtre. (indf. i samme Bd.). — Medea, 1 A. af Götter. (ogsaa i Syngespil for den danske Skueplads, 8de Bd. 1790). (R. E. 1790, Nr. 45). — Ele- mentine og Desormes, 5 A. af Monvel. 1782. — Den værdige Fader, eller Fa- millien, 5 A. af v. Gemmingen. 1783. (R. E. 1785, Nr. 23). — Den butte Bel- gører, 3 A. efter Goldoni. 1784. — Fæltagelserne, 5 A. af Goldsmith. 1785.

rels pr. Aar.

Königsbergs Korn-Eksport-Forretning har i 1901 omtrent holdt sig paa Højde med det foregaaende Aars:

(*E. E.* 1786, Nr. 11). — Den løgnagtige Tjener, 2 A. (af Garrick). 1786, Nr. 11; *N. Bibl. d. schön. Wissenschaft. LI.* 286). — Ægteffabet ved H. 1 A. af Patrat. 1786. (*E. E.* 1786, Nr. 11). — Jænderken, eller den fantastiske, 3 A. af Schröder. 1787. — Man gjør hvad man kan, og ikke vil, 1 A. af Dorvigny. 1787. (*E. E.* 1788, Nr. 24). — Den virkelige B. efter Sedaine. 1787. — Ringen, 5 A. af Schröder. 1789. — Renne Anger, 5 A. af Røgebue. 1790. *2det Dpl.* 1800. („*Jris*“ 1791, I. 101—1790, Nr. 48). — Advocaterne, 5 A. af Jffland, 1790. (*Krit. og Antik.* Nr. 47). — Gamle og nye Sæder, 5 A. af Jffland. 1790. (*Krit. og Antik.* Nr. 47; „*Jris*“ 1791, I. 101—2). — Den naturlige Søn, 5 A. efter Cumber. 1791. („*Jris*“ 1791, I. 357—58; *E. E.* 1793, Nr. 1). — Udenbar Krig, over Fug, 8 A. af Dumaniant. 1791. 1812. — Bortførelsen, 8 A. af 1792. (*E. E.* 1793, Nr. 6). — Det gode Ægteffab, 1 A. af Floria (*E. E.* 1794, Nr. 8). — Borgerlykke, 3 A. af Babo. 1792. (*E. E.* Nr. 6; *N. Bibl. d. schön. Wissenschaft. LI.* 286—88). — Den mistænkelige 5 A. efter Peably. 1798. — Bejen til Udelæggelse, 5 A. af Polscro (og i Theaterrepert. Nr. 8). 1828. — Pigen fra Marienburg eller Peter I res Skærlighebshistorie, 5 A. af Kratter. 1794. — Jøben, 5 A. af G land. 1796. — Ravnspyggen, 5 A. af Reynold. 1797. („*Jris* og *Debe*“ 1797, samtlige trykte i Kbhvn. — Forføringen, 5 A. af Røgebue. Odense 1798;

G. Keates Skizzer efter Naturen, tegnebe paa en Rejse til Margatpe. I.—II. Deel. Kbh. 1801.

En Epilog til Publicum og to Breve til *N. E. Dst.* i Dennes „*Intell. blade*“.

Dannefesten i Pelsinger, Prolog, i „*Minerva*“ 1805, I. 183—88.

Schwarz (Hans Georg Gottfried), Sidstauførtes Søn; f. i Kjøbenhavn; blev i Efteraaret 1799 dimitteret fra Frue-Latinskole; siden Capitain og Regimentsquartiermester ved Kongens Livcorps, samt Souffleur ved Theatret. † 29de September 1826. — * 3° 1816 Elise Charlotte Amalie Guld.

Corficanerne, Skuesp. i 4 A. af Røgebue. Oversat. Kbh. 1800. — Faderarven, Skuesp. i 4 A. af Jffland. Overs. ibid. 1804. — Saragoslas Beleiring eller Forpagter Geldkømmels Drøylupsdag, Lyrisp. i 5 A. af Røgebue. Overs. ibid. 1813.

Polpyen i Hjertet, overs. i „*Brevbuen*“ 3. Marg. Nr. 16 og 17.

Følgen af ham oversatte, men utrykte Skuespil ere blevne opførte: Almeriadalen, 1 A. af Røgebue, 1813; — Den fattige Poet, 1 A. af Røgebue, 1814; — Schachmassinen, 4 A. af P. Ved, 1814; — Kamæleon, 5 A. af P. Ved, 1815; — Soldaterne, 5 A. af Arresto, 1816.

Schwarz (Nicolay Frants), Søn af Garvermester og Forligelsescommisfær Schwarz i Ålbens; besøgte den polytechniske Lære-Anstalt i Kjøbenhavn, hvor han 1838 lod sig examinere i Chemi med særdeles Hensyn til Garverkonsten; foretog med offentlig Understøttelse en Rejse 1838—1840; vandt en af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab udsat

Præmie for en Afhandling om Garveriernes Tilstand i Danmark m. m.;
er nu Garver i Ålesund.

Om de danske Garverier, eller Fremstilling af Principerne for Garvningen og af Naaden, hvorpaa den udføres i Tydsklands bedste Garverier, ledsaget af Betragtninger over de danske Garveriers nuværende Tilstand og over Midlerne til deres Forbedring. Et af det kongelige danske Videnskabsakademets Selskab tronet Priskekrift. Kbh. 1842.

Om Garverierne, i Industriforeningens Tidende 1. Aarg. 1839, Nr. 14, S. 54—56.

Schwartzkopf (Christian Frederich), f. d. 27de Januar 1777 i Kjøbenhavn, Søn af Hofbundtmager Christian Jürgen Schwartzkopf (f. 1735, † $\frac{1}{2}$ 1809) og Maria Catharina f. Frings; tog Examen ved det chirurgiske Academi i Efteraaret 1797 (1ste Char.); blev Underchirurg ved det danske Livregiment tilføds; 1800 Districtslæge i Kjøbenhavns Fattigvæsens 8te District; 1807 tillige Regimentschirurg ved Kongens Livjægercorps; erholdt 1812 Rang med Capitainer; udnævntes d. 16de August 1820 til Regimentschirurg ved H. R. H. Prinds Christian Frederiks (siden Kongens) Regiment til Fods; d. 28de October 1836 til Ridder af Danebroge; blev 1839 Hofchirurg hos H. R. H. Prinds Frederik Ferdinand; 1840 virkelig Justitsraad; d. 1ste Juli 1842 affædiget som Regimentschirurg i Naade og med Pension under Navn af Bartpenge; d. 22de Novbr. 1843 Etatsraad (med Rang efter Rangfrdn. 3 Kl. Nr. 9). — * Anne Marie Dualig (f. 1776 i Kjøbenhavn, † $\frac{1}{2}$ 1844, Datter af Martin Dualig og Charlotte Ziellers).

Om Revaccinationen i den preussiske Armee for Aaret 1833. Oversat, med tilføjede egne Erfaringer, i »Bibl. f. Læger« Bd. XXIII. 1835, S. 480—94.

Nogle Bemærkninger om Helbredelsen af Syphilis, i »Ugestr. for Læger« Bd. VII. S. 152—53.

Schydø (Jørgen Lottrup), f. d. 12te November 1756 paa Drviggaard i Høyen Sogn ved Veile i Jylland, Søn af Jens Jørgensen Schydø, kongl. Skovfoged over et District i Roldinghuus Amt, og Christence Mette Johanne, f. Leegardt. Efter privat Underviisning indfattes han 1769 i den latinske Skole i Odense; afgik derfra til Gymnasiet sammesteds, og derfra atter til Kjøbenhavns Universitet i Efteraaret 1776; erholdt Udmærkelse ved Examen Artium; tog d. 9de September 1779 den store philologiske Examen; blev samme Aar Lærer for Conferenceraad Niels Rybergs Søn, med hvem han siden rejste i Norge; afslørede d. 23de Juni 1787 den latinske-juridiske Embedsexamen (Laud.); blev 1790 surnumerair Assessor i Kjøbenhavns Hof- og Stadsret; 1797 første Assessor, og 1807 Justitiarius i Stiftsoverretten i Ber-

gen; d. 28de Januar 1813 virkelig Etatsraad; 1818 Ridder af Nordstjernes-Ordenen. † 1832. — * Anna Margretha Ursin. — (Jofr. N. Nyerups Levnetsløb, S. 6. 7. 8. 9; „Tids“ 1794, II. S. 34, Noten).

(N. Nyerups) Brev til en Bonde i Høen fra hans Broder i Kjøbenhavn, i Anledning af Etatsraad Rothes Skrift over den danske Agerdyrkers især den til Hovedgaard høstede Høstbondes Kaar og Rettigheder. Udgivet af S. (: Jørgen Lottrup Schyds). Kbh. 1784.

Schyth (Niels), f. d. 6te August 1760 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Andreas Schyth var øverst residerende Capellan ved St. Nicolaj Kirke (f. † 1723 i Helsingør, † $\frac{1}{2}$ 1772 i Kbhvn, anf. i Worms Lex. II. 363; III. 701—2); hans Moder Anne Johanne f. Alrøe (en Datter af Byftriver Michel Alrøe i Nysted). Han besøgte i 2 Aar Frue-Latin-skole; blev derfra dimitteret til Universitetet 1777; absolverede d. 15de Januar 1780 den philologiske, og d. 7de October 1783 den theologiske Embedsexamen, begge med Charakteren Laudabilis; blev d. 25de Novbr. 1785 Kateket ved St. Nicolaj Kirke i Kjøbenhavn; d. 3die Octbr. 1788 Sognepræst til Linnerup og Hammer i Aarhus Stift; d. 3die Februar 1792 til Haarsløv og Ringjællinge i Sjælland; d. 8de Juni 1797 Doctor Theologiæ ved Universitetet i Kiel; d. 21de Februar 1798 residerende Capellan, og d. 18de Octbr. 1799 Sognepræst i Rallundborg; d. 15de Juni 1804, ved Magestifte, Sognepræst til Beggeløse paa Falster. † 9de Januar 1825. — * $\frac{1}{3}$ 1789 Dorothea Maria Røbke (f. $\frac{1}{8}$ 1767 i Kjøbenhavn, † $\frac{1}{2}$ 1833 sfb., Datter af Pager Jacob Berndt Røbke og Susanne Catharina f. Herring).

Prædiken holden paa Balg i Trinitatis Kirke. Kbh. 1785. 2 Ark. (L. E. 1785, S. 429—30). — J. E. Döderleins forklarende Omstrøning af Faderver for menige Christne. Oversat. ibid. 1791. (L. E. 1792, Nr. 21; Krit. o. Antikr. X. S. Nr. 38; „Tids“ 1791, IV. 361). — Forsøg til en frie Oversættelse af Høifangens Bog. Sorø 1796. (Ekfards Journ. 1796, S. 266—73). — *Canticum Canticorum recens versum et commentario exegetico atque critico illustratum*. Diss. inaug. Havn. 1797. — *Ovidii Breve* fra Pontus, fordanstede og med oplysende Anmærkninger forsynede. Kbh. 1802. (L. E. 1807, Nr. 34). — (Eidcels efter Autogr.).

Schythe (Jørgen Christian), f. d. 6te Februar 1814 i Kjøbenhavn af Forældrene Kjøbmand Eilert Schythe og Anna Christine f. Deen († $\frac{2}{3}$ 1847). — Blev Student ved privat Dimission 1830; tog den philologisk-philosophiske Examen 1831, og i Foraaret 1834 Examen i anvendt Naturvidenskab ved den polytechniske Lære-Anstalt (Laud.); holdt i 5 Vintre, som Lector for „Selvfabet til Naturlærens Udbredelse“, offentlige Forelæsninger over Naturvidenskaberne i forskjellige Kjøbstæder: Fredericia 183 $\frac{1}{2}$ og 183 $\frac{3}{4}$, Rallundborg 183 $\frac{1}{2}$, Næstved 183 $\frac{3}{4}$,

Reise 1841, og i Sommeren 1836 private Forelæsninger for H. R. H. Prinds Frederik Carl Christian, vor nuværende Konge; foretog, efter kgl. Ref. af 26de April 1838, en Reise til Nord-Grønland, hvorfra han vendte tilbage i Septbr. og Octbr. f. A.; rejste, ifølge kongl. Resolution af 14de Maj 1839, med J. Steenskrup, til Island, for at undersøge dette Lands geologiske og naturhistoriske Forhold, især i oekonomisk Henseende, og hjemkom i Efteraaret 1840; berejste 1842, paa Landhuusholdnings- og Selvforsøgets Besøgsting, Slesderborg Amt; blev d. 1ste Maj 1846 udnævnt til virkelig Kammer-Rådesfor, og L. A., paa kongelig Befaling og offentlig Besøgsting, sendt til Island, for sammesteds at iagttage det vulcaniske Udbrud af Hekla, samt de med samme i Forbindelse staaende Naturphænomener o. s. v. (jvfr. H. E. Ørstedes Oversigt over det kgl. Danske Vidensk. Selsk. Forhændl. 1846, S. 59—67); vendte tilbage i November 1846. Var Secrétaire ved de danske Landmænds 3die Forsamling i Foraaret 1847 i Aarhus; ligeledes i den mineralogisk-geologiske Section ved de skandinaviske Naturforskeres Møde i Kjøbenhavn i Juli 1847.

Blade af min Dagbog paa en Reise i Nord-Grønland i Sommeren 1838, i „Portefeuillen“ 1839, Bd. 2. S. 110—22; 159—78; 194—200; 217—25.

En Sommerat i Baigattit (i Nord-Grønland), i „Dagen“ 1841, Nr. 66. — Tiland van Busk, i „Søndagen“, Tillægsbl. t. „Dagen“ 1841, Nr. 15; Pap-Den, sfd. Nr. 20 og 21; Heklas Beskrivelse, sfd. Nr. 38.

Udvikling af Kvælstof i nogle varme Kilder paa Island, i Krøyers „Naturhist. Tidsskrift“ Bd. 3. S. 329—30; En Hjelbreise paa Island i Sommeren 1840, sfd. S. 331—94, med 1 Kort.

Iagttagelser af Atlanterhavets Temperatur i Overfladen, i „Nyt Archiv for Søvesenet“ Bd. 2. 1843, S. 87—99. (jvfr. sfd. S. 191—200).

Slesderborg Amt. Bestrejet efter Opfordring af det kongelige Landhuusholdnings-Selskab. Med et af Forfatteren tegnet Jordbundskaart over Amtet. (o. m. L.: Bidrag til Kundskab om de danske Provindsers nærværende Tilstand i oekonomisk Henseende. 17de Stykke). Kbh. 1843. (Et Brudstykke „Om Træstofsabrikationen i Slesderborg Amt“, forfattet i Schouw's „Danst Ugeskrift“, 2. Række, Bd. 3. Nr. 59).

Uddrag af Forhandlingerne ved den 6te Forsamling af tyske Land- og Forstmænd, i Stuttgart, fra d. 21de til d. 28de Septbr. 1842, i Palts „Tidsskr. for Landøkonomi“, R. R. Bd. 5. S. 317—66; Uddrag af Forhandlingerne i den første Forsamling af den baltiske Forening til Landvæsenets Fremme, bearbejdet, sfd. Bd. 6. S. 1—21; Landvæsen's Statistik, med nogle Forkortninger oversat, sfd. S. 361—490.

Redacteur af „Ny Portefeuille“, udgivet af Georg Carlsensen, 1844, Bd. 4.; 1844, Bd. 1.—4. Kbh. Imperial 8.

Hekla, i Grønlunds „Danst Folkekalender for 1846“, S. 103—7.

Hekla og dens sidste Udbrud den 2den Septbr. 1845. En Monographi, udgivet paa offentlig Besøgsting. Kbh. 1847, med 10 Plader lithograpfereede Tegninger og Kort. (Berl. Tid. 1847, Nr. 203).

Beretning om den tredje danske Landmænds-Forsamling, afholdt i Aarhus fra d. 27de Maj til d. 2den Juni, 1847. Kbh. 1847. — (Rebid.).

Schytte (Knud), f. 1800, Søn af Klokker Schytte i Aarhus; besøgte først Hanne Byes Cathedralskole, men blev privat dimitteret til Universitetet 1820; afslørede den philologiske-philosophiske Examen; blev derefter Lærer ved Borger-skolen i Aarhus og Alsterbegn ved Domkirken sfb. — * 1824, i Juni, Anne Thomsen, en Datter af asd. Raadstuebud Thomsen i Aarhus.

Kortfattet Beskrivelse over Aarhus Domkirke. Aarhus 1835, med et Grundriss af Kirken. („Dannora“ I. S. 52—54, af J. A. Pøst; Høns Stifts-Lib. 1835, Nr. 69; Berlingske Tid. 1835, Nr. 81, jvfr. Aarhus Stifts-Lib. f. A. Nr. 59, af Schytte; Kbhpost. 1835, S. 320, 322, 415—16; Døds „Materialier“, S. 176).

Schytz (Andreas Brännich), Næstfølgendes Halvbroder, hans Moder Barbara f. Brännich (f. 1776, en Datter af Andreas Brännich, Bejer og Maaler i Roskilde, og Ellen Kirstine Møller); er f. i Kbhvn d. 7de Marts 1805; kom 1813 i Borgerbydeskolen paa Christianshavn, hvorfra han afgik til Universitetet 1822; underkastede sig i Foraaret 1828 Examen ved det kirurgiske Academi (1ste Char.) og i Efteraaret 1830 medicinsk Embeds-examen ved Universitetet (Laudab. unan. consensu); blev privat Practicus i Kbhvn, og 1833 Læge i Kjøbenhavns fattigvæsens 5te District; foretog siden en Rejse i Udlandet; erholdt d. 9de Maj 1838 Regimentskirurges Charakter; var 1848 Overlæge ved Lazarethet i Gaaborg. — * Livia Granelli. — (Jvfr. Callisens Medicin. Skriftstiller-Lex. XVII. 410; XXXII. 251).

Redacteur af: Udvalgt Samling af Robbere over udbortes Sygdoms-former, anatomiske Præparater og kirurgiske Instrumenter og Bandager til Brug for practiske Chirurger; fra 44de til 66de Hefte. Kbh. 1830—32. 4to.

Medudgiver og Medredacteur af: Journal for Medicin og Chirurgie. I.—IX. Bind. Kbh. 1833—35. (Hertil leverede han: Jagttagelse af en betydelig purulent Ansamlng i Brykshulheden, IV. 289—96; Tvende Sygghistorier, VII. 107—9).

Erfaringer om den Scutinfiske Klæberbandage, i Bibl. for Læger, XXX. 19—28; Beretning om en af J. W. Mansa meddeelt Sygghistorie om „enorm Steendannelse i Nyrer“, sfb. S. 28—37; Band i Dret, XXXIV. (N. R. Bd. 4.), S. 255—64.

Otorrhoea cerebri, rapporteret, i „Practiske Jagttagelser og tilhørende Betragtninger“, udg. af Pphiliatrien. Kbh. 1839.

Bidrag til Drets Patologi, i „Ugeskr. for Læger“, II. Nr. 12—13, S. 193—216.

Om Behandlingen af Drets Sygdomme, i „Förhandlingar vid de Skandinaviske Naturforskarnes tredje Möte, i Stockholm 1842“, S. 797—98.

Schytt (Carl Christoffer), f. d. 18de Junii 1794 i Kjøbenhavn, Søn af Andreas Schytt, daværende Indsamling, siden Pakhusforvalter ved det asiatiske Compagni (f. 1748, † 1822), og Elise Magdalene f. Wiegandt. Blev d. 1ste April 1811 Secondlieutenant; d. 9de April 1820 Premierlieutenant, og d. 1ste April 1829 Capitain i det kongelige Artillericorps; d. 25de Maj 1826 Råd af Danebroge; var Capitain af 1ste Klasse og Chef for 2det Artilleri-Regiments 4de Batteri, da han d. 14de December 1847 udnævntes til tjenstgjørende Major ved 2det Artilleri-Regiment. — * Elisabeth Margretha Nicoline Hartung (f. 1789 i Rendsborg, Datter af Friedrich Nicolay Hartung og Margretha Dorothea Hartung).

Jagttagelse om Forladninger, som etc. etc. skende i Kanonen efter Skuddets Høje, i „Militairt Repertorium“ Bd. 3. 1837, S. 337—38.

Schæffer (Martin Gottlob), f. d. 22de December 1745 i Kjøbenhavn, Søn af Diderich Schæffer, Hoffnedler og Billedhugger ved Christiansborgs og Hirschholms Slottes Bygning; blev 1763 ansat som Elev ved den kongelige Forst-Etat, ved hvilken han 1769 erholdt Bestalling paa at være Højsforster, og i Aaret 1801 Bestalling paa at være Forstplantage-Inspecteur; blev d. 20de Juli 1822, efter Ansøgning, i Raade embedet; erholdt 1811 Rang med Kammeraad. † 25de Juli 1830 i Hirschholm.

Burgsdorfs Anvisning til at opøse indenlandske og udenlandske Træarter i det frie. Oversat og omarbejdet til Nødvendighed for Danmark og Holsten. Forfattet med Anmærkninger af E. Siborg. 1ste og Anden Deel. Kbh. 1799, m. 2.; ogsaa under Titel af: Anvisning til Skovdyrking og Plantagevesen i Danmark, og andre under samme Klima liggende Lande. 2de. eod. [Oversætteren havde Understøttelse af den kongelige Forstasse efter kongelig Resolution af 20de April 1797]. (L. E. 1799, Nr. 23, jøfr. Nr. 86). Samme hoved med smykket Titelblad, hvorpaa staar Aarstal 1802. — Afhandling om Stoves Opfyldning med Henblik til den danske Flaades Skibbyggerie. Et frit Skrift. Ogsaa til Brug og Anvisning for enhver privat Godsejer, som søfter at fremstille nyttige Stove, der i Liden kunde afgive dærligt Lønnen til Huus- og Mølle-Bygning, samt andet Gavnbrug. Skrevet i Aaret 1804. Kbh. 1811. (L. E. 1816, Nr. 4, S. 52—60).

Bemærkninger over Veiriget og dets Virkning paa Trævegetationen ved Hirschholm i Sjælland i Aarene 1800—1808, i Landhuusholdn. Selsk. Skrifter VII. 267—86, og i Phyf. Bibl. IV. 323—46; VI. 353—68.

Schæffer (Abraham Ottman Hermann), en Søn af Overbereder Frederich Christian Schæffer (f. 1749, † 1822) og Frederikke Marie Christiane Biennise; f. i Kjøbenhavn, var Kongelig Bereder 1796—1808; fik siden Titel af Rigsdassessor, og lagde sig efter Saltsyde og Brændevinsbrænding; erholdt sig i Aarene i Ha-

ris, hvor han døde d. 20de Maj 1835 i sit 61de Aar. (Jvfr. Aftenbl. 1822, Nr. 3, Tillæg).

Et andet Slags Besjendtgørelse, indeholdende: Bevis for at Professor P. E. Drsted og Justitsraad Esmarck ikke have tilladt sig paa at bedømme Skipper Coultshards Forslag o. s. v. Afb. 1822. — Yderligere Oplysninger angaaende Prof. Drstedes og Justitsraad Esmarcks Feiltagelser i deres Bedømmelser over tvende dem andetroede Pærb. ibid. 1823. — 12, siger og skriver Lov af Professor P. E. Drstedes Bestræbelser for at gavne Fædrelandet, fremstillede. Christiania 1825. Paa Tydskt: 12, -sage und schreibe Zwölff von den Bestrebungen des Professors P. E. Dersted, dem Vaterlande zu nützen. Kiel, 1825. (Jvfr. A. Aftenbl. 1825, Nr. 81, og Art. J. F. Schouw (S. 99); Mess. franç. du Nord 1825, p. 461—62; Lange's "Ny Fria" 1826, S. 104). — Et aabent Brev, indeholdende 32 Spørgsmaal til S. L. Dr. Etatsraad og doctor juris Drsted. Lund, 1825. (For dette Skrift blev Forf. sagset og ved Højesteretsdom af 20. Februar 1828 idømt at bøde 1200 Rbd. Sølvs til Københavns Rattigvæsen, m. m.; f. Statstid. 1828, Nr. 41, Tillæg).

Trykkefriheden i Danmark, practisk erfaret og fremstillet. Christiania, 1825.

Underretning om Københavns Polities og Capitainens paa Hovedvagten, deres Forhold den 6te Marts 1826 mod mig. Lund, 1826.

Underretning om en i Juni 1826 anlagt og ikke publiceret Generalskifts-Sag mod mig. Lund, 1826. (Udtog deraf paa Tydskt. Lund, 1826). (Bed Højesteretsdom af 30te April 1828 idømtes Forfatteren for dette og foranstøttede Skrift at bøde 1100 Rbd. Sølvs; jvfr. Statstid. 1828, Nr. 73).

Annoncerne eller hvad det danske Cancellie har befalet at tiltale mig for. Afb. 1828. Paa Fransk. ibid. eod.

Endel Bidrag i "Politikvennen", f. Er. 1822, 2. Marts; "Statsvennen", f. Er. 1822, Nr. 39 (f. Aftenbl. 1822, S. 34).

Schäffer (Friedrich Christian), Sidstnævntes Broder; fød d. 24de Marts 1773 i København; blev privat instriberet ved Københavns Universitet i Februar 1789; tog dansk-juridisk Examen (f. Badens Univers. Journ. I. 91); ansattes 1793 som Copiist og 1797 (indtil 1804) som Fuldmægtig under den siden ophævede Finantskassens Direction; blev 1801 Registratør i Finantscollegiet; underkastede sig d. 28de Juni 1801 den juridiske Præliminair-Examen („Admissus“), og i October 1805 den latinsk-juridiske Embedsexamens theoretiske og praktiske Prove, begge med Characteren Laudabilis; blev d. 5te November 1813 Inspecteur ved Transport-Comptoiret for de bestandige transportable Stats- og conflagrable Bankfonds; f. A. Rammerraad; d. 10de Juni 1818 Justitsraad; d. 18de September f. A. Borgemeester i København; d. 31te Marts 1819 virkelig Etatsraad; d. 16de Maj 1824 Ridder af Danebroge; d. 1ste November 1828 benaadet med Danebrogsmandenes Hæderstegn; deltog, efter kongelig Befaling (af 3de 1832), i den Forsamling af oplyste Mænd, som bleve sammenkaldte i København, for at tage nogle Gjenstande, angaaende

Danmarks Provindsialstænder, i Dørværelse; udnævntes d. 28de Juni 1840 til Conferenceraad; d. 21de Octbr. 1843 til Commandeur af Danebrog; festligholdt d. 23de October s. A. sit 50de Aars Embedsjubilæum. † 8te Decbr. 1843 som første Borgemeister i Kjøbenhavn. — * Petrine Sophie Ryeland (f. 1788, en Datter af Løbs- og Consumtions-Inspecteur Laurits Ryeland i Ribe).

Undersøgelse angaaende det Spørgsmaal: „Om man i Danmark, før end Forordningen af 5. Januar 1813 udkom, guldigen kunde contrahere i grov Courant?“ Kbh. 1815. (R. jurid. Arkiv XI. 128—41, af A. S. Røstved).

Kort historisk Underretning angaaende Kongens Rytteri, og de derom siden Aaret 1834 fædsundne Omhandlinger. Kbh. 1838. 70 S. 8. [Ej i Boghandelen]. (Jvfr. Rbhpost. 1839, Nr. 15. 19. 21. 23. 24).

Erklæring til Kjøbenhavns Magistrat i Anledning af Borgerrepræsentanternes Strivelse af 1. Mai 1843. Kbh. 1843. 78 S. (Ej i Boghandelen).

Schøler (Nicolas Peter), f. i Klauth (Floith) i Døby Sogn, Haderslev Amt; blev 1794 optagen paa det Blaagaardske Seminarium, afgik derfra 1797, og blev s. A. Kirkesanger og Skolelærer i Hammel paa Øreskødet Højskole. — * Margrethe Sommer (f. 1774).

Om Nisbært paa Rugen. 1805. (ogsaa i Handels-Lib. 1805, Nr. 1 og 3).

Berberisernes skadelige Indflydelse især paa Rugen. Århuus 1813. 15 S. 8. (L. T. 1814, Nr. 31; jvfr. Art. A. J. Just og J. E. Tømmesen).

Samtale i en jydsk Bondestue paa Kongens Fødselsdag. 1814.

Veirpropheten, eller Anvisning til forud at kende Sommerens Vædske i Henseende til Væde og Tørre. Af X, en Danmarks Son. Århuus, 1839. 60 S. 8. (Jvfr. Århuus Stifts-Lib. 1843, Nr. 131; 1844, Nr. 60, 232).

Om at opbuge Brand i Hvede, i Oluffens oeconom. Annaler X. 346—62. Brev til Pastor B. J. Rønne, angaaende Brand i Hveden og andet mere, i Landoecon. Tid. IV. 24—46; Bemærkninger over landoeconomiske Gjenstande, sfd. VIII. 137—53; En Afhandling om Berberisens skadelige Virkning paa Gæden, sfd. S. 289—336; Jagttagelser, betræffende Virkningen paa Huusdyrene af Fodring med Hveden og dens Straac, i Nye Landoecon. Tid. VI. 342—55.

Forsøg og Erfaringer samt derpaa grundede Bemærkninger, betræffende Kornruß, Brand, Meeldrøie og Hønningbug, i Falck's Tidsskr. for Landoecon. II. 345—68.

Endnu et Par Ord om det mislige Forhold mellem Godsejere og høverigjørende Bønder, i „Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn“ 1825, Nr. 63. 64. 68. 69.

Rappelsdal, et jydsk Folkesagn, i Elmquist's „Læsefrugter“ XXVIII. 279—86; De hellige tre Jomfruer, et jydsk Folkesagn, sfd. XXXIV. 437—43.

Etdrag i forskellige Aargange af Århuus Stifts-Libende.

Schönberg (Christian Ludvig Eggers), dimitteret til Universitetet fra Roeskilde Skole 1815; underkastede sig i Juni 1818 den latinist-juridiske Embedsexamens theoretiske, og i April 1823 sammes praktiske Prøve; blev derefter Skolelærer i Kjøbenhavn.

Rogle Ord om Tidsalverens Oplærelse eller Underviisning og Dybragelse, deres indbyrdes Forbindelse og Jubbeltning paa Borgernes moralske Forbedring og Statens egentlige Vel. Kbh. 1831. — For Tid, med stadigt Hensyn til de skandinaviske Interesser. ibid. 1846.

Schönberg (Hans Henrik), f. d. 20de August 1785 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Cand. theol. Bent Schönberg (først Skoleholder paa Bømmestofte) var Lærer ved „den kongelige Belønningskole“ (f. 1749, † 1² 1789, jvfr. Nyerups Lit. Lex. S. 546); hans Moder Frederikke Vincentsine Ratenburg (f. 1755, † 18.., en Datter af Præsten i Lyderslev og Frøerslev i Sjælland, Magister Jørgen Albert Ratenburg og Edel Margrethe Bagger), indgif siden (27 1798) Ægteskab med Bogtrykker Klaus Henrik Seidelin i Kbhvn. — Blev Student ved privat Dimission i Foraaret 1802 (ikke 1804); f. A. Skuespiller ved det kgl. Theater, men forlød det igjen 1807, og udnævntes 1808 til Regimentsquarteermester ved Sapeurcorpsen (indtil 3¹ 1814); blev derpaa Overtrigscommisair; 1817 Regimentsquarteermester og Auditeur ved Livgarden tilføds; 1824 tillige Secretair ved Overhofmarschalatet og 1826 abjureret Hofinspec-teur; d. 25de Maj 1828 Ridder af Danebroge; erholdt 1827 Rang efter Rangfrdn. 4 Kl. Nr. 3, og d. 25de Marts 1828 Bestalling som Hofinspec-teur og Hofrevisor samt Overhofmarschalats-Secretair; benaades d. 1ste Novbr. f. A. med Danebrogsmandenes Hæderstegn; blev 1832 Bureau- og Expeditions-Chef ved Overhofmarschalatet; d. 28de October 1836 vir-kelig Etatsraad; i Juni 1845 Ridder af den preussiske røde Orns 3die Klasse. † 9de October 1845. — * 3° 1807 Dorothea Cathrine Ipsen, f. Kirkerup (f. 1² 1779 i Kbhvn), Datter af Brandmajor, Lømmemester Andreas Kirkerup og Clara f. Holst, samt Enke efter Lieutenant i det kongl. Artillericorps, Mathias Christian v. Ipsen († 7 1802).

Det Rittende Aarhundredes Krønike, af G. G. Bredow. Overs. 1ste Hæfte, for 1801. Kbh. 1806. (L. E. 1807, Nr. 21). — Fridolin, Skuespil i 5 Optog af Franz v. Holbein efter Schillers Digt: Gangen til Jernværket. Oversat. Kbh. 1813. — Arven, Comedie i 1 Act af Røgebue, overs. ibid. eod.

Schweiger-Familien. Et Syngeespil i 3 Optog, efter Casselli, oversat. Kbh. 1814.

Brudemykket. Skuespil i 5 Optog, en Fortsættelse af Fridolin, af Fr. Hol-bein, overs. Kbh. 1816.

Forstand og Pierte. Lykspil i 1 Optog af A. v. Steigentesch. Oversat. Kbh. 1817.

Man kan tage Fæll, Lykspil i et Optog af Baron August von Steigentesch, overs. Kbh. 1818.

Schönberg (Jørgen Johan Albrecht von), Sidstankortes Broder, f. d. 27de Septbr. 1782 i Sjælland, i Lyderslev (ikke i Kbh.);

blev privat dimitteret til Universitetet i Efteraaret 1800 (Laud.); tog i det paafølgende Aar den philologiske, philosophiske Examen (Laud.); lagde sig efter Lægevidenskab, og fungerede senere i flere Aar som Candidat ved „Almindeligt Hospital“; rejste 1807 til Udlandet; tog d. 28de November 1808 Døctorgavden i Medicin og Chirurgi i Göttingen (senere, 1818, ogsaa i Neapel); berejste Holland, Frankrige, England, Tydskland, Ungarn og Italien; tog i Aaret 1811 fast Ophold i Neapel; blev d. 25de Maj 1816 Chef-Læge ved det derværende Hospital S. Sacramento, hvor den østerrigiske Armæes Syge indlagdes d. 5te October 1819 Chef-Læge for den neapolitaniske Conscrition og for Hospitalet della paccella; optoges af Kongen af Neapel i Adelsstanden og fik derefter Titlen af „Raad“; udnævntes 1826 til første consulterende Læge ved det store Fattighospital Albergo de' Poveri og alle øvrige Fattiganstalter i Neapel, og d. 19de Januar 1827 til dirigerende Chef-Læge for den østerrigiske Armæes Syge i Kongeriget Neapel; besøgte 1827 Kjøbenhavn, og vendte i Efteraaret 1829 her tilbage; fik d. 22de Decbr. 1829 Fresdiplom som Doctor Philosophiæ ved Universitetet i Würzburg; deltog i Sommeren 1830 som fransk Chef-Læge i Expeditionen til Algier, i hvilken Anledning han senere erholdt Rang med Oberster i den franske Armee; kom samme Aar tilbage til Kjøbenhavn, hvor han d. 7de Februar 1832 udnævntes til anden, og d. 12te April f. A. til første Hofmedicus. — Blev d. 15de December 1824 virkelig Justitsraad; d. 5te Februar 1828 Archiater (med Rang efter Rangforordn. 4 Kl. Nr. 3); d. 2den Septbr. 1837 Etatsraad; d. 28de October 1817 Ridder af Danebroge, d. 30te Maj 1819 af den østerrigiske Jernkrone-Ordens 3die Klasse, d. 11te August 1823 af den preussiske røde Ærens 3die Klasse, 1828 af den pavelige gyldne Spore, 2den Klasse, og d. 31te August 1829 af den svenske Nordstjerne-Orden; modtog d. 25de Juni 1816 den østerrigiske store Guld-Civil-Ære-Medaille, 1823 den preussiske gyldne Hylbings-Medaille, og 1824 en Guldmedaille af den franske Regjering (f. L. T. 1824, S. 350—51); var Medlem af det Kongl. medicinske Selskab i Kjøbenhavn, og af flere Videnskabs-Academier, medicinsk-chirurgiske Academier og Selskaber, samt andre lærde Samfund i Udlandet (f. L. T. 1829, S. 679—80). † 17de October 1841 i Kjøbenhavn. — * Francisca Victoria Caroline Schöpf (f. 17 1807; † 17 1847 i Kbhvn, * 2. Justitsraad, Højesterets-Advocat C. E. W. Liebenberg). — (Jvfr. Calliens Medicin. Schriftsteller. Lex. XVII. 289—294; XXXII. 190—92; Werlingste Tid. 1841, Nr. 246; „Dagen“ 1830, Nr. 92; 1841, Nr. 247; M. f. L. III. 277—78. — Hans Portræit udkom 1820, ft. 4to, i Palermo, paa denne Stads Foranstaltning).

Underhornet. Nytaarsgave for Aaret 1808. Kbh. (1807). — Diss. Inaug. de indurations totas cellulosas in neonatis observata; ad d. 28. Novbr. Goettingae, 1808.

[Denne Afhandling er freben i Paris]. (L. L. 1811, Nr. 28; Bibl. f. Læg. IV. 1813, S. 184—86). — G. G. Lannenberg Abhandlung über die männlichen Zeugungstheile der Vögel; übers. u. mit Anmerkungen von A. Schönborg und G. Spangenberg. Göttingen, 1810, 4to, nebst 4 Kpfrn. — J. D. Percholdt Ueber die Lungenkrankheiten und insbesondere Lungenschwindsucht. Aus dem dänischen übers. Nürnberg, 1814 (1813); særst. aftr. af Parleß's N. Journ. d. anat. medic. chir. Litt. Bd. 2, 1813, St. 2, S. 161—224 u. S. 315.

Sopra un nuovo metodo di migliorare il Vino, trattato inedito di Sam. Tomm. di Soemmering; tradotto dal Tedesco. Napoli, 1816. (Giornale enciclop. di Napoli 1817, Octbr.). 2da ediz. ibid. 1824, 4to.

Om Pesten i Roja 1815 og 16. Kbh. 1817. Paa Tydskt: Ueber die Pest zu Roja in den Jahren 1815—16, aus officiellen Quellen und aus Beobachtungen von Augenzeugen; herausgegeben und mit Anmerkungen und einer Vorrede begleitet von J. Chr. Fr. Parleß. Nürnberg, 1818. (Allg. medic. Annal. 1819, Jan. S. 94; Medic. chir. Zeit. 1819, Bd. 3, Nr. 52, S. 5—10; Fufeland Bibl. d. Heilkd. Bd. 39, 1818, Apr. S. 216; Arch. f. J. 1819, Juli, Nr. 165, S. 1297—99). [Nachtrag zu der Geschichte der Pest zu Roja, in den Jahren 1815 und 1816, mit den Originalschriften (von Arc. v'Onofrio und Bitang. Morea) verglichen von Ch. Fr. Parleß, i »Parleß's N. Jahrb. der Deutsch. Medic. u. Chir. oder Rheinisch. Jahrb. Bd. 1, St. 2, 1819, S. 172—86; ogsaa særst. Bonn, 1819].

Sopra il nervo accessorio decorrente all'ottavo paio de' nervi cerebrali, trattato di Scarpa; tradotto dal Tedesco. Napoli, 1817, 54 p., c. tab. 1. (Giornale enciclop. di Napoli 1818, Mai; Medic. chir. Zeit. 1823, Nr. 78).

Sulla Restituzione del Naso. Rapporto fatto a Sua Eccellenza il Sign: Capitano Generale Conte Laval de Nugent, Comandante in Capo degli Eserciti di S. M. Il Re del Regno delle due Sicilie. Napoli, 1819. 60 p. f. 4., c. tab. VI. [Efter Carpyus, E. f. v. Gräfe's Jahresber. üb. d. Kin. Institut v. J. 1816 og Sammes Rhinoplastik]. (Revue encyclop. des product. remarq. dans la Litt. 1820, Septbr.; Gräfe u. Walther Journ. der Chir. Bd. 2, 1821, S. 568—70 (af E. f. Gräfe); Pierer allg. medic. Annal. 1822, Juni, S. 805—6; Medic. chir. Zeit. 1823, Bd. 4, Nr. 83, S. 75—76; »La voce del popolo« 1822, No. 3; Jøfr. L. L. 1820, S. 61—62).

Ragguglio di una macchina di vibrazione ad uso medico; presentata al reale Istituto d'incoraggiamento di Napoli. Napoli, 1817. Ediz. 2. ibid. 1822. 16 pag. 4to, c. tab. 1. («Giornale enciclopedico di Napoli», 1817, Octbr.; Medic. chir. Zeit. 1824, Bd. 1, Nr. 9, S. 153—55; Pierer allg. medic. Annal. 1824, Mai, S. 652).

Il Sistema medico del Dott. Sam. Hahnemann, esposto alla reale Accad. delle Sc. di Napoli. Napoli, 1822. 15 & 89 pag. 4to. («L'Osservatore medico», Napoli 1824, No. 10; Medic. chir. Zeit. 1824, Bd. 3, Nr. 55, S. 55—57; Ergänzungs-Bd. 27, 1824, No. 700, S. 304; Pierer allg. medic. Annal. 1824, Aug. S. 1079).

Ragguglio di alcune delle ultime scoperte e Ricerche nella Storia naturale, medicina e chirurgia. Napoli, 1824. 42 pag. 4to. («L'Osservatore medico» 1825, No. 5; Medic. chir. Zeit. 1825, Bd. 1, Nr. 21, S. 391—94).

L'Hypopion ed il suo trattamento di I. Matth. Gierl; trad. Napoli, 1826. 4to.

Memorie sul ristabilimento della circolazione nella legatura o anche recisione dei Tronchi delle Arterie con le conclusioni immediate; illustrate da esperimenti

e desegni. Presentate alla real. Accad. delle Sc. a Napoli. Napoli, 1826. 81 pag. fl. 4to, c. tab. VI. Aftrykt af: Rapporto dei lavori della Soc. med. di Livorno, 1827. (Med. chir. Zeit. 1827, Bd. 3. Nr. 74, S. 379—84; Journ. des Progr. des Sc. méd. Vol. 12. 1828, p. 70—93 med Afbildn. Pl. 1. Fig. 1—3 (Udtag, af Christiani); Pufeland Bibl. d. Heilsk. Bd. 60. 1828, Nr. 4—6, Decbr.—Decbr. S. 365; jvfr. L. Z. 1827, S. 288 og 324; Det Kongl. Danske Vidensk. Selsk. naturv. og mathem. Afsndl. IV. S. XXIV.).

Ueber einen neuen naturhistorischen Fund in Pompeji. Nürnberg. 1827. 8vo.

Ueber einige in Pompeji gefundene Knochen und ihre Analyse. Erlangen, 1828. 15 S. 4to. (Paa Dansk i Kbhvns Skilderi 1829, Nr. 88).

Nachrichten von den Erdbeben Süditaliens in den letzten Jahren. Nürnberg, 1828.

Neue Beobachtungen und Versuche über die Knochen. Von Michel Troja. Nach dem nie bekannt gemachten Originale aus dem Italienischen ins Deutsche übertragen, umgearbeitet, mit Anmerkungen, Zusätzen und einer Biographie des Verfassers versehen. Mit 5 Kupfertafeln (sc. D. Casanova). Erlangen, 1828. 4to. [M. Troja's Biographie, særst. afr. Erlangen, 1828, 36 S. 4to]. (Nutt Repert. d. Heilsk. Bd. 21. 1829, S. 1. S. 149—54; Göt. A. 1829, St. 162, 63, jvfr. "Dagen" 1829, Nr. 285, Kbhvns Skilderi f. A. S. 1543—44; Summ. d. Med. 1829, Bd. 3. S. 799 u. 1830, Bd. 3. S. 545; Peder Annal. d. Heilsk. Bd. 14. 1829, Juni, S. 173—86 (af Mich. Jäger); Pter med. Annal. 1830, Juni, S. 788—801; Allg. S. L. Z. 1832. IV. Ergzbl. Nr. 63. 64, S. 500—3, 505—11).

Über den Werth der Maasse und Gewichte der alten Römer, von Lucas de Samuele Cagnazzi. Aus dem Italienischen übersetzt, mit einer Vorrede. Kopenh. 1828, m. 1 Kupf. (L. Z. 1830, Nr. 19. 20).

Beyträge zur Kenntniß der Medicin im Norden, in einer Auswahl der wichtigsten Abhandlungen nordischer Aerzte. Herausgegeben von J. J. Albrecht von Schönberg. 1r Bd. Braunschweig, 1829, mit 4 Kupf. (M. f. L. III. 112—17, af R. C. Møhl (paa Tydsk overfat af Dr. Michaelis i Caspers krit. Repertorium), jvfr. Jen. L. Z. 1831, Febr. Intelligbl. Nr. 6 u. 7, af Schönberg; Oens "Jiss" 1831, S. 1183; Jen. L. Z. 1830, Nr. 117; Pter allg. med. Annal. 1830, Jan.; Pufeland Bibl. d. pract. Heilsk. 1830, Sept. S. 169 fig.).

Mikroskopische Beobachtungen über das Gehirn und die damit zusammenhängenden Theile, von Ant. Barba. Aus dem Italienischen ins Deutsche übertragen, und mit einer Biographie des Verfassers versehen. Würzburg, 1829. 4to, m. 1 lit. T. (Friedrich Annal. d. ausl. Med. u. Chir. Bd. 1. S. 1. 1830, S. 38—60; Jen. L. Z. 1830, Nr. 218 og derfra i Summ. d. Med. 1830, Bd. 3. S. 564; Med. chir. Zeit. 1831, Bd. 1. Nr. 26, Beil. S. 459—64; Allg. S. L. Z. 1831, Ergzbl. Nr. 28; Leipz. L. Z. 1831, Nr. 51; Göt. A. 1832, St. 136).

Klinisches Rezeptbuch, von Val. A. Brera. Aus dem Italienischen übersetzt und bevortet. Leipzig, 1829. gr. 12.

Necrolog over P. P. Barclay. Kbh. 1833. (Særstilt Aftryk af "Dagen" 1833, Nr. 222).

Biographiske Efterretninger om Dr. og Prof. C. Kahlff. Med nogle Forandringer særstilt aftrykte af "Dagen" 1833, Nr. 310 og 311. Kbh. 1834. 16 S. 8vo med Kahlffs Portr. ("Dannora" I. 97—98, af J. Kragh Pø; Journ. f. Medic. og Chir. V. 379).

• Necrolog over P. M. B. Klingberg. Kbh. 1835. 2 Bl. 8. (uden Titelblad; aftr. af Berl. Tid. 1835, Nr. 93, 94; ogsaa i »Dagen« f. N. Nr. 101 og i Døds »Materialier«, Nr. 21).

Necrolog over J. D. Perholdt. Kbh. 1836. 8 S. 8. (Aftr. af Berl. Tid. 1836, Nr. 48, d. 19de Febr., og optr. i Døds »Materialier«, Nr. 61, 1836, S. 484—88; overs. paa Tydskt i Zeitschr. f. Med. Bd. I. 1836, p. 4. Apr. S. 543—46, og i Sachs med. Alm. f. 1837, Refrol. Abth. S. 34—36).

Zur Biographie des Staatsrathes C. F. Schumacher. Copenh. 1837. 20 S. 4. Et forsøgt Aftryk af Leipz. Litt. Zeit. 1831, Intelligenzbl. Nr. 80. 86. 92, og derfra i N. Necrolog der Deutschen, 8. Jahrg. 1830, II. S. 836—51. (Zeitschr. f. d. ges. Med. Bd. 6. 1837, Septbr. S. 139, af C. Otto; Ehrhart's Medicin. chir. Zeit. 1838, Bd. 3, Nr. 57, S. 77).

• Skizze über Algier in medicinischer Rücksicht. Zwei in der königl. med. Gesellschaft in Kopenhagen gehaltene Vorträge. Copenh. 1837. An d. med. Fac. zu Göttingen bei der Säcularfeier. (Berl. Tid. 1837, Nr. 223; Døds »Minerva« II. 209 214; Götting. A. 1837, Octbr., St. 170 u. 171; Zeitschr. f. Med. Bd. 7. 1838, Jan. S. 41—46; Rev. méd. 1838, T. 1. Mars, p. 452—56 (Udtog); Med. chir. Zeit. 1838, Bd. 3, Nr. 57, S. 75—77; Lond. med. Gaz. Vol. 23. P. 5. Febr. 1839, No. 584, p. 708—35; Schmidt Jahrb. d. Med. Bd. 29. 1841, Febr. S. 265—66 (af Ed. Martin).

Necrolog over Adam Wilhelm v. Hauch. (Aftrykt af Berlingske Tidende 1838, Nr. 55), s. I. (Kbh.). 1838. 15 S. 8.

• Joh. Chr. Wilh. Wendt's Necrolog. (Aftrykt af Berlingske Tid. 1838, Nr. 66), s. I. (Kbh.). 1838. 15 S. 8. (Paa Tydskt i Zeitschr. f. Med. Bd. 8. 1838, Mai, S. 101—8; Sachs Medicin. Almanach f. 1839, Refrol. Abthl. S. 55—63, og i »N. Necrolog der Deutschen«, 16. Jahrg. 1838, I. S. 286—94; Udtog i Pfaffs Mittheil. N. Folg. 4. Jahrg. 1838, I.—2. p. S. 116—18).

• Mindetale over Statsraad Dr. J. D. Perholdt, holden i det Kongelige medicinske Selskab d. 13de October 1838. Kbh. 1839. 22 S. 8. (Pustland Bibl. d. Heilsk. Bd. 81. 1839, Mai; jvfr. Zeitschr. f. Med. Bd. 1. 1836, Apr. S. 543 ff.).

• Blicke auf die letzte Eroberung, neuere Geschichte und Colonisation von Algier. Copenh. 1839.

• Redacteur af: Den Berlingske politiske og Avertissements-Tidende, fra Merg. 1834, Nr. 179 (d. 29de Juli) til 1838, Nr. 233 (d. 29de Septbr.). — Bar ogsaa i nogen Tid Redacteur af »Dagen« (f. Døds Jurid. Arkiv No. V. S. 137), til hvilket Blad han tidligere som Medhjælper, under sin Stedfaders, R. P. Seidelins, Redaction, havde leveret mange Artikler. — Redigerede endvidere nogle Nummere af »Politivennen«, for 1804.

Foraar for Nasserader, i »Politivennen«, Nr. 256.

• Ueber das Skelet des großen Anton, Peiduden bei dem Herzoge von Braunschweig, Jahr 1615, in Helmstädt, i Schrift. der naturforsch. Freunde-Gesellschaft in Berlin, Jahrg. 4. 1810. S. 236.

• 3 Husetlands »Journal der Heilkunde« (Drei Krankengeschichten aus einer (ungebrachten) Abhandlung über die Mutterpolypen, von G. Rahlff; aus dem Latein. Bd. XXXI. 1810. Aug. S. 125—37. [i Udtog i N. Bibl. f. Sag. II. 1815, S. 80—85]; Fortdauernde Bererbung einer Gehirnkrankheit, von C. Stengel, überf.,

Bd. LXVII. 1828, Novbr. S. 124—29. [Udtag i Bull. des Sc. méd. 1828, Edw. p. 176; Feilfeldt Min: Annal. Supplbd. zu Bd. 4. 1828, p. 2. S. 297—98; Summ. d. Med. 1829, Bd. 1. S. 34—35]; Ein sehr merkw. Graviditas abdominalis, von A. C. Schulze, übers. Bd. LXVIII. 1829, Febr. S. 129—33. [Udtag i Summ. d. Med. 1829, Bd. 1. S. 428]; Ueber die Taubstummen-Heilanstalt zu Altona, Th. LXXII. (Bd. 65), 1831, p. 5. Mai, S. 72—82; Miscellen aus den 8 nord. Reichen; briefl. Mittheilungen, Bd. LXXIX. 1834, Novbr. S. 109—13 (1. Vaccination i Dänemark, S. 109; 2. Bevölkerung von Island, S. 110; 3. Cholera in Drammen, S. 111; 4. Pestquelle zu Ramlösa in Schweden, S. 112—13).

3 *«Giornale del regno delle due Sicilie»* (Bemærkninger over et af Dr. Giuseppe Lopez udgivet Skrift *«Theorie della popolazione»*, 1816, 24., 26. Decbr.).

3 *Pictet's Bibliothèque universelle* (Observations météorologiques sur le mont Etna, par J. F. Schouw, trad. du Danols, 1819, p. 34—43; særff. aftr.).

3 *«Giornale enciclopedico di Napoli»* 1819 (J. F. Schouw: L'ultima eruzioni dell' Etna; trad.; særff. aftr.; overs. paa Tydsk i Beylage zum Oppositions-Blatte Septbr. 1819, Nr. 88, og i N^o allg. geogr. Ephemerid. Bd. VI. St. 1. 1819, S. 86—90).

Nachricht von einer Vibrationsmaschine zum medicinischen Gebrauch, i Parles's Jahrb. der Deutsch. Medic. und Chir. Bd. 1. 1813, p. 1. nebst 1 Abbild. (Om denne, af den danske Mechaniker Rieffelsen opfundne og af Leppich i Wien forebredte Maschine, s. Vaterlånd. Blätter für den Oeffentl. Kaiserstaat 1810, og derfra i Medicin. chir. Zeit. 1810, Bd. 2. Nr. 49, S. 397—98. — Udtag i Allg. medicin. Annal. der Heilkd. 1813, März, S. 211—13).

3 *«Medicin. chirurg. Zeitung»* Ueber eine höchst merkwürdige (Hermaphroditische) Bildung der Geschlechtsheile (bei einer Ziege), 1822, Bd. 3. Nr. 65, S. 223—224; Nr. 66, S. 239—40; ogsaa særff. (omarbejdet og forøget) s. l. 1823, 12 S. 4to, nebst Abbild., samt overs. paa Fransk og Engelsk, s. Lond. med. and physic. Journ. 1823, Febr. og Medic. chir. Zeit. 1824, Bd. 2. S. 40. (i: i Medic. chir. Zeit. 1824, Bd. 2. Nr. 29, S. 39—44; Pierre Allg. medicin. Annal. 1824, Aug. S. 1068); Ueber eine neue Art Bruchbänder, 1823, Bd. 4. Nr. 96, S. 318—320; Recension üb. Vitant. Scattigna: „Nuovo metodo di amministrare l'unguento mercuriale ne' mali sifilitici“, 1823, Bd. 4. Nr. 98, S. 337—52, Nr. 99, S. 353—64; Ueber eine neue Pflanze, von Dr. delle Chiaje, 1824, Bd. I. Nr. 12, S. 221—24; Neue (anat.) Beschreibung des *Siphunculus nudus*; (Vorles. des Dr. Delle Chiaje im Institute zu Neapel), 1824, Bd. 1. Nr. 26, S. 161—64; Ueber die gelehrten Berreine Neapels, 1824, Bd. 2. Nr. 28, S. 28—32, Nr. 29, S. 44—48; Bd. 3. Nr. 74, S. 397—99; Dr. G. Sangiovanni's Versuche über die Biederzeugung der Erdwärmer (*Lumbricus terrestris* L.), 1824, Bd. 2. Nr. 32, S. 93—96; Kurze Bemerkungen aus Süd-Italien; aus Briefen, 1824, Bd. 2. Nr. 83, S. 109—12 u. Nr. 84, S. 125—27 (medic. anat. von verschied. ital. Verff.); Dr. G. Sangiovanni's Entdeckung eines bei den Cephalopoden befind. Systems von Organen, 1824, Bd. 2. Nr. 42, S. 263—72 u. Nr. 43, S. 282—86; Ein Paar Worte über das Biperngift; aus einem Briefe, 1824, Bd. 2. Nr. 49, S. 396—400; Einige feinere anatom. Untersuchungen, 1824, Bd. 2. Nr. 52, Beil. S. 461—64; Ueber d. Bevölkerung von Salerno, 1824, Bd. 3. Nr. 62; Biographie des F. Thomas, 1824, Bd. 3. Nr. 65; Delle Chiaje's Beschreibung und Anatomie des Meerhasen (*Aplysia*); nach der ungedr. Handschr. im Ausg., 1824, Bd. 3. Nr. 71.

834—36 u. Nr. 72, S. 348—52; Ueber die Errichtung und Einrichtung der Accademia Gioenia di Scienze naturali zu Catania, und die Sammlungen des verstorb. Naturforschers Gioeni, 1824. Bd. 3. Nr. 73, S. 365—67; Ueber d. Bevölkerung d. Königreichs Neapel, 1824. Bd. 4. Nr. 67; Nachrichten üb. d. neuere Untersuchungen italien. Gelehrten, 1824. Bd. 4. Nr. 96 og 1825, Bd. 1. Nr. 9, Beil.; Delle Chiase's zoolog. u. anatom. Beschreibung d. Seeblasen; nach der unger. Handschr. im Ausg., 1824. Bd. 4. Nr. 91, S. 236—40 u. Nr. 92, S. 252—55; Auszug eines Schreibens aus Island; (Klima und Bevölkerung), 1825, Bd. 1. Nr. 1. S. 13—14 u. Bd. 2. Nr. 31. S. 95; Nachricht von einer Entdeckung des St. delle Chiase (neues System von Wasserleitern bei wirbellosen Thieren), 1825. Bd. 2. Nr. 27. S. 13—16).

3 Gerson und Julius „Magazin der ausl. Heilkunde“ (Ein Wort über die Irrenanstalt in Aversa, Bd. 9. 1825, Mai u. Juni, S. 465—88; Ueber Prof. Franc. Tadini und seine Arbeiten; ein am 9. Mai 1833 in der Königl. med. Gesellschaft zu Copenhagen gehaltenen Vortrag, vom Verf. überf., Bd. 26. 1833, Sept. u. Oct. S. 190—202. Abtug i Bluff Leif. d. Med. Bd. 2. 1833, S. 26).

3 Feder's „Litt. Annalen der Heilkunde.“ (Medic. statistische Angaben über Neapel und Palermo, Bd. 5. 1826, S. 367—72 (ogsa i Ruß und Casper krit. Repertor. für Heilk. Bd. 13. 1826, S. 315—20); Schreiben an den Herausgeber Bd. 7. 1827. Jan. S. 74—78; Uebersicht der Fortschritte der Vaccination im Königreiche Neapel, Bd. 7. 1827. Febr. S. 211—14; Literarischer Beitrag zu Dominico Cotugno's Biographie, Bd. 8. 1827. Mai, S. 122—25; Eine neue gel. Gesellschaft in Neapel, Accademia Pontaniana, f. A. August, S. 480; Recension over E. Metaxa „Monografia de' serpenti di Roma“, Bd. 2. 1825, S. 275—92).

3 Gräfe's und Walther's „Journal der Chirurgie“ (Ueber Gebärmutterpolypen, ihre besondern Nachtheile und gefährlichen Folgen, von Georg Kahlff. In einer Uebersetzung mitgetheilt, Bd. X. 1827, S. 4. S. 521—49).

3 Pierer's „Allgem. medicin. Annalen“ (Ueber die Pherotracen, 1828. Novbr. S. 1561; Anmeldeise af A. Prieri „Della prudenza necessaria della prescrizione de Solassi“, 1829, Septbr. S. 1271—78; Ueber die Taubstummen, Heilanstalt zu Altona, 1831, S. 1127). — Biographien Italienischer Aerzte und Naturforscher (Grev Vincenz Dandolo; Marantonio de Marchi; Peter Dall' Oste; Lorenz Lovadina; Dr. G. Cerulli; Grev Dr. Peter Roscati; Grev Simeon Stratico; Anton-Maria Bassalli-Gandi; Scipione Breislak; Ludwig Frank), i Supplementbd. 1821—1825, S. 10. 1823. April—Juni, S. 1411—24.

3 Heusinger's „Zeitschr. für organ. Physik“ (En Afhandling af Stef. delle Chiase, overs. Bd. 2. 1828. S. 2. Febr. S. 129 fgg.).

3 Friedreich's „Magazin für Seelenkunde“ (Zur Biographie des verstorbenen Padre G. M. Linguitti, ehemals Director der Irren-Anstalt zu Aversa; mitgetheilt an Dr. J. B. Friedreich, i S. 3. 1829. S. 136—46).

3 Geiger „Magaz. für Pharmacie“ (Anwendung des Chlors gegen Wasserscheu, von A. v. Schönberg u. Semmola; (Journ. de Chim. méd. Oct. 1828), i Bd. 24. 1828. Octbr. S. 86—87; Abtug i Summ. d. Med. 1829, Bd. 3, S. 58—59).

3 Ruß's „Magazin für d. gesamt. Heilkunde“ (Ueber ein Paar hornartige Auswüchse am menschlichen Körper, glücklich entfernt, von G. Pensa, überf.;

Vb. 28. S. 2. 1829, S. 557—560; Unterbindung der beiden Carotiden, die auf dem Königl.-Friedrichs-Hospital in Kopenhagen vorgenommen worden ist. Vorgelesen in der Königl. Medic. Gesellschaft, d. 29. März 1832, von Jac. Chr. J. S. Gundersen. Nach der dänischen ungedruckten Handschrift übersetzt und mittheilt, Vb. 38. S. 2. 1852, S. 236—50, m. Abbild.).

3 Ruff's u. Casper's „Ritt. Repertor. für Heilkunde“ (Neues Instrument z. Operation d. Aneurysma, von Ros. Gianfala, anm., Vb. 22. 1829, S. 1. S. 110—22; Ueber die Blutflüsse bei Schwängern, von G. Galbiati, anm., ffd. S. 2. S. 292—99).

3 Fufeland's „Bibliothek der Heilkunde“ (Anmelder af: G. Haffif „Memoria H. T. Gartneri“, Vb. 67. (Vb. 47.) 1832, Jan. S. 40—41; E. Otto „Om den orientalske Cholera“ Vb. 68. (Vb. 48.), 1832, No. 2. Aug. S. 125—28; S. B. Ebenfsen „Om den betændelsesagtige Feber“, Vb. 69. 1833, Februar, S. 87—97).

3 „Heidelb. Klin. Annalen“ (Die Hahnemannsche Lehre zu Neapel; Send schreiben an E. W. v. Fufeland, Vb. 8. 1832, S. 3.; i Udtog i Pterer med. Zeit. 1833, S. 239—40).

3 Pfaff's „Mittheilungen a. d. Gebiete der Medicin“ u. s. w. (Ansichten nordischer Aerzte über die Stevens'sche Theorie im Allg., sowie über das westind. Fieber u. die asiat. Cholera ins Besondere, Jahrg. 6. 1838, Juli u. Aug. S. 1—58, u. Septbr. u. Octbr. S. 1—23; Jahrg. 7. 1839, Jan. u. Febr. S. 1—36, u. März u. Apr. S. 1—38, [i Udtog i Reumefers Allgem. Repert. d. ges. deutsch. medic. chirurg. Journalistik, 1839, Septbr. u. Octbr.]; Ueber d. orthopäd. Institut zu Kopenhagen, von F. W. Mansa; nach dem ungedruckten Manuscripte des Verf.'s, Jahrg. 7. 1839, Juli u. Aug. S. 1—38; Nekrolog über Peter Lotharius Dons, Jahrg. 7. 1839, Septbr. u. Octbr. S. 99—106).

3 Fricke's u. Oppenheim's „Zeitschrift f. d. ges. Medicin“ (Sectio caesarea und ihre Seltenheit in Dänemark (aus d. „Bibl. for Læger“ Vb. 29. S. 285—300 überf.), 1839, April).

3 Paeser's „Repertorium der Medicin“ (Uebersicht der Verhandlungen der Scandinavischen Aerzte und Naturf. zu Kopenhagen, vom 3. bis zum 9. Juli 1840, Vb. 3. 1841, Et. 4. S. 161—74, u. Et. 5. S. 217—27).

3 Paeser's „Archiv für Medicin“ (Die sogenannte arabische Behandlung der Syphilis, Vb. 1. 1841, S. 1.; i Udtog i Sachs Jahrb. d. Læst. d. Heilw. 1841. Tpl. 1. S. 23).

Redarbejder for den nordiske medicinske Literatur i E. C. Schmidt's „Jahrbücher der in- und ausländischen Medicin“ (Jvfr. bl. a. Art.: E. van Deurs; D. C. Pægg-Guldberg; E. Feth; J. D. Mikkil; J. C. Müller; J. D. Müller; P. A. C. Rosenbahl; B. Stevens; E. G. W. Thune; F. A. Ubbell; P. Bahl; E. C. Weise; J. C. W. Wendt; J. C. Wgmundsen).

Anmærkninger, til Fr. Redinger „Sulla istruzione de' ciechi.“ (Napoli; 1819. 8.).

Digte, afspredte i: „Dagen“ 1804—7; J. L. Pøst's „Et blot til Lyk“, „Læse ning for Damer“ og „Theater“; Poulsen's Rptaarsgaver for 1804—7; „Den Danske Tilfuer“ 1806; „Ny Minerva“ (1807, II, 298; III, 90; 1808, S. 187); F. Kruses „Anteros“ (J. L. L. 1818, S. 580—83, af E. Mølberg).

Schönemann (Christian Wilhelm), f. 1795 i Middelfart; tog Pharmaceutisk Examen 1815 (Laud.); var Feltapotheker, og 1828–31 Apotheker paa Thyholm i Thisted Amt.

Practisk Anvisning til at tilberede de meest brugelige kemiske Reagentier; tilligemed en kort Beskrivelse over disses nødagtigste kemiske Egenskaber, samt Anvendelse, Rytte og Birkning som Reagentier betragtede. Kbh. 1824.

Schönheyder (Frederik August), næstældste Søn af nedenanførte Gehejmconferenceraad J. F. G. Schönheyder; f. d. 2den November 1801 i Kjøbenhavn; blev Student ved privat Dimission 1818; afskrev sig i Foraaret 1823 den latinsk-juridiske Examens theoretiske og praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis; blev d. 9de Nov. 1825 surnumerair Assessor for Landsoverretten i Viborg; d. 3die Oct. 1832 By- og Raadstueskriver, samt anden Raadmand i Odense; d. 28de Juni 1845 Justitsraad (med Rang efter Rangfrdn. 5 Kl. Nr. 3). — * Karen Pagh Bruun (f. 1797, ældste Datter af Justitsraad Bertel Bruun og Magdaleney Barbara f. Brøchner, i Fredericia).

Var en Giendoms Byggesum eller Kjøbesum bestemme dens Assurancesums Størrelse? i „Danst Folkeblad“, 3die Aarg. Nr. 58.

Schönheyder (Johan Franciscus Gottlieb), f. d. 11te Januar 1773 i Kjøbenhavn, ældste Søn af Dr. theol. Johan Christian Schönheyder (Broder til nedenanførte J. F. og J. M. Schönheyder), daværende Sognepræst ved Trinitatis Kirke, tilslut (f. 1788) Biskop over Thronhjems Stift (f. f. 1742 i Kbhvn, † 14 1803, jvfr. A. Erlandsens biogr. Efterretn. om den Nordensjælske Christlighed, I. S. 33–34, samt Myerups Lit. Lex. S. 546–47), og Charlotte Reinholdine v. Jesøen (f. f. 1750, † 2 1784, yngste Datter af Etatsraad, Committeret og Secretair i Deconomie og Commerce-Collegiet, Johan Frederik Wilhelm v. Jesøen og Ulrica Antoinetta f. Bøhn). — Dimitteret fra Thronhjems Stole blev han Student i Efteraaret 1789; underkastede sig den 17de Oct. 1792 den latinsk-juridiske Examens theoretiske, og d. 30te April 1793 dens praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis; blev 1793 Secretair ved Protocolen i Højesteret; 1801 Justitiarius og Assessor i Kbhvns Ederet; 1809 virkelig Justitsraad; d. 11te Januar 1813 Directeur ved Rigsbanken; d. 28de Januar f. A. virkelig Etatsraad; d. 19de Januar 1820 Assessor i Højesteret (hvortil han allerede d. 16de Marts 1813 havde erholdt Denomination); d. 27de Maj 1820 Stiftamtmand for Viborg Stift og Amtmand over Viborg Amt; d. 16de Maj 1824 Ridder af Danebroge; d. 25de Maj 1826 benaadet med Danebrogsmandens Hæderstegn; d. 1ste November 1828 Commandeur af Danebroge; d. 4de Marts 1831-Directeur i Rentekammeret og anden Deputeret for

Zinantferne, samt Medlem af Directionen for Stutterivæsenet og Veterinairskolen (af hvilken Direction han udtraadte ved Udgangen af 1843); d. 28de October 1836 Storkors af Danebroge; d. 5te April 1845, efter Ansøgning, i Raade og med Pension entlediget som Directeur for Rættelssammeret, og samme Dag udnævnt til Gehejmecconferenceraad (med Rang i 1ste Klasse Nr. 13). — * Engel Marie Smith (f. 1767, † 1847 i Kbhvn.).

Archiv for Prisefager, i Stellanb's Stift, Bornholm undtagen. 1ste Hefte, med en Indledning. Kbh. 1808.

Recensioner i "Danst Litteratur-Tidende" over: A. S. Ørsted "Betræktninger over Danmarks nuværende Pengevæsen", 1816 Nr. 34, 35, 36; og over: M. L. Rathanson om Pengevæsenet, 1817, S. 171—75, 177—91.

Schönheyder (Johan Henrik), f. d. 7de Juni 1744 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Johan Franciscus Gottlieb Schönheyder var praktiserende Læge og Stads-Accoucheur (f. 1701 i Ulmenau, † 1777 i Kbhvn; jvfr. Perholdts og Mansas Saml. til den danske Medicinal-Hist. I. S. 124—30); hans Moder Mette Rosin (f. 1713, † 1766), en Datter af Mag. Hans Rosin, Sognepræst til St. Nicolaj Kirke i Kjøbenhavn, og tilslidt i Kjøge. — Han blev Student ved privat Dimission 1757, og een af de Udmærkede ved Examen Artium; lægde sig efter Medicinen, og vandt, 17 Aar gl., Prisen for en Afhandling over den medicinske Opgave „de combustionibus & perniciosis“; tiltraadte i Juli 1765, i Selskab med Joh. Clem. Løbe, en Rejse i Udlandet og opholdt sig 1 Aar i Leiden, 2 Aar i Edinburgh, hvorfra han drog til London, og vendte tilbage til Kjøbenhavn 1768; tog d. 23de November f. A. den medicinske Doctorgrad; var 1770—1772 Læge ved Socabellerne; blev 1771 Læge ved Plejeanstalterne i Kjøbenhavn; fik d. 9de October 1782 Titel af Professor i Medicinen; blev d. 13de Maj 1803 Medlem af det Kongl. Sundhedscollegium; d. 3die Aug. 1811 Hofmedicus; festsigtede d. 23de Novbr. 1818 sit Doctorjubilæum (se Skriftet: „Ved Høitideligholdelsen af Dr. og Prof. J. H. Schönheyders Doctorpromotionens 50de Aarsdag d. 23de November 1818. Kbh. 1819“). Var Medlem af det medicinske Selskab i Edinburgh og i Kjøbenhavn (i hvis Stiftelse han deltog 1772, og af hvilket han 1803 blev Æresmedlem). † 25de Maj 1831 i Kjøbenhavn. — * 1. 1774 Elisabeth Magdalena Esmarch († 1777). * 2. 1777 Pauline Charlotte Hyllested (f. 1757, † 1834). — (Autobiographi i det ved hans Doctorpromotion udsedte Program; Biographisk Omrids (forf. af J. C. W. Wendt) med hans Portræt i Steentryk, i Nyt Bibl. f. Læger

IV. 1820, S. III.—XIV.; jvfr. *Calliens Medicin. Schriftsteller-Lex.* XXXII. S. 194—95; „*Dagen*“ 1831, Nr. 128).

Ant. Störk, *Libellus de cicutæ*, overs. paa Dansk. Kbh. 1764. — J. J. Pautters *zweijährige Geschichte der Krankheiten, welche vom Frühf. 1759 bis Ende des Winters 1761 in Larenburg und der Gegend geherrscht haben*. Aus dem Lateinischen übersetzt. Warschau, 1765 (istte 1769). N. Aufl. Dresden und Warschau, 1777. (Gött. N. 1779, Zugabe, St. 4. S. 62—64; Anhang zu 25—36 Bände der Allg. D. Bibl. S. 520). — Diss. inaug. *de resolutione et impotentia motus muscularis*; præs. Chr. Gottl. Kratzenstein. Hafniae, 1768. 68 pagg. 8. (*Krit. Journ.* 1769, Nr. 48, S. 471—74 (af P. E. Abildgaard); L. E. 1769, Nr. 23). — Den indbildte Pancrey, Comedie. Overs. Kbh. 1779. (L. E. 1780, Nr. 1). — *Det tabte Paradiis. Et episk Digt af John Milton. Af det Engelske overs.* I.—II. Deel. *ibid.* 1790. (L. E. 1790, Nr. 31; „*Krit. og Analyse*“ 1790, S. 24—29, 71—74, 140—44, 382—84, af Løbe; N. Bibl. der schön. Biff. XLIV. 108; Jen. L. 3. 1790. *Intell. Bl.* Nr. 112). *Det gienbundne Paradiis eller Christi Frijselse i Orden. Et episk Digt af John Milton. Af det Engelske oversat.* *ibid.* 1792. („*Krit. og Anstikr.*“ XIV. S. Nr. 30 og 32). — *Atthalia. Tragedie af Racine i 5 Acter, med Mellemfange, componerede af Capelmester Schulz.* *ibid.* 1790. (L. E. 1790, Nr. 34, S. 538—44 af B. S. J. Abrahamson). — *Birgilds Veneide, metrisk oversat.* I.—II. Deel. *ibid.* 1812; med omtr. Aftesblad 1814. Uudfattet af Celsabet til de Hønne Videnskabers Fjorffremmelse. (L. A. 1813, Nr. 84, 85, af S. Reising). *Prove deraf stod i Rahbels „Sandfigeren“* 1811, Nr. 17.

Samson hiin Kæmper. Et dramatisk Digt af John Milton. Af det Engelske oversat. Kbh. 1815. (Nord. Litter. Nr. 45).

Redretractet af Umindelig dansk Literatur-Journal. I. Bd.—IV. Bds. 2. P. Kbh. 1779—84.

3 „*Collectanea Soc. med. Havn.*“ (*Observatio de carcinomate colli et cancro labiorum, ope aceti lythargyrii sanatis, Vol. 1. 1774. p. 33—36; Experimenta cum musco islandico in phthisi et tussu purulenta, ibid. p. 126—31. [Udtag i Samml. f. Kertje, Bd. 3. St. 3. 1784, S. 406—11 og i Koch's Ausg. Bd. I. 1791, S. 643—644]; Observationes circa aërem in sanguine et humoribus contentum, quibus simul nova pathologia scorbuti adjungitur, ibid. p. 209—18; Foliorum bardanae efficacia in excoriationibus et ulceribus apertis, ibid. p. 223—26; Observationes circa maniam, Vol. 2. 1775. p. 107—11. [Udtag i Samml. f. Kertje, Bd. 3. St. 2. 1783, S. 347—51; i Koch's Ausg. Bd. I. 1791, S. 626—26]; De nævo materno nulla arte medicabili observatio, ibid. p. 112—15). — 3 „*Acta Soc. med. Havn.*“ (*De septuagenario a gravi insultu apoplectico decies per emeticum liberato observatio, Vol. 1. 1777, p. 99—104; Morbus hystericus gravissimus superatus, Vol. 2. 1779, p. 150—55; De syphylide infantum, ibid. p. 207—10; Sanationis improvisæ exempla tria, ibid. p. 288—91; Observat. de morbo hypochondriaco et usu hirudinum in eodem, ibid. p. 313—20). — 3 „*Acta Reg. Soc. med. Havn.*“ (*Observationes medicæ varii argumenti: 1) Angina faucium intermittens, 2) Solutio mercurii sublimati ad dolores arthriticos anomalos, 3) Decoctum cicutæ ad ulcera, Vol. 1. 1783, p. 166—69; De virtute ipecacuanhæ antemetica, Vol. 2. 1791, p. 139—41. [Udtag i Samml. f. Kertje, Bd. 14. St. 4. 1792, S. 599—601***

og i Koch's Ausg. Tbl. 5. 1796, S. 499—500]; Quidam de usu antimonii in rheumatismo et scabie, *ibid.* p. 229—31; Vesicatorii usus in hydrope pectoris notatus, *ibid.* p. 369—72; Virtus opii in syphilitide confirmata, *ibid.* op. 446—51; Casus febris hecticae ex diuturna inflammatione abdominali, hirudinibus sanatae et haemoptoei ope fonticuli restituti, Vol. 3. 1792, p. 271—75; Confirmata quorundam medicaminum efficacia (1. Virtus acidi muriatici. 2. Opii vires in tertiana. 3. Nulla regula sine exceptione. 4. Remedium in tinea capitis. 5. Casus maniaci. 6. Alcalium usus in crassa lactea et excoaratione infantum. 7. Lignum mahagoni in febribus. 8. Unguenti mercurialis similis usus in angina. 9. Fomenta calida in febribus. 10. Succedaneum corticis Peruviani in febribus putridis et nervosis), Vol. 5. (Acta nova, vol. 1.), 1818, p. 63—84. (Bibl. f.æg. 1822, II. S. 121).

I det Edinburgh'ske medicinske Selskabs „Acta“ (De colica; De aëris in sanguine contenti origine et effectibus; Commentarius in aphorismo 65, sect. 4. Hippocratis).

Rehdyppning i koldt Vand, et ypperligt Lægemiddel i Nerve- og blodige Febre (af Dr. Nyhus i Petersborg), i Rbhvns Skilderi 1819, Nr. 5.

I „Minerva“ (Sangen i Alhalla, 1788, II. 122; Prøver af Overføttelsen af Miltons tabte Parabels, 1789, III. 241, og af det gjenbundne, 1791, IV. 157; Børnlige Optættelser, 1790, I. 177; Cantate i Anledning af Kronprindsens Gæstmæling, f. A. IV. 98. [„Jris“ 1791, I. 82—83]; Sange b. 28, og 20de Jan., 1791 I. 288; 1792, I. 126).

Digte efter la Fontaine og L. C. Bruun oversatte paa Tydsk i Eggers's „Deutsches Magazin“ XI. 147; XIII. 74. 238. 334.

Schønheyder (Johan Martin), Sidstnævntes yngste Broder, f. d. 4de Februar 1752; dimitteret til Universitetet 1765; afslørede den 21de Februar 1772 den juridiske Embedsexamen (Laud.); blev d. 30te December f. A. Procurator ved Hof- og Stadsretten; d. 21de April 1774 Højesterets-Advocat, og 1785 tillige Kammer-Advocat; 1803 virkelig Justitsraad; d. 12te Juli 1805 Etatsraad; d. 28de Januar 1809 Ridder af Danebroge; d. 28de Januar 1813 benaaded med Danebrogsmandenes Hæderstegn; d. 30te October 1822 Conferenceraad; højtideligholdt d. 30te December f. A. sit 50 Embedsaars Jubilæum (sef. Kapbels „Ærøring i blandede Emner“, IV. 1—12; 15—16; Aftenbl. 1823, S. 5—6); blev d. 12te Januar 1828, efter Ansøgning, i Naade enstillet som Højesterets- og Kammer-Advocat; d. 16de Januar samme Aar extraordinair Høfester i Højesteret. † 9de Juli 1831. — * 1784 Johanne Margrethe Smith (f. 1758, † f.æg. 1822, en Datter af Præsten i Ringsted, Dr. theol. Morten Smith). — (Biographi, i „Dagen“ 1831, Nr. 238; sef. J. R. Hof's Erindr. S. 73. — Portrait, af C. Hornemann, lithogr. 1823).

Et Bilag til forrige Casser ved det skattekompagnie Jacob Holms Efterfølger.

ning. Kbh. 1787. — Procedure for Høiesteret i Sagen anlagt af Etatsraad Colbiørnsen imod Kammerherre E. Fr. Tønne v. Lütichau. ib. 1791. (»Art. og Antikr.« J. X. Nr. 32; L. E. 1791, Nr. 50, 51). — Indlæg i Sagen: Dr. og Prof. Dorneman imod Bogtrykker Holm, angaaende Skriften: En Drøm om Prof. Dorneman og M. E. Bruun. ibid. 1796. — Noget til Dplysning for Publicum angaaende Feibergs Fortælling om en af E. G. forøvet Redighed. ibid. 1799. 45 S. (L. E. 1799, Nr. 20, jvfr. Forf.'s Svar, sld. Nr. 22; »Tid og Hebe« 1799, II. 275). — Declamation fremsagt i □ J: t: R: ibid. 1802. — Proceduren for Commissionen, samt Dommene og nogle Bilage i Sagen, anlagt paa Justitiens Begne mod de Herrer, Grev Schulin, Etatsraad de Conind og Sognepræsten Rønne. ibid. 1809. — Lovtale over Kong Christian V. ibid. 1810.

Declamationer ved Høiesterets Åbning, i »Minerva« 1791. I. 452, og i Drifters Jurid. Artikl. XIX. 181—85.

Et Indlæg i en Høiesterets Sag, i Schlegels »Astraa«, I. 252—84; Kottbolls og Schönheyders Procedure og Høiesterets Dom m. v. i Sagen: Ridsmand Ridsfahm contra Tøner Holm, II. 1—33; Schönheyders og Klingbergs Procedure for Høiesteret i en Sag angaaende de Bernstorffske Hovmesters Bortforpagtning, III. 379—408.

Declamation ved Høiesterets Åbning den 7 Marts 1816, i Drifters »Ryt jurid. Artikl.« XIV. S. 209—11; Tvende Betænkninger i Anledning af en Tvistighed om Grændserne for en Forstrandseiers Rettigheder, sld. XV. S. 140—54. — Boldsigst. Kjendelse, afgivet den 24de April 1829 af J. M. Schönheyder og A. E. Drift, i »Jurid. Tidsskrift« XIX. 1832. S. 129—39.

En juridisk Betænkning angaaende et af J. J. Baggesen i »Daniana« 1816, Maj, S. 442 indført Epigram, er aftrykt i »Athena« VII. 470—72. (Jvfr. Drifts Søndagebl. 1816, Nr. 40).

Gravskrift over Jacob Eddard Colbiørnsen, i »Minerva« 1802. I. 212. — Svar paa J. L. Kottbolls Tale ved hans Embeds-Jubilæum, i Kabbels »Ræsoning i blandede Hjemmer« IV. S. 12—15.

Han skal have forfattet Forerindringen til »Dplysninger betræffende Lehnsligen i Grevskabet Laurvigens o. s. v.« Kbh. 1786. (I Samlinger til det Norske Folks Eprog og Dist. VI. S. 587).

Sjæveler (Christ. Gustav).

Alphabetisk Register over Told- og Consumtions-Forordningen af 1ste Februar 1797, samt alle senere udkomne Anordninger, Placater x., Told- og Consumtionsvesenet vedkommende. Odense, 1828.

Sæbbelow (Vincentz Lassen), f. i Danmark 1770; blev Lieutenant ved det syenske Infanteri-Regiment; underkastede sig i Juni 1792 den dansk-juridiske Examens theoretiske, og i Novbr. 1793 sammede praktiske Prøve, hiin med bedste, denne med næstbedste Charakter; opholdt sig en Tid i Bergen; besatte sig siden som Ridsmand i Christianssand; havde Titel af Overtrigsgommisfær, hvilken han senere frasagde sig (jvfr. Den Norske Rigestidende 1818, Nr. 104); blev 1821 Landtrigsgommisfær i det vestre aggershusiske District og Sotrigsgommisfær i Aggershus Stift.

Kort Oplyselse over Stidsfanger Magnus de Beringsskjold's Transportreise fra Bergenhuus Kæstning til Stavanger. Bergen 1796. — Det Spørgsmaal: Kan der i Folge Vore Love gjøres Execution i et Fallit eller Ophudsboe, endog efter Domme, som ere affagte og tinglyste længe før Debitor gjorde Ophud eller gik Fallit? negativt besvaret. Christiania, 1807. — Om Kapere og Priser. ibid. 1808. — Svad bør Nationen søge, enten Krig eller Fred med Engelland? Kogle Bidrag til dette Spørgsmaals Besvarelse. ibid. 1810.

Svar paa det fremsatte Spørgsmaal om Norges tilkommende Regeringsform. Christiania, 1814.

Kogle Ord i Anledning af Norges Fæder og Fæd og om Norges Bank m. m. Christiania, 1814.

Kong Christian Frederik mishandlet. • Bevise derfor i afvængne Ord om Capellanen Fr. Bergeland og hans Flyveblad „Et Ord til Publicum“. Christiania, 1815. (4½ Art 8.).

Kogle Ord i Anledning af Capitall E. Wariboe's Forslag til Pengevesenets Forbedring. Christiania, 1815. 1 Art, 8.

Indsigelser mod Execution for tilgæet Bankbidrag. Christiania, 1817.

Forslag til at afskaffe den almindelige Pengetrang. Christiania, 1818.

3 Anledning af R. Bergelands Skrift: „En sandfærdig Beretning om Danmarks politiske Forbrydelser imod Norge“, i Kbhvns Skilderi 1817, Nr. 2.

Secher (Jacob Berg), Næstfølgendes Broder, f. 1786; blev privat Læstribet ved Kjøbenhavns Universitet i October 1803; siden Krigs-Assessor og Eier af Landejendommen Marienborg ved Horsens; dernæst Medejer af Hovedgaarden Ratholm i Randers Amt, tidligere Forpagter af Hovedgaarden Bebs i samme Amt; d. 11te Marts 1828 Medlem af Liendecommissionen for Kongssø, Sønderhald, Nørre, Sønder og Møls Herreder under samme Amt; valgtes 1841 til Deputeret for det 9de Valg-district for de mindre Landejendomsbesiddere i Nørresjælland, og mødte i denne Egenstøb ved Provindsalfænder-Forsamlingerne i Viborg 1842, 44 og 46; blev 1842 valgt til Medlem af Amtsrådet for Randers Amt.

Koget om Karfagerne til Landmandens nærværende Forsamling. Motto: „Gynder man Lyset for næt, gaaer det ud“. J. Syd. Karhus 1821. (Jvfr. Karhus Stifts. Tid. 1821, Nr. 39; Randers Amtstids 1821, Nr. 91, 102).

Kan den Sjofte, der om Sommeren falder ved Ovagets Stadsforing, med Rytte bruges samme Efteraar? i Landoecon. Tid. VIII. 1818. S. 68—72; Et Par Ord om Stadsforingsartens Dyrkning, sftb. IX. 1819. S. 399—407.

Om Kætefodens Frigivelse, i Nye Landoecon. Tid. II. 1820, S. 174—87.

Andragende betruende Affasselsen af Smugmarkeber, i Nørresjællands Sten-der. Tidende 1844, S. 721—24.

Secher (Ole Andersen), f. d. 8de November 1774 paa Hovedgaarden Rjærbygaard, næstældste Son af Ancher Jørgen Secher

(f. 1742, †), Ejer af Nærbygaard og Bester-Eng i Aarhus Amt, og Anna Maria Mørch (en Datter af Jørgen Mørch, til Nørslund, og Margrete Grotum Berg). Blev Student ved privat Dimission 1792; afslørede i April 1798 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev d. 28de October 1798 Sognepræst til Søften og Kolby i Aarhus Stift; d. 10de Juli 1812 Amtsprovst for Hasle, Ring, Sabro, Besterliisberg, Framlev, Øsers og Hids Herreder; d. 4de September 1816 tilsligt Stiftsprovst i Aarhus Stift; d. 28de Octbr. 1817 Ridder af Dannebrog. † 21de Maj 1820 i Aarhus. — * Maren Budz Secher (f. 1778, en Datter af hans Færbroder Thomas Secher, til Hjortshøjlund ved Aarhus, og hans Hustru, Johanna Maria f. Mørch). — (Jvfr. E. E. Brygmann's Mindetale over Stiftsprovst D. A. Secher. Aarhus 1820).

Tale paa Ryttaarsaften 1817, holden i Aarhus Domkirke. Aarhus.

Seefeldt (Ch.), see Caspar Claudius Rosenhoff.

Seerup (Hans Jacob), f. i Slagelse (men blev ikke Student); er Commissionair i Kjøbenhavn. — * 1. Christiane Caroline Amalia Drenning († i Jannar 1816, i sit 25de Aar). * 2. — (Om ham jvfr. „Politivennen“ 1816, Nr. 9, S. 138—39; Nr. 13, S. 198; Nr. 16, S. 238—41; Nr. 22, S. 333—36).

Sophie, eller Retfærdighed og Kærligheds Husholdnings Følger, af Julia Berger. Oversat. Kbh. 1809. (R. E. 1810, Nr. 25). — Statistisk-topographisk Afrejs af Frankrig, af J. D. A. Pöhl. Oversat. ibid. 1810. — Moralske Anekdoter efter E. E. Wagners typiske Original. ibid. 1815. (R. E. 1817, S. 191—92).

Bidrag til en Udsigt over den danske Stat ved Christian den VII's Regjeringsskildrøelse. Udgivet (af J. A. Pöhl's Papirer). Kbh. 1812. (R. E. 1812, Nr. 37, af J. Möller; jvfr. Pöhl's Erindr. S. 93—94).

Seerup (Henrich Christensen), f. d. 21de Juni 1788 paa Den Vens under Ribe Stift, hvor hans Fader Christen Seerup (der døde tidlig fra Sønne) var Landmand og gift med M. E. Svane Jeremiin (en Datter af Dr. med. Henrik Jeremiin og Anna Sophie Barbara Cicardt). — Han besøgte i 6 Aar Cathedralsskolen i Aalborg; afgik derfra til Universitetet 1806, og afslørede i Juli 1811 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev derpaa Højskolelærer hos Major (siden Kammerherre) J. A. Bruun de Neergaard paa Svenstrup i Sjælland; d. 13de August 1816 Adjunct ved Cathedralsskolen i Aalborg, og d. 12te Novbr. 1817 tilsligte personel Capellan ved Rudolphi Menighed ssd.; d. 17de December 1819 Sognepræst til Sunds i Ribe Stift, men tiltraadte ej dette Embed, da han d. 19de Maj 1820 blev Sognepræst for Gjerding og Blensrup i Viborg Stift; d. 9de April 1828 Sognepræst i Mariager, og d. 16de

October 1838 i Borre paa Moen. + 19de November 1843. — * 1. 1820 Cathrine Elisabeth Saurbier, f. Andrup (f. 1788, † 1821 i Gjerding Præstegaard), Enke efter Kjøbmand Saurbier i Aalborg. * 2. 1822 Willadine Kristine Golding (f. 1798, Datter af Jubellæreren, Equisthorialraad Jens Golding i Bøttersbølle, Viborg Stift). — (Jvfr. [Lauvers] Notiser om Disciple i Aalborg Skole I. S. 120—21; Ældste Tidende 1843, Nr. 34).

Prædikener holdte i Budolphi Kirke i Aalborg. Aalb. 1820. (L. T. 1821, Nr. 31; Møllers N. theol. Bibl. XX. 301—2).

Jubelprædiken i Anledning af Hs. Majestæt Kongens fuldendte 25de Regjeringaar, holdt i Mariager Kirke paa Nidsøfte Søndag d. 18de Marts 1833. Randers, 1833.

Om det færvne Evangelium i sin første Skikkelse, i Møllers »Theol. Bibl.« IX. 136—64. (L. T. 1817, S. 108—10).

Erklæring angaaende Striden imellem Pastor Grundtvig og Prof. Clausen, i Møllers »Nyt theol. Bibl.« XI. 321—40. (Jvfr. Møllers Archiv VII. 381, Noten); De Tatiani Diatessaron succincta disquisitio, sftd. XII. 289—320. (L. T. 1829, S. 419—20); Bemærkninger ved den 19de Artikel i den Augsburgske Confession, af et Brev, sftd. XVII. 213—21. (Jvfr. Møllers Tidsskr. f. Kirke og Theol. III. 57—72, af G. P. Brammer).

Bemærkninger angaaende den apostoliske Troesbekendelse, især med Hensyn til nogle offentlige Ytringer imod sammes apostoliske Oprindelse og kirkelige Gyldighed, i Møllers »Tidsskr. for Kirke og Theol.« IV. 1—36. (Nord. Kirke-Tid. 1836, Nr. 22; L. T. 1836, S. 188—89).

Om de Geistliges Privilegier i Danmark, i »Nordisk Kirke-Tidende« 1836, Nr. 6. 7. 9; Et mærkeligt Forsøg paa at gjøre Forandring i Herrens Bøn og Troens Artikler, foretaget af en mægtig geistlig Mand her i Danmark i Midten af det 18de Aarhundrede, men strandet paa de danske Præsters Standhaftighed, meddeelt, f. A. Col. 751—52; Christendommen og det copernicaniske System, f. A. Nr. 48. 49 (Jvfr. sftd. Nr. 49. 50, af J. E. Lindberg); Nogle Bemærkninger i Anledning af det Spørgsmaal: »Hvillen Betydning tilkommer den gamle Kirkes Bidnessbyrd om de fire canoniske Evangeliers Oprindelse?» sftd. 1838, Nr. 19. 20. 21.

Om hans Opdagelse af den ældste Udgave af Ailimkrøniken, see Grundtvigs »Dannevirke«, Bd. IV. S. 174—87.

Seidel (S. F.), Gartner paa Corfelige paa Falslev.

Bidrag I: »Have-Tidende, udg. af Selskabet til Havedculturens Fremme« (Oprøtningen af Rhododendron ponticum og maximum for af Hs. at erholde Planter, der ansette Blomstertopper i trede Aar efter Udsæden, i III. 1837, S. 127—29; Odrøtning af Blommer, især Enebælleblommer, V. 1839, S. 296—98; Et Forsøg paa at bringe Ananasplanter til en sjelden Størrelse og forskaffe dem en smuk grøn Farve, sftd. S. 299—300; Om Potter, der ere tjenlige til Afslæggere, isærdeleshed til saadanne, der behøve lang Tid til at slaas Rødder, sftd. S. 301—2).

Seidelin (Andreas), f. d. 22de Februar 1777 i Odense, næstældste Søn af Sognepræsten ved Frue-Kirke ssb., Christian Seidelin (f. 1740 i Gamtofte i Hjørring, † 1799, jvfr. Blochs fjerde Geistl. Hist. I. S. 778—84 samt Nyerups Lit. Lex. S. 551), og Hedevig Sabine Hoyer (f. 1756, † 1826, en Datter af Genttalanbiteur Andreas Hoyer, til Søndervang og Bølsbjerg, og Mette Catharine fød Bonne). — Gik først i sin Fødebyes Latinskole; nedsatte sig, ifølge Privilegium af 22de Januar 1802, som Bogtrykker i Kjøbenhavn, og blev 1818 Hof- og Universitets-Bogtrykker. Var tillige Oberstlieutenant, Bataillonscommandeur og Commandeur for Kjøbenhavns borgerlige Artilleri; udnævntes d. 28de October 1836 til Ridder af Danebroge. † 15de Septbr. 1840. — * 1. 17 1806 Jacobine Margrethe Cathrine Andrée († 17 1812). * 2. Maria Elisabeth Clausen (f. 1792).

Udgav: Bisebog, eller danske Selskabsange, med Tillæg af nogle svenske, tyske og latinske. Kbh. 1821. 12.

Seidelin (David), udnævntes Søstendebarn; ældste Søn af nedenanførte Bogtrykker Frederik Seidelin og Ulrikke Virgitte f. Melbye, er f. d. 15de Juli 1784 i Odense; besøgte den latinske Skole i sin Fødeby fra 1794 til 1804, og lærte derpaa Pharmaciaen hos Dr. phil., Apotheker Schmidt i Sønderborg paa Als; fik 1806 Ansættelse hos Apotheker Bendixen i Tønder, hvorfra han 1807 rejste til Hjemmet for at forberede sig til Examen, men opholdt sig dog 1 Aar hos Apotheker Dammann i Kjerterminde; rejste i Juli s. A. til Kjøbenhavn, hvor han underkastede sig den pharmaceutiske Examen (eenstemmig Laud.) og endnu samme Efteraar ansattes hos Afsesfor pharma i Sundhedsscollegiet og Apotheker Boje; blev i Maj 1809 Provisor paa Entemad. Rübners Apothek i Aalborg; erholdt d. 22de November s. A. Privilegium til at anlægge et Apothek i Slangerborg; blev d. 19de Januar 1836 Forligelsescommissair for Hjelmslev og Gjern Herreder (indtil 1838); d. 4de Maj 1843 Afsesfor pharmacia. — * 17 1810 Cecilia Ulrikke Sidelmann (f. 1789, en Datter af Capitain Hans v. Sidelmann og Frederikke Cathrine Hygom). — (Hans Portrætt malet af E. M. Bøgh, lithogr. af E. Schmidt 1835).

Den raa Eddike, Acetum. Et historisk pharmacologisk Forsøg, uddraget af ældre og nyere pharmaceutiske og oekonomiske Afhandlinger, forenet med egne Erfaringer. For Pharmaceuter og Eddike-Fabrikanter. Kbh. 1846.

Belysningsgas, stadelig for Vegetationen, i „Den Berlingske Tidende“ 1847, Nr. 229.

Desuden flere Lestighedsdigte og andre smaa Digte, dels særskilt trykte, dels indførte i Dagblade (f. Er. Slangerborg Amts-Avis 1830 figg.; Aarhus Stifts-Tidende; Kjøbenhavnsposten 1829, Nr. 142; 1831, S. 156). — (Efter Autogr.).

Seidelin (David), ovennævnte Andreas Seidelins yngste Broder; f. d. 30te Maj 1793 i Odense; disputeret 1813 til Universitetet af daværende Studiosk Theol. (uden Dr. philos.) Povel Lemming; afslørede i Januar 1820 den theologiske Embedsexamen (Haud ill.); blev d. 23de August 1822 Sognepræst til Rimsbo og Rastberg i Aarhuus Stift. † 8de September 1837. — * Charlotte Maria Diekmann (f. 1791, en Datter af Jægersraad, Borgemeester og Byfoged Hans Diekmann i Rolding).

Bidrag til Hierarkiets Historie i Danmark. 1ste Hefte. Aarhuus, 1835. (jvfr. Abhøft. 1835, S. 1111—12).

Seidelin (David Niels*) Dorph), Søsendebarn til de 3 Aysaansorte; f. d. 13de December 1779 i Rjeng i Rye, ældste Søn af Præsten sammesteds, Jvar Seidelin (f. 1747 i Gamtofte, † 1837 i Odense, jvfr. Blochs fjerde Geistl. Hist. II. S. 270—71) og Anna Maria Halsen (f. 1750 i Rbh., † 1807 i Rjeng, en Datter af Hørdammer Valentin Peter Halsen og Kirstine Margrethe Scherff). — Blev Student ved privat Dimission i Efteraaret 1797, udmærket ved Examen Artium, og holdt som den øverste blandt de udmærkede den saakaldte petitio; tog i det paafølgende Aar anden Examen ligeledes med Udmærkelse; udnævntes d. 11te Febr. 1801 til Alumnus paa Eiers's Collegium; afslørede d. 10de April 1802 den latinsk-juridiske Embedsexamens theoretiiske, og d. 29de April s. A. dens praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis; manuducerede til juridisk Embedsexamen 1802—1805; blev d. 18de October 1805 Undercancellist i det Danske Cancellies 5te Departement; d. 7de November 1806 (1ste 1807) Secreterair ved Protocolen i Højesteret; d. 29de Maj 1810 Byfoged i Ringkjøbing og Herredsfoged i Bølling Herred under Ringkjøbing Amt; d. 26de April 1814 Herredsfoged og Skriver i Hasle, Gramlev, Sabro og Vesterløgberg Herreder under Aarhuus Amt; disputerede d. 10de Febr. 1820 for den juridiske Doctorgrad ved Kjøbenhavns Universitet (creeret 1/2 s. A.); udnævntes d. 13de Maj 1829 til virkelig Justitsraad. † 19de November 1843 i Aarhuus. — * 1/2 1806 Janine Frederikke Sørensen (f. 1785, † 1/2 1848 i Aarhuus, en Datter af Præsten Jens Sørensen til Stabager og Rørre Kirkeby paa Falster). — (Autobiographi vedføjet det til hans Doctorpromotion udstedte, af D. Thorlacius forfattede Universitetsprogram; jvfr. Berlingske Tid. 1843, Nr. 319, 26; Aarhuus Stifts-Tid. 1843, Nr. 211).

De Juribus Adjussoris post solutionem ab illo præstitam, secundum rei naturam legesque patriæ. Diss. inaug. Haav. 1820.

*) Jns Nicolai.

Undersøgelse om og hvorvidt Pengestraffe stemme overens med rigtige Lovgivningsprincipper, i Jurid. Raanedstid. 1802. II. 260, 476, 541.

Om Retshandlingers Gyldighed med Hensyn til Tingslønningstiden, i Ørstedes Jurid. Artikl. No. 8, S. 176—216; No. 9, S. 178—223. — (Ejlsø efter Meddelelse).

Seidelin (Frederik), Sidstnævntes Fæderbroder; yngste Søn af Jubellæreren David Seidelin, Sognepræst til Gamtofte samt Provst i Baag Herred i Fyen (f. 1711 i Nykjøbing paa Fælster, † 1791, jvfr. Blochs fjerde Hist. II. S. 229—31), og Sophie Elisabeth Brinch (f. 1719, † 1776, yngste Datter af Præsten til St. Nicolaj Kirke i Kjøbenhavn, Mag. Jørgen Brinch og Sophie Seidelin); f. d. 5te September 1750 i Gamtofte; blev Student 1768; tog i det følgende Aar Examen philosophicum og Baccalaureigraden; afslørede d. 7de August 1772 den latinsk-juridiske Embedsexamen (Haud contemo.); var derefter i 9 Aar Volontair ved Sø-Commissariatet; købte 1783 af Prof. P. v. Westen Adresse-Comptoirret og Bogtrykkeriet i Odense, hvilket han 1791 solgte til Bogtrykker Laur. Nic. Faber; levede siden som Commissionsair og Kirkeværge i Odense. † 5te December 1822 i Odense. — * 1. 1783 Ulrikke Birgitte Melbye (f. 1757, † 1797, Datter af Postmesteren i Odense, Ulrik Christian Melbye og Birgitte Thorsdatter). * 2. Erikke Pauline Rasoppidan (f. 1757, † 1839, næste ældste Datter af Præsten i Søby og Lurup i Fyen, Provst Mogens Rasoppidan og Johanne Dorothea Ravn).

Det smukke Kjøns Procurator. Oversat. Odense 1784. (R. E. 1785, Nr. 27). Det Dpl. 1787. (R. E. 1788, Nr. 36). — Noget Allhaande af Poesier, nyt og gammelt, Originaler og trykte Sager. 1ste Samling. Odense 1785. (R. E. 1785, S. 446—47). — Adolfs samlede Breve af det Tydske oversatte. Ibid. eod.

Han udgav Odense Adressecontoirs Efterretninger fra 9de Maj 1788 til Aarets Udgang i Octobr. og Aarene 1784—91. 4to.

Seidelin (Hans Diderik de Brinck), f. d. 18de Jan. 1780, ældste Søn af Etatsraad og Landsdommer i Sjælland, senere Conferenceraad, Hans de Brinck-Seidelin (ovenanførte Frederik Seidelins Søstrebarn), Besidder af Stamhuset Eriksholm og Højbøls Ladegaard (f. 1750, † 1831), og Mariane Magdalene Eichel Bartholin (f. 1752, † 1800, yngste Datter af Conferenceraad, Justitiarius i Højesteret Caspar Christopher Bartholin og Elisabeth Hebevig Eichel). — Blev Student ved privat Dimission i April 1796; erholdt Udmærkelse ved Examen Artium, saavelsom ved den philologisk-philosophiske Examen i Octobr. 1796 og April 1797; underkastede sig d. 17de Januar 1800 den latinsk-juridiske Embedsexamens theoretiske, og d. 2den Maj f. A. dens praktiske Prøve, begge

med Charakteren Laudabilis; blev 1802. Auscultant i Rentekammerets forpagtede senere Holbøks Løbegaard af sin Fader, men maatte gaae fra den igjen, ligesom ogsaa fra Ribegaarden (Ribøngaard?), som han noget senere kjøbte; opholdt sig derpaa nogen Tid i Kjøbenhavn, men tog siden ud til Slagelse, hvor han tilbragte sine sidste Aar. † 9de Maj 1834. — * Maria von Westen, Datter af Major v. Westen og Jacobine f. von Bergen. — (Biographi i (Fr. Warføds) poet. Læsebog, S. 453—454; jvfr. Ost's „Materialier“, Nr. 145, af Fr. Thaarup).

Digte. Kbh. 1815. (Afsprette have disse Digte for en Deel faaet i Poetisamlinger og periodiske Skrifter, saasom i „Den Danske Tilskuer“ 1802; „Tids og Tæbe“ 1802; Kruses „Tros“ 1803; „Sandfjæren“ 1811; „Athene“ III. 173—76; „Kæstet Skibet af Kbhvn“ 1813, o. s. f.).

Hjertets Fæst, en Epilog i Anledning af Kongens Fødselsdag. Slagelse, 1818.

Digtninge. Slagelse, 1829. (L. L. 1830, Nr. 7).

Ved Geheim-Statsminister Rosenkrantz's Grav, i „Nyt Aftenblad“ 1824, Nr. 13, Tillæg (og i Elmquist's „Læsefrugter“ XXIII. 269).

Seibelin (Jens), yngste Søn af nedenanførte Peder Steensfeldt Seibelin og Ane Louise Green; f. d. 28de Maj 1790 i Kbhvn; blev Sæbødt 1801; d. 3die April 1807 Secondlieutenant; d. 28de Jan. 1809 Ridder af Danebroge; d. 31te Juli 1815 Premierlieutenant; d. 12te Aug. 1821 Capitänlieutenant; d. 29de Januar 1833 Capitän; d. 1ste Juni 1835 konstitueret som Navigations-Directeur; d. 22de Juni 1840 Commandeur-captain; d. 18de December 1841 Examinator ved Dispaheur-Examen; d. 28de Juni 1842 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn; d. 27de Juni 1845 Medlem af Commissionen for de studerende Sø-Officerers Underviisning; d. 1ste April 1848 Commandeur. — * 13 1813 Anne Elisabeth Bonnevie (f. 1794, en Datter af Justitsraad, Toldinspecteur Emanuel Bonnevie i Kallundborg).

Tabel over Solens Declination til hver Dags Sand-Riddag, samt over Maanens øvre Culmination's Middelsklokket for Kjøbenhavns Meridian i Aarene 1836—48. Kbh. 1835—47.

Tabel over Solens Declination og Tids-Equationen til hver Dags Sand-Riddag og Riddels-Riddag, samt over Maanens øvre Culmination's Middelsklokket for Greenwich's Meridian i Aarene 1837—50. Kbh. 1835—48.

Practisk Anvendelse af Regningen ved at finde Misvisningen og Sklokket for ved dette Længden ved Søuhret eller Uhrets Stand, ved Hjælp af Solens Høide og Vælling i eller i Nærheden af Hørskeverticalen, i „Nyt Arkiv for Søvaesene“ Bd. III. 1844, S. 480—94; Om Interpolation, ibd. Bd. IV. 1845, S. 120—37. (Jvfr. „Erfrigtigelse“, af Gorf., ibd. S. 345). — (Rev.).

Seibelin (Endvig Christian de Brind), Broder til ovenan-

1787 (1ste 1789) i
 Trilsholm; blev privat Docent i Universitetet 1806 (1ste 1808); underla
 i Oct. 1812 den danske Embedsexamens theoretiske og praktiske
 Examen, som med bedste, denne med næstbedste Charakter; blev d. 18de Au
 gust 1813 Anfuldakt i Rentekammeret; d. 31te Juli 1815 Kammerjunfer;
 d. 1ste December s. A. Amtsforvalter for Hjørring Amtstue-District; d. 1ste
 Marts 1835 Amtsråd; d. 28de Juni 1840 Ridder af Danebrog; d. 5te
 April 1845 Generaldecisor og Chef for det danske Regnskabsvæsen i Rente
 kammeret (jvfr. Berl. Tid. 1845, Nr. 136); d. 28de Juni 1847 benaaded
 med Danebrogsmændenes Hædersstegn; d. 26de Januar 1848 valgt til
 Formand i Selskabet for Trykkefrihedens rette Brug. Deeltog, efter kon
 gelig Befaling (af 17de 1832), i den Forsamling af oplyste Mænd, som
 bleve sammentradte i Kjøbenhavn, for at sige nogle Gjenstande, angaaende
 Danmarks Provindsstænder, i Overvejelse; valgtes 1834 til anden De
 puteret for det 1ste jyske Kjøbstadsdistrict (Aalborg og Hjørring) ved Norre
 lands Provindsstænder-Forsamling, og mødte i denne Egenkab i Viborg
 1838 og 1840. — 1815 Maria Elisabeth Kragh (f. 1790
 i Kjøbenhavn) — (jvfr. Det's "Materialier", Nr. 145, af Fr. Thaarup) —
 Portræt, paa det lithographerede Blad: "Danske Folkerepresentanter i
 Viborg", 1844).

Var det gavnsligt om Forpagtningstiden af Bønderjord var overlagt til Contra
 hentets Lykke? og: om Bøndergaardens Størrelse var ubestemt? Et Priisfrst.
 i Landhusholdn. Selsk. Skrifter. Ny Samling. Bd. IV. S. 1—188.
 (jvfr. ibd. S. 221—22). Forstelt aftr. Kbh. 1815.

Flerting Amt. Udgivet, efter Opfordring fra det Kongelige Landhushold
 ningselskab. Kbh. 1823; v. m. L.: Bidrag til Kundskab om de danske Provindsers
 anværende Tilstand i økonomisk Henseende. Foranstaltet, efter kongl. Befaling ved
 Landhusholdningselskabet. Fjerde Stykke. (Nr. f. L. II. 381—404, af J. B.
 Fornemann; jvfr. Aalborg Stiftstid. 1822, Nr. 68. 72. 81).

Populært Fremstilling af det danske Slatte- og Afgiftsvæsen. Udgivet af
 Selskabet for Trykkefrihedens rette Brug. Kbh. 1840.

Om Almisklemmer, jordløse Huse, Armodens Karsag og Midler til at fore
 bygge Forarmelse, i "Danst Folkeblad" 3die Aarg. Nr. 59, 61—62, S. 283—28
 og 241—242.

Selvsejere og Fæstebønder, i Schouw's "Danst Ugeskrift", Bd. VIII. Nr. 195,
 S. 193—202; Om Fæstegodsens Overgang til Selvejendom, ssid. 2den Række,
 Bd. VIII. Nr. 200—1, S. 309—44. (jvfr. Berl. Tid. 1846, Nr. 55, 63, 111, 112;
 Nordr. Tid. Nr. 83—84, 123); Om Jordudstyling, ssid. Nr. 205, S. 385—90.

Bidrag til Oplysning om de ucomplete, men dog privilegerede Bøndergaardes
 Tilstand og Stilling i det Tilfælde, at Parthornet blev egalliseret, i Schouw's
 "Danst Ugeskrift", Nr. 1. 1847.

Om at komme de danske Stænder i Fortugdommet Gledsig til Hjælp ved
 Dyrtidelsen af danske Undervisningsanstalter, i Tillægsblad til Aalborg Stiftst
 idende 1842. (jvfr. f. Fortid. IV. 1842, Nr. 1274).

3 Anledning af det til Provindsstænderne i Roskilde 1844 indgivne Andet-
gende om Foranstaltninger i Stædig til den danske Nationalitets Opretholdelse og
Udvikling, i Hædrel. V. 1844, Nr. 1744.

En Sang i Anledning af Formælingsfeften 1829, i Kbhvns Skildert 1829,
S. 1827—68.

3 Røstespjallands Stænder. Tidende (Forslag ang. Forebyggelse af Arbejds-
sædtebrede paa enkelte Dele af Egelemdam, 1838, I. S. 687—97; Forslag til Rigs-
stændernes Beskyttelse i deres fortrinlige Rettighed til Paanbudsbrugs, Ibid. S. 756—68;
Forslag om at de Kongelige Lovudkast maatte for Fremtiden blive de Stænderdeputate-
rede meddeelte for deres Sammentalelse, Ibid. S. 985—97; Andragende om Fjor-
forsendelsesret for alle Journaler og Tidender, 1840, S. 297—304).

Seidelin (Peder Steensfeldt), ældre Broder til den i Nyerops-
Lit. Per. S. 55 anførte Magister og Sognepræst Jens Seidelin; f. d. 18de
Febr. 1748 i Ulsted i Bendslyst, hvor hans Fader Jens Jørgensen Sei-
delin (en Præsteson fra Bønslyd i Haderslev Amt, f. 1719, † 1750)
var Sognepræst og gift med Elisabeth Cathrine Steensfeldt (Døt-
ter af Peder Steensfeldt, til Clausholm i Hellebæk Sogn). Dimitteret
til Universitetet fra Aalborg Skole 1765; studerede Medicin, og blev Alum-
nus paa Borghs Collegium; var medicinsk Candidat paa Frederiks-Hospital
1776—84; derefter praktiserende Læge; blev siden beskikket til Læge ved
St. Hans Hospital paa Ladegaarden, ved København, og da dette efter
Bombardementet forflyttedes til Vidstrup ved Roskilde, forblev han i Kø-
benhavn, som Læge paa Broerne i Fattigvæsenets Tjeneste. † 45de Ja-
nuar 1817. — * 1777 Ane Cousine Green (f. 1751, † 1810).
— (Jvfr. [Lauvø] Notiser om Disciple i Aalborg Skole, III. S. 38).

Dissert. de accretione pulmonum cum pleura. Havn. 1774.

Tentamen medicum de causa proxima & sede inflammationis, præsd. Callisen.
Havn. 1774. — Tent. med. de generatione Puris, præsd. Tode. ibid. 1775. —
Spec. med. sistens Historiam & curationem Ophthalmia, præsd. Saxtorph. ib. 1776.
— Theses medicæ circa dysenteriam, præsd. Callisen. ibid. 1780. (Disputations-
forfattere i det medicinske Selskab).

Seidelin (Valentin Peter), Broder til ovenanførte Dab(d
Niels Dorph Seidelin; f. d. 30te April 1781 i Rjøng-Præstegård,
i Fyen; deponerede efter privat Underviisning i Efteraaret 1797; afholdt
Udmærtelse ved Examen Artium, saavelsom ved anden Examen i det paa-
følgende Aar; afslørede d. 4de Juli 1803 den theologiske Embedsexamen
med Charakteren Laudab. et quidem egregie; rejste i December 1804 til
det Mecklenborg-Schwerinske Hof, for der at undervise Prindsesse Charlotte
Frederikke i det danske Sprog og Historie; fik, ved hendes Formæling 1806,
Barpenge og blev tillige Bibliotekar hos Prinds Christian Frederik; den
16de Juni 1809 udnævnt til Sognepræst for Drefleske Menighed i Fyen;
d. 1ste August 1829 Consistorialraad; d. 28de October 1836 Ridder af

Danebrog; d. 23de Maj 1837 befuldt til tillige at være Provst for Baag og Bends Herreder under Odense Amt; d. 26de Marts 1842 udnævnt til Medlem af Amtsrådet for Assens og Hvidebøges Amt; den 18de Juni 1845 benådet med Danebrogsmændenes Hæderstegn. — * 18 1809 Margrete Dorothea Jacobsen (f. 1⁴ 1787), Datter af hans Formand, Provst Jacob Jacobsen (f. 1743, † 1809) og Anna Margrete Erichsen (f. 1763, † 1805).

Sørgetales ved Generalmajor F. B. v. Falbes Bisættelse i Dreflette Kirke. Aftrykt som Haandskrift for nogle Venner. Odense 1814.

Tale ved Egteforeningen imellem Kammerherre, Greve P. Vilhelm Brahe og Broten J. C. B. Falbe den 16de November 1816 paa Frederiksgade. Aftrykt som Haandskrift for nogle Venner. Med Sange af G. J. Brandt, Præst i Samstoft. Odense 1816.

Mindebetale ved Etatsraad, Ridder Johan Christian Rybergs Jordefærd den 26de Januar 1832, holden i Dreflette Kirke. Odense 1832.

Om de gamle danske Broderskaber, som en mærkelig Ytring af Communallivet i Riddetiden. i E. Hempels "Bidrag til Lidskshistorien", Bd. 6. 1840, Nr. 35. 36. 37. 38. 39.

Bestemmelser, som ere vedtagne af Skolelærerne i Baag og Bends Herreder, for den imellem dem selv indbyrdes oprettede Enkepensionsforening 1. Novbr. 1841. Odense 1841. — (Revideret meddeelt).

Selby (Charles Borre, Baron de), f. d. 31te August 1778, ældste Søn af Kammerherre, Generalrigscommissair Charles Baron de Selby (af en gammel engelsk adelig Slægt), til Guldenslein i Wagrien samt Durupgaard paa Falsler, og Forfatter af de Efterretninger om Vestebygaard og Gods og om Sparresholm, som findes i Begtrupps Beskrivelse over Hovedgaardene i Sjælland, 2. H. S. 263—71 (f. 1755 i Widdelstown i Northumberland, dansk Friherre 1796, † 1823 i Kjøbenhavn, jøfr. Thaarups fædrenel. Nekrolog f. 1821—26, S. 237—239, samt Døds "Materialier", Nr. 71), og Virgittie Kirstine Borre (f. 1759, † 1809), en Datter af Etatsraad Borre. — Vlev d. 13de December 1809 Kammerherre; 1810 overordentlig Gesandt ved det Westphalske Hof; d. 28de Januar 1812 Ridder af Danebrog; d. 22de November 1820 overordentlig Gesandt ved det Nederlandske Hof; d. 16de Maj 1824 Commandeur og d. 25de Maj 1826 Storkors af Danebrog; d. 1ste November 1828 benådet med Danebrogsmændenes Hæderstegn; erholdt d. 12te Juni 1833 Titlen af Hofjægermester; udnævntes d. 28de October 1836 til Gehejmeconferenceraad (med Rang i 1ste Kl. Nr. 13); Vlev fra 1ste Juli 1842 i Raade entlediget med Bartpenge fra sin Post som Gesandt i Haag; f. A. Storkors af den nederlandske Egekrone-Orden; opholdt sig derefter i Kjøbenhavn. — * 1806 Christiane Georgine Louise Falbe († 1843, i sit 58de Aar, i Kbhvn.).

Observations sur la Déclaration de S. M. Britannique publiée en Septemb. 1807. Copenh. Octob. 1807. 8. (Dette Skrift, som gik under kongl. Røjser, Compsoirist G. P. Bjørnsen's Navn, udkom samme Aar i dansk Oversættelse ved R. L. Raabst og med hans Noter. 47 S. 8.).

Selmer (Frederik Christian), f. d. 15de Februar 1762 i Norge, Son af Sigismund Christian Selmer, Oberstlieutenant ved det 3die Thronhjemske Regiment (f. 1708, † 1791 som afskeditet Oberst), og Johanne Cathrine Nyrop (Datter af Biskop Chr. Nyrop i Christianssand). — Var Capitain og Landinspecteur, da han 1795 blev Medlem af Høvericommissionen for Jylland; siden constitueret, og 1805 virkelig Amtsforvalter for Hirschholms District; 1808 Justitsraad; d. 22de Dec. 1821 (fra Udgangen af samme Aar at regne), efter Ansøgning, i Raadets afskeditet. Var tillige Landvæsenstcommisair i Hirschholms District (indtil 1819), samt Forskasserer (1808—1821). † 1ste December 1843. — * Ellena Jacoba Jensen (f. 1774 i Nordrethoug Præstegjæld i Aggershus Stift, Datter af Regimentsquarttermester Jensen).

Svar paa Procurator P. Baggesens Forsvar for Mette Christine Hansen. Kbh. 1820. (jvfr. Art. G. L. Baden (L. 31). — Ultimatum paa Prent i Anledning af Dr. Badens Gjenreise. ibid. eod.

Selmer (Friedrich Siegfried), f. d. 4de Juli 1787 i Sollefteå i Nya, ældste Son af Matthias Selmer, daværende Sognepræst til Sollefteå og Bedtøfte, siden (1791) til Gamtøfte (f. 1755 i Øster-Suede i Ribe Stift, † 1808, jvfr. Blochs fynske Geistl. Hist. II. 326, samt G. J. Brandt's Sørgesale over M. Selmer; Odense 1808), og Barbara Kirstine Plesner (f. 1766, † 1826, yngste Datter af Præsten til Sollefteå og Bedtøfte, Hans Philip Plesner og Ursula Pileholm). Dimitteret fra Nyborg Skole blev han Student 1805; tog i Juli 1812 theologisk Attestats (Laud.); blev d. 23de April 1823 Sognepræst til Lunbe i Nya Stift; d. 4de Maj 1825 til Herrested og Christi Capel paa Raunholt, f. St.; d. 22de August 1837 tillige Provst for Binding og Gudme Herreder; d. 26de Marts 1842 Medlem af Amtsraadet for Svendborg Amt. — * 1823 Petrine Mühle.

Udnævnelse til Hold i Besælsager paa hans Embeds-Jubilæum den 20. Mai 1838 som Degn og Skolelærer, ved Dannebrogskorslets Overlevering, i "Lidskr. f. Almueskolevæsenet", VI. Aarg. 1839, S. 50—52.

Selmer (Gannibal Peter), f. d. 9de September 1802 paa Gaarden Meen i Bratsberg Amt i Norge, hvor hans Fader, ædelansatte Johan Henrik Selmer, da var Amtmand. Dimitteret fra Hørsens Skole blev han Student 1820; udmærket ved anden Examen i det paafølgende Aar; underlagte sig i Foraaret 1826 den latinsk-juridiske

Embedsordens theoretiske og praktiske Prøve begynde med Charakteren Laudabilis; blev 1828 Copist i Universitets-Directionens Secretariat, hvor han 1831 avancerede til Idie og f. A. til 2den Cancellist; udnævntes d. 27de Juni 1833 til Chef for bemeldte Secretariat; d. 18de Juli f. A. til Cancellisecretair; d. 4de Marts 1840 til virkelig Cancelliraad; blev d. 11te April 1848 i Raade og med Pension, under Ravn af Bærpenge, entlediget; d. 5te Juni f. A. Justitsraad. Foretog, fra Juni 1836 til Maj 1837, for sin Helbreds Skyld, en Udenlandsrejse til Rydholm, Italien og Frankrige. — * 14 1837 Johanne Adelaide Willens (f. 1809), ældste Datter af Cancelliraad, Comptoirchef i Nationalbanken, Jesenius Nicolai Henrik Willens og Johanne, f. Hvid.

Alademiske Lidenber, eller Samling af Efterretninger vedkommende Kjøbenhavns Universitet, Sore Akademi, og de lærde Skoler, samt dermed forbundne Anstalter. I.—III. Aarg. Kbh. 1833—35. IV. Bd. ibid. 1836—41. [4de Bde 1ste Deste udg. af T. J. Friberg og A. R. Bang i Selmers Travertse, ligesom Bang havde bearbejdet omtrent Halvdelen af det følgende 2de Deste]. (T. J. 1835, Nr. 13, 14, 15, 16; T. f. T. o. R. I. 93—105).

Kjøbenhavns Universitets Aarbog for 1837—1845. (Med Sagregister til Aarg. 1837—40, samt til Aarg. 1841—45). Kbh. 1838—46. Imperial 8. (T. f. T. o. R. I. 106—10; Berl. Tid. 1839, Nr. 114; 1840, Nr. 171, 72, 90; 1844, Nr. 279, 87; Copenhagen, Tillægsbl. t. »Dagen» 1839, Nr. 18—19). — Aarbog for Kjøbenhavns Universitet og øvrige høiere Undervisningsanstalter for 1846. 10de Aargang eller 3die Samlings 1ste Deste. Kbh. 1847. (R. Aftenbl. 1847, Nr. 106; Glyb. Post 1847, Nr. 279).

Om Oprettelsen af et Universitet i Jylland. Kbh. 1845. (Ivfr. R. Aftenbl. 1845, Nr. 194—207; »Studier, Kritiker og Notiser» 1845, S. 280).

Et andet Bidrag til Rundernes Løsning. Af en Dansk. Kbh. 1848. 24 S. 8.

Om en vigtig Betingelse for det høiere Undervisnings-Væsens Fremme, i »Dansk Folkeblad» VI. Aarg. Nr. 22—23, S. 85—90 (Ivfr. Nordiske Stander-Tid. 1840, S. 908—99, 940); Nogle Bemærkninger om Sore Akademi og dets mulige Reorganisation, (s. A. VIII. Aarg. Nr. 62—63 (anonymt)). — Nogle Bemærkninger om vore Realskoler og Realskolelærer, og hvorvidt Sore Akademi kunde omdannes til en saadan, i Berl. Tid. 1843, Nr. 349—51 (anonymt). — (Kend.).

Selmer (Johan Henrik), Broder til ovenanførte Frederik Christian Selmer; f. d. 26de April 1756 i Norge, paa Gaarden Frog paa Ringerige; blev ansat som Cadet i Artillericorpsen, hvori han avancerede til at blive Capitain; var derefter Landinspector ved de kongl. Boder paa Frederiksborg Amt; blev 1795 Medlem af Høvericommissionen for Sjælland og Verne; 1800 Amtmand over Bratsberg Amt i Norge; 1803 Amtmand over Brille Amt (indtil 1820); d. 28de Januar 1813 Ridder af Dannebrog; var Medlem af Matriculerings-Commissionen fra 1806 indtil sin Død d. 1ste Januar 1831. — * Inger Marie Müller, en Datter

af Forvalter ved Sors Academies Gods, Caspar Peter Rillet og Anna f. Paludan.

Om Alhedens og Randsballehedens almindelige Beskaffenhed, i Bluffens 66de. Annaler Bd. III. 1802. S. 123—51; — Koloniernes nærværende Forfatning, af Selmer og Rynde, 1800. S. 151—98. (Udtag i Begrups Bøst. ov. Agerdybsk. i Jylland, I. 307—17; III. 286—96).

Selmer (Peter Perdsleb), Sidstankortes Broder; f. d. 6te Decbr. 1758; blev d. 27de Dec. 1780 Secondlieutenant i Sø-Etaten; d. 6te Marts 1789 Premierlieutenant; d. 3die April 1789 Inspections-Officer ved Rebersbanen; d. 8de Jan. 1796 Capitainlieutenant; d. 24de Dec. 1800 Capitain; d. 7de Febr. 1810 Commandeurcapitain; d. 1ste Octbr. 1815 Commandeur; † 27de Januar 1819. — * § 1788 Maren Grove (f. 1762, † § 1827), næstældste Datter af Etatsraad, Bureauchef ved Højmen, Johan Christian Grove og Mette Marie f. Wreboe. — (Jyfr. Gardes Es. terrein. om d. danske og norske Sømagt IV. 319).

Kort Efterretning om de vigtigste Kærdomme i Herrens Nye Kirke, kaldet Nye Jerusalem. Oversat af Engelst. Kbh. 1794. 16 S. 8. (L. E. 1797, Nr. 22; Arit. og Antikr. S. XV. Nr. 3).

Selstrup (Christian), f. d. 28de Maj 1788 i Roskilde, hvor hans Fader Jørgen, Jørgensen Selstrup var Skæbdermester; var Seminarist paa det Blaagaard-Jonstrupke Seminarium 1807—10; var efterfølgende Tid Skuespiller; blev d. 18de Decbr. 1828 Under- og d. 30te Juli 1833 Overgraver ved Trinitatis Kirke i Kjøbenhavn. † 1ste September 1834. — * Anna Sophie Jensen (f. 1798, Datter af Lysestøber Jensen i Kjøbenhavn).

Den gamle Bonde, Jørgen Jensens, og Hjempermitteret Soldat Christophers Samtale om Rennefø, Dresseren, de Kærdes Stridigheder om Troen o. s. v. Kbh. 1822. (under Navnet Niels Peter Svendsen).

Vidtrag: i »Kjøbenhavns Skilderi« (Til Pastor Wedel i Everdrup, 1800, Nr. 49); i »Politivenne« (f. Et et Vidtrag paa bredt Sjælland, i Aarg. 1822; en Samtale om Frue-Kirke, i Aarg. 1823, Nr. 409; om Klosterholen i Roskilde, f. A. Nr. 410); og i »Telegraphen« 1822.

Semper Hilaris, Pseudonym; see Salomon Sylvestre Berg.

de Cérène d'Acquéria (Jean Louis David Brünel), f. d. 3die April 1764 i Frankrige, som han forlod under Revolutionen og kom til Danmark, hvor han siden ved Givtermaal blev Ejer af Ussinggaard og Meringgaard, ved Horsens; d. 30te October 1801 Generalrigscommissair; erholdt d. 19de April 1805 Rang efter Rangfærd. 2de Nr. 5; optoges d. 8de Februar 1817 (Patent V f. A.) med sine ægte Descendenter i den danske Adelsstand (f. Magaz. th. den danske Adels Hist. I. S. 200); blev 1829

Ridder af den franske St. Ludvigs-Orden. — * 1800 Gerhardine Johanne v. Gersdorff (f. 1779, † 1826), eneste Datter af Kammerherre, Oberst Christian Christopher v. Gersdorff, til Ussinggaard og Meringgaard, og Bodil de Lichtenberg. — (Jvfr. Fragmentet af den poetiske Epistel, vedføjet det nedenførte Skrift „Naufrage“ etc.).

Naufrage sur le grand Belt, et Voyage dans les enfers faits au mois de Décembre 1819. Description en vers et en prose à Mr. le Comte de Haas..., par un des Voyageurs, qui en est revenu. Copenh. 1824. 80 pag. (R. L. 1826, S. 770—71).

Dyvels, Tragédie en vers et en cinq actes d'après la Tragédie danoise de P. J. Samsoe. Copenh. 1825. (R. L. 1826, S. 785—90).

Hildour. Trait du caractère et des mœurs des anciens Normands. Imité du danois de Samsoe. Copenh. 1825. 44 pag. (R. L. 1826, S. 790; samtlige 3 anm. i Conversationsbl. 1825, S. 308—9).

Et særskilt trykt fransk Digt i Anledning af Formælingsfeften 1828.

Ceferen (Heinrich Gustav) var Premierlieutenant ved det hollenske Jægercorps, da han d. 28de April 1820, efter Ansøgning, i Raade erholdt Afsted af Krigstjenesten med Capitains Charakter; blev 1821 Controleur og Visiteur i Ratingiel, og 1824 i Frederichsbadt. —

* Laurine Christiane Walther (f. 1792), en Datter af Præsten Emanuel Walther i Steenmagle i Sjælland og Anne Christiane Halboe.

Vidtrag i „Magazin for militair Videnskabelighed“ (Overgang og Afbøgning over Fløder. Uddragen af: „Reichte Truppen; Kleiner Krieg; von Schels“, 1. Hæft. S. 425—65; Afhandling over den tyrske Militair-Forsætning, i II. Hæft. S. 272—303; 329—80; III. Hæft. S. 213—42).

Severin (Christian Frederik), f. i Aarhus; var Seminarist paa Blaagaards Skolelærer-Seminarium 1805—1808, siden Lærer ved Bøttigvæsenets Skoler i Kjøbenhavn (indtil 1822); derpaa Lærer i Halsborg, og 1829 i Frederikshavn.

Betragtninger over det danske Almue-Skolevæsen i Almindelighed igjennem det sidste Aarhundrede, samt over Kjøbenhavns Borger- og Almue-Skolevæsen for Tidens i Særdeleshed. Kbh. 1817. (Aaendetid. f. Skolel. og Opdragere, 1821, S. 129—48 og 161—76).

Beskrivelse i praktisk Regning for Almuebørn. Kbh. 1819.

Forsøg til en almindelig Rundskabsbog for Landalmue-Skoler. Kbh. 1820.

Trykhuset i Krohaven, eller den besynderlige Hærlighedsberetning. En original Roman. Kbh. 1820.

Den udsømmelige Spøgemeister, eller fuldstændig Anvisning til de indvandsmæssige selskabelige Underholdninger. Oversat. Kbh. 1821. (2det Dpl. 1842).

Susarofficeren eller Portraittet. Original Familienhistorie. I.—II. Deel. Kbh. 1827.

Redacteur og Udgiver af: Den cimbriske *Engstrøms* *Underholdnings- og Politiblad*. Aalborg, 1829—30. 4to. (Jesfr. *Engstrøms* 1829, S. 684).

Medredacteur af: *Hjørring Amts-Tidende*. Hjørring 1843.

Severinus.

Om Landkøbsmaletiet, i Breve, i Litteratur, Kunst- og Theaterbl. 1822, Nr. 27. 32.

Severus (S.), Pseudonym; see E. E. F. Weyse.

Sibbern (Frederik Christian), fød d. 18de Juli 1785 i Rjøbenhavn, hvor hans Fader Friderich Gabriel Gottlieb Sibbern var Læge ved Børne- og Opfostringshuset (f. 7. 1743 i Segeberg, † 1794 i Rbhvn., jvfr. „Vorgerv.“ 7de Aarg. Nr. 3, samt Ryerups Lit. Lex. S. 554—55); hans Moder Charlotte Amalia Friderica Lovise f. Willden (f. 1753, † 1807, en Guldsmeddatter fra Pilsen). — Blev i Maj 1798 Discipel i Herlufsholms Skole, hvorfra han afgik til Universitetet i Efteraaret 1802; erholdt Udmærkelse ved anden Examen i det paafølgende Aar; kappedes allerede i Aaret 1803 om Prisen for den af Universitetet fremsatte Opgave i Mathematiken, og vandt 1806, 1807 og 1810 Medaillerne for Besvarelser af de for 1805, 6 og 9 udsatte Priisopgaver i Philosophien: „An mentiri, i. e. contra animi sententiam loqui, semper nefas est, vel si nemini hoc modo injuriam facias? & an illud dignitati hominis adeo repugnat, ut nemo sive publico, sive privato ductus officio, quod verum non sit, dicere debeat?“; „Quam vim habet sermo, non tantum ad res signandas, sed etiam intelligendas, et accuratas earum notiones animo informandas?“ og „Quodnam totius philosophia principium est, unum an plura, et, si plura, quænam illorum est inter se ratio, ut simul constare sine conflictu possint?“ (f. Engelstofts Univerf. og Skole-Annal. 1807, I. S. 85—87; 1810, I. S. 52—53); udnævntes d. 14de Maj 1808 til Alumnus paa Valkendorfs Collegium; underkastede sig i April 1810 den latinist-juridiske Embedsexamens theoretiske og praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis; disputerede d. 22. Juni 1811 for den philosophiske Doctorgrad, og rejste samme Aar til tydske Universiteter (Berlin, Jena og Breslau, hvor Steffens dengang var), ved hvilke han studerede Philosphi; vendte 1813 over Dresden, Berlin, München og Schweiz tilbage; blev d. 27de Octbr. f. A. Professor extraordinarius i Philosophien ved Rjøbenhavns Universitet; d. 17de Novbr. 1829 Professor ordinarius og Afessor (samt Secretair indtil 1830) i Consistoriet; d. 28de Octbr. 1836 Ridder af Danebroge; d. 28de Juni 1840 henaadet med Danebrogsmandenes Hæderstegn; d. 28de Juni 1845 virkelig Etatsraad. Er Medlem af det

Kongl. Danske Videnskaberne's Selskab (* 1816); af det Scandinaviske Literatur-Selskab og af flere andre videnskabelige Samfund; var Universitetets Rector 1845—46, og een af Trykkesfrihedsselskabets Stiftere. — * 1819 C. M. D. E. L. Ipsen, en Datter af Rigsraad, Havnefriver i Kbhvn., Ludvig Friderich Ipsen og Anne Margrethe f. Verbohl. — (Biographi, i "Danst Pantheon" XXXVI. Levering, 1846; jvfr. Brodthaus's Convers.-Lex. der neuesten Zeit und Lit.:ratur, Bd. IV. 1834; Conversationslex. d. Gegenwart, Bd. IV. Abth. 1. 1840, S. 1095—96; Dets "Materialier", Nr. 114 (af Th. P. Erslew). — Portrait: del. E. Koble, lithogr. P. P. Gemzøe, 1834, Folio; ogsaa lithogr. i E. Barentzen's & Comp. lithogr. Institut, i "Danst Pantheon" XXXVI. Lever. 3 Basrelief af Billebhugger og Medailleur Prof. Christensen. Malet 1847 to Gange af Johannes Jensen; det ene Maleri efter kongl. Befaling optaget i den Frederiksborgske Samling).

De principis philosophice disciplinæ juris. Diss. inaug. Hafniæ 1811.

Undersøgelse, fornemmeligen i logisk, juridisk og æsthetisk Henseende, over Theaterscenerernes Fremførelse ved at forklare (Dehlenschlägers) Frejas Alter; med nogle Ord om usædelige Skuespil. Kbh. 1816. (Jvfr. Post's Søndagsbl. 1816, Nr. 43—48).

Menneskets aandelige Natur og Væsen. Et Udsat til en Psychologie. 1.—II. Deel. Kbh. 1819—28. [Den Deel under særskilt Titel: Psychologisk Pathologie]. (L. L. 1830, Nr. 17. 18; M. f. L. II. 35—58, af P. O. v. Schmidten; jvfr. Sibbern's philos. Archiv I. P. 1829, S. 79—84 og M. f. L. II. 357—58, Noten; Worms Breve i Möllers R. theol. Bibl. XIX. 278). Den Iste Deel er i Udtog oversat paa Svensk (af Hammarströms): Menniskans Andeliga Natur eller Utkast till en Psychologi för Gymnasierne, i sammendrag. Stockholm, 1827. 8: o. (f. L. L. 1828, S. 112). — Psychologie, indledet ved almindelig Biologie, i sammentrængt Fremstilling. Af Udarbejdelse. Kbh. 1813. Anden Udgave. ibid. 1819.

Om Elfskov eller Kjærlighed imellem Mand og Kvinde. Kbh. 1819. (L. L. 1820, Nr. 26).

Om Erkjendelse og Granskning. Til Indledning i det academiske Studium. Kbh. 1822.

Logikens Elementer. Som Manuscript for Tilhørere. (Kbh. 1822). Logik som Lærkelære. Ny Udarbejdelse endnu som foreløbigt Aftryk for Tilhørere. ibid. 1827. (r: af Poul R. Möller i hans "Efterladte Skrifter" II. S. 39—54). Logik som Lærkelære, fra en intelligent Jagttagelses Standpunkt og i analytisk-genetisk Fremstilling. Ny Udgave. ibid. 1835. Et Udtog heraf. ibid. 1819.

De præexistentia, genesi et immortalitate animæ. Programma (til Universitetets aarlige Reformationssfest). Hafniæ, 1823. 33 pagg. 4to. (Jvfr. L. L. 1823, S. 779—83).

Efterladte Breve af Gabriels, samlede og udgivne. Kbh. 1826. (r. af J. P. Mynster foran i Bogen, S. V.—XIV.; af E. Molbech i L. L. 1826, Nr. 23. 24; Conversationsbl. 2. Harg. Nr. 12).

Philosophiskt Archiv og Repertorium. I.—IV. Hefte. (Indhold: om Abstraction og abstract Betragtning; om den menneskelige Sjæls Substans i Liv og Død; Bidrag til Bestemmelsen af Philosophiens Forhold til Theologien; pædagogiske Betragtninger; om den intellektuelle Anskuelse; nogle Bemærkninger angaaende Rets-
haandhævelse og Statsstraffe; Hovedinddelingen af Begreberne, oplyst ved adskillige Exempler; Bidrag til Opklaring af de menneskelige Drifters Natur og Bæsen; hvad er Dogmatik?). Kbh. 1829—30. (jvfr. Kbhpost. 1829, S. 225 og 686).

Stridelse til Digteren Ingemann i Anledning af Puldregaverne. Fra en Ben i Kjøbenhavn. Kbh. 1831. 27 S. (N. f. L. VI. 444—46, af P. E. Drsted).

Bemærkninger ved den Kongelige Anordning angaaende Provindsialstænders Indførelse i Danmark med nogle almindelige Forerindringer; Undersøgelse og Forslag betræffende det endnu Ubestemte, samt et Tillæg om Trykkefrihedstilstanden hos os. Kbh. 1832. (L. L. 1832, Nr. 6, 7, 8, 9; N. f. L. VII. 343—46, af N. David; jvfr. S. Jørgensens »Nogle Frugter af mit Oidium«, II. S. 119—125. — Udtog af Skriftet i Kbhpost. 1835, Nr. 311, 12).

Om Poesie og Kunst i Almindelighed, med Hensyn til alle Arter deraf, dog især Digte, Maler-, Billedduggers- og Stucspiller-Kunst; eller: Foredrag over almindelig Kædetil og Poetik. Første Deel. Kbh. 1834. (L. L. 1835, Nr. 12, 13, af Poul M. Møller; N. f. L. XIII. 177—202, af G. E. Trypde).

Til Minde om Perlovianeren Hans Eschman Reichior. En Tale. Med en Gang af Sophus Jøhle, nogle Forerindringer og et Tilfælde. Kbh. 1834. (N. f. L. XIV. 24—26, af E. Jøhle).

Patriotiske Intelligentsblade. Nærmest i Anledning af Provindsialstændernes Forsamling i Roeskilde i Efteraaret 1835. I. Hefte. Kbh. 1835—36. (jvfr. L. L. 1836, S. 15—16; Møt's »Materialier«, Nr. 31). — Bemærkninger, hørende til Debatterne om Bankspørgsmaalet. Et Tillæg til patriotiske Intelligentsblade. Kbh. 1836. (»Fædel.« III. Nr. 116 og 122, af N. David; »Dagen« 1836, Nr. 306; 1837, Nr. 19, 20, af Sibbern).

Til Minde om Perlovsholms forrige Rector, Juslitsraad og Professor Anders Binding Brorson, Ridder af Dannebrog. En Tale, med en Fortale og Tillæg. Kbh. 1836.

Hvad det har at betyde, at komme til Universitetet, ubvillet i en akademisk Tale til de nylig optagne Studenter. Kbh. 1836.

Om de danske Stænderforsamlings Forening og i Anledning af Debatterne om samme. Et Bidrag til en Stænder-Jurisprudent og en Statslære for Stænderne. Fornemmelig fra de republikanske Anskuers Standpunkt. Kbh. 1838. (L. f. L. o. L. III. 1—19, af A. F. Krieger; Berl. Tid. 1838, Nr. 285).

Om Skattebevillingsret og Constitution. Kbh. 1840. (Berl. Tid. 1840 Nr. 158).

Til samtlige Kjøbenhavns Borgere, privilegerede og uprilegerede, i Anledning af de sidste Valg af Borgerrepræsentanter. Kbh. 1840. (»Dagen« 1840, Nr. 115).

Diktafsyne eller Bidrag til Politisk og politisk Jurisprudent for Danske, i Statsretlig, kirkelig og historisk Henseende. Første Hefte. Kbh. 1843. (Berl. Tid. 1843, Nr. 69; Kbhpost. 1843, Nr. 78; »Ny Portefeuille« 1843, II. 30).

Om Philosophiens Begreb, Natur og Bæsen. En Fremstilling af Philosophiens Propædæutik. Kbh. 1843.

Speculativ Kosmologie med Grundslag til en speculativ Theologie. Kbh. 1846. (jvfr. Kbhpost. 1848, Nr. 11).

Om den kristelige Htringsfrihed i Kirkelig Denkeende. Indbydelsesskrift til Kjøbenhavns Universitets Fests i Anledning af Ps. Maj. Kongens Fødselsdag den 18de September 1846. Kbh. 4to. („Danst Kirketid.“ II. 45—48, af Fr. Helweg. — Udtog af hans Tale ved samme Fests, i „Nyt Aftenbl.“ 1846, Nr. 223).

Bidrag til at opklare den kristelige og kirkelige Frihed saavel i Almindelighed som med Hensyn til Danmark i Særbesethed. Indbydelsesskrift til Universitets Festen i Anledning af Ps. Maj. Kongens Fødselsdag den 18de Septbr. 1847. Kbh. 4to. (D. Kirketid. III. 233—41, af P. A. Jønger).

Bidrag til at oplyse nogle ontologiske Udtryk i Aristoteles's Metaphysik. Indbydelsesskrift til Kjøbenhavns Universitets Fests i Anledning af Ps. Maj. Kongens Fødselsdag den 6te October 1848. Kbh. 4to.

Om Forholdet imellem Sjæl og Legeme, saavel i Almindelighed som i psykologisk, pathognomonisk, phisognomonisk og ethisk Denkeende i Særbesethed. Kbh. 1849.

Redigerede: Udvalgte Psalmer, udgivne af Selskabet for Trykfridens rette Brug. I.—II. Heste. (I. D.: Udvalgte Advents- og Jule-Psalmer; 2. D.: Psalmer for den stille Uge og Paasten). Kbh. 1835—37; 1. D. 2den Udgave ibid. 1836. (L. L. 1836, Nr. 2; Nord. Kirke-Tid. 1835, Col. 816; 1836, Nr. 8. 13, 17; jvfr. L. L. 1836, S. 38—47, af Sibbern; „Kbhpost.“ 1836, Nr. 76, 77, 78, 79, 80, 108, 9, 11, 12, 36, af Sibbern; „Dagen“ 1836, Nr. 42; M. f. L. XV. 313, Noten).

Om Straffen for de i 6—7—2 til 9 omhandlede Legemsbeskadigelser. naar de ske med Overlag, i Driftets „Jurid. Archiv“ Nr. 23, S. 174—87; Om Fremleses Lovlighed efter vore Love, *ibid.*, S. 188—200; Om Straffen for ugjorte Medskyldige i Bigamie og Poer, *ibid.* S. 201—7; Over Begrebet om Gall og sammes Straf, i Nr. 27 og 28, S. 183—242; Over Begrebet om Ran og Straffene herfor, *ibid.* S. 243—56.

Magnos viros magna et præclara non factis suis tantum dictisve, sed quoque tota sua personalitate efficere posse, idque in *Luthero* imprimis spectari. *Oratio* in Universitate haviensi habita, die VIII Nov. MDCCCXIII, i Møllers „Nyt theolog. Bibliothek“ VI. 172—199. (f. L. L. 1823, S. 783—88 og 1829, S. 392—93); Sendebrev til J. Møller om Friheds læren, i XVII. 222—28.

Om Prof. Hovig's Afhandling: „Om Afsindighed og Tilregnelser“, i Driftets „Jurid. Tidsskrift“ IX. 1. S. 1—90.

Ueber das Verhältniß des christlichen Glaubens zum philosophischen Erkennen, i „Theolog. Zeitschrift“, herausgeg. von Schleiermacher, de Bette und F. Lücke, 36. Heft.

Tale, holden ved Festsitaten paa Skibbanen den 30te Septbr. 1824 (i Anledning af S. Steffens's Dphold i Kbhvn.), i „Nyt Aftenblad“ 1824, Nr. 41; Nogle Ord om Kammerherinde Louise Hegermann-Lindencrones Danke Forestællinger, 1825, Nr. 38; Om et Par danske Opbyggelseskrivter fra ældre Tid, f. A. Nr. 43, 45—46; Indbydelse til philos. Forelæsninger, f. A. S. 401.

Om Englændernes Tog til Kjøbenhavn i Aaret 1807, i Møllers „Nordisk

Lidesskrift for Historie, Litteratur og Kunst II. 125—129. (Jvfr. Kbhvns. Skilders 1828, Nr. 19, af Sibbern; L. T. 1830, S. 633).

Nogle Ord betreffende E. P. Rastars Bemærkninger om det lærde Skolevæsen i Danmark, i »Danst Ugeskrift«, redigeret af J. B. Schouw, I. Nr. 12, S. 173—79. (Jvfr. III. Nr. 71—72, af E. R. J. Bloch); Ogsaa nogle Ord angaaende Examen artium, II. Nr. 43, S. 99—106; Svar angaaende samme Øjenskab, sftd. Nr. 52 og 53, S. 259—72; 3 Anledning af, samt til Besvarelse af Blochs Ytringer angaaende vort lærde Skolevæsen, IV. Nr. 93 og 94, 97. (Jvfr. sftd. S. 183—84; »Dagen« 1833, Nr. 291 og 295, af L. Algreen-Ussing); Bemærkninger, foranledigede ved Kongstads Skrift: »Det norske Storting«, V. S. 333—359; Hvori bekræfter det forbeholdt i Betsagenheden af Kjøbenhavn som Handelsstad? VI. Nr. 183, S. 9—18. (Denne Afhandling er det Sidste, som Forfatteren indtil Udgangen af 1848 har laabt trykke uden Navn eller sit Navns Forbøgskaver); Hvad bør at ske med Pensyn til de Valg af Deputerede til Provindsialstænderne, mod hvis Legalitet Indsigelse er gjort i Nr. 133 af D. Ugeskr., i VI. Nr. 140 og 141, S. 109—116; Hvortledes er en offentlig Action imod en Forfatter at betragte og at behandle? i VI. Nr. 147, S. 217—23. (s. Kbhpost. 1835, Nr. 7); Til Minde om Andreas Peter Bernstorff, VI. Nr. 142, S. 233—45. (s. Kbhpost. 1835, Nr. 13); Om Principerne for Embeders Besættelse, VI. Nr. 149 og 150, S. 249—68. (oversat i Galds R. Staatsb. Magaz. IV. 253—272); Angaaende det i Forslag bragte Skik til Børn mod Misbrug af Trykkeskeden, i VII. Nr. 157, S. 1—13; 3 Anledning af Brevet fra X (J. E. Petersen) til XX i Nr. 166 af D. Ugeskr., i VII. Nr. 172 og 173, S. 249—55. (Jvfr. sftd. 255—57).

Om den nationale Interesse i Henseende til Bankspørgsmaalet, med nye Bidrag til dette Spørgsmaals Besvarelse, i »Maanedsskrift for Litteratur« XVII. S. 353—381. (Jvfr. »Fædrel.« III. 820 flgg.); Anmeldelse af »Perseus«, udg. af J. E. Heiberg, Nr. 1., i XIX. 283—360, 424—60, 546—82; XX. 20—60, 103—36, 193—244, 293—95, 405—49. (Af denne Recension høves særffilt at trykke: Bemærkninger og Undersøgelser, fornemmelig betreffende Hegels Philosophie, betragtet i Forhold til vor Tid. Kbh. 1836); Grundtræk til en Udsættelse, XX. 296—308.

Om den kongelige Erklæring angaaende Stændernes Forening, i Petersens »Lidesskrift for Litteratur og Kritik«, I. 222—248; Bidrag til Debatterne angaaende den københavnske Communalforfatnings Reform, I. 396—441; Den kongelige Commisarii Forhold til Stænderne, II. 139—167; Recension over J. E. B. Zeuthens: »Om den kristelige Tro i dens Betydning for Verdenshistorien«, II. 403—16.

Tale ved den philosophiske Doctorpromotion 1836 (paa Latin og Dansk) i »Acta Solennia« i Anledning af Reformations-Jubelfesten 1836 (udkomne 1837), p. 26—35.

Afhandling over det Spørgsmaal: hvad-det er, at sanbse? undersøgt med Pensyn paa den saakaldte dyriske Magnetismes Phenomener (Udbyg), i P. E. Drstedes Oversigt ev. d. Rgl. Danske Vidensk. Geist. Forhandl. o. frv. 1816—17, S. 13—14; Afhandling over Spørgsmaalet: hvori Øjenskab bekræfter? (Udbyg), sftd. S. 14; Afhandling om den psykologiske Inddeling af Høielse (Udbyg), i Sammes Oversigt 1818—19, S. 18—20; Engenitisk Udvikling af Begrebernes Drift og Eidskab (Udbyg), i Overf. 1820—1821, S. 21—23; Om den intellectuelle Anstufte, i Overf. 1832, S. XXXII.; Om Forholdet imellem Sjæl og Legeme, med Pensyn til Galls og Broussais Theorier (Udbyg), sftd. S. LXXXV.—LXXXVI.; Afhandling om det Pathognomiske, betragtet fra den physiologiske og psykologiske Side (Udbyg), i Overf.

1845, S. 18—19. (Disse Afhandlinger ere optagne i andre Værker). — Om den saakaldte indvortes lavere Sands hos Mennesket, i *L. T.* 1832, Nr. 43, S. 676.

Frederiksborg (et Digt, frevet i Aaret 1810), i *„Athene“* IX. 554—57. — Om Poesiens Indflydelse paa Dannelsen og paa Sindets Oplivelse (Fragment af en Poetis), i *J. E. Panck's „Tids“*, Aptaarsgave for 1819, S. 84—101; *Etrøtanter*, 1818, S. 188—98. (Jvfr. Pøst's *Morgenbl.* 1819, Nr. 1. 3. 7; *Kbhvns Ekilberi* 1819, Nr. 23). — *Epistolæ illustrium virorum*, i *„Permes“*, Aptaarsgave for 1820, udg. af Peter Wegner og Bl., S. 57—121. — Genialitet og Beskafighed, Talent og Smag. (Fragment af en Poetis), i *E. Beyers „Gefion“* for 1826, S. 54—70. (s. *Conversationsbl.* 2. Aarg. II. S. 68); Om det Romantiske, Stykker af Forelæsninger berøber, i *„Gefion“* for 1827, S. 104—137. — Digte, med Marterne *Lys og mørke*, i *„Tids“* og *„Gefion“*. — Et tydt Digt, aftr. i *Dehlensslägers Revnet* II. S. 360.

Desuden en Rængde Bidrag til forskjellige Tidsskrifter, saasom: *„Nyeste Stilberie af Kjøbenhavn“* (s. *Er. Gjennæle* mod *S. Reislings Recension* over *H. Dehlensslägers Correggio*, 1811, Nr. 61—63. (Jvfr. 1811, Nr. 66, 67, af *S. Reislings*); i Aarg. 1827, Nr. 7, samt S. 67, 84, 115, 122, 141); — *„Dagen“* (s. *Er.* den anden af de to Artikler med Overskrift *„Indsendt“*, angaaende *J. Baggesen*, 1818, Nr. 255; Angaaende *J. A. Pøst's Oversættelse* af en Recension over *P. Strøffens „Bog der falske Theologie u. s. w.“*, 1824, Nr. 100; Angaaende *Erykkes friheden*, 1830, Nr. 63, 64; Svar paa nogle Hvirringer i *„Kjøbenhavnsposten“*, angaaende Placaten om Grovferernes Handelsret, 1836, Nr. 278; Nogle Artikler til *„Kjøbenhavnsposten“* og *Kjøbenhavnspostens* Redaction, 1836, Nr. 283, 87, 92, 1837, Nr. 23, 24, 28, 85, 141, 220; Bemærkninger ved en Artikel (i *„Fædrelandet“* IV. Nr. 162) angaaende Adressesecontoiret, 1837, Nr. 270. (Jvfr. *Fædrelandet* IV. S. 381—84; 414—16; *„Søndagen“* 1837, Nr. 47, af *Sibbern*); Endnu Noget om den bekjendte Artikel i Bladet *„Fædrelandet“* om *Dr. Kallar*, 1840, Nr. 55. (Jvfr. *Fædrelandet* 1840, S. 648—49, 676; *„Dagen“* s. A. Nr. 63, af *Sibbern*); Angaaende de sidste Balg af Borgerrepræsentanter, 1840, Nr. 158; I Anledning af Grundtvigs Tale i Danste Samfund sidste 28de Mal, s. A. Nr. 164, 69; Om den Indflydelse, der bør tillægges Stændernes Andragender, s. A. Nr. 198, 99; Hvorledes maae samvittighedsfulde Stændermedlemmer betragte Stænderindstillingerne? s. A. Nr. 204, 5; Opfordring til Rennefteligheden, s. A. Nr. 282; o. fl.); — i *„Kjøbenhavnsposten“* (Bl. a.: Om Udstillingen af Malerierne efter *Holberg*, 1828, Nr. 21, 22; i Anledning af *Kjøbenhavnspostens* Nr. 42, 1829, Nr. 49, 50, 52; Om *Tiedes Recension* over *Dehlensslägers Correggio*, s. A. Nr. 50, 53; Om den af *Selskabet* for de Hønnede Bidskader i Aaret 1831 udvalgte Priis, i Anledning af en Artikel i *Maanedsskriftet* for Litteratur, i Aarg. 1832, Nr. 170. (Jvfr. Bladet *„Den danske Vies“* 2. Aarg. IV. Nr. 19 og *Kjøbenhavnspost* 1832, Nr. 186, af *Sibbern*); Adskilligt til *Forsvar* for *Eurderph*, *Carstens*, *Guldberg*, *Schlegel* og flere af Danmarks i sin Tid anseede Mænd, 1833, Nr. 5, 6, 7, 8; Anmeldelse af *S. Frederiksen* (S. L. Schulin): *„J. A. R. R. Om den frie Presse“*, 1835 Nr. 220; Angaaende Bladet *„Fædrelandet“*, i Aarg. 1836, Nr. 304; Ang. Universitetets Indvielsesfest, s. A. Nr. 307; Om *Dehlensslägers poetiske Forskninger* i de sidste Aaringer, s. A. Nr. 373; o. fl.); — i *„Den Berlingste Tidende“* (Foreløbig Erklæring, 1838, Nr. 224; Ere Stænderne denengang bleve sammentaktede tidligere, end der var Ret til at vente? s. A. Nr. 227; Om *Forsatnings-Refriktet*, 1848, Nr. 44); — i *„Søndagen“*, et Hjelpeblad til *„Dagen“* (Bl. a.: Erklæring og Bemærkninger i Anledning af nogle offentlige Hvirringer af mig og

imod mig, 1837, Nr. 8; Angaaende en Artikel i Kjøbenhavnsposten, betræffende flaget paa Anfølgningen om Holstbladets Forsendelse, f. A. Nr. 13; Til E. Mogens Udsig, f. A. Nr. 16. (Jvfr. »Dagen» f. A. Nr. 56); Ang. Trykkesfrihedssejlskabets Petitioner, f. A. Nr. 22; Ang. Anonymitet, f. A. Nr. 36; 3 Anledning af Revisioner og Mansøvrerne i dette Efteraar, f. A. Nr. 40; Til Dr. Dr. Ryge, f. A. Nr. 42. (Jvfr. Nr. 43); Til Gjensvar paa Prof. Davids Svar til mig, f. A. Nr. 47; Angaaende Souverainitetens Indførelse i Danmark 1660 og 1661, i Arg. 1840, Nr. 7; Ang. D. G. Monrads flyvende politiske Blade Nr. 1—2, f. A. Nr. 9. 10. (Jvfr. Gædrel. I. 1840, Nr. 99, samt S. 562—8; »Dagen» 1840, Nr. 67); Svar paa en Artikel i Bladet »Gædrelandet», f. A. Nr. 44; o. fl.); — i »Morgenblad» til »Dagen» (Noget litet angaaende vor Finants-Tilstand, 1840, Nr. 2); — i »Kjøbenhavns Adresse-Comptoirs Efterretninger» 1840 (Endeel Artikler); — i den Berlingske Tidende »Søndagsblad» (Nogle Ord om Licent og Trykkesfrihed — Control — Constitution, 1840, Nr. 17. 18); — i »Danst Ugeskrift for alle Stænder» 1841—42; — i »Nyt Aftenblad» (f. Ex. Indholdsmeddelelser af hans politiske Forelæsninger i en Række Numere fra 1844, Nr. 236 til 1845, Nr. 65. (Programmet dertil staaer i 1844, Nr. 279); Bemærkninger ved Udsagnet til Trykkesfrihedsanordningen (Indsendte til Stænderforfamlingen i Viborg den 7de Decbr.), 1846 Nr. 294, 95, 96; Foranledigede Betragtninger i politisk Hensigt, 1848, Nr. 50, 51, 54, 57, 60, 62, 65, 69, 71, 72, 75, 82, 90, 92, 99, 100, 102, 109, 110, 115, 116, 17, 19, 20, 21, 22, 31, 33, 34, 138, 39, 43, 49, 51; o. fl.); — i »Nyt Magazin for Kunstnere og Haandværkere» (Endnu engang om den nye Universitets-Bygning, I. Nr. 14, S. 113—17. (Jvfr. Bkhpst. 1835, Nr. 260—63); — i »Politikvennen» (Om den homöopathiske Lægemethodes Forligelighed, 1832, S. 449; Angaaende de juridiske Forelæsninger, 1834, S. 306—309; Angaaende Balgene til de raadgivende Stænder, 1834, S. 739 flgg.); — i »Gædrelandet» (Angaaende Lehmann's Brev til Fansen og dennes Svar i Bladet the Times, 1848, Nr. 138); — i »Dannevirke» (En politisk Artikel med Mærket J. G. E., 1848, April); — i »Fryd. Post» (Nogle Forslag til den forventede nye Rigsforfatning, 1848, Nr. 231; Ang. Ellevig, 1849, Nr. 57; Ang. vore Forhold til Rusland (anonym), f. A. Nr. 79).

Recensioner i »Kjøbenhavnste lærde Efterretninger» og i »Danst Litteratur-Tidende» (f. Ex. over: Dehlensslågeas »Arel og Balborg», 1810, Nr. 46; Krohgs »Drstedes »Juridisk Arkiv» og Drstedes »Supplement til Korregaards danske og norske Privatret», 1810, Nr. 49—52; Pommel »Om Belønning og Straf efter trykkelige Løve, overfat af E. Mogens-Udsig», 1824, Nr. 42—44 (Jvfr. Bkhpst. Skilderi 1824, Nr. 90. 91); J. E. Feiberg: »Der Zufall», 1826, Nr. 44; »Tidskrift for nordist Oplyndighed», B. I. S. 1., 1825, Nr. 45—47; E. E. Scharling: »Utrum recordatio hujus vitæ post mortem servanda sit necne», og J. P. Lautrup »De morte voluntaria», 1827, Nr. 7. 8. 9; J. E. Feiberg: »Kong Solomon og Jørgen Hattemager»; »Den 2de Januar»; »Aprilsmærkene»; »Recensenten og Dyrer», 1827, Nr. 12. 13; J. E. Feiberg: »Om Baudevillen, som dramatisk Digtart o. s. v.», 1827, Nr. 21. 22. 23; G. Dirckind-Holmsfeld: »Om den aandelige Sandheds Anerkjendelse og Anvendelse i Livet», 1828, Nr. 7. 8. 9; J. E. Feiberg: »Elevet», 1829, Nr. 7. 8; Gooper: »Den sidste Mophilaner», 1829, Nr. 24; B. Paludan-Rüller: »Gitz Romanzer» og »Kjærlighed ved Posten», 1832, Nr. 63; B. E. Ingemann: »Blade af Jerusalems Skomagers Kommebog», 1834, Nr. 6; P. A. Timm: »Aandelige Sange», 1834, Nr. 10. 11. 12. (Jvfr. flb. S. 310—17, af B. P. Snæp, og Ellevig's Gjensvar, 1835, S. 70—79); B. Paludan-Rüller: »Amor og Psyche», 1836, Nr. 4., S. 1—10; o. fl. a.).

Fortæller til: »Smuglerens Søn, en Fortælling af Carit Etlar« (1839); — R. Schmidt: »Bibelske Sange« (1839); — E. Ebelings Oversættelse af B. A. Zeller's »Charities« (1846), og af Ph. Marheineke's »Prædikener om Gudstjenesten og de kirkelige Handlinger« (1847). — (Revid.).

Sibbern (Matthæus), Brodersøn af den i Nyerups Lit. Lex. S. 555 anførte Professor Hans Sibbern; deponerede i Efteraaret 1793 fra Odense Skole; tog i April 1794 og 95 den philologiske, filosofiske Examen; levede siden som Commissionair i Kjøbenhavn. † i Juni 1842, 70 Aar gl. — * 1832 Maren Allesøe (f. 1806, yngste Datter af Brygger Claus Pedersen Allesøe og Caroline Cathrine de Place).

Udgav Hjortendagsbladet: Borgeren og Politiet. Kbh. 1800; samt: »Kjøbenhavnsbladet. ibid. eod.

Sid (Johannes Peter Kristian), f. d. 12te Februar 1812 i Kjøbenhavn, Søn af Gehejmelegationsraad, forhen Secretair i Departementet for de udenlandske Sager, Johannes Henrik Sid og Johanne Marrethe f. Thomsen; blev 1828 dimitteret til Universitetet af nuværende Rector F. E. Olsen, og indkaldt ved Examen Artium; var Alumnus paa Vorøds Collegium, hvoraf han udtraadte 1838; tog i Maj 1838 den philologiske Embedsexamens theoretiske, og i Januar 1839 sammes praktiske Prøve, begge med Charakteren Haud illaud.; blev d. 16de Februar 1839 Adjunct, og d. 11te December 1844 Overlærer ved Odense Cathedralskole. — * 1. 1839 Lovise Povelsen, en Datter af Justitsraad, Godsinspecteur Søren Kjerulff Povelsen i Sorø. * 2. 2. 1846, i Odense, Anna Westengaard († 2. 1847, en Datter af Pastor L. E. D. Westengaard og Else Marie f. Høyen).

Observationum in C. C. Tacitum specimen. Disp. (pro stip. Colleg. Med.). Kbh. 1836.

Om Lattaundervisningen i Odense Cathedralskole (af Rask, R. Sid og H. Trone). Indbyrdeskrift. Odense, 1842. (F. L. o. R. I. 206—8, af E. F. Jørgensen).

Rogle Partier af det franske Sprogs Formlære og Syntax. Til Brug ved Undervisning. 1. (Hønnet). Odense, 1847.

Redacteur (med G. Strøm) af: »Fyens Avis«. (fra 1. Octbr. 1847 til 1. Octbr. 1848). Odense, 4to.

Kritiske Anmeldelser: i »Maanedsskrift for Litteratur« (af E. F. Wegener: »De aula Amalica«, i XVII. 380—53; E. Teten's Oversættelse af Demosthenes mod Leptines, 1837, i XIX. 243—55; R. E. & B. Bjerring: »Recueil de morceaux en prose«, i XX. 13—19); — i Peterfens »Tidskrift for Litteratur og Kritik« (af P. R. Bille: »De rebus Chiorum«, i III. 335—92); — i Hjerdingaarskriftet »For Litteratur og Kritik« (af R. E. L. Abrahams »Fransk Sproglaere til Skolebrug«, i V. 180—202).

En Mængde Artikler i »Dannevirke«, »Aabenraaer Ugeblad«, »Hjensburger Zeitung« og »Fædrelandet«, hyppig underskrevne R.).

Siemonsen (Lorenz), f. d. 20de August 1800 i Flensborg, hvor hans Fader Marcus Detleff Siemonsen var Møller og gift med Ingeborg Christine Jensen. Gil i sin Fødebyes lærde Skole, og kom i October 1818 til Universitetet i Kiel; studerede Theologi først der, og fra October 1820 til Paaſte 1822 i Berlin; vendte derpaa tilbage til Fædrelandet, og blev Candidat i October 1823 (2den Ehdr. med Udmærkelse); blev Katechet og d. 21. Febr. 1827 tillige Capellan pro persona ved Frederiks tydske Kirke paa Christianshavn; var 1829—Aug. 1831 constitueret Sognepræst ved samme Kirke; blev d. 13. Juni 1836 Sognepræst for Hunsby Menighed i Flensborg Provsti. (Jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1836, Col. 396, 501—40).

Geistliche Gefänge und Lieder, zunächst zum Auswendiglernen für die Jugend, gesammelt. Kopenh. 1832. (Jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1833, Col. 92).

Ueber die Clausensche Injurienſache, von R. F. S. Grundtvig. Uebenh. 1832.

Prædiken, holden i Frederiks tydske Kirke paa Christianshavn, 4de Søndag i Advent 1833, oversat og udgivet af P. E. Petersen. Kbh. 1834.

Taler i det danske Missions-Selskab 1831, 33 og 34, i Selskabets 10de Aarsberetning, S. 36—62, 12te Aarsberetn. S. 34—48, og 13de Aarsberetn. S. 45—60.

Om Ordets Udbredelse blandt Hedningerne, i Nord. Kirke-Tid. 1834, Col. 292—300; Om den kristne Kirkes Plante i hedenske Lande, sftd. Col. 849—850; »Veder Høstens Herre, at han udsender Arbejdere i sin Øst«, 1835, Nr. 46; En Erklæring, 1836, Col. 525—27.

Siesby (Gottlieb), f. d. 4de Maj 1803 i Kjøbenhavn af mosaikkens Forældre; blev Skomagermester i Kjøbenhavn. (Jvfr. Barfods »Drage og Jdun«, III. S. 316).

Trykte Forsøg. Kbh. 1825.

Sjælund, Kommebog for 1829. Kbh.

Poetisk-politisk Nyaarsgave, af —?—. Udgivet af Claudius Rosenhoff. Kbh. 1839. (med J. D. Pagens Portrait). Anden Aargang. (o. m. L.: Politiske Poetier). ibid. 1840. (med Orla Lehmanns Portrait). (L. f. L. o. R. III. 380—84; Kbhens Morgenbl. 1838, S. 180; Døds »Materialier«, S. 119). Poetisk-politisk Nyaarsgave. 1843. Kbh. (Jvfr. »N. Portefeuille« 1843, II. 30).

Mester Jaket om hundrede Aar! Et Marionetſpil. Kbh. 1840. (»Dagen« 1840, Nr. 61; »Den Kristendoms« f. A. S. 1863).

Anekdot-Almanak eller: En Anekdot for hver Dag i Aaret; samlet og udgivet. Kbh. (1841). (»Dagen« 1841, Nr. 296).

Mendel Levin Nathanson. En biographisk Skitse. (Udgivet i Anledning af Skole-Jubileet den 4de Mai 1845). Kbh. 1845.

Epistel til »Corſaren«, Meyer Adolph Goldschmidt. Med en Efterſkrift til Publicum og fem Træsnit af Glinch. Kbh. 1846. 2det Dpl. ibid. eod. (Jvfr. Flyd. Post 1846, Nr. 128). Epistel Nr. 2, ikke til men om »Corſaren« Meyer Adolph Goldschmidt. ibid. eod. (Jvfr.: Folgeblade til »Corſaren«. M. 1. Dplysninger i den Elsbyske Sag. Kbh. 1846).

Redacteur af: a) *Kjøbenhavns Morgenblad*, ny Suite, udg. af A. P. Lunge. Kbh. 1839—40. 4to. (fra Begyndelsen af Juni 1839 til Udgangen af September 1840); b) *Salonen*. Et belletristisk Maanedsskrift. I.—III. Bd. ibid. 1840—1841. [heri af ham, bl. a.: *Robinson*, Syngespil (i 3 Acter med Musik af P. Jensen), første Gang opført paa det kongl. Theater i 1834, i Bd. 3. S. 3]. („Corsaren“ Nr. 2); c) *Folkevennen*. En Tidende for Borgere og Borgerligindbde. Nr. 1—170. (fra 15de Juli 1840 til Udgangen af Juni 1841). ibid. Folio & 4to. (isfr. „Den Frisindede“ 1840, S. 331—32; „Frishedsstræet“ 1840, Nr. 4); d) *Ny Sjællands Post*, Nr. 28—81. (fra 5. Aug. 1842 til 7. Febr. 1843). ibid. 4to. e) *Livolis Tidsskrift* i Slutningen af Maj 1844). [Deraf findes særskilt aftrykt: Ryt B.C. for Anti-Livoliserne. Kbh. 1841].

En Mængde politiske Digte, som han for første Gange indrykkede i forskellige Blade, fra 1837 og følgende Aar (f. Ex. i „Den Frisindede“), under Mærket —?, og som udgav samlede i „Poetisk-politisk Nytaarsgave“ (f. ovenf.).

Udvalgte andre Digte, afspredte i: „Gefion“ for 1827; „Søndagen“ 1837; „Danst“, svensk-dansk Nyårsgåve for 1840 (f. „Den Frisindede“ 1840, S. 56); „Danst Folke-Kalender“ for 1841; „Fædrelandet“ (1841, Nr. 625; 1843, Nr. 1144, 1346); „Ny Portefeuille“ (1843, II. 97, 125, 356; III. 129, 385); „Den Berlingiske Tidende“ (1845, Nr. 101; 1848, Nr. 36, 250); i „Flyve. Post.“ (1848, Nr. 47, 232). — Cantate ved Indvielsesfesten af den ny Bygning for Frisolen for Drengsbørn af den mosaiske Tro, d. 4de Mai 1845. Kbh. (optr. i Berl. Tid. 1845, Nr. 107); Cantate afslungen i den mosaiske Synagoge i Anledning af S. Christi 8des Bisættelse. ibid. 1848. (optr. i Berl. Tid. 1848, Nr. 49). — Desuden nogle tydske Kjærlighedsdigte.

Er Medarbejder i „Flyve-Posten“, og antages at være Redacteur af „Den danske Folkeven“.

Siesby (Wulff Isachar), Nydanfortes Broder; f. i Kjøbenhavn 1800; dimitteret 1819 til Universitetet af nuværende Rector i Frederiksborg, Prof. Flemmer; udmærket ved Examen Artium; afslørede i Maj 1826 den medicinske Embedsexamen (Laud.); var 1827—30 medicinsk Candidat ved Frederiks-Hospital, siden praktiserende Læge i Ebeltoft. † 18de October 1840 under et Ophold i Kbhvn. — * Esther Wallich.

Anmeldelse af: S. M. Trier „Anvisning til at kjende Lunge- og Hjerte-Sygdomme ved Percussion og middelbar Auscultation“, i „Maanedsskr. f. Litteratur“, Bd. V. S. 328—39. — Udtog af hans Medicinalindberetning for 1838 til Sundhedscollegiet, i Bibl. f. Læger XXXII. (N. R. Bd. 2.), S. 44.

Stevelling (Johan Heinrich), Grosserer og østerrigsk General-consul i Kjøbenhavn. † 3die Juli 1845 i Marseille.

Ueber das Rechnungs-Verhältniß zwischen der Nationalbank und den $\frac{1}{2}$ Zinsen der Pfanden auf Land und Zehnten in Dänemark. Kopenh. 1837.

Sigurdsson (Jón), fød den 17de Juni 1811 paa Rafnseyri i Sjalfjords Syssel, Bæsterramtet i Island, af Forældrene: Sigurd Jóns.

son, Provst i Vester Haffjörds Sysfel, og Þórbjörg Jónsdóttir. Dismitteret fra Faberens private Underviisning af Domkirkepræst, Consistorial-Ræsfør Gunnlaufr Oddsson 1829; var ved en Handel i Reykjavík i 1 Aar og som Amanuensis hos Biskop Steingrímur Jónsson i 3 Aar; Student ved Kjøbenhavns Universitet i December 1833; tog den philologiske philosophiske Examen 1834; blev Arna-Magnæanske Stipendiar 1835; Medarbejder ved de af det Rgl. Danske Videnskaberne's Selskab udgivne: „Regesta diplomatica“ 1838; Secretair ved det islandiske litteraire Selskabs Kjøbenhavnske Afdeling 1840; rejste 1841, i Selskab med Olafur Pálsson, til Soverrige, paa den Arna-Magnæanske Commissions og det Kongl. Nordiske Oldskrift-Selskabs Bekostning, for at undersøge de i Stockholms og Upsalas Bibliotheker opbevarede Haandskrifter, vedkommende den islandiske Literatur; vendte tilbage efter 3 Maanedes Forløb (jvfr. Antiquarisk Tidsskrift 1848); mødte ved det islandiske Althing 1845 og 1847 som Deputeret for Haffjörds Sysfel, og ved den danske Rigsforsamling 1848—49 som 5te Deputerede for Island; blev d. 27. Aug. 1845 Archivsecretair og d. 27. Decbr. 1847 Archivarius ved den islandiske Afdeling af det historisk-archæologiske Archiv; i Januar 1847 Medlem af det Rgl. Nord. Oldskriftselskabs Oldskrift-Comitee; fra 1. Juli 1848 Secretair ved den Arna-Magnæanske Commission. Ifølge kongelig Resolution af 27. Octbr. 1847 har han, tilligemed Rammerraad og Comptoirchef i det islandiske Departement D. Stephensen, offentlig Understøttelse i 3 Aar til Udarbejdelse af en særskilt Udsamling for Island. — * § 1845 Ingibjörg Einarsdóttir, en Datter af Einar Jónsson, Borger og Kjøbmand i Reykjavík.

Tvør Æftisgur útlendra merkismana, útgefnar af hinu íslenzka bókmentafélagi. I. *Franklins* æfi (oversf. af Sigurðsson). II. *Þarfur maður* í sveit (oversf. af Ó. Pálsson). Kaupmhn. 1839. 159 bls. 8vo.

Skráa um athafnir og ástand ens íslenzka bókmentafélags. Kaupmhn. 1841. 16 bls. 8vo.

3 Forening med M. Pálonarson Forfatter af „*Skrnir*, ný útgáfa hins íslenzka bókmentafélags. ellefti Árgangur. 1836—37. Kaupmhn. 1837.

Medudgiver og Medredacteur af: a) *Fréttir* frá fulltrúafélaginu í Hróarskeldu viðvíkjandi málefnum Íslendinga. Kaupmhn. 1840. 72 bls.; ligeledes for Aaret 1842. 256 bls. — b) *Ný Félagsrit*. I.—8. ár. Kaupmhn. 1841—48. (Peri af þam: Um Alþing á Íslandi, I. 59—134; Um Alþing og Um skóla á Íslandi, II. 1—167; Um verzlun á Íslandi, III. 1—127; Um félagskap og samtök, IV. 1—27; Anneldelse af: „Registri yfir Íslands stiftisbókasafn, 1842“, IV. 131—42; Bréf um Alþing, V. 81—92; Ágrip af æfi Magnúsar Stephensen, VI. 1.—xiv.; Um Alþing á Íslandi, VI. 1—104; Ágrip af æfi Jóns biskups Videlins, Þorkelssonar, VII. v.—xvi.; Anneldelse af: Ljóðmæli og leikrit Sigurðar Péturssonar, VII. 166—195; Ágrip af æfi Baldvins Einarssonar, VIII. v.—xiv.; Hugvekja til Íslendinga, VIII. 1—24; Verzlunarfrelsi á Íslandi, íftb. C. 74—87; Anneldelse af Ræsfør Jónsen's „*Jarðatal*“ á Íslandi“, íftb. C. 94—104).

Redacteur af: *Ljóðabók Jóns Þorlákssonar*. I.—II. B. Kaupmhn. 1842—43, 12.

Medredacteur af: *Tíðindi frá alþingi Íslendinga*. 1.—2. Þing. 1845—47, og af: *Kvæði Bjarna Thorarensens* amtmanns, gefin út af hinu íslenska bókmen- tafélagi. Kaupmhn. 1847.

3 *«Antiquariskt Tidsskrift»* (Bødsbrev til Íslendinga um fornrita skýrslur og fornsögur 28. Apr. 1846, i *Aarg.* 1845, p. I—VIII; Beretninger (paa Islandsk) om den islandske Afdeling af histor. archæol. Archiv, i *Aarg.* 1846—47, S. 39—44; Beretning af Rasm og ham om den Arnamagnæanske Commissions Arbejder, i *Aarg.* 1848, S. 87—135).

3 *«Annaler for Nordiskt Oldkyndighed»* (Trójumanna saga og Breta sögur efter Hauksbók, meddeelte med dansk Oversættelse af J. S., i *Aarg.* 1848, S. 1—215; fortl. i *Aarg.* 1849).

Har høstet nogen Deel i flere af de siden 1835 fra den Arnamagnæanske Commission og det Kongelige Nordiske Oldskrift-Selskab udgivne Værker, navnlig ere *Íslendinga sögur*, I.—II. B. Kaupmhn. 1843 og 1847 for største Deelen bearbejdede af ham (see Fortællerne; især. Fortæll. til «Íslenskir annálar», udg. af den Arnamagnæanske Commission).

Den islandske Almanak for 1849 og 1850 er bearbejdet af ham overensstemmende med den af Finn Magnusen i Almanakkerne for 1838—48 fulgte Plan.—(Rev.).

Sigurðsson (Ogmundur) [Ogmund Sivertsen], f. 1798— Søn af Sigurður Ogmundsson, Præst til Blasavellum i Arnes Syssel inden Islands Sønder-Amt. Han blev optagen i Vessafstadv Skole og dimitteret derfra 1824; tog samme Aar Examen artium med Charakteren *Haud illaudabilis*, og Aaret efter anden Examen med samme Charakter; studerede derpaa Lovkyndighed i nogen Tid, men forlod dette Studium og lagde sig efter Naturvidenskaberne, hvortil han fik en offentlig Understøttelse. 3 Sommer 1832 rejste han i Island med offentlig Understøttelse og samlede Naturgjenstande; tog 1835 for bestandig til Island og blev d. 13. Juni 1837 collationeret som Præst til Tjörn paa Vatnæsnes i Húna-vatns Syssel i Nord-Amtet, hvor han døde 1845. — * 1842 *Ólaf Jónsdóttir*.

Haraldur og Ása. Fornkvæði, fremborit i Íslandi 1sta dag Nóv. 1828. *Harald og Ása*. Et Oldtidsdigt, fremsagt i Ísland d. 1ste Nov. 1828. Kbh. 1828. 16. S. 4to. (Næst's Litteraturl. S. 215—16).

Sang til Kongehuset d. 1ste August 1829, ved Ogmund Sivertsen, Íslender. Kbh. (1829). 4to.

Ogmundar-Gæta, eda Ö. Sivertsens andlige sálmar og kvæði. Kaupmannah. 1832.

Íslandsk Læsebog for Begyndere, udarbejdet med en Prøve efter det Familioniske System. Kbh. 1833.

Flere Smaadigte, forfattede under hans Ophold i Skolen, indførte i *Lids-*

Kristet *„Klaustropøst“*; samt flere Smaa digte i det islandske literaire *Selskabs* Lidskrifter *„Sagnablið“* og *„Skirnir“*, samt i *„Armann á Alþingi“*, 4di årgångar 1832, og i *Rþvns Skilberi* 1829, Nr. 87. (Efter Meddelelse).

Silfverberg (Anton Frederik), f. d. 26. Juni 1808 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Jacob Silfverberg var Guldsmed; blev dimitteret til Universitetet fra den Kjøbenhavnske Borgerdydsstole 1825; udmærket ved anden Examen i det paafølgende Aar; afsløvere i Januar 1830 den theologiske Embedsexamen med Characteren: „*Laudabilis; specimen scriptum egregia laude dignum*“; udnævntes i Februar f. A. til Alumnus paa Vorhøjs Collegium (hvoraf han udtraadte i Januar 1835); blev 1827 Lærer ved Borgerdydsstolen i Kbhvn., og fra April 1831 tillige Lærer i Geographi ved Landcadet-Academiet; disputerede d. 3die Januar 1835 for den theologiske Licentiatgrad; blev d. 15de Novbr. 1836 Ordineret Katechet og første Lærer ved Borgerstolen i Skanderborg; d. 15de Decbr. 1843 Sognepræst for Sønderfogns Menighed i Viborg, og d. 30te October 1846 for St. Nicolaj Menighed i Svendborg og Anneret Thurs. — * Augusta Caroline Damfjer (f. 1816, en Datter af Lands-Overrets- samt Hof- og Stadsrets-Procurator, Lotto-Advocat Jacob Georg Damfjer og Anna Maria f. Dein).

Disquisitio de disciplina arcani, pro stipendio Collegii Medice scripta. Havn. 1830. 34 pagg. (Æ. T. 1830, S. 646—48).

Disquisitio de hæresi Collyridiana, pro stipendio Collegii Medice scripta. Havn. 1831. 31 pagg.

Omrids af den mathematisk Geographie. Udg. som Manuscript. Kbh. 1831. Lærebog i den mathematisk Geographie; med (2) Tavler. Kbh. 1833.

Omrids af Geographien, udgivet som Manuscript (især til Brug for dem, der forberede sig til Afgangsexamen for Landcadetacademiets yngste og næstnyeste Klasse). Kbh. 1833. 2den forbedrede Udgave. ibid. 1840. (*„Den Grifindebe“* 1840, S. 240).

Historia Monasterii Lerinensis usque ad annum DCCXXXI enarrata. (pro gradu Licentiat). Hauniæ MDCCCXXXIV. (Theol. Lidskr. Bd. I. S. 1. S. 211—12; Berlin. Jahrb. f. wissensch. Crit. 1836, II. S. 94—96, af E. W. Kolthoff; Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1100—1).

Anmeldelser i *„Maanedsskrift for Litteratur“* (af J. B. Fenger *„Bidrag til den Historiske Stridigheds Historie“*, i XI. 392—403; P. B. A. Sammerich: *„De Remberto“*, i XII. 267—89; P. A. Paul *„Historia ecclesiastica medii ævi. Pars Ima“*, i XV. 164—92).

Simesen (Nadmus Johannes), Søn af afdøde Chirurg Dines Simesen og Wilhelmine fød Wisbech, er fød i Fredericia d. 20. Juni 1810, dimitteret fra samme Byes lærde Institut 1828. I 1830 ansattes han som Lærer i Mathematik og Sprog ved samme Stole, og gif

1833 til Kjøbenhavn, hvor han studerede ved den polytechniske Lære-Anstalt og afslørede i 1838 den mechaniske Deel (Laud.). Fra 1836 til 1839 fungerede han som Conferenceraad H. E. Drsteds Amanuensis; gik i Efteraaret 1839 til Altona, hvor han dels holdt offentlige Forelæsninger over Mathematik og Fysik for Haandværkere, paa Foranstaltning af det saakaldte Hensvig-Holsteenske patriotiske Selskab, dels private Forelæsninger over Fysik, dels underviste i Mathematik og Sprog ved Gymnasiet og i Byens Instituter; ansattes d. 6. Juli 1843 som Bestyrer for den videnskabelige Realskole, der i dette Aar oprettedes i Helsingør. — * 1839 Helene Georgine Renne (født i Hensborg).

Die Geometrie, genetisch dargestellt. Altona, 1841.

Grundriss der elementaren Algebra. Altona, 1841.

Erindringsord til Arithmetiken. Helsingør, 1845. (Trykt som Manuscript for Helsingørs Skole).

Grundtræt af Geometrien, genetisk fremstillede til Skolebrug. 1848. (Trykt som Manuscript for Helsingørs Skole).

Geometrisk Tegnelære, indrettet til Skolebrug. 1.—2. Hefte. 1849.

Henson's Glydemasline; efter engelske Blade, i Scheuch's "Danst Ugeskrift", 2. R. Bd. 3. Nr. 59.

Om den nøjagtige Bestemmelse af Hovedets Størrelse og Form (belønnet med det Kgl. Danske Vidensk. Selskabs Sølvmedaille), i H. E. Drsteds Overs. af det Kgl. Danske Vidensk. Selsk. Forhandl. 1845, S. 124—25. — (Efter Autogr.).

Simonsen (Christian Ferdinand), f. i Kjøbenhavn; blev privat instriberet ved Universitetet i Maj 1802, og tog i September s. A. juridisk Præliminair-Examen (Admissus); studerede derefter Lægevidenskab; blev Compagnichirurg, og 1808 constitueret Underchirurg ved Marine-Regimentet, siden ved Kbhvns Infanteri-Regiment; tog i Efteraaret 1809 Examen ved det kirurgiske Academi (2den Char.); blev d. 17de Marts 1812 Districtschirurg i Slagen, og d. 8de Juni 1813 i Hjørring; d. 12. Jan. 1820 ved Højesteretsdom fradømt sit Embede; opholdt sig siden i Kbhvn. (Jvfr. "Politikvennen" 1817, Nr. 56).

Hvad er Mennesket i Sammenligning med Dyrene! Aalborg, 1815. (Jvfr. "Politikvennen" 1816, Nr. 36). — Anatomicus, physiologicus et pathologicus tractatus de oculo. Alburgi 1820, 4to. — Sammenligning mellem Planterne og Dyrene. Kbh. 1820. — Noticer over de anstikkende Stoffer: Kopper, Meslinger, Skarlagenfeber og Pest. ibid. eod. — Bemærkninger over de naturlige Kopperes Oprindelse og Forplantelse, samt de falske Koppers Afendtegn. ibid. 1824. — Noticer over Cholera morbus. ibid. 1831. (Jvfr. "Politikvennen" 1831, S. 12—16).

Simonsen (J.), Mechanikus i Vester-Skjerninge ved Svenborg (1827).

Barometerrørs Udfogning (med stannographeret Tegning), i Ursins "Magazin f. Kunst. og Haandv." II. S. 203—5.

Simonsen (Laurits Laurberg Rongsløw), f. i Aasted d. 26. Febr. 1815; blev 1835 Student fra Herlufsholms Skole; tog theologisk Attestats i October 1839 (Haud ill.); blev d. 28de November 1846 Capellan pro loco for Linaa og Dallerup Menigheder i Aarhuus Stift.

Xi Prædikanter over Eens- og Fjendskabs Evangelier. Kbh. 1846. (Theol. Tidsskr. XI. (N. N. Bd. 5.), S. 136—39).

Overrig, i Børresens „Den danske Bondeven“, 1. Aarg. 1837, Nr. 31, S. 121—23.

Simonsen (Lauritz Schembye Bedel), f. d. 20de Decbr. 1780 paa Hovedgaarden Elvedgaard i Gjen, af Forældrene Cancelliraad Claus Bedel Simonsen (f. 1/2 1750, † 1/2 1832) og Ane Marie f. Schembye (f. 1/4 1757, † 1/2 1827, en Datter af Krigsraad Laurids Schembye, til Åstrupgaard i Gjen, og Wolborg Dreyer). Blev Student ved privat Dimission i Efteraaret 1798 (Laud.); tog i Juni 1799 juridisk Forberedelses-Examen („Admissus cum laude“), og d. 21de Maj 1803 medicinsk Embedsexamen (Laud. unan. consensu); vandt 1804 Universitetets Guldmedaille for en Afhandling over den Aaret iforvejen udsatte Priisopgave om Eudometriæ; disputerede d. 17de Marts f. A. for den medicinske Doctorgrad; studerede 1805 og 6 ved tydske Universiteter; blev 1807 Volontair og d. 20de Juni 1808 Amanuensis ved Universitets-Biblioteket i Kbhvn (indtil Apr. 1809); erholdt 1807 det Kongl. Danske Videnskaberne Selskabs Guldmedaille for Besvarelsen af den historiske Priisopgave: „Udsørligen at undersøge og udvikle Østgothernes politiske, religiøse, videnskabelige og kunstige Tilstand i den Periode, i hvilken de beherskede Italien, fra Theodorichs Tid indtil deres Riges Undergang“, og 1809 dets Sølvmedaille for en Afhandling „om Nordens ældste Beboelse“; blev d. 9. Novbr. 1810 Medlem af Commissionen for Oldsagers Opbevaring og erholdt f. A. et kongeligt Stipendium for at arbejde i selvvalgte Dele af Fæderelandets Historie; fik d. 24. Maj 1811 Titel af Professor (med Rang i 6. Kl. Nr. 13), og foretog 1811—12 en antiquarisk Rejse i Gjen, ligesom i Aaret 1814 i Jylland (jvfr. Collegial-Tid. 1811, S. 268); var fra 1816 til 1826 ansat som Medhjælper ved Ordenernes Historiographi og Udarbejdelsen af de æltre Ridders Biographier; blev d. 25de Maj 1826 Ridder af Dannebrog; d. 28de October 1836 benaadet med Dannebrogsmændenes Hæders-tegn; erholdt d. 31te October f. A. Wrediplom som Doctor i Philosophien fra Kbhvns Universitet; udnævntes d. 28. Juni 1840 til virkelig Etatsraad. Er Ejer af Elvedgaard (siden 1832); Medlem af det Kongl. medicinske Selskab i Kbhvn (1804); af det Kongl. Danske Selskab for Fæderelandets Historie og Sprog (1/2 1808); af det Kongl. Danske Videnskaberne Selskab (1/2 1810); af det Skandinaviske Literatur-Selskab, og

af flere andre videnskabelige Samfund. — (Autobiographi i det ved hans Doctorpromotion 1804 udfærdte Program; i Roskops Convers. Ler. XXVIII. S. 578—591, og i Universitetets Acta Solennia ved Reformationens jubelfest 1836, p. 74—75; jvfr. Hofman-Bangs Bestr. ov. Ddense Amt, S. 396—99. — Om hans Legat til Kjøbenhavns Universitets-Bibliothek, s. Selmers Aarbog f. 1837, S. 118—20; 1838, S. 119; og om et af ham oprettet Almuebibliothek for hans Fødested Beklinge i Ddense Amt, jvfr. Collegial-Tid. 1833, Nr. 16).

Diss. inaug. physico-medica sistens momenta *Analyseos chemicae aëris circum-terreni*, nec non commoda, quæ de exacta atmosphære exploratione pro practicis sperare audemus. Havn. 1804. — Udsigt over Rationalhistoriens ældste og mærke-ligste Perioder. I.—II. D. og III. D. 1. Hefte. Kbh. 1813—16. Dette Værk (anm. i Kbhens Skilderi 1813, Nr. 17. 18, af E. Møllebech) bestaaer af følgende Afdelinger: 1ste Deels 1ste Hefte, indeholdende Udsigt over Rationalhistoriens især dens haandstrevede Ailders forskjellige Skæbne i Norden. Kbh. 1813. (L. T. 1813, Nr. 19). 1. D. 2. H.: Vort Nordens første Beboelse, ældste Indvaanere og tidligste Skæbne eller Jættel og Afa-Perioden i vort Norden. ibid. eod. (L. T. 1813, Nr. 22, af J. Møller; Nord. Tilst. Nr. 11. 12. 13). 2. D. 1. H.: Historisk Undersøgelse om Visinge-Sædet Jomsborg i Venden. ibid. eod. (L. T. 1817, Nr. 26. 27). (Paa Tydskt: Geschichtliche Untersuchung über Jomsburg im Wendlande. Aus dem Dänischen von L. Giesebrecht. Stettin 1828). — 2. D. 2. H.: Historisk Udsigt over nordiske Balsarter og Kæstog til det hellige Land. ibid. eod. (L. T. 1813, Nr. 4. 5. 6, af J. Møller). 3. D. 1. H.: Den danske Adels- og Ridderskabs Historie indtil den i Danmark indførte Souverænitæt. Første Deels første Hefte. ibid. 1816. (L. T. 1816, Nr. 27; Østeds R. jurid. Archiv XVII. 102—39 (ogsaa særskilt aftr.), af J. E. A. Røldrup-Rosenvinge; Allg. Pall. L. J. 1819, Erggbl. S. 797). — Borg-ruinerne. I.—II. Hefte. (I. Rædbyhoved og Østl. II. Gumborg og Singsdal). Med Kobber. Kbh. 1813. (L. T. 1813, Nr. 39; Kbhens Skilderi 1813, Nr. 87. 88. 91). — Hvens Vilkaar i den saa kaldte Grevens Feide, med et Chart over Balpladsen paa Ørnebjerg. Kbh. 1813. (L. T. 1814, Nr. 43).

Kyften og Kæmpenigheden samt den henfigtsmæssige Indretning af historiske Topographier. Ddense, 1829. (Jvfr. Art. R. Faber (I. 397); Hvens Stifts-Avis 1829, Nr. 157, 61, 67, af Bedet Simonsen og Faber; Kbhpost. 1829, S. 690, 706).

Samling af (tildeels historiske) Digte. 1.—5. Hefte. Ddense, 1831—32.

Bidrag til Danske Slottes og Herreborges Bygningss- og Besætnings-Historie i den catholiske Tidsalder. Ddense, 1840. („Dagen“ 1841, Nr. 120; Hømpels „Bidr. til Litterat.“ 1841, Nr. 2).

Bidrag til Ddense Byes ældre Historie. I. Bd.—III. Bd. 1. Hefte. Ddense, 1842—1844. [udkom i 5 Hefter, 1841—44]. („Dagen“ 1841, Nr. 203; Hømpels „Bidr. til Litterat.“ 1841, Nr. 32).

Samlinger til Hagenskov Slots, nuværende Frederiksgaves, Historie. Ddense, 1842. („Dagen“ 1842, Nr. 22). 2det Hefte. ibid. 1846.

Bidrag til Lænsmanden paa Dronningborg, Rigsraad Eske Brocks, Levnetsbeskrivelse; med hans egenhændige Dagbøger for 1608 og 1612. Ddense,

1842. Andet Hefte indeholdende hans egenhændige Dagbog for 1613. Ib. 1843. (jvfr. Berlauff *»Det Kongl. Danske Selsk. Hist.»* S. 166).

Bidrag til den fynske Løngeborg Hugaards, dens Land og dens Landsmands Historie. I.—III. Deel. Kbh. 1843—44. (5 Hefter).

Bidrag til Lehnsmanden paa Fagenskov, Rigsraad og Ridder Hr. Jørgen Brahes Levnetsbeskrivelse, med Brudstykker af hans egenhændige Dagbøger fra 1625 til 1656. Odense, 1845.

Familie-Efterretninger om de danske Ruders for ~~100~~ ¹⁰⁰ Aar siden uddøde ~~Hefte~~ ^{Hefte}. I.—II. Hefte. Odense, 1845.

Samlinger til den fynske Herregaard Elvedgaards Historie i Anledning af Secular-Festen paa samme den 1 Juli 1845. I.—IV. Hefte. Odense, 1845—46.

3 *»Ny Minerva»* (Beretning om Opdagelsen af den glævendrupste Runesteen i Fyen, i Aarg. 1808, S. 272—79).

3 *»Antiquariske Annaler»* (Palnatoffes Gravhøi i Fyen, i Bd. II. S. 1. S. 193—202; Efterretning om tvende private Samlinger af nordiske Oldsager i Jylland (nemlig Biskop Birchs og Major Guldbergs), i Bd. II. S. 2. S. 309—27; Fortegnelse paa de ved ham for det antiquariske Museum i Aarene 1807—14 indsamlede Oldsager, sfb. S. 328—56; Archaeologisk Rapport til Commissionen for Oldsagers Opbevaring, sfb. S. 365—75).

3 *»Nye Danske Magazin»*, Trede Bind, 1810. (Tvende Breve angaaende Dr. D. Sperlings Arrest, S. 30—41).

3 *»Magazin til den danske Adels Historie»* (Efterretning om nogle af de ældste danske Ejendomme eller Baaben-Breve, i Bd. I. S. 243—46).

3 Holbøchs *»Nordiskt Lidskrift for Historie, Literatur og Konst»* (Kampverfærens Skildring af Riddesalderens Riddervæsen, eller den danske Adels Skikke og Eater i den catholske Tidsalder, i Bd. III. S. 177—243; 345—77; jvfr. L. T. 1830, S. 628—30).

3 *»Nordiskt Lidskrift for Oldkyndighed»* (Efterretning om Borgruinen Himmelsrup-huus (Himmelsrup-huus) i Fyen, i Bd. III. S. 189—93. (jvfr. *»Ny Minerva»* Bd. 1. S. 147—52, af J. P. Larsen); Undersøgelse om det gamle Kloster, der skal have ligget ved Elvedgaard i Fyen, sfb. S. 225—48).

3 *»Annaler for Nordiskt Oldkyndighed»* (Om Klostersaga i Almindelighed, og i særdeleshed om Jomfruklosteret ved Slaarup Bye i det nordvestlige Fyen. 1836—1837. S. 108—21; Historiske Efterretninger om de Sjællandske Borge Hørholm og Gurre, samt den Deel af Baldemar Atterdags Sagnhistorie, der angaaer hans Forhold til Tovelske. 1838—1839. S. 261—341, med en Plan over Gurre Borgruiner paa Tab. II.).

Et Digt i J. Levins *»Album»* 1846.

Simonsen (N.).

Havedømmets store Magt i det femtende og sertiende Aarhundrede. Kbh. 1817.

Simonsen (Nadmus), f. d. 12te August 1798 paa Gaarden

Bjergegaard i Bøster-Sjærninge i Fyen, hvor hans Fader var Selvejer-bonde og i en lang Aarrække Sognefoged. I den tidligste Alder blev han underviist af Faderen, men søgte siden Sognets Skole, og nød hensimod og efter Confirmationen Undervisning af den daværende theologiske Candidat Bøcher; blev 1810 ansat som Lærer ved sin Fødebyes Skole; 1813 optagen paa Seminariet i Skaarup og 1815 derfra dimitteret med Charakteren „Udmærket duelig“; s. A. anden Lærer ved Michaëlis Borgers Skole i Fredericia, og 1817 tillige Chordegn ved Michaëlis Kirke. — * 1. § 1823 Anne Gjertrud Hassé († § 1836, en Datter af Consistorialraad, Mag. Laurið Hassé og Charlotte Amalia f. Mangor). * 2. § 1844 Marie Cathrine Deleuran († § 1845).

F. Hassés Levnet, i Fyens Stifts-Avis 1821, Nr. 61.

Pastor E. Rieu's Minde, i Jværsens Avis 1821, Nr. 87.

Et Par Ord om Skolelærers Seminarier, i »Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn« 1822, Nr. 97.

I et Tidrum af meer end 20 Aar levede han under forskjellige Marker Bidrag til flere Blade: Randers Avis, Hømpels Avis, Kjøbenhavnsposten, Fædrelandet, Fredericia Ugeblad m. fl., fornemmelig om offentlige Stiftelser; Bink og Oplysninger til almengavnliges Foretagenders Fremme, især med Hensyn til Staten Fredericia, dennes Færdssjævnelse og Opkomst, dens Communicationsveje, om Almueskolebæsenet, og om dets Lærere m. m. — (Efter Autogr.).

Sinding (Christian Ludvig), f. d. 14de Juli 1777 i Studsløvel i Sjælland, hvor hans Fader Poul Christian Sinding, gift med Johanne Hegelund (en Tolverbatter fra Samsø), da var Sognepræst, siden (2° 1782) til Bjerregrov, Alalum og Tanum i Viborg Stift (s. 2° 1748 i Regind Præstegaard i Aarhus Stift, † § 1786, jvfr. Möllers »Tidskr. for Kirke og Theol.« II. S. 74—97; Worms Lex. III. S. 715—16, og Mycrups Lit. Lex. S. 556). Dimitteret fra Randers Skole blev han Student i Efteraaret 1794; udmærket ved Examen Artium; absolverede i November 1798 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev 1800 constitueret som 1ste og 2den Lectie-Hører; d. 25de Maj 1801 ansat som 3die Lectie-Hører, og d. 5te Septbr. 1806 som Adjunct ved Randers lærde Skole; d. 14de April 1810, efter Ansøgning, i Naade entlediget; d. 26de Marts 1813 Sognepræst til Rousted og Raasted i Aarhus Stift; d. 27de Febr. 1822 til Bjerregrov, Alalum og Tanum i Viborg Stift, og d. 3die December 1831 til Bregninge og Bjergsted i Sjælland. Vandt 1830 en Præmie af det evangelisk-kristelige Prædike-Regat. d. 11te Januar 1838. — * Elisabeth Spliid. — (Jvfr. Möllers »Tidskr. for Kirke og Theol. II. S. 100; Berl. Tid. 1838, Nr. 40).

Bemærkninger over Amtsprovst Stodholms Skrift: Advarsel mod Demagogernes Foretaglinger. Randers, 1820.

Prøver af en nyh. Presbyterologie, i Møllers *»Lidskr. f. Kirke og Theologie. II. S. 33—102. (R. T. 1833, S. 744).*

Carl den Følste, Konge af Sverrig, i *»Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn»* 1829, Nr. 37. 38. 39. 40. 41. (anonymt).

Udtog af et Brev fra ham i *Bibelselskabets 13de Beretning, S. 66—67.*

Sinding (Niels), f. d. 24de Septbr. 1775 i Landsbyen Lihme i Jylland, Søn af Peter Sinding og Maren Mikkelsdatter; tog i October 1799 dansk-juridisk Examen med bedste Character; blev d. 25de Marts 1803 Herredsskriver i Bjeverskov Herred i Sjælland; d. 2den Novbr. 1804 Byfkriver i Ebeltoft, samt Herredsskriver i Møls- og Sønder-Herred; d. 30te Novbr. f. A. tillige Postmester i Ebeltoft (fra $\frac{1}{2}$ 1805); d. 22de Maj 1826 Cancelliraad; d. 12te April 1844, efter Ansøgning, i Raade og med Pension entlediget fra Postmester-Embedet (fra 1ste Juli f. A. at regne). — * Christiane Elisabeth Thomsen († $\frac{1}{2}$ 1846, i sit 72de Aar, i Ebeltoft, en Datter af Perider Thomsen ved Faderslev).

Juridisk Table over bestemte Liters Expeditioner af Tsjente ved Underretterne i Danmark. Kbh. 1:05.

Skalle (Laust), „Quæstfemeister aa Raadsmossekanten“. (Pseudonym).

Haaklaaring aa Bestrueels suer et faale vilkale Gld, da haa wot i Evnning, alteraat fir aa tyu Dan attie Selmes aa trodda Dan far Julanten 1832. Randers, 1832.

Steel (Holger Frederik), f. d. 30. Marts 1785, ældste Søn af Kammerherre, Deputeret i Rentekammeret og Med-Patron for Roeskilde adelige Jomfruskoster, Wilhelm Matthias Steel (f. $\frac{1}{2}$ 1746, † $\frac{1}{2}$ 1817, jøfr. Kallensens Theol. Maanedsskr. XII. S. 4—5) og Mette Wind (f. $\frac{1}{2}$ 1749, † $\frac{1}{2}$ 1808, en Datter af Major Holger Wind og Christine Amalia Frederikke v. Trampe). Blev privat instrueret ved Kbhvns Universitet i Efteraaret 1801; underkastede sig i Sommeren 1805 den latinske juridiske Embedsexamens theoretiske og praktiske Prøve, begge med næst bedste Character; befuldtes d. 25de Septbr. 1810 til Procurator ved alle Over- og Underretter i Danmark, de i Kjøbenhavn undtagne, og var derpaa beskæftiget i Odense; blev d. 2den Maj 1832 tillige Procurator ved Lands-Oversamt Hof- og Stads-Retten, saavel som ved de øvrige Retter i Kbhvn. † 16te September 1838 i Kbhvn. — * Ida Elisabeth Høbling (f. $\frac{1}{2}$ 1774, † $\frac{1}{2}$ 1843, yngste Datter af Capitain og Bagtmesterlieutenant ved Kbhvns Fæstning, Samuel Christoffer v. Høbling og Elise Christiane f. Dviff).

Spørgel-Tabeller til Brug for Retsbetjente og Enhver, som har med ting-

lige Forretninger og gjøre. Udarbejdede efter Sportel-Reglementet af 22de Marts 1814 og senere Lovgivning. Odense, 1830. 4to. 2den Udgave. ibid. 1849. 4to.

Rytaarsgave for dansk Borgerind for 1831. Odense. (1830).

Samling af Forordninger, Rescripter, Resolutioner, Cancellie-Circularer og Promemoriaer, Geistlighedens vedkommende, som Supplement til 2den Udgave af Fogtmans Samling. 1.—4. Hefte for Aar 1809 til 1828-incl., med tilhørende Registre. Odense, 1832—37. (jvfr. Nord. Kirke-Lib. 1834, Col. 672).

Skouboe (Søren), f. i Landsbyen Naasted ved Randers d. 2den Februar 1772; dimitteret til Universitetet fra Randers Skole i Efteraaret 1793; udmærket ved Examen Artium; tog i October 1800 theologisk Attestats (Laud.); var Alumnus af det pædagogiske Seminariums theologiske Klasse; blev d. 27de Septbr. 1811 Sognepræst til Birnæs paa Laaland. † 15de Septbr. 1830. — * $\frac{1}{2}$ 1812 Andrea Cathrine Sidenius (f. $\frac{1}{2}$ 1790, næstældste Datter af Røsbmand Edoard Sidenius, i Maribo, og Eccardine Marie, f. Dyskel).

Om Rust paa Rug, i Halds Tidsskr. for Landoecon. II. S. 61—63.

Skov (Frans), f. 1747 i Salling i Viborg Stift, Søn af Rammerraad Peder Skov, Ejer af Hovedgaarden Bustrup sftd. (1763); blev Student ved privat Dimission 1764; absolverebe d. 9de September 1767 den theologiske Embedsexamen (Laud.); rejste 1773, tildeels understøttet af det Rosenkrantziske Stipendium, til Leipzig, hvorfra han efter et toaarigt Ophold drog til Göttingen; kom 1775 til Kiel og erholdt der Magistergraden 1776 (jvfr. Krit. Journ. 1776, S. 216); blev d. 15. Jan. 1777 Sognepræst til Oddense og Otting i Viborg Stift; d. 5te Septbr. 1781 til Sønder-Sogn i Viborg; d. 1ste Octbr. 1790 til Nysted og Herridslev i Laaland; erholdt d. 8de Juli 1791 Titel af Professor Theologiae extraordinarius; blev d. 15. Novbr. 1811 entlediget, efter Ansøgning, i Naade og med Pension fra Præste-Embedet. † 1825. — * 1. Anne Margrethe Speiger, Datter af Cancelliraad Christen Speiger og Anna Margrethe Lund. * 2. 1778 Barbara Schæffer (f. 1761, † $\frac{1}{2}$ 1821, i Nysted), en Datter af Etatsraad, Doerforsker Anthon Frederik Schæffer.

Disp. inaug. de difficultatibus ingenii juvenilis litteris recte eleganterque instituendi, nec non prudenter honesteque regendi Part. I. Præside Wilh. Ern. Christiani. Kilon. 1776. (Krit. Journ. 1776, S. 216). — Om Guds Lov og Priis Palmer. En Prædiken til Høimesse paa 1ste Advents Søndag 1783 holden i Sønder Sognet eller Sortebroders Kirkes Reenighed i Viborg. Viborg, 1784. (L. E. 1784, Nr. 16).

Skovgaard (Jørgen Diderik), Søn af Universitets-Forvalter Peder Nicolai Skovgaard, i Kirke-Eftildstrup i Sjælland, og Charlotta Amalia Bang (f. 1743, en Datter af Røsbmand Jørgen Diderik

Jvarken Bang i Faaborg); blev Urtekræmmer i Kjøbenhavn; derefter Ejer af Landejendommen „Ruhebal“ ved Ringsted, og 1812 af „Wildshøigaard“ i Lundsforlund Sogn i Sjælland, hvor han tillige var Sognefoged. † 22de Juni 1833, i sit 52de Aar. — * 1. 17 1809 Elise Kirstine Riis († 31 1810, i sit 25de Aar). * 2. 8 1814 Sophie Elisabeth Wahl. * 3. Karen Pedersen.

Aftvunget Forsvar, grundet paa bevistlige Sandheder, mod Generaltrigs-commissair J. B. Neergaards fremsatte ubevistlige Usandheder i hans Bog: „Trombige paa bevistlige Kjendsgjerninger“ xc. Slagelse, 1826. (Jvfr. *Rhons Om* deri 1826, S. 223, og J. B. Neergaards „Mit Livs vigtigere Tilræggelser“ II. S. 1—3, 27 o. flgg.).

Beilebning til Beretning for Bondestanden, i „Den oeconom. Correspondent“ V. Aarg. 1821, Nr. 30; Læretid ved Aulæbrug, *ibid.* S. 266.

Løvgaard (Peter Nikolaj), f. 1783 paa Bornholm, i Nærheden af Rønne; hans Fader var Lieutenant ved Dragonerne. Dimitteret fra Rønne Skole blev han Student i Efteraaret 1798 (Laud.), og tog i det paafølgende Aar den philologisk-philosophiske Examen (Laud.); begav sig 1807 til Aalborg, hvor han ansattes som Lærer ved den af daværende Conrector Dr. P. N. Frost bestyrede borgerlige Realskole; blev 1810 Translatør i Engelsk, Fransk, Hollandsk, Tydsk og Svensk; 1814 tillige Mægler, og 1820 portugisisk Vice-Consul. † 17de Juni 1833 i Aalborg. — * Lehmann. — (Jvfr. *Døt's „Materialier“*, Nr. 148; Grundtvigs „Dannevirke“ III. S. 171).

Bevisrelse over Bornholm. 1ste Deel. Kbh. 1804. (For dette Skrift, som blev confileret, idømtes Forsfatteren at fide 14 Dage paa Band og Brød, jvfr. *En legial Tid.* 1804, S. 681; *Drsted's Jurid.* Art. No. 5. 1805, S. 132—55. — En Anmeldelse af Skriftet, i „Dagen“ 1804, Nr. 155, 56, fremtalte en Erklæring fra Hof. i Nr. 160, med Anmelderens Svar, f. Hr. Thaarups „Bornholms Amt, bestrebet“, 1839, S. 3, Noter; G. L. Badens *hist. Bibl.* S. 174. Referencien derover habes i *Vertuchs geograph. Ephemerid.* Jahrg. 1812. Februar, S. 176—80). — *Efter sig selv's Breve til sin Søn.* 1ste Deel, oversat. *ibid.* 1806. (ogsaa med Titel: *Mnemosyne*, ved R. Chr. Døt. Andet Bind. Kbh. 1806). — Spaniens og Portugals amerikanske Besiddelser; et geografisk Bidrag udbraget af amerikanske Skrifter. Aalborg, 1812.

Parms's 93 Bæses, oversatte paa Dansk af Hans Rielsen. Aalborg, 1818. (pseudonymt).

Søroveri og Mord mellem Skagen og Gøttenborg, eller Acterne i Sagen betreffende den danske Slup *Frue Mette* o. s. v. Fra *Svensk* oversat. 1.—2. Hefte. Aalborg, 1823—24.

Bornholms Saga. Aalborg, 1834. (jvfr. *Bert. Tid.* 1834, Nr. 130).

Haandbog for Handels-Correspondents, indeholdende tillige Underretning om Assurance, Breve, de vigtigste Etebers Mønt, Vægt og Maal, samt en Fortegnelse over fremmede Ord, som bruges i Handelsfaget m. v. Kbh. 1835.

Redacteur af Aalborg Stiftstidende og Adresse-Avis (Aalborg, 4to) Aarg. 1827, Nr. 22—46, og Medredacteur af samme Aarg. Nr. 47—66. (I dette Blad redigerede han tidligere de udenlandske Efterretninger).

Om hans Anmeldelse om en Udgave i Aalborg 1837, angaaende Kong Danse Nord (?), i Hjerdingaarskriftet „For Literatur og Kritik“ Bd. I. S. 247—54, af E. P. Valudan-Müller.

Skovgaard (Peter Nicolai), Smedermester i Hillerød.

Digte. Kbh. 1840. (96 S. 8.). — Digte. En Gave for Børn til Julen og det nye Aars Opmuntring. ibid. eod. (89 S. 8.). — Digte fra Norge og Piemont. ibid. 1844. (98 S. 8.). — Rapporten eller Debatten om pligtfuld Opmærksomhed. Comedie i tre Akter. ibid. eod. (30 S. 8.).

Strøppenborg, f. D. P. H. Larsen.

Slogheim (Johan Harder), f. d. 13de Maj 1779, Søn af Silkevæver Erhard Slogheim og Maria Catharina Slogheim; besøgte Frue-Latinsskole i Kbhvn, hvor han tog Examen Artium i October 1799, og blev derefter indstrevet som Student; erholdt Udmærkelse ved anden Examen i det paafølgende Aar; afslørede i April 1812 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev d. 26de Febr. 1817 Garnisonspræst paa Christiansø; d. 21de Juli 1819 Sognepræst til St. Olaf og Allinge paa Bornholm; d. 16. August 1826 til Arninge i Laaland. † 2den Sept. 1834. — * Anne Marie Linderød.

Enkelt Træk af Greve J. P. E. v. Bernstorfs Levnet, i „Politisk og historisk Magazin“ 1805, Bd. 4. S. 14—32, og 1806, Bd. 1. S. 103—112.

Et Digt: „Et fornemt Nøde i en ringe Sag“, i J. L. Høft's Ugeblad „Theatret, det lille og det store“, Nr. 14. — Digte i „Dagen“ 1804 og 1806.

Smidt (Anton Ferdinand), f. d. 9de August 1796 i Rjøbenhavn; blev 1826 Cancellist og 1836 Fuldmægtig i Generalstabens Bureau (indtil J 1837); 1826 Krigscancelliseftretair; 1828 Krigs-Afsætsfor; 1829 Krigsraad; d. 10de August 1833 tillige Cancellist i Ordens-Capitulets Secretariat; 1836 Revisor og d. 1ste August 1837 Bogholder og Kassierer ved samme Capitul; d. 28de October 1836 Ridder af Dannebrog; d. 8de September 1838 Justitsraad; 1839 tillige Hofkassierer hos H. M. Enkedronningen. † 29de Januar 1844. — * Emilie Marie v. d. Wettering.

Kongelig Dansk Hof- og Stats-Calender for Aar 1836—1841. Redigeret, forlagt og udgivet. Kbh. 4to. (Æbrel. I. 1840, Nr. 206, 266; jøfr. Art. Bifus Erichsen, I. 382).

Smidt (Carl Jacob), f. paa Christianshavn d. 14de Septbr. 1800, Søn af Styrmand Peter Sørensen Smidt; blev d. 1ste Marts 1821 Secondlieutenant ved det jydske Jægercorps; d. 15de August

1832 *Premie-Lieutenant*; d. 10de Juni 1841 *Captain*; var 1831—37 *Stole-Officer* ved det kongl. Landcadet-Corps. — * *Caroline Moberg*.

Ledetraad ved Underviisningen i Baabenlære og Artillerie ved det kongl. Landcadetcorps. Afd. 1832.

Smidt (J. C.), Skolelærer og Kirkesanger i Biskup ved Kystensborg.

Fidrag: i »Jyllandsposten« (Bemærkninger i Anledning af Artiklen: »om Skolelærernes Kaar«, 1838, Nr. 48. 49); — i »Conferensblad, udg. af Skolelærerforeningen for Aarhus og Omegn« (Indbyrdes Underviisning, i I. Aarg. Nr. 6. 9. 11. 12 og i II. Aarg. Nr. 3. 5—6; Til Høstskolens Bønner, i II. Aarg. Nr. 4); — i »Maanedsskrift og Repertorium for Almue-Skolelærere« (Nogle Ord i Anledning af Hr. Pastor Børresen's Artikel om »Præstens Forhold til Communen og dens Skolelærere«, af J. C. Smidt og Kraiberg, II. S. 289—97. (jvfr. sid. S. 362—69, af E. L. Børresen); Endnu nogle Ytringer i Anledning af Pastor Børresen's Artikel: »For Kirken og Skolen«, af J. C. Smidt og Kraiberg, sid. S. 555—60. (jvfr. III. S. 1—10, af Børresen; S. 42—43, af J. C. Smidt og Kraiberg; S. 74—75, af Børresen); Endnu nogle Ord til Hr. Pastor Børresen, III. S. 121—32; Religionsunderviisningen i Høstskolen, IV. S. 395—406; (Andeel i) Udkast til en Petition til Ständerne, angaaende en Reform af den danske Høstskole, VII. S. 305—20, 321—33); — i »Tidende for almindelig dansk Skolelærer-Forening« (Sangen i den danske Kirke, i 3die Aarg. 1844, Nr. 3. 5. 8; Oplysninger angaaende Skolelærernes Afgift til Latin-skolerne, f. A. Nr. 10; Seminariernes Reorganisation, f. A. Nr. 22—23; Skolelærer-Mødet i Aarhus d. 13 Maj 1845, i 4de Aarg. 1845, Nr. 13—14; Skolelærer-Forsamlingen, f. A. Nr. 17. 18; Om Rådsretten til Kirkesanger og Skolelærer-Embeder, f. A. Nr. 20; Om Skolelærings Op-hør, f. A. Nr. 25); — i »Fædrelandet« (Om Skolelærernes Kaar, af Kraiberg og J. C. Smidt, VI. Aarg. 1845, Nr. 2041); — i Jensens »Tidskrift for Almueskole- og Seminariidagene« (Om Aften-skole paa Landet, i IV. Aarg. S. 139—55).

Smidth (Jens Hansen), f. d. 19de Juli 1769 i Kjøbenhavn, en Son af Inspecteur ved det Classenske Gods Corfelige paa Galsør Hans Jensen Smidth og Agathe Beck; kom 1781 paa Landcadet-Academiet, men forlod det paa Grund af Djenstvaghed, og blev 1783 sat i Bordingborg Skole, hvorfra han blev Student 1787; afslørede i October 1796 den theologiske Embedsexamen (H. ill.); blev d. 4de April 1800 Sognepræst til Allersø og Ræsbjergsbroby i Kyen; d. 14de Decbr. 1801 til Aastrup paa Galsør; erholdt d. 18de Decbr. 1816 Titel af Professor (med Rang i 6 Kl. Nr. 13); udnævntes d. 25de Maj 1826 til Ridder af Danebrog. Var Medlem af det Scandinaviske Literaturselskab. † 20de Januar 1847 i Maarsby Præstegaard. — * 1. (1793?) Johanne Cathrine Sophie Stammer (Sepår. (1807?)), † 2° 1814 i Galsør, en Hamborgerinde, som tidligere i 1 Aar havde været gift med Assurancemægler Greiff. * 2. (1810?) Ellen Jesen (f. 2° 1775, Dat-

ter af Forpagter Jesen paa Skjerringe og ~~Anders~~ ^{Anders} Mathias Nissen, ~~Anders~~ ^{Anders} efter Provst Philip Henrik Friedlieb i Jorck. — (Jvfr. Berl. ~~1847~~, Nr. 22. 37; Barfods „Danmarks Geistlighed“, S. 203—4).

Læringsbog for Historie og Selskabelighed, Nytaarsgave. Kbh. for 1795 og ligeledes for 1796. (L. E. 1795, Nr. 7; 1796, Nr. 7; „Jris“ 1795, I. 185—87, 219—20; 1796, I. 120; „Nordia“ 1795, I. 102—3). — *Jdunna Almanak for Aaret 1799*, udg. af H. Pøegh-Guldberg og J. Smith. Kbh.; o. m. L.: *Poesier af H. Pøegh-Guldberg og J. Smith. Første Samling*. Kbh. 1799, med 2 Rødt. og 4 Rødeblade. (L. E. 1798, Nr. 51; „Jris og Høbe“ 1799, I. 110—12). — *J. W. Goethe's Hermann og Dorothea*, oversat og omarbejdet. Kbh. 1799. (o. m. L.: *Poetiske Oversættelser af Fremmedes Mesterdigte*. 1ste Deel, ibid. 1800). — *Fortællinger til Rytte og Hørnesjelse*. ibid. 1800. — *Ode d. 1ste Januar 1801*. Odense (1800). (L. E. 1801, Nr. 1). — *Ganste tilforlæblig Fortælling om en saakaldet vidunderlig Pige i Høistiftet Dsnabrid, som foregav at have levet i to Aar uden Mad og Drikke*. Overs. ibid. 1801. — *Sværmeres og Bedrageres Biographier*. 1ste Hefte. Kbh. 1802. — *Poesier*. Første Bind. Kbh. 1807. (L. E. 1811, Nr. 23; Kiel. L. 3. Jahrg. I. Bd. 1., Nr. 27. 28. 29. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46). *Udsprede have disse Digte staaet i „Minerva“, „Jris“, „Dana“ og flere periodiske Skrifter*. — *Messenierne*. Drama. ibid. 1813.

Satirer af Quinctus Horatius Flaccus. Oversatte med tilføiede Anmærkninger. Kbh. 1816.

Epistler af Qv. Horatius Flaccus. Oversatte med tilføiede Anmærkninger. Kbh. 1817.

Danste Ordspog og Talemaader samlede og udgivne. 1ste Hefte. Odense, 1822. (L. E. 1822, Nr. 39; Rahbets „Tilfluerne“ 1823, Nr. 21; jvfr. *Kbhøns Skilderi* 1826, S. 489 og *Langes „Ny Greis“* 1826, S. 159—60).

Danste Paver. Kbh. 1823. Understøttet af Selskabet til de Høje Bøden. Rahbets *Forfremmelse*. (L. E. 1824, Nr. 38. 39; Rahbets „Tilfluerne“ 1823, Nr. 38—39, 42—43; *Revue encyclop.* 1823, Août).

Sætninger til Eftertanke om Roget og til Svar paa Lidet. Kbh. 1827. (jvfr. *Møllers R. theol. Bibl.* XIII. 384).

Om indbyrdes Underviisning. Et Indbyggelseskrift. Kbh. 1827.

Oder, Secularsang og Epoder af Quintus Horatius Flaccus. Oversatte. Kbh. 1828. („*Remesse*“ 1828, Nr. 6; L. E. 1829, Nr. 46. 47; *Kbhøns Skilderi* 1828, S. 618).

Ukrilles Flugt. Roman. I.—II. Deel. Kbh. 1829. (R. f. L. III. 366—70). *Paa Tydskt oversat af L. Kruse: Ulrika's Flugt*. Ein dänisches Sittengemälde. Nach dem Dänischen von J. Smidth. I.—III. Band. Hamburg 1831. (Bl. f. liter. Unterhalt. 1831, Novbr. Nr. 313, jvfr. *Kbhpost.* 1832, Nr. 17).

Arboretum Scandinavicum. Første Hefte. Kbh. 1831.

Andagtsbog med bibelske Sprog og kristelige Sange til hver Dag af Aaret. Kbh. 1831. (L. E. 1831, Nr. 23).

Bor Herrens Jesu Christi Lidelse og Død. Fortalt efter de fire Evangelier, med tilføiede Anmærkninger. Kbh. 1834.

Udtog af Knud Sivertsens Dagbog. Fortælling af J. D. Udgivet af A. P. Kiunge. Kbh. 1835. (ogsaa indført i 2 Dele af Kiunges „*Noveller-Bibliothek*“).

Prædiken paa Søndag 1836. Rykjøbing paa Fælster, 1836.

Peren i Enden. En historisk Tractat af J. P. Rykjøbing paa Fælster, 1836.

Østtidelighed i Anledning af en ny Altertavles Ophilling i Aastrup, 1836. Rykjøbing paa Fælster 8de August 1838. Rykjøbing paa Fælster. (27 S. 8).

Prædiken i Anledning af Kong Frederik VI. Død, holden i Rykjøbing Sognestirke paa Fælster. Rykjøbing, 1840.

Mundheld og Meninger om Landvæsen og Bondehandel, for det Meste fra de henseende Tider. Samlede af J. P. S. Rbh. 1840.

Tale i Anledning af Communalanordningen, ved Sognekorsbændernes første Møde i Aastrup Sogn 5te Januar 1842. Rykjøbing, 1842. (8 S. 8).

Redacteur af: Fælsters Tilskuer. Et Ugeblad. Nr. 1.—26. Rykjøbing, 1836.

Udgiver af: Samlede udvalgte Digte af Peder Porrebow Pastor. Rbh. 1835.

Redudgiver af: Dana, et Festskrift af blandet Indhold. 1ste Bd. Rbh. 1793. (f. J. R. Pøst's Grundr. S. 21; "Jris" 1793, III. 108; Alg. L. J. 1794, Nr. 259).

J "Jris" og "Jris og Peder" (Publikum, 1791. II. 150—57; Histerne, en Fortælling efter det Latinske, 1792. IV. 127; Oversættelse af nogle af Plinius Breve, 1796. I. 316; II. 98; III. 239; 1798. II. 179. (under Navnet Anton Julius).

J "Statistisk, juridisk og litterarisk Bibliotek" (Om Concerter, i Bd. I. 1792, S. 168—86; jvfr. "Jris" 1792, III. 187—203; L. E. 1793, S. 778).

J Hjerdingaarskriftet "For Sandhed" (3deer til en Ritualreform, VI. 326—88).

J Rabbets "Hesperus" Bd. V. 2: "Læsning i blandede Tæmmer" Bd. I. (Den hvide Nige paa Bogen, S. 381—90).

J "Det Scandinarv. Literatur-Selskabs Skrifter" (Om nogle eenskydige Ord, i Bd. XXI. 1826, S. 353—73).

J "Nyt Aftenblad" (Om Danske Ordspog og Talemaader, 1826 Nr. 32; Bemærkninger over eenskydige Ord, f. A. Nr. 43).

J Fribergs "Kjøbenhavn's flyvende Post" (Silhoutter, tegnede efter Tidskrift, La Bruyère, Rabener o. fl., 1827 Nr. 90, 91, 103; 1823, Nr. 64, 61, 73, 80, 83, 86, 87).

J Riunges "Perthaa" (Nogle eenskydige Ord, i 2. Aarg. 1823, II. S. 118—128).

J Døds "Archiv" (Om et Scandinarvsk Arbejde, IX. 282—86).

J Riunges "Nyste Repertorium for Noerflabslæsning" (Silhoutter, Bd. II. S. 2, 19, 33, 99, 226, 41, 42, 73, 75, 333, 54, 85, 86, 87; Bd. IV. S. 136, 33, 289, 305, 21, 37, 53, 54, 61).

J Høve-Tidende, udg. af Selskabet til Høveculturens Fremme" (Om den Skade, som Træer og Buske ere udsatte for af Frost, I. 1835, S. 247—55; Noget om Climatifering af fremmede Landes Planter, V. 1839, S. 193—215; Den nye Høves Måls. En Fortælling, VI. 1840, S. 483—92).

Fortklaring af eenstydige danske Ord, i *P. E. Raskers* „*Dansk Synonymik*“, I.—2. Deel. Kbh. 1829.

En Tale, indf. i: „Efterretning om en religiøs Jubelfest, holden i Hørslevs Kirke paa Galster d. 12te Decbr. 1821 til Minde om Frederik d. 4des Foundation af 240 Steler. Kbh. 1822.“ (jvfr. „*Dagen*“ 1823, Nr. 307).

For det Kongl. Danske Vidensk. Selsk. Danske Ordbog leverede han en betydelig Samling af kritiske Bemærkninger og Tillæg til de tidligere Hefter af Bogkabet *S*, og redigerede Bogkaverne *U*, *X*, *Y* og *Z*; ligesom han ogsaa meddeelte Bidrag og Samlinger til Ordbogens 5te Deel. (jvfr. *E. Molbech*, *Vidensk. Selsk. Historie*, S. 338, 450). — En Samling af danske Almuesord og Talemaader, fornemmelst fra Galster, afbenyttet i *Molbechs* „*Dialect-Lexicon*“.

Medarbejder i: „Efterretninger om udenlandsk Literatur“.

Digte, dels under hans Navn, dels undertegnede: „*Anton Julius*“, th, eller „—“, afspredte i „*Jris*“ 1791—95 og i „*Jris og Hebe*“; „*Minerva*“ (bl. a.: *Oder af Herat*, metrisk oversatte, 1803, IV. 79—94, 197—203; 1804, I. 37—50; IV. 151—77, 225—47, jvfr. *E. G.* 1807, S. 758—62); „*Den Danske Tilskuer*“; „*Dana*“; Poussens „*Aptaarsgave for Damer*“ 1795 flgg.; i Hjerdingaarskriftet „*For Sandhed*“ (*Ginthona*, i *I. G.* 159—92 [jvfr. *Badens Univers. Journ.* VI. S. 127—128; „*Jris og Hebe*“ 1798, II. 252—53]; *Regle Tabler*, i *V. G.* 250—62); i Kiunges „*Dana*“ for 1823; *Rabbets* „*Tilskuerne*“ 1ste Aarg. 1823; i *Møllers* „*Apt theolog. Bibliothek*“ (*Psalter*, XIII. 334—42, jvfr. *E. G.* 1829, S. 422); i Kiunges „*Hertha*“ (1827, II. 440; III. 74); i „*Kjøbenhavnsrosten*“ (1829, Nr. 42); „*Ayeste Repertorium for Moersfabslæsning*“ (II. 97); „*Hørtefueillen*“ (1839, III. 289—92).

Smidth (Thomas), f. 1774; var Krigs-Assessor og Inspecteur ved det Glæssenske Hvidekommis's Godser paa Galster; siden Kammerraad; blev d. 1ste August 1829 virkelig Cancelliraad; 1835 Postmester i Nysted. † 1840. — * Margrethe Elisabeth Friedlieb (f. 1/2 1783), yngste Datter af Præsten til Ibestrup paa Galster, Provst Philip Henrik Friedlieb og Anne Marie Birgitte Seehusen.

Regle Bemærkninger i Anledning af Skriftet: *Bornholm beskrevet paa en Reise i Aaret 1815*, i *Kbhvns Skildevi* 1819, Nr. 41.

Feretning om det Glæssenske Hvidekommis'ses Bestræbelser for godt Sædelorn paa de Glæssenske Godser i Galster, i Olufsens „*Nye oeconom. Annaler*“, Bd. V. 1829, S. 126—32.

Smith (Andreas Niels Christopher), f. i Kjøbenhavn d. 30te April 1797, Son af Hendrik Smith, Sognepræst til Krummerup og Fugleberg i Sjælland (f. 1/2 1770, † 1/2 1811), og Anne Cathrine f. Rørager († 1/2 1832 som Institutbestyrerinde i Kbhv.). Gik først i Slagelse, og derefter i Herlufsholms lærde Skole; blev derfra dimitteret til Universitetet 1816; udmærket ved anden Examen i det paafølgende Aar; tog i April 1821 theologisk Attestats (Laud.); blev d. 28de Marts 1824 ordineret Katechet, d. 4de Juni 1831 anden, og d. 14de Februar 1837 første residerende Capellan ved Vor Frues Menighed i Kjøbenhavn; d. 28de Juni 1847 Ridder af Danebroge. — * Laura

Jensine Rasmie Busch. — (Portrait, malet og lithographeret af Huncus. 1847. 4to).

Sørgtale over Poul Røller, Professor i Philosophien ved Kjøbenhavns Universitet, ved Bisattelsen i St. Petri Kirkes Kapel d. 19de Marts 1838. Kbh. 1838.

Prædiken, holden i Frue Kirke til Høimesses 2den Søndag efter Paaske, d. 29de April 1838, som Indlednings tale til Stiftsprovst Clausens Afskedsord til Frue Menighed. Kbh. 1838.

Frue Sogns offentlige Skolevæsen. Dets Udvikling i de sidste 12 Aar og dets nuværende Tilstand. En Fremstilling. Kbh. 1844, m. 1 Tabel. (Tidsskr. IX. 187—88).

Prædiken, holden af Skolekyrstens Liv i dets Forhold til Menigheden. Prædiken, holden i Frue Kirke til Høimesse paa Miksaftensdag den 22de Marts 1846. Kbh. 1846.

Tale, i Bibelselskabets 20de Beretning. 1835. S. 3—16.

Afskeds-Ord ved Stiftsprovst Clausens Forbærd den 29de Februar 1840. Fremfagt i den Afdødes Huus. (Indf. i "P. G. Clausens Eftermæle." Kbh. 1840. S. 1—4).

Tanker ved Expeditionssecretair P. Bogts Grav, i "Den Danske Stats-Tidende" 1819, Nr. 73.

Smith (Daniel Peter), f. d. 23de (ifølge d. 24de) Septbr. 1782 i Mehren ved Præsto, hvor hans Fader, nedenauførte Provst Troels Smith, da var Sognepræst og gift med Anna Agnethe Plam. Dimitteret fra Roeskilde Skole, hvori han optoges i April 1794, blev han Student i Foraaret 1800; afslørede i April 1804 den theologiske Embedsexamen med Charakteren Laudabilis et quidem egregie, hvilken samme Charakter han siden ogsaa erholdt til den homiletiske og katechetiske Prøve; blev d. 27de Januar 1805 Alumnus paa Elers's Collegium; f. A. tillige Alumnus af det pædagogiske Seminariums theologiske Klasse; d. 5te Septbr. 1806 Adjunct ved Roeskilde Skole; d. 27. Juni 1814 tillige Prædikant ved St. Hans Hospital paa Vidstrupgaard; d. 13de August f. A. udnævnt til Overslærer ved Skolen (med Anciennitet fra 1ste Juli 1812), og var i denne Egenstabs, i Vacancen fra Efteraaret 1814 indtil Skoleaarets Ende i Sept. 1815, constitueret til at besørge Rectors Forretninger; kaldtes d. 23de Juni 1815 (ifølge 1816) til Sognepræst i Særløbing, og d. 15de Novbr. 1819 til Sognepræst for Horslunde og Nordlunde i Laaland; blev 1820 Meddirecteur for det daværende Vesterborgske Skolelærers Seminarium; d. 23de Maj f. A. Provst for Laalands Nørre-Herred; d. 8de April 1829 udnævnt til Districtsprovst for Nørre- og Sønder-Herred, samt for Verne Fjæ, Femsø og Alsø; d. 3die Januar 1834 til Sognepræst i Stege paa Møen; d. 12te Febr. f. A. tillige til Provst for Møenbo og Baarsø Herreder; d. 28de Octbr. 1836 til Ridder af Danebrog; d. 27de Marts 1845, efter An-

føgning, i Naade entlediget fra Provste-Embedet for Vaarse Herred. —
 * 1806 Nicoline Sophie Friis Tolding (f. 1783, en Datter af China-Capitain og karakteriseret Lieutenant i Sø-Staten, Andreas Tolding og Antoinette Augusta f. Hold). — (Biographi i Blochs Bidrag til Roskilde Domskoles Historie, S. 2. S. 22; jvfr. Det's „Materialier“, Nr. 146 (af Fr. Thaarup); Berl. Tid. 1845, Nr. 125 (om Højtideligholdelsen af hans 25 Aars Provste-Jubilæum). —

Mindeblomster paa Frederiks Capitain og Ridder Werner Hans Fred. Abrahamsons og Sønnens Ludvig August Abrahamsons Grave. Kbh. 1815, med 1 Kd. og en Bignet. (L. T. 1815, S. 505—9. — Det i Forerindringen til Skriften meddeelte Omrids af L. A. Abrahamsons Liv er oversat paa Tydsk ved G. Højbach i „Morgenblatt für gebildete Stände“ 1822, Juli).

Høitidspsalmer. Maribo 1819.

Kirken og dens store Festsdage, eller kirkelige Betragtninger. Kbh. 1826. (L. T. 1827, Nr. 32, af P. N. Clausen).

Udsigt over det kongelige Bækerborgske Skolelærer-Seminariums Virksomhed fra Oprettelse. Et Indbydelsesskrift til en Sørgefest over Seminariets bedørgangne Directeur og Forsander, sal. Biskop P. D. Voisen. Kbh. 1831. (L. T. 1831, Nr. 34).

Den evangeliske Gæstligheds Lax til Gud for Reformationens Belgjærning. Synodalprædiken, holden i Roskilde Domkirke den 6te Juli 1836. Kbh.

En liden Læse- og Sangbog for Almuen og Skolebørn. Kbh. 1838. (1837). 2det forøgede Dplag. ibid. 1845. (1844).

Opmuntring til Gudsdygtighed imod vore vandslidte lybste Landsmænd. Prædiken og Psalmer i Stege Kirke 3die Søndag i Fasten 1839. Nykøbing, 1839. (Jvfr. Berl. Tid. 1839, Nr. 106).

Den Nyordss Kirkes Indvielse den 16de December 1846. Med en Afslutning af Kirken. Kbh. 1847.

3 „Videnskabelige Forhandlinger ved Sjællands Stifts Landemøde“ Hvilke ere Grændserne og Forskiellen mellem den geistlige og serniske legemlige Betsalenhed? i Bd. I. S. 349—70, (jvfr. L. T. 1812, S. 508—10).

3 Møllers „Theologisk Bibliothek“ (Nogle Ideer om Folkets Underviisning i Christendommen, i Bd. XIX. S. 109—35, jvfr. L. T. 1823, S. 472).

3 Bibelselskabets Beretninger (Breve, i VI. S. 86—87; VII. S. 79—81; XII. S. 81—83).

3 Brammers „Kirkelige Leilighedsstater, 1ste Samling“ (Ligprædiken over Biskop N. Møllers ham værdige Pusfru, d. 19de Februar 1830, S. 316—20; Ved en 86aarig i mange Aar blind Præstens Ligtale, S. 337—39; Ved en Piges Skoles Indvielse i en Kjøbstad, S. 420—23; Ved en ny Skoles Indvielse paa Landet, S. 424—27).

3 „Christelig Kirke-Tidende“ 1833 (Christentierlighed og Fattigvæsen skulle virke i Forening, Nr. 39; Sørgeqvad over Prof. Theol. Jens Møller, Nr. 50—51, S. 201).

3 „Kjøbenhavnsposten“ 1835 (Om Stege Borgerkole, Nr. 86, jvfr. Nr. 162).

3 „Sjællandsposten“ 1839 (Om Eder, Nr. 25).

3 „Danſk Folkeblad“ (Angaaende Benyttelsen af de ved Trykſkribedsſelskabet udfgivne Skrifter ved Underviisningen i Landſkoler, i 8de Aarg. S. 111—12).

3 Damſter's Samling af „Prædikener over Evangelierne“, 1ste Bd. (Hvad det er for et Sind, ſom altid er det ſamme, og hvorved vi kunne erbyrde det. Prædiken paa Palmeføndag; Chriſtelig Dplysning gjør os frie fra Forargelſe og Billedfarelſe. Prædiken paa 6te Søndag efter Paſke).

3 „Hædrelandet“ (Om de foreſlaaede Amtsſoler, 1848, Nr. 145).

3 „Den Berlingske Tidende“ (Fr. Fr. Barfods Gæſteſol, 1849, Nr. 55, 60; ſjfr. Nr. 66, af Fr. Barfod).

Han gjennemſaae og tildeels omarbejdede P. Thonboe's Læſebog og Exempelſamling for Forger- og Almueſoler. 8de Dpl. Kbh. 1831. 9de Dpl. ibid. 1837.

Udgav: Provſt Troels Smith's Embeds-Jubilæum i Holſet Kirke d. 12te Maj 1819. Kbh. 1819. (Deri findes en Tale og Pſalmer af ham).

3 den af ham beſtjebte Samling af „Mindetaler over afdøde Geheimeſtatsminiſter Greve E. D. F. af Reventlov“ (Kbh. 1828) er af ham: Tale, holden paa Prædikeſolen i Hørſlunde Kirke ved Greve Reventlovs Jordefærd den 16de October 1827, S. 47—62; Pſalmer, afſjungne af Grevſkabets Skolelærere og det Beſterborgſke Seminariums Alumnier ved Jordefærden den 16de October 1827, S. 63—68; Biographiſke Noticer, S. 69 fgg.

Entelte Digte, adſpredte i Engelſtøfts „Univerſitets- og Skole-Annaler“ (1807, I. 303—4; 1810, II. 13—16; 1812, S. 103—11); „Dagen“ 1808, 12; „Kpeſte Ekſtlerie af Kbhvn“; „Den Danſke Stats-Tidende“ og „Den Berlingske Tidende“ (ſ. Er. 1840, Nr. 13; 1846, Nr. 115; 1848, Nr. 148, 285; 1849, Nr. 116).

Udtog af hans Tale ved Sørgeſtjiden i Rodeſilde Skole d. 24de Febr. 1812 i Anledning af Rector E. F. Schulz's Død, i Engelſtøfts Univ. og Skole-Annaler 1812, S. 106—8. — En ſollandsk Ordsamling, iſær fra Landets Beſterkant, eller Nørre Perred, afbenyttet i Holbechs „Dialect-Lexicon“.

Smith (Friderich Chriſtian), f. d. 28de Januar 1761 i Rjøbenhavn, hvor hans Fader (ſom nedſtammede fra den ſtoſte Dronning Maria Stuarts Krigsminiſter, eller General, Smith) var Bogholder ved et Rivotentefelskab. Blev 1782 Fuldmægtig ved Amiralitets- og Commiſſariats-Collegiet; d. 8de Januar 1792 Commiſſariats-Secretair, eller Cheſ for dette Collegiums andet Departements-Comptoir (indtil d. 4de Juli 1813); d. 28. Octbr. 1793 Overkrigscommiſſair; d. 23de Marts 1806 Meddirecteur for Søværnshuſet og Aſſiſtentshuſet (indtil d. 4de Maj 1811); d. 28de Januar 1809 Ridder af Danebrog; d. 15de Aug. f. A. virkelig Juſtitsraad; d. 28de Januar 1812 benaadet med Danebrogsmændenes Hæders-tegn; d. 22de Septbr. 1815 virkelig Statsraad. Var Sportel-Rasſerer ved Amiralitets- og Commiſſariats-Collegiet fra 1796 indtil ſin Død d. 25de Auguſt 1821. — * Hølvig Aageſen (f. f. 1758, † 179*, en Datter af daværende Regimentſquarttermæſter Niels Aageſen). — (Sjfr. Thaarup's fædrenel. Retrolog f. 1821—26, S. 81).

Hvorledes Salpeter kan frembringes; efter Pet. J. Hjelms Underrættelſe ic. Stockholm 1799, med en Indledning af den danſke Udgiver Overkrigs-Commiſſair Smith. Kbh. 1802. 136 S. 8., med 4 Kobb.

Smith (Jeppe), f. d. 1ste Marts (ikke April) 1759 i Thy, i Aalborg Stift, i Landsbyen Stjoldborg, hvor hans Fader, Hans Christensen Smith, var Kleinmed og gift med Dorteia Paulsdatter (begge døde før Sønnens 9de Aar). Kom først i Lære hos en Uhrmager, siden hos en Smedler og Drejer; begyndte, 23 Aar gammel, at studere, og blev Student ved privat Dimission 1789; d. 18de Maj 1791 Alumnus paa Wallendorfs Collegium; tog d. 18de Januar 1794 medicinsk Embedsexamen (Laud.); blev privat Practicus i Kjøbenhavn, hvor han tillige indrettede og bestyrede et Etablissement til Forfærdigelse af alle Slags physiske, mathematiske og optiske Instrumenter; erholdt d. 3die Januar 1806 Titel af Professor (med Rang i 6te Klasse Nr. 13), og udnævntes d. 28de Juni 1809 til Ridder af Danebroge; holdt fra 1813 Forelæsninger over den tekniske Chemi, og desuden i 3 til 4 Somre, paa det Kejserenske Højskole, Forelæsninger over samme Videnskab for Haandværkere, Kunstnere og Fabrikanter. † 5te Novbr. 1821 i Kbhvn., ugift. — (Autobiographi, udgivet, med et Tillæg, af hans Broder, Mechanikus Christen Smith. Kbh. 1823. (24 S. 8.); Biographi i Roskops Convers.-Lexicon XXVII. S. 202—6; Thaarups Fædrenel. Nekrolog f. 1821—26, S. 84—91. — Om hans Gave til Wallendorfs Collegium f. Engelstøfts Univers. og Skole-Annaler 1812, S. 243—48, og L. T. 1813, S. 62).

Næsgers Udsat til en *Medicina ruralis* eller medicinsk Haandbog for Landmanden, oversat og forøget. Kbh. 1791. 2den Udg. ibid. 1797. („Jris“ 1794, II. 218; Rasm. Bibl. II. 111—15; L. E. 1797, Nr. 7).

Smith (J. C.).

Vagt i Gævær!!! Eller en Enuus sin sin islandsk Rapce til Dreier Anders Rasmussen. Kbh. 1832.

Smith (J. L.).

Fuldstændig og nøiagtig Beskrivelse over Feste- og Bælsøbene paa Korræsø 1832. Kbh. 1832.

Smith (J. V.).

Haandbog og ved Underviisning i Regning, for Skolelærere. Randers, 1813.

Smith (Troels), f. d. 27de Januar 1744 i Holbek, ældste Søn af Jubellæreren Magister Peter Smith, daværende residerende Capellan siden (1° 1753) Sognepræst til Holbek og Merløse, og tilsidst (3° 1784) til Mehren i Sjælland (f. 1° 1707 i Kbh., † 14 1795, jvfr. Gjesfings Jubellærere II. 2. S. 363—66, samt Døds „Materialium“ Nr. 146), og Edel Dorteia Barfoed († 1783, en Datter af Capitain Claus Barfoed). Underviist i Hjemmet indtil sit 11te Aar, blev han sat i Frue-Latinskole i Kbhvn., og afgik derfra til Universitetet 1762; tog theologisk Attestats 1766; blev d. 29de Januar 1768 af Gehejmerraad og Stiftamtmand Egg. Christoffer Greve af Knuth, hos hvem han i et halvt Aar havde holdt Rabi-

netopprædiken, kaldet til erspecterende Sognepræst for Dødsfælde og Russe Menigheder i Laaland, hvorpaa han erholdt kgl. Confirmation d. 1. Febr. f. A.; men da hans aldrende og sygelige Fader behøvede en Medhjælper i Embedet, bestiftedes han d. 14de April 1763 til Medtjener og Capellan pro persona for Holbek og Merløse Menigheder; blev d. 28. Sept. 1770 Capellan pro persona samt adjungeret og succederende Sognepræst til Mehren i Sjælland; d. 30te Novbr. f. A. Sognepræst til Everdrup ssid.; d. 20de Marts 1772 til Mehren, og d. 5te Maj 1784 til Holbek og Merløse; 1802 Provst i Merløse Herred (indtil 1807); festsiligholdt d. 12te ~~Maj~~ 1819 sit 50 Aars Embedsjubilæum og erholdt samme Dag Rang med Amtsprovster (jvfr. „Provst Troels Smiths Embeds-Jubilæum“. Kbh. 1819); blev d. 30te Marts 1821, efter Ansøgning, i Raade og med Pension entlediget. † 4de December 1823 i Holbek. — * 1. 1771, i Juni, Anna Agnethe Plum (f. 1752, † 1805, en Datter af Præsten Daniel Plum i Baarsø i Sjælland). * 2. 1808 Abelson Tønnesen f. Pottrup (f. 1769, † 1832). — (Jvfr. Døds „Materialier“ Nr. 146; Thaarups-fædrenel. Metrol. f. 1821—26, S. 240—41).

Tvende Taler paa 31te October og 2den November 1817, holdne i Holbeks Kirke. Kbh. 1818.

Jubeltale, holden i Holbek d. 12te Mai 1819. (Indf. i Skriftet: „Provst Troels Smiths Embeds-Jubilæum“. Kbh. 1819). — Gravskrift over hans Fader (paa Latin), i Kbhvns Aadr. Compt. Citerreta. 1795, Nr. 328.

Smith (Troels), f. 1794. Søn af Peder Smith og Maren Troelsdatter; dimitteret fra Horsens Skole 1815; tog i Foraaret 1819 latinist-juridist Embedsexamen (Laud.); blev d. 13de Decbr. f. A. Proves-procurator ved Underretterne i Ringsjebing Amt; d. 22de Maj 1822 Procurator i Sjællands 4 Stifter, og ejede og boede Krogsdal ved Holstebro; blev d. 26de Januar 1840 Birkedommer og Skriver paa Gans; d. 19de Novbr. 1847 Byfoged i Holstebro og Herredsfoged i Hjerm og Ginding Herreder, men forblev ifølge kgl. Tilladelse (af 18de Juli 1848) i sit forrige Embede. — * Sophie Dorothea Krarup (f. 1800, † 1834, ældste Datter af Provst Jannus Balthazar Krarup og Marie Christine f. Grundtvig).

Om stadeligt Bands Afledning, i „Ugebl. for den danske Bonde“ 2. Aarg. Nr. 33.

Smith (Troels Frederik Plum), næstældste Søn af ovennævnte Provst Daniel Peter Smith; f. d. 31te Decbr. 1813 i Roeskilde; dimitteret til Universitetet fra Metropolitansholen 1833; udmærket ved 2den Examen 1834; afslørede i Juli 1838 den theologiske Embedsexamen (Laud.); var derpaa i 2½ Aar Huuslærer hos Kammerherre, Amtmand de Neergaard paa Linderøvdal; blev d. 8de April 1843 Kammer-

paa Borchs Collegium; foretog sig, tilveels med offentlig Understøttelse, 1845—47 en Rejse i Skotland, England, Frankrige og Italien; har efter sin Hjemkomst opholdt sig i Stege paa Moen.

Digte, dels særskilt trykte, dels afspredte i: A. P. Riinges „Søndagsblad“ (1835, S. 281—88 og 345—51); Barfods „Drage og Idun“ (Hævet og Perne, III. 356—361); „Den Berlingske Tidendes Søndagsblad“ (1841, Nr. 5); Feibergs „Intelligensblade“ (Den hvide Fige, i Bd. IV. 1844, Nr. 44—46, jvfr. J. f. L. o. L. 1844, S. 126—28); „Ny Portefeuille“ (1844, I. S. 118—19); „Danst Folkeblad“ (Dannemark ved Kong Christian den Ottendes ~~År~~ XIII. Nr. 47); og i „Borchens Epre“.

Tale ved Fæsten for Prof. Bisfen, i Selmers „Aarbog“ for 1843, S. 152—53.

De Thous Farvel til Berden, i D. Kirketid. IV. 233—39; Et Digt, i stb. S. 409—10.

Sneedorff (Hans Christian), f. d. 22de Maj (ikke Marts) 1759 i Sors (ikke Rbhvn.), ældste Søn af Jens Schelderup Sneedorff, daværende Professor i Lovlyndigheden og Statsvidenskabten ved Sors Academi, siden (1761) Arveprinds Frederiks Lærer (f. 2° 1724 i Sors, † 2° 1764, jvfr. „Danst Minerva“ V. 1817. Octbr. S. 67—71, samt Nyerups Lit. Lex. S. 563), og Villegaard Wilhelmine Thesstrup (f. 1739, † † 1775, en Datter af Etatsraad, Professor Christian Thesstrup og Karen Larsdatter Fogh). — Blev d. 23de Decbr. 1776 Secondlieutenant i Sø-Etaten; d. 18de Octbr. 1781 Premierlieutenant; d. 17de April 1789 Capitainlieutenant; f. A. Lærer i Sømandskabet ved Søcadetcorpsen; d. 23. Decbr. 1796 Capitain; 1797 Chef for Escadetcorpsen; d. 16de Decbr. 1803 Commandeurcapitain; d. 28de Juni 1809 Ridder af Danebroge; d. 4. Jansar 1811 Commandeur i Sø-Etaten; d. 28de Jannuar 1812 benaadet med Danebrogsmandenes Hæderstegn; d. 26de Jannuar 1813 Kammerherre; d. 24de Decbr. 1816 Contre-Amiral; 1823 Ridder af Vredlegionen; var og Commandeur af Jernkrone-Ordenen. † 13de October 1824 i Rbhvn. — * 1. 1° 1789 Marie Elisabeth Lønder (f. 1770, † 1815). * 2. Marie Margrete Skibsted. — (Biographi i (Fr. Barfods) poetist Læsebog, S. 527—31; Thaarups fædrenel. Nekrolog f. 1821—26, S. 331—34; „Dagen“ 1824, Nr. 253, 54; Conversationsbl. 1824, Nr. 13, jvfr. S. 111; Rbhvns Skilderi 1824, Nr. 84; jvfr. Rahbels „Erindringer“ I. S. 203—5; „Nyt Aftenbl.“ 1824, Nr. 49, 50, 51, af R. L. Rahbek; Alm. danst Lit. Journ. 3. Bd. 1782, S. 338. — Portrait, tegnet af W. Heuer, lithogr. i det kgl. Steentrykkeri).

Søetaktiken. En Lærebog for de kongelige Søesadetter. Rbh. 1799.

Efterladte Digte, samlede af R. L. Rahbek. For Benner. Rbh. (1829). 228 S. 8. (jvfr. Rahbels „Aritogenta“ IV. S. 59—61, 198—205).

Digte, afspredte i periodiske Skrifter og Poesisamlinger, saasom i Kjøbenhavns Adresse-Avis 1775, Nr. 184; 1776, Nr. 191; i Folks „Sorg og Glæde“ 1775,

S. 82. 110. 112; i *Sangene over Juleboretten* 1777, S. 43; *»Almindeligt dansk Bibliotek«* 1778, III. 16; 1779, II. 76. 100; III. 75; i *Schultz's Poesisamling* 1788, S. 108; i *»Jris«* og *»Jris og Pebe«* 1791, I. 118—21; 1796, I. 206—10. (optr. i *»N. Afenbl.«* 1821, S. 421—22); i *»Minerva«* 1797, I. 230; II. 305; i *»Den Danske Tilflugt«* 1806, Nr. 58 og 59; i *Aperup's Ryttaarsgave »Frigge«*, 1813; i *»Den Danske Stats-Tidende«* 1821, Nr. 61; i E. Beyer's *»Gefion«* f. 1826, S. 289. (Blandt disse Digte er Sangen om Drejers Klub: *»3 Kreskad der haander en Gaard«*, og Romanzen om Henrik Werner: *»Dr. Henrik han sidder saa tankesald«* siden blevne indførte næsten i alle Klubvisebøger).

3 *»Minerva«* (Til Publikum i Anledning af Amtmand Heibergs Bekendtgørelse om hans Søn's Død, 1798, I. S. 54—72; overs. paa Svensk i Baron D'Albebyhls 1799 i Kjøbenhavn udkomne *»Skrifter af blandtadt Innehjæl«*).

3 *»Kjøbenhavns Skildert«* (Til Publicum, 1821, Nr. 6).

3 Kjøbets *»Tritogenia«* (Udsat et Udsat til en Tale, bestemt at holdes i det danske Literatursekskab, i Bd. VII. 1830, S. 29—34).

Taler, holdne til Sædetterne, i *»Archiv for Søværnet«* X. S. 220—27; XII. S. 210—14; 360—67; 478—85; XIII. S. 220—30; 334—47; og i *»Nyt Archiv for Søværnet«* I. S. 479—89; IV. S. 87—95; 456—61.

Et Brev fra ham staar i Th. Thaarup's *»Breve til en Ven angaaende Baron Wedels Død«*. Kbh. 1782.

Soelberg (Abraham Engelbrecht) var Capitain ved Kjøbenhavns borgerlige Infanteri (indtil 1827); ejede og beboede Landejendommen *»Frederiksyndest«* i Almindersø Sogn; blev 1818 Medlem af Tiendecommissionen for Kronborg og Hirschholms Districter samt Frederiksbærks Gods. † 24de Decbr. 1846 i Fredensborg, i sit 63de Aar. — * 1813 Henriette Louise Larsen.

Lærebog i Krigsvidenskaberne, oversat efter J. Mauvillon's *Einleitung an die sämtlichen militairischen Wissenschaften*. Kbh. 1809, m. Kbh.

Om Avis-Bygningers hensigtsmæssige Indretning, i *»Land og Eder Tidender«* VI. 1817, S. 390—99, med 1 Plan.

Soelberg (Johan Henrik), f. omtrent 1769 i Kjøbenhavn; var Opbringer ved fattigvæsenet, og siden Inspecteur ved Drengeskolen i Vredsgaden, hvorfra han fik Afsted omtrent 1830.

Mindefang over Doctor Morten Luther. Kbh. 1821. 4to. — Prøve af originale komiske Digte, i den Bedste Digterart. 1ste Hæfte. ibid. 1838. — Verser til Kronings- og Salvingsfesten. ibid. 1840. — Danmarks Festsdag, et Digt med Sange. ibid. 1841. — Afskillige Smaadigte, dels anonyme i *»Dagen«*, dels ikke i Boghandelen.

Soldin (Abraham), Boghandler i Kbhvn. † 1834.

Udgav: Etbibliothek for Damer. Nr. 1.—12. Kbh. 1823—30. 12mo.

Soldin (Salomon), f. d. 15de Marts 1774 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader var Kjøbmand. Han var i nogle Aar Participant i den Voghandel, som hans ældre Broder, ovenanførte Abraham Soldin, baade før og siden førte for egen Regning. † 27de Novbr. 1837 i Kbhvn. — * Hanne Ruben. — (Jvfr. „Den Frisindede“ 1837, Nr. 44).

J. J. Rousseau om Tyrindelsen til Uligbeden blandt Menneskene og dens Grundhøtter, et kronet Prisdiskurs. Oversat. Kbhvn. 1800. — Engelsk Læsebog for Danske, med hosføiet accentueret Ordbog og en kort engelsk Grammatik (under L. B. Dilsens Navn). ibid. eod. — Historisk Dagbog af Krigen mellem Danmark og England. ibid. 1801. — Marsk Stig eller Sammenrottelsen mod Erik Blipping, Konge af Danmark, et romantisk Skilderie af det trettende Aarhundrede, udarbejdet efter D. J. Samsøes Plan. ibid. 1802. — Patriotiske Handlinger af Danske og Norske. En Exempelbog for Ungdommen. ibid. 1806. (L. E. 1807, Nr. 19). — Engelsk-dansk og dansk-engelsk Lexicon (under L. B. Dilsens Navn). I.—IV. Bd. ibid. eod. Den dansk-engelske Deel 2det forbedrede Opl. ibid. 1819. — Huusvennen. Et Lidskrift. No. 1 og 2. ibid. 1818. (Jvfr. Kbhvns Skilderi 1818, Nr. 10).

Napoleon Buonapartes Regeringshistorie. Iste Deel. Kbhvn. 1815. (Udg. P. L. J. 1817, Nr. 108). Paa Svensk overs. af J. P. Wäbblin under Titel: Napoleon Bonapartes Regeringshistoria. Stockholm, 1817. 8:o. (Evensk Literaturtidn. 1817, Nr. 34, hvor Recensenten troer, at Originalen er tydsk).

Exempelsamling til Veiledning for Enhver, der vil øve sig i dansk prosaisk Stil, udbragen af danske Profaileres Skrifter, ordnet efter de forskellige Stilarter og forsynet saavel med Indledninger som Anmærkninger. Kbh. 1816 (1815). (Udg. P. L. J. 1821, Mærk, S. 470—72).

Humoristen. I.—V. Hefte. Kbh. 1818—19. (Udg. P. L. J. 1822, Erggbl. Nr. 78—79, S. 617—29). [Det 5te Hefte af „Humoristen“ indeholder en Lovtale over Daniel Ranzau, der ogsaa udkom særskilt. Kbh. 1819; r. Udg. P. L. J. 1822, Erggbl. S. 916—18].

Redacteur af: Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn. Et Ugeblad. (Begyndt d. 17. Dec. 1808 af J. Bersel, men fortsat af S. Soldin indtil Udgangen af Febr. 1825, jvfr. Art. fr. Thaarup). Heraf bestaaer I.—II. Bind for Aaret 1804 af 1452 S. 8., hvoraf de 1352 ere forfattede eller samlede af S. Soldin; III.—IV. Bd., for 1805, udkom ligesledes i Octav; de følgende Bind (fra d. 15de Decbr. 1805) i Quart. (Jvfr. Engelstofts og Møllers Histor. Kalender I. 1814. S. 35; „Telegraphen“ 1821, Nr. 28; Thorsens Uds. ov. d. danske Lit. S. 132, Noten; Postens Søndagsbl. 1816, Nr. 51, 52). De Stykker, i I.—4. Bd., som ere forfattede af Soldin og gaae igjennem flere Nummere, ere f. Ex.: Kildereisen; Reisen til Jægerspris; En Samtale i Elfskum; Reisen til Bømmetofte; i 5te—6te Bd. ere, blandt andet, af ham: Trylle-speilet; Gyrrerype-Timer i Kjøbenhavn; Breve fra Kjøbenhavn til en Ven paa Landet; Sammenligning imellem ældre og nyere Tibers Levemaade; Indskrænkninger og Friheder i Hæringsveje; Godboiken; Hovedstadens og Landlivets Glæder; Reisen til Vestraborg; En Hundredrigsdalerssejdelers Handelser; Luftmaskiner; i 7de og 8de Bind: Fragmenter af en Reise til Kjøbenhavn 1837; Uppigbeden; Breve til en Ven paa Landet; Reisen til Hovedstaden 1807; Gert Westphalers Reise fra Faderslev til Kiel; Til mine Medborgere (skrevet under Kjøbenhavns Besættning); Kjøbenhavn be-

tragtet som Bæstning; i 9de og 10de Bind: Betragtninger over nærværende Krig; Lars Pedersen. en Selvbiographie; Om indenlandske Manufacturers Understøttelse; Breve fra Kjøbenhavn til en Ven paa Landet; Kjøbenhavn i det 19te Aarhundrede; Om Krig og Krigstilstand; Pville Kæringsveje og Stænder have lidt meest ved Krigen?; i 11te og 12te Bind: Om Værsbøtning og Værslegh; Om et nyt Ridskift mod Danemark; Om Penge og Pengecour; Breve til en Ven paa Landet; Reisen til Birkerød; Om Klædebragten; i 13de og 14de Bind: Obligationen eller de-to Speculantere; De fem Søstene; Dr. Simon Etudenstrups naadigste Gjenfvar paa Senior Peter Pedersens underdanige Rapporter; i 15de Bd. 1811, bl. a.: Kjøttige Advarslar, S. 74 fgg.; Planerne, S. 177 fgg.; Brev til en Ven i Norge, i Nr. 15; i Aarg. 1812: Tugt, Forbedrings- og Raskphuset, i Nr. 54. 55; Pville ere Aarsagerne til den tiltagende Dyrhed? i Nr. 60. 61. 62; i Aarg. 1814: Historisk Krønike og Bidrag til Dagens Historie, i adskillige Nummere; i Aarg. 1815: Til en Ven paa Landet; Sprogbe mærkninger, Nr. 15. 16. 19. 21. 22. 25. 29. (fortf. i Aarg. 1816, Nr. 17; 1817, Nr. 32; 1818, Nr. 85; 1819, Nr. 22; 1820, Nr. 47; 1823, Nr. 98); i Aarg. 1816: Friederichsberg, et Digt, i Nr. 100. 104 samt i Aarg. 1817, Nr. 18. 20. 24; i Aarg. 1817: Om overdreven Ryddelse af spiritusøse Drikke, i Nr. 18. 21. 24; Fire Dages Reise i Sjælland, i Nr. 62. 63. 64. 66. 67. 69. 71. 72. 73. 77. 78. 79; i Aarg. 1820: Reisen til Næsen, Nr. 64. 65. 66. 68. 72. 73. 75. 77. 79. (oversat paa Tydskt i G. Fog's »Originalien« 1821, jvfr. »Telegraphen« 1821, Nr. 20. 21); i Aarg. 1821: Den danske Skueplads, i Nr. 99—104 og 1822, Nr. 5—15; o. m. a.

3 »Minerva« (Om Høielse for Hære og om Hærestrafte, 17. 9, III. 272—81; Udtog af Udtakt til et Livassuranceselskab, 1803, I. 222—27).

3 Nyerups Nyltaarsgave »Griggen«, for 1813 (Maria-Høien, S. 142—94).

3 det af Fr. Thaarup redigerede »Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn« (i Aarg. 1825: Replik om Synonymerne, Nr. 56 (jvfr. f. A. Nr. 49, 51); Sprogbe mærkninger, Nr. 65; Parde Holberg i vore Dage kunnet finde nyt Stof til Satirer? Nr. 90; Dronning Lovise, Nr. 91; Om Jæernes Udbredelse, og Tallet af dem over hele Jorden. Om Marдохai Man. Noahs Indbydelse, sld.; Om Rask's Erindringer mod Farsen, Nr. 92; Møhles Børsmedaille, Nr. 99; i Aarg. 1828: Familien fra Landet, Nr. 16; Peter Tordenstjold, en fædrenelandsk Novelle, Nr. 21—30; Hvad Nyt? Nr. 33; Chaffpeare, Nr. 37, 38; Monomic, Nr. 42; Reisen til Berlin og Dresden, Nr. 44, 45, 46, 48, 49; Tyge Trahes Elfvov, Novelle, Nr. 96—105; i Aarg. 1830: Digte (under Navnet Gustav Palmer) i Nr. 42, 43, 47, 50, 58; og en Mængde andre Bidrag, de fleste uden Mærke, nogle med Mærket X, og nogle betegnede 2X18.

Sommer (.).

81 pttedagen eller det Kjøbenhavnske Purlumpei. Kbh. 1827.

Sommer (Andreas Gartner), en Søn af nedenauførte Professor Morten Sommer; fød d. 20de Febr. 1804 i Kjøbenhavn; blev af sin Fader underviist og dimitteret til Universitetet 1822; erholdt Udmærkelse ved anden Examen i det paafølgende Aar; blev chirurgisk Volontair ved Frederiks-Hospital; underkastede sig i Octbr. 1827 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.) og i Novbr. 1828 medicinsk Examen ved Universitetet (Laud. unan. consensu); var Reservecandidat, og fra Jnk

1831 til Maj 1833 Chirurgisk Candidat ved Frederiks-Hospital; deltog i Septbr. 1831 i Concurrancen for Professoratet i Pharmacologi og medicina forensis ved Kbhvns Universitet (jvfr. Selmers Akad. Tid. I. S. 141—44); disputerede d. 17de Aug. 1833 for Licentiatgraden, og d. 21de Decbr. f. A. for Doctorgraden i Medicinen; tiltraadte i Begyndelsen af Febr. 1834, med Understøttelse af Fonden ad usus publicos og det Thottfke Stipendium, en videnskabelig Udenlandsrejse; besøgte Berlin, Wien, Paris, og vendte tilbage i Decbr. f. A. (f. Selmers Akad. Tid. III. S. 130); blev 1835 Districtslæge ved Fattigvæsenet i Kjøbenhavn; 1836 constitueret og d. 14de August 1838 virkelig Reservecirurg ved det Chirurgiske Academi; holdt som Privatdocent Forelæsninger ved Kbhvns Universitet; blev d. 15de Septbr. 1840 Docent og d. 18de Febr. 1842 Rector (med Titel af Professor extraordinarius) i sammes lægevidenskabelige Facultet; d. 8de Juni 1843 Professor extraordinarius i samme Facultet. — * Elisabeth Cathrina Eller, en Datter af Garver Eller i Kbhvn. — (Autobiographi i det til hans Doctorpromotion 1833 udstedte Program, p. 29—31; jvfr. Callisens Medicin. Schriftsteller-Lex. XVIII. S. 205—206; XXXII. S. 364; A. Clausade, „Voyage à Stockholm“. Paris 1845).

Prøve-Forelæsninger, holdte ved Concurrancen for Læreposten i Pharmacologie og medicina forensis ved Kjøbenhavns Universitet i Efteraaret 1831. Kbh. 1832. (N. f. L. VIII. 245—75, af N. Levy og J. F. Schouw).

Dissertationis de signis, mortem hominis absolutam ante putredinis accessum indicantibus Part. I.—II. (Pro licent. & gradu Doct.). Hafniæ 1833. (Bibl. f. Læg. XXII. 442—93, af E. Otto; Pufeland Bibl. d. Heilb. Bd. 73. 1835, März. S. 144—51; Tidsskr. för Läk. och Pharm. Bd. 6. 1837, Juni, S. 224—27; Brit. med. Review Vol. 4. 1837. No. 7. July, P. 2. p. 197—200; Zeitschr. f. Med. Bd. 6. 1837, Septbr. S. 122—25, af E. Otto).

Paantbog i Pudsygdommenes Pathologie og Behandling. Første Afsnit. Om Hudens Sygdomme i Almindelighed. Kbh. 1840. (Ugekr. f. Læg. II. 239; „Dagen“ 1840, Nr. 79; Berl. Tid. 1840, Nr. 73).

Nye Erfaringer om Inoculabiliteten af Syphilis og Pudsygdomme. Kbh. 1841. (Bibl. f. Læg. XXXV. (N. R. Bd. 5.) S. 283—97, af E. Pornermann; Zeitschr. f. Med. XX. 81—82).

Om de spirituose Drikkes diætetiske Brug i det Scandinaviske Norden. Et Foredrag holdt i det Scandinaviske Selskab den 14de Marts 1845. Kbh. (1845). 36 S. ft. 8. (jvfr. Fædrel. VI. 1845, Nr. 1844, 45; Berl. Tid. 1845, Tillæg til Nr. 128, 29).

Om den Indflydelse, som den senere Tids Fremskridt i den organiske Chemie have frembragt i Forklaringen af Fødemidlernes Næringshed. Kbh. 1846. 16 S. st. 8. (KbhvpoR. 1846, Nr. 188).

Gymnastiken som Rationalopdragelsesmiddel. Et Foredrag holdt i det Scandinaviske Selskab den 1ste Decbr. 1846. Kbh. 1846. 23 S. 8.

Det diætetiske Forhold ved Rærmelsen af og under en Choleraepidemi, beskrevet for Lægfolk. Kbh. 1848.

Forelæsninger over de acute Hæmopathiers specielle Pathologie og Therapie, holdte for de Studerende ved Kjøbenhavns Universitet. 1ste Hæfte, den epidemiske og sporadiske Cholera. Kbh. 1848.

Rebudgiver af: *Raisonnementer Critik over Prof. Overkirurg Gundelach Möllers chirurgiske Aarbog for det Kgl. Frederiks-Hospital, af 3 Læger.* Kbh. 1832; og af: Erklæring fra de tre Læger i Anledning af Prof. Gundelach Möllers Brochure: „om de tre Læger“. Ibid. eod. (Bibl. f. Læg. XVIII. 463—64, af J. E. Müller; N. f. L. IX. 81—84, af D. L. Bang; Kbhpost. 1832, Nr. 176, 80, 83).

Rebudgiver og Medredacteur af: *Journal for Medicin og Chirurgie.* I.—IX. Bind. Kbh. 1833—35. (Hertil leverede han: Nogle Bemærkninger angaaende Aëthyprie ved Drukning, i III. 193—216. (paa Tydskt oversat af J. F. W. Revermann i Wiltbergs Jahrbuch der gesammten Staatsarzneikunde Bd. 2. S. 1. 1836); Beretninger fra Paris og Wien om medicinsk-chirurgiske Øjensstande, skrevne til det kgl. medicinske Selskab i Kjøbenhavn, i V. 97—115; VI. 193—202; 289—98; Udrag af Magenbie's physiologiske Forelæsninger i Foraaret og Sommeren 1834, i VII. 83—94; 184—86; Om adskillige kroniske Fudsygdomme, forebiste og omtalte paa Viett's Klinik i Sommeren 1834, sftd. S. 193—215; Enkelte Noticer af Overmedicinalraad, Prof. Busch's (i Berlin) kliniske Foredrag i Nov. og Dec. 1834; meddeelte, sftd. S. 378—82; En Bemærkning om Forklaringen af physiologiske og pathologiske Phænomener ved Electriciteten, i VIII. 172—73; Udtog af et Brev til en Ven i Kjøbenhavn, skrevet i Berlin i December 1834, i IX. 193—205).

3 „Bibliothek for Læger“ (Kortfattet Oversigt over de forskjellige Anskuelser af Superfæctationen, i XVII. 241—70. (overs. af Revermann i Siebolds Journal, Bd. 15. S. 3., jvfr. Schmidts Jahrb. der Med. 1838, Bd. XX. S. 191—92; Neue Zeitschr. für Geburtshunde Bd. 6. S. 1. 1838); Drøftelse af den Schönleinske Lære om Neurophlogoserne i XXXI. (N. R. Bd. 1.) S. 97—111; Beskaar der en vis Harmonie mellem Udviklingen af Luberklær i den ene Lunge og Tilbagetrængningen af Rusternes Fjældighed og Kraft samt af Hjertets Mængde paa den tilsvarende Side af Legemet? Foredrag i de scandinaviske Naturforskeres og Lægers Møde i Christiania 1844, i XLI. (N. R. Bd. 11.) S. 228—30; Om det pathologiske og det nosologiske Sykems Forhold til hinanden, et Foredrag i samme Møde, sftd. S. 240—43; Om Grieslingernes epidemiske Optræden og deres Forhold til andre Sygdomme. (Oplæst i det kgl. med. Selskab d. 19de Febr. 1846), i XLIV. (N. R. Bd. 14.) S. 58—83).

3 „Ugekrift for Læger“ (Om de foreslaaede videnskabelige Forsamlinger af scandinaviske Læger og Naturforskere, i I. 165—69 (jvfr. S. 169—76); Følbredelse af en eclampsia infant. med tilsyneladende hydrocephaliske Symptomer, I. 269—72; Et Tilfælde af Rosen, III. 73—76; Anmeldelse af Pharmacopea militaris, 1840, sftd. S. 158—59; Om Rheumatismens Natur. Et Foredrag, holdt ved de scandinaviske Naturforskeres og Lægers Møde i Kbhvn. i Juli 1840, sftd. S. 177—92. (Udtog i „Forhandlinger ved de scandinav. Naturforskeres 2det Møde 1840“ (Kbh. 1841), S. 409—16); Beretning om 4 Tilfælde af Hæmiparalyse ved Steenfuldsdamp, V. 321—32; Anmeldelse af G. E. With's „Prolegomena til Veterinairpropædeutiken“, sftd. S. 369—81; Forelæsninger over Naturens Følbredelsesprocesser, i 2den Række, Bd. II. S. 214—22, 232—40, 247—56; En Epigraphie, som et Bidrag til Læren om den purulente Infection, meddeelt, i 2. R. Bd. V. S. 73—77; Følbredelsesanstalten for Sindssyge i Prag, med en Grundtegnning, i 2. R. Bd. VII. S. 465—71.

3 „*Dansk Folkeblad*“ (Om Theens og Kaffens diætetiske Anvendelse, i 4de Aarg. Nr. 23—24, 33, 34).

3 „*Förhandlingar vid det af Skandinaviska Naturforskare og Läkare hållna möte i Göteborg år 1839*“ (Förslag til et forandret System i Fytopathologien, S. 149—54, jvfr. S. 173—80).

3 „*Förhandlingar vid de Skandinaviske Naturforskarnes tredje Möte, i Stockholm 1842*“, (Om Udsædningen af Phosphorfluor og Sulfur Kalk i Forening med en Proteinforsbindelse ud af Menneske-Urin ved Opvarmning, S. 749—51; Undersøgelse angaaende Eksistensen af et særegt Stof (*Kyëstins Gravidine*) i den Svangres Urin, S. 809—14).

3 „*Fædrelandet*“ (Kogle Ord i Anledning af Conferentsraad re. Brandt's Skrift „Om Hundsboldningen i Høspitaler i Almindelighed og i Frederiks-Hospital i Børnelsheds“ (Kbh. 1840), i II. 1841, Nr. 412; Anmeldelse af: „Den kongelige Højskolestiftelse i Kjøbenhavn og den der herskende ondartede Børnelseber, af E. J. Kayser“, i VI. 1845, Nr. 1798, 1800 (jvfr. sid. Nr. 1810); Tale paa Høreen ved Festen for L. Bræbe d. 21. Juni, 1846, Nr. 145; Skrivelse, 1848, Nr. 324).

3 „*Den Berlingske Tidende*“ (3 Anledning af Dr. Hjaltelins Anserat i Berl. Tid. Nr. 275: „Et nyt Middel imod Strubehosten“, i Aarg. 1817, Nr. 281, jvfr. f. A. Nr. 294, 99 og 1818, Nr. 4, af J. Hjaltelin).

Kritiske Anmeldelser, foruden i „Ugeskrift f. Læger“ og „Fædrelandet“, i „Maanedsskrift for Litteratur“ (af M. Djsrup's „*Paandbog i Pharmacologien*“, i XV. 493—539); i Petersens „*Tidskrift for Litteratur og Kritik*“ (af E. Otto's „*Paandbog i Toxicologien*“, i II. 227—61).

Enkelte Lejlighedsblygte (f. Ex. i Berl. Tid. 1848, Nr. 155).

Sommer (Christoph Heinrich), en Søn af Major E. Friderich Ernst v. Sommer og Anne Sophie Sommer (f. i April 1749, † 1/2 1820), er f. d. 3die Februar 1783 i Ribe; blev Cadet paa Landcadet-Academiet; 1801 Lieutenant; i Novbr. 1802 privat instriberet som Student ved Kjøbenhavns Universitet; underkastede sig i Marts 1803 den juridiske Præliminær-Examen („Admissus“); blev 1804 Premierlieutenant ved det norske Landcadet-Corps i Christiania; 1809 Capitain og Magasin-Commisair ved det militaire Bæredpot i Kbhvn (indtil 1822); 1817 Major; erholdt d. 28de Febr. 1833 en ny Afsted af Krigstjenesten som Oberstlieutenant; blev 1834 Commandant og Slotsforvalter paa Rosenborg Slot (hvor han tillige er Directeur for „den Chronologiske Samling“); d. 22de Maj 1840 Ridder af Danebroge, 1845 af den preussiske røde Drns Ordens 3die Klasse, og 1847 af den svenske Sværd-Orden. — * 1/2 1809 Sophie Catharine Marie Pröselius († 1/2 1820, i sit 34te Aar).

Aglaia, eller Kundskab om Smykkestene. En Paandbog for Damer. Tildeel efter J. A. F. Gladungs Edelskønskande. Med tre Kobber. Kbh. 1830. (M. f. L. V. 550—52, af J. G. Gorchhammer).

Oldsagers Værdigtghe-d, i Kjøbenhavns Skilderie 1803, Nr. 5, S. 73—74. [Han skænkede en betydelig Samling af Oldsager til det antiquariske Museum].

Bilag til Beretningen om de ved Rølemosegaard i Høen fundne Oldsager, i *»Nordiskt Tidsskrift för Oldtyndighed»* I. S. 439—44.

Digte og smaa prosaiske Udarbejdelser af ham findes aftrykte i *»Christiania Intelligentsfebler»*, *»Tiden»*, *»Bordstikken»*, *»Kjøbenhavns nyeste Skildring»* for 1806, 7, 8, 9; i *»Forhandlinger ved Høsten i Kjøbenhavn i Anledning af det Kongelige Universitets Oprettelse»* (S. 154—57); i *»Den Berlingske Tidendes Søndagsblad»* 1841, Nr. 47; samt særskilt trykte.

Commer (Hans Georg Krog), f. i Decbr. 1792 i Norge; deponerede fra Hølsingørs Skole, og tog den philologisk-philosophiske Examen; var derefter Sproglærer; opholdt sig nogle Aar i Jylland, og derpaa i Kjøbenhavn.

Smaaqvad. Kbh. 1828.

Bandithøvedsmanden Alessandrini, eller Røver-Republikken i Apenninerne. Oversat efter det Tydske. Kbh. 1824.

Die Präpositionen der deutschen Sprache. Biburg 1827.

Dannerfollsets Jubelsang i Anledning af Hds. Kongl. Høiheids Kronprindsesse Carolines og Hs. Kongl. Høiheids Prinds Frederik Ferdinands høje Forlovelse d. 4de Mai. 1829.

Napoleons Hof- og Krigsleir i Dresden. Efter det Tydske. Kbh. 1842.

Medudgiver og Medredacteur af: *Diversa, et Politicæ og Morstabs-Ugeblad*. (begyndt d. 23. April 1836). Aarhus. 4to. (jvfr. Art. Peter Erhard Rosenørn Alstrup).

3 Møts *»Archiv»* (Menneskeansigtet, et psykologisk Fragment, i IV. 318—20).

Afsluttede Digte, aftrykte i *»Kbhvns Skildring»*, *»Dagen»*, *»Literatur, Kunst og Theaterblad»*, *»Conversationsbladet»*, *»Kbhvns Morgenblad»*, Elmquist's *»Efterfrøget»*, *»Kjøbenhavnsposten»* og Riunges *»Nyt Repert. f. Morstabsbladsn.»*. — (Ang. hans Digt: *»Ewalds Aand»* f. *»Litteraturen»* 1820, S. 581—83).

Commer (Magnus) [Mogens], f. d. 7de Maj 1762 i Vedbølster paa Bornholm, hvor Faderen var Degn; dimitteret til Universitetet fra Hølsingørs Skole 1781; tog d. 11te Octbr. 1784 theologisk Attestats (Laud.) og 1785 philologisk Embedsexamen; blev 1786 Alumnus paa Borchs Collegium og Decanus ved Communitetet; 1787 Magister; d. 19de Febr. 1790 Sognepræst paa Høns, og d. 24de Febr. 1793 i Sørs; disputerede d. 19de Juli 1813 for Doctorgraden i Theologien ved Kbhvns Universitet (creeret 18 f. A.); udnævntes d. 28de Octbr. 1817 til Ridder af Danebroge; fik d. 23de Maj 1827 Rang med Amtsprovster. † 31te Octbr. 1848. — * 29 1790, i Kbhv., Ellen Marie Borup (døbt 1762 i Kbhv. † 1836 i Sørs, Datter af Urtefræmmer B.). — (Autobiographi vedføjet det til hans og D. E. Vangs Doctorpromotion udstedte, af B. Thorlacius forfattede Universitetsprogram: *»De somniis Serapicis, præcipue ex Aristidis $\epsilon\pi\omicron\upsilon\varsigma$ $\lambda\omicron\gamma\omicron\varsigma$ delineatis»*, p. 21—26; jvfr. Møllers *Theol. Bibl. VI. S. 55—67*).

Fontamen viadicarum assertionis: Immortalitatem a Mose Israelitisque cognitam
quae credita. Disput. Havn. 1786. — De Solocismis lingvæ latinæ. Spec.
pro græcâ Mag. Havn. 1787. — Tvende Ryttaarstaler, den ene holden den 1ste
Januar 1800 og den anden samme Dag 1801. Sorøe, 1801. (Æ. T. 1801, Nr. 2).
— Tale holden paa Tælligelsesfesten den 1ste Januar 1802. Kbh. 1802. — Tvende
Taler i Sorøe Kirke ved Hiendens Ankomst 1807 og Ryttaarsdag 1808. Kbh. 1808.
— De catholicis, quas dicunt, epistolis, et specialiter de epistola Jacobi ejusque
auctore, una cum interpretatione quorundam capitulis primi commatum spectaminis
loco ad calcem adjecta. Diss. inaug. Borøe 1813. 4to.

Tvende Taler, holdne paa Reformationssfestens 1ste og 3die Dag 1817 i Sorøe Kirke. Kbh. 1818.

Sørgetale over dødsfald Kong Frederik den Sjette, holden i Sorøe Kirke paa Sørgefesten d. 16de Januar 1840. Kbh. 1840.

3 »Minerva« (Tale holden i Sorøe Kirke ved en af Stuespiller Knudsen given Concert, 1801. IV. 56—62).

3 »Bidenstabelige Forhandlinger ved Sjællands Stifts Landemøde« (Oversættelse af Jacobs Brev med en Forerindring, II. 234—58. (Æ. T. 1819, S. 244—46); Kan det efter Jesu og hans Apostlers Lære antages, at der gives flere tillabelige, for Gud og Samvittighedens Domstol gylbige, Aarsager til Egte- Rabs Skismisse, end den Kristus, Matth. 5, 32 og 19, 9 anfører, eller er dette den eneste? III. 132—71. (Æ. T. 1819, S. 277—80).

Reduden flere trykte Lejlighedstaler, samt enkelte Digte (f. Ex. i Anledning af Fødselsdage).

Sommer (Mogens), f. d. 18de Novbr. 1791 paa Bornholm, i Næro, Søn af Hans Andersen Holm, Skipper og Rjsbmand sld., og Christine Sommer (Søster til ovenansførte Dr. M. Sommer); uød i 3 Aar privat Underviisning af Forskjellige; blev i Maj 1810 indsat som Discipel i Røstilde Skole, og derfra dimitteret til Universitetet 1812; tog 1813 og 1814 den philologisk-philosophiske Examen; udnævntes d. 6te Decbr. 1818 til Adjunct ved den lærde Skole i Rønne, ved hvilken han tillige var Kasseler og Regnskabsfører; blev d. 28de Decbr. 1846, efter Anføgning, i Aaade og med Pension entlediget. — * 1° 1822 Karen Sophie Sonne (f. 1804), en Datter af Uhrmager og Lieutenant Niels Sonne i Rønne og Margrethe Sophie f. Arboe. — (Jvfr. Hundrup's Skole-Tale- der 1845, S. 66).

Afstedtale til Rønne lærde Skoles Candidater ved Føstideligheden efter en offentlig Examen, indf. i »Indbydelses-Skrift til den offentlige Examen i Rønne lærde Skole 1840«, S. 7—19. (Æ. f. R. o. R. V. 436).

Forskjellige Bidrag til »Bornholms Avertissements Tidende«. — (Tilbedels efter Reddelesse).

Sommer (Morten), f. d. 26de August 1768 i Lynge-Ejeds Præstegaard, i Lynge, Finmarkens Amt, hvor hans Fader Andreas Sommer var Missionair; blev Student ved privat Dimission fra Bergen i Foraaret 1787; ansattes 1798 som Lærer for Arveprinds Frederiks Døtre og

1801 hos Prinds Ferdinand; erholdt d. 8de Juli 1810 Titel af Professor (med Rang efter Rangfrdn. 6. Kl. Nr. 13). † 7de Juli 1832. —
 * Elise Catrine Bruns († 2de 1846).

Italiensk Grammatik for Begyndere, oversat efter G. B. Müllers 1ste Original og forøget med Tillæg efter Jagemans Sprogkære. Kbh. 1801. (R. E. 1801, Nr. 30). — Italiensk Læsebog for Begyndere. ibid. 1804. (R. E. 1804, Nr. 11; jvfr. Kbhpost. 1831, S. 39). Begge udkom samlede i svensk Oversættelse med Tillæg, under Titel: *Italiensk Ordbok, Läsbok och Språklära*. Stockholm, 1819. 8:o. (rec. Alm. Journalen 1819, Nr. 262). 2det Dyl. udg. Tit.: *Italiensk Läsbok*, med dertill hörande Ordbok och Språklära, af Müller och Sommer. Öfvers. af G. Scheutz. Uppl. 2. Stockholm, 1833. 12:o.

Var i nogle Aar Medarbejder i Ugebladet „Vorgerverneen“.

Sommer (N.), Candidat (?).

Om det danske Sprogs Behandling, i „Politikvennen“ 1830, Nr. 1248. (jvfr. Berl. Tid. 1839, Nr. 287).

Sommer (N. N.).

Regnebog for Almueskoler. Kbh. 1820. (Pædagog. Maanedstid. 1822, S. 91).

Sommer (Niels Valæmon), Cand. S. S. Ministerii; see Ludvig Christian Knap.

Sommerfeldt (Hans Olfert Christian), f. d. 5te Marts 1804 i Kjøbenhavn, eneste Søn af Commandeur, Capitain Søren Simeesen Sommerfeldt (f. 1771 i Randers, † 1827) og Karen Elisabeth Sophia f. Hammond (f. 2de 1781, en Datter af Præsten til Rastebød i Smaalehnene i Norge, Hans Hammond og Anna Sophia Mangor); kom 1811 i Efterslægtsselskabets Realskole, hvorfra han siden gik over til Metropolitanskolen, og dimitteredes til Universitetet 1821; var Volontair ved Frederiks Hospitals medicinske og chirurgiske Afdeling; underkastede sig i Efteraaret 1826 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.) og i Foraaret 1828 medicinsk Examen ved Universitetet (Laud.); blev i samme Efteraar Skibechirurg paa den kgl. Drabsbrig St. Croix paa et Togt til Vestindien i dette og det følgende Aar; var efter Hjemkomsten Candidat paa den kgl. Højskolestiftelse til Februar 1830, da han ansattes som Underchirurg ved Sø-Statens 1ste Division; fik d. 4de April f. A. Reserverchirurgs Charakter, og udnævntes d. 17de Novbr. 1833 til Reserverchirurg ved samme Division; disputerede d. 14de Juli 1836 for Baccentsgraden og d. 18de October f. A. for Doctorgraden i Medicinen; blev d. 24de December 1837 karakteriseret Divisionschirurg; erholdt d. 31ste December 1842 Anciennitet som Overlæge fra 1ste Juli f. A.; udnævntes d. 18de April 1846 til Overlæge ved Sø-Statens 2den Division, med Function som 2den Overlæge ved Sø-Statens Hospital; fik

24. Maj 1847 Rang med Capitainlieutenant i Sø-Staten. Var Bibliothekar ved det Classenske Literatursejlskabs og det chirurgiske Academies Bibliotek (s. Selmers Aarb. f. 1843, S. 39). — * 24 1842 Albertine Charlotte Alberti, en Datter af Hof-Landlæge, Professor Albert de Rautt de Ramsfaut de Tortonval, kaldet Alberti. — (Autobiographi i Universitetets Acta Solennia ved Reformationensjubelfesten 1836, p. 74; jvfr. Cassisens Medicin. Skriftstellers-Lex. XXXII. S. 365—66).

De hydrocephalo acuto particula I.—II. (pro Licent. et gradu Doct.). Hauniae, 1836. (Zeitschr. f. Med. VI. 1837, Septbr. S. 131, af E. Otto: Sachs Jahrb. d. Wiss. d. Heilkd. 1838, Ibl. 2. S. 127; Med. chir. Zeit. Ergbb. 41. 1838, No. 1040, S. 111—12; Schmitt Jahrb. d. Med. XXII. 1839, Juni, S. 355—56, af Koefsch).

Ende Epydomstilfælde (i Ubtog), i „Bibl. f. Læger“ XL. (N. R. Bd. 10.), S. 421. — Hues fremkaldt ved en i foran. ovale nedslukten Larmfluge, i „Philatriens Forhandl.“ 1847, S. 9—10. — Compliceret Beenbrud med secundær arteriell Blødning, meddeelt af Sommerfeldt og F. B. Maaia, i „Hospitalss. Meddelelser, Litteratur for practisk Lægevidenskab“, Bd. 1. P. 1. 1848; — Meddelelser fra Societæts Hospital, i Bd. 2. P. 2. 1849. — Udsigt over de i Aaret 1846 paa Søetatens Hospital behandlede Syge, i Ugeskr. f. Læg. 2. R. Bd. 6. Nr. 4.; — Forskellige Dødsfald angaaende Lægeforholdene i den danske Krigsmarine, sid. Bd. X. 1849.

Sommerhjelms (Matthias Otto Leth), f. 1764 i Røding, Søn af Otto Matthias v. Sommerhjelms, Major ved Husarerne (adlet 2° 1764), og Anna de Leth (s. 24 1743, † 1804, en Datter af Generallieutenant, Ridder (Storkors) af Danebrog, Matthias v. Leth, til Sanderumgaard i Høen, og Catharine Hedevig v. Løvenhjelms); blev Student ved privat Dimission 1782; Candidat i Retsvidenskab d. 8de Febr. 1785 (Laud.); d. 19de Maj 1786 Procurator ved Kjøbenhavns Hof- og Stadsret samt alle Overs og Underretter i Danmark og Norge; d. 27de Novbr. 1789 Advokat i Over-Hofretten (1797 Stifts-Overretten) i Christiania; 1801 Generalauditeur for Norge; 1802 tillige Deputeret i det norske Commissariats-Collegium; d. 9. Jan. 1810 Amtmand over Smaalehnens Amt; d. 10de Januar f. A. tillige Medlem af den interimistiske Regjeringscommission for Norge (indtil dens Ophævelse 24 f. A.); d. 12. Jan. f. A. Conferenceraad; d. 28de Januar 1812 Ridder af Danebrog; 1814 Regjeringsraad og f. A. Statsraad; d. 28. April 1817 Commandeur af Nordstjerne-Ordenen; 1822 norsk Statsminister; d. 19. Juni 1823 Ridder af Seraphimer-Ordenen. † 15de Novbr. 1827 i Stockholm. Var Ejer af Lønb Sædegaard ved Frederiksborg i Smaalehnens Amt. — * 1. Friederikke Dorothea Sehestedt († 24 1799, i sit 35te Aar, paa Lønb). * 2. Henriette Hermine Fugleberg (s. 1778, † 1846 paa Lønb). — (Jvfr. „Dagen“ 1827, Nr. 291).

Efterretning om det aggerdruiske patriotiske Selskabs Tilstand. Christiania, 1798. 1 Ark 8.

Cophus, Dr. (Pseudonym); antages at være J. C. Bloch Suhf.

Samlede Noveller. I.—V. Bind. Kbh. 1838—41. Særskilt: I. Tre Noveller af to Venner: Yebersvendene; Neuenborn; Den gamle Pundslægger. 1838. II. Døderen og Læterpigen. 1839. (Æ. f. L. o. R. V. 294—300, af P. M. Flemmer). III. Aqvareller. 1840. (Æ. f. L. o. R. V. 301—4, af P. M. Flemmer; Ribe Stifts Avis 1840, Nr. 10, 11). IV.—V. Kiørløberet. 1.—2. Deel. 1841. (Æ. f. L. o. R. V. 304—8, af P. M. Flemmer; Fædrel. II. 1841, Nr. 546; »Corfaren« 1841, Nr. 10). De to første Bind overf. paa Tydsk. 1840.

3 Høit's »Kommehibliothek for Noerflabslæsning« (Yebersvendene, original Fortælling, i II. 1832. S. 321—78; Neuenborn, original historisk Novelle, i VII. 1833. S. 129—96; begge optr. i »Samlede Noveller« I.).

3 »Portefeuilleen« (Det grønne Efel, Aqvarelle, 1839. II. S. 8—26).

Sorterup (Julius Benjamin*), f. d. 8de Februar 1815 i Hjortespring i Herlev Sogn ved Kbhvn.; blev i Decbr. 1824 indsat som Discipel i det v. Westenske Institut, og derfra dimitteret til Universitetet 1832; tog i April 1833 theologisk Attestats (Laud.); ansattes i Januar 1842 som Hjælpe lærer i Historie og Geographi ved Metropolitan skolen; foretog derefter fra Sommeren 1842 til Efteraaret 1843 med offentlig Understøttelse en videnskabelig Udenlandsrejse i Tydskland, Schweiz og Italien; udnævntes d. 29de Novbr. 1844 til Adjunct ved nævnte Skole, og blev d. 1ste Maj 1848 derfra i Naade entlediget. Var i flere Aar Assistent ved det kongl. Museum for nordiske Oldsager og Secretair ved den kongl. Commission for Oldsagers Opbevaring; blev d. 27de Aug. 1845 Archiv secretair og d. 27. Decbr. 1847 Archivar ved den danske Afdeling af det historisk-archæologiske Archiv under bemeldte Commission; d. 27de Juni 1848 Sognepræst for Langaa og Ørendrup i Høen. † 17de Februar 1849. — * ¹/₂ 1845 Anna Jeannette Caroline Nathalia Petersen (f. ¹/₁₀ 1826, Datter af Skibbygmestervend i Sv. Staten, Jacob Wilhelm Petersen og Sophie Kirstine f. Petersen). — (Jvfr. Metropolitan skolens Program for 1842, S. 58—59; Hundrup's Skole-Calendar 1845, S. 54; Berl. Tid. 1849, Nr. 51).

Fortegnelse over Generalmajor v. Krobbers Mynt- og Medaille-Samling. 1.—2. Afdeling. Kbh. 1841. (»Dagen« 1841, Nr. 120).

Kort Udsigt over Museet for nordiske Oldsager, til Veiledning for de Besøgende. Kbh. 1846. 78 S. 12.

Kurze Uebersicht der Alterthümer aus dem heidnischen Zeitalter im Kopenhagener Museum für Nordische Alterthümer. Als Begleiter für Besuchende. A. d. Dän. Kopenh. 1846. 66 S. 12.

3 »Annaler for Nordisk Oldkyndighed« (Bjærne Kirke ved Sorø, 1840—41, S. 102—37 (jvfr. Tab. VIII og X); Udsigt over Urner, Gravlar og jordbundne Kar fra Nordens Pædenold. Paa Oldsag-Comiteens Begne, 1844—45, S. 317—69 (jvfr. Tab. IV—XII). — Desuden flere mindre Afhandlinger og Deltagelse i dette Tidsskrift).

* Dørrer ikke til den udbredte Sorterupske Slægt.

Redugiver af Ugebladet „Borgervennen“. (Dertil leverede han: Om Danmark i Oldtiden, i Aarg. 1847, Nr. 4—11, og i Aarg. 1848, Nr. 1—12).

Spandet (Niels Røller), f. d. 17de Febr. 1788 paa Als under Aarhus Stift, hvor hans Fader Niels Laurig Spandet var Sognepræst (1787); dimitteret fra Horsens Skole 1807; udnævnt d. 27de Maj 1809 til Alumnus paa Ballensdørf's Collegium; underkastede sig i Juni 1811 den latinsk-juridiske Embedsexamens theoretiske og praktiske Prøve med Udmærkelse (s. Selmers Afad. Tid. I. S. 51, Noten); blev d. 6te Decbr. 1815 Undercancellist i det danske Cancelli; d. 10de Febr. 1819 Cancellisecretair; d. 27de October s. A. Cancellist; fungerede i et Par Aar som Assessor i Kjøbenhavns Politiret; blev d. 14de Juli 1820 Assessor i Landsoversamt Hof- og Stadsretten; d. 23de Novbr. 1831 tillige Kongens Foged i Kbhvn. (indtil d. 1ste Juli 1845), og s. D. virkelig Justitsraad; d. 28de Juni 1840 virkelig Etatsraad. — * Johanne Ipsen. — (3fr. „Almuevennen“ VIII. Nr. 65).

Forslag til Forandring i Justits- og Politisæsenets Organisation i Kjøbenhavn, i Ugekriftet „Fædrelandet“ Bd. IV. 1838. Nr. 181, S. 625—36. (jvfr. sfb. S. 705—12, 743—44; Kbhpost. 1838, Nr. 114, 15, 18).

Adressercontoirets Søg mod Kongens Foged, i „Kjøbenhavnsposten“ 1840, Nr. 22. — Bør de, der ikke ere indtegnede som Bølgere, udelukkes fra at fremme ved den samlede Afstemning? i Berl. Tid. 1848, Nr. 243.

En Erklæring, indf. i J. E. Lindbergs „Bedømmelse af den kongl. Lands-Overrets, samt Hof- og Stads-Rets Kjendelse og Dom i Sagen P. N. Clausen ctr. R. J. S. Grundtvig“, 1826, S. 6—8. (jvfr. Collegial-Tid. 1827, S. 7; Worms Breve til R. Røller, i R. theol. Bibl. XIX. S. 269—70).

Sparrevogn (Anders Christian), Uhrmager; erholdt d. 28de Januar 1813 Danebrogsmandenes Hædersstegn. † 1ste Aug. 1820.

Beskrivelse over et Metal-Thermometer, i „Efterretninger fra Selskabet for indenlandsk Kunstvid“, Bd. I. S. 361—67.

Spendrup (Peter) var Candidat i Theologien, siden Destillateur i Kjøbenhavn; erholdt det kongl. Danske Videnskabernes Selskabs Guldmedaille for Opfindelsen af et saakaldet Alcoholometer. † 1828. (s. J. E. Olsen: Ewalds Liv og Forholde 1774—77, S. 86—99).

Beskrivelse over et Alcoholometer eller en nyere Brændeviinsprøver, belønnet med Vidensk. Selsk. Guldmedaille. Kbh. 1809. (ogsaa indf. i Efterretn. fra Selsk. for intern. Kunstvid I. S. 266—99; jvfr. Vid. Selsk. Beskjæftigelse s. 1809—10, S. 5).

Spengler (Johan Conrad), f. d. 22de Juli 1767 i Kjøbenhavn, næstældste Søn af daværende Hof-Konstbrejer, siden (1771) Forvalter ved Konstkammeret, Lorenz Spengler (s. 2° 1720 i Schaffhausen i Schweiz, † 2° 1807 i Kbhvn., jvfr. „Jris og Hebe“ 1808, I. S. 148—92; Rosfod's Convers.-Lex. XXVII. S. 254—57; Allg. Hall. Litt. Zeit.

1808, Nr. 69; Kbhvns Skilderi 1829, Nr. 67, samt Ryerups Lit. Læ. S. 567—68), og Gertrud Sabine Trott († 1° 1789, en Datter af Skriver Trott ved Kbhvns Loldbod, og nedstammende paa modrene Side fra Schweiz); tiltraadte i August 1787 en Udenlandsrejse igjennem Lydsland, Holland, Schweiz, Italien (i Selskab med Cand. juris A. G. Møller, siden Conferenceraad og Højesterets-Assessor, og J. D. L. Manthey, siden Conferenceraad og Ordenskapitels-Secretair), Frankrige og England (i Selskab med daværende Kammerherre, siden Overhofmarschal og Overkammerherre A. W. Hauch); erholdt d. 10de Juli 1789 Expectance paa sin Faders Post, og kom tilbage i August 1790; besøgte i Sommeren 1803 Berlin, Dresden og Wien; blev 1808 Konstkammerforvalter; d. 11te Juni 1817 Medlem af det Kongl. Danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog; d. 30te Maj 1825 Inspecteur ved det fgl. Konstmuseum og den fgl. Malerisamling; d. 2den Decbr. f. A. virkelig Justitsraad; d. 1ste August 1829 Rieber af Danebrog; fik d. 6te Maj 1837 Prædicat af Directeur for det kongl. Konstmuseum og Billedgalleri, og udnævntes f. D. til Etatsraad. † 1ste Marts 1839, ugift, i Kbhvn. — (Nekrolog, af Louis Mourier, i „Genealog. og biogr. Archiv“, B. 1. S. 292—314; jvfr. „Tids og Hebe“ 1808, I. S. 169; Kbhvns Skilderi 1829, S. 1065; Moltbechs Nord. Tidsskr. I. 90; Kbhvpost. 1839, Nr. 75).

Kort Udsigt over den Spengleriske Malerisamling. Kbh. 1809.

Artistiske Efterretninger, som Bidrag til Danst Kunsthistorie. Kbh. 1818. (V. T. 1819, S. 27—31; Gøtt. A. 1819, S. 1832).

Catalog over det Kongelige Billedgallerie paa Christiansborg. Kbh. 1827. (med en Grundtegnning i Steenrpf). (V. T. 1827, Nr. 29, 30; Moltbechs Nord. Tidsskr. I. S. 490—92; „Dagen“ 1827, Nr. 160, 75; Kbhvns Iyde. Post 1827, Nr. 48).

3 „Nye Danske Magazin“ (Marcus Tuschers Levnetsbeskrivelse, IV. 145—52; En Revers udstædt af Robberskifter Simon de Pas til Kong Christian IV., meddeelt i V. 237).

Medudgiver af: *De kongelige Billedgallerier paa Slottene Christiansborg, i Kjøbenhavn, Fredensborg og Frederiksborg i Sjælland, i Steentryk. I.—VII. Hefte. Kbh. 1831—36, st. Folio.*

Speyer (Carl Ludvig, forhen Michael Lazarus); f. d. 22de Maj 1798 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Lazarus Michael Speyer († 7 1817 i sit 47de Aar) var Commissionair og gift med Bolette Rothensborg. Han besøgte i flere Aar det af Bing og Kalisch bestyrede Institut, hvorfra han, 13 Aar gammel, gik over til den Kjøbenhavnske Borgerdydsstole, og dimitteredes derfra til Universitetet 1815; blev 1817 Volontair ved Frederiks-Hospitals medicinske Afdeling; tog i Juni 1822 medicinsk Embedsexamen (Laud.); blev f. A. medicinsk Candidat ved Frederiks-Hospital, og var

i 1/2 Aar Candidat paa Højskolestiftelsen; nedsatte sig 1825 som privat Practicus i Ringkjøbing, hvor han siden tillige blev Læge ved Amtssygehuset, disputerede d. 6te Novbr. 1828 for Licentiatgraden i Medicinen; udnævntes d. 29de Octbr. 1842 til Stiftsphysicus i Aalborg. — * Sara Mathan (f. 1/2 1806 i Rbhvn). — (Autobiographi i Solennia Academica i Anledning af Formølingsfesten 1828, p. 32—33; jvfr. Callisens Medicin. Skriftstellers-Lex. XVIII. S. 251—52).

Toxicologia acidi nitrici. Diss. inaug. particula prior. (pro Licent.). Hafniae 1828. (Bibl. f. Læg. X. 113—14, af E. Otto; M. f. L. I. 94, af R. E. Møhl).

Et nysødt Barn med usædvanlig stor Leber og Mave, fuldkommen udslettet Toldsfingertarm m. m. iagttaget, i »Bibl. f. Læger« XXXVIII. (N. R. Bd. 8.), S. 106—7.

Uddrag af hans Medicinalberetninger til det kongl. Sundhedscollegium, indf. i »Supplementbind til »Bibliothek for Læger« for 1843 o. flgg.

Spies (Wilhelm), f. d. 1. Aug. 1770 i Drenvad ved Haderslev, Søn af Jørgen Wilhelm Spies og Magdalene Pedersdatter; underkastede sig i Foraaret 1795 den dansk-juridiske Examen's theoretiske og praktiske Prøve, begge med bedste Character; blev d. 9de Novbr. 1798 Over- og Underrets-Procurator i Ribe Stift; d. 18de Octbr. 1805 Pysfoged i Beile; d. 25de Septbr. 1809 Herredsfoged og Striver i Rjær og Hvetbo Herreder i Aalborg Stift; d. 16de Octbr. 1818 virkelig Cancelliraad; d. 9de Juni 1827 By- og Raadstuestriver i Helsingør; d. 29de Octbr. 1839, efter Ansøgning, i Naabe og med Pension entlediget (fra 1ste Januar 1840 at regne). † 21de Marts 1840 i Helsingør. — * **Cecilia Christiane Klingberg** (f. 1779), en Datter af Tolds- og Consumtions-Kasserer i Beile, Rasmus Friis Klingberg (f. 1738, † 1/2 1810) og Christiane Magdalene f. Hindsberg (f. 1746, † 1/2 1802).

Kort Anvisning til Tobaks-Plantning. Aalborg, 1811. (jvfr. Krarups Søndags Aftens-Læsning 1809, Nr. 21; Handelsk. 1810, Nr. 72; Thaarups Statistisk I. S. 83).

Spiliid (Laurig Martin), f. d. 17. Octbr. 1770 i Rjøbenhavn, en Søn af Rentestriveren for det Thronhjemske Comptoir under Rentekammeret, Justitsraad Jørgen Spiliid (f. 1741, † 1/2 1814) og Marie f. Dohnsørg; blev Student ved privat Dimission i Efteraaret 1788; 1790 Copist og siden Fuldmægtig i Rentekammeret; 1802 Amtsforvalter for Aalborg Amt; 1807 entlediget. † 28de Febr. 1824 i Aalborg. — * 1/2 1797 (i Rbhvn.) Anne Sophie Bruun.

Roget til Eftertanke i Anledning af Tømmersvendenes Fordring. Rbh. 1794. (jvfr. Krit. o. Antikr. 1794, Nr. 32; Process og Dom ubi Sagen imellem Alumni Collegii Regii og Spiliid. Rbh. 1794).

Spönned (Wilhelm Carl Eypingen, Greve af), f. d. 16de Februar 1815 i Ringkjøbing, ældste Søn af Kammerherre, Stiftamtmand

i Ribe, Marius Sabinus Wilhelm, Greve af Sponned, Stortroer af Danebrog og Danebrogsmænd (f. 1787), og Susanne Christine f. Trojel (f. 1792, yngste Datter af kongelig Godsinspector i Odsherred, Frands Wilhelm Trojel og Christine Margrethe f. Hansen). Blev Student i Sors 1832; tog sammefæds den philosophiske Examen; underfaste sig i Efteraaret 1836 den juridiske Embedsexamens theoretiske, og i Foraaret 1837 sammes praktiske Prove, begge med Charakteren Laud.; udnævntes d. 4de April 1837 til Kammerjunker; 1838 til Aufcultant i General-Toldkammer og Commerce-Collegiet; foretog en Rejse i Udlandet, navnlig i Frankrige, hvor han i Paris studerede Statsøkonomi; blev 1840 constitueret som Kammersecretair for General-Toldkammerets danske-Afdeling; d. 31te Decbr. f. A. udnævnt til Kammersecretair og Committeret for 1ste Section i samme Collegium; d. 18de Septbr. 1843 Ridder af Danebrog; d. 29de Decbr. f. A. Deputeret og Chef for 1ste Section i bemeldte Collegium; d. 22de Februar 1844 Medlem af Commissionen for det statistiske Tabelværk; d. 18de Septbr. 1846 Kammerherre; var, ifølge kgl. Udnævnelse (af 1848 og 1849 f. A.), kongelig Commissarius ved Østifternes og Nørrejylland's Provindsstænders Forsamlinger 1848, blev d. 7de Juli f. A. udnævnt til Commandeur af Danebrog; d. 23de Juli f. A. Overbestyrer af Quarantaine-Væsenet under Handelsministeriet; d. 12te Octbr. f. A. kongelig valgt Medlem af Rigsforsamlingen; d. 16de Novbr. f. A. Finants-Minister. — * 1841 Antoinette Sigfriede v. Lowjow (f. 1818).

Om Toldvæsen i Almindelighed og det danske Toldvæsen i Særdeleshed. I.—II. Deel. Kbhvn. 1840. (Bærel. I. 1840, Nr. 188, 89, 90, 91, af A. S. Bergsøe; Handelsl. 1840, Nr. 40; "Dagen" f. A. Nr. 134; "Den Kristne" f. A. S. 238—39). 1ste Deel paa Svenskt: Om Tullvæsendet i allmänhet. Öfvers. af C. A. B.—n. (o: Adv.-Rådet Boreman). Stockholm, 1843. 8:o. ("Åfton-bladet" 1843, 29de Juli).

Taler i Østifternes Stænders-Tidende 1848, S. 4—6, 176—77, og i Nørrejylland's Stænders-Tidende f. A.

Medudgiver af: Statistisk Tabelværk, VIII.—XV. Hefte. Kbh. 1845—47. Trærfol.

Sporon (Poul Egede), f. d. 30te August 1795 i Birum, Lyngby Sogn, ved Kjøbenhavn, eneste Søn af Etatsraad og Højesterets-Ræssor Frederik Gottlieb Sporon (f. 1749 i Rjøge, † 1811; anf. i Myerups Lit. Lex. S. 571) og Karen Egede (f. 1754, † 1799, en Datter af Biskop Poul Egede og Marie Kirstine Thesstrup). Dimitteret fra det Schouboeske Institut blev han Student 1811; erholdt Udmærkelse i første Klasse ved Examen Artium og Universitetets Solvmedaille;

blev indkaldt ved anden Examen i det paafølgende Aar; underkastede sig 1815 den juridiske Embedsexamens theoretiske og praktiske Prøve, begge med Udmærkelse (s. Selmers Akad. Tid. I. S. 51); blev, efter nogen Tids Prøve, d. 15de Januar 1817 udnævnt til Procurator ved alle Overretterne; d. 11te Juni 1819 Advocat i Højesteret; d. 1ste Novbr. 1828 virkelig Justitsraad; d. 5te Septbr. 1830 Søkrigsprocureur (indtil d. 4de Decbr. 1833); 1834 Bankrepræsentant og 1836 Formand i Bankrepræsentationen (indtil 1837); d. 28de Octbr. 1836 virkelig Etatsraad; d. 15de Decbr. 1838 Kammer-Advocat (fra 1ste Jan. 1839); d. 23de Juni 1840 Ridder af Danebrog; d. 18de Septbr. 1846 benaadet med Dannebrogsmændenes Hæderstegn. — * 17 1819 Søster Anna Christiane Brorson (f. 2° 1798, † 1/2 1845), Datter af Conferenceraad, Højesterets-Assessor og Profesfor Christian Vagger Brorson og Sophie Charlotte f. Cortsen. — (Vofr. Døts „Materialier“, Nr. 59).

Declamation ved Højesterets Aabning den 4de Marts 1830, i „Jurid. Tidsskrift“ Bd. XVIII. 1831. S. 1—5.

Beretning om Forhandlingerne i den forenede Nationalbankbeskyttelses Forsamlinger, i Collegial-Tid. 1836, Nr. 4°; 1837, Nr. 1, 16, 28, 44, 55.

Staal (Jens), f. d. 7. Aug. 1800 i Fredericia, hvor hans Fader, Justitsraad Niels Staal, var Sold- og Consumtions-Kassierer og gift med Anna Marie Bruun († 27 1843, i sit 77de Aar, i Fredericia); studerede Lægevidenskab og blev ansat som Compagnichirurg ved Livgarden (føds); tog i Foraaret 1826 Examen ved det chirurgiske Academi (2den Char.); erholdt d. 23de Maj f. A. Bataillonschirurgs Charakter; blev d. 31te Marts 1827 Escadronschirurg (1/2 1842 Underlæge) ved det Sjællandske Landfeneer-Regiment (nu det 4de Dragon-Regiment); 1848 constitueret Overlæge ved 11te Linie-Infanteri-Bataillon; d. 29de Decbr. f. A. Ridder af Danebrog (med Anciennitet fra d. 13de Septbr. f. A.). — * Caroline Dorothea Ulrikke Wellmann (f. 1/2 1806, Datter af Medlemmer B. i Kbhvn.). — (Vofr. Callisens Lex. XVIII. S. 284).

3 „Bibliothek for Læger“ (Cancer aquaticus, Nomma, helbrede ved Chloroform og styrkende Midler, XIX. 40—45; Nogle praktiske Jagttagelser, XXXII. (N. N. Bd. 2) S. 142—46; Et Tilfælde af Intussusceptio intestinorum, lagt ved Belladonna-Lavement, XL. (N. N. Bd. 10.) S. 213—14).

Stabell (Johan Henrik), Søn af Landstings-Advocat Stabell; f. d. 27de Januar 1781 i Viborg; dimitteret til Universitetet fra sin Fødebyes Skole i Efteraaret 1798; afslørede i October 1802 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev Lærer (Hører), og d. 5te Sept. 1806 Adjunct ved Viborg Cathedralskole; d. 11te Juni 1813 Sognepræst til Binding og Bind i Ribe Stift; d. 28de Maj 1819 til

Hinge og Binderslev i Aarhus Stift; d. 12te Januar 1827 tillige Provst for Lysgaard, Hids og Houlberg Herreder (og derfra, efter Ansøgning, i Raade entlediget d. 20de Febr. 1829); d. 17de Juni 1841 Sognepræst til Ormslev og Roldt i Aarhus Stift. † 25de Octbr. 1846. — * († 1808?) Karen Sørensdatter Kjærseu (f. 1790 i Christianssand).

3 „Landoeconom. Tidender- (Noget i Anledning af de ~~nyeste~~ Anmeldelser om Jidsvaader, især paa Landet, og paa eenlige Steder, i Bd. VII. S. 373—77).

3 „Nye landoeconom. Tidender- (Noget om Capitelstarten, i Bd. VI. S. 78—88).

3 Anledning af Kammerherre P. S. Jøns's Død, i Aarhus Stifts-Tidende 1824, Nr. 116.

Stabell (Johan Henrik), f. 1802, Søn af nedenangførte Justitsraad Nic. Franc. Stabell og Marie f. Wildt; deponerede fra Slagelse Skole 1820; tiltraadte i Efteraaret 1821 en Rejse gennem Tydskland og det sydlige Frankrige til Grækenland, for at deeltage i Befrielseskrigen; besøgte siden Constantinopel, og kom tilbage til Kjøbenhavn i Foraaret 1823; var derefter Højskolelærer i Jylland, og blev 1826 ansat som Escadronschirurg ved det iyrste Regiment lette Dragoner i Randers; opholdt sig siden i Kjøbenhavn. † 1836.

Hændelser paa en Rejse til Morea og Constantinopel. Kbh. 1824 (1823). („Dagen“ 1823, Nr. 231; „Aftenbl.“ 1823, Nr. 40, af R. E. Rahbet; Revue encyclop. 1826, Janv., af P. A. Peiberg; New monthly Magazine, April 1826; Bl. K. liter. Unterhalt. 1826, August). Paa Tydsk: Schicksale eines dänischen Philhellenen. Leipzig 1824. (o. m. T.: Das Echo aus den Salen europäischer Höfer und vornehmer Zirkel. 1824. 26 Stüd oder 68ste Samml. der Ameise).

Paven og Lafayette den Anden, eller Djævelsfeiden; en comist Krønike i fem Sange, efter P. v. B's belgiske Original-Manuskript omarbejdet, localiseret og udgivet. Kbhvn. 1832. (Allern. Skilderi af Kbhvn. 1832, Nr. 42. — Et Fragment af dette Digt stod iforvejen i Kbhvnsposten 1830, Nr. 257).

Redacteur af: Allernyeste Skilderi af Kjøbenhavn. Aarg. 1835 og 1836, Nr. 1—30 (1ste Jan.—12te April). Kbh. 4to.

Bidrag i Bladet „Aaketten“, redigeret af M. Winther.

Stabell (Nicolaus Franciscus), f. d. 28de Juni 1776 i Randers, hvor hans Fader, Cancelliraad Johan Henrik Stabell, da var Postmester, siden († 1780) tillige Raadmand sidd., samt Herredsskriver i Støvring og Nørhald Herreder († 1819); blev Student ved privat Dimission i Foraaret 1795; underkastede sig i Octbr. f. A. og i April 1796 den philologisk-philosophiske Examen, og i Foraaret 1801 den dansk-juridiske Examens theoretiske og praktiske Prøve (begge med bedste Charakter); blev

d. 29de Juli 1806 Procurator i Sjællands Stift, Højesteret og Hof- og Stadsretten undtagen; d. 10de Juli 1810 By- og Raadshæftskriver, og d. 4de August 1814 tillige Byfoged i Slagelse; d. 21. Apr. 1820 virkelig Cancelliraad; d. 28. Novbr. 1821 Byfoged og Byskriver i Middelfart samt Herredsfoged og Herredsskriver i Bends Herred; d. 22de Maj 1826 virkelig Justitsraad. † 16de Decbr. 1832. — * 1. Marie Wildt († i Slagelse). * 2. Augusta Christence Schaarup (nu Conventualinde i det Hørbøste Enkefrue-Kloster i Ålbhøn.). — (Jofr. Hyens Stifts-Avis 1832, Nr. 213; 1833, Nr. 145; „Dagpr.“ 1833, Nr. 217).

Tale holden den første Februar 1826 i Anledning af Hs. Majestæt vor aller-naadigste Konges Hedselsdag og den i Middelfart Kjøbstad eksport nye Raadshæftbygningens Indvielse. Odense 1826. (Udg., „Forfatteren uafvidende, som Manuskript-“). (Jofr. Hyens Stifts-Avis 1826, Nr. 20).

Adskillige Bidrag, meest om Besøvenet, i „Kjøbenhavnsposten“. Enkelte trykte Lejlighedsbidrag. — (Lidende efter Meddelelse).

Stadfeldt (Enæbiørn Aageirsen), f. d. 29de Septbr. 1753 paa Gaarden Ns i Enælsbøns-Byffel under Jølands Besteramt, Søn af Aageir Jónsson, Præst til Stab i Strengimæssjorð samt Provst i Strands-Byffel († 1779), og Kristin Bergsveinsdóttir (hvis Fader Bergsvein Þaskidaeson var Præst til Grunarfólk); besøgte i 4 Aar Skole holt Latinske og blev Student ved Kjøbenhavns Universitet 1775; absolverede d. 31te Marts 1781 den latinsk-juridiske Embedsexamen (Laud.); var i 3½ Aar Volontair i Rentekammeret; blev d. 13. Aug. 1784 Herredsfoged og Skriver i Middelfart og Sønderlyng Herreder i Viborg Amt; d. 8de Juli 1791 Byfoged i Randers, Herredsfoged og Skriver i Sønderhald, Østerlilleberg og Ronges Herreder, samt Virke-dommer ved Holbekgaards Birk; d. 20de Maj 1796 tillige Raadmand i Randers; d. 19de Maj 1801 Doctor juris i Göttingen; afgik som Byfoged og Raadmand d. 7de Decbr. 1804, da han blev Borgemeester i Randers; udnævntes d. 25de April 1809 til virkelig Justitsraad; blev d. 2den Juni 1813 Medlem af det Kgl. Danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog; d. 13de Octbr. 1819, efter Ansøgning, i Raade og med Pension entlediget som Borgemeester, Herredsfoged og Herredsskriver, og d. 7. Febr. 1821 som Virke-dommer ved Holbekgaards Birk; var siden 1815 constitueret, og fra d. 13. Octbr. 1819 indtil d. 1ste Juni 1831 virkelig Virke-dommer og Skriver ved Gammel-Estrups Birk under Randers Amt. † 23de November 1840 i Randers. — * 1. 3p 1785, i Ålbhøn., Mette Christine Fischer. * 2. 1789 Cecilie Margrethe Bay (f. 1766, † 1p 1832, en Datter af Kjøbmand Anders Sørensen Bay og Birgitte Nielsdatter Kerketerp, i Randers). — (Nefros Teg i „Søndagen“ 1840, Nr. 47).

De officio *judicium inferiorum* in Dania. Diss. inaug. Haun. 1801. 4to. (L. E. 1807, Nr. 8, af P. P. Graah). — Chorographisk og oekonomisk Beskrivelse over Randers Kistebæd i Nørre Jylland. Kbh. 1804. 4to, med 2 Kobb. (L. E. 1804, Nr. 20, af R. Agerup; jvfr. Begtrup om Agerdyrtningen VI. S. 131—40; Vadens hist. Bibl. S. 183—84).

Staffeldt (Adolph Wilhelm Schack von), Søn af Major i dansk Tjeneste Agatus Ludvig Staffeldt, er fød d. 23de Marts 1769 i Garb i Pommern; optoges i Juli 1778 paa Landcadet-Academiet som „Kost- eller Reformé-Cadet“, hvorfra han afgik i Decbr. 1786 som Jæger i Prinds Frederiks Regiment; sattes à la suite og rejste i Septbr. 1791 til Göttingen, hvor han 2½ Aar studerede Lovkyndighed og Archæologi; tiltraadte i de sidste Dage af 1795 en Rejse gjennem Tydskland, Italien, Schweiz, Frankrige og Holland, hvorfra han henimod Slutningen af 1800 vendte tilbage; blev medio 1801 Assessor i Deconomie og Commerces-Collegiet; f. A. Kammerjunker; fik 1802 Affæd som Premier-lieutenant à la suite ved Arveprindsens Regiment; blev i Octbr. 1807 interimsist og i April 1803 fast ansat som opvartende Kammerjunker hos H. M. Dronning Maria; i Begyndelsen af 1810 Amtmand i Esbø Amt; d. 8. Juli f. A. Kammerherre; 1813 Amtmand over Gottorf Amt; fra d. 2. Marts 1814 til 1824 tillige Overdirector for Staten i Slesvig; i Decbr. 1823 Medlem af det Kongl. Oldenborgske Bættens og Bitterhets-Samfund; d. 16. Maj 1824 Ridder af Danebroge. † 16de December 1826 i Slesvig. — (København. 1791, Nr. 38, S. 605; 1792, Nr. 30, S. 478; 1801, Nr. 22; 1802, Nr. 3—4; 1810, Nr. 28; Dansk Literaturtidsende 1811, Nr. 21 og 25; 1835, Nr. 16, S. 245—246 (af Wilster); „Minerva“, April 1801, S. 103; „Dagen“ 1804, 9. April; 1826, Nr. 307; Zeitung. f. die elegante Welt 1808, Nr. 131; 1809, Nr. 2; Rasemanns „Pantheon“, S. 324; Beiträge zu dem Gemeinnützigen, Unterhaltungsblatt 1812; Eichhorns Geschichte der Literatur, IV. Bd., 3. Abth., S. 1161 (af Brøndsted); „Athena“, udg. af Chr. Molbech, 1817, IX., S. 173; „Telegraphen“, udg. af J. C. Lange, 1825, S. 34; Neuer Nekrolog der Deutschen, 1826, II. S. 1078; 1827. I. S. XVIII.; Conversationsbladet 1826, 3. Aarg., 2. Dv., S. 64 (af R. H. C. Bloch); Kbhv. 1827, Nr. 2; Jægerens Blad 1827, Nr. 3, Sp. 31; Nr. 136; M. f. L. II. S. 13—15 (af Molbech); „Prometheus“, Febr. 1833, S. 161; (Fr. Barfods) poet. Læsebog, 1833—36, S. 532—35; Thorstens Lit. Hist., S. 153, 158; Holst's Dansk poet. Læsebog, S. XII.; Det's Archiv VII., S. 144; J. Kragh Høst's Erindr. S. 36, 150; Thies's Thorvaldsen, II., S. 57; Ersch u. Gruber Allg. Encyclop. 1ste Sect. XXIX., S. 96 (af Rudelbach); Deichmanns Digte, S. 262—268 og 273; Heibergs Flyv. Post 1827, Nr. 5

(af M. Winther); *Abhøns Etilderi* 1827, Nr. 2 (af Deichmann); H. E. Andersen „*Bignetter*“, 1832, S. 32; H. Raalund *Fabler og blandede Digte*, 1844, S. 7; Thaarups *fædrel. Nekrolog* f. 1821—28, S. 184—85; Døst's „*Materialier*“, Nr. 36, 54; Lübker's u. Schröders *Lex.* II., S. 575—76, 855; Molbergh's „*Analikter*“ H. 1. S. 20—54, H. 2. S. 82—119; „*Echad Etastfeldts Levnet i kort Omrids med udsørlige Bilag, fornemmelig af Digterens efterladte Haandskrifter*. Af K. L. Liebenberg“, I. D. 2. H.—II. Deel. *Abh.* 1846—47).

Om den Ting, kaldet *Austrufungen* o. s. v., og om andre Ting. (anonym). *Abhøn* 1789. (Kritik og Antikr. 5. H., Nr. 6, S. 91 og Registeri Ste H., S. 385; *Rigsbalerfælsens Hændelser*, 2. B., S. 43—44, Anm; *Lærde Efterret.* 1789, Nr. 44, S. 700).

Paa Arveprindsessens Død. Abh. 1791.

Digte. 1ste Bind. *Abh.* 1804.

Nye Digte. Kiel 1808. (F. T. 1811, Nr. 24—25; *Abhpost.* 1835, Nr. 171, S. 682).

Samlede Digte, tildeels forhen utrykte. For første Gang samlede og forsynede med Anmærkninger af K. L. Liebenberg. Forlagt af Samfundet til den danske Litteraturs Fremme. I.—II. Deel. *Abh.* 1843. (Fædrel. IV. 1843, Nr. 1186; J. f. R. c. R. 1843, II. S. 224—36, 257—71; *Heibergs Antefbl.* III. S. 25 fgg.; *Bert. Tid.* 1843, Nr. 79; „*Dansk Album*“ 1845, Nr. 26; *Polder's poet. Læsebog* 2den Udg., S. XV.).

Uddrag af hans haandskræve Beretning om hans Reise i Tydskland og Nord-Italien 1796—1800, i „*Echad Etastfeldts Levnet*“ af K. L. Liebenberg, I. S. 57—483, II. S. 3—368; Breve fra ham, i II. S. 371—447; Dramatiske og lyriske Fragmenter og Embrioner, *ibid.* S. 451—571.

J. N. P. S. Bloch's „Om Mortzini eller Pallini, eller documenteret Svar paa Pallinis Rejsedagbogereise“, *Abhøn* 1789, S. 45—49, findes en Erklæring af Echad Etastfeldt angaaende bemeldte Pallini (Echad Etastfeldts *Levnet*, I., S. 19—31; *Pallinis Untersuchung ob die Blochischen Zeugen glaubwürdig sind*, *Abh.* 1789); i „*Samleren*“, 3die halvde Aarg., S. 39; „*Til alle retfærdige Tydskere her i Landet*“, og S. 143; „*Bet. Kjendskab af Pallinis Untersuchung*“ (Echad Etastfeldts *Levnet*, I., S. 32—36).

Adskillige Digte, afspredte i „*Samleren*“, 1788, 1789, „*Minerva*“, 1792, 1793, 1804, 1805, „*Det danske Riggsbibliothek*“ 1794, „*Nordia*“ 1795, Poulsens „*Mytaar*“ gave for *Damer* 1796, 1801, 1802, 1803, 1804, 1805, 1806, „*Euphrosyne*“ 1796, „*Tilføeren*“ 1801, 1806, „*Jrid og Debe*“ 1801, 1802, 1803, 1804, „*Ei blot til Tydsk*“ 1802, 1803, *Drehlschlägers* „*Slofna*“ 1802, Poulsens „*Nyeste Samling af Selstadsange* for blandede *Selskaber*“ 1803, Bloch's „*Thronbjæmle Blandinger*“, 1804, *Estetisk Lyra* 1810, *Epikes* „*Rosenblade*“ 1818, *Yunges* „*Dana*“ 1820, *Bürgers* „*Göttinger Musfr-Almanach*“ 1793, „*Zeitung*“ „*elegante Welt*“, 1808, 1809, „*Eidura*“ 1823. (Se ogs. i *Lærde Efterret.* 1786, 1796, 1800, 1802, 1803, 1805, 1806, „*Ei blot til Tydsk*“ 1802, 1803, 1805, „*Nye Tid.* d. skønne Litteratur“, 39. Bd., 1793, T. 1—5).

Udendrettre tillegnet, ved K. L. Liebenberg, 2de Januar 1801; *Cantate*

opført ved den aarlige Præmie-Uddeling i det skovboesse Institut 1801; Krigsang for den danske Hær 1807; Danefang 1807. — *Camøens Død*, en dramatisk dikt efter S. Staffeldt af N—or, i »Boreas. Poetisk Kalender for år 1842. Udg. af ett ungt Sångförbund med bidrag af en äldre Skald«. Upsala 1841. (færf. lb. eod.). — (Webbeelt).

Staffeldt (Otto Diderich von), Ryksanförtes Søstendebarn; f. i Kjøbenhavn d. 7de Febr. 1764, Son af Gehejmerraad, Over-Stald-mester og Ridder (Storfor) af Danebroge, Wilhelm Ditlev Werner v. Staffeldt og Anna Sophia, Comtesse v. Schack (ældste Datter af Gehejmerraad Otto Diderich Greve af Schack, til Schackenberg, og Ernestine Margrethe v. Gabel); var Page ved Enkedronning Juliana Marias Hof; blev derefter Hofjunker, og 1782 Academiist i Sorø; kom derpaa til Kjøbenhavn og blev siden Kammerjunker; vandt 1793 Universitetets Guld-medaille for Besvarelsen af den Aaret iforvejen udsatte æsthetiske Priis-opgave: »Gives der nogen almindelig Æsthetik, eller har hver Nation sin egen, grundet i dens Nationalcharakter, Klima, Regjeringsform o. a. d. l.?» (s. Vadens Univers. Journ. I. S. 12—14); opholdt sig siden i Grönitz ved Neustadt; blev 1807 Amtmand over Travendahl, Reinfeld og Rethwisch Amter i Holsteen; d. 18de Novbr. 1806 Kammerherre. † 29de Decbr. 1828 paa Travendahl. — * Engelke Juliane Wigantine v. Holten (s. 1³ 1777), en Datter af Oberst Christian Ludvig v. Holten og Frederikke Sophie de Klauemann. — (Jvfr. Dø's »Materialier«, Nr. 32; Lübker's u. Schröder's Lex. II. S. 576—77; Rbhyposten 1829, S. 32).

Tale paa Kongens Fødselsdag 1784 [trykt tilligemed Prof. C. B. Steenstrup's Tale paa samme Dag. Sorø, 1784. 4to.]. (L. E. 1784, Nr. 20). — Erle-tiste Betænkninger ved Læsningen af Baggensens comissé Fortællinger. Rbh. 1785. (L. E. 1785, Nr. 25). — Den nordiske Jaire, eller Elseren ikke efter Noden. Et heroisk comissé Digt af en ung Adelsmand. ibid. eod. 30 S. 8. (L. E. 1785, Nr. 21). — Underviisning for Forfatteren af: »Endnu et Par Ord om Adels«, i Minerva for December 1790. ibid. 1791. 20 S. 8. (Krit. og Antikr. S. IX. 1791, Nr. 1, jvfr. Nr. 9 (af A. B. Hauch?); »Jris« 1791, II. 227—28; L. E. 1792, Nr. 25, af B. P. J. Abrahamson). — *Epître au peuple Danois à l'occasion du manifesto de la cour impériale de St. Petersbourg, relatif à l'invasion d'une armée Anglaise en Dannemarc au mois d'Août 1807.* Kiel, 1808.

Ueber die Bildungsfähigkeit der Deutschen Sprache zum Versbau. Vergleichung Deutscher Verse mit Französischen. Beobachtungen und Resultate. Hamburg, 1823. (Prov. Ber. 1823, IV. 86).

Ueber Traumbilder. Schleswig, 1824.

Den poetiske Kunst. Et Sidestykke til det bekendte Forargianste De Arte Poetica. Odense, 1826. 38 S. 8. (anm. af L. Baden i Conversationsbl. 3. Harg. Nr. 69—70 og i Dø's »Archiv« VII. 97—107).

3 »Minerva« (Afskille Digte, opregnede i Agerup's Register over »Minerva«).

3 Løbe's »Dramatiske Tillæg til Museum og Pertha« (Skridelse, 1789, Nr. 23 og 28).

3 „Iris og Hebe“ (Theaterfest i Anledning af Kongens og Kronprindsens Fødselsdage 1799, i Aarg. 1799, II. S. 214—221).

3 „Den danske Tilskuer“ (Et Brev til Nabbel, 1801, Nr. 43).

3 „Provincial-Berichter“ (Rechtsphilosophie, 1820, III. S. 312—23).

Stage (Johan Adolph Gottlieb), f. 1791 i Kjøbenhavn, Søn af Skibscapitain i det danske asiatiske Compagnies Tjeneste, Gottlieb Stage (f. 1766, † 1826) og Anne Volette f. Rose; underkastede sig i Efteraaret 1810 og i Foraaret 1811 den dansk-juridiske Examen theoretiske og praktiske Prøve, hiin med bedste, denne med næstbedste Charakter; blev d. 23de Januar 1811 Volontair og Skriver i Rentekammeret; d. 12te Novbr. f. A. Copiist ved Kjøbenhavns Politiret og Politiets øvrige Forretninger; d. 23de August 1815 i Naade entlediget; f. A. kongelig Skuespiller; 1823 tillige Regisseur; fik 1835 Prædicat af Instructeur. † 3die Octbr. 1845 i Kbhvn. — * Ulrica Augusta Roesfod (f. 1/2 1816, kongelig Skuespillerinde og Sangerinde 1836, afgik fra Theatret 2/2 1847), ældste Datter af Cancelliraad, Comptoirchef under Hof- og Stadsretten, Johannes Michael Roesfod og Frederikke Johanne f. Rosen.

Balérie, Comedie i 3 Acter af Scribe og Mélesville, overs. (i Theaterrepert. Nr. 106). Kbh. 1839.

Følgende Theaterspytter, oversatte af ham, ere opførte, men hidtil utrykte: Den Enalfomme eller De to Posskationer, Com. i 3 Acter af Picard, 1821; — Hvorfor? Efterspil i 1 A. af Anicet og Rodrop, 1833.

Etablist (Frederik Petrus), f. d. 22. Septbr. 1793 i Kbhvn, af Forældrene Parylmager Franz Andreas S. og Ulrica Amalia S.; tog 1817 dansk-juridisk Examen med bedste Charakter; blev f. A. Proves-procurator, og 1819 virkelig Procurator ved Underretterne i Sjællands Stift; d. 18. Apr. 1826 Provesprocurator og d. 7de Juni 1827 virkelig Procurator ved Lands-Over- samt Hof- og Stads-Retten i Kbhvn; tjente tidligere i næsten 12 Aar under Amiralitets- og Commissariats-Collegiet, og havde Titel af Krigscancellisecretair. † 27. Novbr. 1842. — * 1. Dorothea Cathrine Raas († 2/2 1820, 21 Aar gl., i Kbhvn, Datter af Bogholder R. og Anna Dorothea Ludner). * 2. Gotthardine Charlotta Busseffel (f. 2/4 1798, Datter af Staldskriver Gotthard Christoph B. og Anne Magdalene Thaael).

Indlæg i den ved den kongelige Lands-Over- samt Hof- og Stads-Ret paadømte Sag: Magister artium Lindberg mod Statsraad Fr. Thaarup, som Redacteur af Dagen, med nogle Bllage. Udgiven af Fr. Thaarup. Cøbenhavn, 1833. (sefr. Art. J. E. Lindberg).

Stangerup (Peter Frederik), fød 1806 i Kjøbenhavn, Søn af Frederik Ch. Stangerup, Inspecteur ved Kornstørrings- og Dplags-

Magasinet († 1/2 1833, 57 A., i Kbhvn.); dimitteret til Universitetet fra den Kjøbenhavnske Borgerdybskole 1824; underkastede sig i Foraaret 1830 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.) og det følgende Efteraar medicinsk Examen ved Universitetet (Land.); blev ansat som Læge ved et Cholera-Hospital i Warschau, hvor han døde d. 20de August 1831 i Militair-Lazarethet. (Jvfr. Galliens Med. Schriftst. Ter. XXXII. S. 411; Berl. Tid. 1832, Nr. 29).

3 "Samlinger til Kundskab om Cholera" (Beretninger angaaende Militair-Hospitalet i Warschau, uddragne af et Brev, i Tid. I. Nr. 3. S. 31—36; Beretninger angaaende Cholera-Lazarethet ved Pommersk, samt nogle Meddelelser om Dr. Leos Metoder, uddragne af et Brev dat. d. 19. Juli 1831, sftd. Nr. 4. S. 49—54; Beretninger angaaende det ene Civil-Lazareth i Warschau, samt Meddelelser om den indvendige Brug af varm Vand, uddragne af et tredje Brev, sftd. Nr. 6. S. 81—88. (Udtog i Gerson u. Julius Magaz. d. auel. Heftd. Bd. 23. 1832. März u. April, S. 213—16).

Stard (Johann Friedrich Christian Elhardt), f. d. 22de Januar 1799 i Rostock; begyndte 1818 under Prof. Masius at studere Medicin og Chirurgi, hvilket Studium han siden 1819 fortsatte i Kjøbenhavn, hvor han i Foraaret 1826 underkastede sig Examen ved det chirurgiske Academi og erholdt 1ste Character med Udmærkelse; blev strax efter Docent ved samme Academi; opholdt sig fra Foraaret 1828 i halvandet Aar i Berlin, hvor han var Assistent hos Dr. Dieffenbach (Jvfr. Dieffenbach chir. Erfahrungen Abth. II. 1830, S. 65. 73. 79 cc.); rejste ved kongl. Understøttelse til Wien, og derfra, især i botanisk Hensigt, til Ungarn, Croatien, Krain, Illyrien, Over-Italien og Tyrol; besøgte derefter München, Paris og London, og vendte tilbage til Kbhvn. i Januar 1832; udnævntes til Reservecirurg ved det chirurgiske Academi i Efteraaret 1831 og ved Frederiks-Hospital 1832; erholdt d. 3die August 1834 Regiments-Chirurges Character; blev 1841 Doctor Medicinæ & Chirurgiæ i Rostock; d. 6. Novbr. 1842 i Naade og med Bartpenge entlediget fra sit Embede ved det chirurgiske Academi. (Jvfr. Galliens Medicin. Schriftst. Ter. XVIII. S. 308—9; XXXII. S. 414).

De hydrocephali paracentes. Diss. inaug. med. chir. Rostochii, 1841. 8 maj. c. tabb. in 4to.

Andeel i: J. F. Penkel "Anleitung zum chir. Verbande, umgearbeitet von J. C. Stard; von neuem bearbeitet und mit Zusätzen vermehrt von Joh. Friedr. Dieffenbach". Berlin, 1829. (Ravnliggen leverede han Beskrivelsen af de i det Blömerske Institut varende og ikke tidligere beskrevne orthopædiske Strækkelse af Peine, Hammer, Leithoff og Blömer, samt af nogle Massiner).

Flere af ham foretagne Operationer ere beskrevne af andre Forfattere, saasom: a) Eine smalle Function eines chronischen Wassertropfes, in Berlin, mit-

glücklichem Erfolge, f. E. G. v. Gräfe Bericht über das Kön. chir. Institut f. d. J. 1829—30. (Berlin 1831), og Gräfe und Walther Journ. d. Chir. Bd. 15. 1831. S. 3. S. 348—60. b) i London, en Rhinoplastik, med heldigt Udfald; og, med Ch. Aston Key, den første i London udførte *Staphylophie*, f. The Lancet 1831—32, Vol. 1. No. 441. Febr. 11. p. 699—703.

Starcke (Friedrich Wilhelm C.), f. i Lybftland; var Kjøbmand og siden Handelsbogholder i Aalborg; opholdt sig derefter i Aarhus. — * **Wilhelmine Bachs.**

Anvisning til *det dobbelte Bogholderie* for Ynglinger, som ere bestemte til Handelen. Aalborg 1818. 4u.

Starnup (Niels), Farver i Stege og Liendecommissair. † 11de Marts 1843, 74 Aar gl., i Stege. — * **Ulrikke Kropp.**

Peter Christian Deichmann for den Danske Nations Domstol. Mariboe, 1826. (Jvfr. »Dagen« 1827, Nr. 10; Art. P. Chr. Deichmann og M. G. Hansen).

Stauning (Jørgen), f. d. 28de Marts 1739 i Nørup i Ribe Stift, Søn af Peder Stauning, Sognepræst til Nørup og Randbølle, samt Provst i Lybylsherreder († i Juni 1749), og Maren Schaarup († 1740); kom 1754 i Ribe-Latin-skole, og blev derfra dimitteret til Universitetet 1756; tog den 2den Marts 1763 theologisk Attestats; blev d. 25de Jan. 1765 residerende Capellan til Frue-Kirke i Aarhus og Præst ved Høspitalet sammesteds; d. 5te Febr. 1777 Sognepræst til Baalsø paa Gøsther; d. 1ste Decbr. 1779 til Maribo og Hillested i Aaland; d. 4de Januar 1799 i Stege og Provst over Møenbo Herred; fik d. 13de Aug. 1813 Rang med Amtsprovster. † 31te Maj 1814. — * 1. ¹/₂ 1768 Anne Kirstine Kirkefeterp († 1788, 40 Aar, en Datter af Kjøbmand Morten Kirkefeterp i Høbro). * 2. ¹/₂ 1789 Anna Fibiger, f. Huulegaard († ¹/₄ 1794, i sit 41de Aar, Enke efter Præsten Andreas Samsing Fibiger til Phaneffjord paa Møen). * 3. ¹/₂ 1795 Anna Elisabeth Dandel (f. 1766, † ¹/₂ 1796, Datter af Præsten Povel Dandel til Hjelsted og Harendrup i Høen). * 4. ¹/₂ 1797 Anne Kirstine Wille († ²/₃ 1808, en Datter af Præsten Jens Wille til Haarløv og Hingeløse i Sjælland). — (Biographi i Hertels Beskrivelse over Aarhus Domkirke, II. S. 524—25; Paludans Beskrivelse over Møen, I. S. 490—92; Nekrolog i L. T. 1814, Nr. 23. 24, af Joh. Paludan; jvfr. »Dagen« 1814, Nr. 151).

Korte Anmærkninger over enkelte Steder af det gamle og nye Testaments Bøger, tagne af Hierlandenes, Grækernes og Romernes saavel som andre Folke-Arters Adeldomme og Skikke. Første Deel. Første Stykke. Aalborg, 1773. Andet Stykke. Høberg, 1774. (Berlegn. ov. Skrifter siden Trykkesindheden II. 156—57 III. 273—74; A. E. 1773, Nr. 49; Krit. Journal 1776, Nr. 50). — *Commentatio in Matih. V.*

v. 3. ad D. Paulum Matthiam Bildsøe. Sorø, 1775. — Kort Beskrivelse over Grønland. Siborg 1775. [Et Udtog af Grønlands og Egedes Beskrivelser]. (Krit. Journ. 1776, Nr. 32, S. 249—55, af P. Egede). — Beskrivelse over Egypten og Arabien. Kbh. 1775. [Et Udtog af Nordens Voyage d'Egypte]. (L. E. 1776, Nr. 29). — Afskrædsale holden til Palmesfe i Brue Kirke i Karstens anden Paaske-dag 1777. Serse, 1777. — *Epistola ad clerum Diocesis Arhusiensis de morte Episcopi D. Pauli Matthiae Bildsøe*. Ibid. eod. (L. E. 1778, Nr. 14; Krit. Journ. 1778, Nr. 49, 50). — Jagttagelser over Arabien til Oplysning over enkelte Steder og Begivenheder af den hellige Skrift afatte i Spørgsmaal og Svar. Sorø, 1779. (L. E. 1779, Nr. 28). — Jagttagelser over Egypten, som et Tilæg til forhen udgivne Beskrivelse over Egypten og Arabien. Ibid. eod. — Naderens Sacramente som et vedbarende Bevis for den kristelige Religions Sandhed. 1781. — Kristelige Underfaatters værdige Bøstelser paa deres Kronprinses Confirmations-Dag, forefillede i en offentlig Tale i Maribo Kirke paa Palmesøndag 1784. Kbh. 1784. (L. E. 1784, Nr. 34). — Anvisning og Opmuntring til en forbedret Jagttagelse og Andelse af den uddødes Gudstjeneste. Iste Dødslykke. Odense, 1785. (L. E. 1786, Nr. 3, 4). 2det og 3die. Kbh. 1786—87. — Samling af oplysende Anmærkninger over Bibelen for Uærd. I.—V. Hefte. Odense, 1785—89. (D. m. T.: Samling af oplysende Anmærkninger over de fem Mosebøger, tilligemed en Indledning til de mosaiske Skrifter. 1789). — Tale i Anledning af Kongens Fødselsdag 1786 om en naadig Regterings velgiørende Indskydelse paa det huuslige Livs Lykke og de selskabelige Glæder. Kbh. 1786. 36 S. (L. E. 1786, Nr. 39). — Jagttagelser over Orienten, udtagne af J. J. Bjørnskjælds Breve paa hans Reiser, især hvad som kan tjene til videre Besvarelse af Michæelis's Spørgsmaal. Ibid. 1787. — Efterretninger om Orienten, især Egypten og Arabien, af Riebus og Andres Reiseskrivelser. Ibid. eod. — J. D. Michæelis Indledning til det Nye Testaments guddommelige Skrifter. Oversat. I.—III. Deel. Ibid. 1790—92. (L. E. 1791, Nr. 44; 1798, Nr. 9; Krit. og Antikr. XV. Nr. 8). — Billebning til at bruge Lærebogen. 1793. — Prædiken over Esai 43: 1—3. paa den forordnede Andagts- og Bededag i Anledning af den uslykfelige Jidsbaade, som forførte Kongebolligen Christiansborg, holden til Palmesfe i Maribo Kirke Midfaste Søndag. Kbh. 1794. (L. E. 1794, Nr. 49). — Indledning til det Nye Testaments Skrifter af P. E. A. Paenlein. Oversat af det Lykke. I.—II. Deel. Ibid. 1798—1801. (L. E. 1800, Nr. 13; 1803, Nr. 1). — Kritik over Hollemoralen for Præster; efter lantiske Grundlæggninger udarbejdet af J. P. L. Snell. Oversat. Iste Deel. Ibid. 1799. (L. E. 1800, Nr. 12). — Forsøg til at forebygge uærlig Forvirrelse af den i Religionsvæsenet opkomne Støring og til at fremme sand Religions Oplysning. 3 nogle offentlige Taler, holdne i Maribo Kirke. Odense, 1799. — Kirksangens Blyghed og Værdighed, en Prædiken paa Iste Advents Søndag 1806 i Stege Kirke, ved den evangeliske Psalmebogs Indførelse. Kbh. 1807.

J. L. Bloch's Tidsskrift „Theologen“ (Anmærkninger over Matthæi Evangelium, i 2det Hefte, Odense 1791; jvfr. Krit. og Antikr. S. I. S. 406).

Osten (Hedolph), fød d. 7. Octbr. 1816; privat dimitteret til Universitetet 1834; tog i det følgende Aar den philologisk-philosophiske Examen med Udmærkelse, og 1839 Examen i Mechanik ved den polytechniske Lære-

Anstalt (Laud.); blev Alumnus paa Clerus Collegium d. 22. Aug. 1838, og paa Borchs Collegium d. 2. Oct. 1839 (til 1843); gav Underviisning i Mathematik i Mariboe's og Friis's Realskoler; ansattes d. 23. Juli 1841 som Repe- tent i Mathematik ved den polytechniske Lære-Anstalt; disputerede d. 12te Juli 1845 for Magistergraden; erholdt 1846 Understøttelse af Finantserne og det Rejserenske Fond til en Udenlandsrejse, hvorfra han hjemkom i Som- meren 1847; blev d. 24de Maj 1848 Secondlieutenant i Infanteriets Krigsreserve; d. 28de Januar 1849, efter Ansøgning, afskediget i Naade af Krigstjenesten. — (Autobiographi i Programmet til Universitetets aarlige Reformationseft 1845, p. 34—35).

Elementær Arithmetik, som Indledning til den rene Mathematik. Kbh. 1843. 2den Udg. ibld. 1847.

Det Bieringske Plagiat populært fremstillet af A. Steen og R. Möller, med Hr. Bierings egen godhedsfulde Understøttelse. Kbh. 1844. (Jvfr. Berl. Tid. 1844, Nr. 285, 87, 92; Jædrel. V. 1844, Nr. 1694, Folgeblad, af E. P. Biering, A. Steen og R. Möller).

De vi et natura Infiniti mathematici. Diss. inaug. Hafnii MDCCCXLV. 4.

Begyndelsesgrunde i den mathematiske Geographis. (Med 35 i Texten ind- trykte Figurer). Kbh. 1845.

Ren Mathematik, indeholdende det elementære Coursus. Kbh. 1847 (1846). (Nord. T. T. 1846, Nr. 48, af J. Fevin; Jædrel. 1847, Nr. 6, af A. Steen; Berl. Tid. 1846, Nr. 304).

Mathematikken som lærogenstand ved højskoler, især med hensyn til den polytechniske læreanstalt og et misgreb ved samme. Kbh. 1847. (Jædrel. 1847, Nr. 196, 99, 201, 6, 9, 11).

Sandsynlige grunde, hvorfor de fire angrebne medlemmer af den polytech- niske læreanstalts bestyrelse ikke forsvare deres misgreb, tilligemed en nødven- dig protest. Kbh. 1847. (Jædrel. 1847, Nr. 246).

Mathematiske opgaver i det indledende coursus. Kbh. 1849.

J. Peterfens »Tidskrift for Litteratur og Kritik« (Anmeldelse af E. Særgensen's »Differential- og Integral-Regning«, i IV. 391—98).

J. »Jædrelandet« (Om den mathematiske Underviisning, IV. 1843, Nr. 1268. [Jvfr. E. P. Biering: »Plan og Methode for Underviisningen i Mathematik ved de lærde Skoler«, Anhang, S. 35—39]; Anmeldelse af E. P. Bierings »Plan og Methode« o. f. v., f. A. Nr. 1980; jvfr. Berl. Tid. 1843, Nr. 291, 93, 302, 3, af Biering).

Steen (August), Pseudonym; see Jacob August Stens- feldt.

Steen (Johan Christian) var Gartner paa Høllusgaard i Kjøbenhavn, den Aalsforvalter og Forpagter. † 11te Febr. 1837 i Boer ved Rans- ders, 72 Aar gl. — * Helle Sophie Ring.

Kort Underviisning i Høuekunsten. Odense, 1795. — Anviisning til Høue
dyrking for den danske Bonde. ibid. 1799.

Rogle afbrudte Stykker af Practikens Prøvesteen for den sande Land-
Deconomie. Randers, 1819. (L. L. 1819, S. 428—29). Fortsættelse af Prac-
tikens Prøvesteen. ibid. 1825.

Steenballe (Niels Jørgensen), f. i Nærheden af Horsens,
i Landsbyen Steensballe, hvor hans Fader var Gaardsfæster; blev 1810
Secondlieutenant i Kongens Regiment og 1812 ved Landcadetcorpsen.
d. 21de Novbr. 1815 Landmaaler; 1816 Premierlieutenant à la suite ved
bemeldte Regiment, hvor han d. 5. August 1818 indtraadte i virkelig Num-
mer. † 22de Novbr. 1818 i Kbhvn, ugift.

Noget om de parallelle Liniers Methode af den practiske Geometrie.
Kbh. 1818.

3 »Magazin for militair Videnskabelighed« (Forflag til Hørføring
af et Par lange Kommandoer, I. S. 466—469, jvfr. sfb. S. 627—28).

Steenberg (C. F.)

Redacteur af Bladet »Kalleten med Stjerner« 1839. (jvfr. Art. C. F.
Møller, II. S. 382); ligeledes af: »Kjøbenhavns Rypedeblad eller Alt for en
Skilling leveret«. 1837. Nr. 1—20. (begyndt i Octbr.); fortsat 1838.

Steenberg (Frederik Laurentius), f. d. 17de Juni 1801 i
Helsingør, hvor hans Fader Jens Foss Steenberg (f. 1753, † 1837)
var Apotheker og gift med Cecilia Sprund. Dimitteret fra sin Føde-
byes lærde Skole, hvori han optoges 1812, blev han Student 1818; stu-
derede Theologi og de østerlantske Sprog (i Særdeleshed Arabisk og Pers-
isk); vandt 1822 Universitetets Guldmédaille for en Afhandling til Be-
svarelse af det Hæret iforvejen udsatte Priisspørgsmaal i Theologien:
„Expositis et dijudicatis præcipuis Canticum Canticorum interpre-
tandi rationibus, inquiratur, an nihil omnino præsidii pro allegorica inter-
pretatione ab aliis poematibus orientalibus peti possit?"; blev i Febr. 1823
constitueret Lærer ved den lærde Skole i Helsingør; afslørede i Octbr. f.
A. den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev d. 6te Januar 1824 Ad-
junct ved bemeldte Skole; d. 29de Decbr. 1826 Sognepræst til St. Olaf
og Allinge paa Bornholm; d. 20de August 1831 til Rønne og Rindøer
samt Provst over Bornholm; d. 26de Marts 1842 Medlem af Amts-
raadet for Bornholms Amt; d. 18de Septbr. 1846 Ridder af Danebroge;
d. 22de Febr. 1847 Sognepræst for Ringsted og Veensløse Menigheder i
Sjælland; d. 27de Marts f. A. tillige Provst for Ringsted og Allsted Her-
reder i Sore Amt. — * 1. 1827 Elisabeth Marie Grandfene van

Aller († 14 1830, 28 A., Datter af nederlandsk Consul i Helsingør v. Aller og Hanne Rist). * 2. Charlotte Worries (f. 1/2 1810, Datter af Røjmand J. C. R. Worries i Helsingør og Mariane Elafen).

Doortetes vi i Kirken skulle arbejde for Staten. Synodalprædiken, holden i Rødstilde Domkirke d. 5te Juli 1837. Åbh. 1837.

Sørgeprædiken over høifallig Kong Frederik den Sjette, holdt i Rønne og St. Knuds Kirker den 16de Januar 1840. Åbh. 1840. — (Eildeels efter Autogr.)

Steenberg (Jacob), f. d. 2. Juni 1783 paa Bornholm i Åstermarie Sogn, Søn af Tobias Andersen; blev dimitteret fra Rønne Skole i Efteraaret 1800; tog i Januar 1805 theologisk Attestats (H. III); blev 1807 Thordegn ved Domkirken i Århuus og Lærer ved en fattigskole (Åb.); 1810 Kirkesanger og Skolelærer i Hylsted i Århuus Stift; 1814 tillige Lærer i Sang ved Lyngby Skolelærers-Seminarium; d. 23de Septbr. 1818 ordineret Katechet og første Lærer ved Domsognets første Borger-skole i Århuus; d. 5te Marts 1830 Sognepræst til Viby og Åbiset i Århuus Stift. — * Cathrine Marie Svaneke (f. 8 1787, Datter af Hattemager Lars Christensen Svaneke).

Kritik over den Ringeste Kirkepsalmebog, anstillet med Hensyn paa dens Beskaffenhed og Virkning, for at afgjøre, hvorvidt den kan ansees som en medvirkende Årsag til den lidet Grad af Døgnvæbelse for Gudstjeneste, som findes i mange Landbyes Menigheder. Århuus, 1813.

Materialier til Brug for Lærere i Almueskoler ved Underviisning i Modersmaalet. Århuus, 1826. (L. L. 1827, S. 603—6).

Kortfattet Formlære for Børn i Almueskoler. 2det Dplag. Århuus, 1828, 1834.

Steenberg (Jørgen Føg), f. d. 18de Decbr. 1791 i Knebel paa Mols, hvor hans Fader Dve Steenberg († 1800) var Sognepræst og gift med Maren Bjørn Føg (f. 1/2 1764, † 18 1825, ældste Datter af Provst Jørgen Føg, i Humble paa Langeland, og Cecilie Leth). Dimitteret fra Viborg Cathedralsskole blev han Student 1808; var 1812—16 medicinsk Candidat ved Frederiks-Hospital; underkastede sig i Foraaret 1811 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.) og i Efteraaret 1815 den medicinske Examen ved Universitetet (Laud. unan. consensu); blev 1817 Stiftsmedicus og Chirurg ved Balle i Sjælland; d. 28de Marts 1832 virkelig Cancelliraad; d. 4de Maj 1838 Ridder af Danebroge. — * Regine Magdalene Knorr, Datter af Possementmager Knorr i Rjøbenhavn. — (Jvfr. Calliens Medicin. Skriftst. Lx. XVIII. 330; XXXII. 420).

3 »Bibliotek for Læger« (Ållum og Åulpulver mod Koldfeber, XIII. 142; Om Brugen af Åreløbninger og Brækvinsken i Koldfeber; uddraget af Medicinal-Åndretninger til det Ågl. Sundheds-Colleg., XV. 378—82; overs. paa Tydsk af J. J. B. Revertmann i Åuffs Magaz. f. Heill. Bd. 44. S. 3.; Ådtog i Caspers krit.

Repetitor. der Psitt., Et. 32. (Bt. 12.) S. 275—76, og i Medico-chirurgic. review, Jan. 1836).

3 »Förhandlingar vid de Skandinaviske Naturforskarnes tredje Möte, i Stockholm 1842.» (Om den udbredte Epidemic, som i Aaret 1831 herskede i Danmark, paa Sjælland, Faaaland og Fästet (Urtog), S. 773—94).

Steenberg (Niels), f. 1768 i Gjerløv ved Jægerspris i Sjælland, ældste Søn af Enoch August Steenberg, Sognepræst (1° 1762) til Gjerløv og Draaby (f. § 1720 i Viby i Høen, † 1806 som Pastor emeritus, anf. i Myerups Lit. Lex. S. 573), og Johanne Gjertrud, f. Weinschænd († 1779); deponerede fra Roeskilde Skole 1785; afslørede i Januar 1794 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev d. 30te Maj 1795 personel Capellan, og d. 11te Januar 1799 Sognepræst for Gjerløv og Draaby i Sjælland. † 13de Januar 1830. — * 1° 1800 Maren Hedevig Fane (f. 1782, en Datter af Consumption-Inspecteur i Roeskilde, Kammerraad Lauge Severin Fane († 2° 1814) og Marie Margrethe f. Lange († 4 1814).

Minde tale over Arceprinds Frederik. Kbh. 1806.

Steenbloch (Cornelius Onevold), f. d. 27de Febr. 1773 paa Bynæffet ved Thronhjelm, Søn af Cornelius Steenbloch, residerende Capellan sammesteds (f. 1° 1729 i Skien, † 2° 1772, jvfr. A. Erlandsens biogr. Efterretn. om den Nordensjælske Geistl. S. 1. S. 102), og Karen Warhow († 2° 1810 i Thronhjelm, en Datter af Præsten Lars Warhow paa Orlandet). Dimitteret fra Thronhjelm Skole blev han Student i Efteraaret 1794 (Laud.), og tog i det paafølgende Aar den philosophisk-philosophiske Examen (Laud.); vandt 1798 Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af det Aaret iforvejen fremsatte historiske Priisopgørelse: „Hvilke Beviser have været brugte hos de ældre Nordiske (Skandinaviske) Folk, for at godtgjøre sin Usskyldighed imod Anklage, og naar og hvorledes er den ene Bevismaade kommen i Brug, i Stedet for den anden?“ (jvfr. Vadens Univers. Journ. VI. S. 10—11); levede derefter som Privatlærer; blev d. 5te Septbr. 1806 Adjunct, og d. 13de August 1814 (1ste 1812) Overlærer ved Frederiksborgs lærde Skole; d. 14de Juni 1816 Professor i Historien ved Frederiks-Universitet i Christiania; d. 7de Septbr. 1818 Ridder af Wasa-Ordenen. Var Medlem af det Kongl. Norske Videnskabskabernes Selskab, det Skandinaviske Literatur-Selskab, og det Kongl. Danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog (2 1813). † 31te Octbr. 1836, ugift.

Frederikshalds Beleiring i Aaret 1716. En dramatiseret Historie i 5 Acter. Kbh. 1808. (jvfr. »Den Danske Tilskuer» 1808, S. 889).

Om de gamle Scandinavers Baaningshuse. Et Indbydelsesskrift til den offentlige Examen i Frederiksborgs lærde Skole d. 19. Sept. 1814. 2bb. 4to. (Sidens aftrykt i Maanedsskriftet »Athene« III. S. 416—66, og r. L. L. 1815, Nr. 4. — Saa Lybft overf. i Fald's N. Staatsb. Magazin. VI. 1837, S. 491—523).

Et Eventyr i Rperups »Jdunna«, Nptaarsgave for 1812, og et Dito i »Frigge«, Nptaarsgave for 1813. En Jellesang: »Jergmanden i Dobre«, med Melodie, meddeelt i Rperups »Pertha«, 1817. En Driftetise i »Fader Erans Stamveg«, S. 224—226.

En Deel Beskrivelser i de af G. L. Rahbe udgivne Prospecter af Stæder og Slotte i Danmark.

Han har leveret adskillige Melodier til de af Abrahamson, Rperup og Rahbel udgivne Viser fra Middelalderen. (see Fortalen til samnes 5te Tome, p. XIII.—XV.).

(Dissertatio de varis ritibus sepulcralibus). *Programma*. Christianiæ, 1818. 14 pegg. 4to. (Til Sørgefesten over Carl XIII.).

Steenbuch (Augustinus German), f. d. 14de Martz 1780 i Uggerølev i Fyen, hvor hans Fader Hans Steenbuch Eggeriis (f. 1737 i Rbhvn, † 1781) var Sognepræst og gift med Catharine Wielandt Melchoph († 1780); undervistes 1789—91 af Degnen i sin Fødeby, Fred. Schytte; kom saa i Odense Skole og blev herfra dimitteret til Universitetet i Esteraaret 1798; afslørede i Maj 1803 den theologiske Embedsexamen (laud.); blev d. 7de Febr. 1806 Sognepræst til Sønderso i Fyen; d. 2den Decbr. 1818 for St. Hans Menighed i Odense, og d. 11te Juli 1821 for Fruc-Menighed ssb.; d. 22de Maj 1840 Ridder af Danebroge. † 11te Martz 1845 i Odense. — * 1785 Rebekka Sophie Werlauff (f. 2 1783 i Rbhvn, Datter af Coffardi-Capitain Jens Werlauff og Wilhelmine Frederikke f. Wirth). — (Jvfr. Berl. Tid. 1845, Nr. 72, Tillæg; Fyens Stifts-Avis f. N. Nr. 49, 54, 58; Døe Thomsens Avis f. N. Nr. 42, 44, 48, 51; Aarhus Stifts-Tidende f. N. Nr. 58; Hempels Vidr. til Tidshist. 1845, Nr. 17; Barfod: »Danmarks Gejslighed«, I. S. 179—80).

Et Blad til Fr. Generalmajor Gustav Gruner von Schöller's Egetrands. Odense, 1810.

Steenholdt (Withus Frederik), fød 1807 i Grønland; blev oplært af davarende Missionair P. Kragh ved Egedesminde, og dannet til Nationalhjælper; derefter Katechet og Organist ved Egedesminde.

Breve til det Danske Missions-Selskab, indf. i Rønne's »Danst Religionsblad« II. Nr. 48; III. Nr. 44; IV. Nr. 42; VI. Nr. 15; VII. Nr. 41; i »Danst Religionsblad« I. Nr. 42; og i »Danst Missionsblad« 1835, Nr. 2, 12; 1836, Nr. 11.

Steenstrup (Arnt), f. 1745; tog danst-juridisk Examen 1785; var Ejer af Gjøddinggaard; Landvæsens-Commisfær (fra 1784), samt Sandflugts- og Forligelses-Commisfær i Veile Amt; blev d. 1. Octbr.

1802. Byfoged i Beile, Herredsfoged i Norvangs og Tyrlid Herreder, samt virkelig Rammerraad; d. 18. Octbr. 1805 entlediget fra sit Byfogeds-Embed; d. 8de Januar 1811 virkelig Justitsraad. † 14. Octbr. 1815 i Beile. — * 1. Wilhelmine Marie Resen († 1800 paa Gjøddinggaard). * 2. Sophie Hedevig v. Broddorff.

Den danske Bondes Pligter og Rettigheder efter Lovene, saaledes som de vare ved Slutningen af det 18de Aarhundrede. Kbh. 1798. („Jris og Debe“ 1798, IV. 108—12; L. E. 1799, Nr. 36). 2det Dpl. ibid. 1802. 3die Dpl. ibid. 1812. (Tillæg hertil af L. P. R. Petersen. Kbh. 1833).

Frimodig Undersøgelse om den Naade, hvorpaa Selvsjersbøndernes Sterbboer behandles, er saa passende, som man, til denne talrige Klædes og Statens Gavn, kunde ønske, i „Minerva“ 1802, II. S. 1—25; ogsaa særst. aftr.

Steenstrup (Hans Resen), Nysnævntes Broder søn; f. d. 24de Decbr. 1770 paa Hovedgaarden Kjeldskær ved Beile, næstældste Søn af Proprietair og Landvæsens-Commissair Hans Severin Steenstrup og Charlott Sophie f. Resen (nedsammenende fra Bispeperne H. P. og H. H. Resen). Dimitteret til Universitetet fra Røding Skole 1789; afsluttede i Maj 1791 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev d. 29de April 1796 Sognepræst til Ulrum og Langslev i Ribe Stift; d. 18de Marts 1803 til Karleby, Horreby og Nørre-Drølev paa Falsler; 1806 Provst i Sønder-Herred; fik d. 18de Octbr. 1815 Rang med Amtsprovst; blev 1823 tillige constitueret Provst over Falslers Nørre-Herred; d. 4de Febr. 1824 virkelig Districtsprovst over hele Falsler og Medlem af Amtets Skoledirection; f. A. Meddirecteur for det Vesterborgske Skolelærers-Seminarium; d. 25de Maj 1826 Ridder af Danebroge; d. 7de December 1831 tillige Stiftsprovst i Laalands-Falslers Stift; d. 28de Juni 1840 be- naadet med Danebrogsmandenes Hæderstegn. † 27de Januar 1841. — * 1794 Johanne Magdalene From (døbt i Egtved 1° 1772, † 1832, en Datter af Amtsforvalter From i Røding). — (Nekrolog, ved Fr. Thaarup, i Genealog. og biogr. Archiv I. S. 333—338; jvfr. „Dagen“ 1837, Nr. 3; Dødsb: „Danmarks Glemmelighed“, I. S. 136).

Prædiken paa Nyaarsdag 1801. Kbh. 1801. 23 S. (L. E. 1801, Nr. 2). — Prædiken paa Fredsfeften d. 1ste Jan. 1802. ibid. 1802.

Tale paa Kongens Gødselsdag 1815 i Selskabet til Oplysnings- og Industriens Fremme i Lollands-Falslers Stift, om Fordelene af eller det fortrinlige i Medbergetes frivillige Samvirken til det almene Bøls Fremme. Kbh. 1815. (optrykt i „Danf Minerva“ Nr. II. 1816, Mal, S. 34—60).

Lindbergs Seier, eller hvorvidt han kan antages at have rundet en saadan ved de i den af Generaliskolen med ham anlagte Sag assagte Domme. Kbh. 1830. 36 S. 8. (Kbhpost. 1831, Nr. 260; Halb. Stiftstid. 1831, Nr. 207).

3 Høllens „Theolog. Maanedsskrift“ (Tanker over nogle af de ved Bispe

Bøisen foreslaaede og derefter omhandlede Forandringer i den offentlige Gudstjeneste, VIII, 208—24; IX, 18—114; Prædiken, holden ved Landemødet i Marieboe 1808, XII, 352—66).

3 »Bidenstabelige Forhandlinger ved Hollands-Gaflers Stifts Landemøde« (Noget om Almueskolevæsenet i Almindelighed, og i Karlebye, Hørrebye og Nørre Drølef Sogne i Særdeleshed, i Bd. I. S. 1. S. 198—213).

3 »Den danske Stats-Lidende« (Tale ved Hørrebye nye indrettede Skoles Åbning d. 10de November 1819, i Aarg. 1820, Nr. 4, Tillæg).

3 J. P. Smith's »Andagtsbog« (Sange til 29. og 30. Octbr. samt 9. og 10. Novbr.).

Den har indleveret Bidrag til den danske Ordbog; ogsaa er der i Begrups Beskrivelse over Gafler Adskilligt fra hans Pen.

Steenstrup (Johannes Christian Vogelius), f. i Sorø d. 7. Nov. 1795, en Søn af Christian Vogelius Steenstrup, Professor i Lovkyndighed og Statsvidenskab ved Sorø-Academi (f. 1745 i Sjæring i Thy, † $\frac{2}{3}$ 1801, anf. i Ryerups Lit. Lex. S. 574—75), og Volette Catharine f. Dinesen (f. 1772, † $\frac{1}{4}$ 1847); blev d. 28de Decbr. 1812 Secondlieutenant i Ingenieurcorps; d. 29de April 1823 Premierlieutenant; d. 1ste Novbr. 1828 Ridder af Danebroge; 1832 Lærer i Fortification og Bygningsfagene ved den kongl. militaire Højskole; d. 26de Octbr. 1833 Secondcapitain i Ingenieurcorps (med Anciennitet fra 1ste Januar 1834); d. 1ste Juli 1842 Capitain af 1ste Klasse; d. 10de Maj 1845, efter Ansøgning, afskediget med Pension fra sin Lærerpost ved den militaire Højskole; tiltraadte f. A. med kongelig Understøttelse en Udenlandsrejse; udnævntes d. 8de Maj 1847 til Medlem af Defensions-Commissionen, og d. 24de Maj 1848 til Major i Ingenieurcorps; erholdt d. 17de Juni 1849 Oberstlieutenants Anciennitet. — * $\frac{2}{3}$ 1820 Edel Elisabeth d. Post (f. $\frac{1}{5}$ 1798, ældste Datter af Oberstlieutenant Carl Ludvig v. Post, til Brorø, og Frederikke Cathrine f. de Franckenau).

Leitsaden zur Anlage und Unterhaltung der Landstrassen, sowie zur Beurtheilung der Kosten, Vehikeln und Frequenz dieser Communicationen. Copenh. 1843. gr. 8., nebst Atlas, gr. 4! von 10 lithogr. Tafeln.

Forelæsninger i Krigsbygningsteksten ved den kongl. militaire Højskole. I. D. (Kbh.). 4to.

3 »Magazin for militair Bidenstabelighed« (Om Feltbagerovne og Bagning i Feltet. Et Prøisfrift, belønnet af det Kongl. Danske Krigs-Bidenstabels-Academi og indført i dets Skrifter for 1823. Overført paa Dansk i VI. Aarg. S. 21—69, m. Kb.).

3 »Åminnelss-Tal, holdne i Kongl. Krigs-Wetenskaps-Academien i Stockholm Åren 1826 och 1827« (Mindetale over Amiral Poul de Løvensørn, oplæst d. 29de Jan. 1827).

Steenstrup (Johannes Japetus Smith), f. d. 8. Marts 1813 i Bang i Thy, hvor hans Fader Johannes Vogelius Steenstrup

(Søstendebarn til foranførte Major Joh. Chr. Vogelius Steenskrup) da var Sognepræst, tilfaldt (2^d 1835) til Skelund og Bisborg i Viborg Stift (f. 1777 i Sjøring i Thy, † 2^d 1840); hans Moder hede Cathrine Carstensen (en Datter af Amtsprovst Christian Ehrenfried Carstensen i Thisted). Dimitteret fra Aalborg Cathedralskole blev han Student 1832; tog Examen artium og philosophicum (1833) med bedste Charakter, hvorefter han forlod Universitetet og tog som Lærer for sine yngre Brødre hjem til sine Forældre, hvilket Ophold paa Landet han søgte at benytte til Selvstudium i Naturen; vendte i Foraaret 1835 tilbage til Universitetet, ved hvilket han i Begyndelsen studerede Medicin i Forbindelse med Naturvidenskaberne, siden udelukkende disse; erholdt 1836 Communitetet og 1837 Regensen, hvorfra han Aaret efter flyttede ind i een af de nylig oprettede „Enepladser“ paa Clercs's Collegium; vandt 1837 en af det Kongl. Danske Videnskaber-nes Selskab udsat Præmie for en Afhandling over de Forhold, hvorunder Aaletræskammer forekomme i vore Moser (jvfr. P. C. Drsteds Oversigt over Vidensk. Selsk. Forhandl. 1836—39, S. 31—36), og 1838 Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af den naturhistoriske Opgave: „Om Forskjellen mellem Fuglenes Træk og Fiskenes Vandringer“ (jvfr. Selsk. Aarbog for 1838, S. 104); ledsagede i Foraaret 1836 Prof. Forchhammer paa en geognostisk Undersøgelsesrejse til Bornholm (over Sverrige); foretog i Sommeren 1838, efter Rentekammerets Foranstaltning, en Rejse til nøjere Undersøgelse af Tørvemoserne i det nordlige Jylland; rejste, ifølge kongl. Resolution af 14de Maj 1839, med J. C. Schythe, efter nogle Ugers Ophold i Norge, til Island, for at undersøge dette Lands geognostiske og naturhistoriske Forhold, især i oekonomisk Henseende; og hjemkom i Efteraaret 1840; blev d. 24de August 1841 konstitueret som Lector i Naturvidenskaberne, navnlig Mineralogi og Botanik, ved Sorø Akademi; deltog i 1842 i det skandinaviske Naturforskersmøde i Stockholm; blev d. 4de Novbr. 1842 valgt til Medlem af det Kongl. Danske Videnskaber-nes Selskabs physiske Klasse; ledsagede Hs. Kgl. Højhed Kronprindsen paa en Rejse til Skottlands Højlande og Færøerne i Sommeren 1844, og paa Nedrejsen derafra om Efter sommeren forundtes det ham atter at gjæste Norge i nogle Uger; udnævntes d. 28. Novbr. 1845 til Professor extraord. i Zoologi ved Kjöbenhavn's Universitet og Bestyrer af Universitetets zoologiske Museum; foretog i Sommeren 1846 en Rejse paa nogle Maaneder til forskjellige Dele af Tydskland, fornemmelig for at blive bekendt med Museerne, og deltog paa Hjemreisen om Efteraaret i de tydske Naturforskeres Møde i Kiel (18de Septbr.); udnævntes d. 1ste Juni 1848 til Meddirecteur for det Kongl. naturvidenskabelige Museum. — * 18 1841 Ida Margrethe Raarsberg (en Datter af Kjøbmand Hans Raarsberg i Aalborg).

Om Forplantning og Udvikling gennem væxlende Generationsrækker, en særegen Form for Opfostringen i de lavere Dyrklasser. Udgiven, som Indbydelsesskrift til Examen arjum og den offentlige Examen ved Sorø-Academi i Juli 1842. Kbh. 1842. 4to, med 3 lithogr. Tavler. (Bærel. III. 1842, Nr. 967, af E. Hauch; *Louvins: Arbreritelse om Zoologiens Fremsteg under Åren 1840—42, tredje Delen*, S. 282, 286, 340—41, 354—55; J. van der Boeven: *Tydschrift van Nat. Gesch. en Physiol.* 1843, S. 11—14). — Paa Tydsk: Ueber den Generations-Wechsel, oder die Fortpflanzung und Entwidlung durch abwechselnde Generationen. Eine eigenthümliche Form der Brutpflege in den niedern Thierklassen. Auf Veranlassung des Verfassers nach dem Manuscripte desselben übers. von C. F. Lorenzen. Mit 3 Tafeln. Copenhagen, 1842. 8. 8vo. (Leipz. Repert. d. Lit. 1. Jahrg. 1843, Bd. I. S. 294—95; *Dens. Jhs.* 1843, S. 397—98; Bericht über die Leistungen im Gebiete der Helminthologie, während des Jahres 1842, von C. Th. v. Siebold, i *Erichsons Archiv f. Naturgesch.* 1843, S. 300—1, 314, 316, 320—330; af samme Forfatter i *J. Müllers Archiv für Anatomie und Physiologie* 1843, S. 36, 64—61, 62—63, 75, 77—78; *Zeitschrift für rationelle Medizin* III. Bd. 1. f. 1844, S. 5—15, af Prof. Denle; *Valentins Repert. f.* 1843; *Forrieps und Schleichens Notizen aus dem Geb. der Natur- und Heilk.*, Jan. 1847, Nr. 1 og 2, med en Table Figuren. (Jfr. Nr. 833 i Bd. XXXIV., S. 40, og Nr. 850 [Nr. 1 i Bd. XL.]; jfr. J. B. Carus: *Zur näheren Kenntniss des Generationswechsels.* Leipzig 1849). — Paa Engelsk: On the alternation of generations; or the propagation and development of animals through alternate generations: a peculiar form of fostering the young in the lower classes of animals by Joh. Japetus Sm. Steenstrup, Lecturer in the Academy of Sorø, translated from the german version by *George Busk*. Printed for the Ray Society. London, 1846. 8vo, with III. plates. VII. & 182.

Undersøgelser over Hermaphroditismens Tilværelse i Naturen. Et naturhistorisk Forsøg. Program fra Sorø, Kongens Fødselsdag 1844. Kbh. 1846. 4to., med 2 lithographerede Tavler. (Ugekrift f. Læger, 2. R. Bd. IV. Nr. 24, S. 365—74, af R. Schmidt; *Berl. Tid.* 1846, Nr. 56). — Overs. paa Tydsk: Untersuchungen über das Vorkommen des Hermaphroditismus in der Natur. Ein naturhistorischer Versuch von Joh. Japetus Sm. Steenstrup, conf. Lector der Botanik und Mineralogie an der Academie Sorø. Aus dem Dänischen übersetzt von Dr. C. F. Poruschnich, Professor an der Universität Greifswalde. Mit Bemerkungen von Dr. Creplin, Dr. H. Müller, Dr. Karsch, Stud. Med. Schulze und dem Uebersetzer. (Diese Bemerkungen kritisirende entsetzte Dele af Bogen); mit 2 lithograph. Tafeln. Greifswald, 1846. 4to. (Forriep und Schleichens: *Notizen aus d. Geb. d. Nat. und Heilk.*, 1847, Jan. Nr. 8, af Retractionen, og Nr. 9, af Akademiker a. Bader i St. Petersburg; *Allgem. deutsche naturhist. Zeitung*, herausgegeben von Sachs, 1847, S. 49—65, von Dr. Pieschel in Dresden; *Dens. Jhs.* 1847, S. 631—33; *N. Jen. Z. J.* 1848, Nr. 38, af Oskar Schmidt; jfr. de forskjellige Jahresberichte für das Jahr 1846; og Reckel: *Zur Morphologie der Darm- und Geschlechtsorgane der Wirbelthiere.* Halle, 1848; og flere forskjellige Afhandl. Læger af Dr. A. Leuckart, udgivne 1847—48. — En engelsk Oversættelse af dette Arbejde er under Trykken, fortrykt af the Ray Society i London, ligesom det foregaaende.

J. Roepers *Naturhistorisk Tidsskrift*. (Om Herbertsmens Tyranner af

de toende Familier *Anatiferidæ* (Gray) og *Pollicipedidæ* (Gray), I. 358—63. (Ofens »Jfsk» 1841, S. 19—23); S. Audouins anatomiske og physiologiske Undersøgelser over Muscardine, en smittende Sygdom, som angriber flere Vædelæggeslægt blandt Silkeormene (meddeelt i Udtog), II. 296—306; R. P. Angelins Museum palæontologicum svecicum, anmeldt, II. 307—8; Bidrag til Cirripedernes Historie i Fortid og Nutid. Første Bidrag. *Anatiferidæ* og *Pollicipedidæ* fra Kridtperioden, II. 396—415, 435—96, hertil Tab. IV. (Ofens »Jfsk» 1841, S. 413—16); Optegnelser om danske Dyrs Forekomst og Leveemaade, II. 433—34, 538—47; III. 490—96. (Ofens »Jfsk» 1841, S. 900—3); Om Martørben i det nordligste Jylland, II. 495—518).

3 »Det Kongl. Danske Videnskabernes Selskabs naturvidenskabelige og mathematiskke Afhandlinger» (Geognostisk-geologisk Undersøgelse af Skovmoserne Bidnessdam og Lillemose i det nordlige Sjælland, ledsaget af sammenlignende Bemærkninger, hentede fra Danmarks Skov, Kvar- og Lyngmoser ialmindelighed. (En af Selskabet i Aaret 1837 kronet Præisafhandling), i IX. Deel. 1842, S. 17—120; særskilt aftr. Kbh. 1841. 4to.; jfr. P. E. Ørstedes Oversigt ov. Vidensk. Selsk. Forh. 1836—39, p. XXXIV—XXXV).

3 P. E. Ørstedes »Oversigt ov. det Kgl. Danske Vidensk. Selsk. Forh. 1836—39» (Udgifningen af *Pagurus Bernhardus* og *Hyas araneus*, 1840 og 41, p. XXXI.—XXXVI.; Nogle Jagttagelser over de danske Arter af Slægten *Frøe* (Rana) og over blødder og Tubernes (Bulo) Binterliv, 1816, S. 92—99; Bemærkninger om Slægten *Anomias* Forhold til andre Muslinger, 1847, S. 74—75; Nogle geologisk-zoologiske Jagttagelser angaaende de yngste Jordbannelser her i Landet, 1848, S. 1—12, og Fortsættelse deraf, S. 71—75, jfr. S. 62—71; Om Hippuriter og Cyathophyller og deres Slægtskab med *Serpula* og *Terebratula*, S. 86—90).

3 »Mindekrift over P. M. Kong Christian den Ottende, udg. af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab» (Kbh. 1848, 4to): Oplysninger om Kongens naturhistoriske Samlinger, af G. Gorchhammer, J. Steenstrup og L. Dalsen, S. 30—50.

3 »Amtlicher Bericht über die 24. Versammlung Deutscher Naturforscher und Aerzte in Kiel 1846»: Ueber die Lebensweise und über die systematische Stellung einiger Amphibien Dänemarks, p. 131—139; Die Lebensgeschichte einer 64 Jahre alten im Freyen lebenden Möve, *Larus marinus*, p. 146—47; Bemerkungen über das Leben der Wallfische, einen fossilen Schädel eines Wibers, Bemerkungen von *Foro*: Molluska und Cyathidium, u. m. a., p. 148—50; Über Land- und Süßwassermollusken Jlands, p. 220; Über eine eigenthümliche Byssushülle des *Mytilus discors* Linn., p. 222—23.

Bidrag til det 40de Hefte af »*Flora Danica*», 1843.

Han gennemsaar den botaniske Deel af J. Bramsens og S. Drejers »Kortfattet Lærebog i Zoologie og Botanik. Anden forøgede Udgave.» Kbh. 1846. (Rev.).

Steenstrup (Hovel), yngste Broder til ovenanførte Hans Røsen Steenstrup; dimitteret fra Rolding Skole 1791; studerede først Lægevidenskab, men gik derfra over til Naturvidenskabernes og især Mineralogiens Studium; foretog i Aarene 1802, 3 og 4 en Rejse i Sachsen, Preussen, Polen, Ungarn, Østerrige og Hannover; blev siden ansat paa

Rongsberg som Bergmester og Bestyrer af Jernværket og Baabensfabriken; derefter Bjergværtsdirecteur og Ridder af Wasa-Ordenen.

J Ursin's „Maagasin for Kunstnere og Haandværkere“ (Patentmaskine til at drive Skide frem, IV. Nr. 127; Forsøg med hans Patenthjul, Ibid. Nr. 134, S. 159—60; Endende Spørgsmaale, Ibid. Nr. 139 (jvfr. S. 342—46, af J. P. Bredsdorff); Svar paa Bredsdorff's Indvendinger, Ibid. Nr. 165).

Steffens (Henrich), f. d. 2den Maj 1773 i Stavanger, hvor hans Fader Heinrich Steffens (f. 1° 1744 i Verbice i Eurinam, † 2° 1798*), da var Overkirurg ved det for Radesygen anlagte Lazareth, siden (1779) Regimentskirurg ved Husarcorpset i Helsingør, og tilsidst forsat i lige Egenkab til Rendsborg (jvfr. P. Steffens „Was ich erlebte“ I. 5—11. 24—27. 30. 35. 114. 362—63; III. 333—37); hans Moder Susanne Kirstine Bang (f. 3° 1751, † 1° 1788, yngste Datter af Kammerraad og Forvalter over det kongl. Ldsherredøds Gods, Niels Christian Bang og Ulrica Eleonora f. Schwane; jvfr. P. Steffens „Was ich erlebte“ I. 31. 35—36. 135—38. 144. 145. 154—55. 242—46. 270—73; IX. 268). Var først Discipel i Helsingørs Latinskole, derefter (fra 29de Septbr. 1784 til 17de Juni 1787) i Roskilde Domskole; blev Student ved privat Dimission i Efteraaret 1790; lagde sig efter Natursvidenskaberne, lod sig 1794 examinere af Naturhistorie-Selskabet, og fik Udsættelse for i Sommeren f. A. at foretage en mineralogisk Rejse til Norge; opholdt sig i nogen Tid i Bergen, derefter (i Vinteren 178¹/₂) i Hamborg og siden i Rendsborg; var fra d. 8de Marts 1796 til Foraaret 1798 Privatdocent i Naturhistorie ved Universitetet i Kiel, hvor han d. 8de April 1797 erholdt den philosophiske Doctorgrad; rejste i Foraaret 1798 paa kongelig Bekostning til Tydskland; studerede fra Efteraaret 1798 til Foraaret 1799 i Jena under Schelling; gik saa over Berlin til Freiberg, hvor han fra Foraaret 1799 til Foraaret 1801 studerede Mineralogi under Berner; vendte tilbage til Fædrelandet, og holdt philosophiske Forelæsninger ved Kjøbenhavns Universitet fra Octbr. 1802 til Foraaret 1803, og atter i Winterhalvaaret 180¹/₂; var i Sommeren 1803 paa en geognostisk Rejse; blev i Marts 1804 overordentlig Professor i Philosophien, navnlig i Mineralogien, i Halle; opholdt sig 1807—9 i Holstern, Hamborg og Lübeck; vendte saa tilbage til Halle, hvorfra han i Efteraaret 1811 begav sig til Breslau som ordentlig Professor i Physik og den philosophiske Naturvidenskab; deltog 1813—14 som frivillig Sekondlieutenant i Krigen imod Napoleon; fik d. 31te Juli 1815 Wredsdiploem som Doctor Medicinæ fra Universitetet i Kiel; gjorde 1824 en Rejse til Sverrige og Norge, og besøgte paa Tilbagevejen Kjøbenhavn (jvfr. N. Aftenbl. 1824, Nr. 40, 41); blev i Foraaret 1832 Professor i Na-

*) Ifølge Kjøbns Akr. Cont. Efterretninger 1798.

turvidensk. ved Universitetet i Berlin, hvor han var valgt til Rector 1833. 1837 preussisk Geheime-Regeringsraad; d. 22de Maj 1840 Ridder af Danebrog, og 1843 af den røde Orns Ordens 3die Klasse. Var endvidere Ridder af Jernkorset; Director for det schlesiske Selskab for fædrelandsk Cultur; udenlandsk Medlem af det Kongl. Danske Videnskaberne's Selskabs philosophiske Klasse (1 $\frac{1}{2}$ 1820), og af det Kongl. medicinske Selskab i Kjøbenhavn (1 $\frac{1}{2}$ 1824), samt Medlem af flere videnskabelige Samfund i Udlandet. † 13de Februar 1845 i Berlin. — * $\frac{1}{4}$ 1803 (i Giebichenstein) Hanna Reichardt, en Datter af Capelmester Reichardt. — (Jvfr. „Was ich erlebte. Aus der Erinnerung niedergeschrieben von H. Steffens“. I.—X. Bd. Breslau 1840—44. (oversat paa Dansk af Fr. Schaldemose. I.—X. Deel. Kbh. 1840—45); Autobiographi, efter de fire Hovedepocher i hans Liv, i hans Novelle-Cyklus „Die vier Norweger“. (Breslau 1828), og i hans Skrift „Wie ich wieder Lutheraner wurde“ (1831); Biographi i „Zeitgenossen“ S. XIV. S. 115—44 og deraf paa Dansk i „Dagsposten“ 1818, Nr. 301; 1819, Nr. 2, 4—7; Morgenblatt für gebildete Stände 1827, Nr. 73, S. 291; Nr. 74, S. 293 ff.; Conversationslex. X. 1836, S. 643—45; „Conversationsblad“ 1824, Nr. 6 og 7; Läßler u. Schröder Lex. II. S. 578—81; Galliens Medic. Schriftsteller-Lex. XVIII. S. 332—35; XXXII. S. 421; „Dansk Album“ 1845, Nr. 19, 20, 24; Mindekrift af H. C. Ørsted, i „Oversigt over det Kongl. Danske Vidensk. Selsk. Forhandlinger 1846, S. 28—38; „Zur Erinnerung an Heinrich Steffens. Vier Gedächtnisreden, gehalten am Tage seiner Bestattung am 18. Febr. 1845. Herausgegeben von Dr. H. Gelzer“. 1845; „Heinrich Steffens und d. Wissenschaft d. Gegenwart. Einleitung zu den Vorlesungen über dem Universitätsstudium, gehalten an der Universität zu Berlin, von A. Helfferich“. 1845; „Heinrich Steffens i Forhold til den nordiske Udvikling“, af Fr. Hammerich, i F. L. o. R. Bd. III. 1845, S. 144—178; F. Helweg: „Nutidens Gjæld til Fædrene for den skandinav. Irees Udvikling“ (Kbh. 1846), S. 17—20; Hammarstöld „Philosophiens Historia“ III. Afd. 2. Bd. S. 586—93; Dehlenschlägers Levnet, I. S. 203—13, 252—55; Host's Erindr. S. 47, 48; Kbhvns. Skilderi 1824, Nr. 33, af N. F. S. Grundtvig; Kbhpost. 1833, Nr. 120; Berl. Tid. 1845, Nr. 66, 147, 48, 50, 52; Fædrel.-VI. 1845, Nr. 1842; Aarhus Stifts-Tid. 1845, Nr. 37. — Portrait foran Krönig's öconom. technolog. Encyclop. Tpl. 154, 1831; malet af Lorenzen, st. under Opsigt af J. F. Clemens. 4to; lithographeret 1826 (af J. L. Lund), og 1845 i Em. Bærensens & Comp. lithogr. Institut (i „Dansk Album“ 1845); modelleret en medaillon af Thorvaldsen, 1840).

Udlaft til en Lærebog i Botaniken, af C. L. Willdenow. Oversat efter

den tybste Udgave og forset med Anmærkninger og et Tillæg om Botanikens Stedene i Danmark. Kbh. 1794, m. 8 Kbh. (L. E. 1794, Nr. 16; Krit. o. Antikr. 1794, Nr. 18; Jen. L. 3. 1795, II. Nr. 110). — Versuche über die Mineralogie und das mineralogische Studium. Altona, 1797 (sfe 1794). — Beiträge zur innern Naturgeschichte der Erde. Erster Theil. Freiberg, 1801. (Bibl. Annal. der chem. Litt. I. 482—602; Allg. medic. Annal. 1804, Jan. S. 31—65; Febr. S. 81—95). — *Indledning til philosophiske Forelæsninger*. Kbh. 1803, (L. E. 1803, Nr. 35, 36; Post's «Et blot til Lytt», III. S. 274—78; jvfr. Grundtvigs Verdens Krønike (1812), S. 353—54). — Drei Vorlesungen über Herrn Dr. Gall's Organenlehre. Halle, 1805. Rudolstadt, 1806. (Med. chir. Zeit. 1806, Bd. 2. Nr. 27, S. 5—12; Allg. med. Annal. 1806, April, S. 352—53). — Grundzüge der philosophischen Naturwissenschaft. In Aphorismen, zum Behuf seiner Vorlesungen. Berlin, 1806. (Allg. medic. Annal. 1806, Aug. S. 729—30; Crpt. S. 769—834; Dens «Jfs» 1819, Nr. 9, S. 1449—55). — Ueber die Idee der Universitäten. Vorlesungen. Berlin, 1809. — Geognostisch-geologische Aufsätze. Als Vorbereitung zu einer innern Naturgeschichte der Erde. Hamburg, 1810. (Jen. L. 3. 1813, I. Nr. 13—14). — Vollständiges Handbuch der Dryftognosie. I.—IV. Bd. Halle, 1811—24.

Johann Christian Reil. Eine Denkschrift. Halle, 1815. (Allg. medic. Annal. der Preiss. 1815, Juni, S. 428—29).

Die gegenwärtige Zeit und wie sie geworden, mit besonderer Rücksicht auf Deutschland. I.—II. Theil. Berlin, 1817 (1816). (Udtag beraf i «Athene» VIII. S. 475—90, 561—94, af E. Møllebech; i Theol. Bibl. XVIII. S. 317—27, af J. Møller; jvfr. Rahbets «Udsuieren» 1817, Nr. 41—42, 52; Post's Søndagsbl. 1816, S. 183—84; Allg. Fall. L. 3. 1819, I. Nr. 42—43).

Turnziel. Senbfschreiben an den Herrn. Professor Kappler und die Turnfreunde. Breslau, 1818.

Ueber Koberbue's Ermordung. Breslau, 1819. (Leipz. L. 3. 1820, I. S. 374—75).

Die gute Sache. Eine Aufforderung, zu sagen, was sie sei, an Alle, die es zu wissen meinen. Veranlaßt durch des Verfassers letzte Begegnisse in Berlin. Leipzig, 1819, im März.

Caricaturen des Heiligsten? I.—II. Theil. Leipzig, 1819—21. (Leipz. L. 3. 1819, II. Nr. 188, 89; 1822, I. Nr. 80, 81, 82; jvfr. 1822, II. Nr. 209).

Ueber Deutschlands protestantische Universitäten. Antwortschreiben an den Herrn Präsidenten von Lüttwig. Breslau, 1820. (Leipz. L. 3. 1820, II. Nr. 272; Allg. S. L. 3. 1821, I. Nr. 16. — Et Brudstykke oversf., med Tillæg af Oversætteren, i «Nyt Aftenbl.» 1826, Nr. 51).

Skriften. Alt und Neu. I.—II. Bd. Breslau, 1821 (1820). [inbeføstende naturphilosophiske og fysikaliske Afhandlinger, samt Taler]. (Fierer Allg. medic. Annal. 1822, April, S. 645—49).

Anthropologie. I.—II. Bd. Breslau, 1822. (Fierer Allg. medicin. Annal. 1822, April, S. 597—621; Litteraturblatt 1822, Nr. 66; Dens «Jfs» 1823, S. 898—925; Leipz. L. 3. 1823, I. Nr. 1—4; jvfr. Post's «Chronos», S. 2. S. 91—93).

Von der falschen Theologie und dem wahren Glauben. Eine Stimme aus der Gemeinde. Breslau, 1823. Neue unveränderte Aufl. ibid. 1831. (Litter. Conversationsblatt 1824, S. 53—56, 58—60, og derfra fordaanet af J. A. Post i «Dagene» 1824, Nr. 98, jvfr. sfb. Nr. 100, 105, og N. Aftenbl. 1824, S. 172; Kbhens

Skibderi 1824, Nr. 33, af N. J. S. Grundtvig; *Møllers N. theol. Bibl.* XIX. 234).
 Paa Dansk oversat af N. P. Krause. Kbh. 1825. (L. 3. 1825, Nr. 40, 41, 42,
 af P. N. Clausen; *Theol. Maanedsskr.* III. 198—204, af Grundtvig). Regle Preder
 af Skriften overs. af J. Møller i *N. theol. Bibl.* VI. 218—53.

Widerlegung der gegen ihn von dem Herrn. Confessionalsrath Dr. Schulz er-
 hobenen öffentlichen Anklage. Breslau, 1823.

Geschichten, Märchen und Sagen von J. P. v. d. Pagen, E. Th. H.
 Hoffmann und P. Steffens. Breslau, 1823.

Der Norwegische Stortbing im Jahre 1821. Geschichtliche Darstellung
 und Actenstücke. Berlin, 1825. (Leipz. L. 3. 1826, I. Nr. 50; Allg. S. L. 3. 1827, II. Nr. 129).

Die Familien Balfeth und Leith. Ein Cyclus von Novellen. I.—III.
 Bd. Breslau, 1827. 2te verb. Aufl. 6 Novellen in 5 Bändchen. ibid. 1830, 3te
 verb. Aufl. 5 Bändchen. ibid. 1837. (Berlin. Jahrb. f. wissensch. Critik 1827, S.
 1139—42, af Immermann; *Dresdner Morgenzeit.* 1827, af L. Tied; Leipz. L. 3. 1828, II.
 Nr. 258; Allg. Hall. L. 3. 1830, I. Nr. 77). Oversat af P. L. Bernhoff. I.—3. Bv.
 Christiania, 1827—28, og af J. R. Reiersen, udgivet af E. F. Gänzelberg. I.—3.
 Deel. Kbh. 1834. Brudstykker overs. i *Kbhvns Morgenbl.* 1826, S. 500 flg., og
 S. 508 flg., og i Riinges *»Pertha»* 2. Harg. I. S. 296—331; II. S. 356—80.

Die vier Norweger. Ein Cyclus von Novellen. I.—VI. Theil. Breslau,
 1828. 2te verb. Aufl. 6 Bändchen. ibid. 1837. Oersat ere 4 første Brudstykker med-
 deelte i *»Morgenblatt»* 1828. (Allg. Hall. L. 3. 1830, I. Nr. 77). Oversat paa
 Dansk af J. R. Reiersen, udg. af E. F. Gänzelberg. I.—3. D. Kbh. 1835, og paa
 Svensk. Stockholm, 1836 (i *»Pot-Pouri»*).

Monita quædam de speciebus nigris Ichnoneumonum. Programma. Wratib.
 1829. 4to.

Natkolm. Eine Norwegische Novelle. I.—II. Band. Breslau, 1831. 2te
 verb. Aufl. 4 Bändchen. ibid. 1836. Overs. paa Dansk af J. Jacobsen (L. 3. Fla-
 manb). I.—2. D. Kbh. 1832—33 (udgiver 4de og 5te Bd. af *»Bibliotek for uddagte
 Fortællinger»*), og af J. R. Reiersen, udg. af E. F. Gänzelberg. I.—2. Deel.
 ibid. 1835—36.

Holemische Blätter zur Beförderung der speculativen Physik. 1. Heft. Zur
 Geschichte der heutigen Physik. 2. Heft. Zur Geologie. Breslau, 1829—35. I. P.
 Neue Ausg. ibid. 1835. (M. f. L. III. 1—42, af P. E. Prsted; Leipz. L. 3. 1830,
 II. Nr. 203; Berlin. Jahrb. f. wissensch. Critik 1831, I. 772—83, af G. F. Pohl).

Wie ich wieder Lutheraner wurde, und was mir das Lutherthum ist.
Eine Confession. Breslau, 1831. (Berlin. Jahrb. f. wissensch. Crit. 1831, II. 249—
 61, af Karpeinert; Allg. Hall. L. 3. 1834, Ergabl., April. Nr. 40, S. 313—319.
 — En Afdeling af dette Skrift, nemlig: *»Fragment aus meinen Knabenjahren»*, er
 oversat i D. Thomsens *Maanedsskrift »Baltyprien»* 1831, III. S. 193—247).

Ueber geheime Verbindungen auf Universitäten. Ein Fragment aus den
 Vorträgen über die Pötegeit. Berlin, 1835.

Die Revolution. Eine Novelle. I.—III. Bd. Breslau, 1837. Paa Dansk
 overs. af J. R. Reiersen, udg. af E. F. Gänzelberg. I.—2. Deel. Kbh. 1838.

Gebirgs-Sagen. Als Anhang: Die Trauung, eine Sage des Nordens.

Breslau, 1837. Paa Dauss overf. af C. F. Güntelberg. 2bb. 1838. (o. m. L.: P. Steffens's samlede Fortællinger, 11te Bb.).

Novellen. Gesamt-Ausgabe. I.—XVI. Bändchen. Breslau, 1837—38.

Christliche Religionsphilosophie. I. Th. Teleologie. II. Th. Ethik. Breslau, 1839. (Verf. Jahrb. f. wissensch. Critik 1840, II. Nr. 81—84, S. 665—95, af Karl Rosenkranz. — Et Affinit af Etrifet overf. i Clausens og Pohlenbergs »Tidskrift for udenlandsk theologisk Litteratur« 8. Aarg. 1840, S. 307—60).

Was ich erlebte. Aus der Erinnerung niedergeschrieben. I.—X. Band. Breslau, 1840—44. 1.—2. Bb. 2. verb. Aufl. ibid. 1844. (jvfr. Den Berl. Tid. Søndagsblad 1841, Nr. 5; N. Jen. 2. 3. 1843, Nr. 125—28, S. 512—21, af B. Milberg). Paa Dauss overf. af J. Schaldemose. I.—X. Deel. 2bb. 1840—45. (o. m. L.: P. Steffens's samlede Fortællinger, 12.—21. Bb.). Et Brudstykke overf. paa Engelsk under Titel: »Adventures on the road to Paris; during the Campaigns 1813, 1814«, i »Murrays Home and Colonial Library« No. LIX. (anm. i »Dagligt Afskand« 1818, Nr. 199).

Nachgelassene Schriften. Mit einem Vorworte von Schelling. Berlin, 1846.

3 »Physic. oeconom. og med.-chirurg. Bibliothek« (De fornemste Hypothæser, ved hvis Hjælp man har søgt at forklare Metallerne's Fortælling, I. 42—77, 161—64; Om Fabernann's Blinprøve, I. 330—38; Et Bidrag til Hypothæsen om den almindelige Organismus, XV. 215—40; Beskrivelse over nogle ny opdagede norske Mineralier, sld. S. 319—331; Geologiske Bemærkninger paa en Reise mellem Ehrlinger-Baldbjergene, XVII. 32—67).

3 Schelling's »Zeitschrift für speculative Physik« (Recension der neuen Schellingschen natur-philosophischen Schriften, Bd. I. S. 1. Nr. 1. (1800); Ueber die Oxydations- und Desoxydationsprocess der Erde. Eine in der naturphilosophischen Gesellschaft zu Jena vorgelesene Abhandlung, sld. Nr. 4.

3 Marcus's und Schelling's »Jahrbücher der Medicin als Wissenschaft« (Ueber die Vegetation, i Bd. 3. S. 2. 1808, S. 127—97; i Udtog i Allg. medic. Annal. 1809, Jun., S. 481—507).

3 Reil's und Possbauer's »Beiträge zur psychisch. Curmethode« (Ueber die Geburt der Psyche, ihre Verfinsternung und mögliche Heilung, i Bd. 2. St. 3. 1808, S. 378—479).

3 Ph. D. Künze's »Farbenfugel« etc. Hamburg, 1810, 4to. (Abhandlung über die Bedeutung der Farben in der Natur).

3 Schweigger's »Neue Journal der Chemie und Physik« (Notizen über das Job [med Luf og Bisker], Bd. XI. 1814. S. 2. S. 129—36; Ueber das respective Verhältniß des Jodins und Chlorins zum positiven Pol der Volta'schen Säule, Bd. XIX. 1817. S. 3. S. 313—15).

3 Bachler's »Philomathia« (Ueber die Bedeutung eines freien Vereins für Wissenschaft und Kunst, vorgelesen in der philomathischen Gesellschaft am 25. Juni 1817, i Bd. I. 1818. S. 3—18; Ueber die electrischen Fische, sld. S. 125—46).

3 »Zeitgenossen« (Skildring des Herrn von Krosigk, i S. IX. 1818, S. 2—32).

3 Oens „3fs“ (Was ist in neueren Zeiten für die Physik des Wahns ge-
schehen? 1818, S. 261—75).

3 Büfching's „Wesentliche Nachrichten für Freunde der Geschichte, Kunst
und Gelährtheit des Mittelalters“ (Ueber Sagen und Märchen aus Dänemark, i Bb.
4. 1819, S. 183 fgg.; jvfr. Kabbels „Hesperus“ I. 507).

3 R. Schall's und R. von Holst's „Deutsche Blätter“ 1823 (Bidrag).

3 „Reben am Tage der Bekattung des D. Schleiermacher am 15. Febr.
1834“, Berlin 1834 (En Tale; ogsaa særstilt aftr. Berlin, 1834).

3 „Forhandlingar ved de Scandinaviske Naturforskere's andet Møde 1840“
(Kbh. 1841) (Over Naturphilosophiens Forhold til den empiriske Naturvidenskab, en
Tale, S. 25—42; jvfr. Oens „3fs“ 1843, S. 265—76).

Kritiske Anmeldelser, f. Er. i „Berliner Jahrbücher für wissenschaft-
liche Kritik“ (af J. v. Schelling „Ueber Kant's nye Opdagelse“, 1832,
II. S. 84—91; og af „Das bittere Leiden unseres Herrn Jesu Christi. Nach den Be-
trachtungen der seligen Anna Catharina Emmerich“, 1834, I. S. 147—51, 53—60).

Portale til M. E. v. Vulmerincq „Beiträge zur ärztliche Behandlung mit-
telst des mineral. Magnetismus“. Berlin, 1835.

Steffens (Jacob Hansen) Nysansortes ældste Broder; f. d. 13de
April 1771 i Kjøbenhavn; blev Cadet ved Husarerne, siden Artillericadet;
1791 (istte 1790) Lieutenant og 1802 Capitain ved det kongl. Artilleri-
corps; 1803 Lærer i Mathematik ved Artilleriskolen og 1804 ved In-
genieurcorpsen; afgik 1808 fra Artilleriet og blev f. A. (istte 1809) Ma-
jor ved Ingenieurcorpsens danske Detachement; d. 28de Jan. 1811 Ridder
af Danebroge; d. 20de Decbr. f. A. Medlem af det kongl. Danske Vi-
denskabernes Selskab. † 20de August 1815 i Hirschholm. — * 12 1802
Eva Maria Schiøtt (f. 1780, † 8 1817, yngste Datter af Kammer-
raad, Rådsherer ved den almindelige Enkelasse, Frederik Schiøtt og Do-
rothea f. Mandix). — (Jvfr. H. Steffens „Was ich erlebte“, I. S.
199—204).

Journal for Militaire. I.—VII. Hefte. Kbh. 1801—5.

3 Rawert's „Krigsbibliothek“ (Om de Regler, som følges ved Jævnings-
Angreb, i III. 1—23; Underfølgelse af en Firkants Construction ved 4 givne Sider,
saaledes at Indholden bliver den størst mulige, fstd. S. 23—56).

3 „Dagen“ (Om Midlerne mod et Bombardements Virkninger, 1808, Nr. 68).

Steffensen (Søren), f. i Aarhus Amt; tog 1809 Examen ved
Veterinærskolen i Kbhvn (den Char.); nedsatte sig derefter som Dyrlæge
i Halling i Aarhus Stift.

3 „Veterinær-Selskabets Skrifter“ 3de Bb. (Om Ryserods Linturen
mod Koller; Helbredet Kiemme; Om Køernes Rensning; Om Ryserods Linturens
Anvendelse i forskellige Eegdomme, S. 509—10).

Stegmann (Erfst Philipp Heinrich), f. d. 17de Maj 1771 i Casfel i Churfyrstendømmet Hessen; Søn af Professor Philosophiæ Joh. Gottlieb Stegmann og Dorothea Charlotte Wilhelmine v. Heppe; besøgte de lærde Skoler i Casfel og Marburg, og studerede derefter i to Aar Philosophi og Theologi ved Universitetet i sidstnævnte Sted; opholdt sig derpaa i henved 2 Aar i Rinteln og siden ved Universitetet i Göttingen, hvorfra han efter fuldendt Examen vendte tilbage til sin Fødeegn; blev Lærer i Marburg, siden i Halle; ordineredes i Kjøbenhavn til apostolisk Missionair i Begyndelsen af November 1795; kom til Trankebar 1796; vendte tilbage i det følgende Aar, men gik atter ud 1799 efterat han Aaret iforvejen var bekliftet til Præst ved Zions Kirken i Trankebar; kom siden tilbage til Danmark og privatiserede i Kjøbenhavn indtil han d. 13de April 1808 udnævntes til Sognepræst for Ulfborg og Raasteb i Ribe Stift; blev d. 26. Maj 1824 Sognepræst til Hæselager i Fyen. † 1ste Septbr. 1828. — * 1. 3° 1796 Anne Cathrine Chemnig. * 2. 3° 1806 Henriette Cathrine v. Cruyt. — (Vfr. Jønger: „Den Trankebarske Missions Historie,“ S. 365; „Neuere Geschichte der Evangelischen Missions-Anstalten zu Bekehrung der Heiden in Ostindien“, IV. Bd. ff.; Fyens Stifts-Avis 1828, Nr. 140).

Erholungsstunden in Ostindien. Kopenh. und Leipzig. 1799, mit Kupf. (L. E. 1799, Nr. 35). — (Elbecks efter Autogr.).

Stein (Gophns August Wilhelm), f. i Kjøbenhavn d. 29de Juli 1797, Søn af Johann Heinrich Stein, Regimentschirurg ved det Slesvigsk Jægercorps († 1823), og Anna Sophie f. Rugler (f. 1° 1769, Datter af Præsten Daniel Frederik R. og Anna Magdalene Bloch); blev i Efteraaret 1812 Discipel i Odense Cathedralskole, som han forlod 1814, for at studere Lægevidenskaben i Kbhvn; blev chirurgisk Volontair og 1816 Candidat ved Almindeligt Hospital; underkastede sig i Foraaret 1819 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.); var fra 1819 til 1821 Underchirurg ved Almindeligt Hospital; blev 1820 Læge i Kjøbenhavns Fattigvæsens 6te og 7de District; d. 13de October 1821 Bataljonschirurg ved det daværende Kongens Regiment (indtil 1° 1839); i Septbr. 1831 inskriberet ved Kbhvns Universitet efter foregaaende Præliminair-Examen (f. Selmers Akad. Tid. III. S. 23); afsløvere i April 1832 den medicinske Embedsexamen (Laud.); erholdt d. 22de Januar 1834 Regimentschirurges Charakter; disputerede d. 2den April f. A. for Doctorgraden i Medicinen (f. Selmers Akad. Tid. II. S. 88—89); blev d. 1ste Septbr. 1835 Professor i Anatomien ved Akademiet for de skønne Konster; d. 28de Febr. 1837 tillige Docent i Anatomien ved Kjøbenhavns Universitet (indtil 1° 1840); d. 3die April 1840 Adjunct og Professor extraordinarius i Anatomien ved det chirurgiske Academi, og d. 13de Decbr.

f. A. Medlem af Sammes Direction; d. 22de Maj f. A. Ridder af Dannebrog; d. 18de Januar 1842 Professor extraordinarius i det lægevidenskabelige Facultet ved Kbhvns Universitet; modtog f. A. den svenske Fortjenst-Medaille i Guld; udnævntes d. 7de Decbr. 1844 (med kongl. Confirm. 28 f. A.) til Overlæge ved Frederiks-Hospitals chirurgiske Afdeling; d. 6te Juni 1845 til Professor ordinarius i det lægevidenskabelige Facultet og Afessor i Consistoriet; 1848 til Ridder af Wasa-Ordenen. — * 1822 Karen Sophie Borch (f. 18 1801, Datter af Mathias Johannes B., Klokker ved Holmens Kirke). — (Autobiographi i det til hans Doctorpromotion 1834 afslæbte Universitetsprogram, p. 31—33; jvfr. Callisens Lex. XVIII. S. 352; XXXII. S. 425; „Ugeskr. for Læger“, 2. R. Bd. II. S. 353—56; Bd. III. S. 167—71).

Tabula anatomica praeipuarum humani corporis regionum, in quibus graves operationes chirurgicae suscipiantur. *Fase. 1. Pars 1—2.* (Regio colli et infraclavicularis). Haun. 1831—33. Roy. Tverfolio; 10 Strengpl. med Fortsættelse (i 8vo). Tegningerne ere udførte dels af Forfatteren (Tab. 3. 5. 6), dels af D. Ronies (Tab. 1. 2. 4), som ogsaa har lithograpperet Tavlerne. For det 1ste Heft erholdt Forfatteren det kongl. Danske Videnskabernes Selskabs Sølvmedaille. (Bibl. for Læg. XVI. 64—66 (af E. Otto); Casper's Bogenfør. f. d. ges. Heft. Bd. I. 1833, No. 3, S. 71—72).

De thalamo et origine nervi optici in homine et animalibus vertebratis. Diss. anat. (inaug.). Haun. 1834. 4to, c. XII. tabb. lithogr., ad nat. del. Stein. (Basentin's Repert. d. Physiol. Bd. I. 1836. S. 10; Schmidt's Jahrb. d. Med. Bd. IX. 1836. März. S. 347—48 (af E. P. Weber); Med. chir. Zeit. 1837. Bd. 3. Nr. 63. S. 171—73; Zeitschr. f. Med. Bd. 6. 1837. Heft. 1. Septbr. S. 125 (af E. Otto).

Haandbog i Menneffets Anatomie, udarbejdet med Hensyn til Mater og Billeddragerkunsten. (Autoriseret til Brug for Eleverne ved det kgl. Academie for de skønne Kunster). Kbh. 1841 (Kobber. 1840). (Bibl. f. Læg. XXXIX. (N. N. Bd. 9.) S. 184—85).

De structura neuromatis cujusdam maximi nervi ischiadici, quod una cum magna ipsius nervi parte prospero successu amputatum est, eaque, quae huc cum aliis quibusdam nervorum tumoribus intercedit, ratione. Cum tabula. Programma (til Universitetets aarlige Reformationseft og Rectorskifte). Haun. MDCCCLVI. 4to. (Bibl. f. Læg. 3. R. I. S. 174—86).

3 „Journal for Medicin og Chirurgie“ (Et Instrument til Extraction, med 1 Kb., i Bd. VIII. 1835. S. 322—24).

3 „Förhandlingar vid de Skandinaviske Naturforskarnes tredje Möte, i Stockholm 1842“ (Om Structuren af Zonula ciliaris, samt Forsøg paa at tyde dens Function, S. 815—20).

3 „Bibliothek for Læger“ (Et Tilfælde, meddeelt det kgl. medicinske Selskab, i Bd. XL. (N. N. Bd. 10) S. 425—26).

3 „Hospitals-Redvelelser. Tidsskrift for praktisk Lægevidenskab, udgivet

af Oberlæger ved Kjøbenhavns Høspitaler» (Om den gennemfølgte Hornslæbes forberedende Texturforandringer som nødvendig Betingelse for vitale Egdomsprocesser i dens Substant og om disses forskjellige Fremgang og Virkninger, i Bd. I. 1848, S. 145—69, 476—91, 628—38; Læbedannelse (Cheiloplastik) udført paa en ny Methode, med 2 Plader, sftd. S. 212—16; Stort Reurom paa Nervus ischiadicus, der med Hælb blev borttaget ved Operation; samt en senere Udvikling af en betydelig Fungus duræ matris, som havde Patientens Død tilfølge, i Bd. II. 1849.

Steinmann (Peter Frederik), f. d. 13de Juni 1782 i Rbhvn, Søn af Boghandler Pierre Steinmann (f. 1737, † 1821) og Hælene Elizabeth Salicat; blev d. 1ste Jan. 1798 Secondlieutenant i Artillericorpsen; d. 10. Juni 1803 Premierlieutenant; d. 16. Febr. 1809 Capitain; 1810 Divisionsquartiermester (tidligere Adjoint) i Generalquartiermester-Staben; d. 2. Maj 1812 Major; d. 16. Maj 1824 Ridder af Danebroge; d. 10. Aug. f. A. Oberstlieutenant; d. 1ste Novbr. 1828 henaadet med Danebrogsmandenes Hæderstegn; 1831 Chef for 2den Divisions Stab af det 10de Armecorps af den tydske Forbundshær; 1832 Overquartiermester i Gen.-Quartiermester-Staben; d. 22. Marts 1833 Oberst; 1835 Generalquartiermesterlieutenant; d. 28. Decbr. 1836 Kammerherre; d. 30te Decbr. 1839 Generalquartiermester og Chef for Generalstaben; d. 22. Maj 1840 Commandeur af Danebroge; d. 1ste Juli 1842 Generalmajor; i Juni 1845 Ridder af den preussiske røde Ørn 2den Klasse; d. 28de Juni 1847 Storkors af Danebroge. Er tillige Ejer af Lybjerggaard i Sjælland. — * 1. 1809 Johanne Virgithe Mette Dorthæa de Neergaard (f. 1792, † 1824, yngste Datter af Cancelliraad Johan Thomas de Neergaard, til Tølløse etc., og Anna Joachimine f. Dvistiigaard). * 2. Sophie Magdalene de Neergaard, f. Dinesen (f. 1779, Enke efter Major Jacob de Neergaard til Lybjerggaard).

3 »Magazin for militair Videnskabelighed» (Bergen-op-booms Overrumpling i Aaret 1814, i III. S. 1—74; Om militair Situationstegning, især Raalestøffen og Tegnemethoden, i V. S. 354—411).

3 »Militairt Repertorium, anden Række» (Belysning af Capitain v. Ræders Bemærkning om Generalstaben, i V. 1847. S. 139—180; jvfr. sftd. S. 318—56; Berl. Tid. 1847, Nr. 138, 35, 37, 39, 258, 59, 65; Kærel. 1847, Nr. 151, 56, 249, 66; Kbhvst. 1847, Nr. 258).

Stellwagen (Johan Henrik Christian), f. d. 17de Jult 1782 i Helsingør, eneste Søn af Christian Georg Friedrich Stellwagen, daværende residerende Capellan ved Slots- og Garnisonsmenigheden i Helsingør (1779), siden (1784) Sognepræst til Ødenstrup paa Als og tilslutt (1805 indtil 1806) ved St. Mortens Kirke i Næstved (f. 1740, † 1808), og Christiane Eleonore Monrad (f. 1758,

†....), en Datter af Justitsraad, Amtsforvalter paa Kallster, Johannes Berthelsen Monrad og Else Marie Stampe (Statsminister Henrik de Stampes Søster). Blev Student ved privat Dimission i Efteraaret 1801; erholdt Udmærkelse ved Examen Artium, saavelsom ved den philologisk-philosophiske Examen i det paafølgende Aar; underkastede sig i Efteraaret 1804 den juridiske Embedsexamens theoretiske og praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis; vandt 1808 Universitetets Guldmedaille for en Afhandling over den Aaret iforvejen udfatte Priisopgave i Lovhøndigheden; blev d. 16. Juni 1808 Auditeur ved Kongens Livcorps; d. 26. Juni 1810 Protocolsecretair i Højesteret og d. 14. Apr. 1812 tillige surnumerair Assessor i Lands-Døer, samt Hof- og Stadsretten i Altona; 1813 virkelig Assessor i samme Ret; d. 10. Januar 1821 surnumerair og d. 18. April s. A. virkelig Assessor i Højesteret; d. 1ste Aug. 1829 Ridder af Danebroge; d. 28. Decbr. 1836 benaadet med Danebrogsmandenes Hæderstegn; d. 28de Juni 1840 Conferenceraad; d. 28de Juni 1845 Commandeur af Danebroge. — * †† 1818 Marie Hedevig Thomsen (f. 3/ 1788), Datter af Silke- og Klædehandler Ludvig Henrik Thomsen i Altona.

Medudgiver af Ugebladet »Borgervennen« 1811—15. (hvortil han leverede forskellige, weelt oversatte Bidrag, f. Ex.: Hvorledes komme vi til Kundskab om vore Evner og Kræfter? 1811, Nr. 22—27; Banskelsen afslægges, i høiere Alder, den onde Tilbøielighed, der i Ungdommen er rodfæstet, 1813, Nr. 9—15; Fortjene Barndommens Aar at kaldes den lykkeligste Tid i Menneskets Levealder? f. A, Nr. 33—37; En psykologisk mærkværdig criminel Tildragelse, 1814, Nr. 2—6; o. fl.).

Stender (Mogens) blev 1828 Proprietair til Store-Ladegaarden i Clemensker Sogn paa Bornholm. (Jofr. Thaarups Bestr. ov. Bornholms Amt, 1839, S. 98).

Meddelelse om Dyrkningsmaaden paa Bornholm, dat. Decbr. 1836, i Thaarups Bestr. ov. Bornholms Amt, 1839, S. 334—36; Beretninger om Veterinær-Øjenstande, sfd. S. 192.

Stenersen (C. A. Ergo), Pseudonym o: Georg Johan Bernhardt Carstensen.

Stensfeldt (Jacob August), en Broder til Capitain Ludvig Mariboe (II. S. 233—34); f. d. 12te Maj 1783 i Kjøbenhavn; blev Student ved privat Dimission i Foraaret 1799, udmærket ved Examen Artium, saavelsom ved anden Examen i April 1800; underkastede sig i April 1803 den juridiske Embedsexamens theoretiske og praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis; blev s. A. ansat som Volontair i Commerce-Collegiets Consulat-Comptoir; d. 21de December 1804 Auditeur ved det daværende Kongens Regiment; var tillige Lærer i den

militaire Lovfyndighed ved Landcabet • Akademiet; blev d. 24de Juli 1810 Assessor i Lands • Over • samt Hof • og Stadsretten i Kbhvn; d. 24de Septbr. 1813 Byfoged og Politimester i Helsingør (med Reservation af hans Anciennitet som Assessor); d. 28de Januar 1817 virkelig Justitsraad; fik d. 22de Septbr. 1819 kongel. Bevilling til at føre Familienavnet Stensfeldt; blev d. 3. Maj 1820 Chef for Helsingørs Brandcorps (indtil 2de 1822); d. 27. Juni 1821 Borgemester og Auctions • Directeur i Helsingør; d. 1ste Novbr. 1828 Etatsraad; d. 14de Decbr. 1833 Ridder af Nordstjerne • Ordenen; foretog 1835 en Udenlandsrejse; udnævntes d. 21de Juli 1838 til Ridder af Danebroge; d. 18de Septbr. 1846 til virkelig Etatsraad; blev d. 23de Septbr. 1848, efter Ansøgning, i Raade og med Pension entlediget fra sine Embeder (fra 1ste Jan. 1849 at regne); d. 3die Octbr. f. A. udnævnt til Commandeur af Danebroge. — Deeltog, efter kongelig Befaling (af 2de 1832), i den Forsamling af oplyste Mænd, som bleve sammenkaldte i Kjøbenhavn, for at tage nogle Gjenstande, angaaende Danmarks Provindsialstænder, i Overvejelse; samt, som valgt Deputeret for Helsingørs By, i Distrikternes Provindsialstænder • Forsamling 1835—36, 1838, 1840, og, ifølge kongelig Udnævnelse (af 2de 1841), som Medlem i samme Stænder • Forsamling 1842, 1844 og 1846; valgtes d. 8. Febr. 1847 til Stænder • Deputeret for Helsingør, og mødte i denne Egenkab i Roeskilde i April • Maj 1848. — * Betzy Steenberg, en Datter af Apotheker Jens Foss Steenberg og Cecilia f. Sprund, i Helsingør. — (Jvfr. Døds »Materialier«, Nr. 74; Barfods »Brage og Idun«, III. S. 316—47; Berl. Tid. 1846, Nr. 148; 1847, Nr. 39; 1849, Nr. 3; Kbhvpost. 1835, Nr. 205; 1836, Nr. 48).

Danmark i Aaret 1807. (Heraf udkom 7 Nummere i Kiel). — Paandbog i den militaire Lovfyndighed, til Brug for Militaire. Kbh. 1809. (L. E. 1810, Nr. 36, 37, af J. E. B. Rielsen). Anden forsøgte Udgave, m. T.: Paandbog i den danske militaire Lovfyndighed ic. ibid. 1823. (»Dagen« 1823, Nr. 251). — Om de militaire Retters hensigtsmæssige Organisation. ibid. 1810. (L. E. 1810, Nr. 37, af J. E. B. Rielsen).

Forslag til et, med Hensyn til Agerdyrningens Fremme, velordnet Landpolitie; belønnet med Landhuusholdnings • Selskabets første Guldmedaille. Kbh. 1819; særskilt aftrykt af »Nye landoeconom. Tidender« Bb. I. S. 129—224. (Jvfr. sid. S. 224—25; III. 1—91 (af N. Blume); Kbhvns Skilderi 1820, Nr. 43—44; samt Art. O. L. Baden (I. 31).

De danske Kjøbstæder og deres Bestyrelsesmaade efter vor Lovgivning. En Paandbog for Embedsmænd og Kjøbstædsborgere. Første • Anden Afdeeling. Kbh. 1827—31. (Nr. f. L. II. 265—276, af E. Algreen • Ulfing; Kbhvns Skilderi 1827, S. 1128—1125).

Skal man vente af Provindsial • Stænders Indførelse i Danmark? En

Brevverling imellem en Landmand og en Lovkyndig. Til Oplysning for Menigmand. Af August Steen. Kbh. 1831. 19 S. (Pseudonym).

Municipalvæsenet i Almindelighed og det Danske i særdeleshed. Et Forsøg. Kbh. 1834. (R. f. L. XIV. 578—593, af P. C. D. Paulsen).

Bemærkninger med Hensyn til Anordningen af 24de October 1837, angaaende Kjøbstædernes økonomiske Bestyrelse, tilgænet Bøllingers Borgere og øvrige Indvaanere. Kbh. 1837. („Dagen“ 1837, Nr. 295).

Bemærkninger angaaende Beskatningsmaaden i de danske Kjøbstæder. Fremkaldte ved det af Fr. R. Gad udgivne Skrift om Statteligning i Kjøbstædcommunerne. Kbh. 1840. (Jædel. I. 1840, Nr. 195, 97, af D. G. Konrad; „Dagen“ 1840, Nr. 115).

Mindeord til Frederik VI's Juhulommelse. Bøllinger, 1841.

Skole- og Undervisnings-Væsenets nuværende Tilstand i Bøllinger, fremskillet. Bøllinger, 1843.

Om Nødvendigheden af en Reform i den danske Statsforvaltning og Organisation under nuværende Forhold. Kbh. 1848. (Jædel. 1848, Nr. 162).

Overfigt af Forordningen af Forretningerne imellem de forskellige Ministerier, samt Fortegnelse paa de Embedsmænd, der ere ansatte ved Hoved-Åbellingerne under samme. Bøllinger, 1849.

Folke-Catechismus, Som Vejledning til rigtig at opfatte Danmarks Riges Grundlov. Kbh. 1849. (Fjlv. Post 1849, Nr. 258).

I Retsleds „Nyt jurid. Archiv“ (Eragtning under en Fogedforretning, i Bd. XXI. 1818. S. 236—39).

I „Dansk Ugeskrift“, redig. af J. J. Schouw, (Nogle Bemærkninger med Hensyn til de i vor Lovgivning fremsatte Principer for Bøllingsforfølgelse, Iser i Kjøbstæderne, i Bd. II. Nr. 55, S. 300—8).

I Davids „Nyt statsøconom. Archiv“ (Den danske Statsforvaltning og Organisation, i Bd. I. S. 322—75; særskilt aftrykt. Kbh. 1843; jvfr. Berl. Tid. 1844, Nr. 5; Nordens Stifts-Tidende 1844, Nr. 28).

I „Tidende for Forhandlingerne ved Provindsial-Stænderne for Østlænderne“ (Anmodning om Realundervisningens Fremme i Danmark, 1835—36, S. 859—64; Forslag om Forandring i den Maade, hvorpaa Armeen forsynes med Støt, 1838. I. S. 95—98; Forslag om Udvidelse af Vidstruppgaard Hospital for Gale og Afslidte til en Opbevaringsanstalt for saadanne Ulykkelige, fra Sjællands og Lollands Hæters Stifter samt fra Bøllingerne, Jylland og Colonierne, sftd. S. 152—59; Forslag om en Revision og Forandring af Bøllingsvæsen-Lovgivningen, sftd. S. 183—204; Forslag om Bøllingernes bedre Indretning, sftd. S. 358—61; Forslag om, at de Kongelige Lovudkast maatte meddeles de Stænderdeputerede og Suppleanterne førend Stænderforsamlingen aabnes, sftd. S. 497—98; Forslag, sigtende til en Revision af Lovgivningen om Røttingsdriften i Danmark, 1840, S. 668—78).

En Sang, indf. i den af P. C. Jøker udgivne „Beretning om Kronborg Slots Kirkes Indvielse“, 1844. — Bidrag i forskellige Aargange af Bøllingers Avis.

Stengler (Johan Severin) var først Proprietair, siden Com-
missionair. † 26de August 1837 i sit 54de Aar.

Kagerq vanden Maria, original Comedie i 3 Acter. Kbh. 1820.

Stephansen (Anders), f. d. 20de August 1791 i Lerndrup i
Lyngby Sogn, Høllum Herred, Aalborg Amt; Son af Boelsmand, forhen
Omgangs-Skolelærer, Stephan Christensen og Kirsten Andersdøt-
ter; var 1812—15 Seminarist paa det jonsruppe Seminarium, og blev
derfra dimitteret med Charakteren „Udmærket duelig“; var derefter i 5
Aar Høuslærer paa Borgaard; blev Institutbestyrer i Ribe 1820, i Aal-
borg 1822, og i Foraaret 1833 Bestyrer af en Jøllenbergst Optragelses-
Anstalt paa Hviirndal ved Hølsleinborg i Sjælland, hvilkens senere hen-
flyttedes paa en Arvesættegaard (Hjortholm, nu Hølsleinminde) i Fers-
løv Sogn ved Røstved. Var i Aalborg tillige Bibliothekar ved Stiftsbi-
bliotheket. — * 4 1824 Dorteia Svenningsen (f. 21 1803 paa
Bratstov), en Datter af Fuldmægtig Christen Svenningsen i Aalborg
og Else Nielsen. — (Jvfr. Danst Folkebl. 2. Aarg. S. 224, Noter; Land-
husholdn. Selskabets Aarsberetn. f. 1845, S. 12—13; 1846, S. 11—19).

Beretning om Optragelses-Anstalten paa Hviirndal for 1837—39. Kbh.
1838—40. (jvfr. Nordist Kirke-Tid. 1838, Col. 239—40; 1839, Col. 261—71).

Beretning om Optragelses-Anstalten paa Hølsleinminde, forhen paa
Hviirndal, for 1840—46. Kbh. 1841—47. (jvfr. Hærel. 1847, Nr. 133; Høls-
lein-Tidst. for Landboef. N. N. Bd. IX., S. 342—54; Hlyv. Post 1847, Nr. 259—62).

I „Nordist Kirke-Tidende“ (Optragelsesanstalten paa Hølsleinberg, en Pavn
for forladte Børn, 1837, Nr. 27; Brudstykker af en Tale, holden i Optragelsesan-
stalten i Hølløgen den 22de Februar 1838, af C. P. Jøllier, 1839, Nr. 24, 25, 26;
Et Par Ord om Skolefagen, f. A. Nr. 32; Om Gjendøbere, f. A. Nr. 46; Nogle
Smaaibidrag, 1835, Nr. 5; 1836, Nr. 22, og 1837, Nr. 4).

I „Den Berlingske Tidende“ (Om Hviirndals Institut, 1839, Nr. 227;
Institut for forsømte Børn, 1843, Nr. 210, 11, 15; Optragelsesanstalten paa Høls-
leinminde, f. A., Nr. 348; Oversættelse af en Afhandling af Baron Gyllentrost
om en Stiftelse til forsømte Børns Hæls, 1844, Nr. 82; Gjendrivelse af Pastor
Holms Ytringer om Hviirndal Institut, f. A., Nr. 315, 52. (jvfr. Nr. 329, af
Holm); Aars-Beretning om Rednings-Institutet i Store-Naaby, af Provst Rahl i
Lund, oversat, 1845, Nr. 126, Tillæg; Nr. 127, Tillæg; Om Bidrag til Rednings-
anstalter, 1846, Nr. 37).

Om Optragelses-Anstalten paa Hviirndal, indlemmet i J. A. E. Holms Ind-
bydelsesskrift: „Johannes Gass“, o. f. v., 1837, S. 32—42. (optr. med nogle faa
Forkortelser og Forandringer i D. Folkebl. 2. Aarg. Nr. 53 og 56; Udtog i Nord.
Kirke-Tid. 1837, Col. 73—80) — Desuden flere Bidrag i Ugebladet „Venneni Iedig
Etund“ 1819, Aalborg Avis, „Den cimbriske Mercur“ o. f. v.

Stephansen (Johan) f. 1781 (døbt 2° f. A.) i Erichsnur By,
Hattings Sogn, Veile Amt; Son af Høusmand og Smed Stephan
Johansen; tog dansk-juridist Examen i Juni 1810; blev d. 3. Febr.

1815 Proceprocurator i Holbeks Amt; d. 19. Marts 1817 Proceprocurator ved Underretterne i Sjællands Stift; hvede først paa Hunsbjerregaard ved Sors; var siden Ejer af Bærebogaard ved Fjendsborg (indtil 1841). † 1843 i Helsingør.

3 «Landoeconom. Tidender» (Om bedatte Sandgrønters Anlæg, V. 179—185; Et Par besynderlige Naturbegivenheder, sld. S. 186; Om Agrostis stylisera, sld. S. 187—188; Hvilke ere de væsentligste Hindringer for Agerbrugets Opblomst i Danmark? sld. S. 279—302. (vsfr. VI. 146—57; 308—12).

3 «Den oeconom. Correspondent» (Fri Kæller, Hør til Justitiens Hæst, i 3. Aarg. Nr. 5, samt S. 85).

Stephansen (Johannes Jacob), f. d. 21. Juni 1768 i Slagelse, Søn af Væsemager Hartvig S. og Mette Christine Madsdatter; blev 1792 dimitteret til Universitetet fra Slagelse Skole; udmærket ved anden Examen i det påfølgende Aar; var Lærer ved den. Kjøbenhavnske Borgerhøjskole, hvis Beskyrelse han overtog i Septbr. 1806; blev d. 5te Decbr. f. A. Overlærer ved Middelskolen i Kønn paa Bornholm; og d. 5te Juni 1807 i lige Egenkab forflyttet til Middelskolen i Århus; d. 10. Febr. 1816 Rector ved den. lærde Skole sammesteds, fra hvilket Embede han entledigedes ved Skolens Afskæffelse 1839; valgte derefter Kjøbenhavn til sit Opholdssted, hvor han døde d. 17. Marts 1845. — * Louise Cathrine Lund († 1848, Datter af Kloster. Rand i Slagelse).

Liber Genesios ex Hebræo in Latinum conversus & in usum Scholasticæ juventutis editus. Havn. 1801. — Latinsk Læsebog for Begyndere. Årh. 1813.

Stephansen (N.).

Ingen Handel med Landets Sæd! Ingen rede Godbetalinger med flere. Raad til ubetaleligt at bedre et. Rigs Goddelcour. Årh. 1820. * 16. S. 8.

Stephansen (Bjørn), Broder til nedenauførte N. og S. Stephansen; f. d. 4. Juli 1769; blev d. 14. Maj 1790 Vicenotarius ved Overretten paa Island; d. 6. Juni 1800 Justitssecretair ved den kongelige Lands-Overret sammesteds; d. 9. Novbr. 1832 vigtelig Cancelliraad. † 17. Juni 1835. — * 1. Matgræt Jónsdóttir (f. 1773; † 1800, Datter af Syffelmanden i Døfford Syffel, Jón Jacobsen, og Søster til J. J. Espolin). * 2. Sigrídur Dósdóttir, en Datter af Oddur Stephansen, Notarius i Overretten.

Acta Iffrællarins á Íslandi. Lektargörðum 1797—1808. (indf. den (Øvrige) Islandske Overrets Forhandlinger fra 1756 til 1796. (7 Hæfter, 8vo).

Stephensen (J. L.), Student.

Andvisning til, hvorledes man usejlsbart kan vinde i Talloetteriet, ledsaget med Underretning om Spillet's Natur og Bæsen, af Ammann; oversat. Kbh. 1821.

Stephensen (Magnús), f. d. 27de Decbr. 1762 i Jøland paa *Spyaa*, en Gaard i Borgarfjords-Syssel, ældste Søn af Olaf Stephensen, daværende Bicelaugmand i Nord- og Vester-Langdommet, tilsidst (1790) Stiftamtmand over Jøland og (1791) tillige Amtmand i Sønder-Amtet (s. 1731, + $\frac{1}{2}$ 1812, jvfr. *Æli* og úlfararminning fyrrveranda Stiptamtmanns yfir Íslandi Herra Olafs Stephensens", *Viðeyar Klaustris* 1820, samt *Nýperps Lit. Lex. S. 578*), og *Sigríð Magnúsdóttir* (eneste Datter af Amtmand Magnús Ólafson og *Þorún Guðmundsdóttir*). Da han 1778 var dimitteret fra Skalholt Skole, nød han i 3 Aar privat Underviisning af sin Svoger, Biskop Pannes Finnsson, og rejste 1781 til Kbhvn, hvor han blev Student i December s. A.; blev 1782 Volontair og d. 4. April 1784 Copist i Rentekammerets danske og norske Kammer-Cancelli; rejste i Slutningen af Septbr. 1783, efter kongelig Befaling, tilligemed daværende Kammerherre H. E. D. B. v. Leveskow til Jøland, for at undersøge den samme Aar i Vester-Slaptasells Syssel udbrudte Jordbrands Væksæenhed; kom i det paafølgende Aar tilbage til Kjøbenhavn; opholdt sig i Sommeren 1785 etter i Jøland, for, ifølge kongelig Befaling af 16de April s. A., at bortfølge de til Bispestolen, Domkirken og Latinskolen i Skalholt hørende Landsejendomme; afsluttede d. 7de Maj 1788 den latinsk-jurdiske Embedsexamen (Laud.); blev s. A. Bicelaugmand og d. 19de August 1789 virkelig Langmand i Nord- og Vester-Langdommet i Jøland; var 1793—95 tillige constitueret Landsfoged samt Sysselmand i Guldbrænge og Kjøse Syssel, og siden Medlem af den i Kjøbenhavn under 12. Decbr. 1799 nedsatte Commission angaaende det islandske Justits- og Skolevæsen; udnævntes d. 6te Juni 1800 til Justitiarius i den kongl. islandske Lands-Overret; blev d. 27. Juni s. A. virkelig Justitsraad; d. 31. Aug. 1808 Præsides i den da i Jøland oprettede Over-Criminalret (ophævet $\frac{1}{2}$ 1816); d. 8. Aug. s. A. virkelig Etatsraad; opholdt sig 1807—9 i Kbhvn, og var fra 1809 til Juli 1810 constitueret Stiftamtmand og Amtmand i Sønder-Amtet (ifølge Conventionen med Jones af $\frac{1}{2}$ 1809); blev d. 19de April 1816 Conferenceraad; 1819 Doctor i Lovkyndigheden ved Kbhvns Universitet (jvfr. A. Jónsson: *Forsetaheimt*". Kaupmanna, 1821); opholdt sig etter i Kbhvn 1825—26. Han stiftede 1794 det (kongelige) islandske Landoplysnings-Selskab, Lands Uppfræðingar Félag (og vedblev som dets Directeur til dets Oplysning); var Medlem af det kongl. Norske Videnskabernes Selskab (1789) og det

Standinaviſte Literatur-Selftab (1800), ſamt af flere andre videnskabelige
 Samfund. † 17de Marts 1833. — * Y 1788 Gudrún Schéving
 (f. † 1762, † 17 1832, en Datter af Syffelmanden i Slagafjörðs Syffel,
 Vigfus Schéving). — (Autobiographi foran hans Doctordisputat,
 p. I.—VIII.; jøfr. P. Péturſon Hist. eccl. Isl. p. 429—32; „Ný
 Félagsrit“ VI. I.—XIV.; „Dagen“ 1833, Nr. 150; Madengies Travels
 in the Island of Iceland. Edinburg 1811. p. 92. 130. 133. 145. 300
 —301. 325; Collegial-Ltd. 1800, Nr. 27, S. 425—30; Samlinger til
 det norſke Folks Sprog og Hiſtorie, Bd. VI. S. 1. S. 149, Numertuin-
 gen; „Skirnir“ 1834, bl. 113. — Portrait efter Jensefs Original, malet
 1826, lithogr. af Børrenſen & Comp., i „Ný Félagsrit“, 6. ár).

Kort Beſkrivelse over den nye Ruſlands Ildſprudning i Veſter-Slaptafjelds
 Syffel paa Ísland i Aaret 1783. Efter Kongelig Befaling forfattet og ved Rente-
 kammerets Foranſtaltning udgiven. Kbh. 1785, med 1 Kort og 2 Tegninger. (L. E.
 1787, Nr. 42; N. Kiel. Literatur-Journal, Bd. I. St. 2. S. 98—113). Overtſat
 paa Tydſk i „Philosophiſche-Schilderung der gegenwärtigen Verfaſſung von Ís-
 land“, Altona 1786, S. 307—86, og paa Engeliſk dag i Pooleſ „Tour trough
 the island of Iceland 1810“. Lond. 1811 og 1818. — Minnisverð Tíðindi frá Myrdi
 1795 til Midsumars 1801. I.—II. Bindi. Leirárgörðum við Leirá 1798—1802.
 („Íris og Debe“ 1799, III. 100—3; jøfr. Art. Stepphan Stephensen og Sinn
 Ragnuſen). — Sorgarþákar við gróf sál. biskups Doctors Hannesar Finns-
 sonar, gylfskript á latínu yfir ham og ſaungur við heldurminningu hans á lands-
 uppfæðingar félags fundi þann 7da Oct. 1796, (trykt ſærlikt og i Minnisverð Tíð.
 I. B. 2. H. S. 270—72 og 295—322). — Skemtelig Vín-Glædi. I. Bindi. Leirár-
 g. 1797. — Forſvar for Íslands fornarmeðe Dørigheð ſamt for detſ almindelige Anføg-
 ning om udbibede Handelsfriheder. Kbh. 1798. (Standinab. Muſeum 1798, Bd. I. S.
 2. S. 377, af R. Lønder Lund). Stephensen menes ogſaa at have været Hovedcon-
 cipienten af bemeldte, 1797 i Kjøbenhavn trykte „Anføgning til Kongen“ (ſom
 er r. i „Íris og Debe“ 1797, I. 231—38, jøfr. f. N. IV. 249; Collegial-Ltd. 1799,
 Nr. 16, S. 241—53; E. G. Schram: „Openaaalen og Genffillingen. Et Par Ord til
 Laugmand R. Stephensen og hans Søbbarn i Ísland“. Kbh. 1799). — Gamian og
 Alvora, i ſafni Smárita og Qvæða ymislegra Höfunda &c. I.—II. Hefti. Leirár-
 gördum og Beiftistöðum 1798. 1818. (hertil leverede han 3 originale Afhandlinger
 af juridif Indhold, i I. S. 12—35; 53—69; 113—161; ſamt 2 ſmaa Afhand-
 linger „om Jern og Staal“, og „om stærke Drifte“, i 2det S.). — Tale, holden på
 den Kongl. íslandſke Landſoverret første Gang aabnedes. 1801. (paa Íslandſk i Minnisv.
 Tíð.). — Evangelisk-kriſtelig Messuſagungs og Sálmá Bók til almenrar brúttur i Kir-
 kium og Heimahúsum. Leirárgörðum, 1801 og oftere. (udg. af Stephensen i Forening med
 Biſkop G. Þibalin). — Snorra Sturluſonar Heimskringla edar Noregs Konunga
 Sögur. I.—Bindi. ibid. 1804. (jøfr. L. E. 1824, S. 181). — Minning Póken
 Sigridar Magnuſdóttur Stephensen. ibid. 1806. — Eftirmál átiánda Aldar eftir
 Krists hingadhurð, frá Eykonunni Íslandi. ibid. 1806. (i to forſjellige Udgaver,
 den ene i 8vo paa 24½ Art, den anden i 16mo paa 21½ Art). Omarbej-
 det paa Danſk af Forfatteren, under Titel: Ísland i det Attende Aarhund-
 rede, hiſtoriſt-politiſt Skildret. Kbh. 1808. (L. E. 1808, Nr. 26—29, af E. Engelſtoft; Allg.

geogr. Ephemeriden; jøfr. *Ribbens Skibteri* 1808, Nr. 85, 86, 89, 90, 92, 93; 1826, Nr. 38—40, samt *Op.* 807—10; *Batens* histor. Bibliotek S. 167). — *Hugvekta* til góðra Innbúa á Íslandi. Ad bön konungi, tilskipaðrar Commissionar til yfirvegunar Íslands nauðþurftar framsetti og útgefin. Kaupmannahöfn 1808. (L. E. 1808, Nr. 32). — *Instrúx* fyrir *Hreppstjórnarmenn* á Íslandi. Leirárgörðum 1809. (ogfaa översæt paa Dansk f. A.). — *Minning* Frúr Stiptamtmaðnsinnu *Sigrídar Magnusdóttur Stephensen*. ibid. 1810. — Hentag *Handbók* fyrir *höðrn Mann*, með útskrifingu Hreppstjórnar-Instrúxins, innihaldandi ágríp, sæfn og útlístan helzta gyldandi Lagaboda um Íslands Bustiörn og önnur almenning umvæðandi opinber málefni. ibid. 1812.

Athugavert vid *Sætta-Stiptanir* og *Fortikumar-Málefni* á Íslandi. Handqver Embættismanna, Sættanefnda, Málsparla &c. Viðeyar Klaustri, 1818. (jøfr. L. E. 1824, S. 140—41).

Klausturpósturinn. I.—IX. árgangur. Viðeyar Klaustri, 1818—27.

Commentatio de legibus, quæ jus Islandicum hodiernum efficiant, deque emendationibus nonnullis, quas hæc leges desiderare videantur. Diss. inaug. Havniæ MDCCCXIX. (L. E. 1820, Nr. 15, 16, af Finn Magnusen).

Ræður Bjálmars á Bjargi fyrir börnum sínum um fremd, kosti og annmarka allra stéttu og um þeirra almennustu gjöld og tekiur &c. Viðeyar Klaustri, 1820. (jøfr. L. E. 1824, S. 141).

Rensókn Íslands gyldandi laga um *Legords-Mál*. Viðeyar Klaustri, 1821. (jøfr. L. E. 1824, S. 141—42).

Útvaldar Smásögur Almennungi til fróðleiks og skémtunar &c. I. B. I.—2. Hefti. Viðeyar Klaustri, 1822—23.

Æfi- og Útfarar-Minning fyrrveranda Amtmanns í Vestur-Amti Íslands, Herra *Stepháns Stephensen*. Viðeyar Klaustri, 1822.

É var paa nogle i Bladene Politivennen og Dagen for Naji Raaned 1826 indrykkede fornærmelige Angreb. Samt paa cand. Juris Vigfus Eriksen's Pamphlet: *Jóland* og det's Justitiarius &c. 1827. Bidsse Kiofter 1826—27. 39 S. 8. foruden *»Tillæg*, som forfattet Évar paa Cand. Vigfus Eriksen's Pamphlet: *Jóland* og det's Justitiarius», S. 41—56. [høst i Isleden]. (jøfr. *»Politivennen»* 1826, S. 282—84, 296—99, samt Nr. 542 og S. 333—39; 1827, S. 394—401; *»Dagen»* 1826, Nr. 103, P. 9, 13, 19, 21; og Art. Vigfus Eriksen).

Ljóðmæk. Söfnuð og útgefin af syni hans O. M. Stephensen. Viðeyar Klaustri, 1842. (*»Fjölnir»*, VI. 73).

3 *»Íslenska Lærdóms-Lista Félags Rít»* (Um Meteora, edr Vetráttufar, Loptsiórnir, og aðra náttúrliga tilburði á síó og landi, i S. B. S. 122—92).

3 *Landbúnaðsholdnings-Selfstæðs Strifter* (De til Menneffelshe i Jóland brugelige Tang-Arter og i Særbelesheb Sol. Botanisk økonomisk bestrevne, i Ny Saml. Bd. I. P. 3. S. 487—520, með 4 Robbertavler; særfl. afr. Rbh. 1808. 4to. (L. E. 1812, Nr. 4).

3 *Veterinair-Selfstæðs Strifter* (Beretning om de vigtigste Dyuðbyr i Jóland, i Bd. I. S. 157—252).

3 *»Kjöbenhavnste Efterretninger om lærde Sager»* (Recension over

E. Pontoppidan's »Samlinger til et Handels Magazin for Island, 1ste Deel«, 1787, Nr. 23. 24. (Jvfr. Lødes Svar i Arkt. og Antikrit. S. 1. S. 58. 80. 121, og E. Pontoppidans: »Originale Breve, verificerede paa det kongl. Notarial-Contoir i Kjøbenhavn« o. s. v. Kbh. 1787); Anmeldelse af nogle islandske Skrifter, 1808, Nr. 31).

3 »Collegial-Libenden« (Indberetning til det danske Cancellie-om det lgl. Islandske Oplysnings Selskab, 1800, Nr. 27).

Samling af Forordninger og Rescripter o. s. v., udgivne for Island, fra Aaret 1800, med de vigtigste Forordninger i de foregaaende Aar, oversatte paa Islandsk efter Forankaltning af Landsøverretten. (Deres ere ialt trykte: 1806—1809 No. 1—5. 52 S.; derfra til 1830 ialt 208 Sider. 8vo).

Paa en Udgave af *Jónsbogen* udskættte han Subscriptionssplan, og leverede Paabestřiftet: »Texten med Barianten og de tilhørende Retterboder som Auhang med Dansk Oversættelse og Commentar i 4 Foliobind fuldstændigt til det Danske Cancelli d. 27. Decbr. 1825. (Jvfr. Colleg. Tid. 1826, Nr. 21). — M. Stephensen ansæes for at være Forfatter til »Sjö vísjar Föstu-prædikanir útaf píslarsögu drottins vors Jesú Krists, gjörðar af Anonymo. Leirárg. 1798. («Tris og Debe. 1799, III, 99—100).

Han besørgete desuden Udgivelsen af mange andre Forfatters Arbejder.

Stephensen (Stephán), Stoflanførtes Broder; f. d. 27de December 1767 (1ste 1766) paa Væsfastad paa Alftanes; blev fra 1782 undervist af Biskop Hannes Finnsson, og 1785 dimitteret af daværende Protector ved Stalholt Skole, Pál Jakobsen; nedrejste i Sommeren f. A. til Kjøbenhavn, hvor han i Decbr. f. A. underkastede sig Examen Artium (instriberet i Febr. 1786); afsløvere den latinsk-juridiske Embeds-Examen d. 5te Novbr. 1788 (Laud.); blev d. 4de Juni 1790 Vice-laugmand i Islands Nords og Vester-Laugdomme; d. 6te Juni 1800 første Assessor, dog til videre, som surnumerair, i den lgl. islandske Lands-Overret; fik samme Dag lgl. Befaling til at udarbejde Forslag til en Lovbog for Island; blev d. 18de Juni f. A. Medlem af Commissionen til de islandske Vordegofers ny Matriculering; d. 6te Juni 1806 Amtmand i Islands Vester-Amt. † 20. Decbr. 1820. — * 1. 1790 Martha Maria Høltter (f. 1770, † 1805, Datter af Kjøbmand Diderich Høltter). * 2. 1809 Gudrún Oddsdóttir (f. 1779, † 1838, Datter af Præsten Odd Þorvaldsson til Reynivalla i Rjófse Syffel). — (Jvfr. »Eli- og Ut-sarar-Minning fyrrveranda Amtmanns i Vestur-Amti Islands, Herra Stepháns Stephensens. Skrásett og útgefin af Bróður Hans Magnúsi Stephensen. Víðeyar Klaustri, 1822«).

Minniverd Tidindí frá Vordegum 1798 til Vordaga 1799. II. Bd. 1. Dæld. Leirárgörðum, 1799.

Forord til den af hans Søn, Martha Maria S. udgivne: *Einfaldi Mat-roidsku Vasa-Över*, fyrir heldri manna Húss-freyjar. Leirárgörðum við Leirh, 1800.

Sterm (Søren), en Søn af Proprietair Sterm til Hannevanggaard ved Varde († 1800); var i flere Aar Ejer af bemeldte Gaard, og tillige Landvæsenstommisfær i Ribe Amt; opholdt sig sidenest i Rjøbenhavn.

Topographie over Fregderiksberg Amt, efter meddelte Efterretninger fra vedkommende Embedsmænd og Ejere. Kbh. 1831; o. m. L.: **Topographie over Kongeriget Danmark og Hertugdømmene Slesvig, Holsten og Lauenborg**. 1. Deels 3. Bind. ib. eod. [Deraf findes ogsaa Exemplarer med Aarsallet 1837]. (L. 1831, Nr. 18).

Statistisk-Topographisk Beskrivelse over Rjøbenhavns Amt, tildeels efter meddelte Efterretninger fra vedkommende Embedsmænd og Ejere. I.—III. Deel. Kbh. 1834—38, med 31 Tabeller. (M. f. L. XVII. 454—74, af J. B. Hornemann; Kbhpost. 1834, Nr. 187, 88, af P. E. Beder; jvfr. Art. L. P. Erølew, D. P. Juul, E. P. Jørgensen, F. E. og D. P. Rielsen).

Statistisk-Topographisk Beskrivelse over Hoved- og Residensstaden Rjøbenhavn, tildeels efter meddelte Efterretninger fra vedkommende Embedsmænd. Første Deel, med tre Kort og to Tabeller. Kbh. 1841. [udkom, 1839—41, i 3 Hefter]. (Berl. Tid. 1839, Nr. 154; 1840, Nr. 172; 1844, Nr. 54, 110; jvfr. Art. L. P. Erølew og D. P. Rielsen).

Sternhagen (Johann Peter), f. d. 5te Februar 1777 i Slesvig; kom i sit 18de Aar til Universitetet i Kiel, hvor han studerede indtil Efteraaret 1798; var derefter Huuslærer paa forskjellige Steder; indtraadte 1808 som Officier i Hertuginde af Augustenborgs da oprettede Livjægercorps, hvilket han forlod 1810 og begav sig til Rjøbenhavn, hvor han ernærede sig ved Underviisning; var Inspecteur og Overlærer ved St. Petri Drenges-Realskole, fra hvilket Embede han blev suspenderet 1824 (f. J. N. Hof's Archiv for Lov og Ret, Bd. 1. S. 185—210; Det's „Materialier“, S. 669, 707); rejste i Octbr. 1828 til Altona, hvor han i flere Aar levede som Privatlærer; blev derpaa Beskyrer af en Underviisnings-Anstalt i Ottensen, og i Januar 1833 Dr. Philos. i Leipzig. (Jvfr. Lüder's u. Schröder's Lex. II. S. 585—86, 856; Det's „Materialier“, Nr. 35).

Dr. Morten Luthers lidet Catechismus til Reformationens tredje Jubelfest, efter Dr. Dr. Kochens tydske Manuscript, og med Hensyn til den danske evangelisk kristelige Psalmebog, oversat. Kbh. 1817. (L. 1818, S. 98—96, jvfr. ibd. S. 158—159).

Predigten, herausgegeben in Beziehung auf die Jubelfeyer der Reformation im Jahr 1817, von P. G. Clausen. Aus dem Dänischen übersetzt. Altona, 1818. (Allg. P. 3. 1818, Erggbl. Nr. 125, S. 1000).

Materialien zur Deutschen Sprachkunde, zunächst für Lehrer, aber auch zum Selbstunterricht. Altona, 1825. (Zen. L. 3. 1826, Erggbl. Nr. 46, S. 368—68; Pädagogisch-Philologisches Lit.-Blatt zur allg. Schulzeitung, Aug. 1826; „Dagen“ 1826, Nr. 210, 22).

Om. Jorden og Metoden i St. Petri Menigheds tybke Skoler, i 25 bñns
Skilber i 1820, Nr. 12—18.

Stevens (William), f. i Skotland; blev Doctor i Medicinen
og praktiserende Læge i Frederiksted paa St. Croix i Vestindien; erholdt
d. 13. Octbr. 1820 Rang med Doctores Medicinæ creerede ved Kbhvns
Universitet; gjorde 1832 en Rejse til Europa; besøgte London, St. Pe-
tersborg og Kjøbenhavn, hvorfra han i Novbr. 1833 begav sig over
Hamborg til London, og vendte derefter tilbage til Vestindien, hvor han
er bosat paa Plantagen „Charlotte Amalie“ paa St. Thomas. Er Medlem
af det Rgl. Kirurgiske Collegium i London og af det Rgl. medicinske
Selskab i Kjøbenhavn. (Jvfr. Callisens Medic. Skriftstellerskr. XVIII,
S. 399—401; XXXII. S. 436).

Observations on the blood. Read at the Royal College of Physicians May
3d. 1830. London, 1830. 19 pag. 8. (Americ. Journ. of med. Sc. Vol. 7. 1830.
No. 14. Febr. (1831). p. 505—509; Lond. med. and physic. (surg. ?) Journ. 1830,
June, derfra i Arch. gén. de Méd. T. 23. 1830. Juil. p. 424—27 (physic. Journ.),
i Grøniep Rottg. aus der Natur. und Heilk. Bd. 29. 1830. Nr. 1. (Nr. 595), Juli
S. 7—14 (surg. Journ.), — derfra i Summar. der Medic. 1830. Bd. 3. Nr. 47.
S. 39—42 (af Meißner), — og i Edinb. med. and surgic. Journ. Vol. 35. 1831. No.
106. Jan. p. 221—224; London med. chir. Review Vol. 17. (Vol. 13). 1830. No.
25. July, og derfra i Bibl. f. Læger XIII. 129—34).

Observations on the healthy and diseased properties of the blood. London,
1832. (The Lond. med. Gazette Vol. 10. 1832. P. 56. Aug. 11. No. 245. pag. 615.
16; P. 57. Septbr. 29. No. 252. p. 836—41; The Lancet p. 1831. 32. Vol. 2.
No. 469, p. 659—64, No. 471., p. 722—23; London med. chir. Review Vol. 17.
1832. No. 34. July—Octbr. p. 321—36, p. 422—27; Dublin. Journ. of med. and
chem. Sc. Vol. 2. 1832. No. 4. Septbr. p. 72—84; Edinb. med. and surg. Journ.
Vol. 38. 1832. No. 113. Octbr. p. 455—59; The Quarterly Review 1832, Decbr.;
Journai de St. Pétersbourg 1833, No. 34; Lond. litt. Gazette No. 810, og derfra i
Grøniep Rottg. aus der Natur. und Heilk. Bd. 35. 1832. Nr. 11 (Nr. 759). Decbr.
S. 161—65 (Udtog); Gerson und Julius Nagaz. der auct. Heilk. Bd. 25. (X. Folge
Bd. 5). 1833. Jan. u. Febr. S. 63—113 (Udtog ved Julius); Bibl. f. Læger
XVIII. 199—216, af Trier, og S. 375—95; XXI. 1—113; Lond. med. and surg.
Journ. og derfra i Revue méd. franç. et étrang. 1833. T. 2. Juin, p. 473—74;
Pufeland Journ. d. Heilk. Bd. 71. 1834. Juni, S. 284—92, af Hasper; —
VIII. 843—51). — Paa Tydsk i Udtog: Die Humoralpathologie aus
tischem Interesse und auf zoochemischer Basis. Nach dem Englischen frei bearbeitet
von Carl Lewi Steinheim. (Abgebr. aus dem Nagaz. der auct. Litt. der Heilkunde).
Hamburg, 1833.

Anvisning til den Asiatiske Choleras Behandling. Kbh. 1833. 27 S.
8. [ef i Boghandelen]. (Jvfr. Kleinert Repert. d. med. Journalistik, 1833, Octbr.
S. 159—60; „Eyræ, IX. 15—54, af C. B. Böed). Paa Engelsk, med An-
hang: Observations on the treatment of Cholera. Copenhagen, 1833. 40 pag. 8.
[ef i Boghandelen]. Paa Fransk: Observations sur le traitement du cholera.

Méthode qui a obtenu des succès éclatans en Angleterre, en Russie etc.; trad. de l'angl. par Frank Nichols. Toulouse, 1836. Paa Svenskt: *Salt-Kuren*, eller beskrifning på ett enkelt, och hittills med största fördel nyttjadt sätt att behandla *asiatiska cholera*. Nyköping, 1833. 8. *Aftryk*: Westerwik, 1833. 4. *Eftertryk*: Örebro, 1833. A. Anvisning till den *asiatiska cholera*s behandling. Öfversättning. Carlskrona, 1833. 8. Anvisning till den *asiatiska cholera*-sjukdomens behandling. Till deras tjänst, som ej kunna erhålla läkare hjälp; i sammendrag öfversatt och med tillägningar försedd af Otto Chr. Ekman. Calmar, 1834. 8. Beskrifning på ett enkelt sätt at behandla *Asiatiska Cholera*. Öfvers. af O. A. C. Stockholm, 1834. 8. *Saltkuren* mot *Asiatiska Koleran*. Öfversättning. Stockholm, 1834. 12.

A case of aneurism of the gluteal artery, cured by tying the internal iliac. Communicated by B. Travers, Esq.; read Septbr. 27, 1814, i *London med. chir. Transact.* Vol. 5. 1814. p. 422—34. Öfösa særskilt, uden Ättelblad. (London, 1824). 15 p. 8. (jvfr. ffb. Vol. 16. 1830. Pat. 1. p. 219 ff.; *Gravies chir. Ruspert.* p. 60. 1838. Tab. 304. — Udtog i *Medic. chir. Zeit.* 1816. Bd. 2. Nr. 28. S. 19; *Denke Zeitschr. für Staatsarzneyk.* *Ergänzungs.* 4. 1825. S. 251; *Americ. Journ. of med. Sc.* Vol. 7. 1830. No. 13. Novbr. p. 247).

Ueber das Wesen und die Behandlung bössartiger miasmatischer Seuchen (*Böser Journ.* 1830. Decbr.; *London med. Gazette* Vol. 9. 1831. Septbr. 3), i *Behrrend Repert. der ausl. medic. chir. Journalistik*, Bd. 8. 1832. Nr. 2. S. 150—58. (Udtog i *Saml. til Kundsk. om Cholera*, Nr. 19. 1831, S. 298—301; *Summar. der Med.* Bd. 2. 1832. p. 7. S. 390—92 (af Braune); *Beschreibung des Tapakihi, oder des neuseeländischen Weinbeerstrauches, Coriaria sarmentosa* Forster, und von den giftigen Eigenschaften desselben, ffb. S. 158—159; Ueber das *Andropogon Schoenanthus* oder das Citronengras, ein auf den Philippinen gegen rheumatische Leiden gebrauchtes, äusserlich reissendes Mittel, ffb. S. 159.

On the efficacy of saline agents in the treatment of West-India-fevers. Being a defence of his practice against the charges of Dr. Hacket, Dr. Johnson and other physicians, i *«The Lancet»* 1831—32. Vol. 1. Jan. 14. 1832. No. 437. p. 553—65. (jvfr. No. 438. p. 591—93 (af Jam. Johnson), og No. 440, p. 657—61 (af Horsf.).

On the cholera in the Cold-bath-prison, and on the saline treatment in that disease, i *«The London med. Gazette»* Vol. 10. 1832. P. 55. July 7. p. 455—56, P. 56. Aug. 25. No. 247. p. 656—65. (jvfr. *«The Lancet»* 1831—32. Vol. 2. No. 16. (No. 463). July 14. 1832. p. 454—56, No. 16. (No. 464). p. 492—93, p. 503—6, No. 17. (No. 465). p. 530, No. 23. (No. 471). Septbr. 8. p. 723, 1832—33. Vol. 1. No. 2 (No. 475). Octbr. 6. 1832. p. 51, etc., og *«The London med. Gazette»* Vol. 10. 1832. P. 55. July. No. 242. p. 513—14. P. 56. Aug. No. 245. p. 609—12, etc).

Bemærkninger om Blodets røde Farve; forelæst i det Kongl. medicinske Selskab d. 24. Jan. 1833, i *«Bibliothek for Lægerne»*, XVIII. 375—95. (særsk. aftr. 25p. 1833. 27 S. 8.; ej i *Boghandelen*; r. i *Schmidts Jahrb. d. Med.* Bd. 2. 1834. Mai. S. 242—46, af Albr. v. Schönberg; jvfr. *Journ. f. Med. og Chir.* I. 175—201, 383; II. 78; *Pfaffs «Mittheil. a. d. Gebiete der Medicin»* u. s. w. Jahrg. 6. 1838. Juli u. Aug. S. 1—58, u. Septbr. u. Octbr. S. 1—23; Jahrg. 7. 1839. Jan. u. Febr. S. 1—36, u. März u. Apr. S. 1—34, af

L. v. Schönberg; i Udtog i Reumefiers Algem. Repert. der ges. deutsch. med. chirurg. Journalist, 1839, Septbr. u. Octbr.); Om Behandlingen med Salte ved Cholera, sftd. XXI. 567—70; Bemærkninger til P. L. Dons's Afhandl. om de bestindste Febre, sftd. XXII. 1—54. (Jøfr. Journ. f. Med. og Chir. VII. 391—42; IX. 1—48); Bemærkninger om Principet i Forbindelse med den levende Organisme, sftd. XXXVII. (N. R. Bd. 7.), S. 17—28. (Jøfr. sftd. S. 217—25, af E. Manicus).

Stibolt (Andreas Henrik), f. d. 10de Juni 1739 paa Christiansø, hvor hans Fader, Commandeurcapitain Caspar Henrik Stibolt (af tydskt Adels f. § 1692; dansk Adelsmand 24 1777, † § 1779), var Commandant og giot med Catharine Harrasoffsky v. Harras († 24 1782, 71 Aar gl., Datter af en schlesisk Adelsmand, Major Harrasoffsky, som var i dansk Krigstjeneste under Frederik IV.). Blev 1755 Sæcadet; d. 3die Novbr. 1759 Secondlieutenant; d. 3die Marts 1763 Premierlieutenant; d. 25. Januar 1770 Capitainlieutenant; erholdt 1776 Guldmedaillen „pro meritis“; blev d. 23de Decbr. 1776 Capitain; d. 17de Marts 1781 Equipagemester paa Gammelholm; d. 8. Novbr. 1783 Kammerherre; d. 6te Marts 1789 Commandeurcapitain; 1792 Chef for Sæcadet Corpset; tog d. 27. Octbr. 1797 sin Afked fra Svædeten, og levede siden paa Gaarden „Sømandshøile“ ved Hirschholm. Var Medlem af det Kongl. Danske Landhuusholdnings-Selskab. † 5te Juni 1821. — † § 1773 Christiane de Hemmer (f. 24 1755, † 1817, Datter af Planter Jens Peter de Hemmer paa St. Croix). — (Thaarups fædrel. Reskrolog f. 1821—26, S. 94—95, 499).

Tale hvormed Selskabet for Borgerdyd blev aabnet d. 15. Apr. 1785. Rbh. (1785). — Iffun Tanter. ibid. 1786. Atter iffun Tanter. ibid. 1790. (L. E. 1790, Nr. 18; Jen. L. 3. 1790, Intell. Bl. Nr. 97). Fortsættelse af Atter iffun Tanter. ibid. 1793. — En aldrende Faders Ord til sine Børn, hvortil Børnene gav særdeles Anledning. ibid. 1803. (L. E. 1803, Nr. 31).

Forsøg til en Afhandling om Saltvands-Sjældene omkring de danske Kyøer og Der. Helliget Kongen og Fædrelandet, Junii 1814. Rbh. (L. E. 1814, Nr. 36; jøfr. Stibolts „Svar til Recensenten“. 13 S. 8.).

I Landhuusholdn. Selskabets Skrifter (Forsøg til Besvarelse af det Kongl. Landhuusholdnings Selskabs Priidspørgsmaal om Hvalfiskerienes Pindringes og Opkomst; beslunnet 1773 med Selskabets store Guldmedaille, i Bd. I. S. 287—322; Rærmere Besvarelse om Hvalfiskeriets Pindringer og Opkomst; kronet med Selskabets mindre Guldmedaille, sftd. S. 323—94. (Krit. Tilf. 1776, Nr. 22; Krit. Journ. 1777, S. 283—85).

I „Minerva“ (Tale da han blev indsat som Sæcadetacademiets Chef, holden paa Academiet, 1792. IV. 46—61); i „Ny Minerva“ (Tanter, som denne Tid gav Anledning til, 1807. IV. 190—200).

Om Saltvandsfiskerierne, indført i de af C. Christensen udgivne "Decorative Meddelelser", S. 1. 1821. S. 38—60; S. 2. S. 1—14.

At han havde afstillet med et betegnede Anmærkninger i J. B. Winterfeldts Skrift: "Troens Vold". Kbh. 1818.

Stibolt (Crafft Wilhelm), Nysansfortes yngste Søn; f. d. 11te November 1785 i Kjøbenhavn; blev Student ved privat Dimission 1805; 1807 Jændrif, og 1812 Secondlieutenant ved Livgarde til Fods; d. 28. Januar 1813 Kammerjunker; d. 21de Febr. 1814 Landmaaler; 1817 Premierlieutenant; d. 18. Marts 1828 Regimentsquarttermester og Auditeur ved bemeldte Livgarde, samt karakteriseret Capitain. † 1832. — * Laurentia Nicoline Drefsing (f. 1787, † 1845, en Datter af Præsten ved Barton i Røhyn, Nicolai Drefsing († 1807, 64 A.) og Maria Elisabeth Rubach).

Theoretisk Regnekunst for Ungdommen. Kbh. 1823. ("Dagen" 1823, Nr. 204).

Skabten for Grenaderen, Rusfiteren og Jægeren. Kbh. 1824. ("Dagen" 1824, Nr. 37; Magas. for milit. Sidenkabel. VII. 568—72, af G. B. v. Bergen; jøfr. ibid. S. 758—62, af Stibolt).

Stibolt (Thomas Christian), Broder til ovenansførte Andreas Jens. Stibolt; f. d. 5te Septbr. 1744; blev d. 7. Febr. 1765 Secondlieutenant i Søetaten; d. 22. Febr. 1773 Premierlieutenant; d. 18. Decbr. 1781 Capitainlieutenant; d. 6. Marts 1789 Capitain. Var Commandant paa Christiansø fra d. 11. Juni 1783 til d. 7de Marts 1795; opholdt sig siden i Kjøbenhavn. † 26de Maj 1816. — * 1785 Maria Magdalene Drefsing (f. 17 1746, † 1807, Datter af Provst Stephan Drefsing i Tranterup). — (Jvfr. Garbes Efterretn. IV. 291).

Kort fuldstændig Fordeeling og Commando ved et tremasket Skib, som bruger Tabellafg. Kbh. 1809.

En kort og let Methode mod Delirerne. Oversat af Engelst af Ch. Leslies Brev til en Ven. Kbh. 1816.

Stodfletth (Frederik Wilhelm), f. i Rykjøbing i Sjælland d. 2. Aug. 1793, en Søn af Eggert Christian de Stodfletth, Stiftslandinspector i Laaland, Falslev og Møen (f. 1747, † 1822), og Cathrine Sophie Margrethe f. Weinschænd; blev 1824 afskediget som Premierlieutenant af Armeen, siden Capitain. — * Sara Birgitte Nielsen (f. 1793, † 1849).

Digteriske Forsøg. Kbh. 1826. — Grætervennen. Et Ugeblad. ibid. 1827 —29. 4to. (jvfr. Kbhens Skilderi 1828, S. 121, 125—26). — Fortællinger og Eventyr. ibid. 1828. — Allehaande. Et Ugeblad for alle Stænder. 1.—2. Bd. Ibid. 1830—31. 4to; begyndt 1829. (jvfr. "Politikvennen" 1831, S. 247—48; 369). — Rindeord i Anledning af Prindsen af Philipstals Død. ibid. 1834. — Tillæg til Almanaken for 1835 (2den Udgave e. a.), 1840, 41, 42. Kbh. (jvfr. Kbhpost. 1835, Nr. 50—51; Berl. Tid. 1840, Nr. 19). — Sang i Anledning af Deres Majestæter Kongens og Dronningens Solbrøllupsdag den 22de Mai 1840. Kbh.

— *Scenen af Feltslagene ved Eign og Waterloo i Aaret 1815, af en hidsk. udf. Dagbog, oversat. ibid. 1842.* — 8 Krigsfange. *ibid.* 1849.

3 *Ribbons Stikberi* (Til den Rige og Velhavende, 1827, Sp. 234); i *»Kjøbenhavns posten»* (Om Folkefester, 1885, Nr. 50—51).

Digte, aftrykte i *»Parpen»*, udg. af H. P. Kiunge (f. Tr. 3. Aarg. Nr. 34); *»Den Berlingste Tidende»* (1848, Nr. 19); *»Dannevirke»* (XI. Nr. 33).

Stodfleth (Gabriel), Nydanfortes Farbroder; f. 1756, en Søn af Premierlieutenant Eggert v. Stodfleth og v. Mühlheim; var Commissionair i Kjøbenhavn. † 27. Januar 1816. — * 1786 *Christine Cathrine Schow* († 1796, 32 Aar).

Tale d. 7de Aug. 1792, da det forenede borgerlige Styrelseelskab underskrev de vedtagne Love, i *»Minerva»* 1792, III. 199—203.

Stodfleth (William Walker), f. d. 16. Apr. 1736, Søn af Etatsraad, Assessor i Over-Hofretten i Norge, Frederik de Stodfleth (f. 1701, † 1748) og Anne Cathrine f. Walder; blev d. 25. December 1755 Secondlieutenant i Sø-Etaten; d. 17. Jan. 1760 Premierlieutenant; d. 9. Decbr. 1767 Capitainlieutenant; d. 8. Marts 1770 Capitain; d. 18. Octbr. 1781 Commandeurcapitain; d. 31. Juli 1790 Commandeur; d. 22. Decbr. 1797 Contre-Amiral; d. 6. Apr. 1804 Vice-Amiral; d. 9de Febr. 1808 Ridder (Storkors) af Dannebrog; afgik fra Sø-Etaten d. 25. Marts 1814. † 1ste April 1818 i Beshby Præstegaard ved Moss. — * Johanne Georgine Vieth (f. 1749, † 1797), Datter af Equipagemester ved Holmen, Capitain Johan Georg Vieth (f. 1709, † 1749) og Cathrine Nicoline Brygmann.

Skriivelse af 3die Octbr. 1784 til den i Videnskabernes Selskab nedsatte Commission over de Armandste Sællbre, i det Kgl. Danske Vidensk. Selsk. Skr. Ny Saml. III. Deel, S. 110—116.

Stodholm (Jens), f. d. 13de Marts 1771 i Horsens, hvor hans Fader Nicolai Stodholm var Organist og Kjøbmand og gik med Maren Fisker († 29 1836 i sit 88de Aar i Aalborg). Dimitteret fra sin Fødebyes Latinskole blev han Student i Efteraaret 1790 (1ste 1788); udmærket ved den philolog.-philosophiske Examen i det følgende Aar; tog i April 1793 theologisk Attestats (Laudab.; specimen scriptum egregia laude dignum); fortsatte derefter sine Studeringer ved Universitetet; var Alumnus paa Vorcks Collegium, og ernærede sig tillige ved at give Underviisning i de academiske Videnskaber; blev d. 21de Septbr. 1798 Sognepræst til Døllerup, Finnerup og Ravnstrup, og d. 14de August 1801 til Bammen, Lindum og Vigum, i Viborg Stift; d. 10. Juli 1812 tillige Amtsprovst for Nørlyng, Riids, Sønderlyng, Middelfom og Houlberg Herreder, og fungerede endvidere i endel Aar som Stiftsprovst.

i Viborg Stift; udnævntes d. 25de Maj 1826 til Ridder af Danebroge; d. 15de August 1827 til Stiftsprovst i Aalborg Stift, Provst for Rjær Herred og Aalborg Provsti, samt Sognepræst for Frue-Menighed i Aalborg og Annexet Nørre-Tranders; d. 5te Juni 1829 til Sognepræst ved Budolphi Kirke i Aalborg; fungerede tillige siden 1827 som Vicarius episcopi i Aalborg Stift. † 21de Februar 1833 i Aalborg. — * 1. 1800 Karen Margaretha Friborg († 1/2 1815, 35 Aar gl., en Datter af Præsten Peder Wandet Friborg i Borde, Viborg Stift (f. 1744, † 1822, jvfr. Thaarups fædrenel. Nekrolog 1821—6, S. 120—4) og Mariane, f. Schjernbek. * 2. 1817 Anne Svendsen (Datter af forhenværende Godsbestyrer Svendsen paa Skjern). — (Nekrolog i "Dagen" 1833, Nr. 55; jvfr. Møllers Tidsskr. for Kirke og Theol. III. S. 312—38, af J. Møller og G. P. Brammer; Worms Breve til Ryerup, i Møllers N. theol. Bibl. XIX. S. 152—53; Nord. Kirke-Tid. 1833, Col. 156—58; Mølbechs Nord. Tidsskr. III. S. 119).

De systematibus religionum *Moris et Christi*. Disp. pro Stipendio Colleg. Medicæ. Hauniæ 1798. — Religionen efter Fornuft og Bibel i deres Overensstemmelse, især for Studerende, dernæst ogsaa for Læere, som have nogen Nødske i at lære. Af G. F. Seiler. Oversat. Aarhus, 1801. (R. E. 1801, Nr. 25). — Fremtidig og beklædet Hittning om Hægtelabs Stilsmissen. Eller: Synes ei Tidens hyppige Hægtelabs Stilsmissen igjen at fremkalde Lovens fornufts Strængbed til Børn om dette Samfund? Viborg, 1801. 40 S. 8. (R. E. 1806, Nr. 42). — Trofæls Pligt imod Regjeringen i Fædens Tid. Prædiken paa 15de Søndag efter Trinitatis. ibid. 1807. 20 S. 8. — Veiledning til en forbeholdtlig Hørsal, især for de Egne, hvor dens Dyrtning endnu er lidet bekendt. ibid. 1810. 24 S. 8.

Resagtighed er ingen Synb. Denne Mening bestrebet af J. Stockholm. Randers, 1818. 2det Dptag. ibid. eod. (jvfr. Art. Jacob Andreasen og R. E. Grønland). — Bevist, at Jacob Andreasen fort med Usandhed og Banlundsighed, da han skrev sine Bemærkninger ved Skriftet "Resagtighed er ingen Synb". Randers, 1818. (jvfr. Art. Peer Petersen).

Advarsel mod Demagogernes bedrageriske Forestillinger, fillet til alle Folkeforførere i alle Lande. Viborg, 1820. (jvfr. Abhøns Skilderi 1820, Nr. 31, og Art. E. E. Sindling).

Prædiken paa første Juledag 1825 over Texten: Luc. II. 1—14. Viborg, 1826.

Marcus Tullius Cicero om Pligterne, foranstet og med Anmærkninger, meest historiske, forsynet. Viborg, 1827.

Selvmoderens Forbrydelse, bestuet i Christendommens Lys. Aalborg, 1831.

J "Minerva" (Ciceros Lato den Vidre, oversat, 1797. IV. 265—314).

J Gallefens "Magazin for Religionslærere" (En Salgsprædiken, VII. 1. 264—287; jvfr. R. E. 1798, Nr. 44).

J Møllers "Theologisk Bibliothek" (Esaias 5te Kapitel. (udarbejdet for Gudsordens lærde Beskæftigelse i Viborg Stift, for Landemødet 1812), IV. 304

—12. (F. T. 1814, S. 175—77, af P. E. Müller). — 3 Sammens. Nyt theolog. Bibliothek (Brudstykker af Salomons og Davids 12te og 22de Psalme, metrisk oversatte. (Køst ved Landmødet i Viborg 1821), I. 211—22. (F. T. 1823, S. 497—99); Davids fem første Psalmer, efterlignede i en fri metrisk Oversættelse, IV. 275—89. (F. T. 1824, S. 551—52, af R. Møller); Versus for, at den kristne Kirke ikke grunder sig paa det apostoliske Symbolum, men paa den hellige Skrift, udført i Anmærkninger over de Grundtvigske Sætninger i Maanedsskrift for Christendom og Historie, 1ste Bind 5te Feste Pag. 499, a, b, c, d, i XX. 199—212. (F. T. 1832, S. 714—15; Theol. Stud. u. Krit. 1834, IV. 984; jvfr. Møllers Tidsskr. for Kirke og Theol. II. 1—32).

3 Bammers Samling af „Kirkelige Læilighedsstater“ (Prædiken paa 7de Søndag efter Trinitatis 1831, i 1ste Samling, S. 3—15; jvfr. F. T. 1832, S. 173).

Breve i Bibelselskabets 5te Beretning, S. 93—95, og i 14de Beretn., S. 85.

Brev til Prof., Rector Oluf Worm, dat. 23. April 1798, i Jørgensens Skriftet fra Horsens lærde Skole for 1844, S. 47—49.

En Hypothese, Cholera angaaende, i Ålborg Stifts Tidende 1831, Nr. 172.

Stockholm (Peter Wandet), Nysansortes Søn, f. d. 30te Juli 1803 i Bammen Næstegaard; blev Student ved privat Dimission 1821; tog i Octbr. 1823 theologisk Attestats (Laud.); blev i Efteraaret 1827 constitueret som Lærer ved Cathedralskolen i Ålborg; d. 16. Juli 1828 Sognepræst til Høbbe og Thistrup i Ribe Stift; d. 21de April 1832 Medlem af Tiendecommissionen for Øster- og Vester- Hornes, Slanges og Skabs Herreder (indtil 3de 1837); d. 27. Septbr. 1836 Sognepræst til Levring og Hørup i Århuus Stift; d. 19de Januar 1839 tillige Provst for Næstegaard, Hids og Houlberg Herreder under Viborg Amt; d. 1ste Decbr. 1845 Sognepræst til Ørsted i Århuus Stift; d. 27de Decbr. f. N. tillige Provst for Konges, Sønderhals og Norre Herreder under Randers Amt. — * Emilie Henriette Wahl, Datter af Lømmersmeester Wahl i Kbhvn.

Bl. ere Mennekker, ikke Guder. Mod Dr. Dr. phil. R. Fabers Pitten-ger i det første af hans 5 Breve til Pastor Grundtvig. Randers, 1826. (jvfr. Grundtvigs og Rudelbachs Theol. Maanedsskr. V. 172).

Udtog af den bibelske Historie ved J. B. Daaugaard og P. B. Stenholm. Med en Fortale af Tage Wüller. Kbh. 1835. (Tidsskr. f. Almuesolevas. II. S. 280—82). Andet Oplag. ibid. 1838. (jvfr. T. f. L. o. R. II. 316 fgg.). Tredie Oplag. ibid. 1845. Fjerde Oplag. ibid. 1848.

Dr. Stenderupreputeret C. S. Hansen tilrettevlist i Anledning af hans Angreb paa den danske Gæstlighed. Et jødsk Sendebrev. Viborg, 1839. (T. f. L. o. R. II. 103—11; Kbhvn. 1839, Nr. 81, 146, 164).

3 „Maanedsskrift for Litteratur“ (Anmeldelse af: N. Berg „Eil den danske og norske Gæstlighed“, 1834, i XIV. 235—86; jvfr. XV. 193—220, samt „Bemærkninger“, som fulgte med samme Bind, 4 Sider 8vo).

Storm (Peter Martin Malling), f. i Stodborghuus d. 10de August 1805, en Søn af Toldecontroleur Rasmus Malling Storm (døbt i Standerup 11 1/2 1776, † 11 1/2 1819) og Elise Cathrine f. Sviger (f. i Gredstedbro 11 1/2 1777, † 1 1/2 1835, Datter af Controleur Friderich Sviger, i Gredstedbro, og Erica Mundelstrup Pedersdatter). Kom 1816 i Ribe Cathedralsskole; afgik derfra til Universitetet 1824; var i 2 Aar (1826—28) Secretair hos Gehejme-Statsminister Dne Malling; af-
 solverede i Januar 1830 den theologiske Embedseramen (Laud.); blev fra 1ste Octbr. f. A. konstitueret og den 21. Maj 1831 udnævnt til virkelig Adjunct ved Roskilde Cathedralsskole; d. 3die August 1832 ordineret Kate-
 chet og 1ste Lærer ved Borgerstolen i Kjøge; d. 12te April 1841 Sogne-
 præst til Vetterløv og Homb i Sjælland. † 27de Maj 1843. — *
 Bernhardine Magdalene Middelboe (f. 1° 1813 i Kbhvn, en
 Datter af Commandeur-Captain Bernhard Ulrik Middelboe og Magdalene
 Joersom). — (Jvfr. Fr. Barfod: „Danmarks Geistlighed“, I. S. 162).

Christelige Ord ved Graven, indeholdende ni Taler. Kbh. 1840.

Anmeldelse af Biskop J. P. Mynsters Udsat til en Alterbog og et Kirke-
 Ritual for Danmark. Kbh. 1810. — (Udvekslet efter Autogr.).

Stoud (Frederik), f. d. 5te Februar 1759 i Kjøbenhavn, hvor
 hans Fader Cort Stoud var Procurator og gift med Christine Wein-
 mann († 11 1/2 1810 i sit 86de Aar); blev dimitteret til Universitetet
 fra Kjøbenhavns Latinskole 1777; tog i det paafølgende Aar anden
 Examen med bedste Charakter, og dyrkede derefter Philologien og de skjønn-
 Videnskaber; var Lærer for Gehejmeraad Carstenss Brodersønner, og
 antoges 1783 til Lærer for Grev A. G. Moltke's toende yngste Sønner,
 nuværende Gehejmeconferenceraad Grev D. Moltke og Gehejmeconferen-
 ceraad, Grev E. Moltke til Aagaard; ledsagede, efter at have forfatet Under-
 visningen i 5 Aar, Grev D. Moltke paa en treaarig Udenlandsrejse i
 Tydskland, Holland, England, Schweiz og Italien; opholdt sig derefter et
 Aarstid i Fædrelandet, og tiltraadte atter en tre Aars Udenlandsrejse
 som Hofmester for Grev Wille Brahe; blev ved sin Hjemkomst bestillet
 1797 til Fuldmægtig og d. 12. Decbr. 1798 til Rammerssecretair i
 Generalstodskammer (og Commerce-)Collegiet; d. 15. Novbr. 1799 tillige
 Committeret i samme Collegium; var desuden, fra d. 4de Octbr. 1799 til
 d. 20de April 1804, Politimesterens Medhjælp ved at igjennemgaae de i
 Trykken afkomne Skrifter i Kjøbenhavn (Jvfr. Collegial-Tid. 1804, S.
 265); blev 1806 virkelig Justitsraad; d. 22. Decbr. 1812 Deputeret i oven-
 nævnte Collegium; d. 29. Decbr. f. A. virkelig Etatsraad. † 30te Maj
 1823. — * 1° 1799 Anne Marie Abildgaard (f. 1774, en Datter
 af Professor, Dr. med. Peter Christian Abildgaard (f. 1740, † 1°

1801) og Margrethe Kirstine f. Jørgensen (f. 1738, † 1805). — (Jofr. Thaarups fødenel. Nekrolog f. 1821—26, S. 241—44; L. 1823, S. 362—64, af P. E. Müller; "Dagen", 1823, Nr. 130; Høst's Triadr. S. 70, 138—39).

Wielands Oberon, et Fæstebigt i tolv Sange, paa Dansk. Udgivet af Selskabet til de skønne Videnskaber's Førfremmelse. Kbh. 1792. (L. E. 1794, Nr. 17; Neue Bibl. der schön. Wissensch. Bd. 55. St. 1.),

Tanker ved Tabet af Norge til Næbborgeres Eftertanke af Frederik Corfsen, Student. Kbh. 1815. (L. E. 1816, Nr. 21. 22; Kbhens Skilderi 1815, Nr. 33).

Om Stridemaaden i Embedsager, sex Breve fra en ældre Embedsmand til en yngre, udgivne ved Frederik Corfsen. Kbh. 1816. (L. E. 1818, Nr. 38 og 40; Kbhens Skilderi 1816, Nr. 72). Andet Oplæg (under Forfatterens eget Navn). ibid. 1819. (L. E. 1821, Nr. 26).

Lære om almeen Velstand i Forbindelse med Statshusholdning efter J. B. Say ved Frederik Corfsen. I.—II. Bind. Kbh. 1818. (L. E. 1820, Nr. 46. 47. 48; Høst's Søndagebl. 1818, S. 18—20; Tiedsm. Correspond. 2. Aarg. Nr. 16).

Tordenveiret og dets Virkninger, et Digt, indf. i "Forsøg i de skønne Videnskaber" XIV. Stykke, S. 103—30. (L. E. 1784, Nr. 48. 49).

Bidrag i de første Aargange af Rahbel's "Den Dagste Tilskuer" (under Mærket γ); i J. R. Høst's "Den Nordiske Tilskuer", og i Kbhens Skilderi.

Stoud (Otto Ludvig), Sonnesons Son af Bisop Ludvig Stoud i-Christianssand (anf. i Myerups Lit. Lex. S. 582); f. d. 1ste Juli 1743 i Kjelby paa Møen, hvor hans Fader Ludvig Ottosen Stoud (f. 1700 i Christianssand, † 1765) var Sognepræst og gift med Anna Maria With (f. 1724, † 17**), eneste Datter af Præsten Jens With i Kjelby). Underviist i Hjemmet blev han 1757 sat i Bordingborg Skole, og afgik derfra til Universitetet 1759; ansattes i Octbr. 1761 som Cantor og anden Lectorer ved Bordingborg Skole; afslørede 1765 den theologiske Embedsexamen; erholdt d. 10de August 1773 Magistergraden; blev d. 14. Octbr. f. Aar abjureret, og 1788 virkelig Rector ved bemeldte Skole; fik d. 3te Decbr. 1806 Titel af Professor 1ste Rang i 6te Kl. Nr. 13). † 14de Juni 1818 i Bordingborg. — * 1. Frederikke Lovise Charlotte Jensen, Datter af Christen Jensen, Slotspræst til Fredensborg og Sognepræst til Asminderød og Ørenholt. * 2. Johanne Marie Kræse († 1823). — (Nekrolog, af J. L. Raschus, i L. E. 1818, Nr. 45, S. 717—20; Biographi i Sør's Efterretn. om Bordingborg Latinskole, 1825, S. 27—32, og i hans Smaafr. II. S. 115—119; jofr. Statistid. 1818, Nr. 52, 53 (Tillæg), og 56).

Chrestomathia Ciceroniana. Eller udvalgte Stykker af M. Tullius Cicero's

Efter med tilføiede danske Anmærkninger. Kbh. 1799. (anm. af J. Baden i *Udvers. Journ.* VII. 131—33).

Stouenberg (Frederik), f. 1797, Son af Iver Rasmussen Stouenberg, Fuldmægtig hos Slotsforvalteren paa Rosenborg Slot (f. 1758, † 1834), og Kirstine f. Hirsteen (f. 1765, † 1808, næstældste Datter af Møller Rasmus Hirsteen og Dorthe Sophie Engelbreth); tog dansk-juridisk Examen, og blev 1816 Copiist under Statsgjælds-Directionen; d. 17de Octbr. 1826 Fuldmægtig hos Slotsforvalteren paa Rosenborg Slot.

Werkwürdigkeiten des Königl. Schlosses Rosenburg zu Kopenhagen. Kopenh. 1828 (1827), mit 1 Kupf. (R. L. 1827, Nr. 52).

Rosenborg Slot og sammede historiske Markværdigheder og Kunstsager. Kbh. 1840. („Dagen“ 1840, Nr. 132). — Paa Fransl. Copenh. 1839. Paa Tydsk. ib. 1840. — Rosenborg Slots historiske Markværdigheder. ib. 1845. Paa Tydsk. ib. eod.

J. Fr. Thaarups „Beskrivelse over Kjøbenhavns Markværdigheder“ (1821) leverede han Efterretningerne om Rosenborg Slot, hvoraf en stor Deel er atter optagen i det foranstaaende Skrift.

Stougaard (Jens), f. d. 30. Octbr. (ikke 23. Novbr.) 1761 i Aarhøus Stift i Landsbyen Rye, hvor hans Fader Peder Pedersen var Snekker og gift med Anne Cathrine Herholdt; kom 1775 i Aarhøus Latinskole; blev derfra dimitteret til Universitetet 1783, udmærket ved Examen Artium; d. 24. Juni 1788 anden Lectie-hører ved Roeskilde Cathedralskole; d. 2. Decbr. 1789 Vice-Conrector ved Cathedralskolen i Aarhøus; undertastede sig 29 1791 Skole-Embedsexamen (Laud. u. c.); blev f. A. virkelig Conrector; d. 8. Marts 1805 Vicarius Rectoris, og d. 27. Decbr. f. A. Rector ved samme Skole; fik d. 2den Septbr. 1815 Titel af Professor (med Rang i 6 Kl. Nr. 13); udnævntes d. 25. Maj 1826 til Ridder af Dannebrog. † 4de Marts 1838 i Aarhøus. — * 1791 Johanne Marie Secher (døbt 29 1773 i Rasted Kirke, † 1836), en Datter af Ancher Jørgen Secher, Ejer af Rjærbygaard og Vester-Eng i Aarhøus Amt, og Anna Maria f. Mørch. — („Jens Stougaard. En Retnolog. Jubbeldelseskrift af H. H. Blache. Aarhøus (1838)“; jvfr. Hunderups biogr. Efterretn. om philolog. Candidater, S. 70—71; Hertels Beskr. ov. Aarhøus Domkirke, II. 485—86; Tauber Hist. schol. cathedr. Arhus. p. 156—57; Berl. Tid. 1838, Nr. 70. — Om et til hans Minde oprettet Legat, f. Selmers Aarbog for 1845, S. 44—45; Døds „Materialier“, Nr. 141).

Tale paa Hans Majestæt Kongens Fødselsdag. Aarhøus, 1831.

3 „Minerva“ (Noget i Anledning af Døer vort lærde Skolevæsen vedkommende (under Mærket Et— —), 1795, III. 30—68).

3 Aaenedskrifterne „Byernes Ven“ og „Elis“ (Aarhus 1797—99), af hvilket sidste han var Udgiver, (Adskillige Bidrag).

3 Engelstoft's „Universitets- og Skole-Annaler“ (Summarisk Indhold af hans Indsættelses-Tale som Rector i Aarhus, d. 21de Febr. 1806, i Aarg. 1806. I. 170—74; Professor, Rector emerit. Thure Krarups Retologi, 1808. I. 359—61).

Brev til Prof. Rector Oluf Worm, dat. 9de Juli 1830, indf. i Indbydelsesskr. fra Kjöbenhavn lærde Skole for 1844, S. 82—84.

Stouder (C.).

Vagateller. Kbh. 1819. 81 S. 8. (R. L. 1820, S. 5900).

Strelitz (J.).

Neur Beyträge zur Elementargeometrie. Kopp. 1815.

Strider (Jøst Alexander), f. i Norge d. 22de Decbr. 1775, ældste Son af Generalmajor Carl Alexander v. Strider, Chef for 2det agershusiske Infanteri-Regiment samt Ridder af den russiske St. Georgs Orden (f. 1731, † 1820), og Margrethe Charlotte Kæmeling (f. 1743, † 1802, en Datter af Generalmajor v. Kæmeling). Besøgte det norske militaire Institut i Christiania, hvorfra han blev dimitteret 1794. Var da Lieutenant i det nordensjællandske Regiment (med Anciennitet af 1788); kom ned til Danmark; blev d. 10. Juli 1798 Premierlieutenant; d. 10. Juni 1803 Capitain; d. 17. Juni 1815 Major og 1823 Batailloncommandeur i det daværende 2det jydsk Infanteri-Regiment; d. 1ste Novbr. 1828 Oberstlieutenant; d. 28. Octbr. 1836 Oberst; fæstligholdt d. 6. Juni 1838 sit 50 Aars Embedsjubilæum (f. „Dagen“ 1838, Nr. 138); blev d. 16. Juli 1839 Branddirecteur i Kjöbenhavns Amt. † 30te Januar 1841 i Frederiksberg. — * 1806 Maria Amalia Henrica Majus, f. Stinþing (f. 1787).

Om den militaire Tjeneste, for Soldater, Underofficerer og Officerer af Infanteriet, samt anvendelig for Rystforsvarerne, et Forsøg i 3 Dels. Kbh. 1812.

Om Bafonets Angreb. Af et tydsk militært Læsekrift frit oversat. Kbh. 1831.

Strodtmann (Johann Sigismund), en Son af Jubellæseren, Consistorialraad Adolph Hinrich Strodtmann, Sognepræst i Haderslev (f. 1753 i Preeg, † 1839, jvfr. Lübker's u. Schröder's Lex. II. S. 594—96); er f. d. 20de Juli 1797 i Haderslev; Student i Kiel Michaelis 1815; Candidat i Theologia paa Götting (2 m. r. A.) 1820; blev 1821 Lærer ved den latinske Skole i St. Petri-Skole i Kjöbenhavn;

b. 24. Decbr. 1822 Collaborator ved den lærde Skole i Husum; d. 20. Decbr. 1825 Subrector ved Flensborgs lærde Skole; d. 20de Maj 1840 Sognepræst i Haderslev. — (Jøfr. Lübker's u. Schröder's Lex. II. S. 596).

Schilleri carminis remanifestio inscripti versio Latina, quam professionis testimonium offert sagloribus atque amicis. Hafniae, 1823. 8 pegg. 4to. (optrykt i G. Seeboeds Archiv für Philolog. u. Pädagog. 1825. B. 4. S. 750—52).

3 Rbhvns Stilderi (Ueber Leutscheit und Dänenthum, 1821, Nr. 85. (Jøfr. Nr. 88, af E. P. Bisby); Arjnet für den Studenten E. P. Bisby, f. A. Nr. 90. (Jøfr. Nr. 92, af Bisby); Schuldige Erklärung hinsichtlich der Bisby'schen Person, f. A. Nr. 93; Ustkunde und Misforstand, f. A. Nr. 102).

Strynøe (Andreas Hendrichsen), f. d. 22de Maj 1780 paa Stryns under Svenborg Amt.

Seemanden A. P. Strynøes sandfærdige Tildragesser, Arbet af ham Selv. Kbh. 1823.

Strætt (Jørgen), f. d. 16de Novbr. 1755 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Niels S. († 1786) var Kjøbmand og gift med Elisabeth Catharina Eggeriis; kom, efter privat Undervisning, 1769 i Frue-Læsthuskole, og blev derfra dismitteret til Universitetet 1772; var Candidat paa Frederiks-Hospital; tog i Maj 1788 medicinsk Embedsexamen, og nebsatte sig i Febr. 1788 som privat Practicus i Helsingør; disputerede 1787 for Doctorgraden i Medicinen. † 1819. — * 17 1786 Anne Margrethe Høy f. Ploedroff (f. 1753, † 17 1832 i Helsingør, Datter af Sværdsfeger Niels Christian Ploedroff og Else Marie f. Hegelund). — (Ausfobiographi i det til hans Doctorpromotion udstedte Program).

Tentamen de Fomæ sectione Part. Ima. & Contin. Ima. Havn. 1774—75; — Specimen med. de Historia & curatione febris rheumaticæ cum Hysteria junctæ. ibid 1776; — Exemplum virtutis febrifugæ florum arnicæ. ibid. 1778. (Disputatser i det medicinske Selskab). — Observationes de inflammationibus pectoris chronicis, angina pectoris, atque vermibus. Diss. Inaug. ibid. 1787. (R. E. 1788, Nr. 19).

Strøm (Christian Ludvig), f. i Roskilde d. 8de Februar 1771, yngste Son af Etatsraad Ole Strøm, Stiftsforfatter i Sjælland, Forvalter ved Roskilde Domkirkes Gods samt Hospitalsforstander ved Duebrodre-Kloster (en Tvillingbroder til Naturforskeren, Prof. Hans Strøm, anf. i Myerups Lit. Lex. S. 583—84), f. 17 1728 i Borgunds Præstegård paa Sønder, † 17 1782, jøfr. Rolbechs Vidensk. Selsk. Hist. S. 93. 96. 99. 104—8), og Ulrikke Eleonore f. Langhorn (f. 1737, † 181*, en Datter af Oberstlieutenant, Slotsforvalter og Commandant paa Rosenborg Slot, Magnus Langhorn og Dorothea Elisabeth f. Wagner). Dismitteret fra sin Hedebyes Domskole, hvori han op-

toges fra sit 8de Aar, blev han Student i Efteraaret 1788; afsluttede i Octbr. 1793 den theologiske Embedsexamen („Laudab., et quidem ob utrumque specimen præcipua laude dignus“); udnævntes i Decbr. 1794 til Alumnus paa Borchs Collegium, hvor han siden blev Inspector; vicarierede som Lærer i Roskilde Skoles 5te Lectie fra Decbr. 1795 til Septbr. 1797; blev 1801 Vicarius for Rector Woldise i Slagelse; d. 30. Octbr. f. A. Lærer i Katechisation, Religion, Bibel- og Religionshistorie m. m. ved Skolelærers-Seminariet paa Blaagaard; gjorde 1802—3 en pædagogisk Rejse i Tydskland og Schweiz, og besøgte Pestalozzi's Institut i Burgdorf (s. Collegialtid. 1803, S. 67—68); blev d. 25de Septbr. 1809 Sognepræst til Kregeme og Binderød i Sjælland; var ogsaa i nogen Tid Feltprovst; er Medlem af det Scandinaviske Literatur-Selskab. — * 1806 Karen Marie Nyerup (ældste Datter af Professor Rasmus Nyerup og Elisabeth Margrethe f. Clausen). — (Jvfr. Jensen om Jonstrup Seminarium, S. 46—47; Høff's Erindr. S. 166).

Notiones vitæ futuræ inter Judæos vulgares. Disp. pro Stipend. Colleg. Med. Havn. 1796. — *De parabolis Christi.* Disp. pro Stipend. Colleg. Med. ibid. 1798. — Den Pestalozziske Elementar-Underviisnings Hovedpunkter; udbillede i en Recension over Steinmüllers Bemærkninger imod Pestalozzis Methode. Kbh. 1804. (Marb. theol. Annal. 1804, Juni; jvfr. Worms Breve til Nyerup, i Møllers N. theol. Bibl. XIX. S. 200—1). — *Précis succinct de la méthode d'instruire de Mr. Pestalozzi.* Copenhagen 1805; ogsaa indf. i Archives littéraires 1806. Févr. No. 26. (Leipz. L. J. 1810, Juli, S. 1890). — Den Sokratiske Katechetiske Underviisnings-Methode. Kbh. 1806. (Trykt som Manuscript). — Salzmanns Anvisning til Opdrageres Opdragelse. Oversat. ibid. 1807.

Forstandssvølfser til Brug ved Underviisningen i Almueskoler. Kbh. 1816. 2det Dpl. ibid. 1817. (Zen. L. J. 1818, Erggbl. Nr. 19).

Bibelske Fortællinger af det gamle og nye Testamente tilligemed udvalgte Stykker af de bibelske Bøgers Indhold. Kbh. 1816. (L. L. 1817, S. 343—47)

Bibelsk Historie for Begyndere. Kbh. 1817. (1816). 3die Dpl. ibid. 1835. (jvfr. L. f. L. o. R. II. 316 fgg.). 4de Dpl. ibid. 1843.

Fremstilling af den Wells-Lancasteriske eller gjensidige Underviisningsmaade. Kbh. 1819. (L. L. 1823, S. 103; Høff's Morgenbl. 1819, Nr. 29; Mønsther og Abrahamson om den indb. Underviisn. II. S. 294—96; Allg. P. J. 1820, III. Nr. 276, S. 457—59).

Profesor og Ridder Rasmus Nyerups Levnetsløb, beskrevet af ham selv. Efter hans Død udgivet med tilhørende Bilag af E. L. Strøm. Kbh. 1829. (Udtoget i skjøp. 1829, Nr. 190, 91, 92).

Naturhistorisk Læsebog for Menigmand. 1ste Hefte. Pattedyr. Med 32 Træsnit. Udgiven af Selskabet for Trykfrihedens rette Brug. Kbh. 1841. („Dagen“ 1841, Nr. 290; Hærel. II. 1841, Nr. 673 (af E. L. R. Drejer), og Nr. 687; jvfr. „Dagen“ 1841, Nr. 245; Danst. Folkebl. VII. S. 69). 2det Dpl. ibid. 1844. (jvfr. „N. Portefeuille“ 1844, II. S. 71—72). 3die Dpl. ibid. 1847. —

2det Hefte. Bugle. Med 34 Træsnit. Udgivet af Selsk. for Trykkes. rette Brug. *ibid.* 1842. 2det Dpl. *ibid.* 1847. — 3de og 4de Hefte. Krypter og Histe. Med 36 Træsnit. Udg. af Selsk. for Trykkes. rette Brug. *ibid.* 1844. (Berl. Tid. 1844, Nr. 288). 2det Dpl. *ibid.* 1847.

Betegnende Træk af Dyrenes Liv, til Oplysning om deres Naturbeskaffenhed, Levemaade og Afstøb. Kbh. 1846 (1845). (Berl. Tid. 1845, Nr. 304).

3 Hjerdingaarskriftet »Egeria« (Brev til Prof. Sander om Pædagogisk Institut og Læremaade, i 1ste Harg. I. S. 121—39, 486—502. (L. E. 1807, Nr. 25; jøfr. Worms Breve til Ryerup i Möllers R. theol. Bibl. XLX. 199); Detaillerede Efterretninger om atskillige, mestendeels udenlandske Læremetoder, samlede paa en pædagogisk Reise, i 1ste Harg. II. S. 118—64; Bidrag til den Pædagogiske Methodes Historie, *ibid.* S. 204—25, 469—76 og i 2den Harg. I. S. 313—26; Om den katolske Methode Børn og Anvendelse i Religionsundervisningen, med Hensyn paa de i nyere Tider opstaaede Indvendinger imod dens Brug, *ibid.* S. 364—84. (Neue theol. Annal. 1806, S. 433).

3 »Det Scandinarv. Litteratur-Selskabs Skrifter« (Om Opdragelse til Mandighed, 1807. I. S. 249—83; særskilt aftr. Kbh. 1808. (L. E. 1809, S. 159—61)).

Recensioner i »Kjøbenhavnsske Efterretninger om lærde Sager« (f. Ex. over E. J. Dichman »Korsog til en dansk Sproglaere«, 1801, Nr. 10; R. P. Gude »Sprog- og Forstandelseslære«, 1809, Nr. 26; J. E. Dolz »Kort Lærelære, overs. af R. P. Rahbek«, 1809, Nr. 37); — i »Dansk Litteratur-Tidende« (Kritiske Skrifter af P. Holst og P. G. Bachmann, 1814, Nr. 24, 25); — i Høst's »Morgenblad« (over de om den Bell-Lancaster'ske Methode af J. Harder og R. Razajay udgivne Skrifter, 1819, Nr. 34).

Strøm (Henrich Ludvig), Nysansortes Broder; f. i Roeskilde d. 6. Octbr. 1767; dimitteret til Universitetet fra sin Højskoles Domskole 1785 (ikke 1784); tog 1792 theologisk Attestats (Laud.); blev Amanuensis hos Bisoppen i Sjælland, samt Bogholder og Regnskabsfører ved de offentlige Stiftelser, som staae under Sjællands Biskops særskilte Bestyrelse (indtil 1820); d. 18. Octbr. 1805 tillige Bogholder i det danske Cancelli (indtil 1812); d. 4de Novbr. 1809 virkelig Cancelliraad. † i Foraaret 1830 i **Kjøben.** — * 1. † 1798 Dorothea Marie Carlsen. * 2. † 1803 Frederica Birgitte Carlsen († i Aug. 1815, i en Alder af 35 Aar).

Authentisk Efterretning om Capitels Læxterne for Sjællands Stift fra 1751 til 1812. Kbh. 1813.

Strøm (Magnus), de 2de Foransortes næstældste Broder; f. i Roeskilde d. 28. Aug. 1766; blev 1776 sat i Roeskilde Domskole og deponerede der fra 1782; tog i Januar 1787 theologisk Attestats (H. ill.); lagde sig saa efter Lægevidenskab og underkastede sig i Octbr. 1793 den medicinske Embedsøamen (Laudab. unanimi consensu); var 1794—98 medicinsk Candidat paa Frederiks-Hospital; vandt 1795 Universitetets Guldmedaille for en

Afhandling over den Hæret iforvejen udfatte medicinske Prøfoppgave: „*Quid est inflammatio vera, & in quo consistit ejus causa, sive determinare veram naturam & causam inflammationis*“ (jvfr. *Badens Univers. Journ.* III. S. 38—39); disputerede d. 19. Septbr. f. A. for Doctorgraden i Medicinen; var praktiserende Læge i Kjøbenhavn og Medlem af det Rgl. medicinske Selskab. † 10de Marts 1832, ngivt. — (Autobiographi i det til hans (og J. S. Saxtorph's samt J. G. Klein's) Doctorpromotion udfædte, af J. Woldike forfattede Universitets-Program; jvfr. *Cathens Medicin. Schriftsteller-Ver.* XXXII. S. 463; „*Dagen*“ 1832, Nr. 64, 68).

Diss. inaug. de *theoria inflammationis doctrinæ de calore animal superstructa*. Hafn. 1795. (R. E. 1795, S. 654).

3 „*Phys. oeconom. og medico-chir. Bibliothek*“ (Tvende praktiske Observationer, II. 73—77; Om Aarsagen til de inoculeerte Loppers mindre Farlighed, sftd. S. 77—79. (R. E. 1795, S. 229—30).

3 „*Acta Reg. Soc. med. Havn.*“ (Observationes medicæ, Vol. IV. 1803. pag. 284—338. [1] De usu seri lactis aluminosi. 2) Dysphagiæ metastaticæ Historia. 3) Dysenteriæ catarrhalis cura. 4) Observationum de menorrhagia decas. 5) Febris tertianæ duplicis historia. 6) De febre, sic dicta pituitosa. Heraf ere de 2 første overs. paa Tydsk i „*Sammlung von Abhandlungen zum Gebrauche prakt. Aerzte*“, Bd. XXI. St. 2. 1804. S. 6—26]; Plumbi acetici virtus styptica in varis hæmorrhagiæ casibus, Vol. V. (Nova Acta vol. 1). 1818. p. 85—93. [Udtog i „*Samml. von Abhandl. zum Gebrauche praktischer Aerzte*“, Bd. XXXI. St. 2. 1824. S. 183—90; Bibl. f. Læg. 1822. II. S. 121]; Impetiginis idiopathicæ descriptio, *ibid.* p. 169—75. (Bibl. f. Læg. anf. St. S. 122); Fermentum cerevisiæ in erysipellate maligno proficuum, *ibid.* p. 276—81. (Bibl. f. Læg. anf. St. S. 124).

Strøm (Magnus), en Søn af ovenanførte P. L. Strøm og F. B. f. Carlsen, er f. d. 7de Novbr. 1808 i Kjøbenhavn; dimitteret 1825 til Universitetet af daværende Cand. Theol. (nu Biskop) G. P. Brammer; tog i det paafølgende Aar den philologisk, philosophiske Examen (Laud.); var fra April 1833 til Septbr. 1842 ansat som Assistent ved Notarial-Comptoiret; erholdt d. 17de Decbr. 1842 Bevilling som Translator i det svenske, hollandske, tydske, engelske, franske, italienske, spanske og portugisisk Sprog i Kjøbenhavn.

Paschaen, eller mange Eventyr i eet, af Capt. Marryat. Oversat af Engelsk. I.—II. Del. Bbh. 1836—37. 2den Udgave. *ibid.* 1846. (Marryats samlede Skrifter 8.—9. Bd.).

Sørøvernen og de tre Ruttere, tvende Noveller af Marryat, oversatte af Engelsk. Bbh. 1837. Anden Udgave. *ibid.* 1845. (Marryats saml. Skr. 7. Bd.).

Newton Færster, eller Coffardie-Garten, af Marryat. Oversat af Engelsk. I.—II. Del. Bbh. 1837—38. (Marryats saml. Skr. 12.—13. Bd.).

Den gamle Commandeur, (Roman) af Howard. Oversat af Engelsk. I.—II. Del. Bbh. 1838.

Genes'arum eller *Deuri de Lerons*, af G. F. R. James. Oversat af Engell. Kbh. 1844 (1843). (D. u. L.: James Str. 26. Bd.).

Charles Tyrrell, af G. F. R. James. Overs. af Engell. I.—II. Deel. Kbh. 1844. (James Str. 27.—28. Bd.).

Fætteren i Rjbstaden, af Ch. Ballard. I.—II. Deel. (3: Provindsernes Mystrier, af P. de Balzac, Ch. Ballard, Fr. Soulié, Alph. Brot. I.—2. Bd. Kbh. 1844).

Intriguerne. Efter J. Soulié's „les drames inconnus“. I.—III. Deel. Kbh. 1845.

Rjærlighed, en venetiansk Historie af Porace Smith. Oversat fra Engell. Kbh. 1846.

Ragertarlen, af Mrs. Gore. Overs. I.—II. Deel. Kbh. 1846—47.

Den franske Krigsfange, af Ernest Alby (la captivité du trompette Escotier). Overs. Kbh. 1847.

Loi fondamentale du Royaume de Danemark, telle qu'elle a été adoptée par la Diète générale le 25 Mai 1849, & sanctionnée par S. M. le Roi Frédéric VII. en date du 5. Juin 1849. Traduction. Copenh. 1849. (jvfr. Kbhpost. 1849, Nr. 153, 55; Berl. Tid. f. A. Nr. 155, 58).

Oversætter af endel udenlandske Efterretninger i „Den Berlingske Tidende“ fra 1838 og fremdeles; har ogsaa oversat en Rjænge Feuilletonsartikler hertil. — (Revid.).

Strøm (Vincens), f. 1818 paa Vjeregaa'rb; dimitteret til Universitetet fra Odense Cathedralskole 1836; admrket ved anden Examen 1837—38; tog theologisk Embedsexamen (Laud.) i Efteraaret 1842.

3 Rjæper's „Naturhistorisk Tidsskrift“ (Naturhistoriske Meddelelser af et Selskab, ved B. Strøm og Joh. Lange, i III. 395—409. (Odens „3fjnd“ 1841, S. 394—95); Om en Acronicta-Larve, IV. 318).

Bidrag i „Flora Danica“, 40de Hefte.

Strøyer (M. A.), Typograph.

Moses Ben Ephraim's Jordefjerd. Kbh. 1813. — Atter noget om Jøder, et poetisk Sendebrev. ibid. eod. — Atter Bedemandsskik eller den allersomplinternyeste Bise, der ogsaa behandler Jødernes. ibid. eod. — De flaktrende Jøders Betjendelse. ib. eod.

Stub (J. C.), Student.

Anviisning til Jøllenes rigtige Behandling fra Hødselen til det 4de Aar, af J. G. Wolstein. Oversat. 2det Dplag, med Anmrkninger af E. Wiborg. Kbh. 1801.

Karaktertræk og Smaatilbragelser under den franskpreussiske Krig i Aarene 1806—1807. Samlede og oversatte. Kbh. 1814. (L. T. 1815, S. 157—59).

3 „Samleren“ (Genf, 1797, Rodbr. og Decbr.; Kampgravens paa Udskire Mark, f. A. Decbr. S. 481—88. (jvfr. Nyerup om Didsager, S. 54).

3 „Jris og Debe“ (Ingenleuren Friderich Gianibelli eller Antwerpens Arkitekt i Aarene 1584 og 1585 (samlet og oversat af Schillers niederländische Geschichte), 1809, IV. 204—22).

Stub (Lars) var Fuldmægtig i det asiatiske Compagnies Material-Comptoir 1803—1820, og tillige konstitueret Materialforvalter 1819—1820. † 9de April 1825, 42 Aar gl. — * Helene Laurence Stub, Datter af hans Fæderbroder Lauris Stub, Materialforvalter ved det asiatiske Compagni († 1° 1819 i sit 69. Aar).

Jagttagelser ved almindelig, hurtig og fløn Skift til Billedning for Ungdommen. Kbh. 1814. — Propositioner angaaende Jøernes Domsættelse. ibid. 1821. — Et Par Ord til Publikum, samt en allerærbødig Ansøgning til Interessenterne i det asiatiske Compagnie, dateret 4. Septbr. 1822. ibid.

Stub (Poul), en Søn af Skipper Jacob Stub og Emmiche Desingthøn; f. d. 16de Maj 1792 i Bergen; var bestemt til Handelen, men forlod denne Bane, og blev Copist ved Fattigvæsenets Secretariat og dets Bogholder-Comptoir i Kjøbenhavn; derefter Fuldmægtig ved Fattigvæsenets Fabrik paa Ladegassen, og siden i Kassere-Comptoiret; 1840 Inspecteur paa Vidstrupgaard. — * Anne Cathrine Pedersen.

Tifferbog, eller Udregning af alle Regningsopgaverne i Chr. Erasmus Regnebog. 1.—2. Hefte. Kbh. 1822. 4to.

Støger (Nasms Carl), f. d. 3die November 1800 i Kjøbenhavn, af Forældrene: Skibscapital og Høvedfoged Lauris Peter Støger († i Jan. 1817, i sit 62. A.) og Margrethe Christine f. Jacobsen; tog 1817 dansk-juridisk Examen; blev d. 3. Novbr. 1827 Fuldmægtig og d. 19. Decbr. 1829 Underbogholder i Bureauet for udenlandske Betalinger; d. 9. Juli 1831 Secretair; 1835 Kammerraad; d. 1ste Juli 1836 konstitueret, og d. 11. Marts 1837 virkelig Kassere ved Statsgjelds-Kassen i Kjøbenhavn; f. D. virtuel Justitsraad; 1840 Justitskasserer; d. 12. Septbr. 1849 Finants-Hovedkasserer (fra d. 1ste Octbr. f. A.); modtog 1843 Diplom som ordentligt Medlem af det entomologiske Selskab i Stettin. — * 2° 1830 Sophie Therese Alberg, en Datter af Conserenceraad og Medlem af Statsgjeldsdirectionen Peter Alberg.

3 Krøyer's „Naturhistorisk Tidsskrift“ (Systematisk Fortegnelse over de i Danmark hidtil fundne Diptera, i Bd. II. 549—600; III. 1—58, 228—88; Danske Dolichopoder, i Bd. IV. 1—44. (Ofens „Jfs.“ 1843, S. 56—58); Kritiske Bemærkninger til Slægten Ocydromia, i Bd. IV. 98; Om Paustellum hos Empis og Ramphomyia, IV. 102; Om Larven til Dixia nigra, IV. 202. (Ofens „Jfs.“ 1845, S. 531—32); Oxyrhina frontalis, IV. 315; Anthomyia triquetra, IV. 318; Dansk Datter af Platychirus, IV. 320; Dolichopodes filatae, IV. 340. (Ofens „Jfs.“ 1845, S. 731—34); Nogle Bemærkninger til Slægten Drosophila, i 2. Række, Bd. I. S. 16—18; Systematisk Fremstilling af den danske Faunas Arter af Antilafslægten Sepsis, sftd. S. 22—36; Forsøg til en nøjagtigere Bestemmelse af Scatophaga spurca Meig., sftd. S. 36—40; Grønlands Antilater beskrevne, sftd. S. 346—69. — (Revid.).

Støvring (.), Commandersergeant ved det bavariske 1ste jydte Infanteri-Regiment.

Beskr. med en pennographeret Tegning, i Urfas Magaz. for Kunstn. og Paandv. I. Nr. 23, S. 241—43; Dvorledes Speile conferveres for Pletter, sftb. IV. S. 284.

Sudow (Clement Sire), f. 1755; var Officeer ved det 3die jydste Infanteri-Regiment; afgik som Oberst. † 8. August 1833 i Kbhvn. — * 1822 Christine Hedevig Roth, f. Schiott (f. 1776, † 1/2 1848, yngste Datter af Etatsraad, Lotto-Rasferer Christian Diderik Schiott og Engel Marie Jørgensen, samt Enke efter Major Peter Heyliger v. Roth (f. 1766, † 1/2 1818).

Om de, i General A. L. v. Wollstes Commando-Lib, i hans Regiment, foranskaltede Indtægtninger, i Dets „Archiv“ VII. S. 220—26.

Suell (Israel), f. i Rasmus; studerede Lovsynbighed; blev 1801 ansat paa et Handelscomptoir i Kbhvn; tiltraadte ved Givtermal 1813 som Compagnon og Chef Handelshuset Ter-Borch & Comp. sftb., men gjorde Ophud 1819; opholdt sig i Bordeaux 1821—23, siden efter i Hamborg. — * Elisabeth Ter-Borch, f. Heinrich († 1/2 1826, 43 Aar gl., i Kbhvn, Datter af Conferenceraad Johan Frederik Heinrich, og Enke efter østerrigsk Consul, Grosferer Th. Ter-Borch i Kbh. († 1/2 1812, i sit 51. A.). Til sine Belyndere, Venner og Beskændtere. Manuscript. Altona, 1826. [forfattet paa Svensk, men ved Trykken for dansk]. (jvfr. Art. D. E. Høegh-Guldberg; Lands „Ny Gæia“ 1826, S. 247, samt Nr. 32, 33, 34).

Svensen (Peter), f. d. 10. Marts 1779, Søn af Inspecteur og Revisionschef ved Lallotteriet i Kbhvn, Peter Nicolai Svensen (f. 1/2 1722 i Husum, † 1804, anf. i Worms Lex. III. S. 765—66 samt i Myerups Lit. Lex. S. 592—3) og Maria Paulson; var Capitain i Ingenieurcorpsen; blev fra 1ste Januar 1834 afstediget i Raade af Krigstjenesten som Major; siden efter interimistisk, og d. 13de April 1841 virkelig Byrinspecteur ved Marie-Hyret paa Femern. — * Maria Kirstine Borch (f. 1/2 1792).

3 „Magazin for militair Videnskabelighed“ (Nogle Bemærkninger over Borkenstein's „Versuch zu einem Lehrgebäude der theoretisch-practischen Artillerie-wissenschaft“, i VI. 599—615. (jvfr. X. 1—82, 533—40, af Borkenstein); Gjensvar paa Borkenstein's Svar, i X. 379—425; Nogle Betragtninger over Aarsagerne til Krudtets Birkning, tilbeet med Pensyn til Borkenstein's Tillæg (S. 533—40), i X. 583—621).

Suhr (Gustav Adolph Joachim Diderik), f. d. 6te Decbr. 1802, næstældste Søn af Capitain og Compagnichef i Prinds Christian Frederiks Regiment, Peter Adolph v. Suhr (f. 1/2 1775, nedenanførte J. E. Suhr's Broder) og Bibeck Diderikke f. Suhr (f. 1/2 1777, ældste Datter af Organist og Stadsmusikant i Bordingborg, Kjeld Bernt Suhr og Jæger Virgitte Løfte). Blev Student fra Roskilde Cathedral-skole 1819; tog examen philosophicum, og siden efter Examen som Seminarist.

Endormen. Original Novelle. Bbh. 1840 (1839). (L. f. L. o. R. VI. 538—44).

Røbet paa Thorseng. Original Novelle af Forfatteren til "Endormen". Bbh. 1843 (1842). ("Nye Intelligensbl." 1842, Octbr. Nr. 5).

Familiebønner af William Wilberforce. Med en Fortale af A. Rean-der. Oversatte. Kallberg, 1848.

Enhr (Jochum Evans), f. d. 10de Maj 1779 paa den vestindiske Ø St. Croix, hvor hans Fader Niels Berndt Enhr (f. 1748 i Utersløv paa Laaland, † 1⁴ 1781 i Kbhvn.) var Landsdommer og gift med Christine Kuhl († 1825). Blev, efter at have nydt privat Underviisning i Odense, i Foraaret 1796 dimitteret til Universitetet af da-værende Subrector, nu Etatsraad, Prof. og Rector S. R. J. Bloch i Roskilde; erholdt Udmærkelse ved Examen Artium, saavelsom ved anden Examen i det paafølgende Aar; vicarerede et Aars Tid i Odense Skole for en fraværende Hører, og indtraadte i Efteraaret 1799 i det pædagogiske Seminariums historiske Klasse; underkastede sig i Sommeren 1801 Dimissions-Examen; vandt 1802 Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af den Aaret iforvejen udsatte historiske Priisopgave: „At oplyse Jarlsverdighedens Væsen og Brug her i ~~og~~ Norden, og de med samme foregaaende Forandringer“; blev i Novbr. 1802 Adjunct og Secretair i Skoleraadet ved den da reformerede Odense Cathedralskole; d. 5te Septbr. 1806 Overlærer ved Helsingørs Skole, hvorfra han d. 29de August 1815 efter sit Wnste forflyttedes i samme Egenkab til Roskilde Cathedralskole; udnævntes d. 30te Marts 1819 til Rector for Borningborg Skole; d. 28de Decbr. 1836 til Ridder af Dannebrog; blev d. 13de Februar 1841, efter Ansøgning, i Raade og med Pension entlediget; erholdt d. 27. Febr. f. A. Titel af Professor (med Rang efter Rangforordn. 5 Kl. Nr. 8). — * 1805 Anna Hedevig Margarethe Bloch (f. 1783, en Datter af hans Stedsfader, afg. Biskop i Fyen Dr. Lønne Bloch). — (Autobiographi i hans Smaa skrifter II. S. 135—140; jvfr. Blochs Bidr. til Roskilde Domskoles Historie, S. 2. S. 22—23; Dets „Materialier“, Nr. 94. — Portrait, malet og lithogr. af P. Gemzøe. 1838. 4to. — Om et til hans Erindring oprettet Legat f. Selmers Aarbog for 1845, S. 43—44).

Indbydelsesskrifter: a) De eo, quod jam ante Lutherum de veterum institutis, imprimis litterariis, immutatum erat. Prolusio, qua solennia secularia in Schola Cathedrali Roeschildensi a. MDCCCXVII habenda indicuntur Havniæ. — b) Om Underviisningen i Historien i de lærde Skoler. Bbh. 1820. — c) Historiske Efterretninger om Borningborg Latinskole i den ældre Tid til dens Reform i Aaret 1799. ibid. 1824. — d) Historiske Efterretninger om Borningborg Latinskole fra dens Reform i Aaret 1799 til nyeste Tid. ibid. 1825. — e) En Skoletale og nogle Skolefetteretninger. (Som Tillæg til de i 1824 og 1825 udgivne Programmer). ibid. 1829. — f) Enkelte Bemærkninger om det lærde Skolevæsen, forelæst af

deels ved Profesfor Lützens Afhandling: om almindelig Dannelse. ibid. 1831. (Jofr. N. f. L. VIII. 1—57, 385—442, 563—600; IX. 201—29, af J. R. Rabvig). — g) Enkelte Bemærkninger om det lærde Skolevæsen, foranledigede ved de i de sidste to Aar derom udgivne Skrifter. Tillige med „Kort Skolekrønike“ for 1829—1833 (som andet Tillæg til de i 1824 og 1825 udgivne Programmer). ibid. 1833. — h) Enkelte Bemærkninger om det lærde Skolevæsen, foranledigede ved de i den senere Tid derom udgivne Skrifter. ibid. 1835. — i) Christian den Tredies Minde, fornyet i Anledning af den danske Kirkes tredie Jubelfest. ibid. 1836. („Dagen“ 1836, Nr. 293). — k) Forholdet mellem Kirke og Skole. Tale, holden paa Reformationsfesten d. 31te October 1836. (Med en kort Skolekrønike for de fire Aar, fra Efteraaret 1833). ibid. 1837. — l) Enkelte Bemærkninger om det lærde Skolevæsen. (Med Skolefesteretninger for 1838—40) ibid. 1840. (L. f. L. o. L. V. 344, 346—56, af P. R. Flemmer; jofr. Suhrs Smaastr. I. S. 268—78).

Smaastrifter af pædagogisk og historisk Indhold. Tilbehold for udgivne som Skoleprogrammer. 1.—2. Deel. Kbh. 1843. (J. L. o. L. III. 1845. S. 286—300).

Om Reformerne i de lærde Skoler. Bemærkninger og Betænkkeligheder. Kbh. 1845.

Bordingborg Skole, i „Den Berlingske Tidende“ 1846, Nr. 86.

Suhr (Johannes Søren Bloch), ovenanførte G. A. J. D. Suhr's yngste Broder; f. i Bordingborg d. 9de Maj 1807; var i Aarene 1818—19 Discipel i den Kjøbenhavnske Borgerdybskole, men i sidstnævnte Aar blev hans Faders Broder, nyansførte J. E. Suhr, Rector i Bordingborg, og denne Mand tog ham da i sit Huus som sin Søn. I 1826 dimitteredes han fra sin Fødebyes lærde Skole; var fra 1828 til 1832 Højskolelærer paa Christianshavn, ligesom han ogsaa underviste i flere af Kjøbenhavns større Højskoler i de levende Sprog, Religion og Skjønnestroning; absolverede i Maj 1832 den theologiske Embedsexamen (H. ill.); blev d. 12te Octbr. 1833 constitueret, og d. 15de April 1834 virkelig Adjunct ved Ribe Cathedralskole (hvor Religion og Fransk blev hans Undervisningsfag); paatog sig i December 1833 tillige at være Stiftsbibliotekar; blev d. 4de April 1835 Doctor i Philosophien ved Universitetet i København for sin indsendte (utrykte) Afhandling: „De Novi Foederis Stilo“ (Jofr. Selmers Akad. Tid. 3. Aarg. 1835. S. 192); d. 30te Januar 1842 ordineret Katechet og første Lærer ved Borgerstolen i Holbæk. — * I 1834 Sophia Ulrikke Strøm, en Datter af Cancelliraad P. L. Strøm og adopteret af Dr. med. Magnus Strøm i Kjøbenhavn.

Hans Tausens Levnet, samt nogle Prædikener. Ribe, 1836. (Udgivet til at bestridte Omskostningerne ved Restaurationen af det Ribe Domkirke tilhørende Portrait af Tausens. Prædikenerne ere af Tage Müller, P. R. Frost og A. Leih. (Jofr. „Dagen“ 1836, Nr. 297). — Boudesønnen, Biskop Johannes Tausens Levnet. Anden forandrede Udgave. Kbh. 1846.

Nogle Bemærkninger om den theologiske Pragmatiks Studium, navnlig blandt Danmarks yngre Theologer. Udgivet som Indbydelsesskrift til Reformationsfestens Høitidelighedsfæst i Ribe Cathedralskole. Faderslev, 1836.

Om Rærligheden, der gjenfalden bør herse mellem enhver Skoles Lærere og Disciple. Tale paa Ribe Cathedralskole d. 2de Septbr. 1837. Haderslev, 1837.

Det Nye Testaments Bibelhistorie, udarbejdet til Brug ved Religionsundervisningen i de lærde Skoler og Realskolernes øverste Classer. Kbh. 1837. (X. f. L. o. R. II. 316—17; Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1108—9).

Det Gamle Testaments Bibelhistorie, udarbejdet til Brug ved Religionsundervisningen i de lærde Skoler og Realskolerne. Kbh. 1839. (X. f. L. o. R. II. 316—17).

Marcus Tullius Cicero om Pligterne, i trede Bøger. Oversat af Grundproget og med oplysende Anmærkninger forsynet. Kbh. 1838; ogsaa indlemmet i »Bibliotek for Oversættelser af latinske og græske Classikere«. (»Dagen« 1838, Nr. 74; Jædel. II. 1841, Nr. 645).

Om Huusholdningskunsten, af Xenophon. Fra det Græske oversat. Kbh. 1838; ogsaa i »Bibl. f. Overs. af lat. og gr. Classikere«. (Jædel. II. 1841, Nr. 645, Sp. 5176).

Cajus Julius Cæsars Skrifter, oversatte og oplyste. I.—II. Bnd. Kbh. 1840—41; ogsaa i »Bibl. f. Overs. af lat. og gr. Classikere«. (Jædel. II. 1841, Nr. 623).

Evende Prædikener. Kbh. 1839. (Til Indtægt for de Bndlibie i Ribe).

Hvad tørster Du efter, o Mennekesjæl? Prøveprædiken. Kbh. 1840.

Qvindens Liv. Et Studium af Madame Necker de Saussure. Efter den franske Original oversat. I.—II. Deel. Kbh. 1844. (Berl. Tid. 1844, Nr. 107).

Smukker Eder! Tager Høitidsdragten paa! Prædiken paa 1ste Søndag i Advent 1844. Kbh. 1845. Andet Dplag. ibid. eod.

Rogle Ord om Høstet Amts Evangsarbejdsanstalt samt min Tilnærmelsesprædiken dertil. Kbh. 1845.

Evende Prædikener for bedrøvede og lidende Christne. Kbh. 1846.

Statsraad Pector Frederik Jansons Estrups Minde, Kongedal d. 7de Januar 1847. Kbh.

Stilles og mødes. Fortælling. I.—II. Deel. Kbh. 1848 (1847). (Berl. Tid. 1847, Nr. 295; Flyv. Post f. A. Nr. 291; »Nordischer Telegraph« 1848, Decbr.)

Digte og Afskedsord ved flere Grave. 1848.

Danske Historiemalerier fra forrige Aarhundrede. I. Possessen paa Dinghus 1711. 1848. II. En Borsførelse 1712. eod. a.

Udgav som Raanedskrift, fra Decbr. 1839: Archiv for den praktiske Theologie. I.—II. Bd. (6. Hæfter). Kbh. 1839—40. (X. f. L. o. R. IV. 249—78).

3 »Christelig Kirketilbede« (Rogle Tanker, fremkaldte ved »Bemærkninger med Hensyn til Religionsundervisningen i de lærde Skoler, af E. S. Petersen«, 1835, Nr. 8—9; jvfr. f. A. S. 58—60).

3 »Dansk Folkeblad« (Om Høstbørnernes Opdragelse hos det israelitiske Folk i gamle Dage (efter Schwarz's Opdragelseslære 1ste Deel), i V. Aarg. Nr. 32).

3 A. F. Post's »Miniaturbibliothek for Moerskabslæsning« (Kongegaard. Original Fortælling, i V. S. 97—107).

Endel Digte, fornemmelig til Minde om Afskede, indførte i »Dagen« (1849).

Nr. 251), og »Den Berlingſke Aftenbe« (f. Gr. 1846, Nr. 71, 257, 300; 1847, Nr. 185, 260; 1848, Nr. 30; 1849, Nr. 97, Tillæg; Nr. 168). — (Udbergt efter Antogr.)

Suhr (Peter Salling), ovenanførte Joh. Evans Suhr's Kafføstendebarn, ældste Søn af Abraham Ditlev Suhr, til Rastkov Ladegaard (f. 1° 1762 i Kjøbenhavn), og Mette Regine Salling (f. 1779); et f. d. 29de Novbr. 1800; blev Student fra Rastkov Skole 1819; Candidat i Lovhøvdigheden i Foraaret 1829 (H. ill.).

En Paanbog om den gode Tone, eller Anvisning til at tale høflig og overensstemmende med Talens Gjenstand. Frit oversat efter Albertis tyske Original. Kbh. 1831.

Sundt (Christian Ulrich), f. i Rendsborg d. 31te Marts 1766; Sønnesøn af Generallicutenant Michael Sundt, General-Dvarteers-Mester, Chef for Artilleriet og Fortificationen i Norge, Ridder (Storlors) af Danebrogge ic. (ablet 1773), og Søn af Chefen for det 2det Besættelse Infanteri-Regiment, Oberst Christian Ulrich v. Sundt og Benedicte Rudolphine Ingenhæff (en Datter af Generallicutenant og Commandant i Fredericia, F. C. Ingenhæff); kom i Slutningen af 1773 paa Landcadet-Academiet i Kjøbenhavn; blev i Juni 1783 Officer ved det Fælterſke (siden 3die Jydske) Infanteri-Regiment i Aalborg, i April 1785 ved Kronprindsens (siden Kongens eget) Regiment, og 1786 i Livgarden tilføds; gik 1788, med kongelig Tilladelse, i russisk Tjeneste under Krigen med Sverrige, og avancerede til Capitain; kom henimod Slutningen af 1789 tilbage til Kjøbenhavn; blev d. 28de Maj 1790 Capitain, 1798 Compagnichef og 1803 tjenstgjørende Major ved den 2den Sjællandske Bataillon lette Infanteri (siden det Jydske Skarpskytter-Corps); 1804 Commandeur for samme Bataillon; 1808 Oberstlieutenant; førte 1812—14 Overcommandoen paa Laaland; blev i Febr. 1812 Oberst; d. 31. Juli 1815 Ridder af Danebrogge; 1816 Commandeur, og d. 1. Januar 1817 Chef for danske (siden 1ste) Livregiment; foretog 1824 en Fodrejse i Tyskland (jvfr. Conversationsbl. 1824, Nr. 17); benaadedes d. 16de Maj f. A. med Danebrogsmændenes Hæderstegn; blev d. 25de Maj 1826 Commandeur af Danebrogge; d. 1ste Novbr. 1828 Generalmajor; gjorde 1829 en Fodrejse igjennem Tyskland, Schweiz og Frankrige til Madrid; besøgte paa Hjemvejen Paris, Brüssel, Haag, Amsterdam, og kom tilbage til Kjøbenhavn i Novbr. f. A.; blev d. 5te Juni 1833, efter Ansøgning og formedelst Svagelighed, afskediget i Raade af Krigstjenesten som Generallicutenant, og med Pension under Navn af Vartpenge; opholdt sig derefter indtil Maj 1848 i Midtelfart. d. 1ste Februar 1849 i Frederiksberg. — * 1798 Sophie Lovise v.

Bålow († i Aug. 1812), en Datter af Captain Christian Freder. v. B. og Søster til Generallieutenant og Generaladjutant F. C. v. B. — (Biographi i Døt's „Materialier“, Nr. 83, og i Selmers „Retnolog. Samlinger“ 1848—49, S. 508—15).

Udtog af en Dagbog, skreven paa en Rejse igennem Lybfland i Aaret 1821. Kbh. 1827. (Rast's Naanedl. Literaturbl. 1827, Nr. 1; „Nemesis“, Nr. 4. — Brudstykker af Skriftet i Døt's „Archiv“ VIII. 105—12).

Om Fæstningen Ehrenbreitstein, i Døt's „Archiv“ XII. 7—10.

Evabo (Jens Christian), f. 1746 paa Baags blandt Færøerne, hvor hans Fader Hans Christoffersen Svabonius (en Præsteføn fra Mors, f. † 1702 i Solberg Præstegaard, † 1764) var Sognepræst (fra † 1734) og gift med Maria Weyhe (en Datter af Læge- mand Samuel Weyhe paa Færøerne). Underviist af Faderen blev han i Thorshavns Latinskole, hvorfra han afgik til Universitetet 1765; i 1767 den philosophiske Examen; var fra 1771 i 1½ Aar Højskolelærer hos Greve G. Holst Winterfelt; gjorde 1775 en Rejse til London; berejste 1781—82, ifølge kongelig Befaling, Færøerne for derover at kunne udgive en physisk-øconomisk Beskrivelse; blev siden der boende. † 1824. (Jofr. S. Frederiksen (S. Grundtvig) „Dansten paa Færøerne“, S. 5—6; han forekommer under Navn af Svabonius i Fortællingen til Landhusholden. Self. Skrifter 1ste Deel, p. LVII.).

Kort øconomisk Underretning om Kjødsaltning, Evin, Kartofler og Paver. Udtraget af andre, til den færøiske Landmands Rytte. 1ste Hæfte. Kbh. 1778. (Underretningen om Kjødsaltning er tagen af C. Martfeldts Afhandling „om Irlands Husholdning og Handel med fede Bæde samt om Hamborg Kjødsaltning“; den om Kartoflerne er af J. L. Trojel, og den om Paver af N. Mohr; jofr. L. E. 1774, Nr. 15). Derimod udkom: J. Weyhe, færøisk Syffelmand, kort Anmærkning over og Svar imod den af Evabo i Aaret 1773 udgivne øconomiske Beskrivelse over Færø. Kbh. 1783, hvorpaa Evabo skrev: Siensvar til Syffelmand Jøen Weyhe paa Færø. ibid. eod. 22 S. — En kort Beskrivelse over de færøiske Havne og Ankerpladse. Kbh. 1785.

J „Almindel. Danske Bibliotek“ (Om den færøiske Marsskibsfangst, 1772, III. 39—53; Om Hisebanter og Reed, især de færøiske, ibid. S. 239—49).

Hans Samling af færøiske Sange (i Tallet 52) tilligemed hans færøiske Ordbog og udsørgte Beskrivelse over Færøerne (i 7 Qvartbind) bevares blandt det store kongelige Biblioteks Haandskrifter. Indholdet af de tre Bind af de færøiske Sange angives i Indledningen til Lyngbyes færøiske Qvader, S. 10—11; jofr. Rast's „Bellefning til det islandiske Sprog“. Kbh. 1811, Fortællingen S. XLVI—VII.

Evane (Hans Marin), f. 1800 i Kjøbenhavn, Søn af Supercargo, Brygger og Lømmehandler Hans Evane og Johanne Marie f. Gad (f. 1766, † 1842); blev dimitteret fra Frederiksborg Skole

1816; underkastede sig i April 1820 den latinsk-juridiske Embedsexamens theoretiske, og i April 1823 sammede praktiske Prøve, begge med bedste Charakterer; blev Volontair i det danske Cancelli. † 6te Marts 1828. (Jvfr. Det's „Materialier“, Nr. 17; Riunge's „Hertidom“ 2. Aarg. I. S. 396; „Dagen“ 1828, Nr. 61).

Natur- og Kunst. Et philosophisk-poetisk Forsøg af P. Marius Svane og E. M. Nielsen. Kbh. 1820.

Juridiske Afhandlinger af E. Nielsen og P. Marius Svane. Kbh. 1824. (Der findes af ham: Forsøg til en systematisk Fremstilling af de forskjellige Retssagtyngsforseelser og disses juridiske Folger efter de danske Love, S. 1—171).

Forklaring over eenstydige danske Ords Bemærkelse. Kbh. 1825. (I. A. 1825 Nr. 31—32, af P. E. Müller, jvfr. ibd. S. 538—44, af Svane; „Telegraphen“ S. 35—40, jvfr. S. 51—56, og Kbh's Skilber 1825, Nr. 69; „Statsvænen“ Nr. 26—28; „Dagen“ 1825, Nr. 133, jvfr. Kbh's Skilber i. A. Ep. 776—778, 812—13, 883—85).

Enaa poetiske og filosofiske Forsøg. Kbh. 1826. (Conversationsbl. 3. Aarg. Nr. 5).

Sveinbjørnsen (Theodor), Þórður Sveinbjarnarson, f. d. 4de Septbr. 1786 paa Yttriholm i Borgarfjords-Eyffel under Islands Sønder-Amt, Søn af Sveinbjørn Thordarson, Raugrettesmand paa Althinget og Borger i Reykjavik og Haldora Jónsdóttir; blev 1802 dimitteret af Biskop G. Bjaldin; tjente derefter i 15 Aar, for det meste ved Bønde-Arbejde, først hos Præsten til Melum og Leiraa, Biarni Arngrimsen, som havde givet ham Underviisning, derpaa hos Faderen, og endelig i 6 Aar som Comptoir-Betjent paa Islands Vester-Amts Comptoir, hvorfra han rejste til Kjøbenhavn 1817, og deponerede samme Aars Efteraar ved Universitetet; vandt 1819 Guldmedaillen for Besparelsen af den i det foregaaende Aar udsatte historiske Priisopgave: „Fata scholæ Atheniensis a tempore inde subactæ Romanorum armis Græciæ ad annum DXXIX, quo eadem edicto Justiniani Imperatoris plane abrogata est, ita illustrentur, ut intelligatur, quoniam per illud temporis spatium ex hoc instituto ad literas et humanitatem redundaverint fructus“; underkastede sig i Juni 1820 den latinsk-juridiske Embedsexamens theoretiske, og 1821 sammede praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis; blev Volontair i det islandiske og bornholmiske Comptoir under Renteskammeret, og ned fra 1820 Understøttelse af Fonden ad usus publicos, for at studere Naturhistorie; opnaaede 1822 Accessit for en Afhandling over det Aaret iforvejen udsatte juridiske Priisopgavesmaale: „Quales regulæ ex jure universali servandæ sunt in ea accessione, quam industrialem et artificialem vocant, et quænam ex jure Romano et potissimis ex-

teris legibus servantur? quid denique secundum jus patrium circa hanc materiam statuendum est?"; blev d. 16. Maj 1822 Syffelmand i Arnes Syffel under Islands Sønder-Amt; d. 18de April 1834 1ste Assessor, og d. 15de Septbr. 1836 Justitiarius i den islandske Lands-Døerret; fungerede fra 1ste August 1835 til samme Tid 1836 som Landfoged i Island og Byfoged i Reykjavik, og forestod i nogen Tid af samme Aar Stiftamtmands-Forsætningerne; var 1837 Medstifter af Sønder-Amtets økonomiske Selskab, hvis Vice-Formand han siden har været; udnævntes 1838 til Medlem af den Commission, som ved kongl. Resol. 22. Aug. f. A. anordnedes til at overveje de vigtigere Island vedkommende Anliggender; blev d. 10de Juni 1841 Ridder af Danebroge; deltog (ifølge kongelig Udnævnelse 3° 1843) i det islandske Althing 1845, 1847 og 1849, og valgtes i 1845 til dets Vice-Formand, 1847 til Formand; blev 1845 Medlem af en d. 6. Aug. f. A. ifølge kongl. Resol. 23. Apr. ved den kongl. Commissionen sat Commission af Embedsmænd for at udarbejde Forslag med Hensyn til de islandske Skattelove og Landbovæsen (jvfr. Uddrag af Commissionens Forsamlinger i "Ný Félagsrit" VII. 1—93); d. 8. Juli 1848 Conferenceraad; d. 28de Septbr. 1849 Medlem af den ved kongl. Resol. af 23de Septbr. 1848 bebudede islandske Forsamling. — *1. 1822 Guðrún Oddsdóttir Stephensén. (f. 28 1779, † 11 1838), Enke efter Amtmand i Vest-Amtet Stephán Stephensén. * 2. Kirstine Cathrine Knudsen, Datter af asd. islandsk Røjmand Lauritz Michael Knudsen i Reykjavik.

Andet og tredje Affnit af 1ste Deel (fra pag. 78 til 214, fysisk og politisk Geographi) af "*Almenn Landaskipunarfræði*" (udg. af det isl. lit. Selsk.). Kaupmálsa. 1831—27.

Latinsk Oversættelse, Ordforklaringer, Sageregister m. m. til den, ved den Arna-Magnæanske Commission udgivne ældste islandske Lov- eller Rets-Bog *Grágás*. Pars I.—II. Hauniae 1829. 4to. (Gött. A. 1830, St. 191; Allg. P. Z. 3. 1832, I. Nr. 9. 10. 11, af Wüldner; Berlin. Jahrb. f. wissensch. Critik 1832, I. S. 422—30, 433—40, af G. Dörmeyer; Journal des Savans 1831, Avril, p. 193—206; Mai, p. 269—77, af Pardessus (ogsaa særskilt trykt under Titel: Notice sur l'ouvrage intitulé Hin forna Lög Bók &c. 22 pagg. 4to); jvfr. Nord. Tidsskr. for Oldkyndighed I. 115, Noten).

Latinsk Oversættelse, Ordforklaringer, Sageregister og historisk Indledning til den anden islandske Lovbog *Járnsíða* edr *Hákonarbók*. (udgivet af den Arna-Magnæanske Commission). Haun. 1847. 4to.

Udsandfærdigheder og Urigtigbeder i en af en vis tydsk Forfatter i "Bibliothek der neuesten Weltkunde" indrykket "Besigtelse af Østerget Hella i Aaret 1827", i "Dagen", 1829, Nr. 220.

Berigtigelse til en Artikel i norske Morgenblad om den islandske Lov- og Rets-Bog: "Graagaasen", i "Kjøbenhavnsposten" 1834, Nr. 179—82.

Anmærkninger (mærkede S) til Balduin Einarsens "Bemærkninger om"

den gamle islandske Lov Graagaafen, i Jurid. Tidsskr. XXII. 1—146; 277—300.

Høje Bemærkninger med Hensyn til det Spørgsmaal: om den ældre islandske Ristrentet er en Deel af Graagaafen, eller ei? i Jurid. Tidsskr. XXIV. 228—48.

Skýrsla um Suður-Amtsins Húss- og Bústjórnarfélag, i «Bánaðar-Rit Suður-Amtsins Húss- og Bústjórnarfélags», 1. B. 1. D. bls. 1—16; *Naukúnda- og Árvass-bein* sem verðslunar vara, bls. 47—51; Um *Adalstíðnina* í Íslandi (unterteget af E. Þiarnarson, pseudonym), bls. 54—138; Ágrip af ævi Bjarnar prófests Halldórssonar, 1. B. 2. D. bls. 1—21; *Ánarráttur* med navnet Þorsteinn Þorvaldsson Skriftr. Arnþjórg, bls. 22—92; félags-skýrslur, bls. 125—147; Skýrslur um suður-amtsins húss- og bústjórnar-félags áthafir, ástand og fjárhag við Janúarímán. lok 1846, i 1. B. 1. D. bls. 133—153. — Skýrsla um Suðramtsins húss- og bústjórnar-félags áthafir, o. s. v. við Janúarímán. lok 1848. 13 Sider.

Redacteur af *Sunnan-Pósturinn*. Mánadarit útgæfud af nokkrum meðlimum Bókmenntafélagsins. *Fyrsti Árgangur*. 1835. Viðeyar Klaustri, 1835. (Jfr. «Fjallabók» II. 45; V. 1839, II. bls. 27—25. — 2.—3. Árg. 1836—38, red. af Árns Helgason).

Eigileghes Redacteur af «*Skýringar* Páls lögmans Jónssonar *Vidalins* á Fornyrðum íslenskrar lögbókar, er Jónsbók nefnist, (udg.) að tilhlutan ens íslenska bókmenntafélags». Reykjavík. 1846—49. 1.—3. H., fortítt. (3 2det Þætti leiofde þan Þíðalíns Fernet, áttvet 1846, E.1—LXIV).

Flere smaa Stykker i Poesi og Prosa, deels originale, deels overfattede, i *Naukúnda*-bókmenntafélag. «*Klausturpóstur*» 1825, og «*Sunnanpóstur*», fornemmelig i dennes 1ste Hærg. for 1835. — En metrisk Dylats findes og i «*Íslensk Sagnablað*», 5. D. bls. 77—79, og i «*Skirnir*», 1830, bls. 118—19.

Om þans Deeltagelse i den under 22de Aug. 1838 anordnede Commissionens Forhandlinger, jfr. «*Tíðindi frá Neslufarslundum íslenskra Embættismanna i Reykjavík árin 1839 og 1841*». Kaupmánu. 1842; og om þans Birtfomped i *Alþingi*et f. *Tíðindi frá alþingi Íslendinga*. Reykjavík, 1845, 1847 og 1849. — (Efter Antag.)

Eveinbjörnsson (Thorstein) blev i April 1769 Præst til Hvanneyri og Bæ i Borgarfjörðs-Øyffel under Íslands Sønder-Amt. † 1815.

18 Psalmer i den ny islandske Psalmebog. — Digte i «*Gaman og alvara*», 1. H. No. 14, og i «*Kvöldvökur*» No. 32.

Íslandsk Overfættelse af Psalmen: «*Sal under Jesu Kors at staa*», tilføjet: «*Sjå nýjar Fæsta-prædikanir, gjörðar af Anonymo*». Leirarg. 1798.

Eveistrup (Friderik Christian), f. 1764 i Ribe, hvor þans Fader var Chordeg; blev først Copist i Hof- og Staderetten; d. 24de Januar 1798 Skriver i Kjøbenhavns Forligelses-Commission, med Titel af Secretair; d. 28. Decbr. 1813 Cancelliraad. † 11te August 1832. — * Anne Johanne Østerild (f. 1782, † 1/2 1829, Datter af Kjøbmand D. i Aalborg).

Forordninger, Placater, Rescripter og Collegialbreve, henhørende til Kongeligesskabsøen i Danmark, Norge, Island, og de danske Øer i Vestindien. Samlede og udgivne i kronologisk Orden. Kbh. 1801. (L. E. 1805, Nr. 21, af P. P. Graah; Allg. P. L. 3. 1805, II. Nr. 159). Anden Udgave, fra Aar 1795 til 1805, forsynet med et nøiagtigt alfabetskift Ord-Register. ibid. 1806.

Sveistrup (Hans Guldberg), f. d. 31te Marts 1770 i Ringsted, ældste Søn af Cancelliraad Christen Sveistrup (først Bysfoged i Ringsted, siden Birkedommer ved Amtsskoven og derefter Godsejer) og Anna Margrethe Guldberg (f. 1742, * 1769, † „, eneste Datter af Sognepræsten i Ringsted, Hans Ovesen Guldberg (en Broder til Gehejmeraad Ove Høegh-Guldbergs Moder) og Anna Margrethe Braunn). Blev Student fra Aalborg Skole i Efteraaret 1788; underkastede sig i Foraaret 1792 den latinsk-juridiske Embedsexamens theoretiske og praktiske Prøve, hiin med bedste, denne med næstbedste Charakter; var 1792—96 Huuslærer paa Strandmøllen, hvor han var den nuværende Kammeraad J. C. Drewsens Lærer, og levede derefter i Kjøbenhavn, beskæftiget med litteraire Arbejder; blev i Febr. 1799 Alumnus paa Ballensborgs Collegium; 1800 Translateur i det spanske, portugisisk, italiensk, fransk, tydsk, engelsk, svensk, hollandsk, og 1808 i det russiske Sprog; 1808 Secondlieutenant ved een af det norske Livregimentets annecterede Batalioner; var i nogen Tid Assistent ved Gelipostcomptoiret; blev 1813 Rotarius publicus i Bergen, og virkelig Krigs-Assessor; opgav 1814 sin Post i Norge, og opholdt sig derefter i nogle Aar i Kjøbenhavn som Pensionist. † 5te Januar 1821 i Slagelse. — * 1808 Johanne Frederikke Walstrophm (f. 1° 1785 i Dpslo). — (Jvfr. Thaarups fædrenel. Retrolog f. 1821—26, S. 335—36; Rahbeks Erindr. IV. 461—62; J. Kragh Høst's Erindr. S. 40, 182).

Philosophisk Repertorium. 1ste Bind. Kbh. 1798. — Angivelsen. ibid. eod. (et Digt). — Geniepersen, et politisk Lærebog med toende Bilag, Ltr. A og B. ibid. eod. (Dets Litt. Kunst og Theaterbl. 1798, Nr. 7—8; "Jris og Debe" 1798, II. 358—59, jvfr. L. E. 1798, S. 432 og 460—61). — Fremtidens Skaal. ibid. eod. — Klagesang over Suhm. ibid. eod. (L. E. 1799, S. 39—41, jvfr. sfd. S. 76—78). — Eiden underjordisk Urtebog, forfattet af Niels den Anden, Søn af Niels Klim den Store etc., oversat af Mag. M. P. Phalæna, og nu i Trykken udgivet af en Botanisk Ven. ibid. eod. (L. E. 1798, Nr. 36; "Jris og Debe" 1798, III. 329—34; "Den Danske Tilskuer" 1798, S. 212—24; jvfr. Berlauffs Oplysninger til Niels Klim, oversat af R. B. Dorff, S. 318). — Kontordat mellem den franske Regjering og Nave Plus den Eyvende. Tilligemed de Buller, Taler og Anordninger, der have Pendsyn paa Indretningen af Gudsdyrkelse i Frankrig. Oversat af J. R. Høst (og P. O. Sveistrup). ibid. 1802. (L. E. 1802, Nr. 34). — Samling af virkelige og tildeels bevidtlige Exempler paa slindende Personer, der enten først i Graven selv eller endnu førend Begravelsen ere komne til Live igen, oversatte af adskillige Sprog, tilligemed en Indledning om de i saa Hæ-

seende tiendige Forholdsregler m.v. ibid. 1804. — Fortegnelse over en udsøgt Samling af et stort Hundrede nydelig fra Satyrten hjemkomne Masquerade-Drakter, med dertil hørende Karakter-Masquer o. s. v. 1ste og 2den Leverance. ibid. eod.

Christi Dag, et Forsøg i den hellige Sang. Kbh. 1815.

3 „Jris og Debe“ (Udførlige Bidrag, saasom: Grundserne mellem Poesie og Prosa, 1796, I. 210—80; Breve over Naturhistorien, 180. S. 378—88; Over Planternes Kornemmelse, s. A. II. 284—80; Breve over den danske Prosodi, 1797, III. 192—211; Jyde, 1798, III. 129—36; 1799, I. 86—88, og den, ogsaa særskilt aftrykte Jyde: Stillestaaende, 1797, I. 290—312).

3 „Aftenposten“ („Borfigurerne“, 1796, Nr. 37).

3 3. Kragh Pøst „Euphrosyne“ (Kogle Bidrag).

3 „Den Danske Tilstuer“ (Bidrag, under Navn, i 1796, Nr. 53; 1797, Nr. 33, 37, 41, 45, 54; 1799, Nr. 4. Kogle Artikler af ham under Navnet „anbre (af ham og R. E. Rahbe) betegnede med 0 + ÷).

3 „Minerva“ (Deduction af Trykfriheden efter aprioriske Grundsatninger, 1797, III. 76—80).

3 Hjerdingaarstiftet „For Sandhed“ (Smagen, en Almeensand, i I. 349—66; jvfr. Købens Univ. Journ. VI. 137—38; „Jris og Debe“ 1798, III. 217—18).

3 „Politikvennen“ (Om Politikets Rettighed til Uddeling af Stofkepryg i Tilfælde af Opsløb, i Nr. 1—5; jvfr. „Jris og Debe“ 1798, II. 369).

Poetiske Bidrag i Poulsens Nyaarsgaver for 1799 og 1800, samt i Døds „Bidrag til Kundskab om Mennesker og Døger“ 1802, S. 125—27 (Sang til 2den April), og „Dagen“ 1804, Nr. 39.

Recensioner i „Efterretninger om udenlandsk Litteratur“, og i Fortsættelsen deraf: „Nye Efterretninger“ x., samt i „Nordia“ (1795, III. 181, 275, 285).

Medhjælper ved Redaktionen af den hos Schulz udfomne Posttidende.

Han har anseet ham for Forfatter til Nr. 8 af den 1799 i Kbhvn af P. E. Roefoed udgivne: „Brevveksling mellem tvende Brødre foranlediget ved den efter Cancelliets Ordre mod P. A. Peiberg anlagte sikkaste Action“, og han skrev i den Anledning: Til Publicum. Kbh. 1799. (Bemeldte Nummer foranledigede en sikkaste Action imod Udgiveren; jvfr. Døds Litteratur. Kunst og Theaterarchiv 1799, S. 81—82, og Læsendes Korbog for 1799, S. 98).

Evensen (Frederik), f. 1783 i Søndermule-Syssel i Jylland, Søns søn af Langmand Sveinn Solvasen og Søn af Jón Sveinsson (Sysselmænd i bemeldte Syssel 1784, + 3 1799) og Sophia Erlendsdóttir (en Datter af Sysselmænd i Haffjords-Syssel, Erlend Olafsson og Virgilde Maria Andersdatter Smidt), lærte Handelen hos sin Halbroder, Grosserer Kjartan Jøssjor i Kbhvn, og traadte siden i Forbindelse med sin Svoger, Ridsmand H. Henkel, efter hvem han overtog Handelen; boede paa Dnundarfjord (Flateyri); udnævntes den 1ste Maj 1833 til Agent (Rang 6. Kl. Nr. 7); opgav siden Handelen. — * 1. 1819 Jacobine Susanne Louise Røble (sep. 23 1845), Datter af Præsten Joh. Pet. Røble i Mehrn i Sjælland. — * 2. Guddbjørg Bjarnadóttir. — (Hans Slægtregister:

„Ættartala Herra Friðriks Svendsen, skrifub og samantekin“ af Ólaf Snogdalln árið 1832. Kaupmáhn. 1833).

Stutt ávisan' til að verka Klippisk (byggð á 26 ára reynslu) i „*Armann á Alþingi*“, III. 173—80. — Bidrag i „*Álmennelig Commisfions-Libende*“ 1837, Nr. 70, 81, 88.

Evensen (Niels Peter), see Christian Selfrup.

Evensen (Evend Evendsen), f. d. 11te April 1782 paa Fredensborg. Søn af Morten Evendsen († $\frac{3}{4}$ 1825, i sit 79de Aar, som Pensionist); blev privat dimitteret til Universitetet i Foraaret 1799 (Laud.); tog i det paafølgende Efteraar og i Foraaret 1800 den philosophisk-philosophiske Examen (Laud.), samt i Efteraaaret 1804 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.); blev Underchirurg ved det danske Livregiment; d. 2. Novbr. 1809 constitueret Regimentschirurg ved det jydske Skarpskytter-Corps; erholdt i Efteraaaret 1810 Regimentschirurgs Character; blev 1815 Regimentschirurg ved det 2de jydske Infanteriregiment, med hvilket han opholdt sig i Frankrige i Aarene 1816—18, sit d. 20de August 1820 Rang med Capitainer; valgtes d. 26. Octbr. 1826 til Medlem af det Kongl. medicinske Selskab; udnævntes d. 1ste August 1829 til Ridder af Danebrog, og 1831 til Stabslæge ved 2den Division af den tydske Forbundshærs 10de Armee-Corps. † 9de October 1831 i Rbhvn, ugift. — (Jvfr. Galliens Medic. Schriftsteller-Lex. XXXII. S. 485).

Om den betændelsesagtige Heber uden tydelig local Affection, og Forfællen mellem den og den gastriske eller galdeagtige Heber. Rbh. 1829, med 2 Tabeller. [Udsørligere Bearbejdelse af hans nedennævnte Afhandling i Bibl. f. Læg. V. 113—60]. (Bibl. f. Læg. XI. 96—111; M. f. L. II. 405—19, af R. E. Møhl; L. L. 1830, Nr. 22, af E. Otto. (Jvfr. Forf.'s Antikritik i Bibl. f. Læg. XII. 241—71, 451—54); Caspers Repert. f. Heilkd. Bd. 26, S. 396—403 (af E. Otto); Allg. F. L. 3, 1830, III. Nr. 173, S. 97—99 (af E. Otto), og derfra i Bibl. f. Læg. XIII. 445—46; Summ. d. Med. 1830, Bd. 3, S. 658—59; Pierer med. Annal. 1830, Decbr. S. 1620—21; Pufeland Bibl. d. Heilkd. Bd. 60, 1833, Febr. S. 87—97, af A. v. Schönberg).

3 „Bibliothek for Læger“ (Om en inflammatorisk Heber af en egen Art, som i de sidste fem Aar har jævnlig indfundet sig blandt det andet Jydske Infanteriregiments Mantfak, i V. 1825, S. 113—160, med 1 Tabel; særsk. aftr. Rbh. 1825, 48 S. (Bullet. des Sc. méd. T. 7, 1826, Mars, p. 255—59); Erfaringer om dybe Abscesser i Hænderaattels Organer; oplæs i det Kongl. medic. Selsk. d. 10. Marts 1831, i XVI. 1—18. (Udtog, af J. B. B. Neumann, i Ruff's Magaz. f. d. ges. Heilkd. Bd. 44, 1835, P. 3, og derfra i Summ. d. Med. N. Folg. Bd. 13, S. 221—26; samt i Medico-chirurg. Review, 1836, Jan.).

3 E. Otto's „Hygæa“ (Om en, saavidt vides, ny, og derhos meget simpel Maade at extendere Laadbrud, og om en betydelig Simplificering af Desault's Bandage til Kræbenets Brud, 1827, S. 433—53).

3 „Acta Reg. Soc. med. Hafn.“ (De fungo hæmatode magno, feliciter et qui-

dem ipsius naturæ viribus sanato, i Vol. VII. (Acta nova, Vol. 3), p. 100—109. (Casper krit. Repert. d. Heilkd. Bd. 27. 1830, S. 1., af Reumann; Bibl. f. Læg. XII. 150—51; L. L. 1830, S. 471); De fractura comminuta condylorum tibie sinistræ nec non transversa colli fibulæ lateris ejusdem, quibus præsentibus et vix fere ante mortem cognitis, ægrotus extremitate affecta insistere et ingredi potuit, *ibid.* p. 110—19. (Bibl. f. Læg. XII. 151; L. L. 1830, S. 471); De vulnere puncto, triangulari, in cavum pectoris penetrante, cum accedente magno hepatis tumore complicato, attamen feliciter sanato, *ibid.* p. 120—36. (Bibl. f. Læg. XII. 151—52; L. L. 1830, S. 471).

Svenningsen (Cleophas), f. 1801 paa Mølholt ved Hals i Bendysseel, Søn af Christen Svenningsen, Fuldmægtig paa Borgemeisterens Comptoir i Aalborg, og Elise Melsen († 4de 1834 i sit 73de Aar paa Juirendal ved Slagelse, en Søster til den i II. 258 anførte Amtsfuefuldmægtig L. Melsen); blev Student fra Aalborg Cathedraalskole. 1819; tog i det paafølgende Aar den philologisk-philosophiske Examen, og lagde sig efter Mathematik; var fra Novbr. 1824 til Novbr. 1829 Alumnus paa Borchs Collegium; blev i Foraaret 1824 Lærer, og d. 1ste Aug. 1832 tillige Inspecteur ved Borgerdybskolen paa Christianshavn.

De varia ratione absolute negativæ. Disp. pro Stip. Colleg. Med. Havn. 1825.

Lærebog i Arithmetiken til Brug for Skoler. Kbh. 1827. 2det Dpl. *ibid.* 1830.

Lærebog i Geometrie, til Brug for Skoler. Med Kobber. Kbh. 1834.

Bidrag til vor Skoles Statistik i Tidrummet fra August 1831 indtil Juli 1848. (i „Indbyggelseskrift til den aarlige Examen i Borgerdybskolen paa Christianshavn 1849, udgivet af N. Hammerich“. Kbh. 1849).

Swiger (Erst), f. d. 2den Juli 1792 i Keersløv i Sjælland, hvor hans Fader, nedenanførte Jørgen Christian Swiger, da var Sognepræst; blev først undervist af sin Fader, og kom 1804 i Roeskilde Cathedraalskole, hvorfra han afgik til Universitetet 1811; var fra Decbr. 1812 i et halvt Aar chirurgisk Volontair ved Frederiks-Hospital; blev 1815 Underchirurg ved So. Statens 1ste Division; tog i Efteraaret 1817 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.); fik d. 2. Decbr. 1818 Titel og Rang som Reservechirurg; antoges 1819 af Professor C. F. Schumacher til Privat-Professor ved Kbhvns. Universitet; afslørede i Juni 1823 den medicinske Embedsexamen (Laud.); disputerede d. 10. Juni 1826 for Licentiatgraden i Medicinen; valgtes d. 26. Octbr. f. A. til Medlem af det Kongl. medicinske Selskab; vandt 1827 Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af det Aaret iforvejen udsatte medicinske Priisspørgsmaal: „Quibus rationibus et experimentis illustratur sanguinis vitalitas?“; fik d. 20. Novbr. 1827 kongl. Bestalling som Professor

ved Kbhvns Universitet; disputerede d. 10de Novbr. 1828 for den medicinske Doctorgrad; blev d. 18de Januar 1830 Bataillonschirurg ved det Livregiment tilføds; d. 29de Novbr. 1834 Regimenteschirurg ved Kjøbenhavns Borgervæbning; erholdt d. 16de Marts 1839 (1ste 1838) Titel af Professor (med Rang efter Rangforordn. 5 Kl. Nr. 8); blev d. 15de Septbr. 1840 i Raade og med Bortpænge entlediget som Professor ved Universitetet. — * Jane Watt (f. 1° 1797, Enke efter Toldkasserer Lorenzen). — (Autobiographi i Solennia Academica i Anledning af Formælingsfesten 1828, p. 27—28; jvfr. Calliens Medic. Skriftst. Ber. XIX. S. 40—42; XXXII. S. 485—86).

Annotationes in Colotomiam. Tentamen pro Licent. Hafslav, 1826, cum tab. lithogr. (Otto's „Pygæa“ 1827, S. 129—32; Rust u. Casper krit. Repert. der Heilk. XX. 1828. S. 3. S. 399—404 (med Tillæg af J. F. Dieffenbach); Summar. der Med. 1828. Bd. 3. S. 511; 1830. Bd. 3. S. 748; Medic. chirurg. Zeit. 1830. III. Nr. 62. S. 186—92).

Conspectus instrumentorum, quæ ad trepanationem sunt adhibita. Accedente novo trepanationis apparatu. Diss. inaug. Hafslav, 1828, cum V. tab. lithogr. (R. f. L. I. 89—94, af N. E. Møhl (jvfr. Sviger's: Svar paa den Raanedeskrift for Litteratur indførte Recension af min Inauguraldisertation. Kbh. 1830. 46 S.); Bibl. f. Læg. X. 86—107, af N. Dörup (jvfr. Sviger's Anicritik, Ibid. S. 351—410, samt: Rogle Histstifter angaaende Herr Reservecirurg Dörup's Angreb paa Dr. E. Sviger, i „Politivennen“ 1829, Nr. 699, ogsaa særst. aftr. Kbh. 1829. 23 S., og: Herr Reservecirurg Dörup og hans Færd. Kbh. 1829); Jen. L. 3. 1829, Nr. 172, S. 409—12. (af A—g) og derfra i Summar. der Medic. 1829, Bd. 3. S. 717; Pierer Allgem. med. Annal. 1830. Mai S. 713—14).

Bericht von einigen nicht häufig vorkommenden und einigen noch nicht beobachteten Variationen der Verzweigung der Augennerven. Kopenh. 1845. 4to.

Oplysende Bemærkninger til Professor Ledvys Angreb paa Professor Sviger. Af Sidsinavnente. Kbh. 1846.

3 „Bibliothek for Læger“ (Beretning om en Gudsvel, som formedelt Inversio vaginæ i betydelig Grad umulig for Naturen, fuldførtes lyffeligen ved Konsens Hjælp, i Bd. VI. 1826. S. 309—13. (Udtog i Groriep's Notiz. aus der Natur. u. Heilk. Bd. 18. 1827. Nr. 6 (Nr. 380), Aug. S. 93—95); Beretning om nogle Forsøg til at danne en ny Forhud; læst i det Kgl. med. Selskab d. 2. Aug. 1830, i XV. 40—47. (Udtog i Groriep's Notiz. aus der Natur. u. Heilk. Bd. 33. Nr. 21. (Nr. 725), Juni 1832, S. 327—32, og derfra i Summar. der Medic. Bd. 2. 1832, S. 490—92 (af Knechte); Casper's krit. Repert. der Heilk. Bd. 33 (Bd. 12). S. 2. S. 274); En mærkelig Svulst i Underlivet, i XV. 48—49. (Udtog i Groriep's Notiz. aus der Natur. u. Heilk. Bd. 33. Nr. 19. (Nr. 723), Mai 1832, S. 304, og derfra i Summar. der Medic. Bd. 2. 1832, S. 390 (af Knechte); Casper's krit. Repert. der Heilk. Bd. 33. (Bd. 12). S. 2. S. 274); Hydrocele hos Fruentimmeret, af Dr. Sacchi i Mayland, meddeelt, i XVII. 365—77; En Ruptura urethræ efter en Fortjælelse; oplæst i det Kgl. med. Selsk. d. 21. Marts 1833, i XIX. 46—53. (oversat af J. F. W. Nedermann i Rust's Magazin. Bd. 44. S. 2.); Beretning om Anvendelsen af en Bandage til at bringe Testiklen ned i Pungen, med Afbildninger, i XXXIV. (N. N. Bd. 4.) S. 50—55; Rogle Bemærkninger om Sæddpyrene,

fftd. S. 56—58, med Afbildning; Beretning om Forsøg til at helbrede Sneyerheder i Næbpiiben, fstd. S. 401—11, med en Afbildning; Beretning om en strar efter Hødsfelen bemærket Svulst i Livmoderen og dens senere fuldstomne Forvriden, i XXXV. (N. R. Bd. 5.) S. 161—65; Om det menneskelige Daars Bygning, efter Prof. Peule og Dr. Meyer, med Afbildninger, fstd. S. 313—28; Praktiske Jagttagelser (1. En Roberfrands, indbragt i Endetarmen; 2. Til Behandlingen af gamle Raabsaar; 3. Om Behandlingen af Landpine ved Luxation og paafølgende Rødtprkning af Landen; 4. Den fortrinnsvisse Ryppe af Silfstraade til Figatur og Suture), fstd. S. 393—410; Nogle Bemærkninger med Hensyn til Operationen mod Skelen indad (strabismus convergens), i XXXVI. (N. R. Bd. 6.) S. 4—18. (Jvfr. fstd. S. 138—49, af N. G. Melchior; S. 298—330, af Svitzer; S. 381—91, af Melchior, hvorpaa Svitzer udgav: Fornødent Svar. Kbh. (1842). 28 S.); En sielden Misdbannelse af mandlige Hødsfelsesdele, med Afbildning, i XXXVIII. (N. R. Bd. 8.) S. 94—97; Hverligere Erfaringer om Silfstraadens Fortrinlighed til Brug ved Figaturer og Suture, fstd. S. 98—105; Et Tilfælde af *Trichina spiralis*, med Afbildning, fstd. S. 336—53; Om en ny Forandring af de jamesonske Porrtugler mod Sneyerhed i Næbpiiben, med Afbildning, fstd. S. 354—64; Praktiske Jagttagelser (1. Beretning om en Pølse, sandsynliggen frembragt af et Beenstykke, der sad flere Maanedes i Næbpiiben. 2. Uheldigt Udsald af en Peritonitis, frembragt ved Earcanalens Perforation af en Spolorm. 3. Beretning om Functionen af en Spina bilda. 4. Giennemstærking af tendo flexoris sublimis og profundus i Gladen paa venstre Haand. 5. Giennemstærking af Tendo Musculi bicipitis femoris. 6. Overstærking af Tendines af begge Musculi petronæi paa venstre Been. 7. Overstærkingen af Caput sternale musculi sternocleidomastoidei dextri. 8. Overstærking af Caput sternale musculi sternocleidomastoidei sinistri. 9. Om Behandlingen af en Klumpfod), i XL. (N. R. Bd. 10), S. 257—93; Praktiske Jagttagelser (1. Et Tilfælde af Perforatio ventriculi spontanea. 2. Beretning om en Ruptur af Tuba Fallopii. 3. Giennemstærking af Musculus sternocleidomastoideus paa højre Side. 4. Behandling af en i høi Grad Plaffodet. 5. Behandling af en Plaffod. 6. af en Dito. 7. Et ni Maaneders Barns Klumpfod helbreddet i 3 Uger. 8. Forsøg til et krumt Knæes Helbredelse. 9. En forover bøiet Gang forbedret. 10. Forslag til en fremtidig Behandling af Knæfallels Brud (Fractura patellæ). 11. En sielden Sygdom i Daaret), i XLII. (N. R. Bd. 12), S. 1—54, med Tabeller; Forsøg til en Fremstilling af Muskelstrebrenes Udvikling og Dannelse hos Mennesket, ifølge nyere Forsætters og egne Erfaringer, hentede fra Menneske-Embrioner; oplæst i det Kongl. medic. Selskab, fstd. S. 55—72; To Variationer af Mennerverne, i 3. Række, Bd. 4. S. 179—80).

Jagttagelse om et Misføfse, indlemmet i J. D. Perholdt's "Anatomisk Beskrivelse over fem menneskelige Misføfse", i Vidensk. Selsk. naturv. og mathem. Afhandlinger V. 26—37.

Nachricht von einem weiblichen Hemicephalus, bei welchem ein Theil der Unterleibeingeweide auf dem Rücken in einem Sack zwischen dem Kopf und dem Rückgrat lag, mit 1 Abbild. (Tab. II.), i J. Müller's "Archiv für Anatomie" 1839, S. 35—38.

Sviger (Jørgen Christian), f. d. 19de Novbr. 1765 (iste 1764) i Aasnæs i Dds-Herred, Son af Justitsraad Erik Clausen Sviger, siden (1770) Ejer af Gislingegaard i Holbæk Amt (f. 1730, †

§ 1820), og Maria Felten Schist (f. 1737, † 1/2 1784, en Datter af Korpagter Christian Schist og Jæger Kirstine Schaarup); blev undervist hjemme til sit 17de Aar, kom saa i Odense Skole og dimitteredes derfra til Universitetet 1784; tog i Octbr. 1787 theologisk Attestats (H. ill.); blev i Octbr. 1788 Feltpræst ved den norske Armee; 1789 Dr. logspræst; d. 17de Decbr. 1790 Sognepræst til Keersløv og Rudsvedby i Sjællands Stift; d. 6te Octbr. 1809 til Hersted-Øster og Bester, og d. 15de Novbr. 1820 til Brøndby-Bester og Øster, i samme Stift; d. 22de Marts 1844 i Naade og med Pension entlediget. † 7de Juli 1844. — * 1791 Susanne Christine Sviger, hans Søstnebarn (f. 1/2 1768 paa Aggersvold, † 1/2 1840, Datter af Rammerraad Lauritz Sviger til Bødstrup og Elisabeth Christine Sasse). — (Jvfr. Barfods "Danmarks Gejslighed", I. S. 167—68; Berl. Tid. 1844, Nr. 210).

Forsøg med Staldfodring, i Didrichsens "Nyt Magazin for Hæringsstamben". Bd. 2. 1802. S. 166—75.

Han er Forfatter til nogle Smaaspytter i "Den oekonomiske Correspondent" (f. Ex. det Stykke i Aarg. 1817, der gjør Forslag til Capitelskattens Bestemmelse efter andre Regler, end de hidtil antagne, og det første Stykke i Nr. 25 i Aarg. 1818).

Sylvester, Pseudonym.

Digte i A. P. Riunge's "Nyt Repertorium for Morfabelæsning".

Sylvester (A.), Pseudonym; see Hans Fr. ederik Hellefen (1628).

Syversen (Ole), f. i Norge; var Militair; 1836—37 Medejer af "den Scandinaviske Boghandling" i Kbhvn; siden Privatlærer sstd. † 23. Aug. 1847 i Kjøbenhavn. — * Johanne . . . — (Jvfr. Ugebladet "Menneskevennen" 1847, Nr. 35, 36).

Indbydelse og Plan til Oprettelsen af et Betalings Asyl og Skole for Smaabørn fra 2 til 8 Aar af den mere dannede Borger- og Embedsmændsclasse. Kbh. 1840. 34 S.

Svar til Hr. Pastor, Ridder Bisby, som Formand for "Naadepoldsforeningen" og som — Christen. Kbh. 1843. 36 S.

Indbydelse til at deeltage i Total-Afsolvenheds-Selskabet for Danmark. Kbh. 1845. (Jvfr. D. Ritstid. Bd. I. S. 274—80, af C. C. J. Krohn).

Redacteur af: Menneskevennen, et Ugeblad for alle Stænder. Udgivet af Total-Afsolvenheds-Selskabet for Danmark, 1ste Aarg. 1846, Nr. 9—52, og 2de Aarg. 1847, Nr. 1—34. Kbh. 4to.

Sæmundsen (Thomas), Thomas Sæmundsson, eller Sæmundarson, Søn af Bonden, Hæppstyre Sæmundur Sæmundsson og Gudrún Jónsdóttir; f. d. 7. Juni 1807 paa Gaarden Ráðól (Kangárvalldi Syffel, Jólends Sønderamt). Forældrene flyttede 1821 til Gyvindarholt, og Sønnen, som hidtil kun havde øvet Bondegjerning, kom samtidig i Huset hos den

pærende Provst (den Biskop) Steingrim Johnsen i ~~1824~~; blev 1824 sat i Besættelse Skole, og derpaa dimitteret til Kbhvns Universitet 1827; rejste 1829 hjem til Island, men vendte i Høsten tilbage til Kjøbenhavn; afslørede i Januar 1832 den theologiske Embedsexamen (Laud.); tiltraadte i Maj s. A., paa egen Beslutning, en Udenlandsrejse; studerede i Berlin, gik derpaa over Dresden, München og Wien til Italien, hvor han overvintrede i Rom; besøgte i Foraaret 1833 Grækenland, Lilleasien og Constantinopel; drog tilbage til Schweiz, og sidst i Efteraaret s. A. til Paris, hvor han tilbragte Vinteren 1833; gik, efter 4 Månedes Ophold paa sidstnævnte Sted, til London, og kom tilbage til Kjøbenhavn i Maj 1834; blev d. 4de Juni s. A. Sognepræst til Dreidabólshöfði i Fljótsþlíð (ordineret 3de 1835), og d. 27de Decbr. 1836 Provst i Rangárvalla Provsti (Rangár Þing) i Islands Sønderamt. † 17de Maj 1841. — * 1ste 1834 Sigríður Þórdardóttir, Datter af Syffelmanden i Nordre-Syssel under Islands Nord- og Øster-Amt, Cancelliraad Þórð Björnsson paa Garde i Adalstrethadal (og senere gift med Secretair Olaf Magnússon Stephensén paa Vido). — (Jvfr. „Fjölknir“, sjötta ár, 1843, bls. 1—6; Barfod: „Danmarks Geistlighed“, I. S. 230; II. S. 88; Kvæði Bjarna Thorarensens, bl. 56; Ljóðmæli Jónasar Hallgrímssonar, bl. 229; Skírnir XVI. 129—30. — Om et Mindemærke for ham, s. „Ný Félagsrit“, fjórða ár, 1844, bls. 177—78; fimta ár, 1845, bl. 187, samt „Fjölknir“ VII. bls. 139—40; VIII. bl. 83).

Island fra den intellectuella Side betragtet. Kbh. 1832. 39 S. (C. T. 1832, S. 417—19, 37—44, 49—54, 77—80, af J. Møller; S. Jørgensen: „Nogle Frugter af mit Ottium“, II. S. 134—37).

Fjölknir og Einsigdi-Fjölknir. Videyar Klaustri, 1840. 38 blss. (jvfr. Art. J. J. Sjaltaf(n)).

Þrjár Rúgjrdrir: 1. Um hina íslensku kaupverslan, 2. um Alþing, 3. um Hugvekju Hra. Johnsons, kostnaðar og út gjefnar af 17 Íslendingum. Kaupmhf. 1841. 152 blss.

Ræður við íms lækifæri. Videyar Klaustri, 1841. 264 blss.

Udgiver af: *Fjölknir*. Árs-Rit handa Íslendingum. 1.—4. ár. Kaupmhf. 1835—38, og Udgiver af sammes *Stá* ár. ibid. 1839. (Þeri findes af ham: i ár 1835: Formálian, bls. 1—17; Úr bréfi frá Íslandi, bls. 48—94; — i ár 1836: Eptirmæli ársins 1835, II. bls. 31—57; — i ár 1837: Framhald ævisögu Þ. Þóðvarssonar, líkræða eptir hann, I. bls. 49—80; Eptirmæli ársins 1836, II. bls. 3—32; — i ár 1838: Eptirmæli ársins 1837, II. bls. 33—54; — i ár 1839: Um Múlsfölgunina á Íslandi, I. bls. 8—72; Um bókmentirnar íslensku, I. bls. 73—145; Eptirmæli ársins 1838, II. bls. 3—40).

J. *Þóðvarðar-Rit* Sudur-Amtsins Hóss- og Bústjórnar-Félags (Um bigging Jarða, meðferð og úttektir, i I. B. I. D. 1839, bls. 139—238).

Søderberg (Waagen), f. d. 7. Marts 1782, Søn af Bægtter-Juspecteur S. i Røn og Anne Marie Laurigen; blev først Lieutenant og 1811 Capitain i 3die jydsk Infanteri-Regiment; var i nogle Aar Adjutant ved Nørre-Jyllands General-Commando; blev 1823 Compagnichef; erholdt d. 1. Aug. 1829 Majors Anciennitet; udnævntes d. 28. Octbr. 1836 til Ridder af Danebroge; blev d. 3. Octbr. 1837, efter Ansøgning, affædiget af Krigstjenesten med Majors Charakter og Pension. † 19. Februar 1844 i Aalborg. — *1. 7 1812 Caroline Augusta, Comtesse Kragh-Juel-Wind-Frys (f. 24 1790, sep. 1817, † 183*), næst yngste Datter af Kammerherre, Stiftamtmand og Stortrods af Danebroge, Frederik Carl, Baron Kragh-Juel-Wind, Besidder af Grevskabet Frysensborg og Stamhuset Voller, Baron til Juellinge, og Frederikke Juliane, Comtesse Holstein Ledeborg. *2. Elisabeth Wibecke Frisch, f. Becher, en Datter af Justitsraad og Herredsfoged Adrian Becher i Svendborg, og Enke efter Røsbmand Joh. Frisch i Aalborg. — (Jvfr. Berl. Tid. 1844, Nr. 60).

Beskrivelse af Anlægget Frederiksminde. Aalborg, 1839. (Berl. Tid. 1839, Nr. 160).

Medredacteur af Aalborg Stiftstidende og Adresse-Avis (Aalborg, 4to), fra Aarg. 1829, Nr. 52 til 1830, Nr. 207, og atter fra 1834, Nr. 143—54; derpaa Enes Redacteur fra Aarg. 1834, Nr. 155 til 1838, Nr. 122.

Redacteur og Udgiver af: Følgeblad til Aalborg Stiftstidende. 1835—37. (Aalborg, 4to).

Sørborg (Carl), f. d. 15de August 1775 i Kjøbenhavn, ældste Søn af Theater-Kassierer Niels Sørborg († 18 1811, i sit 72 A.) og Johanne Dortha f. Eichlew; kom i sit 15de Aar som Assistent til Landinspector Lund i Holbek, og tilbragte 7 Aar i denne Stilling; modtog derefter et Tilbud af Instrucent Schwarz om Ansættelse som Skuespiller ved det af ham væsentligen bestyrede Theater i Odense; men besluttede sig 1805 til igjen at tiltræde sin forrige Levevej; tog Examen som Landmaaler, og blev kort efter ansat ved Matriculerings-Forretningerne under Rentekammeret, i Rigets forskjellige Provindser; blev d. 16de Marts 1816 udnævnt til Landinspector. — *1820 Augusta Jversen (f. 1802, sep., yngste Datter af Bogtrykker Christian Henrik Jversen og Marie Rjersline f. Nielsen, i Odense).

Skuespil og blandede Digte. I.—III. Bd. Kbh. og Odense, 1817—38. (I.: Den lille Schweiger, Skuespil i tre Acter; Diogenes den Anden, Lyksp. i 1 A.; Edwards sidste Time, dramatisk Digt i Scener; og 26 blandede Digte; II.: Lovelace og Clariske, eller den Dramatiske Fortællelse, Lyksp. i 5 A.; Dominicaner Klosteret, Drama i 5 A., efter Monvel; og 11 blandede Digte; III. (o. m. T.: Digteriske Arbejder. Kbh. 1838): De Nørste Brødre, historisk og romantisk Sørgeesp. i 5 A.; Gjengangerne, dramatisk Digt i Scener; og 40 blandede Digte).

Sljemte Digte eller comiste Fortællinger. Kbh. 1831.

Den 28de October 1832, et idyllist Kørspil i Sener. Kbh. 1832.

Bidrag til adskillige Maanedsskrifter og periodiske Blade; samt Prologer og Sange til forskellige Theatre og Klubber, saadelsom ved flere festlige Lejligheder (bl. a.: Danneqvad d. 28. Jan. 1833; Jubelqvad d. 13. Marts 1833, tilegnet det danske Folk. Kbh. 1833; Velsomlsang til Kongen og Dronningen ved deres Ankomst til Kroningen i Frederiksborg d. 26. Jun. 1840). — Hans, i Aaret 1809 forfattede Selskabsang „Om hundred Aar er alting glemt“, er aftr. i „Fader Evans Stamboek“, S. 221. — Et Digt: „Nadselednatten i Høllereb d. 11. Mai 1834“, i „Dagen“ 1834, Nr. 120. — (Efterleed efter Autogr.).

Søeborg (Peter), f. d. 23de Maj 1747 i Rosbing, hvor hans Fader Peder Søeborg var Borger og gift med Maria Frost († 1748); blev Discipel i sin Fødebyes lærde Skole 1760, og i Odense Cathedralskole 1764; afgik derfra, efter 3 Aars Forløb, til Gymnasiet, og atter derfra til Københavns Universitet 1769; blev Alumnus paa Elers's Collegium, og afslørede d. 20de Septbr. 1775 den theologiske Embedsexamen (Laud.); var Observator paa det astronomiske Observatorium i København fra 1772 indtil han d. 31. Marts 1779 kaldtes til Sognepræst for Hagested og Gislunge Menigheder i Sjælland; blev d. 1. Octbr. 1817, efter Ansøgning, i Naade og med Pension entlediget. † 28. August 1818. — * Jnger Magdalene Barbara Rørbye († $\frac{1}{2}$ 1830 i sit 69de Aar).

Dis. α) De Seriebus Fractionum infinitis nec non de Fractionibus continuis. Havn. 1777. 4to. β) De Altitudinibus correspondentibus. ibid. 1779. 8vo. — Litig. tale over **S. S. Beyle**, Provst i Luge Herred. Kbh. 1782. (L. E. 1782, Nr. 16). — Prædiken i Anledning af den uheldige Jdebrand d. 26. Febr. 1794. ib. 1794. (L. E. 1794, Nr. 49). — Stierne-Katechismus. Med en Fortale af L. Bugge. ibid. 1788. (Krit. o. Antitr. 1788, Nr. 26). Nyeste astronomiske Lærebog for almindelig Mand. Andet forbedrede Dplag. Med en Fortale af L. Bugge. ibid. 1799, med 7 Kobb. (Paa Tydsk: Neuestes Handbuch der Sternkunde, für Lehrlinge und Liebhaber. Aus dem Dänischen des Søeborgschen Sternkatechismi übersetzt, und mit neuen Anmerkungen begleitet von C. G. Japle. Auf's neue durchgesehen und mit Zusätzen vermehrt von L. Bugge. Kopenh. 1798). — Udtog af den 1799 udgivne astronomiske Lærebog for almindelig Mand, til Brug i Landsbyskolerne. Kbh. 1811. (Penia 1812, Nr. 11).

Søfrensen (Peder), lutherisk Theolog; Pseudonym; antages at være P. L. Hald.

Kørsøg paa at redde Pastor Grundtvigs ved Udgivelsen af Kirkens Gjenmaale samlede Vre. Kbh. 1825.

Søfrensen (P.), Pseudonym.

Den babyloniske Dore og hendes Engel, de nymodens Jesuiter. Kbh. 1827.

Sølling (Peter Norden), f. i Christianssand d. 18de Septbr. 1758, eneste Søn af Capitainlieutenant Peter Norden Sølling (f. 1718, † 1766 i Holland) og Anne Cathrine f. Hortulan (f. 1731, † 1785, eneste-Datter af Præsten til Stovvorde og Seilskib i Viborg Stift, Christen Hortulan og Marie Sophie f. Bruun); blev d. 23. Decbr. 1776 Secondlieutenant i Sø-Etaten; d. 17. Decbr. 1783 Premierlieutenant; d. 12. Aug. 1789 Capitainlieutenant; d. 22. Decbr. 1796 Capitain; d. 28. Decbr. 1801 Commandeurcapitain; d. 2de Juni 1809 Ridder af Dannebrog; d. 28de Januar 1812 Commandeur, og 1817 Waterskout i Kjøbenhavn. Han foretog sig i sin Ungdom adskillige Rejser til China med det asiatiske Compagnies Skibe; besøgte siden adskillige af Europas Egne, især Frankriges Hovedstad, paa egen Betæstning; oprettede d. 11. Aug. 1819 „Bombeværken“ i Kbhvn. † 7de Februar 1827. — * 1792 Amalie Eskildsen († 1817, 45 Aar), Datter af Skibbygger Erik Eskildsen i Kbhvn. — (Jvfr. Kofods Convers. Lex. XXVII. S. 499—504; „Gravillier til Peter Norden Søllings Minde, samlede og udgivne af R. Kristensen og J. Garbrecht. Kbh. 1827“. — Portrait, lithogr. af Ludv. Gejrsen., br. Fol.).

Endeel Bidrag til Bladet „Politikvennen“.

Søndergaard (Niels), f. d. 3die Octbr. 1763 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader var Huusgeraadskarl paa Christiansborg Slot; blev 1782 dimitteret til Universitetet fra Rindes Institut; 1786 Skriver og Regnemester ved Waisenhuset i Kjøbenhavn; 1790 Copist i Statsgjeldscomptoiret; 1795 Bogholder ved den almindelige Forsorgelses-Anstalt i Kjøbenhavn; d. 28de Octbr. 1817 Rammerraad. † 6te Novbr. 1836. — * Giertrud Torp, Datter af Uhrmager T. i Kbhvn.

Praktisk Regnekunst og de første Grunde til Algebra, til Brug for Skoler, det fæstfæstelige Liv, og for dem, som vil lære sig selv at regne. Kbh. 1790. 2det Dpl. 1798. 3die Dpl. 1802. 4de Dpl. 1808. 5te Dpl. 1812. (R. E. 1791, Nr. 14; „Tids“ 1791, III. 119). — S. G. Bogels Undervissning for Forældre, Optrædere og Børnevogtere. Oversat. ibid. 1792. — Efterretning om Tilstanden af den almindelige Enke-Kasse i Kjøbenhavn ved Slutningen af Aaret 1797, samt almindelige Anmærkninger over Forsikrings-Anstalter i Livs- og Døds-Tilfælde i Almindelighed; ved J. R. Tetens. Oversat. Kbh. 1802, med Tabeller. — Tre Tabeller i Anledning af Forordningen om Pengevæsenet. ibid. 1813.

Det fæstlige Beddemaal, Roman af A. v. Røgesue, oversat. Kbh. 1815. („Abstraa“ I. Aarg. Nr. 14).

Den dyriske Magnetisme eller det menneskelige Livs Hemmelighed, oplyst ved dynamisk-physiske Erfaringer af J. Weber, oversat. Kbh. 1817. (R. E. 1822, Nr. 29).

Tabeller over hvad Sølvværdie udgjør i Rødværdie og omvendt. Efter Quartaalscoursen. Kbh. 1818.

Lægen i Røden, eller Underretning om de Hjælpemidler, som ved pludseligt tilfaldende og farlige Sygdomstilfælde strax maae anvendes inden Lægens Ankomst. For Landmænd, Præster og andre forstandige Mænd paa Landet, af J. A. Braun. Oversat af E. Rielsen. Kbh. 1819. (pseudonymt).

Udgav: Aftenposten, et Ugeblad. Kbh. 1814—15. 4to. (Kandsede med Nr. 16 i Mæg. 1815).

Sønderup (Jens), Søn af Andreas Sønderup, Raadmand i Næstved, og Kirsten Verhau († 1781, 31 A.); f. i Næstved 1780 (døbt 2° f. A.); var først Seminarist og Huuslærer hos Amtsprovst Lütken i Lumby (for dennes Søn, nuværende Prof. H. E. Lütken); derpaa Degn i Branderødlev; siden Forvalter paa Havreholm (1816), derefter Fæstlegaardmand i Øster-Rippinge paa Fælster og Lyngfaged paa Torseløse. † 1841. — * 1te 1807 Eva Heyer.

J. "Landoeconom. Tidender" (Noget om de, ved Groft, forværrede Kartoflers Anvendelse til Fødeslud, IV. 17—19; Tid om toradet Byg og Øvede, sld. S. 20—23. (Jvfr. sld. S. 349—54); Blandede Bemærkninger over en lille Deel af det nordlige Sjælland, V. 145—55; Mysesteds Tillægning, sld. S. 155—57; Gammel Ost, sld. S. 157—58; Et Bif, i en Dags at faae tyf Mel, sld. S. 159; Om Svia, sld. S. 159—60; Probat Raad mod Rudevarpen, sld. S. 161—62; Brev til J. E. Drensen i Anledning af dennes Spørgsmaal: "om vi dyrte meer end een Slags rdd Klover?" sld. S. 270—72; Et Par Ord til D. Lemvig, sld. S. 273—74; Om Rørs Plantning paa opskaarne Lørdemoer, VI. 366—68).

Mindebtigt over Geheimconferentsraad Classen, i Hollands-Fælsters Stifts Adv. Cont. Efterretninger 1825, Nr. 48.

Sønnichsen (Søren), f. d. 9de Juni 1765 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Jens S. var Grosserer († 1777, 50 A.); blev Student ved privat Dimission 1780; nedsatte sig i Kjøbenhavn som Musikaliehandler og anlagde et Nodetrykkeri 1787; blev Bogtrykker 1793 (men gjorde ikke Brug af sit Bogtrykkerprivilegium); var fra 5. Decbr. 1788 til 22. Octbr. 1799 Souffleur ved det kongelige Theater. † 5te November 1826.

Biblioteket for Musik og Stuepil-Effere. 1.—2. Deste. Kbh. 1784. (R. E. 1784, Nr. 39). — Den sorte Mand, Stuepil i 2 Acter af Gotter. Oversat. ibid. 1788. (R. E. 1788, S. 412—14). — Stregen i Regningen, et Pyspil i 4 Acter af Jønger. Overs. ibid. 1792. (R. E. 1791, Nr. 8; R. Bibl. d. schönen Wissenschaft. LI. 288—92). — Indianerne i Engelland, Pyspil i 3 Acter af Røgebre. Overs. ibid. 1793. (R. E. 1793, Nr. 7; 1794, Nr. 29; R. Bibl. d. schönen Wissenschaft. LI. 288—91). — Pøstbagen, Stuepil i 5 A. af Jffland. Overs. ibid. 1794. (R. Bibl. d. schönen Wissenschaft. LI. 288—92). — Apollo, et musikalt Raanedeskrift. 1.—6. Mæg. Kbh. 1795—1800, i stor Nodformat.

Man har besluttet Trykningen af adskillige Stuepil for Theatret, og Man har paa-

hans Forlag: *Ny Samling af Skuespil*, opførte paa den ijl. danske Skueplads. 1ste Deel. Kbh. 1787, og *Ny Samling af Spjelspil*. 1ste Deel. ib. eod.

Sørensen (A.).

Forfæg til Besvarelse af det for nærværende Tid gjængse Spørgsmaal: om Solværdie kan clares med lige Beløb i rede Solv? Kbh. 1818.

Sørensen (Andreas Ammentorp), f. d. 20de Decbr. 1793 i Sundby paa Hæster, Søn af Jens Sørensen, Sognepræst til Stadsager og Nørre-Kirkeby (fra $\frac{1}{2}$ 1787, + $\frac{1}{2}$ 1803), og Christiane Frederikke f. Ammentorp (+ $\frac{1}{2}$ 1829 i sit 76de Aar); blev Student fra Nyborg Skole 1814; tog theologisk Attestats i Januar 1821 (H. ill.); blev d. 14de Juni 1822 Sognepræst til Durup og Lendering i Viborg Stift; d. 28de Novbr. 1823 til Nordrup og Haringløse i Sjælland, og d. 2den Juni 1830 til Ferslev og Snreslev sld.; d. 29. Decbr. 1849 valgt til Landstingsmand for 3die Valgkreds. — * 1823 Eva Christiane Vosserup (f. 1804, + $\frac{1}{2}$ 1831, ældste Datter af Præsten til Ferslev og Ferslev i Sjælland, Johan Joseph Vosserup og Eggertine f. Winther).

Høstprædiken, holden i Nordrup og Haringløse Kirker den 15de Søndag efter Trinitatis. Kbh. 1828. 16 S.

Et Forflag til en mulig Forbedring i Huusmandsstandens Billaar. Kbh. 1844. (jvfr. Kbhpsk. 1846, Nr. 136).

Om Aarsagen til Brand i Øvede, i »Efterretninger: fra Sors Amts landoekonom. Selskab«, for 1840, S. 59—70, og derfra i Palts »Lidskrift for Landet.« N. R. Bd. V. S. 125—135.

Sørensen (Christian), Borger og Skomagermester i Kjøbenhavn.

Underdanig Promemoria til Høivelbaarne og Høiærværdige Fr. Dr. P. E. Müller, Biskop over Sjællands Stift o. s. v., i Anledning af Fr. Catechet Rardmanns offentlige Erklæring angaaende Daabshandlingen i Frue Kirke, Pintsedag 1834, Kbh. 1834. 4 S. — Klage til Høivelbaarne og Høiærværdige Fr. Biskop Dr. P. E. Müller over Fr. Stiftsprovst P. G. Clausen og Fr. Capellan P. E. Stenersen Gub, i Anledning af en Barnebaab i Frue Kirke Pintsedag 1834, ibid. 8 S. (jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1834, Col. 367—68; 475—77; Kbhpsk. 1834, S. 464).

Sørensen (Erik), f. 1796; tog i Decbr. 1816 dansk-juridisk Examen med bedste Charakter; blev d. 19de Decbr. f. A. Proseprocurator paa Kjøbenhavns Amt; d. 5te Novbr. 1817 Copist i Hof- og Stads-Rettens Justitscomptoir; d. 4de Marts 1833 i Raade og med Pension entlediget. — * $\frac{1}{2}$ 1821 (i Kjøge) Benedicte Dorothea Thomsen (f. 1796).

Samling af de vigtigste Forordninger, Placater, Rescripter o. s. v., Land-

millevæsenet, See-Sessions-Sagerne, de nationale Rytter- og Artillerie-Feste i Danmark angaaende, som ere udfomne indtil Aarets Udgang 1815, tilligemed et Anhang, indeholdende de Anordninger, som ere udfomne i Aaret 1816. Kbh. 1817.

Alphabetisk Navne-Register over de kongelige civile og militaire Embedsmænd, samt Andre, som paa Deres kongelige Højheders Kronprindsesse Carolines og Prinds Frederik Ferdinands høje Formælingsdag, den 1ste August Afdøede, allernaadigst ere forundte Titler, Rang eller Hæderstegn; udbragte af Collegialtidenden. Kbh. 1829. („Dagen“ 1829, Nr. 201; Kbhpost. f. A. S. 574).

Kjøbenhavn's Skipper-Laug's Artiller af 25de Januar 1707 og 4de August 1742, i fuldstændigt Udtog, med vedføjede Bemærkninger, hentede fra den senere Lovgivning, og de af Laugets Interessenter antagne Vedtægter. Kbh. 1830. 4to.

Juridisk Ugeblad. 1831, Nr. 1—44, og 1832, Nr. 1—5. Kbh. 8vo. (Besyngt den 2den Marts 1831; jvfr. N. Morgenpost 1831, S. 235, 242).

Muntre Selskabs-Sange, samlede paa Litteraturens Mark. Kbh. 1832. 16 S.

Intet mod Bryggere og Bagere, men nogle Ord til Beretningsholdere, Epikvæter, Østappere, Thee- og Kaffe-Skænkere m. fl. Kbh. 1833. 16 S.

Lucifer, et Tidsskrift i tvangløse Fester. 1ste Hefte. Kbh. 1840.

Sørensen (Hans Jørgen Jacob), Søn af nedenangførte Provst Søren Sørensen; f. d. 4de Februar 1818 i Præstegaarden Dnegjerde, Nordersø-Syssel, paa Færøerne; blev 1834 Discipel i Roestilde Cathedralskole; og afgik derfra til Universitetet 1838; afsløvede i April 1844 den theologiske Embedsexamen (H. ill.); var Lieutenant ved Kongens Livcorps; blev d. 17de April 1845 personl. Capellan i Skjelby og Gundsørløse i Sjælland; d. 17de Juli 1847 Sognepræst for Søndre Præstegjæld paa Færøerne. — * Dorthea Mundine Schow (f. 1819, næstældste Datter af Landmand Henrik Stampe Schow og Christiane Dorthea Mundine f. Lund).

3 Rask's „Morstabslæsning for den danske Almue“ (Dandsfestuen paa Færøerne, i Aarg. 1840, Nr. 17; Fuglesangsten paa Færøerne, f. A. Nr. 41—42; Grindesangsten paa Færøerne, f. A. Nr. 43; o. fl.).

Sørensen (J.), Skolelærer i Solberg paa Mors.

Grundvold til Menneftets Lyfsalighed. 1ste Hefte. Kjøbenhavn, 1833. 24 S. 8.

Sørensen (Jens Pøst), f. 1808; blev Student fra Nyborg Skole 1828, og tog i det følgende Aar den philologiske philosophiske Examen; var derefter fransk Sproglærer i Kjøbenhavn.

Henry Blumont, eller Panreien. Af P. de Rod. I.—II. Deel. Oversat af fransk. Udg. af E. Jordan. Kbh. 1837. (Jvfr. Dansk Folkebl. 4. Aarg. Nr. 21—22, S. 81—82).

Broder Jacob. Af P. de Rod. I.—II. Deel. Overs. Udg. af E. Jordan. Kbh. 1838—39.

Pauline og Murat, af Alexander Dumas. Fra det Franske. Kbh. 1839. (L. f. L. o. R. VI. 439—40).

Actea. Af Alexander Dumas. Fra det Franske. Kbh. 1841. (L. f. L. o. R. VI. 438).

Sørensen (N.).

Tobaksrygeren, en uundtærlig Daanbog for Alle, som dyrke den frie Kunst at ryge Tobak, af Nicotiana Cabaca. Oversat. Kbh. 1832. 32 S.

Sørensen (Niels), Pseudonym; see Niels Hofman Sevel Bloch.

Sørensen (Niels Frederik), Son af Jælbereber og eligeret Borger Peder Sørensen og Catharine Elisabeth Brintman; f. i Nyborg d. 20de Novbr. 1780; kom 1792 i sin Fødesteds lærde Skole, og blev Student herfra i Efteraaret 1800; tog i Januar 1805 theologisk Attestats (n. c.); blev d. 21. Febr. 1806 Præst paa det asiatiske Compagnies Skib „Christianshavn“; d. 21de Decbr. 1808 Sognepræst til Beile og Vester-Egidsborg i Sjælland. † 11te August 1846. — * 21 1809 (i Kbhvn) Lovise Amalie Maaß (f. 19 1788, Datter af Konstbreyer Bernt Frederik Maaß († 1/2 1815, 62 Aar) og Ellen Marie Holm, i Kbhvn). — (Jofr. Warføds „Danmarks Geistlighed“, I. S. 198; II. S. 88).

Geneboeren i Egebaalen, et Folkesagn. Overs. Kbh. 1802. — Ludolph og Panne, af A. Lafontaine. Overs. ib. eod. — Den vandrende Jomfrue, af Forfatteren til de Uudforskelige. Overs. ib. eod. (Høft's „Et blot til Lyf“, III. 181—82; 270—74; L. E. 1803, Nr. 16, af R. Ryerup). — Raalesjet eller Sværmeriet, en moralsk Fortælling af Lafontaine. Overs. ibid. 1803. (L. E. 1803, Nr. 16, af R. Ryerup). — Koronato, den Frygtelige. En Høverhistorie (af E. v. Bornschtein). Overs. ib. eod.

Sørensen (Peter) tog 1811 Examen ved Veterinairstolen (1ste Char.); blev Dyrlæge paa Brahamtølleborg i Kjøbenhavn.

Korffjellige Curer, indf. i Veterinair-Selsk. Skr. III. S. 510—13.

Sørensen (Nasmus), f. d. 8de Marts 1799 i Jellinge ved Beile, Son af Gaardmand Søren Hendriksen († 1808) og Karen Maria Jensdatter († 1832); blev i sit 14de Aar, strax efter sin Confirmation, Substitut hos Degnen og Skolelæreren i Jellinge, L. Thorbrügge, og tilbragte 3½ Aar i denne Stilling; kom saa d. 1ste Octbr. 1816 paa Seminariet i Vesterborg, hvorfra han, efter at have nydt et halvt Aars

Undervisning, kom til Skjærringe Skole paa Ørevstabet Christiansfæde, og der forrettede dette Skolelærers og Kirkesanger-Embedet midlertidig i et halvt Aar, hvorpaa han atter vendte tilbage til Seminariet, og underlagte sig i Juli 1818 Dimissions-Examen med Charaktersaaret "Meget vældig"; blev s. A. anden Lærer ved Frue-Sogns Borger-skole i København; d. 1ste Novbr. 1821 Skolelærer i Brandstrup paa Ørevstabet Christiansfæde i Naalund; 1827 Skolelærer, Kirkesanger og Organist i Bendsløv paa Ørevstabet Holskeiborg i Sjælland; afgik fra dette Embede i Begyndelsen af 1844, og bosatte sig derefter i Kbhvn.; valgtes d. 4. Decbr. 1849 til Folketingsmand for Hjørring Amts 2den Valgkreds (Søby). — * 28 1822 Caroline Christine Johansen, en Datter af forhenværende Paghansforvalter A. Johansen i Kbhvn. — (Jvfr. H. Sørensen: „Mit Levnetsløb“ o. s. v. 1.—3. Affnit, 1847; J. A. Hansen: „Et lidet Tillæg til H. Sørensens Levnetsløb“, 1848, og Sørensens „Svar“, ibid. eod.; Nord. Kirke-Tid. 1835, Nr. 2; 1837, Col. 136, 156—59, 383—84, 395—400, 436—45; 1838, Col. 120, 235—39; „Almuevennen“ 1845, Nr. 87—88; 1846, Nr. 28; 1850, Nr. 4; „Ny Collegial-Tid.“ 1846, Nr. 23, S. 390; „Gædel.“ 1846, Nr. 135 og 151; Berl. Tid. s. A. Nr. 153, 56; Kbhvpost. 1846, Nr. 123; 1848, Nr. 242; the Temperance Penny Magazine, Febr. 1843).

Ansøgarius, eller en kort enfoldig Historie for Børn og Almuen om Christendommens første Indførelse iblandt vore hedenske Forfædre. Kbh. 1826. 16 S. 2det Dpl. ibid. eod. 16 S.

Catechetisk Udvikling af Luthers Catechismus; fremstillet i bibelske Samtaler. Kbh. 1828. (L. T. 1828, Nr. 49, S. 900—4).

Christi Kirkes eller Menigheds Historie, tilligemed en Oversigt af den hele verdslige Historie, især vort Fædrelands Begivenheder, eenfoldig og kortelig fortalt for Børn og Menigmand. Kbh. 1830. (Jvfr. Aalborg Stifts-Tidende 1831, Nr. 49).

Vindse-Gaverne, eller Syv Bønner og syv Takkesul, udsatte efter de syv Bønner i Faderen, forenede med sjorten nye Psalmer, til Brug for hver Dag i kristelige Huse. Udgivne af H. Sørensen og P. C. Petersen. Kbh. 1831. (Konnes „Danst Religionsblad“ 1831, Nr. 47). Ny Udg. 1840.

Et Ord om gubelige Forsamlinger, som holdes uden for den offentlige Gudsstjeneste. Kbh. 1832.

Bor Christne Troes Forsvar imod Pastor Bastholms Angreb, med Beviis for at hans Ytringer — ere uchristelige, ugubelige og løgnagtige. Kbh. 1833. (L. T. 1833, S. 626—29). — Bor Christne Troes Forsvar imod Rector Dvistiigaards lille Angreb, tillige med Svar til Pastor Bastholm paa hans Ytringer om mit Strift imod ham. ib. eod. (Jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1833, Col. 230—86, 297—304, 315—20, 325, 334, 65, 66, 98, 99, 414—15, 30—31, 33—46, 520—25, 635—36, 56—69, 720,

33, 48—50, 68; 1835, Col. 43, 44, 439—46, 96; 1836, Col. 433—46; samt Art. J. E. Dvístgaard. — 3 Anledning af Skriftet imod Baskholm blev forf. sagst og idømt en Bulet af 100 Rbd. til Sore Amts Rattigkaffe; s.: „Dom i Sagen mellem Pastor Baskholm og Skolelærer J. Sørensen“. Rbh. 1833). — En Betragtning over vor hellige Skrift i vor kristne Kirke, tilligemed et Slutnings-Ord til Rector Dvístgaard. ib. eod. 28 S.

To Betragtninger: 1) Forsager Du Djævelen, alle hans Øjninger og alt hans Væsen? 2) Om Sacraments-Ordene i vor kristne Kirke. Slagelse, 1832. (Nord. Kirke-Tid. 1833, Col. 400).

Nogle Ord til Høihaarne Fr. Kammerherre, Grev J. A. af Holstein, eller Svar paa hans „Nogle Ord til Christendommens Bønner paa Grevskabet Holsteinborg“. Rbh. 1834. (jvfr. Art. J. A. Holstein, og Nord. Kirke-Tid. 1834, Col. 793).

De bibelske Historier og de bibelske Lærdomme eenfoldelig fortalte for Børn og Jøstet. Rbh. 1835. (Nord. Kirke-Tid. 1835, Col. 464. — Prøver af Bogen stode iforvejen sid. Aarg. 1834, Nr. 36, 37).

Hvad er Religions-Frihed? og hvad er det for en Religions-Frihed under Navn af Sognebaands Løsning, som Grundtvig og Lindberg stride for? og hvad er det, Fr. Nau, Fr. Lindberg og Fr. Rønne have havt at indvende imod mig? Besvaret. Slagelse, 1836. (Nord. Kirke-Tid. 1836, Col. 475—88; „Ædrel.“ II. 1811, Nr. 703; R. Gen. L. J. 1845, Nr. 301, S. 1201).

Ja, Troen er virkelig ogsaa en Skole-Sag; et Ord om Skolebaands Løsning i Anledning af Grundtvigs Epergsmaal i Nord. Kirke-Tid. Nr. 5 d. A. Slagelse, 1836. (Nord. Kirke-Tid. 1836, Col. 67).

Møddemærkninger til Stykket: En mærkelig Aabenbarelse af et begaaet Nord, i Nordist Kirkeidende Nr. 9 d. A. Slagelse, 1836. (Nord. Kirke-Tid. 1836, Col. 269—272, 286—88, 335; „Ædrel.“ II. 1841, Nr. 703; jvfr. Art. E. J. Rønne).

En lille eenfoldig Historie om den Lutherske Reformation's Indførelse i Danmark, for Børn og Menigmand at læse og eie, fortalt som Forberedelse til foreslaaende Jubelfest 1836. Rbh. 1836.

Rasmus Sørensen og Peder Larsen Strappendorfs Reise i Sylland, fortalt af R. Sørensen. Rbh. 1837. (Nord. Kirke-Tid. 1837, Col. 848; N. f. L. XX. 168—70, af E. E. Tryde; Ædrel. II. 1841, Nr. 689, 90; R. Gen. L. J. 1845, S. 1200).

Hvad er Aarsagen til den tiltagende Svækkelse paa Legeme og Sjæl? Hamborg, 1840. (Udg. af den Hamb. Tractat-Forening og udgjør Nr. 6; Piecten har intet Aarsial, men er udfkommen 1841).

Læsebog af almeennyttige Kundskabsers Indhold for Børn i de danske Almueskoler's øverste Klasse, saavel som og for den yerne Almue. Ungdom og den myndige Almue-mand uden for Skolen. Rbh. 1841. (jvfr. P. Hjørts „Kritiske Bemærkninger over adskillige Læsebøger for Børn“ (Rbh. 1843), S. 57—62; Wardmann's Fortegn. ov. Skrifter til Læsn. f. Menigmand, S. 56—57).

Hvad er „den hellige almindelige Kirke?“ og hvad er det for en Kirke, Fr. Pastor Grundtvig og flere med ham nu forkynde Tro paa under dette Navn? Besvaret. Rbh. 1841. („Ædrel.“ II. 1841, Nr. 707).

Dispositioner og Catechisationer med Skolebørn over den anordnede Lærebogs Indhold af den evangelisk-kristelige Religion, til Brug for Religions-Lærere. Første Hefte, over første Capitel i Lærebogen. Afhøbing paa Haisler, 1846. (Ild. for alm. dansk Skole-Læremiddel, 2den Suite, 1843, Nr. 8. 9. 10, af D. C. Rugaard; Theol. Tidsskr. VII. 386—87).

Indbyggelses-Forslag til at oprette en Undervisnings-Anstalt for børne Bønderkarle. Afhøbing paa Haisler, 1843; ej i Boghandelen. (optr. i „Almuevennen“ 1843, Nr. 11).

Nordisk Tidsskrift for Almuen, af historisk, landoekonomisk og andet almenmæssigt Indhold. (1ste Hefte). Kbh. 1843.

Et historisk og kristeligt Ord for Almuen. Kbh. 1844.

En historisk Beretning og Oversigt af Forhandlingerne ved det nylig afholdte Standermøde i Roskilde 1846, i folkelig-Stil fortalt. Kbh. 1846. („Dagen“ 1846, Nr. 23; Kbhpost. 1846, Nr. 250). — En Beretning om Forhandlingerne ved Standermødet i Viborg 1846. ibid. 1847.

Om de udbandrede Nordmands Tilstand i Nordamerika, og hvorfor det vilde være gunstigt, om enbeel danske Bønder og Paanbørfere udbandrede ligeledes og bosatte sig sammesteds. Kbh. 1847. („Almuevennen“ 1847, Nr. 29; Kbhpost. f. A. Nr. 78).

Mit Levnetsløb, og dets levende Beretelse med Almueskolens Historie i Danmark i indværende Aarhundredes første Halvdel. 1.—3. Affnit. Kbh. 1847. (Kbhpost. 1847, Nr. 291; jfr. J. A. Hansen: „Et lidet Tillæg til Skolelærer Rasmus Sørensens Levnetsløb“. Kbh. 1848). — Svar til „Et lidet Tillæg til Skolelærer Rasmus Sørensens Levnetsløb“ fra Skomager-Redacteur-Bondevenneregent og Rigsdagsmand, J. A. Hansen, og Skolelærer-Bondevenneregent og Rigsdagsmand, Oleerup. Kbh. 1848.

Et Ord med om Rationalitet og Christendom. Kbh. 1848. (Kbhpost. 1848, Nr. 57).

Hvori befaaer Almeenbødning til Forskiel fra almindelig Børnepligt ic. Et Foredrag, holdt i Kjøbenhavns Pippodrom d. 19de Novbr. 1848. Kbh. 16 S.

Et probat Lægemiddel mod Ryselsen for „Bondevennerselskabet“, opdaget. Aalborg 1849.

Organ for Folkevennerselskabet. (Et Blad, udg. som Organ for det af ham stiftede Selskab; begyndt 1849. Nr. 4 er angrebet af L. Ingstrup i Aalborg Stiftstid. 1849, Nr. 255).

Fra 1ste Januar 1842 til 1ste Februar 1843 Medudgiver af Ugeskriftet „Almuevennen eller Beskyning af Fortid og Nutid for den danske Almue“. Kbh. 4to. (Pertil leverede han bl. a.: i 1ste Aarg., 1842: Historiske Meddelelser, i Nr. 1; Agerdyrkning og Landoeconomie, Nr. 1. 2; Forskiellen mellem en Fæstebonde og en Selvsjærbonde, Nr. 1. 2. 6; Bort nye Landcommunal Væsen, Nr. 2. 3. 4. 5. 6. 10; Franz Pizarro, Nr. 2. 3. 4; Ferdinand Cortez, Nr. 5. 6; Hvad er Gjøbning? Nr. 6. 7; Besvaring til Amtsrådet for Sørs-Amt i Anledning af en foretaget Valgforhandling, Nr. 8; Om Valgforhandlingen i Rude Skole, Nr. 9; Dispositionstakten, Nr. 10; Fæstebøndermandens Sidsling, Nr. 11. 12; Hvad kunne de nye Sogneforstandere virke til Skolevæsenets Forbedring? Nr. 22; — i 3die Aarg. 1844: Om det fri og det ufri Partform, Nr. 20; Om Forandring i Tiendeafgiften, Nr. 21; Om Fæstebønderens Overgang til Arveskifte eller Eiendom, Nr. 22. 23; Almindelig

Bæbning og almindelig Barnepligt, Nr. 23; Et Par Ord om Huusmands-Bilkaarene i Hølbets Amt, Nr. 56—57; Nogle eensfoldige Spørgsmaal og Svar til nærmere Overvejelse, Nr. 63—64; — i 4de Aarg., 1845: Tale ved Høstefesten paa Allsefrup Mark i Hølbets Amt, Nr. 54—55; Vogt, Bidrag, Nr. 69—70).

Ligeledes Medudgiver af: Kjøbenhavns Amts Landcommunal-Tidende. Folgeblad til „Almuevennen“, Nr. 1.—21. Aab. 1842—43. 4to.

3 Rudelbachs „Theologisk Maanedsskrift“ (Om det sande Læres-Råd i den kristne Menighed, i XIII. 97—111).

3 Lindbergs „Maanedsskrift for Christendom og Historie“ (Om Høngsmænds Bibel-Læsning, i I. 547—62).

3 Lindbergs „Nordisk Kirke-Tidende“ (Literært Skole-Nyt, 1834, Col. 607—608, 617—21; Noget af „Hjorten opbyggelige Samtaler imellem en ældre og en yngre Præst“, 1835, Col. 113—23, 135—44; Dansk historisk Skole, f. A. Col. 705—18; Hvad er en luthersk cateketisk Skole? 1836, Col. 49—61. (jvfr. „Fædel.“ II. 1841, Nr. 698); Efterretning om Nordmanden Eiling Eliesens Rejse og Ophold i Danmark, 1837, Col. 481—87).

3 „Christelig Samler“, udg. af F. R. og C. C. Boisen, (Meddelelser til nærmere Bekendtskab med det christelige Livsøre i Byen, i I. 226—39; II. 47—59).

3 „Conferensblad“, udg. af Skolelærerforeningen for Aarhus og Omegn (Epistel til Hr. Pastor Børresen og Skolelærerforeningerne, i I. Aarg. 1841, Nr. 5; Cateketisk Religions-Underviisning, sld. Nr. 8).

3 „Dansk Folkeblad“ (Indbydelse til Aftietegning for Oprettelsen af en Aftieforening iblandt Bønder for Indkjøb af store og samlede Landeiendomme til Udskytning, i XI. Aarg. Nr. 4; optr. i „Almuevennen“ 1845, Nr. 26—27; (jvfr. „Fædel.“ VI. 1845, Nr. 1843; „Almuevennen“ f. A. Nr. 24—25).

3 „Kjøbenhavnsposten“ (Foredrag om Oprettelsen af en saadan Underviisningsanstalt, som hans Indbydelse havde bekendtgjort, 1846, Nr. 270; Min sidste og eneste Bøn til mine Venner blandt mine danske Landsmænd, 1847, Nr. 192 (ogsaa i „Almuevennen“ 1847, Nr. 35); Om den gode Overensstemmelse mellem de Uddrag, Skolelærer N. Sørensen har meddeelt af Fribergs Bog om Amerika, navnlig om de norske Nybyggernes Tilstand i Wisconsin, og den Beretning, Hr. Claus Clausen, Præst for nogle af de norske Settementer sammesteds, for nylig har meddeelt i Byens Stiftstidende, 1847, Nr. 293; Adresse til Kongen om en fuldstændig udvidet Valgret og Valgbarhed, 1848, Nr. 63; Disputation og Rudelbach, f. A. Nr. 97).

Tale ved Mødet den 20. Marts 1848 i Kjøbenhavn, indf. i „Forhandlinger om Danmarks og Slesvigs constitutionelle Forening“, Nr. 3, S. 1—2.

Anmeldelse af P. C. J. Rasmussens „Forsøg til en ny Lærebog i den evangel.-christelige Religion“, i „Tidende for almindelig dansk Skolelærer-Forening“, Den Suite, 1843, Nr. 12.

Harde Deel i Affattelsen af den af R. Ottesen udgivne „Erklæring i Anledning af det forehavende Forslag til en ny Alterbog og et nyt Kirke-Ritual“. 1840. (jvfr. Casse's Nyt jurid. Tidsskrift, II. 91—93).

Sørensen (S.) var Skolelærer i Skjoldelev i Aarhus Stift; rejste 1837 til Amerika.

**Grimebige Ytringer om Skolevæsenet i Danmark, i »Tidskrift for Almen-
Skolevæsenet«, II. Aarg. 1835, S. 305—47.**

**Om adskillige Planter, som ere den danske Landmands Opmærksomhed værdige,
og som enten vøje vildt, eller ere lette at dyrke, i »Ugeblad for den danske
Bonde«, III. Aarg. Nr. 27.**

**Sørensen (Søren), f. d. 15de Septbr. 1790 i Krogsbølle i
Hjert; dimitteret til Universitetet fra Odense Cathedralsskole 1810; var
Lieutenant ved Livcorpsen; afslørede i Januar 1817 den theologiske Em-
bedsexamen (H. ill.); blev d. 12te Marts s. A. Sognepræst for Norderøds
Præstegjæld blandt Færøerne; d. 8de Juli 1829 tillige Provst paa Færø-
erne; d. 2den Marts 1831 Sognepræst til Snoldelev og Thune i
Sjælland; d. 21de Septbr. 1846 tillige Provst for Thune og Røms
Herreder; derefter tillige Medlem af Amtsrådet for gamle Roskilde Amt.
— * 2° 1817 Elisa Matthea Petersen.**

**Vinterpostil, eller Prædikener paa Søn- og Fæstdagene fra Advent til Paaske.
Af Claus Parmé. Oversat efter tredje Udgave. Gjennemset og udgivet med en
Fortale af J. Røller. Kbh. 1823. (L. 2. 1824, Nr. 3, 4).**

**Tale, holden i Roskilde Cathedralsskole ved Rector S. R. J. Bloch's Em-
beds jubilæum. Kbh. 1843.**

**Et Brev, dat. d. 3. Juli 1824, i »Bibelselskabets 10de Beretning«
S. 75—78.**

**Oversættelse af Matthæi 4de Capitel i den nordlige færøiske Mundart, i Rosbech's
»Nord. Tidskrift« I. 565—66.**

**Bund ved Snoldelev, i »Annaler for Nordist Oplysningshed« 1840—41.
S. 357—54.**

**Oplysninger i Anledning af Skriftet »Dansten paa Færøerne«, i »Fædrelands-
bet« VI. 1845, Nr. 1912.**

**Tale i Kirken (i Skriftet: »Ved Provst Frands Daniel Nellerups Jordejærd, den
11te Februar 1847«, S. 14—19).**

**Sørensen (Søren), f. d. 17de October 1801 i Næsens Sogn,
Beile Amt, hvor hans Forældre havde en Fæstegaard under Palsgaards
Gods i Besiddelse; kom efter sin Confirmation paa Godsforvalterens
Comptoir paa Palsgaard, men bestemte sig, paa Grund af Børnepligten,
i sit 19de Aar til at blive Skolelærer og valgte til sin Forberedelse Bern-
hørsmünde Seminarium i Hjørring, hvorfra han efter et treaarigt Ophold di-
mitteredes i Aaret 1824 med Hovedkarakteren »Udmærket duelig«; var
derpaa i 2 Aar Huuslærer i Dalum Præstegaard for Provst Faaborgs
Børn og underviste tillige paa Christiansdal Kammerherre Benzon's 3
ældste Børn i adskillige Fag; oprettede 1826 en privat Drengeskole i
Odense, hvilken han 1837 forenede med en lignende og organiserede derved**

en større Anstalt under Navn af „Dense Realskole“, hvis Medbestyrer han er; valgtes 1841 til Medlem af Borgerrepræsentationen i Dense, og 1845 til sammes Formand samt til Medlem af Stadens Stolecommissiön; d. 29. Decbr. 1849 til Landstingsmand for 6te Valgkreds. — * Rico- line Christine Widding.

Om Underviisningsanstalter for vorbende Borgere, Bemærkninger, fremskaldte ved Magister Ingerslevs Afhandling i Folkebladet No. 28—29. Dense 1840. (Jvfr. „Fædel.“ II, 1841, Nr. 437, af E. S. Ingerslev).

Kortfattet dansk Sproglære, udarbejdet til Brug i Borger- og Almueskoler, som og ved anden Elementarunderviisning. Dense, 1846.

Udtog af Danmarks Historie, til Brug i Borger- og Almueskoler, som og ved anden Elementarunderviisning. Udarbejdet nærmest efter Allens Færebog. Dense, 1847.

Geographie, til Brug i Borger- og Almueskoler, som og ved anden Elementarunderviisning. Dense, 1847.

Redudgiver af: Tidsskrift for Almueskolevæsenet. I—VI. Aarg. Kbh. og Dense, 1834—39. (Jvfr. Nordist Ritetid. 1834, Col. 617—21; 1839, Col. 487—94). Supplementhefte. Dense, 1841. (Til dette Tidsskrift leverede han følgende, dels originale Arbejder, dels Bearbejdelser og Oversættelser af Tydsk: i 1ste Aarg.: Paa hvilken Vej føres Mennesket til Indsigt? S. 53—73; Om Lærens didactiske Kraft, S. 73—76; Verdensindretning, S. 145—52; Om Statistikk og cursorisk Læsning, S. 239—54; Forslag til Indretning af Skolelærer-Conferencer, S. 371—78; Bemærkning om Tabellerne til indbyrdes Underviisning, S. 379—80; Tale ved Seminaristens Afgang, S. 381—84; Om Skolelærerstandens ringe Agtelse, S. 384—91; — i 2den Aarg.: Midler til Opmærksomhedens Bedrigelighed, S. 33—39; Om verdensindretning (indbyrdes Underviisning), S. 264—78; Anmeldelse af nogle Skolebøger, S. 278—83; — i 3die Aarg.: Bemærkninger, med Hensyn til Borger- og Realskolevæsenet, foranledigede ved enkelte i den roestidske Stændertidende, „Fædelandets“ og Stenersen Gads Skrift om Realunderviisningen forekommende Gttringer, S. 297—308; Forslag til en pædagogisk Correspondents imellem Medlemmerne af en Skolelærerconferent, S. 367—71; — i 4de Aarg.: Dr. Diehterwegs Dom over den verdensindretning, S. 69—87; — i 5te Aarg.: Beretning om Dense Realskole, S. 353—76; — i 6te Aarg.: Oversigt af de i den preussiske Stat værende Skolelærer-Seminarier, deres Indkomster, m. v., S. 209—22; Grimodige og velmeente Gttringer om Religionsunderviisningen i Folkeskolen, S. 339—45; Stof til Catechisation over 2de bibelske Historier, S. 345—51; Elementarunderviisningens Princip (af Diehterweg), frit bearbejdet med en Deel tilføiede Bemærkninger, S. 367—84; Et Par Bemærkninger om Skolelærerconferencer, S. 406—10; — i Supplementheftet: Bemærkninger med Hensyn til Skolelærernes Raar og Stilling, S. 39—46; Om Betydningen af en over alle Folkeskasser udbredt Dannelse, S. 46—57).

Endeel Artikler om Skole- og Communalvæsen, samt forskjellige Beretninger om Dense Realskole og den fynske Skolelærerforening, i de fynske Aviser, saasom: i Pempels Avis (Om Skoleexamina; Sammenligning imellem private og offent-

Høje Skoler, Latin- og Realskole, 1837, Folgeblad; Grunden til den Mangel paa Interesse, som vises ved Valget af Borgerrepræsentanter, 1838; Om Skolelærerlangfesten i Odense d. 1ste Juli, 1841; Om Principerne for Bøttigforsørgelsen i Kjøbstæderne, 1844; Anmeldelse af Prof. Clausens Skrift om Nødvendigheden af en Overbetsyrelse af Kirke og Skole, 1844; Om almindelig dansk Skolelærerforening; Til Danmarks Skolelærere; — i Dve Thomsens Avis (Om Almeen og den rette Samfunds Aand, 1840; Om den længe ventede Reform af vore lærde Skoler, 1843; Skolelærers form, 1844, Nr. 50 og 56).

J Frølund's "Maanedsskrift og Repertorium for Almue-Skolelærere" (Et Foredrag, holdt i Høi's Skolelærerkonferentse, Forsamlingsdagen den 18de September 1841, i III. Aarg. S. 177—87; Udskrift af Forhandlingsprotokollen for Høi's Skolelærerkonferentse, i IV. Aarg. S. 170—75, og V. Aarg. S. 193—205).

J Jensens "Lidsskrift for Almueskole- og Seminariibørn" (Nogle indledende Ord ved den Høitidelighed, hvormed den aarlige Examen i Odense Realskole 1843 holdtes, i II. Aarg. S. 113—121).

J "Almindelig dansk Skolelærerforenings Tidende" (Forslag til en Skolelærerskoleklasse for Høi's Skole, i 3die Aarg. Nr. 13—14). — (Efter Autogr.)

Søstoft (Jens), f. i Aalsens, hvor hans Fader Niels Søstoft var Bager; underlagte sig i Foraaret 1802 den dansk-juridiske Examen's theoretiske og praktiske Prove, hiin med bedste, denne med næstbedste Charakter; blev d. 27de Novbr. 1804 Copist og d. 13de Novbr. 1810 Fuldmægtig under Kjøbenhavns Magistrat; siden tillige Secretair i Directionen for Kjøbenhavns Borger- og Almueskolevæsen. † 6te Septbr. 1815, ugift.

Tradslæur Nesch's Fremfærd mod Baggesen, i Kjøbenhavns Skilderi 1807, Nr. 84. 85. 86.

Søstoft (Nicolai Bierfreund), Nysansørt's Broder; f. den 31ste Marts 1790 i Aalsens; gik først i Bordingborg, saa i Rykjobing Skole, hvorfra han dimitteredes til Universitetet 1811; blev 1813 Communitets-Alumnus; tog i Juli 1816 theologisk Attestats (Laud.); blev d. 30te Juli 1817 residerende Capellan til Kjøbenhavn og Vindeby i Laaland; d. 28de Febr. 1823 Sognepræst i Præsto og for Skibbinge Menighed i Sjælland; d. 9de Juni 1835 i Øster-Egdsborg sftd. † 5te Juni 1844. — *1818 Dorteia Elisabeth Ramlau (f. 1° 1795 i Bordingborg, Datter af Bager August Ramlau og Marie Elisabeth Jansen). — (Jofr. Fr. Barfods "Danmarks Geistlighed", I. S. 170; Berl. Tid. 1844, Nr. 169, 77; L. T. 1827, S. 289—90).

Romantiske Digte. Første Deel. 2bb. 1815. ("Athena" IX. 168—75, af P. Hjort; Nord. Luff. Nr. 22).

Kandernes Rasterade. Binternatsdrøm. 2bb. 1816.

Altarblade og Gravstiller. 1.—2. Hefte. Kbh. 1819—20. (Prøver i Kabbels „Ziislueren“ 1819, S. 686—88; 1820, S. 222—24).

Sommerfugle. En Samling originale Smaa-Fortællinger. Kbh. 1821.

Leonardo og Blandine. Tragedie. Kbh. 1821. (L. L. 1826, S. 211—17, 236—37).

Christian den Fjerdes Dø. Et fædrelandsk Stuepil. Kbh. 1821. (Lit., Kunst og Theaterbl. 1821, Nr. 21 (af S. Reising); 1822, Nr. 21; Aftenbl. 1823, S. 150—52; Kbhens Morgenbl. 1825, S. 8; Conversationsbl. 1825, S. 277; L. L. 1826, S. 217—20; Flyv. Post 1849, Nr. 290; Fædel. 1849, Nr. 293; Kbhpost. 1850, Nr. 9).

Kirkens Band. Ridderstuepil. Kbh. 1822. Omarbejdet og forfattet 1825 under Titel: Hildegard von Hohenheim, eller Kirkens Band. (Aftenbl. 1822, S. 6; Conversationsbl. 1825, S. 549—50; L. L. 1826, S. 220—27; jvfr. Kbhens Skilderi 1826, S. 487—89 (af Sotost), og S. 518—19).

Jernmasken. Et Koff Stuepil. Kbh. 1823. („Dagen“ 1823, Nr. 166; L. L. 1826, S. 195—206, 209—11).

Daniel Ranzau. Et fædrelandsk Sørgepil. Kbh. 1823. (L. L. 1826, S. 227—32, 233—36).

Borgens Bruud. Romantisk Sørgepil. Kbh. 1825. (L. L. 1826, S. 232—35).

Theater. Første Deel (Paarløfferne, Pyrbredengen, Legetøiet i Driften, Mac Leon). Kbh. 1828. (M. f. L. I. 345—51; Kbhpost. 1829, S. 370).

Et Pantheon. Digtinger. Kbh. 1842. (Berl. Tid. Søndagsbl. 1842, Nr. 26; „Corsaren“ Nr. 95; jvfr. J. f. L. o. R. I. 23—24, 205—11).

Knud den Hellige. Tragedie. Udgivet efter Forfatterens Død af D. O. Monrad. Kbh. 1847.

3 Møllers „Theologisk Bibliotek“ (Dr. Hans Adolph Brorsons Evangelie. Udvalgte og bearbejdede, XVII. 210—37; XIX. 136—83; jvfr. L. L. 1820, S. 806—7; Kabbels „Ziislueren“ 1820, Nr. 5—6; „Kiel. Vepträge“ II. 475).

3 Thiele's „Rosenblade“ (Stjernens Sang, S. 85—86; Spacinte, erotisk Digt i 18 Sonetter, S. 96—113; Magnetismen, Tragedie, S. 133—55; jvfr. L. L. 1818, S. 611—13).

3 „Zuletræet“, udg. af A. P. Riinge (Kjæge Puustors, et Forspil til Tragedien „Magnetismen“, S. 58—72; Den brudte Myrte, Octoberfortælling, S. 86—104; Kong Gustav's Barfær, S. 134—43; Digte, S. 42, 125, 198; jvfr. L. L. 1823, S. 7—9).

3 „Literatur-, Kunst- og Theaterblad“ (Nogle æsthetiske Afhandlinger, f. Ex.: Over Skønhedsidealet, Fragment efter Sturm, 1821, Nr. 9, 10).

3 Tidsskriftet „Harpen“ (Om Digterne „Lille Clara“ og „Der var en Tid“, 1820, Nr. 64; samt nogle originale Fortællinger og Digte).

3 Ugebladet „Brevbuen“ (Nogle originale Fortællinger og Digte).

3 Kabbels „Ziislueren“ (Brev fra Sylvestre om Kritiken, 1821, Nr. 52).

3 Kabbels „Læsning i blandede Hæmner“ (Anfagen til den ringe Bog-

offetning, pro tempore (anonymt), i Bd. II. 1822, S. 405—424. (jvfr. L. T. 1822, S. 460—64, af P. E. Møller; „Statsvennen“ f. A. Nr. 13, 35, af J. R. Pøst; Lit. Kunst og Theaterbl. 2. Harg. Nr. 34, 36); Dømløst i England, Tragedie, i Bd. III. 1822, S. 289—327).

3 „Maanedlige Efterretninger fra Bibelselskabet for Danmark“ (Udbetretning fra Bibelforeningen i Præstøe, 1823, Nr. 11; 1829, Nr. 3).

3 Rabbets „Tilskuerne“ (Ravnen, Tragikomødie efter Gozzi, 1ste Act, 1823, Nr. 95—98).

3 E. Beyer's „Gefion“ for 1826 (Kong Vidrik og Evanden, et romantisk Digt, S. 84—122; jvfr. Conversationsbl. 2. Harg. II. S. 69).

3 „Kjøbenhavnsposten“ (Om Korsfets Tegne og Betegnelse med Korsf, 1834, Nr. 214; Beretning om Raalepigens Forgængerske i Annaberg, f. A. Nr. 246, 48; Grundede Grunde for Jagtens Frigivelse af Private, 1836, Nr. 6).

3 „Den Berlingste Tidende“ (Den rigtige Naabe til nu at erholde paa-velige Bota til Capitelstart, 1842, Nr. 299; Om nye Psalmer, f. A. Nr. 306; Høfligere Bemærkninger angaaende det nye Psalmebogs Appendix, f. A. Nr. 309; En Erklæring, betræffende „Dorbißen og Bluen“ af Poul M. Møller, 1843, Nr. 2, jvfr. Nr. 5; Om en rigtig Naalestol for den virkelige Indtægt af den danske Geist-lighed's Jorder, f. A. Nr. 9).

3 „Journal for Literatur og Kunst“ (Om Tidens Fortrænger til Digter-zen, i I. 1843, S. 199—210).

Desuden endel Digte, afspredte i „Athena“ (II. 162. 483; V. 195); „Nye Skildre af Kjøbenhavn“; Rerups „Peritha“; „Tilskuere“ 1820—21; „Tilskuere“ 1823; „Desperus“ (III. 541; IV. 41. 51; VI. 334); „Encelidier“ (1828, III. 180); Holst's „Rytaarsgave fra danske Digtere“ 1835, 36, 37 og 38; „Kjøbenhavnsposten“ (1835, Nr. 71; 1838, Nr. 76. 92); „Den Berlingste Tidende“ (1840, Nr. 14; 1843, Nr. 1); samt i „Portefeuillen“ 1840. Bd. 4.; 1841. Bd. 1.; og i „Ny Portefeuille“ 1843. II. 257—60.

Om en af ham forbedret Udgave af et Bind Digtninger f. J. f. L. c. R. I. 1843, S. 329.

Gotoft (Niels Henrik), Broder til de 2de Ovenansførte; f. d. 21de Marts 1788; tog i October 1805 dansk-juridisk Examen med bedste Charakter, og lagde sig ved Universitetet efter de skønne Videnskaber; gik 1810 til Wien; blev siden Lieutenant i preussisk Tjeneste og Ridder. f. 30te Juli 1815 som Etapecommandant i Bonn.

Lyna, en Rytaarsgave for 1810. Rbh.

Entelte Digte i „Nye danske Tilskuere“ 1807 og 1808, samt i „Nye Skildre af Kjøbenhavn“.

Tandrup (N. B.).

Udgav: Den lille Fribytter. Kbh. 1840—43. (udkom nummervís).

Tauber (Emmanuel), ældste Søn af nedenanførte Professor Johan Henrik Tauber; f. d. 5te Juni 1776 i Horsens; blev i Decbr. 1787 indsat som Discipel i Roskilde Cathedralskole; afgik derfra til Universitetet i Efteraaret 1793, og underkastede sig i det paafølgende Aar den philologisk-philosophiske Examen med Udmærkelse; antoges d. 9de Januar 1795 som vicarierende Lærer ved Roskilde Cathedralskole; blev d. 15de Septbr. 1797 ansat, indtil videre, som anden Lectie-Hører, og i April 1799 udnævnt til fast Lærer for 2den Lectie, dog saaledes, at han indtil videre skulde undervise i 5te Lectie; indtraadte 1800 i det nys-oprettede pædagogiske Seminarium, som han forlod i Octbr. 1801, efter at have aflagt de befalede Prøver; vandt 1801 Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af den Aaret iforvejen udsatte philologiske Priisopgave: „Inter duas descriptiones, unam Hesiodicam scuti Herculei, alteram Homericam scuti Achillei instituat comparatio, ex qua, in quibus de pictarum rerum imaginibus, uter altero poeta vel superior sit, vel inferior, appareat“ (Jvfr. Badens Univers. Journ. IX. S. 14); blev f. A. bestiftet til fast Lærer i 5te Lectie; d. 20. Decbr. 1805 Conrector ved Århuus Cathedralskole, og d. 1ste Maj 1811 Rector ved Cathedralskolen i Ålborg; erholdt d. 14de Decbr. 1822 Titel af Professor (med Rang i 6te Kl. Nr. 13); udnævntes d. 28de Octbr. 1836 til Ridder af Dannebrog; d. 10de Januar 1845 til Etatsraad, og festsigeholdt samme Dag sit 50 Aars Embedsjubilæum; blev d. 10de Maj f. A., efter Ansøgning, i Naade og med Pension entlediget. † 31te Januar 1847 i Ålborg. — † 1806 Johanne Christiane Jensen, fød Clausen († 1849 i Houlberg Præstegaard), en Datter af Kjøbmand og Kirkeværge ved St. Knuds Kirke i Odense, Claus Clausen og Maria f. Krydsing, samt Enke efter Cantor Henning Jensen i Roskilde. — (Jvfr. Hertels Beskr. ov. Århuus Domkirke, II. S. 496—97; Tandrup's Skole-Calender 1843, S. 3, og 1845, S. 14. 15; E. G. Tauber Hist. schol. cathedr. Århus. p. 157; „Taler og Sange i Anledning af Emmanuel Taubers Embedsjubilæum den 10. Januar 1845.“ Ålborg; N. Nielsen „Ved Emmanuel Taubers Grav, d. 9de Februar 1847,“ vedføjet hans „Tale ved Indvielsen af den nye Skole i Hals.“ Ålb. 1847; Ålborg Stifts-Tid. 1845, Nr. 8; 1847, Nr. 23, 29. — Portrait, lithogr. i E. Varengens & Comp. lithogr. Institut. 1846. Folio. — Om tvende til hans Minde fæstede Skolelegater, f. „Dagen“ 1836, Nr. 187; Selmers Årbog f. 1845, S. 233—4).

Jubbydelsesskrifter: Samling af biographiske Notiser om Nogle af de fra Aalborg Kathedralskole til Universitetet dimitterede Disciple, i alfabetisk Orden. Aab. (1840). (L. f. L. o. R. V. 436—37; Aarhus Stiftstid. 1841, Nr. 28, Folgebld, samt Nr. 34). — Samling af biographiske Notiser o. s. v. Andet—Tredie Hefte. Aalborg (1841—44).

Skoleefterretninger om Aalborg Kathedralskole for Skoleaarene 1839—1845, vedføjede Programmerne fra samme Skole for A. 1840—45. (Jvfr. L. f. L. o. R. I. 215—16).

J. Engelstofts Universitets- og Skole-Annaler (Summarisk Indhold af hans Indtrædelses-Tale som Conrector ved Aarhus Kathedralskole, 1806. I. 174—77; Necrolog over Conrector **J. E. Grossmann**, 1811. II. 101—5).

En Tale, indlemmet i Samlingen af „Taler og Sange i Anledning af hans Embedesjubilaum, d. 10. Januar 1845“, S. 15—20.

Han forfattede: *Catalog over Aalborg Stifts og Amts offentlige Bogsamling*. Aalborg 1819, samt Tillæg dertil. Ibid. 1821. (L. L. 1819, Nr. 42; 1829, S. 22—23).

Tauber (Grich Gjørup), Nydanskfærdig Broder; f. d. 24de Septbr. 1782 i Dønsø (ikke i Horsens); dimitteret til Universitetet fra Roskilde Kathedralskole i Foraaret 1800; var den Første blandt de Indskaldte ved Examen Artium, og tog i det paafølgende Efteraar samt i Foraaret 1801 den philologiske-philosophiske Examen med Udmærkelse; indtraadte i Maj 1802 som Alumnus i det pædagogiske Seminariums theologiske og philologiske Klasser; var tillige Alumnus paa Borchs Collegium, og afsluttede i October 1804 den theologiske Embedsexamen med Charakteren: *Laudabilis et quidem egregie*; blev d. 20de Decbr. 1805 Adjunct ved Kathedralskolen i Aarhus; fik d. 13. Aug. 1814 Prædicat af Overlærer; blev d. 13de Januar 1818 Rector ved den lærde Skole i Rolding; d. 11te Juni 1822 Director ved Sørs Academi og Skole; erholdt d. 21. Maj 1827 Rang efter Rangforordn. 3 Kl.Nr. 9 (med Etatsraader); blev d. 10de Juli 1830, efter Ansøgning og formedelst Svageligt Helbred, i Raade entlediget med Bartpenge; d. 19de Marts 1831 constitueret som Rector ved Frederiksborg Skole (indtil 1834); d. 25de Marts s. A. udnævnt til Etatsraad. — * $\frac{1}{2}$ 1812 Døine Lucie Hvid (f. $\frac{1}{2}$ 1785, Datter af Justitsraad, Borgemeister Niels Hvid i Aarhus). — (Biographi i Døt's „Archiv“, VIII. S. 251—54; jvfr. Døt's „Materialier“, Nr. 8).

Historia scholæ Cathedralis Arhusiensis ab ipsis ejus incunabilis ad præsens ævum primis lineis adumbrata. Arhusiæ MDCCCXVII. („Dagen“ 1817, Nr. 268; L. L. 1818, Nr. 8; Leipz. L. Z. 1818, II. S. 2191—92. — Et Brudstykke: „Morten Vorup og hans Disciple“, overs., med en Efterkrift, af L. L. Kappel i „Danst Mæner“ V. 1817. Novbr. S. 52—75).

Breve fra Rolding. En topographisk Skitse, udgiven som Jubbydelsess-

skrift til den offentlige Examen i Kolding lærde Skole. Odense 1822. („Dagen“ 1822, Nr. 214, 275; Post's „Chronos“, p. 2. S. 123—26; p. 3. 1823, S. 24—29; Fabers Jyllands Rundst. Tid. 1823, p. 1, S. 11—15; Provincial-Ber. 1823, II. 74; Det's „Archiv“ 1824, Bd. I. S. 145—47).

Udskat over Soro Academies Forsatning under Kongerne Christian IV. og Frederik III. 1623—1665, med Bilag af utrykte Actstykker. Indbydelseskraft til Soro ny Academi-bygningss Indvielse. Kbh. 1827. Fol., med 3 Kobb. („Dagen“ 1827, Nr. 130. — Uddrag af Skriftet, i Seebode's N. Archiv für Philol. u. Pädagog. 1829, Nr. 11).

3 „Blandinger fra Soro“ (Træk af Soro Academies ældre Historie, i p. 1. S. 159—67. (2. T. 1831, S. 701—2); Brevveksling mellem Professor Rperup og E. G. Tauber, meddeelt af Sidsmændene, i p. IV. 1832, S. 3—16).

Brev, i Bibelselskabets 5te Beretning, S. 98—99. — En Skrivelse om Branden i Pillerød Ratten imellem d. 10. og 11. Mai 1831, indført i Aarhus Stifts-Tidende 1831, Nr. 84, Folgeblad, og derefter i flere Tidsskrifter. (jvfr. „Dagen“ 1834, Nr. 160 og 165).

3 Anledning af St. St. Blicher's „Et Bink til Bestyrrelsen af offentlige Ribler“, i „Dannevirke“ II. Nr. 19.

Tauber (Frederik Wagger), de 2de Doenansforde næstnyngste Broder; f. d. 23de Septbr. 1786 i Odense; dimitteret til Universitetet fra Roeskilde Cathedralskole 1805; tog i Juli 1812 theologisk Attestats (Laud.); blev d. 8de Maj 1813 konstitueret og d. 13. Aug. 1814 virkelig Adjunct ved Aalborg Cathedralskole; d. 25. Maj 1816 personel Capellan hos Amtsprovst Bøgh i Herfølge; d. 1ste Jan. 1824 Stiftsprovst paa Ballø; erholdt d. 14de Maj 1838 Rang med Sognepræsterne i Kjøbenhavns; blev d. 23. Febr. 1839 Sognepræst, til Giby og Dalby i Sjælland. — * 1. 1824 Megdola Cathrine Bøgh (f. 1803, † 1831, Datter af Præsten i Herfølge, Amtsprovst Math. Freder. Georg Bøgh og Victorine Juliane Fog). * 2. 1837 Wilhelmine Jacobine Staahl (f. 1803, Datter af Havnecontroleur Jacob Staahl i Kbhvn).

Indberetninger og Breve, indf. i „Maanedlige Efterretninger fra Bibelselskabet for Danmark“ 1824, Nr. 8; 1825, Nr. 5; 1826, Nr. 4; 1827, Nr. 1, 7; 1828, Nr. 8; 1830, Nr. 1; samt i Bibelselskabets 12te Beretn. S. 85—87.

Tauber (Johan Henrik), f. d. 7de September 1743 i Aalborg, næstældste Søn af Borger og Kobbersmed ssd., Emmanuel Tauber (f. 1702 i Augsburg, † 1759) og Karen Heinrichsdatter Widschen (f. 1706 i Aalborg, † 1773); blev 1758 sat i sin Fødestedets Latinskole, hvorfra han 1762 afgik til Universitetet; erholdt 1765 Baccalaureisgraden; blev 1771 Inspector paa Regentens; 1772 Decanus paa Communitetet og Alumnus paa Borchs Collegium; 1773 Magister; holdt f. N. offentlige Forelæsninger ved Universitetet; befuldmægtigedes d. 25de Novbr. f. N. til Rector

ved Horsens latinske Skole; absolverede d. 24de Juni 1779 den tyske Embedsexamen (Laad.); blev 1781 Rector ved Odense Skole og Professor i Philologien ved Gymnasiet; 1782 Medlem af det Kongl. Norske Videnskaberne's Selskab; d. 12te October 1787 Rector ved Roskilde Domskole; d. 30te Septbr. 1790 Doctor i Theologien (ved Keresdiplom fra Kbhvns Universitet); d. 23de Juli 1808, efter Ansøgning, i Raade og med Pension entlediget fra Rectoratet. † 26de Januar 1816 i Roskilde. — * 1774 (i Viberg) Gregoriana Begtrup (f. † 1751, † 37 1820, en Datter af Præsten til Vistofte paa Nols, Provst, Magister Erich Gjorup Begtrup og Christina Augusta Bruun). — (Autobiographi i Bloch's nye Geistl. Hist. I. S. 432—55; Biographi i Bloch's Bidr. til Roskilde Domskoles Historie, S. 1. S. 71—77, og S. 2. S. 69—71; i Roskeds Convers. Lex. XXVII. S. 536—37; Retrolog, af G. D. B. Begtrup, i L. L. 1816, S. 105—112; af J. Møller, i Theol. Bibl. X. 279—93, med en latinsk Elgie af P. O. Fibiger, S. 294—98; jvfr. (E. Tauber's) Biogr. Notiser om Disciple fra Aalborg Skole, I. S. 132; Kbhvns Skilderi 1816, S. 170—1, 200—1, 204—5, 241—43, 291—93, 356—59; Statistid. 1816, Nr. 42, Tillæg; Indbydelsesskriftet fra Horsens Skole 1844, S. 26. 32, 46, og 1848, S. 60—66; Møllers N. theol. Bibl. XIII. 41; XIX. 235. — Portrait, stukket i Kobber af A. Flint. — Om et Grav-Mindestmærke over ham, s. "Dagen" 1822, Nr. 262).

De *delecta observationum philologicarum*, in Novum Foedus editarum, rite adhibendo libellus. Haun. 1770. (Krit. Journ. 1770, S. 264—67; L. E. 1770, Nr. 52). — *Interpretatio dicti, Matth. XVI, 19 ad Christianum Michaellem Rottbållum*, episcopum Viburgensem, ibid. 1771. 4to. — *Dissertatio epistolica super Collos. II. 18. Jes. I. 29. 2 Thessal. II. 13. aliisque locis ad Joannem Andreæm Cramerum*, Superintendentem Lübecensem, ibid. 1771. 4to. (Krit. Journ. 1771, Nr. 48; Fortegn. ev. Trykkefr. Str. II. 153—55). — *Erkenningsbrev fra Philomusus til sin Belynder og Ven, Mag. Balle. Kbh. 1772. 16 S. 8.* (jvfr. Balles Levnet ved J. Møller, S. 67—70; Krit. Journ. 1772, Nr. 45; Fortegn. ev. Trykkefr. Str. II. 299—301). — *De to akademiske Tale ved sine Forelæsningers Begyndelse. Kbh. 1773.* (Fortegn. ev. Trykkefr. Str. III. 135—37). — *Tale holden ved sin Indvielse til Rector i Horsens latinske Skole tilligemed en Præken paa første Paaskedag til Aftenfang. Aalborg. 1774.* (Krit. Journ. 1775, Nr. 52). — *Om deres lyftelige Kaar, der ere offentlige Lærere ved de hies Skoler, Akademier og Gymnasier. Et Indbydelsesskrift til Taleholdelsen paa Kongens Fødselsfest den 29de Januarii 1782. Odense, 1782. 4to, og Tale paa Kongens Fødselsdag, om Rigernes Lykkeligbed under en Landsfaders besyttende Genvalde. ibid. 1782. 8.* (L. E. 1782, S. 345—49; Danmarks litt. Progresser II. 154—72). — *Tiltrædelses Tale til Rector-Embedet i Odense, om den sidste Skoleforordnings uskæerlige Bærb. ib. 1782.* (L. E. 1782, S. 349—51; Danm. litt. Progr. II. 154—72). — *Forflag til Skolearbejds ligelige Deeling imellem Lærerne ved Odense latinske Skole. ibid. 1783.* (Danm. litt. Progr. III. 22; L. E. 1783, Nr. 11). — *Dypprele for*

der Almindelige, som et varigt Ererinde for de Gøddedige, forefullet i en Afsmind-
 Jelles og Talsgællens Tale over Kroten Juliane Delene Juliane von Ernst. *ibid.*
 1784. (L. E. 1787, Nr. 46. — Udtog af denne Tale i „Fris og Hebe“ 1800, III.
 29—39). — En velsortent Skolelærers Iydelige Alderdom: en Sørgetale over Pro-
 fessor og Konrektor Povel Holm. *ibid.* 1785. (L. E. 1785, Nr. 25). — Anviis-
 ning til med Nytte at bruge Jesu Levnets Historie ved de fire Evangelister, som
 en uundbarlig Religions-Pog for alle Kristne til alle Tider. Et Indbydelses-Skrift til
 Taleholdessen paa Kongens Høstelsessfest. *ibid.* 1786, og Tale paa Kongens Høstelsess-
 fest. Om en gudlignende Regent, som et folgeverdigt Monark for alle retslafne Un-
 dersaatter. *ibid.* eod. (Krit. o. Antitr. 1789, S. V. Nr. 1). — *Interpretatio Math.*
 III, 2. in celebritate virorum doctissimorum, in consessa collegii scholastici &
 discipulorum frequentia, Doctori & Episcopo Antonio Blochio, dioecesi Fionensium
 ecclesiasticæ recentissime præfecto, officiosissime applaudentium in schola Othe-
 niensi ad. Non. Aprilis recitata. Othenis 1786. (Krit. o. Antitr. V. Nr. 1). — *Oratio de*
disciplina scholastica in schola Otheniensi præceptoribus rite inaugurandis dicta
 XIII. Calend. August 1785, *ibid.* 1787. (Krit. o. Antitr. V. Nr. 1). — *Afstræffelses-*
Tale fra Rektor-Embedet ved den latinske Skole i Odense: Hvad kan berolige en af-
trædende Lærer under hans Midnædigbed over at skulle forlade en Skole, han, som
Styrer har- haaret i en her Forbindelse med? Odense, 1787. (L. E. 1788, Nr. 18).
 — *Quomodo sit opus instituendi in scholis, quas vulgo dicunt latinas, publice*
tractandum, ut medium inter Recentissimorum superstitionum rerum studium, &
qui inde nasci so'et, philologiæ tam latinæ quam græcæ contemptum levissimum
moderatus teneatur? Quæstio ad respondendum proposita in *oratione*, Rectoris
 provincie apud Roeskildenses auspicandæ causa, a. d. VII. Decembris 1787, in
 schola Roeskildensi publice habita. Othenis, MDCCCLXXXVIII. (Krit. og An-
 tistr. IV. Nr. 34). — En Skolelærers Nærdigbed og offentlige Anseelse, hans Gyl-
 digbed og udbortes Værd i Disciplenes Dine, en Tale ved nogle Forerres Indsættelse
 i Roeskildes Skole. Odense, 1789. (Krit. o. Antitr. 1789, S. V. Nr. 1; L. E.
 1789, Nr. 44). — *Præfationes ad editiones* i det lærde Skolevæsen, udragne af
 Original-Documenter og indfillede til høiere Effekt. Abb. 1789. (L. E. 1789, Nr.
 9; Krit. o. Antitr. III. Nr. 22; IV. Nr. 25. 28. 30). — Nogle uforgrubelige Tanker om
 den nærværende Gjæring i Undervisnings-saget til forsynlig Røgsflabs Ind-
 sættelse for Lærere og Lærlinge. En Tale. Abb. 1790. (Rørups lat. Skolers
 Bist. S. 287—91; L. E. 1790, S. 697—700; Krit. og Antitr. VIII. Nr. 26; Jen.
 L. 3. 1791, Nr. 327; jvfr. Rørups Breve til Rørup, i Møllers N. theol. Bibl.
 XIX. 148). — *J. G. Rosenmülleri Scholia in novum Testamentum*. Tom.
 I.—II. elaboratiorem et multis partibus locupletiore, cum præfatione edidit —
 ad finem capitis octavi Evangelii Johannei, reliqua parte ad exemplar editionis lar-
 tinæ, in Germania emissæ, ad verbum expressa. Tom. I.—V. Havnia 1790—91.
 (L. E. 1790, Nr. 46; Krit. o. Antitr. S. XI. Nr. 14; Annalen der theol. Litera-
 tur 1794, S. 18; jvfr. Rørups Breve til Rørup, i Møllers N. theol. Bibl. XIX.
 S. 150—51).

Personalia betreffende Holst og velbaarne Dr. Frederik Bagger, Etats-
 raad, sammenskræbne af ham selv, og nogle Anmærkninger og et lidet Tillæg af
 hans Broderens Key Praem, tilligemed en Indledning og nogle Grundtræk
 til et Skilderie over Mennelevnen. Abb. 1792. 4to. (Krit. og Antitr. XII.

Nr. 48). Denne Jublebning havde forud saet i „Jris“ 1792, II. 113—124; og Grunttraktene s. N. III. 1—48. (jvfr. L. E. 1793, S. 563).

3 „Jris“ (Sang og Tegning som Foræbelses Bidler for unge Menneffer i Almindelighed og for den aanderende Ungdom i særbeskeds. En Tale i Roestilde ved Cantor Jensens Indsættelse, 1792. IV. 1—54; tillige særstilt aftr. L. E. 1793, S. 64; Krit. o. Antikr. S. XII. Nr. 43).

3 „Philosophiske Afhandlinger“, udg. af J. Thomsen, (Strøtanter til J. Pyleths Minde, i 2den Samling, S. 233—64).

3 Engelstofts „Universitets- og Skole-Annales“ (Udtog af hans Tale ved nye Lærers Indsættelse i Roestilde Skole d. 11te Maj 1807, i Aarg. 1807. I. 200—3).

Brev til Prof. Rector Oluf Worm, dat. 16de Januar 1788, i Indbydelsesskriftet fra Horsens Skole 1844, S. 10—13. — Brev til Bisshop Valle, dat. Roestilde d. 13. Oct. 1810, i J. Möllers Udvvalg af Valles Brevverling, S. 169—70.

Han har leveret Oversættelser af Tydsk og Fransk, samt nogle Recensioner, til de Aalborgske jydskke Efterretninger; tog ogsaa Del i Fortegnelse over Skrivefrihedsskr. 1772—73, saavel som i de spenske litteraire Progresser 1781—83.

1788 udgav han i Odense i Octav en Subscriptionplan til en Clavis novi Testamenti, men den udkom aldrig, efterdi Professor Schib samme Tid bebudede Udgivelsen af en saadan Clavis.

Tegner (Peter Wilhelm), f. d. 15de Juli 1798 i Helsingør, næstældste Søn af Agent, Kjøbmand og eligeret Borger sftd. Jfaac Wilhelm Tegner (f. 1765, † 1820) og Marie f. Lund; blev d. 27. August 1818 Secondlieutenant i Sø-Etaten; d. 27. Aug. 1825 Premierlieutenant; d. 1ste Januar 1833 første Lærer i Navigation og Mathematik ved Søcadet-Academiet (indtil d. 28de Februar 1841); d. 20. Decbr. 1834 Capitainlieutenant; d. 7de Januar 1835 Ridder af Dannebrog; d. 28de Juni 1840 benaaded med Dannebrogsmændenes Hæderstegn; d. 20. Febr. 1842 Capitain; 1848 Ridder af Søord-Ordenen. — * 1826 Johanne Cathrine Cecilie Christoffersen.

Lærebog i den elementære Geometrie, med et Tillæg, indeholdende analytisk retliniet og spherisk Trigonometrie, til Brug ved Underviisningen paa det kongelige Søcadet-Academie. Kbh. 1834. (jvfr. Arch. f. Søves. VII. 115).

Nautisk Astronomie. Kbh. 1843, med Tabeller og 14 Plader. [udkom, 1840—45, i fire Afdelinger]. (jvfr. N. Arch. f. Søves. II. 1843, S. 107; 2. N. I. S. 73—74). — Tillæg til Tegner's nautiske Astronomie. ibid. 1847, med 3 Plader. (N. Arch. f. Søves. 2. N. II. S. 365—77). — Udtog af Tegner's nautiske Astronomie. ibid. 1846, med Tabb.

3 „Archiv for Søvesenet“ (Om Kimmingsdalingen og Horizontens Udstrækning, i VII. 334—38; Om Chronometer-Reguleringen og Længdebestemmelsen ved Chronometer, VIII. 117—167) — 3 „Nyt Archiv for Søvesenet“ (To nautiske astronomiske Problemer (af hans da under Trykken værende Lærebog i den elementære og nautiske Astronomie), i II. S. 235—97; Problem ved tre i Nærheden af Meridianen observerede Solhøider og Tidsintervallerne imellem disse at bestemme saa-

vel Længden ved Chronometer som Bredden, naar Datum og Stedets omtrentlige Beliggenhed ere bekendte, i III. S. 27—37, jvfr. *ibid.* S. 230; Kort Beskrivelse over Vindene, Strømmene, og Seiladsen paa Jorden; uddraget af «Handbuch der Schiffahrts-Kunde, von Rümker», i 2. R. I. S. 1—23; Retteiser i Positions-Tabellen Nr. 8 i den anden Udgave af Rapiers *Practice of Navigation* 1842, *ibid.* S. 72—73).

Teilmann (Andreas), f. i Jydstrup Præstegaard i Sjælland d. 13de Juni 1812, ældste Son af Johan Christian Teilmann (f. 1783), daværende Sognepræst til Jydstrup og Valsølle, siden (1° 1817) til Toftrup og Uggerløse, og Mette Margrethe f. Teilmann (f. 1783, en Datter af nedenanførte Jubellærer Hans Teilmann i Tølløse); blev 1825, efter 3½ Aars privat Underviisning, indsat i Roskilde Cathedralskole, og derfra dimitteret til Universitetet 1831; absolverede i Decbr. 1837 den theologiske Embedsexamen (H. III.); var fra Apr. 1838 til April 1839 constitueret Lærer ved det Kongl. Dødstumme-Institut; blev d. 1ste April 1845 Lærer ved den ny oprettede Borger- og Realskole i Holbæk; d. 19de Aug. f. N. personel Capellan paa eget Ans. og Tilsvær ved Dnbøse og Søndersted Menigheder, hvorpaa han fra d. 2den Febr. til d. 2den Maj 1847 var vicarierende Sognepræst til Ulso og Brædby, derpaa i syv Uger Hjælpepræst til Lerølev og Drølev, og endelig fra d. 25. Novbr. 1847 til 1. Maj 1849 Capellan paa eget Ansvar for Stilleinge Menighed i Sjælland.

Teilmann-Stammen. (Kbh. 1841). 1 Aft. Folio.

Stamtavle over Familien Teilmann og Descendenter, samt en kort Oplysning om nogle denne Familie vedkommende Stiftelser. Kbh. 1844. 26 Sider, Rodformat.

Stamtavle over Familien Neergaard og Descendenter, tilligemed nogle denne Familie og Descendenter vedkommende Oplysninger. Kbh. 1846. 67 S. Rodformat, med en Oversigts-Tavle.

En Tale ved Jordspaaatalselsen, indført i Skriftet «Statsraad P. J. J. Estrups Minde, Kongedal d. 7de Januar 1847. Kbh.», S. 32.

J. Rask's «Morsklædesætning for den danske Almue» 1846 (Nogle Smaa- stykker, saasom Gruens Hunde-Eng, m. m.). — Bidrag i 4de Hefte af Bloch's «Bidrag til Roskilde Domskoles Historie» 1846. — (Udveksl. efter Autogr.)

Teilmann (Andreas Charles), Brodersøn af den i Nyerups Rk. Err. S. 598—99 anførte Statsraad Andreas Charles de Teilmann; f. d. 24de Juni 1786, yngste Son af Statsraad Løger Keenberg de Teilmann, til Endrupholm (f. 1721, adlet 1751, † 1788), og Sophie Amalie v. Gersdorff (f. 1743, † 1801, en Datter af Oberstlieutenant Christopher Frederik v. Gersdorff, til Rjergaard ved Ribe, og Margrethe v. Rosenorn); blev Ejer af Rjergaard ved Ribe; d. 7. Septbr. 1807 Secondlieutenant af 2det jydsk Landeværns-Regiment; d.

28de Juli 1810 Kammerjunker; d. 28de April 1821 Jægermester; gjorde en naturvidenskabelig Rejse i Island 1820; blev 1825 Toldinspecteur i Christianssted paa St. Croix (indtil i 1831, entlediget 1833); d. 21de Marts 1829 Hofjægermester. Har opholdt sig i England, og i længere Tid i Grøntrige, samt i flere andre af Europas Lande. — * 1. 17 1808 Elisabeth Christine Margrethe de Wedelsparre (f. 2° 1784, † 1° 1823), Datter af Kammerherre Telleus de W. (f. 17 1719, adlet 11 1783, † 2° 1812) og Christine Elisabeth Poulsen (f. 1° 1749, † 1° 1808). * 2. 1° 1825 Sophie Dorothea v. Vardenfleth (f. 2° 1803, † 2° 1826, næstældste Datter af Contre-Amiral, Kammerherre Johan Frederik v. Vardenfleth og Augusta Wilhelmine v. Hellfried). * 3. 17 1843 Frederikke Dorothea Leschly (f. 1 1817).

Forsøg til en Beskrivelse over Danmarks og Islands Fugle, eller Faanbbog i det danske Beskriv. Første Afdeling. Ribe, 1823. (jvfr. F. Faber's „Ornithologiske Noticer som Bidrag til Danmarks Fauna. Aarhus, 1824“; Literatur. Kunst- og Theaterbl. 1824, S. 196, 199, 203, af M. Winther; Kbhvns Morgenbl. 1825, S. 56, 88, af Fr. Faber).

Rogle Bink til Jægere, meget brugelige for de Skytter, som nu drage i Jægt, fremsatte i første Korthed af en gammel Jæger. Kbh. 1848. 16mo. (udg. anonymt).

Reiseminder fra Sverrig i Sommeren 1842. I. (under Navnet Anders Giffers), i E. Becker's Quartalskrift „Orion“, Bd. I. 1843. S. 76—92. — Et Brev om Jettegrubens Oprindelse, i den danske Oversættelse af Humboldts Kosmos, Bd. .1. Anmærkninger, S. 148. — Endelig har han leveret Adskilligt hist og her adspredt saavel i tidligere, som senere Tid, saaledes i Ribe Avis Juni 1822: om Redbrypelsen af Rigeraad N. Langes Monument i Punderup Kirke (jvfr. Ribe Maanedstid. Maj 1839); i Den Thomens Avis: Omste om Byrs Dyrettelse og Byrskib ved Heshorn og om Rebningsbaade paa Vesthyften; i Ribe Maanedstid. (ligeledes under Anders Giffers Navn), bl. a. i Juli 1838: Grundtænger og-Best.-Iylland.

Teilmann (Hans), f. i Bordingborg d. 7de November 1746, yngste Søn af Kammeraad og Amtsforsvalter i Bordingborg, Andreas (Anders) Teilmann (f. 1699, † 1772) og Anna Neergaard (f. 1712 paa Horsløvgaard, † 17 1794, næstnyngste Datter af Johan Thomassen Neergaard, Ejer af Fugleberggaard og Grevensvænge, og Sidse Pedersdatter Wartberg); ned først i Hjemmet Underviisning af Otto Faludan (senere fra 1759—85 Forer ved Herlufsholms Skole); besøgte derpaa i 2 Aar Herlufsholms Skole, afgik derfra til Universitetet 1761, og afslørede d. 20. Juli 1763 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev Alumnus paa Elers's Collegium; d. 15de Febr. 1765 succederende, og 1770 virkelig Sognepræst for Børup og Rimmersløv i Sjælland; d. 19de Juni 1776 til Tølløse og Agerup sfd. † 18de Januar 1822 som Jubellærer. — * 1772 Cathrine Margrethe Samsoe

(f. 1755 i Næstved, † 1833, en Datter af Partigaller Jørgen Samsoe og Anna Tøbyren, og Søster til Digteren Ole Johan Samsoe).

Dissertationis classes Atheorum diversas breviter sistendis Particula prima. (pro Stip. Colleg. Elersiani). (Haun.). MDCCLXIX. 4to. — (Efter Reddelselt).

Telleffen (Eudvig), Pseudonym; see Christian Eudvig Børresen.

Tengnagel (C. Barnewig), see Barnewig.

Tentler (Adolph).

Arithmetiske Tabeller til Brug ved Maaltagning. 1837.

Terkelsen (S.), formodentlig Pseudonym.

Den lille Tassenspiller. Jule- og Kjøtaarsgave, indeholdende Anvisning til en Deel nye og forbedrede Kortkunst, oversat af det Tydske. Kbh. 1817, med 20 kobberstnede Figurer.

Terkelsen (Terkel), f. d. 11te Januar 1749 i Kbhvn, hvor hans Fader Gisbert Terkelsen var Capellan ved St. Nicolaj Kirke og gift med Anna Maria Danchel; blev Student fra Kjøbenhavns Latinskole 1766; derefter Højskolelærer paa Løgstrop i Fyen; 1796 Chordegn og Klokker i Ringkjøbing. †

Pieterets Høstelser ved Betragtning af dyre Læber. Odense, 1788. — Den sande Adel, bevist ved den ædelmødige Pandling i nærværende dyre Læber. Ibid. 1784.

Den ædelstænkende Bønde, et Originalstykke i 8 Pandlinger, indført i Almeene nyttige Samlinger, Bd. XI. Odense, 1785.

Testrup (Søren), Søn af Cancelliraad Christen Sørensen Testrup († 1764, anf. i Myerups Lit. Lex. S. 601); f. paa Vesterriis i Viborg Stift; blev efter Faderens Død Ejer af Wiffertsholm, siden af Boergaard, Nestrup og Vesterriis; var Krigs- og Landcommissær. † paa Vesterriis.

Om Stoves Opstilling med Hensyn til den danske Flaades Skibsbyggerie, indf. i Landhuusholdn. Selst. Skrifter. Ny Saml. Bd. II. P. I. S. 123—62, jvfr. S. 201—3; tillige særst. aftr. (L. L. 1816, S. 85—90, 101—5).

Tetens (Franciscus Maro), eneste Søn af nedenangførte Major Herredsfoged Henrik Tetens; f. d. 18. Novbr. 1791; var Maanedslieutenant i Sø-Etaten, og brændedes d. 28de Jan. 1811 med Dannebrogsmændenes Fæderstegn; blev d. 17. Novbr. 1813 Secondlieutenant i Sø-Etaten; afgik

d. 20. Septbr. 1815; erholdt d. 22. Febr. 1818 Premierlieutenants Charakter; var Ejer af Maren-Nesse ved Mariager; blev 1834 fungerende Over-Toldcontrolleur i Nørre-Jylland; d. 28de Octbr. 1836 Ridder af Dannebrog; d. 13de Maj 1837 virkelig Justitsraad; d. 7de Juni 1843 Statsraad (med Rang i 3 Kl. Nr. 9); d. 8de April 1847 Over-Told-inspecteur for Nørre-Jylland. — * Johanne Marie Pouline Bremer (f. 1805).

3 „Nye landoeconom. Tidender“ (Bemærkning i Anledning af Boghvedens Benyttelse til Ps. Et Brev til J. C. Drewsen, i Bd. V. 197—200. (Jvfr. S. 200—1); Bemærkninger ved E. Dalgas's Lærebog i Agerbruget, sftd. S. 432—51; Om Rindlerne til at have Sæden til at blive bedre Handelsvare, i Bd. VI. 118—24).

Tetens (Henrich), f. d. 21de Maj 1759 i Horsens, ældste Søn af Peder Jacobsen Tetens, daværende Rector ved Latinskolen sftd. (fra 2° 1756), siden Stiftsprovst i Ribe (1° 1773) og Doctor Theologiae (1° 1779), tilsidt (1° 1781) Biskop i Viborg (f. 28 1728 i Nylsboing paa Kallster, † 7 1805, anf. i Ryerups Lit. Lex. S. 601—2), og Agneta Weberlinch (f. 2° 1737 i Søborg, † 28 1816, næstnyngste Datter af Præsten i Nylsboing paa Kallster, Provst Henrich Weberlinch og Maria Catharina Lehrman); besøgte først Horsens Latinske indtil 1773; nød derpaa i 1 Aar privat Underviisning af sin Fader, og kom saa i Ribe Cathedralskole, hvorfra han 1777 dimitteredes til Universitetet; tog d. 5. Novbr. 1781 philologisk Embedsexamen (Laud.), og blev f. A. Alumnus paa Borchs Collegium; 1783 juridisk Decanus paa Universitetet; absolverede d. 3. Marts 1786 den juridiske Embedsexamen (H. III.); blev f. A. Vice-Landsdommer i Nørre-Jylland; 1789 Bysfoged og By-skriver i Mariager, samt Herredsfoged og Herredsskriver i Dunsild og Gjerlev Herreder, tillige Birkedommer og Skriver i underliggende Mariager Klosters Birk; 1803 Major ved Landeværnet; d. 5te Septbr. 1814 Herredsfoged og Herredsskriver i Hjends og Nørlyng Herreder i Viborg Amt. † 30te Juni 1816. — * 1° 1790 Susanne Elisabeth Strøm (døbt 8 1769, — † 1° 1850, eneste Datter af Statsraad og Stiftsskriver Ole Strøm i Roeskilde og Ulrikke Eleonore Sanghorn). — (Jvfr. Hundrup's Biogr. Efterretn. om philolog. Candidater, S. 31).

Dispp. pro Stip. Coll. Medicel. Havn. 8vo: a) Testamenti factionis secundum principia Juris Danici, in specie Cap. 4. lib. 5. Codicis Christiani Vti expositio. Particula I.—II. 1782—83. — β) Brevis delineatio juris cambialis danici. 1785. — γ) De legum civilium et naturalium natura. 1786.

Tetens (Peter), Edsbanfortes Brodersøn; f. i Gunderup Præstegaard d. 7. Maj 1791, Søn af Amtsprovst, Ridder Gerhard Tetens,

Vicepastor til Ganderup og Næsting i Viborg Stift (f. 1766 i Horsens, † 1/2 1832, jvfr. Hundrup's Biogr. Efterretn. om philolog. Candidater, S. 32—33; „Dagen“ 1833, Nr. 3), og Birgitte Cathrine v. Hoff (f. 1/4 1762, † 1/2 1797, næstældste Datter af Ritmester Hans Nicolai v. Hoff til Silkeborg og Maren de Muhlfe). Dimitteret fra Aarhus (sige Ålborg) Cathedralsskole blev han Student 1808; tog i Januar 1817 theologisk Attestats (Laud.); vandt 1819 den af Gehejmeconferenceraad Joh. v. Bülow til Søndermøllegaard, ved Selskabet til de Høje Videnskaber forfremmelse, udfatte Præmie for en Lovtale over Daniel Ranzau; blev d. 15de Novbr. 1820 Sognepræst til Ribe og Borlev i Viborg Stift, og d. 17. Juni 1841 i Horsens. — * Anania Mariane Bernstorff Tetens (f. 1801, en Datter af hans Farbroder, Kammerraad Jacob Tetens og Johanne Catharine Hansen).

Tale til Universitetets Studerende i Anledning af (Dehlenschläger's) Frelses Alter, forfattet af Theaterconfererne. Kbh. 1816. 24. S. (Post's Søndagsbl. 1816, Nr. 48; Allg. Hall. Z. 3. 1818, Nr. 172).

Lovtale over Daniel Ranzau. Kronet Prisskrift. Kbh. 1819; ogsaa indført i „Ny Samling af Skrifter, udgivne af Selskabet til de Høje Videnskaber forfremmelse“, Bd. I. S. 1—154. (Post's Morgenbl. 1819, Nr. 42; Kbhøns Skibderet 1819, Nr. 66; Allg. Hall. Z. 3. 1820, Erggbl. Nr. 116, S. 921—23; jvfr. Art. Tage Algreen-Ussing).

Mindebælt over Dreende af Ribe Menigheds i Aaret 1826 dyredare Pensovæde, Ålborg, 1826.

Mindebælt over vor Frelser Jesus Christus, udført i Prædikener paa alle Søn- og Følleldage fra første Advent til Pimmelfartsdagen i den danske Kirkes Jubelaar 1826. Kbh. 1827. (L. Z. 1829, Nr. 23; Møllers N. theol. Bibl. XX. 300—1).

Sørgeprædiken over Kong Frederik den Sjette, holden i Ribe Kirke den 16. Jan. 1840. Ålborg.

Sørgetale ved Rector Dr. philof. H. J. Müller's Riste, den 14. Febr. 1844. Horsens, 1844. 10 S.

Kirkelige Leilighedstaler. Horsens, 1845.

Sang ved Kongens Rardarelse i Cathedralsskolen i Ålborg, indf. i den af H. J. Wandall og J. Schjern udgivne: „Frederik d. Siets Rejse i Sjælland 1821“, S. 35—36. — En Erklæring, i „Den cimbriske Mercur“ 1821, Nr. 11.

Tetens (Stephan), yngste Broder til ovenanførte Major, Herredsfoged Heinrich Tetens; f. i Horsens d. 7de Maj 1773; blev 1789 dimitteret til Universitetet fra Viborg Cathedralsskole; udmærket ved Examen Artium, saavel som ved den philologisk-philosophiske Examen i Foraaret 1790; tog i Januar 1792 theologisk Attestats (Laud.); udnævntes i Juni

f. A. til Alumnus paa Borchs Collegium; underkastede sig i April 1794 Skole-Embedseramen (Laud.); tiltraadte f. A., understøttet af det høieste Stipendium, en Udenlandsrejse; ankomtes d. 10. Novbr. 1797 til Conrector ved Cathedralsskolen i Ribe, og disputerede d. 9. Decbr. f. A. for den philosophiske Doctorgrad; blev d. 16de Marts 1804 Sognepræst til Trinitatis Kirke i Fredericia og Anneret Veilby, under Ribe Stift; d. 5te Novbr. 1811 til St. Knuds Kirke i Odense og Stiftsprovst i Høen; d. 28de Januar 1813 Ridder af Danebroge; d. 23de April 1819 Biskop i Ribe Stift, og d. 3die Septbr. f. A. over Als og Fero; d. 25de Maj 1826 benaadet med Danebrogsmandenes Hæderstegn; d. 28de Octbr. 1836 Commandeur af Danebroge; d. 8de Octbr. 1847, efter Ansøgning, i Raade og med Pension entlediget (fra 1ste Decbr. f. A. at regne); festsigeholdt d. 3. Septbr. 1844 sit 25 Aars Jubilæum som Biskop (f. Berl. Tid. 1844, Nr. 269), og d. 10. Novbr. 1847 sit 50 Aars Embedsjubilæum, ved hvilken Leilighed han f. D. erholdt Rang med Conferencesraader (2. Kl. Nr. 12; jvfr. Berl. Tid. 1847, Nr. 239; Rbhyposten f. A. Nr. 275; A. Aftenbl. f. A. Nr. 281; Gædel. 1848, Nr. 17); flyttede efter sin Entledigelse til Rbhøn. — * 1797 Kærlig Sophie Gaarder (f. 1771 paa Gaarden Agvig, † 1814 i Rettinge Bispegaard, Datter af Oberst Ole Gaarder og Elise Sophie Meldal). — (Autobiographi, vedføjet det til hans Bispevielse af H. Münster udstedte Program: „Fragmenta versionis antiquæ latinæ Antehieronymianæ Prophetarum Jeremiæ, Ezechielis, Danielis et Hoseæ,“ Hafn. 1819, 4to, p. 38—43; jvfr. hans „Tale bestemt til at skulle have været holdt d. 10. Novbr. 1847“; Fr. Barfod „Danmarks Geistlighed“, I. S. 216—17; Sundrup's Biogr. Efterretn. om philolog. Candidater, S. 73—74).

Nonnulla in epistolam Pauli ad Philemonem. Particula Ima. (pro Stipendio Colleg. Med.), Hafn. 1793. — Difficilliora in libro Hermogenis *περὶ εὐρυκταῶς* loca illustranda, præmisso disciplinæ Hermogenæ conspectu. Diss. inaug. ibid. 1797. — *Plutarchs Levnetsbeskrivelser* oversatte af det Græske og forsynede med Anmærkninger. I.—IV. Deel. Kbh. 1800—11. Understøttet af Selskabet til de skønne Videnskaber's Førfremmelse. (Bodens Univers. Journ. IX. 36—39, af Farkel Baden; L. G. 1801, Nr. 3). — Betragtninger over Fædrelandselskærlighed, Prædiken i Fredericia 1806. (Trykt som Manuscript for Bønnen).

Efterretning om nogle af Høens Stifts Legater og offentlige Stiftelser, forsaavidt de staae under Stiftsprovstens Bestyrelse, Tilsyn, Regnskab eller Ansvar, saavel om deres Oprindelse som Tilstand og Anvendelse i Aaret 1813. Odense, 1814. 32 S. (—Pentia 1814, S. 104—26; jvfr. G. L. Badens hist. Bibl. S. 180—81).

Endre Prædikener, holdne i St. Knuds Kirke i Odense d. 31. Decbr. 1815 og d. 1. Jan. 1816. Odense, 1816.

Prædiken holden paa Reformationsfesten den 2. Novbr. 1817 i St. Knuds

Kirke i Odense. Efter Anmodning trykt og sælges til Bedste for en ogbar Familjes Odense, 1817.

Mærkværdigheder i Jesu Liv, meddelte af Lukas, og Pauli Brev til de kristelige Galatiens Menigheder, i Omfærdning og fri Oversættelse forklarede. En Prøve og et Forsøg. Odense, 1825. (Theol. Maanedsskr. IV. 78—91, af R. S. Grundtvig).

Christendommens Indførelse i Norden ved Ansharius, fremstillet i en Røstale over denne Nordens Apostel. Kbh. 1826. (Theol. Stud. u. Krit. Bd. I. S. 4., jvfr. Möllers R. theol. Bibl. XV. 287).

De kirkelige Epistler, tilligemed en forklarende Omfærdning af samme. Odense, 1831. (M. f. L. IX. 131—59, af P. A. Clausen; Neue Prov. Ber. 1832, III. 483—87; Allg. Pall. L. 3. 1834, Ergbl. S. 492; Theol. Stud. u. Krit. 1834, IV. 999).

Demosthenes mod Leptines. En Tale, oversat fra det Græske, med Indledning og Anmærkninger oplyst. Kbh. 1837. (M. f. L. XIX. 243—55, af R. Sid; Det's "Minerva" II. 192—95, af L. Baden; Nord. Ugeskr. 1837, S. 312—13).

Udvalgte Vers af vor evangelisk-kristelige Psalmebog, til Brug ved Religiøs undervisningen, især i Skoler, hvor den indbyrdes Undervisning søges. Samlede og ordnede af en Skolelev. Odense, 1838. 15 S. (Ugeskr. for Almuehøjskolen V. 103—118, af G. E. R. Vorch).

Ordinationstalet. Odense, 1839.

Tale bestemt til at skulle have været holdt d. 10. Novbr. 1847. (D. Kirkeid. III. S. 341—44, af L. J. Jønger).

J. Hjerdingaarskriftet "For Sandhed" (Bidrag til Kundskab om Undervisnings-Anstalterne i Frankrig, især i Paris, i Bd. I. S. 18—49. (jvfr. Badens Udsærf. Journ. VI. 119—21); Plato's Dialog: Kriton, eller om Borgerpligt, oversat af det Græske, i Bd. III. S. 32—62. (jvfr. L. G. 1804, S. 334).

J. "Minerva" (Tale i Anledning af Kongens Fødselsdag 1802, i Aarg. 1802, I. S. 260—71).

Om Bibelforeningen paa Den Ais, af 2de Breve fra ham, i "Maanedlige Efterretninger fra Bibelselskabet for Danmark", 1822, Nr. 6. — Et Brev, i Bibelselskabets 12te Beretning, S. 74—76.

Thaarup (Christen), ældste Søn af nedenauførte Etatsraad Frederik Thaarup; f. d. 15de August 1795 i Kjøbenhavn; besøgte først det Schouboeske Institut; nød derpaa privat Undervisning, og mittedes 1813 til Universitetet af daværende Undercancellist (siden Cancelliraad) R. G. Groth; tog derefter den philologisk-philosophiske Examen blev i Septbr. 1816 konstitueret Lærer, og d. 15de Juni 1818 Adjunct ved den lærde Skole i Slagelse; d. 12te Januar 1819, efter Ansøgning, i Raade entlediget; opholdt sig siden i Kbhvn; studerede Philologi og manubucerede til Examen Artium; var 1827 Medhjælper ved Reorganisationen af Bladet "Dagen"; udnævntes d. 25de Septbr. f. A. til Adjunct

ved den lærde Skole i Helsingør, og afgik paa Bartpenge ved denne Skoles Reblæggelse 1839; var derefter bosat dels ved Helsingør, dels i Kjøbenhavn, hvor han døde d. 6te April 1849. — * Ane Marie Reil.

Ojenklang af Theodor Körners Iyra og Sværd. Slagelse, 1817.

Conspectus Danorum, qui versionibus suis danicis de *Lingua Romana* et *Græca* Scriptoribus optime et præclarissime meruerunt, eller Fortegnelse paa danske Oversættelser af latinske og græske Skrifter. Kbh. 1822. („Dagen“ 1822, Nr. 275). Fortegnelse paa danske Oversættelser af græske og latinske Skrifter. Kbh. 1836. (Indbydelseskrift til Høitideligheden i Helsingørs lærde Skole i Anledning af den trehundrebaarige Jubelfest for Reformationens Indførelse i Danmark).

Dansk Bibliothek. Et Hefestrift. 1ste Hefte (Udvalg af J. Fris's poetiske Skrifter). 2det Hefte (J. Sorterups Nye Heltesange om Kong Frederik IV. Erindringer, udg. af Chr. Thaarup). Kbh. 1827—28. („Remise“ 1828, Nr. 4).

Christian Galters Satirer med en Afhandling om Digterens Levnet og Skrifter, udgivne og med Anmærkninger oplyste. Kbh. 1840; o. m. L.: Skrifter, udgivne af Samfundet til den danske Litteraturs Fremme. 1ste Hefte. ib. eod. („Fædrel.“ I 1840, Nr. 371 og 384, af J. Levin; jøfr. E. Thaarup's: Nogle Bemærkninger i Anledning af Hr. J. Levins Behømmelse af den nye Udgave af Galters Satirer. Kbh. 1841; „Fædrel.“ II. 1841, Nr. 429, af J. Levin).

G. H. Bürgers forfattede Digte. Kbh. 1841. („Corfaren“ 1841, Nr. 31).

En albrende Herres Betsjendelser. Ved Grevinden af Blesington. Oversat fra Engelsk. Kbh. 1841. („Dagen“ 1841, Nr. 208). — En albrende Dames Betsjendelser. Ved Grevinden af Blesington. Oversat fra Engelsk. Ibid. 1843. (Begge o. m. L.: Blesingtons Noveller. I—II. Bind).

Gangen i Chillon og Razeppa. To Fortællinger af Lord Byron, oversatte. Kbh. 1842.

Et Ravn, Genremaleri af Onkel Adam. Oversat fra Svensk. Kbh. 1845.

Informatoren og Aristocraten. En Hverdagshistorie af M. B. Oversat af det Svenske. I—II. Kbh. 1846—47.

Jernbæreren. En Begivenhed fra Høstet af August Blanche. Fra det Svenske. (i „Bibliothek for Smaaaførelser, udgivet ved E. L. Thaarup“. No. 2. Kbh. 1847).

J „Dansk Minerva“, udg. af R. L. Rahbel, (Elegiske Smaaafvifter, i Bd. III. 1816. Juli. S. 73—82; Nogle Anmærkninger til G. L. Badens Fortegnelse paa Oversættelser af Klassikerne, sftd. August, S. 89—105; Elegie, og Rosa, en Efterkling, sftd. Octbr. S. 357 og 358; Forsøg til en Oversættelse af Dvirs Perovide: Ariadne til Iphigen, i Bd. VII. 1818. Novbr. S. 399—410).

J „Elskueren“, udg. af R. L. Rahbel, (Fortællelsen, Ballade af Bürger, oversat, 1816, Nr. 9—10).

J „Genealogisk og biographisk Archiv“ (Retnolog over Christian Frederik Emil Bisler, i Bd. I. S. 105—19; over Peder Parboe Grimman, sftd. S. 215—24).

3 »Danst Kalkalender« (Niels Juel, med Portrait, i Karg. 1842, S. 175—84).

3 sin Faders Graværelse redigerede han »Nyeste Skildrerie af Kjøbenhavn« 1825, Nr. 51—75, og 1827, Nr. 48—70; ligeledes »Dagen« 1825, Nr. 145—222 og 1827, Nr. 141—222. (Angaaende »En Advarsel fra Ebr. Thaarup til Udgiveren af Politikkennen«, indf. i »Dagen« 1826, Nr. 285, f. »Politikkennen« 1826, S. 810—13 og 817—23).

Medudgiver af: Efterladte Skrifter af Poul M. Møller. Trede Bldh. Kbh. 1843. (F. L. o. R. I. 257—62; Kærel. IV. 1843, Nr. 1190, 1288, 95; Helberg's Intelligensbl. III. 26 fgg.; Berl. Tid. 1843, Nr. 107), og af 2den Udgave. ibid. 1848—49.

Thaarup (Edvard Ludvig), Nysansortes Halbroder; fød d. 25de Febr. 1811 i Kbhavn, hvor han, efter at have gaaet i Frederiksborg lærde Skole, i Aaret 1837 tog Borgerkab som Boghandler. — * 2 1850 Clara Marie Sophie Emilie von Thun, en Datter af Commandeur-Capitain P. G. von Thun og P. M. S. Ellegaard.

Constantinopel, dens Forstæder og nærmeste Omegn, fortligen beskrevet til lige med forskjellige Notiser om tyrkiske Anliggender. Kbh. 1828. (Raspe's Litteraturbl. S. 39).

Den russisk-tyrkiske Krig i Aarene 1828 og 1829, med den afsluttede Fredstractat. Indeholdende: 1) Fremstilling af det russisk-tyrkiske Feldtog i Aaret 1828 i Europa og Asien, bearbejdet af F. A. v. Bisleben. Fra Tydsk oversat af E. L. Thaarup. 2) Oversigt over Feldttoget i Aaret 1829, af F. Thaarup. 3) Den i Adrianopel d. 2den (14de) Septbr. 1829 sluttede Fredstractat. Kbh. 1829.

Bemærkninger over Lagelraften i det hvide Genesøfres (Sinopsis alba) naar det tages umalet, af John Turnor. Udg. Kbh. 1830.

Fortegnelse over de i Aaret 1831 i Kjøbenhavn udfomne Bøger. Kbh. 1832. Samme for A. 1832. ibid 1833.

Dansk Penning-Magazin, til nyttige Kundskabers Udbredelse. Kbh. 1834—39. 4to, med 400 Afbildn. i Træsnit; begyndt d. 23. Aug. 1834. (»Dagen« 1832, Nr. 112).

Besen til Velstand, eller Kunsten at blive rig og lykkelig, af D. Franklin; overs. og forlagt. Kbh. (1838).

Viceadmiral Peder Tordenskjolds Liv og Levnet. Med Portrait. Kbh. (1838).

Udvalgte Fortællinger af J. P. Hebel. Anden dansk Samling, udg. og forlagt. Kbh. 1839. 2den forøgede Udg. med Titel: Trede Samling. ibid. 1842.

Samling af Lege, til seilfælgelig Underholdning; eller fort. men fuldstændig Anvisning til at ordne og udføre Lege saavel i det Frie som i Bærelser. Kbh. 1843. (med 90 Platedomme).

Taslepissieren, eller fuldstændig Anvisning til at udføre Kort og Behændighedskunster. Til Underholdning forældre som for Børn. Kbh. 1844.

Miniatur-Bibliotek, eller Anthologie af danske Digtere fra Arredo til Nutiden. I.—II. og VI. Bd. (Indeh.: I.—II. J. P. Beesfelds skættelige Skrifter; — VI. Joh. Ewalds poetiske Skrifter; 4de Deel, indeh. Bisterner; Blandede Digte. Denne Udgave af Ewald standsede paa Grund af flere Gange, der foranledigede ham til i Forening med ovennævnte Christen Th., at forbyrde en kritisk Udg., der nu er paabegyndt at trykkes). Kbh. 1844—45. (jvfr. Kbhpost. 1847, Nr. 249, 52).

Gjenboerne, en Fortælling af Fru Hlygare-Carlén, udgivet. I.—III. Deel Kbh. 1845.

Bibliotek for Smaafortællinger, udgivet. No. 1. Hells. En Klosterskæbne af Ch. Heybaud. Fra det Franske ved Traducteur R. Pec. Kbh. 1847. No. 2. Jernbæreren. En Begivenhed fra Fjellslivet af August Blanche. Fra det Svenske ved Chr. Thaarup. Kbh. 1847. No. 3. Barinka; Klossen; og Galeslaven. Tre Fortællinger. Kbh. 1848.

Var Redacteur af det i Aarhus udkomne Ugeskrift: „Locomotivet,“ saavel længe dette tryktes i Kbh. (No. 1., d. 5te Juni 1847 — No. 22. d. 24. Octbr. s. A.). — Ligesledes redigerede han: Frederiksborg Amts Morstabs- og Avertissements-Blad. No. 1—18. Kbh. 1847.

Leverede under forskellige Navne en stor Mængde Oversættelser i de af Haderen udgivne Tidsskrifter, navnlig i Dagen, Kbhns Skilberi og Apske Morgenpost.

Thaarup (Frederik), f. d. 9de December 1766 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader, Christen Thaarup (en jydsk Bondesøn, † 1798 i sit 77de Aar), var Kasserer og Skriver ved Havnvæsenet og givt med Kirsten Jørgensdatter Wammen († 1771, 42 Aar); blev en Tidlang hjemme undervist af de daværende Studenter, Brødrene Peder Blicher og Gottsche Hans Olsen (II. S. 494 og 498) og dimitteredes til Universitetet fra Rind's Institut 1784; tog i det følgende Aar anden Examen, og indtraadte som Volontair i Rentekammerets sjællandske Comptoir, hvor han d. 3. Jan. 1787 blev Copist, og d. 30. Decbr. 1789 Fuldmægtig; udnævntes d. 31. Maj 1793 til extraordinair Professor i Statistiken ved Kjøbenhavns Universitet, og d. 14de Juni 1797 til Foged i Sølsørs og Dubalens Fogderi i Aggershuus Stift i Norge; var en kort Tid 1804 constitueret Amtmand over Hedemarkens Amt; blev d. 2den Maj 1804 Amtmand over Vornholms Amt; d. 1ste Febr. 1809, efter Ansøgning, i Naade entlediget med Bartpenge; d. 24de Juli 1810 Committeret i Generalstolskammeret; d. 8de Maj 1811 tillige Medlem af den da oprettede Kanal-, Havn- og Fyr-Direction; d. 29. Decbr. 1812 virkelig Etatsraad; d. 9de Febr. 1816, da Generalstolskammeret forenedes med Deconomi- og Commerce-Collegiet, entlediget i Naade og med Bartpenge; d. 27de April s. A. Lov- og Consumtions-Kasserer i Helsingør; fra 1ste Januar 1819, efter Ansøgning, i Naade entlediget med Bartpenge; flyttede s. A. til Kjøbenhavn, hvor han i Sommeren s. A. holdt Forelæsninger over Statsøconomien,

og siden beskæftigede sig med literaire Arbejder; var Redacteur af Bladet „Dagen“ fra 1ste Januar 1823 til Udgangen af 1835, og af „Nyeſte Skilderi af Kjøbenhavn“ fra 1. Marts 1825 til 31. Marts 1831; foretog fra Juni til Septbr. 1825, og fra Juni til Aug. 1827 en Rejſe i Tydſkland; berejſte i Aaret 1836 Bornholm paa det Kgl. Landhuusholdnings-Selskabs Beføgning. Var Medſtiſter af „Det genealogiſt-biographiſke Selskab“ (1° 1838); Meddirecteur og Secretair i „Samfundet til den danſke Literaturſ Fremme“ (fra dets Stiftelſe 1° 1827 indtil 1835); Medlem af det Scandinaviſke Literatur-Selskab; Det Kgl. Danſke Selskab for Fædrelandets Hiſtorie og Sprog (3 1813); Det Kgl. Norſke Videnskabernes Selskab, ſamt af flere andre indens og udenlandſke videnskabelige Samfund. † 9de Juli 1845 i Jægersborg (hvor han ſiden 1841 havde været boſat). — * 1. 3 1793 Margrethe Chriſtine Warth (f. 2° 1768 i Norge, † 1° 1798 paa Kongsvinger). * 2. Chriſtine Cold Rynning († 1° 1806, i ſit 30te Aar, paa Bornholm). * 3. Kiſtine Gierſing (f. 1° 1780, en Datter af Kammerraad og Proprietair Peder Jenſen Gierſing og Magdalene Cathrine f. Fogh). — (Autobiographi, i Døt's „Materialier“, Nr. 119—20; Biographi, i Koſods Converſations-Lex. XXVII. S. 552—60; ſøfr. Talliens Medicin-Schriſtſtellers-Lex. XIX. S. 145—47; XXXIII. S. 3; J. R. Hoſt's Grindr. S. 158—59; Thorsens Udf. ov. den danſke Lit. S. 85, Noten; Thaarup „Bornholms Amt, beſkrevet,“ 1839, S. 111—12, 153—156, 226, 229—30, 293; Kbhvns Abt. Compt. Eſterret. 1845, Nr. 166. — Portrait, tegnet af C. A. v. Benzon og lithogr. af A. M. Petersen. 1845. Fol.).

Kort Beileedning til det Danſke Monarkies Statiſtik ſamt dens Litteratur. Kbh. 1790. (L. E. 1790, S. 529—40 og 545—99; Krit. o. Anſkr. P. XV, Nr. 19; „Ziis“ 1791, I. 215—16; Zimmermann's Annalen der geogr. u. ſtatiſtiſch. Wiſſenſch. Jahrg. 2. 1791, Et. 1. S. 34—53, (f. L. E. 1791, S. 726); Pelmſt. Litt. Zeit. 1791, Et. 14. (ſøfr. L. E. 1791, S. 398; Krit. o. Anſkr. VIII, S. 708—12); Göt. A. 1792, Nr. 42, S. 412—16; ſøfr. Badens Univerſ. Journ. II. 190; III. 139; Døt's „Materialier,“ S. 331. — For dette Skrift erholdt Forfatteren, paa Rentekammerets Foreſtilling, iſølge kongl. Reſol. 24. Aug. 1791 en Gratification af 100 Rdlr. til Opmuntning for hans literariſke Flid, ſøfr. L. E. 1791, S. 694). — Beileedning til det Danſke Monarkies Statiſtik. 2den Udgave. Kbh. 1794. (L. E. 1794, Nr. 25. 26. 27). Belovede Tillæg og Rettelser udi J. Thaarups Beileedning til Kundſkab om det Danſke Monarkies Statiſtik. 1ſte Heſte. ibid. 1795. (L. E. 1795, Nr. 32; Krit. og Anſkr. P. XVIII. Nr. 27; „Nordia“ 1795, II. 191—92). Verſuch einer Statiſtik der Dänifchen Monarchie. Nach d. 2ten Dänifchen Original-Ausgabe überſetzt; mit vielen Zuſätzen u. Verbeſſerungen des Verfaſſers. I. Th. Kopenh. 1795. 2ten Th. I. Abth. 1796. 2 Abth. 1797. (Göt. A. 1796, S. 1151; ſøfr. Echſ. Poſt. Provinzial-Berichte 1797. P. I. S. 1—8). — Materialier til det Danſke Monarkies Statiſtik. 1ſte Bind. Kbh. 1794. (udkom, 1791—94, i fire Heſter). („Ziis“ 1791, I. 216—17; III. 331—33; L. E. 1792,

Nr. 18; Zimmermann's *Annal.* 1791, St. 2. S. 159—67; *Alg.* 2. 3. 1792. I. Nr. 12, S. 98 fig; *Gött. A.* 1792, Nr. 42). — Roget fra Professor Frederik Thaarup om hans Statistik, samt om en statistisk Priis-Opgave. Kbh. 1794. (Krit. og Antitr. S. XV. Nr. 19; jvfr. J. F. B. Schlegel's Svar, der fulgte som Tillæg til L. E. 1794, Nr. 39, hvorefter Thaarup udg. sit *»Rødderger«* som Tillæg til samme Tidendes Nr. 40. d. 6. Oct. 1794. XV. S. 8). — Den virksomme Emanuel Dalling, bestreben. Kbh. 1795, m. Portrait. (Krit. og Antitr. S. XVII. Nr. 15). — Arkiv for Statistik, Politik og Huusholdnings-Bidragene. I.—III. Bd. Kbh. 1795—1798; udkom i 19 Hefter; de øvrige faa Hefter ere af Andre. (L. E. 1795, Nr. 8 og 35; 1796, Nr. 24. 25). — Fragmenter om hvad hidtil hos os er foretaget i Henseende til Brændebesparelse, samt Efterretning om det her i Kjøbenhavn i denne Henseende opstaaede økonomiske Belfærds Gelfab. Kbh. 1796. (Effards krit. og antitr. Journal 1796, S. 521—24). — Journal og Paandbog for Kjøbenhavnere, saavelsom for andre, der om Kjøbenhavns Forfatning søge Kundskab. I. Bind. Kbh. 1797 (udkom, 1796—97, i 3 Hefter). 2det Bd. 1ste Hefte. ibid. 1812. (L. E. 1796, Nr. 48; 1797, Nr. 4; Effards krit. og antitr. Journ. S. 454—59). Af 2. Bd. 1. S. er særskilt aftr.: Kort Oversigt over Kjøbenhavns Havnvesen. — J. E. Fabri Geographie for Ungdommen. Efter Originalens 5te Oplag med nogle Forandringer. Kbh. 1796. (L. E. 1797, Nr. 4; Effards krit. og antitr. Journ. 1796, S. 527—34). En ny Udgave ved J. Effard. ibid. 1798. — Løjes Europæiske Statistindbygd. 2den Deel's 1ste Stykke. Overs. Kbh. 1796. (Jvfr. *»Tids og Hæbe«* 1798, II. 340—54). — Magazin for Danmarks og Norges topographiske, økonomiske og statistiske Beskrivelse. I.—II. Bind. Kbh. 1797—1803. (udkom heftevis). — Smaae Bidrag til Bornholms Statistik, indeholdende Beskrivelser fra det Bornholmske Amtmandskab, af udgangne Anordninger m. m., samlede. I.—III. Hefte. Kbh. 1806—10. Aftrykt af et Brev fra Amtmand og Committet Thaarup, hvori Roget om en fra den Bornholmske Præst Halle gratis udbest. ibid. 1810. Kort Oversigt over Bornholms Amt. ibid. eod. 4to. (L. E. 1811, Nr. 10; *»Penia«* 1810, S. 338—50, 364—67, 371—79; Vertuch's *Alg. geogr. Ephemerid.* Bd. XXXVII. 1812, S. 2. S. 180—86). — Udsørlig Beskrivning til det Danske Monarkies Statistik (saaledes som samme var i Slutningen af Aar 1813). I.—VI. Deel. Kbh. 1812—19. (Dette Bærk, hvis to første Dele ogsaa føre Titel af: Samlinger om Fædrelandets Produkter, Manufakturere og Fabrikker, Hæringsveje, Skibsfart, og Handel. I.—2. D. 1812—13, er r. i Vertuch's *geogr. Ephemerid.* Bd. XLIX. 1816. S. 185—200; jvfr. G. L. Vadens *hist. Bibl.* S. 154; L. E. 1828, S. 488—89).

Penia eller Blade for Skole-Industrie-Medicinal- og Forsørgelsesvesen. For 1813 sidste Halvjaar. 1814, 15, 16, 17—18 og 1821. Kbh. (Aarg. 1821 er udg. i Forening med J. E. B. Wendt, og heri leverede han, bl. a.: Om St. Hans Høspital og Claudi Røsfets Stiftelse paa Ristrupgaard, S. 54—113; *Pietas Fionensis* eller Samlinger om offentlige Stiftelser og Legater i Hycn, S. 113—56). — De fem sidste ere forsynede med fælles Titelblad: *Penia* eller Blade o. s. v; udgivne i Aarene 1814 til 1821. Samlede af J. Thaarup. Kbh. 1840.

Spørgsmaal om Børs- og Committee-Geidler, af Søren Bentzen, Litteratus. Kbh. 1814. (pseudonymt).

Nogle Underretninger om det Lauenburgske. Med et Kort. Kbh. 1815. (ud-

også paa Tydskt overs. i Schlesw. Holst. Laub. Prov. Ber. 1816, p. 2. S. 142—60).

Samling af Love og Anordninger, Igl. Resolutioner og Collegialbreve, vedkommende Told- og Consumtionsvæsenet i Danmark, fra 1797 Kars Begyndelse. Kbh. 1817. (Med hans Ret til at udgive denne Samling gjorde Indsigelser af Generaltoldkammer- og Commerce-Collegiet, hvorved Thaarup foranledigedes til at give denne Samling, forsynet med nogle Tillæg og smaa Forandringer, den ny Titel: Samlinger om Handel og Søfart, samt Told- og Consumtionsvæsenet i Danmark, fornemmeligen de disse Gjenstande vedkommende Love og Anordninger, Kongelige Resolutioner og Collegialbreve. 1ste Bind. Kbh. 1817).

Table ved den første offentlige Examen i Døttreminstitutet i Pellsinger. Pellsinger, 1818.

Pellsingers-Bennen. Nr. 1.—3. Kbh. 1818—19.

Paanbbog for Ejere og Lejere af Gaarde og Huse i Kjøbenhavn, samt i Forstæderne og paa Stadens Grunde. Kbh. 1819. (Tillæg hertil. ibid. 1820 og 1828). — Andet forsøge og forbedrede Dplag. ibid. 1829.

Nogle Optegnelser om Pest og Quarantainevæsen; og om de pestartede Sygdomme der vides at have hjemstøt Danmark, samt Oplysning om Sammenhængen med et i Kjøbenhavn i September 1820 i 4 Dage quarantainemæssigen spærret Huus. Kbh. 1820. (»Dagen« 1823, Nr. 158).

Plan til et Handels-Academie for Danmark. Kbh. 1820. 16. S. 8. (Jvfr. Høst's »Politik og Historie« III. 254—55; Thaarups Statist. Uds. ov. d. danske Stat, 1825, S. 395). — Plan til et Handels-Bibliotheks Oprettelse for Hovedstaden. ibid. 1821.

Lærebog i Geographien. Kbh. 1820.

Kort Oversigt over Korn-Produktionen og Korn-Handelen i den danske Stat. Kbh. 1820.

Formularbog for de i det borgerlige Liv forefaldende vigtigste Sager, saasom til Ansøgninger, Kontrakter, Kjøbe- og Gældsbreve m. m. Kbh. 1820.

Til Rytte og Hønsjelse. Et Onsdagsblad, udgivet af Hogens Alind, Student. No. 1.—2. Kbh. 1820; begyndt d. 12. April; pseudonymt. (Begge disse Nummere ere optrykte i »Nyeste Morgenpost« 1829, Nr. 60, 61, 63, 64).

Kjøbenhavns Mærkværdigheder m. m., en Paanbbog, som indeholder: I. Beskrivelse over det Kongelige Kunstkammer. II. Rosenborg Slot. III. Museum for Røddiske Oldsager. IV. Malerisamlinger. V. Kobberstiksamlinger. VI. Statyer og andet Billedhugger- og Sculptur-Arbejde. VII. Mynt- og Medalje-Samlinger. VIII. Kunstacademiet m. m. Kbh. 1821. (F. T. 1821, S. 274—78; Literatur. Kunst- og Theaterbl. 1822, Nr. 30, 31, af Gregorius; Allg. Hall. Z. 3. 1822, III. S. 861—64; Jen. Z. 3. 1823, Erggbl. Nr. 82; Schl. Holst. Laub. Prov. Ber. 1824, II. 94). Det under Titelen: Manuel des beaux arts & des curiosités à Copenhague par Fr. Thaarup. Traduit du Danois avec addition de certains objets des sciences. Cph. 1823, udkomne Skrift er en fejlsfuld Bog, der er udgiven uden hans Vidende eller Samtykke. (Jvfr. »Dagen« 1823, Nr. 167).

Den nyeste reviderede Drefundste-Toldtarif; en Paanbbog for Handels- og Søfarende, efter de bedste Kilder udarbejdet af H. Thaarup og P. H. Mar-

tenfær. 2de. 1821. Paa Tydsk: Der neueste revidirte Dersundfiske Zolltariff; ein Handbuch für Handelsleute und Seefahrer, nach den besten Quellen bearbeitet. Kopenh. 1821. Paa Engelsk: The latest revis'd Sound-Tariff, a Manual for Merchants and Masters of Vessels, wrought from the best sources. Copenh. 1821. Paa Fransk: Le Tarif des Droits du Sund, dernièrement révisé, puisé de meilleures sources, à l'usage des Négocians et des Capitaines de navires. Copenh. 1823. (Revue encyclop. 1824. Juin).

Kort Besledning til Kundskab om Danmarks Handels-Act, og Overføgt over Handels-Etatistikken. Et Udsat. 2de. 1823.

Kort Besledning til Kundskab om Fabrik-Manufaktur- og Haandværks-Industrien og Løngs-Besætt. A—N. I.—III. Hefte. 2de. 1824—25. (svfr. Messenger franç. du Nord, 1825, p. 249—50, 676—77).

Historiske og statistiske Efterretninger om det Kongl. octrojerede Danske Asiatiske Kompagnie, dets nuværende Stilling, dets Udgifter; forbundet med korte Efterretninger om de Danske Ostindiske Etablissementer — samt de vigtigste Love og Anordninger, de Danske ostindiske Besiddelser og den Danske asiatiske Handel vedkommende. 1ste Hefte. 2de. 1824.

Statistisk Udsigt over den danske Stat i Begyndelsen af Aaret 1825. Som Haandbog for Forretningsmænd og Besledning for Statistikens Dyrkere. 2de. 1825. Med 38 Tabeller i 2 Afsnit. (L. L. 1828, Nr. 30, 31, 32, 33, 34, svfr. 2de. Skilderi 1828, Nr. 70, Sp. 1118—16; Messenger franç. du Nord, 1825, p. 502—3; Revue encyclop. 1829, Août; Geogr. u. stat. Ephemerid. 1829, XXVIII. S. 305. — Nogle Brudstykker af Skriftet overf. i Messenger franç. du Nord, 1825, p. 147—50, 162—66, 177—9, 228—30, 293—4).

Dansk polytechnisk Tidsskrift, fornemmelig med Hensyn til den danske Manufakturisk, Fabrikant og Kunstner. Ved Bidrag fra det Kjöbenhavnse Fond samlet og udgivet. I.—II. Hefte. 2de. 1825—26, med Kob. (Messenger franç. du Nord, 1825, p. 231—33).

Det danske Politiblad. Et periodisk Skrift, udg. af P. B. Lundbye. 2de. 1824. [Fr. Thaarup er Forfatter; Lundbye tillagde sit Navn]. (svfr. Conversationsbl. 2. Aarg. II. S. 184).

Kjöbenhavn og Omegn. 2de. 1826. — Kjöbenhavn mit der Umgegend; besonders zum Nutzen der Fremden und als Anleitung für sie. Beschrieben. Mit 2 Karten und 4 Kupfern. Kopenh. 1826. (L. L. 1828, Nr. 52; 2de. 1828, Nr. 55; 2de. Skilderi 1828, Nr. 57, Sp. 905—6, svfr. »Politikvennen« f. A. S. 489—91; »Kopenh. Börsehallen«, Bd. I. 1830, S. 72). 2. verb. Ausg. ibid. 1831. Flerte verbesserte Ausgabe. ibid. 1835. Paa Svensk af J. Bohman: Beskrifning öfver Köpenhamn och dess Nejder. Öfversättning. Med 1 pl. och 4 Vyer. Örebro, 1831. 8:o. (»Dagen« 1832, Nr. 304). — Kjöbenhavn und die Umgegend. Ein Taschenbuch für Reisende. Mit 2 Karten. Kopenh. 1837. 2te vermehrte Ausgabe. ibid. 1839. 4te verm. Ausg. ib. 1841. (»Dagen« 1841, Nr. 228). 6te verm. Ausg. Mit einer Orientirungs-Karte. ib. 1844. 7te verm. Ausg. ib. 1845.

Det kongelige Institut i Kjöbenhavn for Blinde. 2de. 1827. (først. afst. af 2de. Skilderi 1827, Nr. 18, 19, 20).

Rejseviser i Kjöbenhavn, især for Reisende, indeholdende en alfabatisk Liste

og Anvisning til at finde Gader, Stræder, Pladse, Torve, offentlige Bygninger og Stiftelser etc. Andet forøgede Dylag. Med en ny fuldstændig Grundtegnning over Kjøbenhavn. Kbh. 1829. (Den første Deel af Skiftet er en Omarbejdelse af den 1821 af R. Ryerup, under Navnet R. Christensen; udgivne Besøiser). Med Forandringer og Tillæg oversat paa Tydsk: Begweisler in Kopenhagen, besonders für Reisende. Mit einer neuen und vollständigen Grundzeichnung von Kopenhagen. Kopenh. 1830.

Polmens Kirke kortelig beskrevet. Kbh. 1829. 1831. 1833. 1840. (Se forresten Hylleviis i Kbhvns Skilderi 1829, Nr. 4. S. 11 og 68).

Kopenhagener Børsenhalle. Mittheilungen aus dem Norden. I.—II. Bänden. (Nr. 1.—48). Kopenh. 1830—32. 4to. — Kopenhagener Kunstblatt, oder Beilage zu den Mittheilungen aus dem Norden. Nr. 1.—12. ibid. 1831—33. 4to.

Efterretninger om Cholera, smitsomme Sygdomme, Forsigtigheds-Regler m. m., til Beroligelse og Oplysning for Medborgere. No. 1.—4. Kbh. 1831. 4to.

Flere Oplysninger i Anledning af det i Maanedsskriftet for Literatur gjorde Angreb paa Prof. Rasmussen og nogle lærde Selskaber, af hvilke han er Medlem. Kbh. 1831. 16 S.

Paandbog for Fabrikanter, Paandværkere og Laugs-Interessenter for Aaret 1832. Indeholdende den danske Lovgivning om Fabrik-Industrien, Paandværkerne og Laugsvesenet i Danmark i Aaret 1832, samt historiske og statistiske Meddelelser om samme. Kbh. 1832. (udkom bestevist).

Offentlig Epistel til Hr. Grosserer M. E. Mathanson i Anledning af hans Skrifter om Danmarks Handel o. s. v.; samt Bidrag til Undersøgelserne om Landets Velstand, eller Oplysninger om det Kjøbenhavnske Assistenthus og sammes Mangler. Kbh. 1832. — Offentlig Epistel o. s. v., samt Bidrag til Undersøgelserne om Fædrelandets Tilstand forhen og nu. No. 2. ibid. 1833.

Den affagte Dom ved den Kongl. Lands-Over- samt Hof- og Stads-Ret i Kjøbenhavn, d. 19. Nov. 1832 i Sagen: Magist. artium Lindberg imod Statsraad Fr. Thaarup, som Redakteur af Dagen, udgivet af Fr. Thaarup. Kbh. 1832. 20 S. — Indlæg i den ved den Kongelige Lands-Over- samt Hof- og Stads-Ret i Kjøbenhavn pådømte Sag: Magister artium Lindberg imod Statsraad Fr. Thaarup, som Redakteur af Dagen, fremlagte af Sidemandens Sagfører, Rigscancellersekretair Stahlstedt. Med nogle Bilage. Udgiven af Statsraad Fr. Thaarup. Odense, 1833. (Jvfr. Art. J. E. Lindberg, II. 147).

Bor Frue Kirke kortelig beskrevet. Kbh. 1833. 1840.

Garnisons Kirken og Kirken i Citadellet Frederikshavn kortelig beskrevet. Kbh. 1833. 1840.

Efterretninger om det politiske Blad »Dagen« med Bemærkninger om danske politiske Blade i Almindelighed. Kbhv. i Juni 1834. (Jvfr. Kbhpost. 1834, Nr. 149 og 151; Berf. Tid. 1834, Nr. 186).

Beretning om Samfundet til den danske Litteraturs Fremme, dets Virksomhed, Kassens og Fremskridt i de første 8 Aar, fra sammes Stiftelse til 1834 Aars Udgang. Kbh. 1835.

Smaa Afhandlinger, Fædrelandet vedkommende, af Fr. Thaarup og J. P. Bredsdorff. Kbh. 1835. (Et Eftertryk fra »Statsvennen«).

Fædrelandsst Retrolog eller Efterretninger om de ved Stilling og Birk fængede advarselte og ellers bekendte Røvere i de sex Aar fra 1821—1826. Kbh. 1835—44. Udkom i otte Hefter. („Dannora“ I. S. 54—56, af J. R. Døst; „Dagen“ 1836, Nr. 86; Berl. Tid. 1842, Nr. 87; 1844, Nr. 81). — 9de og 10de Hefte. Ny Rattes 1ste—2det Hefte. ibid. 1844—45.

Den danske Stats Finantsstatistik; som Haandbog for Forretningsmænd, og Besejning for Statistilens Dyrkere; forfattet i Aaret 1836. Kbh. Decbr. 1836. (Kbhpost. 1837, Nr. 4. 9. 10. 11. 12. 13. 37, af Orla Lehmann; „Dagen“ 1837, Nr. 5. 36 (af M. R. Thaarup).

Om Mresunds Fald; denue Stats-Indtægts Historie og Retgrund, Reglerne for Dyppørseien, Antallet af de igjennem Sundet gaaende Skibe, Lødens Beløb, o. s. v. Med Bilag af Traktaten af 1645. Kbh. 1838.

Bornholms Amt samt Christianss. Beskrevet efter Opfordring af Land- og Byholdnings-Selskabet. Kbh. 1839, med 4 lithogr. Raarter; o. m. L.: Bidrag til Kundskab om de danske Provinsers nærværende Tilstand i økonomisk Henseende. Foranstalet, efter kongel. Befaling, ved Landhuusholdnings-Selskabet. 10de Stykke.

Historiske Optegnelser om Kongerne af den nu 391 Aar gamle oldenborgske Kongest og Deres Dronninger, om Deres Formaatinger og derved afholdte Festligheder. Kbh. 1840.

Den danske Stats Forst- og Jagt-Statistik i kortfattet Oversigt. Kbh. 1842, med 1 Tabel i Folio. (Jævel. III. 1842, Nr. 1038).

Stamtavler over 1. Sognepræsten Henrik Jensen Schou's og 2. Raadmand Didrik Beckman's Descendenter. Samlet i Oktober 1843. Kbh. 1843. Stor Nodeformat. (ej i Boghandelen).

Materialier til den danske Stats Havelukture Historie og Statistik. Første Halvdeel. Kbh. 1844.

Redacteur af: a) det politiske Blad „Dagen“, fra 1ste Januar 1822 indtil Udgangen af Aaret 1835. Kbh. Folio. (Jofr. Thaarups „Efterretninger om det polit. Blad „Dagen“, 1834, S. 17—40; „Politikvennen“ 1827, S. 135—37, 459, 508—60; 1829, S. 75—78, 84—87, 153—58; Kbhpost. 1834, Nr. 87, 90; 1835, S. 471, 75, 87, 512, 88; „Søndagsbladet“ f. A. S. 333—4; D. Joftebl. 1835, Nr. 2). b) Høieste Skilberet af Kjøbenhavn, fra 1ste Marts 1825 indtil 31te Marts 1831. Kbh. 4to. (Jofr. „Politikvennen“ 1826, S. 781; 1829, S. 153—58, 171—74, 215—17, 233—34. — Under hans Gravarelse paa Rejser i Aarene 1825 og 1827 var Redaktionen af begge disse Blade betruet hans Søn Christen Thaarup).

Redudgiver af: a) Samleren for Landboen. I. Bd. — II. Bd. 1ste Hefte. Kbh. 1789—90. (L. E. 1789, Nr. 19. 28. 37; 1790, Nr. 21. 24; Krit. og Antitr. IV. Nr. 31; Göt. A. 1791, Nr. 73; Bedmans Bibliotk. XVI. 594); b) Ugebladet „Dagervennen.“ ibid. 1792—95 (under Mærket J. L—p.); c) Statistisk Haabog. I.—II. Hefte. ibid. 1794—95, 4to. (Dese Dylaget af disse Hefter blev, paa to Exemplarer nær, ødelagt i Kjøbenhavns Jildebrand 1795. — Mærket citeres adskillige Steder i hans Statistik af Aar 1794. Subscriptionsplanen derill faaer i L. E. 1791, Nr. 27, jofr. „Minerva“ 1791. II. 432); d) Telegraphen. Et Tidsskrift. I.—II. Hefte. ibid. 1826—27. (Jofr. Kbhens Skilberet 1826, Sp. 815.

— Af ham findes: Nogle Bidrag til det Kjøbenhavnske Universitets botaniske Haves Historie, og nogle Efterretninger om samenes nærværende Forfatning, med Notiser til Botanikens Historie i Danmark, i *P. 2. S.* 97—136; (ogsaa særsk. aftr.). o) *Ryeste Morgenpost*, et Dagblad. 1829. Nr. 108—237. *Rbh.* 4to. n) *Artiv* for offentlige Regnskaber og andre statistiske Meddelelser, især om offentlige Stiftelser og Legater, Communalvæsen m. *N. No.* 1.—8. *ibid.* 1839—40. 4to.

3 *„Minerva“* (Om Norges Skovvæsen og Huusholdningen med samme, 1792. III. 281—317. (heraf udkom faa enkelte Aftryk. *Rbh.* 1792. 40 S.; r. *L. G.* 1792, Nr. 47, af *P. Leschly*; jvfr. Grindringer og Anmærkninger ved denne Afhandling, af *Joh. Fr. Bøsf.* i *„Minerva“* 1793. I. 40—59); Noget om det Kjøbenhavnske Videnskabsers Selskab, underkøbtet Sandheds-Efteren, 1792. IV. 37—46; 130—31; Kort statistisk Efterretning om Norges Kobber- og Jernværker, 1793. II. 161—85, og 319—32; Et Par Ord om en ny Amts Inddeling i Norge, af *Gottfrid Hansen* (Pseudonym), 1800. III. 90—96. — Det ham i *Norups Røgister* over *Minerva* tillagte om Landhuusholdningselskabet er ikke af ham, men af *E. Pram*).

3 Ugekriftet *„Samleren“* (Om Norges Hifterier, i IV. Bd. No. 1.—3. (i særsk. aftr. *Rbh.* 1792. 47 S., og r. *L. G.* 1792, No. 47, af *P. Leschly*); Om Danmarks Hifterier, V. No. 50—52).

3 *„Aftenposten“* (Tale i det søsterlige Belgjorenheds Selskab over dets Stifter, *Emanuel Dalling*, i *Aarg.* 1795, Nr. 39 og 40).

3 *„Lussens „Annalet“* (Deconomiske Efterretninger om Bornholm, *IXI.* 321—70).

3 *„Handelsstibenden“* (Om Deconomien med Tang paa Bornholm, 1805, Nr. 57; Optegnelser om Papir-Fabrikation, 1821, Nr. 4 og 5).

3 *„Efterretninger fra Selskabet for indenlandsk Konflikt“* (Det Bornholmske Efterslagtselskabs Historie i dets første Bider, i Bd I. *P. 5. S.* 300—4; samt flere smaa Afhandlinger og Redactions-Artikler, som samtlige opgives i Det Bds 12te Peste, *S.* 664).

3 Bladet *„Statsvennen“* 1821 (Om Embedsforvaltningen, og især om Gavnigheden af en Stats-Generat-Control ved Rædse og Oppebørsels-Beskat, Nr. 8. 10. 11. (Hden optagen i det hos Becken udkomne Skrift: *Småe Afhandlinger*, Hædrelandet vedkommende, af *Fr. Thaarup* og *J. P. Breddorff.* 1835); Om *Ostmanns* Beskrivelse over Kjøbenhavns Amt, Nr. 32; Om *Belfærds* Selskabet, Nr. 27. 32. 33; Om *Premie-Selskabet* for Tjenestepende, Nr. 35; o. fl. a.).

3 *„Messenger française du Nord“* (Bidrag, jvfr. *Aarg.* 1825, p. 147. 232).

3 *„Allernæste Skilberet af Kjøbenhavn“* (Et Brev til *P. E. Bøsemoose*, 1833, Nr. 40).

3 *„Bornholms Amts Avis“* (Det Bornholmske Selskab for Efterslaget, dets Historie, i *Aarg.* 1838, Nr. 69. 72. 73. 74).

3 *„Danst Penning-Magazin“* (Bidrag).

3 *„Dets „Materialier til et dansk, biographisk-Litterarisk Lexicon“* (Biographiske Litterariske Noticer om: *J. B. Oliv v. Oppen*, Nr. 18; *J. M. Dødt*, Nr. 22; *N. A. Abildgaard*, Nr. 23, 123—24 og 143; *E. Krogh*, Nr. 63; *J. D. Brandis*, Nr. 66; *N. S. Schulz*, Nr. 67; *J. E. G. v. Barnstedt*, Nr. 98; *E. Wandt*, Nr. 99; *A. Beldite*, Nr. 101; *N. E. Nielsen*, Nr. 102; *Greve J. A. Pölslein*, Nr. 104; *L.*

Gahterup, Nr. 144; E. A. Guillaume, *ibid.*; P. Seidelin, samt P. D. og L. E. Brink-Seidelin, Nr. 145; P., T. og D. P. Smith, Nr. 146 (samtlige under Mærket — 3—); Materialier til et Bornholmsk Forfatter-Lexicon, Nr. 106, 7, 11, 12, 15, 19—20, 31).

3 Dø's "Minerva" (Bornholmsk Aenise fra Christendommens Indførelses Aar, i I. 222—36; II. 10—25, 50—88, 131—41, 180—91; III. 17—27).

3 "Søndagen," Folgeblad til "Dagen" (Bidrag med Mærket π., saasom: Underretning om det Bornholmske Selskab for Efterlægten, 1837, Nr. 12; Efterretninger om Salg af Kongl. Godser og Ejendomme i Danmark i Aarene 1764 til 1774, f. A. Nr. 20; Rogle i vor Finantshistorie mærkelige Mænd, f. A. Nr. 26, 29, 34, 35, 36, og i Aarg. 1838, Nr. 9; Historiske Optegnelser om Kjøbenhavn, 1837, Nr. 39, 44 (fortsatte fra "Dagen" 1832, Nr. 23, 29, 31; 1833, Nr. 20 og 21); Elgt. og Sagesal, 1838, Nr. 2; Om Arkiver og om den danske Stats i Hærdeleshed, f. A. Nr. 17, 18, 19; o. fl. a. — Under samme Mærke leverede han, efter at have frairaadt Redactionen, ligeledes af og til Bidrag til "Dagen").

3 "Bibliothek for Læger" (J. E. W. Wendts Retroslog, i Bd. XXVIII. 1838. S. 255—68).

3 "Genealogisk og biographisk Archiv" (Familien Bibe (med en Stamtable), i Bd. I. S. 73—102. (særsk. aftr. m. L.: Biographiske Efterretninger om Familien Bibe; med en Stamtable. Kbh. 1840); Retroslog over Dr. theol. Frederik Schmidt, *ibid.* S. 119—24; Udtog af Præsident Hans Ransen den Jngres Optegnelser om sig og sin Familie, *ibid.* S. 167—71; Retroslog over J. M. E. Gottschall, *ibid.* S. 225—36, og over A. B. Rothe, *ibid.* S. 237—41; Biographiske Efterretninger om Familien Schlegel; saavidt den har levet, og lever i den danske Stat (med en Stamtable), *ibid.* S. 257—91. (særsk. aftr. Kbh. 1812); Retroslog over J. W. Hornemann, *ibid.* S. 315—32, og over P. R. Steensrup, S. 333—38).

3 Halds "Tidskrift for Landøkonomie" (Kong Frederik den Sjette, som Lovgiver og Regent, Vondens Ven, i Ny Række, Bd. III. S. 238—362; særskilt aftrykt. Kbh. 1841, jvfr. "Dagen" 1841, Nr. 266).

Recensioner i: "Kjøbenhavnske Efterretninger om lærde Sager" 1791—98 (under Mærket π., jvfr. "Nordia" 1795, I. 87); og "Danst Litteratur-Lidenbe" (over geographiske Lære- og Haandbøger fra 18de Aarhundredes Begyndelse, i Aarg. 1820, Nr. 23, 24., og Lære- og Læsebøger over det franske Sprog, i Aarg. 1821, Nr. 6, 7, 8, 9, jvfr. "Dagen" 1822, Nr. 172); samt i "Dannora", udg. af J. R. Pøst (over Ekstrer vedkommende Gejlligheden, S. 126—37; J. E. Willings "geographisk Haandlexicon," S. 252—54; o. fl. a., under Mærket — 3—).

Han fortsatte, sluttede og udgav P. A. Mårtensens Comptoir- og Handels-Lexicon, 4de Bind. Kbh. 1821. (fra Beghavet S.); ligeledes sluttede han to ved R. L. Raghels Død afbrudte Skrifter, nemlig: "Danst og norsk Nationalværk eller almindelig aldgammel Noerftabeløsning, paa ny udgivet og igjennemset, samt forøget med historisk-literariske Notiser". 3die Bind. Kbh. 1830; og Maanedsskriftets "Ertogenia", 7de Bd. *ibid.* eod., ved hvis Slutning Thaarup tilføjede Raghels Retroslog, S. 180—204 (udførligere i Kbhvns Skilderi 1830, Nr. 34, 35).

Af den i Manusript i det store Kongl. Bibliothek opbevarede 2den Deel af R. Jonges Beskrivelse over Kjøbenhavn har han udgivet det Rest, med nødvendige Fortørrninger og Tillæg, dels i Kbhvns Skilderi (f. Er. 1829, Nr.

70), deels i »Dagen« (1834, Nr. 126, 27, 44, 45, 62, 163, 69, 88, 202, 53, 75; og 1836, Nr. 182), deels i Næste Morgenpost 1829.

En Rængde Bidrag til en dansk Konsthistorie i Kbhvns Skilderi fra 1829 til Marts 1831, og i »Dagen« 1832, Nr. 171, med Fortættelser, samt i »Kopenhagener Kunstblatt«; ligeledes meddelte han en Række af historiske Optegnelser, sluttede 1721, i »Dagen« 1833 og 1834.

Til det af hans Søn, E. L. Thaarup udgivne Skrift: »Constantinopel, dens Fortæder og nærmeste Omegn« (Kbh. 1828) meddelte han de to sidste Stykker, nemlig »Literaturen over den tyrkiske Stat,« og »Ordregister for Afskrædere;« og i den af Samme udgivne »russisk-tyrkiske Krig i Kædene 1828 og 1829« (Kbh. 1829) leverede han »Oversigt over Feldtoget i Kædet 1829.«

Han besørgede ved en sagkyndig Rand den danske Oversættelse af H. C. Gudme's Fællestift: Anvisning til et Dampskibes Anlæg. Kbh. 1828.

Thaarup (Reng Wynning), Halvbroder til ovenanførte E. og E. L. Thaarup; f. d. 16de Marts 1802 paa Gaarden Lier ved Rongsvinger; privat dimitteret til Kbhvns Universitet 1819; var i nogle Aar Højskolelærer et Par Steder i Sjælland; tog i Juli 1830 theologisk Attestats (Laud.); blev d. 18de Decbr. 1830 anden, og d. 29de October 1831 første Underbibliothekar ved Kjøbenhavns Universitets-Bibliothek; d. 28de Septbr. 1839 Sognepræst til Hundborg og Jannerup i Aalborg Stift. — * Emilie Trane, en Datter af Skibscapitain Trane.

Atlas antiquus scholarum in usum descriptus. Havn. 1822 in Folio transverso (i Forening med afd. Dr. Th. Gliemann).

Summa Geographiæ antiquæ, eller Ledetraad ved Brugen af det for Skolerne udfomne Atlas antiquus. Kbh. 1824.

Thædri Høpiske Fabler, metrisk oversatte, med en historisk Indledning. Kbh. 1826. (E. L. 1827, Nr. 18, af J. R. Næbvig).

Ekkehuskusten, systematisk fremsat med stædig Hensyn til Ovid's ars amatoria. Oversat af Tydsk ved P. R. Maurath (o: M. R. Thaarup). Kbh. 1831. (Kbhvpost. 1831, Nr. 180).

Adskillige Bidrag, deels under Navnet Philoklerus Aethiopus, og deels med, deels uden Navn, i »Kjøbenhavns Skilderi« (Hvorfor haandfede Udgivelsen af Landemodernes videnskabelige Forhandlinger? 1827, Nr. 103. (Jvfr. Harg. 1828, Nr. 15 (af E. C. Tryde) og Nr. 18 (af Thaarup); »Ny Grev« 1827, Nr. 44; 1828, Nr. 5, 9); Svar til Philoklerus Ukatopsin paa hans Stykke om Landemodernes videnskabelige Forhandlinger, 1828, Nr. 9; Theologiske Blandingsstykker, 1828, Nr. 12, 14, 20; m. m.); og i »Dagen« (f. Gr. i Harg. 1835, Nr. 129 (Jvfr. Kbhvpost. 1835; E. 567—68, 87—88, samt D. Folkebl. f. A. Nr. 4); Til Hrr. Oria Lehmann, 1837, Nr. 36; m. m.).

Thaarup (Thomas), f. d. 21de*) August 1749 i Kjøbenhavn,

*) Den 18de August, efter den af ham selv forfattede Gravskrift (i »Dagen« 1824, Nr. 106).

hvor hans Fader Niels Thaarup da var Isestæmmer (siden Løder paa Løse); dimitteredes 1768 fra Helsingørs Skole til Universitetet, hvor han i det paafølgende Aar tog anden Examen med næstbedste Charakter; var en Tidlang Alumnus paa Communitetet, ernærede sig ved at give Underviisning, og beskæftigede sig isøvrigt med de skjønneste Videnskaber; blev 1781 Lærer i Historie, Geographi, Philosophi og de skjønneste Videnskaber ved Esødet-Academiet; fratraadte 1794 dette Embede, og blev samme Aar udnævnt til Medlem af Theaterdirectionen; d. 2den April 1800 derafra i Naade og med Pension entlediget; levede siden for det meste, som Landmand, i Smidstrup, i Nærheden af Hirschholm; udnævntes d. 28de Januar 1809 til Ridder af Danebroge. † 11te Juli 1821 i Smidstrup. — * Sophia Magdalena Lund (f. 1751, † 1819). — (Biographi i L. L. 1821, S. 476—79, af P. E. Müller; Rosfods Cøpperf. Lex. XXVII. S. 199—200; Molbech's Dansk poet. Anthologie II. S. 110—20; (Fr. Barfod's) poet. Læsebog, S. 553—61; Thaarups fædrenel. Retrolog 1821—26, S. 95—100; jøfr. Rahbet's „Tilføielsen“ 1821, Nr. 25—32, samt S. 303—4 og 361—4; „Statsvennen“ 1821, Nr. 29; Literatur, Kunst og Theaterbl. 1822, Nr. 33; Grundtvigs Verdens Krønike (1812), S. 347—48; Molbech's Forelæsninger ov. den nyere danske Poesie I. S. 222, 246—61; II. S. 66, 67—68, 71—73, 87—88, 109—11, 209; Dehlenschläger's „Prometheus“ II. S. 321—49; Thortsens Uds. over den danske Literatur, S. 92, 113—14, 119; Brandt og Helweg, Den danske Psalmedigtning, II. S. 381—82; „Nyt Aftenbl.“ 1826, Nr. 25; Rahbet's „Eos“, S. 95—105; Rbhvns Skilderi 1821, Nr. 61, 68; Aadr. Compt. Efterretn. 1821, Nr. 164; „Harpen“ 1821, Nr. 43; Statstid. f. A. Nr. 61; Randers Amts Avis f. A. Nr. 88; „Dagen“ 1824, Nr. 108; Beeken's „Gravblomster“ 1824, 2det Hefte. — Portrait, tegnet af Thorvaldsen, stukket af A. Flint. Svo).

Breve til en Ven betræffende Baron Wedels Død, samt en Tale i den Anledning, holden paa det Kongl. Esødet-Academie. Kbh. 1782. (Lit. Journ. 1781, II. 68—71; L. E. 1782, Nr. 10). — Almindelig Udtast af Krigens Skueplads, eller geographisk, topographisk og historisk Beskrivelse over Kongerigerne Danmark, Norge og Sverrig, samt deres tydske Provinzer, som Indledning til Kong Fridrik IVdes Krigshistorie. Efter P. D. Schæel's tydske Manuscript fordansket. Udgivet paa offentlig Betovling. Kbh. 1785, 4to, med et Landkort. (L. E. 1785, S. 637—77; jøfr. Nensels histor. Litteratur 1786, St. 4. S. 297—308). — Tale, idligemed Cantate og Selskabs Sang til d. 29de Januarii 1785. Kbh. 1785. 82 S. (L. E. 1785, Nr. 21, af R. E. Rahbet. Cantaten er af E. Storm og Sangen af P. B. Riber). — Tale, holden i Klubben, oprettet 1775, paa dens Stiftelsesdag 1785 d. 29de Novbr. ibid. 1786. 24 S. (L. E. 1786, Nr. 20, af R. E. Rahbet). — Cora, et musikalisk Drama i tre Acter (af Adlerbeth), oversat efter Capelmester Kaupmanns Musik.

ibid. 1788. — *Aline*, Dronning af Golconda. Opera i 3 Acter (af Sebaine). Af det franske. ibid. 1789. (L. E. 1789, Nr. 38; jvfr. »Minerva» 1789, I. 241). — *Pøst-Gildet*. Et Syngespil i een Act. Sat i Musik af Capelmester Schulz. ib. 1790. 2det Dpl. 1791. 3. Dpl. 1800. 4. Dpl. 1819. Overs. paa Tydskt. (Krit. og Hist. VIII. Nr. 38; »Tid» 1791, I. 207; IV. 338, Noter; »Aftenposten» 1791, Nr. 21; L. E. 1794, Nr. 30; Jen. L. J. 1791, Nr. 322; N. Bibl. d. skøn. Vidensk. Bd. 55. St. 1. S. 155—57; jvfr. Dehlenschlägers Levnet I. S. 68, 69; *Martmann's Fortegn.* S. 78). — *Ende Sørgesaler*, holdne paa det lgl. Selskab. Academie. Kbh. 1790. (over *Cerner* og *Bille*; ogsaa i »Minerva» 1788, I. 59—70; 1792, I. 330—44; jvfr. »Krit. og Analyse» 1790, S. 124—27, af *Løbe*; Krit. o. Antikr. X. Nr. 42). — *Hymne*, opført i Slotskirken d. 30te Januar. Kbh. 1791; aftrykt igjen tilligemed tydskt Oversættelse af J. P. Boef. ibid. 1792; ligeledes med tydskt Overs. af J. G. Maurenbrecher. ib. eod; paa Jølandskt overs. af J. Thorslæfson. (L. E. 1791, S. 286, 87; 1792, S. 111 og 154; Krit. o. Antikr. X. Nr. 38). — *Passions-Sang*. ib. 1792. (Krit. o. Antikr. X. Nr. 41). — *Peters Bryllup*. Et Syngespil i to Acter. Sat i Musik af Capelmester Schulz. ib. 1793. 2det Dpl. 1819. (L. E. 1794, Nr. 30; N. Bibl. d. skøn. Vidensk. Bd. 55. St. 1. S. 157—58; Theaterbl. 1828, Nr. 18; jvfr. Dehlenschlägers Levnet I. S. 68, 69; *Martmann's Fortegn.* S. 78). — *Silvestroene*, Syngespil i 2 Acter, omarbejdet efter det franske. ib. 1794. (L. E. 1794, Nr. 32). — *Embedsiver*, Stuepils i 5 Acter af Jffland. Overs. ibid. 1796. — *Piemigsten*, Syngespil i een Act. ib. 1802. (»Den Danske Tilskuer» 1802, Nr. 5; *Nat's Journal*, 1802, S. 30—32, 46—48). — *Herman von Anna*. Drama i fem Acter med Chore og Balletter (af *Hjøldebrand*). Oversat af *Evensf.* ibid. eod. — *Califen af Bagdad*. Et Syngespil i een Act. Dreene af St. Just. Musikken af *Bopelbien*. Oversat. ibid. 1803. — *Tante Aurora*, komisk Operette i 2 Acter (af *de Longchamps*). Musikken af *Bopelbien*, oversat af det franske. ibid. 1811.

Moses og Jesus, eller om Jødernes og de Christens intellectuelle og moralske Forhold. En historisk og politisk Afhandling af Fr. Buchholz, oversat med en Forerindring. Kbh. 1818. Andet Dptag med et Tillæg. ibid. eod. (jvfr. Fr. Buchholz's »Erklæring med Henpaa paa Oversættelsen af *Moses og Jesus*,» oversat og med Anmærkninger forset af J. Kragh Pøst. Kbh. 1813; Kbhens Skilderi 1813, Nr. 45, og J. P. Hærens »Tillæg til (Buchholz's) *Moses og Jesus*,» Kbh. 1813; L. T. 1813, S. 381—88, 91—99; Allg. P. L. J. 1815, II. Nr. 146, S. 330—31). Afværgenget Svar til Etatsraad Hærens i Anledning af hvad han i No. 45 af *Kjøbenhavn's Skilderi* har ladet indrykke. ib. eod.

Mahomed. Sørgepils i 5 Acter ved *Voltaire*. Oversat. Kbh. 1815. (L. T. 1816, Nr. 26 og 28, af J. Røller).

Bor Paandtering. En frie Oversættelse af det originale tydske Stuepils: »*Unser Verkehr*» (af R. B. Seesfa). Kbh. 1816. (3 den Anledning: *De Christne Jøder*, original Comedie, No. 1. og No. 2. ib. eod. — *Christen: Bor Paandtering*, upartisk bedømt, med et Par Ord i Anledning af Hofraad *Weyers Biographie*. ib. eod. — *Jøden Philip og Bonden*, originalt Stuepils af *Friherre Wedel-Jarlsberg*. ib. eod. — *Jacobs Krigsbedrifter og Bryllup*, *Kastelavns-Farce* i tre Acter, Fortættelse af »*Bor Paandtering*,» Oversat af Tydskt. ib. eod. — *Moses i London*, Eidskifte til »*Bor Paandtering*,» af *Jul. Boef*, oversat af Fr. C. Daggert. *Karlsruhe* o. a.).

Over Jødernes Forbringinger paa tybft Borgerret. Andet forbedrede og udvidede Aftryk, af Fr. Rühb. Oversat paa Dansk. Tillige et Anhang i Anledning af Herr Grosserer Nathansons Fortale til hans tybste Oversættelse af hans Biographie over Postraad Meyer. Kbh. 1816. (Kbhvns Skilderi 1816, Nr. 91—95; Post's Søndagsblad 1816, Nr. 36, 37, 38; L. T. 1817, Nr. 11; Allg. S. L. J. 1819, Ergänz. Nr. 5, S. 33—36; jvfr. Art. M. L. Nathanson (II. 429), og »Athene« VII. 353).

Christendommens og det tybste Folks Rettigheder. Forfoarede mod Jødernes Forbringinger og deres Forsagtere, ved Fr. Rühb. Oversat. Kbh. 1817.

Operetten. Epyngespil af Segur og Dupaty, overs. Kbh. 1821.

Efterladte poetiske Skrifter. Samlede og udgivne (med en Fortale) af R. L. Rahbek. Kbh. 1822. Understøttet af Selskabet til de fionne Bikenfabers Fremmeelse. (Literatur- Kunst- og Theaterbl. 1822, Nr. 33; L. T. 1823, Nr. 40, 41, af E. Molbeck; jvfr. Kbhvns Skilderi 1823, Nr. 103; 1824, Nr. 5, 6, 16; Gyens Skifts-Avis 1824, Nr. 22).

3 »Danst Museum« (Tale holden paa Kongens Fødselsdag d. 29de Jan. for et Selskab, i Aarg. 1782, Juli, S. 73—83).

3 »Minerva« (Om Konstnere og Konstacademiet, i Anledning af Præmieskippernes Exposition, 1785, Aug., S. 88—97 og Octbr., S. 87—101; Tale paa Kongens Fødselsdag, 1787, Jan. S. 88—101; Taler, holdne paa Escadet-Academiet: over Gerner, 1788. I. 59—70, og over Commandeur P. Wille, 1792. I. 330—44 (benge samlede utgivne, s. ovenf.); paa Kongens Fødselsdag etc., 1792. IV. 367—94; 1794. I. 138—45; 1795. IV. 316—21; Tale paa Kongens Fødselsdag i det forenede Selskab, 1794. I. 32—41; Tale, holden ved det nye Aarhundredes Begyndelse i det harmoniske Selskab, 1801. III. 319—30).

3 »Den Danske Tilffuer« (Tale paa Kongens Fødselsdag, 1791, S. 73—80).

En betydelig Deel Digte, Hymner, Cantater og Sørgesange, Prologer og Epiloger, Biser og andre Smaavers, deels særskilt trykte, deels afspredte i: Sange over Julefædretten, Alm. Dansk Bibliothek (s. »Den Danske Tilffuer« 1792, Nr. 33), Jørfens Poetisamlinger, Minerva, Den Danske Tilffuer, Ryttaarsgader, Kommebøger for Skuespilyndere o. fl. desl., samt i Dagen, Dansk Minerva 1816, Tilffueren 1815, 16, 18, 19, 20, 21, Hesperus Bd. 3. og 4., og Tilffuerne 1823. Af disse er det (formodentlig) ældste Stykke: »Bed en ung Piges Grav«, indført i Kbhvns Adr. Compl. Efterretn. 1774 (optrykt i Rahbeks »Tilffuerne« 1823, S. 246—8); hans Sang om Jødelands-Rærlighed, forfattet 1782, er indf. i Samling af Selskabsfange med Rober, 1ste Heste, 1783, Nr. 7, siden i alle danske Bisesamlinger. (paa 3 Landst oversf. i det 161. Litt. Skift. Skr. 2den Deel, 1784); et af de nyere er i Kbhvns Skilderi 1808, Nr. 21, d. 20de Decbr., en Sang ved N. Tønder Lund's Afreise til Norge; ligesledes Psalmer og Cantater i Anledn. af Kronings-Festen, i »Dansk Minerva« Bd. I. 1815. Epybr. S. 261—70, 273—80. — Hans Gravskrift, forfattet af ham selv, i »Dagen« 1824, Nr. 108.

Udvalg af hans trykte Digte, i Molbeck's »Dansk poetisk Anthologie«, II. S. 121—57.

Dan omarbejdede J. P. Wille's Oversættelse af Heen Urfel til Capelmester Schulz's Russl. Kbh. 1792. (L. T. 1792, Nr. 27).

Lhagaard (Saurig) var 1791—98 Amtsforvalter i Thisted Amt; blev i Slutningen af 1799 Sandflugtscommissair i Thylands 4re Herreder, og 1801 tillige Landvæsencommissair i Thisted Amt (med Rammeraaes Rang); 1813 Justitsraad. † 1829. — * Margrethe Johanne de Melstrup (f. 1/2 1770, † 1820), eneste Datter af Major og Amtsforvalter Hans Christian de Melstrup, til Marselisborg (f. 1/2 1740, † 1/2 1795), og Christine Marie Bisping († 1789, 37 A.) — (Jofr. E. Esmarcks histor. Efterretning om Sandflugten i Rønde, Jylland, S. 42—56).

Beretning om Sandflugten i Thy, indf. i Begtrups Væfr. ov. Agerdykket Tilstand i Nørre-Jylland, III. S. 99—108.

Lhal (Nasmus Samuel), f. d. 1ste Januar 1785 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Johann Samuel Lhal var Chirurg; blev dimitteret til Universitetet fra den Kjøbenhavnske Borgerdydsskole i Efteraaret 1799; udmærket ved Examen Artium, saavel som ved anden Examen i Foraaret 1801; 1802 Chirurgisk Volontair og 1807 Candidat paa Frederiks-Hospital; tog i Foraaret 1808 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.), ved hvilket han derpaa ansattes først som Interims-Reservechirurg, og d. 24de Juli 1810 som virkelig Reservechirurg; var 1810—12 tillige Reservechirurg ved Frederiks-Hospital; blev d. 3die Februar 1812 Rector i Chemien ved det chirurgiske Academi; erholdt f. A. Regimentschirurgs Character; udnævntes d. 1ste Octbr. 1814 til Overchirurg ved Almindeligt Hospital; fik d. 11te Juni 1817 Titel af Professor (med Rang 6 R. Nr. 13), og d. 25de Novbr. 1829 Titel og Rang som Professor extraordinarius ved det chirurgiske Academi; blev d. 10de Septbr. 1830 Medlem af det Kongl. Sundhedscollegium; d. 21de August 1831 Ridder af Danebroge; frasagde sig 1835 sin Post ved det chirurgiske Academi; blev d. 2den Novbr. 1839 benaadt med Danebrogsmændenes Hæderstegn, og d. 20de Decbr. 1842 entlediget i Raade og med Pension fra sit Embede ved Almindeligt Hospital, samt udnævnt til virkelig Etatsraad. — (Jofr. Callisen's Medicin. Skriftsteller-Lex. XIX. S. 142—44; XXXIII. S. 2).

3 „Acta Reg. Soc. med. Haun.“ (Gravis brachii abscessus historia, Vol. V. (Acta nova Vol. 1.) p. 202—21; Abscessus scroti herniam referens, Vol. VI. (Acta nova Vol. 2.) p. 59—72, c. tab. lithogr. (E. T. 1825, S. 153—54, af E. Otto); Historia obductionis, qua calculus vesicae urinae recessu inclusus sub ligamenti regionis hypogastricae inveniebatur, *ibid.* p. 324—28; Observatio hereditaria ad haemorrhagiam a vulneribus levibus dispositionis, Vol. VII. (Acta nova Vol. 3.) p. 46—55. (The North Americ. med. and surg. Journ. 1830, January; Maryland med. Recorder 1831, July-Septbr.)

3 „Bibliothek for Læger“ (Et usædvanligt Brøsttilfælde, II. 1822, S. 57—71, med 1 Stereotr.; Bandage imod varus; bestrebet af Prof. Klingberg, III. 1823, S.

7—11, med 1 lithogr. Afbildn. (Gerson u. Julius Magaz. der ausl. Heilkd. Bd. 6. 1823. Juli u. Aug. S. 167—68 (af Gerson), med en Recitr. Afbildn.); Træbeem for Laaramputerede, hvormed Legeme's Tyngde for første Deel kommer til at hvile paa Nates af den lidende Site, IV. 1824, S. 104—6, m. 1 Steentr. (f. Saml. af Robbere over aborties Epygdomsformer, Bd. 1. 1828. Tab. 17, med Forklaring); Tvende Tilfælde af store suppurative Destructioner af Ryetne, hvormed Patienterne i længere Tid levede, VIII. 234—50. (Gerson u. Julius Magaz. der ausl. Heilkd. Bd. 16. 1828. Novbr. u. Decbr. S. 455—64, og derfra i Summar. der Medic. 1829, Bd. I S. 240); Optegnelser, oplæste i det Kgl. med. Selskab (1. En stor Svulst mellem ventriculus og colon. 2. Et mærkeligt Selvmord), XVII. 25—30. (Gerson u. Julius Magaz. der ausl. Heilkd. Bd. 21. (Bd. 4.) 1832. Novbr. u. Decbr. S. 499—501; den første er overs. paa Tydsk af J. F. W. Neumann i Horn's Archiv 1835, S. 293—85; den anden ligeledes af Samme i Wiltberg's Jahrb. der gesammten Staatsarzneykunde Bd. 2. p. 2. 1836); En betydelig Hoved-Væskedrigelse heldigen behandlet paa Almindeligt Hospital ved Trepanation, foretaget af F. F. Mourier, meddeelt i XXI. 114—119; Oversigt over de fra d. 3die Juni til den 25de Decem-ber 1835 paa Almindeligt Hospitals chirurgiske Afdeling behandlede Kopperpatienter, XXIV. 371 (1 Tabel); Tvende praktiske Jagttagelser (1. Fistula vesico-vaginalis, cauterio potentiali et sutura sanata. 2. Tumor petiolatus sat magnus Gingivæ vel Maxillæ inferioris, operatione remotus), XXXI. (N. R. Bd. I.) S. 198—206; Tabellarisk Oversigt over de paa Almindeligt Hospitals chirurgiske Afdeling behandlede Syge i Aarene 1840 og 1841, XXXIV. (N. R. Bd. 4.) S. 148—50; XXXVI. (N. R. Bd. 6.) S. 216—18).

3 „Journal for Medicin og Chirurgie“ (Heldig Operation af et compliceret Harekaar, Bd. I. S. 37—38; Jagttagelse af en Skørhed i Benene, efter længere fortsat og oftere gjentaget Brug af Mercur; oplæst i det Kgl. med. Selskab d. 7de Marts 1833, sftd. S. 235—241. (jvfr. Bibl. for Læg. XVIII. S. 568—71; paa Tydsk overs. af J. F. W. Neumann i Rus's Magaz. Bd. 41. S. 324—30).

3 „Ugeskrift for Læger“ (Tvende Tilfælde af Marvsdamp i Benene, Bd. I. S. 184—39; Udsigt over de Epytomier, som i de senest forløbne 26 Aar ere foretagne paa Almindeligt Hospitals chirurgiske Afdeling; oplæst i de scandinaviske Naturforskeres og Lægers Forsamling i Kbhvn, Bd. III. Nr. 10, S. 145—51. (ogsaa i „Forsamlinger ved de skandin. Naturforskeres andet Møde i Kbh. 1840“ (Kbh. 1841), S. 180—86).

Account of Prof. Thal's rotation saw, newly invented, i *Edinb. med. and surg. Journ.*, Vol. 19. 1823. Jan. p. 55. (jvfr. *Epir. Kupfert.* p. 15. 1822. Tab. 72. Fig. 9; *Férussac Bullet. gén. et univers.* T. 1. 1823. p. 269; *Gräfe u. Walther Journ. der Epir.* Bd. 6. 1824. S. 144 (af Ad. C. W. Nupr), med Afbildn. Fig. 3. 4. a. b.).

Thanch (Friederich Rützens), f. d. 21de Februar 1729 *) i Hersumagle i Sjælland, Søn af Jens Jørgensen Thanch, daværende Sognepræst til Hersumagle og Lybjerg samt Provst i Lybjerg Herred, siden (1751) Sognepræst til Renne og Rundsler samt Provst paa Bornholm (f. 1689 i Kbhvn., † 1758, anf. i Worms Lex. III. S.

*) Ifølge „Distinctionsprotocollen“: 1728.

994), og **Charlotta Sophie Rüttens** (f. 1702, en Datter af Dr. theol. Franz Julius Rüttens, tydsk Hofprædikanant og Prof. Theol. ved den ridderlige Academi i Kbhvn.). Blev efter foregaaende privat Underviisning 1742 indsat i Roskilde Domskoles øverste Klasse og afsat ved den Universitetet 1746; ansattes i October 1749 som 1ste og 2den Lectie-Hører ved Slagelse Latinskole; erholdt d. 17de Juli 1751 Baccalaureigræden, og tog d. 4de Juni 1753 theologisk Attestats (o. c.); blev d. 10de Decbr. 1757 residerende Capellan og d. 18de August 1769 Sognepræst i Skjelskør; d. 19de April 1815, efter Ansøgning, i Naade og med Pension entlediget; fik d. 5te Maj s. A. Rang med Amtsprovster. Var i sin Tid Medlem af Agerø og Dns. (jvfr. Krit. og Antikr. XIV., Nr. 36, S. 573—75). †

Betænkninger til Prøvelse om mulige Forbedringer i Bondestandens Billedskole uden Fornærmelse for Proprietæren. Kbh. 1787. (L. E. 1787, S. 458). — (Tilbedes efter Autogr.)

Thanning (Jens Jørgen), f. 1782, Son af Kammerraad og Godsforvalter ved Bømmetofte Kloster **Thanning** (f. 1740, † 1819) og **Elisabeth Dorthæa Cathrine Lyngbye** (f. 1763, † 1805); tog 1802 pharmaceutisk Examen (Land.); blev 1805 Apoteker paa Bæstebro ved Kbhvn.; 1811 Grændse-Controleur ved Toldskellet mellem Nørre- og Sønder-Jylland; 1825 surnumerair Told- og Consumptionsoverbetjent i Randers, og 1827 Told- og Consumptionsoverbetjent i Aalborg; d. 21de Juli 1850, efter Ansøgning, i Naade og med Pension entlediget. — * 1808 Marie Kirstine Delgn (i Kbhvn.).

Grændsens Lyngblomster. Ribe, 1824. — Gorf. af Bisen: »Der fortælles i saamangen Krønikebog« etc. (o: »Og det var i Aaret attenhundrede og syv«).

Thaysen (Ludvig Adolph), en Son af Etatsraad, Ridder **Peter Thaysen** (f. 1772 i Husum, † 1837 som dansk Postinspecteur i Hamborg); blev 1825 Copist og 1830 Fuldmægtig i Generalpostdirectionens Slesvig-holsten-lauenborgske Generalliat; d. 9de Januar 1833 Chef for og Hovedregnskabsfører ved Personpostexpeditionen i Kbhvn., samt Postsecretair; 1843 Cancelliraad; 1846 Ridder af Baser-Ordenen.

Tabellarisk Oversigt over Tarten og Gebyrregulativet for Brev, Pakte- og Person-Posterne mellem Kjøbenhavn og Hamborg, samt alle Steder i Danmark og Hertugdømmerne Slesvig og Holsten, af Thaysen og Lee. Kbh. 1837.

Thellesen (Johan Adolph), f. 1775; var i 41 Aar i det danske asiatiske Compagnies Tjeneste, og blev Styrmænd; siden Skibscapitain. † 11te April 1838 i Kbhvn. — * 1806 Sophie

Et Par Ord om mit Forhold ved det danske asiatiske Compagnies 8ste Expedition til China i Aaret 1826 med Stibet Christianshavn, og Directionens Forhold imod mig ved min Hjemkomst 1827. Kbh. 1829.

Theriotepophilus, Pseudonym; see Simon Sørensen Meisling.

Therkildsen (J.), Skolelærer i Billum, Ribe Stift.

Theoretisk-practisk Regnebog, indeholdende arithmetiske og geometriske Opgaver med særstilt trykte Faciter. Med nærmest Hensyn til Borger-, Almne- og Privatskoler af J. Therkildsen og P. Therkildsen. Ribe, 1836. 3die Dpl. Ibid. 1848. 4de Dpl. ib. 1848.

Therkildsen (P.), Skolelærer i Brøndsted, Ribe Stift.

Theoretisk-practisk Regnebog, o. s. v., af J. Therkildsen og P. Therkildsen. (see ovenstaaende Art.).

Thiele (Jost Matthias), f. d. 13de December 1795 (iste 1796) i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Johan Rudolph Thiele (f. 1738 i Greosfladet Lippe i det Westphalske, † 1815 i Kbhvn., jvfr. „Læsendes Aarbog for 1800“, S. 89—90) var Bogtrykker og gift med Anna Roed de Hemmer (f. 1758, † 1812, næst yngste Datter af Provst Hans de Hemmer til Lyngby og Albøge i Aarhus Stift og Kirstine Marie Bang). Blev Student 1816, og tog 1818 den philologisk-philosophiske Examen; blev d. 28de Januar 1820 Copiist ved det store kongelige Bibliothek; erhholdt d. 22de April 1824 Titel af Secretair; blev d. 5te Novbr. 1825 tillige Secretair og Bibliothekar ved det kongl. Academi for de fjerne Konster; fik d. 24de Decbr. 1828 Titel af Professor (med Rang 5 Kl. Nr. 8); blev d. 15de April 1829 tredie Secretair ved det store kongelige Bibliothek (entlediget d. 24de Febr. 1835); d. 8de Marts 1835 Ridder af Dannebrog; d. 4de Juni s. A. Inspecteur ved den kongl. Kobberstiksamling; 1838 Bibliothekar hos H. R. H. Prinds Christian Frederik, og 1839 ved det kongl. Haandbibliothek; d. 22de Maj 1840 benaadet med Dannebrogsmændenes Hæderstegn; d. 28de Juni s. A. virkelig Justitsraad; 1847 Ridder af Wasa-Ordenen. Har foretaget adskillige Rejser i Udlandet, saaledes i 1819 en Fodrejse i Tydskland, Italien og Schweiz, i Aarene 1823—25 (med kongelig Understøttelse) i Frankrige, Tydskland og Italien, 1829 i Schweiz, 1836 i England og Skotland. — * 1. 1³ 1829 Sophie Holten (f. 4 1806, † 1³ 1835, en Datter af Gehejmeconferenceraad, Directeur for Dresunds Loldkammer, Nicolai Abraham Holten og Johanne Christine Catharine f. Mangor). * 2. 1839 Hanna Aage-

sen (f. 1819, en Datter af Conferenceraad, kongl. Baudirecteur Nicolai Hagesen og Julie Augusta f. Drewsen).

Bjergmandsbalen. Fortælling. Kbh. 1817. (r. af E. Holbech i „*Afhæne*“ IX. 175—84, og i „*Blandede Smaaartikler*“ I. S. 349—66. Oversat af R. E. Hansen's „*Dith af Bretagne*“ u. L.: *Dith von Bretagne*, von R. E. Hansen, und Bergmannshof, von J. M. Thiele. Erzählungen aus dem Dänischen von J. Lenburg. Berlin, 1823. („*Afhæne*“ 1823, S. 288; *lit.*, Kunst og Theaterbl. 1824, S. 16; *Prov. Ber.* 1825, I. 141). Noget af denne Fortælling er overs. i „*Der Gesellschaft*“, Berlin 1818 d. 23. Januar; 1823, Juli.

Prøver af danske Follesagn. Med en Fortale af R. Nyerup. Kbh. 1817. („*Afhæne*“ IX. 477—80, af E. Holbech; „*Büschelruthe*“ 1818, Nr. 50, S. 100, af J. Grimm; „*Morgenblatt für gebildete Stände*“ 1818, Nr. 116).

Danske Follesagn. 1.—4. Samling. Kbh. 1818—23; o. m. L.: 1.—2. Bind. (hvert Bd. bestaaende af 2 Samlinger). (r. af E. Holbech i R. L. 1819, Nr. 13, og i „*Blandt. Smaaart.*“ II. S. 370—80; *Revue encyclop.* 1824, Janv.). En deel af disse Follesagn er under Titel af: „*Danish Traditions and Superstitions*“ oversat i „*Monthly Magazine*“ i de sidste Hefter af Aargangen 1824, og Januar—Marts 1825. — En ny forøget Udgave u. L.: *Danmarks Follesagn. 1.—2. Del.* Kbh. 1843. (—*Fædre*“ 1843, Nr. 1112; „*Ny Fortælle*“ 1843, I. 24—26; R. Gen. L. 3. 1846, S. 850).

Rosenblade. Kbh. 1818, med Rober. (R. L. 1818, Nr. 39).

Villegriimen, Sørgespil i 5 Acter. Kbh. 1820.

Rynast, Skuespil i 3 Acter. Kbh. 1821. (optr. i Forf.'s „*Bragtskifter af Digter*“, S. 169—238).

Tale ved Conferenceraad E. J. Hansens Embeds-Jubilæum. Kbh. 1830.

Den danske Billedhugger Bertel Thorvaldsen og hans Værker. T. I.—IV. med 363 Kobber. Kbh. 1831—1850, 4te. (T. 3.—4. o. u. T.: *Thorvaldsens Arbejder og Livsforhold i Tidrummet 1828—44. 1.—2. Del.* Kbh. 1848—50). (R. L. 1831, Nr. 48, 49; 1832, Nr. 46, 47, jvfr. 1830, S. 728—32; *Bl. f. liter. Unterhalt.* 1832, Decbr.; *The foreign Review* 1832, Aug.; *Kunstblatt* 1833, Nr. 44 fig.; jvfr. *Art. J. E. Pflüger*). Paa Tydsk: *Leben und Werke des Dänischen Bildhauers Bertel Thorvaldsen*. In 2 Theilen. Mit 156 Kupfert. Leipzig, 1832—34. Fol.

Geschichte der königlichen Kupferstichsammlung zu Copenhagen. Ein Beitrag zur Geschichte der Kunst und Ergänzung der Werke von Barisch und Brulliot. Herausgegeben von E. J. Rumohr und J. M. Thiele. Leipzig 1835. 100 S. gr. 8. (jvfr. *Kbhpost.* 1835, S. 687—88).

Breve fra England og Skotland 1836. Kbh. 1837. („*Dagen*“ 1837, Nr. 311; „*Copenhagen*“ f. R. Nr. 51).

Om den danske Billedhugger Bertel Thorvaldsen, tilligemed en Fortegnelse paa de Arbejder, hvilke han indtil nuværende Tid har udført. Udgivet af Selskabet for Trykfrihedens rette Brug. Kbh. 1837. („*Dagen*“ 1837, Nr. 47; *Berl. Tid.* 1837, Nr. 60; *Hempels Bidr. til Lidskift.* 1837, Nr. D. 10). Oversat (tilligemed R. L. R. Døyen's Skrift „*Om Thorvaldsen og hans Museum*“), paa Tydsk af G. J. v. Jenssen. Hamburg, 1837; paa Islandsk: *Alberts Thorvaldsens æftægt*, gesla út af

en islenzka bókmenntafélagi. Kopenhavn. 1841. 66 bls. 8vo. — Om den danske Billedhugger Bertel Thorvaldsen. Tiligemed en historisk ordnet Fortegnelse over de Arbejder, han har udført. Kbh. 1849. („Fædrelandet“ 1849, Nr. 164).

Kortfattet Beskrivelse af den danske Stat. Udgivet til Hørmænds Brug. Med chemilyprede Kort af E. Pihl. (Generalkort over den danske Stat, samt i Læstern indtrykte Speciekkort over de enkelte Landdele, Der, Provindser, Stifter og Vilande, som og en Grundtegnning af Kjøbenhavn). Kbh. (1845). 21 S. 8.

Mindebille om Kong Christian den Ottende i Det Kongl. Akademie for de Skønne Kunster d. 31te Marts 1848. Kbh.

Vragstykker af et Digterskab. Manuscript. Kbh. 1848. 238 S. st. 8.

Dagbog paa en Reise igennem Sicilien, i Hilde's „Archiv for Historie og Geographien“, Nr. XXVII. S. 1—62.

Om Theaterbygningen, i „Kjøbenhavnsposten“ 1837, Nr. 133.

Brev til J. D. Pape, i „Fædrelandet“, Bd. III. S. 494—95.

Læse paa Konsthøgskolen d. 8de April 1844, i „Den Berlingske Tidende“ 1844, Nr. 95.

Digte, aftrykte i: Baggesens „Danfana“ 1816 (I. Nord. Tilf. S. 405), Nyerups „Peritha“ (jvfr. „Athene“ VIII. 98—99), „Tilflugten“ (1818, Nr. 25; 1819, Nr. 4. 8. 9. 80. 85), „Hesperus“ (II. 50—51), Riunge's „Dana“, Krosfing's „Gylla“, „Aftenblad“ og „Nyt Aftenblad“ (1824, S. 52), E. Seper's „Gjæst“ (1826, S. 21), „Kjøbens Morgenblad“ (1826, S. 52), Riunge's „Peritha“ (I. S. 101; V. S. 137—88), P. P. Holst's „Nytaarsgave fra danske Digtere“ (1835, S. 225—230), „Danf Høstblad“ (1ste Hæft. S. 202), „Fædrelandet“ (1848, Nr. 67). — (Revid.).

Thiele (Thomas Adolph), Foranstødt Højskolebrøder; Moderen Rebecca, f. Bøch (Buech? † 1774); f. d. 22de October 1773 (iflke 1778); dimittet til Universitetet fra Kjøbenhavns Latinskole i Efteraaret 1793 (iflke 1795); udmærket ved anden Examen i det paafølgende Efteraar; studerede først Theologi og Naturhistorie, siden Lovkyndighed; underkastede sig i Sommeren 1806 den latinsk-juridiske Embedsexamens theoretiske og praktiske Prøve, begge med næstbedste Charakter; blev 1808 Copist og 1809 Fuldmægtig i Retsammeret; 1814 Forvalter for Soro Academies søndre Godsdistrikt og Kammer-Afsædler; 1822 fradømt sit Embede og berøvet sin Titel (jvfr. Collegial-Tid. 1822, S. 659). † 1841. — * Ellen Sophie Strøyer.

Philosophisk Helvedtvang. Overs. af det Tydske. Kbh. 1794. („Tid og Fæde“ 1798, II. 213—44). — Nytaarsgave for Elsker af Norflabslæsning. ibid. 1799. — Bueskytten, af Schreiber. Overs. ib. eod. — En Faders Reise med sine to Sønner igennem Tydskland, en interessant Læsebog for Børn. Overs. I.—III. Deel. ib. 1799—1802. (I. G. 1800, Nr. 10, af N. Nyerup). — Naturlære for Fruentimmer, med Fortælle af Thom. Bugge. ib. 1800. — Jesu Christi Levnets Historie for Børn, af J. J. Gedderfens. Overs. 2det Dpl. ib. eod. — Sande og underholdende Historier for Børn og Bønderstanden. ibid. 1801. — Bonaparte

tes Korstog til Egypten og Indien, samt hans første Ungdoms- og Rejsehistorie. ib. eod. — Hemmeligheden af Egypten. Overs. ib. eod. — *Enkeltheden* og Julie, af A. Lafontaine. I.—II. Deel. Overs. ib. eod. — Fortællinger af Karamzin, overs. af Lybfl. ib. eod. — Interessante Anekdoter og Karaktertræk samt mærkelige Hændelser af Napoleons Levnet. Ib. 1802. — Moralsk-historisk Læsebog især for Ungdommen. Ib. eod. — Geographien i Forhold for Ungdommen, til Brug i Skoler, og ved privat Undervisning. ibid. August. 1802. — Specielt Vædder i de latinske Declinationer, overs. ib. eod. — Erik og Abel, Sørgehist. af Hændinger, overs. ib. 1804. — Det daglige Liv, en Samling af Romaner af A. Lafontaine. I.—III. Deel, overs. (L. Baron von Bergeborf, eller Dydsprincipet; II.—III. Edvard og Margrethe, eller det menneskelige Liv i et klart Spejl). ibid. 1805. (R. E. 1806, Nr. 18, af R. Rørup). — Thiemes nyttige Opmuntringer for Ungdommen til Forskjædens Forædling, Sædelighedens Befordring, samt gavnlig Samværelse. Overs. ibid. 1808. (R. E. 1809, Nr. 28).

Han har omarbejdet den af hans Fader J. N. Thiele udgivne: Læsebog for Børn og den tilvørende Ungdom, 6te Dpl. Kbh. 1802. (med et nyt Titelblad 1844).

Redacteur af Ugebladet Kjøbenhavns Aftenpost 1796—1802.

Thiesen (Ludwig Benedictus), f. d. 29de Septbr. 1779 i Kiel; lærte Boghandelen i Leipzig, hvorfra han kom til Breslau og Hannover; fik 1803 Ansættelse i Kjøbenhavn hos Universitets-Boghandler E. G. Proft, og blev efter hans Død (i Apr. 1809) Boghandler ssd., † 20de Februar 1836. — * D. M. Kbh. lert.

Redigerede, forlagde og udgav: *Bevidiser eller Anviisning til Kjøbenhavns, Christianshavns, Forstædernes og Frederiksbergs Beboere for 1815—36*. Kbh. (1815—36), med Tillæg 1833—35. (f. „Conversationsbl.“ 2. Aarg. II. S. 149; Kbhvns Skilderi 1825, S. 75—76; 1826, S. 110—11; 1827, S. 170; 1828, S. 108; 1829, S. 188—20, 1478—79; „Politikvenden“ 1828, S. 805—81; „Kjøbns Morgenpost“ 1829, S. 335; 1831, S. 79; Kbhpost. 1830, S. 72; 1831, S. 73; 1833, S. 270).

Beførgete Udgivelsen af Kjøbenhavns Bevidiser f. 1810—14 under Madame Profts Navn.

Thiercks (Erasmus), Pseudonym.

Extractus posthumi. Fragmente aus dem Leben. I. Ueber die Furcht vor dem Mythismus. Kopenh. 1836. Nr. 2. ibid. 1837. (Kbhpost. 1837, Nr. 28).

Thisted (Jørgen Overgaard), f. d. 18de Januar 1795 i Aalborg, yngste Søn af Gartner Søren Thisted (f. † 1787, † 1837) og Anne Christensen; blev 9 Aar gammel indsat i sin Fødestedets Cathedralskole, hvorfra han afgik til Universitetet 1811; var i Sommeren 1812, efter at have taget philologicum, Højskolelærer hos Greve Raben paa Christiansholm; tog philosophicum 1813; udnævntes f. A. til Second-lieutenant ved Kjøbenhavns Infanteri-Regiment, og afskedigedes derfra efter Ansøgning i Raade ved Fredsslutningen 1814; var derefter Højskolelærer hos

Baron Juel paa Lundsøst; begav sig 1816 til Kjøbenhavn; studerede Theologi og var tillige beskæftiget med Informationer og litteraire Arbejder; afslørede i April 1820 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev d. 18de August s. A. Capellan pro persona ved Budolphi Kirke i Aalborg, og d. 3die Juli 1822 ved Trinitatis Kirke i Kjøbenhavn (entlediget efter Sognepræsten L. N. Gallefens Afgang 1° 1824); privatiserede derpaa i Kjøbenhavn; blev d. 30te Novbr. 1825 Sognepræst for Øyrtinge og Flinterup Menigheder i Sjælland. — * 1. 1° 1815 Maria Elisabeth Elmquist († 1829, en Datter af Stomagermester Gudman Elmquist og Maria s. Thisted). * 2. 1° 1846 Marianne Mønster (s. 11 1815), en Datter af afg. Biskop Dr. theol. Peter Hans Mønster og Friderike Sophie s. Fleischer. — (Biographi i Det's „Archiv for Psychol., Historie, o. s. v.“ VIII. 165—170, og i „Repertorium for aandelige Sager“, I. 46—59, 173—92; II. 60—82, 270—83; III. 1—25; jvfr. Skriftet: Pastor Thisted i Regentkirken, eller Dplysninger angaaende det ved en Forelæsning i Regents-Auditoriet d. 2den Decbr. 1824 Forefaldne. Kbh. 1825; Aalborg Søndagspost 1825, Nr. 1—11. — Thisted's Modskrift: „Dr. Hornemann som Branglærer“ blev under 19de Marts 1825 indsendt til det kgl. Danske Cancellies Censur; herfra sendtes det til Universitetsdirectionen, som sendte Dr. Hornemann det til Besvarelse. Denne blev trykt (24 Sider in 4to), men kun i 5 Exemplarer. Resolution kaldt ikke i Sagen, men Thisted's Manuscript blev ham, efter hans Begjering, tilbage- sendt af Cancelliet d. 14de Juni 1825. — Portrait, malet af Christenssen, st. i Robber af Haas).

Deserteuren. Rometie af Røgebue, overs. Aalborg, 1810. — En Fortælling efter Verquin. ibid. eod. — Flora. Et Underholdningsblad. 1.—2. Bd. Kbh. 1819—20. 4to. (Høst's „Morgenblad“ 1819, Nr. 42. — Af dette Tidsskrift findes særskilt aftrykt: Messer Diderik. Fortælling af Contessa. Overs. Kbh. 1820; Diamantvognen. Eventyr af Franz Horn. Overs. ibid. eod. (L. T. 1° 20, S. 779—80); Kjærligheds Luner. Fortælling af Clauren. Overs. ibid. eod.).

Andagts timer til sand Christendoms og huuslig Opbyggelses Befordring. I.—VIII. Bind. Paa Dansk udgivne. Kbh. 1822—25. (L. T. 1823, Nr. 35; Conversationsbl. 1824, S. 76—78; Kbh's Skilderi 1822, Nr. 93 (af E. E. Thurah), Nr. 94 (af J. Thisted), Nr. 96, 99; jvfr. Art. E. G. Bülow og E. E. Thurah).

For Christne. Et Opbyggelseskrift. I.—VI. Bd. Kbh. 1823—25. (udg. først maanedlig, og fra 1824 ugentlig; jvfr. Conversationsbl. 1824, S. 74—76; „Dagen“ 1823, Nr. 212). (Indeholder bl. A. Forfatterens i Trinitatis Kirke i Kbh'n. holdte Prædikener; findes ikke mere i Boghandelen).

Kors og Psalter. En Samling af Christelige Qvad. Kbh. 1824. 2det Dpl. ib. eod. 2det Peste. ibid. eod. (1ste D. r. L. T. 1824, Nr. 48, 49, af R. Fogtmann, jvfr. Kbh's Skilderi 1824, Nr. 101 (af Thisted), 1825, Nr. 2 (af Fogtmann), Nr. 5 (af Thisted), Nr. 7 (af Fogtmann); „Telegraphen“ 1825, Nr. 26 (af

G. P. Bieby); »København Sundagspost« 1825, Nr. 2—9; Conversationssbl. 1824, S. 214—45; Theol. Maanedsskr. I. 288).

En kristelig Postille, indeholdende en fuldstøkket Forklaring over alle Søn- og Festdages Evangelier, af Dr. Morten Luthers. Efter Benjamin Lindners typiske Samling, udgivet i ny dansk Oversættelse. I—II. Deel. Kbh. 1825—26. 4to. (udkom, 1826—28, i 24 Hefter).

Repertorium for aandelige Sager. Et kristeligt Maanedsskrift. I—III. Bind. Kbh. 1828—29. (Kbhpost. 1828, Nr. 2; 1829, S. 418—19, 438; »Politikvennen« 1828, S. 23—24; jvfr. Spens Stifts-Avis 1828, Nr. 190 og »Dagen« s. A. Nr. 204 (af S. Hempel); Kbhpost. s. A. Nr. 106; 1829, Nr. 6 (af T. Histed), sgu. 1828, Nr. 106; 1829, S. 35, 43, samt Art. S. Hempel og P. C. Wosensmose).

For Hiertet paa Veien til Evigheden. En Oversættelse; beskrevet af Christene i Schweiz, Norge og Danmark. Kbh. 1828. (Køge Prøver af Bogens Slutning, i »Repert. f. aandel. Sager« III. 76—96; jvfr. L. L. 1829, S. 359—60, Noter).

Idea fidei fratrum, eller kort Begreb af den kristelige Kærlighed i de evangeliske Brødrevenigheder, af A. G. Spangenberg, fremlagt og i ny dansk Oversættelse udgivet. Kjøbenhavn, 1830.

Redacteur af: a) Københavns Stifts Adresse-Avis og Annoncer-Tidende, udg. af A. Borch, 1820—22, Københavns, 4to; — b) Den cimbriske Mercur. Et Politisk og Noerskabsblad. Ibid. 1821—22. 4to. (Begyndt i August 1821 og udg. under Bogtrykker A. Borch's Navn til Kærligheds Slutning, hvorefter det som »et Ugeblad af blandt Indhold« udkom under T. Histed's eget Navn indtil Nr. 26, da han fratraadte Redaktionen).

3 Elmquist's »Kæsefrugter« (Originalfortællingerne: Enigmorderen og Dr. Luthers, Bd. 33. S. 371—399; Landshypokraten, Bd. 36. S. 135—155; Studenterliv, Bd. 36. S. 247—292; Kniebandserinden, Bd. 37. S. 246—261; Judasbilledet, Bd. 37. S. 273—310. (oversat paa Tydsk af L. Kruse og udgivet som hans Arbejde, Leipzig 1830, s. II. 73); Selvpoffertelse, Bd. 45. S. 1—75; Min Søstermaalshistorie, Bd. 47. S. 1—57; Maria Susanna von Degenfeld, Bd. 49. S. 219—254; Anna Louise de Beaumont, Bd. 49. S. 269—366; En Udsigt til Fædres og Signes Grave, Bd. 51. S. 117—144; Brudenatten, Bd. 52. S. 399—403; samt en betydelig Mængde oversatte Fortællinger, navnlig alle den der Belles, Weissflog's og Hoffmann's, og alle fra den franske Romanliteratur hentede Bidrag).

3 Ugebladet »Brevbuen«, udg. af E. A. Rosentide, samt i Kjøbenhavns-posten«, udg. af A. P. Riinge (Endeel deels humoristiske, deels politiske Artikler uden Navn).

3 »Conversationssblad«, redl. af Proft (Om de Kjøbenhavnske Kirker, især St. Petri Kirkes nyeste Anliggender, 1824, Nr. 11, jvfr. S. 111 og »Politikvennen« s. A. Nr. 460. — Denne Artikel foranledigede, at Rest. 24de Dec. 1772, som forlyder, at udgive nogen typisk Recension eller Censur over utrykte Prædikener, blev indskræpet ved Cenc. Circ. 24de Nov. 1824).

3 »Kjøbenhavns Stifts-Tidende« (En Mængde Bidrag i forskellige Mængde, deels uden Navn, deels understrevede: »En gammel Landshypokrater«).

3 preussiske Staatszeitung, for hvilken han i Kjøbenhavn 1820—22 var dansk Correspondent, endeel Artikler om danske Forhold.

Desuden endteel Digte, adspredte i: P. J. Bandalls Avis 1810; *Rbhns Oll-beri* (1817, Nr. 3; 1822, Nr. 9); Elmquist's *»Læsefrugter«*; *»Sneclillier«* (II. 126; III. 52), samt i de af ham redigerede og udgivne Tidsskrifter. — (For et Brev paa digt til to høitidsdagene Brudefolk (indf. i Aarhus Stiftstidende) blev han af Høfetsat under Tiltale og ved Lands-Døer: samt Hof- og Stadsrets Dom af 17de Marts 1817 underkastet Censur, som ved Igl. Refol. af 12te Decbr. 1827 *ophevedes*). — 3 *»Almuevennen«* IX. Nr. 68, i Artiklen: *»Et Exempel paa Sogneforstanderskabs Selvsændighed«* findes et Par Breve fra og om Tilsted. — (Revid.)

Tilsted (Waldemar Adolph), Nysansortes ældste Søn; f. i Aarhus d. 28de Februar 1815; dimitteret til Universitetet fra Aarhus Cathedralskole 1833; var nogle Aar Huuslærer i Jylland; tog i April 1840 theologisk Attestats med Characteren „Haud. illaud.; specimen scriptum laude dignum“; oprettede og bestyrede et Underviisnings-Institut i Skanderborg 1840—44; tiltraadte derpaa en Rejse til Tyskland og Schweiz; blev d. 25de Aug. 1846 constitueret Lærer, og d. 6te Novbr. 1847 Adjunct ved den videnskabelige Realskole i Aarhus; rejste atter, med kongelig Understøttelse, i Tyskland og Italien 1849—50. — * 1840 Henriette Hansen, en Datter af Portraitmaler og Lector ved Kunstacademiet Hans Hansen.

Nytaarsgave for 1834. *Rbh.*

En Vandring i Syden, Erindringer af Emanuel St. Hermidab. *Rbh.* 1843. (3. f. L. o. R. II. 1843, S. 65—93, jvfr. Forf.'s Antikritik i *»Færel.«* IV. 1843, Nr. 1379; P. L. Møller's Krit. Skizzer II. S. 243—44; Berl. Tid. 1843, Nr. 140).

Hadfruen. Et Affinit af min Grandonkels Livshistorie, redigeret af Candidat G. Kessling. Udgivet og med en Indledning forøget af Emanuel St. Hermidab. *Rbh.* 1846. (Nord. L. T. 1846, Nr. 12, af Grimur Thomsen; P. L. Møller's Krit. Skizzer II. S. 245—52; Berl. Tid. 1846, Nr. 46. 78).

Inquisitionens Myfterier. Et Lidsmaleri af Héréal. Overs. I.—III. Deel. Aalborg, 1846.

De tre Musketærer. En historisk Roman af A. Dumas. Overs. I.—III. Deel. Aalborg, 1846.

Tabt og bunden. En Skildring efter Livet, støttet paa en Reisedagbogs Papirer, ved Emanuel St. Hermidab. I.—II. Deel. *Rbh.* 1849 (1848). (*»Literaturbl.«* 1848, Nr. 2; *»Færel.«* 1849, Nr. 9; *»Tilskueren«* 1849, Nr. 6. 7. 9; Berl. Tid. f. A. Nr. 31; *Rbhpost.* f. A. Nr. 34. 46).

Danmark bestaaer! Dramatiske Scener, tilhørende Fortiden, indviede af Nutiden, af Forfatteren til *»Tabt og bunden«* m. m. *Rbh.* 1849. (*»Nord og Syd«,* 1849, Nr. 2; *Rbhpost.* f. A. Nr. 206; Grundtvig's *»Danseren«* II. Nr. 30).

Eventyr, Skizzer og Sagn, ved Emanuel St. Hermidab. *Rbh.* 1850 (1849). (Heraf have flere forhen været trykte i *»Kjøbenhavnspostens«* Feuilleton og i *»Gaa«* for 1847; jvfr. *»Literaturbl.«* 1849, Nr. 2; *Rbhpost.* f. A. Nr. 278).

Præstens Djernte. Et Digt i tolv Sange af Emanuel St. Hermidab. *Rbh.* 1850 (1849). (*»Færel.«* 1849, Nr. 304; Berl. Tid. 1850, Nr. 4).

Episoder fra et Rejseliv, meddelte i Breve til Hjemmet ved Emanuel Hermidab. I. Afd. 1850. (aftr. af »Fædreel.« 1850, Nr. 1, 2, 5—8, 11—13, 20—22, 24, 26, 117—18, 120—22, 124—25, 127—28). (Aldypost. 1850, Nr. 165).

Redacteur af Tidsskriftet: *Le Nord. Revue de la Littérature française*. Copenh. 1845. Begyndt i Juli 1845. (Jvfr. »Fædreel.« VI. 1845, Nr. 1841, 52 (af K. Eid og B. Liffelt); Berl. Tid. f. N. Nr. 168).

3 P. E. Møller's »Gæa« for 1847 (Informations, et Eventyr af Emanuel St. Hermidab, S. 200—31).

3 »Kjøbenhavnsposten« (Koglerier paa Østerboen; for hundrede Aar siden; 1846).

3 Ugebladet »Eimbria« (Dampbroget Ølisen, 1850, Nr. 1). — 3 »Fædreelands« (En Pilsen fra Jschia til Benner i Danmark, 1850, Nr. 217 flg.).

Digte, dels særskilt trykte (i F. F. Fædrelandet og Rongen), dels indføjede i »Den Berlingske Tidende« (1848, Nr. 30), og i »Fædrelandet« (1850, Nr. 41). — (Kend.).

Thomas (Friderich Christian), f. 1768 i Bestindien paa St. Christophør, hvor hans Fader Dr. Edvard Thomas var praktiserende Læge og givt med Margaretha Gårdan; kom 1784 til Kjøbenhavn; blev i Maj 1788 privat instriberet ved Universitetet; tog f. N. medicinsk Embedsexamen (H. ill.), og disputerede 1789 for Doctorgraden i Medicinen; blev praktiserende Læge paa Barbados. f. Autobiographi i det ved hans Doctorpromotion udstedte Program).

Disp. Inaug. de Framboesia. Hafn. 1789. (T. T. 1789, Nr. 19; Ark. og Anst. 1789, Nr. 38. — Overf. i Tødes Arzneyf. Annalen, P. X. 1790, S. 97 flg.).

Thomsen (Christian Jürgensen), f. d. 29de Decbr. 1788 i Kjøbenhavn, en Son af Justitsraad Christian Thomsen, Grosferer, Directeur ved Nationalbanken og Sækerhuset († 7 1833), og Hedevis Margarethe f. Jürgensen († 2° 1840 i sit 73de Aar); opdroges for Handelsfaget, men søgte tidlig Interesse for Historie og de skønne Konster og anlagde en ej ubetydelig Mynt- og Konst-Samling, som førte ham til at beskæftige sig med flere af Historiens Hjelpevidensskaber, saasom Numismatik, Antiquiteter og Konsthistorie; blev d. 16de Octbr. 1816 Medlem af det kongl. Danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog; d. 27de Decbr. f. N. Secretair i Commissionen til Oldsagers Opbevaring, og overtog i Forbindelse dermed den specielle Bestyrelse af det af Commissionen anlagte Museum (ved hvilket han 1838 udnævntes til Inspecteur); blev d. 28de Novbr. 1827 tillige Medlem af bemeldte Commission; 1821 Cancelliraad; 1832 Inspecteur ved den kongl. Mynt- og Medaille-Samling; d. 8de Marts 1835 Ridder af Danebroge; d. 22de Januar 1839 stiftet

Justitsraad; d. 2den Marts f. A. tillige Inspecteur ved det kongl. Konstmuseum og ved den kongl. Malerskæmpling; d. 22de Maj 1840 benaadt med Dannebrogsmændenes Hædersstegen; d. 6te Juli 1842 Directeur for det kongl. Mynts og Medaille-Cabinet; 1844 Ridder af Nordstjerne-Ordenen, og i Juni 1845 af den røde Orns 3die Klasse; d. 28de Juni f. A. virkelig Etatsraad; 1847 Inspecteur ved det ny ethnographiske Museum. — (Jvfr. Rbhvns Skilberi 1827, Sp. 713; „Balkyrien“, udg. af D. Thomsen, 1831. II. 80; „Søndagen“, Folgeblad til „Dagen“, 1836, Nr. 44; J. f. L. o. K. I. 1843, S. 360).

I Forening med D. Devegge forfattede han og forspøede med Anmærkninger Catalogerne over D. P. Grosi's Mynt- og Medaille-Samling (hvortil han tillige frees Fortaler) Rbh. 1827. (Jvfr. Rbhvns Skilberi 1827, S. 1302), og Fortegnelse over G. F. Timm's Mynt- og Medaille-Samling. I.—III. Deel. Rbh. (1831—34).

Om nordiske Oldsager og deres Opbevaring. (Rbh. 1831); 13 S. 8. (udarbejdet efter Opfordring af det kongl. Nordiske Oldskrift-Selskab, og udg. paa dets Beslutning, samt omdeelt til alle Skolelærere i Danmark; blev derpaa, efter Anmodning, videre udarbejdet, forspøet med Afbildninger, og under Titel af: „Kortfattet Udsigt over Mindesmærker og Oldsager fra Nordens Fortid“, indlemmet i: Vebtraad til Nordisk Oldkyndighed, udgiven af det kongl. Nordiske Oldskrift-Selskab. Rbh. 1836, S. 27—90. — Oversat paa Tydsk og senere paa Engelsk).

Museum Mønterianum. P. I.—III. Havn. 1835—39.

I „Antiquariske Annaler“ (Fortegnelse paa de Oldsager, som fra 1816 til 1820 ved Gave eller Køb ere komne til det antiquariske Museum, af B. Thorlacius og E. J. Thomsen, III. 352—410; Beretning om de senere Undersøgelser og Foretagenders Gang og Udfald med Monumenterne ved Jellinge, ved Finn Magnussen og E. J. Thomsen, IV. 85—100; Antiquariske Bemærkninger, angaaende nogle af de i Byens Hoi fundne Indretninger og Oldsager, ved F. Magnussen og E. J. Thomsen, IV. 123—39; Efterretninger om en Døbefont med Runicindskrift, samlede og meddeelte, IV. 140—51. (Jvfr. S. 669—71); Fortegnelse paa de Oldsager, som fra 1ste Jan. 1820 til 1ste Juli 1823 ved Gave eller Køb ere komne til det antiquariske Museum, af B. Thorlacius og E. J. Thomsen, IV. 159—236; Samme fra 1ste Juli 1823 til 31te August 1827, af Finn Magnussen og E. J. Thomsen, IV. 400—613).

Kortfattet Udsigt over nordiske Stern-Oldsager fra den hedenste Tid, i „Nordisk Oldskrift for Oldkyndighed“ I. 421—39.

Om de Occidentalske Mynter i Baalskæmundet, i „Annaler for Nord. Oldkyndighed“. 1842—1843. S. 33—51. (med Tab. IV. V.)

Om den nordiske Oldtids Broncearbejder, i „Antiquarisk Oldskrift“. 1843—1845. S. 171—75.

Fortegnelse over Runestenene paa Bornholm, i A. Nyerup's „Verzeichniß der in Dänemark 1824 noch vorhandenen Runensteinen“. (København. 1824).

Beiträge zur Erklärung unbekannter Münzen des Mittelalters, i Grottes „Blätter für Münzkunde“, 2ter u. 3ter Bd.

Ueber die ältesten Lothringischen Münzen, i B. Röbner's „Zeitschrift für Münz-, Siegel- und Wappenkunde“, 1ter Bd.

Guldbælske Münzen, i B. Röbner „Mémoires de la Société d'Archéologie et de numismatique de St. Pétersbourg“, vol. III.

Ueber die bey dem Dorfe Ruhwintel gefundene Münzen, i „Vierter Bericht der Schlesg. Polst. Kauemb. Gesellschaft für Samml. u. Erhalt. vaterländische Alterthümer“ (1839); senere aftrykt i Reischmann's numismatische Zeitung.

Remarks on the ancient british and anglosaxon coinage, i Altermans „Numismatic Chronicle“, vol. III. — (Revid.)

Thomsen (Grimur Thorgrímsson), f. d. 15de Maj 1820 paa Bessestøb i Gullbringe Syssel, i Islands Sønder-Amt, af Forældrene Thorgrímur Tómasson (Thomsen), Guldsmed og Oekonóm ved Bessestøb latinste Skole, og Ingibjörg Jónsdóttir (eneste Datter af Præsten til Gardar paa Akranæs i Borgarfjörðs Syssel, Jón Grímsson og Kristín Eiríksdóttir); fød i 5 Semestre privat Underviisning af Provst Arne Helgason, og dimitteredes 1837 til Kjøbenhavns Universitet; studerede hende 3 Aar Philologi og Lovkyndighed, derefter ~~Udbytt~~; opnaaede 1841 Accessit for en Afhandling over Universitetets æsthetiske Priissspørgsmaal: „Har Smag og Sands for Poesi i Frankrig i de senere Tider gjort Frem. eller Tilbagestridt? og hvilken er Aarsagen?“ (jvfr. Selmers Aarbog for 1841, S. 166—67); underkastede sig d. 22de April 1845 Magisterconference („Admissus cum laude“), og disputerede d. 29de Apr. samme Aar for Magistergraden; erholdt d. 15de Maj 1846 kongeligt Reffestipendium; blev 1848 ansat i Departementet for de udenlandske Sager, og d. 8de August s. A. Cancellist i Udenrigsministeriets Bureau. — (Autobiographi i Programmet til Universitetets aarlige Reformationstest 1845, p. 33—34).

D. P. Polst, et Bidrag til den nyere danske Litteraturhistorie, af Leonhard Groth. Kbh. 1840. (udg. pseudonymt, jvfr. „Ædel.“ 1843, Nr. 1120).

Holl, Publicum, offentlig Mening. 3 Anledning af Heibergs Intelligensblade Nr. 6. Kbh. 1842. (Heibergs Intelligensbl. I. S. 247—48, 288; „Ædel.“ 1842, Nr. 965 (af G. Thomsen); „Nye Intelligensbl.“ 1842, Aug. Nr. 6).

Om den nyfranske Poesie, et Forsøg til Besvarelse af Universitetets æsthetiske Priissspørgsmaal for 1841: „Har Smag og Sands for Poesi gjort Frem. eller Tilbagestridt i Frankrig i de sidste Tider og hvilken er Aarsagen?“ Kbh. 1843. (J. f. T. o. K. 1843, II. S. 357—58).

Om Lord Byron. Udgivet for Magistergraden (med tilføjede latinste Bæbesd.). Kbh. 1845. (Berl. Tid. 1845, Nr. 103). Med omtrykt Tilslæb: Om Lord Byron. (Byrons Levnet og Poesie). Med 6 Portraitter af Byron. ibid. eod.

Om Islands Stilling i det derige Skandinavién, fornemmelig i literær Hensigt. III.

seende. Et Foredrag, holdt i det Skandinaviske Selskab d. 9de Jan. 1846. Kbh. 1846.

Udvalgte Sagastykker, forsamlede. Udg. af Selskabet for Trykkesfrihedens rette Brug. Kbh. 1846. (Nord. T. T. 1846, Nr. 48, af J. Levin).

Om de Frænst-Engelske Garantier for Slesvig af 1720. (udgjør 3die Hæfte af „Antislesvigholstenske Fragmenter, udgivne ved A. F. Krieger“. Kbh. 1848; jvfr. B. T. og R. VI. 199—200). Paa Tydskt: Die englisch-französischen Garantien des Herzogthums Schleswig, im Jahre 1720 der Krone Dänemark geleistet, erörtert von Grimur Thomsen. Aus dem Dänischen übersetzt von A. Courländer. (i „Antislesvigholstenske Fragmenter, auf Verfügung des academischen Senats zu Kopenhagen herausgegeben von A. F. Krieger. 3. B.“ Kopenh. 1848). Paa Frænst: Les garanties Anglo-Françaises pour le duché de Slesvic. Copenh. 1848.

Danmarks Alternativer. Kbh. 1848. (aftrykt af Schouw's „Danst Lidskrift“, Bd. II. S. 269—284; jvfr. „Tidsskr.“ 1848, Nr. 181).

Medudgiver af *Ny Fælagsrit* og Medredacteur af sammes Vite Aargang.

3 „Gaa, æsthetisk Aarbog, udg. af P. E. Møller“ 1845 (Bjarni Thorsens. En Skizze, S. 187—208).

3 „Annaler for Nordist Oldtyndighed og Historie 1846“ (Et Bidrag til den gamle nordiske Poesies Charakteristik, S. 96—115).

3 „Nordist Literatur-Tidende“ 1846 (Den islandske Litteraturs Charakteristik, i Nr. 22, 23, 25, 26).

Nogle islandske Digte i Lidskrifterne „Fjölur“ (VII. 104—5) og „Ný Félagsrit“ (IV. 142—46; V. 145—46; VI. 149—53; VIII. 130—31).

Recensioner: i Petersens „Lidskrift for Litteratur og Kritik“ (over Novellerne: „En i Alie“, VII. 298—317, og „Ker og Hjern“, Ibid. S. 318—24); i Nordist Litteratur-Tidende (over: „Havfruen, et Afsnit af min Grandonkels Livshistorie, redigeret af G. Redding, udgivet af Emanuel St. Permethad, 1846, Nr. 12, jvfr. Berl. Tid. f. N. Nr. 78); i „Ný Félagsrit“ (over P. Melsted „Agrip af merkisatburðum mennkyns-sögunnar“, V. 93—120). — Finn Magnufens Biografi i Ný Félagsrit IV. bls. V.—XII., og Finn Magnufens biographiske Skizze i „Danst Pantheon“ XXXI. Leveering.

Thomsen (Jacob), f. d. 3die April 1771 paa Als, i Hørup Sogn, i Landsbyen Miang, hvor hans Fader var Bønde; blev 1789 dimitteret til Universitetet fra Kjøbenhavns Latinstole; i April 1793 Alumnus paa Wallendorfs Collegium; underviste i Borgerbydsskolen og i Schouwboes Institut; blev 1799 Lærer i Mathematisk og Handelsvidenskaberne ved Christian's Institut paa Vesterbro ved Kjøbenhavn; 1805 Controleur, og 1810 Bogholder i det kongl. Bank- og Verel-Comptoir; d. 13de August 1810 tillige Secretair ved Commissionen til de danske Stølers bedre Indretning; d. 11te Januar 1813 Medadministrator i Rigsbanken og tillige Myntregistrator; d. 31te Juli 1815 Kammerraad; d. 10de Juni 1818 virkelig Justitsraad; f. N. Meddirecteur ved Nationalbanken; d. 1ste August 1829 virker

lig Etatsraad; afgit, formedest Evangelighed, med Pension som Vanddirec-
teur 1836. Var Medlem af det Scandinaviske Litteratur-Selskab. † 14de
October 1836. — * 1. Dorothea Rebecca Cécilia Heber († 27
1814, 27 A. gl., en Datter af Artillerimajor Ernst Wilhelm Ludvig v.
Heber). * 2. Nicoline Hinge (f. i Kbhvn.), Datter af Dr. med., Physicus i
Sønder-Ditmarsten, Nikolaus H. (f. 1742 i Kbhvn., † 1807 i Flensborg).

Kiesewetter den kritiske Philosophies vigtigste Sandheder for Uigdybe tillige
med et kort Udtog af Kants Fornuftkritik. Overs. Kbh. 1797. (L. E. 1799, Nr. 4). —
Tillæg til Christianis Grundlinier til en Plan for Haandværksstandens Forædling
i Danmark, uddragne og oversatte fra den tydske Udgave. ibid. 1801. (L. E. 1801,
Nr. 32). — Over mit Opdragelses-Institut hidtilværende og tilkomende Forfatning,
helliget alle Venner af ædlere Opdragelse, særdeles mine Elvers Forældre og For-
myndere, af E. J. R. Christiani. Oversat. ibid. 1802; o. m. L.: Nye Bidrag til
Menneskehedens Forædling, af E. J. R. Christiani. 1. Bind 1.—2. Stykke; overs.
ib. 1801—2. — Efterretning om Opdragelses-Institutet ved Kjøbenhavn, tilligemed
andre smaa Afhandlinger, af E. J. R. Christiani. Overs. 1.—2. Stykke. ibid.
1803—4.

Redudgiver af: a) Philosophiske Afhandlinger til Sandheds, Dyds
og Smags Udbredelse. Fjelds Oversættelser. 1.—II. Samling. Kbh. 1798—1802.
(L. E. 1799 Nr. 13; 1803, Nr. 32). (Der til leverede han: Om Raadvildhed, af
E. Garbe, oversat i 1. Saml. S. 84—165; Garbes Bemærkninger over den Kunst
at tænke, overs. i 2. Saml. S. 1.—184; ogsaa særskilt. Kbh. 1802). — β) Uden-
landsk Litteraturtidende. Januar—Marts 1799. Kbh. (heri af ham oversatte
Recensioner af fremmede Tidsskrifter).

3 "Det Scandinaviske Litteratur-Selskabs Skrifter" (Svab udfordres
til en bedre og hensigtsmæssigere Dannelse for den, Danmark vigtige, Paahjælpstand,
og hvilke Midler kan Staten i denne Henseende anvende? 1810. S. 247—336. (ogsaa
særskilt aftr. Kbh. 1810); Svab er det, som bestemmer Bædien af Penge-Repra-
sentativer i Almindelighed og af de danske Rigsbankbedler i Særdeleshed? i 12.—13.
Aarg. for 1816 og 1817, S. 180—207; Om det deels Ugrundede, deels Overdrevne
i de Klager, som overalt i Danmark føres over Penge-mangel (Kleven i Februar 1817,
i XIX. 275—302; jvfr. "Telegraphen", 3. Aarg. Nr. 14).

Desuden Recensioner i "Lærde Efterretninger" og "Dansk Litteratur-Tidende"
(f. Ex. over P. D. Bjørn's mathematiske Lærebøger, 1806, Nr. 8; 1812, Nr. 7, 18;
M. L. Nathanson: "Danmarks Pædel, Skibsfart, Penge og Finansiærsen" fra
1790 til 1830", 1833, Nr. 3—7).

Thomsen (Johanna Elsa), f. i Kjøbenhavn d. 14de Juni 1807,
Datter af Lieutenant i Sø-Staten Johan Grove Beyer og Seve-
rine Christine Hjort; blev 1825 ansat som Skuespillelev ved det
kongl. Theater, og fremtraadte første Gang d. 7de April f. A. som Miss
Wortz i den hjemkomne Nabob; blev 1827 kongelig Skuespillerinde og
forblev i denne Stilling indtil 1834. — * 21 1829 Dce Th. Thomsen
(som nedenfor anføres).

Titania, eller Trykelaet; en Samling af udvalgte Hec. Eventyr af B. Gottschald, forandrede; med en Fortale af Blot Tøren, og 7 illumerede Kobbere. Kbh. 1825 (1824). („Conversationsbl.“ 1824, Nr. 31, S. 242; „Dagen“ 1825, Nr. 1; Kbhns Morgenbl. 1825, Nr. 68—69; Revue encyclop. 1825, Fevr.).

Fornuft-Giftermaalet, Lykspil i 3 Acter, oversat efter Th. Pells og Kurländerens tydske Bearbejdelser af Scribes og Barners franske Original. (Theaterrepert. Nr. 31). Kbh. 1830. („Blyb. Post“ 1830, Nr. 2. 3; jvfr. Kbhpost. 1829, S. 790, 98; „Dagen“ 1829, Nr. 296).

Udgav: **Gefion**, Nptaarsgave for 1826, med Igl. Stuespillerinde Birg. Elisabeth Andersens Portrait. Kbh. („Conversationsbl.“ 2. Aarg. II. Nr. 9, S. 67—72; „Dagen“ 1825, Nr. 311; Kbhns Skilderi f. A. Nr. 85; 2. T. 1826, Nr. 51; „Telegraphen“ 1826, S. 401—8). — **Gefion**, Nptaarsgave for 1827, med Instruenteur Frøydendahl's Portrait. ib. („Basunen“ 1827, Nr. 1. 2; „Conversationsbl.“ 1827, Nr. 23; jvfr. „Nyt Aftenbl.“ 1826, S. 416). (Deri af hende selv: Lida, et landligt Maleri, S. 241—66).

Desuden afslilte Overtættelser, saafom i „Harpen“ (Sultan Sandfar, et historisk Sagn, 1823, Nr. 50; Berthulf og Hyrterne, en oldsagslig Fortælling, 1824, Nr. 4; Lighenen, en Fortælling, fra det Tydske, f. A. Nr. 6; Fødselsdagen, en Fortælling efter Sevelinges af Beauregard Pandin, f. A. Nr. 11; Det fortryllede Narmorbillede, et oldtyds Sagn, f. A. Nr. 41); — i: „Kjøbenhavns Morgenblad“ (Et Reiseeventyr af Henrik von Oerdingens Liv, efter G. Döring, 1825, Nr. 20—21; Sneen, en Fortælling af Johanna Schopenhauer, f. A. Nr. 103—17; Gjeskiverpiguen Maria, efter det Engelske fra Allgem. Norden-Zeitung, 1826, Nr. 101—2; Den halske Margarethe, Fortælling af Johanna Schopenhauer, f. A. Nr. 126—29).

Thomsen (J. N.), Pseudonym; see Peter Salomon Martin.

Thomsen (Endvig).

Charakterfildring af Jesus Christus, oversat af Engelsk. Kbh. 1826.

Thomsen (N. B.), Pseudonym.

Homers Iliade. Første Rapsodie. Fordansket. Aalborg 1819. 29 S. (Udg. af J. P. Erslew, daværende Discipel i Aalborg Cathedralsskole).

Thomsen (Ove Thomas), f. d. 6te Jannar 1801 i Aarhuus, hvor hans Fader Nicolai T. (fra Bomsted i Slesvig, † 1805) var Raadstuebud; Moderen, Kirstine Estrup († 37 1833, 65 A., i Aarhuus), var anden Gang gift med Kjøbmand Laur. Jørgensen jun. Dimitteret fra sin Fødebyes Cathedralsskole blev han Student 1820, og tog i det paafølgende Aar den philologisk-philosophiske Examen; var 1821 til 1828 Amanuensis ved Kjøbenhavns Universitetsbibliothek; fra 1ste Octbr. 1827 til Novbr. 1834 Indmægtig ved Redactionen og Medredacteur af Bladet „Dagen“ (jvfr. Fr. Thaarups Efterretninger om det politiske Blad „Dagen“, S. 19—21); 1831 til 1834 Bibliothekar ved det Moltteske

Bibliotek; kom i Novbr. 1834 til Odense som Redacteur af den af S. Hempel udgivne „Hyens Stifts-Avis“; købte 1836 det Iversenske Bogtrykkeri sammesteds, og fik d. 8de Juni s. A. tillige lgl. Bevilling til Udgivelsen af den forrige Iversenske „Hyens Avis“; valgtes 1838 til Borgerrepræsentant i Odense (og blev siden Repræsentationens Viceformand og Formand); i Decbr. 1844 til Suppleant for Distrikternes 7de Rådskabsdistrikt (Åsens, Bogenfse, Rjerteminde og Middelbart), og deltog i Stenbergsamlingen i Roeskilde samme Aar (jvfr. „Fædrel.“ 1844, Nr. 1683, Sp. 13485); d. 13de Decbr. s. A. til borgerlig Raadmand i Odense (med kongl. Stadsfæstelse 27 1845); blev den 28. Jan. 1845 hannoveransk Vice-Consul sidd.; fulgte sit Bogtrykkeri og Avisprivilegium i Sommeren 1847; foretog samme Aar en Rejse i Tydskland og opholdt sig især ved Badestedet Kissingen; blev d. 19de Juni 1849 Postmester i Åsens (fra 1ste Juli s. A. at regne); d. 1de Decbr. s. A. valgt til Folketingsmand for Odense Amts 3die Valgfreds (Åsens) og mødte ved Rigsforsamlingerne 1850—51. — (Om hans mureriske Virksomhed jvfr. bl. A.: „Beretning om Secularfesten i St. Joh. □ Jorobabel til Nordstjernen 5845“, og: Dr. Fischers „Freimaurer-Zeitung“. Leipz. 1849. Decbr. Nr. 49, S. 390—91). — * 21 1829 Johanna Elisa Beyer (ovenanført).

Catalog over den af Etatsraad J. P. Schou ved Gavebrev af 20de Febr. 1822 paa Universitets-Biblioteket oprettede danske juridiske Bogsamling. Kbh. 1824. („Dagen“ 1824, Nr. 136).

Jordens Religioner og Sectar, fremskillede i korte underholdende Skildringer i alphabetisk Orden efter den tydske Originals 2det Oplag. Kbh. 1826.

Knud Lyne Rasmussen Murerminde. Kbh. 1831.

Cholera Morbus eller kort Fremstilling af denne Sygdoms Væsen, Udbredelse, Aarsagerne til dens Oprindelse, Sikkerhedsmidler imod den og den almindeligste Lægemetode. Kbh. 1831. 16 S. 8.

Udgav og redigede: Ballyrien. Et Maanedsskrift for danske Læsere. Kbh. 1831—33. 9 Bind. (jvfr. „Kbhpost“. 1831, Nr. 104; „Nyeste Morgenpost“ s. A. S. 498—500). (Heri af ham bl. A.: Det nye Forlovelsesmiddel, Lykspil i 1 Act, efter Mélesville, 1831, Bd. I.; Peter Andreas Heibergs Ophold i Polen, sidd.; Den sorte Død, et jydsk Folkesagn, sidd. (overs. paa Tydsk af E. Johannsen i Fr. Thaarup's „Københagener Børsenhalle“ II. 1832, S. 127—28); Hvad er Kærlighed? efter Dahlgren, sidd.; København, Skildret af E. A. Ricander, s. A. Bd. II.; Skizzer af Norden, af J. J. Ampère, sidd. (fortsat i flere Bind); Vandringer i Sjælland, af E. A. Ricander, sidd.; De sidste Septemberrage, efter Dahlgren, sidd.; Skjæbetslinier, tegnet paa en nedfalden Klinteskeen ved Fuurisen, ved Synet af en badende Pige, efter Dahlgren, s. A. Bd. III.; Henrik Steffens's Barndomsmaal, Skildrede af ham selv (med Indledning), sidd.; Et Par Ord om Manubuctions-Udøvelsen ved Københavns Universitet, sidd.; Censuren, efter det Tydske, 1832. Bd. I.; Frankrig i Aaret 1832, af P. Peine, s. A. Bd. II.; Ungarske Skildringer, af A. Ulrich, s. A. Bd. III. og IV.;

Notiser fra en Reise i Holfteen, 1830, af Hofraad Dr. Bernh. Meyer, 1833, Bb. I.;
Jens Janins Ungdomslid. Billedet af ham (A., 18b.); Aphorismer i alle Bind; des-
uden flere oversatte og mindre Bidrag).

Egeledets Redacteur og Udgiver af: Nyt Aftenblad 1826, Nr. 4—52.
Afb. 4to. (Perik levede han dels under sit Navn, dels under Markerne D. T.,
o—n, 9, 4, bl. A.: Dots Reise til Levanten, i Nr. 28. 29; Om den danske Stue-
spilbigler Hieronymus Justesen Ransch og hans Skrifter, i Nr. 36—39; To Breve
fra Have Leo den Tiende til Raphael fra Urbino, Nr. 42; Oberst Negri. (Brev fra
en Rejsende), Nr. 52; Anmeldelser af J. E. Langes »Familien Ulfeldt«, i Nr. 13,
og af R. L. Riisens »Dovestrælene af Apegraffens Sørfjender«, i Nr. 44); samt
af Fyens (forhen E. Jversens) Avis, fra Juli 1836 til October 1847. Odense. 4to.

Redubgiver og Medredacteur af: Kjøbenhavns-Posten 1827, Nr.
1—36. Afb. 4to. (Jfr. S. 152; N. Aftenbl. 1826, S. 420; Kjøbns Flyv. Post 1827,
Nr. 12). (Peri af ham: Rasthe Conrad Bruun, Nr. 3. 4; Theaterartiklen, under
Mærket Y. Z.).

Deeltog i Redaktionen af Bladet »Dagen« fra Decbr. 1827 til 7de Novbr. 1834,
og redigerede i den Tid navnlig den politiske Artikel i Samme (med Undtagelse af
den svensk-norske Deel), samt leverede dertil en betydelig Rængde Bidrag,
dels med og uden Navn, dels under Markerne D. T., D. Th., x., A.—T. (o:
Anti-Tartuffe), E—r (hvoriblandt: Om Oprettelsen af en Magdalena Stiftelse i
Kjøbenhavn, 1827, Nr. 250; Doo er Forsatter til Sjengangerbrevene? 1832, Nr. 87;
Historiske Notiser og Anekdoter, 1833, Nr. 236, 50, 51, 57, 66, 72, 82, 84, 87—89,
93, 94, 96, 303, 9—11; 1834, Nr. 7—10, 43, 55, 66; Aphorismer, 1833, Nr. 245,
46, 48, 74, 76, 78, 79, 82, 97, 303, 7, 8; 1834, Nr. 71, 115; Penge og ingen
Penge, en Dumoreffe, efter Sappir, 1834, Nr. 73; Blandede Efterretninger angaaende
Amerika, især med Hensyn til Udvandrere, samlede, f. A. Nr. 97, 109, 46, 61;
Theaterartikler, m. m. m.)

Egeledets deeltog han i Redaktionen af Fyens Stifts Adresse- og poli-
tiske Avis samt Anvertissements-Lidende, udg. af S. Hempel, fra Novbr. 1834 til
April 1836, samt af: »Bidrag til Lidskistorien«, i samme Tidrum.

Desuden Bidrag: i Hinges »Literatur: Kunst: og Theaterblad« (Thea-
terartiklen, Septbr.—Decbr. 1824, under Mærket Y. Z.); — i »Nyt Aftenblad« (Naar
blev Holbergs Riels Klim oversat paa Dansk? 1824, S. 263; En gammel Komoe-
die-Placat, 1825, S. 284; Om Biwets Stueespil Enke- og Liigkassen, f. A. S.
316); — i »Kjøbenhavns Morgenblad« (Aftentimen, 1825, Nr. 97; Dansk
Litteratur, benyttet eller bedømt udenlands, 18b.; Den sorte Død, et jydsk Folkesagn,
1826, S. 54—55; Parpespilleren, efter det Evenke, f. A. S. 114—17; Oldingen
og Pigen, Jyd af (efter) G. A. P. Granberg, et Digt, ved Simpler, f. A. Nr. 91;
Theaterkritik under Mærket Y. Z., 1825—26); — i »Gefion« for 1826 (Diamant-
forret, en sand Begivenhed, S. 272—79; jvfr. Conversationsbl. 2. Aarg. II. 68);
— i »Den Danske Stats-Lidende« (Rapport til Reiseren af Rusland fra Un-
bersøgelses-Commissionen, udnævnt d. 17. Decbr. 1825 (om Complottet ang. Alexan-
ders Død), 1826, Tillæg til Nr. 59, 61, 62, 63 og 64; 5 Art i Folio); — i Kjøb-
enhavns-Posten« (Et Brev fra Bieland til Reinhold om Baggesen, overs. 1827,
S. 302; Det døende Barn, af P. — (P. E. Andersen) med tydsk Oversættelse af
Eudolph Schlep, meddeelt, f. A. Nr. 77; Theaterartiklen under Mærket Y. Z., f. A. (og har

ikke leveret nogen Kritik siden); Anmeldelse af **P. Thaarups** „København“, 1828, Nr. 55 (under Mærket X); Til og om Præsten Jørgen Thibed, af Anti-Tartuffe, f. A. Nr. 106 (jvfr. „Dagen“ 1828, Nr. 294; Kbhvpost. f. A. Nr. 105; 1829, Nr. 6, 8 (af D. Thomsen), 10 (af S. Hempel); Erklæring af Y. Z., 1829, Nr. 27; En Winterudflugt til Lund i Februar 1829, f. A. Nr. 34, 35, 37, 38, 40, 41. (jvfr. f. A. S. 181—82, 197—98); — i Riunges *Perthsa* 1827, 1ste Bd. (Medarbejder i „Dramaturgiske Bidrag“ af Y. Z. (navnlig Forfatter til Artiklen: Om Opførelsen af Holbergs Jeppe paa Bierget ic., S. 300 flgg.); — i „Aarhundred Stifts-Tidende“ (Kogle Ord i Anledning af P. Baskholms Opfordring om Bidrag til Graterne, 1827, Nr. 108); — i „Nyeste Skilderi af Kjøbenhavn“ (Holbergiana, tilbeds af R. E. Rahbek, meddeelte, 1831, Nr. 37, 38; Epigram, efter Fru Hennegren, af Simpler, f. A. Nr. 37); — i Riunges „Nyeste Repertorium for Moerfabelæsning“ (Theatervæsen og Folkeoplyselse i Ungarn, af A. Ulrich, oversat af o—n., i 5te Bd. 1834, Nr. 16, S. 249 flgg.; Hans Sachs, Skuespil i 1 Act af Ludvig Polirsch, metrisk oversat af o—n., 1834, Nr. 17, S. 257 flgg.; 3 Smaaadigte efter Fru Hennegren, 1834, S. 240 og 368.

Endeel Taler, Fejlighedsdigte og Sange, tilbeds særskilt aftrykte. — (Revid.)

Thomsen (P.), Pseudonym; see Peter Salomon Martin.

Thomsen (Th.).

Jacobs Krigsbebudter og Bryllup. Kæstelovns-Farce i tre Optog. Oversat af det Tydske. Fortættelse af Skuespillet: Vor Paandtering. Kbh. 1816.

Thomsen (Thomas), Landmaaler og Assistent i Nationalbanken.

Tabellariff Overfigt over Gevinsterne i Kassejotterierne 1825, med Udtog af Betingelserne, Forklaring og Beregning. Kbh. 1825.

Thonning (Peter), f. d. 9de October 1775 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Rasmus Thonning (f. 1740, † 1817) var praktiserende Læge og givt med Dorothea Spendrup; blev dimitteret til Universitetet fra Kjøbenhavns Latinskole i Efteraaret 1794, og tog i det paafølgende Aar den philologisk-philosophiske Examen med Udmærkelse; studerede Lægevidenskaben, og gjorde, ifølge lgl. Resolution af 2den Octbr. 1799, paa Generalstolddammerets Beføstning, en botanisk Rejse til det danske Guinea, især for at finde Farve-Planter; kom tilbage i August 1803 (jvfr. „Dagen“ 1803, Nr. 126); var i Aarene 1804—10 Lærer for H. R. H. Arveprinds Frederik Ferdinand; blev den 25de Jan. 1810 Kammersecretair i Generalstolddammeret; d. 15de Juli 1811 virkelig Kammerraad; d. 20de Juli 1812 tillige Secretair i Kanal-, Havne- og Fyr-Directionen (1813 Medlem af samme); d. 29de Decbr. 1812 Committet i Generalstolddammeret og virkelig Justitsraad; d. 1ste Maj 1816 Medlem af Quarantaine-

Directionen; d. 13de Novbr. 1822 virkelig Etatsraad; d. 25de Maj 1828 Ridder af Danebrog; d. 24de April 1829 Meddirecteur for det kongl. naturhistoriske Museum; d. 23de Juli 1834 Deputeret i General-Landskammer- og Commerce-Collegiet; d. 19de Decbr. 1840 i Raade og med Pension entlediget, og d. 31te Decbr. f. A. udnævnt til Conferenceraad. M. Bahl har opstillet en Planteregst efter ham Thonningia (jvfr. Naturhistorie-Selskabets Skrifter VI. S. 124—25; Krøyers Naturhist. Tidsskr. I. S. 585). † 29de Januar 1848 i Kbhvn. — * 1⁴ 1810 Anna Marie Nicoline Rasmussen. — (Hans Portrait er lithographeret).

Redugiver af: α) *Martini Vahl's Enumeratio plantarum*, vel ab aliis vel ab ipso observatarum, cum earum differentiis specificis, synonymis selectis et descriptionibus succinctis. Vol. II. Hauniæ 1806. β) *Eclogæ Americanae* seu descriptiones plantarum praesertim Americae meridionalis nondum cognitarum. Autore Martino Vahl. Fasciculus tertius-et ultimus. Hauniæ 1807, cum Tab. XXI—XXX. Fol.

Af de af ham fundne Guineiske Planter leverede C. F. Schumacher en Beskrivelse i „Det Kongl. Danske Vidensk. Selsk. naturvidenskabelige og mathematisk Afhandlinger“, III. 21—248 (først. aftr. Kbh. 1827. 4to.; jvfr. M. f. L. I. 315—22, af J. B. Hornemann; Revue encyclop. 1829, Oct.) og IV. 1—236. (Oftend „Jfns“ 1848, S. 98—101; 108—10).

Thorarensen (Bjarni), f. d. 30te Decbr. 1786 paa Gaarden Lagafell i Rjófar Syffel, Søn af Cancelliraad Vigfús Thorarensen, daværende Syffelmand i Gullbringa og Rjófar Syffeler, siden (1789) i Rångarvalla Syffel, i Jólunds Sønder-Amt, og Steinunn (en Datter af Bjarni Pálsson, Landphysicus i Jólund); blev privat dimitteret til Kjøbenhavns Universitet i Foraaret 1803, udmærket ved Examen Artium, saavel som ved anden Examen i Foraaret 1804; underkastede sig i Juni 1806 og i Foraaret 1807 den latinsk-juridiske Embedsexamens theoretiske og praktiske Prøve, begge med Characteren Laudabilis; blev Volontair og d. 25de August 1809 Undercancellist i det Danske Cancelli; d. 22de Febr. 1811 Cancelli-secretair; d. 19de Marts 1811 surnumerair og d. 18de Juni 1817 virkelig Høfetsfor i den islandske Lands-Overret; foretog fra Efteraaret 1817 til Foraaret 1818 Stiftamtmands-Forretningerne; blev d. 22de Juni 1820 Syffelmand i Arnes Syffel under Jólunds Sønder-Amt; d. 1ste Maj 1822 atter Høfetsfor i den islandske Lands-Overret; den 1ste August 1829 virkelig Justitsraad; d. 10de August 1833 Amtmand over Jólunds Norder- og Vester-Amt; d. 10de Juni 1841 Ridder af Danebrog. Deeltog 1839 og 1841 i den ved kongl. Resol. 22de Aug. 1838 befalede Commission af islandske Embedsmænd til at raadslaas om Jólunds offentlige Anliggender (f. Nefndartibindi íslenskra embættismanna 1839 og 1841. Kaupmáhn. 1842); var iblandt det islandske litteraire Selskabs Stiftere i Jólund, og i

dets første Nar Vice-Secretair i den islandste Afdeling; blev Selskabets Medlem 1° 1835. † 24de August 1841. — * 1° 1820 Hilbur (f. 1799), ældste Datter af Bogi Benediktsson, paa Stadarfell og Jarðþráður Jónsdóttir. — („Bjarni Þorarensen, en Skizze af Grímur Thomsen“, med Portrait (efter det franske) Stylographeret af Fortling, i „Gæa, æsthetisk Aarbog, udg. af P. L. Møller“, 1845, S. 187—203; jvfr. „Fjölur“, VI. 20—21; P. Pétursson Hist. eccl. Isl. p. 402. — Portrait i Gaimards „Voyage en Islande &c.“).

Kvæði Bjarna Thórarénsens, gefin út af Hinu Íslenska Bókmenntafélagi. Kaupmhn. 1847. (Flere af disse Digte have tidligere været deels særstilt trykte (saasom ved Adjunct J. Johnsens Død, Vidéyar Klaustri 1820), deels indførte i „Klausturpósturinn“ (1818, bls. 161—62; 1822, bl. 26); i „Sagnablið“ 1822, 24, 26; i „Minnag Stepháns Þórarínssonar“ 1824 (bls. 69—74), i „Skirnir“ 1829, 31, 32, 35, og i „Fjölur“ (VI. bl. 6). — Fire Digte oversatte paa Dansk af G. Thomsen i „Gæa“ 1845, S. 199—208, og to overs. paa Fransk af E. Marmier i „Lettres sur l'Islande“ og „Chants du Nord“).

Forsøg til en Fortælling af Rescriptet af Don Raji 1732, med Hensyn til Norske Lovs Gyldighed i Island angaaende personlig Arrest i Gjældssager, i Drifts „Juridisk Tidsskrift“ Bd. XIII. S. 2 1827, S. 192—218. (Jvfr. sfd. S. 219—26, af A. S. Drift).

Om Gunnars Hoi ved Hlidarende, i „Annaler for Nordisk Oldkyndighed og Historie“. 1847. S. 77—84.

Erklæring, i „Dagena“ 1840, Nr. 78.

Thórarénsen (Stephan), Stephán Þórarínsson, Nysansfætted Jarbroder, f. d. 24de August 1754 paa Gaarden Grund i Þjórtss Eyffel, under Islands Norðer-Amt, ældste Søn af Þórarinn Jónsson, Eyffelmand i Þaðla (Þjórtss) Eyffel († 1767), og Sigríður Stephánsdóttir (yngste Datter af Stephán Ólafsson, Præst til Hóstaðsfabir, og Ragnheiður Magnúsdóttir); kom 1768 til sin Norðbroder, daværende Amtmand (siden Stiftamtmand) Ólaf Stephensen, og nød derefter Underviisning i Skalholt af daværende Candidat (siden Biskep) Pannes Finnsson; rejste i Efteraaret 1770 til Kjøbenhavn, og blev Student i Juli 1771; afsløvere d. 6. Februar 1776 den latinsk-juridiske Embedsexamen (Laud.); var i 2 Nar Volontair i Rentekammerets danske og norske Kammer-Cancelli; blev d. 3die Febr. 1779 Vice- og succederende Laugmand (hos Svein Solvasen) i Norð- og Væst-Laugdommet i Island; men gjorde forinden han tiltraadte dette Embede, ifølge lgl. Resol. 12te April f. A., en økonomisk Rejse i Norge (f. Erichsens Forberedelse til Olavii Rejse S. 187—94), blev Medlem af det Rgl. Norske Videnskabernes Selskab i Thronbjem, kom tilbage til Kbhvn. i Januar 1780, og drog i Foraaret til Island; blev i

Sommeren 1782 (ved Sv. Solvassons Død 8 1782) virkelig Laugmand i bemeldte Laugdomme (indtil 1/2 1789); udnævntes d. 12te Maj 1783 til Amtmand over Jælands Norðer- og Væst-Amt; rejste til Kjøbenhavn i Efteraaret 1799, og blev Medlem af den sammesteds under 12te Decbr. f. A. nedsatte Commission angaaende det islandske Justits- og Skolevæsen; blev 1804 (ved L. Erichsens Død 3 1804) tillige constitueret som Amtmand og Amtmand i Sønder-Amtet; d. 29de Marts 1810 første Medlem af den for Jæland oprettede Stifts-Vestpæls-Commission, ved hvis Ophævelse han den 20de Marts 1813 udnævntes til Conferenceraad; blev d. 31te Juli 1815 Ridder af Danebroge. † 12te Marts 1823 paa Rødravalls Kloster. — * 1/2 1783 Ragnheiður Vigfús dóttir Sæbving (hans Søstendebarn), en Datter af Syffelmanden i Slagafjords (Hegranes) Syffel, Vigfús Sæbving og Anna Stepháns dóttir. — (Jofr. Minning Stepháns Þórarinssonar (o. m. L.: Stutt Æli- og Útfarar-minning Herra Stepháns Þórarinssonar). Kaupmáfln. 1824; „Dagen“ 1823, Nr. 216; Thaarups fædrenel. Refreslog f. 1821—28, S. 245—47; „Klausturpóst“. 1823, S. 66—67; Sagnablið 1823—24, VIII. 85—90; „Ný Félagsrit“, V. 1845, bls. V.—VIII.; P. Pétursson Hist. eccl. Isl. p. 432; „Fermob“, S. 39. — Portrait i „Ný Félagsrit“, 5. ár).

Disputatio de homicidio secundum leges antiquas Islandorum. Part. I. (pro commeatu regio). Hafn. 1775. 4to. — Tanker til høiere Eftertanke om Aar og dets Virkninger, samt om Jøde- eller Korn-Magazinets Anlæggelse i Jæland, med tilføiede specielle Beregninger over Exporterne fra Handelsstederne i Nord og Væst Amtet i Aarene 1789 og 90. Kbh. 1792. — „Allerunderdanigst Erlæring“ d. 28. April 1796, paa „Jælands almindelige Ansøgning til Kongen om udbødte Handelsfriheder m. v.“ Kbh. 1797. (S. 38—73). — Tanker ved Gjennemlæsningen af de saakaldte Opspøisninger og Anmærkninger over Jælands almindelige Ansøgning til Kongen. Kbh. 1798. (Scandinav. Museum 1798, Bd. I. S. 2. S. 388—84, af R. Tønder Lund).

Stutt og einföld ávísan fyri bændur í Jælands nordur og austur amti um fáeinna fyri þá hentugastu maturla rækt m. m. Kaupmannahöfn 1816.

3 „Íslenska Lardóms-Lista Félags Rit“ (Um vatnsveitingu af mýrum, i 2. B. bls. 30—56; Um heysfordabúra stofnun á Íslandi, i 13. B. bls. 86—131; Um bóklestra-lystar og lestrar félaga stofnun á Íslandi, i 13. B. bls. 229—50; Tilraun til at ákvæða gagnsmuni heyskæparins á Íslandi í samliking við kornalla þann sem þar er mögulegr, i 14. B. bls. 227—59; Menntals töblur yfir fædda og dauda samt fermda og í hjónaband samangæfna í Hóla stípti, frá 1768 til 1794, i 12. 13. og 14. B. (f. E. E. 1794, Nr. 16).

Udtog af P. E. Glahn's Afhandling „om Raaden i Norge, Jæland og Færøerne sikret at overgjemme Kartofler“, trykt bagved N. Stephsens „Minisverð Tíðindi“ 2. D. 2. B. S. 30—37.

Þólanópflið bréf, í „Minisverð Tíðindi“ 1. B. S. 322—38.

Thorbrøgger (Eskle Theodor), f. d. 26de Februar 1794 i Kjøbenhavn, Søn af Sabelmagermester Lorenz Thorbrøgger († 1837 i sit 72. A. i Kbhvn.) og Karen Wilms (Wilner); indtraadte 1808 som Volontair i Generaltoldkammeret; tog i Efteraaret 1810 dansk-juridisk Examen; blev 1811 Copist og d. 9de Marts 1813 Fuldmægtig under Kanals, Havne- og Fyr-Directionen; 1816 Fuldmægtig i General-Toldkammer- og Commerce-Collegiet; d. 13de April 1830 Told- og Consumtions-Ressorer i Aalborg; 1839 valgt til borgerlig Raadmand sammesteds (med lgl. Stadsfæstelse 1° 1839); d. 28de Juni 1840 Ridder af Danebrog; d. 28de Juni 1842 virkelig Justitsraad. I 1834 valgtes han til Suppleant for det 1ste jydsk Kjøbstadistrict (Aalborg og Hjørring) ved Nørre-Jyllands Provindsstænder-Forsamling, og mødte i Viborg 1836; blev d. 29de Maj 1848 af Kongen udnævnt til Medlem af samme Stænderforsamling, og mødte f. A. — * 1814 Cathrina Margrethe Mauritzen († 1850 i sit 57. Aar i Aalborg).

Tarif for Tolden i Danmark. Kbh. 1815. 2det Dpl. ib. 1816. 3die med mange Tillæg forsøgte Dpl. ib. 1823. Tillæg til 3die Dplag. ib. 1825.

Paandbog for Paandende og Toldofficianter, indeholdende de ved, og i Anledning af Forordningen af 1ste Mai 1838 foretagne Former og indførte Told- og Stids-Afgifter for Danmark. Aalborg, 1839. — Tillæg til Paandbog for Paandende og Toldofficianter, indeholdende foruden senere Bestemmelser tillige Reglementet for Varers Ansættelse til Commerce-Tæller. ibid. (1840).

Angaaende M. P. Nathansons Afhandling om Nationalbanken især med Hensyn til dens Actionairer, i Aalborg Stifts-Tidende 1835, Nr. 81, 117. (Jøfr. Kbhpost. f. A. Nr. 153, 202, af Nathanson).

I Nørre-Jyllands Stænder-Tidende (Forflag ang. Hævede Forholdsregler til Forebyggelse af Vidskramhandelen, 1836. I. S. 101—6; Forflag til en Forandring i de nu gjældende Regler for Kartølers Maaling, sftd. S. 187—92).

Thorðersen (Helgi Gudmundsson), f. d. 8de April 1794 i Reykjavik, eneste Søn af Gudmund Thorðersen (Þórðarson), siden Handelsfactor i Hafnarfjörður († 1803), og Steinunn Helgadóttir (gift 2den Gang med Præsten Brynjúlf Sivertsen); kom 1809 i den lærde Skole paa Vestsæd; dimitteredes derfra 1813, og nedrejste 1814 til Kjøbenhavn, hvor han f. A. blev Student; tog i April 1819 theologisk Attestats (Laud.); blev i April 1820 Præst til Saurbæ i Borgarfjörðs Syffel (ordineret f. A.); d. 4de Maj 1825 Præst til Odde; 1826 Provst i Rángarvalla Provsti (Rángar þing) i Jólunds Sönderamt; d. 4de Novbr. 1835 Præst ved Domkirken i Reykjavik; d. 10de Juni 1841 Ridder af Danebrog; d. 25de Septbr. 1845 Biskop over Jólund. Var kongevalgt Althingsmand 1845, 47 og 49, og blev d. 28de Septbr. 1849 udnævnt til Medlem af den ved

Isl. Rescr. af 23de Septbr. 1848 bebudede islandske Forsamling. — * 1820 Ragnheiður Stephensen (f. 1795, en Datter af Amtmanden i Islands Bøstter-Amt, Stephán Stephensen og Martha Maria Høltter). — (Autobiographi, vedføjet det til hans Disputation af J. P. Rynstør udfærdte Program: „De illo fratre, cuius Paulus 2 Cor. VIII, 18 mentionem facit, commentatio“, Haun. 1846, 4to, p. 14—15).

Rogt Lejlig hēstaler, saafom: Ræda við Lik-kistu sáluga Amtmanns Hra Stepháns Stephensens þann 4da Janúarí 1821 (indført i „Æð- og Útfarar-Minning Herra Stepháns Stephensens“, 1822, bls. 40—48); — Rannatölur yfir líkkistu Bjarna sál. Sivertsen. Reykjav. 1845; — Ræda við vígslu latínuskólans i Reykjavík 1. dag Október mán 1846, ibid. 1846; — Rædur, haldnar við útför Steingríms biskups Jónssonar. ib. 1847. — „Stutt ávarp við líkkistu prestsins Sra B. Sivertsens á Útskálum“ tilligemeð en „Graffítt“, trykt i: Rædur haldnar við útför Prestsins Sira B. Sivertsens. Rvík. 1848, S. 16—27; — Ræda við vígslu prestaskólans 2. dag Októbr. 1847, trykt i: Árrit prestaskólans 1 ár. Rvík. 1850, S. 1—14.

Þhorgrímsfson (Björn), Søn af Syffelmanden i Myre Syffel under Islands Bøstteramt, Þhorgrímr Sígurðsfson († 1785); blev 1775 Præst til Saurbæ i Borgarfjörðs Syffel; 1783—86 tillige Provst i samme Syffel; 1786 Præst til Setberg; 1789—91 og 1793—1816 Provst i Snæfjellsnæs og Snappabals Provsti. † 16de Decbr. 1832. — * Helga Brynjúlfsdóttir, en Datter af Syffelmanden i Arnes Syffel Brynjúlf Sígurðsfson († 1771).

Ælisaga Prófasts Sira *Björns Haldórssonar*. Kaupmhn. 1799.

Þhoring (Claus Keenberg), f. d. 1ste Marts 1768 i Laaland, Søn af Thomas Christian Þhoring, daværende residerende Capellan til Lúthed, Skjerringe og Veileby (fra 1771), siden (3 1771) Sognepræst til Hørselunde og Nordlunde († 3 1783, 48 Aar gl.), og Christiane Charlotte Martinette Keenberg († 1813, yngste Datter af Præsten i Bøstteraaby i Fyen, Claus Keenberg og Anna Henriksdatter Høst); blev 1785 dimitteret til Universitetet fra Rasklov lærde Skole; tog d. 24de Maj 1788 philologisk Embedsexamen (Laud.); udnævntes d. 1ste Juni 1792 til Alumnus paa Borchs Collegium; blev senere Decanus paa Communitetet; tog d. 19de Januar 1796 theologisk Attestats („Haud illaud.; specimen scriptum censoribus omnibus laude dignum visum est“); blev d. 12de Decbr. 1806 Lærer i dansk Grammatik, Historie og Geographi ved Secedets-Academiet; erholdt d. 1ste Decbr. 1813 Rigs-Abscessfors Charakter (med Rang i 9de Kl. Nr. 4), og d. 28de Octbr. 1817 Titul af Professor (med Rang i 6te Kl. Nr. 13); blev entleddiget som Lærer ved Secedets-Academiet 1831. † 21de Maj 1832. — * Johanne Ma-

rie Eller (f. $\frac{1}{2}$ 1771, † $\frac{1}{2}$ 1843, en Datter af Klostren ved Christianshavns Kirke, Christian Siegfried Eller og Frederica Felt). — (Jøfr. Sundrup's Biogr. Efterretn. om philolog. Candidater, S. 66—67).

De locis Novi Testamenti, quæ provinciam *Jesu Christi* his in terris gestam describunt. Disp. pro Stip. Colleg. Med. Havniæ 1796. — Hebraisk Sproglaere af Bedherlin. Oversat. ibid. 1798. — Lovise, eller de udfælselige Følger af Læstindighed. Oversat af Tydsk. 1.—2. Deel. ibid. 1801. (L. E. 1801, Nr. 37, af R. Rørup). — Augusta du Port, eller en udfælselig Historie. Overs. ib. 1802. (L. E. 1802, Nr. 35). — Spilleren. Stuepild af Jylland. Overs. ib. eod. — Morderen Martin, af Gilibert. Overs. ib. 1804. (L. E. 1805, Nr. 21). — L. A. Schöjers Forberedelse for Værn til Bertenshistorien, oversat. Gjennemseet og med en Fortale ledsaget af J. Rierulf. ib. eod. (L. E. 1805, Nr. 12). — Pudsmaageren, eller den listige Page, Kyspild af Røgebuc. Overs. ib. 1805. — Galeisflaven Almontade. 1.—2. Deel. Overs. ib. eod. (L. E. 1805, Nr. 51). — Præstebatteren. En Fortælling af Røgebuc, overs. ib. 1806. — Drebog for Ungdommen. 1h. eod. (L. E. 1809, Nr. 25). — E. G. Brøders latinske Læsebog for Begyndere i Latinen, udgivet og med en fuldstændigere Drebog ledsaget. ib. 1808. — Heerens Haandbog i Historien om det europæiske Statsystem. Overs. ib. 1813. (L. E. 1815, S. 70—78).

Redudgiver af Ugebladet „Borgervennen“ 1821—1831 (hvortil han leverede endel oversatte Bidrag; jøfr. „Politikervennen“ 1827, S. 490—32).

Thorstein (Grimm Jónsson), f. d. 8de October 1752 *) paa Væ ved Hrutafjörð i Island, af Forældrene Jón Leitisson († 1758 i Kbhvn.) og Ellin Einaradóttir (nedstammende fra Røpt, Sæmund Gródes Søn); kom, efter at have mistet sin Fader i sit 5te Aar, til sin Moder Þórunn Einaradóttir, gift med Brynjólf Jónsson til Ráðfogum, Forpagter af det kongelige Jordegods i Vatnsdal, og blev, 12 Aar gammel, sat i Huset hos Provsten i Snæfellsnes Eyfel, Vigfús Erlendsson, hvor han lærte Begyndelsesgrundene af det latinske, og sendtes derpaa til Cathedralskolen paa Skalholt; kom 1770 Læste i Slagelse, men) i Frue-Latinskole i Kjøbenhavn, hvorfra han 1773 dimitteredes til Universitetet; tog i det følgende Aar den philosophiske Examen med bedste Character og Baccalaureigraden; studerede derefter Lovkyndighed og nordiske Oldsager; absolverede d. 22de Marts 1776 den latinske-juridiske Embedsexamen (Laud.); blev f. A. Alumnus paa Vorcks Collegium; 1777 Secretair ved den Arna-Magnæanske Commission; d. 16de Aug. 1780 ansat ved Gehejme-Archivet, for at skulle gaae Gehejme-Archivaren til Haande; fik 1783 Titel af Professor extraordinarius; rejste 1786, med kongelig Understøttelse, paa det antiquariske Studium til England, Skotland og Irland; blev 1788

*) Andensteds angives hans Fødselsaar: 1750.

Doctor juris ved Universitetet i St. Andrews; udnævntes den 11te Januar 1791 til Gehejme-Archivar, og vendte s. A. tilbage; blev 1794 Justitsraad; d. 21de Aug. 1810 virkelig Etatsraad; d. 28de Januar 1811 Ridder af Danebroge; d. 1ste Novbr. 1828 Conferenceraad. Var Færesmedlem af det kgl. 3rde Academi i Dublin, de antiquariske Selskaber i London og Edinburgh, og af Akademiet for Konster, Manufactur og Agerdyrkning i London; Medlem af det kgl. Danske Videnskabernes Selskab (1791) og af sammes Ordbogscommission (179*—1/1808); af det kgl. danske genealogiske og heraldiske Selskab (1778); af det kgl. Danske Selskab til den nordiske Histories og Sprogs Forbedring (2° 1800); af det Scandinaviske Literatur-Selskab; corresponderende Medlem af Videnskabernes Selskab i Göttingen; samt Medlem af flere andre inden- og udenlandske videnskabelige Samsund; deltog i Oprettelsen af det danske Bibelselskab i Maj 1814, og valgtes d. 15de Aug. 1815 til Meddirecteur for samme. † 4de Marts 1829. — * 1° 1792 Gunnild Cecilie Hvidsteen, fød Dybe († 2° 1824, 62 Aar). — (Autobiographien indtil Aaret 1784, i Worms Lexicon III. S. 780—82, og i „The monthly Magazine“ T. XVI. p. 36 sqq.; Biographien i Rosfods Conversations-Lex. XXVIII. S. 16—17; Retnolog, af P. E. Müller, i L. L. 1829, S. 231—40; jvfr. Melles R. theol. Bibl. XVII. S. 332—33; de la Roches „Tagebuch einer Reise durch Holland und England“, 2te Aufl. S. 373—77; „Dagen“ 1829, Nr. 58. 60; Rbhypst. s. A. S. 158; Rbhvns Skilderi s. A. S. 310; Nyeste Morgenpost s. A. S. 496).

Jus ecclesiasticum vetus sive Thorlaco-Ketillianum constitutum an. Chr. MCXXIII. Cum versione latina, lectionibus variantibus, notis, collatione cum jure canonico, juribus ecclesiasticis exoticis, indiceque vocum. Havn. 1775 & Havn. et Lipsiæ 1776. (Ny Krit. Journ. 1776, S. 29—32; Ny Krit. Tidsk. 1777, S. 396; L. E. 1777, Nr. 13; Göt. A. 1777, S. 202). — *Jus ecclesiasticum novum s. Arnæanum* (1275) cum versione latina, notis et glossario. ibid. 1777. (Ny Krit. Tidsk. 1777, S. 397; L. E. s. A. Nr. 18). — *Königs-Erfsda ok Ríkis Stjórn* sive Successio regis & regni administratio ex Bibliotheca Sahmiana, cum versione latina & lectionum variet, haecenus nunquam edita. ibid. 1777. (Ny Krit. Tidsk. 1777, Nr. 14; Ny Krit. Journ. 1777, Nr. 23; L. E. 1781, Nr. 34; Rperups Middelaldb. Lit. S. 195). — *Statuta provincialia, statuta sinodalia, casus episcopales, casus papales &c.* ibid. 1778. (Ny Krit. Tidsk. 1778, Nr. 15; L. E. 1781, Nr. 7). — *Analecta*, quibus historia, antiquitates, jura, tam publicum quam privatum; regni Norvegiæ illustrantur. ibid. 1778. (Ny Krit. Journ. 1778, Nr. 46; Ny Krit. Tidsk. 1778, Nr. 35—36; L. E. 1781, Nr. 34). — *Vasfrádnismál* sive Odarum Eddæ Sæmundianæ una, cum versione latina, notis et glossario. ibid. 1779. 4to. (Ny Krit. Journ. 1779, Nr. 24, S. 185—88; Ny Krit. Tidsk. 1779, Nr. 44; Litt. Journ. 1779, S. 341—49; L. E. 1781, Nr. 34; Göt. A. 1780, S. 625). — *Eggerti Olavii Index Geographicus veterum Islandorum*; og Partic. 1ma *Juris criminalis Islandici (Vígslóð)*; af bløse fænde Skrifter er der ikke trykt mere end det første Aft af hvert, og

samme ere udfomne som Disputatser pro Stipendio Collegii Medicei 1779—80. (jvfr. „Jris“ 1791, III. 276—78). — Samling af Danste Kirke-Love — blev, i Anledning af Forlæggerens Dødsfald, ikke fuldført, men mangler Fortale, Register o. s. v.; udgaves dog af Executorerne i Forlæggerens Sterbo. Kbh. 1781. 4to. (L. E. 1782, Nr. 36). — *Diplomatarium Arna-Magnæanum*, exhibens monumenta diplomatica, historiam atque jura Daniæ Norvegiæ et vicinarum regionum illustrantia. Ex bibliotheca Legati Arna-Magnæani. Tom. I.—II. Havn. 1786. 4to, c. XVIII. Tabb. æri incisis. (L. E. 1786, Nr. 16, af P. J. Suhm; jvfr. N. f. L. XVII. 284; Samlinger til det norske Folks Syg og Historie, Bd. I. S. 1. S. 142; G. L. V. Sagens Histor. Bibl. S. 32). — *Eyrbyggja-Saga*, sive Eyrarunum Historia, quam cum versione latine, lectionum varietate ac indice rerum auxit G. J. Thorkelin. ibid. 1787. 4to. [Udg. paa Suhms Beføining]. (L. E. 1787, Nr. 48). — *Fragments of English and Irish History in the ninth and tenth Century*, translated from the original Icelandic with some notes. London 1788. 4to. (L. E. 1789, Nr. 29; Göt. A. 1790, S. 633). — *Essay on the Slave-trade*. ibid. eod. (jvfr. N. Møllers „Fortid og Nutid“, No. 1). — *Edwardi Rowet Moresi de Ælfrico, Dorobernensi Archiepiscopo*, Commentarius. Londini 1789. 4to. (L. E. 1790, S. 638). — *Sketch of the Character of his royal Highness the Prince of Denmark*. To which is added a short view of the present State of Literature and the polite arts in that country. London 1791. *Second edition* enlarged with an appendix. ib. eod. Oversat paa Danst af E. J. Schneider. Kbh. 1793, og paa Tydskt af Karl Reinhardt. Glensb. u. Leipzig. 1793. (L. E. 1791, Nr. 26; 1793, Nr. 30; 1794, S. 208; „Jris“ 1791, III. 105—9; 1793, II. 217—19; Krit. o. Antikr. XV. Nr. 21; „Den Danske Tilskuer“ 1793, S. 436; Monthly Review 1791, Aug. p. 473; Gothaiske gel. Zeit. 1791, Nr. 37; Göt. A. 1792, Nr. 62; 1793, S. 740; Allg. L. 3. 1792, Nr. 206).

De Danorum rebus gestis Seculo III. et IV. Poema Danicum dialecto Anglo-saxonica. Ex bibliotheca Cottoniana Musæi Britannici edidit, versione latina et indicibus auxit G. J. Thorkelin. Hauniæ MDCCCXIV. 4to. [Udgivet paa Gehejmsconferenceraad Joh. v. Bålows Beføining]. (L. E. 1815, Nr. 26. 27. 28; Kbhens Skilberi 1815, Nr. 60. 63. 64. 66. 66 (af N. J. S. Grundtvig); Nr. 67. 68 (af Thorkelin); Nr. 70. 71. 72 (af Grundtvig); Nr. 75. 85 (af B. Pontoppidan); „Kieler Blätter“ III. 307—29; Jen. L. 3. 1816, Ergzb. Nr. 45. 46; „Monthly Review“ Vol. 81. 1816. p. 516—23; „Iduna“, Stockholm 1817, S. 7. S. 193—59; Grundtvigs „Danne-Virke“ II. 1817. S. 207—89; Göt. A. 1818, S. 41). Oversat paa Danst af N. J. S. Grundtvig under Titel: „Bjornulfs Drape“. Kbh. 1820.

Den Arna-Magnæanske Commissions Udgave af Magnus Lagabæters Gulatþings Læg paa Islandsk, Latin og Danst (Havn. 1817. 4to, c. IV. tabb. æn.) er især hans Arbejde. (r. L. E. 1818, Nr. 24. 25, af J. L. A. Kolberup-Rosenvinge; Göt. A. 1819, St. 92, S. 913).

Index vocum, befsøjet: Orkneyinga-Saga, sive Historia Orcadensium, Isl. et latine. Sammlas P. F. Suhmii. Hafniæ, 1780. 4to.

Betids, at de Jrske, ved Skmannernes Ankomst til Irland i det 8de Aarhundrede, fortjene en udmærket Rang blandt de meest oplyste Folk i Europa paa de Jrske, i „Det Kongl. Danske Vidensk. Selsk. Skrifter, Ny Samling“ IV. 1820—82. (L. E. 1794, Nr. 37); oversat i Balds „Archiv für Geogr. u. w. der Bergg. thümer“, IV. Jahrg. 1845, S. 153—92.

16 Bogen angaaende hans Rejse 1739 paa den østl. Side af Skotland er ind-
lagt i *The general advertiser for 1739*. — Høflinge vedblev tillige angaaende
Dansk indvandr i engelske Bøger, som endt med *Intercepted Almsphases*.

Indtaget af *Scindon's Travels* (London 1732), der indbefatter en Beskrivelse af
Det, som Jorden, Havet og Landet har skabt og som er gaaet i Skotland,
et af dem.

3. *Nye Danske Magazin*. (Hans Ballestrups Skæbne af hans Broder
Erkebiskop Erik Ballestrup, mædelt, II. S. 121—23; Ophævet III. Bogen om
Skæbne af 1596, efter Ophævet i Skæbne-Skæbne, mædelt, III. 1—30;
Et Brev af Kong Hans om Skæbne af Kongens Skæbne m. m. 1510, V. 121).

Et Brev i *Minerva*. 1791, I. 102.

Teg. H. Skæbne-Skæbne i det 18de Skæbne-Skæbne, i Skæbne Skæbne
1810, Nr. 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

Den skæbne-Skæbne af den i Skæbne 1807 nyde isleandste Doverset-
telse af det Nye Testament (L. 2. S. 1808, Nr. 31, og Tilleg til Nr. 32
og 33).

Beskrivelse af Catalogen over J. E. Skæbne-Skæbne, 1780. (Catalogen
i det 18de Skæbne-Skæbne af dem).

Etter den første Del af Skæbne af Chr. Frøys Skæbne-Skæbne om det dag-
lige Liv i Norden, i *Minerva*. 1786, I. 193—218. (skr. Skæbne-Skæbne i blan-
dede Skæbne III. 119). — Latinske Skæbne-Skæbne i Skæbne Skæbne, over:
H. O. Skæbne-Skæbne, 1810, S. 1075; E. J. Skæbne, I. II. S. 1808; E. J.
Skæbne, 1815, S. 427; H. E. Skæbne, 1816, S. 1396. — Det 18de Skæbne-Skæbne
der ved Skæbne af de norske Skæbne-Skæbne; for Skæbne af det D. S. XXXVI.
— Skæbne fra Skæbne til P. (1786—92) i J. Skæbne's Letters. I.—II. London
1830. — Om Skæbne af Skæbne-Skæbne f. Critical Review, App. to the 4th Vol. p.
547; L. E. 1792, S. 290; Skæbne, Skæbne om det J. Skæbne. 2. Skæbne. S. 286.

Thorkilsen (Christen), f. d. 17de December 1794 i Beile Amt,
Høiisd Sogn, 1800 By paa Udslyttergaarden „Beftergaard“, og Søn
af Gaardmand Lerkel Christensen; blev i Efteraaret 1809 optagen i
den lærde Skole i Horsens, og afgik derfra til Universitetet 1816; var Læ-
rer i Latin og Græsk i det v. Bøstykke Institut (indtil Begyndelsen af
1826), og manuducerede til Examen Artium; tog i Januar 1823 theolo-
gisk Attestats (Laud.); blev d. 25de Novbr. 1825 Sognepræst for Ande-
ager i Ribe Stift; d. 8de Januar 1831 for Sorbymagle og Kirkerup i
Sjællands Stift, og d. 2den Maj 1848 for Egglebomagle sstb. — *Dine Pe-
tronelle Beyerholm, Datter af Lærer Beyerholm ved Sø-Etatens Skoler.

Tale og Sange ved Begræftelsen af Søst. Amts Skolelærere over Frederik
den 6te d. 2de Jan. 1840 i Kirkerup Kirke. Slagelse, 1840.

Bibelske Læse om den skæbne-Skæbne Daad nærmest i Andledning af de bap-
tiske Bøstykke og Skæbne-Skæbne ubesværede Angreb. Skæbne. 1846. (Theol. Tidsskr. IX.

320—37; Berl. Tid. 1845, Nr. 90, Tillæg; Nr. 131 (af P. E. Nordam); S. 2. o. 3. III. 179—91; 206—20 (af J. E. Boisen); jvfr. ibd. IV. 218—48 (af Thorkilsen); Allg. Dill. 2. 3. 1845, Nr. 246).

Fortolkning af de clementinske Homilier 12, XI. og Parallellitet i Epitome LXXIX., i „Theologisk Tidsskrift“ Bd. III, S. 2, 1839, S. 133—52.

Ferrens sidste Ord hos Matthæus med forudskiftet Gendrivelse af nogle Mis-tydninger oplyste (i Anledning af Recensionen over „Bibelsens Lære om den kristelige Daab“), i Hjerdingaarskriftet „For Literatur og Kritik“ IV. 1846, S. 213—48.

Den kristelige Daab; Prædiken paa Fastelavns Søndag, i Fengers og Birkebalds „Bidnesbryd fra Ferrens Huus“ I. S. 215—27. — (Tilbeds efter Autogr.).

Thorslacius (Børge), f. d. 1ste Maj 1775 i Rosbing, hvor hans Fader, nedenanførte Skuli Thordarson Thorslacius, da var Rector ved den latinske Skole; blev 1783 sat i Bor Frue-Skole i Kjøbenhavn, og dervfra dimitteret til Universitetet i Efteraaret 1791; var saavel ved Examen Artium, som ved den philologisk-philosophiske Examen 1792 den Første blandt de Indfaldte; tog i Januar 1796 theologisk Attestats med Charakteren Laudabilis et quidem imprimis egregie; blev derefter ansat ved det store kongelige Bibliotheks Kassefuld, samt Lærer i det Schønbogiske Institut; vandt 1797 Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af den Aaret iforvejen udsatte Priisopgave i Philosophien: „*Artes populares Græcorum cum doctrinis, quibus apud nos institui juvenus solet, comparare, et quantum utrisque pretium statuendum sit, æstimare*“ (jvfr. Badens Univers. Journ. V. 33); underkastede sig i Septbr. 1797 den philologiske Embedsexamen med Charakteren „optimo jure laudabilis“; disputerede d. 6te Octbr. f. A. for Magister- og Doctorgraden i Philosophien, og tiltraadte med Enden af samme Aar, tilbeds med kongelig Understøttelse, i Selskab med nu afdøde Conferenceraad, Prof. Lauritz Engelstoft en videnskabelig Rejse i Tydskland, Holland og Frankrige, hvorfra han hjemkom 1800; blev d. 20de Februar 1801 Rector i de gamle Sprog ved det pædagogiske Seminarium, og d. 8de Maj f. A. tillige ved Universitetet; d. 12te Marts 1802 overordentlig Professor i den græske og romerske Philologi; d. 22de April 1803 Professor ordinarius i det latinske Sprog og Assessor i Consistoriet (s. Det's „Materialier“, S. 610—11); d. 22de Maj 1807 Medlem af Commissionen til de nordiske Oldsagers Opbevaring; foretog f. A. en antiquarisk Rejse i Sverrige; ved kongelig Resolution af 17de Septbr. 1808 overdroges det ham indtil videre at holde Forelæsninger over den bibelske Exegese og at deeltage i den theologiske Embedsexamen (indtil 1817); udnævntes d. 2den Juni 1809 til Medlem af Directionen for det ved Igl. Resolution af 28de Januar f. A. oprettede, med det store kongl. Bibliothek forbundne Museum; blev d. 17de Maj 1811 Medlem af den Arna-Maga-

nærnste Commission; deltog i Dyrettelsen af det danske Bibelselskab i Maj 1814, og valgtes den 15de August 1815 til Meddirecteur for samme; udnævntes d. 31te Juli 1815 til Ridder af Danebroge; disputerede d. 23de Aug. s. A. for den theologiske Doctorgrad; blev den 13de Decbr. s. A. Medlem af den ifølge kongl. Befaling nedsatte Commission for at udarbejde en ny dansk Oversættelse af det Nye Testament; d. 2den Septbr. 1818 virkelig Etatsraad; tiltraadte i Maj 1826 en videnskabelig Rejse til Lybfland, Italien, Sicilien og Frankrige (jvfr. Rbhøns Skilderi 1826, S. 575—76), og kom tilbage i Sommeren 1828. Var Universitetets Rector 1813—14; Voresmedlem af det islandiske litteraire Selskab; Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab (1° 1810), og af sammes Ordbogscommission (1° 1810), samt Formand i denne (1° 1822); Medlem af det Scandinaviske Literatur-Selskab (1801); af det Kongl. Danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog (1° 1815); corresponderende Medlem af det Berliner Videnskabernes Selskab (i Marts 1822), og af l'Accademia Romana d'Archeologia (1° 1827); samt Medlem af flere andre inden- og udenlandske videnskabelige Samsund. † 8de October 1829 i Rbhøn. — * 1° 1803 Marie Benedicte Sophie Hedevig Rall (f. 1° 1777, † 1° 1835, næstældste Datter af Etatsraad, Professor og Ridder Abraham Rall og Maria Anna Sophia Rosenstand Gøisse). — (Autobiographi i Universitetets Acta Solennia i Anledning af Kronings- og Salvingsfesten 1815, p. 9—15; Biographi i Roskilds Convers. Lex. XXVIII. 19—21; Retroløg, af P. E. Müller, i L. T. 1829, S. 731—41; jvfr. Hundrup's Biogr. Efterretn. om philolog. Candidater, S. 78—79; Möllers N. theol. Bibl. XVII. 335—36; XVIII. 134—35; Ragheds Erindringer V., Fortæll.; J. J. Gyhn Efterretninger om Rolding, S. 130; Rbhøpost. 1829, S. 658; Rbhøns Skilderi s. A. Sp. 1293, 1329; "Dagen" s. A. Nr. 248; Nybøe's "Evangelieblade", S. 30—31).

Svetonius, Dio Cassius, Josephus et Philo in imperio Caji Caesars invicem et cum aliis comparati. Disquisitio historica-critica. (pro gradu Doct. philoz.). Hafn. 1797. (optrykt i Forf.s Prolusiones et opuscula academica, vol. II. p. 241—382). (Gøtt. A. 1798, St. 5.) — *Fabula de Psyche et Cupidine. Disquisitio mythologica.* ibid. 1801. (optrykt i hans Prolusiones et opuscula academica, vol. I. p. 313—392). (Magaz. encyclop. an X. No. 23, jvfr. L. E. 1802, Nr. 39; Worms Breve til Rørup i Möllers N. theol. Bibl. XIX. 189). — *Efterretninger om Underviisningens, Litteraturens og Religionsvæsenets Tilstand i Frankrig udenfor Paris 1799.* Kbh. 1801. (L. E. 1801, Nr. 12). — J. J. Eschenburgs Haandbog i den classiske Litteratur. I.—II. Deel. Overs. ibid. 1805. (L. E. 1807, Nr. 4; jvfr. Nr. P. E. Wolf). — *Lutheri de scholis, praeipue literatis, merita. Oratio.* Havn. 1805. 4to. (optrykt i hans Prolusiones et opuscula academica, vol. II. p. 135—172, og oversat af P. E. Polst i Engelstofts Univers. og Skole-Annaler 1806, I. 1—28, jvfr. jbid. S. 105—8; r. i L. E. 1806, Nr. 48 og Leipz. L. J. 1806, Novbr. S. 2307—08).

— Populære Aufſatze, das Griechiſche, Römiſche und Norðiſche Alterthum betreffend. Aus dem Dänifchen überſetzt von E. C. Sander. Köpenh. 1812. (Æ. T. 1812, Nr. 43; Ødt. A. 1812, S. 1283; „Hermes“ 1820, St. 1. 1819—20; jvfr. Engelſtoft's Univerſ. og Skole-Annaler 1812, S. 379—81).

Libri Sibyllistarum veteris ecclesie, crisi, quatenus monumenta Christiana sunt, subjecti. Disquisitio ad summos in theologia honores obtinendos. Haun. 1815. (optrykt i hans Prolusiones et opuscula academica, vol. IV. p. 213—381). (Æ. T. 1815, Nr. 32; Ødt. A. 1817, S. 913; Journal des Savans 1818, Mai, p. 288—93, af E. D. Visconti; jvfr. „Theologifche Zeitschrift, herausg. von Schleiermacher, de Wette und Eide“, p. 1. 1819, S. 120—240; p. 2. 1820, S. 172—239, af Fr. Bleck; „Miscellanea Hafniensia“, T. I. Fasc. I. p. 118—180, og hans Prolusiones et opuscula academica, vol. V. p. 1—66).

Birgeri Thorlacii et Sebastiani Ciampi de Septentrionalium gentium antiquitatibus et litteris runicis epistolæ. Mediolani, 1827. (Æ. T. 1829, Nr. 45).

En Rængde ifølge hans Profefſorpoſt frecone Programmer til Univerſitetets Deftdeligheder; ſamtlige trykte i Kjøbenhavn deels i Folio, deels i Quart, nemlig: Nonnullæ ex iis causis, quæ labante Græciæ libertate incertitudinem et interitam monumentis literarum et artium attulisse videntur. 1803. — Idea medici ex Hippocrate. 1803. — Quam necessariam philosophiæ cum medicina conjunctionem crediderint Græci. 1803. — Deæ Pacis cultus apud Romanos. 1804. — Gymnasticæ cum Medicina apud Græcos conjunctio. 1804. — Leschæ Græcorum. I.—II. 1804. — Mythi archæologici de insula Rhodo, quem Olymp. VII, 62—99 Pindarusasseruit, explicatio. 1804. — Athene Græcorum Hygia. 1804. — Festa felicitatis publicæ apud Romanos. 1805. (tiffammen anm. i Ectyp. Æ. 3. 1805, II. St. 84, S. 1329—32). — Minerva Romanorum Medica. 1805. — Imperatorum Romanorum seculo post Chr. 2do favor in literas literarumque doctores. 1805. — De lege Ralli, tribuni plebis, agraria. Disquisitio. 1805. — Epicedion in obitum Domini Serenissimi et Celsissimi Friderici, Principis regionum Danicarum hæreditarii. Prolusio metrica. 1806. (jvfr. Engelſtoft's Univerſ. og Skole-Annaler 1806, I. 131—38). — Edes Honoris atque Virtutis apud Romanos. 1806. — Schola Burdigalensis in Gallia seculo p. Chr. natum quarto. 1806. (Engelſtoft's Annal. 1806. I. 257—60). — Ritus, quibus philosophicarum imprimis artium cultores apud Græcos inaugurati leguntur. 1806. (oversat i Engelſtoft's Annal. 1806. II. 125—33). — Quomodo Oases Ammonie in Lybia a Græcis beatorum insulæ dici potuerint. 1806. (Udtog i Engelſtoft's Annal. 1806. II. 133—36). — De Justitia s. Dike, atque de ratione, qua cultior antiquitas eam repræsentavit. 1807. (Engelſtoft's Annal. 1807. I. 78—80). — De Latinorum Vejove. 1807. (Engelſtoft's Annal. 1807. I. 114—116). — Francisci Philolphi de literis humanioribus merita. 1807. (Engelſtoft's Annal. 1807. I. 239—43). — Fidei publicæ apud antiquos repræsentatio. 1808. (Engelſtoft's Annal. 1808. I. 67—75). — Ver Romanorum sacrum. 1808. (Engelſtoft's Annal. 1808. I. 328—31). — Causæ lætandi in boni Principis natalibus. 1809. (Æ. T. 1809, Nr. 2. — Blev fiden, tilfigemed P. E. Müller's Tale, udgivet paa Latin og Danſk, under Titel: Akademisk Høitidsact i Anledning af Kong Frederik Viljes Høstelsdags den 28. Januar 1809. Kbh. 49 S. 4to). — De Aristogitone, oratore Attico ævi Demosthenici. 1809. (Æ. T. 1809, Nr. 19). — Augurium Salutis apud Romanos. 1810. (Æ. T. 1810, Nr. 3). — De munificentia erga literas, et pietate nominatim Mott-

kiana. 1810. (Engelstoft's Annal. 1810. I. 250—53). — De *Erico Rufo*, Grönländæ seculo Xmo inventore. 1811. (Engelstoft's Annal. 1811. I. 82—89). — De Romanorum, qui religionem Christianam nomen dederunt, Imperatorum Pontificatu Maximo. 1811. (Engelstoft's Annal. 1811. I. 235—50). — *De *Carolo Abbate*, Suærerri regis Norvegici Historiographo. 1812. (Engelstoft's Annal. 1812, S. 68—76). — Qvomodo in sacrificiorum humanorum, a vicinis sibi tradito, instituto versati fuerint prius ab U. C. seculis Romani. 1812. — Mos populi Romani, nomina civium bene merentium carminibus sacris inserendi. 1813. — De duabus geminis Christianis ex Musæo Monradiano. 1813. — De *Manuela Philo* Jambographo Græco, et duo anecdota ejus carmina. 1813. — De somniis Serapidis, præcipue ex Aristidis *ἱεσοῦς λογοῖς* delineatis. 1813. — De Irenarchis, pacifico Asiæ magistratu Romano. 1814. — Antiquitates quædam, ex monumentis priscis, præcipue ex gemmis musæi Münteriani et Monradiani illustratæ. 1814. — Epicedium in obitum Domini beatissimæ memoriæ *Christiani Septimi*, Monarchæ Augustissimi; versibus Alcaicis. 1814. (aftrykt tilligemed hans Mindetale (begge med dansk Oversættelse af R. F. Rahbek) i: Sollennia funebria in memoriam Regis Christiani VII, p. 3—33; jøfr. Nlg. S. 2. 3. 1815, II. S. 432). — Epicedium in obitum Domini Serenissimi et celsissimi *Friderici Christiani*, Ducis Slesvico-Holsatice-Sonderburgensis; versibus Asclepiadeis. 1814. (Dette Program og P. G. Müllers Tale (begge med dansk Oversættelse) samt Dehlschlägers Cantate bleve siden af Universitetet foran- satte udgivne i Samling. Bbh. 48 S. 4to). — Páttur af *Kark Vesala*. Res gestæ Caroli infortunati. Textus Islandicus nunc primum editus, latine versus et præfatiuncula instructus. 1815. — Describuntur tres Codices pergameni auctorum Latinorum ex Bibliotheca Kaas-Lehniana in Lollandia. 1815, c. tab. æn. (R. F. 1815, S. 365—67). — Prolusio metrica, in Solennibus Academicis, quibus celebrabatur festa Regis et Reginæ Danicæ ad regnum inauguratio. 1815. (indført i „Acta Solennia“ &c. 1815, p. 3—8). — **Brandkrossa Páttur*, cum versione et præfatiuncula. 1816. (oversat af R. F. Rahbek i „Danst Minerva“ IV. 1817, Juni, S. 47—58). — Doctrinæ Christianæ in libris Sibyllinis facies. 1816. (optr. i „Miscellanea Hafniensis, edid. F. Münter“, Tom. I. Fasc. I. 1816. p. 113—180, og i hans Prolusiones et Opuscula academica, vol. V. p. 1—66). — Epicedion in obitu beati *Nicolai Edinger Ballo*, Episcopi Sialandicæ. 1816. (oversat af P. G. Fibiger i „Danst Minerva“ IV. 1817, Martz, S. 32—37; ligeledes er hans latinske Mindetale over Ballo overs. ved E. Ryboe (Bb. S. 1—31; begge samlede aftrykte. Bbh. 1817). — *Páttur af *Leif Ösnurarsyni*, cum versione et præfatiuncula. 1817. (overs. af R. F. Rahbek i „Danst Minerva“ IV. 1817, Febr., S. 34—53). — De opusculo Aristotelico, *ὑαυρία ἀποσώματα* sistente, et de Codice ejusdem, manu scripto, quem servat bibliotheca Universitatis Havniensis. 1817. — Prolusio metrica ad indicenda Solennia Academica in Jubilæo Reformationis Lutheranæ. 1817. (indført i „Solennia Academica ad celebrandum tertium rei sacræ per Martinum Lutherum instauratæ Jubilæum“, p. 3—8). — *Páttur af *Audun Vestfrðska*, islandico et latine 1818. (overs. af R. F. Rahbek i „Danst Minerva“ VI. 1818, Januar, S. 83—93). — De homocoteleutis Græcorum et Latinorum versibus. 1818. (The foreign Review and Continental Miscellany 1820, January, p. 67—73). — Vita *Joachimi Godsche* Comitissæ de *Moltke*. 1818. (oversat, tilligemed hans Mindetale over Moltke, af R. F. Rahbek i „Danst Minerva“ VIII. 1819, Januar, S. 1—21, 26—56; begge samlede aftr. Bbh. 1819; jøfr. R. F. 1818, S. 308—16). — *Páttur af *Brande Vermundarsyni* hinum

örva, cum versione et præfatiuncula. 1819. (oversf. af R. F. Rahbet i »Tilffueren« 1819, Nr. 3, S. 20—23). — De *Johanne Sarisbertensi*. I.—III. 1819—20. — De *Marcello Sideta*, seculi post Christum natum 2di medico. 1819. — De Pegasi, equi coelestis, mytho Græco, qualis apud Scriptores veteres, et in priscae artis monumentis, præcipue in gemma Monradiana inedita, sistitur. 1819. c. tab. æn. — *Páttur af *Ríkh Vandilsskaga*, cum versione et præf. 1820. (oversf. af R. F. Rahbet i »Fesþerus« III. 62—77). — Explicatur Inscriptio Latina Romæ anno 1819 detecta. 1820. — *Páttur af *Oddi Ofseigssyni*, cum vers. lat. et præf. 1821. (oversf. af R. F. Rahbet i »Fesþerus« IV. 5—16; jvfr. »Færpen«, 2. Hærg. Nr. 7, af G. F. Baden). — Explicantur gemmæ nonnullæ augurales et mysticæ ex Musæo Monradiano. 1821. c. tab. æn. — Comparatio opusculi *Plutarchi nægi tvöþvinnas* cum *Senecæ* de tranquillitate animi libro. 1821. — *Páttur af *Blódeight*, cum vers. lat. et præf. 1822. (oversf. af R. F. Rahbet i »Læðning i blandete Hæmner« I. 338—50). — De Typhoniis, sive templis Typhoni sacris, Ægyptiorum. 1822. — Illustratur Lamina argentea figuram athleticam cum inscriptione Græca exhibens. 1822. c. tab. æn. — Anførte Programmer, med Undtagelse af de med * betegnede, ere samlede udfømne under Titel: *Pro-lusiones et Opuscula academica*, argumenti maxime philologici. Vol. I.—V. Høyniæ 1806—22, c. 4 tabb. æneis. (Engelstofts Annal. 1807. I. 116—20; Gøtt. 1807, S. 1572; 1818, S. 434; Allg. P. F. J. 1810, Erggbl. Nr. 88; F. Z. 1813, Nr. 36; Lit. Convers. Bl. Nr. 299, jvfr. »Dagen« 1828, Nr. 35). — Sögupáttur af *Hákoni Hárekssyni*, cum vers. lat. et præf. 1823. (oversf. af R. F. Rahbet, med Tillæg, i »Læðning i blandete Hæmner« IV. 17—41, og af P. E. Michelsen i »Borgervænn« 1823, Nr. 8—11). — Symbolæ ad antiquitates Ægyptiacas ex Heliodoro. 1823. (jvfr. F. Z. 1823, S. 367—68). — De libris Ciceronis de re publica. 1824. (F. Z. 1824, S. 78). — Symbolæ ad antiquitates Æthiopicas ex Heliodoro. 1824. (F. Z. 1824, S. 431—32). — *Gennadii* Constantinopolitani anecdotum de providentia Dei opusculum græcum. 1825. (F. Z. 1825, S. 111; jvfr. Berlauff om det store kongl. Bibliothek, S. 367). — Prolusio ad sollemnia inaugurationis Domus *Borrichii*. 1825. — De privatis Romanorum sacris. 1825. (F. Z. 1825, S. 382—84). — De sacris et sapientia Æthiopum juxta Heliodorum. 1825. — Vas pictum Italico-græcum, Orestem ad Delphicum tripodem supplicem exhibens. 1826. c. tab. æn. (F. Z. 1826, S. 90—93). — Prolusio metrica ad celebrandas festas nuptias Augustæ Regis filiz *Wilhelmiz Mariæ* cum Celsissimo Principe *Frederico Carolo Christiano*. 1828. (i »Solennia Academica« 1828, p. 8—10). — Monumentorum Siculorum specimen I.—II. 1829. (jvfr. F. Z. 1829, S. 92—94).

Udgav: Diogen Laërtis filosofiske Historie, eller navnkundige Philosophers Levnet, Meninger og findrige Udsagn i ti Bøger. Af det Græske oversatte og med Anmærkninger oplyste ved B. Riisbrigg, efter Oversætterens Død til Trykken befordret. I.—2. Bind. Kbh. 1812, med Riisbriggs Portralt.

Til Brug ved sine Forelæsninger har han i Kjøbenhavn i Octav udgivet: *Hesiodi Opera et Dies*. græce. 1803. — *Demosthenis Oratio adversus Leptinem*. græce. 1803. — *Lycurgi Oratio in Leocratem*. græce. 1803. — *Persti Satiræ*, ad recensionem Casauboni. 1804. — *Titi Lucretii Cari de rerum natura libri sex*. Ex recensione Bentlejo Wackefeldiana. 1813. (F. Z. 1813, Nr. 39). — Til Stoicernes Brug: *Cornelii Nepotis Vitæ & Fragmenta*. 1811. (F. Z. 1811, Nr. 26). — *Commentariorum de Bello Gallico Caji Julii Casaris libri VII atque VIII* A. Hirtio auctore. 1812. (F. Z. 1812, Nr. 8). *Editio secunda*. 1826. (F. Z. 1827,

Nr. 20, 21; R. Aftenbl. 1826, S. 256). — *Commentarii de Bello Civili Caji Julii Caesaris atque libri de Bello Alexandrino, Africano & Hispaniensi, incertis auctoribus*. 1813. (Æ. T. 1813, Nr. 39). — *Caji Crispi Sallustii Bellum Catilinarium atque Jugurthinum*. 1813. (Æ. T. 1815, S. 623—24).

3 Forening med E. C. Berlauff udgav han: *Noregs Konunga Sögur*. Norste Kongers Historie. *Historia Regum Norvegiarum*. Tom. IV.—VI. (IV. o. u. T.: Saga Sverris, Håkonar Sverrissonar, Guttorms Sigurdarsonar ok Inga Bardarsonar Noregs Konunga etc.; V.: Saga Håkonar Håkonarsonar hins gamla ok Sögubrot Magnúsar Lagabætirs Noregs Konunga etc.). Havniæ MDCCCXIII.—MDCCCXXVI. Folio. (Som Fortale til 4de Tome skrev han: *De Suerreri Regis Norvegiæ et trium proximorum ipsi successorum historia* (optrykt i hans *Prolusiones et opuscula academica*, vol. III. p. 231—308); ligeledes forfattede han Fortalen til 5te Tome: *De Historia Haconis dicti Senioris, Regis Norvegiæ* (optrykt i hans *opusc. acad.* vol. IV. p. 177—212); og meddelte som Fortale til 6te Tome: *P. E. Mülleri Disquisitio de Snorronis fontibus et auctoritate*. Latine vertt *B. Thorlacius*. (sær: Ailt trykt. Hauniæ 1820. Fol.). Bæret r. Æ. T. 1814, Nr. 16, 17; 1820, Nr. 7, 8; 1822, Nr. 8; Rbhøns Skilderi 1813, Nr. 63; G. L. Badens Smaa Afhandlinger og Bemærkninger II. 338—48; Allg. S. Æ. 3. 1816, Januar, Nr. 20; Revue française 1828, No. 9, p. 197; The foreign Review and Contin. miscellany 1829 No. VII.).

Medredacteur af de 3 første Bind af: *Journal for udenlandst Litteratur*. Rbh. 1810—12. 4to.

3 Badens Universitets Journal (En dansk Reisendes Beretning om adskillige typiske Biblioteker, VI. 148—56).

3 „Skandinaviske Museum“ (Bemærkninger over Benfæls-Jærens Skjæbne hos Grækerne, som et lidet Bidrag til Nationens Moralphistorie, 1803. I. S. 25—56, (oversat paa Tydsk iblandt hans Populære Aufsaße, S. 117—166). — 3 „Det Skandinaviske Literatur-Selskabs Skrifter“ (Om de romerske Kollekters Natur og Hensigter, 1805. I. 335—81. (Æ. T. 1807, S. 248—51. — Oversat i hans Populære Aufsaße, S. 167—221); Om Sammenluds- og Undersøttelses-Selskaber i den græske Østid, 1806. II. 63—104. (Æ. T. 1809, S. 91—93. Overs. i hans Populære Aufsaße, S. 71—116); En nordisk Delt fra det 10de Aarhundrede, Thorvalds, kaldet Orrabeens-Stiftens, Historie, oversat af det gamle Skandinaviske, med Indledning, 1808, S. 194—336. (ogsaa særstilt aftr.); Bemærkninger over de i Danmark endnu tilvarende Hedenolds-Poie og Steensætninger, 1809, S. 107—72. (særstilt aftr. Rbh. 1809; oversat i hans Populære Aufsaße, S. 222—292); Om Ederfælgene i det græske Lykspil, 1810, S. 337—98. (særst. aftr. Rbh. 1811; oversat i Populære Aufsaße, S. 1—70); Om Egyptens symboliske Oldtidsbøger, sær om Pyramiderne, XVIII. 215—77. (særst. aftr. Rbh. 1822); De gamle Egypters Forestillinger om Underverdenen og Tilstanden efter Døden, XIX. 165—222. (særst. aftr. Rbh. 1823); Om Salomons Tempels Indretning og Belysning, XXI. 181—230. (særst. aftr. Rbh. 1825).

3 „Det Kongl. Danske Videnskaberne Selskabs Skrifter“ (Om Trolampe i det hedenst Norden, i Skrifterne for 1809—10, VI. Bd. I. S. 213—56. (særst. aftr. Rbh. 1811. 4to, og overs. i Populære Aufsaße, S. 293—360). — 3 samme Selskabs: Philosophiske og historiske Afhandlinger (Om Chari-

terne, I. S. 95—150. (først. aftr. *Abh.* 1821. 4to; anm. i *Revue encyclopéd.* 1824, Août). — Afhandling, betræffende den antike Fortælling: Hercules ved Stillevejen, f. P. E. Drsteds Oversigt ov. Vidensk. Selsk. Forhandl. 1828—32, S. XXXIX).

3 »Antiquariske Annaler«, hvoraf han har været Redacteur, (En mærkelig rund Steensætning i Christiansands Stift i Norge, I. 105—119; Fortegnelse over Abildgaards Tegninger (af ham og B. P. J. Abrahamson), I. 147—68; Beretning om den snudelevste Runesten, I. 278—92; Horerindring til S. Thorslacius's Fortælling over de fledivigste Runestene, II. 3—7; Hense-Monumentet, en mærkelig underjordisk Bygning paa Gulland, II. 376—87; Hensborgske Oldmærfærdigheder, *M.* 388—409; Undersøgelse om de forskellige Døbefade i de danske Kirker, III. 178—203. (Et Uetog i »Deutsche Alterthümer«, von Kruse, Bd. I. S. 4.; jvfr. *Jahrb. N. Staatsb. Magaz.* III. 575—77); Tilleg til Beretningerne om færøiske Oldsager, III. 305—17; Fortegnelse paa de Oldsager, som fra 1816 til 1820 ved Gave eller Køb ere komne til det antiquariske Museum, af B. Thorslacius og E. J. Thomsen, III. 362—410; Samme fra 1. Jan. 1820 til 1. Juli 1823, af B. Thorslacius og E. J. Thomsen, IV. 159—266).

3 Kapbets »Hesperus« (In funere Pauli Lemmingii, II. 81—82).

3 Kapbets »Tritogentia« (Undersøgelse over en i det 12te Aarhundrede frevet Islandsk Historie, kaldet Hliotsdøternes, eller Droylogs Sønnes, Helges og Grims Saga. Forelæst i et Selskab den 16. Febr. 1816, i I. 161—224; jvfr. *Oversigt ov. det Kgl. Danske Vidensk. Selsk. Forhandl. for 1814—22*, S. XIX).

De Carminibus mythico-historicis *Edda Sæmundina* (optr. i hans Prolusiones et Opuscula academica, vol. V. p. 197—248), som Fortale til den af den Arna-Magnæanske Commission udgivne Den Deel af »*Edda Sæmundina*«. Havn. 1818. 4to. (R. T. 1818, Nr. 35. 36; *Gjtt. A.* 1819, St. 102, S. 1000—19; »*Permea*«, 1820, St. 1. S. 116—229, af B. E. Grimm). — Fortale til den Arna-Magnæanske Commissions Udgave af *Laxdæla-Saga*. Havn. 1826.

Peroratio, omnium, ad honores academicos promotorum, nomine pronunciata, i *Acta Solennia* 1815, p. 74—76. (optr. i Prolusiones et opuscula academica, vol. IV. p. 117—22). — Oratio, qua sex Artium liberalium Magistros et Doctores philosophiæ creabat B. Thorslacius, i *Acta Solennia* 1817, p. 68—72. (optr. i Prolusiones et opusc. acad., vol. V. p. 287—96). — Oratio, i *Solennia Academica* in nuptias Wilhelminæ Mariæ, 1828, p. 79—84.

Recensioner i »*Lærde Efterretninger*« og »*Dansk Litteratur-Tidende*«.

Som Medlem af Commissionen for, ifølge kongelig Befaling, at udarbejde en ny dansk Oversættelse af det Nye Testament, havde han Andeel i Commissionens 1819 udgivne Oversættelse af det Nye Testament; ligeledes deltog han, som Medlem af det Kgl. Danske Videnskabskabernes Selskabs Ordbogs-Commission, i Udgivelsen af Dansk Ordbog, III. D. 2. S.—V. Deel. (R—N). *Abh.* 1820—27. ff. 4to.

Thorslacius (Christian Peter), Rygsanførtes ældste Broder; f. 1772 i Røding; dimitteret 1789 til Universitetet fra Bor Frue-Skole, og udmærket ved Examen Artium, ligesom i det paafølgende Aar ved den philologisk-philosophiske Examen; udnævntes i Juni 1792 til Alumnus paa

Borchs Collegium, og underkastede sig d. 23de Octbr. f. A. theologisk Attestats (Laud.); tog d. 28de Juni 1794 philologisk Embedsexamen med samme Udsald; blev derefter Collega (Hører) og d. 28de Decbr. 1798 Overlærer i det latinske Sprog ved Bor Frue-Skole i Kjøbenhavn; disputerede d. 29de Septbr. 1797 for Magister- og Doctorgraden i Philosophien; blev d. 18de Marts 1803 Rector ved den lærde Skole i Ryborg; d. 14de Novbr. 1809 Rector i Kolding; d. 23de Septbr. 1817, efter Ansøgning, i Naade og med Pension entlediget. † 18de Februar 1834, ugift, i Ringkjøbing. — (Jvfr. Hundrup's Biogr. Efterretninger om philolog. Candidater, S. 75—76; J. J. Fyhn Efterretninger om Kjøbstaden Kolding, S. 114).

De Hycosorum Abari diss. pro Stip. Colleg. Med. Havn. 1794. — De Græcorum gustu Antiquitatis ambitioso, virisque quorum erat monumentorum veterum memorie invigillare. Diss. inaug. ibid. 1797. (Gothaiske gel. Zeit. 1799, Nr. 44).

Thorlacius (Karen Ingeborg), en Datter af Rgl. Confessionarius Dr. Christian Bastholm (jvfr. I. 76) og Kirstine Margaretha Rothe; er f. d. 10de August 1793 i Kjøbenhavn; blev gift d. 3die Marts 1813 med Christian Ludvig Thorlacius (ovenanførte B. og C. P. Thorlacius's yngste Broder), Afsesfor i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten i Kbhvn (f. 1787, † 1° 1823, jvfr. Thaarups særdrænel. Metrol. 1821—28, S. 398. 509; Kbhvns Skilderi 1825, Nr. 9).

Lys og Stygge i Renesselevets Historie. En Skizze. Udg. af P. T. Brännich. Kbh. 1826. (anonymt).

Thorlacius (Skuli Thórdarson), Sculo Theodori Th., f. d. 10de April 1741 paa Gaarden Leig i Fljótshlíð under Rángárvalla Syffel i Island, ældste Søn af Þórdur Brynjólfsson Thorlacius (en Sønnesøn af Biskoppen i Stalholt Þórdur Þorláksson [Thorlacius], samt kongelig Forpagter af det seculariserede Jordegods til Thykkvabai Kloster) og Kristín Sigurðardóttir (en Datter af Syffelmanden i Arnes Syffel Sigurður Sigurðsson og Malmfríður Einarssdóttir); fød i 3 Vintre Underriktning i Stalhólts Latinskole, og blev derpaa dimitteret til Kjøbenhavns Universitet, hvor han tog den første Examen 1758, den anden Examen (og Baccalaureigraden d. 30te Juli 1761), og den theologiske Attestats 1765, alle med bedste Charakter; blev 1765 Alumnus paa Borchs Collegium og Decanus paa Communitetet; 1768 Magister i Philologien; d. 17de Febr. 1769 Rector ved den latinske Skole i Kolding; d. 8de Januar 1777 Rector ved Bor Frue-Skole i Kjøbenhavn; var efter Gørh. Schønings Død († 1780) i en kort Tid Archivarius ved det kgl. Gehejme-Archiv; blev d. 16de

August 1780 Justitsraad; d. 23de Decbr. f. A. Medlem af den Arna-
Magnæanske Commission, og 1797 af den for de lærde Skoler nedsatte
Commission; d. 4de Febr. 1803, efter Ansøgning, i Raade og med Pen-
sion entlediget som Rector fra 1ste Marts f. A. at regne. Var Tres-
medlem af det antiquariske Selskab i London (1° 1789); ordentligt Med-
lem af det islandiske Litteratur-Selskab (lærdoms-lista selsag) 1779; Med-
lem af det Kongl. Danske genealogiske og heraldiske Selskab (1784); af det
Kongl. Danske Videnskabernes Selskab (1789) og af sammes Ordbogs-
commission; af det Kongl. Danske Selskab til den nordiske Histories og
Sprogs Forbedring (1793), og af det Scandinaviske Litteratur-Selskab.
† 30te Marts 1815 i Kjøbenhavn. — *1770 Agatha Riisbrigh
(f. 1744, † 1825, en Datter af Præsten til Veilby i Jyen, Hans
Christian Riisbrigh). — (Biographi (ved P. E. Müller) i L. T. 1815,
S. 201—4; Rosfods Conversations-Lex. XXVIII. S. 18—19; jøfr. Rbhvns
Stilberi 1815, Nr. 26. 27. 28; Pétursson, Hist. eccles. Isl. p. 412—
14; B. P. Rosfod: Mindetale over Justitsraad og Rector Skule Theodor(i)
Thorlacius, ved hans Jordefærd den 5te April 1815, 26h.; J. J. Fyhn
Efterretn. om Kjøbstaden Kolding, S. 113; L. T. 1820, S. 731; Worms
Breve til Ryerup i Möllers N. theol. Bibl. XIX. S. 190, 97. — Por-
trait: J. Fyhn pinx., O. Bagge sculpsit, foran 3die Bind af Engels-
tøft's og Möllers Histor. Calendar, 1817).

Dispp. Havn. 4to: a) De Infinito. 1762. β) De Lingva humana. 1765. γ) De
Mundo. 1766. δ-ε) De animæ per mortem Calaracta. part. I.—II. 1767—68. —
Eusebio triumphans. Havn. 1774. 4to. (ogsaa aftrykt i de samme Aar i Jolio ud-
komne Acta academica occasione nuptiarum Principis Hæreditarii Friderici et Fre-
dericæ Sophiæ, p. 67—73; jøfr. Krit. Journ. 1776, S. 150). — *Antiquitatum bo-
reærum* Observationes miscellaneæ. Specimina I.—VII. Havn. 1778—99. (udkom
som Skoleprogrammer; jøfr. „Permes“ 1820, Et. I. S. 2—4; R. f. L. IV. 245).
Peraf handler det første Specimen De Veterum maxime Borealium historia et poesi,
earumque usu et ætibus. (L. E. 1782, Nr. 24). Specimen Adum indeholder Hå-
konar Qvída Sturlu Þórðarsonar. island. et lat. (L. E. 1782, Nr. 24). Specimen
IIIum: De Hludana Germanorum gentilium Dea. (L. E. 1782, S. 646). Specimen
IVtum: Borealium veterum Matrimonia (udkom først aftrykt i Skoleprogram-
men, og ogsaa med Tractatititel: Borealium veterum Matrimonia cum Romanorum
institutis collata ex monumentis historicis magnam partem ineditis illustrata. Havn.
1785; jøfr. L. E. 1784, Nr. 31); Specimen Vtum: Grotte-Sangen island. dan.
et lat. (r. af Gråter i Jcn. L. J. 1796, Nr. 80, og af ham metrisk oversat paa
Tydsk i hans „Zrunna und Permode“ 1812, Nr. 52). Specimen VIum: Ethnici in
laudem Thori præanis, vulgo Hóstiång dicti, Fragmenta duo islandice et latine, cum
explanatione mythico-philologica. (udførlig anmeldt i Magazin encyclop. 1800, Tom.
III. No. 19). Specimen VIIum: a) De Thoro, Geirrodgards profecto; Mythus
Eddæ Snorriane. isl. dan. et lat. b) Thorsdrapæ, sive de eadem Gigantomachia
Thori Geirrodiana carminis fragmentum continuum, autore Eilívo Gudrunæ Alþo,

Seculi Xmi poeta. isl. dan. et lat. c) ~~Handem~~ ^{Handem} autoris reliqua, quæ in Edda supersunt, fragmenta poetica. island. dan. et lat. (Specimen VI. & VII. med fælles Titel: Fragmenta *Höstlangæ & Thorsdrapæ*, ethnicorum a seculo IXmo & Xmo carminum, ex Eddæ Snorr., codd. reglo & Worm. membraneis, aliisque chartaceis nunc primum edita, versionibus et ~~notis~~ ^{notis} illustrata. Haun. 1801). — *Heims Kringla*, edr Noregs Konunga Sögur af Snorra ~~Sturlusyni~~ ^{Sturlusyni}. island. dan. et latine. Tomus III. Hafnia 1783. fol. (L. E. 1787, Nr. 17. 12. 13). Om hans Andeel i den 1813 udkomne 4de Tome, see Fortalen til samme, p. XXXVI—VIII; jvfr. Moltch, Bidenst. Selbst. Historie, S. 107.

3 "Det Kongl. Danske Vidensk. Selskabs Skrifter" (Om det gamle nordiske Lovsprog, samt nogle derudi forekommende Ord, især om Hømfærd og Tilgæve, i Ny Saml. IV. 169—218; jvfr. L. E. 1794, Nr. 37; O. L. Vadens Histor. Bibl. S. 210).

3 "Scandinavisk Museum" (Tillæg til Återblads Afhandling om Marmerleponet i Venedig, 1800. IV. 12—13; Noget om Thor og hans Hammer, de dermed beslagtede ældste Saaben samt de saa kaldte Stridshamre, Offerknive og Vordentiler, som findes i Gravhøie, 1802, S. 4. S. 1—67 og S. 5. S. 1—53; jvfr. Kiel. L. J. 1808, Nr. 32; Worms Breve i Møllers R. theol. Bibl. XIX. 191—2).

3 "Antiquariske Annaler" (Udførligere Undersøgelse om Skrifter og Symbolerne paa den Snobeleste Runesten, I. 293—322 (med Tegning, Tab. IV. fig. 3); Forklaring over de i Lovisenlands Høve opstaaede ~~stenede~~ ^{stenede} Runestene, II. 7—33 (med en kort Forerindring af B. Thorlacius, ibd. S. 3—5).

3 Gallefens "Theolog. Raanedskrift" (Epicedion in obitum Friderici, Principis regionum Danicarum Hereditarii, i VII. 126—31).

Et latinsk Sendebræv til Burdorp, i L. L. 1815, S. 205—6.

Som Medlem af den Arna-Magneanske Commission skrev han 1787 Fortalen til 1ste Tome af Samunds Edda, og 1809 skrev han den foran Njals-Saga.

Thorláksson (Jón), f. d. 13de Decbr. 1744 i Selárdal i Arnarsfjorð, Vardastrandis Syffel, i Jólunds Vester-Amt, Son af Þorlákr Guðmundsson, Capellan og siden Præst til Selárdal 1735—49 († 1772), og Guðrún Tómasdóttir; blev i Foraaret 1763 dimitteret fra Statholt Skole; 1768 Capellan og snart efter Sognepræst for Saurbæ Menigheder (Stadarhöll og Hvoll) i Dale Syffel; 1772 til Etad i Grunnavik i Norðer-Jæfjorðs Syffel, og 1788 til Vægisá i Vífjorðs Syffel. † 21de October 1819. — *Margræt Bogadóttir (f. 1751 paa Frappsey, † 1½ 1808, en Datter af Bogi Benediktsson paa Frappsey og Þrudur Þjarnadóttir). — (Jvfr. Ágrip ævisögu Jóns prests Þorlákssonar i hans samlede Digte (Ljóðabók) II. S. XVII—XL; Forerindringen til hans islandste Oversættelse af Miltons Paradise lost, S. 6—8; M. f. L. I. 533—34; Mackenzies Travels in the island of Iceland. Edinburgh 1811. p. 298; Hendersons Iceland. 1818. Vol. I. p. 98 sq.; Møllers Theol. Bibl. XVI. 171—73; Det's "Materialier", S. 752).

Nokkur *Tullins* Kvæði, með *Lullum* viðbætur annars efnes. Hrapsey 1774. Dýplagte paany með Tillæg. ibid. 1788. — *Tilraun um manninn*. (Pope's Essay on man, overs. paa ísländ. Vers). Leirárgörðum 1798.

Ens enska skálds, *J. Miltons, Paradísar-missir*. Á íslenzku snúinn. Kaupmännahöfn 1828. Udg. af det ísländske litterat. Selskab ved P. Guðmundsson og P. Þelgason, befestet af J. Þeath. (Þessi þræ de tre første Bøger tidligere trykte i „Íslenzka Lærdóms-Lista Félags Rit“ XIII., XIV., XV. B. — Denne Oversættelse er r. i Rask's Literaturtbl. Nr. 20. 21; M. f. P. I. 532—49, af Jhnn Magnusen; jvfr. Art. J. Magnusen (II. 209).

F. G. Kloppstocks Messias, einn heiljudiktur um endræisnina, af Þýzku á íslenzku snúinn. I.—II. Deild. Kaupmhfn. 1834—38. (udg. af det ísl. Lit. Selskab).

Íslenzk Ljóðabók Jóns Þorlákssonar. Fyrri deild. Kaupmhfn. 1812. Síðari deild. Prentað á kostnað Þorsteins stúdents Jónssonar. ib. 1843.

Xi Psalmer i den ny ísländske Psalmebog, og to tilføjede S. Paulsens ísländske Oversættelse af Pauls's Sundheds-Catechismus, 1803. (Jvfr. P. G. 1808, S. 487—89). — Et Tæffigelsesdigt til det Engelske Bibelselskab, i E. Penterfons: Facies Ord um Uppruna og Utbreidslu þeirra svo kölludu Bibliu-Félaga (Kaupmhfn. 1815), og i Account of the proceedings of the bible Society, London 1816, pag. 55—58; síðen aftrykt með latínsk og engelsk Oversættelse i Anhanget til Penterfons: Iceland T. 2. London 1818, síðen ogfaa trykt i Calcutta i Osimbien. — Desuden enkelte Smaabigte i Minnisverð Tidindil 2 B., Kvöldvörkur, Vinagledi, Klausturpóstur, Sagnablöð, Gaman og Alvara I.—2. H. (2den Bog af hans „Saga om Patten“, i síðnævnte Tidsskrifts 2det Hefte, er overs. i Rask's „Tilfueren“ 1819, Nr. 26).

Thornam (August Wilhelm), f. 1813 (døbt 8 f. A.) i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Peter Frederik Thornam (ældste Son af Præsten til Drølev og Bjerre i Sjælland, Jacob Thornam og Ulrica Catharina Fischer) var Cancelliraad og Bogholder ved Kjøbenhavns Brandforsikrings-Societet, og gift med Elise Maria Eysen; blev 1831 dimitteret til Universitetet fra den Kjøbenhavnske Borgerdydsskole; tog i Efteraaret 1837 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.); blev 1839 Skibschirurg, og 1840 Overstibschirurg paa Corvetten „Flora“; d. 14de April 1841 Overchirurg paa Linieskibet „Christian den Ottende“; fik d. 2den Maj f. A. Titel og Rang som Reservechirurg; blev f. A. Compagnischirurg ved jydsk Jagercorps og erholdt d. 13de Septbr. f. A. Brevet taillonschirurgs Charakter; ansattes fra 1ste Juli 1842 som Underlæge ved Livgarden tilføds, ved hvilken han 1848—50 var constitueret som Overlæge; udnævntes d. 13de Septbr. 1848 til Ridder af Danebrog. — * Mathilde Cathinka Petit, en Datter af Bogholder og Rasker ved det almindelige Brandassurance-Compagni, Charles Petit og Cathrine Sophie f. Fiedler.

Blade af en Læges Dagbog, udgivne af Th. Manro. I.—II. Deel. Kbh. 1838—40. (Berl. Tid. 1838, Nr. 230; „Søndagen“ 1838, Nr. 28; 1840, Nr. 23).

Dr. Harrisons (Dr. Barrens) Lægevidenskabelige Noveller. Paa Dansk udgivne af en Læge. I.—II. Samling. Kbh. 1840.

Lægebog for dem, som ikke kunne faae betimelig Lægehjælp. Kbh. 1843. 2det Dptag. ibid. 1844. 3die Dpt. ibid. eod. (J. f. L. o. L. I. 1843, S. 106—6; Kbhpost. 1843, Nr. 57).

Det menneskelige Legemes Pleie, en almindelig Diætetik af A. Gøfshen. Oversat med enkelte Tilføjninger og Bemærkninger. Kbh. 1847. (Berl. Tid. 1847, Nr. 126).

Bidouakliv i 1850, Skitse af A. T. Kbh. 1851. — Skizzer fra Feltliv i 1850, ib. eod. (Berl. Tid. 1851, Nr. 70). Anden Samling. ib. eod. (Kbhpost. 1851, Nr. 106).

Redudgiver af: Tidsskrift for populær Naturvidenskab. I.—3. Hefte. Kbh. 1848—49, m. 1 Kort og 5 Træsnit. (Peri af ham: Hjernen som Sjæleorgan; Hjertet og Kredsløbet; Den dyriske Varme).

3 »Ugeskrift for Læger» 2den Række (Et Par Ord om Diets Vandvæbste, II. 122—26 (jvfr. sfb. S. 383—86, af P. Lehmann); Gjenfoar til Distriktslæge Lehmann, sfb. S. 418—19; Variolæ congenitæ, Brudskifte af en Pridasbehandling, tilkjendt Accessit, IV. 97—107; Syphilis neonatorum, ligeledes, IV. 301—19; Anmeldelse af E. J. Kasper »Om Selvmord i Kongeriget Danmark», IV. 385—95; En Erklæring af Sundheds-Collegiet, VIII. 245—55; Til Retractionen af Bibliothek for Læger, XI. 110—12 (jvfr. sfb. S. 133—36, af P. Selmer); Brandstiftelsesdriften, XII. 113—172).

3 »Bibliothek for Læger» (Anmeldelse af P. Selmer »Almindelige Grundsatninger for Daarevæsenets Indretning», i XLV. (N. N. Bd. 15.), S. 205—17, jvfr. 3. R. I. 186—97, af Selmer).

3 »Journal for Litteratur og Kunst» (Anmeldelser af: Pfaltelin »Bandturen», I. 25—42; Paugsted »Ræten om Diets Eggdomme», I. 265—78; Om populære videnskabelige Skrifter, II. 198—209; De Scandinaviske Naturforskeres fjerde Møde, III. 8—13).

3 Petersens »Tidsskrift for Litteratur og Kritik» (Anmeldelse af: »En Eygehistorie, fortalt af en Læge», i II. 45—54).

3 »Fædrelandet» (Selskabet »Pygæn, 1847, Nr. 94—95; Et Par Ord om »Stilling», 1849, Nr. 5). — i »Den Berlingske Tidende» (Breve til Hjemmet, 1845, Feuilletonen; Abent Brev til mine Colleger i Armeen, 1851, Nr. 17). — i Fäfers »Repertorium f. d. ges. Medicin» (Forskjellige Artikler fra de nordiske medicinske Tidsskrifter). — (Kvib.).

Thorning (Laurig).

Smådigte i A. F. Pøst's »Miniaturbibliothek for Morssabslæsning» (V. 23. 47. 94; VI. 96; VII. 48. 120; IX. 23. 118; X. 71), og i »Nyt Miniaturbibliothek for Morssabslæsning» (I. 144; II. 23. 95).

Thornsohn (.....).

Guld- og Sølv-Løysing. En Haandbog for Guld- og Sølvarbejdere. Aarhus,

1820. 8. — Anvisning til Guld- og Sølv-Regning, oplyst med Forklaringer og Exempler; tilligemed Regnings- og Mønt-Tabeller. Horsens, 1825. 4to.

Thorum (Niels J. K.), Seminarist fra Borris; Skolelærer i Gasse District, Skjærbæl Cogn i Tørninglehn under Ribe Stift.

Andagts-sange, eenfoldigen trydret med Bibelens egne Ord. Paderslev, 1835. (Nord. Kirke-Tid. 1838, Col. 128, af J. E. Lindberg).

Kortfattet Lærebog i Geographien. Paderslev 1837. 8die Dpl. ibid. 1842.

Dvælses-Bog for Skoleungdommen. Eller kortfattet Dansk-Sprogslære. Paderslev. 1841.

Dagbog, det er Hverdags ægte Smaaparter for Smaa-Børn eller Smaa-Engle paa Vejen til Evigheden. Paderslev, 1842.

Foræring til lærvillige Børn, indeholdende Sentenser af Guds Ord med korte Rindvers. Paderslev, 1843.

3 „Dannevirke“ (For Sandheten lade sig høre? III. Nr. 64; Forældres Minde (et Digt), X. Nr. 69).

Thorp (Benjamin), en Engländer; opholdt sig nogle Aar i Kjøbenhavn.

A Grammar of the Anglo-Saxon Tongue, with a praxis by Erasmus Rask. A new Edition enlarged and improved by the Author. Translated from the Danish. Copenh. 1830. („The Times“ 1831, 6. Jan.; The literary Gazette 1831, June; The Foreign Quarterly Review No. XXI. 1833. January, p. 227 sq., jøfr. R. T. 1833, S. 301—4).

Thorsen (Peder Goth), fød d. 7de August 1811. Hans Fader var Thor Thorsen, Borger i Varde (f. sammesteds 22 1785, † der 2 1848), hans Moder Cathrine Elisabet Goth (f. i Gammel Paderslev 22 1784, † i Varde 2 1850). Blev, efter nogen privat Undervisning i sin Fødeby, sat i Ribe Cathedralskole og dimitteredes til Universitetet dervfra af Rector Thorup 1828. Tog i Octbr. 1832 Exam. theol. (Laud.). Havde Plads paa Valkendorfs og Borchs Collegier. Blev d. 13de Juli 1833 anden Underbibliothekar ved Universitets-Bibliotheket og d. 23de Oct. 1839 første Underbibliothekar og derved tillige Bibliothekar ved den Arna-Magnæanske Haandstriftsamling. Foretog med offentlig Understøttelse en videnskabelig Rejse i Sverrig og Tydskland fra først paa Sommeren 1845 til Foraaret 1846. Medstifter af det nordiske Literatur-selskab 1847 og siden den Tid Medlem af Selskabets Raad. Blev, efter Professor Madsig, d. 2den Oct. 1848 Universitets-Bibliothekar. — * 2 1848 Anne Caroline f. Debell, Datter af afd. Jens D., Borger i Varde, og Johanne Cathrine f. Poulsen.

Beskrivelse og Forklaring af den undervisningske Runesten. Kbh. 1839, med 1 Træsnit. (Ann. af Næyp i Abhøsten 1839, Nr. 311 og af D. G. Monrad i Fædrel. 1840, Nr. 106). — Er oversat paa Tydskt af H. G. Walsch med nogle Be-

mærkelinger af Fisch i de af denne udgivne Jahrbücher für medicinburg. Geschichte, 12. Jahrg. Schwerin 1847, og ogsaa derfra særskilt aftrykt. Desuden er Hovedindholdet af Eftretet giengivet paa flere Steder.

Sagan af Hrafnkeli Freysgoda, udg. af P. G. Thorsen og Konráð Gislason. Kbh. 1839. (Anm. af R. M. Petersen i Fædrel. 1840, Nr. 135, og bedømt af Samme i Tidsskr. f. Litt. og Kr. IV, 167—98; sammenl. Fjölnir 1843, 66—67). Oversattes herefter af E. E. Müller i »Dannebrog« 1841, Nr. 26—27. Sagen udgives 2den Gang, som første Stykke af Nordiske Oldskrifter udg. af det nordiske Litteratursamfund, af R. Gislason alene med Oversættelse af R. E. Bestergaard. 1847.

Valdemars søllandske Lov tilligemed Absalons søllandske Kirkelov. Kbh. 1851. (i Skrifter udg. af det nord. Litteratursamfund), ogsaa med Tillæg: Danmarks gamle Provindsløve, I.

Meddelelser til R. M. Petersens Danmarks Historie i Hedenold, 3. Bind, 1838, om de gamle Runendatesmærker; til Holbergs Comedier 1. Bd. 1843, navn. med Hensyn til det 4de Stykke; til Finn Magnusens »om tvende hidtil næsten ubeskendte Runestene i Nørre-Jylland« 1845, i Antiq. Tidsskrift 1843—45; til Wegeners hist. Efterretn. om And. S. Bedel, 2. Udg. 1847.

Større Bidrag til P. R. Thorsups som Jubileumsskrifter 1830 og 1837 udgivne Efterretn. om Ribe Skole; til Bedel-Heinens om Barde Rjøfhad i den af Adler udg. Ribe Maanedstidende for 1839.

Redugiver tilligemed R. Hammerich og R. Gislason af: Beretning om Gravmælet over Professor R. Rask, med 2 Steentryk. Kbh. (1849). 4to. — (Revid.)

Thorsteinsson (Arne) var Sognepræst først til Hof i Bopnassford 1782 til 1791, siden i Túngu fra 12te Marts 1791, og fra 1789 til 1809 tillige Provst i Norðer-Mule Provsti under Íslands Væst.-Amt. † 12te October 1829.

Ælsögu-Agrip Péturs Þorsteinssonar, forðum Sysslumanns i Nordurparti Múla-Sýsslu, saml. árid 1815 edur 20 árum frá andlát hans. Kaupmannahöfn 1820. 85 bls. 8.

Thorsteinson (Bjarni), f. d. 31te Marts 1781 paa Gaarden Gaubhusnes i Væst.-Slaptafells Eyssel under Íslands Sønder-Amt, Son af Vonden Þorsteinn Steingrímsson (Norbroder til Bisop Steingrím Johnsen) og Guðrídur (Datter af Bjarni Nikólaesson, Eysselmand i Slaptafells Eyssel); dimitteredes 1800 fra Ræphjavil Skole, og blev Student ved Kjöbenhavn's Universitet i Efteraaret 1804 (inscriberet 17. f. A.); underkastede sig i October 1807 den latinsk-juridiske Embedsexamens theoretiske, og i April 1810 sammed praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis; blev i Efteraaret 1807 Volontair i 2det nordensjællske Comptoir under Rentekammeret; d. 2den Juli 1808 Copiist i Comptoiret for de danske Matricelsager, og d. 2den Septbr. 1809 i 1ste nordensjællske Comptoir; d. 10de Juni 1811 Fuldmægtig i 1ste søndensjællske Comp-

toir, derefter (udnævnt 1° 1814) i det efter Adskillelsen fra Norge, ved Resol. 1° 1814, fra 1ste Januar 1815 oprettede Comptoir for islandske, færøiske og grønlandske, samt bornholmske og laurvigke Sager; fungerede som Secrétaire i den under 5te Marts 1816 nedsatte Commission angaaende en Frihandel i Island, og blev d. 28de Septbr. 1816 udnævnt til Secrétaire; var en af Stifterne og Formand for det Islandske litteraire Selskabs Afdeling i Kjøbenhavn 1816—19, og 1820—21 (Voresmedlem siden 1826); blev 1819 tillige Auditeur og Lærer i Retslære og Moral ved det kongl. Escadets-Corps (entlediget 1° 1820, fra 1° 1821 at regne); d. 29de Septbr. (Resol. 2°) 1820 anden Afsesfor i den islandske Lands-Døerret; fik d. 17de Oct. 1820 Afgang til Cancelliets Archiv for at samle de Lovbestemmelser, som angaae Justits- og Politivæsenet i Island; blev d. 5te Maj 1821 Amtmand over Islands Vester-Amt; var 1823—24 constitueret Stiftsamtmand; udnævntes d. 1ste August 1829 til Ridder af Danebroge; blev Medlem af den under 26de Marts 1834 nedsatte Commission angaaende Islands Handel og oekonomiske Forfatning (hvis Resultater vare Plaf. 9. Marts, Fdg. 30. Marts og Plaf. 28. Decbr. 1836); var ligeledes Medlem af den ved kongl. Resol. 22de Aug. 1838 anordnede Commission af islandske Embedsmænd til at overveje de vigtigere Island vedkommende Anliggender, og deltog i begge dens Sessjoner 1839 og 1841 (s. Tilbindi frá Neðndarfundum islenskra embættismanna. Kh. 1842); blev d. 10de Juni 1841 benaadet med Danebrogsmandenes Hæderstegn; d. 8de Marts 1843 Conferenceraad; deltog (ifølge kongelig Udnævnelse 2° 1843) i det islandske Althing 1845, og valgtes til dets Formand; blev d. 18de Septbr. 1846, efter Ansøgning, i Naade entlediget som kongelig Deputeret i dette Thing, og d. 2den Marts 1849, ligeledes efter Ansøgning, i Naade og med Pension entlediget som Amtmand; d. 28de Septbr. 1849 udnævnt til Medlem af den ved kongl. Rescr. af 23de Septbr. 1848 bestubede islandske Forsamling (entlediget efter Ansøgning 1° 1850). — * Þórunn, ældste Datter af Biskop Dr. Hannes Finnsson og Valgerður Jónsdóttir.

Om kongelige og andre offentlige Afgifter, samt Jordebogs-Indtægter i Island. Kbh. 1810. (C. L. 1820, Nr. 32, 38).

Om Islands Folkemængde og oekonomiske Tilstand siden Aarene 1801 og 1821 til Ugangen af Aaret 1833. Kbh. 1834, med 2 Tabeller. („Fjölnir“ I. 95—96; II. 47; Kbhpost. 1835, Nr. 54, 55, af B. Schæving; samt S. 226—7, 244, 48, 60, 68).

Auglýsing um Vesturamtsins opinbera búskapar fjársjóð fyrir Árin 1827 til 1839 útgáfin af stjórnendum ens sama Amtmanni B. Thorsteinson og Sýsslumanni S. Schulesen. Viðeyar Klaustri, 1839. 16 bls. 8. („Fjölnir“ VI. 61—62).

Ágrip af Vestur-Amtsins Jafnadar-Sjóds reikningum fyrir Árin 1822—1842.

Kaupmáfln. 1843. 4to. — Ágrip &c. fyrir árin 1845 og 1846. Reykjav. 1847. 4to. — Ágrip &c. fyrir árin 1847 og 1848. Reykjav. 1849. Fol.

Ágrip af Hallbjarnareyrar hospitals reikningum, fyrir árin 1822 til 1843, útgæfð af Steingrímí Jónssyni og B. Thorsteinson. Víðeyar kl. 1844. 10 blss. 4to. — Ágrip &c. fyrir árin 1844 og 1845, gefð út af B. Thorsteinson og A. Helgasyni. Reykjav. 1846. 4to. — Ágrip &c. fyrir árin 1846, 1847 og 1848, gefð út af H. G. Thordersen og B. Thorsteinson. Reykjav. 1849. 4to.

Auglýsing um Vestur-amtsins Búnaðar-sjód fyrir árin 1841, 1842 og 1843, útgæfð af stjórnendum ens sama B. Thorsteinson og A. Thorsteinson. Víðeyar Klaustri, 1844. 16 bls. 8. — Auglýsing &c. fyrir árin 1844 og 1845, samín af stjórnendum ens sama B. Thorsteinson og A. Thorsteinson. Reykjav. 1846. 8 bls. 8. — Auglýsing &c. fyrir árin 1846, 1847 og 1848, samín af B. Thorsteinson og P. Sivertsen. Reykjav. 1849. 7 bls. 8.

Skýrsla um Vestur-amtsins almenna bókasafn, af B. Thorsteinson og P. Péturssyni. Reykjav. 1847.

3 „Íslensk Sagnablið“ (Udfigt over Jølands Historie fra 1805 til 1818, af ham og N. Peltason, i 2. D. 1818).

3 Collins „For Historie og Statistil, især Jærbrelandets“ (Om den færøse Pøndels Tilstand i ældre og nyere Tider, samt om denne Pøndels Frigivelse. Dørlæst i Landhuusholdnings-Selskabet, den 14. Februar 1821, i I. 37—92).

3 „Nye landøconom. Tildender“ (Om Kjøttenshave og Pøvedyrningens Meddelelse i Bøstøramtet i Jøland, af Eftirbøller til det fgl. Landhuusholdnings-Selskab, 1824 og 1827, i VII. 243—46, 247—48; Meddelelse, i Udtag, om den isøntfle Bygningssmaate, ffr. S. 273—79).

Þan forfattede Fortæller: til den af det isøntfle literære Selskab udgivne Størhinga-Saga ødr Isøndinga-Saga hín mikla. I.—II. B. Kaupmáfln. 1818—20. 4to. (R. T. 1820, Nr. 28; Gøtt. A. 1819, S. 1229—30); til Jón Espóhins Isølands Afsøkur i søgu-formi. I. D. Kaupmáfln. 1821; til Gudmund Jónssons Söfn af Isøntkum orðskviðum. Kphsa. 1830; Ugleføð til den af þam gjenneføte, forbeðrete og forøgebe Afsøga Jóns Eyrikssonar, Konferenråds o. s. fr., samantekin af S. Pétssyni. Kphsa. 1828.

Drøuden nogle Smaaflytter indført i periodiske Skrifter.

Þhorsteinsøn (Guttormur) blev 1797 Capellan, og d. 1ste Octbr. 1805 Sognepræst til Hof i Bopnaffjord; derefter tillige Vices-Provst og siden virkelig Provst i Rørdø-Møle Provsti under Jølands Rørdø og Østø-Amt. † 1848. — *1798 Dødný Guttormsdøttir, Datter af Guttormur Hjørleifsøn, Syffelmand i Møla Syffel, og Bjørg Pétursdøttir.

Uddrag af en Indberetning til Commissionen for Oldsager, dat. 3. Septbr. 1811 i „Antiquar. Annaler.“ IV. 361—62.

Þhorstensen (Jón), Jón Þhorsteinsøn, f. d. 7de Juni 1794 i Þanavatus Syffel i Jøland, Søn af Bønden Þorsteinn Steingrímssøn.

son og Margræt Jónsdóttir; dimitteret til Universitetet fra Besæftad Skole 1815; tog d. 2den Juli 1819 medicinsk Embedsexamen („Laud. unanimi consensu“); blev d. 17de Decbr. (Resol. § 1) f. A. Landphysicus i Island, samt Distriktslæge i Borgarfjörðs, Rjóse og Gullbringe Sysseler under Sønder-Amtet; d. 19de Marts 1842 Justitsraad (med Rang i 5te Kl. Nr. 3); d. 23de Septbr. 1843 Suppleant for de verdslige Medlemsmer af det islandste Althing; erholdt d. 28de Marts 1847 den philosophiske Doctorgrad fra Universitetet i Marburg. Er Medlem af det islandste litteraire Selskab siden 1816 og Voresmedlem siden 1846; Medlem af det kgl. medicinske Selskab i Kjøbenhavn og af flere udenlandske videnskabelige Samfund. — * 21 1821 Elín Stephensen (f. 22 1800, næst yngste Datter af Amtmand Stephán Stephensen og Martha Maria f. Holter). — (Seft. Callisens Medicin. Skriftsteller-Lex. XIX. 228; XXXIII. 29; „Søndagen“, Følgeblad til „Dagen“, 1838, Nr. 1).

Um *Cholera landfarsótt*, eptir ritum því víðvíkjandi frá því konúngl. Heilbrigðisráði i Kbhöfn. Víðeyjar kl. 1831. 15 blss. 8vo.

Stutt og einföld ávísan um meðhöndlan *Qves-landfarsóttar*. Víðeyjar kl. 1834. 16 blss. 8vo.

Collectanea Meteorologica sub auspiciis Societatis regie scientiarum Danicæ edita. Fasc. II.: *Observationes Thorstensenii* a 1. Jan. 1823 ad 1. Aug. 1837 in *Islandia instituta*. Hafn. 1839. 4to. (Berlin. Jahrb. für wissensch. Krit. 1840, I. 852).

Fæinar Athugasemdir um *Kúa-bólusetningu* og *Bóhusótt* fyrir Almúga á Íslandi. Prentað á opinberan kostnad. Víðeyjar Klaustri, 1840. 15 blss. 8.

Hugvekja um *Medferð á ungbörnum*, samantekin handa mædrum og barnfóstrum á Íslandi. Reykjavík, 1846. 115 blss. 8. (Bibl. f. Læger XLV. (N. 9. Bd. 15.) S. 455—62, af J. J. Hjaltein). Aftrykt med Fortale (29. Nov. 1845) i Búnaðarrit Suduramtsins Húss- og Bústjórnar-félags. II. B. I. D. blss. III—VII og I—115.

Um *skadsemi áfengra drykkja*. Reykjavík, 1847.

Stuttur leiðarvísir um hvernig skuli fara með *meslinga sótt*. 1849. 6 blss. 8vo.

Leiðarvísir, sem segir fyrir um meðferð á *austurlanda Kólerusótt*, snúin á islenzku eptir riti frá Heilbrigðisráðinu i Kaupmannahöfn. (1849). 6 blss. 4to.

Barometer- og Thermometer-Jagttagelser fra 1820 til 1825, i H. C. Ørstedes Oversigt ov. det kgl. Danske Vidensk. Selsk. Forhandl. fra 31. Mai 1824 til 31. Mai 1827, S. XXIX—XXX., XXXII. — Bidrag til Islands Climatologie, i Sammed Oversigt for 1845, S. 65—66.

J „Bibliothek for Læger“ (Nogle Bemærkninger om den islandste Specialisthed; læst i det kgl. medic. Selskab, d. 6. Mai 1830, i XIII. 91—106. (Ud- tog i Gerson und Julius Nagaz. der ausl. Litteratur d. ges. Heill. XXI. (Bd. I.). 1831. Jan. u. Febr. S. 119—22, og derfra i Summar. der Medicin 1831. Bd. 2. S. 238—40); Om Rykten af rød Skæppe — *Rumex acutus* — som et Fæus- middel mod flere Sygdomme, ssid. S. 231—33. (overs. af J. F. W. Rebermann

i Huft's Magaz. f. d. ges. Prill. Bd. 44. S. 498—500; Udtog i Casper Krit. Repertor. der Heilk. Bd. 30. (Bd. 10). 1831. S. 1. S. 121—22, og derfra i Summar. der Med. Bd. 1. 1832. S. 68—70; Kleinerts allgem. Repertor. 1832, Mai, S. 124; Uddrag af hans Hoved-Medicinal-Anbberetning, i XXVIII. 293—95; Praktiske Jagttagelser (1. Felsbreddelse af en 6 Ugers Tetanus opisthotonus. 2. Pydatider og Entozoaer i Leveren — Felsbreddelse. 3. Et indfemt Pykæbrof størstedelen lagt ved Naturen. 4. En Hydrops sacculus Mammæ), i XLII. (N. N. Bd. 12), S. 270—77).

3 „Klaustur-pósturinn“ (Um heilnæmi mjólkur og mysu, 1821. bls. 177—180).

3 „Sunnan-Pósturinn“ (Um fingramein, 1835, bls. 28—31; Stalt ágríp um helstu og almennustu beinbrot á Ullimum, 1835, No. 11. 12; Um Barnabólu og Kúabólu, 1836, No. 7).

3 „Lanztidindi“ (Um barnaveiki, 1. Ár. bls. 8, 12; Veðráttasafn í Reykjavík, sst. bls. 28, 32, 40, 48, 56, 64, 72, 84, 100; 11. ár. bls. 108, 116).

3 Schumacher's „Astronomische Nachrichten“ (Udtog af en Skrivelse fra ham til P. C. Drsted, i Bd. I. Nr. 14, S. 223—24).

3 „Mémoires de l'Académie Royale de Médecine de Paris“ (Tractatus de morbis in Islandia frequentissimis. (In mense Jan. anni 1837 conscriptus), T. VIII. 1840. P. 2. p. 28—55; særstift aftr. Parisils, 1840, 8.).

Han har forfattet Anmærkninger i Jóns Péturssonar „Lækningsbók“. Kaupmuhfn. 1834.

Thortsen (Adolph Ditlev), Bogholder; blev 1832 Secondlieutenant, siden karakteriseret og d. 7de Juli 1847 virkelig Premierlieutenant ved Kbhvns borgerlige Artillericorps; den 19de Januar 1849 Capitain og Compagnichef ved samme Corps. — *Magnekens Hansen (f. 1806, en Datter af Degnen i Bindinge i Sjælland, Andreas Hansen og Birthe Marie Clausen).

Beileddning for dem, som bestemme sig til Handelen, indeholdende Alt hvad en Comptoirist bør vide, tilligemed et Anhang om det dobbelte italienske Bogholderie. Kbh. 1825.

Kjøbenhavns Courstabeller paa Amsterdam, London og Paris. Kbh. 1827.

Det italienske Bogholderie. Kbh. 1836.

Thortsen (Carl Adolph), f. d. 22de Decbr. 1798 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Bernhard Thortsen var Silke- og Klædehandler og siden Stadshauptmand (f. 1756, † 1⁴ 1837); hans Moder Frederikke Dorothea f. Rarberg († i Apr. 1847 i sit 82de Aar som Conventualinde i det Hørboefte Entefrue-Kloster i Kbhvn.). Blev sat i Efterlægts-Selfskabs Realstole og gennemgik samme, før han afgjørende blev bestemt til Studeringer; optoges i Efteraaret 1812 i Kjøbenhavns Cathedralstole, hvorfra han afgik til Universitetet 1817; blev udmærket ved anden Examen i det paafølgende Aar; studerede derpaa i adskillige Aar Theologi, dog uden

at opgive de saakaldte Humaniora; vandt 1821 Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af det i det foregaaende Aar udsatte æsthetiske Priis, spørgsmaal: „Hvorvidt er den tragiske Digter, der vælger et historisk Emne, forpligtet til i dets Behandling at holde sig til den historiske Sandhed?“; vedblev ligeledes at benytte adskillige filosofihist. og philologiske Forelæsninger, og lagde sig overhovedet efter de gamle Sprog, i hvilke han i sex Aar var Lærer ved Borgerbydsstolen paa Christianshavn; udnævntes d. 26de Septbr. 1826 til Adjunct ved den lærde Skole i Helsingør; disputerede d. 29de Novbr. 1827 for Magistergraden ved Kjøbenhavns Universitet; erholdt d. 23de Aug. 1834 kongelig Tilladelse til at søge overordnede Skole-Embeder; disputerede i Octbr. 1836, efter Facultetets Indbydelse, for den filosofihist. Doctorgrad; blev d. 11te Marts 1837 Overlærer ved Roskilde Cathedralskole; d. 6te Juli 1844 Rector ved den lærde Skole i Randers. — (Autobiographi i Universitetets Acta Solennia ved Reformationensjubelfesten 1836, p. 80—84; jvfr. Hundrup's Skole-Calendar, 1843, S. 16; Bloch's Bidr. til Roskilde Domskoles Historie h. 2. S. 26—27).

De *conjunctivo modo ejusque usu in lingua Latina commentatio*. (pro gradu Magisterii). Haun. MDCCCXXVII. (L. L. 1828, Nr. 49; Krit. Bibl. f. d. Schulwesen, 1830, Nr. 103).

Forsøg til en dansk Metrik. 1.—2. Deel. Kbh. 1833—34. Understøttet af Selskabet til de skønne Videnskabers Fjorremmelse. (M. f. L. IX. 265—300, af F. E. Petersen, med et Tillæg af P. E. Ørsted; L. L. 1833, Nr. 34—37, af E. J. Wilster).

De *Physiognomonía Homeri*. Commentatio. Diss. inaug. Haun. MDCCCXXXVI. (M. f. L. XVII. 309—23, af R. J. J. Penrichsen).

Historisk Udsigt over den danske Litteratur indtil Aar 1814. Kbh. 1839. (Berl. Tid. 1839, Nr. 130; Kbhpost. f. A. Nr. 152; D. Folkebl. V. Nr. 19; Studier, Kritiker og Notiser 1842, Nr. 8). — Anden Udgave. ibid. 1846. Trede Udgave. ibid. 1851 (1850).

Efterretninger om Randers lærde Skole for Skoleaarene 1844—50. Indbydelseskrifter til den aarlige offentlige Examen. Randers, 1844—50. (3 Indbydelseskriftet for 1846 leverede han tillige: Bemærkninger til nogle Steder i Foratfets Oder).

3 Møllers's „Nordisk Læsekrift“ (Nogle Bemærkninger om Sprogens Rigdom, i IV. 97—106).

3 Heibergs „Kjøbenhavns flyvende Post“ (Apollo og Daphne (Ovids Forv. vandl. 1, 452—567), oversat i Interimssblad Nr. 63, 1835).

Til „Maanedsskrift for Litteratur“ har han leveret nogle og tyve Bidrag, fordetmeste uden Navn, blandt hvilke han i Registeret findes navngiven som Forfatter til de serien (nemlig Recensioner over: Rabbe's og Myerups Bidrag til en Udsigt over dansk Digtetkunst under Kong Christian den Syvende, I. 229—40. (Ivfr.

Rbhpost. 1829, Nr. 63—77, af P. Piort; Nr. 88. 89. 91. 92, af Thortsen); A. Dehlenschlägers nye poetiske Skrifter, 2. Deel (Carl den Store og Longobarderne), III. 224—53; N. Rossings poetisk Læsebog, III. 413—18; E. Pauch's Dramatiske Bærter, 1.—2. D., IV. 279—98; E. Rosbeck's Dansk poetisk Anthologie, 1.—2. D., V. 357—72; VIII. 162—68; E. Wilster, Jliadens nye Sang, VI. 391—419; (P. Perß) Anonym Nyaarsgave for 1832, VII. 241—55; E. Wilster, Niobens 18de Sang, IX. 495—503; J. Schaldemose's Jabelbog for Unge og Gamle, X. 465—74; N. J. J. Henriksen's Materialier til latinse Stile, XI. 164—68; E. Wilster, om Perimetret og dets Behandling i det danske Sprog, XI. 232—56; Skuespil af Jorf. til en Hverdagshistorie, XII. 514—526; E. Bernhards Noveller, 1.—3. Bd., XVI. 221—27; XVII. 323—30; A. S. Biesenbergs, latinse Elementar-bog ved A. Grotefend, XVIII. 32—42).

Desuden enkelte anonyme Bidrag til »Dansk Litteratur-Tidende« for 1830 (1 Anmeldelse); til Petersens »Tidskrift for Litteratur og Kritik« for 1840; til »Dansk Folkeblad« for 1841, og til flere periodiske Skrifter.

Rogle Smaadigte, trykte ved een og anden Læjligbed.

Medredacteur af: Sange for Studenterforeningen. Rbh. 1822.

Thortsen (P.), antages at være en Pseudonym.

Melpomene eller nyeste Ariebog for Damer, samlet. Rbh. 1820. — Harpe-spillerinden Annot Pyle. En Fortælling af Walter Scott, efter en Forkortning oversat. ibid. 1825. — Agathe, eller Gravhvalvingen, af Aug. Lafontaine, I.—III. Deel. Dvers. ibid. 1826.

Thortsen (Thomas Peter), ovenanførte C. A. Thortsens Brøder; f. d. 8de Septbr. 1788 i Kjøbenhavn; besøgte Bor Frue-Latin-skole (nuværende Metropolitanskole), hvor han tog Examen Artium med Udmærkelse, og blev derefter indskribet ved Universitetet i Efteraaret 1804; studerede i nogen Tid Medicin, derefter Lovkyndighed og Cameralistik; underkastede sig i Juni 1809 den latinse-juridiske Embedsexamens theoretiske og praktiske Prøve (hvor han med Charakteren Læd.), og blev Auditeur ved Kongens Livcorps 1810. Siden 1806 arbejdede han i det daværende Deconomi- og Commerce-Collegium (forenet i 1816 med Generaltoldkammeret), hvor han 1809 blev Copist i Fabrik- og Industri-Comptoir, og 1810 Fuldmægtig i Productions- og Hisseri-Fagets Comptoir; d. 16. Jan. 1813 virkelig Commerce-Raad; siden Chef for Handels- og Consulat-Comptoir; d. 8. Aug. 1815 Administrator ved den lgl. Land-Fabrik og Spindestoles-Direction, og var endvidere Secretair ved Fabrik-Directionen; udnævntes 1817 til virkelig Rammerraad; forlod Danmark 1825 (jvfr. Collegial-Tid. 1827, S. 679—80); kom 1826 til Berlin, hvor han i April 1827 blev indskribet ved Universitetet og siden tog medicinsk Examen; disputerede sammesteds d. 7de Januar 1829 for Doctorgraden i Medicin og Chirurgi; var derefter

praktiserende Læge i Dresden, siden i Berlin. — *Anna Charlotte Christine Vassoe († 1849 i Kbhvn). — Autobiographi, vedføjet hans Doctordisputats, p. 43—45; jvfr. Callisens Medic. Skrifter, steller-Lex. XIX. S. 228—29; J. R. Høst's Erindr. S. 81).

For Skuespilyndere. Et Ugeblad. 1. Aargang 1. og 2. Hefte. No. 1—26. Kbh. 1806—7. — Hugo Grotius, Skuespil i 4 Acter af Røgebue, oversf. ibid. 1807.

Ziesko eller Sammensværgelsen i Genua. Et republicanf Sørgefpil i fem Acter af Schiller, oversfat. Kbh. 1814. („Athene“, III. 185—90).

Wegtemanden ved en Pændelse. Epsfpil i een Act, oversf. Kbh. 1817.

Primureren. Comedie i een Act af Røgebue, oversf. Kbh. 1819.

Den gamle Yngking. Epsfpil i een Act, oversf. Kbh. 1819.

Wegtemændene som Ungkarle. Epsfpil i een Act efter Gauguiran Rancuill. Kbh. 1819.

Tro Ingen for vel! Epsfpil af Carl Schall, oversf. Kbh. 1819.

Kommebog for Skuespilyndere for Aaret 1820. Kbh. („Dagen“ 1820, Nr. 206, af P. E. G. Proft).

Thalia, et Hjerdingaarfpil for Yndere af Skuespil. Kbh. 1823. („Aftenbl.“ 1823, Nr. 27. 37. 47; „Lit. Kunst og Theaterbl.“ 1823, Nr. 32, af P. E. G. Proft).

De gangraena nosocomiali. Diss. inang. chir. med. Berolini, 1829. (Fæder litt. Annal. der Heilk. Bd. 13. 1829. März, S. 368; Pufeland Bibl. der Heilk. Bd. 62. 1829. Juff, S. 64).

Medudgiver af Pændels- og Industrie-Lidende fra Begyndelsen af Juni 1818 indtil d. 5te October 1822 (Nr. 80), derpaa Ene-Udgiver indtil Aarg. 1825, Nr. 55. Kbh. 4to. (R. E. 1820, Nr. 20; jvfr. Art. P. A. Martensen, D. J. Rawert og W. A. Schlegel).

Smaafigte og Afhandlinger, afspredte i periodiske Skrifter.

Følgende Epsfpil, opførte paa det kongl. Theater, ere oversatte af ham, men utrykte: Soubrettelist, 1 A. af Versain, 1807; Den leffindige Fegner, 3 A. (efter Goldoni) af J. L. Schmidt, 1820; Den forsigtige, 1 A. af Aurländer, 1823; Dieters venfkab, 1 A. (af Etienne), 1824.

Thorup (Carl Edvard), Son af nedenauførte Professor Dr. Peter Nicolai Thorup, er f. i Ribe d. 17de Novbr. 1818; dannedes ret til Universitetet fra sin Fødebyes Cathedralskole 1836; tog i Juli 1841 theologift Attestats (Laud.); confitueredes d. 31te Juli f. A. som Læger, og udnævntes d. 5te Maj 1843 til Adjunct ved Ribe Cathedralskole; tillige Bibliothekar ved Stiftsbiblioteket. — *Emilie Bertelsen, Datter af Amtsforvalter, Rammerraad Jens Bertelsen i Ribe. — (Jvfr. Programmet for Ribe Cathedralskole for 1843, S. 39; Høndrup's Skole-Calendar, 1845, S. 49).

Bidrag af hiftorift og polemift Indhold til „Fædrelandet“, „Dannebiste“ og „Ribe Avis“, deels med, deels uden Næste.

Smaaagtige ved forskjellige Lejligheder, deels indførte i „Ribe Avis“ (1844, Nr. 44 og 76), deels særskilt trykte (Sange ved Examen's Slutning i Ribe Kathedralskole i Aarene 1841, 1843, 1844. Ribe. — Choraler ved Rector C. P. A. Jensen's Indsættelse i Ribe Kathedralskole d. 23de April 1845, ibid. (ogsaa aftrykte i Indbydelseskriften til den offentl. Examen i Ribe Kathedralskole 1845); — Choral ved den høstidelige Åbning af Ribe Domkirke i Anledning af dens tilendebragte Restauration d. 29de Juni 1845, ibid.).

Udgav efter Forfatterens Død: Historiske Efterretninger om Ribe Kathedralskole, af P. R. Thorup. I Deels I Hefte. Ribe, 1846.

Redudgiver af: Peter Nicolai Thorups Efterladte Digte. Kbh. 1847, og af: Peter Nicolai Thorups Levnet. ibid. 1848.

Rongskrivelse til Ribe Domkapitel, meddelt i „Rikehistoriske Samlinger“, Det Fjerde, 1850, S. 261—2.

Thorup (S. C.), Skolebestyrer og Skolelærer i Kjøbenhavn. — * 1812 Dorothea Benedicte Holst († 3 1845 i sit 72de A.), Datter af J. E. Holst, Gartner i Grevskabet Jarlsberg i Norge († 3 1820).

Regnestykker, indeholdende de 4 Species i ubenævnte og benævnte Helt Tal for Begyndere. Kbh. 1820.

224 Hovedregnings-Opgaver. Kbh. 1821. (med Facit ter bertil).

Ræse og Læsebog, med dansk og latinsk Tryk lige under hinanden. Kbh. 1821. 2det Dyl. ib. 1837.

Den underholdende Børneven eller originale smaae Fortællinger for Børn. Kbh. 1822. (L. A. 1823, S. 30—31).

Læsebog i Børn, til Brug i Skoler og til Anvendelse ved Forældres Fødselsdage. Kbh. 1838.

Læsemaade, der gjør det let at lære Ungdommen fast og grundigt at læse og læse. Kbh. (uden Aarsaal). 4 S.

3 „Raanedstibende for Skolelærere og Opdragere“ (Udenadslæren lettes ved Afværgning, i I. Aarg. S. 122—23).

Thorup (Peter Nicolai), f. 3die April 1780 i Guldager Præstegaard i Ribe Stift. Hans Fader Niels Holmboe Thorup (en Skoleholderen, f. 3 1733, † 3 1803, omtalt i Fortalen til Danske Atlas IV. Tome) var Sognepræst sammesteds (fra 3 1770); hans Moder Bieleke Magretha Thun (f. 1752, † 3 1830 i Ribe), en Datter af Præsten Peder Thun (anf. i Myrup's Lit. Lex. S. 615) og Elisabeth Lange (Datter af Andreas Lange, Sognepræst i Hall i Haderslev Herred). Underviist i nogle Aar af Hunslerere blev Sønnen i Sommeren

*) Peter Niels Fader er den oftere bleven kaldet P. N. Holmboe Th.; men han er indfødt i Ribe, og naar han selv forhen har kaldet sig saaledes.

1796 optagen i Ribe Cathedralsskole og derfra dimitteret til Universitetet i October samme Aar; absolverede i October 1799 den theologiske Embedsexamen (Laud.); opholdt sig derpaa i 1½ Aar i Ribe som Huuslærer; blev i Slutningen af October 1801 antagen i det pædagogiske Seminariums historiske Klasse, og 1802 Alumnus paa Børghs Collegium; vandt 1803 Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af det Aaret iforvejen udsatte historiske Priisspørgsmaal: „Hvorledes ere de høje Rigsembeder: Drost, Marst og Cantoler, Hofmester, Amiral og Statmester opfemne i Danmark og Norge? Hvorledes have de afvejet til forskjellige Tider, og hvilke Forretninger have til enhver Tid henhørt til ethvert af dem?“. Dimitteret i Sommeren 1804 fra Seminariet, efter foregaaende theoretisk og praktisk Prøve saavel i det historiske som philologiske Fag, blev han d. 10de August s. A., ifølge Cancelliskrivelse af 18de s. M., beskikket til Vicarius Conrectoris ved Ribe Cathedralsskole, paa hvilket Embede han erholdt kongelig Bestalling af 17de October 1806; udnævntes d. 9de April 1814 (med lgl. Bestalling 2 s. A.) til Rector ved samme Skole; fik d. 1ste Novbr. 1828 Titel af Professor (med Rang i 6 Kl. Nr. 13); blev d. 28de October 1836 Ridder af Danebroge (s. „Dagen“ 1836, Nr. 281, 299); d. 31te October s. A., efter Facultetets Indbydelse, Doctor i Philosophien ved Københavns Universitet; d. 2den Decbr. 1839 Medlem af det Kongl. Danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog, og d. 10de April 1844 af det Kongl. Norske Videnskaberne's Selskab i Trondhjem; d. 8de Novbr. 1844, efter Ansøgning, i Raade og med Pension entlediget fra Rectoratet (fra 1ste Jannar 1845 at regne). † 26de October 1846 i Ribe. — *½ 1805 Frederikke Dorothea Abramowicz (s. 1784, † 1844, en Datter af Slotsforvalter Jacob Abramowicz i Kiel). — („Peter Nicolai Thorups Levnet. Udgivet af E. E. Thorup og Andr. Leth. Kbh. 1818“; jvfr. Det's Archiv for Psychol., Hist. o. s. v. VIII. S. 385—89; Universitetets Acta Solennia i Anledning af Reformatiojubelfesten 1836, p. 75—77; Sundrup's Skole-Calendar, 1843, S. 3—4; Kbhpost. 1846, S. 1012; Nyt Aftenbl. 1846, Nr. 259; Berl. Tid. 1846, Nr. 257, 59. — Om det af ham oprettede „Thura-Gastherse Legat“, jvfr. Selmers Afab. Tid. I. S. 327—29).

Skoleserier (en Samling af Fortællinger). Kbh. 1806. (E. E. 1808, Nr. 38; af E. Kruse, jvfr. Thorups Levnet, S. 32; Sanders Odeum S. 211, hvor een af disse Fortællinger er optagen).

Oratio, quam in schola Ripensi, ante hos C. annos edificata et restituta, ad memoriam restitutoris pie-recolendam habuit Rector scholæ. Ripis 1827. 4to.

Skoletaler. Første Hefte. Ribe 1831. (E. L. 1831, Nr. 32, 33; Seebodes u. Jahns N. Jahrb. für Philol. IV. 270—71. — Een af disse Taler har forhen været indrykket i J. Möllers N. theol. Bibl. XIV. 1844, 1845. E. L. 1829, S. 423).

Smaa digte ved forskjellige Lejligheder, deels indførte i „Ribe Avis“ (1844, Nr. 44 og 76), deels særskilt trykte (Sange ved Examens Slutning i Ribe Kathedralskole i Årene 1841, 1843, 1844. Ribe. — Choraler ved Rector C. P. A. Petersens Indsættelse i Ribe Kathedralskole d. 23de April 1845. ibid. (ogsaa aftrykte i Indbydelseskriftet til den offentl. Examen i Ribe Kathedralskole 1845); — Choral ved den høitidelige Åbning af Ribe Domkirke i Anledning af dens tilendebragte Restauration d. 29de Juni 1845. ibid.).

Udgav efter Forfatterens Død: Historiske Efterretninger om Ribe Kathedralskole, af P. R. Thorum. 1 Deels 1 Hefte. Ribe, 1846.

Rebudgiver af: Peter Nicolai Thorups Efterladte Digte. Kbh. 1847, og af: Peter Nicolai Thorups Levnet. ibid. 1848.

Lange-Skrivelse til Ribe Domkapitel, meddeelt i „Kirkehistoriske Samlinger“, Det fjerde, 1850, S. 261—2.

Thorum (P. C.), Skolebestyrer og Skolelærer i Kjøbenhavn. — * 1812 Dorothea Benedicte Holst († 3 1845 i sit 72de A.), Datter af J. C. Holst, Gartner i Grevstabet Jarlsberg i Norge († 27 1820).

Regnestykker, indeholdende de 4 Species i ubenævnte og benævnte hele Tal for Begyndere. Kbh. 1820.

224 Hovedbregnings-Opgaver. Kbh. 1821. (med Faciter dertil).

ABC og Læsebog, med dansk og latinsk Tryk lige under hinanden. Kbh. 1821. 2det Dyl. ib. 1837.

Den underholdende Berneven eller originale smaae Fortællinger for Børn. Kbh. 1822. (L. X. 1823, S. 30—31).

Læsebog i Vers, til Brug i Skoler og til Anvendelse ved Forældres Festselskaber. Kbh. 1838.

Læsemaade, der gjør det let at lære Ungdommen fast og grundigt at læse og læse. Kbh. (uden Årstal). 4 S.

3 „Maanedstidende for Skolelærere og Opdragere“ (Udenadslæren lættes ved Afslutning i L. Årg. S. 122—23).

Thorum (Peter Nicolai), f. 3die April 1780 i Guldager Præstegaard i Ribe Stift. Hans Fader Niels Holmboe Thorum (en Skoleholder, f. 3 1733, † 3 1803, omtalt i Fortalen til Danske Atlas IV. Tome) var Sognepræst sammesteds (fra 3 1770); hans Moder Bibekke Magretha Thun (f. 1752, † 3 1830 i Ribe), en Datter af Præsten Peder Thun (anf. i Myerup's Lit. Lex. S. 615) og Elisabeth Lange (Datter af Andreas Lange, Sognepræst i Hall i Haderslev Herred). Underviist i nogle Aar af Højskoler blev Sønnen i Sommeren

*) Efter sin Fader er han oftere bleven kaldet P. R. Holmboe Th.; men han er indfødt i Ribe, og naar han selv forhen har kaldet sig saaledes.

1796 optagen i Ribe Cathedralsskole og derfra dimitteret til Universitetet i October samme Aar; absolverede i October 1799 den theologiske Embedsexamen (Laud.); opholdt sig derpaa i 1½ Aar i Ribe som Højskolelærer; og i Slutningen af October 1801 antagen i det pædagogiske Seminarium i historiske Klasse, og 1802 Alumnus paa Børghs Collegium; vandt 1803 Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af det Aaret iforvejen udsatte historiske Priisopgavesmaal: „Hvorledes ere de høje Rigsembeder: Drost, Marst og Cantoler, Hofmester, Amiral og Statmester opkomne i Danmark og Norge? Hvorledes have de afvejet til forskjellige Tider, og hvilke Forretninger have til enhver Tid henhørt til ethvert af dem?“. Dimitteret i Sommeren 1804 fra Seminariet, efter foregaaende theoretisk og praktisk Prøve saavel i det historiske som philologiske Fag, blev han d. 10de August s. A., ifølge Cancelliskrivelse af 18de s. M., bestiftet til Vicarius Conrectoris ved Ribe Cathedralsskole, paa hvilket Embede han erholdt kongelig Bestalling af 17de October 1806; udnævntes d. 9de April 1814 (med tgl. Bestalling 2 s. A.) til Rector ved samme Skole; fik d. 1ste Novbr. 1828 Titel af Professor (med Rang i 6 Kl. Nr. 13); blev d. 28de October 1836 Ridder af Danebroge (s. „Dagen“ 1836, Nr. 281, 299); d. 31te October s. A., efter Facultetets Indbydelse, Doctor i Philosophien ved Københavns Universitet; d. 2den Decbr. 1839 Medlem af det Kongl. Danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog, og d. 10de April 1844 af det Kongl. Norske Videnskaberne's Selskab i Trondhjem; d. 8de Novbr. 1844, efter Ansøgning, i Raade og med Pension entlediget fra Rectoratet (fra 1ste Jannar 1845 at regne). † 28de October 1846 i Ribe. — *½ 1805 Frederikke Dorothea Abramowicz (s. ½ 1784, † ½ 1844, en Datter af Slotsforvalter Jacob Abramowicz i Kiel). — („Peter Nicolai Thorups Levnet. Udgivet af E. E. Thorup og Andr. Leth. Kbh. 1818“; jvfr. Det's Archiv for Psychol., Hist. o. s. v. VIII. S. 385—89; Universitetets Acta Solemnia i Anledning af Reformatiojubelfesten 1836, p. 75—77; Sundrup's Skole-Calendar, 1843, S. 3—4; Kbhpost. 1846, S. 1012; Nyt Aftenbl. 1846, Nr. 259; Berl. Tid. 1846, Nr. 257, 59. — Om det af ham oprettede „Thura-Gaflerske Legat“, jvfr. Selmers Akad. Tid. I. S. 327—29).

Skoleserier (en Samling af Fortællinger). Kbh. 1808. (E. E. 1808, Nr. 38; af E. Kruse, jvfr. Thorups Levnet, S. 32; Sanders Odeum S. 211, hvor een af disse Fortællinger er optagen).

Oratio, quam in schola Ripensi, ante hos C. annos edificata et restituta, ad memoriam restitutoris pie recolendam habuit Rector scholæ. Rhipis 1827. 4to.

Skoletaler. Første Hefte. Ribe 1831. (E. L. 1831, Nr. 32, 33; Seebodes u. Jahne's N. Jahrb. für Philol. IV. 270—71. — Een af disse Taler har forhen været indtrykt i J. Möllers N. theol. Bibl. XIV. 1844; og E. L. 1829, S. 423).

*Loci aliquot in Ciceronis libris de finibus bonorum et malorum partim expli-
cati, partim a suspicionibus emendandique conatibus non necessariis vindicati.
Commentatio.* (Diss. inaug.). Ripis Climbrorum 1836. (M. f. L. XVIII. 445-70, af
S. Besenberg).

Græblomster. (Trykt som Manuskript for de Afsedes Paarsøende og Ven-
ner). Ribe 1846.

Historiske Efterretninger om Ribe Cathedralskole. 1. Deel 1. Hefte. Efter
Forfatterens Død udgivet af E. C. Thorup. Ribe 1846.

Peter Nicolai Thorups Efterladte Digte. Udgivne af E. C. Thorup og Andr.
Leth. Kbh. 1847. (udkom i 3 Hefter; jvfr. Berl. Tid. 1847, Nr. 298). Anhang ber-
till: Peter Nicolai Thorups Levnet. Udgivet af E. C. Thorup og Andr. Leth.
Kbh. 1848.

Endeel Skoleprogrammer, alle trykte i Ribe, navnlig: Henrik den
Fjerdes Plan til evig Fred og Forbund imellem Europas civiliserede Nationer.
1813. — Nogle af Horats's Oder metrisk oversatte. 1816. — Disciplens
Stilling i de lærde Skoler forud og nu. 1819.

Af Programmerne, som afhandle Ribe Skoles Historie, har han i
Aarene 1824, 26, 27, 28, 30, 32, 37 og 43 udgivet 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8 og 9de For-
fattelse. (Det Program, som aabnede denne Række 1823, samt 2den Forfattelse, er
forfattet af Adjunct P. L. Hansen. Indbydelsesskriftet for 1841, som indeholder Rec-
tor Thorups Mindetale over E. Galsker og en hidtil utrykt metrisk Tale paa Latin af
den Sidste, kan henregnes til denne Række, som, forsaavidt den da var udkommen,
findes anmeldt i M. f. L. IV. 265—78 (af E. C. Berlauff) og i Seebedes u.
Jahrs N. Jahrb. für Philol. IV. 267—70; jvfr. Berlauff "Det Kgl. Danske Selskabs
Historie", S. 195. Den Galskerke Biographi i Carlsbechs ang., jvfr. Fortalen til
E. Thaarups Udg. af Galskers Satirer S. XII. og "Fædel." 1840, Nr. 384).

Til en ny Række af Programmer, som indeholde Efterretninger angaaende
Byen Ribe, har han leveret:

2den Samling (Antiquariske Bidrag til Ribe Byes Beskrivelse). Ribe 1833.

4de Samling (Historiske Efterretninger om Ribershus). ibid. 1835.

7de Samling (Forfattelse og Samling af de i Programmerne for 1833 og
1835 meddelte antiquariske Bidrag til Ribe Byes Beskrivelse. Med en Lithographeret
Grundtegnning af Byen). ibid. 1839. (Disse Samlinger nævnes i Jørg's N. Staatsb.
Mag. IV. B. 3. u. 4. S. 1836, og ere betegnede af E. Molbech deels i M. f. L.
XX. 317—66, deels i Histor. Tidsskrift, I. 517—20; jvfr. T. f. L. c. S. III. 364—
65; Berlauff "Det Kgl. Danske Selskabs Historie", S. 195—96).

Skoleefterretninger fra Ribe Cathedralskole for Skoleaarene 1832—1844,
vedsejede Programmerne fra samme Skole for A. 1840—44. (jvfr. S. L. o. S. I.
210). — Afskedssord til Ribe Cathedralskole, i Programmet for 1845, S. 17—22.

Endeel Fæstlighedsdigte, saasom: Tanker ved Kong Frederik den Sjettes Indtræ-
delse paa Cathedralskolen i Ribe. Ribe 1828. (ogsaa optrykt i Ribe Stiftsavis s. A. Nr.
52). — En latinsk Ode i Anledning af H. A. P. Prinds Christian Frederiks Kærræ-
relse i Ribe. Ripis MDCCCXXXI. — Et latinsk Carmen, med metrisk Oversættelse ved
Siden, i Anledning af Kong Frederik den Sjettes Besøg paa Skolen. Ribe 1832. —
Nogle Ord, fremsagte ved Kong Christian den Ottendes Kærrærelse paa Cathedral

Skolen i Ribe, Ribe 1842. — Flere Sange i Anledning af Kongelige Personers Besøg i Ribe i Aarene 1824, 28, 31, 32, 42 og 44. — Sange ved Examens-Prøveligheder i Ribe Skole i Aarene 1811, 17, 19, 21, 22, 27, 28, 29, 30, 32, 33 og 42. (Af disse er en Sang for 1811 optrykt i Engelstoft's Universitets- og Skole-Annaler 1811, II. 98—100; en anden for 1829 i »Sangbog, indeholdende Fædrelands- og Selskabs-sange. Ribe 1844«, S. 97; og en i Barfods poet. Sangbog, 2. Udg. 1841, S. 236—38). — En Psalme, afssungen i Ribe Domkirke paa Kongens Fødselsdag den 28de Jan. 1827. — En latinsk Dre, udgivet i Forbindelse med den ovenangførte Oratio 1827. — Et latinsk Carmen, i Programmet til Skolens Jubelfest 1827 af N. S. Hjort »Vita Laurentii Thura«.

Desuden mange Smaadigte, fornemmelig Mindebidte over Afsøde, Sange ved Aarenes Bærel og Charakter, optagne i »Nyses Skilderi af Kjøbenhavn«, Carstensens »Portefeuille«, Rask's »Norske Læsning«, Elmquist's »Læsefrugter«, Hempels Avis og Ribe Stiftsavis. (Blandt de førstnævnte er et Digt over Skuespiller Joersum (i Ribe Stiftsavis 1817, Nr. 10), hvilket efter en uensgjalt Afkrift er indlemmet i »Gravblomster, P. Joersums Erindring helligede«, S. 48—50. Blandt Sangene ved Aarens Bærel er een med Overskrift: Armød i Løndom (Ribe St. A. 1813, Nr. 1), som er omtalt af P. N. Frost i »Efterretninger om Ribe Domkirke«, S. 142. Af Charaktererne, som i Snedeviss ere omfattede i Aargangene 1811—44 af Ribe Stiftsavis, er een optagen og paa Tydsk overført i P. v. Buchwalds »Antelege og Digterforsøg«, S. 15; men den benyttede Afkrift er ikke ganske overensstemmende med Originalen (i Ribe Stiftsavis 1813, Nr. 102). — Latinske Digte i Ribe Stiftsavis (1818, Nr. 70; 1826, Nr. 98; 1835, Nr. 5; 1843, Nr. 115; 1845, Nr. 27; o. fl.). — Afsluttede Selskabsange, Prologer og Epiloger, hvoraf enkelte findes i periodiske Blade.

David Mogenssen Grønlund, et Bidrag til den danske Presbyterologie og Litteraturhistorie, i »Historisk-biographiske Samlinger«, udg. af E. Molbech. 2. B. S. 185—221.

Flere Bidrag til Molbechs Dialect-Lexicon. — Catalog over Ribe Skole-Bibliotek. Ribe 1823.

Thostrup (Zacharias Seertsen), en Søn af Brygger H. Thostrup; tog i Efteraaret 1834 Examen ved det chirurgiske Academi (neppe 2. Char.); er praktiserende Læge i Kbhvn., bosat paa Vesterbro. — * M. Hylqvist.

3 »Bibliotek for Læger« (Eftersigtelig Delbredelse af et betydeligt og langvarigt fræktagtigt Publsaar, i XXVII. 118—23. (i Urtog i Bride's u. Oppenheim's Zeitschr. f. d. ges. Medicin Bd. 8. S. 355); Opløsning af en ved Kulde stød Person, i XXIX. 54—57. (Bride's u. Oppenheim's Zeitschr. Bd. XI. S. 481).

Thrige (Hans Peter), f. d. 9de (ikke den 10de) Januar 1792 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Søren Thrige var Hof- og Stadsrets-Procurator († A. 1804, 47 A. gl. i Kbhvn.); hans Moder Else Christense Koch (f. 1768, † 1845 i Kereskilde), en Datter af Præsten Hans Peter Koch i Horbelev paa Falster og Lucie Olsen. — Vlev i De-

cember 1804 af sin Stedfader, daværende Damprovst (Siden Biskop) J. M. Hørg sat i Roeskilde Skole; afgik derfra til Universitetet 1809; blev udmærket ved anden Examen i det påfølgende Aar, og vandt 1812 Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af den Aaret iforvejen udsatte historiske Priisoppgave: „At adville, hvillen og hvor megen Indflydelse Flaadens og Søværnets Tilstand har havt paa Danmarks Magt og paa dets Anseelse hos Fremmede, indtil Freden til Frederiksborg 1720“ (jvfr. Engelstoft's Univerf. og Skole-Annal. 1812, S. 50—51); afslørede i October 1814 den theologiske Embedsexamen med Charakteren Laudabilis et quidem egregie; blev i Novbr. f. A. konstitueret som Lærer, d. 29de August 1815 udnævnt til Adjunct, og d. 15de Januar 1820 til Overlærer ved Roeskilde Cathedralskole; disputerede d. 25de Novbr. 1819 for den filosofiske Doctorgrad. † 14de Januar 1827 i Roeskilde. — * 1819 Margarethe Christiane Marie Bloch (f. 7 1798), ældste Datter af Etatsraad, Prof. Søren Niclas Johan Bloch og Margarethe Magdalene f. Hensler (og siden givet med Etatsraad, Prof. Dr. juris P. D. C. Paulsen). — (Hans Levnetsbeskrivelse og Charakteristik, af S. N. J. Bloch, i Fortalen til hans Res Cyrenensium, p. VII.—XII.; Retnolog, ved Samme, i R. T. 1827, S. 107—112; jvfr. Bloch's Bidr. til Roeskildes Domskoles Historie, S. 2. S. 23—24; Døds „Materialier“, S. 743; Sorgetaler over afg. Overlærer Dr. Thrige af E. Gad og S. N. J. Bloch, udgivne i Trykken som Manuscript for Børn ved tvende af disse. Kbh. 1827; Statstid. 1827, Nr. 9).

Historia Cyrenes inde a tempore, quo condita urbs est, usque ad statum, qua in provincie formam a Romanis est redacta. *Particula prior*, de initiis colonie, Cyrenen deductæ, et periodo rerum Cyrenensium prima, sive Cyrenes, Battiadis regnantibus historia. Diss. inaug. Hafn. 1819. (R. T. 1820, Nr. 6, af J. E. Peterfen; Göt. A. 1821, S. 737—42; Revue encyclop. XI. 1821, p. 357—58). — En fuldstændig Omarbejdelse og Fuldbærelse af dette Skrift udkom efter Forfatterens Død med en Fortale, hvori hans Levnetsløb og Charakteristik, under Titel: *Res Cyrenensium*, a primordiis inde Civitatis usque ad statum, qua in provincie formam a Romanis est redacta. Novis curis illustravit J. P. Thrige. E schedis defuncti auctoris editæ S. M. J. Bloch. Hafn. 1828. (Rasp's Literaturbl. S. 103—4; The foreign Review and Continental miscellany No. 4. October 1828, p. 518; Göt. A. 1829, Et. 42, af C. D. Müller).

Synchronistiske Tabeller til Brug ved Underviisning i Historien. Tillige med en Udsigt over Røstslagenes og Staternes Stilling ved Begyndelsen af hvert Aarhund. Kbh. 1824. 4to.

Profusio ad annivers. examen in Schola Roeskildensi Cathedrali a. 1826 publice instituendum: In disceptationem vocantur, quæ de ira Xerxis, disiecto vi tempestatis ponte, quo Hellespontum junxerat, ab Herodoto (l. 7. c. 35) sunt prodita. Hafn. 1826. 4to.

Thulstrup (Magnus Andreas), f. d. 13de April 1769 i Rjøbenhavn, hvor hans Fader, Justitsraad Jørgen Thulstrup († 18 1794 i sit 69de A.), var Raadmand og Bantcommissair og gift med Cecilie Catharine Walbohm († 18 1815 i sit 80. A., nedstammende i lige Linie fra M. Luther); kom 1792 i Røstlings-Domscole, hvorfra han dimitteredes til Universitetet 1786; blev d. 19de August 1787 ansat som chirurgisk Reservercandidat og d. 22de Septbr. 1788 som virkelig chirurgisk Candidat ved Frederiks-Hospital; tog i Efteraaret 1791 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.), ved hvilket han 1792 ansattes som Reserverchirurg; blev 1793 tillige Underchirurg ved Frederiks-Hospital; d. 27de Febr. 1797. Regimentschirurg ved det Norske Jægercorps samt Chirurg ved det militaire Institut i Christiania. Besøgte i Aarene 1800 og 1801, med kongelig Tilladelse, Tydskland og Frankrige, for nærmere at studere Krigsmedicinen, og opholdt sig da ved forskellige preussiske, bayerske, franske og hollandske Feltlazarether; blev d. 18de September 1801 Regimentschirurg ved det Oplandske Infanteri-Regiment samt Stabschirurg ved den norske Armee; fik den 2den Marts 1808 Rang med Majorer; udnævntes d. 27de Juni 1809 til første Medlem af det Kongl. norske Sundhedscollegium; 1813 til Medlem af Directionen for Norges militaire Medicinalvæsen; d. 3die Juni 1814 til Professor i Chirurgi og Fødselsvidenskab ved Frederiks-Universitet i Christiania; 1815 til Ridder af Wasa-Ordenen; blev d. 1ste Novbr. 1817 Doctor Medicinæ (ved Eresdiplom fra Rjøbenhavns Universitet); afgik 1818 som Regimentschirurg, hvorimod han beholdt sit Embede som Armeens øverste Læge, fra 10de April 1819 benævnt Generalchirurg; blev d. 9de Juli 1818 Medlem af Directionen for og tillige Overlæge ved den midlertidige Fødselsstiftelse samt Lærer ved Jordemøberskolen; d. 14de Juli s. A. første Livmedicus hos Kongen af Norge og Sverrige; d. 7de Novbr. 1820 Medlem af en Kgl. Commission for at udarbejde en ny Pharmacopoe for Norge; 1824 Medlem af Righospitalscommissionen; 1825 Ridder af Nordstjerne-Ordenen, og modtog senere Ordenens Insignier besatte med Brillanter; d. 5te Marts s. A. Medlem af Directionen for Righospitalet, ved hvilket han d. 11te Januar 1836 indtil videre blev ansat som Overchirurg (indtil d. 28de Novbr. 1836); d. 1ste Juli 1825 Medlem af en Commission for at undersøge Daarevæsenets Tilstand i Riget og udarbejde Forslag til dets Forbedring; d. 10de Juni 1831 Medlem af Cholera-Centralcommissionen; d. 28de Jan. 1832 Commandeur og 1839 Storkors af Wasa-Ordenen; d. 23de Juli 1834 Medlem af en Commission for at udarbejde en ny og forbedret Lovgivning angaaende Rigets Medicinalvæsen; d. 11te Juli 1840 Commandeur af Danebroge; festsigeholdt d. 16de Maj 1842 sit Embedes Afsked. Var Med-

lem af det chirurgiske Academi i Kjøbenhavn (fra 22. 1812), og af svenske Läkare-Sällskapet i Stockholm (fra 22. 1814); Voresmedlem af det Kgl. svenske Sundhedscollegium (4° 1816); Medlem af det Kgl. medicinske Selskab i Kjøbenhavn (1817), af det Kgl. Götteborgske Vetenskaps- og Bitterhets-Samhället (1819), og af Kgl. Krigs- og Vetenskaps-Academien i Stockholm (1820); samt een af Stifterne af Lægeforeningen i Christiania (1831). † 18de Maj 1844 i Christiania. — * 1° 1799 Eleonore Clauson-Raas († 1° 1823 som Statsfrue hos Dronningen af Norge og Sverrige), næstældste Datter af Conrad Clauson, Ejer af Varums Jernværk († 1786), og Kirken Nielsen, samt Stedbatter af Gehejme-Stats- og Justits-Minister Frederik Julius Raas (jvfr. Magaz. til den danske Adels Hist. I. S. 186). — (Autobiographi i Kbhvns Universitets Acta Solennia ved Reformationjubelfesten 1817, p. 28—30; Retroløg i „Norsk Magazin for Lægevidenskaben“ VIII. 335—341; jvfr. Callisen's Medicin. Skriftsteller-Lex. XIX. 233—34; XXXIII. 31; „Eyr“, XI. 321—22; Ugeskrift for Medicin og Pharmacie, I. Aarg. (1842), S. 166—68; Berl. Tid. 1844, Nr. 140. — Hans Portrait er ft. i Robber).

3 „Physic. oeconom. og medico-chirurgisk Bibliothek“ (Beskrivelse over en betydelig Samling i Eggesholten, I. 400—3; Beskrivelse over et, efter Anseende, ubetydeligt, men dog dødeligt Hovedsaar, sld. S. 403—7; Kort Udsigt over Operationen af Vandbrok, II. 121—33; 353—71; III. 26—40).

3 „Magazin for Naturvidenskabernes“ (Moderens Erksning under Høstelen, V. 90—101).

Lhune (Erasmus Georg Fog), f. d. 7de Juni 1785 i Laaland i Bisknæs, hvor hans Fader Jacob Lhune da var Sognepræst (fra 1776), siden (2° 1791) til St. Jørgens Hospital og Seerup i Fyen (f. 1730, † 1792), og gift med Ermgaard Steenberg († 1° 1832, 81 A., i Baadensted Præstegaard, en Datter af Præsten til Gaverslund, Thies Martin Steenberg og Barbara Helena Allerup). Blev i sit 9de Aar sat i Odense Latinskole, hvorfra han afgik til Universitetet i Efteraaret 1801; erholdt Udmærkelse ved den philologisk-philosophiske Examen i April 1802 og Juni 1803; studerede derpaa i nogen Tid de mathematisk og physiske Videnskaber, og manuducerede til anden Examen; udnævntes d. 8de Maj 1803 til Alumnus paa Wallendorfs Collegium, og begyndte nu at studere Theologi; tog i April 1808 Attestats med Charakteren Laudabilis et quidem egregie; tiltraadte samme Aar, ved Understøttelse af et løngeligt Stipendium og nogle academiske Legater, en videnskabelig Udenlandsrejse; opholdt sig 1 Aar i Göttingen, hvor han hørte Blumenbach, Heeren, Thibaut, Diöfen, men lagde sig fornemmeligen efter Philosophi under Herbart's Vejledning; rejste derpaa til Königsberg, og studerede

Mathematik og Astronomi under Bessels Anvisning; kom tilbage 1812; disputerede 1815 for den philosophiske Doctorgrad; blev d. 17de Octbr. s. A. Lector i Mathematiken ved Københavns Universitet; s. A. tillige Lector i de mathematiske Videnskaber ved Sø-Etaten; d. 8de Decbr. s. A. Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab; d. 20de Januar 1818 Professor extraordinarius i Mathematiken; var fra d. 1ste Juli 1823 Bestyrer af Kbhvns Universitets astronomiske Observatorium; gjorde en Rejse i Lybfland 1825. † 11te April 1829 i Kbhvn., ugiot. — (Autobiographi i Universitetets Acta Solennia i Anledning af Kronings- og Salvingsfesten 1815, p. 41—42; Retnolog, ved P. E. Müller, i L. T. 1829, S. 333—36; jvfr. Möllers N. theol. Bibl. XVII. 337—38; XVIII. 132—34; Kbhpost 1829, Nr. 59, samt S. 238, 50; Kbhvns Skilderi s. A. S. 495).

Theses pro summis in Philosophia honoribus rite obtinendis. Havn. 1815. 4to.
Tentamen circa Trigonometriam sphaeroidicam. Havn. 1815. 4to. (L. T. 1815, Nr. 36, af E. F. Degen; Leipz. L. Z. 1818, Nr. 49; Jen. L. Z. 1818, III. 199).
 Almanakkerne for Aarene 1823, 24, 25, 26, 27, 28, 29. (jvfr. Kbhvns Skilderi 1827, Nr. 273. 1828, S. 1580).

De origine perceptionum, føjet som Additamentum til Herbarts i Königsberg 1812 udfomne Skrift: *Theoriæ de attractione elementorum principia metaphysica*, p. 81—93.

Thune (Jacob), Nysansfertes Broder, s. i Biskenæs d. 22de Januar 1791; dimitteret til Universitetet fra Odense Cathedralskole 1807; udmærket ved anden Examen i det paafølgende Aar; afsløvere i Juli 1812 den theologiske Embedsexamen med Charakteren *Laudabilis et quidem egregie*; blev 1811 constitueret Lærer, og d. 29de Aug. 1815 Adjunct ved Københavns Cathedralskole (entlediget d. 29de Marts 1817); d. 21de Juli 1817 Sognepræst til Hartbe og Bramdrup, d. 11te April 1828 til Taulov, og d. 2den Maj 1833 til Gaverslund og Bindinge, i Ribe Stift; d. 7de Juni 1833 tillige Provst for Elbo, Holmands, Brust og Jerløv Herreder; d. 28de Juni 1840 Ridder af Danebrog; d. 26de Marts 1842 Medlem af Amdsraadet for Veile Amt. — * 1. Ursula Jensine Christine Mørgaard (Datter af Landvæsenscommissair Peder M., Birkebommer ved Lebreborg). * 2. Christiane Therkeline Friid.

Taler ved Justitsraadinde Bruuns Begravelse den 17de Januar 1831. (Trykt som Manuscript for Benner). Kbh. 1831. 14 S.

Tage, holdt i Sørgehuset ved Tage Müllers Jordbegrav. (i J. B. Daugaards Skrift: *Et Minde om Bisop Tage Müller*, 1849, S. 23—27).

Thune (Ludvig Georg Wilhelm), s. d. 3die October 1803 i København, hvor hans Fader Jens Christian Thune var Bogholder

ved et Sulterraffinaderi, siden Dvergraver ved Garnisonskirken (f. 1771, † 2° 1839 i Helsingør), og gift med Frederikke Wilhelmine Schmith (f. 1777); blev 1823 dimitteret fra v. Westens Institut; tog ved det paa følgende Aar den philologisk-philosophiske Examen med Udmærkelse, og i Efteraaret 1828 Examen anatomico-chirurgicum et medico-practicum ved det chirurgiske Academi med »den første Charakter med Udmærkelse»; ansattes 1830 som Underlæge med Bataillonschirurgs Prædicat ved Kongens Livcorps; valgtes 1831 af Sundhedscollegiet til, ifølge kongelig Ordre, paa offentlig Bekostning, fra Juni f. A. at foretage en Rejse i Udlandet, for at studere Cholera-Sygdommen (jvfr. »Samlinger til Kundskab om Cholera«, I. Nr. 9, S. 142—44), og anvendte saaledes omtrent eet Aar i Øst- og Vestpreussen, Brandenburg, Schlesien, Böhmen med flere Lande, i de Stæder, hvor Sygdommen rasede stærkest. I Danzig modtog han toende Gange af den preussiske Regjering Hverv med Hensyn til Sygen, nemlig i Marienburg og Fr. Stargard at indrette Hospitalet, lede de Sygges Behandling og træffe de nødvendige Foranstaltninger mod Epidemien; vendte tilbage i Foraaret 1832, og udnævntes d. 22de Aug. f. A. til virkelig Bataillonschirurg ved Prinds Christian Frederiks Regiment; erholdt d. 30te April 1834 Regimentschirurgs Charakter, og foretog samme Aar, med kongelig Understøttelse, en Rejse for at gjøre sig nøjere bekendt med den therapeutisk-cliniske Læremethode ved de af Tydsklands Universiteter, hvor denne Green af Videnskaben fortrinsvise blomstrede. Da han forhen havde besøgt Berlin, Leipzig, Königsberg, Breslau og Halle, valgte han nu Wien, Zürich (Schönleins Klinik), Heidelberg og Göttingen; blev d. 13de Juli f. A. Doctor Medicinæ i Halle; 1837 Medlem af det Kongl. medicinske Selskab i Kjøbenhavn; 1838 constitueret, og d. 5te Aug. 1839 virkelig Regimentschirurg ved det 1ste jydske Infanteri-Regiment; 1840 udnævnt af Sundhedscollegiet til Censor ved den chirurgisk-cliniske Examen; fik d. 8de Maj f. A. Rang med Capitainer; blev fra 1ste Juli 1842 Overlæge ved den 7de Linie-Infanteri-Bataillon; fungerede fra Juli f. A. til Juli 1845 som Hospitals-Overlæge ved Garnisons-Hospitalets 2den Afdeling, og i Aarene 1848—50 som Brigadelæge ved den active Armee; blev d. 13de Septbr. 1848 Ridder af Danebroge; d. 6te Octbr. 1850 be-
naadet med Danebrogsmandenes Hæderstegn. — * 1. 1837 Elisabeth Newlove Laybourn († i Octbr. 1837). * 2. 1839. Agathe Mathilde Laybourn, den Forriges Søster († 1° 1839). * 3. 1842 Pauline Mathilde Laybourn (f. 1825, † 2° 1848). — (Autobiographi, vedføjet hans Doctordisputats p. 32—34; jvfr. Døds »Materialier«, Nr. 35; *Calliens Medicin. Schriftsteller-Lex.* XIX. 234—35; XXXIII. 31).

Nogle practiske Bemærkninger angaaende *Cholera indica*. Kbh. 1832. (N. f. 2. X. 549—66, af S. M. Trier). Paa Sygdomst: Practiska iakttagelser öfver Cholera Indica. Översättning af P. O. L. (s: Lilliewalck). Lund, 1834.

Collectanea ad physiologiam et pathologiam renum succenturiatorum. Diss. inaug. Halae, 1834.

3 »Samlinger til Kundskab om Cholera« (Rapporter til det kongl. Sundheds Collegium i Kbhvn. fra Danzig, Königsberg, Berlin, Götting, i Bd. I. Nr. 12, S. 183—89; Nr. 13, S. 193—207; Nr. 14, S. 209—19; Nr. 15, S. 225—31; Nr. 16, S. 241—52; Nr. 17, S. 257—72; Nr. 24, S. 369—84; Bd. II. Nr. 25, S. 1—14; Nr. 26, S. 17—28. (Udtog i Gerson u. Julius Magaz. der aüßl. Literatur der ges. Heilk. Bd. 23. (Bd. 3). 1832, p. 2. März u. Apr. S. 186—99; i Bluffs Leisungen der Medicin 1832; i Schweizerisches Zeitschrift f. Natur- und Heilkunde, Zürich 1834).

3 Gersons und Julius's »Magazin der aüßl. Literatur der ges. Heilkunde« (Ueber die Brechruhr in Prag und Wien, i Bd. 23. (Bd. 3). 1832, Mai und Juni, S. 377—87. (Udtog i Kleinerts Repertorium der deutsch. medicin. Journalistik, Extrablatt, Cholera orient. p. 4. 1832. Nr. 66. Decbr. S. 1044—46; Bluff Leisung. der Medicin i. J. 1832, S. 212).

3 »Journal for Medicin og Chirurgi« (Om Plattfod (Plattfüße, pied-à-plats, rough-footed), i V. 193—203, m. 1 K.; ogsaa særskilt. Kbh. 1834. 12 S. m. 1 K. (overs. af Albr. v. Schönberg i Schmidts Jahrb. der Med. Suppl.-Bd. 4. 1836, og tildeels aftrykt i Zeitschr. f. d. ges. Medicin, von Dieffenbach, Friede u. Oppenheim, Bd. 4. p. 3. 1837, Juni. — En Fortsættelse af denne Afhandling, i Bibl. f. Læg. XXXIII. (N. R. Bd. 3.), S. 377—92); Om *Ophthalmia aegyptiaca* (bellica, contagiosa) og Prof. Fr. Jaegers Anførsel af denne Sygdom, i VII. 289—300; Udtog af Breve om nogle lægenbenkædelige Gienstande i Udlandet, frede under en Reise 1834, i VIII. 273—321; IX. 97—114. (Udtog heraf i forskellige fremmede Journaler).

3 »Maanedsskrift for Litteratur« (Om homoeopathiske Erforsøg mod Cholera, XIII. 522—24, Anm.).

3 »Praktiske Iagttagelser og tilhørende Betragtninger, udgivne af Phillatrien«, 1839 (Necrosis, Regeneration af Beensubstantis og Dannelse af nye Ledemod med Kobber, rapporteret. (Uddrag i Bibl. f. Læg. XXIX. 252—53); Hernia diaphragmatica, rapporteret).

3 »Bibliothek for Læger« (Fortsættelse af Afhandlingene om Plattfod; (Forandringer i de bløde Dele, og Curen), i XXXIII. (N. R. Bd. 3.), S. 377—92).

3 »Ugeskrift for Læger« (Schematisk Udsigt, med Anmærkninger, over Gar-nisonshospitalets 2den Afdeling, fra Juli 1842 til Juli 1845, i VII. 396—400; VIII. 84—88; IX. 27—32, 155—60; X. 76—80, 89—95; anden Række, II. 138—43; III. 145—49; Oversigt over nogle Tilfælde af angina epiglottidea, i 2. R. II. 209—12).

3 »Det kongelige medicinske Selskabs Skrifter« (Om den fuldborne værnepligtige Bondeungdoms Legemsheide i Danmark, i Ny Række, Bd. I. 1848. S. 242—64, med 1 Tabel). — (Tildeels efter Autogr.).

Thura (Christian Gerhard Boss), Søn af nedenangførte Pastor Ferdinand Thura; f. 1791; dimitteret til Universitetet af sin Fader

1812; tog i Juli 1817 theologisk Attestats (n. c.); blev d. 14de Novbr. 1821 personel Capellan for Hjerm og Gjemsing i Ribe Stift, men maatte som sindssvag forlade Embedet (1826?). † 1849.

Lidens rette Anvendelse, Digt i Rbhvns Skilber i 1819, Nr. 71.

Thura (Ferdinand), f. 1760 (døbt 2 f. A.) i Roeskilde, hvor hans Fader Torkel T. var Olarmester og gift med Susanne Cathrine Hans: datter; blev dimitteret til Universitetet fra sin Fødebyes Domskole 1778; udmærket ved Examen Artium; afslørede d. 11te Decbr. 1781 den theologiske Embedsexamen (Laud.); var Prædikanant ved det Hørbøstte Fruekloster i Kjøbenhavn; blev d. 9de Maj 1788 Sognepræst til Døllerup, Finderup og Ravnstrup i Viborg Stift, og d. 20de April 1792 til Gjerm og Standerup i Marhuus Stift. † 9de Juli 1836. — * ½ 1788 (i Rbhvns) Louise Rolff.

Leug's Forsvarsskrift for Jesu Forsoning, oversat. Rbh. 1785.

Dredebren Kirkefor i Jylland, i Hallefens Theolog. Dvartalskrift, I. 114—115. (R. E. 1810, Nr. 30).

Thurah (Christian Erik), f. d. 27de April 1794 i Arendal i Norge, af Forældrene Albert de Thurah, Capitain i Sv.-Etaten (f. ½ 1761, falden i Slaget ½ 1801, Sønnesøn af Præsten i Leirskov, Mag. Alb. Thura), og Margarethe Catharine Behr (en Datter af Justitsraad, Ridder Niels Erik Behr, Bysfoged i Grenaa, og Christiane Magdalene v. Weinigell); blev først sat ind i Christianis Institut, hvorfra han 1807 gik over til Rbhvns Cathedralskole, og dimitteredes derfra til Universitetet 1812; tog i det paafølgende Aar den philologisk-philosophiske Examen med Udmærkelse, og i Januar 1816 theologisk Attestats med Charakteren Laudabilis; var derpaa i 4 Aar Huuslærer hos Grev Raben; blev d. 17de Decbr. 1819 ordineret Kateket ved Garnisonkirken i Kjøbenhavn; d. 28de April 1821 tillige ansat som fast Lærer i Religion ved Metropolitanskolen; d. 27de April 1825 Sognepræst ved St. Catharinæ Kirke og Præst ved Hospitalet i Ribe; d. 20de Juli 1848 Sognepræst for Tommerup og Brylle Menigheder i Fyen. — * Anne Cathrine Klingenberg.

Antikritik over Stunden der Andacht, eller Svar til Recensenten i Litteraturlidenden. Rbh. 1823.

3 »Nyeste Skilber af Kjøbenhavn« (Et Par Alvorsord mod Ugebladet »Andagstimer«, 1822, Nr. 93; Kort Erklæring angaaende Ugebladet »Andagstimer«, f. A. Nr. 95; jvfr. Nr. 94, 96, 99, 100; Litteratur, Kunst og Theaterbl. 1822, S. 192; f. A. 1823, S. 564).

3 Grundtvigs og Rudebachs »Theologisk Maanedsskrift« (Kritisk Anmeldelse af Couards Predigten, I. 85—90). — (Lidende efter Autogr.).

Lhye (Matthias), f. d. 17de Decbr. 1752 i Dnbøse i Sjælland, næstældste Søn af Martin Lhye, Sognepræst til Dnbøse og Søndersted (f. 1° 1720 i Rbhvn., † 1781), og Agnethe Catharine Brorson (f. 1730, † 1791, en Datter af Sognepræsten til St. Nicolaj Kirke i Rbhvn., Nicolai Brorson og Barbara Agnethe Hansen); kom i sit 14de Aar i Roeskilde Domstole, hvorfra han afgik til Universitetet 1771; absolverede d. 15de Decbr. 1778 den theologiske Embedsexamen (H. ill.); blev d. 2den Juni 1779 personel Capellan for Sæby og Hallenslöv i Sjælland; d. 14de Januar 1784 anden residerende Capellan ved Vor Frues Kirke i Kjøbenhavn; d. 4de August 1797 dansk Sognepræst ved Garnisonskirken sammesteds. † 17de Decbr. 1814. — * Nicolette Andrea Charlotte Albet, hans Søstendebarn (f. 1762, † 1° 1849, yngste Datter af Præsten til Munkbjergby og Broomme i Sjælland, Niels Albet (f. 1° 1728 i Rbhvn., † 1783) og Christiane Sophie Brorson).

3 Kallensens "Magazin for Religionslærere" (Affædsprædiken holden i Frue Kirke, VII. 1. S. 147—61).

3 "Penia", udg. af J. P. Wärens (Tale ved Conrad Otto August v. Rehsen Grav, 1807, S. 266—69). — (Udveksl. efter Autogr.).

Lhygesen (Matthias), f. d. 6te Januar 1758 i Nyborg, hvor hans Fader Niels Lhygesen var Kjøbmand og gift med Birte Cathrine Bojesen; dimitteret 1777 til Universitetet fra Roeskilde (ille Nyborg) Skole; tog d. 24de April 1781 theologisk Attestats (H. ill.); var derefter Højskolelærer hos Gehejmraad Stemann i Haderslev; blev d. 6te Juni 1788 Sognepræst til Sønder-Helding og Aasing i Ribe Stift, og d. 17de Maj 1793 til Skjern i samme Stift. † 20de October 1827. — * 1° 1788 (i Rbhvn.) Dorothea Maria Hofgaard Jansen. — (Vfr. Ribe Stifts-Avis 1827, Nr. 86).

Araspes og Panthea, af Wieland. En Oversættelse. Odense, 1783.

Lidemand (Christian Frederik), ældste Søn af Jvar Lidemand, Sognepræst til Utterslöv i Laaland (fra 1793; f. 1° 1768, † 1819), og Cathrine Marie Bay; er f. d. 28de October 1795 i Utterslöv; dimitteret til Universitetet fra Nykjøbing Cathedralskole 1815; underkastede sig i Octbr. 1821 den latinsk-juridiske Embedsexamens theoretiske og i det paafølgende Aar dens praktiske Prøve, hiin med næstældste, denne med bedste Charakter; blev først Prøveprocurator, og d. 1ste August 1834 Procurator ved samtlige Underretter i Laaland-Falsters Stift; erholdt d. 20de Maj 1835 Bevilling til at udgive Laaland-Falsters Stifts-Avis; valgtes siden til Borgerrepræsentant i Nykjøbing paa Falster. — * So.

phie Cathrine Hellefen (f. 3° 1800), ældste Datter af Skibscapitain Hans Joſum Hellefen (f. 1° 1769, † 1° 1810) og Johanne Cecilie Margrethe v. Gørſ (f. 1° 1773, † 1° 1844).

Redacteur og Udgiver af: *Hollandske Gaſters Stifts-Lidende*. Ny-
høbing paa Gaſter 1835—40. 4to. (fra 1. Octbr. 1835 til Udgangen af Januar 1840).

Berigtigſelſer til Artiklen »Retspleien paa Gaſter«, i »Gædrel.« 1845, Nr. 1986.

Lidemand (Odin), f. d. 8te April 1792, en Søn af Ole Li-
demand, Fuldmægtig under Lands-Dvers ſamt Hof- og Stadsretten
(† 1° 1817 i ſit 54de Aar), og Odina Margrethe Chriſtine
Wolff; blev Copiſt i Amiralitetet og Krigſcancelliſecretair; ſiden Juſti-
tutbeſtyrer i Kbhvn., derefter i Ordrup; nu Lærer ved Chriſtianshavns
Borgerſkole. — * 1° 1814 Pauline Wilhelmine Maria Engelsen,
f. Sommer (f. 1° 1791, † 1° 1842).

Samling af Regneſtykker. Kbh. 181°. 2det Dpl. ibid. 1819. 3die meget for-
øgede Dpl. ib. 1822.

Likjeb (Gans), f. d. 18de Septbr. 1754 i Kjøbenhavn, Søn af
Beknægt Jens Likjeb og Karen Evaldt; blev dimitteret til Univer-
ſitetet fra Frederiksberg Skole 1772; gav ſom Student Unterviisning i
Frantſ og Engeliſt; blev 1785 Boghandler i Kjøbenhavn og 1808 Beſtyrer
af Realſkolen »Haabet« ſammefleeds. † 20de Marts 1825 i Kbhvn. —
* 1. Anne Suſanne Cordier († 1° 1816). * 2. Frederikke Riids
(† 1° 1845 i en Alder af 65 A. i Kbhvn.).

En betydelig Mængde af Frantſ, Engeliſt og Tydſk overſatte Aſhandlinger i det
under C. G. Rafns Redaction udkomne, af 27 Bind og 3 Deſter beſtaaende, ved
Kjøbenhavns Bombardement ſtandsede og ved Rafns Død aldeles ophørte Biblio-
thek for Phyſik, Medicin og Deconomie.

+ 12/3. **Lileman (Johan Nicolai)**, f. 1771 paa Als, Søn af Johan
Georg Lileman, Landfoged og Præſes i Stads- og Landsretten paa
Vrø; dimitteret til Univerſitetet fra Odense Latinskole i Eſteraaret 1791;
tog i Januar 1795 theologiſt Atteſtats (Laud.); var Lærer i det tydſke
Sprog ved Bor Frue-Latinskole i Kjøbenhavn; blev d. 18de Novbr. 1796
Katechet ved Holmens Kirke ſſd.; d. 3de Octbr. 1800 reſiderende Ca-
pellan ved Domkirken og Præſt ved Lughuſet i Viborg; d. 18de Auguſt
1809 Sognepræſt til Ringkjøbing og Rindom; 1810 Medlem af Liende-
commiſſionen for Nørre, Vølling, Hammerum, Ulfborg, Hind og Brads
Læder i Ringkjøbing Amt (indtil 1° 1814); d. 11te Marts 1814 Sogne-
præſt til Lemvig og Nørre-Lem, ſamt Amtsprovſt i Ringkjøbing nordre
Amtsprovſti; d. 4de Juli 1821 Sognepræſt til Aſens og Rjærum i Fyen.

1. S. 269—315 (med Anmærkninger og Efterkrift af J. E. Drewsen, sfd. S. 269—343); Der Naaden at frede paa overlades til enhver Jordbrugers egen Raadighed, naar han kun skaffer Andre Fred? V. 193—202; En Estræffe, med Niels Remmers Brev om Rugens Rust, VI. 52—55; Om Markfred, VII. 248); — i »Nye land-oeconomiske Tidender« (Et Par mærkelige Exempler paa, hvorledes Almuen visse Steder i Jylland benytter de autoriserede Lagers Hjelp i Spgdoms Tilfælde, og nogle Anmærkninger i denne Anledning, II. 352—56; En Erfaring om Berberisler, I. 253).

3 »Danst Minerva«, udg. af R. E. Rahbet (Yderligere Bemærkninger ved H. E. Trydcs Skrift: om Danmarks alt for store Befolkning, af en Landmand, (see Rbhøns Skilber 1817, Nr. 7), i IV. 1817, Rarts, S. 56—82).

3 Drsteds »Nyt juridisk Archiv« (Breve og Forespørgseler til N. S. Drsteds, i XIII. 188—91; XIV. 197—202); — i Sammes »Juridisk Tidsskrift« (Om de efterladte Handlinger, der kunne bevirke Jæstes Forbrydelse, I. 232—45 (med Drsteds Bemærkninger, sfd. S. 246—54); En Skovsag, hvori gjøres Paastand om Jæstes Forbrydelse og Bøder m. v. for Overtrædelse af 3—13—21, i V. 2. S. 207—44. (jvfr. sfd. S. 244—47, af Drsteds); Om en Stiftesforvalter endnu tør bruge uconstituerede Fuldmægtige til mindre betydelige Registreringsforretninger? i X. 1. S. 239—42. (jvfr. sfd. S. 243—50, af Drsteds).

3 »Den oeconomiske Correspondent« (Reerbygninger, IV. Nr. 15; Hof et Par Ord om Jæstindretningen, V. Nr. 24; Spelt, sfd. S. 358).

3 »Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn« (Endnu et Par Ord om Forholdet imellem Gudsejere og Jæstebønder, 1824, Nr. 66, jvfr. Nr. 82).

3 Halbs »Tidsskrift for Landoeconomie« (Om Rust paa Rugen, II. 368—78).

3 »Ugeblad for den danske Bønde« (Brev til N. B. Krarup, I. Nr. 8; Hof en Mening om de saakaldte Ratmandsfolk i Jylland, II. Nr. 27; Bredfeldts Minde, f. A. Nr. 37; Om Lændeforeninger, f. A. Nr. 41).

3 »Karhuus Stifts Tidende« (En Suppleants Bemærkninger, 1835, Nr. 11).
Desuden Bidrag i Krarups »Søndag-Aftens-Læsning«.

Lop (Christian Frederik Ludvig), f. i Kjøbenhavn; var Capitain ved Kongens Livjægercorps; blev d. 25de Juni 1820, efter Ansøgning og formeldt Svagelighed, i Naade afflediget af Krigstjenesten med Pension; 1823 Portcontroleur i Kjøbenhavn. † 1830.

Moraliske Betragtninger og Grundsatninger, af Pertugen af Rochefoucauld, oversat. Rbh. 1808.

Underretning om hvor stort et Quantum af ethvert Slags consumptionspligtige Vare der udfordres, for at kunne erholde Godtgørelse naar saadanne udføres. Rbh. 1824.

Loftrup (Hans Peter), f. paa Als (iflde i Jylland) d. 8te Januar 1752, eneste Søn af Provst Matthias Hansen Loftrup.

Løbe (Johan Diderich), f. i Kjøbenhavn d. 24de Septbr. 1776, eneste Søn af Johann Clemens Løbe, Da. og Professor i Medicin ved Althuss Universitet (f. 1738 i Jollenspieler ved Hamborg, † 1806 i Kbhvn., jvfr. Bibl. for Læger III. S. I.—XIX; (Barfods) poet. Lesebog, S. 561—71; Myerups Lit. Lex. S. 618—20), og Johanne Sophie Schønfeldt; blev privat dimitteret til Universitetet i Efteraaret 1803; studerede Medicin og blev 1810 ansat som Læge ved Sø-Etaten. 1821. (jvfr. Høst's Erindr. S. 151).

Pundslagen. En Haandbog for Sundheds Elskere, især paa Landet af B. Buchan, tilligemed Sprengels Tillæg. Paa Dansk oversf. med J. E. Løbes Anmærninger. I.—III. Bd. Kbh. 1796—97. (R. E. 1797, Nr. 41. 45; Krit. og Histfr. P. XVIII. Nr. 37). — Agnes von Villen af Kammerherinde Wolzogen. Oversf. ib. 1799. (R. E. 1799, Nr. 14). — Den yndværdige Herr. von Miltenburgs Historie. Oversf. i Breve af A. Baron v. Knigge. I.—III. Deel. Oversf. ib. eod. (R. E. 1799, Nr. 42). — Julie Grünthal, af F. P. Unger. Oversf. I.—II. Deel. ib. 1799—1800. (R. E. 1799, Nr. 42). — Diætisk medicinsk Haandbog for Sæfere og Rejsende, af Hennings. Oversf., med Anmærninger af J. E. Løbe. ib. 1801. — Den omhyggelige Landlæge. Oversf., med Fortale og Anmærninger af J. E. Løbe. ib. eod. (R. E. 1801, Nr. 45). — G. F. Pilsbrandts Sundhedsbog, eller Anvisning til Forholdsreglet for at vedligeholde sin Sundhed. Oversf., med Fortale af J. E. Løbe. ib. 1802. — Den Hønnne Emilie, af G. Schilling. Oversf. ib. eod. — Rosalies Hemmeligheder, af G. Schilling. Oversf., med Fortale af J. E. Løbe. I.—II. Deel. ib. 1803. — Diætisk Lexicon, eller theoretisk-practisk Underretning om Fødemidlerne og sammed sundeste Tillavningsmaade. En Familienbog af Lubb. Bogel. Første Deel, oversf., forøget med Anmærninger af J. E. Løbe. ib. 1804. (R. E. 1809, Nr. 44. Den Anden Deel er oversf. af N. Frankena. Begge Dele ere forsynede med nye Tittelblade med Aarsaal 1815). — Fristerinderne, en Roman af G. Schilling. Grit oversf. ib. 1806.

Løft (Andreas Frederik), f. d. 21de Decbr. 1801 i Kjøbenhavn, Søn af Etatsraad, Committeret i General-Landskammer og Commercecollegiet, Niels Løft (f. 1753, † 17 1829) og Maren Kirstine f. Krag († 1822 i sit 56de A.); blev dimitteret til Universitetet fra Metropolitanstolen 1821; tog i Foraaret 1827 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.); var 1830—34 chirurgisk Candidat ved Frederiks-Hospital; fik d. 47de Juli 1831 Bataillonschirurgs Charakter; blev siden Læge ved det orthopædiske Institut paa Løborg ved Kbhvn.; d. 4de Septbr. 1838 Districtslæge paa Langeland; d. 25de Novbr. f. A. karakteriseret Regimentschirurg. — * 1831 Augusta Fabricius (f. 1808), næst yngste Datter af Commandeur i Sø-Etaten, Lars Fabricius (f. 1770, † 1830) og Lucie Kirstine de Neergaard (f. 1773, † 1817).

§. 269—315 (med Anmærninger og Efterkrift af J. C. Dravsen, *ibid.* §. 269—343); Der Naaden at frede paa overlades til enhver Jordbrugers egen Naadighed, naar han kun kaffer Andre Gæd? V. 193—202; En Stridse, med Niels Hemmers Brev om Rugens Rust, VI. 52—55; Om Markfred, VII. 248); — i *»Nye landoekonomiske Tidender»* (Et Par mærkelige Exempler paa, hvorledes Niumen visse Steder i Jylland benytter de autoriserede Lagers Hjelp i Sprogdoms Tilfælde, og nogle Anmærkninger i denne Anledning, II. 352—56; En Erfaring om Berberisfer, IV. 253).

3 *»Danst Minerva»*, udg. af A. E. Rahbel (Yderligere Bemærkninger ved J. C. Trybcs Skrivt: om Danmarks alt for store Befolkning, af en Landmand, (se Rbhvns Skilderi 1817, Nr. 7), i IV. 1817, Paris, S. 56—82).

3 Drsteds *»Nyt juridisk Archiv»* (Breve og Forespørgsler til A. S. Drsteb, i XIII. 188—91; XIV. 197—202); — i Sammes *»Juridisk Tidsskrift»* (Om de efterladte Pandslinger, der kunne bevirke Fæstes Forbrydelse, I. 232—45 (med Drsteds Bemærkninger, *ibid.* S. 246—54); En Skovsag, hvori gjøres Paastand om Fæstes Forbrydelse og Bøder m. v. for Overtrædelse af 3—13—21, i V. 2. S. 207—44. (jvfr. *ibid.* S. 244—47, af Drsteb); Om en Stiftesforvalter endnu tør bruge uconstituerede Fuldmægtige til mindre betydelige Registreringsforretninger? i X. I. S. 239—42. (jvfr. *ibid.* S. 243—50, af Drsteb).

3 *»Den oekonomiske Correspondent»* (Leerbygninger, IV. Nr. 15; Not et Par Ord om Fæstendretningen, V. Nr. 24; Spelt, *ibid.* S. 358).

3 *»Nyste Skilderie af Kjøbenhavn»* (Endnu et Par Ord om Forholdet imellem Godsfejere og Fæstebønder, 1824, Nr. 66, jvfr. Nr. 82).

3 Falts *»Tidskrift for Landoekonomie»* (Om Rust paa Rugen, II. 368—78).

3 *»Ugeblad for den danske Bønder»* (Brev til R. B. Krarup, I. Nr. 8; Not en Mening om de saakaldte Ratmandsfolk i Jylland, II. Nr. 27; Bredeselds Vinde, f. A. Nr. 37; Om Tiendeforeninger, f. A. Nr. 41).

3 *»Aarhus Stifts-Tidende»* (En Suppleants Bemærkninger, 1835, Nr. 11). Desuden Bidrag i Krarups *»Søndag-Aftens-Læsning»*.

Torp (Christian Frederik Ludvig), f. i Kjøbenhavn; var Capitain ved Kongens Livjægercorps; blev d. 25de Juni 1820, efter Anfølgning og formedelst Svagelighed, i Naade afflediget af Krigstjenesten med Pension; 1823 Portcontroleur i Kjøbenhavn. † 1830.

Moraliske Betragtninger og Grundsætninger, af Pertugen af Rochefoucauld, oversat. Kbh. 1808.

Underretning om hvor stort et Quantum af ethvert Slags consumptionspligtige Vare der udfærdres, for at kunne erholde Godtgørelse naar saadanne udfærdres. Kbh. 1824.

Tostrop (Hans Peter), f. paa Als (istte i Jylland) d. 3te Januar 1752, eneste Son af Provst Matthias Hansen Tostrop.

sen, 1ste Læge paa Batteriet Trekroner; erholdt d. 5te Juli f. A. Prædicat af Overlæge; fra 1ste April 1850 entleddiget med Pension.

3. „Bibliothek for Læger“ (En mærkelig Hævelse hos et nyfødt Barn, iagttaget; i XXXI. (N. N. Bd. 1.). 1839. S. 487—89).

Lommerup (Peder), f. d. 18de Maj 1772; dimitteret til Universitetet fra Slagelse Skole i Efteraaret 1790; tog i Januar 1794 theol. Aattekants (Haud illand.; specimen scriptum laude dignum); blev d. 15de Novbr. 1799 Sognepræst paa Drejs, og d. 7de Maj 1817 til Steenstrup og Lunde i Høn. † 5te Juni 1836. — * 1800 Nicoline Christiane Wilhelmine Lihme, f. Fog (f. 1° 1779), Datter af Præsten til Steenstrup og Lunde, Lars Rasmusen Fog (f. 1° 1745, † 11 1818) og Else Kirstine f. Bendz (f. 2° 1746, † 27 1816), samt Enke efter Præsten til Drejs, Preben Lihme (f. 1770, † 1799).

Topographie over Drejsø Sogn. Odense 1823. (R. T. 1824, S. 108—9; Høns Stifts-Avis 1823, Nr. 115).

Lommesen (Jens Lasse), f. d. 30te Maj 1771 paa Gaarden Birke i Bendslyffel; tog i Foraaret 1795 dansk-juridisk Examen med bedste Charakter; blev Forvalter, og siden Inspecteur ved Grevskabet Frysensborg; 1810 Tiendecommissair i Aarhus Amt; d. 22de Maj 1813 Commerceraad; d. 4de Juni 1832 Birkedommer og Skriver ved Frysensborg og Hørslev Birk; 1834 valgt til Suppleant i det 11te jydsk Landdistrikt ved Provindsialstænder-Forsamlingen for Nørre-Jylland, hvor han dog aldrig mødte. † 24de Juli 1839 i Hammel. — * Mettina Elisa Grüner († 2° 1832), en Datter af Præsten Laurits Grüner, i Lille-Lyndby i Sjælland, og Cathrine Becher Winding.

Bidrag til Verberisens Forsvar, bestaaende af en Bredbærling foranlediget af Skolelærer og Kirkesanger Schölers Piere: om Verberisernes fabelige Indflydelse især paa Rugen, saa og Hammel-Gaardmands Ansøgning med Erklæring og Bilage, samt andre Efterretninger, samlede af Commerceraad Lommesen. Udgivet og med et Tillæg forsynet af A. B. Just. Viborg 1814. (R. T. 1814, Nr. 31; sefr. Landocc. Tid. VIII. 291—305).

3 Dnaens „Deconomiske Annaler“ (Om Hoved- og Bøndergaardens Udpærcellering i smaa Løbder, IX. 19—30, sefr. sfd. S. 281—83).

3 „Aarhus Amts oeconomiske Annaler, udg. af J. P. Larsen“ (Om Straaheite, i 2det H. 1811; Andetning til at fabrikere Klæde af sin jydsk Uds, sfd.; Om Humlens Dyrkning, sfd.).

3 „Efterretninger fra Selskabet for indenlandsk Konffid“ (Om Konffidens Tilsyn i Egen af Grevskabet Frysensborg, I. 445—56; II. 472—78).

3 „Landoeconomiske Tidender“ (Bemærkninger ved J. Chr. Drewsens Forsøg til Besvarelse af Bønderkabernes Selskabs Spørgsmaal om Markfrø, III. 1816).

§. 269—315 (med Anmærkninger og Efterkrift af J. E. Drewsen, *ibid.* §. 269—313); Der Naaden at frede paa overlades til enhver Jordbrugers egen Naadighed, naar han kun faaer Andre Gød? V. 193—202; En Skrivelse, med Niels Kemmers Brev om Rugens Rust, VI. 52—55; Om Markfred, VII. 248; — i „Nye land-oeconomiske Tidender“ (Et Par mærkelige Exempler paa, hvorledes Almue visse Steder i Jylland benytter de autoriserede Lagers Hjelp i Sygdoms Tilfælde, og nogle Anmærkninger i denne Anledning, II. 352—56; En Erfaring om Berberisfer, IV. 253).

J „Danst Minerva“, udg. af A. E. Rahbet (Yderligere Bemærkninger ved J. E. Trydcs Skridt: om Danmarks alt for store Befolkning, af en Landmand, (see Kbhvns Skilderi 1817, Nr. 7), i IV. 1817, Martz, S. 56—82).

J Drsteds „Nyt juridisk Archiv“ (Breve og Forespørgsler til A. S. Drsteds, i XIII. 188—91; XIV. 197—202); — i Sammes „Juridisk Tidsskrift“ (Om de efterladte Handlinger, der kunne bevirke Fæstes Forbrydelse, I. 232—45 (med Drsteds Bemærkninger, *ibid.* S. 246—54); En Stovsag, hvori gjøres Paastand om Fæstes Forbrydelse og Bøder m. v. for Overtrædelse af 3—13—21, i V. 2. S. 207—44. (Jvfr. *ibid.* S. 244—47, af Drsted); Om en Skifteforvalter endnu tør bruge uconstituerede Fultmægtige til mindre betydelige Registreringsforretninger? i X. I. S. 239—42. (Jvfr. *ibid.* S. 243—50, af Drsted).

J „Den oeconomiske Correspondent“ (Leerbygninger, IV. Nr. 15; Rol et Par Ord om Fæstindretningen, V. Nr. 24; Spelt, *ibid.* S. 358).

J „Nyste Skilderie af Kjøbenhavn“ (Endnu et Par Ord om Forholdet imellem Gudsere og Fæstebønder, 1824, Nr. 66, jvfr. Nr. 82).

J Palts „Tidskrift for Landoeconomie“ (Om Rust paa Rugen, II. 368—78).

J „Ugeblad for den danske Bønder“ (Brev til R. B. Krarup, I. Nr. 8; Rol en Mening om de saakaldte Ratmandsfolk i Jylland, II. Nr. 27; Bredefelds Minde, f. A. Nr. 37; Om Tiendeforeninger, f. A. Nr. 41).

J „Karlhuus Stifts-Tidende“ (En Suppleants Bemærkninger, 1835, Nr. 11). Desuden Bidrag i Krarups „Søndag-Aftens-Læsning“.

Lop (Christian Frederik Ludvig), f. i Kjøbenhavn; var Capitain ved Kongens Livjægercorps; blev d. 25de Juni 1820, efter Ansøgning og formeldt Svagelighed, i Naade afflediget af Krigstjenesten med Pension; 1823 Portcontroleur i Kjøbenhavn. † 1830.

Moraliske Betragtninger og Grundsætninger, af Pertugen af Rochefoucauld, oversat. Kbh. 1808.

Underretning om hvor stort et Quantum af ethvert Slags konsumtionspligtige Vare der udfordres, for at kunne erholde Gudsereelse naar saadanne Gudsere udføres. Kbh. 1824.

Loftrup (Hans Peter), f. paa Als (iflde i Jylland) d. 1te Januar 1752, eneste Søn af Provst Matthias Hansen Loftrup.

Sognepræst til Svenstrup paa Als (fra 1745; f. 1711, † 1784), og Petronelle Lorentsbatter Vegaard (f. 1714, † 1793); dimitteret til Universitetet fra Halsborg Stole 1709; tog d. 16de Decbr. 1777 theologisk Attestats (II. ill.); blev Høymester for Grev Christian Conr. Sophus Danneskjold paa Bispefælt; d. 30te Juni 1786 Hospitalspræst, samt Froprædikens-Præst ved Domkirken i Ribe; d. 15de Juli 1791 Sognepræst til St. Catharinæ Kirke ssb.; d. 18de Octbr. 1805 til St. Knuds Kirke i Odense og Stiftsprovst i Byen; d. 28de Juni 1811 Sognepræst i Sørljebing; d. 2den Septbr. 1814 (ikke 1813), efter Ansøgning, i Naade og med Pension entlediget. † 15de Septbr. 1820. — * 1. Magdalene Susanne Ving (f. 1753, † 1804). * 2. Magdalene Cathrine Trojel (f. 1777, † 1831 i Frørup Præstegaard i Byen), ældste Datter af Raadmand Hans Jørgen Trojel, i Odense, og Magdalene Hebevig Schmalg.

Diss. de vita, erroribus, scriptis, et morte *Simonis Magi*. Havn. 1779.

Et Par entelte Prædikener (af hvilke den ene er holdt i Anledning af Slaget d. 2den April 1801).

Ode til Kongen; og Et Digt, i Samlingen med Titel: „Over Indfødsretten, udgivet af et Selskab.“ Kbh. 1777. (Krit. Journ. 1777, Nr. 5; jvfr. „Ny Minerva“ 1807, III. 17. 53; Riunges „Bertha“ 1827, IV. 412—13. — Om hans Critik over J. M. Trojels Ode i Sange over Indfødsretten, f. „Bertha“ anf. St. S. 408, Noten). — No. 23 i Selskabsangenes 1ste Hefte, 1785.

3 „Fris og Hebe“ (Et Par Ord ved Geheimeconferentsraad Gersdorfs Ekke Biskattelse, 1810, III. 69—73).

Loftrup (Matthias Justinus), Nysansortes eneste Son; f. 1787; dimitteret til Universitetet som Privatist fra Ribe i Efteraaret 1804; tog i det paafølgende Aar den philologisk-philosophiske Examen (H. ill.); studerede Theologi; er Lærer ved Helsingørs Hattigstole, og Krigsskolesfor. — * 1813 Frederikke Welle.

Martin Luther. En Psalm. 1829. — Livet i Christo, i Udsætning til Dr. Straußs Jesu Liv. Et Ord til mine Børn. Kjøbenhavn paa Galsker, 1840. („Den Kristnebe“, 1840, Nr. 22).

Præsten i Spanien, Digt, i „Parpen“ 3. Aarg. Nr. 49.

Hagerup (Eiler Hagerup), f. d. 25de Marts 1778 paa Rongsberg hos hans Fader, Poul Tregder, da var Røsbmand og givt med Benedicte Christiane Hagerup, en Datter af Eiler Hagerup, Gesvornen ved Rongsberg Solværl († 1770, Brodersøn af Biskop Dr. Hagerup i Throndhjem). Efterat han i 4 Aar ved den daværende

latinste Skole sammesteds havde lagt sig efter de almindelige Skolevidensskaber, især det latinske og det tydske Sprog. begyndte han i Aaret 1791 at studere ved det kongelige norfke Bergseminarium, hvor han 1797 tog Examen og senere, som constitueret Lector i Mathematik, i nogen Tid holdt Forelæsninger; blev i October samme Aar udnævnt til Fuldmægtig og constitueret Overvein ved den Rongsbergfke kongelige Mynt, og fit 1802 Bestalling som Myntgvarvein, hvilket Embede han forrettede indtil Mynten i Aaret 1808, kort efter Sølvværkets Nedlæggelse, blev indstillet; rejste samme Aar til Kjøbenhavn, hvor han, for paa en gavnlig Maade at være beskæftiget, underviste i Mathematik og i Efteraaret 1810 underkastede sig danskjuridift Examen, ligesom der ogsaa af det daværende Finantscollegium af og til overdroges ham adskillige Forretninger ved den kongelige Mynt sammesteds; udnævntes 1812 til Myntrevisor og ved samme Aars Udgang til Revisor og Comptoirchef under Generalpostdirectionen; modtog i 1820 det Hverv at berejse Postroterne i Landet, for paa ethvert Sted at afsætte Middagslinien og derved bevirke den til Posternes bestemte og nøjagtige Befordring fornødne Tidsformighed i Uhrenes Gang paa de forskjellige Postcomptoirer. Paa denne Rejse i en Tid af omtrent 3 Maaneder samlede han ikke faa Notitser, hvilke han siden benyttede ved Udarbejdelsen af sin Haandbog for Rejsende; udnævntes d. 22de Maj 1828 til virkelig Cancelliraad; d. 30te Septbr. 1837 til virkelig Justitsraad; d. 16de Juni 1843 til Ridder af Danebroge; blev d. 25de Juni 1847 i Naade og med Pension entlediget (fra d. 25de Octbr. f. A. at regne); festsigholdt d. 15de Octbr. 1847 fit 50. Aars Embedsjubilæum og udnævntes samme Dag til Etatsraad. — * 28 1814 Maria Magdalene Thams, Datter af asf. Provst og Sognepræst Johan Peter Thams i Norge. — (Jofr. Det's „Materialier“, Nr. 62).

Den norfke Dubstifte i 1808, et poetift Forsøg. Kbh. 1809. 8. (3 Rorger blev dette historiske Digt efter Forankaltning af den daværende Regeringscommission, til hvis Medlem Falsen det i Rser. var indsendt, besørget trykt, og udgivet i 4to ved L. Stoud Platon med en Efterkrift af Udgiveren). Affairen ved Rier, et Tilleg til den poetiske Dubstifte, i Kjøbenhavns Skilderie 6te Aarg. Nr. 52. (Jofr. „Christiania Intelligentsfebler“ for 1809, Nr. 16, og „Dagen“ f. A. Nr. 59).

Deduction af Geometriens Grundbegreber tilligemed dens Grundvæining om den uendelige Delelighed, oversat og udgivet som et geometrisk Indledningskrift med en Fortale og Anmærkninger af philosophisk-mathematisk Indhold. Kbh. 1811. Nr. 1. 1811, Nr. 20, S. 805—11, af J. Thomsen; jofr. Art. Hans Hansen, I, 570).

Haandbog for Rejsende i Kongeriget Danmark og Hertugdømmene Slesvig, Holsten og Lauenborg. Med et Postfort. Kbh. 1824. Nr. 2. 1824, Nr. 51; Literatur. Kunst og Theaterbl. 1824, Nr. 33; jofr. Kbhvns Skilderie 1824, Nr. 33.

67; »Dagen« 1824, Nr. 142). Paa Tydskt: *Handbuch für Reisende im Königreiche Dänemark und in den Herzogthümern Schleswig, Holstein und Lauenburg*, von E. F. Tregder. Aus dem Dänischen, mit Zusätzen und Berichtigungen des Verfassers, übersetzt von Matthe Möller. Mit einer neuen Postkarte. Kopenh. 1824. (Schl. Fests. Lauenb. Prov. Berichte 1824, IV. 201; »Bertha«, herausg. von Berg-haus, Bd. IV. S. 2; jvfr. Døst »Archiv for Psychol., Historie o. s. v.« VI. 213—14, og 323—24, af Tregder; »Bertha« 1826, af Samme).

Kjøbenhavns Posttavle eller tabellarist Udsigt over Posternes Afgang fra og Ankomst til Kjøbenhavn hver Dag i Ugen, tilligemed Underretning om Dampskibenes Afgang og Ankomst, saavel som om Tiden, hvori Brev- og Pakkepostfager skulle indleveres og Reisende indskrives. Kbh. 1829. (jvfr. Kbhvns Skilderi 1829, S. 1645).

Taschenbuch für Fremde und Einheimische in Kopenhagen, enthaltend eine kurze Nachricht von einigen Anstalten und anderen Merkwürdigkeiten dieser Hauptstadt. Aus der Handschrift des Verfassers übersetzt von M. Möller. Kopenh. 1829. Berichtigungen und Zusätze für 1830. ibid. 12 S. 8. (Kbhpost. 1829, Nr. 99; »Folioskibene« 1829, Nr. 706, S. 456—58, jvfr. Kbhpost. f. A. Nr. 116, S. 473, af Forfatteren). Paa Svenskt: *Handbok för Svenskar i Köpenhamn*, af E. H. Tregder. Öfvers. af L. Ahlberg. Christianstad, 1838. 12: o, med 1 karta.

3 »Færmøder« (En Elegie, i No. IX. S. 49—51; Et poetisk Brev til en Ven paa Landet, i No. X. S. 124—28).

3 »Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn« (Affairen ved Præsteballe, i 6te Aarg. Nr. 20; Thor Hovlands Minde, f. A. Nr. 28; Jagtningen i Søland, f. A. Nr. 36. Disse Stykker ere Fragmenter af »Den norske Substifte i 1808«, f. ovenf.). — (Krbid.).

Tregder (Paul Sagerup), Nysansfortes Søn; f. d. 21de Juli 1815 i Kjøbenhavn; blev 1822 sat i det v. Vestenke Institut, hvorfra han 1832 dimitteredes til Universitetet; fik Udmærkelse for alle Fag ved Examen Artium, og Universitetets Solomedaille; blev udmærket ved anden Examen i det paafølgende Aar; vandt 1837 Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af den Aaret iforvejen udsatte philologiske Priisopgave om det Historiske og Antiquariske i Demosthenes's Tale mod Aristokrates (jvfr. Selmers Aarbog for 1837, S. 91); underkastede sig i Novbr. 1838 den philologiske Embedsexamen med Charakteren Laudabilis unanimi consensu, og i April 1839 den praktiske Prøve med Charakteren Laudabilis; blev i Efteraaret 1839 Lærer i det v. Vestenke Instituts øverste Klasse, først i Græsk, senere ogsaa i Latin; disputerede d. 19de October f. A. for Magistergraden, og holdt derefter i 3 paa hinanden følgende Vintersemestre som Privatdocent Forelæsninger ved Universitetet over forskjellige græske Forfatters Bærker; blev d. 19de August 1843 ved kongelig Resolution ansat som konstitueret Lector i den latinske Literatur ved Sars Academi, med Forpligtelse til tillige at overtage Forelæsningerne i den græske Literatur; udnævntes d. 26de August 1845 til Rector ved

Kathedralskolen i Aalborg. — 1848 Charlotte Amalia Rede (f. 1832, Datter af Capitainlieutenant, Ridder Johan Adolph Rede, Ejer af Søhngaardsholm ved Aalborg). — (Autobiographi i Forhandlinger ved Kjøbenhavns Universitets Fests i Aalebning af Salvingen og Kroningen 1840, S. 52; samt i Indbydelsesskriftet til Højtideligheden paa Aalborg Kathedralskole den 14de April 1848, S. 7—9; jøfr. Hundrup's Biogr. Efterretninger om philologiske Candidater, S. 98—99).

De casuali nominatum Latinorum declinationis libellus, (pro gradu Magisterii). Hauniae 1839. (Zeitschr. für die Alterthumswissenschaft. 1840, Nr. 116—17, S. 951—54, af E. Osenbrüggen).

M. Tulli Ciceronis Tusculanarum Disputationum libri quinque. Ex Haunien-sibus codicum Regii et Pishoeani collationibus recognovit P. H. Tregder. Hauniae 1841. („Dagen“ 1841, Nr. 58; „Jædrel.“ 1842, Nr. 831; Zeitschr. für die Alterthumswissenschaft. 1843, Octbr., Nr. 120, af D. A. J. Rietsen).

Anthologia Graeca sive hymnorum, idylliorum, elegiarum, epigrammatum, carminum lyricorum, fragmentorum scenicarum delectus. In usum scholarum edidit P. H. Tregder. Hauniae 1842. („Dagen“ 1842, Nr. 195).

Græsk Formlære til Skolebrug. Kbh. 1814. Anden forøgede Udgave. ibid. 1850. (J. L. og R. IV. 1846, S. 65—94, af E. Berg).

Haandbog i den græske og latinske Litteraturhistorie. Til Skolebrug. Kbh. 1845. Paa Tydsk: Handbuch der griechischen und römischen Literaturgeschichte. Nach dem Daenischen des Dr. P. H. Tregder für deutsche Gymnasien und Lehranstalten bearbeitet von Dr. J. Hoffa. Marburg, 1847; og: Handbuch der griechischen und lateinischen Literaturgeschichte. Zum Schulgebrauch von P. H. Tregder. Frei für deutsche Schulzwecke bearbeitet von E. Bollheyr. Braunschweig, 1847.

Kort Udsigt over den græske Kunsts Historie. Til Brug for Skoler. Aalborg, 1846. (i „Indbydelsesskrift til den offentlige Examen i Aalborg Kathedralskole 1846“).

Indbydelsesskrift til Højtideligheden paa Aalborg Kathedralskole den 14. April 1848, hvorved Skolens ny Bygning indvies, og Rektor med flere Lærere indsættes. Aalborg, 1848. 15 S. 8., med en lithographeret Afbildning.

Efterretninger om Aalborg Kathedralskole i Skoleaarene 1845—1850 i Indbydelsesskrifterne til den offentlige Examen i denne Skole for 1846—50.

3 „Nordisk Ugeskrift“ (Om den rette Udtale af det helleniske Sprog, 1837, Nr. 4 og 5).

Kritiske Anmeldelser i „Nordisk Ugeskrift“ (af P. P. Holst's „Interpunctionsregler“, 1837, S. 150—55; S. Tetens's Overtættelse af „Demosthenes mod Leptines“, s. A. S. 312—13); — i „Maanedsskrift for Litteratur“ (af N. Krossing's „Schema til dansk Grammatik, 2den Udgave“, XX, 182—92); i „Jædrelandet“ (af E. Dyperrmann's „Latinsk Sproglære til Skolebrug“, 1810, Nr. 156; E. J. Ingerslev „Prøve af en latinsk-dansk Ordbog“, 1842, Nr. 1058; P. Bøhr „Lærebog i den gamle Historie til Brug for Skolernes laveste og mellemste Klasser“, 1813, Nr. 1147).

Desuden nogle anonyme Artikler i „Nordisk Ugeskrift“ og andenseds. — (Kvib.)

Treschow (Frederik Wilhelm), f. i Kjøbenhavn d. 15de Septbr. 1786, Søn af nedenanførte Conferenceraad Michael de Treschow; blev i Foraaret 1803 dimitteret til Universitetet fra Roskilde Domstole; erholdt Udmærkelse ved Examen Artium, og ved den philosophiske Prøve i det paafølgende Foraar; underlagde sig i Juni 1806 den latinsk-juridiske Embedsexamens theoretiske, og i Foraaret 1807 dens praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis; blev d. 30te Juni 1809 Procurator ved alle Over- og Underretter i Danmark og Norge, Højesteret undtagen; d. 23de April 1811 Advocat i Højesteret; d. 6te August 1824 Justitsraad; d. 20de Februar 1828 Generalsskjal; d. 1ste August 1829 virkelig Etatsraad; d. 20de Septbr. 1838 Ridder af Danebroge; d. 28de Juni 1840 benaaded med Danebrogsmandenes Hæderstegn; tiltraadte i Januar 1842 en Rejse til Italien; blev d. 12te Marts 1846, efter Ansøgning, i Raade entlediget fra sine Embeder som Højesterets-Advocat og Generalsskjal, og udnævnt til Conferenceraad; d. 8de Febr. 1848 extraordinair Assessor i Højesteret; d. 17de Novbr. f. A. Commandeur, og d. 21de Aug. 1850 Stortors af Danebroge. Er Ejer af det forrige Laurvigke Grevstabs Gods i Norge og af Hovedgaarden Brædesborg i Ødense Amt. Deeltog, efter kongelig Befaling (af 3^e 1833), i den Forsamling af oplyste Mænd, som bleve sammenkaldte i Kjøbenhavn, for at tage nogle Gjenstande, angaaende Danmarks Provindsialstænder, i Overvejelse; samt, ifølge kongelig Udnævnelse (af 1^e 1834), i Østfjernes Provindsialstænder-Forsamling 1835—36, 1838, 1840 (var Vice-Præsident 1838); ligeledes, efter kongelig Udnævnelse (af 4^e 1848), i samme Stænder-Forsamling 1848; blev d. 12te Octbr. 1848 kongevalgt Rigsdagemand; maatte i Novbr. f. A. afgaae til London, og gik derfra til Berlin, hvor han i Juli 1849 deeltog i Baabensskjstandens Afslutning; d. 29de Decbr. 1849 valgt til Landsthingsmand for Kjøbenhavn, og mødte ved Rigsforsamlingerne 1850—51; var Bant-Repræsentant 1828—1833 (Formand 1832—33), 1840—45, 1849—51. — * 3 1812 Jensine Palæmona Rosenkilde (f. 27 1786), en Datter af Præsten til St. Jørgens og St. Jbs, Jens Palæmon Aagaard og Dorothea Friis, samt Enke efter Maanebslieutenant J. J. Rosenkilde († 1811 i Roskilde). — (Portrait, malet af W. Marstrand, lithogr. af Kaufmann, 1848).

3 Ørstedes »Juridisk Arkiv« (Indlednings Tale holden ved hans første Prøve i Højesteret, i Nr. 27 og 28, S. 301—6). — 3 »Juridisk Tidsskrift« (Declaration i Anledning af Højesterets Næbning den 4de Marts 1830, i XVIII. 6—14; Indlæg for Højesteret af 27de April 1838, i Sagen: Grosserer Bæster, som Mandatarius for Justitsraad Frederichsen, i XXXIII. 329—49).

3 Ugeskriftet »Fædrelandet« (Indlæg i Sagen mod Redactøren af »Fædre-

landet» (E. N. David), i 1. Nr. 18—19, S. 273—90 (jvfr. sfb. S. 291—374 af David og E. B. Paagen); Andet Jublæg i Sagen mod Redacturen af »Fædrelandet«, sftb. Nr. 23, S. 393—415 (jvfr. Nr. 24, S. 417—32, af Paagen. Oversatte i »Processacten in der gegen den Professor David angelegten Rechtsache. Herausg. von E. N. David«, 2 Lieferungen. Kopenh. 1835.)

Jublæg i den imod Cand. phil. P. F. Poulsen, Capellan F. Helweg og Højesteretsadvocat Dr. A. Lehmann anlagte Justitsag. (udg. i Forening med Lehmann's Jublæg. Kbh. 1846).

3 „Lidende for Forhandlingerne ved Provindsfæl-Stanberne for Visterner« (Anbragende, betræffende Udfælgelsen med Hensyn til Selvejerboendergaarde og om Indskrænkning i Udflyktningsskikken, 1835—36, S. 812—19. (jvfr. Rbhpost. 1836, Nr. 70, 71, af P. Nielsen).

Treschow (Michael), yngre Broder til den i Nyerups Lit. Lex. S. 623—24* anførte Professor Theologiae, Sognepræst Herman Treschow; f. d. 5te Marts 1741 i Baage Præstegjæld i Gudbrandsdalen, hvor hans Fader Herman Treschow, gift med Anna Schielverup, da var Præst, siden (2° 1745) til Karise og Alslev, og tilsidst (2° 1754) til Søllerød i Sjælland (f. 1707, uden Tvivl i Rædsø Præstegjæld, † 1° 1774; jvfr. Worms Lex. II. 514; III. 812, samt A. Erlandsens Efterretn. om den Nordensjællandske Geistlighed, S. I. S. 81—82); blev privat dimitteret til Universitetet 1755; Alumnus paa Elers's Collegium 1757; tog d. 2den Maj 1764 latinsk-juridisk Embedsexamen (Laud.); blev derefter Secretair i det danske Cancelli; 1770 Assessor i Højesteret; 1774 virkelig Justitsraad; tiltraadte i Maj 1775 en videnskabelig Rejse til Tydskland, Holland, England og Frankrige i Selskab med daværende Lieutenant i Søetaten G. A. Roefoed (jvfr. Archiv for Søves. IX. 402); blev d. 4de Juli 1776 Medlem af Directionen for de kongelige Skuespil (indtil 2 1778); 1779 Etatsraad; 1784 Conferenceraad; 1800 Amtmand over Roeskilde Amt, hvorfra han 1808 entledigedes; blev d. 28de Januar 1811 Ridder, og d. 28de Januar 1812 Commandeur af Danebrog; d. 9de October 1812 optagen i Adelsstanden (jvfr. Magazin til den danske Adels hist. I. 201). Blev d. 21de Marts 1781 optagen som Medlem af, og d. 21de Novbr. 1798 valgt til Forstander for det kongel. Danske Selskab til den nordiske Histories og Sprogs Forbedring (siden 2 1810 »Det kongel. Danske Selskab for Fædrenelandets Historie og Sprog«). † 5te Juni 1816. — * 2 1778 Maria Christine Elisabeth Henningsen, f. Wassersfall († 2 1823 i sit 69de Aar), Enke efter Cancelliraad Henningsen. — (Jvfr. Høst's Erindr. S. 37).

Dispp. Hafn. 4to: α) De solennitatibus in genere, et de quibusdam juris Danici in specie. 1759. — β) De interpretatione legali juris Dano-Norvegici. eod. a.

— 7) De *obstagio*, to Partikler i eet med Kærdal 1762; men den 1ste Part. blev holdt 1761.

3 „Nye Danske Magazin“ (Christen Steels og Thomas Finkes Forretning paa Borringholm, det nye Reglement, Militien angaaende, 1671, i II. 285—88; Optegnelser af Nicolai Rens fra den 9de August 1658 til den 7de October 1661, III. 56—59; Christian Riis Bevilling, at Jørgen Pedersen maa heretter gaar og faar i Lov og Lov, og søge Lov og Gibehuus med gode Mænd og glæde, III. 60—61; Den Ralmarske Forening af 1397, efter Originalen i det Kongelige Danske Geheime Arkiv, III. 61—69; Carl Gustavs Instrux af 3. Aug. 1657, for Johan Friderik v. Frisendorff og øvrige Underhandlere hos Englands Protektor Cromwel, som et Bidrag til Historien af bemeldte Konges Krig med Danmark, III. 73—84; Den mellem Danmark og Sverrig fornære Ralmarske Forening af 1438, III. 84—92; Friderik IVdes Instrux for Geheimeraaderne Otte Krabbe og Christian Sehested, betreffende: hvorledes De som Ps. Maj. i Kjøbenhavn forblivende Conseil skulde forholde sig, medens Kongen var udenlands. Guldninghuus d. 7 Nov. 1708, III. 98—96; Bidrag til den danske Land- og Søkrigs Historie i Aaret 1700, III. 97—143; Indskrifter, uddragne af Inventarium over Dronning Anne Sophies Pretiosa, III. 143—44; Frederik den 4des Instruction for de Committerede i Eløds-Loven paa Aggershuus Slot i Norge. Dateret 16de Februarii 1704, III. 146—55; Frederik den 4des Instruction for Geheimeraad Pr. Ditlef Wibe som Statthalder i Norge. Dateret 17de Aprilis 1722, III. 155—60; Bidrag til Oplysninger om de Stridigheder, som have været mellem Kong Christian den Anden og Biskop Jens Andersen Belsken af Odense, III. 197—234. (jvfr. R. E. 1811, S. 196); En Forskrivelse, udstedt af Magistraten i Lybek, paa 30,000 Rinske Gylden, at betale til Kongen af Danmark i 12 Aar, dateret Malmø, St. Jørgens Dag (23de April) 1512, III. 234—36).

Brev til Suhm, i Suhms Lænet, S. 484—89.

Erier (Adolph), f. 1809 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Moses Seligmann Erier var Kjøbmand og gift med Fromme Abrahamson (f. 1783, † 7 1850); blev dimitteret til Universitetet fra den Kjøbenhavnske Borgerdydsskole 1828; tog i Foraaret 1835 Examen ved det kirurgiske Academi (2den Char. med Fortrin); blev d. 21de April 1841 Doctor Medicinæ & Chirurgiæ ved Universitetet i Jena; er praktiserende Læge i Altona. — * i Aug. 1845 Henriette Erier, hans Søstendebarn, en Datter af Grosferer Meyer Seligmann Erier og Esther, f. Lazarus.

Lærebog i Fødselsvidenskab. En Ledetraad ved akademiske Forelæsninger og ved Selvstudium, af D. W. F. Busch. Efter Originalens 3die Dplag oversat. Med en Fortale af J. S. Sartorff. Kbh. 1838.

Paandbog i Børnesygdomme, af W. Rau. Oversat. Kbh. 1838.

Paandbog i den specielle Sygdoms- og Helbredelseslære. Af R. F. Baumgärtner. Oversat efter Originalens 2de Dplag. 1.—2. Bind. Kbh. 1838—39. (Berl. Tid. 1838, Nr. 231; „Dagen“ 1840, Nr. 204).

Paandbog i den almindelige Sygdoms- og Helbredelseslære. Af R. F. Baumgärtner. Oversat. Kbh. 1839. („Dagen“ 1840, Nr. 204).

De første Møderpligter og den første Barnespleie. En Håndbog for unge Koner og Mødre, af F. A. v. Ammon. Oversat efter 3die forbedrede Udg. Kbh. 1840 (1839). (jvfr. „Den Frisindede“ 1839, S. 452; Berl. Tid. f. A. Nr. 309).

Paand-Ordbog over Fruentimmer-Sygdomme, med Indbegreb af de sygelige Tilfælde under Fødslen. Efter L. Fränkel. Paa Dansk ved Ab. Zrier og L. Reumert. Med en Fortale af F. B. Mansa. Kbh. 1842. D. u. L.; Paandbibliothek for Læger, 12. Bd. (Udkom 1840—42 i fire Hefter). („Fædrel.“ 1841, Nr. 469, S. 3771—72; „Dagen“ 1842, Nr. 297).

De cura prophyl. et therap. febris purpuræ malignæ. Diss. inaug. ad d. 21 Apr. Jenæ, 1841. 16 pægg. 8.

Zrier (Isaac), Nysansortes Broder; f. d. 1ste Novbr. 1802 i Kjøbenhavn; gik først i Borgerdybskolen; blev siden 1819 privat underviist, og 1822 dimitteret til Universitetet; studerede Lægevidenskab; var i 3 Aar Volontair paa Almindeligt Hospital, og tog i Foraaret 1828 Examen ved det chirurgiske Academi (2den Char. med Fortrin); blev strax efter chirurgisk Assistent ved det almindelige Sygehuus i Hamborg; d. 25de Novbr. 1829 Doctor Medicinæ & Chirurgiæ ved Universitetet i Berlin; 1832 Læge ved Hospitalet i Altona. — *Charlotte Sophia v. Wylisch (f. 11 1805), ældste Datter af Grosserer og Regimentsquartiermester ved Kongens Livjægercorps, Overkrigscommissair Peter Friedrich v. Wylisch og Marie Elisabeth Eberhardt f. Borchhorst, samt Enke efter Kjøbmand Carl Diderich v. Barthels i Lübeck. — (Autobiographi, vedføjet hans Doctordisputat, p. 30—31; jvfr. Galliens Medicin. Schriftsteller-Lex. XIX. 390; XXXIII. 71).

De diagnosi et cura ulcerum, quae dicuntur, venereorum. Diss. inaug. pathol. therap.; q. def. d. 25. Novbr. Berolini, 1829. 4to. (jvfr. Pader Keuffe Lit. d. syph. Krankheiten, 1839, S. 9).

Bemærkninger om Arteriernes Dreining (torsio arteriarum), i „Bibl. for Læger“ XIV. 70—76. (Udlog i Lond. med. Gazette Vol. 14. P. 6. Septbr. 1834. No. 354, p. 861; jvfr. Note, lue à l'Ac. R. de Méd. par Amussat, le 19 Août 1834, uddragen i Arch. gén. de Méd. T. 35. 1834. Août, p. 639).

Efterretning om Cholera's Optræden i Hamborg; uddragen af et Brev bateret Allg. Krankenhaus, Mandagen d. 10. October 1831, i „Samlinger til Rundskab om Cholera“, No. 14, S. 219—21.

Einflemmung eines Theils des Dünndarms im Unterleibe, i Pfaff's „Mittheilungen aus dem Gebiete der Medicin u. s. w.“ 1837, p. 9 u. 10, S. 107—108. (oversf. i Bibl. f. Læg. XXVIII. 554—56).

Zrier (Salomon Meyer), Søstendebarn til de 2de Ovenanførte; f. d. 29. Marts 1804 i Kjøbenhavn, Søn af Grosserer Meyer Seligmann Zrier († 1837 i en Alder af 67 Aar) og Esther f. Lazarus (f.

1780); tog 1825 pharmaceutisk Examen (eenstemmig Laud.); blev d. 27de Febr. 1827 Apotheker i Nykøbing i Saaland, og d. 14de Septbr. 1830 i Kongens Lyngby; deltog i Stiftelsen af den danske Apotheker-Forening 1844. — i Aug. 1827 Sophie Ballin (f. 1798, Datter af Kjøbmand Jacob Levin Ballin).

Redacteur af: *Archiv for Pharmacie*. 1.—3. Bd. Kbh. 1844—46, med fleenr. Tavler. (Jvfr. J. f. L. o. R. 1844, S. 159—60; Jædel. 1847, Nr. 294). Deri leverede han flere originale Bidrag, saasom: Jernsyre og metalliske Syrer i Almindelighed, I. 12—15; Den nyeste Tids Medicamenter, I. 86—100; Bidrag til physiologisk og pathologisk Chemie, I. 229—46, 557—68; Om Jodkalium i Almindelighed og efter Ph. Dan. 1840, I. 298—303; *Secale cornutum*, Wigger's Ergotin, *Extractum hæmasticum*, Bon Jean's Ergotin, I. 420—28; Kritiske Anmeldelser, I. 170—75; 471—500.

Egeledes Redacteur af: *Archiv for Pharmacie og teknisk Chemie med deres Grundvidenskaber*. Det teknisk-chemiske Afsnit redigeret af P. Faber. (Fortsættelse af *Archiv for Pharmacie*). 1.—4. Bd. (Aarg. 1847—50). Kbh. 1847—50; fortsættedes.

3 Hørhandlinger ved de Scandinaviske Naturforskeres andet Møde 1840*, Kbh. 1841 (Over Reguleringen af Apothekernes Vædding, S. 381—85; Det chrom-sure Kalis Anvendelse til at opdage Røvsyre's Forsættning med Blinskeensyre, S. 393—94; Beskrivelse af nogle nye Droguer, S. 395—97).

3 Hørhandlinger ved de Scandinaviske Naturforskeres fjerde Møde 1844. (Nogle nyere sydamerikanske Droguer, S. 296—99; Beretning om Forsøg med Begættelser i Anledning af Bouis's og Ure's Angivelser om Benzoesyre's Indvirkning paa Urinen, S. 299—301).

Erier (Seligmann Meyer), Nysansørges Broder, f. i Kjøbenhavn d. 7de Juni 1800; kom, efter foregaaende privat Underviisning, 1814 til den Kjøbenhavnske Borgerdydsskole, hvorfra han 1818 afgik til Universitetet og erholdt Udmærkelse ved Examen Artium; tog d. 1ste Decbr. 1823 den medicinske Embedsexamen (Laud.); blev 1825 Læge ved det morske Troesfunds fattigvæsen; f. A. medicinsk Candidat paa Frederiks-Hospital, og kort efter Hjælpelæge ved Roppeanstalten; disputerede d. 15de Septbr. f. A. for den medicinske Licentiatgrad; blev 1828 Reservemedicus ved Frederiks-Hospital (indtil 1829); disputerede d. 12te Marts 1827 for Doctorgraden i Medicinen; optoges d. 15de Marts f. A. som Medlem af det Kongl. medicinske Selskab i Kbhvn.; blev d. 20de April 1836 Medlem af det Kongl. Sundhedscollegium; d. 5te Januar 1842 Overmedicus ved Frederiks-Hospital (jgl. Confirm. 2° f. A.); erholdt d. 15de Januar 1847 Titel af Professor (med Rang i 5. Kl. Nr. 8); blev 1848 Ridder af Wasa-Ordenen, og d. 25de Novbr. 1849 af Danebroge; indtraadte (ifølge jgl. Befaling 1° 1850) som kongelig Directeur i Bestyrelsen for det Kjøbenhavnske Børne-Hospital. — * 1827 Sophie Erier,

hans Søstrebarn (f. 1800, en Datter af Hobmand Mrs Seligmann Eriksen og Fromme f. Abrahamson). — (Autobiographi, ledsaget af til hans Doctorpromotion 1827 udsedte, af F. C. Petersen forfattede Universitetsprogram: „De arte poelas veteres Græcos Romanosque in nostras lingvas convertendi“, p. 9—10; jvfr. *Calliens Medic. Skriftstiller-Lex.* XIX: 390—92; XXXIII. 71. — Portrait, tegnet af Marsfrand, lithogr. af Fortling, 1842).

Dissertationis de *ictero* Particula I.—II. P. 1., continens varias de causa huius morbi proxima sententias. (pro Licent.). P. 2. acc. casus ab C. F. Schumacher observatus (ungeheure Erweiterung des Ductus hepaticus). Diss. inaug. pro gradu Doct. Hafniæ 1825—27, c. tab. lithogr. (Secher litt. *Annal. der Heilk. Bd.* 3. 1825, S. 491; *Messenger franç. du Nord*, 1825, No. 39, p. 611; *L. L.* 1826, S. 148—52; „*Pygæa*“, 1827, S. 413—16, af E. Ditto).

Anvisning til at kende Lunge- og Hjerte-Sygdomme ved Percussion og middelbar Auscultation, og om den Sidstes Anvendelse i flere til Lunge- og Hjerte-Sygdomme ikke hørende Tilfælde. Med en Fortale af O. L. Bang. Kbh. 1830, med et Kobb. (N. f. L. V. 328—39, af B. J. Siesb; *Bibl. f. Læg.* XVI. 40—63, af F. B. Mansa; *Brit. med. Review* Vol. 3. 1837. No. 5. Jan. p. 184. 189). — Paa Svenskt: Om *Bröst-Percussionen* och den medelbara Auscultationen. Med Företal af O. L. Bang. Öfversatt af J. Ekrot. Stockholm, 1831. 8:o, med 1 pl.

Udgiver af: α) Samlinger til Kundskab om Cholera. Nr. 1—27. Kbh. 1831—32; — β) Hospitals-Meddelelser. Tidsskrift for praktisk Lægevidenskab. I.—IV. Bd. Kbh. 1843—51. (Heri af ham: Om Hydrops scarlatinus, Klinisk Foredrag, holdt i Sept. 1847 paa det kongl. Frederiks Hospital, I. 40—56; To Tilfælde af Kræft (1. Cancer vertebralis. 2. Cancer costalis et intestinalis), Klinisk Foredrag i Aug. 1847, I. 243—56; Kliniske Betragtninger over en Peritonitis Fallopii, en Peritonitis puerperalis og en Hæmaturie, I. 257—64; Den typhøide Febers Behandling i Frederiks Hospital, I. 533—68; Om Chlorosen. Klinisk Foredrag med senere tilføiede Bemærkninger, II. 193—221; Chloroform, anvendt i Delirium tremens i Frederiks Hospital, II. 271—75; Collodium cantharidale, II. 285—87; Ileus ex Intussusceptione, helbredet. (Klinisk Foredrag), II. 457—75; Methodus exciccans i Catarrher. (efter Charles Williams, med nogle Bemærkninger), II. 476—80; Den rheumatiske Feber i diagnostisk og therapeutisk Henseende. Klinisk Foredrag med senere Tilføetninger, III. 161—92; Et Tilfælde af Svovlsyre-Forgiftning, i hvilket Epistaxis hele Slimhinde opløstes, med tilføiede Bemærkninger om Syreforgiftning i Almindelighed og en Epitribe. Klinisk Foredrag, i IV. Bd.; Emphysema pulmonum. Klinisk Foredrag, sld.

3 „Biblioteket for Læger“ (Om Anvendelsen af russiske Dampbade; efter Dr. Smith, meddeelt i VII. 317—43. *Nærst. afr.* Kbh. 1827; jvfr. *Kbhens Skilderi* 1828, S. 108); Bidrag til Beskrivelsen af Stenlagensfeber-Epidemien, som i Årene 1827 og 1828 herskede i Kjøbenhavn, X. 61—85; En i flere Åar vedvarende Hæmaturia hos en Mand, i hvis Cadaver Infiltration i vesica urinaria, Uddvning af pelvis renam og uretheres m. m. forefandtes, XI. 35—42;

Et Tilfælde af hepatalgia, der endtes med en dødelig pleuritis; tilføjet med den dertil hørende mærkelige Section. Oplæst i det Kgl. med. Selskab den 3. Decbr. 1829, XII. 272—77. (overs. af J. F. W. Neumann i *Forns Archiv für medic. Erfahrung*, 1835, Mai—Juni); Gire i *Aaret 1832 lagttagne Sygdomstilfælde*; oplæst i det Kgl. med. Selskab (1. Intussusceptio intestinorum [paa Tydf. overs. af J. F. W. Neumann i *Rust's Magaz.* Bd. 44. S. 2]; 2. Inversio uteri; 3. Retroversio uteri; 4. Et den saakaldte diarrhoea cholERICA lignende Sygdomstilfælde), XVIII. 396—417; Dupuytren's Anstuelse af gangræna senilis, XX. 82—92; Om pericarditis; efter Pope, XXI. 359—97; Om Excretionen af Gæst igjennem Endetarmen, XXIII. 50—59. (Udtog i *Behrend's wöchentl. Repertor.* 1837, April, Nr. 69); Om Sygdommene i Urinblæren og prostata, efter Brodie, XXIII. 384—461; Et Bidrag til *Phthiologi*, XXXIII. (N. R. Bd. 3.), S. 473—89; Gire Tilfælde, XXXIX. (N. R. Bd. 9.), S. 250—52).

3 *Journal for Medicin og Chirurgi* (Bidrag til Beskrivelsen af den i Foraaret 1833 i Kjøbenhavn herskende Influenza-Epidemie; oplæst i *Philiatrica*, II. 209—23; Om spontan Fødsel efter Moderens Død; oplæst i det Kgl. medicinske Selskab, IX. 210—29).

3 *Praktiske Sagttagelser og tilhørende Betragtninger*, udg. af *Philiatrica*, 1839 (Hypertrophia cordis cum excrecentiis verrucosis, rapporteret).

Et Tilfælde, i *Philiatricens Forhandlinger*, 1845, 2. S. 18—19. — Formulæ nosocomiales Trieri, i *Archiv for Pharmacie* II. 592—96.

3 *Forhandlinger ved de Scandinaviske Naturforskeres femte Møde 1847*, Kbh. 1849 (Om den typhoide Fiebers Smitsomhed).

Kritiske Anmeldelser i *Maanedsskrift for Litteratur* (af E. Otto: *Om den orientalske Cholera*, i V. 522—47, og J. E. W. Wendt: *Lægevidenskabelige Misceller*, VI. 560—71 (begge i Forening med F. W. Ransa); C. J. Ballin: *Observationes de cholera Asiatica*, og L. G. W. Thune: *Om nogle praktiske Betragtninger angaaende Cholera indica*, X. 549—66; J. E. Müller: *Meditationes annullæ de cephalotomia*, XVII. 124—40).

Trojel (Frants Wilhelm), f. d. 27de Februar 1746 i Fuglevig Præstegaard i Kjøbenhavn, Sønneson af den i Nyerups Lit. Lex. S. 625—26 anførte Mag. Hans Trojel, og Søn af Thomas Trojel, Sognepræst (fra 1³ 1739) for Bispebjerg Menighed (f. 1⁷ 1703 i Himmelsø Præstegaard ved Roskilde, † 2² 1769, jvfr. Blochs *kyenske Geistl. Hist.* II. 347—49), og Elisabeth Ancher († 1793, en Søster til Conferenceraad, Dr. & Professor juris Peder Rosob Ancher); blev privat dimitteret til Universitetet 1762; udnævntes derefter til Alumnus paa Wallendorfs Collegium, som han forlod og blev Forvalter paa Villesø i Kjøbenhavn, siden paa Anneberg- og Ellinge-Gaarde i Dds-Herred i Sjælland; 1781 Kgl. Inspecteur ved de nye Indretninger i Dds-Herred; 1791 tillige Forvalter over det Kgl. Dds-Herredste Gods; 1809 entlediget fra disse Embeder; var tillige i flere Aar

Landvæsenes og Forligelses-Commissair, samt Meddirecteur i Fattigcom-
missionen i Holbøks Amt; boede siden i Kjøbenhavn. † 10de October
1819. — * 1782 Christine Margrethe Hansen (f. i Maj 1763,
† 2° 1816), en Datter af Kammerraad og Forvalter over det kongl. Dds-
herredsfte Gods, Jacob Hansen og Ulrica Eleonora f. Schwane. — (Re-
trolog, i „Den oeconom. Correspondent“ III. 1819, Nr. 43, S. 343—44).

Kort Afhandling om den bedste Maade at forvalte et Danst Jordegods
paa. Belønnet af det kongelige danske Landhuusholdnings-Selskab. Kbh. 1784. (L. E.
1784, Nr. 29). — Fuldstændig Afhandling om alle Slags Indtægter omkring
Marker, Paver og Plantager, som kan anvendes i disse Lande. Belønnet af det kon-
gelige danske Landhuusholdnings-Selskab. ibid. eod. — Oekonomiske, politiske Betragt-
ninger over Danmark, især Landvæsenets nærværende Forfatning. Ibid. 1787.
(L. E. 1787, Nr. 36). — Betænkning om hvorledes flere Stæder og især Kjøbenhavn
bequemest kunde være at forsyne med de fornødne Levnismidler. ibid. 1789. (L. E.
1790, Nr. 2; Krit. og Antikr. 1790, Nr. 27). — Aufforderung zu einem Kreuzzuge
gegen die französ. Nationalversammlung. Aus der dän. Handschrift (des F. B. T.)
übersetzt. Hamburg (Kopenhagen) 1791. (L. E. 1791, Nr. 48; Krit. o. Antikr. 1792,
Nr. 25). — Hvad er fremdeles at foretage efterat vort Pengevæsen nu er foran-
dret og sat paa en fast Fod, for saavel fremdeles at fikre samme, som især at til-
vejebringe en flittig Handelsbalance? Kbh. 1813.

Hvad bør vi Danske tænke om Bredden med Sverrig? Kbh. 1814. Oversat
paa Svensk. eod. a.

Medudgiver af: Den oeconomiske Correspondent, fra 1ste Merg. 1817,
indtil 3die Merg. 1819, Nr. 48. Kbh. 4to. (De af ham hertil leverede Artikler ere
forsyede med hans Navn).

3 „Minerva“ (Om de publice Reise-Befordringer, 1786. I. 26—46; Roget i
Anledning af Rygtet om en national Klædebragts Indførelse, 1788. I. 167—85; En
uædel Handling, begaaet i Palsghavn, afvigte Mars November Maaned, 1792. I.
442—47; Til Udgifterne af den Danske Minerva med et Manuscript fra Rom, hvori
foreslaaes at nobilitere alle Uædelige, 1796. I. 323—34).

3 Landhuusholdn. Selsk. Skrifter (Forsøg til Besvarelse paa Landhuus-
holdn. Selsk. Præmie-Opgave for en fuldstændig Afhandling om de vigtigste Sorter af
Popler og Pile, som med Bidsked vides at kunne lyttes i Danmark, i VI. 117—
90; særskilt aftr. Kbh. 1800).

3 Naturhistorie-Selskabets Skrifter (Om en Swamp, som undertiden
findes paa Soefliden (helianthus annuus), og dens Lighed med afsligge Planter,
især Rugens, Risfostre, Røbertorn eller Reelbrøier kaldet, o. s. v., i Bd. I. S. 2.
S. 39—51; jvfr. S. 52—67, af N. E. Abildgaard).

3 „Efterretninger fra Selskabet for indenlandsk Konffid“ (Om Fabrikation
af de saakaldte Randers-Pandser, i I. 281—85).

3 Duffens „Nye oeconom. Annaler“ (Anvisning til Indførelse af Com-
mer. Staldfødding, i II. 81—130; særskilt aftr. Kbh. 1815, og r. L. E. 1819,
S. 426—28).

3 „Dagen“ (Angaaende Forordningen af 5. Januar 1813, i Merg. 1813, Nr.

22, 55; Jagttagelser paa en Reise i Sjælland 1816, i Aarg. 1816; Nr. 287, 88, 92, 93).

3 »Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn« (Om de saaalbte Skouere ved Rømedien, 1815, Nr. 98; Er det ubilligt og Hadeligt, eller retfærdigt og gavnligt, om de Debitorer, som, efter Forordningen af 5te Januari 1813, hidtil have havt Indult, eller Opfattelse med deres Gjeld, men nu, efter Forordningens 26de §, kunne opsiges med det 25de dobbelte Beløb af den aarlige Rente, fremdeles bekom længer Lpfattelse? 1816, Nr. 13; Hædrenelandske Forslag og Ønsker, f. A. Nr. 27. 28, 29; Om et offentligt Lærhus for Kornvare, 1817, Nr. 77).

Biographiske Efterretninger om P. M. og P. K. Trojel foran Udgaven af deres »Udvalgte Digte«. Kbh. 1801.

Trojel (Frants Wilhelm), Sønnensøn af den i Rørups Lit. Lex. S. 626 anførte Raadmand i Odense, Hans Jørgen Trojel (ovenævnte Inspecteur Fr. W. Trojel's næstældste Broder), er f. paa Hovedgaarden Rjeldgaard i Salling d. 9de April 1814, næstældste Søn af da-værende Cand. theol. og Proprietair Frants Wilhelm Trojel (f. 7 1782, først Ejer af Rjeldgaard, derpaa (1/2 1824) Præst til Vilsted i Aarhus Stift, siden (1/2 1831) til Kornum og Løgsted i Viborg Stift), og Elisabeth Trojel (f. 1/2 1785, næstældste Datter af foranførte Inspecteur Fr. W. Trojel og Christine Margrethe Hansen); kom først i den lærde Skole i Horsens, og 1831 i Aalborg Cathedralsskole, hvorfra han afgik til Universitetet 1834; tog i Novbr. 1840 theologisk Attestats (H. ill.); blev d. 5te Decbr. 1842 personel Capellan paa eget Ans og Tilsvær for Sjøring og Løgsted i Aalborg Stift (indtil 1/2 1847); d. 23de Decbr. 1848 personel Capellan for Kornum og Løgsted i Viborg Stift. — (Jvfr. (Lauvers) Biogr. Notitser om Disciple i Aalborg Skole, II. S. 16—17).

So og Tredive Psalmer. Aalborg, 1845.

Giorten Prædikener, holdte for en Landsbymenighed. Kbh. 1818.

3 Røst »Korsskolelæsning for den danske Almue« (Strensballegaard og Vøller, I. 1839. S. 316—17; Sagn om Skatte, 1/2 S. 448—49; Røgle Sagn, 1/2 S. 481—82).

Udvalgte smaa Poetier, aftrykte i forskellige Tidsskrifter, saasom: »Nordisk Litteraturlænde« (1838, Nr. 39, 38); i »Kjøbenhavns Morgenblad« 1839; Røst »Korsskolelæsning«, I. 1839.

Trojel (Frederik Christian Ludvig), Nyansførtes Røststendebarn, næstældste Søn af nedenauførte Consistorialraad, Provst Thomas Trojel; f. d. 27de Juni 1815 i Rebbelunde i Laaland; dimitteret til Universitetet fra Ryløbing Cathedralsskole 1832; udmærket ved Den Examen i det paafølgende Aar; spaaede 1835 Accessit for Besvarelsen

af Universitetets Hæret iforvejen udsatte philologiske Prøisoppgave: „Exponatur origo, historia, ingenium *poësis bucolicæ Græcorum* compareturque cum ea *Latinorum* imitatio“ (jvfr. Selmers Akad. Tid. III. S. 105—6); udnævntes d. 20de Decbr. 1837 til Alumnus paa Vorøds Collegium; underkastede sig i Novbr. 1838 den philologiske Embedsexamens theoretiske, og i Octbr. 1839 dens praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis; constitueredes d. 16de Februar 1839 som Lærer ved Frederiksborg lærde Skole, ved hvilken han d. 10de Januar 1840 blev udnævnt til Adjunct; d. 10de Februar 1844 constitueret til at overlage en Deel af Underviisningen i de gamle Sprog i Kolding lærde Skole, og d. 7de Juni s. A. befuldmægtiget til Overlærer ved samme Skole. — * 2° 1841 Margrethe Frederikke Augusta Mohr (f. 2° 1816), en Datter af Ludvig Emanuel Mohr, forhen Apotheker i Rytjebing paa Fælster. — (Jvfr. Hundrup's Biogr. Efterretn. om philolog. Candidater, S. 99—100).

Smaa digte. Kbh. 1841 (1840).

Canova. Et Skuespil i to Acter. Kbh. 1842. („Nye Intelligensbl.“ 1842, April, Nr. 4).

Exempler til at oversætte fra Dansk paa Latin. Ordne efter Syntaxen i Madvig's latinske Sproglære. 1.—2. Hefte. Kbh. 1842. („Fædrel.“ 1842, Nr. 1100). Anden forbedrede Udgave. Ibid. 1846.

Om den rette Orden, hvori Sprog bør læres i de lærde Skoler i Danmark. Indbydelseskrift til Frederiksborg lærde Skoles aarlige Hovedexamen i September 1843. Kbh. (ej i Boghandelen).

Nogle Bemærkninger om dansk Grammatik og danske Grammatikker (i „Indbydelseskrift til den aarlige Hovedexamen i Kolding lærde Skole 1847“).

J Petersens „Tidsskrift for Litteratur og Kritik“ (Om Skoleprogrammer, III. 348—67; V. 423—37; Anmeldelser af L. S. Borring's franske Læse-bøger, V. 312—21 (jvfr. „Fædrel.“ 1841, Nr. 534, af Borring), og af E. F. Jørgensen's „Materialier til at indøve den franske Formlære“, VI. 107—9).

J „Fædrelandets“ (Nogle Bemærkninger om Rector Hjorts Angreb paa Prof. Madvig's latinske Sproglære, 1842, Nr. 844; Høyskole-Skole-Reform, 1843, Nr. 1184; Anmeldelse af L. S. Borring's „Franske Stiløvelser, 3. forsøgte Udgave“, s. A. Nr. 1338).

Cantate til Indvielsen af Kolding Skoles Bygning 1845. (optr. i Selmers Aarbog 1846, S. 176—77). — Et Digt i Polst's „Nyttaarsgave fra danske Digttere“ 1836, S. 112.

Fransk Oversættelse af P. P. Polst's Digt: „O Fædreland!“, i „Dagen“ 1840, Nr. 17, jvfr. Nr. 19.

Trojel (Hans Bertram), ovenanførte Inspecteur fr. Wilh. Trojel's Søstendebarn; f. 1770 i Fredericia, hvor hans Fader Frants

Trojel var Guldsmed; kom i Huset hos sin Fæderbroder Albert Trojel, residerende Capellan ved Vor Frelseres Kirke paa Christianshavn († 1779), og 1790 paa Kolding Amtscomptoir; begyndte 1793 at studere, og blev i Efteraaret 1795 privat dimitteret til Universitetet; afslørede i Juli 1798 den theologiske Embedsexamen (H. ill.); blev d. 3die Maj 1799 Stiftepræst; d. 4de Aug. 1802 constitueret Hjælpepræst ved St. Nicolaj Menighed i Kjøbenhavn (med kongl. Confirm. 8 f. A.); d. 3die Januar 1806 Sognepræst i Hørsholm; siden tillige Provst for Hørsholm; sit den 21de Juli 1819 Rang med Amtsprovst, og blev d. 28de Juli f. A. Sognepræst ved St. Olaf Kirke samt Hospitalspræst i Helsingør. † 26de April 1835. — * 1799 Karen Bøgvad.

Afflebsprædiken, holden for Nicolai Menighed paa dens Reklægelses Dag, tredje Søndag efter Trinitatis den 30. Juni 1805. Kbh. 1805. — (Ildcefs efter Autogr.).

Trojel (Hans Jørgen), Broder til ovennævnte Capellan Fr. W. Trojel; f. d. 6te Januar 1813 paa Rjølsgaard i Salling; dimitteret til Universitetet fra Horsens Skole 1831; underkastede sig i Efteraaret 1838 den latin- og juridiske Embedsexamens theoretiske og praktiske Prøve, hiin med bedste, denne med næstbedste Charakter; blev Medhjælper ved Redactionen af Bladet „Dagen“; d. 8de Octbr. 1845 Copiist i Hof- og Stadsrettens Skifter og Brevskriver-Comptoir; d. 26de Maj 1850 Assistent i Kongens Fogeds Comptoir under samme Ret. — * 1841 Marie Henriette Hansen, Datter af asd. Virkebommer og Politimester i Kbhvns Amts søndre Vird, Justitsraad Henrik Christian Hansen († 1822 i sit 36te Aar), og Thina Hansen.

Polemiske Blade. Udgivne af P. Trojel og Hollard Rielsen. I—II. Feste. Kbh. 1841. (T. f. B. o. R. V. 308—11, af J. E. Kall).

Redacteur af: Nyt Aftenblad, fra 1ste December 1845 til 7de October 1848. Kbh. 4to.

I „Dagen“ 1840 o. flg. (Endel Bidrag, bl. A.: Anmeldelse af P. O. Bang „Om den fuldstændige Skattebevillingsret og Constitutionspørgsmaalet i Almindelighed“, i Aarg. 1840, Nr. 162—66).

Til Hørr Retsplejemænd Etatsraad Spandet og Pastor Grundtvig, i Extra Tillæg til den Berlingske Tidende 1850, Nr. 300.

Trojel (Thomas), Sidstankortes Fæderbroder; f. i Odense d. 15de Decbr. 1774, ældste Søn af Hans Jørgen Trojel, daværende Procurator, tillidsst (1797) Raadmand i Odense (f. 1741, † 1809, anf. i Myerups Lit. Lex. S. 626), og Magdalene Pedevig Schmalz;

blev 1790 Student fra Odense Skole; tog i Octbr. 1794 theologisk Attestats (Laud.), og ansattes strax efter som Hører ved sin Fødebyes Skole, hvor han d. 6te Octbr. 1802 udnævntes til Overlærer; blev d. 1ste Maj 1811 Rector ved den lærde Skole i Fredericia, og d. 29de August 1815 ved Cathedralskolen i Nykøbing paa Falster; fik d. 1ste Novbr. 1828 Titel af Professor (med Rang 6 Kl. Nr. 13); blev d. 24de Marts 1837, efter Ansøgning, entlediget i Raade og med Pension. † 24de Juli 1839 i Nykøbing. — * † 1809 Bibeke Trojel, hans Søstendebarn (f. † 1789, † † 1815, næst yngste Datter af ovennævnte lgl. Godsinspecteur Fr. Wilh. Trojel og Christine Margrethe Hansen). — (Jvfr. J. Barfod „Den falskerste Geistlighed's Personal-Historie“, S. 1. S. 87—88).

Indbydelseskrifter: a) Bidrag til Besvarelsen af det Spørgsmaal: Anstrænges Disciplene i hervedende omformede Skole over deres Kræfter? Odense 1804. — b) *Commentationis de re veterum borealium serviti particula prima*. Othiniæ 1805. — c) Udsigt over Nordens Forsatning mod Slutningen af 14de Aarhundrede, som Indledning til nogle Bemærkninger over Aarsagerne til Kalmar-Unionens Ophævelse. Odense, 1808. (optrykt i Engelstofts Univ. og Skole-Annaler 1811. I. 1—30). — d—e) Gamle Efterretninger om Fuglse-Herred i Laaland, af utrykte Haandskrifter. 1.—2. Hefte. Ibid. 1811. (Engelstofts Annaler 1811. II. 105—12; 1812, S. 115—25).

Trojel (Thomas), Nysansortes Søstendebarn; f. d. 11te Septbr. 1779 i Nebbelunde i Laaland, ældste Søn af Jacob Rosbø Trojel (ovennævnte Inspecteur F. W. Trojel's ældste Broder), Sognepræst (fra 2° 1774 til 3° 1805) for Nebbelunde og Seddinge Menigheder (f. 1° 1736 i Poulsker Sogn paa Bornholm, † 1° 1812, jvfr. Blochs fjerde Geistl. Hist. II. 352—53, samt Myerups Lit. Lex. S. 627), og Regise Sophie Støedt (f. † 1749, † 1° 1808, en Datter af Præsten i Gubbjerg, Provst Ole Støedt og Catharina Maria Borresen); blev dimitteret til Universitetet fra Bordingborg Skole i Foraaret 1801; udmærket ved den filosofiske Prøve i det paafølgende Aar; afslørede i Januar 1804 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev d. 31te Maj 1805 sin Faders Eftermand i Nebbelunde; d. 1ste Maj 1817 fungerende Herredsprovst i Fuglse Herred (indtil † 1828); d. 1ste August 1829 Consistorialraad; d. 12te Februar 1830 Sognepræst i Nykøbing og Systofte paa Falster; d. 22de Februar 1832 til Rjøbelov i Laaland; d. 9de Maj 1834 tillige Provst for Nørre- og Sønder-Herred, samt for Verne Fjeld, Fems og Ales; d. 1ste Maj 1845 i Raade entlediget fra Provst-Embedet. — * 3° 1808 Johanne Louisa Sybille Birch (f. † 1784), en Datter af Sognepræsten i Alesens, Provst Dr. theol. Carl Christian Birch (f. 1° 1753, † 2° 1808) og Eleonore Hedevig Seidelin (f. 2° 1756, †

3 1834). — (Jvfr. J. Barfod „Den fæsteste Geistligheds Personal-Historie“, S. 1. S. 29—30).

Om Dyrkningsmaaden af Asparges. Kbh. 1813.

Anvisning for Bønderne til Vintertæsternes Anvendelse. Kbh. 1814.

Tre Confirmationstaler, holdne for Rebbelunde og Seddinge Menigheder. Kbh. 1835.

Sørgetale over Biskop Rasmus Røller (i den 1812 udfomne Samling af Sørgetaler over R. Røller, S. 14—21).

Truslew (Niels), f. d. 14de Februar 1762 i Vekken i Vendsyssel; var Comptoirist og Robberstifter i Kjøbenhavn. † 1826. — * Anna Elisabeth Jbsen († i Decbr. 1810, i sin Alders 33te A.).

Elementarbog for Ungdommen. Kbh. 1803, 4to. („Dagen“ 1893, Nr. 208).

Tryde (Eggert Christopher), f. i Fensmark i Sjælland d. 8de December 1781, ældste Søn af Holger Tryde, daværende Sognepræst for Fensmark og Riislev Menigheder (fra 2° 1775), siden (§ 1789) for Virkerød (f. 2° 1740 i Jylland, † 1° 1800), og Marie Margrethe f. Clausen; blev i Foraaret 1799 dimitteret til Universitetet fra Borgerdydsskolen i Kjøbenhavn; erholdt Udmærkelse ved Examen Artium, saavel som ved anden Examen i det paafølgende Aar, og afsløvere i Januar 1804 den theologiske Embedsexamen (Laud.); var i 3 Aar Lærer i Christianis Institut; blev d. 10de Juli 1807 Sognepræst for Fensmark og Riislev, d. 13de Marts 1812 for Glumsø og Bavelse, 1828 constitueret Provst i Tybjerg Herred, d. 20de Novbr. 1829 Sognepræst i Raskov samt Provst for Ards og Løve Herreder, d. 30te Decbr. f. A. Sognepræst til Herlufmagle og Tybjerg samt Provst for Tybjerg Herred, og 1830 tillige for Hammer Herred; d. 28de Decbr. 1836 Ridder af Danebroge; d. 12te Juni 1838 Sognepræst ved Vor Frue-Kirke i Kjøbenhavn, Provst i Frue-Propsti samt Stiftsprovst i Sjælland; 1839 Meddirecteur i det danske Bibelselskab; f. A. Medlem af Commissionen til at gennemgaae Udkastet til et nyt Kirke-Ritual og en ny Alterbog, og d. 17de April 1840 af den kongl. Direction for Borger- og Almueskolevæsenet i Kjøbenhavn; d. 28de Juni f. A. benaaded med Danebrogsmandenes Hæderstegn; d. 10de Febr. 1841 Meddirecteur og Lærer i den praktiske Theologi ved Pastoralseminariet. — * 1° 1807 Christine Dorothea Rongsløw (døbt 3 1780, † 1° 1839 i Kbhvn., en Datter af Professor Laurits Laurberg Rongsløw og Helena f. Paludan, i Sorø). — (Jvfr. Nordist Kirke-Lid. 1838, Col. 725, 26, 27—34; Det's „Materialier“, S. 1128. — Portrait, lithogr. af Fortilling efter Gertners Maleri, 1841, 4to).

Charlotte Christine Rothe, fød Müller. (Manuscript for Benner). Kbh. 1814.

Brev til Hr. N. Fogtmann, som Forfatter af Fortalen til Skriftet: „Een kristelig Præst Modstandere“. Kbh. 1819.

Hvad er en hellig kristelig Kirke? En Undersøgelse for tænksomme Christne. Kbh. 1827. (Theol. Studien u. Krit. 1828, IV. 890; jvfr. Kbhpost. 1828, Nr. 103—4; 1829, S. 46—47, af Trypde).

Om Betjeningen af et Folks Nationalitet og Bigtigheden af dens Bevarelse og Uddannelse. Et Foredrag holdt d. 15de [sic 14de] Septbr. 1843 i det Scandinaviske Selskab til Opklaring af dets Formaal. Kbh. 1843. („Fædrel.“ 1843, Nr. 1368, 69, 70, jvfr. Nr. 1383; D. Folkebl. IX. Nr. 33—34; „Nye Fortælle“, 1843, IV. 181—85; Kbhpost. 1843, Nr. 217, 19, 20, 21).

Rogle Sætninger til nærmere Overveelse om Kirkens og Statens gjensidige Forhold. Med nogle ledsagende Bemærkninger. Kbh. 1848. (Theol. Tidsskr. XII. 373—78; Dansk Kirke-Tid. IV. 291—93, af L. Peilweg; Kbhpost. 1849, Nr. 1).

Enkelte Taler og Prædikener, samtlige trykte i Kjøbenhavn, nemlig: **Prædiken** skulle vi forkynde Ordet i Herrens Menighed saaledes, at det ikke vender tomt til os tilbage? Landemøde-Prædiken. 1831. — Indtrædelses-Prædiken for Frue-Menighed i Kjøbenhavn den 10de Søndag efter Trinitatis. 1838. — Tale i Selskabet for Efterslægten paa Stiftelsesdagen den 4de Marts 1839. — Toende Prædikener i Anledning af Kong Frederik den Sjettes Død, holdte i Frue Kirke den 8de December 1839 og den 16de Januar 1840. (T. f. L. o. R. III. 122—32, af J. A. Bornemann; „Fædrel.“ 1840, Nr. 46; Berl. Tid. 1840, Nr. 15). — Prædiken paa første Juledag 1840; fr. 1841. — Kommer, det er Altsammen beredt! Prædiken paa anden Søndag efter Trinitatis. (Trykt efter Opfordring). 1843. (Theol. Tidsskr. VIII. 214). — Om den høiere Glæde, som kan aabne sig i familiellivets Kærlighedsforhold. Prædiken paa 22de Søndag efter Trinitatis. (Udgivet efter Opfordring). 1843. (Theol. Tidsskr. VIII. 214). — Hvad er det, som fattes den nærværende Slægts Gudsfrogt? Prædiken paa 21de Søndag efter Trinitatis. 1844. (Theol. Tidsskr. IX. 186—87). — Fem Prædikener over nogle af de i vor Tid ansægtede Troeslærdomme. 1846. (Theol. Tidsskr. XI. 140—42; Nord. Lit. Tid. 1846, Nr. 50; D. Kirketid. I. Nr. 42, af Th. Fenger). — Fem Prædikener over nogle af vor kristelige Troes Hovedlærdomme. II. (Ogsaa med en alm. Titel: Ti Prædikener etc. for biskop og de foransatte fem Prædikener). 1847. (Theol. Tidsskr. XII. 172—74; D. Kirketid. II. 667; Berl. Tid. 1847, Nr. 183). — Det Belgiørende ved at sætte sit Blis paa Døden og Jorgængeligheden. Prædiken paa anden Søndag i Advent. 1846. — Sørgetale over Kong Christian den Ottende, holden den 26de Febr. 1848 i Frue Kirke. 1848. — Tre Prædikener med Hensyn til Bevægelsen i Tiden, holdte i Frue Kirke den 2den, 16de og 23de April 1848. — Gud bevare Fædrelandet! Prædiken paa store Bededag 1848. (Udgivet efter Opfordring). 1848. — Hvad Kærligheden indgyder os at bære i Erindringen og i Paadret, i det Folket skrider over den Grændse, hvor dets Fortid stiller sig fra dets Fremtid. Prædiken (i Anledning af Rigsforsamlingens Aabning). 1848. — Glæder Eder med de Glade, græder med de Bedrøvede! Prædiken holdt i Frue Kirke den 16de September 1849, med Hensyn til de ved Fædrelandskampen Saarede, Faldne og Bedrøvede. 1849. — Det Aandens Klædebon, hvori vi alene kunne indgaae i det

hjemmelige Liv. Prædiken naar Næste Sundag efter Trinitatis 1850. — Hvad er Gud i den kristelige Kirke for os? Prædiken naar den Sundag i Advent 1850.

3 »Sidenflabelige Forhandlinger ved Stillelands Stifts Lande-
næde« (Er Sandheden mindre eller fuld den anden saget? En Indledning til et For-
søg til at vise Overensstemmelsen mellem Philosophiens Teori om det Guddomme-
lige, i Bd. I. S. 330—34. (2. I. 1812, Nr. 32). Overfor naar Evenski i »Journal
for Religionslærere«, 1ste Bd., Sund 1812).

3 Naametskrifter »Ardene« (Kogle Bemærkninger om det, man kalder Tro,
i VI. 190—226).

3 »Reise Skildring af Kjøbenhavn« (En Indførelse af de i Kjøbenhavn borte
Indførelse indvandrede Kærligheder eller Litteraturen [et Forsøg for Grundtvig], 1817,
Nr. 66; Om Seminariernes Redningsplan og Skoleherrens Dannelses ved Frøstner,
1823, Nr. 29; Ommeale med det i Skildringen for 1827, Nr. 103 indrykkede Stykke
(af M. A. Thaarup): Hverfor håndfærdige Udgivelser af Kantemodernes sidenflabelige
Forhandlinger? 1828, Nr. 15, jvfr. Nr. 18 (af Thaarup).

3 Nøkkens »Ny: theologisk Bibliotek« (Eder efter Opførelsen paa nogle
Spørgsmaal angaaende den angestående Tænkning og Symbolerne. Et Brev til
Professor Eibner, i I. 232—56. (jvfr. Adrians Skildring 1835, S. 1589; 1827, Nr.
3. 4. 7. 10, samt S. 67, 84, 115, 141; »Ny Jern« 1826, S. 390; 1827, S. 8);
Kogle Betragtninger i Anledning af de i fjerde Perde af Naametskriftet for Litteratur
indrykkede Bemærkninger (af P. A. Clausen) om kirkelige Formularer, nærmest med
Hensyn til den danske Kirkes Ritual, XVII. 21—66. (jvfr. XVIII. 301—21, af P.
A. Clausen; 2. I. 1832, Nr. 41).

3 »Danst Ugekrift«, redig. af J. J. Schouw (Gives der ikke virkelig en
Grundforskjellighed i den religiøse Overbeviisning blandt dem, der kalde sig protestan-
tiske Christne, og kan dette lades ude af Syne, naar Taler er om hvad der bør ske
for at tilvejebringe Kirkefred? i Bd. I. Nr. 31. (jvfr. Bd. II. Nr. 39; 47—48,
S. 174—86 (af Tryde); Nr. 55 (af P. Hjort), samt S. 356—64; Christel.
Kirketid. 1833, Nr. 15, af Tryde; Abbej. 1832, Nr. 120 (af P. E. Stenckeren
Gad), Nr. 128 (af Tryde); Om Præsternes Underviisning for Confirmander af de
Skoler, i hvilke der alene gives Underviisning om Formiddagen, i 2den Række,
Bd. III. Nr. 70).

3 »Christelig Kirketidende« (Om Forandringen i Daabsformularen af de
Ord: Forsøger Du Djævelen og alt hans Baser og al hans Gjerning? 1833, Nr.
8. (jvfr. Nr. 28—29, af L. H. Voisen, og Nr. 34, af Tryde; Nord. Kirke-Tid.
1833, Col. 221—24).

3 Brammers »Kirkelige Feilighedstaler af danske Prædikanter«, 2den Sam-
ling (Tale ved en Præst Indsættelse i det af ham tiltraadte Embede, S. 56—65.
(jvfr. M. f. L. XVI. S. 427); Fem Skriftetaler, S. 229—43. (jvfr. M. f. L. anf.
St. S. 429; Christel. Kirketid. 1835, S. 23—24); Tale ved en Præst Indsættelse
i en Kjøbstadsmenighed, S. 479—86. (jvfr. M. f. L. anf. St. S. 427—28).

3 »Danst Folkeblad« (Hvor er Kjernen i Folket? 2. Hæft. Nr. 2—3).

3 »Theologisk Tidsskrift«, udg. af Scharling og Engelsstoft (Theologiske
Studier, i Bd. I. S. 1. S. 86—146; Bd. II. S. 2. S. 1—43. (jvfr. Berlingske

Lid. 1837, Nr. 50); Tale, holdet i Bibelselskabet for Sors By og dens Omegn, paa dets høitidelige Møde 1837, i Bd. II. S. 2. S. 149—60).

3 „Nordiskt Lidskrift för kristelig Theologie“, udg. af Oldenburg og Kierregaard (Det gamle Ords Forkyndelse efter vore Liders Lær. En Synodalprædiken, i Bd. I. S. 49—60).

3 „Danst Kirketidende“ (Roeskilde-Convent, meddeelt, i I. Aarg. S. 145—63, 177—96, 329—31; Om det kirkelige Samsunds Bæsen. Rogle Tjefes fremsatte i Roeskilde-Convent, sftb. S. 281—89; Erklæring, sftb. S. 441—42).

3 „Den Berlingske Tidende“ (Indbyggelse til Gustav-Adolffs-Foreningen, af E. E. Tryde og E. B. Rolihoff, 1846, Nr. 59; Etatsraad Spandets Forslag til en Lov om Troessfrihed, 1850, Nr. 273. (jvfr. Nr. 275, af Spandet; Rbhpost. f. A. Nr. 292).

3 Fengers og Birkebals „Bidnesbryd fra Herrens Hous“ (Jesus Kristus er opstanden. Prædiken paa første Paaskefestdag, i I. 382—92).

3 Damtiærds Samling af „Prædikener over Evangelierne“ (Til os Alle er den Kalbelse udgaaet, at vi skulle vorde Redskaber, hvorved det Hellige, der hører Jesu Christi Rige til, skal fødes og komme for Lys. Prædiken paa sjerde Søndag i Advent, i I. 42—52; Livet og Naaden og Betsignelsen, som Frelseren bragte til Verden, kommer endnu altid til Dem, som troe paa ham. Prædiken paa anden Søndag i Fasten, sftb. S. 239—50).

3 „Fædrelandet“ (Om de foreslaaede Amtsskoler, 1848, Nr. 136. (jvfr. Nr. 145, af D. P. Smith; Rbhpost. 1848, Nr. 140); Til Forsfatteren i „Fædrelandet“ Nr. 30 af et Tilbageblik i kristelig Interesse paa Forhandlingerne om Troessfrihed, 1851, Nr. 33. (jvfr. Nr. 43).

Kritiske Anmeldelser i: „Danst Litteratur-Tidende“ (af A. G. Rudelbach „Christelig Trøstebog“, 1828, Nr. 23; J. E. Peiberg „Om Philosophiens Betydning for den nuværende Tid“, 1833, Nr. 41. 42. 43; jvfr. Forsk. Svar, sftb. S. 765—80, og (Trydes) Gjensvar, sftb. S. 820—28); — i „Naanedskrift for Litteratur“ (af J. E. Sibbern „Om Poesie og Kunst i Almindelighed“, XIII. 177—202; P. A. Fenger, P. J. Giesling, N. Haber, G. P. Brammer om det kirkelige Sognebaand og om guddelige Forsamlinger udenfor Kirken, samt R. Sørensens og P. E. Skræppenborgs Reise i Jylland, i XX. 137—181, med Tillæg af P. R. Clausen. (jvfr. Nord. Kirke-Lid. 1838, Col. 653—54); — i Petersens „Lidskrift for Litteratur og Kritik“ (af B. Birckedahl „Om Stænderforhandlingerne i Roeskilde angaaende Sognebaandets Løsning“, II. 167—217. (jvfr. Art. S. P. B. Birckedahl); J. E. Peiberg „Nye Digte“, V. 159—98; R. J. E. Grundtvig „Om Religions-Forsølgelse“, VII. 471—84. (jvfr. Theol. Lidskr. VII. 174—77; „Fædrel.“ 1842, Nr. 932); — i „Nordiskt Litteratur-Tidende“ (af S. E. B. Vindebohl's „Prædikener over Søn- og Fædres-Evangelierne“, 1846, Nr. 11).

Taler: ved det danske Bibelselskabs Aarsmøde 1840 (i Selskabets 25de Beretning, S. 5—17); ved Pastor J. E. Palubans Riste (i Skriftet: „Johan Vsnborg Palubans Minde“, Rbh. 1840, S. 3—5); ved Indvielsen af „Frederik den Sjettes Apsel“ (i: „Anden Beretning om det Kjøbenhavnske Apselskab og dets Virksomhed“, Rbh. 1843); ved Thorvaldsens Bisættelse (i Skriftet: „Thorvaldsens Bisættelse d. 30. Marts 1844“); ved Fæsten i Anledning af Dehlenschlägers 70de Fødselsdag (i: „A. Dehlens

Dplysning? En Undersøgelse i Anledning af Reformationens tredje Jubilæum den 31te October 1817. Kbh. 1817. (L. T. 1817, Nr. 46; Schlesw. Holst. Lauenb. Prov. Ber. 1818, VI. 761; Leipz. L. Z. 1819, I. Nr. 67, S. 533—35). Paa Tydskt: Was hat am meisten dem Christenthum geschadet, das Papstthum, oder die sogenannte Aufklärung des achtzehnten Jahrhunderts? Eine Untersuchung auf Veranlassung des dritten Jubilæum der Reformation am 31 Octbr. 1817, von J. C. Tryde. Aus dem Dänischen übersetzt, und mit einer Vorrede und einigen Anmerkungen vermehrt von J. Dedek. Kiel, 1819. (Leipz. L. Z. 1820, I. S. 919; L. T. 1821, S. 284—86). Paa Svenskt: Tänk på Jesum Christum, som är uppstånden ifrån de döda! eller Hvad som mest skadat Christendomen. En undersökning i anledning af Reformationens tredje Jubilæum 1817, af F. C. Tryde. Öfversättning. Stockholm, 1830. 8:o.

J Maanedsskriftet „Athene“ (Om det høiere Liv alt i denne Verden, III. 314—31; Noget Betragtninger over det Spørgsmaal, hvorledes vi bevare vor Siæl frit, under den Nødvendighed, med hvilken Livet river os med sig, V. 537—66).

Tryde (Folger Rongslaw), ældste Søn af ovenanførte Stiftsprovst E. C. Tryde; f. d. 10de October 1808 i Fensmark Præstegaard; dimitteret 1827 til Universitetet af daværende Dr. philos. A. O. Kadelbach; tog i October 1833 theologisk Attestats (H. ill.); blev i Novbr. f. A. Alumnus paa Clero's Collegium; var Lærer ved Holmens Sogns Aften-skole og ved Waisenhuset; blev d. 7de Januar 1843 Sognepræst for Nørre-Sundby og Hjørup Menighed i Aalborg Stift. — * Caroline Emilie Ernestine Hebevig Thomsen, en Datter af Etatsraad, Bankdirecteur Jacob Thomsen.

Kortfattet Udvikling af Christendommens Hovedlærdomme, til Brug ved den første Religions-Underviisning. Kbh. 1835. Den omarbejdede Udgave m. L.: Ledetraad ved den første Religions-Underviisning. ibid. 1838.

Foredrag over de vigtigste Paragrapher i Balle's Lærebog, holdte i Samtaler med Waisenhusets øverste Klasse. Kbh. 1840. (L. f. L. o. L. V. 40—57; „Dagen“ 1840, Nr. 213. — En Prøve af Bogen fød iforvejen i „Maanedsskr. og Røpportor. for Almue-Skolelærere“ I. Aarg. S. 161—77, jvfr. S. 236—38; „Dagen“ 1840, Nr. 85. 86).

Digte og Rilm for Børn til Udenadslæsning. Samlede og udgivne. Kbh. 1840. (L. f. L. o. L. V. 289—92, af P. M. Glemmer; Berl. Tid. 1839, Nr. 300). 2det, noget foregødet Dplag. ibid. 1842. 3die Dpl. 1846. 4de Dpl. 1848.

Schema til Brug ved den første mundtlige Underviisning i Geographie. Optegnet og udgivet. Kbh. 1840. (L. f. L. o. L. IV. 459—65). 2det Dplag. ibid. 1842. 3die Dpl. 1844.

Om Raaden at meddele Børn Religion, oversat i „Tidskrift for Almue-skolevæsenet“, 5te Aarg. 1838. S. 207—15.

Tscherning (Anton Frederik), eneste Søn af nedenauførte Oberst Eilert Peter v. Tscherning og Maria v. Lühow; f. d. 12te De-

3 1834). — (Jofr. J. Varsfod „Den fælterste Geiftligheds Personal-Historie“, S. 1. S. 29—30).

Om Dyrkningsmaaden af Asparges. Kbh. 1813.

Undtægning for Sønderne til Vinterastenernes Anvendelse. Kbh. 1814.

Tre Confirmationstaler, holdne for Rebhelunde og Sebbinge Menigheder. Kbh. 1835.

Sørgetale over Biskop Nielsus Møller (i den 1842 udfomne Samling af Sørgetaler over N. Møller, S. 14—21).

Truslew (Niels), f. d. 14de Februar 1762 i Løkken i Vendsyssel; var Comptoirist og Robberskifter i Kjøbenhavn. † 1826. — * Anna Elisabeth Jbsen († i Decbr. 1810, i sin Alders 33te A.).

Elementarbog for Ungdommen. Kbh. 1803. 4to. („Dagen“ 1873, Nr. 208).

Tryde (Eggert Christopher), f. i Fensmark i Sjælland d. 8de December 1781, ældste Søn af Holger Tryde, daværende Sognepræst for Fensmark og Riislev Menigheder (fra 2° 1775), siden (3° 1789) for Birkeroed (f. 2° 1740 i Jylland, † 1° 1800), og Marie Margrethe f. Clausen; blev i Foraaret 1799 dimitteret til Universitetet fra Borgerdybskolen i Kjøbenhavn; erholdt Udmærkelse ved Examen Artium, saavel som ved anden Examen i det paafølgende Aar, og afsløvere i Januar 1804 den theologiske Embedsexamen (Laud.); var i 3 Aar Lærer i Christianis Institut; blev d. 10de Juli 1807 Sognepræst for Fensmark og Riislev, d. 13de Marts 1812 for Glumsø og Bavelse, 1828 constitueret Provst i Lybjerg Herred, d. 20de Novbr. 1829 Sognepræst i Raskov samt Provst for Rits og Love Herreder, d. 30te Decbr. f. A. Sognepræst til Herlufsmagle og Lybjerg samt Provst for Lybjerg Herred, og 1830 tillige for Hammer Herred; d. 28de Octbr. 1836 Ridder af Dannebrog; d. 12te Juni 1838 Sognepræst ved Bor Frue-Kirke i Kjøbenhavn, Provst i Frue-Provst samt Stiftsprovst i Sjælland; 1839 Meddirecteur i det danske Bibelselskab; f. A. Medlem af Commissionen til at gennemgaae Udsagnet til et nyt Kirke-Ritual og en ny Alterbog, og d. 17de April 1840 af den kongl. Direction for Borger- og Almueskolevæsenet i Kjøbenhavn; d. 28de Juni f. A. benaadet med Dannebrogsmændenes Hæders-tegn; d. 10de Febr. 1841 Meddirecteur og Lærer i den praktiske Theologi ved Pastorsseminariet. — * 1° 1807 Christine Dorothea Rongslew (døbt 3 1780, † 1° 1839 i Kbhvn., en Datter af Professor Laurits Laurberg Rongslew og Helena f. Paludan, i Goro). — (Jofr. Nordiskt Kirke-Lid. 1838, Col. 725, 26, 27—34; Det's „Materialier“, S. 1128. — Portrait, lithogt. af Fortling efter Gertners Maleri, 1841. 4to).

Charlotte Christine Rothe, fød Müller. (Manuscript for Benner). Kbh. 1814.

Brev til Hr. R. Fogtmann, som Forfatter af Fortalen til Skriftet: „Ell en kristelig Præst Modstandere“. Kbh. 1819.

Hvad er en hellig kristelig Kirke? En Undersøgelse for tænksomme Christne. Kbh. 1827. (Theol. Studien u. Krit. 1828, IV. 890; jvfr. Kbhpost. 1828, Nr. 103—4; 1829, S. 46—47, af Tryde).

Om Betydningen af et Folks Nationalitet og Bigtigheden af dens Bevarelse og Udbaanelse. Et Foredrag holdt d. 15de [sic 14de] Septbr. 1843 i det Scandinaviske Selskab til Opklaring af dets Formaal. Kbh. 1843. („Hædel.“ 1843, Nr. 1368, 69, 70, jvfr. Nr. 1393; D. Folkebl. IX. Nr. 33—34; „Nye Portefeuiller“, 1843, IV. 181—85; Kbhpost. 1843, Nr. 217, 19, 20, 21).

Nogle Sætninger til nærmere Overveelse om Kirkens og Statens gjensidige Forhold. Med nogle ledsagende Bemærkninger. Kbh. 1848. (Theol. Tidsskr. XII. 373—78; Dansk Kirke-Tid. IV. 291—93, af P. Heltweg; Kbhpost. 1849, Nr. 1).

Enkelte Taler og Prædikener, samtlige trykte i Kjøbenhavn, nemlig: **Prædiken** skulle vi forkynde Ordet i Herrens Menighed saaledes, at det ikke vender tomt til os tilbage? Landemøde-Prædiken. 1831. — Indtrædelses-Prædiken for Frue-Menighed i Kjøbenhavn den 10de Søndag efter Trinitatis. 1833. — Tale i Selskabet for Efterslægten paa Stiftelsesdagen den 4de Marts 1839. — Evende Prædikener i Anledning af Kong Frederik den Sjettes Død, holdte i Frue Kirke den 8de December 1839 og den 16de Januar 1840. (T. f. L. o. R. III. 122—32, af J. A. Bornemann; „Hædel.“ 1840, Nr. 46; Berl. Tid. 1840, Nr. 15). — Prædiken paa første Juledag 1840; fr. 1841. — Kommer, det er Altsammen berebet! Prædiken paa anden Søndag efter Trinitatis. (Trykt efter Opfordring). 1843. (Theol. Tidsskr. VIII. 214). — Om den høiere Glæde, som kan aabne sig i Familienlivets Kjærlighedsforhold. Prædiken paa 22de Søndag efter Trinitatis. (Udgivet efter Opfordring). 1843. (Theol. Tidsskr. VIII. 214). — Hvad er det, som fattes den nærværende Slægts Gudsfrugt? Prædiken paa 21de Søndag efter Trinitatis. 1844. (Theol. Tidsskr. IX. 186—87). — Fem Prædikener over nogle af de i vor Tid ansægtede Troeslærdomme. 1846. (Theol. Tidsskr. XI. 140—42; Nord. Lit. Tid. 1846, Nr. 50; D. Kirketid. I. Nr. 42, af Th. Hønger). Fem Prædikener over nogle af vor kristelige Troes Hovedlærdomme. II. (Ogsaa med en alm. Titel: Ti Prædikener etc. for diøse og de foranførte fem Prædikener). 1847. (Theol. Tidsskr. XII. 172—74; D. Kirketid. II. 667; Berl. Tid. 1847, Nr. 185). — Det Belgiørende ved at sætte sit Blis paa Døden og Forgængeligheden. Prædiken paa anden Søndag i Advent. 1846. — Sørgetale over Kong Christian den Ottende, holden den 26de Febr. 1848 i Frue Kirke. 1848. — Tre Prædikener med Hensyn til Bevagelsen i Tiden, holdte i Frue Kirke den 2den, 16de og 23de April 1848. — Gud bevare Fædrelandet! Prædiken paa store Bededag 1848. (Udgivet efter Opfordring). 1848. — Hvad Kjærligheden indgyder os at være i Erindringen og i Haabet, i det folket rider over den Grandsø, hvor dets Forsid stiller sig fra dets Fremtid. Prædiken (i Anledning af Rigsforsamlingens Åbning). 1848. — Glæder Eder med de Glæde, græder med de Grædende! Prædiken holdt i Frue Kirke den 16de September 1849, med Hensyn til de ved Fædrelandskampen Saarede, Faldne og Bedrøvede. 1849. — Det Aandens Klædebon, hvori vi alene kunne indgaae i det

himmeleste Liv. Prædiken paa 20de Søndag efter Trinitatis. 1850. — *Hvad er Livet i den kristelige Kirke for os? Prædiken paa 2den Søndag i Advent. 1850.*

3 *Videnskabelige Forhandlinger ved Sjællands Stifts Landemøde* (Er Sandheden funden eller skal den endnu søges? En Indledning til et Forsøg til at røse Overensstemmelsen mellem Philosophiens Idéer om det Gudsdommelige, i Bd. I. S. 330—48. (L. L. 1812, Nr. 32). Oversat paa Svensk i *Journal för Religionslärare*, 1ste Bd., Lund 1812).

3 *Maanedsskriftet „Athene“* (Nogle Bemærkninger om det, man kalder Tro, i VI. 199—226).

3 *Ætste Skilderie af Kjøbenhavn* (Til Læserne af de i Athenes Røde Jultidsskrift indførte Refleksioner over Litteraturen [et Forsvar for Grundtvig], 1817, Nr. 66; Om Seminariernes Nebelaggelse og Skolelærernes Dannelse ved Præsterne, 1823, Nr. 20; Gjenmæle mod det i Skildriet for 1827, Nr. 103 indrykkede Stykke (af N. N. Thaarup): Hvorfor Randsede Udgivelsen af Landemødernes videnskabelige Forhandlinger? 1828, Nr. 15, jvfr. Nr. 18 (af Thaarup).

3 *Møllers „Nyt theologisk Bibliothek“* (Svar efter Opfordring paa nogle Spørgsmaal angaaende den augsburgske Confession og Symbolerne. Et Brev til Professor Sibbern, i X. 232—56. (jvfr. Abbnos Skilderi 1826, S. 1589; 1827, Nr. 3. 4. 7. 10, samt S. 67, 84, 115, 141; *„Ny Grecia“* 1826, S. 390; 1827, S. 8); Nogle Gttringer i Anledning af de i syvende Hefte af Maanedsskriftet for Literatur indrykkede Bemærkninger (af P. N. Clausen) om kirkelige Formularer, nærmest med Hensyn til den danske Kirkes Ritual, XVII. 28—66. (jvfr. XVIII. 301—21, af P. N. Clausen; L. L. 1832, Nr. 41).

3 *„Danst Ugeskrift“,* redig. af J. B. Schouw (Gives der ikke virkelig en Grundforskjellighed i den religiøse Overbeviisning blandt dem, der kalde sig protestantiske Christne, og kan dette lades ude af Syne, naar Tælen er om hvad der bør ske for at tilvejebringe Kirkefred? i Bd. I. Nr. 30. (jvfr. Bd. II., Nr. 39; 47—48, S. 174—86 (af Tryde); Nr. 55 (af P. Hjort), samt S. 356—64; *Christel. Kirketid.* 1833, Nr. 15, af Tryde; *Abbpst.* 1832, Nr. 120 (af P. E. Stenersen Gad), Nr. 128 (af Tryde); Om Præsternes Underviisning for Confirmander af de Skoler, i hvilke der alene gives Underviisning om Formiddagen, i 2den Hæfte, Bd. III. Nr. 70).

3 *„Christelig Kirketidende“* (Om Forandringen i Daabsformularen af de Ord: Forsager Du Djævelen og alt hans Væsen og al hans Gjerning? 1833, Nr. 8. (jvfr. Nr. 28—29, af L. N. Voisen, og Nr. 34, af Tryde; *Nord. Kirke-Tid.* 1833, Col. 221—24).

3 *Brammers „Kirkelige Tælligheidsalter af danske Prædikanter“,* 2den Samling (Tale ved en Præsts Indsættelse i det af ham tiltraadte Embede, S. 56—65. (jvfr. N. f. L. XVI. S. 427); *Fem Skriftalter*, S. 229—43. (jvfr. N. f. L. anf. St. S. 429; *Christel. Kirketid.* 1835, S. 23—24); Tale ved en Præsts Indsættelse i en Kjøbstædsmændighed, S. 479—86. (jvfr. N. f. L. anf. St. S. 427—28).

3 *„Danst Folkeblad“* (Hvor er Kiernen i Folket? 2. Aarg. Nr. 2—3).

3 *„Theologisk Tidsskrift“,* udg. af Echarling og Engelstoft (Theologiske Studier, i Bd. I. S. 1. S. 86—146; Bd. II. S. 2. S. 1—43. (jvfr. *Berlingste*

Lid. 1837, Nr. 50); Tale, holdet i Bibelselskabet for Sors By og dens Omegn, paa dets høitidelige Møde 1837, i Bd. II. S. 2. S. 149—60).

3 »Nordiskt Lidskrift för kristelig Theologie», udg. af Oldenburg og Kierlegaard (Det gamle Ords Forkyndelse efter vore Liders Lær. En Synodalprædiken, i Bd. I. S. 49—60).

3 »Danst Kirketidende» (Købstilbe-Convent, meddeelt, i I. Aarg. S. 145—63, 177—96, 329—31; Om det kirkelige Samfunds Bæsen. Nogle Theses fremsatte i Købstilbe-Convent, sftb. S. 281—89; Erklæring, sftb. S. 441—42).

3 »Den Berlingske Tidende» (Indbyggelse til Gustav-Adolffs-Foreningen, af E. E. Tryde og E. B. Koltzoff, 1846, Nr. 59; Etatsraad Spanbets Forslag til en Lov om Troesfrihed, 1850, Nr. 273. (Jvfr. Nr. 275, af Spanbet; Rbhpost. f. A. Nr. 292).

3 Fengers og Birkebalds »Bidnesbryd fra Herrens Haus» (Jesús Kristus er opstanden. Prædiken paa første Paaskebad, i I. 382—92).

3 Damkiers Samling af »Prædikener over Evangelierne» (Til os Alle er den Røddelse udgaet, at vi skulle worde Røddelaber, hvorved det Hellige, der hører Jesu Kristus Rige til, skal sødes og komme for Lys. Prædiken paa sjerde Søndag i Advent, i I. 42—52; Livet og Naaden og Betsignelsen, som Frelseren bragte til Verden, kommer endnu altid til Dem, som troe paa ham. Prædiken paa anden Søndag i Fasten, sftb. S. 239—50).

3 »Fædrelandet» (Om de foreslaaede Amtsfoler, 1848, Nr. 136. (Jvfr. Nr. 145, af D. P. Smith; Rbhpost. 1848, Nr. 140); Til Forsfatteren i »Fædrelandet» Nr. 30 af et Tilbageblik i kristelig Interesse paa Forhandlingerne om Troesfrihed, 1851, Nr. 33. (Jvfr. Nr. 43).

Kritiske Anmeldelser i: »Danst Litteratur-Tidende» (af A. G. Rubelbach »Christelig Trøstebog», 1828, Nr. 23; J. E. Peiberg »Om Philosophiens Betydning for den nuværende Tid», 1833, Nr. 41. 42. 43; jvfr. Fors.'s Svar, sftb. S. 765—80, og (Trydes) Gjensvar, sftb. S. 820—28); — i »Maanedsskrift for Litteratur» (af H. E. Sibbern »Om Poesie og Kunst i Almindelighed», XIII. 177—202; P. A. Fenger, P. J. Giesling, N. Haber, G. P. Brammer om det kirkelige Sognebaand og om gudelige Forsamlinger udenfor Kirken, samt R. Sørensens og P. E. Skruppenborgs Reise i Jylland, i XX. 137—181, med Tillæg af P. N. Clausen. (Jvfr. Nord. Kirke-Lid. 1838, Col. 653—54); — i Petersens »Lidskrift for Litteratur og Kritik» (af B. Birkebald »Om Stænderforhandlingerne i Købstilbe angaaende Sognebaandets Løsning», II. 167—217. (Jvfr. Art. S. P. B. Birkebald); J. E. Peiberg »Nye Digte», V. 159—98; R. F. S. Grundtvig »Om Religions-Forsølgelse», VII. 471—84. (Jvfr. Theol. Lidskr. VII. 174—77; »Fædrel.» 1842, Nr. 932); — i »Nordiskt Litteratur-Tidende» (af S. E. B. Blandebøll's »Prædikener over Søn- og Festsdags-Evangelierne», 1846, Nr. 11).

Taler: ved det danske Bibelselskabs Aarsmøde 1840 (i Selskabets 25de Beretning, S. 5—17); ved Pastor J. E. Palubans Riste (i Skriftet: »Johan Lønborg Palubans Minde», Rbh. 1840, S. 3—5); ved Indvielsen af »Frederik den Sjettes Apsl» (i: »Anden Beretning om det Kjøbenhavnske Apselskab og dets Virksomhed». Rbh. 1843); ved Thorvaldsens Bisættelse (i Skriftet: »Thorvaldsens Bisættelse d. 30. Marts 1844»); ved Fæsten i Anledning af Dehlenschlägers 70de Fødselsdag (i: »A. Dehlen;

sklæger, et Mindekrift». Kbh. 1860); ved P. C. Drsteds Begravelse (i Skriftet: «P. C. Drsteds Jordfærd». Kbh. 1851). — Søn ved Jordpaafæstelsen (i «P. C. Clausens Eftermæle». Kbh. 1840, S. 13).

Fortale til Fr. Frølund's Kort Fremstilling af den skæbne Historie, nærmest bestemt for Almueskoler. Kbh. 1839.

Leverede Bidrag til P. Hjort's «Danske Børneven». — En Samling af Sjællandske Ord og Talemaader fra Glumsø Sogn, Lybierg Perreb, afbrudt i Holbech's «Dialect-Lexicon». — (Revid.).

Tryde (Eggert Christoffer), Foranførtes Søstrebarn; f. paa Hufvinge ved Randers d. 27de December 1797, næstældste Søn af Gabriel Tryde, Forvalter og Møller ssb. (f. 7 1748, †), og Kirstine Margrethe Hempel; lærte Bogtrykkerkonsten hos Elmehoff i Randers; blev Svend 1820, og conditionerede derpaa forskjellige Steder, indtil han nedsatte sig som Bogtrykker i Rønne paa Bornholm 1828 (ifølge Privilegium af 7 1827). — * 2° 1829 Helene Cathrine Bjerregaard, en Datter af Præsten Søren B. i Tjæreby og Alslynderup (siden i Østermarie paa Bornholm).

Redacteur og Udgiver af: Bornholms Avertissements-Tidende (Røn Januar 1844 kaldet: Bornholms Avis) fra d. 2. Aug. 1828. Rønne, 1828—50. 4to; fortsattes.

Tryde (Frederik Christian), Broder til Stiftsprovst E. C. Tryde; f. d. 17de Maj 1785 i Hensmark Præstegaard; dimitteret til Universitetet fra den københavnske Borgerdybskole i Efteraaret 1804 (ikke 1805); underkastede sig i Juni 1810 den latinske-juridiske Embedsexamens theoretiske Prøve (n. c.); blev f. A. Copist i Fabrik- og Industri-Comptoiret under Deconomi- og Commercecollegiet, og 1811 Registrator i samme Collegium; d. 1ste Februar 1813 Commercesecretair; 1816 i Naade entlediget. † 4de April 1818, ugift, i Kbhvn. (Jvfr. Høst's «Søndagsblad» 1818, S. 20).

Rogle frimodige Tanker om det københavnske Gattigvæsen. Kbh. 1816. (Jvfr. Rahbek's «Tilfueren» 1816, Nr. 24. 25).

Malthus mod Crome, eller om Danmarks alt for store Befolkning, Aarsagen til den overhaandtagende Armød, samt om de Midler, der herimod bedst kunne anvendes. Kbh. 1816. (Kbhvns Skilderi 1816, Nr. 101; 1817, Nr. 2. 7. 8. 45; «Dansk Minerva» IV. 1817, Marts, S. 56—82; April, S. 58—72; Rahbek's «Tilfueren» 1816, Nr. 96; Allg. Hall. Z. J. 1818, Nr. 287—63).

Sendebrev til Pastor Jens Paludan Müller i Anledning af hans Afhandling om den geistlige Stands Udgifter til at føre sin offentlige Agtelse. Kbh. 1817. (Jvfr. Art. Jens Paludan Müller, II. 340).

Kom Jesum Christum ihu, som er opreist fra de Døde, eller hvad har meest Rabet Christendommen, Færdømmet eller det attende Aarhundredes saakaldte

Dplysning? En Undersøgelse i Anledning af Reformationens tredje Jubilæum den 31te October 1817. Kbh. 1817. (L. T. 1817, Nr. 46; Schlesw. Holst. Lauenb. Prov. Ber. 1818, VI. 761; Leipz. L. Z. 1819, I. Nr. 67, S. 533—35). Paa Trykst: *Was hat am meisten dem Christenthum geschadet, das Papstthum, oder die sogenannte Aufklärung des achtzehnten Jahrhunderts?* Eine Untersuchung auf Veranlassung des dritten Jubilæum der Reformation am 31 Octbr. 1817, von F. C. Tryde. Aus dem Dänischen übersetzt, und mit einer Vorrede und einigen Anmerkungen vermehrt von J. Decker. Kiel, 1819. (Leipz. L. Z. 1820, I. S. 919; L. T. 1821, S. 284—86). Paa Svenskt: *Tänk på Jesum Christum, som är upståndet ifrån de döda! eller Hvad som mest skadat Christendomen. En undersökning i anledning af Reformationens tredje Jubilæum 1817, af F. C. Tryde. Översättning, Stockholm, 1830. 8:o.*

J Maanedstidstet „Athene“ (Om det højere Liv alt i denne Verden, III. 314—31; Noget Betragtninger over det Spørgsmaal, hvorledes vi bevare vor Siæl fri, under den Nødvendighed, med hvilken Livet river os med sig, V. 537—66).

Tryde (Holger Rongsløw), ælste Søn af ovenanførte Stiftsprovst E. C. Tryde; f. d. 10de October 1808 i Fensmark Præstegaard; dimitteret 1827 til Universitetet af daværende Dr. philos. A. O. Rudeb. bach; tog i October 1833 theologisk Attestats (H. ill.); blev i Novbr. f. A. Alumnus paa Clerus Collegium; var Lærer ved Holmens Sogns Aften-skole og ved Waisenhuset; blev d. 7de Januar 1843 Sognepræst for Nørre-Sundby og Hvorup Menigheder i Aalborg Stift. — * Caroline Emilie Ernestine Hedevig Thomsen, en Datter af Etatsraad, Bankdirecteur Jacob Thomsen.

Kortfattet Udvikling af Christendommens Hovedlærdomme, til Brug ved den første Religions-Underviisning. Kbh. 1835. Den omarbejdede Udgave m. L.: Ledetraad ved den første Religions-Underviisning. ibid. 1838.

Foredrag over de vigtigste Paragrapher i Balle's Lærebog, holdte i Samtaler med Waisenhusets øverste Classe. Kbh. 1840. (L. f. L. o. R. V. 40—57; „Dagen“ 1840, Nr. 213. — En Prøve af Bogen stod iforvejen i „Maanedst. og Røpportor. for Almue-Skolelærere“ I. Aarg. S. 161—77, jvfr. S. 236—38; „Dagen“ 1840, Nr. 85. 86).

Digte og Riim for Børn til Udenadslæsning. Samlede og udgivne. Kbh. 1840. (L. f. L. o. R. V. 289—92, af P. M. Glemmer; Berl. Tid. 1839, Nr. 300). 2det, noget forøgede Dplag. ibid. 1842. 3die Dpl. 1846. 4de Dpl. 1848.

Schema til Brug ved den første mundtlige Underviisning i Geographie. Optegnet og udgivet. Kbh. 1840. (L. f. L. o. R. IV. 459—65). 2det Dplag. ibid. 1842. 3die Dpl. 1844.

Om Maaden at meddele Børn Religion, oversat i „Tidsskrift for Almue-skolevæsenet“, 5te Aarg. 1838. S. 207—15.

Tscherning (Anton Frederik), eneste Søn af nedenauførte Oberst Eilert Peter v. Tscherning og Maria v. Læssø; f. d. 12te Dec.

cember 1795 paa Frederiksværk; blev 1809 Artillericadet; d. 15de Juli 1811 Secondlieutenant i det kgl. Artillericorps, og var ved det 2det Auxiliaircorps ved Rhinen og ved det danske Armee-Contingent i Frankrige; sendtes i Begyndelsen af 1817 til Paris, for at studere; gik i Sommeren 1818 til Metz og vendte i Begyndelsen af 1819 tilbage til Kjøbenhavn; blev d. 23de August 1820 Premierlieutenant, og f. A. ansat som Assistent hos Inspecturen paa Frederiksværk, i hvilken Stilling han forblev indtil 1828, og fungerede oftere og i længere Tid som Inspecteur; blev i Efteraaret 1828 sendt over Toulon til det franske Expeditions-corps i Morea, hvor han ansattes til Tjeneste ved Artilleristabens Materielvæsen som Adjoint; vendte i Foraaret 1829 over Marseille tilbage til Frankrige, og opholdt sig i 6 Uger i Toulouse, for nøje at lære de derværende betydelige Artilleri-Etablissementer at kende, samt i Paris (hvorfra han hjembragte Tegninger af det ny franske Artillerisystem); kom i Efteraaret 1829 tilbage til Kjøbenhavn; udnævntes d. 27de Octbr. f. A. til Capitain; blev f. A. Lærer i Physik og Chemi ved Artillericadet-Institutet; 1830 Medlem af en kongelig Commission, betræffende Oprettelsen af den militaire Højskole, og senere af en anden Commission, angaaende Landcadetacademiets Reorganisation; d. 1ste Juni f. A. 1ste Skole-Officer og Lærer i Artilleripraktik ved den kongl. militaire Højskole; d. 6te Juni 1833 befalet at foretage en Undersøgelsesrejse i Udlandet, „der vilde medtage lang Tid“; i den Anledning i Raade affødiget som 1ste Skole-Officer; tiltraadte Rejsen i Begyndelsen af Juli f. A. i Tydskland, Schweiz, Norditalien, Frankrige, Belgien, Holland og England (jvfr. „Dagen“ 1833, Nr. 137; Rbhpost. 1833, Nr. 119; 1835, S. 155), og kom i Slutningen af Juli 1838 tilbage; overtog for et Actieselskab, der tildeels bestod af Frankfurtske Bankerhuse, Bestyrelsen af nogle Kulminers Anlæg i Haute-Loire-Departementet, og afrejste (ifølge kgl. Tilladelse af 1 $\frac{1}{2}$ 1838) fra Rbhvn. i Begyndelsen af 1839; overtog i samme Aars Efteraar Bestyrelsen af Jernbanen fra Montpellier til Cette, og hjemkom i Decbr. 1840; blev d. 16de Januar 1841 Batterichef; d. 10de Juni f. A. Ridder af Danebrog; d. 21de Decbr. f. A. i Anledning af den store Armeereduction, efter Ansøgning, i Raade og med Pension affødiget af Krigstjenesten; d. 24de Marts 1848 udnævnt til Krigs-Minister; d. 10de April f. A. af Kongen, under et Ophold i Glensborg, tillagt Titel af Oberst; d. 15de Novbr. f. A., efter Ansøgning, i Raade entlediget (jvfr. Fædrel. 1848, Nr. 293; Flyv. Post. f. A. Nr. 270, 81); d. 18de Novbr. f. A. kongevalgt Medlem af Rigsforsamlingen; d. 2den Decbr. f. A. benaadet med Obersts Charakter; d. 4de Decbr. 1849 laaret til Folkethingsmand for Holbøks Amts 2den Valgkreds. Var Medlem af Vondevennernes Selskabs Bestyrelse fra Selskabets

Dyrettelse d. 5te Maj 1846; foretog Formandskabet indtil sin Udnævnelse til Minister og udtraadte d. 25de Maj 1848 tillige af Bestyrelsen, i hvilken han dog atter indtraadte d. 25de Octbr. 1849 (s. „Almuereennen“ VIII. Nr. 87). — *²⁷ 1845 Eleonore Christine Lühow (f. 4 1817 i Helsingør), en adopteret Datter af Generalmajor og Chef for Artilleribrigaden, A. L. v. Lühow († 1° 1844). — (Jvfr. „Dagen“ 1833, Nr. 149, samt hans Skrift „Om det danske Bædningsystem“, Nr. 4. S. 5—10, Noten; „Poetisk-politisk Nytaarsgave for 1839“, S. 9—10; „Nyt Aftenbl.“ 1848, Nr. 82 (af F. E. Sibbern); „Glyv. Post.“ 1850, Nr. 69, 123; 1851, Nr. 57, 76; „Fædrel.“ 1851, Nr. 65. — Portrait, tegnet af Sloogaard, lithographeret af Gemzøe 1848 i større og mindre Format).

De Preussiske Provinzialstænders Historie i korte Træk. Kbh. 1831. (Kbhposten 1831, Nr. 58). Udkom tilligemed E. G. R. Davids „Om de preussiske Provinzialstænders Væsen“ paa Tydskt under Titel: Ueber das Wesen und die Geschichte der Preussischen Provinzialstände. Zwei Abhandlungen von E. G. R. David und A. F. v. Tscherning. Aus dem Dänischen übersetzt. Mit einem Vorworte herausgegeben von R. Fald. Schleswig 1831. (L. T. 1831, Nr. 24, 25, af J. Møller).

Nogle Bemærkninger om det danske Bædningsystem og dets Ranglex. (No. 1). Kbh. 1831. No. 2 om det danske Bædningsystem. ibid. 1832. No. 3. ibid. eod. (jvfr. (Jrminger) „Bemerkungen über die vom Artillerie-Capitain v. Tscherning herausgegebene Schrift No. 3, betitelt: „Das Dänische Bædningsystem“. Jchloe 1833; „Nyeste Morgenpost.“ 1833, Nr. 19). No. 4. (Bemærkninger imod „Bemærkningen“). ibid. 1833. (jvfr. M. f. L. XIII. 91—129; XIV. 60—92, af J. A. Gibiger). No. 5, Supplementblade til No. 3. ibid. 1839. (L. f. L. o. R. III. 226—40, af P. J. Blom; Milit. Repert. V. 447—48, af A. Waggesen; S. 449—61, af P. J. Blom, jvfr. „Fædrel. 1840, Nr. 67, 137, 38; „Den Frisindede“ 1839, Nr. 8, 9; „Kbhpost.“ 1839, Nr. 29, 33). No. 6. (Recruteringsloven). Særskilt Afskrift af „Fædrelandet“. ibid. 1844.

La Force armée mise en harmonie avec l'état actuel de la société par un officier étranger. Paris 1836. 44 pag. 8. (særskilt aftrykt af Corréard „Annuaire des Armées de terre & de mer pour l'année 1836. Paris 1836“, hvortil han ogsaa leverede en Beskrivelse af „Tours Maximiliennes“ ved Ring's Besætning).

J. Urfin's „Magazin for Kunstnere og Haandværkere“ (Meddelelse, I. 82—84. (jvfr. S. 84—87); Jernrør til Vandledning, II. 409—14).

J. „Kjøbenhavnsposten“ (Om Høstbædning i Danmark, i Anledning af nogle Ytringer i Sendebrevet til Commandeuren for den militaire Højskole, Fr. Ras for J. A. v. Gibiger, 1833, Nr. 1, 2, 3).

J. „Fædrelandet“ (Foreløbige Bemærkninger om Udsættelse til en Børnepligtsanordning, 1844, Nr. 1478, 79; Indledningen til Børnepligtsanordningen, f. A. Nr. 1481, 82, 83; Børnepligtsanordningen. De mere almindelige Bestemmelser (§ 1—17), f. A. Nr. 1485, 87, 88; Undtagelserne (§ 18—37 og 44), f. A. Nr. 1493, 94, 98; Stillingssvæsenet (§ 38—43), f. A. Nr. 1499, 1500; Momenter til en ny Børnepligt og Recruteringslov, f. A. Nr. 1504, 5, 6, 7, og særskilt afst.

und. 2.: No. 6. Om det danske Bævningsystem. Kbh. 1844); Om Polsten og den polske Armee, 1844, Nr. 1669, 71, 72, 73; Tale paa Elydebanen den 25de Novbr. 1845, i Aarg. 1845, Nr. 2053; Om den lige Besætning, 1846, Nr. 191 og 93; Til Redactionen af »Fædrelandet«, 1846, Nr. 271; Om Paandværts- og Fabriklangene, 1848, Nr. 4. 5. 6 (jvfr. Nr. 16, af D. F. Müller; Berl. Tid. 1848, Nr. 11. 12); Om de flodvig-holstenske Forhold, f. A. Nr. 61. 62. 63. 64. (særffilt aftr. Kbh. 1848); Brev til Skolelærer Sørensen i Stedstrup, f. A. Nr. 221; Tale ved Balmødet i Frederiksborgs 4de Valgdistrict d. 2. Octbr. 1849, i Aarg. 1849, Nr. 281; Et Brev i Anledning af en Artikel, betitlet »Danmarks Diplomati XI« (i Kbhpost. 1849, Nr. 258), f. A. Nr. 264. (jvfr. Kbhpost. 1849, Nr. 272, 76); Brev til Redacteur Ploug, 1851, Nr. 65; jvfr. Berl. Tid. 1851, Nr. 74).

3 »Almuevennen« (Organisation af Folkebævnng. Foreløbige Grundtræ. Fremlagt i Rigsforsamlingens Læsesal, VIII. Nr. 6; Ministreministeriet og Slesvigs Delling, X. Nr. 46, 47 og 48).

2 Foredrag, i »Forhandlinger om Danmarks og Slesvigs constitutionelle For-
ening«, Nr. 3, S. 2—4 og 8. (jvfr. Kbhpost. 1848, Nr. 66).

Skrivelse til sine Vælgere og Medborgere i Polbets Amt, i »Polbets Amts Avis« 1850, Nr. 68—73. (jvfr. »Dannevirke« XIII. Nr. 174, 181 (af Tscherning), 183, 200, 5, 6; »Almuevennen« IX. Nr. 91. 92; »Fædel.« 1850, Nr. 214; Berl. Tid. f. A. Nr. 242; »Fjlv. Post.« f. A. Nr. 287, 88).

Harde betydelig Andeel i Efterretningerne om Frederiksværts Beskydelse og Dødt, indf. i Davids »Statsøconomisk Archiv«, Bd. I. 1826. S. 305—35. (jvfr. Urfin's Magaz. for Kunstn. og Paandv. I. 255—61).

Antages i Almindelighed, hvad han ogsaa tildeels offentlig har vedkjendt sig, at have medberet et større Antal Artikler til »Kjøbenhavnsposten« (særlig Aargangene 1833—39), »Fædrelandet« (Aarg. 1840—47), samt »Almuevennen« (Aarg. 1846—50). — Har ogsaa leveret enkelte Artikler til nogle franske Journaler, men neppe til andre udenlandske Blade, og navnlig aldrig til noget tydsk.

Tscherning (Gilert Peter), f. d. 2den Februar 1767 i Kjøbenhavn, yngste Søn af Andreas v. Tscherning, Kræmmer, Capitain og Exerceremester ved Kjøbenhavns Borgerstab (f. 1707 i Helsingør, † 1781, anf. i Myrup's Lit. Lex. S. 628), og Karen Maria Mørch († 1785, 52 A.); blev 1783 dimitteret til Universitetet fra Bor Frue-Latinsskole i Kbhvn.; 1785 ansat som Volontair i Generalitetet; 1788 Lieutenant i det kongl. Artillericorps, og gjorde som saadan den nord-svenske Krig med; 1794 Inspecteur ved Frederiksværts Kanonstøberi og sørige Anlæg; f. A. Capitain; 1801 Major; var Befalingsmand ved Frederiksværts frivillige bevæbnede Corps, og udnævntes 1805 til dets øverste Befalingsmand; blev 1809 Oberstlieutenant; foretog i Begyndelsen af 1811 en Rejse i Sverrig og Norge i Bærkets Anliggender, men mere for at indhente Efterretninger om Stemningen i disse Riger« (f. Udbraget af hans »Relation« i C. F. Wegeners »Actmæssige Bidrag til Danmarks Histo-

rie" o. s. v., 1ste Deel, S. 406—40); blev d. 28de Januar 1813 Ridder af Dannebrog; var 1813—14 Commandant paa Als; blev d. 31te Juli 1815 henaadet med Dannebrogsmændenes Hæderstegn; 1816 afflediget som Oberst; fra 1ste Januar 1830 i Raade og med Pension entlediget som Inspecteur ved Frederiksværk (s. Rbhpost. 1829, S. 806); opholdt sig derefter i Kjøbenhavn, hvor han i kort Tid var Vice-Commandant paa Rosenborg Slot indtil sin Død d. 26de Juli 1832. — * 24 1792 Maria v. Lügow (s. 1768, † 1830 paa Frederiksværk), ældste Datter af Vice-Amiral Anton Frederik v. Lügow (s. 1744, † 1819) og Elisabeth Virgittie Wigant (s. 1747, † 1808). — (Meteorolog i "Dagen" 1832, Nr. 204; Rbhvns Skilderi s. A. Nr. 63).

Den Militairiske Sophron til sine unge, uerfarne Kammerater. En frle Oversættelse. Kbh. 1794. 136 S. 8; udg. anonymt. (Danst Krigsbibl. I. 246—250; Krit. o. Antitr. XV. Nr. 2; jvfr.: Anmærkninger til den militaire Sophron. Rbh. 1794. 62 S. 8., og: Erklæring fra Forfatteren til Anmærkningerne over den militaire Sophron. e. a. 2 Blade; D. Krigsbibl. anf. St. S. 250—54, samt Krit. og Antitr. anf. St.).

Tale d. 19. Decbr. 1802 (ved Præmierens Uddeling paa Frederiksværk). [er uden Tvivl af ham].

Geometrie og Mechanik for Kunstnere og Haandværkere, ved Baron C. Dupin. Udgiven paa Danst. 1.—3. Deel. Rbh. 1828—32, med Rbh.

Sammenlignet Overfigt over Communal- og Municipal-Indretninger, Juftitsvæsenet, Geistligheden, Skolevæsenet, det Militaire, Esmagten, Handelen, Postvæsenet og Regjeringen. Efter Kumpfs almindelige Overfigt over det Preussiske Statsværfstabs. Rbh. 1831. (jvfr. Rbhpost. 1831, S. 216).

3 "Minerva" (Om Jarligheden af at sove i Kul-06, 1799, II. 21—28; jvfr. Bibl. f. Ppfil og Med. XV. 249—53).

3 Ugebladet "Freia" (Vør en danst Stribent foretrakke fremmede Sprog at skrive i, fremfor sit eget? 1825, Nr. 49—50). — i "Ny Freia" (Erindringer ved en Afhandling af D. D. Lütken om Markfred, 1828, Nr. 11; jvfr. sfd. Nr. 16. 18. 27).

3 "Politibennen" (Dnste fra Frederiksværk, 1826, S. 137—39, jvfr. S. 245).

3 Ursins "Magazin for Kunstnere og Haandværkere" (Bandsøgning med Dnsteqvist, I. 107—8; Om Etruen, efter Dupin, II. 1—8; Snoning, Lougværk, efter Dupin, sfd. S. 65—71; Drengene i Lære hos Svende, sfd. S. 335—36; Macadamste Beje paa Frederiksværk, IV. 174—76; Blokvognen, anvendt til Transport af den svære Klokke til Gruer-Kirke, sfd. S. 285—91 (med en stannographeret Tegning); Om Greentul, fundne ved Lodstul, V. 63—64).

3 "Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn" (Om Frederiksværk, 1829, Nr. 33, S. 526; Om en Kjøbsked ved Mjosen, s. A. Nr. 42).

3 Naanedstiftet "Baltyprien" (Landboen, 1831. I. 162—72; 193—217; Betragtninger over Danmarks Agerdyrkning, Industrie og Handel, s. A. III. 64—90; Minder fra forskellige Reiser, sfd. S. 158—176; 261—83, og 1832. I. 22—39;

cember 1795 paa Frederiksværk; blev 1809 Artillericadet; d. 15de Juli 1811 Secondlieutenant i det kgl. Artillericorps, og var ved det 2det Auxiliaircorps ved Rhinen og ved det danske Armee-Contingent i Frankrige; sendtes i Begyndelsen af 1817 til Paris, for at studere; gik i Sommeren 1818 til Metz og vendte i Begyndelsen af 1819 tilbage til Kjøbenhavn; blev d. 23de August 1820 Premierlieutenant, og s. A. ansat som Assistent hos Inspecturen paa Frederiksværk, i hvilken Stilling han forblev indtil 1828, og fungerede oftere og i længere Tid som Inspecteur; blev i Efteraaret 1828 sendt over Toulon til det franske Expeditions-corps i Morea, hvor han ansattes til Tjeneste ved Artilleristabens Materielvæsen som Adjoint; vendte i Foraaret 1829 over Marseille tilbage til Frankrige, og opholdt sig i 6 Uger i Toulouse, for nøje at lære de derværende betydelige Artilleri-Etablissementer at kende, samt i Paris (hvorfra han hjembragte Tegninger af det ny franske Artillerisystem); kom i Efteraaret 1829 tilbage til Kjøbenhavn; udnævntes d. 27de Octbr. s. A. til Capitain; blev s. A. Lærer i Physik og Chemi ved Artillericadet-Institutet; 1830 Medlem af en kongelig Commission, betræffende Oprettelsen af den militaire Højskole, og senere af en anden Commission, angaaende Landcadetacademiets Reorganisation; d. 1ste Juni s. A. 1ste Skole-Officer og Lærer i Artilleripraktik ved den kongl. militaire Højskole; d. 8te Juni 1833 befalet at foretage en Undersøgelsesrejse i Udlandet, „der vilde medtage lang Tid“; i den Anledning i Naade afskediget som 1ste Skole-Officer; tiltraadte Rejsen i Begyndelsen af Juli s. A. i Tydskland, Schweiz, Norditalien, Frankrige, Belgien, Holland og England (jvfr. „Dagen“ 1833, Nr. 137; Rbhypst. 1833, Nr. 119; 1835, S. 155), og kom i Slutningen af Juli 1838 tilbage; overtog for et Actieselskab, der tildeels bestod af Frankfurtske Bankerhuse, Bestyrelsen af nogle Kulminers Anlæg i Haute-Loire-Departementet, og afrejste (ifølge kgl. Tilladelse af 1 $\frac{1}{2}$ 1838) fra Rbhvn. i Begyndelsen af 1839; overtog i samme Aars Efteraar Bestyrelsen af Jernbanen fra Montpellier til Cette, og hjemkom i Decbr. 1840; blev d. 16de Januar 1841 Batterichef; d. 10de Juni s. A. Ridder af Danebroge; d. 21de Decbr. s. A. i Anledning af den store Armeereduction, efter Ansøgning, i Naade og med Pension afskediget af Krigstjenesten; d. 24de Marts 1848 udnævnt til Krigs-Minister; d. 10de April s. A. af Kongen, under et Ophold i Glensborg, tillagt Titlen af Oberst; d. 15de Novbr. s. A., efter Ansøgning, i Naade entlediget (jvfr. Fædrel. 1848, Nr. 293; Rbhypst. s. A. Nr. 270, 81); d. 18de Novbr. s. A. kongedvalgt Medlem af Rigsforsamlingen; d. 2den Decbr. s. A. benaadet med Obersts Charakter; d. 4de Decbr. 1849 laaret til Folketingsmand for Holbøks Amts 2den Valgkreds. Var Medlem af Vendevennernes Selskabs Bestyrelse fra Selskabets

Dyrettelse d. 5te Maj 1846; foretog Hørmadsflabet indtil sin Udnævnelse til Minister og udtraadte d. 25de Maj 1848 tillige af Bestyrelsen, i hvilken han dog atter indtraadte d. 25de Octbr. 1849 (s. „Almuereennen“ VIII. Nr. 87). — * 27 1845 Eleonore Christine Lügow (f. 4 1817 i Helsingør), en adopteret Datter af Generalmajor og Chef for Artilleribrigaden, A. L. v. Lügow († 1/4 1844). — (Jvfr. „Dagen“ 1833, Nr. 149, samt hans Skrift „Om det danske Bævnings-system“, Nr. 4. S. 5—10, Noten; „Poetisk-politisk Nytaarsgave for 1839“, S. 9—10; „Nyt Aftenbl.“ 1848, Nr. 82 (af F. E. Sibbern); „Glyv. Post.“ 1850, Nr. 69, 123; 1851, Nr. 57, 76; „Fædrel.“ 1851, Nr. 65. — Portrait, tegnet af Skovgaard, lithographeret af Gemzøe 1848 i større og mindre Format).

De Preussiske Provinzialstænders Historie i tre Træf. Kbh. 1831. (Kbhposten 1831, Nr. 58). Udkom tilligemed E. G. R. Davids „Om de preussiske Provinzialstænders Væsen“ paa Tydskt under Titel: Ueber das Wesen und die Geschichte der Preussischen Provinzialstände. Zwei Abhandlungen von E. G. R. David und A. F. v. Tscherning. Aus dem Dänischen übersezt. Mit einem Vorworte herausgegeben von R. Falk. Schleswig 1831. (L. T. 1831, Nr. 24, 25, af J. Møller).

Nogle Bemærkninger om det danske Bævnings-system og dets Mangler. (No. 1). Kbh. 1831. No. 2 om det danske Bævnings-system. ibid. 1832. No. 3. ibid. eod. (Jvfr. (Jrminger) „Bemærkninger über die vom Artillerie-Capitain v. Tscherning herausgegebene Schrift No. 3, betitelt: „Das Dänische Wehrsystem“. Jæghoe 1833; „Nye Morgenpost.“ 1833, Nr. 19). No. 4. (Bemærkninger imod „Bemærkninger“). ibid. 1833. (Jvfr. M. f. L. XIII. 91—129; XIV. 60—92, af J. A. Fibiger). No. 5, Supplementblade til No. 3. ibid. 1839. (L. f. L. o. R. III. 226—40, af P. J. Blom; Milit. Repert. V. 447—48, af A. Waggesen; S. 449—61, af P. J. Blom, jvfr. „Fædrel.“ 1840, Nr. 67, 137, 38; „Den Kristendoms“ 1839, Nr. 8. 9; „Kbhpost.“ 1839, Nr. 29. 33). No. 6. (Rekruteringsloven). Særskilt Afskrift af „Fædrelandet“. ibid. 1844.

La Force armée mise en harmonie avec l'état actuel de la société par un officier étranger. Paris 1836. 44 pag. 8. (Særskilt aftrykt af Corréard „Annuaire des Armées de terre & de mer pour l'année 1836. Paris 1836“, hvortil han ogsaa leverede en Beskrivelse af „Tours Maximiliennes“ ved Linjens Besætning).

J Ursins „Magazin for Kunstnere og Haandværkere“ (Neddelelse, I. 82—84. (Jvfr. S. 84—87); Jernrør til Vandledning, II. 409—14).

J „Kjøbenhavnsposten“ (Om Følgebævnin i Danmark, i Anledning af nogle Pittinger i Sendebrevet til Commandeuren for den militaire Højskole, Dr. Mør for J. A. v. Fibiger, 1833, Nr. 1. 2. 3).

J „Fædrelandet“ (Foreløbige Bemærkninger om Udsættelse til en Børnepligtsanordning, 1844, Nr. 1478, 79; Indledningen til Børnepligtsanordningen, f. A. Nr. 1481, 82, 83; Børnepligtsanordningen. De mere almindelige Bestemmelser (§ 1—17), f. A. Nr. 1485, 87, 88; Undtagelserne (§ 18—37 og 44), f. A. Nr. 1493, 94, 98; Stillingssætsen (§ 38—43), f. A. Nr. 1499, 1500; Momenter til en ny Børnepligt og Rekruteringslov, f. A. Nr. 1504, 5, 6, 7, og særskilt afst.

und. L.: No. 6. Om det danske Bædningsystem. Kbh. 1844); Om Polsten og den polske Armee, 1844, Nr. 1669, 71, 72, 73; Tale paa Stybebanen den 25de Novbr. 1845, i Aarg. 1845, Nr. 2053; Om den lige Besætning, 1846, Nr. 191 og 93; Til Redactionen af »Fædrelandet«, 1846, Nr. 271; Om Paandværts- og Fabriklaugene, 1848, Nr. 4, 5, 6 (jvfr. Nr. 16, af D. F. Müller; Berl. Tid. 1848, Nr. 11, 12); Om de flæddig-holske Forhold, f. A. Nr. 61, 62, 63, 64. (særskilt aftr. Kbh. 1848); Brev til Skolelærer Sørensen i Stedstrup, f. A. Nr. 221; Tale ved Valgmødet i Frederiksborgs 4de Valgdistrict d. 2. Decbr. 1849, i Aarg. 1849, Nr. 281; Et Brev i Anledning af en Artikel, betitlet »Danmarks Diplomati XI« (i Kbhvpost. 1849, Nr. 258), f. A. Nr. 264. (jvfr. Kbhvpost. 1849, Nr. 272, 76); Brev til Redacteur Ploug, 1851, Nr. 65; jvfr. Berl. Tid. 1851, Nr. 74).

3 »Almuevennen« (Organisation af Høstbædning. Foreløbige Grundtræl. Fremloag i Rigsdagforfamlingens Tæfetal, VIII. Nr. 6; Maridminifteriet og Slesvigs Delling, X. Nr. 46, 47 og 48).

2 Foredrag, i »Forhandlinger om Danmarks og Slesvigs constitutionelle For-
enting«, Nr. 3, S. 2—4 og 8. (jvfr. Kbhvpost. 1848, Nr. 66).

Skrirelfe til fine Bølgere og Medborgere i Polbets Amt, i »Polbets Amts Avis« 1850, Nr. 68—73. (jvfr. »Dannevirke« XIII. Nr. 174, 181 (af Tfherning), 183, 200, 5, 6; »Almuevennen« IX. Nr. 91, 92; »Fædrel.« 1850, Nr. 214; Berl. Tid. f. A. Nr. 242; »Slyb. Post.« f. A. Nr. 287, 88).

Harde betydelig Andeel i Efterretningerne om Frederiksværts Befærelfe og Drift, indf. i Davids »Statsoeconomif Archiv«, Bd. I. 1826. S. 305—35. (jvfr. Urfin's Magag. for Kunftn. og Paandb. I. 255—61).

Antages i Almindelighed, hvad han ogfaa tildeels offentlig har vedkjendt fig, at have meddeelt et større Antal Artikler til »Kjøbenhavnsposten« (fornemmelig Aargangene 1833—39), »Fædrelandet« (Aarg. 1840—47), samt »Almuevennen« (Aarg. 1846—50). — Har ogfaa leveret enkelte Artikler til nogle franske Journaler, men neppe til andre udenlandske Blade, og navnlig aldrig til noget tydsk.

Tfherning (Gilert Peter), f. d. 2den Februar 1767 i Kjøbenhavn, yngste Søn af Andreas v. Tfherning, Kræmmer, Capitain og Exercermeifter ved Kjøbenhavns Borgerftab (f. 1707 i Helsingør, † 1781, anf. i Myerups Lit. Lex. S. 628), og Karen Maria Mørch († 1785, 52 A.); blev 1783 dimitteret til Universitetet fra Bor Frue-Latinffole i Kbhvn.; 1785 anfæt fom Volontair i Generalitetet; 1788 Lieutenant i det kongl. Artillericorps, og gjorde fom faadan den norfføenffe Krig med; 1794 Inspecteur ved Frederiksværts Kanonføberi og øvrige Anlæg; f. A. Capitain; 1801 Major; var Befalingsmand ved Frederiksværts frivillige bevæbnede Corps, og udnævntes 1805 til dets øverfte Befalingsmand; blev 1809 Oberstlieutenant; foretog i Begyndelsen af 1811 »en Rejfe i Sverrig og Norge i Værkets Anliggender, men mere for at indhente Efterretninger om Stemningen i diøse Riger« (f. Udbraget af hans »Relation« i E. F. Wegeners »Actmæssige Bidrag til Danmarks Hiſto-

rie" o. s. v., 1ste Deel, S. 406—10); blev d. 28de Januar 1813 Ridder af Danebroge; var 1813—14 Commandant paa Als; blev d. 31te Juli 1815 benaadet med Danebrogsmandenes Hæderstegn; 1816 afflediget som Oberst; fra 1ste Januar 1830 i Naade og med Pension entlediget som Inspecteur ved Frederiksbælt (s. Rbhpost. 1829, S. 806); opholdt sig derefter i Kjøbenhavn, hvor han i kort Tid var Vice-Commandant paa Rosenborg Slot indtil sin Død d. 26de Juli 1832. — * 1792 Maria v. Lügow (s. 1768, † 1830 paa Frederiksbælt), ældste Datter af Vice-Amiral Anton Frederik v. Lügow (s. 1744, † 1819) og Elisabeth Virgitte Wigant (s. 1747, † 1806). — (Neurolog i „Dagen“ 1832, Nr. 204; Rbhvns Skilderi s. A. Nr. 63).

Den Militairiske Sophron til sine unge, uerfarne Kammerater. En frie Oversættelse. Kbh. 1794. 136 S. 8; udg. anonymt. (Danst Krigsbibl. I. 246—250; Krit. o. Antitr. XV. Nr. 2; jvfr.: Anmærninger til den militaire Sophron. Rbh. 1794. 62 S. 8., og: Erklæring fra Forfatteren til Anmærningerne over den militaire Sophron. e. a. 2 Blade; D. Krigsbibl. anf. St. S. 250—54, samt Krit. og Antitr. anf. St.).

Tale d. 19. Decbr. 1802 (ved Præmiens Uddeling paa Frederiksbælt). [er uden Tvivl af ham].

Geometrie og Mechanik for Kunstnere og Haandværkere, ved Baron E. Dupin. Udgiven paa Danst. I.—3. Deel. Rbh. 1828—32, med Rbh.

Sammenlignet Oversigt over Communal- og Municipal-Indretninger, Juftsvesenet, Geistligheden, Skolevesenet, det Militaire, Sømagten, Handelen, Postvesenet og Regjeringen. Efter Rumpfs almindelige Oversigt over det Preussiske Statsvæsen. Rbh. 1831. (jvfr. Rbhpost. 1831, S. 216).

3 „Minerva“ (Om Jarligheden af at sove i Kul- og, 1799. II. 21—28; jvfr. Bibl. f. Physik og Med. XV. 249—53).

3 Ugebladet „Freia“ (Vær en danst Stribent foretræffe fremmede Sprog at skrive i, fremfor sit eget? 1825, Nr. 49—50). — i „Ny Freia“ (Erindringer ved en Afhandling af D. D. Lütken om Markfred, 1828, Nr. 11; jvfr. sfd. Nr. 16. 18. 27).

3 „Politikennen“ (Dnste fra Frederiksbælt, 1826, S. 137—39, jvfr. S. 245).

3 Ursins „Magazin for Kunstnere og Haandværkere“ (Bandsøgning med Dnsteqvist, I. 107—8; Om Estruen, efter Dupin, II. 1—8; Snoning, Løugbælt, efter Dupin, sfd. S. 65—71; Dreng i Lære hos Svende, sfd. S. 335—36; Macadamiske Vej paa Frederiksbælt, IV. 174—76; Blokboggen, anvendt til Transport af den svære Klokke til Gruer-Kirke, sfd. S. 285—91 (med en pannographeeret Tegning); Om Steenful, fundne ved Lobstved, V. 63—64).

3 „Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn“ (Om Frederiksbælt, 1829, Nr. 33, S. 526; Om en Kjøbsked ved Møsen, s. A. Nr. 42).

3 Maanedsskriftet „Baltyprien“ (Landboen, 1831. I. 152—72; 193—217; Betragtninger over Danmarks Agerdyrkning, Industrie og Handel, s. A. III. 64—90; Rinder fra forskjellige Reiser, sfd. S. 158—176; 261—83, og 1832. I. 22—39;

97—114; Vandring til Abdera i Aaret 1825, i Aarg. 1833. II. 55—91; 175—90; 193—222).

I *»Kjøbenhavnsposten«* (Tillæg til Sagen om Bandstanden i Arresø, 1831, S. 320; Er det tjenligt at dele Danmarks raadende Provindsialskander? 1832, Nr. 30; Nationalt-Repositorium, f. A. Nr. 47; De civile og militaire Statsborgere, f. A. Nr. 88; Bemærkninger paa et Par Reiser i Jylland i 1829 og 1831, f. A. Nr. 90; endvidere endeeft Vidtrag (af satirisk Indhold), under Mærket T., i Aarg. 1831).

Om en af ham forfattet, men F. C. Baron af Bedel-Zarlsberg tillagt *»Opforbring til Pannoveranerne«*, i *»Dagen«* 1831, Nr. 308.

Rogle Vidtrag i *»Handels- og Industri-Eidenben«*.

Tscherning (Hans Christian), f. d. 29de April 1804 i Midelfart, hvor hans Fader Hans Christian T. var Apotheker († $\frac{1}{2}$ 1821); tog i Juni 1822 pharmaceutisk Examen (Laud.), og i Foraaret 1829 Examen ved det Chirurgiske Academi (1ste Char.); blev 1829 tredje Lærer, og 1844 Lector og anden Lærer ved Veterinairskolen; erholdt d. 5te Novbr. 1839 Titel og Rang som Regimentschirurg.

Rogle Bemærkninger over Veterinairskolers Organisation, med særskilt Hensyn til den danske Veterinairskole. Kbh. 1841. (Jvfr. Kbhpost. 1846, Nr. 178).

Anatomisk-physiologiske Bemærkninger over Pestens Taa. Et Vidtrag til Pestens Beslaglare. Forebraget i de Skandinaviske Naturforskeres Forsamling i Stockholm Jult 1842. Kbh. 1843. (Udtog i *»Förhandlingar vid de Skandinaviske Naturforskarnes tredje Möte, i Stockholm 1842«*, S. 693—94).

Haandbog i Veterinair-Pharmakologien. Første Deel. Almindelig Veterinair-Pharmakologie. Kbh. 1843.

Efterretning om den Kongl. danske Veterinairskole. Kbh. 1851, m. 1 Kb.

Fortegnelse over de ved den Kongl. danske Veterinairskole examinerede Dyr-læger, samt Andre, som her have underkastet sig den fuldstændige Veterinair-Examen, med Oplysning om deres Hjemsted, Stilling, m. m. Kbh. 1851.

I *»Bibliotek for Læger«* (Forsøg, anstillede med Kæesot og Kæesot-vand som blodstillende Midler, i den Kongl. Veterinairskole i Kjøbenhavn, i Bd. XXII. 1835, S. 438—41).

Tscherning (Johan Henrik), Halbroder til ovenanførte Oberst E. P. Tscherning; hans Moder Gunild Maria f. Wiberse († $\frac{1}{2}$ 1757, 40 A.); f. i Kjøbenhavn d. 18de August 1749; privat dimitteret til Universitetet 1769, og strax efter Hjelpelærer ved een af Holmens Sogne Skattefogter; afsløvere d. 23de Marts 1774 den theologiske Embedsexamen (n. c.); blev 1778 Kateket ved Holmens Kirke; d. 4de Decbr. 1782 Garnisonspræst paa Christiansø; d. 9de Octbr. 1789 Sognepræst til Aasminderup og Grønbjerg i Sjælland. † 5te Maj 1828. — * 1. Anna

Maria Mørch († 14 1814). * 2. 10 1817 **Eleonore Elisabeth** Bøgvad, f. Giese.

Rongens og Høstets Taknemmelighed for berøiste Belgierninger, foretillet i en Prædiken paa den anordnede Jubel- og Takfællsesfest d. 1ste Januar 1801. Kbh. 1801. — (Eildeels efter Autogr.).

Lutein (Friedrich), Grosserer i Kjøbenhavn; blev 1808 preussisk Consul og 1816 General-Consul; frasagde sig denne Post d. 19de April 1818 (s. Berl. Tid. 1818, Nr. 99); er Ejer af Hovedgaarden Edelgave, Kjøbenhavns Amt; udnævntes d. 28de Juni 1840 til virkelig Etatsraad. — * **Sophie Wraß** († 3 1847 i sit 80de A.).

Til Publicum i Anledning af Procurator Bjerrings til det asiatiske Compagnies Interessenters adresserede Skrift. Kbh. 1820.

Lutein (Peter Adolph), Nysansørt Søn; f. d. 15de December 1797; privat dimitteret til Universitetet 1815; underkastede sig i Foraaret 1818 den latinist-juridiske Embedsexamens theoretiske og praktiske Prove, begge med Characteren Laudabilis; købte i Slutningen af Maj 1821 Hovedgaarden Marienborg og Grenderupgaard paa Møen; blev d. 3die Juni 1834 Medlem af og Formand for Tiendecommissionen for Møen; 1839 Landvæsenstommisfær i Præsts Amt; d. 28de Juni 1840 Ridder af Danebroge; 1842 Medlem af Amtsrådet for Præsts Amt, og s. A. af det kongl. Landhuusholdnings-Selskabs 1ste Agerdyrkings-Commission; d. 28de Juni 1847 Hoffjærgemeester. Deeltog, som valgt Deputeret for Sædegaardsejerne i Sjællands Stift, i Østifternes Stænderforsamlinger 1835—36, 1838, 1840, og, som Deputeret for Sædegaardsejerne i Laalands Fælsters Stift, i samme Stænderforsamlinger 1844 og 1846; valgtes gjentagne Gange (s. Er. 1828, 2° 1837 og 1° 1846) til Bankrepræsentant; d. 25de Januar 1847 til Deputeret for Sjællands Stifts Sædegaardsejere ved Østifternes Stænderforsamling, og mødte i denne Egenstabs i Roeskilde i April—Maj 1848; blev d. 17de Marts 1848 Medlem af de erfarne Mænds (aldrig sammenkaldte) raadslaende Forsamling; rejste 1849 med sin Familie til Schweiz, hvor han endnu opholder sig. — * **Anna Eckard** (s. 2° 1809), yngste Datter af Etatsraad Christian Ditlev Eckard (s. 2° 1774 i Schönawaide i Bagrien, † 14 1843 paa St. Thomas, s. Thaurups fædrenel. Refrol. S. 9. S. 6—9) og Adriane Louise Benner. — (Jofr. „Fædrel.“ 1845, Nr. 1789).

Om Balgloven. Kbh. 1849. (s. „Fædrel.“ 1849, Nr. 47. 58; „Kbhpost.“ s. A. Nr. 21; „Glyv. Post.“ s. A. Nr. 20).

3 „Nye landoekonom. Tidender“ (Beskrivelse af en Kornerrings-Indretning paa Marienborg ved Siege, V. 268—74).

3 *Palb's "Tidskrift for Landøkonomi"* (Vredsaaningemaskine, indrettet og anvendt af ham, i III. 143—48, med 1 Kb.).

3 *Tidskriftet "Hædreløbet"* (Forflag til et forandret Retsforhold mellem Gudskejer og Fæstebonde, i Bd. II. 1835. Nr. 55—56. (optr. i "Ugeblad for den danske Bonde", 2. Hæft. Nr. 17—20; jvfr. sfd. Nr. 27; "Rbhypoth." 1835, Nr. 259, 276); En Skrivelse til E. R. David, V. 1839. Nr. 31).

3 *"Maanedsskrift for Litteratur"* (Anmeldelse af A. F. Bergsøe's Skrift "Oversigt over Reventlows Birtsomhed", 1ste Deel, i XVII. 475—549; jvfr. 2den Deel af Bergsøe's Skrift, i Fortalen S. VI—XIV).

3 *"Danst Folkeblad"* (Forflag om en vedvarende Finantscomitee, VI. Nr. 12—13, S. 45—51; jvfr. Nr. 15—16, S. 57—63).

3 *Schouw's "Danst Ugekrift, 2den Række"* (Om de constitutionelle Bestræbelser's Bærd og Betydning, i Bd. I. Nr. 1—4. (L. f. L. v. R. VII. 377—470; jvfr. Monrads "Flyvende politiske Blade" Nr. 3, 1842, S. 1—54; Sibbern's "Diskussion", p. I. 1843, S. 7—108; samt P. G. Bang: "Om de attraaede Forandringer af den danske Statsforfatning", 1842); Yderligere Bemærkninger om de constitutionelle Bestræbelser, sfd. Nr. 19).

3 *Tidende for Forhandlingerne ved Provindskial-Standerne for Østifterne* (Forflag angaaende Danmarks finansielle Tilstand, 1835—36, S. 1713—31; Forflag om Tidenders og Journalers Forvendelse med Posten, 1838, I. 728; Forflag om at Afdelingen til Pøstforsendelse maa staa aaben for alle Journaler og Tidender, 1840, S. 1130; Andragende om Modificationer i Statsraadets Organisation og Sammensætning, 1844, S. 639—72. (jvfr. D. Folkebl. X. Nr. 35); Andragende om en forandret Sammensætning og Organisation af det geheime Statsraad, 1846, S. 755—61).

Lugen (Laurids Hegner), Brodersøn af nedenanførte P. M. og S. L. Lugen; f. i Varde d. 18de September 1810, ældste Søn af Commandeur-Capitain, Ridder Nicolai Henrik Lugen (f. 29 1785 i Ringkjøbing, † 1 1844 i Kbhvn., jvfr. "Nyt Archiv for Søværn" IV. 355—67, Berl. Tid. 1844, Nr. 347, 49), og Anne Kirstine Fogtman (f. 3 1788, eneste Datter af Justitsraad, By- og Herredsfoged i Varde, Laurids Fogtman og Cathrine Steenbeck Brorson); blev 1830 dismitteret til Universitetet fra Metropolitan-skolen; absolverede i Maj 1837 den theologiske Embedsexamen (H. ill.); opholdt sig derefter som Hjælpeprædikanant i nogen Tid i Glensborg; var siden Lærer ved Frederiks tydske Skole paa Christianshavn og ved Nicolaj Kirkeskole; blev d. 9de Februar 1845 ordineret Kateket og 1ste Lærer ved Borgerskolen i Stubbekjøbing paa Halsø; d. 29de November 1850 Sognepræst til Lumbø og Strustrup, under Gottorp Provsti, i Sønderjylland. — * Augusta Charlotte Gerhardine Andrea Høst, en Datter af Dr. med., praktiserende Læge i Glensborg, Marcus Gerhard Høst.

Repertorium for bibelske Læxer og Ideer til Heilighedsprædikener og Taler, samt Bink til sammes hensigtsmæssige Indretning og derhen hørende historiske og litteraire Notiser, efter Schülers og Wagners 4de Udgave indrettet til danske Præsters Brug. Kbh. 1841 [1840]. („Dagen“ 1840, Nr. 182).

Italiensk Sprog lære til Brug for Danske, ved E. G. A. Dalgas og E. R. Euxen. Kbh. 1844.

Schema til Dyrenes Naturhistorie. Første Levering, indeholdende Tabelterne Nr. 1 og 2: Pvirvelbyr første og anden Klasse (Pattedyr og Fugle). Kjøbenhavn paa Balthers, 1846. (Koll.-Balthers Stiftstid. 1847, Januar, og derfra i Berl. Tid. f. N. Nr. 9).

B. A. Mozarts Levnet og vigtigste Værker. Kjøbenhavn paa Balthers, 1847. (aftr. af „Ullagsbladene til Hollands-Balthers Stiftstidende“ 1847).

Dansk Læsebog for Begyndere, tildeels efter „Rittsch's Lesebuch“. Indeholdende 100 Smaafortællinger og 50 Digte. Kjøbenhavn paa Balthers, 1848.

Eugen (Peder Mandrup), f. d. 11te August 1783 i Kjøbenhavn, ældste Søn af daværende Premierlieutenant i Sø-Etaten, siden Capitainlieutenant, Elias Euxen (f. 1755, † 1⁶ 1807) og Virgittie Regine f. Thiele (f. 1754, † 28 1828); blev d. 29de August 1800 Secondlieutenant i Sø-Etaten; 1805 Auscultant i Constructions- og Reguleringss-Commissionen (siden Medlem af samme); d. 1ste Maj 1807 Premierlieutenant; d. 28de Juni 1809 Ridder af Danebroge; d. 18de Septbr. 1811 Inspections-Officer ved Dokken; 1812 Lærer i de mathematiske Videnskaber ved Søcadet-Academiet; d. 31te Juli 1815 Capitainlieutenant; sendtes i Aarene 1820—21 paa en Udenlandsrejse til Frankrige og England; udnævntes d. 17de Juni 1821 til Capitain; ansattes d. 12te Aug. f. A. ved Mechanik- og Hydraulik-Faget i Sø-Etaten, og 1822 som Interims-Løjtmester; blev d. 25de Maj 1826 benaabet med Danebrogmændenes Hæderstegn; 1829 Medlem af den kongl. Administration for Frederiksbærg og Gods, og 1832 af Defensions-Commissionen; d. 30te Novbr. 1834 entlediget som fungerende Sø-Løjtmester og Chef for Sø-Artilleris corpset, samt udnævnt til Commandeur-Capitain; d. 28de Decbr. 1836 Commandeur af Danebroge. † 22de Marts 1838. — * § 1810 Elisabeth Marie Simonson (f. 1786). — (Jvfr. „Archiv for Søves.“ X. 29—30 (Officielle Deel); With's „Danske og norske Søheltes Bedrifter“, S. 91—92; „Kbhpost.“ 1838, Nr. 82. — Portrait, lithographeret).

3 „Archiv for Søvesenet“ (Briggen Møns Udtagelse af Grundten, bestre-
ven, X. 311—22).

Eugen (Eøren Ludvig), Sidstnævntes Broder, f. d. 4de Septbr. 1790 i Kjøbenhavn; blev d. 27de Febr. 1809 Secondlieutenant i Sø-Etaten; 1814 Lærer i de mathematiske Videnskaber ved Søcadet-Academiet

(indtil 1824); d. 24de Septbr. 1815 Premierlieutenant; d. 23de Octbr. 1825 Capitainlieutenant; f. A. Medlem af Constructions- og Regulerings-Commissionen; 1831 Equipagemester paa Nyholm og Havnemester i Kjøbenhavn; d. 31te Marts 1834 Ridder af Danebroge; d. 28de Octbr. 1836 Capitain; d. 22de Maj 1840 benaadet med Danebrogmændenes Hæders- tegn; d. 13de Marts 1842 Commandeur-Capitain; 1846 Ridder af Sværd-Ordenen; til d. 12te Septbr. 1848 Commandeurs Charakter; er tillige Ridder af Hæreslegionen. — * 1817 Maren Christine Rielsen (f. 1795). — (Portrait, lithographeret, i Folio).

Lærebog i Styrmandskunsten, eller Styrmandskunsten praktisk og theoretisk forklaret tilligemed de dertil fornødne Tabeller. I.—II. Deel. Kbh. 1833—34. (Arch. for Søaf. VII. 97—102, af P. S. Dahlerup; »Dagen« 1834, Nr. 291). Andet Oplag. I.—II. D. med et Stjernekort og 17 Kbt. ibid. 1844.

Bemærkninger ved den kritiske Anmeldelse af »Lærebog i Styrmandskunsten«. Kbh. 1835.

Oplysninger til »en Es-Officers Tanker om Besparelser ved Marinen« (Som Anhang til Archiv for Søvesenets 12te Bnd 2det Hæfte. 30 S. 8.; jvfr. *ibid.* S. 346—59, af M. Rütten, og Tuxens »Bemærkninger til Commandeur M. Rützens Svar«, *ibid.* S. 485—91).

Zvermøes (Andreas Mathsenius), f. i Kjøbenhavn 1808 (døbt 7 f. A.), yngste Søn af Agent, Høftræmmer og Ridder af Danebroge, Mads Jacobsen Zvermøes (f. 1768 i Kbhvn., † 1/2 1817 *ibid.*) og Anna Catharine f. Mohr (f. 1765); efterfulgte Faderen i Handelen.

Nogle Bemærkninger, fremskaldte ved det første Indstillingspunkt af den til Stænderforsamlingen fra nogle Handlende i Kjøbenhavn indgivne Petition. Kbh. 1840.

Zyghsen (Johan Lorenz), f. 1789 i Norge, paa Rongsberg, hvor hans Fader Nicolai Zyghsen da var Apotheker og Lector, siden (1800) Ejer af »Hjorte-Apotheket« i Kjøbenhavn (f. 1/2 1751 i Tønder, † 1/2 1804 i Kbhvn., jvfr. Ryerups Lit. Lex. S. 630); Modern Sørine Henriette f. Hallensen († 1/2 1836, 74 A., i Kbhvn.). Han tog 1809 pharmaceutisk Examen (Laud. med Udmærkelse); erholdt d. 28de Novbr. 1817 Bevilling til at nedsatte sig som Apotheker i Kjøbenhavn, og blev Ejer af »Hjorte-Apotheket«; 1835 Assessor pharm. i det Kongl. Sundheds-Collegium; d. 19de Aug. 1837 Medlem af Apothekertaxt-Commissionen. † 18de November 1841. — * Charlotte Louise Haas. — (Jvfr. *Callisens Medic. Schriftst. Lex.* XXXIII. 97).

Medredacteur af: *Pharmacopoea Danica*, regia autoritate a Collegio sanitatis regio Hafniensi edita. Hafniae, 1840. (jvfr. *Art. C.* Otto, II. 517).

Beretning over en kemisk Undersøgelse, foretagen af ham og G. Weder, optagen tilligemed nogle Bemærkninger i »Fadrel.« 1840, Tillæg til Nr. 42, jvfr. *Medbemærkninger af ham og Weder*, f. A. Nr. 58—59, S. 333—4; Nr. 109, *Følgeb.*).

Lønder (Christian Ulrik) blev d. 27de Decbr. 1810 Second-lieutenant; d. 20de Juni 1815 Premierlieutenant, og d. 13de Marts 1825 Capitain i Kongens Regiment; opholdt sig siden i Ribe. — * 2° 1830 Johanne Hansen, Datter af Stiftsrevisor Niels Hansen i Ribe. — (Jvfr. Callisens Medic. Skriftst. Ter. XIX. 292; XXXIII. 44).

Den homöopathiske Lægemetode, fremsat i sine Grundtræk af Livlæge Dr. A.—n. Oversat. Kbh. 1832.

Lønder (Jens Peter), Søn af Contre-Amiral Raphael Henri Lønder (f. 1° 1740, † 1° 1814) og Elisabeth de Hemmer († 2° 1808, ældste Datter af Jens Peter de Hemmer, Ejer af Plantagen Hemmersfryd paa St. Croix, og Marie Marcot); f. i Kjøbenhavn d. 19de Febr. 1773; privat dimitteret til Universitetet i Efteraaret 1790 (ifølge 1793); var under Krigen i nogen Tid literair Telegraphbestyrer. † (ved Enigmord) i August 1836 i Kbhvn. — (Hans „Levnetsløb.“ Kbh. 1832; „Levnet og Død, med tilhørende Sang, af J. Behrend.“ ib. 1836; jvfr. „Kbhvn'ske Tidender“ 1794, Nr. 71; Maanedl. Statist. 1795, Decbr.; Elmquist's „Læsefrugter“ XLII. 443—44. — Portrait, lithographeeret, 1833).

La Serres Bønner og guddelige Betænkninger, forfattet. Kbh. 12mo. — Sammet og Nyl. Et Ugeblad. ibid. 1796. — Breve over vigtige Sandheder. ib. 1800. — Poesier. ib. 1811. — En halv Times Læsning (en ifølge nummereret Række af Blade). ib. 1815 o. flgg. (Hvert Stykke er to Blade i Octav). — Mit Levnetsløb eller Skildringer af min virenskabslige Vandring. ib. 1832. 2det Dyl. 1833, med Jorf's lithogr. Portrait. — Poesier eller originale Arbejder i den bundne Stil. ib. 1832. — Prosa eller originale Arbejder i den ubundne Stil. ib. eod. — Herodiman eller den ædle og værdige Regent. Original Fortælling. ib. eod. — Den brave Emilie eller Mønstret for Koner og især unge Piger. Original Fortælling. ib. eod. — Selvfab i Ensomhed. ib. 1835. (12 S. 8).

Adskillige Smaapoesier i „Aftenposten“ 1793.

Lønder (Nicolaus), f. i Søndermørs Fogderi i Bergens Stift d. 17de Decbr. 1764, Søn af Ebbe Carsten Lønder, Sognepræst til Strandens Præstegjæld og Provst over Søndermør (f. 1° 1726 i Thronøhjem, † 4° 1785, jvfr. A. Erlandsens biogr. Efterretn. om den Nordens fjældste Gjeistlighed, H. I. S. 83—84), og Susanna Borchmann Angell (f. 2° 1739, † 1° 1823, Datter af Præsten til Rædne, Jens Angell); kom 1780 i Bergens Latinskole, hvorfra han 1782 dimitteredes til Kbhvns Universitet; blev 1788 Overlægeskirurg paa den kongelige Flaade; 1791 Bataillonskirurg ved Kongens (siden Kronens) Regiment; tog i Foraaret 1793 Examen ved det Kirurgiske Academi (1ste Char.); rejste til Lybssland, og ansattes ved et Feltlazareth ved den allierede Armee; blev d. 25de

April 1794 Regimentschirurg ved det Sjællandske Rytter-Regiment i Næstved, og siden ved det jydske Regiment lette Dragoner i Randers; d. 21de Novbr. 1806 tillige Stabschirurg ved Landmilitair-Etaten; d. 22de Juli 1808 Medlem af det Kongl. Sundheds-Collegium, og d. 23de Juli s. A. af det Slesvig-holstenske Sanitetscollegium; 1814 Regimentschirurg ved det Norske (siden 2det) Livregiment til Fods i Kjøbenhavn; d. 31te Juli 1815 Ridder af Danebroge; fik d. 7de April 1822 Rang i 4. Kl. Nr. 1; benaandedes d. 1ste Novbr. 1828 med Danebrogsmandenes Hæderstegn. † 5te Januar 1832. — * 1795 Anna Adolphine von Salbern († 1848 i Kbhvn.). — (Nekrolog i "Dagen" 1832, Nr. 13; jvfr. Calliens Medicin. Schriftst. Ter. XXXIII. 44).

Beskyndtgjørelse til den militaire Besætning paa Holland. Kbh. 1812.

Reglement for de Danske Felt-Hospitaler (i Pedegaards Rescripter, Resolutioner, etc. betræffende den Kongl. Danske Krigsmagt til Lands. 10de Deel, 1825, i Anhanget).

Reglement for de Danske Felt-Hospitaler. Uden Tryksted og Aarstal. (Kbh. 1831). 91 S. 8. og 21 Tabb.

Jagttagelse om et brustagtigt Legeme i Knæets Articulation, i "Biblioteket for Læger" Bb. I. 1821. S. 340—42.

Harde Andeel; i *Pharmacopoea militaris*, eller en udvalgt Samling af Lægemidler for de militaire Etater. Efter Allerhøjeste Befaling udgivet af Ober-Directionen for det militaire Medicinalvæsen. Kbh. 1813. Paa Tryk. Copenhagen 1814. Med nyt Titelblad. Ibid. 1818. (r. Allg. medic. Annal. 1819, Juli, S. 951).

Tørbleff (Lauritz Christian), 2den Lærer ved Borgerstolen, samt Klokker og Chordegn i Aarsens; blev d. 20de Juni 1834 tillige Translator i Kjöns Stift i det tydske, franske og engelske Sprog; d. 28de Juni 1847 benaaded med Danebrogsmandenes Hæderstegn.

3 "Nyeste Skilberer af Kjøbenhavn" (Bemærkninger i Anledning af "Et Par Noticer om Skolevæsenet i Odense", 1826, Nr. 12; Svar paa "Mere om Odense Byes Skolevæsen", s. A. Nr. 21).

Tørblew (Hans Frederik Bryggemann), Søn af nedenangførte Landinspecteur Rasmus T.; tog dansk-juridisk Examen; blev siden Fuldmægtig paa Byrskrivercomptoiret i Randers; d. 22de Decbr. 1841 Landmaaler; 1844 Landvæsencommisfær i Randers Amt; fik d. 10de Juli s. A. Rang med Rammerraader.

Om Overtformynderie-Væsenets Beskyrelse i Danmark (udenfor Kjøbenhavn). En Haandbog for Overtformyndere. Randers, 1832. (M. f. L. IX. 176—78, af C. F. Kunzen).

Torslew (Nasmus), først Landmaaler, og 1803 Landinspecteur; var Capitain ved Landeværnet; blev 1810 Lientecommissair i Aarhus Amt (indtil 2° 1834); var tillige i en Række af Aar Forligelsescommissair i samme Amt. † 12te October 1837 i sit 77de Aar i Randers.

Register over Stemplepapiirs-Forordningen af 3die Decbr. 1828. Aarhus, 1829. (N. f. L. I. 392—93, af P. B. Jacobsen).

Et Brev (angaaende Dymaalings-Omkostninger ved en Bondegård), i Paltes Tidsskr. for Landoeft. III. 399—406.

Tøttrup (Ferdinand), en Søn af Poul Tøttrup, Ejer af Hovedgaarden Dueholm Kloster paa Morsø († 1° 1797); f. sammesteds 1765; dimitteret til Universitetet fra Viborg Skole 1782; tog i Maj 1789 latinff-juridist Embedsexamen (Laud.); blev d. 18de Febr. 1791 Vice-Landsdommer og 1794 Landsdommer i Laaland og Falsler; 1799 Assessor i Højesteret; 1800 atter Landsdommer i Laaland og Falsler (indtil 1805), og tillige Borgemeester og Bysfoged i Næstøv samt Herredsfoged i Laalands Sønder-Herred; 1803 entleddiget fra Bysfoged-Embedet, og d. 13de Novbr. 1810 fra Borgemeester-Embedet og benævnte Herredsfogedpost; d. 22de Novbr. 1815 Herredsfoged og Skriver i Middelfom og Sønderlyng Herreder i Viborg Amt; d. 14de Maj 1817 virkelig Etatsraad. † 5te Maj 1825 paa Dueholm paa Morsø. — * 1. Elisabeth Georgine Wisfeldt († 1802, 31 A.). * 2. 2° 1803 Karen Hinchelbey (f. 1° 1780), nu Conventualinde i det Harboeske Enkefrue-Kloster i Kbhvn., en Datter af Justitsraad Christian Hinchelbey, til Durupgaard (f. 2° 1729, † 7 1793), og Laurentia f. Hofgaard († 2° 1811). — (Jvfr. Thaarups fødsrenel. Registerolog f. 1821—26, S. 398, 509; Vøllands-Falslers Stifts Ahr. Cont. Efterretn. 1825, Nr. 50).

Om Nytten af Amts-Politiemestere. Mariboe, 1809. — Foreløbige Grundtræk til en dansk Politie-Ret. Kbh. 1812.

Roget om vor Rationalbanke, om vor indenlandske Handel med Pensions paa Banken, og om Midler, til at give vor Handel i Landet en fast og varig Gang. Kbh. 1814.

Afhandling om det Spørgsmaal: hvilke ere de mest hensigtsmæssige Midler til, i en stor Stad og navnlig Kjøbenhavn, at forebygge og afværge Tyverier? Kbh. 1815.

Roget til Besvarelse af det Spørgsmaal: Ved hvilke Midler kunne de i Nørresjøland omvankende Liggerhorder, bekendte under Navnet Ratmandsfolk eller saakaldte Kjeltringer, forvandles til gode og dærlige Borgere? Viborg, 1823. (Jvfr. Kbhvns Skilber 1823, Nr. 90).

3 „Minerva“ (Hvilke Midler kan i Danmark anvendes, for at forebygge Værnemord, uden at Vedsaglighed eller andre Laster tillige befordres? 1801. III. 167—75; Roget om at forebygge Tyverier paa Landet, 1804. III. 233—248).

Løren (Jørgen Karstens Blof), f. d. 9de Februar 1776 i Lønning Lehn, i Lantsbyen Rødding, hvor hans Fader Niels Løren da var Præst (fra 1770), siden (1787) til Rustrup († i Juli 1803); blev, efter at have tjent halvandet Aar som Frivillig i det flessvigsk Jægers corps, under Ewald, om Efteraaret 1795 af sin Fader dimitteret til Universitetet i Kiel; rejste i Foraaret 1798 til Universitetet i Kjøbenhavn, hvor han fik academisk Borgerret; var derpaa Højskolelærer i Jylland, og indtraadte 1801 som Alumnus i det pædagogiske Seminariums historiske Klasse; blev et halvt Aar derefter ansat som Adjunct og Lærer i det tydske Sprog ved Kjøbenhavns Cathedralskole (nuværende Metropolitanskole); tog Afsked fra denne Post, og oprettede, i Aaret 1803, et Undervisningsinstitut i Kjøbenhavn, hvilket han i Aaret 1809, da han blev Landmand, overlod til sin Medbestyrer, Student og Boghandler Lijeb. Efter at have solgt sine Landejendomme blev han i Foraaret 1811 ansat som Overlærer ved Holmestrandes Børger- og Døttreskole, men rejste, formodentlig den i Norge tiltagende Dyrhed, i Foraaret 1812 tilbage til Kjøbenhavn, hvor han derefter (understøttet med en aarlig kongelig Pension siden 1820) levede som Videnskabs- og Forretningsmand; rejste 1826 til Altona, forsynet med kongeligt Privilegium paa, der at udgive en politisk Tidende paa Dansk, men vendte i det følgende Aar tilbage til Kjøbenhavn. † 4de Februar 1848. — * 1. Severine Christine Beyer, f. Hjorbt, Enke efter Lieutenant i Sø-Staten Johan Grove Beyer. * 2. Jakobine Kaarsberg († 7 1848, 55 Aar gl., i Frederiksberg). — (Jvfr. „Dagen“ 1803, Nr. 128, 29, 31; „Ny Freia“ 1826, S. 152; Glyv. Post 1848, Nr. 34. — Portrait, lithographeret af Rierlegaard).

Praktisk-theoretisk Tydsk Sproglære, med en foreløbig kort Udsigt over almindelig Sproglære efter en nye Plan bearbejdet. Kbh. 1806. (2. E. 1806, Nr. 51). — Indledningsfang til Norges Universitetsfest. ibid. 1812. — Tabel til Oversigt og Bestivelse over Grundjendomme med Jorder. ibid. 1813, og uden Jorter. ibid. eod.

Slutteriana og Grihediana. Kbh. 1816. (Jvfr. Art. D. Hørrebow, I. 713—14). — Svar til D. Hørrebow. ib. eod.

Den menneskelige Magnetisme, i nogle af de meest vidunderlige Riendegleringer. Efter det Tydske af Jos. Weber og A. Bienholt. (Med en Dagbog over en magnetisk Behandling i Kjøbenhavn). Kbh. 1817. 2det Dpl. 1b. eod. (Jvfr. „Dagen“ 1817, Nr. 116, af Sevel Bloch; Kbhvns Skilberi f. A. Nr. 39, af B. Løren; og Art. J. Wallich).

Hovedsprog-Bog, eller Dansk, Tydsk, Engelsk, Fransk Læsebog. Første Hefte. Kbh. 1818.

Et Par Ord om Pengebegeistring og Kolkfange. Kbh. 1819.

Mimer, eller kort Beskrivelse til udvalgt Læsning i 10 Sprog. Almueoplyttig Aptaarsgave til Unge og Gamle for 1822. Kbh. (Jvfr. P. Jürgensen: „Litteratur“

rens Markblomster ved Nimers Brønd. Kbh. 1822, og Art. S. S. Reislings, II. 250). — Nimers Skjold. (Svar paa Jesper Jespersens (= Reislings) Pjece: Saa lidet kan man stole paa Nimer!) Ibid. 1822. (heraf bleve 2 Aft trykte, og anmeldtes først til Salg i »Politikvennen«, af 4. Febr. 1826. (Nr. 527, S. 78).

Dansk Folkesang med tydsk Oversættelse. Kbh. 1823.

Udvalgte Penneskræg, ordnede efter Tidsfølgen. Kbh. 1824. (En anden og meget forøget Udgave udkom under Titel: Mindeblade. Ibid. 1840; jvfr. »Den Kristendede«, 1840, Nr. 53, S. 212. — Af Digtet: »Ei Sandhed« findes tydsk, engelsk og fransk Oversættelse ved P. E. Bøsmose i Dørs »Nyt Archiv for Psykol., Pst.« o. s. v. I. 14—18).

Fuldstændig Fremstilling af Napoleons Karakter. Kbh. 1824. (jvfr. Art. J. E. Lange, II. 97).

Recht und Freiheit oder fünf deutsche und drei dänische, nach der Zeitfolge geordnete, weltbürgerliche Gedichte. Kopenh. 1826. — Ret og Frihed eller: fem danske og tre tydske verdensborgerlige Digte. 2det, forandrede Dplag. (Ei Bedste for Graferne). Kbh. 1827. (Kbhpost. 1827, Nr. 89, S. 369—80, af R. R. Rast; Dørs Archiv for Psykol., Pst. o. s. v. VIII. 272—74; jvfr. »Politikvennen« 1827, S. 742; »Ny Fria« s. A. S. 307).

Formælingsdigt til Frederik Carl Christen, Prinds af Danmark. Den 1ste November 1828. (i Kbhns Adressé-Compt. Efterretn. 1828, Nr. 256 og andre Blade). Aftrykt tilligemed Oversættelser i det tydske, engelske og franske Sprog af Forfatteren selv. Kbh. 1829. 4to. (Rast's Literaturblad, S. 247—48; Kbhpost. 1829, S. 246); oversat paa Tydsk, Engelsk, Fransk, Italiensk, Latins og Græsk af P. E. Bøsmose. Ibid. eod. 4to; paa Tydsk af Advocat Rod i Alton. Mercur 1828 og i det tydske Maanedsskrift »Fæderus« 1828, Decbr. Nr. 308 (s. »Kbhpost.« 1829, S. 126 og »N. Morgenpost« s. A. S. 456), samt af ham selv i »Nyeste Morgenpost« 1828, Nr. 29—30; prosaisk overf. paa Tydsk i »Dresdener Mercur« 1829, Nr. 71, 13. Juni (s. Kbhpost. 1829, S. 412); paa Engelsk overf. af J. E. Lange i »Nyeste Morgenpost«; paa Svensk overf. og indført tilligemed Originalen i »Nya Argus« 1828, Nr. 99.

Runer (til: Danfongen; Ruslands Keiser; og Prinds Frederik af Danmark). Kbh. 1830. 4to. (Digtet: »Ei Danfongen«, overf. paa Tydsk af Overrets Advocat Jesen i Altona, Ahr. Compt. Nachrichten 1830; optr. i »Kbhpost.« 1831, S. 60).

Guldborn. Fortællinger til Underholdning og Belæring for Børn imellem sex og ni Aar, af Gustav Holting, forfattede af Vilh. Løxen og J. S. Raarsberg. Kbh. (1834), med 18 illum. Billeder.

Grundkundskabs-Table: en ejendommeig, kort Udsigt over Grundkundskabs-Lærens eller Elementar-Encyclopædiens Faglære; med Opgivelse af 10 portrætlige og almeensfattelige, kun omtrent 40 Rddlr. kostende Haandbøger. Kbh. 1839. 8 S. Median 8.

Erklæring imod »Corfaren« eller paa Dansk: Svogeren, med Tugt at mælde! Kbh. 1844. 2det Dpl. Ib. eod. — Vilh. Lørens indledede og anmættede Til- lægsskæder, til Kjøbenhavns Forligelsescommission, over trykte Fornærmelser af Tidsskriftet »Corfaren« saaledes ansværlige Redacteur: Louis Tauscher. Ib. eod. —

Kyeste Svar til »Corsaren«. (Afskrift af »Politivennen« Nr. 1486, 21de Juni 1844). Ib. eod. (jvfr. »Corsaren« Nr. 395 (1848).

Reeneberen og Banden, med den derover fældede Højeftreetsdom imod Red den Jægre, samt Blot Tørens Bemærkninger over Højeftret, Etatsraad Blekingberg, Post- og Stads-Retten, samt det om Betaling af det Offentlige og over »Rirum Larum« i Ugebladet »Den Grifinde« Jttrede. Kbh. 1845. Andet mforandrede Dplag. Ib. eod. (Det versificerede Stykke: »Reeneberen og Banden« var indrykket i »Politivennen« Nr. 1365, b. 26. Febr. 1842, og Blot Tøren sagsægtes derfor af daværende Høboist og Elev i det kongl. Capel Conrad Ludvig Red, men frifandtes ved Højeftreetsdom af 8. Novbr. 1844; jvfr. Berl. Tid. 1844, Nr. 303; »Fædrel.« 1843, Nr. 1276; 1844, Nr. 1731, 32, 40).

. Blot Tørens Etambog, især fra Kiel og Kjøbenhavn, imellem Aarene 1796 og 1812, iberegnebe. Til Benfælsminde, i det hidtil mærkeligeste Old, samt til Brug for Etambøger. Med et Par Ord om vor Trykkefrihed og med en bogskabotnetet Navne- og Side-Fortegnelse af den 16de Dennes. 2. Dpl. Kbh. 1815 (Juni).

Redacteur og Udgiver af: Hamborgerposten, politisk Tidssblad. Nr. 1—26. (fra Januar 1827 til 31. Martz s. A.). Altona, 1827. 4to. (jvfr. »Ny Greia« 1827, S. 12; »Politivennen« s. A. S. 102—4).

Redudgiver af: Greia, et Ugeblad, Nr. 1—7. Kbh. 1821. 4to. (begyndt i August 1821; jvfr. Art. J. M. Lange, II. 101).

3 »Kyste Skilberie af Kjøbenhavn« (Kogle Bemærkninger om Studentencorpet, 1807, Nr. 5, 27de Decbr.; Jorðomme. (Tildeels efter det Engelfte), 1815, Nr. 12; Et lidet, men betydningsfuldt Bidrag til Buonapartes Characteristik, s. A. Nr. 89; En mærkvarðig Jitring i et Skrivt, af Louis Buonaparte, Erfonge af Holland: 1818, Nr. 54; Grundfundfæbsføle, s. A. Nr. 69; Et Par Ord om Udbandring, s. A. Nr. 72; Et Par Ord om Parti-Aandens Tone imod Jens Baggesen og Adam Oehlenschläger, s. A. Nr. 92; 3 Anledning af (E. Hauch's) »om Grundtvigs og Andres Forsvar for Baggesen«, s. A. Nr. 94 (jvfr. Ep. 1674); Høvedaarfagerne til den nuværende Hæringssløshed i Danmark, 1820, Nr. 50; Et Par Ord om Grundriendommens Værd, faaavel for Staten, som for Enkeltmand, s. A. Nr. 52; Die drei sache Kriegergrößen, 1821, Nr. 83; Et Par Ord, i Anledning af det nye Ugeblad: »Eprog- og Literatur-Vennen«, 1822, Nr. 63. 64. 65; Mobbærgen imod Herr Procurator P. J. Knudsens faakaldte Mobbærgen, s. A. Nr. 68; En Spaadom, ligesaa trostende for Ejere af Ting, som advarende for Ejere af Penge, 1825, Nr. 71); — i Wolffs »Journal for Politik, Natur- og Menneffkundskab« (Den Brødlærde og det filosofiske Hoved, af Hr. Schiller, overs. 1808. II. 56—61); — i J. D. Gräter's »Ovina und Teutona«, Bd. I. (3: »Bragur« Bd. 8. und »Braga und Permode« Bd. 5.), Breslau 1812 (Wäre die Einführung der Nordischen Mythologie statt der Griechischen für die schöne Litteratur des Nordens zuträglich? Eine Preischrift von J. Möller. Aus dem Dänischen überseht); — i »Politivennen« (Arjen Jacson (et Rindebgi), 1820, Nr. 225; Gattighæftrertjavlen, s. A. Nr. 253; Angriberens Afstedført, 1826, S. 23. 42. 75; Præsten Bisbops uaaendelige og uaanbige Confirmationstrang, 1831, S. 342—44; Spørgemaal om dansk Trykkefræfthed, 1842, Nr. 1373; Boghaverne rødme ikke, sild.; m. fl. a.); — i »Telegraphen« (Om Brugen af Ordet feen, i 3. Aarg. S. 400—3, jvfr. S. 403—6); — i »Kjøbenhavnsposten« (Ujægendrivellige Bevifet mod Student N. E. Bjerring, 1829, Nr. 83—86, 90; sær.

stilt aftr. med Titel: Drøftelse af Student R. E. Bjerrings saakaldte »Et Ord om Publikums Meningsyttning i Skuespilhuset«. Kbh. 1829. 2. og 3. Dpl. ib. eod. (jvfr. Art. Rudolph, II. 718); Hamborgpostens Plan og Historie, 1830, Nr. 191—92, 196—97. (jvfr. Nr. 190, 202, 4, 7, 8, 9, af J. E. Lange); Kort Affærdigelse af J. E. Langes Gjenmæle, s. A. Nr. 214, 21); — i »Iyllandsposten« (Nofaiterne: aabent Brev til den jydske Stænder-Forsamling, 1838, Nr. 3, Tillægsblad, S. 14).

Adskillige danske og tyske Digte, afspredte i »Den Danske Tilskuer«; »Minerva« (1803, II. 214); »Nyeste Skilderi af Kjøbenhavn« 1812, 15, 16, 17, 18, 19, 22, 23, 25; Riunges »Dana«, 1820; »Kjøbenhavns Morgenblad« 1825—26; Dørs Archiv (IV. 151); »Nyt Aftenblad« 1826; »Ny Treie« 1826; »Kjøbenhavnsposten« 1829, 31, 40; »Den Frisindede« 1840; »Danst Folkeblad« 5te Aarg.; »Dagen« (Einige Bøger aus dem Leben eines jungen Thronerben (kein Märchen), 1841, Nr. 121. 126, overs. paa Dansk af F. S. i »Søndagen« s. A. Nr. 27—28); i Kbhvns Abt. Compt. Efterretninger 1828, 38, 43, 45; o. fl. a. St.

Han har endvidere skrevet i Aaret 1834 under Navnet Baldemar Ebbesen.

Løgen (Manasse, ifte Martin), Nysansortes ældre Broder; blev privat dimitteret til Kjøbenhavns Universitet i Foraaret 1791, og tog derefter den philologisk-philosophiske Examen; var siden Landmand. † 19de September 1830, i sit 61de Aar, i Kjøbenhavn. — * M. Jensen.

Godmand eller den danske Børneven, en Læsebog for Kjøbstæd- og Landsbyes Børnene af R. T. Thiemé. 1ste Deel. Oversat og tildeels localiseret. Kbh. 1798. (R. E. 1799, Nr. 52, af J. R. Lillemann. — 2den Deel overs. af M. Dallager). — Elifa eller Mønsteret for Koner. 1.—2. Deel. Overs. ibid. 1799—1800. — Robert eller Mønsteret for Mænd. Et Sidestykke til Elifa. 1.—3. D. Overs. ib. 1800. (R. E. 1800, Nr. 42). — Anton eller Mønsteret for den tilvørende mandlige Ungdom. Overs. ib. 1801. (R. E. 1801, Nr. 5. 6). — Pigers og Koners Forhold i Omgang med Mænd. Overs. ib. eod. — Gustav Adolph, Eværrigs Konge, som Ben og Elffer, af F. G. Baumgärtner. Overs. ib. 1803. — Victorin, eller Soldatersønnen, en Lidsdragelse fra den nyeste Tid af Julius Pään. Overs. ib. 1810. (R. E. 1810, S. 782). — Erik den Tredie. Original Sørgepsil. ib. 1811.

Han oversatte de to første Art af: Emma, eller Dvinden som hun er, af G. Schilling. (jvfr. Art. D. Porrebow, I. 713).

Løgen (Niels Andreas Carl Emil), Søn af ovennævnte J. R. Blot Løren; var 1827—30 Mønsterfriser ved Sø-Indrullerinsgen i Holsheens District, og opholdt sig i Altona; fik derefter Søkrigscommisfairs Charakter og blev Institutbestyrer i Kjøbenhavn; d. 1ste Maj 1848 Secondlieutenant ved 1ste Reserve-Bataillon; d. 19de Aug. 1849 Premierlieutenant i Infanteriets Krigsreserve (med Anciennitet af f. D.); d. 6te Octbr. 1850 Ridder af Danebroge; d. 13de Febr. 1851 karakterist. Capitain. — *.....

Almindelig Verdenshistorie for alle Stænder, fra de ældste Tider indtil Aar 1831, af E. v. Rotted. Fordansket. 1.—4. Bd. Kbh. 1835—38, med Forf.'s Portrait. (Jvfr. Kbhpost. 1835, S. 535—36). Andet Dflag. 1.—4. Bd. ibid. 1841—42. („Dagen“, 1841, Nr. 283).

ABC og Stavebog, med syv Illuminerede Billeder. Kbh. 1843.

U.

Udtberg (J. C.), en Søn af Stræddermester Jonas Udtberg († 1/2 1822, 73 A. i Kbhvn.); er Stræddersvend.

Glædesang paa vor Sjønne Julefest. 1818. — Ganden paa Loftet, en moersom Fortælling. 1827. — Sang i Anledning af Formælingen. 1828. — Julefang. 1829. — Poetens løerlige Frierie til Jomfrue Rosalia Sjernevil, eller: For Plaisier Skyld, langtfra havde jeg nær sagt; en moersom Fortælling. Andet Dflag. 1831. 15 S. 8. — Kjøbenhavns Moerskabsblad, indeholdende Alvor og Skjemt. (1833). 4to. — Dan-
nerfolkets Rationalsang i Anledning af Kong Frederik den Sjettes Fødselsdag; sam-
lige trykte i Kbhvn.

Tanter ved Pastor Spangs Død, i Berl. Tid. 1846, Nr. 21, Tillæg.

Uldahl (Peter Christian), f. d. 1ste Marts 1778 i Årsens; kom tidlig til Kjøbenhavn; rejste siden i 7 Aar udenlands, og opholdt sig i Petersborg, Berlin og Wien; kom tilbage 1809 og anlagde med kongelig Understøttelse en Fortepiano-Fabrik i Kbhvn.; blev d. 28de Jan. 1812 benaadet med Danebrogsmandenes Hædersstegn. † 1ste Marts 1820. — * Ane Dorthea Hammond († 1846). — (Jvfr. Efterretninger fra Selsk. for indent. Konstflid I. 157—60 og 217—18).

Indberetning om hans opretstaaende Fortepianoer, m. R., i Efterretn. fra Selsk. for indent. Konstflid, I. 659—63.

Uldall (Frederik Adolph), f. d. 1ste October 1806 paa Gaarden Espe ved Korsør, Søn af Sø- og Land-Krigscommissairen i det nordre Sjællandske District, Generalkrigscommissair Hans Frederik Uldall († 1836) og Marie Dorothea f. Røbe († 1/2 1838 i Bordingborg); kom 1817 i Frederiksborg lærde Skole, og 1819 i Borgerdybskolen i Kjøbenhavn, hvorfra han 1825 dimitteredes til Universitetet; fik Udmærkelse ved anden Examen i det paafølgende Aar; blev chirurgisk Volontair paa Frederiks-Hospital; under-
kastede sig i Foraaret 1830 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.) og i Novbr. f. A. medicinsk Examen ved Universitetet (Laud.); var der-
efter i 1 1/2 Aar medicinsk Candidat paa Frederiks-Hospital, og senere prak-

tiserende Læge, bosat paa Bøstebro ved Rbhvn.; disputerede d. 16de Februar 1833 for Licentiatgraden og d. 25de Novbr. f. A. for Doctorgraden i Medicinen; var fra 1ste Juni 1834 til 1ste Aug. 1836 Læge i Kjobenhavns Fattigvæsens 11te District; blev d. 23de Juli 1836 Stadsphysicus i Fredericia; foretog en Rejse til Paris 1840, og udnævntes d. 24de Decbr. 1843 til Landphysicus i Sjællands nordre Physicat; blev 1851 Medlem af den til at undersøge og ordne Sanitets- og Medicinalforholdene i Hertugdømmet Slesvig nedsatte Comité. Vandt 1839 den af Philatrien udsatte Præmie for Udarbejdelsen af en Haandbog i det offentlige Sundhedspoliti, til Brug for danske Læger, og ligeledes 1844 den ved det kongl. Sundhedscollegium udsatte Præmie for en Afhandling om Medicinalvæsenet i Danmark (f. Bibl. f. Læger XL. (N. N. Bd. 10.) S. 472—73). — * Elisabeth Johanne Sophie Sid. — (Autobiographi i det til hans Doctorpromotion 1833 udfærdte Program, p. 27—29; jvfr. Callisens Medicin. Skriftsteller-Lex. XIX. 507—8; XXXIII. 101).

Dissertatio de effectibus Jodii in organismum humanum usus ejus medico. (pro licent.). Havn. 1833. (Huseland Bibl. d. Heilb. Bd. 73. 1835. Febr. S. 97—101; Zeitschr. f. Med. Bd. 6. 1837. Septbr. S. 122, af E. Otto).

De dentitione difficili infantili, cum adjuncta disquisitione de spasmis et antispasmodicis. Diss. inaug. Havn. 1833. (Huseland Bibl. der Heilb. Bd. 73. 1835. Febr. S. 101; Zeitschr. f. Med. Bd. 6. 1837. Septbr. S. 125, af E. Otto).

Haandbog i den gjældende civile Medicinal-Lovgivning for Danmark. Rbh. 1835 (1834). (Bibl. f. Læg. XXII. 494—98, af E. Otto; M. f. L. XIII. 266—68, af J. B. Mansa).

Danmarks gjældende civile Lovgivning angaaende Apothekervæsenet. Rbh. 1835. (M. f. L. XV. 220—26, af J. B. Mansa; Journ. f. Med. og Chir. IX. 190). — Supplement, indeholdende den gjældende militaire Lovgivning om Apothekervæsenet. ibid. 1836.

Haandbog i den gjældende militaire Medicinal-Lovgivning for Danmark. Rbh. 1836. (M. f. L. XVIII. 471—83, af J. B. Mansa).

Haandbog i Sundhedspolitiet, med særligt Bensyn paa Danmark, udarbejdet for Læger og Jurister. Et af Philatrien kronet Præisfrst. Rbh. 1840. (Jvfr. Bibl. f. Læg. XXXI. (N. N. Bd. 1.) S. 190; Ugeskr. f. Læg. I. 191—92).

Statistisk Fremstilling og kritisk Sammenligning af tyve Staters Medicinal-Forfatninger, med særligt Bensyn til den danske, samt Idæer til dennes Reform. Et af det kongl. Sundhedscollegium kronet Præisfrst. I.—II. Deel. Rbh. 1844. (Bibl. f. Læg. XLI. (N. N. Bd. 11.) S. 396—409; XLII. (N. N. Bd. 12.) S. 105—19, jvfr. Forf.'s Antitritil Ibd. S. 143—58 og 398—421).

Real-Register over Danmarks gjældende civile Medicinal-Lovgivning indtil Udgangen af 1847, betegnende Forordninger, Placater, Rescripter, Resolutioner, Reglementer, Instruxer, Sundatser, Collegial-Skrivelser og andre offentlige

Aktstykker, som vedkomme Kongeriget, de nordlige Vilandes og de danske Coloniers civile Medicinal-Personale. Kbh. 1848.

3 „Journal for Medicin og Chirurgie“ (Et Exempel paa ustyrlig Lyf til Brandstiftelse hos et aldernde Fruentimmer, i V. 115—17; overs. af J. F. B. Nebermann i Willberg's Jahrb. d. ges. Staatsarznekd. Bd. 2. S. 311—13).

3 „Bibliothek for Læger“ (Foramen ovale aabent hos et 5 Aarsbarn, XXV. 16—17. (Udtog i Schmidt's Jahrb. d. Med. 1837, Bd. 13. S. 309, af A. v. Schönberg, og i Zeitschr. f. d. ges. Med. Bd. 5. S. 514); En Obductionsforretning, XXVIII. 318—55; En Accouchement-forretning, XXX. 291—98; Praktiske Jagttagelser, XXXII. (N. N. Bd. 2.) S. 193—207; Bemærkninger om Epyphitis og ydte Epyphiloïd i Almindelighed og med særligt Bensyn til Gridericia, XXXVI. (N. N. Bd. 6.) S. 337—80; Kliniske Jagttagelser (1. Ualmindeligt Forløb af et Tilfælde af Battersot med Albuminuri. 2. Lunge-Empyem — Operation — Obduktion. 3. Arsenik mod Phthisis. 4. En Lupus nasi. 5. Til Behandlingen af Rygradskrumninger. 6. Helbredelse af en langvarig Neuralgia ocellacea. 7. Gæbt og Fvidfaal i Dysenteri. 8. Tilfælde af rheumatisk Stivkrampe efter Herpes exedens), XXXVIII. (N. N. Bd. 8.) S. 114—28; Om den i Sjællands nordre Højskole i Aaret 1845 herskende Hydrocephalus acutus. Efter Lægerne's Indberetninger, XLV. (N. N. Bd. 15.) S. 228—33; Kasuistiske Meddelelser (1. Epinal-irritation med Abdominal-Neuralgi, Ascites og Rygradskrumning, Helbredelse; 2. Battersot med Albuminuri, Helbredelse; 3. Kronisk Affektion af Pankreas (?) helbredet; 4. En betydelig Gævart, foret ved Naturens egen Kraft; 5. Exfoliation af Slimhinder), i 3. N. II. 310—20; Bemærkninger om Epidemianordningerne. (Oplæs. paa Lægernes i Roskilde d. 2den Sept. 1830), i 3. N. VIII. 408—23).

3 „Ugeskrift for Læger“ (Medico-chirurgiske Bemærkninger fra Paris, III. Nr. 24; Lægernes i Roskilde, i 2. N. V. 77—82; Om de hvide Pus, 2. N. VII. 332—33).

Uldall (Wilhelm August), f. i Kjøbenhavn d. 2den Marts 1781, Søn af Justitsraad Peder Uldall, daværende Højesterets-Advocat, siden Viceborgemeester i Kjøbenhavn (f. 1743 i Aalsens, † 1793, anf. i Myrup's Lit. Ver. S. 632—33), og Antonette f. Hansen; blev privat dimitteret til Universitetet i Foraaret 1797; udmærket ved anden Examen i det paafølgende Aar; tog i Juni 1801 latinist-juridisk Embedsexamen (Laud.), men lagde sig siden efter Botanik under Bahl, og gjorde 1803 en Rejse til Paris; udnævntes til Commerce-Secretair, og blev 1809, efter C. G. Rafns Død, Bestyrer af det kongelige Brændeviinsbrænderi i Kjøbenhavn; derefter Commerce-Afsesfor; d. 21de Febr. 1822 virkelig Rammerraad; d. 13de April 1825 Tolde og Consumtions-Rafferer i Nestved; d. 21de April 1843 virkelig Justitsraad; d. 25de Marts 1851 i Raade og med Pension entlediget (fra 1ste Apr. f. A. at regne). — * Hanne Louise Mellemann (f. 1783, næstældste Datter af Cancelliraad, Byfoged i Aalsens, Rasmus Ludvig Mellemann og Margrethe f. Uldall).

Anvisning til at benytte Bærmen i Ullets Sted til Paasætning ved Brænderier. Kbh. 1810. (foranstaltet trykt og gratis uddeelt af Defon. og Commerce-Collegiet; aftr. i *Handelsstb.* 1810, Nr. 65). — Anvisning til Brændeviinsbrænding af Kartofler. *ibid.* 1811, m. 1 Kb. (ligeledes uddeelt, og aftr. i *Handelsstb.* 1811, Nr. 19).

Om Brændeviinsbrænding af Kartofler, saaledes som samme foretages paa det kongelige Brænderie i Kjøbenhavn. Med 1 Kobber. Kbh. 1815.

3 »*Minerva*» (Bemærkninger paa en Reise til Paris 1803, i *Aarg.* 1804, II. 131—67; III. 1—34).

3 »*Handels- og Industri-Litende*» (Beretning om de i Vinteren 1809—10 foretagne Forsøg paa det kongel. Brændeviinsbrænderie i Kjøbenhavn, 1810, Nr. 44 og 47 Overfra i *Krarups Søndags Aftens Læsning* 1810, Nr. 24—25 og i *Efterretn. fra Selsk. for indentl. Konstfl.* I. 338—55, samt i Udtog i *Journal uti Hushållningen*, Stockholm, Jan. og Febr. 1811); Paasæt af Bærme istedetfor *Al* ved Brændeviinsbrænding om Sommeren, 1810, Nr. 84 (og i *Efterretn. fra Selsk. for indentl. Konstfl.* I. 439—40); Beretning om, at Spøil som Paasæt ikke bedærvor Brændevinen ved at gjøre Karrerne sure, 1812, Nr. 37; Om at udbruge Meel af Kartofler ved Frosk, 1814, Nr. 3).

3 »*Efterretninger fra Selskabet for indenlandsk Konstfl.*» (Beskrivelse over nogle til Destillation hørende Redskaber, med 1 Kb., I. 231—37; Om Kartoflers Brug i Særligt til Brændeviin, *stb.* S. 457—60).

3 Oluffsens »*Nye oeconom. Annaler*» (Om Fordelene ved Kartoflers Anvendelse til Brændeviinsbrænding, II. 3—23; særskilt aftr. Kbh. 1815, og anm. i *Landoecon.* Tid. IV. 368—73, af B. F. Rønne).

Ullis (Ingeborg), f. i Norge.

Deconomist Kogebog for sparsommelige Huusmødre, efter norsk Methode. Kbh. 1830. — Deconomist Saucebog for sparsommelige Huusmødre. *ibid.* 1831.

Ulstrup (Waldemar Nicolai), f. i Hillerød d. 21de October 1796; blev den 1ste Marts 1812 Secondlieutenant i det kgl. Artilleri-corp; d. 12te Febr. 1823 Premierlieutenant; d. 7de Marts 1832 Capitain; d. 23de Juni 1840 Ridder af Danebroge; d. 20de Januar 1841 Batterichef; fra 1ste Juli 1842 fast Controleur ved Fabrikationen paa Frederiks-værk, og Capitain af 1ste Klasse i Artilleribrigaden; 1843 Ridder af Sværd-Ordenen; d. 29de Novbr. f. A. atter Batterichef; d. 24de Januar 1848 Major ved 1ste Artilleriregiment; d. 17de Juni 1849 karakteriseret Oberstlieutenant (med Anciennitet fra 1° f. A.); d. 6te Octbr. 1850 Oberstlieutenant; d. 8de Octbr. f. A. venaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn; d. 28de Aug. 1851 Medlem af Defensionscommissionen; er tillige Secretair i Artilleri- og Constructions-Commissionen. — * Hanne Annine Christiane Jørgensen.

3 »*Militairt Repetitorium*» (Et Copierapparat, II. 460—65).

Undahl (Laurig Christian), fød d. 17de September 1783 i Kjøbenhavn, af Forældrene: Kammerherre, Commandant paa Bornholm, Andreas Undahl og Charlotte Dorothea v. Røder († 1° 1820 i sit 62de Aar, eneste Datter af Hofjægermester Christian Friderich v. Røder, Jægermester i Nørre-Jylland, f. i Maj 1726, † 2° 1767, og Ingeborg Marie Thomsen); var Premierlieutenant i Armeen, da han 1811 fik Over-Opfynet ved det i Viborg Tugt- og Forbedringshuus værende Fabrik-Anlæg; blev 1813 Capitain; 1820 Inspecteur og den 14de Juli 1850 Directeur ved bemeldte Straffe-Anstalt; d. 1ste Novbr. 1828 Ridder af Danebroge; 1830 Major; d. 2. Aug. 1835 benaadet med Danebrogemændenes Hæderstegn; d. 10de Juni 1841, efter Ansøgning, i Naade afskediget af Krigstjenesten og udnævnt til Generalkrigscommissair (med Rang i 3 Kl. Nr. 8). — * Maren Kirstine Staal.

3 "Nye Landboecon. Tidender" (Om Kardebøllers Dyrkning, VI. 223—31).

Uusgaard (Jver Johan), f. i Kjøbenhavn d. 4de Sept. 1797, en Søn af Kammerraad og Landinspecteur Jver Uusgaard († 1818) og Bertha, f. Lange († 2° 1847, 84 Aar); blev dimitteret til Universitetet fra Metropolitanskolen 1817; underkastede sig i October 1820 og i Jan. 1821 den latin- og juridiske Embedsexamens theoretiske og praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis; blev 1822 Copist i Renteskammerets 1ste sjællandske Comptoir, og 1826 Fuldmægtig i dets danske Kammer-Cancelli; 1831 Kammer-Secretair; d. 29de April 1835 tillige Committeret i samme Collegium og virkelig Justitsraad; d. 28de Decbr. 1836 virkelig Etatsraad; d. 18de Decbr. 1839 valgt til Medpræsident i det kgl. Landhuusholdnings-Selskab (gjenvalgt 2° 1842 og 1845); d. 28de Juni 1840 Ridder af Danebroge; d. 31ste Decbr. f. A. Deputeret i Renteskammeret og Chef for dets første Section (fra 1ste Jan. 1841); d. 24de Maj 1841 Medlem af Forst-Examinations-Commissionen i Danmark og Hertugdømmerne (af hvilken han udtraadte fra 1ste Januar 1849); d. 10de Juni f. A. benaadet med Danebrogmændenes Hæderstegn; d. 10de Decbr. 1845 Medlem af Jernbanecommissionen; d. 28de Juni 1847 Conferencesraad; d. 23de Septbr. 1848 Stiftamtmand for Fyens Stift og Amtmand over Odense Amt; d. 22de Decbr. f. A. Commandeur af Danebroge; d. 9de Febr. 1849 Formand i Landbocommissionen; d. 29de Decbr. f. A. valgt til Landsstingsmand for 6te Valgfreds, og mødte ved Rigsforsamlingerne 1850—51. — * 1. Mariane Elisabeth Dresing († i Martz 1849 i Kbhvn., en Datter af Præsten ved Vartou, Nicolai Dresing og Maria Elisabeth Rubach). * 2. i Septbr. 1850 Wilhelmine Alvilde Herbst (f. 1816, † i Juli 1851) yngste Datter af Generalkrigscommissair

Michael Joh. Christian Herbst (f. 1° 1775, † 2° 1830) og Michelle Elisabeth Charlotte Christiane de Stibolt. — (Portrait, lithographeret).

Register til Forordningen af 3die December 1828 om det stemplede Papiirs Brug i Kongeriget Danmark. Kbh. 1829. 4to. (N. f. T. I. 393, af P. B. Jacobsen; jvfr. E. Schad: Rentekammer-Resolutioner og Forgivningsbestemmelser, vedkommende det stemplede Papir, vedsoiede Unsgaards Register. Kbh. 1845).

Unzer (Justus), f. d. 29de Marts 1788 i Dittensen ved Altona, . Søn af Dr. med., Professor Joh. Christoph Unzer (f. 1° 1747, † 2° 1809, f. Rordes, S. 367, samt Lübkers u. Schröders Lex. II. S. 643) og Caroline Dorothea Elisabeth f. Adermann; blev d. 22de Decbr. 1808 Secondlieutenant ved det syenske Dragonregiment; d. 30te Juni 1814 Premierlieutenant; 1821 forsat til Livregimentet Cuirassierer; erholdt d. 26de Decbr. 1822 Ritmesters, og d. 17de Decbr. 1837 Majors Anciennitet; fra 1ste Januar 1839 udnævnt til Commandeur for det paa den sydlige Grænse af Hertugdømmet Holsteen oprettede Gensd'armerie; udtraadte d. 25de Febr. 1840 af Regimentet og ansattes som Major à la suite i Cavalleriet med den ham forbeholdte Anciennitet; blev d. 9de Aug. 1841 i Naade afskediget af Krigstjenesten med Pension. — * Margaretha Catharina Henriette Müller (f. 2° 1793 i Rendsborg, † 2° 1841), Datter af Capitain Georg Heinr. Waldemar Müller.

Bemærkninger om Cavalleriehesten, i «Maanedsskrift for Hesteavl og Hestehold», Bd. 2. S. 138—49.

Ursin (Georg Frederik Krüger), fød i Kjøbenhavn d. 22de Juni 1797, af Forældrene: Premierlieutenant i Sø-Etaten Georg Jacob Krüger (f. 1° 1771, Søn af Klædefabrikør Jacob Reinhardt K. og Cecilie f. Rosenqvist) og Jacobine f. Ursin (født 2 1772, † 1° 1819, Datter af Contre-Amiral Svend Martin Ursin, og * 2. 2° 1807 Skibsbygmester og Bærstejer Lars Larsen, f. 1758, † 1° 1844). Da hans Fader i Foraaret 1798 mistede sit Embede og blev forviist til Munkholmene, blev det ved kongelig Bevilling af 25de Maj f. A. tilladt, at Sønnen maatte bære Moderens Familienavn. Efter at have gaaet et Par Aar i Efterfølgelseskabets Realskole, blev han indsat i Kjøbenhavns Cathedralskole (Metropolitanskolen) og dimitteredes derfra til Universitetet 1815. Allerede før han blev Student underkastede han sig d. 16de Maj 1814 Landmaalers-Examen med Charakter „Meget godt“; vandt 1816 Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af den i det foregaaende Aar udfatte mathematisk Priisopgave: Data regularium sive Platoniorum quinque corporum eadem altitudine 1000 ped., computare latera singulorum Polygonorum, ista corpora includentium“, og underkastede sig samme Aar anden Examen med Udmærkelse; opnaaede 1817 Accessit for en Afhandling over Univers-

titetets Aaret iforvejen udsatte Opgave i Mathematiken: „Evolvere Analyseos methodum, quam de Maximis et Minimis appellamus“; fulgte i Somrene 1817 og 1818 for egen Regning daværende Profesfor Schumacher paa hans Gradmaalinge-Rejser, og benyttede den mellemliggende Vinter til under sammes Vejledning at studere Astronomi; rejste i Efteraaret 1818 til Lydsland, hvor han i Göttingen under Gauss fortsatte sine Studier; blev ved sin Hjemkomst 1819 konstitueret som Observator ved Kjøbenhavns Universitets astronomiske Observatorium; undertog sig Magister-Conference og disputerede d. 17de Novbr. 1820 for den filosofiske Doctorgrad; var Lærer i Borgerbydsstolen i Kjøbenhavn, og blev den 12te Octbr. 1824 fast ansat som Observator; 1827 Profesfor i Mathematik ved det kongl. Academi for de skønne Kunster; d. 21de Febr. 1829 Lærer i Maskinlære og Technologi ved den polytechniske Lære-Anstalt (derfra entlediget, efter Ansøgning, i Raade og med Bortpenge $\frac{1}{4}$ 1832); d. 8de Maj s. A. Medlem af det kongl. danske Videnskabernes Selskab; d. 8de Aug. s. A. konstitueret til at holde astronomiske Forelæsninger ved Universitetet efter Prof. Thunes Død, og s. D. entlediget fra sin Post som Observator; d. 21de Septbr. 1831 konstitueret til at holde mathematiske Forelæsninger efter Prof. v. Schmidten; d. 22de Maj 1840 Ridder af Danebroge; udnævntes 1844 tillige til Inspecteur ved Kunst-Academiet, og i Marts 1849 til Slotsforvalter paa Charlottenborg. Foretog 1831, 32 og 33, understøttet af den Kejserenske Fond, Rejser i Danmark, for nærmere at undersøge dets Industrivæsen, samt 1838 en Rejse i Sverrige, og 1845, med Understøttelse af den Kejserenske Fond, en teknisk Rejse i England og Skotland. † 4de December 1849 i Kbhvn. — * 1823 Hælene Elisabeth Thurah (f. 1797). — (Jvfr. Drstedts Oversigt over det kongl. danske Videnskabernes Selskabs Forhandlinger 1850, S. 67—71, af E. Jürgensen; Selmers Metrol. Samlinger 2. Aarg. S. 461—65; Berl. Tid. 1849, Nr. 288).

De eclipsi solari VII. Sept. 1820 observata. Diss. inaug. Haun. 1820, 4to.

Den ringformige Solformørkelse d. 7. Septbr. 1820 især i Danmark. Med et Kobber. Kbh. 1820.

Lærebog i den rene Mathematik, især med Hensyn til dem, der forberede sig til Universitetet. Kbh. 1822. 2det Oplag. 1ste Deel. 1826. 3die Oplag. 1835. (T. f. L. o. R. I. 207—11, af E. Ramus). Anden Deel, indeholdende Stereometrien, Trigonometrien, Algebra og det Endeliges Analysis. ibid. 1824. (Afledes samarbejdet m. T.: Stereometrien, den plane og den sphæriske Trigonometri. 2det Opl. (Med Figurer i Teksten). 1847). — Dvelfes-Exempler af Decimal-Regning, Rædebrot, Bogstav-Regning, Rodtraction, Røgninger, Logarithme-Regning, samt Opgaver af Planimetrien. (Et særskilt Aftryk af Tillægget til »Lærebogens« tredje Oplag). Kbh. 1835.

Regnebog eller Anvisning, henfigtømmæssigen at udføre Huus- og Handels-Regning. Udarbejdet til Nytte især for den danske Ungdom. Kbh. 1824. („Dagen“ 1821, Nr. 199; jvfr. Nr. N. Jacobi, I. 757). 2. Dpl. 1832. 3. Dpl. (første Stereotyp-Aftryk). 1841. (N. Magaz. for Kunstn. og Paandv. V. 454—56). 4. Dpl. (2det Stereotyp-Aftryk). 1843. 5. Dpl. (3die Stereotyp-Aftryk). 1847. — Naal, Bægt og Mønt hos Rømerne, Grækerne og i den hellige Skrift. Tillæg til ha' 8 Regnebog. Kbh. 1824.

Paandbog i den mechaniske Deel af Naturlæren, indeholdende Læren om de faste og flydende Legemers Elgevægt og Bevægelse og en udførlig Efterretning om Opfindelsen, Udbannelsen og den nærværende Beskaffenhed af Dampmaskinen, bearbejdet efter Millington's epitome of natural and experimental philosophy. Med 11 graverede Stereotyp. Kbh. 1826.

Logarithmer med 6 Decimales for Tallene fra 1 til 100,000 for Sinus og Tangens for hver 10'', tilligemed forskellige constante Logarithmer og Tal, der ere af Vigtighed i Mathematiken. Kbh. 1827; ogsaa med latinsk Titel: *Logarithmi VI. Decimalium scilicet Numerorum ab 1 ad 100,000 et Sinuum et Tangentium ad 10''*, quibus additi sunt varii Logarithmi et numeri saepius in Mathesi adhibiti. Haun. 1827. (Magaz. f. milit. Videnskabel. X. 178—82; Allg. Pall. L. 3. 1828, Aug., Ergänz. S. 718—19).

Den underjordiske Vei under Lhemsen, efter en engelsk Original med et Kobber. Kbh. 1827. (ogsaa i Magaz. f. Kunstn. og Paandv.).

Geometri, udarbejdet med fladigt Penslyn til Anvendelsen i Kunstn. og Paandværker. (Autoriseret til Brug for Eleverne af det kongel. Akademi for de skønne Kunstn.). Kbh. 1828. 2det Dpl., med Figurer, 1839. (T. f. L. o. R. IV. 390—91, af E. Jürgensen; N. Magaz. f. Kunstn. og Paandv. III. 310—12). 3die Dpl. 1843. 4de Dpl. 1847.

Astronomi med Stjernetaarer og Afbildninger af Solsystemet. No. 1 og 2. Kbh. 1830; ufuldendt. (jvfr. Kbhpost. 1832, Nr. 67. 68).

Betragtninger over Himlen, efter Gelpke's populaire Himmelshunde. Kbh. 1834, med fem Kobbertavler i 4to, hvoriblandt et Naanefort.

Forelæsnings over Naturlæren til Vejledning for dem, som mangte mathematisk Grundfærdigheder, af P. W. Brandes. Oversat. 1.—4. Deel. Kbh. 1834—36, med 18 Kobb. („Nyt Magaz. f. Kunstn. og Paandv.“ I. 14—15).

Populært Foredrag over Astronomien. Kbh. 1838 (1837), med 4 Kbt. (Berl. Tid. 1837, Nr. 309). 2det uforandrede Dplag. ib. eod. Paa 36 Landst.: *Stjörnufræði*, Hett og handa alþíðu, eptir G. F. Ursin. med 4 einspaldabréfum. Jónas Hallgrímsson íslenskadi. Vífeyar Klaustrí, 1842. 220 blss. 8.

Dampmaskinen, fremstillet i 12 populære Foredrag. Kbh. 1838, med 7 Zinkplader i st. 4. (særskilt afr. af „Nyt Magaz. for Kunstn. og Paandv.“ III. Nr. 121—32, med Tillæg; jvfr. Berl. Tid. 1838, Nr. 261). 2det forøgede Dplag. ibid. 1842, med 12 Kbt. Overs. paa Tydskt 1840.

Reise i Øverrig Aar 1838. Med 6 lithogr. Prospecter. Kbh. 1839.

Om Sporveie, med særdeles Penslyn til deres Anlæg i Fædrelandet. Et populært Foredrag, holdt i Industriforeningen den 19de Novbr. 1839. Med Tegning og Træsnit. Kbh. 1839. (Berl. Tid. 1839, Nr. 280).

Bogtrykkerkunstens Opfindeelse og Udvikling i 400 Aar. En Fests-gave til dens fjerde Jubileum. Med Træsnit af H. Sch. Kbh. 1840. Udkom i to Ud-gaver: a) en i 8. ialt 50 Exemplarer, hvoraf istun 30 kom i Bogbandelen; b) en i sædvanlig Octav. (jvfr. Berl. Tid. 1840, Nr. 141; »Dagen« f. A. Nr. 143; N. Magaz. f. Kunstn. og Haandv. IV. 471—72).

Arithmetik, udarbejdet med fladigt Betsyn til den præctiffe Anvendelse. Med Figurer. Kbh. 1841. (»Dagen« 1842, Nr. 2; N. Magaz. for Kunstn. og Haandv. VI. 62—64). 2det Opl. ib. 1848 (1847).

Om Ufere, deres Indretning og hensigtsmæssige Behandling. Med 48 Træsnit og 1 Kobbert. Kbh. 1843. (»Færel.« 1843, Nr. 1138).

Formskærerkunsten og Kobberstikkerkunsten. (Med 12 Prøver i sær-skilt Omslag). Kbh. 1844 (1843).

Lithographien eller Steentrykkerkunsten. (Med 8 Prøver i lithograph. Omslag). Kbh. 1844.

Logarithmer med 4 Decimaller. Kbh. 1847 (1846). (Berl. Tid. 1846, Nr. 304).

Nautisk Almanak, uddragen til Brug for Sømanden af »The nautical almanac and astronomical ephemeris.« Aaret 1849. Beregnet til Greenwich's Meridian. Kbh. 1847. (Berl. Tid. 1847, Nr. 298; »N. Aftenbl.« f. A. Nr. 304; »N. Arch. for Søves.« 2. R. III. 52—56). Samme for 1850. ib. 1848. (Berl. Tid. 1848, Nr. 274). Samme for 1851. ib. 1849. (et tildeels udarbejdet af ham). Udkom ogsaa paa Tydskt.

Mechanik. Med 200 Træsnit i Teksten. Kbh. 1848.

Udgav: a) Magazin for Kunstnere og Haandværkere. I.—5. Bd., med Ab. og et Atlas. Kbh. 1827—30. (L. T. 1827, Nr. 31; M. f. L. I. 1—10, af P. E. Ørsted; jvfr. »Politikervennen« 1829, S. 136—42); — b) Samme Bogs 2den Række. I.—5. Bd., m. Ab. ibid. 1830—34; — c) Nyt Magazin for Kunstnere og Haandværkere. I.—6. Bd., m. Ab. ibid. 1837—42. (Af de to første Bind var E. G. Hummel Medudgiver); — d) Dansk Almecensning. Et Ugeskrift. 1835, Nr. 1—39; 1836, Nr. 1—26. Kbh. 4to. (M. f. L. XV. 314—19, af E. L. Børresen; Kbhpost. 1835, Nr. 116).

I Forening med G. F. Petersen udgav han:

a) *Begyndelses-Grunde* af den geometriske Tegnelære til Brug især for Kunst- og Haandværks-Skoler. Med 40 Folio-Tegninger. (Kbh. 1828). Teksten særskilt. *Ny Udgave*. Med 48 Folio-Tegninger. ibid. 1844 (1843). Teksten særskilt; — b) *Forberedelse* til den geometriske Tegnelære, indeholdende 18 Blade og dertil hørende Text. (ibid. 1830). Teksten særskilt.

Medudgiver af Ugebladet »Førgervennen« 1835 og 1842—46. (hertil se- verebe han bl. A.: Om Ryttaar, Douceurer og Drifkepenge, 1835, Nr. 12, 13; Sø- vejarderne i Paris, af Lewalt, overs., f. A. Nr. 15—17; Om Læseforeninger, som Midler til Folkeets Dannelse, f. A. Nr. 17, 18; Menigmænds Solig, 1842, Nr. 7, 8; Om Forsørgelsesankalter, f. A. Nr. 19—25; Kjøbenhavns Topographi, f. A. Nr. 26, 27; Lotteri-Grvinst uden Kobberdel, 1843, Nr. 21, 22; Om Eilfearl i Danmark, f. A. Nr. 29; E. Riksfon, Bidrag til Menneskeslægtenes Udviklingshistorie. (Foredrag

holdt i de Randnavigats Naturforskeres Møde i Stockholm 1842, overs., 1844, Nr. 33—38; Kjøbenhavns Omnibusser, f. A. Nr. 38, 39; Kjøbenhavns Dampskibsfart, f. A. Nr. 39; Tidens Betjæning i industriel Henseende, 1845, Nr. 18—20; Bore Begravelser, f. A. Nr. 20—21; Mindefætte over Frederik den Sjette paa Slanderborg-Slotshavne, f. A. Nr. 21—22; Traigo Conmigo Diça, Novelle af Orvar Odd (Dr. Sturzenbecher), overs., f. A. Nr. 22—28; Om Actiesforeninger, 1846, Nr. 25—28; De nye Slagterboder, f. A. Nr. 28; Noget om Jordbær, f. A. Nr. 28—29; Bartley og Perkins' Bryggerier, f. A. Nr. 30—31; Ibrahim Pascha, f. A. Nr. 32—33; Det tybste Hospital i London, f. A. Nr. 33; Tale i Anledning af Kong Oscars og Dronnings Formæling, af Elias Tegné, holdt paa Lunds Universitet paa Oscarsdagen (d. 1ste December 1823), oversat, f. A. Nr. 34—39).

3 Klise's "Archiv for Historie og Geographie" (Universitets-Observatoriet paa Nundø-Taarn, XXIV. 1—52; særskilt astr. Kbh. 1826).

3 "Maanedsskrift for Litteratur" (Anmeldelse af: "Patriotische Rügen eines Holsteiners über das Post- und Poststrassen-Wesen in Holstein", i III. 328—65).

3 "Det Kongl. Danske Vidensk. Selsk. naturv. og mathematisk Afhandlinger" (Om Anvendelsen af Solarets rette Længde i Kalendargraphien, i V. S. XLII.—XLIII.)

3 "Archiv for Søvesenet" (Om Besæl's nye Beregningsmaade af Maane-Distancer, VI. 33—63). — 3 "Nyt Archiv for Søvesenet, 2den Række" (Logarithmer med 4 Decimaler og deres Anvendelse til nautiske Beregninger. (Et Foredrag, holdt i Foreningen for Søfartens Fremme d. 9de og 23de December 1816), i II. 22—37; Den Viflor-Martiuske Prismecirkel, sammenlignet med Sextanten, III. 14—24; Tidsbestemmelse af Søider udenfor Meridianen, sftd. S. 345—99; Tidsbestemmelse af corresponderende Søider, IV. 1—44; Af samme, men ukjendte Søide, af tre forskellige Pimmelleger at finde Brede, Upriland og den sælles sande Søide, sftd. S. 407—29).

3 "Journal for Medicin og Chirurgie" (Udsigt over Betforholdene i December 1832, i I. 69—73).

3 Schouw's "Danske Ugeskrift" (Den Halley'ske Komet, i VII. Nr. 160 og 61, S. 41—52, med 1 Raart).

3 "Læsning for Almuen" (Kort Begreb af Verdensbygningen, i Nr. 2, 1838; paa Grønlandst: *Erkarsautigirsekæt sillårsoarmik*, agléksimarsut G. F. Ursinimil, nuktersimarsut P. Kragh-mil. Kjøbenhavnime, 1839; tilligemed den danske Original jevnfides, 45 S. 8vo.)

3 "Danske Folketalender for 1841" (Almanak for 1841, beregnet; Om Almanakens Indretning og Brug, S. I—XXIV.); — i Samme for 1842 (Almanak for 1842, beregnet; Om Almanakens Indretning og Brug, S. I—XII.)

3 "2den Fortsættelse af Almanak eller Huuscalender for 1842" (Forklaring over den i Juli Maaned indtræffende Solformørkelse).

3 "Fædrelandet" (Saandværkerens Forhold til Bygherren og den Bygning, han har paataget sig at udføre, 1815, Nr. 1790; sefr. Folgebld til "Fædrel." i Februar f. A., af G. N. Sibbern).

3 "Den Berlingske Tidende" (Dampskibs-Interessentkabet i Helsingør, 1846, Nr. 220; Ny Planet, f. A. Nr. 272).

Udtog af et Brev fra ham, i Schumacher's „Astronom. Nachrichten“ II. Nr. 37. — Om Damp- og Fælle-Kraft, i „Handels- og Industri-Tidende“ 1826, Nr. 42. — Oplysninger, angaaende det Meyerske Fonds Regnskab, i „Kjøbenhavnsposten“ 1835, S. 11.

3 Udsigts „Bibliothek for dansk Lovkyndighed“ Bd. 2. S. 378—182 har han oversat: Retforholdet imellem Bygherren og Bygmesteren.

Udarbejdede Teksten til E. W. Eckersberg's „Linearperspectiven anvendt paa Malerkunsten“. Kbh. 1841.

Han beregnede og udgav Almanakkerne for 1830, 31, 32. Kbh.

Urfin (Martin Meinhard Krüger), Nysansettes Broder; f. i Kjøbenhavn d. 5te August 1795; dimitteret til Universitetet fra Kjøbenhavns Cathedralsskole (Metropolitanskolen) 1813; absolverede i Januar 1818 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev d. 13de Juli 1827 residerende Capellan ved Viborg Domkirke og Annexerne Asmild og Tapdrup, samt Præst ved Lugthuset i Viborg; d. 22de Febr. 1833 Sognepræst for Sønderfogns Menighed ssd., og d. 23de Septbr. 1843 ved Domkirken ssd., samt for Asmild og Tapdrup, og tillige Stiftsprovst i Viborg Stift samt Provst for Viborg Kjøbstad med Annexer. Vandt 1830 en Præmie af det evang. kristelige Prædike-Vegat. — * $\frac{1}{4}$ 1834 Kirstine Ingstrup.

Stiftsstaden Viborg. En topographisk, historisk og statistisk Beskrivelse. Viborg, 1849, med Grundtegnung. (Berl. Tid. 1849, Nr. 298).

Et Brev (angaaende Hans Tausen), i „Nordiskt Kirke-Tidende“ 1835, Col. 527—28.

Johannes Iver Bruuns Retnolog, i „Dansk AlmeneLæsning“ 1836, Nr. 13.

Ussing (Henrich), f. d. 11te Januar 1743 i Lille-Lynbby i Sjælland, hvor hans Fader Bagge Ussing (f. $\frac{1}{4}$ 1711 paa Ussinggaard ved Horsens, † 1774) var Sognepræst (fra $\frac{1}{4}$ 1740) og gift med Susanna Maria Böttcher; blev underviist i Hjemmet; besøgte derpaa i 1 Aar Frederiksborg Skole, og afgik derfra til Universitetet 1760; tog d. 21de Septbr. 1763 theologisk Attestats (II. illaud.); blev d. 5te Septbr. 1776 residerende Capellan ved Fredensborg Slot samt til Asminderød og Grønholt, og d. 10de Marts 1779 til Ringsted og Veensløse; d. 25de Juni 1790 Sognepræst for Lille-Lynbby og Ølsted; d. 25de Juni 1797 Provst i Strø Herred; ved kongl. Resol. 27. Decbr. 1808 befaleet at nedlægge sine Embeder. (jvfr. Ørsted's jurid. Arkiv XVII. S. 33; Kbhvns Skilbæri 1809, 2den Decbr. Nr. 16). † 18de October 1820. — *1. $\frac{1}{4}$ 1778 Margrete Steinhäusen, fød Staggemejer († 1783), en Datter af Major Staggemejer og Enke efter Steinhäusen. *2. Anna Algreen (f. $\frac{1}{4}$ 1766, † c. 1814). — (Retnolog, af L. Algreen-Ussing, i Kbhvns Skilbæri 1820, Nr. 88, Sp. 1407—8; jvfr. Worms Lex. III. 829—30; „Aftenposten“ 1781, Nr. 55).

Hyrde-Brev til Guds Meenighed i Hamborg. Oversat. Kbh. 1765. (L. E. 1766, Nr. 5.). — Villige Tanker om Helvedes Evighed og Arve-Synden. ib. 1772. (L. E. 1772, Nr. 36; Fortegn. ov. Trykkefr. Skr. I. 363—67; II. 473). — Tvende hellige Taler holden den første for det Høje Kongl. Herkab; den anden til Afsted for Lynbbye og Distrikt Meenigheder. ib. 1774. (Krit. Journ. 1775, Nr. 8; L. E. 1776, Nr. 2). — Raadsfens-Aaret i Danmark, det Jura og Retligheder. ib. 1776. (Krit. Journ. 1776, Nr. 35). — Et Par Ord til det danske Publikum. Sorø, 1781. [3 Anledning af hans Suspension 1779—81]. (L. E. 1781, Nr. 27). — Oplysende Anmærkninger til bedre at forstaae og nyttigere at bruge Sangene i den nyeste Psalmebog. Kbh. 1782. (L. E. 1782, Nr. 11). — Kirkeforfatningen i de Kongl. Danske Stater, med dens vigtigste Fordele og Mangler, samt mulige Forbedringer. I.—IV. Del (6 Bd.). Sorø 1786—89. (1ste og 2den D. r. af D. Worm i L. E. 1787, Nr. 2. 3. 4. 7. 8; 3de D. r. af L. Smith ffbd. 1789, Nr. 17. 18. 24. 25. Brevet er rec. i Krit. og Antikr. II. S. 540, 55, 81, 98, 616, 37, 50, 66, 84 og 701, samt i Allg. L. Z. 1792, Nr. 298; jvfr. G. L. Hagens bibl. Bibl. S. 275; Berlin. Jahrb. für wissensch. Krit. 1841, II. 321). — Tilgale over Jomfrue Elisabeth Smith. Sorø, 1788. 4to. (L. E. 1788, Nr. 23; Krit. og Antikr. II. S. 448). — Betænkninger over Bispef Boisens Plan til Forbedring i den offentlige Gudstjeneste. Kbh. 1807. — Provst Aggerups Oplysninger, betræffende det geistlige Brand-Societet, udsatte til Stue. ib. eod. — Afspejling til Kongen og Folket, i Sagen anlagt af Vysfoged Hæroe. Med originale Documenter og fornødne Oplysninger. ib. 1808. (jvfr. Trykeds Bemærkninger derover i Jurid. Archiv XVII. 142—69). — Hvi tante I saa ondt i Ederes Hjerter? En Prædiken paa 19de Søndag efter Trinitatis. Holst i Frederiksborgs og Næmndereds Kirker, nu udgivet efter Læernes Velvilje til hver Mand's Brug og Bedste. Anbefalet det Kongl. Danske Cancellie som — en Skolebog. ibid. eod.

Den danske kristelig-glade Fremærksmand, eller Procedure for Højskeret i Sagen anlagt af den constituerede Amtsforvalter Rasmussen mod forrige Provst Ulfing. Kbh. 1818.

Christendoms Læren i Samtaler med Konfirmandere over den evangeliske Lærebog. Kbh. 1818. (L. E. 1820, Nr. 5; jvfr. Möllers theol. Bibl. XIX. 239).

I »Bibliothek for nyttige Skrifter« (Svar paa et Spørgsmaal om Sælbathen, 1772, Nr. 57).

Recensioner i »Kritisk Journal« (1776, Nr. 28 det sidstnævnte Skrift, Nr. 30 og 31, 32, 33, 34, 41 og 42, 46 og 47, 48; 1777, Nr. 10, 12 og 13, 30).

Ulfing (Peter Staggemejer), Nydanførtes Søn, fød i Lille-Lynbbye d. 20de Novbr. 1800; dimitteret til Universitetet fra Frederiksborg Skole 1820; var 3 Aar Huuslærer paa Landet; tog i Foraaret 1828 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char. med Udmærkelse), og var derefter i nogle Aar Docent ved samme Lære-Anstalt; blev den 7de Juni 1833 Districtschirurg i Søby. † 9de Februar 1838 i Søby. — * 1833 Agathe Hansen. — (Jvfr. Calliens Medicin. Skriftst. Lex. XX. 13; XXXIII. 109).

Den legale Medicins Grundsætninger og Resultater, nærmest til Brug for praktiske Jurister. En meget forfattet og tildeels omarbejdet Oversættelse af Penke's: Lehrbuch der gerichtlichen Medicin, ved T. Algreen-Ussing og P. E. Ussing, i "Biblioteket for dansk Forskynlighed", Bd. 2. S. 1—176; særskilt astr. Kbh. 1834. (Journ. f. Med. og Chir. IV. 382—84; Bibl. f. Læg. XXII. 129—48; Zeitschr. f. d. ges. Med. VI. 138, af E. Otto).

Bemærkninger over den arvelige Disposition til dødelige Forblødninger; oplæst i Philiatrien i Sommeren 1832, i "Journal for Medicin og Chirurgi", II. 289—308.

Nogle praktiske Jagttagelser, i "Bibl. f. Læger" XXVIII. 320—32.

Ussing (Nasmus), f. d. 9de Juli 1778 i Ribe, hvor hans Fader Niels Ussing var Høspitalsforstander og gift med Johanna Louisa Bruun († 1/2 1797, 37 A. gl.); dimitteret til Universitetet fra sin Fødestedets Latinskole i Efteraaret 1800; underkastede sig i October 1808 den theologiske Embedsexamen (II. ill.); blev d. 9de Marts 1810 personel Cappellan i Resen og Humlum i Ribe Stift, og d. 7de Maj 1813 hos Amtsprovst Krarup i Borris, samt Lærer ved Seminariet sammesteds; d. 24de Februar 1819 Sognepræst for Uldum og Langskov Menigheder i Ribe Stift. — * Pouline Regitze Bruun († 1/2 1838).

Anviisning til Frihaandstegning samt Aluminering med Blandsfarver, til Billeddning for dem, som ville lære sig selv eller Andre at tegne. Borris, 1816. (L. 1817, S. 504—5).

Naturlære til Brug for Seminariet i Borris. Borris, 1817. (Dette Skrift er i L. 1817, S. 500 og i nærværende Ver. II. 57 ved en Fæsttagelse bleven tillagt Amtsprovst E. J. L. Krarup).

Lærebog i Mechaniken, med 50 Figurer i Træsnit. Borris, 1818.

Tjenestetryndets sædvanlige Feil, Unoder og Laster, med disses almindelige Aarsager og onde Følger, fremsatte og oplyste i lærerige og abdvarende Fortællinger. En Læsebog, som anbefales til flittigt og forstandigt Brug i Almue-skoler. Kbh. 1847.

3 "Den oeconom. Correspondent" (At conservere Træfrugter i Jorden, i V. S. 191).

Ussing (Lage Algreen), en Søn af ovenangførte Provst Henr. Ussing og Anna f. Algreen, er f. d. 11te October 1797 i Lille-Lyndby Præstegaard; dimitteret til Universitetet fra Frederiksborg Skole 1816; erholdt ved Examen Artium bedste Charakter, og tog i det følgende Aar Examen philologicum og philosophicum; beskæftigede sig derpaa i nogle Aar udelukkende med at studere Humaniora; underkastede sig i Foraaret 1822 den fuldstændige juridiske Examen med bedste Charakter, og blev i Slutningen af samme Aar ansat som Volontair i det kongl. Danske Cancelli; d. 30te Maj 1827 Notarius ved det juridiske Facultet (ind-

til Januar 1838); den 5te Maj 1830 Cancellist i det Danske Cancelli; d. 23de Novbr. 1831 Cancelli-Secretair; tiltraadte i Begyndelsen af 1831, med offentlig Understøttelse, en videnskabelig Udenlandsrejse, og kom tilbage i Slutningen af 1832; blev d. 8te August 1836 surnumerair, og d. 16de Decbr. 1837 virkelig Assessor i Lands-Over- samt Hof- og Stadsretten; d. 1ste Decbr. 1840 Professor ordinarius i Lovkyndigheden ved Københavns Universitet, samt Assessor og Referendarius i Consistoriet; d. 26de Decbr. f. A. af Consistoriet udnævnt til Inspector qvæsturæ; d. 27de Febr. 1841 extraordinair Assessor i Højesteret; d. 28de Juni 1842 Ridder af Danebrog; d. 10de April 1844 Borgemeister i København og virkelig Justitsraad; d. 18de Septbr. 1846 virkelig Etatsraad; d. 14de October f. A. Deputeret i det kgl. Danske Cancelli og Chef for dets 3die Departement (jvfr. Rbhpost. 1846, Nr. 241); d. 2den Marts 1848 tillige Generalprocureur (fra d. 21de f. M.); fra d. 4de April f. A. entlediget som Cancelli-Deputeret, hvorimod han vedblev som Generalprocureur under Justitsministeriet (jvfr. Instruction af 29de Novbr. 1848 i Dep. Tid. f. 1848, S. 903—5); d. 5te October 1850 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn. — Deeltog, som valgt Deputeret for København, i Østifternes Provindsialstænder-Forsamlinger i Roskilde 1835—36, 1838, 40, 42, 44 og 46 (jvfr. „Almuevennen“ 1847, Nr. 24), og modtog i Anledning af sin stænderste Birtsomhed, navnlig i Sagen om Københavns Communaløfsen, fra et stort Antal Medborgere en Guldpokal, der overrækktes ham ved et Festsmaaltid (Københavnsposten 1839, Nr. 110—111); deeltog ligeledes, som Deputeret for Københavns 4de Valgdistrict, i den danske Rigsforsamling 1848—49 (f. „Fædrel.“ 1848, Nr. 236; Bladet „Folket“, Nr. 91, 92, 93); valgtes 1840 til Borger-Repræsentant i København (fratraadte i December 1844 i Anledning af sin Udnævnelse til Borgemeister), og blev atter valgt d. 13de Marts 1849 (samt Medlem af Repræsentationens Redactions-Comité 1849, 50, 51); d. 16de Marts 1843 valgt til Bankrepræsentant (afgik $\frac{1}{2}$ 1847, og gjenvalgt $\frac{1}{2}$ 1849); blev d. 10de Juli 1847 Medlem af Commissionen for Oprettelsen af en Daareanstalt i Nørre-Jylland; 1848 af Commissionen til at udarbejde et Udkast til almindelig Børnepligt; d. 26de Aug. 1849 af (den ikke senere sammenkaldte) Commission angaaende en ny Communallov, og d. 18de August 1850 af Commissionen for at udarbejde et Udkast til en Straffelovbog for Kongeriget Danmark. — * 1. 1827 Jen sine Johanne Bull († $\frac{1}{2}$ 1830, en Datter af residerende Capellan ved Helliggeistes Menighed i København, Joh. Ernst Gunnerus Bull og Juliane Charlotte Schlichting). * 2. Dttine Frederikke Suenen (f. 1807), ældste Datter af Capitain i Sø-Staten, Ridder Jean Jacques Suenen (f. $\frac{1}{2}$

1771 i Algier, † 28. 1821 i Vestindien, f. Thaarups fædrenel. Retnolog f. 1821—26, S. 500—01) og Anne Susanne f. Pålten (f. 1778). — (Jvfr. Brockhaus's Convers. Lex. 9. Aufl. Bd. XIV. S. 551; Døtt's Litteraturler. S. 5—6; „Kbhvns flyvende Post, Interimseblade“, 1836, Nr. 86; Holst's „Nytaarsgave fra danske Digtere“, I. Aarg. 1835. S. 77—79; „Jøllevennen“ 1840, Nr. 40. 41; „Fædrel.“ 1845, Nr. 1788; 1846, Nr. 246; 1849, Nr. 282; „Almuervennen“ 1846, Nr. 43; Schack's Ugesblad „1848“, Aarg. 1849, Nr. 8; Hest's „Erindringer“, S. 84; Poetisk-politisk Nytaarsgave for 1839, S. 7, og Nord. Kirke-Lid. 1837, Col. 628; „Jøllket“, Nr. 120).

Napoleon den Æneste, af Sandhedssefferen. Christiania, 1817. (Skrevet som Etels-Discipel). 7 Ark. 8. (f. „Kbhvns“. 1834, Nr. 95).

Samling af Gaader og Charakter, Nytaarsgave for Born, af E. Carlsen. Kbh. 1817. (pseudonymt).

Kraft-Extract af P. Tetens's Lovtale over Daniel Ranzau, af Morten Hammer. Kbh. 1819. (pseudonymt).

Natur og Kunst. Et filosofisk-poetisk Forsøg af P. Marius Svane og E. Algreen-Ussing. Kbh. 1820.

Beviis, at Adam Dehlenssläger er gaaet fra Sands og Samling. Kbh. 1821. (Kbhvns Skilderi 1821, Nr. 3. 4, af R. Fogtmann; Nr. 5, S. 80, af Algreen-Ussing; jvfr. Nr. 6—10, 15—17).

Nol et Universitets-Program drøftet af E. Algreen-Ussing. Kbh. 1821.

Anmærkninger til Personretten, vedseiede Etatsraad Pørtigkari's System og nærmest affattede til Brug for den lovstuderende Ungdom. Kbh. 1823. (Jvfr. Ørsted's „Jurid. Tidsskr.“ VII. 2. S. 245—76; VIII. 2. S. 57—89; Post's „Arkiv for Lov og Ret“ I. S. 33—95, af Algreen-Ussing; E. T. 1826, S. 124—25. — Tilsvarende findes i Ørsted's „Paandbog over den danske og norske Lovsyndighed“ mangfoldige Bemærkninger i Anledning af disse og de følgende Anmærkninger til Retsystemet, jvfr. Fortalen til G. E. Vadens smaa Afhandl. og Bemærkninger, II. S. IX).

Anmærkninger til Tingretten, vedseiede Etatsraad Pørtigkari's System og nærmest affattede til Brug for den lovstuderende Ungdom. I.—II. Bind. Kbh. 1825.

Juridiske Afhandlinger af E. Algreen-Ussing og P. Marius Svane. Kbh. 1824. (De deri indeholdte Afhandlinger af Algreen-Ussing ere: a. Skal det sidste Vitne miste Eren efter vore Love? En Undersøgelse. b. Om Fæstens og Morgengave efter vore Love. c. Om Udvidelsen af Fundatsen af 30. Aug. 1775 (for Entekassen) § 16. og af Forordn. 7. Novbr. 1788. d. Kunne Forældre og Pausbønder, der ved Misbrug af Rebselsretten forarsage deres Børns eller Tjenestefolks Død, ikke efter vore Love straffes for forsætligt Manddrab? En Undersøgelse. e. Om den psykologiske Aarsags Straf efter vore Love, og især om Fortolkningen af Lovens 6—6—11 og 12. (jvfr. Ørsted's Jurid. Tidsskr. V. I. S. 231—79). f. Yderligere Undersøgelse om Pærdømmet over Regerflaver beholdes i de dansk-europæiske Lande).

Om Betønning og Straf efter tyrkiske Love, af Alexander von Joch (Dr. C. F. Pomme), oversat. Kbh. 1824. (L. X. 1824, Nr. 42, 43, 44, af F. E. Sibbern; jvfr. Kbhvns Skilberi f. A. Nr. 90, 91, af Algreen-Ussing; Møllers N. theol. Bibl. XIX. 229, 64).

Paandbog i den danske Criminalret. I.—II. Bind. Kbh. 1829. (L. X. 1830, Nr. 15, 16, 17 (jvfr. Bibl. f. dansk Lovkyndighed I. 113—49, af Algreen-Ussing); N. f. L. V. 65—83, 119—46, af J. E. Larsen (jvfr. Bibl. for dansk Lovkyndigh. I. 318—27 (og tillige særskilt afr.), af Algreen-Ussing); Jahrbh. der ges. deutschen jurist. Literatur, Bd. XII. S. 3, S. 245—80). Anden foretogede Udgave. I.—II. Deel. ibid. 1831. Trede afledes omarbejdede Udgave. I.—II. Deel. ibid. 1841. (3 Anledning af dette Værk modtog Forfatteren 1842 den store Guldmédaille af Kongen af Sverige og Norge).

Register til Christian den 5tes danske Lov. Kbh. 1833. (N. f. L. XI. 121—48, af L. J. Gribert).

Ingen Censur i Danmark. Et Flyvebrift. Kbh. 1831. (jvfr. L. X. 1831, Nr. 17, 18, 20).

Udvalgte Fortællinger af J. P. Pebel. Frit oversatte. Udgivne af Selskabet for Trykkefrihedens rette Brug. Kbh. 1835. (N. f. L. XV. 312—13, af E. L. Børresen; „Dannora“ I. 254—56). 2den Udgave. ibid. 1836.

Om Midlerne til at opbylde Danmarks Finantser. (Et Foredrag holdt i Stænderforsamlingen). Kbh. 1835. (Blev paa Grund af Rescr. 22. Septbr. 1836 forbudt at udgives særskilt, hvorimod det findes i Roeskilde Stænder-Tidende 1835—36, S. 1750—93; jvfr. „Fædrel.“ II. Nr. 64, S. 401—14; „Kbhvns flyvende Post“, Interimsblade Nr. 70—71).

Læren om Servituter og andre dermed beslagtede Eiendomsbyrder, efter de danske Love. En Paandbog for theoretiske og praktiske Jurister, Bygmestere og faste Eiendomsbesiddere i Kjøbstæderne og paa Landet. Kbh. 1836.

Povederegister til den Fogtmannske Rescriptsamling, eller fortsættelt Repertorium over samtlige Rescripter, Resolutioner og Collegialbreve i den nævnte Samling fra 1660 til 1830. I.—III. Bind. Kbh. 1837—39.

Forslag til en Forening af begge de danske Stænderforsamlinger samt til nogle andre Forandringer i Stænderindretningen. Kbh. 1838. („Fædrel.“ IV. Nr. 173—74 og 175, S. 527—44; „Kbhpost.“ 1838, Nr. 23, 24, 46, 50, 52, 58, 64, 93; „Søndagen“ f. A. Nr. 4; „Jyllandsposten“ f. A. Nr. 16, 17, 20, 21, 23, 36).

De abrogatione juris potioris, chirographariis creditoribus præ creditoribus sine chirographis in bonis debitorum competentis, disputatio. Hauniæ 1813. 4to. (Program til Universitetets aarlige Reformationseft).

Skribeelse til Bælgerne i Kjøbenhavn's hidtilværende 4de Bælgfred. Kbh. 1849 optr. i Berl. Tid. 1849, Nr. 189; f. „Folket“, Nr. 191, 92, 93).

Alphabetisk Register over kongelige Forordninger samt andre ved Trykken bekendtgjorte Lovbud fra 1823 til 1849. Kbh. 1851.

Udgav: Bibliotek for dansk Lovlyndighed. I.—II. Bind. Kbh. 1833—37; udkom i ette Hefter, 1830—37. („Dagen“ 1831, Nr. 225; L. T. 1833, Nr. 24, 25, 26 og 47, af L. J. Friberg). Heraf er særskilt aftrykt: *Rogle Ord i Anledning af Recensionen i Maanedsskr. f. Litteratur over Ulfings Paambeg i den danske Criminalret*; og: *Den legale Medicins Grundsætninger og Resultater*, nærmest til Brug for praktiske Jurister. En meget forfattet og tildeels omarbejdet Dersættelse af Hentze's: *Lehrbuch der gerichtlichen Medicin*, ved L. Algreen-Ulfing og P. E. Ulfing. Kbh. 1834. (Journ. f. Med. og Chir. IV. 382—84; Bibl. f. Læg. XXII. 129—48; Zeitschr. f. d. ges. Med. VI. 138, af C. Otto).

Kongelige Rescripter, Resolutioner og Collegialbreve for Danmark og Norge, udgæveris udgiverne i *Chronologisk Orden af L. Algreen-Ulfing*. En Forsættelse af ældre Justitsraad Fogtmanns Rescriptsamling. VII. D. 4. Bd. for 1813. Kbh. 1825. (Dette Bind er samlet af daværende Pof- og Statsrets-Ræd for J. P. Witz, og kun udgivet af Ulfing; sefr. Forerindringen).

Samlede og udgav: a) Kongelige Rescripter og Resolutioner, Reglementer, Instruxer og Fundatser, samt Collegialbreve, med flere Danmarks Lovgivning vedkommende offentlige Actstykker for Aarene 1814—1839. Kbh. 1826—49. („Dannora“ I. 193—203, 275—84, 373—82, af J. N. Pøhl). Samme for A. 1810—12. Ny Række. ibid. 1850—51; fortsætted. — b) Love og Anordninger, samt andre offentlige Kundgjørelser, Danmarks Lovgivning vedkommende for Aaret 1850. (Fortsættelse til det af Etatsraad Schou paabegyndte og af Conferentsraad Røderup-Rosenkrantz fortsatte Urtog af kongelige Forordninger og aabne Breve etc.). ibid. 1851; fortsætted.

J „Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn“ (Hentz Ulfings Retseleg, 1820, Nr. 88; Af Jntet kommer Jntet, en Apostrophe til Recensenten i Lin. Tidenden 1824, Nr. 12—44, i Aarg. 1821, Nr. 90, 91; Skulde der virkelig være Fare for at Lector Pjort blev antaget at sege for Sandhedens Skjæl? 1825, Nr. 68).

J Frick's „Juridisk Tidsskrift“ (Universitets-Appeber, meddeelte, i XIV. 1. S. 258—67; 2. S. 291—303; XV. 1. S. 265—72; XVI. 1. S. 278—95).

J „Maanedsskrift for Litteratur“ (Kritiske Anmeldelser af: C. G. Berg, Anmærkninger til Sportel-Reglementet, II. 186—88; J. A. Stenfeldt „De danske Kjøbstæder og deres Beskæftigelsesmaade“, II. 265—76; J. L. A. Røderup-Rosenkrantz, Grundriss af den danske Politiret, II. 335—39).

J „Dagen“ (Die Jacob Evald Perth, 1833, Nr. 218; Om Reformer i Skolevæsenet, f. A. Nr. 211, 42, 47, 49, 55, 56, 59, 63, 74, 75, 83, 86, 91, 95; Om Trykkefriheden i Danmark, 1834, Nr. 41, 44, 46, 47, 51, 54, 57, 60, 63. (N. f. L. XI. 246—82, af C. G. R. David; sefr. L. T. 1834, Nr. 17, 18, 20; D. Ugekr. V. Nr. 109, og Nr. B. M. Christensen, I. 282); Om Tungebaandets Løsning i Danmark, f. A. Nr. 103, 4, 13; Om Almeenaandens Optielse, f. A. Nr. 308).

J „Kjøbenhavnspesten“ (Om Trykkefriheden i Danmark, 1834, Nr. 59—63, 66—69, 73, 74. (sefr. L. T. 1834, Nr. 17, 18, 20; D. Ugekr. V. Nr. 109); Om Medicinen imod Prof. David, 1835, Nr. 7; En Skrivelse til Trykkefriheds-Selskabet, f. A. S. 123; Taler ved Jællen den 28de Mai. f. A. S. 514—15 og Nr. 130)

(Jøfr. S. 539, Nr. 137, samt S. 564, 68, 75, 80); Om Forfatterens Stilling til Striksscommiteen, 1836, Nr. 340; Om Uslaget paa Ansøgningen om Folkebladets Forfendelse, 1837, Nr. 78, 104 (Jøfr. »Søndagen« 1837, Nr. 13, 16; »Dagen« f. A. Nr. 90, 96); Om den lovgivende Myndighed i Trykkefrihedsselskabet, f. A. Nr. 155, 56; Anmeldelse af P. C. Ørstedes Afhandling: »Der Færdighed i at skrive og tale Latin ansees som en Væsentdel af den almindelige lærde Dannelse?« f. A. Nr. 274; o. fl. a.).

3 »Danst Folkeblad« (Enchlerne og Marschandiserne, en Samtale imellem nogle Enchlere, i I. Aarg. Nr. 3—4. (Jøfr. Ursins D. Almencæsn. 1835, Nr. 12; »Politikvennen« f. A. Nr. 1020; »Kbhvpost.« f. A. S. 676, 92, 96, 708, 12, 20); Provindsialstænderne, f. A. Nr. 6—7; Men kan Man da gifte sig med sin Faders Søster? f. A. Nr. 14—15; Smaaaling af Lov og Ret, nyttige for hver Mand, f. A. Nr. 18, 21, 22, 25, 26, 33, 47 og i II. Aarg. Nr. 9. (Jøfr. Kbhvns flyvende Post, Interimsbl. Nr. 98); Vær ikke misfornøjet med din Stilling i Livet, i II. Nr. 11; Korte Sundheds-Regler, optegnede især til Brug for Menigmand, f. A. Nr. 16—17; Forslag til en Finantslovs Forelæggelse for Stænderne hvert andet Aar, i VI. Nr. 3—4, S. 9—16. (Jøfr. »Kbhvpost.« 1840, Nr. 100; »Dagen« f. A. Nr. 87, 101; »Den Frisindede« f. A. Nr. 44, S. 174—76; »Fædrel.« f. A. Nr. 128).

3 Schouw's »Danst Ugeskrift« (Kunne de i Kjøbstædernes og de mindre Landejendommers Valgdistrakter hidtil foretagne Valg af Deputerede til Provindsialstænderne ansees gyldige? i VI. Nr. 183, S. 1—8; Om den simple Mandes Læsning i Kjøbenhavn, VII. Nr. 158—59, S. 17—34; Nr. 162, S. 73—83; Om de mosaiske Troesbelynderes borgerlige Stilling i Danmark, VIII. Nr. 185, S. 33—17; Nr. 186, S. 49—62. (Særskilt afr. Kbh. 1836; paa Tydsk: Ueber die bürgerliche Stellung der mosaischen Glaubensgenossen in Dänemark. Aus dem Dänischen übersetzt und allen deutschen Berathern des allgemeinen Wohles gewidmet. Altona, 1836 36 S. gr. 8.; anm. i »Schlesw.-Holst. Blätter« III. 1837. S. 345—51); Om Friemejerrettigheden ved Paandværkslaugene, i 2den Række, I. Nr. 10. 11 og 12; Og saa nogle Ord om de constitutionelle Bevægelser, med Hensyn til den foresaaende Stænderforsamling, sftb. Nr. 14. (Jøfr. sftb. Nr. 18, af P. A. Tutein; Berl. Lit. 1842, Nr. 171; »Den Frisindede« f. A. Nr. 78); Abdrag til Laugsudgifternes Historie, i III. Nr. 61 (Jøfr. »Fædrel.« 1843, Nr. 1256, 58 og 59); Betragtninger over Jøderens Tilstand i den preussiske Stat, i IV. Nr. 88).

3 Tidsskriftet »Fædrelandet« (Om Danmarks Finantsforfatning, i III. Nr. 114, S. 421—34 (Jøfr. sftb. S. 457—58; »Kbhvpost.« 1836, Nr. 310; »Dagen« f. A. Nr. 292; »Politikvennen« f. A. Nr. 1093); Om Bankrepræsentanternes Ret til at gjøre Indstød i Banken for at erholde Actieret i samme, III. Nr. 123, S. 565—75; Røringsfatten i Kjøbenhavn, sftb. Nr. 127—28, S. 649—80; Præstpengene i Kjøbenhavn, sftb. Nr. 132—33, S. 729—57).

3 »Den Berlingske Tidende« (Tale ved Bogtrykkerfesten, 1840, Nr. 144; Til Valgerne i Kjøbenhavns 4de Valgdistrict, 1848, Nr. 240; Tale ved Provevalget i Kbhvns 4de Valgdistrict, f. A. Nr. 244; Tale ved Valghandlingen i Kbhvns 4de District, f. A. Nr. 250; Til Valgerne i Kjøbenhavns hidtilværende 4de Valgsteds, 1849, Nr. 139) (hvori han oplyser, hvorfor han har afholdt sig fra Afstemningen over

Udvalgt til Grundloven i Rigsforsamlingen, da han nemlig ikke kunde give sin Stemme til det af Forsamlingen vedtagne Repræsentationssystem); 3 Anledning af Dr. E. Hornemann's Artikel: Borgerrepræsentationen og det offentlige Sundhedsvæsen, 1851, Nr. 119, 121, jvfr. Nr. 120, 23, af Hornemann).

3 Tidende for Forhandlingerne ved Provindsial-Standerne for Rikstingene, af hvilken han var Medredacteur 1835—36, 38, 40, 42, 44 og 46, (Andragende betræffende Kjøbenhavns Jættigvæsens oeconomicke Tilstand, 1835—36, S. 385—413; Andragende om Realundervisningens Fremme i Danmark, sftd. S. 844—59 (jvfr. Rbhens flyvende Post, Interimsbl. Nr. 86, 88—90, 92); Andragende om Finantvæsenet, sftd. S. 1750—53 (oversat i „Schlesw.-Holst. Blätter“ II. 1836, S. 205—233, 253—74); Forslag om begge de danske Provindsial-Stænders Forening, 1838. I. S. 271; Forslag om Danmarks Finantvæsen, sftd. S. 288—89; Andragende angaaende Forlæggelsen af et toaarigt Finantbudget, 1840, S. 565; Andragende om Finantvæsenet, tilføjende deels en Overveelse af det publicerede Normalreglement og Budgetterne for 1841 og 1842, for derpaa at begrunde Forslag til Modificationer i samme med Hensyn til Budgettet for 1843 og 1844, deels en Forneelse af Beglæggelsen om et toaarigt Budgets Forlæggelse for Stænderne, første Gang i Aaret 1844 for Viennet 1845—1846, i Aarg. 1842, S. 608—610; Andragende om Midler til Betryggelse af Statsseenheden og en yderligere Udvikling af Stænderinstitutionen, 1844, S. 620—637. (jvfr. Berl. Tid. 1844, Nr. 303, 10, 13, 34, 35; „Fædrel.“ f. A. Nr. 1723, 24, 36, 37, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 66, 71, 76; 1845, Nr. 1783, 85, 99; D. Folkebl. X. Nr. 32, 33, 34, 36, 43, 44; „Kieler Correspondenzbl.“ 1844, Nr. 90; Pedde „Die Kieler Petition gegen den Antrag Uffings auf eine landesherrliche Erklärung über die dänische Staatseinheitsfrage. Mit einem einleitenden Vorwort.“ Kiel, 1844); Andragende om Besparelser og Indskrænkninger i forskjellige Ørene af Statshuusholdningen, 1844, S. 648—656; Andragende om Dyrrettelsen af de tidligere omhandlede stænderske Comiteer, 1846, S. 115—130. (jvfr. „Rbhpost.“ 1846, Nr. 171); Andragende om Ophævelsen af den patrimonielles Jurisdiction og Øvrighedsmagt, af privat Besættelsesret af Statens Embeder og af den paa adelige Forrettigheeder grundede Ullighed for Domstolene, sftd. S. 145—211. (jvfr. „Rbhpost.“ 1846, Nr. 218—51, 53).

Sagregister til Stændertidenden for Sjælland m. fl. Stifter 1835—36, Kbh 1836.

Andeel i: Betænkning angaaende Paandværk- og Fabriklaugene samt de dermed beslagtede Hæningsveie i Kjøbenhavn, afgiven af den ifølge lgl. Resol. af 3die April 1840 af Kjøbenhavns Communalbestyrelse til Undersøgelse af Statens Laugs- og Corporationsvæsen nedsatte Comitee. Dat. 25de October 1847. Kbh. („Fædrel.“ 1847, Nr. 200; 1848, Nr. 4. 5. 6; Berl. Tid. f. A. Nr. 11, 12).

Taler ved 2de Mai-Fester i de udfomne Samlinger 1835, S. 26—28, 30—33; 1836, S. 34—39; 1837, S. 29—31; 1838, S. 35—37.

Mindebidte: over Charlotte Bull (i „Harpen“ 5te Aarg. 1824, Nr. 49), og over H. Marius Svane (i Kiunge's „Hertua“ 2. Aarg. I. S. 396). — (Merib.).

B.

Baage (Georg Sølger), f. i Kjøbenhavn d. 11te December 1793, Søn af Ólafur Ólafsson Baage, Kjøbmand paa Island († 1797), og Sigríð Óddsdóttir; blev dimitteret til Universitetet fra det Schouboeske Institut 1811; udmærket ved anden Examen i det paafølgende Aar; afslørede i Octbr. 1815 den theologiske Embedsexamen med Charakteren *Laudabilis et quidem egregie*; blev i Novbr. f. A. Adjunct ved Herlufsholms Skole; d. 2den Octbr. 1822 Sognepræst for Betterløv og Hømb i Sjælland, og d. 26de Maj 1824 ved St. Mortens Kirke i Næstved (samt midlertidig Adjunct ved Herlufsholms Skole); d. 27de August 1828 første residerende Capellan ved Vor Frue-Kirke i Kjøbenhavn; d. 26de Marts 1834 Meddirecteur og Lærer i Homiletik og Katechetik ved Pastoralseminariet (s. Nord. Kirke-Tid. 1834, Col. 285—86); disputerede d. 25de Octbr. 1836 for den theologiske Doctorgrad; erholdt d. 28de Octbr. f. A. Titel af Professor (med Rang 5. Kl. Nr. 8); blev d. 17de Januar 1837 Director ved Sorø Academi; 1839 Medlem af Commissionen til at gennemgaae Udkastet til et nyt Kirke-Ritual og en ny Alterbog; d. 9de Novbr. f. A. Ridder af Danebroge; d. 28de Juni 1840 benaabet med Danebrogsmandenes Hæderstegn. † 11te December 1842. — * 1823 Juliane Frederikke Broager (f. 1799, † 1842), en Datter af Cossard-Capitain Andreas Jacob Broager (f. 1757, † 1833 i Kbhvn.) og Maria Amalia de Grandenau (f. 1773). — (Autobiographi i Universitetets Acta Solennia ved Reformationensjubelfesten 1836, p. 45; jvfr. „Dagen“ 1842, Nr. 340; „Fædrel.“ f. A. Nr. 1091; „Berl. Tid.“ f. A. Nr. 331).

Prædikener, holdne paa anden Pinsedag 1829 ved Gudstjenestens Begyndelse i den nyopbygte Frue-Kirke, af P. G. Clausen, G. S. Baage og P. E. St. Gad. Kbh. 1829.

Den Augsbургske Troesbetjendelses store Værd for os. Propædiken paa Jubelfesten for den Augsburgske Troesbetjendelse, paa tredie Søndag efter Trinitatis 1830. Kbh. 1830. (L. T. 1830, Nr. 50).

De ætate articuli, quo in symbolo apostolico traditur Jesu Christi ad inferos descensus. Diss. inaug. Haun. 1836. (Theol. Tidsskr. Bd. 1. S. 1. S. 184—86; Nord. Kirke-Tid. 1837, Nr. 18, 19, 20, af F. E. Boisen, jvfr. 1838, Nr. 24; Berl. lin. Jahrb. für wissensch. Krit. 1837, II. 108—12, af E. W. Kolthoff; Theol. Stud. u. Krit. 1838, IV. 1096—98).

Affleds-Prædiken, holden i Frue-Kirke paa anden Søndag efter Paaſte 1837. Kbh. (1837).

3 Maanedsskriftet „Athene“ (Philemon og Baucis, efter Ovid. Metam. VIII. 611—724, i IX. 452—58).

3 „Syttende Beretning fra Selskabet for Danmark“ (Tale ved Selsk. III.

bets aarlige Møde 1832, S. 4—17; jvfr. Christel. Kirketid. 1832, Nr. 20; L. T. f. A. S. 500).

3 „Maanedsskrift for Litteratur“ (Anmeldelse af J. P. Mynster's „Betragtninger over de christelige Trossamfundene“, i XIII. 269—310).

Waagepetersen (Christian), f. d. 6te September 1787 i Kjøbenhavn af Forældrene: Capitain og Viinhandler Lorenz Christian Petersen (f. 1764, † 7 1829) og Sophie Magdalene Worm (f. 1765, † 2 1832); blev 1795 indsat i det Schouboeske Institut, hvorfra han udgik 1799, og derefter studerede de levende Sprog; kom 1802 til Königsberg, hvor han ansattes paa den danske Consul Batty's Handels-Comptoir; rejste i Begyndelsen af 1806 over Hamborg, Holland og Paris til Bordeaux, hvor han overtog en Commis-Plads i den derværende danske Consuls Huus, under Firmaet von Hemmert freres D'Egmont & Comp.; vendte, efter 2 Aars Forløb, tilbage igjennem det sydlige Frankrige, Spanien, Italien, Savoyen, Schweiz og Tydskland; blev 1808 Borger og Viinhandler i Kjøbenhavn; 1824 En af Hovedstadens 32 Mænd (indtil 1835); udnævntes 1825 til Hof-Agent (med Rang 6. Kl. Nr. 4); 1827 til Hof-Viinhandler, og d. 1ste Novbr. 1828 til Ridder af Danebroge; fik ved Cancelli-Skrivelse af 4de Marts 1831 Tilladelse til for sig og Børn at føre Familienavnene Waagepetersen forenede i eet Navn; erhjoldt d. 29de Maj f. A. Rang med General-Krigscommissairer; benaaderedes d. 28de Octbr. 1836 med Danebrogsmandenes Hæderstegn; blev d. 25de August 1838 udnævnt til virkelig Etatsraad. Siden hans tidligere Rejser i Udlandet, foretog han, i Mellemrum, næsten aarligens kortere Rejser til Norge, Sverrige, England og de sydlige Lande i Europa. † 23de Novbr. 1840 i Kjøbenhavn. — * 17 1809 Albertine Emerence Schmidt, en Datter af Grosferer S. i Kjøbenhavn. — (Jvfr. Dst's „Materialier“, Nr. 69, S. 550—52).

Reise-Udflugter. En liden Beilebning for Danske, der reise i Udlandet, af C. W. Rbh. 1840. („Søndagen“ 1840, Nr. 23).

Wad (Gregaers), f. d. 18de (ifke d. 24de) Juni 1755 i Viborg, hvor hans Fader var Handlemager; blev dimitteret til Universitetet fra sin Hødebyes Latinske 1773; var Lærer for Conferenceraad P. Hoppes Sønner og rejste med den ene af dem 1790 i de danske Provindser og 1791 i Norge og Sverrige; gik sidst i Aaret 1791 med dem til Göttingen og derfra 1792 til Wien, Schweiz og Italien; blev d. 17de April 1795 overordentlig og den 22de April 1803 ordentlig Professor i Naturhistorien ved Kjøbenhavns Universitet; d. 24de Januar 1800 Inspector i det pædagogiske Seminariums naturhistoriske Klasse; fik 1803 Opsynet over det

kongelige Museum for Naturvidenskaberne; blev d. 14de Juli 1814 virkelig Etatsraad; d. 31te Juli 1815 Ridder af Danebroge; d. 18de Juli 1817 Assessor i Consistoriet; d. 24de April 1829 Meddirecteur for det kongl. naturhistoriske Museum. Var Universitetets Rector 1821—22; Medlem af det Kgl. Danske Videnskabernes Selskab (7 1800); af det Scandinaviske Literatur-Selskab; af Societas Volsorum i Belletri, det physiske Selskab i Göttingen, det bayerske Videnskabers Selskab, det werneriske naturforskende Selskab i Edinburgh, det mineralogiske Selskab i Jena (§ 1817), samt af flere andre videnskabelige Samfund. † 25de Marts 1832. — * 1802 Nicoline Christiane Brünnich (f. § 1779, en Datter af Overbergshauptmand Morten Thrane Brünnich og Wibeke Schou). — (Nekrolog, af J. Møller, i L. L. 1832, Nr. 19).

Fossilia Aegyptiaca Musei Borgiani Velltris, Velitris 1794. 4to. (Gött. N. 1795, S. 353; Baldingers Journ. St. 36, S. 9; L. E. 1795, Nr. 4; Giornale della Letteratura Italiana, Mantua 1794; Efemeridi letterarie di Roma 1795, No. 7. 8. 9, jvfr. Badens Univerf. Journ. III. 142—43). — *Tabula synoptica terminorum Systematis oryctognostici Werneriani*, latine, danice & germanice edita. Hafn. 1798. fol. (Gött. N. 1798, St. 184; L. E. 1797, Nr. 49; Skand. Mus. 1798, II. 478—82). — Haandbog for reisende Geologer af P. B. de Saussure, med Tillæg af forskellige franske Mineraloger. Oversat af det Franske med Anmærkninger. Kbh. 1798. (L. E. 1798, Nr. 49; Dørs Lit. Kunst og Theaterbl. 1799, Nr. 7—8). — *De origine telluris*. Programma (i Anledning af Universitetets aarlige Reformationseft). Hafn. 1800. 4to. (3 Udtog paa Dansk, af Forfatteren, i Badens Univerf. Journ. VIII. 180—82). — Cuvier's Begyndelsesgrunde i Dyrhistorien. Oversat af Fransk. I.—II. Deel. ibid. 1801—3, med 14 Kbb. (L. E. 1801, Nr. 50 og 52; Kiel. L. J. 1808, Nr. 46).

3 „Skandinaviske Museum“ (Om Steenkul, 1798. I. 303—16; Om Bigtigheden af de hvirvellose Dyr's Studium, 1803. II. S. 2. S. 61—74. (L. E. 1807, S. 220—21). — i „Det Skandinaviske Literatur-Selskabs Skrifter“ (Om de Apyres Inddeling af de hvirvellose Dyr og om Slimdyrene i Almindelighed, 1805. I. 513—34. (Kiel. L. J. 1809, Nr. 51. 52); Om nogle af Hr. Lieutenant v. Ohlsen i Island samlede Mineralier, 1806. I. 458—71. (L. E. 1809, S. 88—90); Om Kjøttensaltets og Steenkullenes Forekommende med Hensyn til Fædrelandet, 1807. II. 421—45. (L. E. 1809, S. 245—46).

3 „Physiske Biblioteket“ (Beskrivelse af det Fossile L. imolten, VII. 125—29; Udtog af en Afhandling om Forskninger af Pattedyrene, af Cuvier, oversat, XV. 191—98; Om de fossile Been, som findes i Gipsen ved Montmartre, af Cuvier, overs., sfb. S. 241—44; Om Piernens Forskellighed hos de rødblobige Dyr, af Cuvier, oversf. XVI. 188—93; Resultater af de Forsøg, som ere gjorte i den polytechniske Skole i Paris med Diamantens Forbrændelighed, ved Guyton, oversf. XVII. 98—103; Om Forskninger af Zaptrer, fundne i Franckerige, ved Cuvier, oversf., sfb. S. 178—80; Om et nyt Blyerts opdaget af Champeaur, oversf., sfb. S. 380—83; Et utrykt Fragment af Borger Dolomieu's første Forelæsning over Mineralogien, læst i Paris i Sommeren 1801, oversf. i Nyt Bibl. for Physf. III. 82—85).

Wadstier (Thøger Løvenbalk), f. 1770 (døbt 2 f. A.) i Kjøbenhavn, Søn af Christian Frederik Wadstier, Professor i Belstalenhed ved Kjøbenhavns Universitet (f. 1712 paa Drølev-Kloster i Viborg Stift, † 1779, ans. i Myerups Lit. Lex. S. 636), og Christiane Arnette Friedenreich († 1774, 41 A., ældste Datter af Provst Mag. Joh. Friedenreich i Stege paa Møen og Maren Goisse); blev dimitteret til Universitetet fra Bor Frue-Skole i Kbhvn. i Efteraaret 1788; derefter Officer ved det sjællandske Jægercorps, hvorfra han afgik som Major; var siden Ejer af et Bryggeri i Kbhvn. † 24de October 1846. — * 2/2 1803 Anna Maria Francisca Smith f. Jeanty (f. 2/2 1769 i Brabant, † i Sept. 1849).

Grevens af Krone, et Blandingspil. Kbh. 1815.

Gjæstebudet — intet Skuespil. Kbh. 1816. (ej i Boghandelen).

Den sandbrue Kirkegaard i Udblandet eller dens Gravskrifter paa Danst udgivne. Kbh. 1825. („Conversationsbl.“ 1825, Nr. 33).

3 Wolf's „Journal for Politil, Natur- og-Menneskeundskab“ (Professor C. F. Wadstiers Levnetsløb, 1816, III. 193—208; IV. 34—46); — i „Nyeste Skildre af Kjøbenhavn“ (Danst Gulletang, 1819, Nr. 63).

Wadstier (Vigo), en Søn af Ovenanførte; f. i Kjøbenhavn; rejste til Sydamerika, og blev Medbestyrer af Lancasters Institut i Caracas.

3 M. Winther's „Sneelilier“ (Lancasters Flugt til Nordamerika, 1829, S. 5. S. 102—18).

Wahl (Hendrik), f. i Kjøbenhavn d. 1ste October 1789, Søn af Botanikeren, Professor Martin Hendrikfen Wahl (f. 1/2 1749 i Bergen, † 2/2 1804 i Kbhvn., jvfr. Myerups Lit. Lex. S. 637, samt det fgl. Danst Vidensk. Selsk. naturv. og mathem. Afhandl. I. S. 1—22), og Anniken Dorothea Elisabeth f. Dedekam († 1/2 1830, 62 A.); dimitteredes til Universitetet fra den Kjøbenhavnske Borgerdybskole 1806; blev Volontair og 1812 Candidat ved den kirurgiske Afdeling paa Frederiks-Hospital; underkastede sig i Efteraaret 1813 Examen ved det kirurgiske Academi (1ste Char. med Udmærkelse); blev strax derpaa som Batalionskirurg udcommanderet til Felt-Lazaretherne i Holsteen, men i Kiel fangen af de Svenske; senere udløst, og gik 1814 tilbage til sin Post som Candidat paa Frederiks-Hospital; blev d. 13de Decbr. 1815 Reserverkirurg ved det kirurgiske Academi, og var 1815—17 tillige Reserverkirurg ved Frederiks-Hospital; tiltraadte 1819, understøttet af det Cappelske Rejsestipendium og af Fonden ad usus publicos, en Rejse til Lybland, Frankrige og England; besøgte Berlin, Wien, Paris og London; vendte tilbage 1822, og fungerede atter som Reserverkirurg ved det kirurgiske Academi, indtil han d. 27de Decbr. 1823 udnævntes til Regimentskirurg ved det

3die jydske Infanteri-Regiment i Aalborg; erholdt d. 20de Marts 1824 Rang med Capitainer, samt Anseendethet som Regimentschirurg fra 13de Decbr. 1815; blev i Maj 1831 udnævnt til Stabschirurg ved et Armeecorps af de tydske Forbundstropper, hvilket dog ikke blev samlet; valgtes 1834 til Medlem af det Kgl. medicinske Selskab i Kjøbenhavn; blev d. 23de Novbr. 1835 Regimentschirurg ved Artillericorpsen, men d. 19de Januar 1836, efter eget Vnske, atter forsat som Regimentschirurg til 3die jydske Infanteri-Regiment. † 22de December 1837 i Aalborg. — * 1° 1826 Wilhelmine Bøggild (født 1° 1796), en Datter af Justitsraad og Byfoged i Aalborg, Jens Bøggild (f. 1759, † 1° 1812) og Anne Margrethe f. Jøelstrup (f. 1767, † 1° 1829). — (Nekrolog i Berlingske Tid. 1838, Nr. 2; „Jyllandsposten“ f. A. S. 8; jvfr. Callisens Medicin. Skriftsteller-Lex. XX. 19—20; XXXIII. 112—13).

3 „Svenska Läkarsällskapets Årsberättelser för 1822“ (Bref till C. J. Ekström från London, S. 88—89; Bref till samma från Paris, S. 89—91).

3 „Bibliotek for Læger“ (Et Tilfælde af brustaglige Legemer i Knæleddets Pualhed og deres Udtagelse, X. 159—69).

3 „Journal for Medicin og Chirurgie“ (Problematiske Sygdom i Testiklerne; meddeelt det Kongl. med. Selskab, i IV. 361—64. (Udtog i Schmidts Jahrb. d. Med. Bd. 3. 1834. S. 68—69, af Albr. v. Schönberg); Bidrag til Kundskab om Sundhedstilstanden i Aalborg i Aaret 1833; en Jædderemng til det kgl. Sundhedscollgium, VI. 299—321; Om en mærkelig Svulst i Brystet (Mamma), sftd. S. 322—28. (Paa Tydskt af A. v. Schönberg i Schmidts Jahrb. d. Med. 1fter Supplementsbd. 1836. S. 396—97); Om en Forløsning efter den Fødenes Død, sftd. S. 328—34).

Waldt (J. G.), Skibscapitain.

Scener af Sømandslivet, paa en Adresse til Jøse de France i 1805 og 1806, Kbh. 1835. („Dannora“ I. 226—29).

Valentiner (Adolph), Søn af nedenanførte H. E. Valentiner; f. d. 4de Juli 1803 paa Futterkamp i Holsten; blev 1822 dimitteret fra Gymnasiet i Lübeck, og drog derpaa til Sjælland, hvor han deeltog i Beskyttelsen af Hovedgaarden Gjeddesdal, af hvilken han blev Ejer efter Faderens Død 1831. — * Catharine Elisabeth Jacobsen (f. 1° 1811, Datter af Klædehandler N. Jacobsen og Catharine Elisabeth Hvidt).

3 Halbs „Tidskrift for Landøkonomie“ (Beretning om hans Agerbrug, IV. 194—97; Et Brev til J. E. Halb om Studiefærdigheden paa Gjeddesdal i Aarene 1822—30, VI. 288—94; Varigt Staldguld, i Ny Række, II. 156—68; Middel til at udrydde Snegle, N. R. VI. 193; Bemærkning om Hugens Reining, sftd. S. 198; Om at ud- og indføre Køer; foredraget i Kjøbenhavns Amts Landbforenings Møde d. 8de Septbr. 1842, sftd. S. 199—206; Nogle Bemærkninger om Kunst-

roens Dyrkning, R. R. X. 581—36; Om det fløstte Baudaflednings-(Drain-)System's Anvendelse i Danmark, R. R. XII. 76—78).

3 „Den Berlingske Tidende“ (Nogle Bemærkninger til Hundsmandsagen, 1840, Nr. 231).

Valentiner (Christian August), f. i Flensborg d. 26de Juni 1798, Søn af Georg Wilhelm Valentiner, daværende Diaconus, siden (1825) Hovedpræst ved St. Mariæ-Kirke (f. 1⁷ 1766 i Boren i Angeln, † 11 1836, jvfr. Lübker's u. Schröder's Lex. II. 645), og Ludovica Frederikke Petermann (f. i Rbhvn.); blev undervist indtil sit 16de Aar af sin Fader; som derpaa i Flensborg lærde Skole, og gik 1817 til Universitetet i Kiel; rejste 1819 til Jena, hvor han tilbragte 2½ Aar, og vandt den første Præmie for en Prædiken i det homiletiske Seminarium paa Reformationsfesten 1820; tog 1822 theologisk Examen paa Götting (2den Char. m. r. A.); rejste i Novbr. f. A. til Dresden som Hundslærer; blev d. 24de Marts 1824 ordineret Kateket ved St. Petri-Kirke i Kjøbenhavn; d. 6te Maj 1828 første Præst i Heiligenhafen; d. 27de Juni 1837 Hovedpræst ved St. Mariæ-Kirke i Flensborg; d. 28de Sept. 1850 entlediget. (Jvfr. Lübker's u. Schröder's Lex. II. S. 644).

Die Wahl des Predigers in der christlichen Gemeinde. Eine Predigt. Kopenhagen, 1824. — Bleibe bei uns, denn es will Abend werden! und: Von der Aufzeichnung unserer Tage. Zwei Predigten, beim Jahreswechsel 1827—28 in der St. Petri-Kirche zu Kopenhagen gehalten. Kopenh. 1828. — (Eilbecks efter Autogr.).

Valentiner (Heinrich Christian), f. d. 20de Novbr. 1767 paa Svensby i Angeln, Søn af Heinrich Christian B., Overførsler, Ejer af Svensby (f. 2⁵ 1722, † 1⁸ 1782), og Anna Katarina Henningsen (f. 2 1738 i Lønder, † 1⁸ 1769); studerede i Kiel fra 1786 til 1790; var 1791—1819 Forpagter af Godslet Futterkamp i Holsteen; tilbragte derefter 3 Aar i Lübeck, og købte i Foraaret 1822 Hovedgaarden Gjeddesdal, Kjøbenhavns Amt. † 19de Septbr. 1831. — * 1. 1792 Margarethe Catharine Lafranz (f. 1775, † 1797). * 2. 1799 Adelheid Margarethe Ernestine Gähler (f. 1⁸ 1776 i Elsfleth, † 2 1844 i Lübeck).

3 „Nye landoeconom. Tidender“ (Min Erfaring og Anskuelse angaaende Mergelen, VII. 175—84; Om Jyllands Studehandel, Ibid. S. 185—95. (jvfr. Rbhvns Skilderi 1829, S. 993—95).

3 „Nyste Skilderie af Kjøbenhavn“ (Bemærkninger foranledigede ved Beirliget i Aarene 1828 og 1829, handlende om Bigtigheden af Baudafledninger, 1830, Nr. 9, S. 134—37).

Wallich (Immanuel), f. d. 14de August 1793 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader var Rjebmand; blev privat dimitteret til Universitetet

1811; tog den 7de Januar 1819 medicinsk Embedseramen (Laud.); rejste s. A. til Rusland, hvor han er praktiserende Læge i St. Petersborg. — (Jvfr. Callisens Med. Skriftst. Læx. XX. 353; Elmquist's „Læsefrugter“ XLV. S. 8—9).

Moses und Christus, oder eine Kleinigkeit zu Beherzigung. Kopenh. 1818. (Udtom under Navn af Friderichsen, ligesom han og samme Aar, under samme Navn, udgav „Antijudas“).

J. E. Renard Forsøg over den veneriske Sygdoms Oprindelse, oversat af det Tydske. Kbh. (1815).

Han er Forfatter til den Dagbog over en af ham foretagen magnetisk Cur, som af Blof Læren udgaves under Titel: Den menneskelige Magnetisme, o. s. v. Kbh. 1817. 2. Dpl. ib. eod. (jvfr. „Dagen“ 1817, Nr. 116; Kbhvns Skiberi s. A. Nr. 39).

Wallich (Nathanael, forhen Nathan Wolff), beslagtet med den Nysansforte; s. d. 28de Januar 1787 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader var Grosferer; blev privat instriberet ved Kjøbenhavns Universitet i Efteraaret 1801; underkastede sig d. 13de Maj 1802 Præliminair-Examen („Admissus cum laude“); lagde sig først efter Veterinairvidenskaben, siden efter Medicin og Chirurgi, ligesom han ogsaa med Flid studerede Botanik; tog i Foraaret 1806 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.); blev d. 31te October s. A. Læge ved det danske Etablissement i Frederiksnaagor (Sirampur) i Bengalen; d. 13de Februar 1817 Over-Intendant ved det engelsk-ostindiske Compagnies botaniske Have ved Calcutta (jvfr. L. T. 1818, S. 78); d. 8de Juli 1818 Ridder af Danebrog; 1821 Doctor Philosophiæ, ved Uresdiplom fra Kjøbenhavns Universitet; ledssagede i videnskabelige Hensyn det engelske Gesandtskab til Aha (s. Statistid. 1827, Nr. 51); blev d. 1ste August 1829 benaadet med Danebrogsmandenes Hæderstegn; besøgte 1828—29 London og Kjøbenhavn. Er endvidere Doctor Medicinæ; Medlem af det Kgl. Danske Videnskabernes Selskab (§§ 1826) og af det Kgl. medicinske Selskab i Kbhv. (§ 1817), samt af de Kgl. Videnskabernes Selskaber i London og Edinburgh. Roxburgh har opstillet en Planteskægt, som er kaldet Wallichia (jvfr. Kroyers Naturhist. Tidsskr. I. S. 588—89). Foruden at han har sendt en stor Deel Frø og Planter til den botaniske Have i Kjøbenhavn, har han til Universitets-Biblioteket samleslede skienket en betydelig Mængde engelske og indiske Bøger (s. L. T. 1819, Nr. 7—10; R. Myerup: „Catalogus librorum Sanskritanorum“ &c. Havn. 1821; Høft's „Polit. og Hist.“ III. 183—86; „Eidssjalf“ 1825, S. 32; „Dagen“ 1826, Nr. 210). — (Jvfr. Brodthaus' Convers. Læx. d. neuest. Zeit u. Literatur Bd. IV. 1834; Callisens Medicin. Skriftst. Læx. XX. 353—54; „Dagen“ 1829, Nr. 122; 1837, Nr. 10).

Tentamen Floræ Nepdænsis. Fasc. I.—II. Calcutta et Serampore 1824. folio.

Plantæ Asiaticæ rariores; or descriptions and figures of a select number of unpublished East-Indian plants. Vol. I.—III. London, 1830—32. Imp. folio, with 300 col. plates. (N. f. 8. III. 452—66; VI. 76—98, af J. B. Forneemann; Ofens "3fte" 1829, S. 1239—52; 1831, S. 377—83, 586—92; 1834, S. 972—87).

Betydelig Andeel i: *Flora indica*; or descriptions of Indian plants by William Roxburgh. Edited by William Carey. Vol. I.—II. Serampore, 1820—24. 8vo. (8. 2. 1821, Nr. 8; 1826, Nr. 16. 17).

Afslidige botaniske Afhandlinger, indførte i „*Asiatic Researches*“ (saafom: Description of two new species of *Sarcolobus* and some other Indian plants, i Vol. XII. 1816, p. 566—76, og tillige færfælt aftrykt. (r. 8. 2. 1817, Nr. 48); Description of some rare indian plants, i Vol. XIII. 1818), samt i „*Transact. of the Linnean Soc. of London*“ (Description of two new Genera of Plants from Nepal, i Vol. XIII. P. 2. p. 608).

3 „*Lidsskrift for Naturvidenskaberne*“ (Af et Brev fra ham til J. B. Forneemann, dat. Ratmandu i Nepal d. 18. Juli 1821, i Bd. I. S. 257—64).

3 „*Transact. of the med. and physic. Soc. of Calcutta*“ (Description of the tree which produces the Nipal camphor wood and sassafras bark (*Laurus glandulifera*); presented March 15, 1823, i Vol. I. 1825, p. 45—54, med Afbildn. Pl. 1. (Udtog i *Archiv des Apothekervereins* Bd. 25. S. 2. 1828. S. 170); Extract from a letter regarding a fragrant grass; addressed to the Secretary of the Medical Board, dated 29th Octbr. 1824, *ibid.* p. 368—69; On ginseng of Nipahl, Vol. IV. 1829).

3 Geiger's „*Magazin für Pharm.*“ (Neue botanische Entdeckungen im Reiche der Birmanen, (Eyriès, Larénaudière et Klaproth *Nouv. Annal. des Voyages* Janv. 1828, p. 70), i Bd. 23. S. 1. 1828. S. 3—5).

3 „*Archiv des Apothekervereins*“ (Ueber das neue Geschlecht *Melanorrhoea* und den Vermutheten Firnisbaum; mit Bemerkungen über die Geschlechter, denen er am meisten ähnlich ist, (Edinb. Journ. of Sc. N. Ser. Vol. 2. p. 66), i Bd. 31. S. 2. 1830. S. 129—42. (Udtog i *Summar. der Medic.* 1830, Bd. 3. S. 226—27).

3 „*Pharm. Centralblatt*“ (Ueber eine neue Ginseng-Wurzel, *Panax pseudo-ginseng*, (Wallich *Plant. Asiat. rariores* No. 6. p. 30—32 u. Tab. 137), i Jahrg. 3. 1832. Bd. I. No. 23. Mai, S. 352—58, nebst col. Abbild. Tab. 3.; Ueber die *Gentiana Chirata* Hamilt., *Gentiana Chiragita* Roxb. *Flem.*, (l. c. No. 11, Tab. 252), f. A. Bd. 2. Aug. No. 38, S. 599—600).

Brev i det danske Videnskabs 6te Beretning, S. 77.

Wallich (Philip), Mægler.

Ford Cobham, eller Kollharberne. Historisk Roman af G. Fog. 1.—3. Deel. Oversat. Kbh. 1826.

Gmaaførtællinger af Washington Irving. Overs. 1. Deel. Kbh. 1826.

Gottfred Crayons Skibsebog. Af Washington Irving. Overs. 1.—2. Deel. Kbh. 1827. (8. 2. 1827, S. 220—24).

En Reisendes Fortællinger af Washington Irving. Oversat. 1.—2. Bd. Kbh. 1827—28. („*Ny Gæst*“ 1827, S. 309—12; 8. 2. 1828, Nr. 18).

Udstadighed og Kjærlighed, Lykspil i 4 Acter, oversat af det Franske. Kbh. 1828.

Bracebridge-Pall eller *Charactererne*, af *Washington Irving*. Oversat. 1.—2. Bd. Kbh. 1829.

Vor Nutid, eller historisk Oversigt af de mærkværdigste Begivenheder fra 1789—1830. Oversat. 1.—8. Hefte. Kbh. 1829—31.

Jesuiterne i deres sande Stikelse. Overs. Kbh. 1830.

Litteraire Arbejder og mærkelige Breve af *Napoleon*, ligesom nogle af hans Domme over vigtige Begivenheder i hans Liv, tilligemed den kongelige spanske Families meget interessante Skrivelser, hvilke give Oplysning om Spaniens mærkværdige Dynastie-Stiftelse i Aaret 1808. Til Guldbrændiggjørelse af vor Nutids Historie. Oversat. Kbh. 1831.

Præbræcki, den russiske Politie-Spion. En Lidsildring, af *August Lewald*. Oversat. Kbh. 1831.

Walter (Johan Ernst Christian), Portraitmaler og Robberstifter; Oplynsmand ved det kongelige Billedgalleri. — * A. E. Christensen.

Udgav: *Pragtfugle og Pattedyr* i colorede Afbildninger (med Beskrivelse, paa Dansk og Tydsk, af *J. Reinhardt*). 1.—6. Hefte. Kbh. 1828—41. Folio. (Jvfr. Kbhpost. 1827, Nr. 85, S. 343—44; Nr. 98. 99).

Vögel aus Asien, Africa, America und Neuholand, in colorir. Abbildungen. 1.—18. H. Kopenh. 1828. 4to.

Nordisk Ornithologie, eller colorede Afbildninger af nordiske Fugle efter Naturen. (med dansk og tydsk Text). 1.—20. Hefte. Kbh. 1829—33. Folio. Sammes nyeste Følge. 1.—28. Hefte. ib. 1835—39. Fol. 3. *Række*, fortsat til 1847.

Flora eller *Pragtblomster* i colorede Afbildninger. (med dansk og tydsk Text). 1.—36. Hefte. Kbh. 1835—42. Folio.

Blomster-Museum eller color. Afbildninger af de skønneste *Blomster* og *Størplanter*, med tydsk og dansk Beskrivelse. 1.—11. Hefte. Kbh. 1838—41. st. 8.

Egeleeds Udgiver af: *Baranda*. Et artistisk-belletrisk Ugekrift; red. af E. Rielsen. Nr. 1.—7. Kbh. 1814, m. Kbh. (begyndt d. 2. Marts 1844).

Walter (J. H.).

Trolovelses-Ringen, Stuepil i 3 Acter af *Lambert*, oversat. Aarhus, 1822.

Walter (William Chr.).

Ojenfærdet ved *Palnatokes Grav*, en original Fortælling; og *Affsol*, et orig. Særgespil i 5 Acter. Ungdoms-Forsøg. Kbh. 1827.

Waltersdorff (Ernst Frederik, Greve), f. i Tønder 1755, af Forældrene: *Christian v. Waltersdorff*, Major af Cavalleriet (f. 1725, † $\frac{1}{4}$ 1801 i Slesvig), og *Barbara Maria Munthe* (f. 1726, † $\frac{1}{2}$ 1802, eneste Datter af Oberst *Geert Munthe* og *Kirstine v. Unger*); blev d. 24de Januar 1777 privat instrueret ved Kjøbenhavns Universitet, hvor han i meer end 2 Aar isorvejen havde hørt juridiske Forelæsninger, og afslørede d. 25de Januar f. A. den latinsk-juridiske Embedsexamen (Laud.); blev derefter Auscultant i Generaloldkammeret; d. 29de Januar

1782 Kammerherre; 1785 Vice-Generalgouverneur, og 1787 Generalgouverneur over de dansk-vestindiske Øer; 1790 Generalmajor; 1797 første Directeur i General-Postamtet i Kjøbenhavn, og d. 31te August 1798 tillige første Directeur ved det kongl. Theater (indtil Decbr. 1801; jvfr. Dehlensslågets Levnet I. 94); d. 16de Decbr. 1801 Ridder (Storkors) af Danebroge; 1801 Medlem af Regjeringscommissionen, som gik til Vestindien for at modtage de danske Øer af England; var 1801—8 Chef for det nordre sjællandske Landeværns Regiment; blev d. 21de Januar 1809 i Raade afflediget af Krigstjenesten, og d. 24de Januar s. A. i Raade og med Pension entlediget som første Directeur i General-Postamtet; 1810 overordentlig Gesandt og befaldmægtiget Minister ved det franske Hof; fik 1811 Prædicat af GeneralLieutenant; benaadedes d. 28de Januar 1812 med Danebrogsmandenes Hæderstegn; optoges ved kongel. Resol. 3die Juli 1819 med sine ægte mandlige Descendenter i den danske Grevestand (s. Magaz. til den danske Adels Hist. I. S. 202). † 13de October 1820. — * Sara Cortwright (en Engländerinde). — (Hans Portrait st. i Robb.).

Almindelig Militair-Lov for Borgerskabet paa St. Croix. Paa Dansk og Engelsk. Christianssted 1789. 46 S.

3 »*Mineirva*» (Det sande Forbedringshuus, eller Beskrivelse over Bængselet i Philadelphia, sammenfæret efter de paa Stedet i Aaret 1795 gjorde Optegnelser, men for første Gange oversat efter et fransk Manuskript, og med Tillæg forøget, 1796. IV. 166—227; 1798. III. 200—20. (jvfr. L. E. 1797, S. 11; 1802, S. 627. — Overs. paa Tydskt i Hennings »Genius der Zeit" 1797, März; Udtog i Olibarius »Le Nord littéraire", No. 1.).

Walthers (C. L.), Ejer af Hovedgaarden Haraldslund i Aarhus Amt (indtil 1839); siden 1840 af Lesagergaard, Viborg Amt.

3 Bænde »*Tidskrift for Landøkonomie*» (Kall, anvendt med Fordeel paa Haraldslunds Jorder, III. 229—34).

Bidrag i forskjellige Aargange af »*Aarhus Stifts-Tidende*» (s. Ex.: Du-rod, Ravehale (Linneé, Equisetum palustre), 1840, Nr. 25, Folgebl.; Tantespaaner om Jernbaner i Danmark, 1844, Nr. 104).

Walthers (Jens), f. 1775 i Rolding, hvor hans Fader Gabriel Walthers var Skræbder og gift med Maria Kragh; blev i Foraaret 1796 dimitteret til Universitetet fra sin Højskoles Latinskole; tog i Juli 1799 theologisk Attestats (H. ill.); blev d. 29de Aug. 1806 Sognepræst til Åsnæs, og d. 19de Decbr. s. A. til Vallerup og Hørve i Sjælland; d. 22de Septbr. 1824 til Vallum i Ribe Stift; d. 3die Juli 1827 til Bjert i Haderslev Provst i Sønderjylland. † 27de April 1840. — * Henriette Klein.

3. Gallefens „Theologisk Maanedsskrift“ (Den paagældende Fanatisme i Jylland, IV. 611—16; Beviis: at det ingenlunde er ligegyldigt for Mennesket, hvad han troer, hvilke Religions-Begreber han har, V. 155—67). — (Tilbedels efter Autogr.)

Walther (Lorents Wilhelm), f. 1770 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader var Taxateur; blev 1784 dimitteret til Universitetet fra Bor Frues Latin-skole i Kjøbenhavn; tog 1794 medicinsk Embedsexamen; var 1791—96 Candidat ved Frederiks-Hospitals medicinske Afdeling; disputerede d. 7de Juli 1796 for Doctorgraden i Medicinen; berejste, efter kongelig Befaling af 5te August s. A., med Dr. med. H. Munk Christiansands Stift for, efter en af Collegio medico givne Instrux, at undersøge og opdage Radesbygens Virksomhed, Udbredelse, Sygehusenes Tilstand o. s. v.; blev 1799 Physicus i Flekkefjord og omliggende District; d. 2den Juni 1823 efter Ansøgning entlediget. † 6te Decbr. 1830. — * Anne Marie Beer. — (Jvfr. Callisens Medicin. Skriftst. T. XXXIII. 214).

De Asphyxia, præsertim neonatorum. Diss. inaug. med. Haun. 1796. (Parten-teils med. chir. Zeit. Ergbb. I. 1797—98, Nr. 24, S. 369—71; Bibl. f. Phys. XIV. 393—94).

Wandall (Peder Friis), f. i Aalborg d. 13de Decbr. 1765, ældste Søn af Johan Wandall, daværende personel Capellan ved Frues Kirke, siden (1/2 1772) residerende Capellan ved Budolphi Kirke ssld. (s. 1/2 1731 i Bindinge i Fyen, † 1797, anf. i Myerups Lit. T. S. 640), og Christiane Marie Heug (s. 1739, † 1818, yngste Datter af Overskjømand Christian Heug i Aalborg og Elisabeth Marie Holst); blev privat instriberet ved Universitetet d. 27de Novbr. 1789; lagde sig i Kjøbenhavn efter Typographien; drog derpaa tilbage til Aalborg for at forestaae det hans Fader tilhørende Bogtrykkeri, hvilket 1795 blev ham overdraget til Ejendom; fik senere Bevilling tillige som Boghandler; antog 1825 J. Schjern til Medejer af Bogtrykkeriet, hvilket i Begyndelsen af 1827 blev solgt til Bogtrykker Albert Borch og Nathan Ph. Rée. (s. Collegial-Lib. 1824, S. 417—18; 1827, S. 190). † 18de December 1828, ugift. („Dagen“ 1828, Nr. 309).

Redigerede og udgav: Samleren. Aalborg, 1798. — Rytaarsgaver for Aarene 1802, 3, 4. ibid. — Aalborgs Kommebog for 1804. ib. 1804. — Aalborg Stifts 3ydske Efterretninger og Avertissementstidende. Aalborg, 1795—1827 (Nr. 29). ibid. 4to. (Denne Avis redigeredes 1820—21 af M. Elod, og fra Efteraaret 1821 til Marts 1827 af J. Schjern, som tillige var Medudgiver 1825—27). — Maanedlige Tillæg til de aalborgske Efterretninger. Jan.—Marts, 1816. ibid. 8vo.

Dannertongen Friedrich den Sjettes Rejse gennem Jylland i Sommeren 1824. Udgiven af P. F. Wandall og J. Schjern. Aalborg, 1825.

Bandborg (Christian Ngon) var Privatlærer i Randers; derefter Kirkesanger og Skolelærer i Ugilt i Bendsøffeld. † 20de Maj 1844, 44 Aar gl. — * Margrethe Juliane Poulsen.

Poetiske Embryoner. Randers, 1828.

Trykt Primitiv-Lexicon, eller Fortegnelse over de almindelig forekommende tydske Stammer. Randers, 1830. Anden forøgede og forbedrede Udgave. Kbh. 1831.

Smaa digte, i Aalborg Stifts-Tidende 1830.

Bargas Bedemar (Edvard Nomes, Greve af), fød af spanske Forældre i Kiel d. 15de Juni 1770; blev 1795 Maltshers-Ridder; siden Oberst ved det neapolitaniske Artilleri, og Lærer ved Artilleriskolen; kom i Slutningen af September 1808 til Kjøbenhavn; blev d. 2den Marts 1810 Medlem af Commissionen for Oldsagers Opbevaring, og rejste i Aarene 1810, 11, 12 og 14 i Sverrige, Norge og Lapland, fornemmelig i mineralogisk Henseende; udnævntes d. 26de Januar 1813 til Kammerherre; blev Inspecteur ved Prinds Christian Frederiks (siden Kong Christian VIII's) Mineralsamling; gjorde 1819—20 en geognostisk Rejse til Færøerne; modtog 1820 den sachsen-weimarke Kreds- og Fortjenst-Medaille i Guld (s. Collegial-Tid. 1820, S. 808); blev 1825 Comthur af den sachsen-weimarke hvide Falk-Orden; d. 24de April 1829 Meddirecteur, og d. 26de Februar 1842 Chef for det kongl. Museum for Naturvidenskaberne; 1839 Ridder af den spanske Carl III. Orden og Commandeur af den portugisiske Kristus-Orden; d. 22de Maj 1840 Ridder, og d. 10de Juni 1841 Commandeur af Danebroge; 1842 Commandeur af den nederlandke Egekrone-Orden; var tillige Præsident for Akademiet i Pisa; Vice-Præsident for det mineralogiske Selskab i Jena (1820); Medlem af det kongl. Danske Videnskabernes Selskab (11 1806) og af flere andre videnskabelige Selskaber i Udlandet. Han foretog ogsaa adskillige videnskabelige Rejser i det sydlige Europa, og 1835—36 til Madeira, Porto Santo og de azoriske Øer. † 15de Marts 1847 i Kjøbenhavn. (Jvfr. Det's „Supplementblade“, Nr. 32; „Kbhpost.“ 1839, Nr. 87).

Om vulkaniske Producter fra Island. Kbh. 1817. (L. T. 1819, Nr. 10, 11; Göt. A. 1818, S. 1279; Allg. Pall. T. 3. 1818, Nr. 164).

Die Insel Bornholm in geognostischer Hinsicht. Frankfurt am Main, 1819; særskilt aftrykt af Leonhards „Mineralog. Taschenbuch“, Jahrg. 14. 1820, S. 3—39. (L. T. 1820, S. 109—10, af J. P. Bredsdorff; Göt. A. 1823, S. 1061—63).

Reise nach dem hohen Norden, durch Schweden, Norwegen, und Lapland. In den Jahren 1810, 1811, 1812 und 1814. I.—II. Band. Frankfurt am Main, 1819. (Revue encyclopéd. T. VII. 1820, p. 330—31; jvfr. Brännich, „Kongsbergs Sølvbergværk“, 1826, S. 143 og 160). Paa Engelsk: *Travels through Sweden, Norway, and Lapland*; &c. London 1820.

Resumo de observações geológicas feitas em uma viagem a's ilhas da Madeira, Porto Santo e Açores nos annos de 1835 e 1836. Lisboa, 1837. 14 pagg. 8.

3 „Antiquariske Annaler“ (Bemærkninger over nogle Oldtids Monumenter i Norge, III. 93—104; Oplysning om nogle færøske Oldsager, sftd. S. 306—11).

3 „Tidskrift for Naturvidenskabernes“ (Analyser af færøske Mineraller, II. 134—35).

3 „Det Kgl. Danske Vidensk. Selskabs naturvidenskabelige og mathematisk Afhandlinger“ (Om Bjergformationerne paa Porto Santo og Madeira, VI. S. CXXI—CXXII.).

3 Leonhard's „Mineralogisches Taschenbuch“ (Ueber die Rast- und Kreide-Formation von Gärde, Stevens- und Möns-Klutt, 1820, S. 40—64; Ueber das Allgemeine der geognostischen Konstitution der Gärder, sftd. S. 601—4; Der Opal auf den Gärdern, 1822, 1ste Abtheilung, S. 11—30; Ueber den Apophyllit von Felsö, 1825, I. S. 158).

3 Leonhard's und Bronn's „Jahrbuch“ (Ueber Bergelit und Prunnerit, 1830, S. 71).

Warming (Christian Larsen), f. d. 15de Juli 1754 af Bøndersforældre i Landsbyen Warming i Seem Sogn ved Ribe; var Adelskarl, da Capellanen ved St. Catharinæ Kirke i Ribe, David Grønlund, paatog sig at anføre ham til Studeringer, og satte ham siden i Ribe Skole, hvorfra han afgik til Universitetet 1781; tog i Maj 1794 theologisk Attestats („Laudabilis; erudite respondit“); blev d. 12te December 1800 Sognepræst til Knebel og Roelse i Aarhus Stift. † 5te August 1819. — * 1/2 1804 Elisabeth Margarethe Byberg (f. 1/2 1781 paa Falkenstein, † 1/2 1845 i Rbhvn.).

Salgsprædiken holden til det residierende Capellanat ved Frue Kirke i Kjøbenhavn, i Kallensens „Magazin for Religionslærere“ VII. 1. S. 281—97.

Warming (P. P.), Skolelærer i Uggerslev i Fyen.

3 „Tidskrift for Almueskolevæsenet“ (Almueskolerne i det sidste Aarhundrede, som de vare, ere, og mulligen kunde være, I. 360—71; Hvori og hvorledes kan Hjemmesid befordres til Underviisningens Fremme i Almueskoler? i II. 226—31; Ogsaa et Par Ord om Skolelærerconventer, sftd. S. 231—38; Opmærksomheds- og Forskandsøvelser i Forbindelse med indbyrdes Underviisning, III. 136—41; Yderligere Bemærkninger ved et Par Forslag, IV. 25—35).

Warnstedt (Friedrich Emil Georg), f. d. 7de November 1785 (sftd. 1775) paa Loitmarl i Kirkesognet Svansen, i Sønderjylland, næstnyngste Søn af Gehejmeconferenceraad, Kammerherre og Jægermester i det 2det fiesvigste District, Friedrich Carl v. Warnstedt, Storkors af Danebroge, Arveherre til Loitmarl og Espenæs (f. 1/2 1750, † 1/2 1841),

og Johanne Wilhelmine Friederiche v. Rumohr, af Huset Rundhof (f. 1757, †, Datter af Christian August v. Rumohr og Charlotte Amalia, Comtesse af Ahlefeldt). Blev 1800 Søcabet, men ansøgte, efter 2 Aars Forløb, sin Afsked, for at gaae den studerende Vane, og blev ved Paaaste 1806 Student ved Universitetet i Kiel; ansattes i Efteraaret 1807 som Jænder ved det jydsk Skarpskytter-Corps; blev 1809 udnævnt til opvartende Kammerjunker hos S. M. Dronningen, hvillen Post han tiltraadte i Vinteren 1810 og erholdt da Afsked af Krigstjenesten; var i Vinteren 1811 tillige Auscultant i Rentekammeret; foretog i Aarene 1820—22 for sin Sundheds Skyld en Rejse i Udlandet, og berejste en Deel af Tydskland, Schveiz, den vestre Rhinkyst, Belgien og England; udnævntes d. 21de April 1824 til Over-Landveis-Inspecteur i Holsten; d. 22de Maj 1826 til Kammerherre; d. 17de April 1830 tillige til 1ste Bygningss-Directeur over Chaussee-Anlægget imellem Kiel og Altona; d. 24de Juni 1831 til Ridder af Danebroge. Var Medlem af Bestyrelsen for det 1834 stiftede „Gesellschaft für die Sammlung und Erhaltung vaterländischer Alterthümer“. † 10de December 1836 i Plön. — (Retrológ, af Fr. Thaastrup, i Det's „Materialier“, Nr. 98; jvfr. Lübker's u. Schröder's Lex. II. S. 682—83; N. Staatsb. Magaz. X. 498).

Thorswaldsens Arbeiten für die Frauen-Kirche in Kopenhagen. 1. Brief, Jan. 1820. 2. Brief, Juni 1820. Kopenh. 1820.

Deviis, at Rational-Rigdom og Rational-Beistand ikke maa ubledes af uboories, men indboories Silber; eller Britannien uafhængig af Pandelen, af B. Spence. Oversat. Kbh. 1820. (f. Kbhøns Silbert 1822, Nr. 18, S. 276; 1824, Nr. 57).

3 „Den oeconomiske Correspondent“ (Tanter ved den gjentagne Frygt over Følgerne af det i Udlandet gjorte Laan, i III. Nr. 10; Formyndert-Indretningen i Mærrig, i V. S. 52—54).

3 „Dagen“ (Dagbog paa en Vabereise til Höhr, 1823, Nr. 280—82; m. fl.). Ang. hans øvrige literaire Arbejder jvfr. Det's „Materialier“, S. 597, 784.

Barthoe (Severin), f. 1773 i Roest-Mølle i Grimstrup Sogn, ved Varde, Søn af Kammerraad Hans Barthoe, Herredsfoged i Stads, Gjorbing og Malt Herreder († 1800 i sit 69. A.), og Dobil Elisabeth f. Vierrum († 1800); blev 1794 dimitteret til Universitetet fra Ribe Skole; tog i det følgende Aar den philologisk-philosophiske Examen med Udmærkelse, og i October 1794 theologisk Attestats (Laud.); var derefter Højskolelærer hos Baron Lovenstjöld; blev d. 18de April 1800 Sognepræst for Nørre-Jernløse og Dvandløse i Sjælland; d. 18de Decbr. 1807 Amtsprovst i Holbøl Amt; d. 30te April 1813 Sognepræst i Raskov; nedlagde 1824 Bestyrelsen af 4 Herreder i Holbøl Amt, hvorimod han

vedblev som Provst for Arts og Love Herreder. † 2den September 1839.
— * Thomy de Sundt.

3 Kabbets „Danst Minerva“ (Tale, i Anledning af Callundborg Borger-
skoles Indvielse, den 20de Juni 1816, i III. 1816. August, S. 168—81). — (Tit-
deels efter Autogr.)

Wassard (Hans Mathias), f. 1757; var Grosserer og Ejer
af Marienlyst, en Parcel af Iselingen, ved Bordingborg. † 29de October
1835. — * 1. Lucie Emerence Aagaard (f. 1761, †....., ældste
Datter af Sognepræsten i Glostrup, Provst Peder Andreas Aagaard og So-
phie Margrethe Heerforbt). * 2. † 1804 Anna Maria Munk (f. †
1771, † 1te 1838, næstældste Datter af Justitsraad, Borgemeister i Kbhvn.,
Morten Munk og Karen Barfred).

3 „Landoeconom. Tidender“ (Et Brev til Joh. Chr. Drewsen, i IV. 1816.
S. 51—57).

3 „Den oeconom. Correspondents“ (Englands Korn-Politik, i III. Nr. 8.
9. 10. 11).

Wedege (Søren), f. d. 16de Maj 1769 i Hobro, Søn af Bejermester
Peder Herman Wedege og Anna Elisabeth Schnell († 1776,
yngste Datter af den i Gjesfings Jubellarere III. S. 247—48 anførte Provst
Ulrik Christian Schnell i Seerup, Aarhus Stift, og Magdalena Catharina
Hvasø); blev 1788 dimitteret til Universitetet fra Randers Skole; tog i
Maj 1792 theologisk Attestats (Laud.); var fra 1793 til Begyndelsen af
October 1796 ansat som 1ste og 2den Lectie-Hører ved Randers Latin-
skole; foretog derefter en toaarig Udenlandsrejse; underkastede sig i October
1802 og i Maj 1803 den latinist-juridiske Embedsexamens theoretiske og
praktiske Prøve, begge med Charakteren Haud illaud.; blev 1807 Regi-
mentsquartiermester og Auditeur ved 2den sjællandske Bataillon lette In-
fanteri (kaldet 1808 det jydsk Skarpskytter-Corps); 1809 Overkrigscou-
misfær; 1810 forsat til det sjællandske Skarpskytter-Corps; 1811 Over-
auditeur; 1812 constitueret Politimester paa gamle Kjøbenhavns Amt og
virkelig Cancelliraad; 1819 entlediget. † 29. Januar 1836 i Frederiksberg. —
* Henriette Elisabeth Petersen (f. 1/2 1795), Datter af Capitain og
Vinhandler Lorenz Christian Petersen og Sophie Magdalene Worm. — (Jvfr.
Glemmers histor. Efterretn. om Randers lærde Skole, 2det Hefte, S. 45—46).

3 „Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn“ (Om Byens saakaldte Opgivelse,
1816, Nr. 94).

3 „Nye landoeconom. Tidender“ (Et Brev til J. C. Drewsen, angaaende
den ved Bejarsbejdet paa gamle Kjøbenhavns Amt foretagne Inddeling, i Vd. II.
1820, S. 169—73).

Wedege (Ulrik Christian), Nysansortes Broder; f. d. 22de April 1768 i Hobro; deponerede fra Randers Skole 1788; tog i Juli 1792 theologist Attestats (H. ill.); afslørede i Octbr. 1796 og i Febr. 1797 den latinist-juridiske Embedsexamens theoretiske og praktiske Prøve (Laudab.); blev 1798 Copist, med Prædicat af Guldmægtig, ved Gouvernementet i Tranquebar; 1803 Byfoged, Skifteforvalter, By- og Skiftefriver samt Auditeur, Politimester og Foged sstb.; 1804 Assessor, og 1813 Justitiarius i den vestindiske Lands-Overret; d. 1ste Novbr. 1828 Ridder af Danebroge. † 21de Maj 1843. — * Adriane Elizabeth Meley († 3 1851 i Kbhvn.).

Oversatte endeel af Det Bind af „Tillæg til Archiv for Reisebeskrivelser“. Kbh.

Wedel (Lago Matthias), en Sønnens Sønnens Søn af Anders Sørensen Wedel; f. d. 7de December 1752 paa Gudumkloster i Ribe Stift, ældste Søn af Johan Frederik Wedel, daværende Ejer af Gudumkloster (f. 1722 i Rustrup Præstegaard, †, jvfr. Worms Lex. III. 840; Myrup's Lit. Lex. S. 645, samt E. G. Wegeners histor. Efterretninger om Anders Sørensen Wedel, S. 265), og Maren Stabbe (en Datter af Procurator og Ejer af Gudumkloster, Mads Stabbe); kom 1768 i Odense Latinskole, hvorfra han dimitteredes til Universitetet 1774; tog d. 17de Januar 1782 theologist Attestats (n. c.); blev d. 19de August 1785 personel Capellan i Mehra i Sjælland; d. 19de Novbr. 1786 Sognepræst for Everdrup sammesteds. † 13de Juli 1827. — * 1785 Kirstine Cathrine Smith (f. 1752 i Holb., † 1830 paa Sparresholm, næstnyngste Datter af Jubellæreren Magister Peter Smith og Edel Dorteia Barfoed).

Originale danske Poesier for Aar 1783. Kbh. (L. E. 1783, Nr. 48; Jørgens litter. Progresser, III. 142—44). — Samlinger om Agerdyrkning og Landvæsen, i Korthed udbraget af de bedste oekonomiske danske og fremmede Skrifter, til Brug for Landby-Præster og andre paa Landet boende, ved en Præst i Sjælland. 1.—4. Hefte. Kbh. 1792—94. (L. E. 1794, Nr. 48; 1797, Nr. 48; Allg. L. 3. 1794, Nr. 115). — Oekonomisk praktiske Afhandlinger og Forslag, praktiske Landmænd tilegnede. Et Tillæg til Samlinger om Agerdyrkning og Landvæsen. ibid. 1796. (L. E. 1797, Nr. 48). — L. M. Wedels indenlandske Reise igjennem de betydeligste og sjævneste Egne af de danske Provindser. Med Hensyn til deels paa oekonom. og statistiske Gjenstande. 3 Aarene 1799, 1800, 1801. 1.—2. Hefte. Kbh. 1803. (L. E. 1804, Nr. 16.17; Allg. Pall. L. 3. 1806, Juli, S. 185—88). L. M. Wedels indenlandske Reise o. s. v. 3 Aarene 1799—1804. Odense, 1806. (o. m. L.: Indenl. Reise o. s. v. Andet Bind. Odense, 1806). — Selvsjeler-Bonden, en Fortælling til Oplysning og Advarsel for unge Landmænd, som mangle Kundskab og Erfarenhed. Odense, 1806. (L. E. 1807, Nr. 1). — Valg af sjævnne Lanker og lærerige Sentenser fra danske og fremmede Skrifter. ibid. 1809.

Baderesse til Pyrmont, Odeslohe, Dobberan o. s. v. i Aaret 1814. Kbh. 1817. (Allg. Pall. L. 3. 1818, Nr. 229, S. 135—36).

Smaa Familiescener eller Karakterbilleder fremsatte i en Fortælling om Dyder og Laster. Kbh. 1817.

Jens Johnsens Historie, eller Underretning om alt, hvad en Bonde bør vide, som Landmand, hjemme i Huset og i Marken. I Korthed fremsat i en Fortælling til Nytte og Læsefordriv for den hæderlige Landalmue. Kbh. 1818.

Topographie over Bordingborg Amt i Sjælland. Første Hefte. Kbh. 1818. IV. og 36 S. 8. (L. T. 1823, Nr. 10).

Bonde-Practica, især med Hensyn til at forudsee Veirigtets Omverlinger ved naturlige Midler. Kbh. 1821. (L. T. 1822, Nr. 15).

Medudgiver af: Tilflueren for Landvæsenet. I.—IV. Hefte. Kbh. 1798.

3 Landhuusholdn. Selst. Skrifter (Afsandling om en udgravet Moses bedste Opdyrkningsmaade, i VI. D. S. 191—236; særskilt aftrykt. Kbh. 1800, m. R. (jvfr. L. T. 1801, S. 198—200).

3 Olufsens »Deconom. Annaler» (Om Evedrup, VIII. 3—21 og 42—61; Om Vekstov, sfb. S. 62—75; Anmeldelse af Schades Beskrivelse over Nørø, IX. 55—57).

3 »Phys. oeconom. og medico-chir. Bibliothek» (Noget om en Hests Sygehistorie, IV. 79—82; Om Fodertrang paa Landet, sfb. S. 172—76; Om Bondens Oplysning, sfb. S. 269—78; Bidrag til Bondens Vedlægge, V. 30—34; Skal man vælge Landet eller Staden til sin Bopæl? VI. 222—31; Julemærker fra Sjælland, sfb. S. 361—69; Noget for unge Landmænd, der ønske at købe Bøndergaard, VII. 129—38; Forslag om Kornvæsenet og dens (dets) bedst mulige Forandring, sfb. S. 317—86, (L. T. 1797, S. 591—94); Ere de meget lave Kornpriser gavnlige for Staten i Almindelighed? XI. 126—37; Noget om Hvedesæden, sfb. S. 219—29; Om Huus-Gavle paa Landet, XII. 23—26; Om en bedre Benyttelse af Svine-Skind end tilforn har været i Brug, XVI. 31—37).

3 »Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn» (Om Agerdyrking og Landvæsen, 1812, Nr. 85. 90. 95. 99. 100. 101; 1819, Nr. 87; 1821, Nr. 11; Landoeconomiske Bemærkninger, 1817, Nr. 8; Polemik angaaende Seminaristernes, 1820, Nr. 15. 41. 46. 54. 56; Oplysninger om hans Nedflammelse fra Anders Sørensen Bedel, f. A. Nr. 67; Om Landmandens Kornpriser, f. A. Nr. 97).

3 Hjerups »Magazin for Rejseagttagelser» (Efterretning om en Reise gjennem Tjen til Christiansfeldt, II. 374—80; jvfr. L. T. 1822, S. 776).

3 »Den oeconom. Correspondent» (Treire-Hæfte, V. S. 287).

3 Hollands-Halsters Avis (En Anmeldelse, 1827, Nr. 1; jvfr. Kbhvns flyb. Post, 1827, Nr. 7).

Bedel (Peter August), f. i Kjøbenhavn d. 26de Januar 1768, eneste Søn af Søren Henrik Bedel, Bogholder ved Kjøbenhavns Brandforsikring (+ 1805), og Maria Berthelsen, samt Willing af Anders Sørensen Bedel (see E. F. Wegener om And. Sørensen Be-

del, S. 268); blev privat underviist først af A. B. Brorson (siden Rector paa Herlufsholm) og dernæst af N. Elert (Profesor og Universitets-Bibliothekar), som dimitterede ham til Universitetet 1783; erholdt Udmærkelse ved Examen Artium; tog i April 1786 philologist og i Maj 1789 theologist Embedsexamen, begge med Charakteren Laudabilis; blev 1789 Decanus paa Communitetet og Alumnus paa Borchs Collegium; 1790 Doctor i Philosophien og Magister Artium; d. 2den Marts 1792 Vicepastor for Allesø og Næsbyhovedsbroby i Fyen; d. 14de Marts 1794 Sognepræst for Skaarup Menighed sfd.; d. 3die Juni 1803 tillige Forstander for det af ham selv oprettede Skaarupste Skolelærerseminarium; d. 18de Decbr. 1807 tillige Amtsprovst i Svendborg Amt; d. 28de Juni 1809 Ridder af Danebroge; d. 17de Januar 1812 tillige Sognepræst til Lveed; d. 9de Juni 1835 entlediget som Seminariiforstander og medbeelt Rang med Bisstopper; d. 28de October 1836 benaadet med Danebrogsmandenes Hæders-tegn; d. 13de Juni 1837, efter Ansøgning, i Raade og med Pension entlediget som Amtsprovst (fra Udgangen af samme Aar at regne); festsliget d. 2den Marts 1842 sit 50 Aars Embedsjubilæum. † 23de Maj 1842. — * 1° 1792, i Kbhvn., Marie Sophie Bett (døbt 1° 1769 i Kbhvn., † 1° 1844 i Taarnemark i Sjælland). — (Autobiographi i Universitetsprogrammet til Høstideligheden i Anledning af Formælingen 1790, p. 20—21; jvfr. Fr. Warfods „Danmarks Geistlighed“ I. S. 148—49; Hunsbrups Biogr. Efterretn. om philolog. Candidater, S. 60—61; Hest's Erindr. S. 174; Rahbets „Hesperus“ IV. 226—30; Fyens Stifts-Avis 1842, Nr. 98. 104. — Om et over ham af hans forbums Seminarister oprettet Grav-Monument see Berl. Tid. 1843, Nr. 226).

Merita Danorum in latinis scriptoribus edendis atque illustrandis. Specimen inaugurale. Havn. 1790. (R. E. 1790, S. 557—58; Krit. og Antitr. VII. Nr. 4). — Klara du Plessis og Klairant. To Elskendes Historie ved August Lafontaine. Oversat efter det nye forbedrede Dplag. Odense, 1798. 2det Dplag. ibid. 1803. — Hvorfor er det saa vanskeligt at holde Tjenestefolk? og hvorledes kan dette daglig vorende Onde bedst afhjælpes? En Undersøgelse gjældende for alle danske Huusfædre, og især for Landmanden. Odense, 1799. 37 S. 8.

3 „Minerva“ (Tanter i Anledning af det i Minerva indrykkede Forsøg over Tjenestefolk især i Fyen og hvorledes kan her hjælpes, 1800. II. 136—90; Forsøg til en Oversættelse af Moschi Idyller, s. A. IV. 104—7; Kort Undersøgelse om de vigtigste Aarsager til Landsbye-Ungdommens Uvidenhed og Mangel paa Oplysning, 1801. I. 227—69; II. 1—33; Bevis paa Aarsagen ved Kjendsgjerninger: at Danmark ved ulyskelige Tilfælde taber aarlig mange Borgere, som ved en anden Indretning kunde reddes, samt nogle Midler til dette Ondes Forebyggelse, s. A. IV. 177—206; Brev til Udgiveren af den danske Tilskuet angaaende det Forslag, at optage berømte fædrelandske Navne i Almanakken istedenfor de catholske Helgenes, 1803. III. 233—59.

(hvorum ogsaa af Rahbet i Tilskueren 1802, Nr. 93 og 101, og af Engelstoft i hans Bog om Nationalopdragelse, samt Tilskueren 1803, Nr. 1).

3 „Iris og Pebe“ (Noget om den store Forskellighed i den tyske Dialect, 1800, II. 172—183; Oversættelse af nogle af Platonikerens Picroclis Løjer, 1802, III. 187—90).

3 „Egeria“ (Bereining om Seminariet i Slaarup fra dets Stiftelse til Juli 1806, i 2den Aarg. II. S. 329—46).

3 Høffs „Politik og Historie“ (Journal over Begivenhederne fra Kong Frederik d. 4des Ankomst til Odense og indtil hans Død, af Jacob Birchers Thomsen. (Oversat efter det tydske Manuscript), i Vd. I. 1820. S. 321—26).

Wedel (Søren), nedstammende fra Anders Sørensen Wedel (see C. F. Wegener om And. Sørensen Wedel, S. 263); f. d. 19de December 1765, ældste Søn af Nissenius Wedel, Diaconus til St. Laurentii paa Föhr († 1766), og Elise Maria Joëga (ældste Datter af Præsten Poul Christian Joëga i Ravsted ved Tønder og Catharina f. Joëga); blev Regimentsquartiermester og Auditeur ved 1ste sjællandske Vastailon lette Infanteri (1808 kaldet det Sjællandske Skarpskytter-Corps); 1805 Overkrigscommissair; afgik med Pension 1840. † 14de Juni 1826.

3 „Efterretninger fra Selskabet for indenlandsk Konflikt“ (Tanker om Nødvendigheden af Fortepiano-Fabrikationen i Kjøbenhavn, og nogle Forslag, hvorledes samme kunde opbelyses, dat. 30. Juni 1810, i Vd. I. S. 497—503).

Har sat Musik til C. Frands Operette „Serenaden“, hvoraf han har udgivet Claveerudtog.

Wedel-Heinen (Andreas Claus), f. paa Kiersgaard i Brennerup Sogn, Bends Herred i Fyen d. 4de Maj 1791, af Forældrene: Krigsraad Jacob Wedel (f. 2° 1731 i Munkbo i Fyen, † 1° 1807, anf. i Myerups Lit. Lex. S. 645), til Kiersgaard og Hølsegaard, Welling af Anders Sørensen Wedel (see C. F. Wegener om And. Sørensen Wedel, S. 265), og Frederikke Louise f. Dinesen (Datter af Justitsraad Anders Dinesen til Gylbenholm); blev 1808 dimitteret til Universitetet af daværende theologisk Candidat J. G. Willemoes (nu Præst i Hørsølle); erholdt Udmærkelse ved den philologisk-philosophiske Examen i det paafølgende Aar, og tog i Januar 1812 latinjuridisk Embedsexamen med Charakteren Laudabilis; blev d. 11te Aug. f. A., som Stedfader af Kammerherre Albrecht Christoffer de Heinen til Fraugdegaard, Hølsøgaard etc. († 2° 1814), optagen i den danske Adelsstand under Navnet Wedel-Heinen, samt udnævnt til Kammerjunker. Efter at have tilbragt nogle Aar i Fyen som Ejer af Kiersgaard og Hølsegaard, blev han 1831 ansat som Volontair i det kgl. Danske Cancellies 3die Departement, og d. 15de Novbr. 1822 Secretair ved Protocollerne i Højesteret; d. 11te April 1827 Bysfoged i

Barde, samt Herredsfoged i Øster- og Vester-Herreder under Ribe Amt; d. 14de September 1842 Byfoged og Bystriver i Middelfart, samt Herredsfoged og Herredsstriver i Bends Herred. — * 1. 2° 1813 Elisabeth v. Krogh (f. 1° 1794, † 1° 1845), næst yngste Datter af Kammerherre, Major Etie Tønsberg Schøller v. Krogh til Krogsgaard (f. § 1763, † 1° 1817), og Christiane Margarethe v. Juel (f. 1° 1764, † 2° 1803). * 2. 1° 1846 Joachimine Juliane Margrethe Rahlff, en Datter af Capitain, Ridder Frederik v. Rahlff, Ejer af Hovedgaarden Billeshauge ved Middelfart, og Eleonore Elisabeth f. Sevel.

Om Brandvæsenet paa Landet i Danmark. Odense, 1832. 55 S. 4to.

Nogle Mobbemærkninger i Anledning af Overauditeur og Borgemeister Røders Bemærkninger og Forslag om Brænderierne i Kjøbstæderne og paa Landet i Nørre-Jylland. Ribe, 1836. 21 S. 8. (jvfr. M. f. L. XVI. 95—149, af M. L. Rathanson, og Art. N. D. A. Nøder, II. 732). — Gjensvar til Dr. Overauditeur og Borgemeister Røder i Horsens, i Anledning af hans kritiske Bedømmelse af Professor Arnøens, Kammerjunker Wedel-Heinens og Afsesfor Biths Skrifter om Landbrænderierne m. m., samt nogle Mobbemærkninger til hans Afhandling, kaldet „Nogle Ord for Kjøbstæderne“. ibid. eod.

3 Adler's „Historisk-statistisk Maanedstidende for Ribe Stift 1838—39“ (Efterretninger om Salstogteriet paa Jyllands Bestyrelse, S. 9—11, (overs.-i Gald's „N. Staatsb. Magaz.“ VIII. 693—96; jvfr. Berl. Tid. 1838, Nr. 50); Nogle anti-quariske Efterretninger om Barde Kjøbstad. (Fragmenter af en utrykt historisk-oekonomisk Beskrivelse over Byen, dens Kirker og offentlige Stiftelser), S. 106—9, 113—16).

Endelig mindre Afhandlinger, for størstedelen sigtende til at modarbejde Nutidens udseende Liberalisme og Nyebedspsyge, indrykkede i „Nyeste Skildrerie af Kjøbenhavn“ (under Mærket A.), samt i de spanske Aviser og „Dagen“ (under Mærket W: H: og X.). — (Efter Autogr.).

Wedel-Jarlsberg (Frederik Christian, Baron af), f. d. 7de Februar 1757, eneste Søn af Gehejmeconferenceraad, Kammerherre, Ridder af Elephanten og l'Union parfaite, Frederik Wilhelm, Baron af Wedel-Jarlsberg, til Raunstrup i Sjælland (f. 7 1724, † 2° 1790, Sonnenens Søn af den første Greve til Jarlsberg, Feltmarschal-Lieutenant Baron Gustav Wilhelm Wedel, samt anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 643—44), og Charlotte Amalia v. Bülow (f. 1719, † § 1780); studerede i sin Ungdom i Göttingen og Leipzig Lovkyndighed og Kameralvidenskab; blev 1777 Auscultant i Rentekammeret; 1779 tjenstgjørende Kammerjunker ved Arveprinds Frederiks Hof; udnævntes d. 11te October 1781 til Kammerherre, og tog Afsked fra Hoffet f. A.; arvede 1790 efter sin Fader Hovedgaarden Raunstrup og blev d. 21de Decbr. 1798 Ejer af Sortebroders Kloster ved Næstved; indtraadte 1801 i Landeværnet, ved hvilket han blev Major og Compagnichef; sydselsatte sig siden 1804 i nogle Aar med at

beskrye et nationalt Provincialtheater, opholdende sig med sit Skuespiller-Selskab især i Næstved, Helsingør og Odense; var 1807 igjen i Felten, men forlod derpaa Militairtjenesten samme Aar. Efter at have solgt Gaarden Raunstrup d. 19de Decbr. 1804 og tidligere Sortebroders-Kloster, købte han en anden Landejendom, Seegaard ved Næstved, hvilken han beboede om Sommeren, og opholdt sig om Vinteren i Kjøbenhavn. † 31te August 1831. — * 1. Ulrica Eleonora, Comtesse Brocksdorff, af Husset Kletkamp (f. 1° 1764, † 1° 1790), yngste Datter af Gehejmraad Christian Ulrich Greve af B. og Georgina Anna Christiana v. Hahn. * 2. Constance de Roskull, separ. († 3° 1840). — (Jvfr. "Fragment af hans Biographie". Kbh. 1797, samt hans "Blandinger", 1ste Stykke. ibid. 1798; "Dagen" 1831, Nr. 249, 83, 300, 8; Aalborg Stifts-Lib. s. A. Nr. 185).]

Bondeby. Et Epiispil. Kbh. 1782. — An das Ehre und Nütlichkeit schüßende so schätzbare Publicum. s. l. (Wien). 1783. 4to; mit Zusätzen. Lübeck, 1783. 8. Oversat paa Dansk. (Odense). 1783. 8. — An Dänemark und seine braven Bürger. s. l. 1786. (Allg. D. Bibl. Bd. 69. S. 609—12). — Breve til Christian Colbjørnsen i Anledning af Landbosagen. Kbh. 1790. — Ryttaarsønster for mit Fædreland. ibid. 1793. — Den sjældne unge Herremand. Et dansk Skuespil. ib. 1794. ("Minerva" 1794, I. 75—77, jvfr. "Kollevænnen" s. A. S. 10—16, 21—26). — Det var omsonst. Et dansk original Skuespil. ib. eod. — Til den danske Tilskuer. ib. eod. (L. E. 1794, Nr. 20). — Til Publicum i Anledning af Artiklen: "Skuepladsen" i Minerva for Martis Maaned. Af Forfatteren til Belkomssangen, hvormed Kongehuset d. 13de Martii i Skuespilhuset blev modtaget. ibid. eod. ("Jris" 1794, II. 219—22, af Tode). — Skrivefriheden, et originalt Skuespil i een Act. ib. eod. (Bärens "Not en Draabe i det store Bæ af Skrifter om Skrivefriheden", 1797, S. 51). — Blade, Fædrelandets Borgere hellige. No. 1. om fri Kornhandel etc. ibid. 1795. — Den geistlige Stand bør aflastes. I.—III. Hefte. ib. 1795—97. ("Jris" 1795, III. 228; "Jris og Hebe" 1796, I. 252; 1797, II. 362—65; L. E. 1798, Nr. 1). — Noget om Publicitet, Skrivefrihed og Anonymitet i Anledning af R. C. Bruuns Avertissement i Adressaavisen Nr. 62. ibid. 1796. ("Jris og Hebe" 1796, II. 122). — Til P. A. Heiberg. ib. eod. ("Jris og Hebe" 1796, I. 390). — Kongen af Dahomet. En virkelig Tildragelse. ib. 1797. (L. E. 1798, S. 86—88). — Fragment af min Biographie med fornødne Bilager, ledsaget med en Tale. ib. eod. (L. E. 1798, Nr. 2). Blandinger. 1ste Stykke. En Folge af: Fragment af min Biographi. ibid. 1798. — Promemoria til Hans Kongl. Høihed Kronprindsen. ibid. 1797. — Fragmenter af Breve til en Ven paa Landet i Anledning af Tradslateur Heibergs Tilfælde. ib. 1799. — Grimodige Forestillinger i Anledning af Trykkesfrihedsløven d. 27. Septbr. ib. eod. (L. E. 1799, Nr. 49). — Mindet. Skuespil i een Act. Odense, 1805. — Bidrag til det i Bladet for Skuespilkyndere No. 11 af Redactionen Indrykkede angaaende det kongl. privilegerede Provincialteater. Kbh. 1807. — Fædrelandste Betragtninger. No. 1—5. ibid. 1807—13. — Duktos Rømming eller Pizarros Fortvivlelse. Skuespil i 5 Acter. En Fortættelse af Spanierne i Peru eller Kollas Død. ibid. 1808. ("Dagen" 1808, Nr. 167). — Ueber die

København. — Tale til Erindring af 2den April 1801. Kbh. 1813.

Forslag, offentlig fremsat 1793, nu igjendaget i Aalebning af Provst Heibergs Afhandling om Markfred. Kbh. 1815. (Landrec. Tid. IV. 105—6, af B. J. Rønne).

Betragtninger, foredragne Kongen (Ludvig XVIII) i Juli 1814, ved Car. not. Oversat. Kbh. 1815. (udkom ogsaa i Forening med J. L. Høst's Oversættelse af »Chateaubriands politiske Betragtninger med Hensyn paa Carnots nyeste Skrifter«, Kbh. 1815, u. L.: Carnot og Chateaubriand om Napoleon og Bourbonnerne, overs. ved Bedel-Jarlsberg og Høst. Kbh. 1815).

Rogle Idéer om Bank- og Pengevæsenet og om sammeds Indflydelse paa Statens Vel og Bæ i Almindelighed, men paa vor Stat i særdeleshed. Kbh. 1816.

Jøden Philip og Bonden eller Naturens Discipel. Originalt Skuespil i 3 Acter. Kbh. 1816.

Beskrivelse over en Dykker-Ponton, udsørt i Arene 1808 og 1809, med Ab. og Bilag. Kbh. 1817.

De forhindrede Selvmord eller det adopterede Barn, originalt Skuespil i 3 Acter. Kbh. 1818.

Forslag til at fiktive Landets Eiendommers Værdie. Kbh. 1818. — Continuationsforslag til Regering og Medborgere, vort forvirrede Pengevæsen vedkomme. ibid. eod. — Til Directionen for Nationalbanken, med senere Forretninger, Pengevæsenet betærende. ibid. eod.

Tempelsen. Skuespil paa Vers i 5 Acter. Kbh. 1819. (Allg. Hall. L. J. 1821, Ergabl., S. 638—40).

Beskrivelse ved Fornuften til Erkendelse af Gud, Menneskets Sjæl, Menneskets Bestemmelse, Menneskets Pligter og Rettigheder m. m. Kbh. 1819.

Fragmenter af Tanker og Løse-Resultater. 1ste Bind. Kbh. 1820. (udkom, 1819—20, i tre Hefter. — Et Udbrag, ang. Dueller, i »Politikvennen« 1820, S. 223—31).

Henpeg paa de formeentlig meest virksomme Midler til Statens Flor igjen. Kbh. 1821. (Schlesw. Holst. Lauenb. Provinzialber. 1822, III. 135; Allg. Hall. L. J. 1821, II. Nr. 110, S. 44—46).

Skizze zu einer Vergleichung mosaischer Gesetze. Kopenh. 1825.

Philosophiske Aphorismen. Kopenh. 1825.

Frivilligt Skriftemaal til sine brave Landsmænd, en halvfjerdsindstyve Aars Oldings seneste offentlige Tildragelser vedkommende. Kbh. 1825. Andet Dylag, med Forbedringer, og med et Tillæg. ibid. eod. — Continuations-Skriftemaal af Oldingen Bedel-Jarlsbergs Frivillige Skriftemaal og sammeds Tillæg. Vedtaget af en Skrivelse tilegnet især dem, som han endnu flydte Noget. Kbh., ultimo December 1825. Tillæg; ult. Decbr. 1827. 15 S. 8. (jvfr. »Conversationsbl.« 2. Aarg. I. S. 4; II. S. 43—47; »Statsvennen« 1825, Nr. 37, 52; »Kbhøns Skilderi« s. A. S. 1212—13, 57—58 og 1312; 1826, S. 31; Bestfjell. Avis 1825, Nr. 76, 89, 94, 102; 1826, Nr. 1; Ari. B. E. Nye (II. 726), og Statsind. 1828, Nr. 58).

Den juridiske Tartuff, eller det juridiske Enigmord. Borgerligt Skuespil i 5 Acter. Kbh. 1826. (»Ny Preia« 1826, S. 123).

Egoisten eller den pedantiske Forsiguge. Sluefpil i 2 Acter. Kbh. 1827.

Til Berigtigelse af en liden Betydning paa mig i Kabbets Grindbringer femte Deel, S. 408. Kbh. 1830. (jvfr. Kabbets »Tritogenia« VII. 47—52).

I »Telegraphen« (Svar paa et for ikke lang Tid siden fremsat Spørgsmaal: hvad er Ager? hvo bør nævnes Agerkarl? i V. Nr. 4, S. 41—48; sær, stilt aftr. Kbh. 1825).

Bolingbroskes Breve om Patriotismens Natur lod han fordanke efter den franske Udgave, og dedicerede den med en Fortale til P. R. P. Kronprindsen. Kbh. 1792.

Bedel Simonsen (Lauritz Schebye), see Simonsen.

Wegener (Caspar Frederik), ældste Søn af nedenslaende Sognepræst Hans Christian W., er f. i Gubbjerg Præstegaard i Fyn d. 13de December 1802; besøgte først Nyborg lærde Skole, men siden 1818 Roeskilde Cathedralskole, hvorfra han i October 1821 afgik til Universitetet; tog i det paafølgende Aar anden Examen med Udmærkelse; studerede derefter Historie, Philosophi og Theologi, og afsløvere i Januar 1828 den theologiske Embedsexamen med bedste Charakter. — Imidlertid var han allerede i Foraaret 1826 kommen til Sorø, hvor han d. 8te Maj f. A. var bleven Adjunct ved Academiets Skole, og d. 11te Septbr. 1830 erholdt Titel af Overlærer med de bestemte Undervisningsfag Historie og Geographi i øverste Klasse samt Examinationen deri ved Examen Artium; blev d. 31te Januar 1835 valgt til ordentl. Medlem af det Kongl. Nordiske Oldskrift-Selskab, hvis corresponderende Medlem han var siden d. 31te Januar 1828; disputerede d. 27de October 1836 for den philosophiske Doctorgrad (jvfr. Selmers Acad. Tid. IV. 23—25), og blev d. 25de Marts 1837 udnævnt til Lector i Historie og Geographi samt Statistisk ved Sorø Academi. Den 18de Novbr. 1839 blev han Medlem af det Kongl. Danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog; d. 11te April 1840 Inspector i Akademistboligen i Sorø; d. 30te Maj f. A. Bibliothekar ved Academiets Bibliothek; d. 25de Maj 1841 Medlem af Comiteen til at bedømme de Arbejder, der maatte indkomme i Anledning af den udsatte Priis for en Lærebog i Verdenshistorien; d. 3die December 1843 Ridder af Dannebrog; d. 15de December f. A. Medlem af det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab. I Sommerferien 1844 gjorde han en Rejse paa nogle Uger i det nordlige Tydskland, hans eneste Udflugt udenfor Danmarks Grændser. Den 17de Juli 1847 blev han udnævnt til Kongelig Historiograph i Forbindelse med sit historiske Lectorat i Sorø. — I Maj 1848 forlod han Sorø og gik til Kjøbenhavn, hvor han d. 11te Marts f. A. var udnævnt til Gehejme-Archivarius med Vibehold af sit Embede

som Kongelig Historiograph, hvorefter han d. 31te October s. A. fik Titel af Professor med Rang i 4de Kl. Nr. 3; deeltog som (d. 21de Octbr.) kongevalgt Medlem i Rigsforsamlingen 1848—49; valgtes d. 27de Novbr. 1848 til Secretair i det Rgl. Danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog, og d. 29de Januar 1849 til Vice-Præsident i det Kongelige Nordiske Oldskrift-Selskab; udnævntes d. 10de Juli 1849 til virkelig Etatsraad; d. 2den Januar 1850 til Commandeur af Dannebrog. I Anledning af de fornæbte Underhandlinger om en yderligere Ublevering af Archivalier til Kongeriget Norge blev han d. 26de Juli 1850 befuldmægtiget til som Rgl. Dansk Commissarius at forhandle med den Rgl. Norske Commissarius og forsynet med Kongl. Fuldmagt d. 25de Aug. s. A. D. 29de Novbr. 1850 valgtes han til Medlem af Commissionen for Udgivelsen af danske Regester og et dansk Diplomatarium under det Rgl. Danske Videnskabernes Selskab, og d. 28de April 1851 til Forstander for det Rgl. Danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog. Han udnævntes til Historiograph ved de Kongl. Ordrenes Capitul d. 31te Marts 1851, og benaadedes med Dannebrogsmændenes Hæderstegn d. 6te Octbr. s. A. Som Rgl. Commissarius ved hine Archivforhandlinger med Norge sluttede han Conventionen af 13de Septbr. 1851 (s. Departements-Lid. 1851, Nr. 65—66, S. 990—92), og blev den 8de Novbr. s. A. udnævnt til Commandeur af den Norske St. Olavs-Orden. Han er ogsaa Medlem af nogle lærde Academier eller Samfund i Udlandet. — (Autobiographi indtil 1836 i Universitetets Acta Solennia ved Reformationens Jubelfesten 1836, S. 81—83; jvfr. Dirdind-Holmsfeld „Dänische Zustände“, S. 69. — Portrait, malet af E. Bernmehren 1850 og lithographeret (paa Reigels Forlag) af J. W. Tegner, s. A.; ligeledes malet af Constantin Hansen 1851).

De aula Attalica, literarum artiumque faulices, libri VI. Vol. I. Havn. 1836. Inauguraldisertation. (Hall. allg. L. Z. 1837, Nr. 13—14, af Ritsch; M. f. L. XVII. 330—53, af R. Eid; Heidelb. Jahrb. 1837, I. 604, af Schloffer; Zimmermanns Zeitschr. für Alterthumsw. 4ter Jahrg. 5. Heft. S. 494—501, af Pressler; Meyers literar. Zeitung 1838, Nr. 17. S. 308 fg.; Hallische Jahrbücher f. deut. Wissensch. u. Kunst 1838, Nr. 169—71, af Droysen).

Om Carl Danske, Greve af Flandern, Kbh. 1839. 4to. Udgivet som et academisk Program til Examen Artium ved Sore Academi samme Aar. (Histor. Tidsskr. I. 520—40; Dahlmann, Gesch. von Dänem. I. 350; Warrnönig, Flandrische Staats- u. Rechtsgesch. III. B. Nachtr. zum Urkundenbuch S. 95).

Indbydelse til Sörgefesten for Høisatig Kong Frederik den Sjette paa Sore Academi den 28de Januar 1840. Kbh. (1840). 4to. (Indeholder en historisk Betragtning over Almeenaandens Udvikling i Danmark under Frederik VI's Regjering; jvfr. „Fædel.“ 1840, Nr. 62—63; „Dagen“ s. A. Nr. 24—25; „Dannevirke“ II. Nr. 39, og næsten alle samtidige Dagblade, s. Ex. Slagelse Avis, Dve Thomsens Avis o. a.; samt Tidsskriftet „Historie og Digting“ 1840, Nr. 14, 15).

Liden Krønike om Kong Frederik og den danske Bønde. Til Menigmands Nytte og Fornøielse udgivet af det Kongelige Danske Landhuusholdningsselskab. Kbh. 1843. [Et Priisſkrift — for Landhuusholdn. Selsk.]. (Dist. Tidſkr. VI. 617—25; D. Folkebl. X. Nr. 7; Marsmann's Fortegnelse over Skrifter for Menigmand, S. 37; Børresens »Danske Bøndeven«, 7de Aarg. Nr. 46, 49, 50, 51; 8de Aarg. Nr. 4, 16; Berl. Tid. 1844, Nr. 94, Tillæg Lit. A.; Roeskilde Stænder. Tid. 1844. I. S. 1139—41; Giesſings Frederik d. Sjette, I. 126—39. — Ved det Danske Cancellies Circulaire af 19. Decbr. 1843 bleve samtlige Skoledirectioner anmodede om, »at henlede Sogneforstanderſkabernes Opmærksomhed paa dette Skrift og anbefale ſammes Anſkaffelse ved Skolerne«).

Om Anders Sørensen Vedel, Kongelig Historiograph i Frederik IIs og Christian IVs Dage. Til Høitideligholdelsen af Kong Christian den Ottendes tredsindstyveaarige Fødselsdag, paa Sorøe Academie d. 18de September 1846. Kbh. (1846). 4to. (Nyt hist. Tidſkr. I. 651—65; Nordſt. Lit. Tid. 1846, Nr. 42, 49; »Nyt Aftenblad« 1846, Nr. 299; Berl. Tid. f. A. Nr. 259). — Andet Dylag, med Titel: Historiske Efterretninger om Anders Sørensen Vedel o. s. v., i 3die Levering af Bedels Sær. Udgivet af Samfundet til den danske Literatur's Fremme. Kbh. (1847). (»N. Aftenbl.« 1847, Nr. 227, af P. Trojel). Et Tillægſblad til andet Dylag leverede han 1851.

Mindeblad om Kong Christian den Ottende. Indbydelse til Sørgefesten paa Sorøe Academie den 12te Marts 1848. Kbh. 1848. 4to. (Indeholder en kort Overtſigt over de vigtigſte Begivenheder i Kongens Liv. Om Benyttelsen af dette Skrift i Giesſings Christian d. Ottendes Regjeringshistorie. Kbh. 1851. 1ſte Heft, ſee »Jædrel.« 1851, Nr. 274

Ueber die unzertrennliche Verbindung Schleswigs mit Dänemark in staatsrechtlicher Beziehung. Copenh. 1848. (Egentlig overſat af Edd. Lehmann efter Forfatterens Paandſkrift). Andet Dylag, men uden Register, udkom i Slensborg 1850 ſom »Bøpfleile Udgave«. Trede Dylag af Skriftets »Drittes Stüd« udkom under Titel: Zeugniſſe von Staatsrechtslehrern etc. Copenh. 1851.

Sur l'union politique inséparable du Slesvic & du Danemarc. Copenh. 1848. (Egentlig overſat af Prof. Abrahams efter Forf.'s Paandſkrift).

Om den evige Forbindelse mellem Slesvig og Danmark i ſtatsrettlig Henſeende. Med et Træſnit af Kong Christian VI's Baaden. Kbh. 1848. (Ogſaa ſom 10de Heft af »Antislesvigſholſtenſke Fragmenter«). Er egentlig Originalen til de to foregaaende Skrifter, men udkom efter diſe.

Om diſe tre ſidſnævnte Skrifter ſee »Jædrel.« 1848, Nr. 282, af Blaunfelbt; Nr. 296; »Kbhpoſt.« f. A. Nr. 266.

Ueber das wahre Verhältniss des Herzogs von Augustenburg zum Holsteinschen Aufruhre. Eine actenmässige Darstellung nebst Beilagen aus den Augustenburgischen Papieren. Copenh. 1849. (Egentlig overſat efter Forfatterens Paandſkrift af E. Lehmann). Zweite und Dritte Aufl. ibid. eod.

Om Fortugen af Augustenborgs Forhold til det holſtenſke Dyrer. En actmæssig Fremſtilling, med Bilag af de Augustenborgſke Papirer. Kbh. 1849. (Ogſaa ſom 11te Heft af »Antislesvigſholſtenſke Fragmenter«). Andet og Trede Dylag. ibid. eod. Er Originalen til det foregaaende og efterfølgende Skrift.

Le Duc d'Augustenbourg et la Révolte du Holstein. Exposé authentique extrait des papiers Augustenbourgeois. Copenh. 1849. (Egentlig oversat efter Forfatterens Haandskrift, Premier partie af August Bourmonville, Seconde partie af Prof. Abraham).

Om disse tre sidstnævnte Skrifter, see "Fædrel." 1849, Nr. 191, 233, 72, 91; "Abhønspost." 1849, Nr. 191, 211, 13; Berl. Tid. f. A. Nr. 195, 203, 12, 22, 25, 29; Grundtvigs "Danstæren", II. Nr. 37; "Nord og Syd" I. 1849. S. 49—58; "Tiden" 1849, Nr. 48, af Th. G. Repp; "Dannevirke" XII. Nr. 47, 57, 58, 59, 68; "Flyv. Post" 1849, Nr. 215; 1850, Nr. 30; "Stockholms Aftenpost" 1849, Nr. 227, 65, 67, 70, 74, 80, 81, 86, 92, 304; "Presundspost" f. A. Aug.; "Nordischer Telegraph" 1849; "Nordb. freie Presse" f. A. Nr. 144; "Hamb. Correspond." f. A. Septbr. 4; "Allon. Mercur" f. A. Nr. 142; "Kiel. Correspondenzblatt" 1849; "Neue Bremer Zeitung" f. A. Octbr.; "Kloyb" 1849 (Wien); "The Times" 1849, Novbr.; J. G. Droysen u. R. Samwer, die Herzogth. Schleswig-Holstein. Vorw. S. VI.; Gött. A. 1850, St. 128, 29, 30, af G. Waig. (ogsaa særskilt: Einige Worte über d. dänischen geheimen Archivar und Historiographen C. F. Wegener, von G. Waig. Göttingen 1850). — Af Bilagene udkom tre danske Oversættelser, een (af Ed. Schmann): De Augustenborgske Papirer i dansk Oversættelse. Kbh. 1849; en anden: De Augustenb. Breve, udkomne og oversatte for Menigmand. Med Indledning og Anmærkninger. Odense 1849; en tredje: Udvælg af de vigtigste Breve i Prof. Wegeners Skrift om Hertugen af Augustenborgs Forhold til det holstenske Oprør, oversatte af M. Wislau. Kjøbenhavn 1849. — A. P. Riunge udgav et Uddrag af Skriftet under Titel: Augustenborgernes Sammenbærgelse med Danmark og Hertugen af Augustenborgs Hovedbærelse i det holstenske Oprør. Kbh. 1849. En Anonym (Alfred Rich?) samlede de Avis-Artikler, som Forfatteren havde bevist at være af Hertugen af Augustenborg, i et eget Skrift, kaldet: Hertugen af Augustenborgs litteraire Virksomhed i den slesvig-holstenske Sag. Et fuldstændiggjørende Tillæg til Dr. C. F. Wegeners Skrift. Odense 1850; jvfr. Nyt histor. Tidsskr. III. (1850) S. 669, 672—84.). — 3 Overrig udkom en svensk Oversættelse: Om Hertogens af Augustenborg förhållande till Holsteinska upproret. En på dokumenter grundad framställning, med Bilagor af de Augustenborgske papperen. Öfversättning. Lund, 1849. 8:o.

Om Landeshøjheden over det Gamle Rendsborg paa Eiderøen. Med en forhen utrykt Kronike om Anlæggelsen af det Nye Rendsborg. Med Kort. Kbh. 1849. (Ogsaa som 12te Hefte af "Antislesvig-holstenske Fragmenter"). Et Originalen til det følgende Skrift.

Von der Landeshoheit über das Alte Rendsburg auf der Eiderinsel. Mit einer früher ungedruckten Chronik von der Anlegung des Neuen Rendsburgs. Mit Charten. Copenh. 1850. (Er egentlig efter Forf.'s Haandskrift oversat af Etatsraad, Prof. Ebr. Poulsen).

Om disse to sidstnævnte Skrifter see Berl. Tid. 1850, Nr. 2, 5, 7, 10, 12; "Abhønspost." 1850, Nr. 9; "Dannevirke" XIII. Nr. 10; Post og Inrikes Tidende 1850, Nr. 42 o. fl.; Gött. gel. Anz. 1850, St. 128, 29, 30, af G. Waig; Barmstedt: Rendsburg eine holsteinsche Stadt, 1850; P. B. Schmidt, Die Belagerung Rendsburgs im Jahre 1645, Kiel 1850, S. 1—3.

Actmæssige Bidrag til Danmarks Historie i det nittende Aarhundrede. Tillige en Beskrivelse af det ved Droysen og Samwer udkomne Augusten-

borgske Skrift. Første Deel. Kbh. 1851. (Ogsaa som 15de og 16de Hefte af „Antislesvigholstenske Fragmenter“).

Actenmässige Beiträge zur Geschichte Dänemarks im neunzehnten Jahrhundert. Zugleich eine Beleuchtung der von Droysen und Samwer herausgegebenen Augustenburger Schrift. *Erster Theil.* Copenh. 1851. (Egentlig en — meget uheldig — Oversættelse af foranhaaende Skrift efter Jorf.'s Haandskrift). Andet Dylag af Indledningerne til dette Skrift udkom under Titelen: Kurze und unpartheilische Geschichte des Landes Schleswig. Revidirter Separatabbrud aus der Schrift: Actenmässige Beiträge u. s. w. I. Copenh. 1851.

Om disse to sidstnævnte Skrifter s. „Kbhvnspost.“ 1851, Nr. 86; „Dannevirke“ XIV. Nr. 52, 58, 59, 60; „Berl. Tid.“ 1851, Nr. 86, 87, 88, 90, 93, 94, 96, 99, 104, 8, 11; „Fryd. Post“ 1851, Nr. 86, 92, 95, 97, 109, 19, 25, 30, og en stor Deel typiske og svenske Journaler 1851 (s. Ex. Bergstedts Tidsskr. for Litteratur 1851, S. 8., af E. G. Rasmström).

Rogle Actestykker og Brevstaber til Danmarks Historie i nyere Tid. Danst Oversættelse af Bilagene i E. J. Wegeners Skrift. Kbh. 1851. (Er en af Forfatteren selv besørget Oversættelse af de Bilag, som paa fremmede Sprog findes i de to foregaaende Skrifter).

3 Hjorts Børneven (Kbh. 1839) har han skrevet de historiske Stykker S. 346—91 og S. 447—84, og revideret disse i de senere Udgaver. Til samme Bog har han ogsaa leveret Landfortene, nemlig i første Udgave et Landfort over Danmark, i anden Udgave (1840) et Landfort over Europa, i tredje Udgave (1842) et nyt og større Danmarksfort og et Kort over Grønland, Island og Færøerne, i fjerde Udgave (1845) et Kort over den Østlige og Vestlige Palskugle. (Seft. Fortalerne til andet Dylag S. VI. og til femte Dylag S. XII.; Tidsskr. f. Lit. og Krit. I. 190, 195—96, og Hjorts Kritiske Bemærkn. over adskillige Læsebøger for Børn, Kbh. 1843, S. 25, 26, 28—31).

3 Petersens „Tidsskrift for Litteratur og Kritik“ (Kritisk Anmeldelse af J. E. Dahlmanns „Geschichte von Dänemark“ og „Danmarks Historie, oversat af G. J. v. Jensen“, i VI. 1—71, 135—212. Ogsaa særstilt under Titel: Om Dahlmanns Danmarks Histories første Bind. Kbh. 1841. (Berlin. Jahrb. f. wiss. Krit. 1841, Nr. 106—109, af Michelsen; „Dannevirke“ 1842, Nr. 83).

3 Schouws „Danst Ugeskrift“ (Om det engelske Parlaments Deling og den historiske Grund til Benævnelserne Overhus og Underhus, i 2den Række, I. 1842, Nr. 7).

3 „Annaler for Nordist Oldkyndighed og Historie, udg. af det Kongl. Nord. Oldskrift-Selskab. 1846“ (Det ældste danske Diplom fra Aar 1329 —, meddeelt ved N. M. Petersen, S. 321—22).

3 Bloch's „Bidrag til Roskilde Domskoles Historie, 4de Hefte“. Roskilde 1846 (Præsten Oluf Rasmussen Pochsens Autobiographie, S. 7—9).

3 „Danste Magazin“, Tredie Række, IIIde Bind, 1851, har han som Selskabets daværende Secretair skrevet Fortalen.

3 „Antislesvigholstenske Fragmenter“ har han, foruden de ovennævnte Hefter X. XI. XII. XV. og XVI., ogsaa besørget Udgivelsen (efter Knudsens Død) af Hefte XIV. (1851) med et Forord.

Desuden har han til adskillige periodiske Skrifter eller Blade leveret enkelte Smaa-
stykker uden Angivelse af Forfatternavn, saasom: i »Dagen« (Om den be-
lovede Udgave af Danske Rimekrønike, 1824, Nr. 127); — i »Kjøbenhavnspo-
sten« (Om Selmers Akademiske Tidender, 1833, Nr. 106, S. 422—23; Et Brev-
fragment om den fæstlige Sprogtag, 1836, Nr. 187, S. 750, jvfr. Forf.'s Actma-
sige Bidrag I. 255 Anm.); — i »Blandinger fra Sorø« (Om R. Ossa af
Mercia, i 7de Hæfte, 1835, S. 25—26); — i Hømpels (E. Baggers) »Bidrag til
Lidshistorien« (Om et eneste stort offentligt Bibliothek i Staden Odense, 1838,
Nr. 12); — i »Den Vestfjællandske Avis« (Om den udfædede Slesvigke Sub-
scriptions-Plan, 1843, Nr. 86; Om de bestaaende Foreninger til Beskyttelse af den
Danske Nationalitet i Slesvig, 1844, Nr. 149, hvoraf et Uddrag er optaget i For-
refens Bodeven 1844, Nr. 3 af 15. October); — i »Fædrelandet« (Om Planen
til Odenses Udvidelse, 1844, Nr. 1616, S. 12946—12948, og derfra optaget i E. Bag-
gers Bidrag til Lidshistorien 1844, Nr. 29); — i »Den Berlingske Tidende«
(Om Indvielsen af det nye Raadhuus i Sorø, 1845 d. 24. Novbr.; Om Anders
Sørensen Bedel eller Bellejus, 1846 d. 23. April — under Forf.'s Navn; Om Byg-
ningsarbejder som et vigtigt Middel til at forskaffe de trængende Glasfer Leilighed til
Erhverv, 1847, Nr. 34, 10. Februar, og derefter igjen aftrykt i Hømpels Avis 1847,
Nr. 35 af 13. Febr.; Om Jonas Collin, 1851, Nr. 41); — i »Fyens Avis« (Et
Brev til Redactøren, 1847, Nr. 16); o. fl. a. — (Kvæd.).

Wegener (Hans Christian), f. d. 8de April 1770 i Odense, hvor hans Fader, Caspar Frederik W. var Maler, eligeret Borger og Borgercapitain († 1804) og gift (i andet Ægteskab) med Maren Jensen eller Staal af Odense; blev i Efteraaret 1790 dimitteret til Universitetet fra Odense Gymnasium; var i sine Studenteraar Lærer ved Døttreskolen og Schouboes Institut; tog i April 1795 theologisk Attestats (H. ill.); blev d. 24de August 1798 residierende Capellan for Dalum og Sanderum Menigheder i Fyen (bosat i Hjallesø Præstegaard); d. 20de Juni 1800 Sognepræst i Gubbjerg, sftd. † 23de Februar 1831. — * § 1801 Matthie Kir-
stine Kellinghusen (f. § 1783, † 2° 1846 hos sin ældste Søn i Sorø, begravet i Gubbjerg, jvfr. Berl. Tid. 1846, Nr. 156, Tillæg), eneste Datter af Stadshauptmand og Farver Peter Engelbert Kellinghusen i Odense (Brodersøn af den hos Worm I. S. 525 omtalte Daniel Kellinghusen) og Ane Marie f. Stiller. — (Hans og hans Hustrues Por-
traiter ere tegnebe med Pastel af Copmann omtr. 1815).

Tale over Jacobs 2 Capitel 13 Vers. 1; Art 8vo. (uden Angivelse af Forfatternavn eller Tryksted, men uden tvivl trykt i Odense. 1797).

Desuden samlede han topographiske Bidrag, især over Gubbjerg Sogn, først ifølge en almindelig Opfordring fra Prof. Bedel Simonsen, senere for Jensens Pro-
vindsfallexicon.

Wegener (Jens Ernst), Nysansortes Broder, f. d. 5te October 1781 (ifte 1782) i Odense; kom 1795 i sin Fødebyes Cathedralsskole, og

dimitteredes derfra til Universitetet i Efteraaret 1800; tog i det paafølgende Aar anden Examen med Udmærkelse, og i April 1804 theologisk Attestats med Charakteren Laudabilis; blev d. 5te Maj 1809 personel Capellan hos Amtsprovst Herg i Roeskilde, og antoges 1813 tillige til fast Lærer ved Cathedralskolen sammesteds; blev d. 24de Febr. 1819 Forstander og første Lærer ved Skolelærer-Seminariet paa Jonsstrup; d. 1ste Novbr. 1828 Consistorialraad; d. 28de October 1836 Ridder af Dannebrog; d. 17de Novbr. 1838, efter Ansøgning og formedelst Svagelighed, i Raade og med Pension entlebiget (fra 1ste Januar 1839); bosatte sig i Foraaret 1839 i Kjøbenhavn. † 15de Octbr. 1846. — * $\frac{1}{4}$ 1811 Birgitte Marie Bindesbøll (f. $\frac{1}{2}$ 1793), eneste Datter af Sognepræsten i Lido, Jens B. og Karen Johanne f. Hornemann. — (Jvfr. Jensen, om Jonsstrup Seminarium, S. 49; Berl. Tid. 1846, Nr. 257. — Hans og hans Hustrues Portraiter ere malede af Constantin Hansen 1834).

Dygaver til danske Udarbejdelser i de lærde Skolers øverste Klasser. Kbh. 1817.

Veiledning ved bibelsk-kristelig Religionsundervisning i de lærde Skolers Mellemklasser. Kbh. 1818.

Huusvennen. Underholdninger i Familiekreds. I.—XVI. Bind. Kbh. 1818—27. Udkom i 32 Hefter. (F. T. 1818, S. 363—65; 1822, S. 372—380; Rahbets „Lilffueren“ 1817, Nr. 38; 1818, Nr. 52).

Veiledning til at Katekisere. Især for Danmarks Almueskolelærere. Kbh. 1821. 2det Oplag. ibid. 1842.

Agatholles, af Caroline Pichler. Oversat. I.—III. Deel. Kbh. 1820—21. (F. T. 1821, S. 365—68; Wiener Jahrb. d. Litter. XVII. 1822. Ang. Bl. Nr. 17, 69).

Ypigenia paa Lauris, Skuespil af Goethe, oversat. Kbh. 1820.

Kateketisk Magazin. I.—II. Bd. og III. Bd. 1. Hefte. Odense, 1826—33. [udkom, 1825—33, i syv Hefter]. (F. T. 1831, Nr. 16, 17, af D. D. Küften; Kbhvns Skilderi 1826, S. 955—61; Pøll. allg. F. 3. 1834, Erggbl., Nr. 63, S. 501—2.).

3 „Bidenftabelige Forhandlinger ved Sjællands Stifts Landemøde“ (Om den kristelige Religionslærers Hensyn paa sin Alder, i III. 568—76; jvfr. F. T. 1819, S. 298—99).

Nogle Smaadigte i Rahbets „Lilffuer“, „Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn“ 1810 (Nr. 28, 29, 122), „Athenen“ (III. 69, 352; IV. 545), og „Den Berlingste Lidenen“ (1845, Nr. 121, Tillæg; 180; 1846, Nr. 127, Tillæg; 156, Till.; 162).

Wegener (Ole Peter), Skolelærer i Vriglev i Boer Herred, Aarhus Stift. † 10de Juli 1838 i sit 41de Aar. — * i Juni 1838 Hylleborg Engerslev.

Leilighedsdigte, i »København Stifts-Tidende« (f. Er. i Aarg. 1835, Nr. 1, 42, Følgeblad, 70).

Wegner (W.), Pseudonym.

Commentar til Mag. Scharlings Svar i Kjøbenhavnsposten Nr. 277. Kbh. 1840.

3 »Fædrelandet« (Om de medicinske Studerendes Andragende, 1840, Nr. 331; Noget Bemærkninger om academiske Anliggender, f. A. Nr. 342).

Wegner (Peter), Pseudonym; see Adolph Engelbert Boye.

Weibro (Peder Jensen), Pseudonym; see Peder Ditlev Faber.

Weihe (Carl Edvard) f. i Hadmersleben i Hertugdømmet Mecklenborg; kom til Danmark; blev 1802 Compagnichirurg og 1808 Bataillonchirurg ved det 3die jydsk Infanteri-Regiment; tog i Foraaret 1811 Examen ved det chirurgiske Academi (2den Char.); blev 1812 constitueret som Regimentschirurg ved samme Regiment; 1815 Amtschirurg i Vordeholm, hvorfra han efter 3 Aars Forløb flyttede til Wessellburen i Norddittmarsken som Sognelæge; erholdt d. 31te Maj 1823 Krigsraads Charakter; blev d. 19de Marts 1824 Districtschirurg i Viborg og Læge ved Hospitalet og Lægehuset sammesteds; d. 30te Januar 1836 Districtschirurg i Kallundborg. — * — (Jvfr. Herholdts og Mansfos Samlinger til den danske Medicinalhistorie I. 421, 348; Callisens Medicin. Schriftst. Lex. XX. 502; XXXIII. 251).

3 »Bibliothek for Læger« (Hymens Integritet efter fire Aars Egteskab; oplæst i det Kgl. medic. Selskab d. 4. Juli 1833, i XX. 360—64. (Udtog i Schmidts Jahrb. d. Med. Bd. 3. 1834. S. 38—39, af A. v. Schönberg); Incontinentia urinæ, forarsaget ved en Steen af betydelig Størrelse i Urinrøret; oplæst d. 4. Juli 1833, sftb. S. 365—70. (overs. af J. F. W. Neumann i Rufs Magaz. f. d. ges. Heilk. Bd. 44. S. 512—15; Udtog i Schmidts Jahrb. d. Med. Bd. 5. 1835. S. 26—27, af A. v. Schönberg); Praktiske Jagttagelser (1. Radical Helbredelse af Hydrocele tunica vaginalis med Lidelse i Testikelen; 2. En ved Secale cornutum befordret Abort, hvorefter en faretruende Blodstyrtning fra Livmoderen standsedes), i XXIV. 421—28. (Udtog i Zeitschr. f. d. ges. Medicin V. 512—13; Nr. 1 i Udtog i Behrens wochentl. Repertor. 1836, Aug., Nr. 35, og i Schmidts Jahrb. d. Med. Bd. 18. 1838. S. 81—85, af A. v. Schönberg; Nr. 2 overs. af J. F. W. Neumann i N. Zeitschr. f. Geburtskunde Bd. 5. S. 450—52; i Udtog i British and foreign medical Review 1836, No. 3 (ved C. Otto) og derfra i Behrens wochentl. Repertor. 1836, Nr. 31).

3 »Viborger Samler« (Om Klædebragten, 1829, Nr. 87, Extra-Blad; optr. i »Kbhpost.« f. A. S. 482).

Weilbach (August), f. d. 23de Novbr. 1813 i Kjøbenhavn, Søn af Oberstlieutenant og Commandeur for det borgerlige Artilleri Johan Philip W. (f. 1te 1770, † 2de 1836); lærte Gartnerkonsten i den botaniske Have; tog 1835 Examen som Kunstgartner; blev første Svend ved den botaniske Have i Kjøbenhavn; foretog 1839—41, med offentlig Understøttelse, en Rejse i Udlandet, og opholdt sig især i London, hvorfra han i Selskab med Slotsgartner R. Rothe rejste til Skotland; fik d. 6te Maj 1842 Prædicat af Undergartner ved den botaniske Have; blev i Juni s. A. constitueret, og d. 5te Octbr. (med fgl. Approbation 2de) s. A. ansat som Gartner ved samme Have (s. Selmers Aarbog for 1842, S. 65—66); d. 13de April 1843 Medlem af den fgl. Gartner-Examinations-Commission i Kbhvn.

3 "Pavetridende" (Om Vitindriveri, som det udføres i Danmark, af P. Lindegaard, oversf. af Engelf, i V. 1—7; Om Dyrkningen af Asparges, af Samme, oversf., sftd. S. 97—103; Om Maaderne at drive Ferskener i Danmark og Holland, af Samme, oversf., sftd. S. 230—59; Beretning om Pavedyrkningens Selskabet i London og dets Have (dat. London, December 1840), i VII. 145—65; Opvarming med varmt Vand (Brevet i London i Decbr. 1841), med en Tegning, i VIII. 1—6; Styrplanter, som første Gang have blomstret i den botaniske Have i Aaret 1842, i IX. 47—52); — i Schouw's "Danske Tidsskrift" (Victoria regia, oversf. af Engelf, i Bd. V. S. 1—20, med Afbildning). — (Revid.).

Weinschend (Georg Frederik), f. paa Jægerspris 1772 (døbt 1te s. A. i Draaby Kirke), Søn af Frederik Wilhelm Weinschend (haværende Skovrider paa Jægerspris, siden Livtjener hos Kong Frederik VI.) og Anna Margarethe f. Wemmenhøys; blev i April 1791 dismitteret til Universitetet fra Herlufsholms lærde Skole; tog d. 2. Marts 1795 philologisk Embedsexamen (Laud.); blev s. A. Collega (Hører) ved 2den Klasse i Bor Frue-Latinskole i Kjøbenhavn, og udnævntes ved Skolens Reform 1797 til Adjunct i det latinske Sprog; blev d. 15de April 1803 tillige Secretair i Skoleraadet ved samme Skole; underkastede sig i Januar 1807 den theologiske Embedsexamen (H. ill.); blev d. 22de April 1812 Sognepræst til Krummerup og Fuglebjerg i Sjællands Stift, og d. 27de April 1825 til Skjelby og Gundersløv sftd.; vandt 1818 Landhusboldnings-Selskabets 3die Guldmedaille for en Afhandling om Markfred. † 9de Maj 1830. — * 1. 4te 1802 Karen Bierum († 1de 1807). * 2. 1807 Anne Margrethe Linnet (f. 7 1781 i Gjellerup i Hammerum Herred, en Datter af Hans Ditlevsen Linnet, Herredsfoged sftd., og Caroline Christiane Kjærsgaard). — (Jvfr. Hundrup's Biogr. Efterretn. om philolog. Candidater, 1849, S. 76—77).

Om latinske Stiløvelser. Kbh. 1801. — Forøvelser eller Exempelsam-

ling til Dvælle i at oversætte fra Dansk paa Latin, frit oversat efter Sulzers og Dörings Anleitung zum Übersetzen aus dem Deutschen ins Lateinische. *ibid.* 1810. 2den og 3die Udgave, gennemseet og paa sine Steder forandret af N. E. Rissén. *ib.* 1818. 1827.

Prædiken i Anledning af Overførmelsen. Slagelse, 1825.

3 »Nye landoeconom. Tidender« (Udtog af hans Afhandling om Markfred, tilsendt Landhuusholdnings-Selskabets 3die Guldmedaille, i H. 214—22).

3 »Den oeconom. Correspondent« (Fordelen ved Markfred for Bondelanden, i IV. Aarg. 1820. S. 115—18; Staldfodring om Sommeren, s. A. Nr. 17; Brilleddning til Sommerstalfodring for Bonden, s. A. Nr. 19; Om de vigtigste Forbedringer i Bondens Avls-Bebrist, hvorved han med Fordeel kan holde Markfred, s. A. Nr. 21).

3 »Den Vestfjællandske Avis« (Anviisning til at finde Vand, i Aarg. 1826, Nr. 77. (Uddrag i Rbhvns Skilderi 1826, S. 1233—35); Nye ubetoffelige og hurtigvirkende Midler imod Frost, Edder og Vollsenskab, meddeelt efter Hieres Anmodning, i Aarg. 1829, Nr. 30. (optr. i Rbhvns Skilderi 1829, S. 490—92).

Weinrich (Niels Henrik), s. paa Holmegaard i Mandals Amt d. 3die Maj 1755, eneste Søn af Justitsraad, Laugmand over Christiansands Laugstol, Jacob Weinrich († 1763) og Catharina Maria Paludan († 1757, en Datter af Biskop Rasmus Paludan, i Christianssand, og Margarethe Garmann); blev 1773 dimitteret til Universitetet fra Seminarium Fredericianum i Bergen; antoges 1777 som Medarbejder ved Redactionen af det fgl. Danske Videnskabernes Selskabs Danske Ordbog (indtil Febr. 1788, jvfr. Molbech, Vidensk. Selsk. Hist. S. 102 (Anm. 116), S. 213, 14); blev 1786 Copist ved det Kongl. Danske genealogiske og heraldiske Selskab; s. A. Medlem af, og i Septbr. 1800 tillige Secretair i samme Selskab (indtil dets Forening med det Danske Selskab til den nordiske Histories og Sprogfs Forbedring 1° 1810); 1805 litterair Medarbejder og Bibliothekar ved Kronprindsens civile Departements-Comptoir; s. A. virkelig Kammer-Assessor; 1808 Bibliothekar ved Kongens Haandbibliothek; d. 9de April 1811 virkel. Justitsraad; d. 2den Juni 1826 Etatsraad. † 2den Maj 1829. — * Anna Maria Møller († 1° 1835). — (Jvfr. Rahbets »Erindringer« V. 326; Rbhvns Skilderi 1829, Nr. 71).

Historiske Efterretninger om Stevns Herred i Sjælland, og de derudi forefindende Herregaarde, Kirker, samt den bekendte Stevns Flint. Rbh. 1776, med to Kobber. (L. E. 1776, Nr. 43, S. 675—77; Krit. Tilfuer 1776, Nr. 27; Ny Krit. Journ. 1776, Nr. 49, S. 388—90). Ny Udgave m. L.: Beskrivelse over Stevns Herred i Tryggevadde Amt i Sjælland. *ibid.* 1798. — Wielands og Cronvaks Sympathier til Pieterss Dannelse. Oversat. *ib.* 1777. (L. E. 1777, Nr. 36; Ny Krit. Journ. 1778, Nr. 4; Ny Krit. Tilf. 1778, Nr. 3). — Alonzo og Elmire, et Duo

drama med Arier. Overs. ib. 1780. — Julius af Tarent, et Sørgespil i fem Handlinger, af Leisewitz, overs. ib. 1783. (L. E. 1787, Nr. 4). — Claudine af Villabella. Et Syngestykke i tre Handlinger, overs. (i Sønnichsens Ny Samling af Syngespil, opførte paa den kongel. danske Skueplads. 1ste Deel. Kbh. 1787; jvfr. L. E. 1789, Nr. 6). — Ervin og Elmire. Et Syngespil i een Akt, oversat (i Sønnichsens Ny Samling af Syngespil. 1ste Deel. Kbh. 1787; jvfr. L. E. 1789, Nr. 6). — Begyndelses Grunde til de skønne Videnskaber af Formey. Oversat. ib. 1787. — Enighedselskabets første Jernvart. 1ste Hæfte. ib. 1801. — Tale, holden i en Forsamling af Københavns Fattigvæsenes Forsørgelses-Forskere. ib. 1803. — De to Klingsberger. Comedie af Kœhne. Overs. ib. eod. — Broder Moris den Sære, eller Kolonien til Nord-Amerika. Et Skuespil i tre Acter. Omarbejdet og oversat efter Kœhnes Brøder Moris der Sonderling, over die Kolonie für die Pöbel Inseln. ib. 1801. — *De infelici exitu Litteratorum, ingenio et doctrina excellentium commentationes historicæ, quas ex Manuscr. euj. Ignoti collegit N. B. Weinich.* Tom. 1. Høst. 1805. (Kom ikke i Boghandelen. Et Brudstykke af Striftet (p. 362—64): om den engelske Cantler Thomas Bedet, er oversat af Student J. M. Brandt i »Tid og Hebe« 1808, IV. 91—96). — Riehl Stub, Bogtrykker paa Ullensager. En dramatiseret Historie i toende Handlinger, tagen af Hæderlandets Historie Aar 1645. Kbh. 1808. — Maler. Billedehugger. Kobberstik. Bygnings- og Stempelfæstærers Kunstens Historie i Kongerigerne Danmark og Norge samt Hertugdømmene under Kongerne af det Oldenburgske Huus, med en Indledning om disse Kunstes ældre Skæbne i samme Riger. Kbh. 1811. trykt med Kongl. Understøttelse. (L. E. 1811, Nr. 37, S. 588—92; jvfr. Histor. Kalender III. 156; S. Jørgensen »Røgle Frugter af mit Dium«, I. 47—50).

Psalm i Anledning af det trehundredaarige Reformationensjubelæum. Kbh. 1817.

Udsørlig raisonneret Fortegnelse over en Samling Malerier i Københavns tilhørende Greve J. O. Moltke. Kbh. 1818. (L. E. 1819, S. 22—27; Messager franc. du Nord 1825, p. 332—33).

Alpehytten, Syngestykke i toende Handlinger af A. Kœhne, oversat. Kbh. 1818.

Tale af Curatoren for den Petersborgske Underviisnings Omfang, S. v. Duvaroff. Oversat. Kbh. 1820. (Høst's »Politik og Historie« III. 180—83).

Fiskerpigen, eller Had og Kierlighed. Et Syngestykke af Theodor Körner, oversat. Kbh. 1820.

Fortegnelse over J. E. Bugges Malersamling. Kbh. 1821. (dansk og tysk).

Fortegnelse over den af Cabinetsstykker bestaaende Bogenbidste Malersamling i Oliefarve. Kbh. 1825. (ogsaa i Høst's »Arkiv for Nyphol., Bih. o. f. v.« IV. 65—98; jvfr. Messager franc. du Nord 1825, p. 570—71).

Dansk, Norsk og Svensk Kunstner-Lexicon. Kbh. 1829. (L. E. 1829, Nr. 21; Høst's »Arkiv« X. 323—30; Høst's »Nord. Museum«, p. 2, S. 132—35; »N. Morgenpost« 1829, S. 291. — Et Par Artikler af dette Skrift oversatte i Høst's »Nord. Museum«, p. 2, S. 127—31).

Medudgiver af Ny kritisk Tilskuer 1777—78. Kbh. 4to: (f. Cuhus Levnet, S. 490—92).

Udgav i Forening med C. A. Friid: *Sange for Smagen og Hjertet*, 1785; og *Sange ved Glæderet*, 1786. (C. E. 1788, Nr. 11 og 24).

3 *»Minerva»* (Formodning at Pyramiderne i Egypten have været bygge til Korn-Magaziner, 1799. II. 289—99; Om de Canaler, som forenede Nilen og det røde Hav, f. A. IV. 169—80; Om Seminarium Fridericianum i Bergen, 1800. II. 224—32; Tale i Enighedsforbundet paa dets 20de Aarsdag d. 9de Apr., 1801. II. 133—41 (jvfr. sfd. S. 141—44); Oversættelse af Stolbergs Iste, 6te, 8de, 11te, 15de og 16de Sambe, 1802. II. 187—50, 323—26; III. 207—12; 1803. I. 49—52; II. 171—72; 1804. I. 287—91; Nogle Raad i Livets Spøiser, af adskillige Salomons Ordspog, oversat efter Vasco de Berulamio, 1803. III. 164—199).

3 *»Jris og Hebe»* (Jomfruen fra Orleans, Johanne d'Arcs Historie. En sandfærdig Tilbragelse, 1805. I. 97—148 og 153—216. (ogsaa særskilt aftrykt. Kbh. 1805); Kort Underretning om en almindelig Etats-Rundskab for den tilkommende Borger, 1806. I. 1—24. (særskilt aftr. Kbh. 1806); Beskrivelse over de britiske Eiendomme i Ostindien, 1807. III. 209—20; Sandsynlige Formodninger om en gammel dansk Bracteat, som man tillægger Kong Harald Pein, 1808. II. 225—28; Biskop Deichmanns Liv og Levnet, meddeelt efter et Manuscript, 1809. I. 65—80).

3 *»Athene»* (Nogle Formodninger om det blandt Malerne efter Raphaels Tid antagne Ideal til Kristus-Povedet, III. 56—59; Om Kroningsmedallien, V. 566—69; Om Maleren Louisfainet Gelton, VI. 540—44; Efterretning om nogle Musici ved Hofet i Danmark i det syttende Aarhundrede. (Fragment af et af ham udarbejdet Skrift, indeholdende Musikkens Historie i dette Rige, med Efterretninger om det kongelige danske Capel), IX. 230—36).

3 *»Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn»* (Npt i Robberstif-Konstens Rige, 1816, Nr. 80; Indbydelse til en Poitid for Thorvaldsen i det Nøtteste Maleri-Gallerie, 1819, S. 1303—4; Tillæg til Mathematikeren Ole Romers Biographie, 1820, S. 364—65).

3 *Møt's »Archiv for Psychol., Historie o. s. v.»* (Tandem bona causa triumphat, eller Biskop Erik Pontoppidans Troværdighed hævdet, IX. 133—37; Formodning om Gorfir Ulfeldts Begravelse, sfd. S. 312—16; En Kunstner-Berigtigelse, X. 336).

Bidrag i *»Politikvennen»* 1803; og i Riunges *»Literatur-Kunst- og Theaterblad»* (under Mærket »n").

Endeel Smaadigte, indrykkede i periodiske Blade, samt i Poussens *Nytaars-gave* for 1804 og 1805. — Latinsk Minde over G. J. Thorstein i *»Dagen»* 1829, Nr. 60.

Hertugdømmet Slesvigs nyere Historie, og Beskrivelse over Lygom Klosters Amt i Danske Atlas 7de Tome er fornemmelig hans Arbejde.

Weis (Carl Mettus), f. d. 9de April 1809 i Aarhuus, hvor hans Fader Ernst Peter Weis (f. 2° 1776 i Jæghoe, † 1° 1845; jvfr. Aarhuus Stifts-Tidende 1845, Nr. 36), var Hospitals- og Districtslæge og gift med Marie Kirstine Volette Marcussen (døbt 3 1786, † i Maj 1821, en Datter af Rammerraad Marcussen til Jægaard paa Mols og Caroline f. Bjørn); blev 1826 dimitteret til Universitetet fra sin Fødestedets Cathedralskole; underlæste sig

i Efteraaret 1831 den fuldstændige juridiske Examen med bedste Charakter; blev 1831 Volontair i det Kgl. Danske Cancelli; d. 27de Juli 1839 Auditeur af Armeen; d. 20de August s. A. Cancellist; tiltraadte i October s. A., med offentlig Understøttelse, en videnskabelig Udenlandsrejse; opholdt sig i Berlin, Dresden, Wien, München, Paris, Rom og Heidelberg, og kom tilbage i Maj 1842; udnævntes d. 8de Juli 1843 til Fuldmægtig; erholdt d. 23de Novbr. s. A. Tillæbelse til at holde Forelæsninger ved Kjøbenhavns Universitet over Retssociologien; blev d. 22de October 1847 Departementssecretair og Comptoirchef i det Danske Cancellies 1ste Departement; d. 18de Maj 1848 Chef for det 1ste Departement (for Kirkesvæsenets Sager) under Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet; d. 29de August 1849 virkelig Justitsraad; d. 6te October 1851 Ridder af Danebrog. — * 1819 Marie Angelica Schønheyder, en Datter af Justitsraad, By- og Raadstuefriver samt Raadmand i Odense, Fred. Aug. Schønheyder.

Staten og dens Individer. Indledning i Rettsvidenskab. Kbh. 1845. (J. L. o. R. III. 1845, S. 192—205; „Nyt Aftenblad“ 1845, Nr. 68, 69, 70).

3 „Juridisk Tidsskrift“ (Nogle Bemærkninger om Retssociologien og det positive Retts i deres Forhold til hinanden, i Bd. XXVII. 1836, S. 1—35; anm. af A. L. J. Michelsen i Neue Jenaische Liter. Zeit. 1842, Nr. 46, 47, 49, 50).

3 Heibergs „Versus“ (Om Statens historiske Udvikling, i No. 2 August, 1838, S. 47—59; jvfr. Berlingske Tid. 1838, Nr. 248). — (Revid.)

Weise (Johan Henrik), f. d. 6te Decbr. 1770 i Aarhus, hvor hans Fader Johan Caspar W., givt med Marie Elisabeth Kasse, var Districtschirurg; blev i Efteraaret 1791 dimitteret til Universitetet fra Aarhus Skole; tog i Octbr. 1791 theologisk Attestat (Haud illaud. ob specimen scriptum); blev 1804 Doctor Philos. ved Universitetet i Kiel; d. 25de Januar 1805 Sognepræst til Buust; d. 21de Maj 1813 i Slagen, og d. 23de April 1817 til Bolstrup og Herby, alt i Aalborg Stift. † 6te Juli 1833. — * 1830 Maren Sophie Houmann (født 1781 i Slagen, Datter af Mads Thomasen H. og Maren Andersdatter Brøndum).

Haandbog i Opdragelseslæren, egentlig bestemt for Forældre i de cultiverede Stænder. Odense, 1808.

Weith (Frederik Georg), fød i Kjøbenhavn 1803, en Søn af Bæres- og Bærel-Mægler Johannes Gregorius Weith († 1841 i Kbhvn) og Anna Wilhelmine v. Bergen († 1816); blev 1823 dimitteret til Universitetet fra den Kjøbenhavnske Borgerbydsskole; underlæste sig i Foraaret 1831 Examen ved det kirurgiske Academi (1ste Char. med Feje), og i Foraaret 1832 medicinsk Examen ved Universitetet (Laud.); var 1833—37 Candidat ved Frederiks-Hospitals kirurgiske Afdeling; opholdt sig under Choleraepidemien i Sverrige som Læge i Skjærgaarden; blev 1837 Un-

berchirurg ved Sø-Statens 2den Division; erholdt d. 5te August 1838 Reservechirurgs Charakter; udnævntes d. 16de Novbr. 1839 til Districts-chirurg i Nykøbing med tilhørende District paa Morsø, og d. 13de Decbr. f. A. til virkelig Krigs-Afseesfor. † 30te Marts 1840.

Uddrag af et Brev om Cholera i den svenske Skarpgaard, i „Bibliothek for Læger“ XXII. 1835. S. 327—31.

Welker (Louise Augusta), f. Art. Frederik Julius Schaldemose (S. 29).

Belschow (Pans Matthias), f. i Kjøbenhavn d. 22de November 1796, Søn af Brygger og Snektermester Christian Belschow (f. 24 1772 i Sorø, † 1/2 1825 i Kbhvn.) og Catharine Marie f. Krøllerup (f. 3o 1768 og † 1/2 1845 i Kbhvn.); blev 1815 dimittet til Universitetet fra Kjøbenhavns Cathedralskole (nuværende Metropolitanskole); erholdt Udmærkelse ved Examen artium, saavelsom ved anden Examen i det paafølgende Aar; vandt 1818 Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af den Aaret iforvejen udsatte historiske Præisopgave: „*Insignium seu armorum regni Daniae origo et mutationes ita explanentur, ut simul historia insignium singularum provinciarum, quantum fieri possit, illustretur*“; afsløvere d. 19de April 1822 den theologiske Embedsexamen (Laud.); erholdt 1824 det Kongl. Danske Videnskabernes Selskabs Guldmedaille for en Afhandling over dets 1821 udsatte og 1822 fornyede historiske Præisopgave: „Om Myntens udvortes Tilstand i Danmark fra Knud den Stores Tid indtil den oldenborgske Stammes Regjering“ (jvfr. L. T. 1824, S. 509—11); var fra Novbr. 1824 til Novbr. 1829 Alumnus paa det gjenopbyggede Borchs Collegium; disputerede d. 28de Marts 1831 for Magistergraden, og foretog derefter fra 16de Maj 1831 til 15de Maj 1833, med offentlig Understøttelse, en videnskabelig Udenlandsrejse i Tydskland, Italien, Schweiz, Frankrige og Belgien; blev d. 28de December 1833 extraordinair Professor i Historien og de nordiske Antiquiteter ved Kjøbenhavns Universitet; fik d. 28de Febr. 1835 Navn af Professor Rostgardianus (jvfr. Selmers Akad. Tid. I. 390—94; III. 121), og er siden 1ste Septbr. 1850 Professor ordinarius. Han optoges d. 29de Febr. 1836 som ordentligt Medlem af det Kongl. Danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog; valgtes d. 14de Marts 1839 til Formand for det Genealogisk-biographiske Selskab; var 1841—1850 Formand i den danske historiske Forening; optoges d. 3die Decbr. 1841 til Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab, og valgtes d. 3die Novbr. 1843 til Medlem af dette Selskabs Ordrecommissiøn. Han er ligeledes

(siden 4 1833) ordentligt Medlem af det Slesvig-Holsteen-Lauenborgske Selskab for Fædrelandets Historie, og (siden 2de 1835) corresponderende Medlem af Selskabet for Danmarks Historie og Oldkundskab. Den 28de Juni 1847 blev han udnævnt til Ridder af Danebroge; var 1851 Medlem af den ifølge Fredstractaten af 2den Juli 1850 Art. 5 udnævnte Commission til at bestemme Grændsen imellem Hertugdømmerne Slesvig og Holsteen. — * 1⁴ 1852 Margarethe Elisabeth Rnudsen.

De Regnero Episcopo, qui per annos MCCLII—MCCLXVII Dioecesi Othinensi præsuit. (pro stipendio Colleg. Medicee). Havn. MDCCCXXV. 38 pag. 8. (jvfr. Möllers R. theol. Bibl. IX. 326). En ubdiedt og gjenrmarbejdet Udsærelse paa Danst: Om Biskop Regner, der foretog Odenst Stilt i Aarene 1252—1267, i „Genealogist og Biographist Archiv“ 1ste Bind, S. 353—88; særstilt af trykt. Kbh. 1844. (jvfr. R. theol. Tidstfr. I. 342—93).

De Vitiis secundum antiquas leges patrias aliisque monumenta historica. (pro stipendio Colleg. Medicee). Havn. MDCCCXXVII. En Omarbejdelse paa Danst: Om Bryberne, en egen Klasse af den danske Bondestand i Middealderen, i Historist Tidstfr. I. 112—147.

E. Munthes Geographie for Skoleungdommen, omarbejdet. Syvende Dylag. Kbh. 1830. 8de Dyl. 1839. 9de Dyl. 1842. 10de Dyl. 1846. 11te Dyl. 1847. 12te Dyl. 1850.

Commentationis de institutis militariibus Danorum, regnante Valdemaro secundo, pars prior. (pro gradu Magisterii). Havn. 1831.

Saxonis Grammatici Historia Danica. Recensuit et commentariis illustravit P. E. Müller. Opus morte Mülleri interruptum absolvit J. M. Velschow. Partis prioris, textum et notas breviores complectentis, Vol. I.—II. Havn 1839. Imperial 8, med P. E. Müllers Portrait. (L. f. L. o. R. III. 183—42, af P. Estrup; „Dagen“ 1839, Nr. 252; jvfr. Nord. Kirkeid. 1833, Col. 63—61; Cochrane's foreign Quarterly Review 1835, Nr. 1).

Om Folkemængden i Danmark i Midten af det trolunde Aarhundrede. Indbydelsesskrift til Universitets-Festen i Anledning af H. M. Kongens Fødselsdag d. 18de Septbr. 1841. Kbh. 4to. („Dagen“ 1841, Nr. 234; Dahlmanns Gesch. v. Dänemark, III. 52, 381—383). Gjennemseet og forset med Tillag af Forfatteren i „Hist. Tidstfrist“, IV. 1—52.

Udsigt over de Begivenheder, Forhandlinger og Overenskomster, der have bestemt Hertugdømmet Slesvigs staatsretlige Forhold til Danmark og Holsten siden Aaret 1459. Første Afdeeling. (i „Antislesvigholstenste Fragmenter“ 9de Heste, Kbh. 1848; udkom 1851). Paa Tydsk: Uebersicht der Begebenheiten, Verhandlungen und Uebereinkünfte, die seit dem Jahre 1459 das staatsrechtliche Verhältniß des Herzogthums Schleswig zu Dänemark und Holstein bestimmt haben. Erste Abtheilung. (i „Antisleswigholsteinische Fragmente“, 7tes Hest. Copenh. 1851).

Medredacteur af „Maanedstift for Litteratur“ XII.—XX. Bind. Kbh. 1834—33. (Ell dette Tidstift leverede han Anmeldelser af: A. L. J. Rihsen „Nordfriesland im Mittelalter“, II. 189—215; P. S. Jacobsen „Grem-

stilling af det danske Stattervæsen under Kongerne Christian III. og Frederik II., i XIII. 37—56; »Für Pölslein, nicht gegen Dänemark«; C. Emanuel »Betrachtung der Schrift für Pölslein, nicht gegen Dänemark«; P. Albinge »Für Pölslein gegen Emanuel«; C. Paulsen »Für Dänemark und für Pölslein«, i XV. 514—83; XVI. 1—37).

3 Rosbeck's »Nordiskt Tidsskrift« (Om Kornprisen i Danmark under Eric Plegob, III. 378—90. (L. T. 1830, S. 631—32). Med nogle Tillæg oversat i Guld's »Staatsb. Magazin.« X. 55—71.

3 »Danst Folkeblad« (Niels Ebbesen, i 5te Aarg. Nr. 5—7, S. 17—22. (jvfr. Art. C. P. Valudan-Müller, II. 384); Erklæring, f. A. Nr. 11, S. 41).

3 »Historisk Tidsskrift, udgivet af den danske historiske Forening« (Om Bryerne, en egen Klasse af den danske Voldstand i Middelalderen, I. 112—147. (»Studier, Kritiker og Retiser« 1841, S. 191); Om Folkemængden i Danmark o. s. v.; see ovenfor). — 3 »Nyt historisk Tidsskrift« (Bemærkninger angaaende det Slesvigske Ridderskabs Oprindelse, II. 259—70. (jvfr. P. C. Ørsted's Oversigt over det Kongl. Danske Bidsk. Selsk. Forhandl. 1847, S. 57—65; »Aftenpost.« 1849, Nr. 12).

3 »Genealogisk og Biographisk Archiv« (Nogle Efterretninger om Oberst Joachim Körber, I. 129—34; En Anmærkning ved J. Möllers »Mnemotecn.«, Nr. S. 135—36; Om Biskop Regner, o. s. v.; see ovenfor).

3 P. C. Ørsted's »Oversigt over det Kongl. Danske Bidskabs Selskabs Forhandlinger« (Bemærkninger om Varigheden af det Interdict, hvormed Danmark blev belagt under Striden med Erkebiskop Jacob Erlandsen, 1846, S. 18—22; Resultater af en Undersøgelse om det Slesvigske Ridderskabs Oprindelse, 1847, S. 57—65).

Deeltog i Udgivelsen af: Danst Ordbog, udgivet under Bidsk. Selsk. Be-
styrelse. 6te Tome. (S.). Kbh. 1848. 4to. — (Revid.)

Wemmenhøj (Gustav), Søn af Morten Wemmenhøj, Sognepræst til Uggerød og Vederslev i Fyen (f. 1710 i Odense, † 1769, anf. i Worms Lex. II. 566), og Skytte (en Datter af Præsten Rasmus Skytte i Uggerød), samt opkaldt efter General G. Grøner, Ejers af Margaard; f. 1745; dimitteret til Universitetet fra Odense Gymnasium 1765; var i adskillige Aar Højskolelærer; derefter i lang Tid Correcteur i Hof-Bogtrykker N. Möllers Officin i Kjøbenhavn; senere Correspondent ved Adresse-Comptoirets Bogtrykkeri sammesteds. † 13de Februar 1826.

Tale i Anledning af Kongens Fødselsdag den 29de Januarii 1786 holden i Klubben oprettet i November 1775. Kbh. 1786. (L. E. 1786, S. 679—84; jvfr. Rabbets Erindringer, III. 69—71).

Nogle Recensioner i de Berlingske »Aarke Efterretninger« for 1778—82 (saasom over Rabbets Stuepæl »Den unge Darby«, 1780, Nr. 3), samt i »Arbejd og Antikritik«.

Com Correcteur og Redacteur havde han under Suhms Besskyttelse Deel i Udgivelsen af *Scriptores Rerum Danicarum medii ævi*. (See Slutningen af Suhms Fortale foran den 5te Tome).

Wendelboe (Frederik Ferdinand), Søn af nedenanførte Cancellieraad Søren W.; f. d. 8te August 1814 i Sorø; blev Academist i Sorø 1830, og afsluttede sammesteds Examen philosophicum med Udmærkelse 1832; studerede derefter Lovkundighed i Kjøbenhavn, hvor han døde d. 23de Maj 1835. (Jvfr. Indledningen til hans Beskrivelse af Mindesmærker i Sorø Academies Kirke, S. 3).

Beskrivelse af Mindesmærker i Sorø-Academies Kirke, ved J. F. Wendelboe; med en historisk Indledning om den gamle Klosterkirke af P. F. J. Estrup. Indbydelseskrift til Reformationens Høitideligholdelse paa Sorø-Academie. Kbh. 1836. 4to. (Hans Beskrivelse over Mindesmærkerne staaer i Indbydelseskriftet S. 25—99).

Wendelboe (Søren), f. d. 26de Maj 1775 i Røestilde, hvor hans Fader Christian Wendelboe var Brændeviinsbrænder; kom 1785 i sin Fødebyes Domskole, hvorfra han dimitteredes i Efteraaret 1794; blev Volontair ved Frederiks-Hospitals chirurgiske Afdeling; d. 1ste Juli 1799 Underchirurg i Sø-Etaten; tog i Foraaret 1800 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.); blev d. 1ste October 1802 Chirurg, og 1820 Allige Medicus ved Sorø Academi og Gods samt i Sorø District; 1821 corresponderende Medlem af det Kgl. medicinske Selskab i Kjøbenhavn; d. 22de Maj 1826 virkelig Cancellieraad; d. 28de Juni 1847 Ridder af Danebroge; d. 2den Octbr. 1851, efter Ansøgning, i Raade embedet med Pension. — * Maren Kirstine Faber (f. 1777, † 1850 i Sorø), en Datter af Lysestøber Peder Jensen Faber i Kbhvn. († 1812) og Ane Margrethe Olsen († 1841 i sit 87de A. i Sorø). — (Jvfr. Callisens Medic. Skriftst. Ser. XXI. S. 5).

3 „Bibliothek for Læger“ (Erfaring om Belladonna som Præservativ mod Stakkagenseber, i III. 1823. S. 214—15. Udtog i Gerson u. Julius Magaz. der auct. Feilf. Bd. 8. 1824. Juli u. Aug. S. 188); En mærkelig *bubo inguinalis*, hvorigjennem der afgik flere Orme; læst i det Kgl. med. Selskab d. 3. Juni 1830, i XIII. 107—9. (overs. af J. F. W. Revermann i *Porns Archiv für medic. Erfahrung*, 1835, I. 523—4; Udtog i *Casper Krit. Repertor. für Feilf. Bd. 30* (Bd. 10). 1831. S. 1. S. 120—21; *Kleinerts allgem. Repertor.* 1832, Mai, S. 124).

3 „Acta Reg. Soc. med. Hafn.“ (*Observationes in Hydrocelen tunicae vaginalis testiculi repetita aqva eductione sanata*, Vol. VII. (Acta nova Vol. 3). p. 198—204).

Wendt (Franz Wilhelm), Halvbroder til nedenstaaende Dr. Heinrich W.; lærte Gartnerskypen i den botaniske Have; underkastede sig 1836 Examen for Konfigurations; tiltraadte 1812, med kongelig Understøttelse, en Rejse til Belgien og Frankrige.

3 »Hævedende« (Nogle indenlandske Planter's Anvendelse som Jærplanter og deres Dyrkning, oversat, V. 268—72; Bemærkninger til Alstromerierne's Cultuur, overs., sfb. S. 272—75; Om Indfatninger. (Tilveels efter Allgemeine Gartenzeitung), VII. 7—13; Noget om Culturen af Miliacerne og Amaryllideerne, af Greterik Otto, overs., sfb. S. 18—19; Rhubarbarbrødning, overs. af Engelst, VIII. 126—27; Om Culturen af Gladiolus cardinalis, overs. af Engelst, sfb. S. 131—32; Bærthunsplanterne's Beskrivelse, af Otto, overs., sfb. S. 445—48; Bemærkninger om nogle Elirplanter, efter Jagttagelser, anstillede paa en Rejse i Udlandet, IX. 127—31; Blomsterudstillingen i Paris den 21—24de September 1842, sfb. S. 132—35).

Wendt (Geinrich), ældste Søn af nedenanførte Professor, Dr. med. Joh. Christ. Wilh. Wendt; f. i Kjøbenhavn 1801; dimitteret til Universitetet fra den Kjøbenhavnske Borgerdydsstole 1822; underkastede sig i November 1828 den medicinske Embedsexamen (Laud. unanimi consensu); var Candidat paa Almindeligt Hospital 1829—1831; blev 1834 Doctor Medicinæ & Chirurgiæ ved Universitetet i Kiel; d. 20de Maj 1838 lægeyndig Revisor ved Militair-Etaterne; er tillige praktiserende Læge i Kjøbenhavn. — * — (Jvfr. Calliens Medicin. Schriftst. Lex. XXXIII. 265).

Observationes aliquot ad physiologiam ganglii ophthalmici pertinentes. Diss. inaug. Kiliae, 1834. 4to. (Journ. for Med. og Chir. VII. 386; Fufeland, Bibl. d. Helst. Bd. 78. 1837. Sept. S. 187—88; Ammon, Monatschr. f. Med. und Chir. Bd. I. 1838. S. 3. S. 307—26, og derfra i Kleinert, Repert. d. med. Journalist 1839, Febr. S. 100—1).

3 »Bibliothek for Læger« (Artistiske Bemærkninger over den nye Pharmacopoea militaris, i XXXIII. (N. N. Bd. 3.) S. 287—321, jvfr. S. 393—411, af M. Dierup, og S. 496, af Wendt; Tabellarisk Oversigt over Sygeantallet og Medicinaludgifterne ved Landmilitair-Etaten i Årene 1838, 1839, 1840, i XXXII, XXXIII, og XXXV. Bd.; Tabellarisk Oversigt over Sygeantallet og Medicinaludgifterne ved Stofhusene i Årene 1838, 1839, 1840, sfb.).

Wendt (Johann Christian Wilhelm), f. d. 16de Sept. 1778 i Sønderjylland, i Egersforde, hvor hans Fader Jürgen Friedrich W. var Kjøbmand og gift med Margrethe Villegaard Fibig; lagde sig, efter fuldbendte Skolestudier i sin Fødebyes lærde Skole, især efter Pharmaci og Chemi, og blev 1793 chirurgisk Assistent ved Invalidernes Sygehuse, det lgl. Christians Plejehus i Egersforde, under Regimentschirurg Haase; 1798 Escadronschirurg ved Livregimentet Ryttere i Slesvig; tog 1798 sin Afsted, og begav sig til Kjøbenhavn for at studere Chirurgi og Medicin; blev strax ansat som Volontair og 1800 som Candidat ved Almindeligt Hospital; 1800 tillige Underchirurg ved Sø-Etatens Haandværksskole; i Foraaret 1801 privat instriberet ved Universitetet; tog 1802 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.); blev d. 16de Marts f. Å. Assistent ved Almindeligt Hospital; d. 19de Decbr. f. Å. tillige Læge

Assistent i Kjøbenhavns Fattigvæsen 1ste og 2det Hoveddistrikt; f. A. tillige Docent ved den kgl. danske Veterinairskole; 1803 Bataillonchirurg ved norske (siden 2det) Livregiment tilføds, og fungerede f. A. i 8 Maas neder som Regimentschirurg i Tønning og Husum; blev 1804 Læge ved Barton Hospital og Districtslæge i Fattigvæsenets 1ste og 2det Hoveddistrikt; absolverede i Octbr. f. A. den medicinske Embedsexamen (Laud.); blev d. 16de Decbr. 1812 Medicinal-Revisor for Armeen og Marinen, og erholdt Regimentschirurges Rang og Anciennitet; d. 26de April 1813 Overmedicus ved Almindeligt Hospital (f. „Penia“ 1813, S. 127); d. 31te Juli 1815 Ridder af Danebroge; fik d. 11te Juni 1817 Titel af Professor (med Rang i 6te Kl. Nr. 13), og d. 2den Febr. 1820 Rang med Capitainer (med Anciennitet fra 1te § 1818); benaadedes d. 9de Maj 1821 med Danebrogsmandenes Hædersstegn; modtog d. 28de Januar 1823 Æresdiplom som Doctor Medicinæ fra Universitetet i Kiel; gjorde 1825 en videnskabelig Rejse i Tydskland; erholdt d. 1ste August 1829 Rang efter Rangforordningens 4de Klasse Nr. 3; blev d. 5te Februar 1832 Stabschirurg ved Landmilitair-Etaten, Medlem af det kgl. Sundhedscollegium i Kjøbenhavn og af Directionen for Garnisonshospitalet; d. 19de Novbr. 1833 Medlem af det Slesvig-Holstenske Sanitetscollegium i Kiel; fik d. 10de Decbr. f. A. Rang med Oberstlieutenanter, og d. 28de Octbr. 1836 med Nr. 3 i Rangforordningens 3die Klasse. Var Medlem af det kgl. medicinske Selskab i Kjøbenhavn, det Keiserl. Kongl. Josephinske Academi i Wien og af flere udenlandske videnskabelige Selskaber, samt af Directionen for det Classenske Literatur-Selskab for Læger i Århus 1816—23, og senere fra 1835 til sin Død d. 4de Marts 1838. — *1. Mette Mariane Knudsen († 1809, 25 A., Datter af Skibscapitain Jørgen Nielsen Knudsen). *2. Ane Margrethe Rasmussen (f. 1791, † 1te § 1844). — (Nekrolog, ved A. v. Schönberg, i Berlingske Tid. 1838, Nr. 68; særskilt aftr. s. l. (Rbh.) 1838. (paa Tydsk i Zeitschr. f. d. ges. Med. Bd. 8. 1838. Mai. S. 101—8; Sachs Medicin. Almanach f. 1839, Nekrol. Abtheil. S. 55—63, og i „N. Nekrolog der Deutschen“, 16. Jahrg. 1838, I. S. 286—94; i Udtog i Pfaffe Mittheil. N. Folge, 1. Jahrg. 1838, 1.—2. H. S. 116—18); ved Fr. Thaarup, i Bibl. for Læger XXVIII. S. 255—68; Callisens Medicin. Schrifth. X. XXI. S. 18—29; XXXIII. S. 267—68; Lübker's u. Schröder's Lex. II. S. 690—92; Milit. Repertor. IV. 126; jvfr. Hoff's Erindr. S. 77, 80, 133, 163—64; Berl. Tid. 1838, Nr. 74; Abdr. Compt. Efterretn. f. A. Nr. 60. — Portrait, med Facsimile, pinx. et lithogr. F. Høstet, i Børingen & Comp. Steentr. Folio, 1838. — Over hans Bibliothek udkom Catalog i 2de Dels. Rbh. 1838, jvfr. Berl. Tid. 1838, Nr. 195).

Undersøgelse af de Naaber, som man hidtil har betjent sig af til at transportere haardt saarede og qvæstede Krigere fra Striden eller Balpladsen, og Forslag til en beqvem, lidet betoskelig og ved de fleste Leiligheder let anvendelig Indretning til at opnaae samme Njemed. Et Forslag. Kbh. 1808, med 3 Kobb. Tab. I. se. Heuer, Tab. 2. S. se. P. A. Grosch. (L. E. 1808, Nr. 25; Bibl. f. Læg. I. 1809. S. 135—37; Jen. L. Z. 1811, Nr. 24; Allg. Pall. L. Z. 1811, Erggbl. Nr. 21). Paa Tydsk: Ueber Transportmittel der verwundeten und rancken Krieger; mit Verbeß. vom Verf. Copenhagen 1816, nebst 3 Kpfrn. und 1 Steinbr. (Medic. chir. Zeit. 1817, Bd. 2. Nr. 45, S. 316—20; Allg. medic. Annal. 1819, Juli, S. 664). — Anvisning til at indsamle, tørre og conservere de i Danmark og Norge vildtværende og tyrfede medicinske Planter og Plantebele. Kbh. 1810. (L. E. 1810, Nr. 18; Bibl. f. Læg. III. 1811. S. 164—70). Andet, forbedrede og forøgede, Dylag. ibid. 1812. (Bibl. f. Læg. IV. 1813. S. 219—20; Trommsdorff N. Journ. der Pharm. Bd. 2. 1818. St. 2. S. 491—98). Paa Svensk: Anvisning att insamla, torka och förvara de i Sverige och Norrige wildt växande och odlade medicinska växter och växdelar. Öfversatt från Danskan af A. Fr. Kniberg. Christianstad, 1816. (Sv. Läk. Sällsk. Handl. Bd. 4. 1817. S. 526—27). — Anvisning til Recepteerkonsten, forsaavidt den er nødvendig for den militaire subalterne Chirurg. Kbh. 1811, med 2 Kobb. se. G. R. Angelo. (Bibl. f. Læg. IV. 1813. S. 188—91; Trommsdorff N. Journ. der Pharm. Bd. 2. 1818. St. 1. S. 487—91). Paa Tydsk: Anweisung zur Receptirkunst, insofern sie dem subalternen Militair-Ärzte nöthig ist. (Zweite vermehrte Auflage). Copenhagen, 1826, nebst 2 Steinbr. (Rust und Casper, krit. Repertor. für Heilk. Bd. 13. 1826, S. 471). — Mich. Stjelderups Anatomisch-physiologische Vorlesungen für Anthropologen. Mit des Verfassers Verbesserungen aus dem Dänischen überseht. Erster Theil. Copenhagen, 1813. (jvfr. Dets »Supplementblade« 1839, Nr. 36).

Bidrag til Historien af den veneriske Sygdoms Begyndelse og Fremgang i Danmark, indtil Midten af det 18de Aarhundrede. Indledning til en Forelæsning. Med 2 Steenryk, L. Jebr. cop. Kbh. 1820. (Bibl. f. Læg. I. 1821. S. 81—90 (af J. G. Howig), jvfr. sld. S. 270—80, af Wendt og Howig; Dets »Politik og Historie« II. 339—41; Pader Litt. der syphil. Krankh. 1830. S. 118). Paa Tydskt overs. i Fufeland's Journ. der prakt. Heilkunde, Bd. 55, 1822. Juli. S. 3—51. (jvfr. Literatur. Kunst og Theaterbl. 1822, Nr. 40, af R. Binter).

Om Salep-Roden og dens Surrogater. Med 3 Afbildninger i Steenryk, sec. L. Jebr. Kbh. 1820. (Bibl. f. Læg. I. 1821. S. 90—101 (af J. G. Howig), jvfr. sld. S. 270—80, af Wendt og Howig; Dets »Polit. og Hist.« II. 241—42; Kbhens Skilderi 1820, Nr. 21; Fufeland's Journ. der prakt. Heilk. Bd. 58. 1824. Jebr. S. 3—34; Journ. complém. du Dict. des Sc. méd. T. 19. 1824. Cah. 73. Juil. p. 38—46).

Freundschaftlicher Besuch auf der Armen-Colonie Frederiksgade, Sonntag d. 28. Juli 1822. Als Manuscript. Copenhagen, 1822. 15 S. 8.

Historiske og kemiske Bidrag til Kundskab om enkelte Lægemidler af Slægten *Euphorbia*. Kbh. 1821. (Bibl. f. Læg. III. 1823. S. 292—96; »Dagen« 1823, Nr. 209; Sv. Läk. Sällsk. Årsberätt. för 1821, S. 51—52). Paa Tydskt i Fufeland's Journ. der prakt. Heilk. Bd. 60. 1823. Apr. S. 3—47. (jvfr. Trommsdorff N. Journ. der Pharm. Bd. 20. St. 1. 1830. S. 9—30).

De abusu hydrargyri jam magis magisque crescente, unde morbi et affectiones morbosæ, syphiliticis persæpe similes, nascuntur. Prolusio annuntians scholas clinicas de morbo syphilitico autumnali et hyberno tempore habendas. Havniæ, 1823, 31 pag. 4to. (*»Dagen»* 1823, Nr. 256; Gerson und Julius Magaz. der ausl. Heilk. Bd. 6. 1823. Novbr. u. Decbr. S. 516; Bibl. f. Læg. IV. 1824. S. 220—24; Pufelands Bibl. der prakt. Heilk. Bd. 51. 1824. Febr. S. 112—14; Edinb. Journ. of med. Sc. Vol. I. 1826, Apr. p. 384—85; Pader Litt. der syphilit. Krankheiten, 1830, S. 145).

Rogle Efterretninger om Børnetopper, Kofopper og de formilbede Børnetopper; oplæst i Selskabet Nordia. Kbh. 1824, med 1 Tab. (Bibl. f. Læg. IV. 1824. S. 224—26; L. L. 1824, Nr. 45, af E. Otto; Gerson und Julius Magaz. der ausl. Heilk. Bd. 7. 1824. Mærz u. Apr. S. 344—47, af Julius). Paa Tydskt: Beiträge zur Geschichte der Menschenpocken, Kuhpocken und modificirten Menschenpocken im Dänischen Staate. Mit Zusätzen des Verfassers aus dem Dänischen übersetzt. Copenhagen, 1824, nebst 2 Bl. Tabellen. (Gerson und Julius Magaz. der ausl. Heilk. Bd. 7. 1824, Mai u. Juni, S. 440—46 (af Julius); Hierer allg. medic. Annal. 1824. Novbr. S. 1498—1508; Peders litt. Annal. der Heilk. Bd. 2. 1825. S. 67—72; Pufelands Bibl. der prakt. Heilk. Bd. 53. 1825. S. 53—54; Kust's und Casper's krit. Repertor. für Heilk. Bd. 8. 1825. P. 3. S. 417—23).

Oversigt over Medicinalvæsenet ved Land-Militair-Statens i Kongeriget Danmark og Hertugdømmene Slesvig, Holsten og Lauenborg, samt Fremstilling af den i Aaret 1812 anordnede forandrede Indretning ved militair Syges Forsyning med Medicamenter. Kbh. 1825. (Bibl. f. Læg. VI. 1826. S. 299—304; Messager franc. du Nord 1825, p. 571—72; Gerson's und Julius's Magaz. der ausl. Heilk. Bd. 11. 1826. Mai und Juni, S. 448—53, af Julius). Paa Tydskt: Uebersicht des Medicinalwesens der Dänischen Armee. Nebst einer Darstellung der im Jahre 1812 verordneten neuen Einrichtung wegen der Versorgung der Kranken des Militairs mit Arzneimitteln. Copenhagen, 1826 (1825). (Pufelands Bibl. der prakt. Heilk. Bd. 55. 1826. Januar, S. 55—68, forst. Kbhvns Skilderi 1826, Nr. 13, »Positivveinen« f. A. S. 676—78; Peders litt. Annal. der Heilk. Bd. 4. 1826. Januar, S. 112—19).

Om henfigtsmæssig Fornælse af Læger og Purgeermidlers Anvendelse i forskellige Sygdomme. Kbh. 1827. 2 Bl. og 44 S. 8; ej i Boghandelen. (*»Pygæ»* 1827, S. 241—49, af E. Otto; Gerson's und Julius's Magaz. der ausl. Heilk. Bd. 13. 1827. Mærz u. Apr. S. 336—37).

Om Fødemidler og Bespisnings-Anstalter for Fattige, i offentlige Stiftelser, i Garnisoner og i Fængsler. Kbh. 1828, med 3 Tab. (Bibl. f. Læg. VIII. 186—88, af E. Otto; *»Eyr»* III. 1828. S. 217—52; Kbhvns Skilderi 1828, Nr. 66; Det's Arkiv, IX. 137—40).

Lægebibliensfabelige Misceller. Første Hæfte. Kbh. 1831, med 1 sannon grapperet Plade. (indeholder: 1) Hvad har Militairvæsenet at tagttage i Pesttider, eller naar Pest og pestagtige Sygdomme, Cholera, og farlige Epidemier herse? 2) Bemærkninger om Cholera-Sygges Behandling, især for saavdt den seer i Hospitaller. 3) Oversigt over de baade før, under, og efter Pest, samt Cholera og andre Epidemier brugte og brugelige Forebyggelses-, Rensnings- og Siffrings-Midler og Red-

Naar, med praktiske Anmærkninger og Jagttagelser ved Andenbelsen. 4) Belsædighed som et høist virksomt, og vigtigt Middel i Pest, Cholera og andre Epidemier. (M. f. P. VI. 560—71, af H. B. Mansa og E. R. Trier; Samlinger til Kundskab om Cholera I. Nr. 11. S. 171—73; Bibl. f. Læger XV. 529; Pterer med. Zeit. 1832, Nr. 56, S. 893).

Kortfattet Andviisning til det en Familiefader har at iagttage naar Cholera nærmer sig, eller har begyndt at vise sig, enten i Staden, eller endog i hans egen Familiefreds. Efter paalidelige og erfarne Lægers Skrifter og Meddelelser. (Som Manuskript for Benner). Kbh. 1831. 36 S. 8.

Kritisk Resultat af Jagttagelserne og Erfaringerne angaaende en i Aaret 1826 i en Deel af Nordtyskland og Nederlandsene herskende Epidemic, af Mart. Wilh. Plagge. Oversat og noget forfattet. Kbh. 1831.

Almindeligt Hospital i Kjøbenhavn, dets Indretning og Forsatning, Pengesæsen, Legater, Historie etc. Kortelig beskrevet. Kbh. i September 1833. Med 5 Grundtegninger. (Puslands Bibl. der prakt. Heil. Bd. 73. 1835. Mai. S. 237—41 (af Better); Bd. 75. 1836. Mai. S. 224—27 (Antikritik af Gorf.) og S. 227—29 (Mobbemærkning af Recensenten).

Forskrifter til Syge-Mad og Læbste-Drifte. Af Henriette. Kbh. (Som Manuskript for Beninder). 1834. 24 S. 12mo.

Bidrag til Børnekoppernes og Vaccinationens Historie i Danmark og om de sidste herskende Kopper-Epidemier. Kbh. 1836, med 2 Tab. (Dagen 1836, Nr. 122; Berl. Tid. f. A. Nr. 119; Zeitschr. für Med. Bd. 2. 1836. Juli. S. 393—94; Schmidts Jahrb. d. Med. Bd. 16. 1837. Decbr. S. 121—23 (af H. von Schönberg); Brit. med. Review. Vol. 5. 1838. No. 9. Jan. P. 1. p. 207—10).

Udgav: C. C. Mangors Land-Apothek til Landmænds Nytte. Med de det Arie Dplag tilføiede Tillæg og Forbedringer af J. C. Løbe. Fjerde gennemseede Dplag, med Fortale. Kbh. 1826. Femte Dplag, med Fortale. ibid. 1835.

Medudgiver af: »Nyt Bibliothek for Læger« 3.—4. Bind. Kbh. 1818—20, og »Bibliothek for Læger«, 1.—3. Bind. ibid. 1821—23, samt 22.—28. Bd. I. p. ib. 1835—38. (I disse Tidsskrifter findes af ham: α) i »Nyt Bibl. f. Læg.«: Jagttagelser om Felsbædelsen af Skurv i Hovedet (Tinea capitis), I. 1814. S. 120—25; Efterretning om helbde Virkninger af Svovlsrøgning, anvendt som Fnatmiddel paa det almindelige Hospital, III. 1818. S. 154—60. (paa Svenskt i Sv. Läk. Selsk. Handl. Bd. 5. 1818, S. 209—15); Biographisk Omrids (Joh. Petr. Schönfelder), IV. 1820. Indledning S. III.—XIV.; og saa særskilt. Kbh. 1820); — β) i »Bibliothek for Læger«: Udtog af C. B. Puslands Forslag at anvende det destillerte Vand af Bittermandler istedetfor Berliner Blaastry til medicinsk Brug, o. f. v., II. 1822. S. 72—89; Medicinsk Nyt i korte Meddelelser (1. Koldt Vand mod Forskoppelse; 2. Tinctura Galbani imod Djenfygdomme; 3. Magisterium Bismuthi imod Navesygdomme; 4. Forgiftning med Hovederne af Papaver somniferum; 5. Liq. calcarii oxymuriatici mod Pusfygdomme), sftb. S. 147—55. (Udtog i Gerson und Julius Magaz. der ausl. Heil. Bd. 6. 1823. Juli u. August. S. 174—75); Om den saakaldte Poruske Fnatfælde, III. 1823. S. 211—14; Medicinsk Nyt i korte Meddelelser (1. Arteriotomie anvendt paa en apoplektisk Syg; 2. Oleum Valerianæ destillatum, et Middel imod Dm; 3. Anvendelse af Bræddinsærensælde ved Menstruæperverv; 4. Erfaringer

og Bemærkninger over Anvendelsen af Ljærebaner hos Brystsyge), 11. S. 297—307; *Chemiske og medicinske Bemærkninger om naturlige og ved Kunsten frembragte Mineral-Bande*; oplagte i det kgl. medicinske Selskab d. 8. Septbr. 1833, XX. 1831. S. 1—36. (Udtog i Schmidts Jahrb. d. Med. Bd. 3. 1834. Aug. S. 136—37, af N. v. Schönberg); *Om Choleraen i Stockholm i Aaret 1834*, af E. G. Cederstielt; efter det Svenske, XXIII. 1835. S. 462—79; *Et Tilfælde af Cyanose med aabent foramen ovale, Pul i septum ventricularum og flere andre Abnormiteter*, XXV. 1836. S. 219—57. (Udtog i Schreud's wöchentl. Repertor. 1837, April, Nr. 69, og i Zeitschr. für d. ges. Medicin Bd. 5. P. 4. 1837. S. 514—15); *Oversigt af de i Aaret 1836 paa almindeligt HOSPITALS medicinske Side behandlede Syge*, med kliniske Bemærkninger, XXVI. 1837. S. 373—453, (særskilt aftr. Kbh. u. A. (1837). 83 S. 8); *Besvarelse af Spørgsmaalet: Af hvilke Mangler lider Medicinen i vor Tid? Hvorvidt var det muligt at afhjælpe dem? og hvad have vi i denne Henseende at bemærke ved de medicinske Dannelses-Anstalter?* af Burghard-Ehle, oversat, XXVIII. 1838. S. 64—134. (særskilt aftr. under Tit.: *Om Manglerne ved den nuværende Lægevidenskab og Midlerne til at afhjælpe dem*. Af Burghard-Ehle, oversat med Anmærkninger. Kbh. 1838); *Oversigt af de paa almindeligt HOSPITAL i 1832—34 behandlede Syge*, XX. 538; XXII. 315—17; *Syge-Antallet ved Kjøbenhavns Garnisons-HOSPITAL 1833—1837*; *Fortegnelse over de Døde af forskellige Regimenter og Corps i A. 1834*; *Oversigt over de ved Kbhvns Garnisons-HOSPITAL i A. 1834—37 døde*; *over Antallet af de Syge i Støtthuset i A. 1835—37*; *over de i Garnisons-HOSPITALET fra d. 15. Mai til 31. Decbr. 1835 behandlede Kopper-Patienter*; *Fortegnelse over de Døde ved Kjøbenhavns Garnisons-HOSPITAL i A. 1835—37*; *Oversigt over de fra d. 15de Mai til d. 15de Novbr. 1835 paa almindeligt HOSPITALS medicinske Afdeling behandlede Kopperpatienter*; *Tabel over samtlige under Landmilitair-Statens henhørende og andre militaire Lægeposter, i XX., XXII., XXIV., XXVI. og XXVIII. Bb.).*

Eigenes Medudgiver af: Penia eller Blade for Skoler, Industrier, Medicinal- og Forskelsvæsen. For 1821. Kbh. (Peri af ham: Om Svovlsvovls-Birkning mod Gnat og andre Sygdomme, og de ved Kjøbenhavns Fattighus dermed gjorte Forsøg, S. 157—66).

3 *»Nyt Bibliothek for Fysik» (Om Midler imod Gnat, som virke paa en mekanisk Maade, Bb. IX. (Bibl. Bd. 27). 1806. P. 2. S. 260—64).*

3 *Frankenau's »Sundhedstidende» 1809 (Om hvor nødvendigt det er, at den militaire Underkirurg bedre end hidtil undervises om Lægemidlers Forbindelse og Sammenblanding med pharmaceutiske Paandgreb; ogsaa særskilt. Kbh. 1809. 16 S. 8., r. Bibl. f. Læger II. 1810. S. 225—30).*

3 *»Efterretninger fra Selskabet for indenlandskt Konstflid» (Forsøg anstillede med Tangasse, og om sammes Anvendelse som Soda, II. 159—63; Om Zinasses Tilberedning, 11. S. 164—66; Om Tilberedelsen af Zernsaffran, 11. S. 193—200; Om Forædling af Pønning til en sukkeragtig Saff, 11. S. 280—85; Noget om Thee og Thee-Surrogater, 11. S. 414—40. (ogsaa særskilt aftr. Kbh. 1815. 29 S. 8; sefr. Kbhvns Skilderi 1815, Nr. 83); Om konstig Spermacet eller Fedtvar, 11. S. 453—63).*

3 *»Dagsposten» (Om den dyrtte Magnetisme, 1816, Nr. 233—40, d. 27de Septbr. til d. 5te October).*

3 Pöhl's *"Chronos"* (Om Stjernerbeftjænkens Skabne i Danmark, og Her denne Kunsts Medvirkning til Frygten for Tyfterne, i *§. I.* 1822. *S. 1—28*; ogsaa særskilt aftr.; jvfr. *"Statsvennen"* 1822, Nr. 15, 16, af G. L. Baden; Nr. 17, af Wendt; Nr. 18, af Baden).

3 *"Sv. Läk. Sällsk. Årsberättelser för 1816"* (Erfarenhet af Gallée's metod att behandla skabb med rökning af svafvel, *S. 28—29* (meddeelt af Mund af Rosenfchild), jvfr. *ibid.* *S. 108*); Behandling af invetererade veneriska sår med mercurius præcipitatus ruber, *ibid.* *S. 29—31* (meddeelt af Mund af Rosenfchild), jvfr. *ibid.* *S. 107—8*).

3 *"Acta Reg. Societatis med. Hafniensis"* (Analysis chemica radices cucubali viscosi cum paucis adjectis observationibus, *Vol. V.* (Acta nova vol. 1.) 1818. p. 142—59; Nonnullæ observationes de usu medico radices cucubali viscosi, *ibid.* p. 160—68. (Bibl. f. Læg. II. 1822. *S. 122*); Summa rationalis venereo morbo graviter affectorum, qui ad unum omnes ope mercurii præcipitati rubri sunt sanati, continens spatium triennii et sumpta e diariis ægrotantium in Nosocomii urbis Havniæ communis parte medica, *ibid.* p. 282—85. (Bibl. f. Læg. anf. Et. *S. 124*; Pader Litt. der syphilit. Krankh. 1830, *S. 103*); Historia scirrhi cordis, dissectione cadaveris illustrati, *ibid.* p. 286—91. (Bibl. f. Læg. anf. Et. *S. 124—25*); Tres historię intusceptionis intestinorum, una cum sectionibus cadaverum, *Vol. VI.* (Acta nova vol. 2.) 1821. p. 73—87. (*R. T.* 1825, *S. 154—55*, af E. Otto); De insidiosa mesenterii inflammatione sub ætate puerili, *ibid.* p. 68—99. (Bibl. f. Læg. II. 1822, *S. 128*; *R. T.* 1825, *S. 155—57*, af E. Otto).

3 Otto's *"Ny Hygeæ"* (Nyt Middel mod Bldgang, I. 67; Oplysninger (angaaende Koppe-Epidemien), III. 163—65; Chlorinkaffen, et af de fortrialligste Midler til at rense det Luft og bevare for Forraadnelsen, VI. 423—28. (Udtog i Peder's Annaf. d. Prell. Bd. 7. 1827. Jan. *S. 73*); Tilberedelsen og Anvendelsen af et stærkt blæretækkende Middel, VII. 152—53 (og derfra i Gerson's Julius's Magaz. der ausl. Prell. Bd. XI. 1826. Mai u. Juni *S. 550—51*, 552—53); Synoptisk Tabel over pphyiske, kemiske, medicinske og giftige Egenheder og anvendbare vegetabiliske Grundstoffer og hos nyligen opdagede Alcalier, af Julia Fontanelle. Oversat fra det Engelske og forset med de nyeste opdagede Alcaloider, *ibid.* *S. 385—405*; Bidrag til meteorologiske Bemærkninger, især over den Indflydelse, Vindene i vort Climaat have som Sygdoms-Aarsager, VIII. 79—101, med 1 Tab.).

3 Sammes *"Hygeæ"* (Erfaringer og Bemærkninger med Hensyn paa Prof. Djonbis ny Behandling af Syphilis, 1827. *S. 1—48*. (Udtog i *"Eyr."* II. 1827. *S. 179—82*; Pader's Litt. der syphilit. Krankh. 1830, *S. 202*; Férussac Bullet. des sc. méd. 1827, Septbr.; Casper's krit. Repertor. der Prell. Bd. 18. 1828. *§. 3. S. 360—61*, og derfra i Summar. der Medic. 1828, Bd. I. *S. 421*); Praktiske Bemærkninger om den nyere Behandling af Syphilis uden Mercur, *ibid.* *S. 358—89*. (Bullet. des sc. méd. 1828. Novbr.; Pandschuh, die syphilitisch. Krankheitsformen, 1830).

3 Froberg's *"Notizen aus der Natur- und Heilkunde"* (Nachricht von einem ungewöhnlich viden Hirnschädel, Bd. III. 1823. Nr. 21. (Nr. 65), *S. 327—31*; Triamfetta-simulirlosa gegen Ruhr, Bd. V. 1823. Nr. 11. (Nr. 99). Septbr. *S. 176*; Ein calculus urinaris in der vagina uteri, Bd. XII. 1825. Nr. 17. (Nr. 259). Decbr. *S. 263—71*, nebst Abbild. Tab. I. Fig. 10).

3 „Nyeſte Skilberie af Kiøbenhavn“ (Det mediciniſke ſirurgiſke Studium i forſjellige Stater; oplyſt i en Række af Breve, 1826, Nr. 75. 76. 79. 82. 83. 84. 85. 88. 89. 92. 93. 94; En damp Reifendes Meddeleſer om Medicinalpoliti, God, dødeligheds-Stiftelſer, Jængſler, 1827, Nr. 92. 94. 96. 98. 100. 101. 102; ſærſt ſtillt aftr. med Titel: Meddeleſer om Anſtalſer for Affindige i Tydſkland og Danmark. 3 Breve til en Ven. Kbh. 1827, med 1 Tab. (Bibl. for Læger VIII. 131—35, af E. Otto; Verſens und Julius's Magaz. der auel. Heilt. Bd. 15. 1828. Juli und Aug. S. 46—49, og derfra i Summar. der Medic. 1828. Bd. 3. S. 5 (Daarcenſkalten paa Bidſtrupaard ved Hoeskilde); Friedrich, Magaz. der Seelenk. S. 3. 1830. S. 134 (Daarcenſkalten paa Bidſtrup); Revue encyclop. 1831, June, af D. Melbala; Om Anſtalterne for Affindige i Storbritannien (af Forrieſ's Notizen Nr. 427. März 1828, Nr. 9), 1828, Nr. 32; Om Anſtalte for Gattige i England i Epydoms Liſſelbe (udtogvliſ af the London medical review, Vol. IV. Febr. 1827, p. 177), f. A. Nr. 89; Om Hødemidler for Menigmand, f. A. Nr. 43. 44; Bidrag til Kundſkab om giftige Fiſk, Dummer, Meier, etc., f. A. Nr. 61; Breve om Gattigvæſen, milde Stiftelſer, Hoſpitalet, alt med Penſyn til Høderenlandet, f. A. Nr. 85. 86. 87. 92. 93. 95. (ſærſtillt aftrykt, med Fortſættelſe til Frederik IV's Tid, under Titel: Bidrag til Gattigvæſenets Hiſtorie. Førſte Heſte. Kbh. 1829. 6 & 100 S. 8., men iſte i Boghandelen; jvfr. Hoſt's „Nordtiſches Muſeum“ S. 1. 1829. S. 73—74); Om den lægevidenſkabelige Dannelſe i England (af Johnſon's med. ch. Review Vol. 1828. p. 379), 1829, Nr. 45).

3 A. Penſe's „Zeitiſchrift für Staatsarzneikunde“ (Verzeichniſ der Getraueten, Geborenen und Gefordernen in der Kgl. Reſidenzſtadt Copenhagen, nach den in der Kgl. Polizeiſammer geſchehenen Anmeldungen, Bd. XI. 1828. S. 2. S. 467—68; Ueberſicht des Ab- und Zuges in den wiſtigſten Kranken-Hoſpitaletn Copenhagens, ſftb. S. 469—70; Copenhagens Volkszahl, Bd. XII. 1828. S. 3. S. 216—22; Geſchichte eines kurz dauernden Anfalls von Manie, durch Unterdrückung des Monatsflusses veranlaſt, (nach dem Dän. Aufſatze in der juritiſ. Zeitiſchr. Forſete von F. M. Lange 1828), Bd. XIV. 1827. S. 3. S. 134—64; Das Königl. Inſtitut für Blinde in Copenhagen, (nach Thaarup's Däniſcher Beſchreibung 1827), ſftb. S. 226—30; Peter Riſſen in Slagelſe, der Mörder ſeiner vier von ihm jærtlich geliebten Kinder. Nebſt einigen Bemerkungen über die Zurechnungsfähigkeit des Mörders, von J. B. Keergaard und A. S. Derſted, Bd. XVI. 1828. S. 3. S. 69—96; Mediciniſch-polizeiſche Miſcellen (medic. ſtatitiſche Nachrichten) aus Dänemark, ſftb. S. 97—99, nebſt 1 Tab.; Die Mörderin ihrer geliebten Tochter, die auch ihre Enkelinn ermorden will, (aus J. E. Benſon's Criminalhiſtorier. Kbh. 1827), ſftb. S. 217—25; Fortſetzung der Bekanntmachungen rüdtſſlich des Medicinalweſens in Dänemark, Bd. XXII. 1831. S. 4. S. 450—74, Ergänzgb. XV. 1831. S. 288—301. (Udbrag i Summar. der Medic. Bd. I. 1832. S. 105); Frn. Prof. Roſe's Beitrag zur Geſchichte des Medicinalweſens des 14ten Jahtshunderts. (Ergänzgb. 13. S. 312—18) betreffend, Bd. XXIV. 1832. S. 4. S. 412—15. (Udbrag i Bluff Leiſtung. der Medic. i. J. 1832. S. 44).

3 „Dagen“ (Nogle Artikler angaaende det ſirurgiſke Academi, 1826, Nr. 32. 50. 61. 68. 80. (jvfr. ſftb. Nr. 37. 62); Authentiſke Efterretninger om Pomsopatiens Stiſter Pahnemann; udbraget af Berliner Wocheſchrift für Heilkunde d. 7. u. 31. Mai, i Arg. 1833, Nr. 181; Om den ſandſynlige Levetid i den lægevidenſkabelige Stand; udbraget af ſamme Blad 1834, Nr. 1, i Arg. 1834, Nr. 75).

3 „Politie-Bennen“ (Et Par patriotiske Tanter til holere Eftertanke, 1822, Nr. 528, d. 11. Febr. S. 94—96; Et Par Ord til Suum cuique, 1827, S. 392—97).

Nogle Artikler om Homöopathie, i forskellige Dagblade.

Betydelig Andeel i: *Pharmacopoea militaris*, eller en uddragt Samling af Lægemidler for de militaire Stater. Efter Allerhøjeste Befaling udgivet af Over-Directionen for det militaire Medicinalvæsen. Kbh. 1813. Paa Tydskt. Copenh. 1814. Med nyt Tilæbsblad. ibid. 1818. (r. Allg. medic. Annalen 1819, Juli, S. 931).

Bemærkninger i J. R. Pøst's Oversættelse af Struves *Øggetabel*. Kbh. 1810.

Flere, forbedrede latinske Gravskrifter, f. Ex. over Hospitalslæge Jacobsen († 1/2 1808) i Ahr. Compt. Efterretn. 1808, jvfr. „Penia“ 1808, S. 100; over Prof. Giesemann, sfb. 1819, d. 14. Febr.; over Rådsherr Joh. Chr. Døvendid, i Statsstidende, 1818, Nr. 190; over Amiralstetskirurg Falkenthal, i „Dagen“ 1820, Nr. 163. — Forskellige latinske, danske, plattyske og tyske Lejligheidsdigte, saasom ved Thorvaldsens Afreise, i Pøst's Morgenblad 1819, Nr. 51, S. 204; ved Regentens 2den Jubelfest, i den 1823 i denne Anledning udgivne Samling af Sange, S. 22—23; samt andre poetiske Bidrag i Pøst's „Morgenblad“ 1819, Nr. 50, Riinges „Dana“ 1820, og E. Vepers „Gefion“ for 1823, S. 198.

Det i Heintius's Wörterlexicon Bd. 5. 1817, S. 607, under Forfatterens Navn anførte Skrift: Versuch einer chemischen Pflanzenphysiologie. Copenh. bei Donner. 1814, 8, eksisterer vel som Manuskript, men er ikke bleven trykt.

Verdelin (Carl), Søn af Nedenauførte; er Urtekrammer i Kjøbenhavn.

Sex Romanzer. Kbh. 1840. („Dagen“ 1840, Nr. 173).

Verdelin (Johannes Nicolai), Urtekrammer i Kjøbenhavn. † 26de April 1849. (jvfr. Berl. Tid. 1849, Nr. 105; 107, Tillæg).

Udgav: Alvor og Løjer, en Samling af Fortællinger, Skuespil, Digte, Anekdoter, Ratterligheder o. s. v. (Et Ugekrift forlagt af Læseselskabet til Fælleds Hornstykke). Kbh. 1812.

3 „Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn“ (Hvad Hornstuet buer til, 1811, Nr. 47; Efterretning om en brandselvbesparende Røgmaskine, isædet for de nu brugelige Ithvandskiedler, 1817, Nr. 68).

Werfel (Johan), f. 1764 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader var Dyvarter hos en Tracteur Winther; var i Karene 1780—90 ansat paa Theaterinspectorens, Justitsraad Lassens Comptoir, først som Volontair, siden som Copiist, privatiserede siden og boede i mange Aar i Hirschholm, hvor han var Forligelsescommisair, og fra d. 26de April 1818 til November 1821 Postmester. † i Juni 1831*).

*) Blev 1821 angiven at skulle være død; men Efterretningen var falsk; han opholdt sig siden den Tid i Smug i Kjøbenhavn, hvor han skrev og oversatte en del, der gaar under Andres Navn.

Baronens Familiehistorie i Breve. Oversat. I.—IV. Deel. Kbh. 1786—97. — **Campes Revisions-Bark**, det hele Skole- og Opdragelsesvesen angaaende. Udarbejdet ved et Selskab af practiske Opdragere i Tydskland og oversat til det danske Publicums Brug. I.—XVIII. Deel. ibid. 1789—1806. 1ste Deels 2det Dpl. (Heraf habes særskilt: *Emil eller om Opdragelsen af J. J. Rousseau.* Oversat af Franck og udgiben med Tydsklands Opdragelses Revisors og endel danske Anmærkninger. I.—6. Deel. Kbh. 1795—99; 1805—6. — *Barket r. L. E.* 1796, Nr. 46; 1800, Nr. 48, 49; 1805, Nr. 42, 43; *Esthards frit. og antikt. Journ.* I. 284—305; II. I. 10—32; *Annalen d. neuesten theol. Literatur* 1797, 24 Boche; *Ponums Paandbog* 1827, S. 50). — *Rariteter*, et Barkt efterladt af Degnen til Rummelsborg. I.—II. Deel. Overs. ibid. 1789—90. (L. E. 1789, Nr. 47; 1790, Nr. 21; *Krit. o. Antikt.* 1790, Nr. 9 og 19). — *Historisk Bibliotek for alle Stænder.* I.—IV. Bd. ibid. 1790 o. følg. (L. E. 1790, Nr. 10; *Krit. o. Antikt.* S. IX. Nr. 1). — *Gri Oversættelse af Greccourts Skrifter*, Nr. 1—9. ibid. (1793). 144 S. [Mere udfom ikke; *Regjeringen skal underhaanden have kjøbt Oplaget*]. (L. E. 1795, Nr. 26, S. 412—13; *„Den danske Tilskuer“* 1793, S. 501 og S. 750—51). — *Ugeblad for Borgere.* I.—4. Hefte. ibid. 1793—94. — *Magazin for vorne Folk.* (udfom nummervis). ibid. 1793. (L. E. 1795, S. 478). — *Recension over (Klingbergs) Quid Juris.* ibid. 1794. — *Anmærkninger ved den anonyme Forfatters Apologie for Theaterbespyren.* ib. eod. — *Folke-Fienden.* Et Ugeblad. 1ste Aarg. Nr. 1—52; 2den Aarg. Nr. 1—10. ibid. 1795. (Nr. 1—26, trykte 1794. Formedelt nogle i de 4 første Nummere af dette Ugeblad og i de tvende næstfølgende Hæfter indrykkede Beskyldninger imod Theaterdirectøren, Gehejmeraadens Grev Ahlefeldt blev Forfatteren ved Dom tilfunden at betale 1000 Rdlr. (jvfr. *Døds Intelligentsblade* 1797, S. 348 og 448; *Collegialtid.* 1798, Nr. 6. *Processacterne* forefindes i bemeldte Ugeblad). — *Veiledning for Ungdommen til at lære det danske Sprog.* ibid. 1794. (Siden indført i *Brevbogen*). 2det Dpl. 1798. (Baadens Univerf. Journ. II. 179—81; *Krit. o. Antikt.* 1795, Nr. 46; L. E. 1796, Nr. 10, 27; jvfr. *Døds Intelligentsbl.* 1797, S. 94—96). — *Danskt Brevbog*, indeholdende (den nyopnævnte) Veiledning til at lære det danske Sprog; *Familie-Benskræbde* etc. Breve; *Regler for det Udvortes i Breve* o. s. v. ibid. 1795. 2det Dpl. 1799. 3de Dpl. 1808. 4de forbedrede Dpl. 1814. (*Krit. o. Antikt.* 1795, Nr. 29; L. E. 1796, Nr. 27). (3 1850 udfom: *Danskt Brevbog efter Berfel*, med juridiske Formularer og Forklaring over henved 4000 i det danske Skrift- og Omgangsprog hyppigst forekommende fremmede Ord. Kbh.). — *Pufelands Kunst at forlænge det menneskelige Liv.* Overs. ibid. 1797. (L. E. 1797, Nr. 29. 3 Anledning af denne Recension udgav Overs. et Bleg, jvfr. *Døds Intelligentsbl.* 1797, S. 18). 2det Dplag, med Anmærkninger af J. E. Lode. ib. 1799. — *Danskt Grammatika* tilligemed Anvisning til Forstands- og Hukommelsesøvelser, samt en Fortegnelse over Ord, der skrives og udtales eens eller næsten eens, men ere forskellige i Bemærkelsen, og en Samling af Synonymer. ib. 1798. — *Tillæg til Diderichsens Magazin for Rættsskanden.* I.—IV. Bind. ib. 1798—1801. (L. E. 1802, Nr. 19), samt Nyt Tillæg til dette Magazin. I.—III. Bd. ib. 1801—3. (Med særskilte Tilægsblade indbefattedes under denne almene Benævnelse: *Nyt Farvebog for Fruentimmer*, hvorefter man kan farve saavel alle Slags Garn, som alt Rinneb, Uldent, Silke og Bomuldstoi i de skønneste Couleurer og dertil sejiene sig af mange indenlandtske Farvematerialier, tilligemed en Anvisning til at tage Pleier af Klæder og Tøier; udbraget af de bedste og nyeste Skrifter om Farve-

konsten. ib. 1800; — Fisserbog eller Anvisning til at fiske til ~~Paandbrug~~ og til sin Fornøielse med Garn, Kroe, Ruser og Panderne, forfattede af de tjenligste Raadninger og Fæder, fede og forbedre Fiskene, saavel som og en stor Deel ~~Fisket~~konster, ved hvis Anvendelse man ikke allene kan fange Fisk i Rængde, men faa sig mangen en fornøielig Time, skreven for Elskere af Fiskerie og Krebsfangst af J. B. Meisner. Overs. ib. 1801; — Jagtbog, efter Jæger. ib. eod.; — Dærbog, eller Anvisning til at behandle og opsøge Duer og til at kjende Duearterne, deres Egenskaber, Egdomme og Nytte. Overs. ib. 1803. — Endvidere har man taget de 6 første Blade af Jardebogen, og forsynet dem med Titel af Plettebog o. s. v.). — Erfaringskole for alle dem, der elske Livet, Helbredden og deres Tilfredshed. I.—III. Deel. Overs. ibid. 1799—1800. — Practisk fransk Grammatik, hvorved man paa en ny og meget let Maade, i kort Tid grundigen kan lære sig selv dette Sprog, af J. B. Meisner. Oversat efter den syttende Udgave. ib. 1799. Anden forbedrede danske Original-Udgave. 1801. 3die Dpl. 1809. (L. E. 1802, Nr. 27. 29. 30, af J. R. Pøst; 1808, Nr. 16, af M. Pægerup). — Mennekestets indbyrdes Forhold eller Beskrivelse over Konster og Paandvorter, af Funke, overs. ib. 1800. (L. E. 1800, Nr. 11). — Campes Robinson der yngre, en ny tydsk Læsebog, gennemseet af C. G. Reisdler og forsynet med dansk Oversættelse af de vanskeligste Ord og Talemaader ved J. Werfel. ibid. eod. *Le nouveau Robinson pour servir à l'amusement & à l'instruction des enfans*, med en fuldstændig Ord- og Talemaader af J. Werfel. ib. 1802. (L. E. 1808, Nr. 16). — Agathon's Historie af C. M. Wieland. Overs. I.—III. Deel. ib. 1800—3. (L. E. 1801, Nr. 6). — Religion for hver Mand, en Bog for vore Alder af P. H. Jacobs. Overs. ib. 1800. (L. E. 1801, Nr. 17, af P. E. Müller). — Suzettes Medgift, eller Madame de Senneterres Historie skreven af hende selv. Oversat af Grønt. ib. eod. (L. E. 1801, Nr. 9). — Bibelske Historier for Ungdommen, udtagne af det gamle og nye Testamente. ib. 1801. 2det Dpl. 1809. — Funks Exempler i Regnekunsten for Nyeborn, som allerede have nogen Vidske, oversatte. ib. 1801. — Fransk Grammatica, ved Hilmar Curas. Gjennemseet, rettet og forandret. ib. 1801. (L. E. 1808, Nr. 15). — Anvisning til at regne i Pøvedet. ib. eod. — Reisen til Kjøbenhavn. En komisk Roman, udarbejdet efter Knigge. ib. eod. (L. E. 1801, Nr. 37, jvfr. Nr. 40; Pall. Allg. L. 3. 1806, Juni, S. 432). — Efterretning om de danske vestindiske Døds St. Creix, St. Thomas og St. Jans Indtagelse af den engelste Flaade, tilligemed en Beskrivelse over disse Øer, deres Beliggenhed, Størrelse, Folkemængde, Indbyggere, Dyrtning, Avling, Udsæet, Beskyttelse og den danske Regjerings Indkomster af samme. ib. eod. — Næste Samling af gymnastiske Lege, Selskabslege og Juleleg, efter GutsMuth's. ib. eod. 3die Dpl. 1812. 4de Dpl. 12mo. — Aaret 1801, det første og følgerigste i det nittende Aarhundrede. Oversat. ib. 1802. (Dagen- 1803, Nr. 16). — Bonapartes Liv og Levnet fra hans Fødsel til Freden med England, af J. R. B. Besch. Overs. ib. eod. (Døt's Bibr. til Kundsk. om Mennesker og Bøger, S. 184—86). — Allegorisk Paandbog eller alphabetisk Beskrivelse over de Allegorier, der bruges til at forestille Tanker, Handlinger og Begivenheder, paa Tegninger, Malerier og Decorationer, af R. B. Ramler. Overs. ib. eod. — Mærkværdige Anekdoter om Reiserinde Catharina den Anten, Reiser Paul den Første, Keiser Alexander og de fornemste Personer ved deres Døds. Overs. af Grønt. ib. eod. — Kortfattet Udtog af Geographien for de første Begyndere. ib. eod. 2det Dpl.

1815. 3die Dpl. 1816. — Kort Jordbeskrivelse for Ungdommen. Et Udtog af Gasparis Lærebog i Jordbeskrivelsen. ib. 1802. Anden rettede og forbedrede Udgave. 1805. — Historie og Geographie til Underviisning i Pigeskoler. Efter E. P. Funke. ibid. 1802. (L. E. 1810, Nr. 9). — Edb. Jones enkelte og dobbelte Bogholderie, overs. ib. eod. 4to. — Lærebog for Pigeskoler eller Underviisning i de Videnskaber og Færdigheder, der ere nødvendigt for velopbrugne Fruentimmer, af E. P. Funke. Oversat. 1.—2. Deel. ibid. 1802—3. — Almindelig Verdenshistorie for Ungdommen, til Brug i Skoler og ved privat Underviisning. Udarbejdet efter J. A. Kemmer og J. W. Schröder. 1.—3. Afdeling. ib. 1802—5. (L. E. 1810, Nr. 13, af J. Müller). — Theoretisk og praktisk dansk Grammatik for Fruentimmer, tilligemed Stiløvelser og Breve for Fruentimmer. ib. 1803. — Nyeste Billed-ABC og Læsebog for Børn, af E. P. Funke. Oversat med 28 Kob. ib. eod. — Læsebog for Borger-skoler af E. P. Funke. Andet forbedrede Dptag, 1.—2. D. ib. eod. 3die forbedrede Dpl. 1.—2. Deel, 1816. 4de Dpl. 1.—2. Deel. 1822—24. — Sæd elære for Ungdommen i Exempler, til Brug i Skoler og ved privat Underviisning. Af E. P. Funke. Oversat. ib. 1803. — Bondephilosophie, indeholdende en Samling af virkelige Tildragelser, som formodentlig Landalmuens Uvidenhed have havt de skadeligste Følger. Streben til at befordre Overtroens og skadelige Fordommess Udryddelse hos Landalmuen. Oversat. ib. eod. — Kort, men fuldstændig Anvisning til at tilberede og male med Melkefarve, af Eabet de Brauer. Overs. ib. eod. — Forberedende Øvelser til Opvækkelse hos Ungdommen, af J. G. Sulzer. I.—II. Deel. 2det Dpl. overs. ib. 1803—4. — De mærkværdigste Begivenheder i det attende Aarhundrede om alle de Krige, Revolutioner, Jordbælv og andre mærkværdige Begivenheder, som ere forefaldne i dette Aarhundrede. En nyttig og underholdende Bog for Borgeren og Landmanden. Oversat. I.—III. Deel. ib. 1803—4. (Af 3die Deel er særskilt aftr.: Den franske Revolutions Historie, indeholdende Efterretning om alle Krige og Tildragelser i og udenfor Frankrige fra Revolutionens Begyndelse indtil Buonapartes Tronbestigelse som Keiser. Oversat af Tybll. ib. 1804). — Brevbog for Fruentimmer, med et Anhang af Formularer til Ansøgninger etc. ibid. 1804. (L. E. 1806, Nr. 18). — Fædrelandets Historie, udarbejdet efter Suhms Plan. ib. eod. — Gallettis Lærebog i den gamle Historie. Overs. ib. eod. — Guido von Sohnsdom, eller menneskelige Svagheder forenede med et godt Hjerte, af Gustav Schilling. Oversat efter den tredje Udgave. I.—IV. Deel. ib. eod. (L. E. 1805, Nr. 34). — Johan Ferdinand Hammerle eller Schinderferl, en fienden Forbryder, af E. P. Spies. Overs. ib. eod. — Juridisk Haandbog for Ridsmænd og Pandlende eller Udtog af de vigtigste Love og Forordninger, der ere udkomne saavel Pandlende i Danmark og Norge, som paa Ostindien, China, Bessindien, Guinea, Grønland, Færøerne, Island, Finnmarken og Pandlende i Almindelighed vedkommende; saa og Udtog af de vigtigste Handelsoctroer, Conventioner, Tractater og Laugsartikler for Pandlende. ib. eod. Anden Deel. ib. 1807. — Greven og hans Hjerte. En comisk Roman. Overs. af Tybll ved P. C. Graulund og J. Werfel. Fride. 1805. (L. E. 1806, Nr. 9). — Tybll og dansk Grammatica eller Anvisning til at lære det tydske Sprog, udarbejdet efter Peinsius til Brug i Skoler og ved privat Underviisning. Rbh. 1805. — Carl Fr. Epimes Gutmann oder der Sächsishe Kinderfreund, ein Lesebuch für Bürger- und Landschulen. Mit einem Deutsch-Dänischen Wörterbuch von J. Werfel. Kopenh. 1806. (Den Tydske Dns)

ogsaa særskilt. ib. eod.). — Brevbog for Skoler paa Landet og i Provindserne. Udarbejdet efter J. G. Baumgarten. ibid. 1806. (L. E. 1806, Nr. 18). — Den unge Kunstner og Haandværker. ib. 1809. — Kort dansk Sproglaesebog for Skoler og dem, der nyde Huusundervisning. ib. 1811. — Ny fransk Laesebog. ibid. 1812. (L. E. 1813, S. 111—12.). — Veiledning til Kundskab om Landbruget i Belgien eller de forrige østerrigiske Nederlande af J. R. Schwerg; under Opfyld af Oberste A. von Falkenhof, oversat. Første Bind. ibid. eod. — Skriftet Moses og Jesus og dets Oversætters Thomas Thaarups Forerindring, for Sandhedens Undersøgelsesskol. ibid. 1813. (L. E. 1813, S. 492). — Farvebog for Fruentimmer, eller Anvisning til at farve alle Modfarver og andre paa Bomuld, Uld, Manchesier, Kanquin, Linned og Silke, afstrække de gamle Farver af brugte Klæder, Tørklæder, Garn og deslige, blege Bomulds-garn, trykke Borter og Blomsterfransse paa Tørklæder, Skoler o. s. v., opførte Couleureur paa Cattuner, af-tage Plekker af Klæde, Fløiel, Silke, m. m., og endeligen at vaske Linned uden Sæbe, Røgning eller Gnibning, af G. B. Pöllerhof. Oversat. ibid. eod.

Armenianeren, eller den forfærdigste Intrigues Scener over Fornæfsten. En Historie udtræket af Breven af D's' Papirer ved Frederich Schiller. Oversat. I.—III. Deel. Kbh. 1814. (L. E. 1814, S. 494—96).

Raphael eller det lille Liv af August Lafontaine. Oversat. Kbh. 1814. (L. E. 1814, Nr. 48).

Beskrivelse over Pommern og Rügen. Kbh. 1814.

De mærkværdige Aar 1813 og 1814, eller de Allieredes Feldttog forsamlet under Kronprindsen af Sverrig, ogsaa i Hertugdømmene Poldern og Slesvig, indtil Freds slutningen mellem Danmark og Sverrig. Oversat. Kbh. 1815. (L. E. 1815, Nr. 9).

Familien Reubel, eller det menneskelige Piertes Forbildelser. Et Sidestykke til Lafontaines Familiehistorier. I.—II. Deel. Oversat. Kbh. 1816—17.

Lykken bedre end Forstanden; og Moder og Datter hinandens Ribvalinder. To originale Fortællinger. Kbh. 1823. (o. m. A. Original Aptaarsgave for 1823. Kbh.)

Han har endvidere oversat: Meissners Dialoger og Fortællinger, 1ste Deel; Derfort og Klare, 1ste Deel; Om Opdagelsen af falske Bancoedler og Prindsen af Salm-Byburgs Fæstelse.

Udgiver af: Nye Skildringer af Kjøbenhavn, fra d. 17. Octbr. 1803 til d. 27. Jan. 1810. Kbh. 8vo & 4to. (jvfr. Engelstofts og Möllers Hist. Calendar. I. 1814. S. 35, og Art. S. Soldin, S. 194).

Redacteur af: Aftenposten, fra 1803 indtil 1809, Nr. 4, og af: Kjøbenhavns ny Aftenpost, 1819. 4to.

Medudgiver (med Brødrene E. og J. M. Perß) af: Det muntre Bibliothek for begge Køn. Kbh. 1784—86. (L. E. 1784, Nr. 37; 1786, Nr. 16).

Udgav: *La Morale enseignée par l'exemple*, ouvrage composé pour l'instruction de la jeunesse, par C. Z. avec un vocabulaire par J. Wersfel. Coph. 1804, og: *Le petite Grandison*, par Mr. Berquin, avec un vocabulaire par J. Wersfel. Coph. 1805.

3 „Physikalisk, oekonom. og medico-chirurg. Bibliothek“ (Anmærninger angaaende de arabiske Peste i Ortenen, udbraget af Mémoires sur l'Égypte, i XVIII. 237—44; Bidrag til Historien om de nordamericaanske Landopdagere, oversat, 18b. S. 245—52).

3 „Aftenposten“ 1790, Nr. 9 findes: Den uventede Høitid, Episkpil paa Vers d. 29de Januar 1790, undertegnet 3**** B*****; muligt af Werfel.

Endnu maa bemærkes, at afslilte af de anførte Producter ikke ere af ham, men at han kun har laant sit Navn dertil.

Bergmann (Peter Christian Frederik), f. d. 3die Novbr. 1801, ældste Son af Niels Henrik Bergemann, Tegnelærer og Malermester i Kjøbenhavn (f. 1° 1772, † 1° 1826), og Kirstine Marie Mørch (f. 1° 1778, yngste Datter af Møller Otto Mørch i Alsted og Maren Klocker); var først Tegnelærer i Kjøbenhavn; derefter Malermester i Christiania. * 1° 1841 Amalie Høfner (f. 1° 1807).

Rjolen paa Vandring, eller Jøden som Underofficer. Originalt Bauderville. Kbh. 1828. — Kroepigen, eller Abbedie-Ruinerne. Originalt Drama i 3 Acter. ibid. 1831.

5 Sange i: Sangbog for Selskabet „Danst, dramatisk Broderskab“. Kbh. 1830.

Berlauff (Erich Christian), f. i Kjøbenhavn d. 2den 1781, af Forældrene: Cossardi-Capitain Jens Berlauff (en Præst fra Nordlandene, f. 1746 paa Gaarden Nord-Gjerøen i Røds Præstegjæld, * 1° 1780, † 1° 1786 paa en Rejse fra Ostindien) og Wilhelmine Frederike Wirth (f. 1745, † 1° 1804, en Datter af Dr. med. Tobias Wirth, Landphysicus i Sjælland (f. Nyerups Litt. Lex.), og Sophie Marie Garde); nød privat Underviisning af H. E. Flemmer († som Sognepræst i Stillinge) og afgik til Universitetet i Efteraaret 1796; erholdt Udmærkelse ved Examen artium, saavelsom ved den philologisk-philosophiske Examen i det paafølgende Aar, og tog i December 1802 den theoretiske Deel af den juridiske Embedsexamen med Charakteren Laudabilis, men uden heraf at gjøre videre Brug; vandt 1800 Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af den i det foregaaende Aar udsatte historiske Priisopgave: „At bestemme det Charakteristiske i de nordiske Folks Maade at fegte og føre Krig paa, og opgive de Slutninger, hvilke deraf kunne drages“ (vsr. Vadens Univ. Journ. VIII. S. 9); antoges 1800 som Custos ved det store Kongelige Bibliotheks Læsesal; blev d. 1ste Novbr. 1805 anden Bibliothek-Secretair ved samme Bibliothek; erholdt d. 1ste Maj 1807 det Kongelige Danske Videnskabernes Selskabs Sølvmedaille for en Afhandling „om Hestekjeds Brug til Føde i det gamle Norden“; Disputerede d. 9de Juli 1808

for den philosophiske Doctorgrad, og holdt fra Vintersemesteret s. A. offentlige Forelæsninger, først over den Norste, siden over enkelte andre Dele af den nordiske Historie; vant i Begyndelsen af Aaret 1809, i Forening med Prof. Nyerup, Prisen for en Afhandling over den af Greve Danneskiold-Samsøe, under 12te Febr. 1807 fremsatte Priisopgave: „en historisk Bearbejdelse af samtlige Efterretninger Samsøes gamle og nyere Historie indtil 1675 angaaende m. m.“; blev d. 15de August 1810 ansat som Adjunct ved Kjøbenhavns Universitet, for især at dyrke og foredrage den nordiske Historie og Oldsager, og deltog fra næste Aar af i Examinationen; d. 9de Novbr. s. A. Medlem af Commissionen for Oldsagers Opbevaring (derfra i Naade entlediget 2 1849); d. 24de Februar 1812 Professor extraordinarius, for især at foredrage den nordiske Historie og Oldsager; d. 21de August s. A. Medlem af den Arnæ-Magnæanske Commission (og efter P. F. Müllers Udnævnelse til Biskop i A. 1830 Ephorus for Legatet); d. 1ste Juli 1814 første Bibliothek-Secretair; tilkjenndtes d. 7de Juni 1817 den første Præmie for en Afhandling til Besvarelse af en i Efteraaret 1815 (af Etatsraad J. Brønnum Scavenius) udsat Priisopgave angaaende det danske Sprogs Skæbne i Hertugdømmet Slesvig m. v. (jvfr. L. L. 1817, S. 366—68); blev d. 2den Septbr. 1818 virkelig Justitsraad; d. 29de Novbr. 1823 Bibliothekar ved det store Kongl. Bibliothek; d. 22de Januar 1828 Professor ordinarius ved Universitetet og Assessor (samt Secretair indtil 17 1829) i Consistoriet; d. 1ste Novbr. s. A. Ridder af Danebroge; d. 15de April 1829 Overbibliothekar med virkelig Etatsraads Rang; d. 31te Maj 1831 benaabet med Danebrogsmandenes Hæderstegn; var Universitetets Rector 1836—37, og indviede i denne Egenkab den ny Universitetsbygning med en dansk Tale d. 13de Octbr. 1836 (jvfr. Selmers Akad. Tid. IV. S. 120—25); deltog 1836 i Censuren af de, ifølge den af Selskabet for Efterslægten udsatte Priisopgave: Danmarks Historie m. m. indkomne Besvarelser; blev d. 28de Octbr. 1836 Conferenceraad; d. 29de Novbr. 1839 Ridder af Nordstjerne-Ordenen; d. 10de Juni 1841 Commandeur af Danebroge; d. 20de Novbr. s. A. Medlem af Comiteen for at foretage en historisk-critisk Revision af Haandskrifterne i det store Kongelige Bibliothek; d. 12te Febr. 1844 Medlem af Commissionen for at udarbejde Forslag og Tegninger til Decorationen af Christian den 4des Kapel i Roskilde-Domkirke m. m.; d. 5te Juli 1845 Ridder af den røde Orns 3die Klasse, og d. 22de Decbr. 1846 Ridder af Vred-legionen; ved Kongel. Resolution af 12te Februar 1852 som Universitetets Senior fritagen for at holde Forelæsninger; d. 9de Marts s. A. Commandeur af Nordstjerne-Ordenen. Blev d. 21de Februar 1806 Medlem af det Kongel. Danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog, og

Selskabets Secretair fra f. D. indtil 2den Marts 1813; d. 20de Decbr. f. A. af det Scandinaviske Literaturselskab; d. 2den April 1812 af det Kongel. Norske Videnskabernes Selskab i Thronhjelm; d. 1ste Juni 1820 Væresmedlem af det islandiske litteraire Selskab (Hid islenska Bókmenntafélag); d. 15de December f. A. Medlem af det Kongel. Danske Videnskabernes Selskab, samt fra 11te April 1828 til 1840 af sammes Commission for Udgivelsen af Regesta og Diplomatarium; d. 26de Januar 1825 af det Kongelige Nordiske Oldskriftselskab, hvis Formand han var fra October 1823 til October 1839, og Vice-Præsident 1848—49; d. 12te Maj 1828 corresponderende Medlem af „Kongl. Samsundet för Utgivandet af Handskrifter, rörande Scandinaviens Historia“ i Stockholm; d. 23de Nov. f. A. corr. Medl. af „Bitterhets, Historie och Antiqv. Akademien“ i Stockholm; d. 12te Marts 1833 Medlem af „Samsundet for det norske Folks Sprog og Historie“; f. A. af „Schl. Holst. Lauenburgische Gesellschaft für vaterländische Geschichte“; d. 18de October 1836 corr. Medlem af Videnskabernes Selskab i Upsala; d. 14de Marts 1845 Væresmedlem af „Selskapet för Utgivande af Skånes Historia och Beskrifning“. Er desuden Medlem af flere inden- og udenlandske videnskabelige Samsund. — * 1815 Wilhelmine Heger (f. 1797, ældste Datter af Igl. Skuespiller C. Heger og E. M. f. Smidth). — (Biographi, indtil 1828, i Rosfods Conversations-Lex. XXVIII. S. 329—32; jvfr. Det's „Materialier“, Nr. 56; Conversations-Lex. der Gegenwart Bd. IV. Abth. 2. 1841, S. 386—87; Convers. Lex. 9. Aufl. XV. S. 228—29; J. R. Høft's „Erindringer“, S. 158; Thortsens Udsigt ov. d. danske Literatur, S. 145. — Portrait, malet af Bøerengen, lithogr. i Bøerengen's & Comp. lithogr. Anstalt 1842).

De Ario multiseclo, antiquissimo Islandorum Historico. Specimen inaugurale. Hauniae 1808. (R. E. 1808, Nr. 43, af B. P. J. Abrahamson; Unvers. og Skole-Annal. 1808, II. 69—91, af E. Engelstoft; Zeit. für Litt. und Kunst in den königl. dänischen Staaten 1809, Nr. 14; Tillæg Nr. 3 til „Morgenblatt für gebildete Stände“ 1810). — Bemærkninger i Anledning af den til de nordiske Oldsageres Samling og Opbevaring nedsatte Commission. Kbh. 1808. (R. E. 1809, Nr. 39 og 41, af B. P. J. Abrahamson). — Vatnsdæla Saga ok Saga af Finnboaga hinnum rama, med dansk Oversættelse og Anmærkninger. Udgivne paa Jac. Aals Betænkning. Kbh. 1812. 4to. (R. E. 1813, Nr. 21, af P. E. Müll' 1er). — *Noregs Konunga Sögur.* Norske Kongers Historie. Historia Regum Norvegi-
corum, quam summis Regis ex codicibus manuscriptis edenda. St G. Schöning
et S. T. Thorlacium curarunt B. Thorlacius et E. C. Werlauff. Tom. IV.—VI. (IV. o.
u. I.: Saga Sverris, Hákonar Sverrissonar, Guttorms Sigurdarsonar ok Inga Bar-
dersonar Noregs Konunga etc.; V.: Saga Hákonar Hákonarsonar hvers gamla ok
Sögubrot Magnúsar Lagabætirs Noregs Konunga etc.). Havnæ MDCCCXIII.—
MDCCCXXVI. Folio. (Perfili leverede han den danske Oversættelse til Kongens Bi-

storie efter Evette, Person- og Sted-Nagellæse, samt Oplysninger, som i Fortalen
ere benyttede. Bæftet r. L. L. 1814, Nr. 16. 17; 1820, Nr. 7. 8; 1829, Nr. 8;
Abhøns Skilderi 1813, Nr. 63; G. L. Badens Smaa Afhandlinger og Bemærkninger
II. 338—13; Pall. Allg. L. J. 1816, Januar, Nr. 20; Revue française 1828, No.
9, p. 197; The foreign Review and Contln. miscellany 1829, No. VII.).

P. S. Suhms Udtog af Danmarks, Norges og Holstens Historie, til Brug
for den studerende Ungdom. Efter J. Agerup's Omarbejdelse paa nye udgivet med
Rettelser og Tillæg. Kbh. 1813. Anden Gang udgivet med Rettelser og Til-
læg. Med 4 Tabeller. ibid. 1832. (L. L. 1832, Nr. 35). Paa Tydsk: P.
S. Suhms Geschichte Dänemarks, Norwegens, Schledwigs und Holstens; im
Auszuge für die wissenschaftlich beflissene Jugend. Nach des verstorbenen Justizrath
und Professor Agerups Umarbeitung aufs neue vermehrt und herausgegeben von
E. C. Werlauff. Aus dem Dänischen übertragen und bis auf die neuesten Ereigni-
nisse fortgesetzt von Heinr. Amberg. Hamburg, 1816.

*Anecdota historiam Sværeri regis Norvegia illustrans. E Codice membra-
naceo Bibliothecæ Arna-Magnæ cum versione latina et commentario edidit*
E. C. Werlauff. Havniæ MDCCCXV. (L. L. 1817, Nr. 21, af P. E. Müller;
Pall. Allg. L. J. 1816, Nr. 28; Müllers Sagabibliothek III. 418—26. Skriftet er
anset og benyttet i nyere historiske Haandbøger f. Ex. af Rûpé, Sartorius og fl.).

Beskrivelse over Kong Erik Menveds og hans Dronning Ingeborgs Grav-
minde i Ringsted Kirke. Kbh. 1815. 4to, med 1 K. i Hol. (L. L. 1815, S. 586—
94). Forset med afsluttige Bemærkninger, i »Antiquar. Annaler« Bd. III. S. 1.
S. 8—18.

Den almindelige Berdens Historie til Brug for Skolerne udgivet af Abr. Rall.
Tredie Udgave, beseret og forfat. Kbh. 1815. (L. L. 1818, Nr. 30. 31, af J.
Møller). Fjerde omarbejdede Udgave. ibid. 1820. (Med Resolution af den Kongl.
Direction for Universiteter o. s. v. af 17de Febr. 1821 blev dette Skrift autoriseret
til Brug i de lærde Skoler).

Udtog af Abraham Ralls Almindelige Berdenshistorie til Brug for Skolerne.
Kbh. 1817. (L. L. 1818, S. 496, af J. Møller).

Forsøg til det danske Sprogs Historie i Hertugdømmet Slesvig. Et
Prissskrift. (Indf. i »Prissskrifter angaaende det danske Sprog i Hertugdømmet
Slesvig«. Kbh. 1819; r. Pall. Allg. L. J. 1820, Juni, Nr. 149—50, S. 321—36).

De mærkeligste Personers Levnetsbeskrivelser og de vigtigste Tildragelser igjennem
alle Tidsalderne, tilligemed et Udtog. En Lærebog i Historien for de første Begyndere,
af E. Munthe. 2.—4. Udgave med Tillæg af E. C. Werlauff. Kbh. 1820. 1825.
135.

Symbolum geographiam mediæ Aevi ex monumentis islandicis editae, pro-
legomenis et commentariis illustratae. Cum tab. aen. Havniæ, 1821. 4to. Program-
til Universitetets aarlige Reformationssfest. (Revue encyclop. T. XXVIII. p. 473. —
Udtog af hans ved denne fest holdte (utrykte) Tale, i L. L. 1821, S. 765—67).

Historiske Efterretninger om det store kongelige Bibliothek i Kjöbenhavn.
Kbh. 1825. (L. L. 1825, Nr. 49. 50, af E. Mølbach; Messenger franç. du Nord
1825, p. 631—35). Anden forsøget og forfattede Udgave. Med 2e tylo-

grapherede Tegninger. *ibid.* 1844. (Berl. *Lid.* 1844, Nr. 84). Af denne Udgave er Affsnittet om det Gottorpke Bibliothek oversat i Merzdorfs bibliothekariske Unterhaltungen, neue Sammlung, Oldenburg 1850, S. 74—83 (Fürstliche Bibliothek zu Gottorp).

De vigtigste indenlandske Tildragelser og de mærkeligste danske og norske Personers Levnetsbeskrivelser, fra de ældste Tider indtil vore Dage. En Lære- og Læsebog i Fædrelandets Historie for Begyndere og Ufunderede. Ved E. Munthe. 4de—7de Udgave, gennemseet og rettet af E. C. Werlauff. Kbh. 1826. 1831. 1837. 1842. Paa Svenskt: Berättelser ur Norrska och Danska Historien från äldsta till närvarande tider, af E. Munthe. Öfversedd af E. C. Werlauff. Öfversättning. Calmar, 1832.

Monument over Kong Hans og Dronning Christina i St. Knuds Kirke i Odense. Beskrevet. Med 2 Kobber og 2 Afnetafler. Kbh. 1827. 4to. [Trykt paa Gehejmekonferenceraad Joh. v. Bülow's Befaling]. (L. T. 1827, Nr. 26; Moltbechs Nord. Tidsskr. I. 635—39). — Tillæg til Samme. *ib.* *cod.*

Actstykker, vedkommende Kong Christian den Tredies og Dronning Dorotheas Kroning i Vor Frue Kirke i Kjøbenhavn, den 12te August 1537, af Johannes Bugenhagen. Efter Kongelig Befaling samlede af J. Münter. Med Indledning og historiske Oplysninger udgivne af E. C. Werlauff. Kbh. 1831. Folio, med 2 Portr. (L. T. 1831, Nr. 41). Indledningen, indeholdende en historisk Undersøgelse om de danske Kongers Kroning og Salving i Riddelsalderen, er med Rettelser og nogle Tillæg af Jorf. igjen aftrykt i Moltbechs Nord. Tidsskr. IV. 165—207; paa Tydskt i Baltiske Studier, 5te Jahrg. 2. P. S. 1—45; jøfr. 5te Jahrg. 2. P. S. 89—91.

Scriptores Rerum Danicarum mediæ ævi, partim hactenus inediti, partim emendatius editi, quos collegit et adornavit Jac. Langebek, ejus vero post mortem recognoverunt, illustraverunt, publicique juris fecerunt, primum P. F. Suhm, deinde L. Engelstoft et E. C. Werlauff. Tom. VIII. Havniæ 1834. Fol. (L. T. 1834, Nr. 9).

Udsigt over Kjøbenhavns Universitets-Bygninges Historie, fra Universitetets Stiftelse indtil 1836. Indbydelses-Skrift til Festen den 13de October 1836, da den gienopførte Universitets-Bygning, i H. M. Kongens allerhöieste Nærværelse, bliver høitideligen indviet. (Af L. Engelstoft og E. C. Werlauff). Kbh. Folio, med 3 Kobberplader. (Udtog i "Dagen" 1836, Nr. 244—45; Schmersø Afad. *Lid.* IV. Aarg. S. 110—18).

Bidrag til det Kjøbenhavnske Universitets Historie, i Tidsrummet fra dets Stiftelse til Reformationens Indførelse. Indbydelses-Skrift til det Kjøbenhavnske Universitets Reformations Jubelfest, d. 31te October 1836. Kbh. Folio. ("Dagen" 1836, Nr. 281).

Historiske Antegnelser til E. Holbergs Lydstpil. Første Bind. Kbh. 1838.

Sophia af Mecklenborg, Dronning til Danmark og Norge; med Tilbageblik paa de tidligere Slægtskabsforhold mellem det danske og mecklenborgske Regent hus. Et Bidrag til Fædrelandets Historie. Indbydelses-Skrift til Universitetets fest den 26de Juni 1841 i Anledning af Kronprins Frederik Carl Christians og

Kronprindsesse Caroline Charlotte Mariannes høie Formæling. Kbh. Høsto. (Paa ny gennemseet af Forfatteren, og optrykt i Histor. Tidsskr. III. 1—80; jvfr. „Studier, Kritiker og Notiser“ 1842; S. 107—8. Oversat paa Tydsk af Masch i „Jahrbücher und Jahresbericht des Vereins für meissenburgische Geschichte und Alterthümer, herausgeg. von G. E. F. Lisch und F. E. Wer.“ 9r. Jahrg. Schwerin 1845; jvfr. Göt. Anzeig. 1845, S. 376).

Det Kongelige Danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog, i dets første Aarhundrede. Kbh. 1847. (udg. paa Selskabets Befaling). („Nord. Tidsskr. for Vidensk. og Litteratur“ I. 1847. S. 380—82, af E. A. Lange).

De hellige tre Kongers Kapel, stiftet af Kong Christian den Første og Dronning Dorothea i Roskilde-Domkirke. En historisk-antiquarisk Beskrivelse. Kbh. 1849. 4to, med 3 lithogr. Tavler. („Nyt histor. Tidsskr.“ III. 699—703; „Nord. Tidsskr. for Vidensk. og Litt.“ III. 1849. S. 420—21; Berl. Tid. 1849, Nr. 62).

Københavns Universitet fra dets Stiftelse indtil Reformationen. Indbydelsesskrift til Københavns Universitets Fest i Anledning af Hans Majestæt Kongens Fødselsdag d. 6te October 1850. Kbh. 4to. (o. m. T. Københavns Universitet, fra dets Stiftelse af Kong Christian den Første indtil Reformationen; med Bilag af hertil utrykte Documenter. Kbh. 1850. 4to).

3 „Scandinaviske Museum“ (Om at skrive det nordiske Krige- og Svaasens Historie, 1800. II. 1. S. 170—87; oversat i Zeitung für Literatur und Kunst in den kön. dänischen Staaten 1808, Nr. 28—29; jvfr. Jahn's Udsigt over Nordens Krige-vaesen i Middelalderen, Kbh. 1826, Forerindr. S. XV.). — 3 „Det Scandinav. Literatur-Selskabs Skrifter“ (Udsat til den nordiske Archæologies Historie i vort Fædreland indtil Ole Worms Tid, 1807. I. S. 1—51. (Separatastryk, dediceret til Hr. Kall). (R. E. 1809, S. 134—40); Curæ posteriores til Capitain Abrahamsons Forklaring over den Glavendrupske Runesten, 1807. II. S. 276—88; Om Scandinavernes Beskjendtskab med den pyrenæiske Pælroe, indtil det tolvte Aarhundredes Udgang, i X. Aarg. 1814. S. 38—104; Tre Afhandlinger, hørende til Kong Christian den Førstes Historie, i Bd. XVI. S. 1—178. (Separatastryk, dediceret til Geh. Conferenceraad J. Bülow). (R. E. 1830, Nr. 28, S. 433—34).

3 „Det Kongl. Danske Vidensk. Selskabs Skrifter“ (Historiske Efterretninger om Pestelidses Brug til Rennesselsøe i Norden i ældre og nyere Tider, 1805—6, IV. D. 2det H. S. 153—68; særskilt aftr. Kbh. 1807. 4to. (Dediceret til E. Viborg); oversat paa Tydsk i Zeitung für Literatur und Kunst in den kön. dänischen Staaten 1808, Nr. 38—39). — 3 samme Selskabs „Philosophiske og historiske Afhandlinger“ (Om de nordiske Kongers Salving og Krøning i Middelalderen, i V. Deel, S. 1—100; særsk. aftr. Kbh. 1832. 4to. (jvfr. H. E. Drsteds Oversigt f. 1832—32, S. CII.—CIV.); Bidrag til den nordiske Ravhandels Historie, 11de. S. 149—316; særskilt aftr. Kbh. 1835. 4to. (jvfr. Drsteds Oversigt f. 1832—36, S. LXLV.—LXLVIII. Afhandlingen er, forandret og forøget paa Tydsk i A. Galds „Neues Staatsbürgerl. Magazin“, X. S. 42—113; 7de. 810, og særskilt aftrykt. Schleswig 1840; jvfr. „Studier, Kritiker og Notiser“ 1842, Nr. 33, S. 200—61); Forsøg til at oplyse og forklare Procop's Efterretninger om de Nordiske Lande, i VII. Deel, S. 41—101; særskilt aftr. Kbh. 1841. 4to. (Dediceret til Geh. Conferenceraad Røsting). („Studier, Kritiker og

Notiser" 1841, Nr. 36; jvfr. Ørsted's Oversigt for 1840—41, S. XLI.—XLIII., og Gel. Anzeigen der k. Bayer. Akademie der Wissensch. XIII. 1841. S. 576—81).

3 "Nye Minerva" (Om Irøndernes Forsøg paa at finde Documenter til deres Historie i Danmark, 1807. IV. 83—96; Efterretninger om det gamle Rigs-Archiv paa Kalundborg Slot, sftd. S. 97—105). — 3 "Danst Minerva" (Efterretninger om Italieneren J. F. Borro's Ophold ved det danske Hof i Aarene 1667—1670, i IV. 1817. Januar, S. 1—53; særskilt aftr. Kbh. 1817. (Dediceret til J. E. W. Wendt); siden, med Tillæg og Korte, indført i Perholdts og Mansfæ Samlinger til den danske Medicinal-Historie, I. 152—90). — 3 "Eritogenia" (Et Altskytke til den danske Skuepladses Historie under Christian den Sjette, I. 119—25; Om Christoffer af Baperns, Christian den Fjerdes og Dronning Dorotheas Begravelse i Roeskilde-Domkirke, IV. 130—37).

3 "Nye Danske Magazin" (Efterretninger om A. de Jines Arbejder i den norske Historie, III. S. 41—45; Bidrag til Marst Stigs Historie, III. S. 141—46; Eric af Pommerns Bekræftelse paa Dronning Margarethas Gaver til Kirker og Kloostere 1401, i V. 1—8; Bidrag til Historien om den polske Resident Schabes Drab i Kiøbenhavn 1703, i V. 153—55; Christian d. 1stes Skrivelse til Capittlet i Thronbyslem om Henrik Kaltefens Udnævnelser til Erkebisp. Kbhvn. d. 30te August 1452, i VI. 48—51; Kaper-Reglement i Krigen mellem Danmark og Sverrig under K. Frederik den Anden, VI. 215—16; Nogle Documenter om K. Frederik den Andens tydske Cantolter Dr. Hieronymus Thenner, VI. 216—23; Dronning Margarethas Instruction for Kong Eric, af Aaret 1404, i Anledning af hans forehavende Reise til Norge; med Indledning og Anmærkninger, VI. 241—64). — 3 "Danst Magazin. Trede Række" (To Altskytke til Eric af Pommerns Historie 1439 og 1442, i I. 222—37).

3 "Antiquariske Annaler" (Historisk-Antiquarisk Beskrivelse over Den Samfæ indtil Aaret 1675, tilskendt den af Greve Danneskjold-Samsø i Aaret 1807 udsatte Præmie, i I. 16—73. (2den Deel er af K. Nyerup); Beskrivelse af den fællest Runesteen, I. 74—81; Forsøg til Forklaring over en mærkværdig norsk Eigtsteen med Munkeskrift i Hjære Kirke, I. 82—101; Om D. Levninger paa Island, ved J. Classen (meddeelt med Anmærkninger), i II. 157—92; Om Everresborg ved Thronbyslem, II. 203—8; Kong Eric Menveds og Dronning Ingeborgs Gravminde i Ringsted Kirke; beskrevet (forøget med adskillige Bemærkninger), i III. S. 1. S. 3—18 (see ovenfor); Betænkning om Runeindskriften paa Jellinge-Monumentet, IV. 103—5; Om Nordboernes Skik at brænde og begrave Døde i Skibe, samt om Skibsforsellinger paa nordiske Fortids-Monumenter, IV. 275—308).

3 "Athene" (Blandede Bidrag til den nordiske Historie og Litteratur, mest af trykte Bøger, II. 225—33; Bemærkninger over Gollfagnene om en nordisk Kampeslag i Oldtiden, IV. 193—231; ogsaa særskilt Aftryk).

3 "Danst Litteratur-Libende" (Retnolog over Abraham Hall, 1822, Nr. 8; særskilt aftr. 22 S. 8. (jvfr. Øst's "Chronos" S. 1. S. 55—56); Om de saakaldte Deposts-Skifte, som forhen have fundet Sted ved Kiøbenhavns Universitet. (Af en Tale ved Universitetets Reformationssfest), 1831, S. 805—9. (overf. i Fr. Thaarups "Køpenhagener Børsenhalle", II. 1832. S. 103—7).

3 Molbech's "Nordisk Libskrift for Historie, Litteratur og Kunst" (Om Krigen mellem Danmark og Norge i Slutningen af 17te Aarets Høst og Begyndelsen af 18te

fiortende Aarhundrede; med nogle Bemærkninger over de tidligere Forhold mellem Rigerne, II. 481—547. (2. T. 1830, S. 627); Om Foreningen mellem Sverige og Norge under Kong Magnus Smek's Regjering, III. 513—42. (2. T. 1830, S. 627—28); Historisk Undersøgelse om de danske Kongers Krøning og Salving i Ribdelalderen, IV. 165—207. (var først trykt som Indledning til de i Aaret 1831 udgivne Actstykker om Christian den Tredies og Dronning Dorotheas Salvings- og Krøningsfest; men her igjen aftrykt med Rettelser og nogle Tillæg af Forfatteren); Oplysning af enkelte Træk i Holbergs Skuespil, IV. 481—84).

3 „Holbergiana“, udg. af H. E. Boye (Noticer til Historien af Holbergs Riets Klim, I. 218—40. [jvfr. 2. T. 1832, S. 531]; 2. Holbergs Reise med H. Pøjer i Anledning af Sidsnævntes Dänemandske Geschiçte, III. 157—91).

3 „Nordist Tidsskrift for Oldkyndighed“ (Die Worms Fortænkter af det nordist Oldstudium, I. 283—368. (2. T. 1833, S. 310—11, 327—32); Annesenen i Gegaae; Strivelse til Bebel Simonsen, II. 242—47; Biographiske Efterretninger om Arne Magnussen; ved Jon Olaffen fra Grunnarvik; med Indledning, Anmærkninger og Tillæg, III. 1—166; særskilt aftr. Bbh. 1835. (Udlog i „Dagen“ 1835, Nr. 265, 66).

3 Herholdts og Ransas „Samlinger til den danske Medicinal-Historie“ (Efterretninger om Italieneren J. B. Borro's Ophold ved det danske Hof i Aarene 1667—1670, I. 152—90. (særskilt aftr. Bbh. 1834); Biographiske Efterretninger om Botanikeren Franz Nygind, I. 277—89. (ogsaa særskilt Aftryk).

3 „Annaler for Nordist Oldkyndighed“ (Om de gamle Nordboers Kjendtskab med den Pyrenæiske Halvø, 1836—37, S. 18—61. (er for det meste lagt til Grund for følgende Afhandling: Die Einfälle der Normannen in die pyrenæische Halbinsel; eine größtentheils aus dem Dänischen übersezte Zusammenstellung der darüber verhandenen Nachrichten, von E. Fr. Nooyer. Münster u. Minden, 1844. 8.); Grændsebestemmelse mellem Norge og Sverige i anden Halvdel af det trettende Aarhundrede, efter et Pergaments-Paandrist, 1844—1845, S. 147—92; særskilt Aftryk, bedræet til Universitets-Biblioteket i Upsala Prof. J. P. Schröder. (jvfr. Narg. 1846, S. 150—68, af P. A. Munch, og Narg. 1849, S. 146—49, af A. Signell).

3 „Historisk Tidsskrift, udg. af den danske historiske Forening“ (Sophia af Mecklenburg o. s. v., III. 1—80 (s. ovenf.); Formobning om at to Personer med Navnet Hans Bogbinder have været samtidige med Christian den Anden, III. 614—27). — 3 „Nyt hist. Tidsskr.“ (Memorial om Udsælgeligheden af Galleb. Rabets Ophævelse, m. m. (1764); meddelst, IV. 442—53).

3 „Danske Hæftskrift, redig. af Schouw“ (Noget om Hæmnet til „Hæstene“ af Ewald, i 2de Hæfte, VIII. Nr. 187, S. 81—83).

3 „Antislesvig-holstenske Fragmenter“ (Om Constitutio Waldemari VII. 8ste. Bbh. 1848; oversat i „Antislesvig-holsteinsche Fragmente“ Vies 8ste. Kopenh. 1848, og i „Beiträge zur Schleswig-holsteinschen Frage in 7 Abhandlungen“, Leipzig 1849).

3 „Frey, Tidsskrift för Beträffning och Konst“ (Bidrag til P. P. Ringe's Biografi, 1848, 2. særskilt aftrykt, Upsala. 1848. 16 S. 8va.).

3 „Eleusis“, Nyaarsgave for Murere ved Kjøbenhavn, 1830 (Ridderklub og Mærke; oplagt i □ C. 1. L.).

Rogle meddelte Anmærkninger over Runerne ere af Rperup indførte i: „Das Neueste über die Runen“. Kopenh. 1821. 4to.

Til den Arna-Magnæanske Commissions Udgave af *Laxdæla-Saga* (Haunius 1826, 4to) meddelte han som Anhang: Nonnulla de notione vocis „Jarteikn“. (jvfr. L. T. 1829, S. 352; Götting. A. 1830, I. St. 63; Berlin. Jahrb. für wissensch. Kritik 1829, II. S. 808).

Til H. B. Dorp's Oversættelse af Holbergs Niels Klim's underjordiske Reise (Kbh. 1841) leverede han historiske og literariske Oplysninger, S. 249—319. (jvfr. T. f. L. o. R. VII. 361—65).

Historisk-Literarisk Indledning paa Latin til *Islandskir Annalar* sive Annales Islandici ab anno Christi 803 ad annum 1430. Havn. 1847.

Bidrag til P. L. Möllers „Kjøbenhavn og Ballehuset“, i „Gæa“ for 1817, S. 11—47.

Har desuden leveret mindre Bidrag og hidtil utrykte Sager, tildeels uden Ravgivelse, til Øst's Intelligents og Theaterblade, Engelstofts Universitets og Skole-Annaler (Efterretning angaaende den Afvig, J. Langebet i sin Tid maatte gjøre Conffitorium m. v., 1806, II. 279—95), Aftenbladet, Berholdts Archiv for Lægevidenskabens Historie (Et Brev fra Kong Frederik den 2den til Ribes Dom-Capitel, S. 178—79), til Genealogisk og biographisk Archiv (Sem Breve fra Digteren Joh. Ewald til Boghandler Rothe, I. 125—129; En Memorial, indsendt fra P. Rist til Kong Christian VI., sld. S. 338—40; Skrivelse fra J. E. Tode til Boghandler Rothe, om Censurens Ophævelse, sld. S. 340—41; Breve til og fra Etatsraad og Prof. Abr. Kall, sld. S. 436—44).

Fortegnelse over A. Kall's Haandskriftsamling, i Bibliotheca Kalliana. I. Haun. 1822.

Portaler til J. Riss's Oversættelse af Zerrers Fortællinger af de europæiske Folkelags Historie (1830) og til J. Riss's Danmarks Historie i Udtog (1834, 1842); samt en Indledning (paa Latin og Dansk) til Kjøbenhavns Universitets Acta Solennia i Anledning af Reformationens Jubelfesten 1836. Haun. 1837. Folio. (jvfr. Berl. Tid. 1837, Nr. 56).

Arkillige Recensioner i „Kjøbenhavnske lærde Efterretninger“ og „Dansk Litteratur-Tidende“ (saasom: Rperup, Udsigt over Nordens ældste Poesie, Kbh. 1798, L. E. 1800, Nr. 2; J. B. Mønstens nordiske Folke-Overtøe, Nr. 19; Bonstetens Skriften, 2ter Th., Nr. 42; G. L. Hagens Udsigt til en Hist. af Danmarks og Norges Handel og Hæringsveie, L. E. 1807, Nr. 49; Ved. Simonsens Aguariner. 1.—2det Hefte, L. T. 1813, Nr. 39; Sammes Hens Billaar i Ørøens Felde, 1814, Nr. 43; G. L. Hagens dansk-norsk hist. Bibliothek, 1817, Nr. 13. 14; Rperups Characteristik af Christian IV., Nr. 22; Sammes Reiser til Stockholm, Nr. 39; Estrup Idea hierarchiæ romanæ, Nr. 47; P. E. Møllers Sagabibliotek. I.—III., 1818, Nr. 33; 1820, Nr. 43. 44., jvfr. sld. S. 715—716; 1821, Nr. 4—5; J. E. Rasmussen, Det danske afrikanske Kompagnies Historie, 1821, Nr. 1—4).

P. Bendtsen, om Møen i Middelalderen, 1821, Nr. 9; **C. Holbech**, Kong Erik Plogpenninges Historie, 1822, Nr. 47; Supplement-Tafeln zu Joh. Häbner's genealogischen Tabellen, 1ste Lief., 1823, Nr. 2; **Perholdts** Archiv for Lægevidenskabens Hist. i Danmark, Nr. 51. 52; **P. E. Müllers** Kritik Undersøgelse af Danmarks og Norges Sagnhistorie, 1828, Nr. 10—11; **Ustrup**, Absalon som Pelt m. m., Nr. 22; **J. Müllers** Mnemosyne, 1ste D., 1831, Nr. 2. 3); — i „Maanedsskrift for Litteratur“ (over Indbydelsesskrifter til de offentlige Examina i Ribe Cathedralskole, 1819—28, i IV. 265—78; **P. D. E. Paulsen**, Ueber Volkshülfslichkeit und Staatsrecht des Herzogth. Schleswig, IX. 160—76; **J. P. E. Königsfeldt**, Genealogiske Tabeller, XI. 61—74); og i „Lidskrift for Litteratur og Kritik“ (over **E. E. Rafn's** Antiquitates americanæ, Hafn. 1837, IV. S. 278—303). — (Recid.)

Berligh (**Frederik Christian August**), f. 1794 i Slagelse, hvor hans Fader, **Adrian Berligh**, da var Procurator, siden Byfoged og Bystriver i Præsto (døbt 4te 1756, † 3 1809); var først Chorist og Skuespilelev ved det Kongl. Theater, siden Skuespiller ved det Steinerste Skuespillerelskab; blev derefter Directeur for et Skuespillerelskab, som gav Forestillinger i de danske Provinser og i Norge. † 5te Maj 1841 i Christianssand. * Gald (Skuespillerinde).

Blind Alarm. Lydspil i 1 Act, oversat af Lydf. Rbh. 1824. — **Smaae Arbejder i Iebige Tider**. Rbh. 1826. **Roskilde**, 1836. — **Fugleskydningen i Døcat's**. Fortælling af **Ewald**. Oversat. Rbh. 1828.

Berliin (**Christian**), f. d. 8de November 1804 i Kjøbenhavn, Søn af Malermester **Andreas Frederik Berliin** og **Unger** f. **Lhrane** († 1ste 1847, 68 Aar i Kbhvn.); blev 1817 indsat som Discipel i Metropolitanskolen, og afgik derfra til Universitetet 1824; erhvoldt Udmærkelse ved Examen Artium, saavelsom ved den philologisk-philosophiske Examen i det paafølgende Aar; var fra Januar til Juli 1827 constitueret Adjunct ved den lærde Skole i Helsingør; tog i Juli 1829 theologisk Attestats med Charakteren „Laudabilis; specimen scriptum egregia laude dignum“; lagde sig derpaa udelukkende efter de østerlandske Sprog under Vejledning af **H. Rask**, og tiltraadte i Begyndelsen af 1831, med offentlig Understøttelse, en videnskabelig Udenlandsrejse; studerede 1ste Aar i Bonn Arabisk og Hebraisk under **Freitag** og Indisk under **Chr. Lassen**; her gav sig derpaa, efter at have besøgt Heidelberg og nogle andre af Sydsydslands Stæder, i September f. A. til Paris, hvor han lagde sig efter Arabisk under **Sylvestre de Sacy**, og vendte tilbage i December f. A.; disputerede d. 7de April 1838 for den theologiske Licentiatgrad; den 1ste Januar 1841 Sognepræst for Hasle, Skeiby og Riisberg i

Narhuus Stift, og d. 9de Juni 1850 for Ferslev og Vellerup i Sjælland.
— * 1834 Julie Constance Lytthans. — (Autobiographi i Universitets-Programmet i Anledning af den aarlige Reformationseft og Rectoratets Omfistning 1838, S. 38—40).

De Laudibus Judæ Gen. Cap. XLIX. V. 8—12. celebratis, diss. (pro gradu licent.). Haun. 1838. (Theol. Tidsskr. III. I. S. 195—96).

Liber Geneseos, ex textu hebræo latine versus. Haun. 1838.

Werner (Otto), Pseudonym.

Brevstabet Skovgaarde, original Novelle. Kbh. 1839.

Bernich (Adolph Theodor), f. d. 25de Juni 1791; var Premierlieutenant ved det syenske Regiment lette Dragoner, da han 1825 blev i Naade affæddiget med Pension; derefter Sproglærer i Kjøbenhavn. — * Johanne Sophie Rnie (f. 2 1798 i Kbhvn., Datter af Mogens Ranberg R. og Caroline Christiane Belman).

Om Danmarks Forsvarsvæsen, ledsaget af et Udkast til et Væbnings-system. Kbh. 1832. (Jvfr. »Kbhpost.« 1832, Nr. 141). — Hvorledes er Krigen ført til Lands? Kan Danmark med Haab om et heldigt Udfald fortsætte Kigen med Tydsland, og stille den dertil fornødne Armee? Et Supplement til Dahlerups Skrift: Hvorledes er Krigen ført etc. Tillegnet Danmarks Rigsforsamling. Ibid. 1848. (»Tidrel.« 1848, Nr. 302, jvfr. »Kbh. Post« f. A. Nr. 292, af Bernich; »Kbhpost.« 1849, Nr. 99). — Fremstilling af Aarsagerne til Danmarks nærværende Stilling til Tydsland, og de sandsynlige Følger, som en paa Freds-præliminarierne af 10de Juli 1849 baseret Fred vil have for dette Rige. Ibid. 1849.

3 »Kjøbenhavnsposten« (Det lille Danmark og det store Tydsland, 1849, Nr. 106).

Berning (Knud Nold), f. i Errindlev i Laaland, hvor hans Fader var Degn; gik i Naffov Skole, men forlød den omtrent 1778, og blev Skoleholder i Vestenkov; dømtes 1792 af Højesteret til Forbedringshuset paa 6 Aar; kom 1795 til Sverrige, siden igjen tilbage til Kjøbenhavn, hvor han gav sig af med at være Commissionair, og kaldte sig da blot Knud Nold; drog derefter til Norge, hvor han for Bedrageri blev dømt til Tugthuusstraf i Christiania; derafra frigiven 1815 og kom da igjen til Kjøbenhavn. 1820.

Vinterbetragtninger. Kbh. 1787. — Venstabelige Tanter eller Daphnis til skønneste Phyllis ubi Breve. Ibid. eod. og Daphnis og Phyllis deres uplydige og ulpftelige Kjærlighed, en rørende Roman. Ib. 1788. (R. E. 1789, Nr. 43). — Retfærdigheds Bedrøvelse. Ib. eod. (Jvfr. R. E. 1789, Nr. 508).

Forfatteren af Bornehuusstatistikken (N. D. Kiegelø). ib. eod. — Afbrudte Tanker i Anledning af det levende Vulber, som i disse Dage offentlig er udbasunet om Krigen med Øverrig og Ausland. ib. eod. 4to. — Tale holden i højeste Ret. ib. 1792. (Krit. og Antikr. 1792, Nr. 38). — Politiske Betragtninger öfver Sweriges og Danmarks Ställning. Stockholm 1795.

Wesenberg (Albert Sabolin), Sønnesøn af nedenstaaende Stifts-Landinspecteur Daniel W.; f. i Mariager d. 19de Marts 1804, næstældste Søn af Ernst Bugislaus Wesenberg, daværende Landinspecteur, siden Justitsraad og Amtsforvalter i Aalborg (f. 1769, † 1838), og Albertine Marie Kirstine f. Sabolin (f. 1773, † 1833), en Datter af Præsten i Øster-Torslev, Provst Albert Sabolin og Marie Kirstine f. Ravn); blev, 10½ Aar gammel, optagen i Viborg Cathedralskole, og derfra dimitteret til Universitetet 1822; erholdt Udmærkelse ved Examen Artium, saavel som ved den philologisk-philosophiske Examen i det paafølgende Aar; studerede Philologi; constitueredes i Efteraaret 1827 som Lærer ved Viborg Cathedralskole, og udnævntes d. 11te Juli 1829 til Adjunct sammesteds; disputerede d. 1ste Juli 1840 for Magistergraden ved Kjøbenhavns Universitet; blev d. 27de Novbr. 1841 constitueret som Oplysningsskolelærer ved bemeldte Skole, og erholdt d. 25de Novbr. 1842 fast Ansættelse i dette Embede. — * 1828 Susanne Achthon (døbt 1801 i Fræer, Viborg Stift), Datter af Marcus A. og Erte Marie Jørgensen. — (Autobiographi i Forhandlinger ved Kjøbenhavns Universitets Fæst i Anledning af Salvingen og Kroningen 1840, S. 54—55; jvfr. Hundrup's Skole-Calendar, 1843, S. 19).

Adnotationum in Ciceronis Tusculanas Disputationes Specimen Ima. Programma. Viburgi, 1830. 4to.

Latinsk Elementarbog for de nedre Gymnasialklasser, af Aug. Grotefend. Oversat med nogle Forandringer og Tillæg til Brug især for de lærde Skolers nedste Klasse. Viborg, 1835. (N. f. L. XVIII. 32—42, af E. A. Thorsen).

Kritiske Bemærkninger til M. Tullius Ciceros Tale for M. Caelius. Indbydelsesskrift. Viborg, 1836. 4to.

Observationes criticae in M. Tullii Ciceronis pro P. Sestio Orationem sive Censura tertiae editionis Orellianae. Programma. Viburgi, 1837. 4to. (Zeltfchr. für die Alterthumswissenschaft 1838, Nr. 21, S. 169—72, af Ed. Bunder).

Emendationes M. Tullii Ciceronis Epistolarum. (pro gradu Magisterii). Hauniae, 1840; siden udg. som Skoleprogram f. A. („Jædrel.“ 1840, Nr. 279; L. f. L. o. L. V. 427—28).

Emendationes M. Tullii Ciceronis Tusculanarum Disputationum. Particula I.—III. (i „Indbydelsesskrift til det offentlige Examen i Viborg Cathedralskole“ 1841, 43, 44. Viborg).

Kritiske Anmeldelser i: "Maanedsskrift for Litteratur" (af P. A. Thørup: *Loci aliquot in Ciceronis libris de finibus bonorum et malorum explicati etc.*, i XVIII. 445—70); og i Petersens "Tidskrift for Litteratur og Kritik" (af B. Borgens og P. J. Pøegh Rissens *Latinske Grammatiker*, i II. 446—75).

Sejle Bidrag til J. N. Madvig's Udgave af Ciceronis libri V de finibus bonorum et malorum. (Haun. 1839).

Wesenberg (Jacob Daniel), f. i Schlesien; kom hertil Danmark i 1770'erne, og udsførte som Landinspecteur oekonomisk Landmaaling i Jylland i mange Aar; blev 1801 Stifts-Landinspecteur i Ribe Stift; den 13de Maj 1828, efter Ansøgning, i Naade entlediget. † 17de Februar 1830 i Kolding, over 100 Aar gl. — * Caroline Dorothea Giese.

Anvisning hvorledes de kunstige Græsarter bør dyrkes i Jylland. • Viborg, 1779; udg. anonymt. (R. G. 1:81, Nr. 26). — Offentlig Beskæmmelse fræder og tillader offentlig Retfærdiggørelse. Ibid. 1805. (For dette Skrift blev Forfatteren ved Landstinget 1806 tildunden at bøde 200 Rdlr. til Veile Amts Justitskasse).

J. Wiedrichsens "Magazin for Ræringestanden" (Anvisning til Raigræssets Dyrkning, VIII. 282—95).

J. "Den oekonom. Correspondent" (Erfaringer om Raigræs, IV. 1820. S. 181).

Wesenberg (Jacob Daniel), Sidstansföres Sønnesøn; f. 1800 i Holstebro, ældste Søn af Carl August Hans Wesenberg, daværende Landinspecteur, siden Kammerraad og Stifts-Landinspecteur i Ribe Stift (død 1773 i Fredericia, † 1813 i Kolding), og Karen Maria de Hoffmann; blev 1811 optagen i Ålborg Cathedralskole, og derfra dimitteret til Universitetet 1820; tog i det følgende Aar den philologisk-filosofiske Examen; blev siden Boghandler i Kjøbenhavn. † 4de Maj 1839, ugift.

Abdallah. En Fortælling, oversat af det Tydske af J. Carlsen. Ålborg, 1820. (pseudonymt).

Nogle af Tydske oversatte Fortællinger og Misceller i Ugesbladet "Nennen i ledig Etund". Ålborg, 1820.

Wesfel (Caspar), Broder til Digteren Johan Herman Wesfel (anf. i Myerups Lit. Lex. S. 653); f. d. 8de Juni 1745 paa Jonsrud under Vestby Præstegaard paa Follong i Aggershuus Stift, 4de Søn af Jonas Wesfel (Torbenstjolds Brodersøn), daværende personel Cappellan, siden (1748) Sognepræst i Vestby Præstegjeld, samt Provst (1768) over Dværborgsøsteds Provsti (f. 1707 i Thronhjelm, † 1785, jvfr. Moe's Tidskr. for den norske Personhistorie, 1ste Række, S. 231—32), og Ene Maria Schumacher (f. 1715, † 1788).

Datter af Auctionsdirecteuren paa Bragmø, tidligere Kjøbmand ssb., Herman Schumacher); blev 1757 optagen i Christiania Latinskole, hvorfra han afgik til Kjøbenhavns Universitet 1763, og tog Examen philosophicum i det paafølgende Aar; blev strax efter (1764) af det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab antagen som Assistent hos sin Broder Ole Christoffer W., som den Tid var Geodætiker ved den geographiske Landmaaling; 1766 Interims geodætisk Landmaaler, og 1769 virkelig; afslørede d. 7de Novbr. 1778 den latinsk-juridiske Embedsexamen (Land.); foretog 1779, 80, 81 de trigonometriske Operationer; udførte i Aarene 1782—1785, under G. E. v. Dabers Ledning, en trigonometrisk Opmaaling af Hertugdømmet Oldenburg (jvfr. Høst's »Elis« I. 4. S. 104; Molbech's Vidensk. Selsk. Hist. S. 198—99); kom tilbage 1786 og blev atter antagen af Vidensk. Selskabet som trigonometrisk Operateur; fik d. 13de Juli 1798 kongelig Bestalling med Titel af Landmaalingss-Inspecteur; blev d. 1ste Marts 1805, efter Ansøgning og formedelst Sygdom, afskediget med Pension; d. 31te Juli 1815 Ridder af Danebroge. † 25de Marts 1818 i Kjøbenhavn. — * 1780 Cathrine Elisabeth Møller, separ. († 1791, 42 Aar gl.). — (Jvfr. Moe's Lidskfr. for den norske Personhistorie, 1ste Række, S. 238—39; Molbech's Bidragsl. Selsk. Hist. S. 210. 413. 445).

3 »Det Kongl. Danske Vidensk. Selsk. Skrifter« (Om Directionens analytiske Beteegning, et Forsøg anvendt fornemmelig til plane og sphæriske Polygoners Oplosning, m. Kb., i Ny Saml. V. 469—518). — (Titelss efter Autogr.).

Wessely (Abraham), f. d. 6te Novbr. 1800 i Kjøbenhavn, Søn af Stads-Mægler og Repræsentant for den mosaiske Menighed i Kbhvn., Moses Wessely, Ridder af Danebroge (f. i Kbhvn. 1761, † 1/4 1831 ssb.) og Hilde f. Wallich (f. 1768, † 1/3 1844); blev 1818 dimitteret til Universitetet af daværende Studios. Theol. A. G. Rudelbach; underkastede sig i Efteraaret 1824 den fuldstændige juridiske Embedsexamens theoretiske og praktiske Prøve, hiin med bedste, denne med næstbedste Character; tog 1830 Disputation-Examen og blev 1831 Disputation i Kjøbenhavn; d. 29de Decbr. 1849 valgt til Landstingsmand for tredje Valgfreds (Sore og Præstø Amt) og mødte ved Rigsdagene 1850—52; valgtes d. 18de Febr. 1851 og d. 13de Marts 1852 af Landstinget til Statsrevisor.

Medudgiver af: Fædrelandet (et Dagblad. Kbh. R. 410.) fra dets Begyndelse d. 7de Decbr. 1839 til d. 30te Juni 1841. (Hertil leverede han bl. a.: Om Transactionen med Courantbanken i 1773, i Aarg. 1841, Nr. 705, 6; Danmarks og Englands Forbrug, 1842, Nr. 810, 43; Bredigelse af Esforklaringer, f. A. Nr. 961; Belysning af Dr. Nathansons Polemik, f. A. Nr. 972, 80; Overserer Nathanson som Etatsfisker, f. A. Nr. 1000. (Jvfr. Berl. Tid. 1842, Nr. 214, 47); Til Overserer Nathanson, f. A. Nr. 1007; Solv. og Banco-Courser, 1843,

Nr. 1286, 91, 93. (jvfr. Berl. Tid. 1843, Nr. 182, 84); Profesfor Ravit om Bankens Seddelsprivilegium, f. A. Nr. 1375, 77; Om Mangelen paa Penge, 1846, Nr. 275; Bankens Indstilling om Seddelsforgælsen, f. A. Nr. 276. (jvfr. Berl. Tid. 1846, Nr. 273); Om de til Hjælp til Statsgjælden Forrentning og Afbetaling samt til Reservesfondet henlagte Activer, 1847, Nr. 78, 83, 91, 105; Seddelsforgælsen, f. A. Nr. 116, 18; Brandforsiktringen af Bygninger paa Landet i Danmark, f. A. Nr. 286, 88, 89; Om Standningen af Pengecirculationen, 1848, Nr. 102; Anmeldelse af P. F. Lunde's »Forslag til Forbedring i de arbejdende Classers Løst«, f. A. Nr. 215; Om et Statslaan, f. A. Nr. 232. (jvfr. Berl. Tid. 1848, Nr. 247, 61, 62); Nationalbankens Regnskab, f. A. Nr. 285; Vandsirecteur P. P. Panfen og Dispacheur A. Westfeldt, f. A. Nr. 266. (jvfr. Nr. 271, af P. P. Panfen); Om Nansen efter den 22de Marts 1848, f. A. Nr. 289, 90, 91, 92; Nationalbankens Regnskab, 1849, Nr. 252).

3 »Rjøbenhavnsposten« (Udføllige Artiller, Finants, Bank og Pengevæsenet angaaende, saasom i 1837, Nr. 168; 1838, Nr. 236—40; 1839, Nr. 63—64. (jvfr. Berl. Tid. 1839, Nr. 58, 62); o. fl. a., i Almindelighed under Mærket D eller A. W.).

3 »Danst Folkeblad« (Finansregnskab:et for 1845, i XII. Nr. 53—54, 55. (jvfr. Berl. Tid. 1847, Nr. 69, 77); En Artikel om Berlingske Tidende og Finantsbestyrelsen, i XIII. Nr. 6).

3 »Den Berlingske Tidende« (Foredrag ved Forsamlingen af Det Diarictis Bølgere, 1848, Nr. 246).

West (Christian Frederik), f. d. 21de Maj 1800 i Rjøbenhavn, hvor hans Fader Johan Christian West var Maurmester, Capitain ved Brandcorpsen og Danebrogsmand († 3° 1816) og givt med Maren Schou Grønlund; blev 1819 dimitteret til Universitetet af Cand. J. L. Neergaard (nu Provst og Sognepræst i Faxe); tog i Januar 1824 theologisk Attestat (Laud.); tilbragte Sommeren 1826 paa en Rejse i Tydskland og Schweiz; blev d. 23de Septbr. 1829 Sognepræst til Nim og Underup i Aarhus Stift, og d. 24de Febr. 1844 i Borre paa Moen. — * Hedevig Maria Schumacher (f. 1te 1806), Datter af Kammerjunker, Divisions-Adjutant og Chef for Raquetcorpsen, Andreas Anton Friedrich v. Schumacher og Elisabeth Cathrine f. Svendsen.

Rogle af Pastor Grundtvigs Bilsfareller i hans Angreb paa Profesfor Clausens Skrift om Catholicismen og Protestantismen, oplyst. Bbh. 1825. (jvfr. Art. P. A. Jønger (I. 423); Messager franç. du Nord 1825, p. 597; P. Sørensen »Forsøg paa at redde Grundtvigs franske Vær.« Bbh. 1825, S. 17—22, og J. Rielsen (J. E. Lange) »Udsagnet af Sagen: Clausen contra Grundtvig for Rejsedigheds, Sandhedens og Oplysningens Domstol.« Bbh. 1825, S. 9).

von Westen (Johan Christopher), f. i Odense d. 9de September 1769 (ikke 1770), ældste Søn af Justitsraad, Dr. med. & Mag. Philos. Prof. Peter v. Westen, daværende Apotheker i Odense, siden (1782) Zoldforvalter, Consumtionskasserer og Postmester i Fredericia (f. 1731 i Odense, † 1789, jvfr. Blochs fjerde Geogr. Hist. I. S. 567—72; Myrup's Lit.

Lex. S. 654—55), og Anna Johanna Baar († 2° 1795, en Datter af Etatsraad, Amtsforvalter Jens Baar i Odense og Virgithe Catharina v. Bergen); blev dimitteret til Universitetet fra Odense Skole 1787 (inscriberet 2¹ 1788); stiftede 1799 et Underviisnings-Institut i Kjøbenhavn, i Forening med N. Brendstrup og H. Riisen, af hvilket han var Enebestyrer fra Maj 1821 indtil 1832, da han overlod Bestyrelsen til B. A. Borgen og R. E. Nielsen; blev d. 21de Januar 1800 Translator i det tydske, franske, italienske, spanske og portugisiske Sprog; d. 1ste Novbr. 1828 Cancelliraad. † 29de August 1841. — * 1. 2° 1801 Caroline Frederike Schulz (f. 1⁷ 1785 i Kbhvn., † c. 1831, Datter af Urtefræmmer Christian Frederik S. og Christine Hellemann). * 2. Sophie Dorothea Bengen, Datter af Oberst Frederik Christian Bengen og Frederike Christiane Lovise f. Silckmüller († 2 1820, 75½ A.).

Pris-Affhandling over Opgaven: hvorledes bør et theoretisk og praktisk Institut for unge Paandværkere i Kjøbenhavn være indrettet, for at det med mindste Besøining kan stifte den meest muelige Rytte? af Guillaume. Oversat efter Hers. V Manuskript. Kbh. 1799. (R. E. 1799, Nr. 50). — Fransk Læsebog for Begyndere og de mindre Skoleklasser udarbejdet af A. de Beauchclair. Udgivet efter den tydske Udgave. ib. 1808. Anden omarbejdede og forbedrede Udgave. ib. 1817.

Han har oversat trende Skuespil: a) Malerne af Bado. Kbh. 1795. b) Noderen, eller hun kan ikke vælge. Et Lydspil i 1 Act. (af Dejaure). ib. eod. (R. E. 1795, Nr. 45). c) Ægtefælsforslaget, eller de to Officerer. Comedie i 1 Act af Alexander Duval. ib. 1802. Af disse er det førstnævnte ikke kommen i Bogenhandelen.

Westengaard (Frederik Ludvig), f. i Sverborg i Sjælland d. 24de Septbr. 1770, yngste Søn af Jens Westengaard, Sognepræst til Sverborg (2⁴ 1758), samt Provst i Hammer Herred (f. 2¹ 1724 i Citadellet Frederikshavn, † 2³ 1794*) og hans anden Hustru Johanne Dorothea Staal (en Kjøbmandsdatter fra Bordingborg); blev 1786 dimitteret til Universitetet fra Bordingborg Latinskole; tog d. 28de Maj 1788 philologisk og d. 12te Maj 1791 theologisk Embedsexamen, begge med Charakteren Laudabilis; var 1790—91 Alumnus paa Vorhøjs Collegium; blev d. 12te Septbr. 1794 efter Faderens Død hans Eftermand som Præst i Sverborg. † 18de Decbr. 1817. — * 1. Charlotte Sophie Persom (f. 22 1771, † 2 1808, næstældste Datter af Præsten til Veilsø og Vester-Egidsborg, Provst Mag. Hans Christian Persom og Magna Susanna Selsstrup). * 2. Christiane Maria Windelilbe. — (Jvfr. Hundrup's Biogr. Efterretn. om philolog. Candidater, 1849, S. 67; Abr. Compt. Efterretn. 1817, Nr. 302).

*) Sønnens af Jens Erichsen, Borgemeester i Odense (der efter sin Fæderes gaard i Jylland led sine Dørn tage Tilnavnet Westengaard), og Karen Bang, Datter af Bisop Niels Bang i Odense, jvfr. Giesfings Jubell. III. I. S. 147.

Qvænam sit religio antiquissima, *Theismus an Polytheismus?* Disp. pro stip. Colleg. Medicei, Havn, 1790.

Westengaard (Jens Christian), Nydanfærtes ældste Søn; f. d. 23de Juni 1796 i Sverborg Præstegaard; blev 1815 dimitteret til Universitetet af Præsten H. E. Michelsen; d. 16de Octbr. 1819 constitueret som Lærer, og d. 6te Juni 1820 udnævnt til Adjunct ved den lærde Skole i Bordingborg; 1833 tillige Regnskabsfører og Rasserer ved samme Skole. † 18de Juni 1838. — * 1822 Maren Severine Michelsen (f. 7 1802, † 4 1838, en Datter af residerende Capellan ved Holmens Kirke i Kjøbenhavn, Hans Christian Michelsen og Magdalene Elisabeth f. Holm). — (Sørgetale over ham i Suhr's Smaastrifter II. 180—92; jvfr. ssb. S. 142—43; „Rbhypst.“ 1833, Nr. 172).

Rindeblomster paa Michael Rosings Grav. Rbh. 1819. (anonymt; jvfr. Art. R. U. Krossing, II. 68).

Rogle Bemærkninger om Modersmaalet og dets Rettskrivning, i to Breve. Indbydelsesskrift til den offentlige Examen i Bordingborg. Rbh. 1823. 42 S.

Om Skoledisciplin — efter Rosche. — Indbydelsesskrift. Rbh. 1828. 69 S.

Rogle eenstybdige danske Ord's Bemærkelse. Indbydelsesskrift. Rbh. 1836. 38 S.

3 Ugebladet „Borgerbennen“ (25 Artikler til Supplement af Sporons eensdydige Ord, 1819, Nr. 9—11, under Tittet: J. E.). — (Tilbeeds efter Meddelelse).

Westengaard (Lauritz Christian Ditlev), f. d. 8de Juli 1795 i Rumbby i Sjælland, hvor hans Fader, Provst Otto Westengaard (en Halvbroder til ovenanførte Freder. Ludv. W.), var Sognepræst henimod halvhundrede Aar (f. 7 1763 i Sverborg, † 7 1835*), jvfr. Sundrup's Biogr. Efterretn. om philolog. Candidater, 1849, S. 55) og gift med Anna Kirstine Lange (døbt 7 1773 i Nyborg Kirke, † 7 1834, Datter af Cancelliraad Lauritz Lange til Ørbekkunde i Fyen, tidligere Kjøbmand i Nyborg, og Mette Kirstine Knudsen). Blev 1805 optagen i Slagelse Latinskole og i den daværende Vice-Corrector, senere Professor Jens Møllers Huns; kom i Begyndelsen af Aaret 1809 herfra til Roeskilde Cathedralskole og i Huset hos Adjunct, nuværende Provst Daniel Smith; afgik til Universitetet 1812; blev udmærket ved anden Examen i det paafølgende Aar; 1814 Alumnus paa Wallendorfs Colles

*) Søn af Provst Jens W. og dennes første Hustru Johanne Marie Jacobsdatter Fosie, en i sin Tid bekendt Konfirmande, jvfr. Fortalen til Schönaus Samling af danske lærde Fruentimmer.

gium; afslørede d. 18de Octbr. 1816 den theologiske Embedsexamen med Charakteren Laudabilis et quidem egregie, hvilken samme Charakter han siden ogsaa erholdt til den homiletiske og catechetiske Prove; var Lærer i Kjøbenhavns og Christianshavns Borgerdybskoler; blev d. 13de Juli 1819 Adjunct ved den gjenoprettede lærde Skole i Bordingborg; d. 7de Juni 1827 Sognepræst for Federsborg og Rindertofte Menigheder i Sjælland, og den 4de Juni 1830 for St. Hans Menighed i Odense; besøgte for medelst en sjelden og langvarig Sygdom i Stemmen i tre Aar efter hinanden 1839, 1840 og 1841 de tydske Bøde Eins og Kenndorf. — * 2/2 1820 Elise Marie Høyen (døbt 7/7 1800 i Kbhvn, † 1/8 1847 i Odense, Datter af Brygger Anders Larsen H. og Jæger Margrethe Schrøder). — (Jvfr. Døt's „Materialier“, Nr. 77; Suhns Smaafr. II. 142; D. Thomsens Avis 1845, Nr. 63; Berl. Tid. 1845, Nr. 99, Tillæg).

Jens Reichmanns franske Grammatik, paa nye udgivet og bearbejdet. Fjerde Dflag. Kbh. 1820. (F. T. 1821, S. 306—13, af Fr. Thaarup). Femte forbedrede Dflag. ib. 1827. Sjette forbedrede Dflag. ib. 1835.

Platos Apologie for Sokrates. Oversat af det Græske og udgivet som Program fra Bordingborg lærte Skole. Første Hæfte. Kbh. 1822. Anden Hæfte. ib. 1827. (Af denne Oversættelse udkom andet Dflag. Odense, 1850).

Fortegnelse over de franske uregelmæssige og defective Verber, som viser deres Conjugation i alle Tempora og Modi. Kbh. 1825.

Communionsbetragtninger for Evangeliske Christne. Kbh. 1836. (Nord. Kirke-Tid. 1837, Col. 32).

Ryttaarsgave for Evangeliske Christne. Kbh. 1839. (Tidskr. for Almueskole vdsf. V. 401—8; Nord. Kirke-Tid. 1839, Col. 48).

Om Slabningen, med et Tillæg om den hellige Skrift, af E. Parmé. Paa Dansk udgivet. Odense, 1840. (Berl. Tid. 1840, Nr. 167). — Om Gjenløsningen, af Samme. ib. 1841. (Nord. Tidskr. for kristel. Theol. III. 251—62, af E. R. Boisen). — Om Helliggjørelsen, af Samme. ib. 1842. (Samtlige tre med fælles Titelblad. ibid. 1842).

Dypbyggelsesbog for Christne, til Brug ved den private og huseelige Andagt. Samlet og udgivet af Tage Müller, Chr. P. Rask og E. D. Westengaard. Odense, 1844. (Berl. Tid. 1844, Nr. 352; F. T. o. R. II. 1844, S. 391—99; Theol. Tidskr. IX. 196—205).

Prædikener over Johannis Åbenbaring, af E. Parmé, oversatte. Odense, 1845. (Berl. Tid. 1845, Nr. 82, Tillæg).

Udgiver af: Christelig Kirketidende for 1832, 33, 34, 35. Odense. 4to. (F. T. 1833, Nr. 18; Pøll. Aug. L. J. 1834, Erggbl., Juli, Nr. 62, S. 489; Theol. Stud. u. Krit. 1834, IV. 1012).

3 Bibelselskabets Beretninger (Breve, i V. S. 109; XIII. S. 72—74).

3 Möllers „Nyt theologisk Bibliothek“ (Om Bibelen som Læsebog i Skole. Tale holden 1815 af M. E. B. J. Mosche, oversat, i VIII. S. 1—26).

3 Brammers „Kirkelige Lælighedsstater, 2den Samling“ (Taler

ved trende Confirmationshandlinger, S. 142—54; Sørgetale i Allsted Kirke ved Emilie Stemmers Jordefærd, S. 455—58).

3 Tidsskriftet »Christelig Samler« (Les retraits spirituelles af E. Parme, foranstet, i III. 86—100; Hvillen Stat kan kaldes christelig, overf., sld. S. 100—3; Bemærkninger og Læsefrugter, i VII. 76—79; 190—92; 285—88; VIII. 75—78; 180; 241—47; IX. 62—68; Gudsfrøgg med Røisomhed er en stor Binding, VIII. 184—91; Rogle Prøver af en spensl Reserverjagers Dagbog, meddeelt, XII. 279—86).

3 »Danst Kirketidende« (Rogle Bemærkninger, i V. 203—7; Collegium pastorale practicum, af E. Pontoppidan, sld. S. 258—64).

Desuden adskillige Bidrag til »Tidsskrift for Almueskolevæsenet«, og til »Danst Folkeblad« (i hvilket det af ham Meddeelte for det meste er betegnet med Mærket v.).

Han var een af »De Tolv« imod Paggesen, 1818. (Jofr. Poul M. Møllers Levnet, S. 32—36). — (Tilbeels efter Autogr.).

Westenholtz (Thomas Frederik), f. d. 4de Februar 1779 paa Morsø, hvor hans Fader Johan Dietrich Wilhelm Westenholtz, givt med Karen Hee (Datter af Præsten Thomas H. i Vorup), var (fra 1776) Sognepræst for Sejerslev, Ejerslev og Jordsby Menigheder (f. 1731 i Wilster i Holsteen, † 1794; anf. i Myerups Lit. Lex. S. 655); kom i Foraaret 1793 i Viborg Latinskole, hvorfra han i Efteraaret 1795 dimittiredes til Universitetet; underkastede sig i Juni 1799 den latinsk-juridiske Embedsexamens theoretiske, og i October f. A. dens praktiske Prøve, hiin med næstbedste, denne med bedste Charakter; vendte i det følgende Aar tilbage til Morsø og var beskæftiget med juridisk Praxis for Underretterne og Nørrejylland Landsting; blev ved Oprettelsen af Landeværnet ansat som Premierlieutenant i det nordre jydsk Regiment og erholdt i Foraaret 1805 et Compagni i samme; hvorefter han ved de annecterede Batailloners Oprettelse ansattes som Capitain og Compagnichef først ved det 3die jydsk Infanteri-Regiments 4de, dernæst ved det 1ste jydsk Infanteri-Regiments 3die, og siden ved det 2det jydsk Infanteri-Regiments 3die Bataillon; blev d. 28de Januar 1809 Ridder af Danebroge; afgik som Major; blev d. 19de Jan. 1816 Strandingss-Commissionair paa Nordvest- og Østysten af Jylland; d. 21de Juli 1819 Herredsfoged og Skriver i Horns Herred, samt Byfoged og Bystriver i Frederikshavn; d. 5te Apr. 1826 Herredsfoged og Skriver i Slet og Mars Herreder, samt Birkebonner og Skriver i Fogstor. † 22de December 1830 i Bidsled. — * Marie Elisabeth Habel (f. 1791, Datter af Kjøbmand Jørgen A. i Søby).

3 »Landoecon. Tidender« (Noget angaaende Brændevins Branderiernes fuldkomne Frigivelse, i VIII. 1818. S. 247—80). — (Tilbeels efter Autogr.).

Westerbøe (Martinus), f. 1776 (døbt 1 f. A.) i Kjøbenhavn, Son af Brændevinsbrænder Hans Mortensen († 1813, 88 A., i Ringsted) og Christine Oldebatter; dimitteret til Univer-

sitetet fra Bor Frue-Latinstole i Efteraaret 1793; erholdt Udmærkelse ved Examen Artium, saavelsom ved den philologisk-philosophiske Examen i det paafølgende Aar; blev Alumnus paa Walkendorfs Collegium i Septbr. 1796, senere paa Vorchs Collegium; tog i Januar 1800 theologisk Attestats med Charakteren Laudabilis et quidem egregie, hvilkten samme Charakter ogsaa siden tilkjendtes ham ved den katechetiske Prøve; blev d. 29de Novbr. 1811 residierende Capellan for Ringsted og Veensløse; d. 16de Juli 1813 Sognepræst til Gyrstinge og Glinterup i Sjælland. † 15de October 1817. — * 1812 Frederikke Christine Falkenthal (f. 1788, † 1849 i Kongens Lyngby, næstældste Datter af Stabskirurg i Sø-Statu Tobias Friedrich F. og Sara Christine v. Osten).

Symbola ad historiam opinionis Judaicae de statu post mortem futuro. (pro stip. Colleg. Med.). Hafniz 1805. 70 pag. 8vo.

Westergaard (Christen Schaarup Christoffer), f. i Aarhus d. 1ste April 1787, Søn af Procurator Christian W. og Dorte Cathrine Gottschall (en Datter af Præsten Christoffer G. i Odense og Christine Dorte Böhne); blev 1797 optagen i sin Fødesteds Cathedralstole; 1805 Compagnikirurg ved det 1ste jydsk Infanteri-Regiment; studerede siden 1811 ved det kirurgiske Academi og var tillige Compagnikirurg ved Sapeurcorpsen, tidligere ved Kjøbenhavns Infanteri-Regiment; tog i Foraaret 1815 kirurgisk Examen (1ste Char.); erholdt Bataillonskirurgs Charakter, og blev 1816 konstitueret som Regimentskirurg ved det danske Armee-Contingent i Frankrige; nedsatte sig siden som privat Practicus i Kjøge, hvor han 1824 blev konstitueret og d. 12de October 1825 virkelig Districtskirurg. † 3die Juli 1848. — * 1. 1819 Christiane Louise Colbing († 1821, 28½ A. i Kjøge). * 2. Elisabeth Cathrine Tønnesen (f. 1792). — (Jvfr. Callisens Medic. Schrif. Lex. XXI. 63; Berl. Tid. 1848, Nr. 173).

• «Bibliothek for Læger» (Om Brugen af Aarcladninger og Brakvinstreen i Koldfeber; (uddraget af Medicinal-Indberetn. til det Kgl. Sundheds-Collegium), i XV. 383—87; paa Tydsk af J. F. W. Revermann i Ruff's Magaz. f. d. ges. Heilk. Bd. 44. S. 473—77; Udtog i Caspers Krit. Repertier. d. Heilk. Bd. 32. (Bd. 12). 1833. S. 2. S. 275—76, og i Medico-chirurgie. Review 1836, Jan.).

Westergaard (Niels Endvig), f. i Kjøbenhavn d. 27de December 1815, Søn af Lømmermester Niels Nielsen W. (fra Elsborg Westergaard ved Viborg, † 1835) og Sophie Magdalene f. Ryborg († 1850). Dimitteret fra Borgerdybstolen i Kjøbenhavn 1833, og tog i det følgende Aar anden Examen; studerede derefter især den Jydsk Philologi, hvilket Studium han forsatte i Bonn 1838; besøgte derfra 1839 Paris, London og Oxford; tiltraadte i Foraaret 1841 tildeels med Kongelig og Universitetets Understøttelse en videnskabelig Rejse om Cap til Jæ.

dien og Persien, hvorfra han vendte tilbage 1844 over Tiflis, Moskva og Peterborg (jvfr. „Æbrel.“ 1844, Nr. 1471, 1552); blev fort efter, d. 12te Juli 1844, udnævnt til Lector og d. 29de Septbr. 1845 til Professor i den Indisk-orientalske Philologi og Literatur ved Kjøbenhavns Universitet; Medstifter (1° 1847) af det Nordiske Literatur-Samfund, og siden den Tid Medlem af dets Samfundsraad; d. 3die Decbr. 1847 Medlem af det Kongl. Danske Videnskaberne Selskab og d. 13de Decbr. 1850 af sammes Ordbogscommission; d. 5te October 1848 valgt til Rigsdagsmand for Holbøks Amts 1ste Valgdistrict, deltog i den grundlovgivende Rigsforsamling 1848—49 og var en af dens Secretairer; foretog 1850 en Rejse til Bibliotekerne i London, Oxford og Paris; er Vædsmedlem af the Bombay branch royal Asiatic society. — * 2° 1845 Christiane Frederikke Orpheline Octava Ryge (f. 1819, Datter af Igl. Skuespiller og Instructeur Dr. J. E. Ryge og E. F. f. Brøker).

Radices linguæ Sanscritæ, lsd decreta Grammaticorum definivit atque copia exemplorum exquisitorum illustravit N. L. Westergaard. Bonnæ ad Rhenum 1841. 4to. (trykt i Kjøbenhavn). („Æbrel.“ 1841, Nr. 501, af R. Hammerich; „Zeitschr. f. d. Kunde des Morgenlandes“, Bd. IV. S. 1., af Chr. Lassen, jvfr. „Æbrel.“ 1841, Nr. 673).

Zur Entzifferung der *Achæmenidischen Keilschrift* zweiter Gattung, i VI. Bd. af „Zeitschr. f. d. Kunde des Morgenlandes“ og særskilt aftrykt tilligemed Prof. Chr. Lassen's Afhandling: Die altpersischen Keilschriften nach Hrn. N. L. Westergaard's Mittheilungen. Bonn 1845. (Hall. Allg. L. Z. 1815, Nr. 251; Berl. Tid. 1845, Nr. 213). Afhandlingens udkom samtidigt, men i noget forskjellig Form, paa Engelsk: On the deciphering of the second Achæmenian or Median species of arrowheaded writing, i „Mémoires de la Société Royale des Antiquaires du Nord 1840—44“, p. 271—439, cfr. tab. XII.—XVIII. (Quarterly Review, March 1847; Journ. asiatique 1849).

Kortfattet *Sanskrit Formlære*. Kbh. 1846. — *Sanskrit Læsebog* med tilhørende Ordsamling. ibid. eod.

Codices Indici bibliothecæ regniæ Havniensis enumerati et descripti, cum indice codicum Indicorum et Iranicorum bibliothecæ universitatis Havniensis. Havniæ 1846. 4to. (D. m. L. *Codices Orientales bibliothecæ regniæ Hafniensis jussu et auspiciis regis Danicæ augustissimi Christiani octavi enumerati et descripti*. Pars I: *Codices Indicos continens*. Havn. 1846. 4to).

Bundeshesh. Liber Pehlevicus, e vetustissimo codice Havniensi descriptus, duas inscriptiones regis Saporis I. adjecit. Havniæ 1851. 4to.

Zendavesta or the religious books of the Zoroastrians, edited and interpreted. Vol. 1. The Zend texts. Part 1. Yasna. Copenh. 1852. 4to.

Mindre Afhandlinger og Bidrag:

On the connexion between *Sanskrit* and *Icelandic*. (i Mémoires de la Société Royale des Antiquaires du Nord 1840—1844, p. 41—74; og oversat paa Tysk af Alb. Böker i hans „Zeitschrift für die Wissenschaft der Sprache“, Bd. I. 1846).

The Girnar inscriptions by G. L. Jacob and N. L. W. (i Journal Bombay branch roy. asiat. soc. 1842).

Et Brev, dat. Bombay d. 1. Octbr. 1842 (i *P. E. Ørstedes Oversigt over Vidensk. Selsk. Forh.* 1843, S. 29—31); Udsigt over de videnskabelige Resultater af hans Reise i Persien; et Brev til P. M. Kongen, dateret Teheran d. 2den Novbr. 1843 (i *ibid.* 1844, S. 14—17).

Extract from a letter addressed to the rev. Dr. Wilson, relative to the Gahrs in Persia. (i *Journ. roy. asiat. soc. London.* 1844).

Om Mindesmærkerne fra Persiens Oldtid. (i „*Antiquarisk Tidsskrift*“ 1843—1845, S. 81—96).

Den oldperiske Indskrift ved Behistan. (i Schoups „*Dansk Læsekrift*“, Bd. I. 1847. S. 231—56).

Oversatte: Hrafnkel Freysgodes Saga i første Stykke af Nordiske Oldskrifter udgivne af det nordiske Literatur-Selskab. Kbh. 1847. — (Revid.)

Westerholdt (Christian Jacob Nicolai), f. d. 8de Maj 1790, Søn af Landinspæctor Marcus W. og Catharine Magdalene f. Lydæ (* 1787, † 1845 i sit 86de Aar i Kbhvn.); tog i Foraaret 1823 dansk-juridisk Examen; blev 1826 Copist og 1835 fuldmægtig under Directionen for Statsgjælden og den synkende Fond (entlediget efter Anfølgning i Naade 1840); 1808 Secundlieutenant, 1823 Premierlieutenant, 1828 Capitain og 1838 Major ved Kjøbenhavns borgerlige Artilleri. * Sophie Hedevig Helene Christiane Buch (f. 1790, Datter af Præsten i Stubbekjøbing, Peder B. († 1798) og Marie Lovise Rouvel).

Kytaarsgave for 1811. Med Roder. (o. m. L.: Grindbrings-Blade. Et Udvalg af Digte). Kbh.

Westermann (.), Consumtionsbetjent i Slagelse.

Tarif for Indsørfels-Consumtionen, Formalings-Afgiften og Afgiften af Brændings-Nedskaber m. m., ledsaget med Anmærkninger. Udregnet og ubearbejdet efter Forordn. af 22. November 1837, ved Westermann og Knic. Kbh. 1838.

Wett (Georg Friedrich), f. 1772; blev privat instriberet ved Kjøbenhavns Universitet d. 20de Februar 1789; indtraadte siden som Officer i det syenske Infanteri-Regiment; blev 1806 Premierlieutenant; 1808 Capitain og Compagnichef; 1824 i Naade og med Pension afflediget som Major; opholdt sig siden i Kjøbenhavn. † 5te April 1842. — * Maria Nordgreen († 1848).

Anecdoter af fremmede Skrifter, samlede og oversatte. Kbh. 1805.

Gallerie af franske Felte, eller den franske Republik og Keiserdommets minderverdige Hærs, men i Særdeleshed Napoleons Baabensfællers og Marskallers Levnetsløb, Betrifter og nuværende Stillinger, af A. P. Leidenfrost. Oversat. I.—II. Del. Kbh. 1831.

Aurora, et Blad for Damer. (begyndt 1832). Kbh.

Den bortsømte Kasserer eller Geheime Over-Finanz-Raadten. Udsplit i to Aetcr. Efter det Tydske. Kbh. 1835.

Liste over samtlige, i effectiv Tjeneste staaende Herrer Officerer i den kongelige danske Landmilitair-Etat. Kbh. 1839. 4to. (Milit. Repertor. V. 347-50).

Bett (Georg Dietrich Caspar), Nysanførtes Søn; f. d. 25de April 1804 i Fredericia; var bestemt til Studering, men folste stedsse en overvejsende Uys til Militairskapen, og blev Landcabet d. 11te Maj 1822, bestod Officers-Examen med bedste Charakter og fil den 23de Decbr. 1823 Officers Anciennitet; afgil d. 20de Decbr. 1821 fra Landcabetcorpsset som Secondlieutenant ved 2det Livregiment til Fods; blev i Begyndelsen af Juni 1826 ansat som Inspections-Officer ved det Kgl. Landcabetcorps og underviste fra 1826 til 1829 en Afdeling af dets ældste Klasse i militair Opmaalng og Croquerie; blev d. 27de April 1829 Adjutant ved Landcabetcorpsset, og overtog tillige Bibliothekar-Forretningerne ved samme; afgil ved Reorganisationen af dette Corps, d. 1ste Maj 1831, som Adjutant, og ansattes derimod af Chefen som Lærer i Regning ved Corpsset; blev d. 8de Maj s. A. Chefs-Adjutant hos Landcabetcorpssets da- værende tjenstgjørende Chef, Prinds Wilhelm af Hessen-Philippsthal; d. 4de August 1832 Premierlieutenant; d. 5te Novbr. 1838 Ridder af den Sachsen-Ernestinske Hundsorden; d. 10de Februar 1839 kongelig fast ansat Lærer ved Landcabetcorpsset; d. 1ste Januar 1840 tillige fungerende Chefs-Adjutant ved den Kongl. militaire Højskole; erholdt Capitains Anciennitet d. 20de Marts 1841; udnævntes d. 10de Juni s. A. til Ridder af Dane- broge; fra 1ste Juli 1842 til Capitain af 2den Klasse og d. 18de Decbr. 1845 af 1ste Klasse i 4de Linie-Infanteri-Bataillon; ansattes d. 8de Juni 1846 som Capitain ved det Kongl. Landcabetcorps (fra 1/2 s. A. at regne); blev d. 1ste Maj 1848 Compagnicommandeur i 1ste Reserve-Bataillon; siden fungerende Commandeur for 2det Jægercorps og dernæst for 3die Linie-Infanteri-Bataillon; d. 11te August 1849 karakteriseret og d. 10de Januar 1850 virkelig Major; d. 6te October 1850 Ridder af St. Anna-Ordenens 3die Klasse med Ecarde, og benaadet med Danebrogsmændenes Hærdstegn; d. 22de Novbr. 1851 karakteriseret Oberstlieutenant (dog indtil videre uden Anciennitet); i Decbr. s. A. beordret til midlertidig Tjeneste ved det holskeenske Forbundscontingent som Commandeur for det holskeenske Jægercorps; d. 1ste Maj 1852 Commandeur for det 5te Jægercorps. — * 1/2 1831 Karen Sophie Wold (f. 1/2 1808), Datter af Regimentsquartiermester, By- og Raadstueskriver etc. i Nyborg, Bertel Wold (f. 1756, † 1/2 1818).

Lærebog i practist Regnekunst, udarbejdet for Landcabetacademiet. Kbh. 1832.

Et Brev, dat. Bombay d. 1. Octbr. 1842 (i *P. T. Prstets Overfigt over Si-
denst. Selsk. Forh.* 1843, S. 29—31); Udfigt over de videnskabelige Resultater af
hans Rejse i Persien; et Brev til *P. M. Kongen*, dateret Teheran d. 2den Novbr.
1843 (i *ibid.* 1844, S. 14—17).

Extract from a letter addressed to the rev. Dr. Wilson, relative to the Gabrs
in Persia. (i *Journ. roy. asiat. soc. London.* 1844).

Om Mindesmærkerne fra Persiens Oldtid. (i „*Antiquarisk Tidsskrift*“ 1843—
1845, S. 81—96).

Den oldperisfke Indskrift ved Behistan. (i *Schoutes „Danst Tidsskrift*“, Bd. I.
1847, S. 231—56).

Oversatte: Hrafnkel Freysgodes Saga i første Stykke af Nordiske Oldskrifter
udgivne af det nordiske Literatur-Selsk. Kbh. 1847. — (Arvid.)

Westerholdt (Christian Jacob Nicolai), f. d. 8de Maj 1790,
Søn af Landinspector Marcus W. og Catharine Magdalene f.
Lyde (* 1787, † 1845 i sit 86de Aar i Kbhvn.); tog i Foraaret
1823 dansk-juridisk Examen; blev 1826 Copist og 1835 fuldmægtig under
Directionen for Statsgælden og den synkende Fond (entlediget efter An-
søgning i Maade 1840); 1809 Secundlieutenant, 1823 Premierlieute-
nant, 1828 Capitain og 1838 Major ved Kjøbenhavns borgerlige Artilleri.
* Sophie Hedevig Helene Christiane Buch (f. 1790, Datter
af Præsten i Stubbeljøbing, Peder B. († 1798) og Marie Lovise Rouvel).

Hytaarsgave for 1841. Med Reder. (o. m. T.: Grindrings-Blade. Et Ud-
valg af Digte). Kbh.

Westermann (.), Consumtionsbetjent i Slagelse.

Ta rif for Indførsels-Consumtionen, Formallings-Afgiften og Afgiften af Bræn-
dings-Redskaber m. m., ledsaget med Anmærkninger. Udregnet og udarbejdet efter
Forordn. af 22. November 1837, ved Westermann og Rnic. Kbh. 1838.

Wett (Georg Dietrich), f. 1772; blev privat instrueret ved
Kjøbenhavns Universitet d. 20de Februar 1789; indtraadte siden som Of-
ficier i det syenske Infanteri-Regiment; blev 1806 Premierlieutenant; 1808
Capitain og Compagnichef; 1824 i Maade og med Pension afflediget som
Major; opholdt sig siden i Kjøbenhavn. † 5te April 1842. — * Maria
Nordgreen († 1848).

Aneboter af fremmede Skrifter, samlede og oversatte. Kbh. 1805.

Gallerie af franske Helte, eller den franske Republik og Keiserdommets
minderværdigste Hæroer, men i Særdeleshed Napoleons Baabensallers og Marskallers
Levnetsløb, Betrifter og nuværende Stilling, af L. P. Leidenfrost. Oversat.
I.—II. Deel. Kbh. 1831.

Aurora, et Blad for Damer. (begyndt 1832). Kbh.

Den bortrømte Kasserer eller Geheime Ober-Finanz-Raadens. Tyfspil i to Acter. Efter det Tydske. Kbh. 1835.

Liste over samtlige, i effectiv Tjeneste staaende Herrer Officerer i den kongelige danske Landmilitair-Etat. Kbh. 1839. 4to. (Milit. Repertor. V. 347-50).

Bett (Georg Diedrich Caspar), Nydanførtes Son; f. d. 25de April 1804 i Fredericia; var bestemt til Studering, men folste stedse en overvejende Lyst til Militairstanden, og blev Landcabet d. 11te Maj 1822, bestod Officers-Examen med bedste Charakter og fik den 23de Decbr. 1823 Officers Anciennitet; afgik d. 20de Decbr. 1821 fra Landcabetcorpsset som Secondlieutenant ved 2det Livregiment til Fod; blev i Begyndelsen af Juni 1826 ansat som Inspections-Officer ved det Rgl. Landcabetcorps og underviste fra 1826 til 1829 en Afdeling af dets ældste Klasse i militair Opmaalning og Croquerie; blev d. 27de April 1829 Adjutant ved Landcabetcorpsset, og overtog tillige Bibliothekars-Forretningerne ved samme; afgik ved Reorganisationen af dette Corps, d. 1ste Maj 1831, som Adjutant, og ansattes derimod af Chefen som Lærer i Regning ved Corpsset; blev d. 8de Maj s. A. Chefs-Adjutant hos Landcabetcorpsets daværende tjenstgjørende Chef, Prinds Wilhelm af Hessen-Philippsthal; d. 4de August 1832 Premierlieutenant; d. 5te Novbr. 1838 Ridder af den Saksens-Ernestinke Hunsorden; d. 10de Februar 1839 kongelig fast ansat Lærer ved Landcabetcorpsset; d. 1ste Januar 1840 tillige fungerende Chefs-Adjutant ved den Kongl. militaire Højskole; erholdt Capitains Anciennitet d. 20de Marts 1841; udnævntes d. 10de Juni s. A. til Ridder af Dannebrog; fra 1ste Juli 1842 til Capitain af 2den Klasse og d. 16de Decbr. 1845 af 1ste Klasse i 4de Linie-Infanteri-Bataillon; ansattes d. 8de Juni 1846 som Capitain ved det Kongl. Landcabetcorps (fra $\frac{1}{2}$ s. A. at regne); blev d. 1ste Maj 1848 Compagnicommandeur i 1ste Reserve-Bataillon; siden fungerende Commandeur for 2det Jægercorps og dernæst for 3die Linie-Infanteri-Bataillon; d. 11te August 1849 karakteriseret og d. 10de Januar 1850 virkelig Major; d. 6te October 1850 Ridder af St. Anna-Ordenens 3die Klasse med Escarde, og benaadet med Dannebrogsmændenes Hæderstegn; d. 22de Novbr. 1851 karakteriseret Oberstlieutenant (dog indtil videre uden Anciennitet); i Decbr. s. A. beordret til midlertidig Tjeneste ved det hollandske Forbundscontingent som Commandeur for det hollandske Jægercorps; d. 1ste Maj 1852 Commandeur for det 5te Jægercorps. — * $\frac{1}{16}$ 1831 Karen Sophie Wold (f. $\frac{1}{4}$ 1808), Datter af Regimentsquartiermester, By- og Raadstueskriver etc. i Nyborg, Bertel Wold (f. 1756, † $\frac{1}{4}$ 1818).

Lærebog i practisk Regnekunst, udarbejdet for Landcabetacademiet. Kbh. 1832.

Wettwer (Christian Ernst), Boghandler i Kjøbenhavn. † 30te Juli 1835, 67 Aar gl.

Hyphanti eller den græske Nations Opstand mod Tyrkerne og Tyrkernes gruelfige Ræsen imod Grækerne i Constantinopel efter deres Opstand 1821, af et Menvidne. Oversat af det Tydske. Kbh. 1829. — *Ida.* Skuespil i 5 Akter von E. Falken. Nach Aug. Lafontaines Erzählung Ida von Tollenburg. Nach der zweiten Ausgabe aus dem Dänischen überseht. Kopenh. u. Leipzig, 1831.

Wewer (Christian), f. i Kjøbenhavn d. 17de Marts 1764, Søn af Bagermester Johan Wewer og Anna Nielsdatter Roth; blev 1781 privat dimitteret til Universitetet fra Kjøbenhavn; tog d. 24de April 1784 philologisk Embeds-examen (Laud.) og d. 28de Juni 1785 theologisk Attestats (n. c.); blev d. 17de Juni 1791 Præst paa St. Thomas; d. 14de Decbr. 1792 Præst ved Kjøbenhavns civile Arresthuus; d. 29de Novbr. 1793 (1ste 1798) Garnisonspræst i Citadellet Frederikshavn; d. 8de April 1808 Sognepræst i Karlebo i Sjællands Stift; festligholdt d. 24de Juni 1841 sit 50 Aars Embeds-Jubilæum, og udnævntes samme Dag til Consistorialraad. — * 1⁴ 1798 Anna Eleophine Magdalene Margrethe Lønborg (f. 1² 1777, † 1² 1838), eneste Datter af Ingenieurmajor Hans v. Lønborg, Generalmajor af Infanteriet (f. 1² 1742, † 1² 1802), og Cathrine Marie Søndorff († 1² 1810 i Karlebo). — (Jofr. Hundrup's Biogr. Efterretn. om philolog. Candidater, 1849, S. 48. — Portrait, malet af Ph. A. Fischer og lithographeret).

Sørgelale over Arveprinds Frederik. Kbh. 1806.

Jubelprædiken den 24. Juni 1841. (Trykt som Haandskrift). Kbh. 1842.

3 Hallsens "Magazin for Religionslærere" (Afteds-Prædiken i Kjøbenhavns civile Arresthuus, i VI. S. 429—448).

Weyse (Christoph Ernst Friedrich), f. d. 5te Marts 1774 i Altona, hvor hans Fader Werner Ernst W. († 1780) var Borgercapitain og Urtekrammer og givet med Margaretha Elisabeth Heuser; blev ved Professor E. F. Cramers Foranstaltning i Kiel sendt i December 1789 til Kjøbenhavn for at lære Compositionen hos Capelmester J. A. P. Schulz; d. 4de April 1792 adjungeret Organisten ved den fransk-reformerte Kirke; 1794 Organist ved samme Kirke; 1805 forflyttet i samme Egenskab til Vor Frue-Kirke; 1809 Syngelærer hos Prindsesse Caroline; fik d. 11te Maj 1816 Titel af Professor (med Rang i 6te Klasse Nr. 1); blev 1819 ansat som Componist ved det kongel. Theater; d. 1ste August 1829 Ridder af Danebrog; højtideligholdt d. 4de April 1842 sit 50 Aars Embeds-Jubilæum, i hvilken Anledning han modtog af Kjøbenhavns Universitet Diplom som Doctor i Philosophien, og benaandedes med Danebrogsmændenes Hædersstegn (Jofr. Berl. Tid.

1842, Nr. 84). † 8de October 1842 i Kjøbenhavn. — (Autobiographi, i „Hesperus“ III. 140—78; Biographiske Efterretninger om ham, af R. Fürst, i „Janus“, Wochenblatt, Wien 1819, Nr. 2, 7. Apr. (overs. i „Hesperus“ III. 178—84); Biographisk Skizze i „Danst Pantheon“, 1ste Levering, 1842; „Neuer Nekrolog der Deutschen“ für 1842; jvfr. Fædrebl. 1842, Nr. 1026, 28, 29; Berl. Tid. f. A. Nr. 267, 71, 86; 1843, Nr. 23; „Dagen“ 1842, Nr. 276, 80, 82; „Nye Intelligensbl.“ f. A., October, Nr. 3, 4; „Beyses Minde“, udgivet af Musikforeningen, Kbh. 1841; Heibergs Intelligensbl. III. Nr. 25; Dehlenschlägers Levnet I. 193—94, 238; „Lilfueren“ 1820, S. 178; „Harpen“ 1822, Nr. 15; „Dagen“ 1825, Nr. 65; 1839, Nr. 258. — Portrait, tegnet af E. Lehmann, lithogr. af Forthing i Bærensen & Comp. lithogr. Institut, i „Portefeuillen“ 1840, Bd. 3; lithogr. af Forthing i „Danst Pantheon“, 1ste Levering, 1842; af Marstrand i „Beyses Minde“, 1844. — Büste, af Krohn, og af Tølberg 1843).

3 Baggesens „Danfana“ („Jo“, en filosofisk Ballade, i Bd. I. 1816. S. 77—92; jvfr. Nord. Lilfuer, S. 406).

3 Rørups „Pertha“ (Signet af Severus S., med Musik, S. 109—10).

3 Rappels „Hesperus“ (Autobiographi, skrevet i Kjøbenhavn i Paris 1820, III. 140—78).

Choral-Melodier til den evangelisk-kristelige Psalmebog, harmonisk bearbejdede. Kbh. 1839. Treer-fol. (jvfr. Berl. Tid. 1839, Nr. 103 (af H. R. Melbye); Beskjell. Avis f. A. S. 448).

Halvtredstindstye gamle Kampedise-Melodier, harmonisk bearbejdede og udfatte til Pianoforte. Kbh. (1840). 2det Hefte. ibid. (1842). Treer-folio. Med Text til 1ste Vers. [Af Romancerne: „Det var Ridder Fr. Hage“ og Balladen: „Ejend Hage og Ingeborg“ udkom en ny Udgave, ibid. 1846]. (jvfr. Art. H. F. Binding og R. B. E. B. Winther).

38 lette Orgelpræludier til Brug ved Gudstjenesten. Kbh. 1843.

Han satte Musik til følgende dramatiske Arbejder: Overskriften af Dehlenschläger, 1807—8. [opført i April 1809]. (Hulken med dansk og tydsk Text; af Romancerne: „Det blanke Erværd“ og „De klare Vølger“ udkom nye særskilte Udgaver, Kbh. 1816—47); — Farul af Dehlenschläger. (opf. i Jan. 1812); — Gudlams Pule af Dehlenschläger. (opf. i Jan. 1815; Hulken 1822; jvfr. Conversationsbl. 1. Hæft. Nr. 73 og 94; Kbhens Morgenbl. 1825, Nr. 97); — Macbeth. (opf. d. 15de Jan. 1817; Claveerudtog med dansk og tydsk Text); — Floribella af E. J. Bøye, 1825; — Et Eventyr i Rosenborg Have, af J. E. Helberg, 1827. (fuldstændigt Claveerudtog; ny Udgave. Kbh. 1844); — Festen paa Kenilworth af P. E. Andersen, 1836. (Dandsene og et Par Sengenummere trykte; jvfr. Musikalsk Tidende, S. 41—44, 49—61, 78—80); desuden enkelte Musikker til „Aladdin“ (Ejlemanden og Spøgelses Sang, f. 1 St. m. Yf. Kbh. 1847) og til „Bagtalelsens Skole“, ved R. B. Dorp (En Sang, compon. af Bøye, med Accomp. af Pianofl. og Guitarre af P. Rung. Kbh. 1817); — ligeledes til følgende Dratorier: Cantate i Anledning af Refor-

mationsfesten, af F. Pøegh-Guldberg, 1817; Paaske-Cantate af J. M. Berp; Jule-Cantate af L. Thaarup, 1818; Passions-Cantate af Thaarup, 1819. (f. »Harpen« 1820, Nr. 9); Vindsejlsymne af Thaarup, 1820; Aptaars-Cantate af Thaarup, 1822; Paaske-Cantate af Thaarup; Jesu Opoffelse, Passions-Cantate af M. F. Liebenberg, 1825; Den Ambrosianske Lovsang, 1826; Hymne i Anledning af Prindsesse Wilhelmines Formæling, af F. Pøegh-Guldberg, 1828; Forbøn i Anledning af Kronprinsesse Carolines Formæling, af Samme, 1829; Cantate ved Frue Kirkes Indvielse, af D. Ralling, 1829; samt til Sørgecantater af Dødensslåger og J. E. Heiberg ved Kong Frederik VI.s Død, 1840, og til P. P. Holst's to Digte i samme Anledning, 1840; endvidere til Cantate til Mindesfesten over Rahbet, 1830, og ved Frederik Ruhlau's Grav, 1832.

Egeledes har han komponeret: Olte Melodier til B. S. Jngemanns Mergensange for Børn, med Accompan. af Psfte. Kbh. 1837. Fol. Med Text til 1ste Vers; — Syv Aftensange af B. S. Jngemann, med Accomp. af Psfte. ib. 1838. Tverfolio. Med heel Text; — Cantate for fire lige Stemmer, uden Accompanement, komponeret for det kongl. Baisenhuus. ib. (1838). Fol.; — Acht Deutsche Gesänge von Göthe, Schiller, Matthison etc. für Pianoforte. Kopenh. 1839; — Trestemmige Sange til Brug ved Skole-Underviisningen. 1ste Hefte. ib. 1841. 4to. Tryktere tilføiede. (»Dagen« 1841, Nr. 108); — 9 Sange af Ewald, Grundtvig, Heiberg, Dødensslåger og Chr. Winther, med Pianof.-Accomp. ib. 1844; — »Iden Kirken« og »Barcarole«, 2 Sange for 1 Syngestemme med Accomp. af Pianof. ib. 1847; To Romaner med Psfte. ib. 1848. (jvfr. Berl. Tid. 1848, Nr. 26); — 2 Nationaltsange af F. Pøegh-Guldberg; samt Melodier til enkelte Sange (i »Strag« og Studenter-Sangforeningens »Samling af fleerstemmige Mandssange«). Deuden: nogle Allegros, udkomne paa Rellshabs Forlag 1793 og paa ny af Kägeli i Tre Pæste af Rep. des Clavecinistes; Syv Symphonier, hvoraf en slutten i Kjøbenhavn paa Conserencerad C. Bruns Beføstning, og en i Wien, 1793—97; Etudes pour le pianof.

Whitte (Carl Ludvig Edvard), f. d. 14de October 1806 i Rorsør, hvor hans Fader Peter Bernholt W. (Søn af Præsten Hans Severin W. i Askirkeby og Sønnese af den i Myrup's Tid. Ler. S. 656 anførte Mag. Hans W.) var Løds- og Consumtions-Kassierer (f. 1763, † 17 1833) og gift med Martha Margrethe Maria Rosfod (født 1775 i Ronne, en Datter af Præsten Mads R. i Hasle og Søster til Overlærer Hans Ancher R.); blev 1818 optagen i Metropolitan-skolen, og afgik derfra til Universitetet 1825; underkastede sig i Efteraaret 1831 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.) og i Novbr. f. A. medicinsk Examen ved Universitetet (Laud.); var 1832—35 Candidat ved Frederiks Høspitals medicinske Afdeling; blev tillige Compagnichirurg ved Kongens Livcorps og erholdt d. 27de Maj 1833 Bataillonschirurgs Charakter; 1835 forsat i lignende Egenskab til Artillericorpsset (derfra i Maade erklæret 1 1839); 1838 Læge i Kjøbenhavns Fattigvæsens 11te District. — * M. Buch, en Datter af Væremægler Cort Andreas Buch i Kbhvn. — (Jvfr. Callisens Medic. Skriftst. Ler. XXI. S. 117).

Anvisning til Sygepleien af J. F. Dieffenbach. Oversat. Med en Fortale af D. Bang. Kbh. 1833.

3 „Rjøbenhavnsposten“ (Om Cholera-Foranstaltningerne i Stodholm i Septeraaret 1831, i Aarg. 1837, Nr. 253).

3 „Ugekrift for Læger“ (Forgiftningstilsælde af Anapost, I. 451—56; Om Behandlingen af Gnatpatienter med grøn Sæbe i Frelserens Arbejdshuus, III. 305—13; Beretning om sin Virksomhed som Læge ved de paa Frelserens Arbejdshuus indrettede Sygefluer, X. 209—10).

Whitte (Hans Rosob), Foransortes Broder; f. d. 8de Februar 1810 i Korsør; kom, efter at have nydt Underviisning deels af sin Fader, deels (i to Aar) af den daværende Sognepræst i Korsør, Provst P. M. Thestrup, i Huset hos sin Morbroder Overlærer P. A. Rosob i Rjøbenhavn, og blev i October 1834 indsat som Discipel i Metropolitanstolen, hvorfra han 1828 dimitteredes til Universitetet; tog i det følgende Aar anden Examen med Udmærkelse; udnævntes i Marts 1831 til Alumnus paa Borchs Collegium; blev i Foraaret 1832 Lærer i Borgerbydstolen paa Christianshavn, hvor han underviste i noget over 5 Aar i Latin og Hebraisk; underkastede sig den 24de April 1835 den philologiske Embedsexamen med bedste Charakter og den 10de Maj 1836 denne Examen's praktiske Prøve med samme Udsald; blev i Juli 1837 constitueret Lærer og d. 2den Decbr. f. A. Adjunct ved Metropolitanstolen (i Historie og Geographi); disputerede d. 22de September 1838 for Magistergraden; udnævntes d. 8te Novbr. f. A. til Overlærer ved den lærde Skole i Slagelse (i Dansk, Latin, Græsk, Hebraisk og Fransk), og den 25de Maj 1844 til Rector for den lærde Skole i Rønne paa Bornholm (fra 1ste Juli f. A. at regne). — *1838 Eleonore Henriette Chatarina Sjøel (f. 2° 1814), en Datter af Lehnsgreve Christian Sjøel til Stamhuset Gammel Estrup († 1844) og Johanne Maria Sophie f. Lund. — (Autobiographi i Universitetsprogrammet i Anledning af Reformationseften og Rectoratets Omskiftning 1838, p. 40—41; samt i Programmet fra Slagelse lærde Skole for 1839, S. 55—56, og fra Rønne for 1841, S. 13—20; jøfr. Hundrup's Biogr. Efterretn. om philolog. Candidater, 1849, S. 92—93; 1851, S. 25).

De Quinto Fabio Pictore cæsarisque Fabiis historicis disputatio (pro stipendio Collegii Medicæ). Havniæ 1832.

De rebus Chlorum publicis ante dominationem Romanorum. Addita est enumeratio namorum Chiorum omnium, quotquot editi sunt, et inediti nonnulli, quarum IX tabula ænea expressi sunt. (pro gradu Magisterii). Havniæ 1838. (Æ. f. L. o. L. III. 385—92, af L. Sid; Zeitschr. für die Alterthumswissenschaft. 1840, S. 955—56, af E. Osenbrüggen; Tijdschrift voor algemeene Munt-en Penningkunde, af van der Eijde; jøfr. Hermanns Lehrbuch der griechischen Staatsalterthümer, 3. Ausg. § 77).

Liber de scriptoribus antiquis Chels. Havniæ 1811. (Jubdybelsesskrift fra Slægtse lærde Skole).

Hebraisk Sprogslære til Skolebrug. Kbh. 1842. („Hæftel.“ 1843, Nr. 1168, af X (3: R. J. B. Henriksen).

Analyste til Genesis eller sritalsf og grammatikalsf Beilebning for Begyndere i Hbraisk til at fortolke 40 Kapitler af Genesis. Kbh. 1842.

Gaji Julii Cæsaris de bello Gallico commentariortum libri septem et octavus A. Hirtii. Recensuit et præfatus est Joannes Kosod Whittle. Havniæ 1844.

Jubdybelsesskrifter til den offentlige Examen i Rønne lærde Skole og Real-Skole 1844—51, trykte deels i Kbhvn., deels i Rønne. (Pæri leverebe han, for uden de aarlige Skoleefferretninger for 1843—51, endvidere: Om den provisoriske Underviisningsplan af 25de Juli 1845 (i Jubdybelsesskr. f. 1846); *Collatio codicum IL. Havniensium cum editione Elberlingiana G. Julii Cæsaris commentariorum de Bello Gallico.* (1847); *Emendatio collationis codd. IL. Hauniensium superiore anno editæ.* (1848); Et Bidrag til Besvarelsen af det Spørgsmaal: Bør Rønne lærde Skole nedlægges? (1851).

J. Petersens „Tidskrift for Litteratur og Kritik“ (Recensioner over D. G. Monrad, „de formis qualescentibus linguarum Semiticarum“, IV. 32—53, og over E. B. Jørgensen's Lærebøger i Geographien, 1848. S. 424—59; jøfr. Jørgensen's Antikritik i V. 146—58 og Whittes Svar i et Tillægsblad til samme Bds 4de Hæfte).

Whitte (Johannes Köhler), Farbroder til de 2de Foranførte; f. 1756 (dødt 1/2 f. A.) i Nylarsker paa Bornholm, hvor hans Fader Hans Severin W., givt med Cathrine Sophie Seest, da var Præst; var Cancelli-Secretair, da han d. 21de Febr. 1800 blev dansk Consul paa det gode Haabs Fjorberg; 1817 entlediget. † 1831. — *Wilhelmine Adolphine Frederikke Fabritius de Tøngnagel (f. 2° 1778, † 2° 1816 i Sorø), yngste Datter af Kammerherre, General-krigscommissair Michael Fabritius de Tøngnagel til Veilegaard (f. 1° 1739, † 2° 1815 i Odense) og Adolphine de Leth (f. 1° 1746, † 2° 1797).

Rye og accurat Coursebog imellem Dannemark og London, Amsterdam og Hamborg. Kbh. 1794.

Wiberg (Carl Emil), Søn af nedenstaaende Cantor Joh. Andr. W.; f. d. 25de Marts 1807; blev Musiklærer og af den kgl. Skoledirection autoriseret Syngelærer i Kjøbenhavn. *2° 1831 Birthe Cathrine Jørgensen.

Udlog af Syngeskunstens vigtigste og første Grunde. Til Brug ved Sangunderviisning i Skoler. Kbh. 1831. 4to. 2det foregede Oplag. ibid. 1837. 8vo. („Dagen“ 1837, Nr. 188).

Samling af Skolefange. 1.—2. Hæfte. Kbh. 1837. 4. („Dagen“ 1837, Nr. 188; Kbhvns Ugeskiftelses Ugeblad f. A. S. 80).

Pariserbrengen, Epsispil i 2 Acter af Bayard og Vandenburg. Oversat. Kbh. 1837. (o. m. A.: Kommeebibliothek for Skuespilnytere. 1ste Hæfte).

Lumpacivagabundus, den onde And, eller Svirebrødrene. Foreface i 3 Acter af Johan Nestroy. Oversat. Kbh. 1837.

for Piansforte-Spillere, om Indføringen og Foredraget af Compositioner, af E. F. Pöple. Paa Dansk. Kbh. 1840. („Den Grifindes“ 1840, S. 28).

Musicalff Grammatik, eller theoretiff-practiff Underviisning i Tonekunsten. for Musikkarere og Musiktelev, saavelſom for Enhver, der ſøfter Vejledning i Grunde-begreberne af Tonekunsten. Af G. B. Fink. Oversat. Kbh. (1840).

Udgav med enkelte Forbedringer Det Dylag af Messe-Melodier af J. A. Wiberg. Med Svarene af Choret, udfatte tre og firſtemmige af E. E. Weyſe. Kbh. (1843). 4to.

Wiberg (Johannes Andreas), f. d. 19de September 1780 i Viborg; kom 1791 i ſin Hødebyes Latinskole, og dimitteredes derfra til Universitetet i Eſteraaret 1797; underkastede ſig i det paafølgende Eſteraar den philoſophiſke Prøve (n. c.); blev 1808 Skolelærer, Kirkeſanger og Organift i Borglum i Aalborg Stift; 1822 Cantor ved Vor Frues Kirke i Kjøbenhavn; i Sommeren 1823 Syngelærer ved Metropolitanſkolen; 1833 Lærer i Meſſefang ved det kgl. Paſtorals-Seminarium. † 26de Juli 1843. — * Juliane Maria Gjøs († 17 1838 i Kbh.). — (Autobiographi i Indbydelseskriſtet fra Metropolitanſkolen 1840, S. 49—50).

Messe-Melodier til Fader Vor, o. ſ. v. Med Svarene af Choret, udfatte tre- og firſtemmige af E. E. Weyſe. Ledſagebe med Anmærkninger om Præſtens Forretninger for Alteret. Kbh. 1832. 4to. Andet Dylag (med enkelte Forbedringer), udg. af E. E. Wiberg. ibid. (1843). 4to.

Viborg (Carl), f. paa Chriſtianshavn d. 25de (ifſe 21de) Juli 1783, af Forældrene: Nicolai Chriſtian Wiborg, Medlem af den kongl. Direction for det Danſke Dug-Manufactur og Commerce-Conſulent, ſamt Inſpecteur ved Klædemanufacturet i Fredericia (f. 2^d 1747 i Bedsted i Sønderjylland, † 1800, anf. i Myerups Lit. Lex. S. 659), og Arine Bringſtrup; nød privat Underviisning i Hjemmet til ſit 17de Aar; kom 1800 i Huſet hos daværende reſiderende Capellan i Mariager, F. C. Vergmann, der i Foraaret 1803 dimitterede ham til Kjøbenhavns Univerſitet, hvor han tog Examen Artium (H. ill.), og i det paafølgende Eſteraar ſamt i Foraaret 1803 Examen philologico-philosophicum (Laud.). Siden Faderens Død havde dennes Broder, nedenanførte E. N. Wiborg ſtaaet ham i Faders Sted, og under hans Vejledning ſtuderede han Veterinairvidenſkaben i Forening med Medicin og Chirurgi; blev under Bombardementet 1807 aſſiſterende Chirurg ved Almindeligt Hoſpital; d. 2den Maj 1809 Lector og anden Lærer ved Veterinairſkolen med Forpligtelſe at underkaſte ſig den Chirurgiſke Examen, hvilken Forpligtelſe han opfyldte ſamme Eſteraar, og erholdt ved denne Examen forſte Charakter; ſil d. 21de Juli 1811 det Kongl. Danſke Videnskabernes Selskabs Solmedaille

for en indsendt anatomisk-physiologisk Undersøgelse af et sjældent og besynderligt Misfoster, og d. 26de October f. A. Rang med Regimentskirurger; udnævntes d. 13de Marts (Resol. 2°) 1816 til Professor i Veterinairvidenskabten (med Rang 6te Kl. Nr. 13), og d. 12te Decbr. 1822 til Forstander og første Lærer ved Veterinairskolen; erholdt d. 31te Marts 1824 Rang efter Rangsforordningens 4de Klasse Nr. 3; blev d. 1ste August 1829 udnævnt til Ridder af Danebroge. Var Secretair ved Directionen for Stutteriæsenet og Veterinairskolen (1822); Medlem af Vaccinations-Commissionen (1822); af Directionen for det Classenske Litteraturselskab for Læger (2° 1820); af de medicinske Selskaber i Kjøbenhavn (11 1813) og Stockholm (3 1818), samt af andre indens og udenlandske videnskabelige Samfund. † 7de October 1844. — * 1825 Anne Charlotte Amalie Biborg, f. Nielsen, (f. 24 1778, † 3 1852), enke efter nedenanførte Etatsraad Er. Riisen Biborg. — (Vfr. Callens Medicin. Skriftst. Nr. XX. 120—22; XXXIII. 151; H. C. Tscherning, Efterretning om den kgl. danske Veterinairskole, 1854, S. 21—22).

Kort Veiledning til Pingstens, Hølhoppens, samt Hølets og Hølets rigtige Behandling indtil det femte Aar. Udg. især for Bondestanden. Kbh. 1824. Oversat paa Tydsk af C. L. Beng. Karlsruhe 1826.

Den ondartede Lungesygge hos Hesten, beskrevet til Nytte for Landmanden. Kbh. 1826. (Messager franç. du Nord 1825, p. 360; Medicin. chir. Zeit. Gr. gångebb. 34. 1831. Nr. 862. S. 67—76). Nyt Dplag. ibid. 1832.

Veterinair-Samlinger. 1ste Hefte. Kbh. 1827.

Gaarekoppesyggen, beskrevet til Nytte for Landmanden. Kbh. 1831.

Hestens Ydre Lære ved Eric Biborg. Det første Dplag, udgivet af E. Biborg. Kbh. 1836, m. R.

Veiledning til Evnets Behandling som Huusdyr, af Eric Biborg. Med flere Tillæg første Dplag, udgivet af E. Biborg. Med 5 Kobbertavler. Kbh. 1836.

Beslaglæren, eller Kunsten at beslaae Hesten, Gølet, Muulsket og Øren, tilligemed en Beskrivelse af de i Hestens Hod forekommende vigtigste Sygdomme, theoretisk og praktisk behandlet. Med 13 Tavler. Kbh. 1837.

Veiledning for Landmanden til i Vinterens Løb at forebygge Sygdomme blandt sine Huusdyr, med særligt Betsyn til at kende og behandle den nu græsende godartede Lungesygge og Klovesyge. Kbh. 1841.

3 »Veterinair-Selskabets Skrifter« (Udtog af nogle Forsøg, anstillede for at helbrede Enive og Springorm, af Professor Collaine, i II. 296—311; Collaines og Waldingers Cuur af Enive og Springorm, prøvet i Frankrig og Tydskland, sftd. S. 390—93; Jagttagelser af blandet Indhold fra de danske Veterinairskoler i Alfort og Lyon for Aarene 1809 til 1812, sftd. S. 396—409; Veterinair-Erfaringer fra den danske Veterinairskole, sftd. S. 410—34; Extract af indenslandske Dyrlægers indkomne Beretninger til den danske Veterinairskole, sftd. S.

435—42; Luftrørsnittets Beskrivelse hos Pesten sammenlignet med denne Operation hos *Munget*. (Oplæst i det medicinske Selskab den 19de December 1811), i III. 61—88. (paa Tydskt overs. af J. Müller i Gräfe's und Walther's Journal der Chirurgie Bd. XVIII. 1832, p. 2, S. 193—218); Beskrivelse af Faldningsfeberen hos Koen, sammenlignet med den ondartede Barfelseber (*febris puerperalis maligna*); læst i det medicinske Societet den 18. Februar 1813, i III. 89—118; Om den i Karene 1815 og 1816 herskende Hunde-Enzootie og Banvæstrel. (Oplæst i det Kgl. medicinske Selskab den 13. Febr. 1817), sftd. S. 137—240. (jvfr. *Medic. chir. Zeit.* 1818. Bd. 3. No. 61. S. 156—60); Bidrag til Mellemgulvets Pathologie, sftd. S. 377—91; Om Køernes Rastning, ved M. A. Tøgl; med Anmærkninger af E. Viborg, sftd. S. 413—32; Veterinair-Jagttagelser for Karene 1812 til 1817 (Sammenboring (Anchylus) mellem første Hals- og andre Halsknogler og Rastknoglen hos en Hest, som Følge af en langvarig Rastemus; En af et Stykke Staaltraad i Mavepiben hos en Roe opkommen, men lyffelig helbredet, Trommesyge; Lødelige Sygdomstilfælde, forårsagede af de saakaldte forte Pævelser; Tarmtrængninger; Langvarig Durst hos en Roe forårsaget af Galdestene; Ulygelige Brud af Halsknoglens Puffelfortvæining hos en Hest; En ved en Hund iagttaget vanskelig Syntning forårsaget af en Beenudboring i Halsen; En nye Art af Bug-Brud hos Pesten; Et ved en Hest helbredet giennemtrængende Bugsaar, hvor Reitet tillige var udtraadt; Nogle ualmindelige Sygdomstilfælde ved den ondartede Fortraadningsfeber hos Pesten; Roget om Kaumanns nøgne Hest; Tamerlan; Den almindelige Hundesyge; Jalappe Tinkturen), sftd. S. 477—506; Udtog af indenlandske Dyrlægers indkomne Beretninger til den danske Veterinairskole, sftd. S. 506—18; Jagttagelser af blandt Indhold fra de franske Veterinairskoler i Alfort og Lyon, sftd. S. 544—50).

3 „*Medicin. chirurg. Zeitung*“ (Conspectus præcipuorum momentorum, quæ continent commentatio de *enzootia canina atque hydrophobia*, qui morbus anno 1815 et 1816 grassatus est; recitata in Soc. Reg. med. Hafn. d. 13. Febr. 1817, i Jahrg. 1818. Bd. 3. No. 61. S. 156—60; r. i Sv. Läk. Sällsk. Årsberätt. för 1818, S. 52—58).

3 Olufsens „*Nye oeconom. Annaler*“ (Historisk Udsigt over den forældede Gaareavls Fremstribt i Dannemark i de sidste 38 Aar, især med Hensyn til de spanske Gaars Indflydelse paa samme. Oplæst i Landhuusholdn. Selsk. Febr. 1818, i V. 94—125, 133—71).

3 „*Nye landoeconom. Tidender*“ (Nogle med den grønne Boghvede anstillede Forsøg, som Fodringsmiddel for Gaaret, Evinet og Gøden, i II. 276—88, med et Tillæg af J. E. Drewsen, sftd. S. 288—90).

3 „*Acta Reg. Soc. med. Hafn.*“ (Experimenta ad effectum acidi Borussici explorandum in animalibus nonnullis instituta, Vol. VI. (Acta nova, Vol. 2), p. 236—66; jvfr. Bibl. f. Læg. II. 1822, S. 130; L. T. 1825, S. 180—83, af E. Otto).

3 „*Bibliothek for Læger*“, af hviss 1.—7. Bd., 1821—27, han var Med-udgiver, (Om Ratanhie-Roden og de den tillagte Virkninger, I. 1821. S. 103—10; Meddelelser af nogle imod Hydrophobien anstillede nye Lægemidler, sftd. S. 342—75. (L. T. 1823, Nr. 4, af E. Otto); Jodins Anvendelse imod Struma, sftd. S. 376—86; Orfila's Fremgangsmaade for at opbauge de fleste mineraliske Salte i far-

vede Bøddler, fstd. S. 391—95; *Neurologi*. Eric Biborg, i II. 1822. S. 195—231. (Earskilt aftrykt under Titel: Eric Riffen Biborg. Kort bladet af Skizze. 2bb. 1823. 41 S.; et Udtog i L. T. 1823, S. 281—84, samt i *Udsigt for Naturvidenskaberne* II. S. 382—86); Om Maroçetti's senere Jagttagelser over den af ham, med Pensyn i Bandstræffens Natur og Delbredelse, gjorde Ophævelse, i IV. 1824. S. 340—50; Geheime-Conferentsraad Peter Petersen's Glasse's Minde, i V. 1825. S. III—XIV.; Modbevist for, at Pestens Snibe ligger, som nogle have antaget, er smittende for Mennesket, fstd. S. 252—70. (Bulet. 1825. 7e. méd. T. X. 1827. Avr. p. 373; *Cyr.* II. 1827. S. 69); Kritiske Anmeldelser af: E. Biborg, om Miltebrand og Dværgsygen, II. 1822. S. 145—46; Delweg, Betragtninger over den dyriske Magnetismes Ubrugelighed, III. 81—83; G. L. Baden, Udsigt over Chirurgiens Tilstand i Danmark, fstd. S. 83—84; samt de Medicinal-Beskræft vedkommende Beskrivelsesreiser i Aarene 1817—21, meddeelte i L. 1821. S. 171—227, 306—30, 414—41).

3 „Skandinaviast Gæstebog for 1844“ (Gæstebogsregler for at forædle Pesten, med 2 Trænit, S. 95—106).

Rogle Artikler, ang. O. Michelsen, i „Dagene“ 1836, Nr. 309; „Berlingske Tidende“ 1837.

Udgav P. E. Abildgaards „Danst Peste og Dværgsyge til Bøndernes Brug“, 8de og 9de Udgave med Fortale af E. R. Biborg. 2bb. 1829, 1839.

Andeel i *Pharmacopoea veterinaria militaris*. (Haunim, 1826). — (Udsat efter Autogr.).

Biborg (Eric Rissen*), Nydanfærdet Færdbroder, f. d. 5te April 1759 i Vedsted, Aabenraa Amt, i Sønderjylland, næste Søns af Carl Wiborg (f. 1706 i Kjøbenhavn, Præst i Vedsted 1743—81) og Marie Sophie f. Friis; mod Underviisning af sin Fader, som i Efteraaret 1777 dimitterede ham til Kjøbenhavns Universitet, hvor han blev privat instrueret d. 17de Octbr. f. A.; studerede i de tre første Aar Theologi og de skærfærdige Sprog; men opoffrede sig derefter til de fysiske, mathematiske og naturhistoriske Videnskaber, blev kjendt af Abildgaard, den danske Veterinairskoles Stifter og Forstander, og opmuntredes af ham til at lægge sig efter Veterinairvidenskab; blev d. 27de Marts 1783 Lector ved den botaniske Have, og d. 16de April f. A. tillige ved Veterinairskolen; erholdt d. 25de April f. A. det Kongl. Danske Videnskabernes Selskabs Guldmedaille for Besvarelsen af en i Aaret 1781 udsat Priisopgave om Eubiotrien; vandt d. 22de Juni 1787 den af Samme Selskab, for en botanisk-økonomisk Beskrivelse over Bygget, dets forskellige Arter og Afarter, og disses rigtige Dyrkningsmaade, udsatte

*) Dødt under Navn af Ericus Rissenius Wiborg.

Priis, og tilskendtes d. 7de Decbr. f. A. ligeledes af dette Selskab Præmien for en Afhandling om de i den danske Lov omtalte Sandvæxter og om deres Anvendelse til Flyvesandets Dæmpning; tiltraadte i Sommeren f. A. med offentlig Understøttelse en Rejse som Veterinair og Botaniker til Rydssland, Ungarn, den nordlige Deel af Italien, Frankrige, England og Holland, og kom tilbage i Maj 1790; ansattes d. 8de Decbr. f. A. som Inspecteur over Sandflugterne i de danske Stater (jvfr. Esmarcks Efterretning om Sandflugten, S. 18 flgg.; Bergsøe, „Chr. Reventlovs Virksomhed“ II. S. 6, 7); udnævntes d. 31te Decbr. f. A. til Professor i Veterinairvidensskaben og anden Lærelse ved Veterinairskolen; modtog d. 7de Juni 1792 fra Universitetet i Kiel Diplom som Doctor Medicinæ; vandt 1794 Landhuusholdnings-Selskabets første Guldmedaille for en Afhandling om Asper og Pile-Arterne; bestiftedes d. 29de September (1ste Decbr.) 1797 til Professor i Botanikken ved Kjøbenhavns Universitet, og d. 24de August 1798 til Meddirecteur for den botaniske Have; foretog i sidstnævnte Aar en Forstrejse i Danmark og Hertugdømmerne; tiltraadte under 19de Juni f. A. Landmaalings-Commissionen for at examinere i Forstvidensskaben; blev d. 29de April 1801 Forstander og første Lærer ved Veterinairskolen, samt Secretair ved Directionen for Stutterisvæsenet og Veterinairskolen; d. 14de October f. A. Medlem af den da nedsatte Kongl. Vaccinations-Commission; vandt i Efteraaret 1805 en Guldmedaille, for en Priis-Afhandling om en forbedret Svineavl, af Agerdyrknings-Selskabet for Seine-Departementet i Paris (jvfr. Engelstofts Univ.- og Skole-Annal. 1806, I. 265); bestiftedes d. 5te Juni 1806 til Secretair ved Selskabet for Veterinairtyndighedens Fremme (hvortil han havde udkastet Planen); blev d. 1ste Januar 1809 Meddirecteur for det Classenske Literatur-Selskab for Læger; d. 28de Januar f. A. Ridder af Danebroge; d. 2den Decbr. 1812 virkelig Justitsraad; antoges d. 10de Decbr. 1814 af Directionen for det Classenske Hvidecommis som Veterinair-Doctent ved Agerdyrknings-Institutet; blev d. 31te Juli 1815 virkelig Etatsraad; modtog d. 26de Februar 1817 kongl. Befaling at tage Sæde og Stemme i Directionen for Universitetet og de lærde Skoler i Sager, den botaniske Have angaaende (f. Collegial-Tid. 1817, S. 210—11). Var Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab (1791) og af sammes Ordbogscommission (1796) samt Formand i denne (fra Efteraaret 1804, jvfr. Molbech, Vidensk. Selsk. Hist. S. 220, 374—75, 76, 402), endvidere dette Selskabs Archivar (1815); Medlem af det Finneiske Societet i London (1790); af det Skandinaviske Literatur-Selskab (1796); af det Kongl. Kjøbenhavnske medicinske Selskab (1803, Væresmedlem 1819); af det naturforskende Selskab i Berlin (1804); corresponderende Medlem af det Rgl. Preussiske Videnskabers

Academi ($\frac{1}{2}$ 1812) og af det Kongl. Franſke Videnskabers Institut i Paris ($\frac{1}{2}$ 1814); Medlem af Videnskabernes Academi i Stockholm ($\frac{1}{2}$ 1816); af det Linneiske Societet i Philadelphia ($\frac{2}{2}$ 1816), ſamt af flere inden- og udenlandske videnskabelige Samfund. Thunberg, Moench og Roth have givet Planterſlægter Navnet: Viborgia. (ſeſr. Kroyers Naturhiſt. Tidſkr. I. 577). † 25de September 1822. — * 1. $\frac{1}{2}$ 1790 Dorothea Henriette Auguſtine des Campeaux (døbt $\frac{2}{2}$ 1766, † $\frac{1}{2}$ 1795), en Datter af Profeſſor Nic. Jac. And. Hauſſens des C. (f. $\frac{2}{2}$ 1732 i Rouen, † $\frac{1}{2}$ 1795) og Anne Susanne Briand de Crevecoeur. * 2. $\frac{1}{2}$ 1796 Anne Charlotte Amalie Nielsen (f. $\frac{2}{2}$ 1778, † $\frac{2}{2}$ 1852, Datter af Stutmefter Nicolai N. (og ſenere givet med ovenanførte Profeſſor Carl Viborg). — (Grundtrækkene af hans Levnetsløb, med Fortegnelse over hans Skrifter og Afhandlinger, i 1ſte Bind af hans ſamtlige Veterinair-Afhandlinger, S. 3—34; Nekrolog, af C. Viborg, i Bibl. f. Læger II. 1822. S. 195—231, ſærſt aſtrykt under Titel: Eric Niſſen Viborg. Kort biographiſt Skizze. Kbh. 1823. (i Udtog i L. T. 1823, S. 281—84, og i Tidſkr. for Naturvidenſk. II. 382—86); "Dagen" 1822, Nr. 232; Thaarups fædreneſ. Nekrolog 1821—26, S. 157—61; Schlegelſk. Holſt. Lauenb. Prov. Ber. 1821. VI. 101—2; 1828. I. 52—56; Læſter's und Schröders ſchriftſt. Ber. II. 654—59; Nachtr. S. 860; ſeſr. J. B. Neergaard: "Mit Livs vigtigere Tildragelſer", I. S. 31 ſg., 40—47, 49, 52—57, 62, 64—79, 83—99, 138, 40—42; H. E. Tſcherning, "Efterretning om den kongl. danſke Veterinairſkole, S. 19—20; Molbech, Vidensk. Selſk. Hiſt. S. 318; S. v. Tenneſer's Lehrbuch der Veterinair- und Arzneikunſt, 1r. Theil (Prag 1820), § 49, S. 87—88. — Portrait, lithographeret, foran 1ſte Bind af hans ſamtlige Veterinair-Afhandlinger. — Om det over ham opreiste Mindesmærke, ſ. "Dagen" 1824, Nr. 82; Kbhøns Skilderi f. A. Nr. 72).

Tentamen *Eudiometriae perfectioris*, ab illustri Academia scientiarum Regia Havniensi præmio coronatum. Havn. 1784, cum fig. — Botanisk oekonomiſk Afhandling om Bygget, et i Følge det Kongl. Legatum af det Kongelige Danſke Videnskabernes Selſkab den 22. Juni 1787 kronet Priiſſkrift. Kbh. 1788. 4to., med 4 Kbt. (L. E. 1789, Nr. 6). Overſat paa Tydſk. Kopenh. 1802. 4to., mit 4 Kpſrn. (N. Allg. D. Bibl. 80 Bd. 1ſtes St. S. 267). — Efterretning om Sandvæxterne og deres Anvendelſe til at dæmpe Sandflugten paa Beſterkanten i Jylland. Kbh. 1788, med 7 Kbt. Overſ. paa Tydſk af J. Peterſen, under Titel: Beſchreibung der Sandgewächse und ihrer Anwendung zur Hemmung des Flugſandes auf der Küſte von Jütland; zum Gebrauch der Sanddünen-Bewohner. Kopenh. 1789. (Allg. D. Bibl. 95 Bd. S. 512). — Efterretning om Trommeſyggens Behandling hos Dornqvæget. ibid. 1792. (L. E. 1792, Nr. 39; Allg. L. Z. 1794, Nr. 76). Paa Tydſk i Forf.'s Abhandl. für Thierärzte etc., I. S. 89—168, mit 1 Kupfertafel. — Efterretning om den Kongelige Danſke Veterinairſkoles Indretning. ibid. eod. (L. E. 1793, Nr. 27; "Jris" 1793, II. 219). Paa Tydſk i Abhandl. für

Thierärzte, I. S. 169—271. — Forøg til systematistte Danske Navne af indenlandske Planter; til Brug for Lærlingerne ved den Kongl. Veterinær-Skole. ibid. 1793. (L. E. 1794, Nr. 4; Krit. o. Antikr. S. XIV. Nr. 39; Jen. L. 3. 1794, IV. Nr. 350; jvfr. Riken underjorbsk Urtebog, forfattet af Niels den Anden og oversat af Mag. Thalamus. Kbh. 1798, s. L. E. 1798, Nr. 36). Overs. paa Tydskt 1795. — Underretning om Rær-Nyssen, og dens Anvendelse til Gøde for Mennesker og Kreature. Efter Rentekammerets Foranstaltning trykt for Kongelig Regning og uddelt i Norge. Kbh. 1795. 13 S. 8. — Sammlung von Abhandlungen für Thierärzte und Dokonomen. Aus dem Dänischen. I.—V. Bändchen. Copenh. 1795—1807, mit Kupfertafeln. (L. E. 1806, Nr. 3. 4, af J. Rathle; 1808, Nr. 30; Bedmanns Bibl. XIX. 150—53, 554—61; Partenteils medicin. chir. Zeit. 1797, Nr. 68; Bibl. f. Thier. XIV. 280—83; Nachrichten von gelehrten Sachen, St. 7). — *Beata ruris oia fungis Danicis impensa a Theodoro Holmskiold. Vol. secundum; post obitum auctoris editum. Curante E. Viborg. Haun. 1799. fol.* (jvfr. Physikal. Bibl. XVI. 401—2). — Indledning til almindelig Naturkyndighed for Dyrlæger, af P. Abildgaard og E. Viborg. Kbh. 1800. Paa Tydskt: Abildgaards und E. Viborgs Handbuch der Naturlehre für Thierärzte. Aus dem Dänischen vom Prof. E. P. Pfaff. Copenh. 1802. Paa Svenskt: Indledning till allmän naturkunnighet, af Abildgaard och Viborg. Öfvers. af A. Lindér. Stockholm, 1802. (Babens Univers. Journ. IX. 44; L. E. 1801, Nr. 19; 1802, Nr. 5; Hall. Allg. L. 3. 1807, Erggbl. Januar, S. 62; R. Allg. D. Bibl. LXXX. 263—66). — Danske Benævnelser til Pestens Anatomie, Bygning og Behandling, bestemte til Brug ved Undervisningen i den Kongl. Danske Dyrlægeskole. Samlede og ordnede af E. Viborg og J. Neergaard. Kbh. 1800. (L. E. 1802, Nr. 19; jvfr. Neergaards »Mit Livs vigtigste Tilbragelser«, I. S. 54—57; »Politikennen« 1829, S. 674, 694, og Art. J. B. Neergaard, II. 435—26). — Veiledning til en forbedret Gaareavl, og de spanske Gaars Behandling i Danmark og Norge, af P. E. Abildgaard og E. Viborg. ibid. eod., m. R. (Bedmanns Bibl. XXI. 268—70; jvfr. Art. S. A. Bjelstrup, I. 435). Paa Tydskt: P. E. Abildgaard's und E. Viborg's Anleitung zu einer verbesserten Schaafzucht und richtigen Behandlung der spanischen Schaafe unter kältern Himmelsgegenden, aus dem Dänischen übersezt von R. E. Jensen und mit Anmerkungen versehen von dem lezten der erwähnten Verfasser. Copenhagen, 1802, m. Kpf. (R. Allg. D. Bibl. LXXX. 460—61). Paa Svenskt: Anvisning till en förbättrad Fårafvel, af Abildgaard och Viborg, med Anmärkningar af Prof. Retzius. Stockholm, 1806. — J. G. Wolffeins Anvisning til at opdrage (o: opfoede) Gøl. Oversat. Det Dypag, med Anmærkninger. Kbh. 1800. (I den første danske Udgave, som udkom 1798, havde Viborg ingen Deel. De af Viborg i hans Udgave tilføjede Anmærkninger udkom samme Aar paa Tydskt oversatte af J. A. Marcusen i Skriftet: Kurze Anweisung zu einer richtigen Zucht und Wartung der Hüllen bis zum vierten Jahre, von J. G. Wolfflein. 3te Aufl. Copenh. u. Leipz. 1800). — Anvisning til at fiende og behandle Drætte, Pestekopper og Snive, udgivet til Brug for Landmanden. Kbh. 1801. (L. E. 1802, Nr. 19; Dufsens Annal. X. 161—63; Wardmann's Fortegn. ov. Skrifter for Menigmand, S. 49). — Handbuch der Naturlehre. Copenh. 1802. — Veiledning til Svinets Behandling som Svinedyr. Kbh. 1804, m. Kobb. Andet med flere Tillæg forøgede Dypag, udgivet af E. Viborg. Med 5 Kobbertavler. ibid. 1836. (s. Wardmann's Fortegn. ov. Skrifter for Menigmand, S. 50). Paa Tydskt, omarr-

beskrevet og forfattet af Forfatteren. Copenh. 1806, mit Kupf. Paa Frænkst: *Mémoire sur l'éducation, les maladies, l'engrais et l'emploi du porc.* (Traduit de l'allemand de Viborg, et de l'angl. de Young). Paris, 1823, in 8, avec 3 planches. *See. edit.*, corr. et augm. des notes, Paris, 1835, in 8, avec 5 grav. Paa Eversst: *Handledning till Svinets uppfödande*, m. m. Öfvers. Stockholm, 1830. 8: o., med 1 pl. Ogsaa paa Rusfist. (L. E. 1804, Nr. 16; 1807, Nr. 2). — Veterinair-Sagttagelser for Aaret 1806. 1. Peste. Kbh. 1806. (L. E. 1807, Nr. 48); for Aarene 1807 og 1808. 2. P. *ibid.* 1808. (ogsaa i Veterin. Selsk. Skr. I. 273—384); for Aarene 1809 til 1811. 3. P. *ib.* 1813. (og i Veterin. Selsk. Skr. II. 273—484); for Aarene 1818, 1819 og 1820. *ibid.* 1820. — E. P. Pfaff, über unreife, früh reife und spätreife Kartoffeln, und die verschiedenen Varietäten der beiden letztern, vorzüglich in chemischer und medicinisch-polizeilicher Hinsicht; und E. [redacted] von der Unschädlichkeit der unreifen und der rothen Kartoffeln. Kiel, 1807. (L. E. 1808, Nr. 11). — *Analyses des travaux de la Société royale vétérinaire de Copenhague.* Premier Rapport. Copenh. 1808. fol. Second Rapport. *ibid.* 1815. 4to. — Trede Beretning om Veterinair-Selskabets Forhandlinger. Kbh. 1818. 8. Paa Frænkst: Bericht von den Verhandlungen der Veterinair-Gesellschaft nebst einer Uebersicht der Veterinair-Litteratur. Kopenh. 1819. 8vo. — Om Pestelidses Spiløsning. Udgivet efter det Kongl. danske Cancellies Befaling, især for Norge. Kbh. 1809. 22 S. 8. (tilføjede indf. i Almanakken for 1811, samt i Veterin. Selsk. Skr. II. 153—72, og r. i Bibl. f. Læg. II. 221—25; Bärens' »Penia«, 4. Aarg. S. 154—57).

Nachricht von der in den Herzogthümern Schleswig und Holstein im Jahre 1814 herrschenden Rinderpest. Glückstadt 1814. 4to. (Paa Danst i Dussens »Nye oeconom. Annal. II. 24—33).

Aufzruf an die Schleswig-Holsteinischen Einwohner wegen der im Jahre 1814 in den Herzogthümern Schleswig und Holstein ausgebrochenen Viehseuche. Schleswig 1814. 4to.

Samtlige Veterinair-Afsendinger. Første Bind. Kbh. 1820, med Forf.'s Portræt. (Decon. Correspond. IV. 284; Schl. Polst. Landb. Prov. Ber. 1821, VI. 101—13).

Om Rikkebrand og Dvægsyggen. Kbh. 1821. (Bibl. f. Læg. II. 1822. S. 145—46, af E. Viborg).

Om Rotter og Ruus, med Anvisning til deres Forbrivning og Udsælgelse. Kbh. 1821, med 1 Kb. (Decon. Correspond. V. 271).

Om Pilevaands Afskærfning og Plantning, tilføjede en Fortegnelse over de hertil fortrinligste Pilearter. Med 6 Kobber. Kbh. 1821. 4to. (Decon. Correspond. V. 165—67; sefr. Krarups Søndags Aftens Læsning 1809, Decbr. Nr. 28, af Viborg).

Pestens Ydrelære, en Lærebog til Forklaring af Pestens udbændige Form, Guldsommenheder og Feil. Kbh. 1821. 2det forøgete Dpl., udgivet af E. Viborg. *ibid.* 1836, m. R.

Udgav: Veterinair-Selskabets Skrifter. I.—III. Deel. Kbh. 1808—18, med 4 Kobb. og 2 Stentryk. (L. E. 1809, Nr. 11; L. E. 1814, Nr. 6, 7; Rpt. Bibl. f. Læg. II. 163—69; Decon. Correspond. IV. 190—91). Til denne Samling leverede han: i 1ste Deel: Om Pæriplexets urindrivende Virkning hos Pesten. (Lest i det Kongl. Kjøbenhavnske medicinske Societet den 19 November 1807), S. 51—64. (paa Tydskt i Reuffels Magazin, Bd. 1. P. 2. S. 179 fgg.); Erfaringer

om Jernvirkens indvortes Virkninger hos vore Huusdyr. (Oplæst i samme Societet den 19 November 1807), S. 65—76. (paa Tydsk i Teuffels Magaz. Bd. I. S. 2. S. 170 fgg.); Om Epydglands Midlernes Virkning hos Huusdyrene. (Oplæst i samme Societet den 19 November 1807), S. 77—156. (paa Tydsk i Teuffels Magaz. Bd. I. S. 3. S. 310 fgg.); Veterinair-Jagttagelser for Kærene 1807 og 1808, S. 273—384. (i. ovenf.); — i 2den Deel: Om Særlighederne paa spiseligt Kød. (Læst i det Kongl. Medicinske Societet i København, den 11 Januar 1810), S. 1—66; Undersøgelse af det Priisførgsmaal om Dværgsygen, som Bidskaberne selv i Varfau har udsat for Kæret 1809, S. 67—120; Forsøg, som bevise, at Pestens Pindhose er smittende og kan, ligesom Kul, frembringe de ægte Kofopper, S. 129—38; Undersøgelse om Menneffets og Huusdyrenes Stab er en identisk Sygdom. (Læst i det Kongl. Københavnske medicinske Societet den 25 Jan. 1810), S. 139—52; Om Pestens Epidemisk, S. 153—72. (i. ovenfor); Anmærkninger til D. Lemvighs »Forslag om at indføre Puden isædet for glatlaarede Hunde«, S. 181—92; Den stiere Pavre er et utilskræffeligt Fødemiddel for Pesten, S. 193—200; Veterinair-Jagttagelser for Kærene 1809 til 1811, S. 273—384. (i. ovenf.); — i 3die Deel: Bidrag til Dværgsygens Historie og Efterretning om dens Behandling i Portugællerne Slesvig, og Polstern i Kæret 1814. (Læst i det Kongl. Danske Bidskaberne Selskab den 6 Januari og 3 Februar 1815), S. 1—60; Om Naturen af de saakaldte Graugoser eller Parresygen hos Hornkvæget. (Læst i det Kongl. medicinske Societet den 12 Jan. 1815), S. 119—36; Anmærkninger til Lappes »Brudstykker om Smitterne for Huusdyrene«, S. 241—70; Efterretning om Arvefeilen af det saakaldte dobbellendet eller tvillinglaarede Hornkvæg. (Læst i det kongl. Landhuusholdningsselskab den 11 Dec. 1816), S. 279—88; Forslag til et forbedret Hundepolitie i de danske Stater, S. 307—50; Om Stadeligheden af Kær Pestehale for Hornkvæget. (Af Kongl. Videnskabs-Academiens Handlingar för år 1817, S. 120), S. 351—62; Om Blaamælt, S. 363—68; Anbefaling af Krebskøen, som et nyt Fødemiddel for Dren. (Bremslagt for det physiographiske Selskab i Lund i Skåne), S. 369—76; Officiel Beretning om Brugbarheden i det Kongl. Frederiksborgske Stutterie aflæst af E. Biborg og J. C. E. Nielsen, S. 439—62.

3 »Anzeige der Leipziger ökonom. Gesellschaft zur Michaelis Messe« Beobachtungen und Versuche über die Wirkungen des Eibenbaumes (*Taxus baccata* L.); zur näheren Bestimmung seiner Schädlichkeit und Unschädlichkeit, 1788, S. 18—31; 1792, S. 29—36; sammenbragne og forsøgte med fornødne Bemærkninger i Abhandl. für Thierärzte, II. 49—68).

3 »Det Kongl. Danske Bidskaberne Selskabs Skrifter« (Om de almindeligste hidtil bekendte Gifters Virkning hos de forskellige Dyreatter, med nogle deels nye, deels igjennagne Forsøg i Penslyn, hvorvidt man af hines ulige eller eensformige Virkning paa disse kan slutte sig til Arternes forskellighed eller Beslægning i Dyrriget; oplæst i Selskabet d. 13de April 1792, i Ny Saml. IV. 485—512; særskilt aftr. m. L.: Forsøg og Erfaringer om adskillige Gifters Virkning paa Dyr. Kbh. 1792. 4to; paa Tydsk i Abhandl. für Thierärzte, I. 275—324. (L. E. 1791, S. 592; 1792, Nr. 28; 1795, Nr. 6; »Jris« 1793, II. 223—24; Lundblar, Tidningar från Volkhandling i Lund 1793, Nr. 19; Phys. oec. med. chir. Bibl. I. 221; Partenteils med. chir. Zeit. 1797, Nr. 68; Jen. L. Z. 1794, Nr. 62); Kort

Beretning om de Forsøg, som det Kgl. Vidensk. Selskab har laabt anstille, for at undersøge, hvorvidt Tangroen kunde være skadelig for Giffene i Havet og for Vegetationen, læst i Selskabet d. 2den Novbr. 1804, i Selsk. Skr. for 1803—4 (Apost Saml. III. D.) S. 297—30; paa Tydsk i Afhandl. für Thierärzte, IV. 411—42. (L. E. 1806, Nr. 4, af J. Mathse); Beretning om de Forsøg, som Vidensk. Selskab har laabt anstille med Høns Urrugning i uaanndbare Gasarter, læst i Selskabet d. 7de Decbr. 1804, sftd. S. 231—54, m. R.; paa Tydsk i Afhandl. für Thierärzte, IV. 443—68, mit 1 Kupfer. (L. E. 1806, Nr. 4, S. 62).

3. *Physikalisk, oeconomisk og medico-chirurgisk Bibliothek* (Beretning om den nærværende Landshutterie, Anordning i de Kongelige Echarptkeelige Hannoverse Lande. Af en Dansk Reisendes hidindtil utrykte Reisejournal i Aarene 1788 og 89, I. 31—42. (i hans Samtl. Veterin. Afhandl. I. 251—66; paa Tydsk oversat i Leonhardt's Oekonom. Festsen 1795, August, S. 110 flg., og med Berigtigelses og Tillæg af Forskutteren i Afhandl. für Thierärzte, II. 107—122); Kort Underretning om Sværrig's forbedrede Gaareavl, samlet paa en Reise igennem Sværrig af en ~~Dansk~~, I. 129—144. (i Samtl. Veter. Afhandl. I. 37—58, jvfr. S. 198—204); Om den ved Espanse Gaar forbedrede Sædsske Gaareavl, samlet af en dansk Reisende i Aaret 1787, I. 241—51. (i Samtl. Veter. Afhandl. I. 99—119); Fortegnelse paa hvad Hr. Schousboe har flensket til Veterinairskolens Samlinger, II. 95—96; Tankter over Hr. Virchs Raad imod Eygdomme hos Gaar og Fæste, II. 96—104; 201—6; Bemærkninger over nogle Kanunkel-Arters Usskadelighed for Hunddyrene, II. 276—86; Om Blodskald hos de drøvtyggende Dyr, II. 371—86; Bemærkninger over tvende Gaar med Ringsyge, III. 1—4; Efterretning om Trommesygdoms bedrægtige Operation ved Hjælp af en Kniv, foretaget i Hammerum Herred, III. 211—18; Botanisk Bestemmelse af de i den danske Lov omtalte Sandbærter, samt Efterretning om Santflugtens Dæmpning. Et af det Kongel. danske Videnskabsbernes Selskab kronet Priskefrist, III. 211—289, 369—410. (særskilt aftr. Kbh. 1795, og r. L. E. 1795, Nr. 14; paa Tydsk i Afhandl. f. Thierärzte, II. 123—252); Om Kronbenets Brud hos Fæsten, og Muligheden af at læge det, III. 319—26. (paa Tydsk i Afhandl. für Thierärzte, IV. 239—50); Om det for Fæste skadelige Hø, som hjerget langs med Slaamen i Norge, III. 343—45; Om Kiærnemølls Skadelighed for Fæste, IV. 73—79. (paa Tydsk i Afhandl. f. Thierärzte, III. 221—30); Kort Efterretning om Snide, Fæstetopper og Dvælte, oplyst ved nyere anstillede Forsøg med disse Eygdoms-Emitter, IV. 113—61, 211—58 og VI. 313—63. (paa Tydsk i Afhandl. f. Thierärzte, II. 253—424; III. 259—336); Bemærkninger om Marfvinens Anatomie af Hr. Autenrieth, i et Brev fra Baltimore til Hr. Dr. Wsaff (af det Tydske) med Anmærkninger af E. Viborg, V. 115—37; Om en Krybslambet, som Angel Rufen flulde forarsage hos Fæste, Pornqvæg og Sviin i Nørre-Jylland, med Anmærkninger af Viborg, fra en Anonymus, V. 246—55; Om Urigtigbeden af et i Spanien anpræst Midel mod Kræft (bestaaende i en vis Giltbren-Art), V. 290—93; Om den sonstige Nabning af Fæstens Lustpøser i den omvænkende Krop eller Dvælte, VI. 9—32. (paa Tydsk i Afhandl. f. Thierärzte, III. 231—58); Forslag til en forbedret Behandling af Eppyskiltene hos Mennesket og Hunddyrene, VI. 118—31. (paa Tydsk i Afhandl. für Thierärzte, II. 31—48, samt i Tenners's Zeitung für die Pflanzschucht, Bd. 3. S. 1. S. 61 flg. og i Arnemanns Magazin, Bd. 3. St. 1. 1803. S. 100 flg., jvfr. Parientkeits med. chir. Zeit. 1797, Nr. 68); Bemærkninger over Gaareavlen i Hertugdømmerne Slesvig og Holsten, samlet paa en Reise i Aaret

1796, IX. 205—28. (og i Samtl. Veterin. Afhandl. I. 181—157; paa Tydskt oversat af A. J. Kühnel, med nogle faa Anmærkninger af Riemann, i Schlesw. Holstein. Provinzialberichte 1797, Bd. 2. S. 6. S. 107—24; ogsaa paa Tydskt i Afhandl. für Thierärzte, II. 1—22; paa Fransk af L. E. Bruun Reergaard i de af Lesfier og Bode udgivne „Annales de l'Agriculture française“, 2me série, Tom. X. p. 187—214; sefr. Staatsbürgerl. Magazin. I. 782—84); Bemærkninger oder Ræbte- og Punge-Brot hos Pesten, med Forslag til deres Helbredelse, XII. 1—22. (paa Tydskt i Afhandl. für Thierärzte, III. 197—220); Fortegnelse paa de ved Veterinair-Skolen udsatte og vundne Præmier, XVI. 306—10; Efterretning om Præmier for Pestecol, udsatte i Danmark og Hertugdømmerne, med en Udsigt over de velgjørende Følger af denne Indretning, XVII. 72—79. (og i hans Samtl. Veterin. Afhandl. I. 388—95); Efterretning om Koltopperne og deres Indpobning paa Mennesket, for at befrie det fra Børnetopper. Udtaget af Dr. Jenners og Pearsons Skrifter over dette Emne, XVII. 1—13; Jagtagelser om Anvendelsen af Byg til Pestefoder istedet for Havre, ved P. E. Abildgaard og E. Viborg, sftd. S. 105—17. (paa Tydskt i Afhandl. f. Thierärzte, IV. 21—32); Efterretning om en Kasuar (*Staphio Casuarus*) anatomeret paa den Kongl. danske Veterinairskole, sftd. S. 211—22. (paa Tydskt i Afhandl. f. Thierärzte, IV. 167—78); Indbyrdelse til Forskællinger over oekonomisk Botanik og Veterinairvidenskaben for tilkommende Embedsmænd paa Landet, sftd. S. 306—9. (ogsaa i Badens Univers. Journ. VIII. 45—47); Efterretning om Dr. Jenners senere Jagtagelser over Koltopperne, med Anmærkninger, sftd. S. 331—36; Bidrag til en historisk Udsigt over Danmarks Pestecol, XVIII. 253—91. (særskilt aftr., Kbh. 1800; og i hans Samtl. Veterin. Afhandl. I. 305—48; paa Tydskt i Afhandl. für Thierärzte IV. 33—64). — 3 „Nyt Bibliothet for Physik, Medicin og Oeconomie“ (Fortegnelse over Veterinairskolens Præmier 1799—1800, I. 283—87; Nye Forsøg med Indsprøjtning af Lægemidler i Dyrenes Karer, med en Indledning af P. Sæchel, sftd. S. 373—408. (paa Tydskt oversat af P. Sæchel, med Tillæg, i Nordisches Archiv für Natur- und Arzneywissenschaft, Bd. I. St. 3. S. 535—65; Bd. II. St. 1. S. 119—51, og i Afhandl. f. Thierärzte, III. 85—134); Børnetopper er en sællede Sygdom for Mennesker og flere Dyr, bevisst ved Forsøg, som ere anstillede paa Veterinairskolen, sftd. S. 442—50. (paa Tydskt i Nordisches Archiv, Bd. II. St. 2. S. 172—83, og desfra i Afhandl. für Thierärzte, III. 165—74); Efterretning om den Moldauiske Dvægrace, II. 177—86. (i Samtl. Veterin. Afhandl. I. 230—38; paa Tydskt i Afhandl. f. Thierärzte IV. 97—106, mit 1 Kupfertafel); Bjerg-Bolverlet (*Arnica montana*) forsøgt som Lægemiddel paa Dyr ved Indgivelse giennem Munden og Indsprøjtning i Karerne, III. 48—68. (paa Tydskt, ved P. Sæchel, i Nordisches Archiv, Bd. II. St. 3. S. 630—50, og i Afhandl. für Thierärzte, IV. 107—25); Bemærkninger over den amerikanske Kanin, Brasilianernes Aguti, eller den barbarede Ravi (*Cavia Aguti*), sftd. S. 69—82. (paa Tydskt i Afhandl. für Thierärzte IV. 153—66); Forsøg med Indsprøjtning af arabisk Gummi i Dyrenes Karer, sftd. S. 161—65. (paa Tydskt af P. Sæchel, med Tillæg i Nord. Archiv Bd. II. St. 3. S. 652—67, og i Afhandl. für Thierärzte, IV. 145—52); Bemærkninger over Parresygen hos Hornkvæget, sftd. S. 174—76; Substitutionsplan til en Paandbog om Dyrernes Sygdomme, til Brug for den danske og norske Landmand, sftd. S. 370—72; Indberetning til den kongelige Direction for Slutteriebæsenet og Veterinairskolen, om Dvægracer, undersøgte paa en Reise i Karet 1796, af E. Viborg og J. E. E. Nielsen. V. 132—47. (og i Samtl. Veter. Afhandl. I. 215—29); Efterretning om engelske Kartofler, dyrkede i Danmark, VI. 188—93.

Erretning om Underviisningen, som gives ved den danske Veterinair-Skole, sftd. S. 197—213. (paa Tydskt i Abhandl. für Thierärzte, IV. 215—32, og i Ernærers Zeitung für die Pferdegeacht, Bd. 3. S. 3. S. 207 fig.); Undersøgelse om Løvstikens (Ligusticum Levisticum) Indflydelse paa Køernes Mælk, VII. 47—49. (paa Tydskt i Abhandl. für Thierärzte, IV. 209—14); Forsøg til Besvarelse af Landhuusholdnings-Selskabets Priidspørgsmaal: »Hvorledes man bedst forvandler Been til en nærliggende Føde? Et Priidskrift af E. Siborg og E. G. Ravn, VII. 201—416; særskilt aftrykt. Kbh. 1805, med 3 Kobb.; overs. paa Tydskt. ibid. 1807. (r. i Dussens Annal. X. 115—11. En Bedømmelse deraf fra National-Institutet i Paris er indført i Handelsstid. 1805, Nr. 29); Pathologiske Bemærkninger over truetaete Dyr, med Hensyn til de druknede Mennekers Behandling, læst i det Kgl. Danske medicinske Selskabet i København, den 8de November 1804, VIII. 1—34. (paa Tydskt, med Tillæg af N. Scheel, i Neues Nord. Archiv Bd. I. St. 1. 1807. S. 1—44 (jvfr. stb. St. 2. S. 295—304, af N. Scheel) og i Abhandl. f. Thierärzte, IV. 299—330); Bidrag til Kopperernes Historie, læst i det Kgl. Danske medicinske Selskabet i København, den 8. Nov. 1804, sftd. S. 267—98. (paa Tydskt i Abhandl. für Thierärzte, IV. 355—84, og i Truffels Magazin, Bd. I. S. 3. S. 396 fig.); Gjerdesnerlen (Convolutus sepium) prøvet som afførende Midde, læst i det Kgl. Danske medicinske Selskabet i København, den 8. Novbr. 1804, sftd. S. 355—61. (paa Tydskt i Abhandl. für Thierärzte, IV. 331—42); Jagttagelser om Identiteten af Dødens Rul med Køens ægte Kopper, og at disse ikke ere noget Børne-Midde mod Dværske eller Krep og mod Stak, IX. 1—20. (paa Tydskt i Abhandl. für Thierärzte, V. 271 fig.); Om Ufsikkerheden af et fra den preussiske Regjering beskjendtgjort Præservativmidde mod den almindelige Dværgsyge, sftd. S. 20—35; Beretning om de af Land. Pharm. S. J. Jacobsen anstillede Forsøg med Andronia, sftd. S. 67—82. (paa Tydskt i Wehlens Neues Journal der Chemie, VI. 605—15); Bemærkninger over det græske Hø eller Buehorn Trevinge (Trigonella Foenum Græcum) som Foderurt og Lægemiddel for Hundeprene, sftd. S. 253—59).

3 »Scandinavisk Museum« (Recension over Flormans Dissertatio de vi venenata nucis vomicae, i Marg. 1800. Bd. I. S. 2. S. 174—80; Undersøgelse om Marsagerne til de fældne Egenskaber som findes hos hvidsøde Peste, 1803. I. S. 267—82. (i Samtl. Veterin. Abhandl. I. 396—416; paa Tydskt i Abhandl. für Thierärzte, IV. 1—20). — 3 »Det Scandinaviske Literatur-Selskabs Skrifter« (Historisk Udsigt over det Kongelige Bælt Flora Danica, 1806. II. S. 221—65; jvfr. L. E. 1809, S. 110—11).

3 »Landhuusholdnings-Selskabets Skrifter« (Botanisk oekonomisk Beskrivelse over de i Landhuusholdningen vigtigste Asper og Pilearter; et Priidskrift, i VI. Deel, S. 1—116. (særskilt aftr. Kbh. 1800); Om Forholdet, hvori Byg og Havre saavel i spiret som i uspiret Stand staae til hinanden, som Gødningsmidde for Græs, læst i det danske Landhuusholdnings-Selskab den 30te Novbr. 1803, i VII. D. S. 316—19. (paa Tydskt i Abhandl. für Thierärzte, IV. 213—38); Om den Pilsalt til Indretning paa Skorkenen, for at afskielpe Røg i Bærelser; og Forslag til den danske Kornvagt, VII. 319—26. (Disse tre sidstnævnte Afhandlinger findes ogsaa i Handelsstidenden for 1803, Nr. 88, 96, 98).

3 »Nordisches Archiv für Natur- und Arzneywissenschaft« (Impfversuche mit der Maugmaterie an Thieren, und Dr. Jensen's Versuch mit derselben an

Menschen, Bd. 1. St. 3. S. 569—70. (i Abhandl. für Thierärzte III. 175—~~176~~);
 E. O. Rafns und E. Viborgs Versuche über die Wirkung verschiedener nordischer
 Gewächse an Thieren, Bd. II. St. 2. S. 137—72. (i Abhandl. für Thierärzte, III.
 135—64); Ueber die deprimirenden Wirkungen des Salpeters, und die excitirenden
 des Lufensalzes, Salmiaks und flüchtigen Lufensalzes, vorzüglich durch Einspritzung
 in die Adern von Thieren erprobt, in Bezug auf Frn. Philows Versuche; nebst andren
 sich auf diesen bloß beziehenden Versuchen, Bd. III. St. 2. S. 91—107, og i Ab-
 handl. für Thierärzte, IV. 127—44).

3 "Pandelstidenden" (Om Stivelsbærme og spiret Byg at fede Svinn med,
 oplæst i Landhuusholdnings-Selskabet den 16. November 1803, i Aarg. 1803, Nr.
 92. (paa Tydsk i Abhandl. f. Thierärzte, IV. 203—8); Om Jens Degn (Opfynd-
 mand i Klitterne, boende i Saltum Sogn, Hjørring Amt) og om de Græsarter, hvis
 Dyrtning han har søgt at udbrede, 1805, Nr. 95; Om Rytten af Kartoffelskangerne,
 f. A. Nr. 107, og i Dlusfens oecon. Annaler VIII. 396—400).

3 Siebold's "Chiron" (Beantwortung mehrerer die Castration bey Thieren
 betreffenden Fragen, Bd. I. St. 2. S. 303 flg.)

3 Almanakkerne for Marene 1806, 1807, 1808, 1809 og 1810 (Forfalds-
 regler for at forædle Hesten; ogsaa i Samtl. Veterin. Afhandl. I. S. 381—388).

3 "Dagen" (Om Glasfenes Sommerplukning, 1808, Nr. 140).

3 E. J. Teuffel's "Magazin für Thierheilkunde und thierärztliche Polizei-"
 (Ueber die Natur und Behandlung des bödsartigen Entzündungsfiebers, i Bd. I. S. 2.
 S. 190 flg.; Ueber die Heilung des Wurms bei Pferden, S. 196 flg.; Bon-
 der vermeintlichen Schädlichkeit des Gartenkrauts für's Pferd und Rindvieh, Nr. S.
 199 flg.; Der Lungenbluthurz beim Pferde, durch effigsaure Dämpfe gehoben, s. d.
 S. 253 flg.).

3 "Mémoires d'Agriculture d'Économie rurale et domestique", Paris 1814
 (Mémoire sur l'éducation et l'emploi du Porc. Ouvrage couronné par la Société
 d'agriculture du département de la Seine).

3 "Schlesw. Polst. Provinzial-Berichte" (Ueber den Sattelbruch, 1814.
 S. 2. S. 176—78; Ueber die Viehseuche in den Herzogthümern Schleswig und Hol-
 stein, f. A. S. 3. S. 277—84).

3 "Nyt Bibliotek for Læger" (Grundtrækkene af P. E. Abildgaard's
 Levnet og Fortienester, i Bd. II. S. I.—XXVII.; ogsaa særskilt udgivet, Kbh.
 1816, og paa Tydsk oversat i Schwab's Taschenbuch der Pferdekunde auf das Jahr
 1822); — i "Bibliotek for Læger" (Kort historisk Efterretning om det Glasrøstte
 Literatur-Selskab for Læger, II. 1822, S. VII.—XV.).

3 "Kongl. Vetenskaps-Academiens Handlingar för år 1817" (Om
 Stabiliteten af Kærstråten för Hornboskap, S. 120—127; paa Dansk i Veterin.
 Selsk. Skr. III. 351—62).

3 "Den oecon. Correspondent" (Undersøgelse om Lørdomsferne, 1820
 Nr. 25).

3 Will's u. Schwab's "Taschenbuch der Pferdekunde auf das Jahr 1817"
 (Nachricht von der Dänischen Veterinairschule, S. 201 flg.).

3 Dlusfens "Nye oecon. Annaler" (Bidrag til Boghøvedens oekonomiske

Udbyldelse, IV. 35—62; Bestemmelse af afskillige for Agerdyrningen stabelige Muus-arter, og Efterretninger om Riblerne til deres Udryddelse, sftd. S. 63—87; Om Spelt og dens Dyrkning som en nyttig Kornart for Danmark, sftd. S. 88—122. (Disse tre Afhandlinger udkom samlede m. L.: Om Boghvede, Markmuus og Spelt. Med 1 Kobb. Kbh. 1818; jvfr. Landoecon. Tid. IX. 356—68, af J. E. Drewsen); Almindelig Kogleax eller Hundegræs (Fl. Dan. Tab. 743), trykt som Hoderurt i Danmark, sftd. S. 123—27; Om Staldfødering, som et Middel til at forsøge Udens Mængde og Tilhæng hos spanske Faar, tilligemed flere Bemærkninger om disses Behandling; læst i Landhusholdnings-Selskabet 1818, V. 65—93; aftrykt særskilt, Kbh. 1820, og i Samtl. Veterin. Afhandl. I. 158—95).

Fortale til R. G. Schæffers Oversættelse af Burgsdorfs Anvisning til at opøvelse indenlandske og udenlandske Træarter i det frie (Kbh. 1799), i hvilken Oversættelse der og findes Anmærkninger af ham. — Udgav med Fortale N. E. Abildgaards „Danst Hæfte og Dørglæge til Bøndernes Brug“, 4.—7. Op- lag. Kbh. 1802, 1806, 1812, 18**.

Deeltog, som Medlem af det Kgl. Danske Videnskabernes Selskabs Ordbogs-Commission, i Udgivelsen af Dansk Ordbog, II.—III. Deel. Kbh. 1802—20. 4to. (R. E. 1810, Nr. 6. 7. 8. 10, af N. E. Müller).

Wiborg (Jacob), f. i Kjøbenhavn 1771 (døbt $\frac{1}{2}$ f. A.), Søn af Arbejdsmand Hans Hansen og Maren Lindtrup; blev dimitteret til Universitetet som Privatist fra Kjøbenhavn i Efteraaret 1791; underkastede sig i April 1794 den latinist-juridiske Embedsexamens theoretiske og i Maj 1795 dens praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis; blev d. 4de April 1800 Bysoged i Rønne og Herredsfoged i Vester-Herred paa Bornholm; d. 26de Februar 1811 supernumerair Assessor i Lands-Overretten i Viborg; d. 5te Juni 1816 Bysoged i Aalborg, samt Herredsfoged i Salling Herred; d. 28de Juni 1840 virkelig Justitsraad. † 10de Octbr. 1846 i Aalborg. — * Catharine Guldberg (døbt $\frac{1}{4}$ 1781 i Stavanger, Datter af Bysoged Jens Andreas G. og Dolette Johanne Schrøder).

Pligts- og Retts-Lære for Ungdommen. Kbh. 1799. (R. E. 1800, Nr. 3. 4). — Kort Undervisning om Ridsjerninger og Straffe efter de danske Love. ibid. 1800.

Tale ved Raadhusets Indvielse i Aalborg d. 28de Septbr. 1840. (Dense 1840).

J. E. Wærens „Juridisk Lømmebog“ (Om Arv efter Naturens Ret, en Tale fremsagt i det juridisk-praktiske Selskab, 1795, S. 82—99. (R. E. 1795, Nr. 18; ibid. 1795, I. 298); De vigtigste Egenheder ved en god Borger, en Tale, 1796, S. 4—25).

J. „Statistisk, juridisk og litterarisk Bibliothek“ (Forsøg til en egentlig Fortolkning over enkelte Materier og Steder i Christian Vies Lov. 1ste St.: Hviler der nogen Plet paa uægte Børn efter Christian Vies Lov? i V. 1—44).

3 „*Ny Minerva*“ (De vigtigste Findringer for Bornholms Beskand ubdelt i en Tale, fremfagt i Selskabet for den Bornholmske Efterlæggt paa Stiftelsesdagen d. 28de Jan. 1807, i Aarg. 1807. II. 58—76).

3 „*Samlinger udgivne af det Bornholmske Selskab for Efterlæggen*“ (Om adskillige Handelsplanterets Dyrtning m. v. paa Bornholm, S. 107—29. (jvfr. L. E. 1807, S. 690—94); Om den ved Kong Christian Vies Lov befalede og endnu ved Rettergang brugelige Forklaring over Vidners Sed bør afskaffes, S. 173—92; Udvælg af Domme, affagde ved Rønnes og Bornholms vester Herreds Jurisdictioner i Aaret 1803, S. 237—73; Declamation paa Odinsens, den nu hedensfarne Ditlev Nic. Ammonds Fødselsdag, S. 25—29).

3 Pøt's „*Archiv for Psychol., Historie o. s. v.*“ (Gaaborgiana, VIII. 231—35, og i „*Nyt Archiv*“, XI. 17—58, under Mærket —21—).

3 Schouw's „*Danst Ugekrift*“ (Posthus Jens Boesen Bøse's Dødsmaade, fremstillet efter de derom optagne Forhører, i VII. Nr. 168 og 169, S. 177—95).

3 Registeret over „*Kjøbenhavnske lærde Efterretninger*“ for 1799 anføres han som Forfatter af „*Politievennen*“ 1.—2. Hefte, r. sld. Nr. 4. 5.

Wiborg (Karsten Friis), Siekianfortes Søn; f. d. 25de April 1813 i Kjøbenhavn; med privat Underviisning indtil han 12 Aar gammel kom i Nyborg lærde Skole, hvorfra han 1830 dimitteredes til Universitetet; opholdt sig fra 1831—33 som Huuslærer paa Landet i Fyen; tog i Juli 1837 theologisk Embedsexamen („*Laudabilis, imprimis ob specimen scriptum*“); fik kongeligt Rejsestipendium 1841 til at undersøge de sædrene landsteds Konstminder og Konstsamlinger, for derefter at udarbejde en dansk Konsthistorie; holdt i Vinteren 1844 Forelæsninger over Nordens Mythologi i dens Forhold til Konsten; disputerede d. 3die April 1843 for Magistergraden ved Kjøbenhavns Universitet; blev d. 26de Juni 1845 Sognepræst for Rynkeby og Revninge i Fyen. — * 1845 (i Gaaborg) Laura Krøyer. — (Autobiographi i Programmet i Aalebning af Universitetets aarlige Reformationssfest og Rectorliste 1843, p. 24—26).

Kritik over de ved det kongelige Akademi for de skønne Kunster offentlig udstillede Malerier. Kbh. 1838. (jvfr. J. E. Peiberg: „Om Malerkunsten i dens Forhold til de andre skønne Kunster“, i „*Perseus*“, Nr. 2. 1838, S. 103—81, og Berl. Tid. 1838, Nr. 248; Fyens Stifts-Avis f. A. Nr. 82; Pøt's „*Malerier*“, S. 1096).

Konststudstillingen i Aaret 1841. No. 1.—12. Kbh. 1841; med 15 Raderinger.

En *Mollaccord*. Tre Digte, med een Radering og tre Randtegnninger. Kbh. 1842. Imperial 8. („*Fædrel.*“ 1842, Nr. 1014; „*Dagen*“ f. A. Nr. 142; „*Grifindede*“ f. A. Nr. 62—63; „*Nye Intelligensbl.*“ f. A. Maj, Nr. 7; jvfr. J. f. L. o. R. I. 1843, S. 100—4).

Fremstilling af Nordens Mythologi for dannede Læsere. Kbh. 1843, med 1. Træsnit. Disputats for Magistergraden. („*Fædrel.*“ 1843, Nr. 1247, jvfr. Berl. Tid.

f. Nr. 178, af Viborg; S. L. o. R. II. 1844, S. 50—73, af J. J. Pagen; J. f. L. o. R. II. 1843, S. 251). Paa Tydskt: Die Mythologie des Nordens, von R. J. Viborg. Aus dem Dänischen von Anton von Esch. Berlin, 1847. (N. Gen. L. J. 1848, Nr. 43. 45. 46. 47, af Ferd. Wächter).

Konstudsstillingen i 1844, betragtet med Hensyn til den sig udfoldende danske Kunst. Kbh. 1844.

Greifens Ordene, Prædiken paa 8de Søndag efter Trinitatis. Odense, 1847.

Skal Præsten være Sognepæde eller Menighedens Tjener? Af B. Birkebøge og R. J. Viborg. Odense, 1851. (N. theol. Tidsskr. Bd. III. S. 2., af G. P. Brammer; jvfr. D. P. P. Larsens "Sendebrev til Bispe O. P. Brammer", 1852).

Barnedaabens Gyldighed; endnu et Stridsord imod Baptismen, talte i Etage den 27de Juni 1851. Odense, 1851.

Var fra Januar til April 1843 ansvarlig Redacteur af: Journal for Literatur og Kunst. (hvortil han leverede: Stemninger og Tilstande i vor Tid. Som Fortale, I. 1843, S. 1—25; Endnu et Par Ord om Ribe Domkirke, sftd. S. 79—83; Om Randtegninger, nærmest med Hensyn til de i Danmark udkomne, sftd. S. 90—104).

J "Kjøbenhavnsposten" (Berømmelse af "Uglefosse", Maleri af Esdring, 1835, Nr. 237; Danst Konstblad, 1836, Nr. 82).

J Feibergs "Kjøbenhavnss flyvende Post" (Ogsaa Kritik, i Interimtbl. Nr. 126).

J "Danst Konstblad", 2det Bind (Kjøge Kirke, Nr. 16; Kogle Bemærkninger om Faaborg Kirke, Nr. 21, 22, 23).

J "Annaler for Nordisk Oldkyndighed" (Udgravninger af Høje paa Langeland, foretagne efter Foranstaltning af Lehnsgreve Ahlefeldt-Laurvig ved R. J. Viborg, 1840—1841, S. 164—66; Om Døbefonten i Vaarsø Kirke, dens latinske gotiske Indskrift og særegne Runer-Alphabet, 1846, S. 283—88, med Afbildning Tab. II* (og med Tillæg af Finn Magnussen, S. 289—95); Kogle historiske Notiser, samlede paa en Reise i Sjælland, sftd. S. 296—304).

J "Fædrelandet" (Anmeldelse af: "Danmarks Oldtid oplyst ved Oldsager og Gravhøje af J. J. A. Worsaae", 1843, Nr. 1428, 35, 36).

J "Ny Portefeuille" (Kogle hidtil utrykte Trak af Johannes Ewalds Liv, 1813. IV. 194—206).

J Scharling's og Engelstoft's "Theologisk Tidsskrift" (Endnu et Bidrag til Forhaalelsen af Luc. 16, 1 fgg., i XII. (N. R. Bd. 6.) S. 128—48).

J Damlied's Samling af Prædikener over Epistlerne" (Hvori den sande kristelige Glæde behaarer; paa fjerde Søndag i Advent, i I. 1—13; Denne Verdens Kynde og hans Gjerning iblandt os; paa anden Søndag i Fasten, i III. 61—79; Vorheren vare J Mærked, men nu ere J et Lys i Herren"; paa tredje Søndag i Fasten, sftd. S. 80—96).

J "Danst Kirketidende" (Tillægsbemærkninger til Debatten om Apokatastase, i III. 425—29).

3 „Christelig Samler“ (En Skriftetale, i XIV. 1851. S. 227—34).

Nationalsang, componeret af P. S. Løvenskjold. Kbh. 1848. — (Tilbedt efter Autogr.).

Wiborg (Niels), f. 1785 i Liunge, ved Sors, hvor hans Fader var Gaardejer; blev d. 6te Septbr. 1802 ansat i Amiralitets- og Commissariats-Collegiets Commissariats-Comptoir; tog i April 1810 dansk-juridisk Examen med bedste Charakter; blev d. 14de April f. A. Fuldmægtig i det norske Secretariat under General-Postdirectionen; d. 12te Juli f. A. Cancellist i Amiralitetet; f. A. Krigscancellis Secretair; d. 4de Juli 1813 Chef for bemeldte Collegiums Commissariats- eller andet Departements-Comptoir; f. A. Overkrigscommissair; d. 22de Aug. 1815 virkelig Justitsraad; d. 26de Novbr. 1826 Meddirecteur for Søværsthuset og Assistenthuset; d. 1ste Novbr. 1828 Amiralitets-Commissair og Ridder af Danebroge; udnævntes 1833 til Assessor i Amiralitets- og Commissariats-Collegiet, vedblivende som Chef for Commissariats-Comptoiret, og erholdt d. 28de August f. A. Rang efter Rangfrdn. 3. Kl. Nr. 3; blev d. 20de Juli 1834 Deputeret i bemeldte Collegium; d. 28de Octbr. 1836 benaaded med Danebrogsmandenes Hæderstegn; d. 10de Juni 1841 karakteris. Generalkrigscommissair (med Rang 2. Kl. Nr. 12); d. 28de Juni 1847 Commandeur af Danebroge; d. 21de April 1848 Departements-Directeur i Marine-Ministeriet; 1850 Ridder af den russiske St. Stanislaus-Ordens 1ste Klasse. — * 2° 1814 Hansine Henriette Fogh (f. 1791, Datter af Assistenthusets Forvalter Lars F. og Dorothea Cathrine f. Schröder).

3 „Archiv for Søværnen“ (Om de i Archivets 2det Bind 4de Hefte indrykkede „practiske Bemærkninger for at kjenne Egtræets Beskaffenhed“; med yderligere Oplysning om denne Materie, i Bd. III. 1829. S. 193—242; særskilt og r. i „Tillæg til Archiv for Søværnen 3die Binds 4de Hefte“, (24 S. 8), hvorefter Wiborg gjenvar i et Tillæg til Archiv for Søværnen 4de Bds 1ste Hefte. Kbh. 1830. (29 S. 8); i M. f. L. III. 173—86, af J. W. Hornemann).

3 „Den Berlingske Tidende“ (Foredrag ved en Prøvevalgforsamling, 1848, Nr. 246).

Wichmann (Carl Frederik), f. 1794 i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Jacob Nicolaus W. var Regimentskirurg ved danske Livregiment tilføds (f. ved Lübeck 1750 (døbt 4 f. A.), † 2° 1807), og gift med Frederike Dorothea Løw (døbt 2° 1763, † 1° 1847); blev 1812 dimitteret til Universitetet fra den Kjøbenhavnske Borgerbydsskole, og tog i det paafølgende Aar den philologisk-phi-

Iosophiske Examen; var siden Institutbestyrer og Sproglærer i Kjøbenhavn.

Karsten, Dronning til Danmark, Norge og Sverrig. En Charakterist. og Portrait. Kbh. 1824. (Conversationsbl. 1824, Nr. 32; Pall. Aug. T. 3. 1828, Ergd. i. Mai, Nr. 60).

Lybste Erindringsbog, eller Samling af lybste Udtryk, Talemaader og Ord, sprog, til Underviisningsbrug. Kbh. 1832; o. m. T.: Dänisches Erinnerungs-buch, oder Sammlung dänischer Ausdrücke, Redensarten, Sprichwörter, als Anleitung zur Erlernung der dänischen Sprache. Kopenh. 1832.

Morskabslæsning for Ungdommen af begge Køn. 1.—2. D. Kbh. 1832. (udkom i 6 Hefter).

Danske Originaliteter i bunden og ubunden Stil. En Samling af Stjemt, Synderligheder, Indfald, Besjæftigjærelser o. m., der for sin Publigheds Skyld forfjente opfristet Minde. 1ste Bind. Kbh. 1837. (Kortist Ugefr. S. 254—55, af Fr. Barfod).

J. Riiser's "Archiv for Historie og Geographie" (Det osindiske Kompagnies Stiftelse i Danmark og sammes første Expedition til Indien 1618; efter Schlegel, Samml. 3. dänisch. Gesch., i XXV. 289—341).

Bidalin (Geir Jónsson), f. d. 26de October 1762*) i Præstegaarden Laufás ved Akureyri, i Jólunds Norder-Amt, yngste Søn af Jón Jónsson Bidalin, Præst til Laufás og Provst i Þingeyrar eller Norder-Syssel († i Decbr. 1768, Sønneson af Laugmand Pál Bidalin og Datteren af Biskop Stein Jónsson), og Sigríð Magnúsdóttir († i Decbr. 1768, yngste Datter af Præsten til Husevig Magnús Einarsson, og Søster til Landfoged Skuli Magnússon); blev 1775 optagen i Latinskolen paa Hólm, som han besøgte i 5 Vintre; nedrejste i Efteraaret 1780 til Kjøbenhavn, og blev i Marts 1781 privat dimitteret til Universitetet, hvor han bestæftigede sig, foruden med philologiske og theologiske Studier, tilslig med Philosophi og Mathematik, hvori han gav yngre Studerende Vejledning, og tog d. 28de Febr. 1781 philologisk Embedsexamen (Laud.); udnævntes til Alumnus paa Wallendorfs Collegium; afsløvere d. 1ste Maj 1789 den theologiske Embedsexamen (Laude dignissimus); rejste samme Aar tilbage til Jólund; blev d. 8de Januar 1791 af Biskop H. Finnsson kaldet til Domkirkepræst i Reykjavík (med kongel. Confirmation 27 f. A.); d. 10de Maj 1797 Biskop i Skálholt Stift; d. 2den October 1801 Biskop over hele Jólund; d. 28de October 1817 Ridder af Dannebrog. † 20de Septbr. 1823. — * 27 1792 Sigríð Halldórsdóttir (f. 1769, en Sønnedatter af Biskop Finnur Jónsson, og Enke efter Guð-

*) Efter hans til Ordenscapitlets Archiv indsendte Vita, antensheds angives 27de Octbr. 1761.

mund Thorgrímsson, Præst ved Domkirken i Reykjavík). — (Biographi i Thaarups fædrenel. Nekrolog, S. 337—40, 507; Pétursson Hist. eccl. Isl. p. 502—4; jøfr. Hundrups Biogr. Efterretn. om philolog. Candidater, 1849, S. 44; Hist. Arbejder, udg. af E. Mølbech, III. S. 200).

Evangelisk-kristelig *Messusaangs og Sálma Bók* til almennar brúkarar i Kirkium og Heimahúsum. Leirárgörðum, 1801, og oftere. (udg. i Forening med M. Stephensen).

De tre første Evangelier, overs. paa Islandsk. (i det Ny Testaments ny Oversættelse, 1ste Deel, Bidskar K. 1825, samt i Bibelsoversættelsen 1841. 4to).

Udtog af et Brev fra ham i det danske Bibelselskabs 4de Beretning, S. 72—73.

Wiimb (Adam Gottlob) var 1786—1805 Ejer af Hovedgaarden Lundsbygaard i Præsts Amt; 1795—1811 Landvæsenstommisfær i samme Amt (med Rammerraads Rang); forpagtede, efter at have folgt Lundsbygaard, adskillige Gaarde, saasom Juellund, Gundersløvholm og Ringsted-Kloster; opholdt sig siden i Kjøbenhavn. † 21de Februar 1836, 76 Aar gl. — * 1. 1788 Claudine Marie Plum († 3 1797 i sit 30te Aar paa Holtegaard), en Datter af Krigsraad, Proprietair Claus P. og Cathrine v. Kragenskjold. * 2. 3 1799 Marie Magdalene Rønne (f. 1781, † 1836), ældste Datter af Dr. & Prof. Med. Andreas Broberg R. (f. 1 1751, † 1 1801) og Anne Elisabeth de Røder (f. 1 1749, † 1 1810). — (Jøfr. Nord. Kirke-Tid. 1835, Col. 799—800).

Den practiserende Landmands Haandbog. I.—2. Deel. Kbh. 1826 2den Udgave, med et Tillæg. ib. 1829. 3die Udgave. ibid. 1833. („Dagen“ 1827 Nr. 11; L. T. f. A., Nr. 45; „Naske's Literaturbl. S. 27—31; „Naske's Skilber i 1829, S. 22—25 (af G. D. V. Begtrup); „Naske's Morgenpost“ f. A. S. 300).

Afhandling om hvorledes Danmarks ruinerede Rigdomskilde, Agerdyrking og Landbovæsenet, muligens igjen kunde bringes i ønskelig Tilstand og den gylde Tid derved vindes tilbage. Kbh. 1827.

3 „Kjøbenhavnsposten“ (Angaaende den Danske Pøsteraads Forhandling. — Og Bebeløbs Prøver, 1832, Nr. 189).

Wiimb (Laurits Hieronymus), en Søn af Overauditeur Peder Lassen Wiimb og Mette f. Ring († 3 1812 i sit 67de Aar); blev dimitteret til Universitetet 1788; underkastede sig i Juni 1798 den latinsk-juridiske Embedsexamens theoretiske, og i Maj 1827 dens praktiske Prøve, hiin med bedste, denne med næstbedste Charakter; var Capitain og bosat paa Hjortefspring; levede siden som Sprogla i Kjøbenhavn. † 10de Marts 1846, i sit 73de Aar, i Kbhvn. — * Bergsøe († 1 1850, i sit 78de Aar, i Roskilde).

Børnene paa de Vogesiske Bjerger, eller en gammel Elsasfers Tilbragelser; et Bidrag til den franske Revolutions Historie. Oversat af Franß. Kbh. 1812.

En Væbtefaders Fortællinger, eller Skottlands Historie fra dette Riges ældste Tider, indtil det under Kong Jacob den Sjette af Skotland blev forenet med England. Af Walter Scott. Til Brug for Ungdommen. Oversat af Engelsk paa Dansk, efter den fjerde originale Udgave. I.—III. Deel. Kbh. 1833—39.

Rimer og Digte af blandet Indhold. Kbh. 1835. („Dannora“ I. 36—37).

Wiinholt (Claus Edoard), Sønnesøn af den i Worms Lex. II. 586 anførte Claus W., Præst i Horslunde; f. d. 6te Juli 1777 i Brandstrup i Laaland, af Forældrene: Christian Ditlev W., daværende residerende Capellan for Liersted, Skjerringe og Veileby (fra 24 1771), siden (23 1779) Sognepræst til Besterborg og Virket (f. 12 1747, † 21 1787), og Anna Hansen (* 2. 1788 P. D. Boisen [Præst i Besterborg], og † i Apr. 1798, 45 A.); tog Landmaaler-Examen; blev 1799 Skovrider paa Petersgaards Gods, og foretog en Forstrejse i Storbritannien i Aaret 1802; udnævntes 1804 til Skovrider i det 1ste Kronborgske Skovdistrikt; 1810 til Overforster i Laurvigs Grevskab i Norge (osaf paa Underbo ved Laurvig); nedlagde 1816 denne Post og rejste til Danmark, hvor han siden blev Forst-Inspecteur paa Grevskalet Frysensborg; d. 1ste August 1829 virkelig Justitsraad. † 12te September 1833 paa Kraghshund. — * 28 1804 Dorte Marie Neergaard (f. 21 1782, † 22 1842 paa Moesgaard), næstældste Datter af Peter N., Forpagter af Høvdinggaard og Lillendahl, og Susanne f. Staal. — (Retnolog, i „Dagen“ 1833, Nr. 229).

3 „Landhusholdnings-Selskabets Skrifter“ (Bemærkninger, samlede paa en Forstrejse i Storbritannien i Aaret 1802, i Ny Saml. Bd. I. S. 1—7; ogsaa særskilt aftr. Kbh. 1806. (L. E. 1807, Nr. 42. Udtog i Duffens oecon. Annal. IX. 123—50).

3 „Bustikken“ (Anvisning til Humleavl, i III. Deel, Tillægget No. 1 & 2; siden, med nogle Tillæg af J. Neumann, i Deconom. technolog. Samlinger, udg. af Selskabet for Norges Vel, 1ste Deels 1ste Bd. S. 181—96; ogsaa særskilt aftr. Christiania, 1812. (L. X. 1813, S. 255—56). Udkom ogsaa i Forening med M. R. Glors Afhandling om Tobaksavl. Christiania, 1817).

3 „Bibliothek for Physik, Medicin og Deconomie“ (Efterretning om Kulbrænden af Tær i Pertugdommet Slesvig, tilligemed et Forslag om en bedre Brændingsmaade, XVI. 311—28 og Nyt Bibl. f. Physik, I. 512—20. (Siden aftrykt i Duffens oecon. Annaler IX. 321—47, samt i Handelsstid. 1808, Nr. 15—16; ligeledes særskilt aftrykt. Kbh. 1808. 4to; et Udtog i Riemanns Forststatistik S. 466 flgg.); Efterretning om Kulbrændingen af Muslingeskaller ved Uetersen, XVI. 243—48). — 3 „Nyt Bibliothek for Physik“ (Forslag til Skov-Oplæfning paa de jydske Fæder. Et i Følge det grev. Thottiske Legat af det kongl. danske Videnskabs Selskab 1802 kronet Priskeprist, i IV. 1—66, og derfra i Landt. Nord. Land-

væsen. Magazin 1802, October, S. 1—32; Novbr., S. 118—149; ogsaa særskilt aftrykt. Kbh. 1802).

Wiiinholt (Hans), Nydanførtes Broder; f. i Vesterborg i Laaland d. 17de November 1785; kom 1797 i Raskov Latinskole, og afgik herfra i Efteraaret 1804 til Universitetet; tog i October 1814 theologisk Attestats (H. ill.); blev d. 11te Decbr. 1816 Capellan hos Præsten H. Teilmann i Tølløse og Agerup i Sjælland; d. 23de Maj 1821 Sognepræst til Halslev i Aarhus Stift, og d. 11te Maj 1825 til Moltrup og Bjerning i Haderslev Provsti i Sønderjylland. † 16de April 1841. — * 1822 Mariane Magdalene de Brindt-Seidelin (f. † 1802 paa Eriksholm), Datter af Conferenceraad Hans de B. S. (f. † 1750, † 30 1831) og Henriette Lederer († † 1842). — (Jvfr. Barfods „Danmarks Geistlighed“, I. S. 141).

Om Menneskets høie Forpligtelse til Lydighed mod Oprigtigheden. Haderslev, 1831. — Taler. Kbh. 1831. — Prædiken paa den Dag, da Stændernes anden Forsamling for Herugsdommet Slesvig blev aabnet, den 21de Mai 1838, holden i Slesvigs Domkirke af E. F. Callisen. Oversat. Haderslev, 1838. — Rogle Smaadigte, i „Dannervirke“.

Wilde (Johan Gottlieb), Klædefabrikør og Farver samt Oldersmand for Dugmagerlauget i Kjøbenhavn; blev d. 11te Marts 1813 udnævnt til Agent (med Rang Nr. 6 i 7de Klasse). † 15de Decbr. 1826. — * 1. 27 1782 Anne Marie Rosovsky. 2. H. West.

Farve- og Fabrikations-Bog, forfattet efter egen Erfaring. Kbh. 1806. Anden og forsøgte Udgave. ibid. 1813.

En Artikel i „Dagen“ 1816, Nr. 172. (Jvfr. J. P. F. Henningsens „Oplysninger“, Kbh. 1816).

Wilde (Johan Christian Pantlig), f. d. 24de ~~Juli~~ 1786 i Helsingør, Søn af Justitsraad og Borgemeister Levin W. (f. † 1727 i Bergen, † 14 1800) og Christiane Petronelle f. Harboe (døbt 20 1752 i Helsingør, † 1801, Datter af Raadmand Christian H. og Birthe Kirstine f. Mosfin); var surnumerair Fuldmægtig i Generalitets- og Commissariats-Collegiet og Krigs-Assessor, da han 1820 udnævntes til Amtsforvalter for Randers Amtstue-District; blev d. 1ste Novbr. 1828 virkelig Rammerraad; d. 28de October 1836 virkelig Justitsraad; d. 28de Juni 1840 Ridder af Danebroge. — * Charlotte Amalia Therkildsen (f. † 1799, † 18 1833), en Datter af Landvæsencommissair Anders L., Ejer af Hvidemølle ved Randers, og Almegaard Charlotte f. Sielle.

3 Hæfter, „Tidskrift for Landøkonomie“ (Beretning om Høerindustrien i Randers Omegn, af Wilde og E. C. Blicher, III. 83 Sgg.; Høerindustriens Til-

Hand og Tilslagen i Randers Omegn i de sidste Aar, af Samme, V. 307—15; *Industriens Tilstand i Randers Omegn i de 2 Aar fra 1ste Junii 1833 til 1ste Mai 1838*, af Samme, i ny Række, I. 285—91, oversat i *Fald's Nye Staaetb. Magazin*, VIII. 696—99).

Wilder (Hans), Grosserer og Ejer af et Sulferraffinaderi i Rbhvn. (indtil 1834); derefter Commerce- og Marine-Agent. — * Anna Margaretha Hauert († 1/2 1821, 30 A. i Rbh.)

Tabeller over Rigsbankpenge Sølvs imod Sedler og Sedler imod Sølvs. Efter det Engelske af Mortimer og Tate. Med en Fremstilling, hvorledes Coursens fabelige Virkninger kan standses o. s. v. Altona, 1820. 4to.

Nachrichten über die deutsche Colonie des Baron von Ragnitz am Flusse Ruedes im mericanischen Staate Tamaulipas, nebst Aufnahme-Bedingungen u. s. w. Kopenh. 1835. (Paa Dansk. Karhuus, 1837).

Wildt (Johannes), en Skolelærersøn fra Liunge ved Sorø; blev Elev, og d. 19de Juni 1812 Skuespiller ved den kongl. dramatiske Skole; 1817 affebiget med Bartpenge; erholdt d. 9de Decbr. 1818 Bevilling til at opføre Skuespil i de danske Kjøbstæder udenfor Kjøbenhavn (s. Collegial-Lib. 1819, S. 6; 1821, S. 170); beskæftigede sig siden med litteraire Arbejder. † 28de Juli 1836, 54 Aar gl., i Nærheden af Odense.

Mariæfesten, landlig Scene i Anledning af Dronningens og Kronprindsens Fødselsdag. Rbh. 1816.

Danske Markblomster. Nytaarsgave for Skuespilvendere. Karhuus, 1822. (Hæders Jylands Kunstbogs-Lib. S. 1. S. 49—50).

Romantiske Fortællinger. Rbh. 1823. (Indeh.: 1. Jutta, Prindsesse af Danmark, Erik Mougpennings yngste Datter. 2. Thyra Dannebøds Fosterdatter, eller Hedningen og den Christne; jvfr. „Dagen“, 1825, Nr. 131; „Conversationsbl.“ 2. Harg. I. 58). [Af Fortællingen „Jutta“ udkom nye Udgaver. Rbh. 1834 og 1840].

Spøg og Alvor. Nytaarsgave for Yndere af Morfabslæsning og Skuespil for 1826. Rbh. („Conversationsbl. 2. Harg. II. 75).

Oluf Axelsen og hans Familie, eller Inquisitionens Fængslerne under Sorø Kloster. En paa historiske Sandheder grundet fædrelandsk Roman. Rbh. 1827. Ny Udgave. ib. 1839 og 1847. Overs. paa Svensk. Stockholm, 1830.

En Nat i Ebeltost eller Eventyret paa Reisen. (Med en Fortale i 3 Punkter). Baubeville i een Akt. Rbh. 1827. (jvfr. Randers Amts-Avis 1827, Nr. 83; Karh. Stifts-Lib. s. A. Nr. 136, 40; Aalborg Stifts-Lib. s. A. Nr. 151; „Politikvenden“ s. A. S. 578—80, 585—87; „Rbhpost.“ s. A. S. 232).

Noget om Equilibristen Christian Roats Kernet, Kunst og sorgelige Død, samt udførlig Efterretning om en Sveitsfer, som for 241 Aar siden trende Gange gik frem og tilbage paa en Linie. Rbh. 1827. 2det Dpl. ib. eod.

Gustav og Theodore, eller Grev Rosen og hans Families Hændelser, for,

under og efter Pesten i Kjøbenhavn 1711. En sand Fortælling. Kbh. 1827. Ny Udgave. ib. 1840. Overs. paa Svensk af Sophie Gyldenborg. Strengnäs, 1833.

Forsbundet Haab og Gienfyn, eller den borgerlige Ungling og den adelige Pige. En paa virkelige Begivenheder grundet romantisk Fortælling af A. F. P*****, udgivet. Kbh. 1828.

Den danske Regerdronning, eller Jorbskjælvet i Lissabon 1755. En romantisk Fortælling. Kbh. 1828. Ny Udgave. ib. 1840. Paa Svensk overs. af Sophie Gyldenborg. Strengnäs, 1831.

Thorvald og Thora, eller det dyre Dabretshøj. Historisk-romantisk Fortælling. Kbh. 1828. Ny Udgave. ib. 1840. (Kbhpost. 1831, Nr. 51, af J. A. D. (Hermann). Overs. paa Svensk. Stockholm, 1831.

Don Jørgen Ulrik (Christian den Fjerdes og Kirstine Munks Søn), eller: De danske Skibbrudnes Hændelser paa en indisk Klippe. En historisk-romantisk Fortælling. Kbh. 1828.

Dødningsfingeren, eller den falske Kong Duf. En paa et Sagn og historiske Sandheder grundet romantisk Fortælling fra Dronning Margarethas Tider. Kbh. 1829. Ny Udgave. ibid. 1842.

Det tunge Offer, eller den qvindelige Livsfange. En romantisk Fortælling. Kbh. 1829. Ny Udgave. ib. 1840.

Den smukke Skovpige, eller det skjulte Fængsel. En romantisk Klosterhistorie fra Christian den Andens Tider. Kbh. 1830. 2den Udg. ib. 1840. 3die Udg. ib. 1847.

Thyso Brædes Dage, eller Brøndpigen ved Kamløsa. En romantisk Fortælling. Kbh. 1830. Ny Udgave. ib. 1842. Oversat paa Svensk. Del. I.—II. Stockholm, 1834.

Maltheser-Bruden, eller Pigen uden Høbeland. En romantisk Fortælling fra den franske Kong Ludvig den Fjortendes Tider. Kbh. 1831. Anden Udgave. ibid. 1833.

Den danske Student Christian E.'s rædselsfulde, men sandfærdige Begivenheder under Pesten i Kjøbenhavn 1711. Udgivet. Kbh. 1831.

Familien Gyldenstjerne. Romantisk dansk Familiehistorie fra Christian den Fjerdes Tider. Kbh. 1833.

Celebrations-Sangbog. Nytaarsgave for 1834. Kbh. (1833).

Originale romantiske Fortællinger. Kbh. 1834. (indeh.: 1. Iysesaren, en Fortælling fra Korstogenes Tider. 2. Jutta, Prindsesse af Danmark. 3. Dødsbetspnet. 4. Pothet og Maria. 5. Den qvindelige Fugthuusfange eller de betydningsfulde Ord. [Ny Udgave. 1842.] 6. Thyra Dannebøds Fosterdatter. 7. Den levende Begravne, en Scene fra Pesten i Kjøbenhavn 1711).

Den banlyste Kjærlighed, eller Gravhvælvingen under Frue Kirke. En fædrelandsk romantisk Fortælling fra Katholicismens sidste Tider i Danmark. Kbh. 1835. Ny Udgave. ibid. 1840.

Fiona. Et Lidskrift. Odense, 1836. (heraf udkom kun 1 Nr.).

Abstrakte Loger og andre poetiske Stykker, deels indførte i "Dagen", "Abstrakte", "Det's" for Psykol., Digt. o. f. v." (IV. 155—6), "Conversationsbladet"

1825, og fl. St., dels særskilt, f. Ex.: Nationalbankens i København og Prindsesse Wilhelmines og Prinds Frederiks Formaling. Kbh. 1828; *Skraa, Egyptiske og Syriske*, et Digt i Anledning af Kronprindsesse Carolines og Prinds Bertinands Formaling, samt en Nationalsang i samme Anledning. ib. 1829.

Bidrag i Elmquist's *«Læsebrugter»* (Udvalget paa Enevns Kint, i 17de Bind, 1822).

Wilhelm (Joh. A.), Krigsraad og Institutbestyrer i Kjøbenhavn.

Mathematil for de første Begyndere. 2det Oplag. 1835.

Wilhelmsøn; Pseudonym

Testamentet, Comedie. Kbh. 1826.

Wilhelm (Gaus Liebholt), Underrets-Procurator i Svendborg Amt.

3 *«Nyeste Skilberie af Kjøbenhavn»* (Svendborg Klosterkirke, 1828, Nr. 64; jvfr. skd. Nr. 68, Sp. 1082).

3 Høpels *«Bidrag til Lidskshistorien»* (Bemærkninger med Hensyn til Kommunallovens Anvendelse, 1837, Nr. 48).

Willems (Julius Frederik Christian Emil), f. i Kjøbenhavn d. 29de Februar 1812, yngste Søn af Jesenius Nicolai Heinrich W., Cancelliraad og Comptoirchef i Nationalbanken (f. § 1780, † § 1842, Søn af Justitsraad og Bankdirecteur Bernhard W.), og Johanne Friid (f. § 1786, Datter af Professor og Regentsprovvst Andr. Chr. F. og Stebbatter af Bisshop Fr. Plum); blev tidlig holdt til Studeringer og besøgte fra August 1821 til Januar 1825 den Kjøbenhavnske Borgerbydsskole; blev derefter bestemt til at blive Mechanikus, og sat i Forbund hos Konstdrejer Rörber, men nød paa samme Tid hjemme Underviisning i Mathematil og besøgte Forelæsninger over de pphysiske Videnskaber først i Sommeren 1825 hos Conferenceraad, Prof. Drsted, senere saavel hos ham, som hos Prof. Forchhammer; blev i Foraaret 1829 Konstdrejersvend, nød i den paafølgende Sommer Underviisning i Metalarbejde hos Mechanikus Winstrup, og indtraadte i Efteraaret f. A. som Examinand i den polytechniske Lære-Anstalt, som netop dengang begyndte sin Virksomhed; maatte i Sommeren 1831, i v. Schmidts Graværelse, holde et Repetitionscursus for sine Medelever; underkastede sig ved Nytaar 1831—32 Examen i Mechanik og i den anvendte Naturvidenskab og bestod i begge med Charakteren Laudabilis; overtog umiddelbart efter Examen det Hverv af Selskabet for Naturlærens Udbredelse, at holde Forelæsninger i Aalborg over Physiken, men opgik efter at have endt det første Kursus i Sommeren 1832, denne Stilling; tiltraadte i Foraaret

1833, med Understøttelse af den Rejersenske Fond og Fonden ad usus publicos, en teknologisk Rejse; besøgte det sydlige Sverrige, gennemrejste Tydskland, Schweiz, Holland og Belgien, og tilbragte een Vinter i Wien, en anden i Paris (jvfr. Selmers Alab. Tid. 2den Aarg. S. 487); kom hjem i Foraaret 1835; blev d. 17de Novbr. f. A. constitueret til fra Foraaret 1836 at fungere som Rector i Teknologi ved den polytechniske Læreanstalt (f. Selmers Alab. Tid. 3die Aarg. S. 516), og blev d. 30te Januar 1838 fast ansat i samme Embede; var Medlem af Trykkesfrihedsselskabets Bestyrelse; erholdt d. 12te Januar 1849 Titel af Professor (med Rang i 5te Kl. Nr. 8); valgtes den 4de Decbr. f. A. til Folketingsmand for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds og mødte ved Rigsdagene 1850—51 (var Secretair i den 3die Session); blev 1851 Medlem af Commissionen angaaende den polytechniske Læreanstalts og den militaire Højskoles Forening. Har, ved Understøttelse af den Rejersenske Fond, foretaget Rejser til Udlandet, i Anledning af stedsundne Industri-Udfindinger, saaledes 1844 i Paris og Berlin. — * § 1841 (i Aalborg) Lauretta de Hoffman, en Datter af Kjøbmand Matthias de H. i Aalborg og Plejedatter af Kjøbmand Søren Winkel.

Om Kunkelroer og Kunkelroesulfer. No. 1. Kbh. 1836, med 4 Kobbertavler. (M. f. L. XVI. 485—514, af E. A. Schärting; »Abypost.« 1836, Nr. 361; 1837, Nr. 3, af Willens. — Et Udtog af Skriftet i Handels- og Industri-Tid. 1836, Nr. 69, 71, og derfra i »Ugeblad for den danske Bonde«, 3die Aarg. Nr. 34, 35).

Om Kunkelroens Dyrkning. Kbh. 1837. 1 Ark. (aftrykt med nogle Forandringer af foranstøttede Skrift).

Karl Karmarsch's Lærebog i den mekaniske Technologie, bearbejdet paa Dansk og ledsaget med Tegninger. 1ste Bds 1.—9. Hefte, Kbh. 1840—52, R. 8, med 43 Aft. i Kol. Ogsaa med særskilt Titelblad: Lærebog i Metallerne's mekaniske Technologie. Nærmest som en Bearbejdelse af »Handbuch der mechanischen Technologie von K. Karmarsch.« Med 43 Kobbertavler og en guldschere's Table. Kbh. 1852. (Urfins »Nyt Magazin. f. Kunstn. og Haandv.« IV. 263—64; Industriforeningens Overtalsberetning. I. 178—75; »Dagen« 1841, Nr. 179).

Tillæg til Meyers »Lehrbuch der Artilleriegewerbe«. (Trykt som Manuscript for den militaire Højskole). Kbh. 1846.

Ledetraad i Undervisningen i den militaire Technologie. (Trykt som Manuscript for den militaire Højskole). Kbh. 1846. 8vo.

Redacteur af de 5 første Aargange af »Overtalsberetninger fra Industriforeningen i Kjøbenhavn.« Kbh. 1841—45.

3 Udskriftet »Fædrelandet« (Om Barelatterier, i Bd. II. 1836. Nr. 76, S. 817—25; En Lægmands Anførsel af Finantsagen, i Bd. III. 1837. Nr. 121).

3 »Dagen« (En Erklæring, 1836, Nr. 233).

3 »Annaler for Nordist Udfundighed. 1836—1837« (Microscopisk

Analyse af Løjet paa et mumieagtigt Kvindeligt, fundet i en ~~Kiste~~ ved Parstedskjær i Jylland, S. 163—64).

3 *Palas "Tidskrift for Landøkonomie"* (Om Kunstfærelse i Danmark, V. 167—73; Sukkerfogning i det Smaa med svenske Kunstfærelser, VI. 519—27; Sukkerfabrikationen af Hvidbæder i det Smaa, med specielt Hensyn til den Linbergerste Fremgangsmaade, som anvendtes ved Prøvefogningen i Helsingborg i Decbr. 1837, VII. 102—91, m. 1 B. (jvfr. sfd. S. 340—54); særstilt Aftryk med Titel: Sukkerberedningen af Hvidbæder i det Smaa, bestrebet. Kbh. 1838, m. 1 B.).

3 *"Kjøbenhavnsposten"* (Kiede contra Zier & Panewald, 1837, Nr. 162; Brev til J. E. Drewsen, 1840, Nr. 30; jvfr. *Jædel. f. A. S.* 360—61, af Drewsen, og S. 552—53, af ~~Willems~~).

3 *"Industriforeningens Tidende"* (Om Handelsfrihedens Indflydelse paa Industri og Omsetning, oplyst ved et Exempel, i 1ste Aarg. S. 130—32, 133—36, 137—39; Om Principerne for Sifferbetælsaae, f. A. S. 181—83, 185—87, 189—91, 193—4).

3 *Urfins "Nyt Magazin for Kunstnere og Haandværkere"* (Anmærkning om Hvidbædesukker-fabricationen, i IV. Nr. 1).

3 *"Danst Høllekalender for 1841"* (Om de vigtigste Trevelsubstantier og deres Forberedelse til Spindningen, S. 90—107).

3 *Dagbladet "Fædrelandet"* 1847 (Om Mel og Brød af dansk Hvede, samt om det indbyrdes Forhold imellem Møllerne og Bagerne i Danmark, Nr. 21; Om Indsamlingen til Understøttelse af trængende Haandværkere, Nr. 37, 63; Om den polytechniske Læreanstalts økonomiske Forhold, Nr. 206. (jvfr. Nr. 209); Om Embedsmændenes Forpligtelser, et Par Ord til Forsvar, Nr. 211; Den polytechniske Læreanstalts Historie, Læreplan og Virksomhed, Nr. 234, 55, 57, 58 og 59).

3 *"Overtalelseretninger fra Industriforeningen i Kjøbenhavn"* (Om Benyttelsen af Vandkraft, nærmest med Hensyn til Danmark, i VIII. Aarg. S. 192—141; Om Trangen til en theoretisk Underviisningsanstalt for begavede unge Haandværkere, sfd. S. 218—34; Om det almindelige, sorte Blæks Egenfabrik, Bevaring og Tilberedning, i X. Aarg. S. 209—27).

3 *Andet i "Forslag til Oprettelsen af en teknisk Højskole"* (i *Jædel.* 1850, Nr. 75; ogsaa særstilt trykt).

Om en af ham forfattet og til det Kongl. Danske Videnskabsnævn indsendt (utrykt) Afhandling, indeholdende "Undersøgelse af de Linier, som kunne drages ved Ovalværket", f. H. C. Ørstedes Overfigt ov. Vidensk. Selsk. Forhandl. 1843, Nr. 5, S. 61—63.

Will (C.).

I. H. Campe, Robinson the Younger. Translated from the german original; to which is added a danish explication of the words. Third edition. Carefully revised and corrected by C. Will. Copenh. 1830.

Willadsen (Anders), f. i Breilev Skole i Vendsyssel d. 20de Maj 1789; blev 1804 Skriver hos Forvalteren paa Breilev-Kloster, siden

Vetjent ved Aalborg Amtstue, indtil 1819; opholdt sig derefter paa Landet. (Autobiographi i „Eftererindringen“ i hans nedenauferte Skrift).

Afhandling om Sjælens Udødelighed og Bibelsens Vægtighed, udviklet i Spørgsmaal og Gjenfvar mellem Tvende, navnlig Christoffer og Hans. Aalborg, 1819. Bodeformat. (L. T. 1821, Nr. 25; „Nord. Kirke Tid.“ 1833, Col. 261—66; jvfr. Art. C. T. Petting, I. 658).

Villaume (Charles Antoin), Søn af nedenstaaende Professor Peter Villaume; f. d. 14de December 1773 i Schwedt ved Oder; besøgte fra sit 15de Aar det Joachimsbalske Gymnasium i Berlin, hvorfra han ved Paaske 1793 udgik med Vidnesbyrd om ~~Ud~~ Nærværelse for Universitetet; men Omstændighederne førte ham til Frankrige, hvor han indtil i April 1795 stod i Krigstjeneste imod Bendeer-Opstanden; erholdt Afsted fra Krigstjenesten, og rejste med sin Fader til Danmark; offrede sig derefter til Handels- og Comptoir-Forretninger i Lybel og Hamborg, indtil i Aaret 1806 den franske Armee besatte disse Stæder; kjøbte i April 1807 en Landejendom i Jylland, hvilken han afhændede i Sept. 1814; bosatte sig 1816 i Kjøbenhavn, hvor han i det paafølgende Aar oprettede et Handels-Institut, som han ophævede i Efteraaret 1822, og var derefter beskæftiget med at give Privat-Underviisning i Sprog og Handelsvidenskaberne, og at arbejde i det statoeconomiske Fag. † 12te Juli 1851 i Kjøbenhavn. — * 1810 Christine Munk. — (Jvfr. Nst's „Materialier“, Nr. 144, af F. Thaarup).

Dänemarks Handelslage, und was dieser Staat in der handelsnden Welt ist und werden kann; bei Gelegenheit der Frage: in welchem Verhältnisse steht der Oseehandel zu dem Dänischen Staat? etc. Kopenhagen, 1817. 2te Aufl. 1823 (1822). (L. T. 1818, Nr. 10; „Aftenbl.“ 1822, Nr. 11. 12; „Morgenbl. für gebild. Stände“, 1817; Schl. Polst. Lauchb. Prov. Ver. 1824, II. 86).

Versuch über die Flüsse und ihre Bildung zu Handelsstraßen in dem Continente von Europa. Kopenh. 1822. („Statsvennen“ 1822, Nr. 29, af J. R. Pøst; Beck's Repertorium 1823, IV. 373; Leipz. L. Z. 1822, II. S. 634; N. allgem. geogr. Ephemeriden, Bd. II. S. 2. S. 188).

Récherches sur l'origine des Ordres de Chevalerie du Royaume de Danemarck par F. Münter. Copenhague, 1822, av. 3 pl. (Traduction par C. A. Villaume).

Leitfaden zur leichten Uebersicht der Lage der Städte im Festlande von Europa und ihrer Flusschiffahrtsstraßen. Zum Gebrauch der Schulen. Kopenh. 1829. Paa Dansk: Ledetræet til let at oversee Stædernes Beliggenhed ved Floderne i Europas Fastland, til Brug i Skoler. Kbh. 1829.

Lehrbuch in Dänemarks Geschichte, zum Schulgebrauch von C. F. Allen. Uebersetzt von C. A. Villaume. Kopenhagen, 1843, nebst 1 Tab.

Statistiske Blade, især for Landmænd, Hæringsbrødre og Handlende. Nr. 1.—8. Kbh. 1841—45, ft. 4to. („D. Folkebl.“ Nr. 8; J. f. L. o. R. 1843, II. S. 344—51).

3 Kappels »Danst Minerva« (Om Danmarks Pengevæsen, i IV. 1817. Januar, S. 64—83).

3 Schlesw. Holst. Lauenb. Provinzial-Berichte« (Ueber Handelswege und Beförderungsmittel in dem Herzogthum Holstein, 1828. IV. S. 577—609).

3 Schouw's »Danst Ugeskrift« (Betragtning over Danmarks Handel, i Bd. I. Nr. 25—26; overs. paa Tydskt i Fald's N. Staatsb. Magazin I. 629—39. (jvfr. Døst's »Materialier«, S. 1150—51); Forsøg til en hydrographisk Beskrivelse af Fersugtømmernes Fiskeen og Lauenburg, med Betsyn til Industriens Tilstand, sftd. S. 543—53; overs. paa Tydskt i Fald's N. Staatsb. Magaz. I. 915—25).

3 »Danst Folkeblad« (Overfigt over Jylland, 1835, Nr. 37; Beskrivelse over Jyllands Floder, sendt for Limfforden, 1836, Nr. 7; Bemærkninger om, hvorledes Jyllands forskellige Egne gjensidigen bør søge at benytte hverandres naturlige Rigdom, s. N. Nr. 18. 19. 20).

3 Fald's »Tidskrift for Landøkonomi« (Udsigt over Udsørfelsen af Korn- og Fedevarer m. m. fra Kongeriget Danmark og Hertugdømmerne Slesvig og Holsten i Aarene 1836 og 1837, tilligemed nogle deraf flydende statsøkonomiske Resultater, i Ny Række, Bd. I. S. 185—247. Tilleg hertil, indeholdende: Bidrag til Undersøgelsen af Forholdene imellem Stude-Opyrat og Reserivæsen i Danmark, sftd. S. 248—58 (særffilt aftr. Åbh. 1839; jvfr. »Dagen« 1839, Nr. 268); Udsigt over Udsørfelsen af Korn-, Fede- og andre Varer fra Kongeriget Danmark og Hertugdømmerne Slesvig og Holsten i Aarene 1838 og 1839, i N. N. Bd. III. S. 1—52).

3 Fald's »Archiv für Geschichte, Statistik, u. s. w. der Herzogthümer« (Bergleichende Uebersicht der Ausfuhr an Korn-, Fett- und andern Baaren aus Dänemark und den Herzogthümern Schleswig und Holstein, in den Jahren 1836 bis 1839, beide einbegriffen, i Jahrg. I. 1842. S. 675—84; Ueber die gegenseitigen Verhältnisse zwischen dem Flächenraum, der Bevölkerung und der Vertheilung der Ländereien in Dänemark, Jahrg. III. 1844. S. 596—617).

Bidrag i »Dagen« (1824, Nr. 223), »Kjøbenhavnsposten«, »Danst Penning-Magazin« o. fl. St. — Professor J. Billaume's Biographi i Thaarups Fædrenel. Retrolog 1821—26, S. 398—402. — Han har oversat enbeel paa Tydskt i Fr. Thaarups Kopenhagener Börsehalles, i Schlesw. Holst. Lauenb. Provinzial-Berichte, i Fald's Staatsb. Magazin, o. fl. St.

Billaume (Peter), f. d. 16de (ikke d. 18de) Juli 1746 i Berlin; kom i sit 16de Aar som Elev i Charitetskolen, og blev 1763 ansat som Lærer ved samme Anstalt; begyndte derefter at studere, og opgav 1766 sin Lærerspost ved Charitetskolen; blev d. 2den Juni 1771 ordineret, og d. 9de Juni s. A. kaldet til Præst ved den franske Menighed i Schwedt; 1776 fransk Præst i Halberstadt; 1787 Professor i Philosophien ved det Joachimthal'ske Gymnasium i Berlin; nedlagde dette Embede i Marts 1793, og rejste kort derpaa til Danmark, hvor han opholdt sig først paa Baroniet Braghetrolleborg i Egen, og siden 1807 paa Grevsfabet Holsteinborg i

Sjælland. † 11te Juni 1825 paa Fuirendal. — *. († 1815). — (Biographi i „Dagen“ 1825, Nr. 308, og i Thaarups Fædrenel. Nekrolog 1821—26, S. 398—403; jvfr. Meusels Gelehrt. Deutschland, 5te Ausg. Bd. 8. S. 218—22; Bd. 10. S. 769; Bd. 11. S. 731; Bd. 16. S. 92; Bd. 21. S. 215; Kayser Ind. Libr. VI. 81—82; VIII. 481; Quérard France lit. X. 171. — Portrait, st. i Robb. af J. G. Schmidt, foran Beyer Magaz. für Prediger Bd. 7. St. 6).

Pris-Afsandling over Opgaven: hvorledes bør et theoretiſt og praktiſt Institut for unge Paandværkere i Kjøbenhavn være indrettet, for at det med mindſte Beſoſning ſan ſiſte den meeſt mulige Nytte? Od. (eſter Forfatterens Manuſcript) ved J. E. v. Beſten. Kbh. 1799; udkom paa Tydſt. ibid. 1800. (E. E. 1799, Nr. 50; Erlang. Z. J. 1801, Nr. 191).

Versuch einer Theorie der Criminalgeſetzgebung. Copenhagen, 1818.

J „Minerva“ (Om Handlingens moraliſke Bærd tages i Betragtning, naar det kommer an paa at forfatte eller anvende en Straffelov, 1804, I. 189—77).

J „Egeria“ (Grundſætninger og Indretninger angaaende de mere dannede Stænders Fælleſdsopdragelſe; tilligemed en Beretning om Opdragelſesankſtalen Bernſtorffsminde; overſat af J. F. Deſt, i II. Aarg. I. S. 236—62; ogſaa ſærſtill. Kbh. 1804).

J „Efterretninger fra Selſkabet for indenlandſt Konflikt“ (Om Konfliktens Opmoſt i de danſke Stater, I. 617—58; Underretning om Induſtriens Tilſtand paa Grevſkabet Holſteinborg, II. 41—51).

Han har ventelig Andeel i de ſmaa Afsandlinger af oeconomifk Indhold, trykte i Sorø 1811 i Octav, ſom recenſeres i E. L. 1812, Nr. 41. 42.

Under ſit Ophold i Danmark har han udgivet det 3die Dylag af ſin Hiſtoire de l'homme og 8de af ſin Praktiſke Logik.

Wille (Hans Jørgen), f. i Kjøbenhavn d. 26de October 1787 af Forældrene: Hans Jacob Wille, Stiftsprovſt og Sognepræſt til Vor Frue-Kirke i Thronbjiem (f. 1756 i Skornæs Præſtegaard * lejorbs Præſtegjeſt i Tellemarken, † 2^e 1808, jvfr. N. Erlandsens Biogr. Efterretn. om den Nordenſjædſke Geiſtlighed, S. I. S. 70—71, ſamt Nyerups Lit. Lex. S. 663), og Anne Dorothea f. Walther (f. 1763, † 1° 1822, Datter af Jørgen Walther, Sangfoged paa Eger, og Karen Naſtov); beſøgte Thronbjiems Cathedralſkole i 5 Aar, og dimitteredes 1804 til Univerſitetet, hvor han i ſamme Eſteraar underkaſtede ſig Examen artium og Aaret derefter den philoſophiſke og philologiſke Examen, ſamtlige med bedſte Charactec; ſtuderede forſt Theologi, og ſiden, da han iſær intereſſerede ſig for Skoleſaget, Philologi, i hvilken Henſigt han ogſaa opholdt ſig ved Univerſitetet i Lund, ſom han dog maatte forlade ſkoleſaget, end han havde onſket, paa Grund af den da udbrudte Krig imellem Dan-

mark og England; var i Aarene 1808—1810 Lieutenant ved den annecterede sjællandske Jægerbataillon; gav derefter Underviisning i Kjøbenhavnse Instituter, og søgte, ved at studere Skrifter i Skolefaget og paa andre Maader, at duelliggjøre sig som Skolemand; blev i Maj 1819 Lærer i de Masmannske Søndagsskoler; var Medstifter (1/2 1820) og i nogen Tid Medbestyrer af det pædagogiske Selskab, hvis Love han tildeels forfattede; ansattes 1820, paa Tilbud af Directionen for Garnisonskolevæsenet, som Lærer ved Garnisonens Casernes skoler, og overtog 1823 den ham ligeledes tilbudte Post som første Lærer ved den da nylig oprettede Normal skole for den indbyrdes Underviisningsmethode; besøgte, efter kongelig Befaling, i Efteraaret 1825 de daværende fire Skolelærere-Seminarier i Sjælland, Thyen og paa Laaland for at bidrage til den indbyrdes Underviisningsmethodes bedre Udførelse i de Seminarierne annecterede Skoler, og berejste, ligeledes efter kongelig Befaling, fra August 1828 til Juli 1830 hele Danmark, med Undtagelse af Sorø Amt og de Provstier, i hvilke Seminarierne laae, for at ordne een Skole i hvert Provsti, og virke for den gymnastiske Underviisnings hensigtsvarende Behandling i Skolerne; ansattes 1830 som Inspector i Normal skolen for den indbyrdes Underviisningsmethode, uopendt paa Haandarbejde, og forfattede de Regler for Underviisningen, som følges i Haandarbejds skoler, der benytte denne Methode; blev i October s. A. tillige Medhjælper hos Directøren for Gymnastiken i Sager, vedkommende den gymnastiske Underviisning i de lærde Skoler og i Almue- og Borger-Skolerne; paatog sig det ham overdragne Hverv, at forfatte et fuldstændigt Forslag til den indbyrdes Underviisningsmethodes Reform, og leverede, i Henhold til en forudstillet Kritik over den hidtil brugte Methode, de dertil fornødne nye Tabeller og Bøger, som, efter at være bedømte af nogle af Rigets Biskopper og andre Vedkommende, i Aaret 1838 afløste den ældre Methode; udnævntes d. 23de Maj 1835 til Regeraad. — *Ane Margrethe Hansen († 1/2 1842 i sit 41de Aar), Datter af afd. Byfoged J. Hansen i Bordingborg.

Den indbyrdes Underviisningsmethode, samt dens Udførelse og Anvendelse i danske Skoler. Kbh. 1819. (L. T. 1823, S. 102; Kbhns Skilderi 1820, Nr. 25, jvfr. Mønster og Abrahamson om den indb. Underviisning, II. 287—92, 296; Pall. Aug. L. 3. 1820, III. Nr. 276, S. 460—61).

Povedregningsapparat — de 4 Specier i ubenævnte, benævnte og brudne Tal — til Brug ved Underviisningen i de Directionen for Garnisonskolevæsenet underlagte Skoler. Lithogr. 1821.

Regelbøger, især for de Børn, som have gennemgaaet den indbyrdes Underviisnings Regletabeller. Kbh. 1826. 2de Dpl. 1828. 3de Dpl. 1830. 4de Dpl. 1834. 5te Dpl. 1839. (jvfr. Litogr. for Almueskolevæsenet, II. 196).

Bestemmelser for den indbyrdes Underviisningsmæthode. (Kbh. 1838). 4to. (Tilsendt samtlige offentlige Skoler i Danmark).

Den indbyrdes Underviisnings Methodelære, eller Anviisning for Lærere til Udførelsen af Bestemmelserne for denne Mæthode. Kbh. 1838. 4to. (Om- sendt til alle offentlige Skoler i Danmark). (Jvfr. P. R. Groth: "Bemærkninger om den indbyrdes Underviisningsmæthode", S. 27—41; Kbhpost. 1835, S. 839—40).

Fuldstændigt Aftryk (i Bogformat) af den indbyrdes Underviisningsmæthode (nye) Tabeller, udg. med det kgl. danske Cancellies Tilladelse. No. 1. Kæsefølen. Kbh. 1838. 2det Oplag. 1840. (Jvfr. Tid. f. alm. dansk Skolelærer-Forening 1842, Nr. 4; 1843, Nr. 23—24; 26 (af Wille). No. 2. Regnefølen. Kbh. 1838.

Redacteur af de to første Aargange af "Maanedsskrift for Skolelærere og Opdragere." Kbh. 1821—22. (Perilil leverede han: Skolemandens Glæder, Tale af Gebite, oversat, i I. Aarg. S. 5—16; Nogle Afhandlinger om Underviisningen i Dansk og dansk Hæftning, f. Ex. i II. Aarg. S. 33—36).

Forskjellige Bidrag, de fleste anonyme, til Tidsskrifter og Blade, saasom i Gunnarus's Maanedsskrift "Pallas den yngre" (Anmeldelse af: "Fragment af en opbyggelig Præken, holden paa 10de Søndag efter Trinitatis i L. Kirke ved Frederiksberg den 2den August 1807", i Aarg. 1808, Marts, jvfr. "Tids og Hebe" 1809. II. 369); "Kbhøns Skilbert" (Om Afrikkaneren Frederik Davunns Underviisning, 1823, S. 763—64); i "Maanedsskrift og Repertorium for Almue-Skoler." (Reviser og Bemærkninger, II. 357—62).

Wille (Jens), f. paa Christianshavn 1750 (døbt $\frac{5}{18}$ f. A.), Søn af Saltbrager Claus Nicolaisen W. og Anne Jensdatter; blev 1781 Correspondent ved den grønlandske Handel; 1786 Inspecteur i Nord-Grønland (indtil 1790); 1806 tredje og administrerende Directeur ved Fiskeri- og Handels-Institutet i Altona; d. 21de Maj 1816 Generalrigs-commissair (med Rang 3die Kl. Nr. 8). † 27de Marts 1820 i Altona. — * Sophie Hedevig Lund (døbt $\frac{1}{9}$ 1763 i Kbhøn., † $\frac{2}{8}$ 1812, Datter af Joachim Henrik L., Kammertjener hos Grev A. G. Moltke, og Cathrine Amalia Bing). — (Jvfr. Rahbeks "Hesperus" I. S. 110—11).

De fire Formyndere. Comedie i 3 Acter af Schröder. Oversat. Kbh. 1795. (R. E. 1795, Nr. 52). — Brandstatten. Comedie i een Act af A. v. Røpke. Oversat. ibid. 1806. ("Theatret, det Lille og det Store", Nr. 7).

Willemoës (Frederik Wilhelm), f. d. 12te Juni 1778 paa Gaarden Minenbal i Landerup Sogn i Fyen, ældste Søn af Kammerraad Christen Willemoës, daværende Forvalter ved Grevskabet Wedelsborg, tilsidst (1796) Amtsforvalter i Odense (født 1736 i Øster Ahus Hjem Sogn, Ribe Stift, † $\frac{1}{2}$ 1818 i Fredensborg), og Christiane f. Drejer (født 1754 i Huusby i Fyen, † $\frac{2}{9}$ 1832 i Frederiksberg); blev 1794 lærer i Frederiksberg lærde Skole; afgik derfra til Universitetet i Efteraaret 1795;

var i 2 Aar Alumnus paa Borchs Collegium; tog 1801 medicinsk Embedsexamen (Laud.); blev samme Aar medicinsk *Candidat* ved Frederikshospitalet; disputerede d. 10de Decbr. 1803 for Doctorgraden i Medicinen; tiltraadte 1804 en videnskabelig Rejse til England og Skotland; blev 1807 Reservemedicus ved Frederikshospitalet; 1808 Landphysicus for Viborg Stift, samt Thy og Mors i Aalborg Stift; d. 7de Novbr. 1817 Stiftsphysicus i Aarhuus; d. 22de Maj 1826 virkelig Justitsraad; d. 16de Marts 1844, efter Ansøgning, i Raade og med Pension entlediget, og udnævnt til Etatsraad; valgte derefter Kjøbenhavn til sit Opholdssted. — *Mariane Elise Hillerup (født 2 1791 i Aalborg), en Datter af Justitsraad Niels Hillerup, til Borglumkloster i Bendsyssel, og Elisabeth Dyefel. — (Autobiographi i det til hans Doctorpromotion udstedte Universitetsprogram; jvfr. *Calliens Medicin. Schriftst. Ser. XXI.* 195—96)

De acid generatione in ventriculo. Diss. pro stipendio Collegii Med. Havn. 1801. — *Nonnulla ex Pharmacologia generali momenta, secundum principia theoriarum incitationis, modificata.* Diss. inaug. ibid. 1803. (Nord. Archiv für Naturkunde u. s. w. Bd. IV. St. 2. S. 177—85, af E. P. Waff).

Udgav: Interessant Beretning om den ungarske Præst Joh. Norvays særdeles heldige Behandlingsmaade af 120 Cholera-Patienter i Landbyen Tisza-Obolna i Sept. og Aug. d. A.; med Forord og Andetaling. Aarhuus, 1831.

3 „Nyt Bibliothek for Physik“ (Om Raaden, hvorpaa man i de nyere Tider rebucrer den organiske Temperatur ved ubøvelig Brug af det kolde Vand, og sammes Virksomhed og Rytte i Fieber, IX. 276—305).

3 „Bibliothek for Læger“ (Om den i Skotland herskende Sibbens eller Syphilis insontium, med Hensyn til den Korste Rødsyge, II. 1810. S. 25—42; Flores chamomillæ mod Koldfeber, XIII. 142; Om Influenza i Aarhuus 1837, XXX. 92—93).

3 „Acta Reg. Soc. med. Hafn.“ (De ferri in organismum agendi modo, efficaciam carbonatis ferri in scrophulis inprimis respiciente, Vol. V. (Acta nova, vol. 1.) p. 176—201; i Udtog i Nouv. Journ. de Méd. T. 5. 1819. Juin, p. 103—6; Udt. f. Læg. II. 1822. S. 122—23).

3 „Journal for Medicin og Chirurgi“ (Den epidemiske Constitution og herskende Sygdomme i Aarhuus-Stift i Aaret 1832; Udtog af en Indberetning til det kgl. Sundheds-Collegium, samt en Overfigt af Stiftets øvrige Lægers Indberetning, I. 372—81).

Willejen (Jens) var Forvalter paa Hovedgaarden Bygholm ved Horsens; blev Landvæsenstilsynet i Aarhuus Amt 1813 og i Skanderborg Amt 1824 (indtil 1834); fik d. 7de Aug. 1813 Rang med Kammeraadere (fra 1824 Juli 1807 at regne); var Ejer af Marienborg ved Horsens og bosat i Landbyen Nim. † 1837.

3 Bluffsens „Deconom. Annaler“ (Om Jordens Udparcellering, VII. 17—31. (Jvfr. 2. T. 1811, S. 281); Om Landens Bygning, s. 62—65).

Willumsen (Wilhelm Barthold), f. d. 14de Decbr. 1804 i Øster-Hornum i Viborg Stift, hvor hans Fader Søren Willumsen da var Sognepræst (fra 8 1803), siden (1⁴ 1825) til Selde og Aasted f. St. (f. 1² 1774 i Røestide, † 3° 1836) og gift med Hansine Laurence Holst (døbt 8 1778 i Taagerup, † 1° 1846, Datter af Forvalter H. paa Høibygaard i Laaland); blev underviist af sin Fader, og 1822 optagen i Aalborg Cathedralsskole, hvorfra han 1831 afgik til Universitetet; tog i Foraaret 1831 Examen ved det kirurgiske Academi (1ste Char.); var i nogle Aar Skibslæge og Underkirurg ved Søstaden; erholdt d. 11te Aug. 1833 Titel og Rang som Reservekirurg; blev d. 4de Octbr. 1837 Garnisonskirurg i Gladsbrand og Hals; d. 18de August 1838 tillige Districtskirurg i Frederikshavn og Horns Herred; d. 10de Marts 1849 Overlæge i Armeen; fik d. 25de Marts f. A. Rang med Capitainer. — * Petrine Augusta Hansen (f. 1⁴ 1814, Datter af Conrad H., Copiist i Toldkammeret, og Juliane Marie f. Hansen).

3 „Bibliothek for Læger“ (Om en paa Fregatten Bellona opstaaet Sygdom, formentlig foranlediget ved Kobbetoxid i det Vand, der anvendtes til Drif, XXVI. 142—47; i Udtog i Zeitschr. f. d. ges. Med. Bd. 8. S. 349—50).

Wilsø (Jacob Ferdinand), f. d. 19de Marts 1758, eneste Søn af Christen W., Kjøbmand i Rykjøbing paa Morsø (f. 1711, † . .), og Johanne f. Pihlster (f. 1² 1730, † 1⁴ 1775, ældste Datter af Præsten i Sejerølev paa Morsø, Ferdinandus Pihlster og Anna Kresting); blev 1786 Procurator ved Hof- og Stadsretten i Kjøbenhavn; d. 31te Juli 1815 virkelig Cancelliraad. † 1830. — * Cecilie Christence Cappel (f. 1⁴ 1766, † 1² 1834, eneste Datter af Degnen Peder Cappel i Kirkebyllinge og Agnete Plum).

Fortegnelse over Kjøbenhavns Brændeviinsbrænder-Lauges Interessentere d. 31. Decbr. 1800, tilligemed Underretning om Laugskaffen, med mere Lauget vedkommende. Kbh. 48 S. 8.

Wilsøtt (Constant) var fransk Vice-Consul i Norge, siden Translateur ved det franske Gesandtskab og fransk Syngelærer i Kjøbenhavn. † 22de Septbr. 1849, 72 Aar gl. — * Sophie Rheinhardt.

Nouveau Dictionnaire de marine, contenant les termes de navigation, d'architecture navale, d'artillerie, de corderie et de commerce, Français, Danois et Français. Copenh. 1830.

3 „Søndagen“, Følgeb. til „Dagen“ (Dennebecc og hans Malterstø Franst), 1837, Nr. 25).

Wilster (Carl Heinrich), f. i Kjøbenhavn 1772, Søn af Major Cæsar August v. Wilster, Commandant og Slotsforvalter paa Rosenborg (f. 1734, † 1812); blev 1788 privat dimitteret til Universitetet, og udmærket ved Examen artium; tog 1792 latinist-juridisk Embedsexamen (Laud.); blev derefter Procurator ved Hof- og Stadsretten, og 1793 Højesterets-Advocat; men forlod i Aaret 1799 sit Fædreland og begav sig til Berlin, hvor han kaldte sig Baron von Esen. † 3die Juni 1837. — * 1794 Anna Juul Winde (f. 1770), Datter af Kjøbmand Lauritz Winde i Aalborg og Helene Maria f. Cortsen (og * 2. 1810 Kasinus Palludan, Hospitalsforstander i Slagelse, f. 1775 i Odder, næst Præstegaard i Christianssands Stift, † 1834 som Cancelliraad og Ridder af Dbr., f. „Dagen“ 1834, Nr. 25). — (Jvfr. H. Steffens „Hvad jeg oplevede“, II. 25—31; Døt's „Misceller“ 1810, Nr. 9, S. 71—72; Kbhvns Skilderi 1810, Nr. 31, S. 539; H. M. Lange's „Udvalg af danske og udenlandske Criminelsager“, Bd. 5. S. 333—36).

2vende Indlæg i Sagen: Dr. og Prof. E. F. Horneman contra Bogtrykker Polm angaaende Skriftet: En Drøm om Horneman og M. E. Bruun. Kbh. 1796.

3 „Minerva“ (Edwin til Selma, 1790. I. 415).

3 „Tids og Leve“ (Indlæg i Sagen imod M. E. Døt, i Anledning af dennes Udsald imod Theaterdirectionen, 1799. III. 8—20).

Wilster (Christian Frederik Emil), Foranførtes næstældste Søn; f. d. 27de September 1797 i Kjøbenhavn; blev allerede i en tidlig Alder optagen i det Schouboeske Institut, og deraf dimitteret til Universitetet 1813; tog i October 1816 den theoretiske Deel af den juridiske Embedsexamen med Charakteren Laudabilis; ansattes 1817 som Volontair i Rentekammeret, hvorfra han atter udtraadte, og var i Aarene 1818—19 Huuslærer hos Grev Danneshjold, derefter i 1821—22 hos de Biolkier, Attaché ved den russiske Legation i Kjøbenhavn; blev d. 23de Juli 1822 Adjunct ved Sors Skole og Opdragelses-Anstalt, og underkastede sig i October f. A. den theologiske Embedsexamen med bedste Charakter; disputerede d. 14de April 1827 for Magistergraden ved Kjøbenhavns Universitet; blev den 24de Maj 1828 Lector i Græsk og Engelsk Sprog og Literatur ved Sors Academi; var tillige Amanuensis ved dette Academies Bibliothek. † 11te Januar 1840 i Sors. — * 1829 Charlotte Ketty Wilster (f. 1806), Datter af hans Færbroder, Oberst Carl Frederik W. (f. 1779 i Kbhv., † 1852) og Dorothea f. Fugleberg. — (Biographi, ved A. E. A. From Møller, i 3die Sam. Wilsters „Digtninger“, 1840. (ogsaa aftr. i „Søndagen“ 1840, Nr. 21); ved E. Thaarup i „Genealogisk og biographisk Archiv“, I. 103—119; jvfr. R. J. F. Henriksen's Efterforsk. til Wilsters Doversættelse af

Euripides, 1840; Berlingske Tid. 1840, Nr. 11. 19; Rbhpost. f. A. Nr. 14. 19. 20).

Digtninger. Rbh. 1827. (»Dagen« 1827, Nr. 1; L. T. 1829, S. 654—66; M. f. L. II. 1—35, af E. Mølsted; Foreign Review and continental Miscellany No. X. March. 1830).

De religione et oraculo Apollinis Delphici. Pars prior. Commentatio. (pro gradu Magisterii). Havniæ 1827. (L. T. 1828, Nr. 24. 25, af N. J. S. Henriksen; jvfr. Forf. & Antikritik, sid. S. 445—56, og Recensitens Svær, S. 457—70).

Digtninger. Nye Samling. Rbh. 1831.

Om Hexametret og dets Behandling i det danske Sprog. Udgivet som Indbydelseskrift til Examen artium ved Sørøe Academie. Rbh. 1833, 4to. (M. f. L. XI. 232—56, af E. A. Thorsen).

Homers Iliade, oversat. I.—II. Deel. Rbh. 1836. Understøttet af Selskabet til de skønne Videnskabers Førfremmelse. (L. T. 1836, Nr. 21; M. f. L. XX. 309—38; jvfr. Bestf. Avis 1838, S. 12; Conversations-Lex. der Gegenwart, S. 6. S. 896).

Homers Odyssee, oversat. I.—II. Deel. Rbh. 1837. Understøttet af Selskabet til de skønne Videnskabers Førfremmelse. (M. f. L. XX. 309—38; jvfr. »Søndagen« 1837, Nr. 31; Convers. Lex. der Gegenwart, S. 6. S. 896).

Euripides, oversat. — Alkestis. Medea. Iphigenia Aulis. Iphigenia i Tauri. Pelasge. Andromache. Bacchantinderne. Hippolytos. Rbh. 1840. (L. f. L. o. L. III. 241—57, af J. E. Petersen; »Fædrel. 1840, Nr. 135. 195, af J. A. Osiemann; jvfr. sid. S. 182; »Dagen« f. A. Nr. 59; Berl. Tid. f. A. Nr. 15. 60).

Digtninger. Trede Samling. Rbh. 1840. (»Søndagen«, 1840, Nr. 21).

J Otto's »Ny Pygæ« (Om Geniefeberen, i L. 1828, S. 99—122).

J »Kjøbenhavn's Morgenblad« (Bogtræet, idyllisk Fortælling, 1826, Nr. 1—6; optrykt i hans »Digtninger«, 1827, S. 183—80).

J »Blandinger fra Sørøe« (Besandtskabet til Achilles, eller Iliadens niende Sang, oversat med indledende Bemærkninger om en dansk homerisk Oversættelse og om det heroiske Versemaal, i 1ste Hefte, S. 86—158. (L. T. 1831, Nr. 44, S. 689—701, af Poul M. Møller; M. f. L. VI. 391—433, af E. A. Thorsen og J. R. Madsvig); Iliadens attende Sang, oversat, i 4de Hefte, S. 35—71. (M. f. L. IX. 495—503, af E. A. Thorsen); Tale, holden paa Sørøe Academie den 28de Januar 1833, i 5te Hefte, S. 3—16).

J Dehenschlagers »Prometheus« (Betragtninger over vor nyere Poesie, i II. 127—67; Kampen mellem Achilles og Hlodguden Antios, af Iliadens 21de Sang, oversat, III. 55—94; 276—88; Falken, et Pølsk Følledigt, sid. S. 370—73; Af Iliadens syvende Sang, V. 278—88; Hvgtningen fra Irland, efter et Engelsk, VI. 87—88; Om Dvantiitet og Accent, tildeels en forsøgt og forhørdet Udgave af et Par Paragrapher af hans Skrift om Hexametret, VI. 97—166. (En udskilt Udgave af Handling af eet Punkt, nemlig om Høfsten, er indtrykt i »Digtninger«, S. 23—31); En Bædderselskabs, Homers Iliade, oversat, VI. 333—40).

Endel Digte og Sange, dels særskilt trykte, dels afspredte i: *»Litteren«* (1819, Nr. 76—77), *»Kbhvns Skilderi«* (1819, Nr. 56; 1828, S. 783—4), *S. Philaris (S. Peters) Studentertidsskrift* (S. 80 og 88), Elmquist's *»Dan.«* (S. 10—11), *»Juletræet«*, udgivet af Ringe, Kabbets *»Hesperus«* (IV. 18), *»Nyt Aftenblad«* (1821, Nr. 52; 1825, Nr. 10. 27. 29. 43), *»Kjøbenhavnns Morgenblad«* (1825, Nr. 28. 68—69. 76; 1826, Nr. 14—15. 32—33. 40. 56—57. 140—41), *»Dagen«* (1825, Nr. 32), *E. Peterss »Gefion«* for 1826 (S. 19. 258. 285), Ringes *»Bertha«* (1827, I. 193. 224; II. 31. 392; III. 419; IV. 95. 352), *»Kjøbenhavnnsposten«* (1827, Nr. 43; 1829, Nr. 16. 67. 92. 106. 191; 1835, S. 404), Holst's *»Kystaar«* gavde fra danske Digtere 1835, 36, 37, 38, *»Blandinger fra Borgerne«* (9de p. S. 92—93), *»Portefeuillen«* (1839, II. 180). — Nogle af hans Digte ere satte i Musik af P. P. J. Lyngbye (1834) og af A. B. Wade (1848).

Recensioner i *»Danst Litteratur, Tidende«* (f. Er. over E. A. Thorstensen's *»Forsøg til en dansk Metrik, 1ste Deel«*, 1833, Nr. 34—37; E. J. Jørgensen's Udgave af *»Iliaden, 2det Bind«*, 1835, Nr. 2—6. (jvfr. Antikritik af Jørgensen, *ibid.* S. 333—50, og *»Bibliers Evar«*, S. 350—55); Chr. Winther *»Nogle Digte«*, i A. Nr. 16. 17. (jvfr. *»Abhyrsk«* 1835, Nr. 150, 60, 69, 70, 71, 72, 77, 84, 86, 89, 91); og i *»Naanedstift for Litteratur«* (over S. Meisling *»Digte fra Oldtiden«* (de homeriske Hymner og Pericles' Eftold), VII. 485—523; L. Overstons *»Kunstnerliv«*, IX. 185—89; B. Holst *»Raigilret«*, *ibid.* S. 189—90; P. E. Andersen *»Bruden fra Lammernes«*, *ibid.* S. 191—95; Sammes *»Kavnen«*, *ibid.* S. 195—97; J. P. Ludan-Müller *»Kjærlighed ved Høsten«*, *ibid.* S. 198—200; E. J. Boye *»Aandelige Digte og Sange«*, XI. 526—43; P. A. Timm *»Aandelige Sange«*, *ibid.* S. 543—48; E. J. Jørgensen, *Ilias*, vol. 2, XIV. 414—39). — Nogle Artikler, dels under Mærket Quis, dels under hans Navn, i *»Kjøbenhavnnsposten«* 1834 (f. Er. *»Dublebillederne«*) i Hviden mellem J. P. Heiberg, som vilde have den fægelige Filosofi anvendt paa Høstetiden, og denes Modstander, tildeels yngre Studenter.

Bidrag til P. Hjort's *»Danske Børnenes«* (Bearbejdelse af Gellerts *»Der Bauer und sein Sohn«*).

Bilstrup (Glaus Nicolai), f. d. 25de Januar 1784 i Viborg, hvor hans Fader Andreas B. var Organist ved Norre-Sogns Kirke og givt med Karen Nielsdatter; blev i Efteraaret 1800 dimitteret til Universitetet fra sin Hødebyes Latinskole; tog i Octbr. 1805 theologisk Attestats (Laud.); blev 1806 anden Lærer ved det da oprettede Skolelærers-Seminarium i Borris; d. 7de Juli 1815 Sognepræst for Borbaase og Heinsvig i Ribe Stift, og den 2den Juni 1819 for Borris og Fæster i samme Stift, samt anden Lærer og Medforstander for Borris Seminarium, ved hvilket han d. 25de April 1821 blev Forstander og første Lær. indtil dets Ophævelse; udnævntes d. 18de Septbr. 1848 til Consistorialraad. — *Christine Sophie Dorothea Krarup døbt i Ribe 1791, ældste Datter af Amtspræsident Christian Johan Løbberg Krarup og Christinæ f. Fabricius).

Første Læsebog med Bogstav- og Stavs-Tabeller for Begyndere. Ribe, 1814. (R. A. 1817, S. 500—1). — Anden Læsebog for Almuebøiler, indeholdende For-

allinger og Børn til Dvæle i Indenadslæsning. ib'd. 1815. Anden uforandrede Udgave. ibid. eod. (L. T. 1817, S. 502). Tredie Udgave. Ljilfeb, 1827. Fjerde Udgave. ib. 1835. Femte Udgave. ibid. 1844. Sjette Udgave. ibid. 1851. — Vejledning til Samtaler med Børn, for at opvække og øve deres Forstand, og vænne dem til at udtrykke sig med egne Ord, til Brug for Forældre og Skolelærere. Med en Fortale af E. J. L. Krarup. Kjøbenhavn, 1815. (L. T. 1817, S. 503—4. Samtlige 3 r. i Pall. Allg. L. J. 1818, Ergzbl. Nr. 73). — Amtsprovst E. J. L. Krarups Levnetsbeskrivelse og 2de Taler ved hans Jordekjært. 1820. (Levnetsbeskrivelsen er optrykt i Benzon's "Magazin for Skolevæsenet", S. 2. S. 80—85).

Willstrup (Jørgen), f. i Jylland 1774; blev omtrent 1801 Kjøbmand i Roeskilde og 1824 tillige Kæmner sammesteds. † 12de Marts 1832. — * 11de 1801 (i Roeskilde) Sophie Hasenreich (f. 1789, † 17de 1823, Datter af Willardholder H.).

Forslag og Tilbud om Roeskilde Fiords Opgravning samt Havneanlæg ved Roeskilde. (Den 19de Novbr. 1830). Kbh. 16 Sider. 4to.

En nye Muurpolerings Opfindelse. (Den 10de Decbr. 1830). Kbh. 16 Sider. 8vo.

Desuden en heel Del Attikér i Roeskilde Aulæ. — (Nebbeelt).

von Wimpfen (Friederich Ferdinand Frang), f. paa Glücksborg d. 31de Marts 1805, næstældste Søn af Tobias Peter v. W., Major og Overvej-Inspecteur i Holsteen (døbt 1de 1766 i Königsstein i Bavern, † 11de 1813 i Preeg), og Nicoline Christiane Amalia Bloch (f. 11de 1769 i Middelfart, † 15de 1851 i Kbhvn., næstældste Datter af Biskop Dr. Tønne B. og Margrethe Hebevig Jørgens); blev dimitteret til Universitetet fra Roeskilde Cathedralskole 1823; tog Forstexamen i Kiel 1826; blev 1827 Forst- og Jagtjunker; d. 1ste Novbr. 1828 Kammerjunker; 1841 Chef for Forst- og Jagtcomptoiret under Rentekammeret (nu under Finansministeriet); fik d. 1ste Februar 1849 Titel af Overforst. — * 14de 1841 Ida Sophie Elisabeth Frederikke Johansen (f. 11de 1821, † 1de 1850), Datter af Gehejmeconferenceraad Frieder. Heinrich. Christ. Johansen, Præsident i den Slesvigke Over-Justitscommission (f. 1de 1781 i Kbhvn., † 15de 1851), og Ida Sophie Antoinette Petersen (f. 1de 1790 i Slesvig).

Stov-Larationen. Kbh. 1836. (Jvfr. "Blandinger fra Sora", 8de Hefte, S. 72—75, Noten).

Wind (Søren Wilhelm), f. d. 17de Maj 1794 i Kjøbenhavn, Søn af Student W.; blev opdraget paa det kongl. Dyppstringshus, hvorfra han udgik 1810; blev Seminarist paa Jonstrup 1822, og 1825 derfra dimitteret ("Meget dygtig"); derefter Skolelærer i Korsør. † 1846.

3 "Tidskrift for Almindelig Skolevæsenet" (Om indbyrdes Undervisning, i I. 193—207).

Bøn for M. G. Virchners Gravminde, i "Politikvennen", Nr. 1034.

Winding (Hans Laurits Struch), f. 1750 i Rullerup i Fyn, hvor hans Fader Peter Nicolai W. (f. 1697, † 1737) var Segenspræst (fra 1728) og gift med Sara Maria Struch; blev 1774 dimitteret til Universitetet fra Odense Latinskole, og tog den philosophiske Examen; var i endel Aar Bogtrykker i Kjøbenhavn, men overdrog 1817 sit Officin og Privilegium til Boghandler G. Bonnier (f. Collegial-Lib. 1817, S. 801); siden Bogholder ved det danske Raads- og Livrenteselskab. † 19de November 1831. — * 33 1786 Marie Lovise Svare (f. † 1764, † 2de 1834), en Datter af Bogtrykker Lars Nielsen Svare i Kbhvn. (f. 1720 i Rallundborg, † 1777 i Kbhvn., jvfr. „Læsendes Aarbog for 1800“, S. 85—86).

Friderich den Stores sidste Samtale i hans Dødstime med Peter Pavian, en Drøm af Friderich Friherre af Trend. Oversat. Kbh. 1790. (L. E. 1790, S. 349—50). — Davids Psalmer oversatte og med Anmærkninger af G. E. Knapp. Trede forbedrede og forøgede Udg. Oversatte paa dansk. (1ste Bog). ibid. 1791. (L. E. 1792, Nr. 10, af A. Birch). — To hundrede og tre og halvtredsinde syv Gaader eller mørke Taler, til nyttig og lærerig Lidsfordriv, samlede og oversatte af det Tydske. ibid. (1793). 69 S. 8. (L. E. 1793, Nr. 52; Krit. og Antikr. XVIII. Nr. 35). — J. v. Ståhlins Anekdoter om Peter den Store. Overs. ibid. 1793. — Hvad Raad er der for den Jammer og Elendighed, som denne Vinter truer os med? Iitilegnet hjer ærlig Dansk og Norsk Mand. ibid. 1800. (Blev ifølge Læsendes Aarbog for 1800, S. 203, tagen i Forvaring ved Politiet, og indsendt til Cancelliets Bedømmelse).

Udgav Naanedsskriftet: Samleren. 1.—5. Aargang (i 10 Bind). Kbh. 1794—98; ligeledes Meyers Beskrivelse over Roeskilde. ibid. 1793. (Krit. o. Antikr. 1793, S. 713—16).

Sos ham, som Bestyrer af det Svareffe Bogtrykkeri, udkom i sin Tid Raltze Bruuns satiriske Skrifter. (Jvfr. Døds Litteratur, Kunst- og Theaterbl. 1798, Nr. 19—20).

Winding (Laurits Svare), Foranstaaendes ældste Søn, f. i Kjøbenhavn d. 9de September 1787 (iflge 1788); nød privat Underviisning og besøgte det Schouboeske Institut; studerede siden 1806 Lægevidenskaben; var chirurgisk Volontair og fra 1807 til 1809 Candidat ved Almindeligt Hospital; tog i Efteraaret 1815 Examen ved det chirurgiske Academi (2den Char.); nedsatte sig derefter som praktiserende Læge i Roeskilde. † 11te Maj 1838. — * 2 1820 Johanne Kirstine Rornerup (f. 1de 1803), ældste Datter af Røbmand Peder Pedersen R. i Roeskilde (f. 1769, † 2de 1847) og Ulise Charlotte Michelsen (f. 2de 1774, † 2de 1811). — (Jvfr. Callisens Medic. Skriftst. Vex. XXI. 243—44).

3 „Bibliothek for Læger“ (En Fortælling af forraadnede Dele af Tvilling-foktre, fuldenbt 3 Aar efter dens Begyndelse, 1792. S. 264—71; i Udtog i Orsfon u. Julius Magaz. der auct. Peill. Bd. 9. 1827. Mai u. Juni, S. 559—62, af Julius; Bullet. des Sc. méd. T. 10. 1827. Janv. p. 26).

Winkel-Sorn, see **Sord**.

Winkler (Bernt Otto), f. 1780 i Frederiksberg; gik i Borgerdybskolen og blev dimitteret til Universitetet i Efteraaret 1796; erholdt Udmærkelse ved Examen artium, saavelsom ved anden Examen i det paafølgende Aar; tog i Foraaret 1804 Examen ved det kirurgiske Academi (1ste Char.); var 1807—Reserve-Chirurg ved Frederiks-Hospital, derefter Overlæge ved Keltthospitalet i Frederiksborg, og fik 1808 Regimentskirurgs Charakter; ansattes d. 24de Aug. 1820 som Bataillonskirurg ved Kongens Livjæger-Corps; erholdt d. 3die Septbr. f. A. Rang med Capitainer i Armeen; blev 1825 Divisionskirurg ved Sø-Etatens 2den Division; d. 2den Juli 1826 forandrt Rang med Capitainlieutenanter af Sø-Etaten; d. 4de Januar 1835 Ridder af Danebroge; d. 4de Maj f. A. tillige Stabskirurg (1842 Stabslæge) ved Sø-Etaten; erholdt d. 28de Febr. 1836 Rang efter Rangforordn. 4de Klasse Nr. 1; blev d. 14de Octbr. 1840 Medlem af det Rgl. Sundhedscollegium; d. 10de Juni 1841 benaabet med Danebrogsmandenes Hæderstegn. † 26de November 1845 i Kjøbenhavn. — (Jvfr. Dødsopslægers Levnet, I. S. 8, 19—20, 96, 256. Om hans testamentariske Disposition f. Bibl. f. Læger Bd. 43. (N. N. 13.) S. 390—91).

Andeel i: *Pharmacopoea militaris*. Efter allerhøieste Befaling udarbejdet af en dertil nedsat Commission. Kbhvn. 1840. (Bibl. f. Læger XXXIII. (N. N., Bd. 3.) S. 287—321, 393—411, 496; Ugestr. f. Læger III. 158—59).

3 "Bibliothek for Læger" (Overfikt af de paa Sø-Etatens Hospitals anden Division behandlede Kopperpatienter, XXIV. 376—77).

Winslow (Carl), f. i Kjøbenhavn d. 19de Februar 1796, yngste Søn af daværende kongelig Laik B.; yttrede tidlig Lyst til Malerkonsten, men kom i Urtekræmmerlære; blev i Sommeren 1810 Volontair i General-Commissariats-Collegiets 1ste Departement, og ansattes efter to Aars Forsøb ved Revisionen af de norske Regnskaber; søgte derpaa Ansættelse ved Theatret; blev Elev ved den dramatiska Skole, og 1820 kongelig Skuespiller; gjorde i Sommeren 1823 en Rejse til Hamborg og Berlin, og i Sommeren 1826, med kongelig Understøttelse, en Rejse til Tydskland, paa hvilken han opholdt sig især i længere Tid i Wien og München; foretog i Sommeren 1829 paa egen Bekostning en Rejse til Tydskland, og i Sommeren 1833 med Instructeur Nielsen en Rejse til Norge for at optræde som Skuespiller (i Christiania og Bergen). † 4de October 1834. — * 1821 Sophie Schalk, fgl. Skuespillerinde. — (Biographi, ved Th. Overfou, i "Portefeuillen" 1839, III. 145—59. — Portrait, malet og lithographeret af Kaufmann; lithographeret af E. Lehmann, i "Portefeuillen" 1839, 3die Bd.; og i Dødsopslægers Comedier, 2det Bd.).

Digte, adspredte i *Kjøbenhavns flyvende Post* (1827, Nr. 73, 78), *Kjøbenhavnsposten*, *Nye Repertorium for Nærslæbslæsning* (VI. 20^e), *Nyeste Repertorium for Nærslæbslæsning* (V. 273—77), og i Poëts *Nytaaargave fra danske Digtere* (1835, S. 193—198).

Det paa det kongl. Theater opførte Skuespil: *Spionen. af Majers og Ancker*, er efter Alwals tyske Bearbejdelse oversat af ham 1831, men utrykt.

Winstrup (Jens Frederik), f. d. 20de Januar 1805 i Aarhuns, hvor hans Fader Jens W. da var Amtshuefuldmægtig, siden Landbrødscommisfær og Amtsforvalter i Afsens (f. 1° 1767 i Winstrup, Dalby-over Sogn, † 1° 1826), og gift med Maren Haasum Berg (døbt 1761 i Birring, † 1° 1828, Datter af Provst Frederik B. og Hylleborg Cathrine Brunou); blev 1824 dimitteret til Universitetet fra det lærde Institut i Fredericia; absolverede i Januar 1830 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev d. 4de Juni 1834 Sognepræst til Jellstrup og Lyngby, og d. 9te Maj 1846 til Hærritslev, Seilstrup og Ralleby i Aalborg Stift. * Charlotte Amalie Berg (f. 1° 1811, Datter af Præsten Mich. Andr. Fosse B. i Besteraaby og Ingeborg Raboe).

3 Maanedstidstet *«Encelliter»* (Dalen Mause, af Schubert, overf. i III. 129—38; Digte, sfd. S. 60, 127); — i Maanedstidstet *«Kometen»* (Erindringer fra Péro la Chaise, S. 81—94); — i *«Christelig Kirketidende»* (Et Par Ord om E. Fempels *«Jesus Christus, som han var, er og bliver»* o. s. v., 1834, Nr. 21).

Winstrup (Ole Johannesen), Mechanikus; blev d. 28de Jan. 1811 benaadet med Danebrogsmandens Hæderstegn; gjorde 1822—23 en Rejse i Udlandet (s. *«Aftenbl.»* 1822, S. 5—6); kjøbte 1825 af Nathusius en Maskinfabrik og dertil hørende Jernstøberi paa Godset Hundisborg ved Magdeburg, hvilke han drev i nogle Aar; blev d. 21de Febr. 1829 Forstander for den polytechniske Lære-Anstalts Værksteder, og 1831 derfra entlediget; boer nu paa Marialyst, i Frederiksberg Sogn. — (Jvfr. *Schl. Holst. Lauenb. Prov. Ber.* 1825, IV. 777).

Afbildninger af de bedste og nyeste Agerdyrknings-Medstaber med Beskrivelser. I.—8. Hefte, med 41 Kbb. Kbh. 1822—26. Tvar-Fol. Dgaa paa Tydsk. Kopenh. 1824—26. (*«Dagen»* 1823, Nr. 166; Kbhns Skilderi s. A. Nr. 45; L. X. 1826, S. 254—56; *Messager franç. du Nord* 1825, p. 329—31; *Schl. Holst. Lauenb. Prov. Ber.* 1825, III. 508; Leipz. L. J. 1828, Jan., S. 52—53).

Om Brøndgravning og Boring samt om Jordboring i Almindelighed. Med 5 Kobbere. Kbh. 1847.

Et Par Ord om Kjøbenhavns Vandværken. Kbh. 1847. (Trykt som Manuscript og ombejlt til Bedkommende).

3 Luffsens *«Nye oeconom. Annaler»* (Om Erstatatoren og Skuffelploven, i II. 1816, S. 161—73, med 2 Kobbetavler; Priidcourant paa hans Agerdyrknings-Maskiner og Medstaber, sfd. S. 173—76).

3 *«Nye landoeconom. Tidender»* (Brev til J. E. Drewsen, i III. 372—78, med 1 Kbb. (jvfr. sfd. S. 378—403, af Drewsen); Forsøg for den winstrupske Plov; et Brev til J. E. Drewsen, i IV. 174—87. (Jvfr. sfd. S. 188—95, af Drewsen).

sen); *Prills Courant* paa hans *Tegtegnings-Maskiner* og *Ketsfaber*, *ibid.* S. 260—62).

3 *"Nyeste Stikverie af Kjøbenhavn"* (Nogle Bemærkninger, foranledigede ved Dreusens Anskuelse af de saaledes frie Forpagtninger, 1824, Nr. 10, 11, 13).

3 Ursins *"Magazin for Kunstnere og Haandværkere"* (Om *Pres.*, I. 153—55, 180—81; Om *Maskinfæling* og *Staalgravering*, med 1 *Ab.*, II. 105—17; *Dampmaskine* af ham, *ibid.* S. 121—23; Det *horizontale Plan*, anvendt som *Pestegang*, med en *stannographeeret Tegning*, III. 17—19; Den *hydrauliske Presse*, med en *stannographeeret Tegning*, *ibid.* S. 73—78; *Cylindrisk Smedebælg*, udført i den polytechniske *Læreskoles* *Bærstæder*, i 2den *Række*, I. 157—58; *Trykpumpe*, *ibid.* S. 446—48; En *Universal-Struersit*, II. 95—96).

3 *"Den Frisindede"* (Nogle nærmere Oplysninger om mine Forsøg til at forfærdige ufeetgerjorlige *Bancofedler*, 1840, Nr. 1. 2.; *Betragtninger* over *Porspindemaskiner* i Danmark, s. A. Nr. 2).

3 *"Tilvæpningen"* (Om *Kjøbenhavns Vandværk*, 1851, Nr. 326).

Winterfeldt (Jørgen Balthazar), f. i Fredericia d. 1ste Dec-
tober 1732, yngste Søn af Erik W., Lieutenant ved det Holsteenske
Cuirassee-Regiment (f. 1697, * 1728, † 1741), og Nille Dals-
hoff (f. 1701, † 1752); anstillet i sin Ungdom i Sø-Etaten, hvor han
d. 19de Octbr. 1753 blev Secondlieutenant; d. 20de Novbr. 1757 Pre-
mierlieutenant; d. 3die Marts 1760 Capitainlieutenant; d. 9de Decbr.
1767 karakteriseret og 1771 virkelig Capitain; d. 4de Septbr. 1773
Kammerherre; d. 18de Maj 1778 Commandeur-Capitain; d. 30te April
1781 Chef for Søcavet-Academiet i Kjøbenhavn (indtil § 1792); d. 6te
Marts 1789 Commandeur; d. 9de Marts 1792 Chef for 2den Division
(indtil § 1797); d. 7de Decbr. 1796 Contre-Amiral; d. 25de Januar
1799 Vice-Amiral; d. 16de Decbr. 1801 Ridder (Stortors) af Dane-
broge; d. 6te April 1804 Amiral; d. 18de Decbr. 1807 Medlem af
det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab; d. 28de Januar 1811 Ridder
af Elefanten og benaadet med Danebrogsmandenes Hæderstegn. † 22de
Juli 1821. — * 1/2 1782 Maria Magdalena de Fontenay (døbt 2/3
1746 i Kbhvn, † 1820), næst yngste Datter af Benjamin le Sage de F., Com-
mandeur i Sø-Etaten (f. i Helsingør 1695, † 1749), og Maria Margr.
Tigh (f. 1719, † § 1795). — (Jofr. Thaarups Fædrenel. *Nekrolog* f.
1821—26, S. 104—5, 499; *Magaz.* til den danske Adels Hist. I. 218;
Statstid. 1821, Nr. 61; „*Dagen*“ s. A. Nr. 178; 1824, Nr. 68;
Molbech, Vidensk. Selsk. Hist. S. 384, 600).

Afskillige Tanker, som Skrive-Friheden har givet Anledning til. Kbh. 1771.
(Fortegn. over Tryktskrib. Str. I. 170). — Tanker, som Meningerne angaaende
disse Friheds vigtige Tilbragelser have givet Anledning til. Opfatte af en læg dansk
Mand om Vinteren og den derpaa følgende Vaar af Aaret 1793. *ibid.* 1794. (R. F.
1795, Nr. 25; „*Tid.*“ 1795, I. 212—14; *Krit. o. Antikrit.* XVII. Nr. 2. 8; *Norrs
Repertor.* I. 1795). — Plan til Huses Opbyggelse for danske uformuende Sa-

militær, som ei borte under *Kjøbenhavns* Bål. 1804. — Trostens-Øblig, den
 Dyrskæde og Jernvagt, den *Deihscheide* eller *Jernvagt*. Sammenfattet
 med *Elminger* af *Jan* 1812. Stk. 1813. 4to. (-*Penia*. 1813, Nr. 18—20).

Indledning til *Deihscheide* Samtaler for unge *Deihscheide*. Stk. 1821.

3 *Deihscheide* for nyttige Skrifter. 1772 (Jens Overhaug; an-
 1771).

3 *My Minerva* (Dagens *Retal*, 1807. III. 243—46; Til mine yngre
 Krigsflammer, f. H. IV. 75; *Argvante* *Inderne*, som under *Kjøbenhavns* *Deihscheide*
 ring bleve hugget i de danske *Krigsdele*, 1808, I. 85—89).

En *Dyrskæde* angaaende *Trostens* *Deihscheide*, i *Penia*. 1817 og 1818, S. 29—31.

Winther (Frederik), f. paa *Samsø* d. 3te Februar 1809, ældste
 Søn af *Statsraad*, *Ridder* *Christian Michael W.*, *Medlem* af *Dan-*
marks *Commissionen* samt af *Comiteen* for den ny *Matricul* *Indførelse*
 etc. (f. 2° 1778 i *Gjethed* *Præstegård* i *Siborg* *Stift*, † 2° 1843 i *Kbhvn.*),
 og *Else Margrethe Petronelle* f. *Vraag* (f. 2° 1782 i *Kbhvn.*, † 2°
 1837, Datter af *Bejermester* *Dominicus B.* og *Cecilie Marie Blåcher*); blev 1826
 dimitteret til *Universitetet* fra den *Kjøbenhavnske* *Borgerbysskole*, og tog
 i *Jannar* 1831 *theologisk* *Attestat* (*Laud.*), gav i flere Aar *Undervisning*
 i *Religion*, *Sprog*, *Mathematik*, m. m., og var ansat som *Lærer* i *Na-*
thematik ved *Borgerbysskolen* i *Kjøbenhavn* samt det r. *Bestenke* *Institut*;
 blev d. 3te *Octobr* 1831 *Sognepræst* paa *Gjøl* under *Nalborg* *Stift*
 og d. 1ste *April* 1835 for *Stemminge* og *Hjelpe* i *Laaland*. — * *Jda*
Wilhelmine Gesner (f. 2° 1809 i *Kbhvn.*, Datter af *Præsten* *Joh.*
Lubb. G. i *Nysted* og *Gurri Cathr. Werner*).

Bor *Deihscheide* om *Sandheden* i *Christe*. *Prædiken*. *Nyhedning* p. 8. 1843.

Bidrag til *Orientering* i *Skele-Reformens* *Sag* fornemmelig fra et *kirkeligt*
Stade. *Naribo*, 1849.

3 *Maanedsskrift for Litteratur* (Anmeldelse af *P. Pedersen* om
Geometrisk *Legneskole*, i XIII. 311—26).

3 *Ehrling's* og *Engelstoft's* *Theologisk* *Lidsskrift* (Troen, psykologisk
 betragtet, i II. 1. S. 34—63; Om *disposition* i det nye *Testament* eller den be-
 stemte *Retfærdigheds* *Lære*, VII. 213—81, jvfr. VIII. 188—90).

3 *Dankier's* *Samling* af *Prædikener* over *Evangelierne* (Barrer
 fæste i *Troen*; paa 1ste *Juledag*, i I. 53—61; Det snart tilendebragte *Aars* *Prædike*
 paa *christelig* *Viis*; paa *Søndagen* efter *Jule-Dag*, sfd. S. 76—85; Den *Troendes*
Skyldighed at være *frimodig*; paa *nittende* *Søndag* efter *Trinitatis*, sfd. S. 184—91).

3 *Dansk* *Kirketidende* (Laalands-Gaflers *Stifts-Convent*, i IV. 164—69;
Menigheds-Møder, som forberedende *Grundlag* for *Kirkens* *Organisation*, V. 67—77
 og 81—91).

Winther (Jens Carl), f. i *Landsbyen* *Steensballe* ved *Horsens*
 1775, Søn af *Otto Winther*, *Gartner* ved *Steensballe*; gik i 6
 Aar i *Horsens* *Katholske*, og blev deraf i *Efteraaret* 1791 dimitteret til

Universitetet; erhøbt Udmærkelse ved Examen artium; absolverebe i December 1797 den theologiske Embedsexamen (Haud illaud blev). 1799 Alumnus paa Clerus' Collegium; d. 5te Februar 1808 Sognepræst for Storring, Stjær og Galthen i Aarhus Stift; d. 18de October 1820 tillige Amtsprovst for Hasle, Ring, Framlev, Sabro, Besterlissberg, Gjærn og Hids Herreder. † 25de Marts 1826, ugist.

Korsøg over Fordelene af det menneskelige Livs Lidelser og Gienbørligheder, til Beroligelse for Nædbrodre, af J. S. Gest. Overs. 1ste Deel. Kbh. 1801. (L. E. 1802, Nr. 1). — Meinelæs franske Stillesvælsesbog, overs. af Tydsk. ibid. 1804. (L. E. 1804, Nr. 38). — E. J. Callisens korte Omrids af den kristelige Lære i Bibelsprog. Overs. ibid. 1805. (L. E. 1805, Nr. 44). — W. Munschers Lærebog i den kristelige Kirkes Historie, til Brug ved Forelæsninger. Oversat. Med Tillæg af J. Mänter. ibid. eod. (L. E. 1809, Nr. 15 og 17; jøfr. Art. Jens Møller, II. 391). — Atheniensiske Breve, eller Brevverling fort af den persiske Konges Agent i Athen under den peloponesiske Krig. Oversat af Engelst. I.—III. Bind. ibid. 1806. (solgtes ogsaa under Navn af 33—35te Hefte af det Solvindste „Archiv for de nyeste og mærkværdigste Reisebeskrivelser“).

J. Møt's »Bidrag til Kundskab om Mennesker og Bøger« (Kattigdom, efter Goldsmiths Essays, i Aarg. 1802, Nr. 41—42; Tilbøjelighed, efter Goldsmith, i Aarg. 1803, Nr. 43—44); — i Sammes »Nemo propheta« (Fragment af Eschubains Reise gjennem China, I. 19—41; Den gamle Nands Historie, ibid. S. 42—62).

En Tale, indf. i »Dteaarssfesten i det borgerlige Laane- og Livrente-Selskab for begge Køn, høstideligholdt d. 23de Marts 1808«. Kbhvn. (trykt hos J. R. Thiele; men ikke i Boghandelen).

Winther (Mathias), Sønneson af Mathias W., Sognepræst i Ørbel og Provst i Binding Herred († 1791); f. d. 25de Januar 1795 paa Gaarden Gammellund i Bisensberg Sogn i Ryen. Da hans Fader, som derefter var Ejer af Nalemosegaard, døde († 1811), satte Moderen ham paa Bysskrivercomptoiret i Odense, at han senere kunde tage dansk-juridisk Examen. — Begyndte efter et Aars Forløb at studere Chirurgi og Botanik, og gik paa et Feltshospital, indtil han i Efteraaret 1813 tog til Kjøbenhavn, at høre Forelæsninger over Chirurgien; blev snart efter Compagnichirurg ved fynske Infanteri-Regiments tredje Bataillon i Middelfart, og i Begyndelsen af 1814 ansat som Chirurg ved Feltshospitalerne i Odense; drog 1816 atter til Kjøbenhavn, for at tage Examen; men vendte, uden denne, tilbage til Odense, hvor han tilbragte $\frac{1}{2}$ Aar; ansattes 1817 som Escadronschirurg ved 10de Dragonregiment i Randers, og blev i Sommeren 1818 forsat til det fynske Dragonregiment i Odense, hvor han ogsaa blev anden Bibliothekar ved Militærbiblioteket; kom i Sommeren 1825, efter erhøbt Permission, 3die Gang til Kjøbenhavn, for at tage sin Examen, hvori han, efter at have fremskillet sig i Efteraarene 1824 og 1825, formædelt

tilfældige Omstændigheder, ikke bestod; vendte saa tilbage til Regimentet, og fik d. 20de October 1830 sin Afsted fra den militaire Tjeneste og meddelst Svagelighed; opholdt sig derefter i Kjøbenhavn, hvor han døde d. 26de Februar 1834. — * 1. 1814 Christiane Thorning, separ. (en Datter af Skræbber L. i Odense). * 2., en Tjenestepige i Kjøbenhavn, tilsidst Opgavningstønde ved Seehospitalet († 1831). — (Biographi [ved Fr. Varsfod] i „Poetisk Læsebog for Værn og barnlige Sjæle“, S. 593—97; „Mathias Winthers Levnet og Hændelser. Tilbeels efter hans egne Papirer. Udg. og forlagt af J. L. Becken. Kbh. 1834“; jvfr. hans „Forpostfægtning, med et Par Livsbilleder“, 1831, og „Supplement eller Randglofer til Forpostfægtningen“, s. A., samt „Læsning for Publicum o. s. v.“ s. A.; Callisens Medicin. Skriftst. Nr. XXXIII. 319—20. — Portrait, lithographeret 1834).

Baartvad. Kbh. 1817. (I. „Forpostfægtning“ S. 26).

Om Maaren og dens Udryddelse med Fensyn til dens overhaandtagende Rængde i Jyen, naturhistorisk bearbejdet. Odense, 1817.

Rutidens Unoder, eller Noget om Comœdier, o. s. v. Odense, 1818. (I. „Forpostfægtning“, S. 30—31).

Rjærminde og Rosenblade, lyriske Smaadigte. Odense, 1820. (I. „Forpostfægtning“, S. 34).

Rulsvierhytten i Thyringerstøven. Stuepil i 3 Akter. Kbh. 1823.

Danske Folke-Eventyr. Første Samling. Kbh. 1823. (I. A. 1823, S. 218—21).

Sanderumgaard's Hæve. Digtinger. Med 13 Kobber, Slutne af Clement. Kbh. 1824. Udgaa med Titel: Nytaarsgave for Hæve-Effere. (Jvfr. „Nyt Aftenblad“ 1824, S. 24 og 232; Lit. Kunst- og Theaterbl. s. A. S. 4; „Forpostfægtning“, S. 38—48, og „Supplement“, S. 25—26).

Eventyr og Fortællinger. Kbh. 1825.

Tal til M. F. S. Grundtvig. Kbh. 1826.

Literaturæ scientiæ rerum naturalium in Dania, Norvegia & Holstia usque ad annum MDCCCXIX enchiridion in usum physicorum & medicorum. Havnia 1829. (M. f. L. IV. 464—66, af J. B. Hornemann; Dens „Jfisd“ 1831, S. 341; Pöblig Repertor. d. Lit. Bd. III. 1833, Nr. 17; jvfr. „Kbhpost.“ 1829, S. 35, 71, 85; „Forpostfægtning“, S. 50—51, og „Supplement“ S. 29—32).

Sendebrev fra Cholerafotten til Janus Rotteromontanus, Summus theologus i Abdera. Kbh. 1831.

Forpostfægtning med Oberst Christian Pøegh-Guldberg og Stabskirurg Tønder, med et Par Livsbilleder. Kbh. 1831. („Nyeste Morgenpost“ 1831, S. 575). — Supplement eller Randglofer til Forpostfægtningen o. s. v., indeholdende et Par Blade af min Portefeuille og en lille Sjarmrøsel. ibid. eod. — Læsning for Publicum, eller Sagen: Oberst C. Pøegh-Guldberg og Stabskirurg Tønder, contra Skibsskirurg M. Winther. Udg. No. 1—8, ib. eod.

Løffelregimentet eller grundig Anviisning, hvorledes Piger og Koner kunne fikke dem Løffelherredømmet, og føre med Kraft og Ansand det ~~hø~~lige Scepter. Grundet paa Erfaring og udgiven af en Huusregentinde, og nu af det tydske Tunge-maal i det danske forfat. Kbh. 1831.

Skrivelse til Pr. Major, Ridder og Fattigdirecteur Mangor, om en Fattigbestyrerhjævel, med et Par Ord om hvorledes en Fattigbestyrer ikke bør være. Kbh. 1831. 2.—3. Dpl. ib. eod.

Appel til Kongen og Folket om Major, Ridder og Fattigdirecteur E. S. Mangor i Kjøbenhavn og Kammerherre, Ridder og Fattigdirecteur J. Bengzon i Odense. Kbh. 1831.

Flora, eller nyt Blomster- og Bladesprog. Kbh. 1831.

De bedste Midler mod alle Sygdomme i Mave og i Forbøielsesredskaberne, o. s. v. Udarbejdet efter de bedste praktiske Lægers Forskrifter for Altelæger af G. P. Becker. Oversat. Kbh. 1832.

Fastelevnsspil, eller Erindring om danske og norske Forfattere. Et Supple-ment til P. E. Andersens Bignetter. Kbh. 1832.

Ny Forgylde- og Lakerbog, eller Hemmeligheden om den grundigste Maade at forgylde og forselve i Ilden, o. s. v., af E. J. B. Geyert. Oversat. Kbh. 1832.

Om Gigten og Podagraen; dens Aarsag, Bæsen og Helbredelse. Til Be-læring for Dannede af alle Stænder, af A. F. Fischer. Overs. Kbh. 1832.

Den paalidelige Raadgiver mod Forflimning i Halsen, Lungen og Forbøielses-redskaberne. Tilligemed de bedste Midler, hvorved disse Sygdomme kunne helbredes, selv om de ere indgroede, af P. P. Müller. Overs. Kbh. 1832.

Simple Folkemidler mod Ormesygdom. Et Forsøg i den naturlige Læge-methode af J. E. R. Pröbsting. Oversat. Kbh. 1832.

Om Aarsagen, Følgen, Forebyggelsen og Midlerne til og mod de saa hyppige hemmelige Ungdoms Synder; betragtede fra den pypfisse, moraliske, politiske og statslægevidenskabelige Side. Til Belæring for Forældre, Opbrugere og den opvoksende Ungdom, af J. E. R. Kiedel. Oversat. Kbh. 1832.

Om den rigtige Behandling af ildeugtende Aande og Lugt af Aæsen. Oversat. Kbh. 1832.

Det Kjøbenhavnske Fattigvæsen, samt Bidrag til Major Mangors Karakteristik. Kbh. 1832.

Blade af Regerflaven Martins Portefeuille. Kbh. 1832.

Stevning, Indlæg og Dom i Sagen: v. Pøegh-Guldberg, hans gule Nøppe Ami, contra Raketten. Kbh. 1832. 2det Dplag. ib. eod.

Præmisser og Dom i Sagerne: Justitsraad, Borgermester og Bysfoged P. A. Gleisner contra Escadronschirurg M. Winther m. Hl., og Student J. P. Stabel contra Jacob Behrend. Udg. Kbh. 1832.

Bluesmækken. Kbh. 1832. 2det Dplag. ib. eod.

Bibliotheca Danorum medica sive plenus conspectus litterarum medicarum et hisce affinium in Dania, Norvegia, Holstia usque ad annum MCCXXXII. Hafnia,

1632. (Pierret med. Zeit. 1832, Nr. 61, S. 1021—22, af Pierret; Casper Wochen-
skr. f. Heilth. Bd. 1. 1833, Nr. 3; Pölich Repert. d. Lit. 1833, Bd. 3., Nr. 17;
Med. chir. Zeit. 1833, Bd. 1. Nr. 10, S. 174—75; Jen. Z. J. 1833, Nr. 208;
Dens -Jhr. 1833, S. 1032; Peder litt. Annal. d. Heilth. XXX. 444—54, af
B. Mansa).

Digte, gamle og nye. Kbh. 1833.

Redacteur af: a) Sneelilier, et Naanebskrift. 1.—4. Bind. Kbh. 1827—
28. (f. „Hørpostfægtning“, S. 48—49, og „Supplement“ S. 26—27); — b) Rometen,
Naanebskrift for underholdende Læsning. 1.—3. Hefte. ibid. 1831; — c) Sund-
hedspostfætt, et almeennyttigt Folkeblad. (Begyndt i August 1831). ibid. — d)
Raketten. Et Ugeblad. 1831, Nr. 1—13, og Aarg. 1832—33. ibid. (jvfr. „Fædre-
landet“ II. Nr. 71, S. 521—27; „Kbhpost.“ 1833, S. 427, 51).

3 Kiebers „Archiv für d. thierischen Magnetismus.“ (Der mit seksem
Willen und kräftiger Stimme ausgesprochene Name eines Krämpfers stilt augenblick-
lich die Krampfsfälle; mitgetheilt von Wendt Wendsen, i Bd. VIII. St. 3. 1821.
S. 143—45; Tagebuch einer lebensmagnetische Behandlung der Anna Maria Chri-
stiens in Dens, angefangen d. 5. Febr. 1821; nach d. Verf. Manuscript überf. vom
Wendt Wendsen, i Bd. XII. St. 2. 1823. S. 77—99 u. S. 101—4. (jvfr. „Hørpost-
fægtning“, S. 35—36, og Art. J. E. Vardenfleth, I. 72).

3 Riunge's „Literatur, Kunst, og Theater-Blad.“ (Om Wendts Over-
sættelse af Bidrag til den veneriske Epydoms Historie, 1822, Nr. 40; Anmeldelse af
J. Gabers „Ornithologiske Noticer“, 1824, Nr. 49. 50. 51, jvfr. Kbhens Morgenbl.
1825, S. 56, 88, af Gaber).

3 Clinquists „Læsefrugter“ (Eiden Nylst, XXI. 106—110; Merikanerinden,
en original Fortælling, ibd. S. 160—78; Eteenkorset, en Kriminalhistorie, XXVI.
68—74. (jvfr. „Conversationsbl.“ 1824, S. 95, 176, af Proff; „Lit. Kunst, og Theaterbl.“
f. A. S. 184, af Winther); De hundrede Aar, et spenst Folkesagn, XXVI. S.
260—68; Elaget ved Kirleminde, et spenst Sagn, XXXI. 122—23; Sjærligheds-
Rosen, en Parabel, XLV. 155—56; desuden flere Oversættelser i forskellige Bind).

3 „Kjøbenhavn's Morgenblad.“ (Birgitte Gjøe, romantisk historisk Fortæl-
ling, 1826, Nr. 60—63).

3 „Dagen“ (Hørsvor for de militaire Chirurger imod Prof. Wendts Angreb,
1826, Nr. 56, f. „Hørpostfægtning“, S. 51—53).

3 „Politi-Bennen“ (Spørgsmaal i Anledning af Wendts Angreb paa de
militaire Chirurger, 1826, Nr. 563, S. 676—78; Til Udgiveren af Dorian, Løbe,
1827, S. 735, jvfr. 1828, S. 78, 94, 140; Anmodning til Dr. Otto, 1828, S. 540,
jvfr. f. A. Nr. 660).

3 Thibeds „Repertorium for aandelige Sager“ (Om et Par spenst
Præsters ille præstelige Forhold, i III. S. 216—19; jvfr. Kbhens Skilderi 1829, S.
779—80; „Hørpostfægtning“, S. 56—57).

Desuden endel Bidrag, poetiske og prosaiske, til Kbhens „Lilfluerne“ 1819, 20,
21, „Lilfluerne“ 1823 og „Hesperus“, Clinquists „Dan“ og „Læsefrugter“, Riunge's
„Juletræet“ og „Parpen“, „Kjøbenhavn's Morgenblad“ 1825—26, „Kjøbenhavn's
Skilderi“, „Dagen“, „Brevduen“, Løbes „Dorian“, E. Pipers „Gefion“, Literatu-
rens Paketblad, „Kjøbenhavnsposten“ 1827, flgg., Feibergs „Rhymer“ 1827—

28, Thisteds „Repertorium for aandelige Sager“, Liunges „Repertorium“ og „Nyt Repertorium for Noerstaabslæsning“.

Winther (M. F. L.), Candidat i Philosophien; Pseudonym o: Stephen Heger.

Winther (Rasmus Villads Christian Ferdinand), f. d. 29de Juli 1796 i Jensmark, Præste Amt, Lybjerg Herred, hvor hans Fader Hans Christian W.*) da var Sognepræst (fra 2 1793), siden (2 1807) til Ulsø og Braaby i Farsø Herred (f. 1 1759 i Slagelse, † 2 1808), og gift med Johanne Dorothea Borchsenius (døbt i Huusby 2 1767, † 1 1830, Datter af Præsten Villads W., og * 2. 3 1811 Rasmus Møller, tilsidst Biskop over Laaland-Falsters Stift). Blev i Foraaret 1807 sat i den latinske Skole i Nykøbing paa Falster og derfra i A. 1815 af Rector, Prof. S. N. J. Bloch sendt til Universitetet; tog i October 1824 theologisk Embedsexamen (Haud illaud.); gjorde i Aarene 1830 og 31 for egen Regning en Rejse i Udlandet og tilbragte omtrent et Aar i Italien; blev 1841 af Kongen sendt til Neu-Strelitz for at undervise Kronprindsens Forlovede, Prindsesse Caroline Charlotte Mariane, i det danske Sprog, og udnævntes d. 1ste Marts s. A. til Professor (med Rang 5te Kl. Nr. 8). — * 1 1818 Julie Constance Rytthaus (f. 1 1813) Datter af Oberstlieutenant, Muurmester Joh. Heinr. L. († 1 1852) og Louise Dorothea Borger († 1839). — (Biographi i Døds „Materlalier“, Nr. 58; „Dansk Pantheon“, V. Levering, 1843 [af Fr. Fabricius], overs. i „Scandinaviske Bibliothek“, 1stes Båndchen, S. XV.—XX.; Biographi og Charakteristik i „Scandinaviske Bibliothek“, 5tes Båndchen, af P. L. Møller; jvfr. Heibergs „Intelligensblade“ III. S. 58. 59—66; P. L. Møllers „Krit. Skizzer“, II. S. 211—12; „Aftonbladets“ Feuilleton, Stockholm 1846, Marts, af E. C. Brix; „Scandinavien, Streiflichter von Ed. Boas“, Leipzig, 1845; „Scandinab. Bibliothek“, 1stes Båndchen, S. V. flgg. — Portrait i H. P. Holst's „Nyttaarsgave fra danske Digtere“, 1ste Aarg. 1835, tegnet og lithographeret af Monies; i „Portefeuille“ 1839, 4de Bind, og i „Dansk Pantheon“, 5te Levering, begge af E. Børensen; i „Herttha“, svensk-dansk Nytaarsgave for 1842, lithogr.; i et Tableau: „Danske Digtere“, lithogr. af A. M. Petersen 1848; i Fлинд's Conversations- og Noterings-Calender 1842, xylographeret).

*) Søn af 4de Lectorer i Slagelse, Rasmus Winther (f. 1723 i Munkebjergby, † i Maj 1765) og Sibsel Maria Hørberg (døbt 1 1727 i Bordingborg, † 1 1803 i Slagelse, * 2. 1 1767 Mag. Niels Borch Conrector ved Slagelse Skole (døbt 3 1720 i Sønder Bort, † 1 1803).

von Leo Silberstein. (i »Europäische Bibliothek der neuen belletristischen Literatur«, 310. Theil (1. Serie, 10. Th.). Grimma, 1850.

Fem og tyve Billeder for smaa Børn, af M. Rørby, med Text af Christian Winther. Kbh. 1846 (1845). (Berl. Tid. 1845, Nr. 306; »Nordlitteraturtid.« 1846, S. 219—22).

Fyrisse Digte. Kbh. 1849 (1848). (Literaturbl. 1848, Nr. 5; Berl. Tid. f. A. Nr. 316).

En Morstabsbog for Børn. Kbh. 1850 (1849). (Literaturbl. 1849, Nr. 2; Berl. Tid. f. A. Nr. 284).

Nye Digte. Kbh. 1851 (1850). (»Kbhpost.« 1850, Nr. 294; »Fjlv. Post« f. A. Nr. 296; Berl. Tid. f. A. Nr. 297; »Literært Maanedst.« S. 249—51; »Bore« 1851, Nr. 83, 84).

En Student og en Jomfru. Marionet-Comedie. Kbh. 1852 (1851). (»Fædre« 1851, Nr. 296; Berl. f. A. Nr. 298; »Fjlv. Post« f. A. Nr. 316).

b) Oversættelser:

Der Feld- und Garnisons-Dienst. Nach dem Dänischen. Kopenh. 1820. (anonym).

Halvhundrede Fabler for Børn, tegne og digtede af Otto Spedter. Med 60 Raderinger. Kbh. 1834. (r. af E. Mølbech i L. T. 1834, Nr. 14, og M. f. L. XIII. 351—54). Anden Udgave. ibid. 1848.

Dr. Karl Pases Kirkehistorie, Lærebog, nærmest for de academiske Forelesninger, overs. af Chr. Winther og Th. Schorn. Kbh. 1837. (Af dette Skrift, som udkom hestevise 1835—37, oversatte han de første 18 Aar; sefr. Lærol. Tidst. VII. 367—69; »Kbhpost.« 1835, S. 256).

Endnu et Halvhundrede Fabler for Børn, af D. Spedter. Med 60 Raderinger. Kbh. 1838.

Monologer. En Nyltaarsgave af Fr. Schlegelmacher; efter femte Udgave. Kbh. 1839. (Berl. Tid. 1838, Nr. 305). Andet Oplag. ibid. 1847.

Prædikener om det kristelige Huusliv af Fr. Schlegelmacher. Kbh. 1839. (Berl. Tid. 1839, Nr. 106).

Reise til det hellige Land i Aaret 1829 af A. Prokesch, Ridder von Osten. Kbh. 1839. (Berl. Tid. 1839, Nr. 196; Nord. Kirke-Tid. 1839, Col. 624).

Breve om den menneskelige Sjæls Udødelighed af L. Häffel. Efter andet forbedrede og med et Tillæg forøgede Oplag. Kbh. 1840. (»Lucifer«, p. 1. S. 26; Berl. Tid. 1840, Nr. 65; »Dagen« f. A. Nr. 70; »Den Kristnede« f. A. S. 128).

L. M. Rørby's Gudelære; tilligemed et (originalt) Omrids af den nordiske Mythologi. Med 65 Afbildninger. Kbh. 1846. (Berl. Tid. 1846, Nr. 296; »Nyt Aftenbl.« 1847, Nr. 4). Andet forøgede Oplag. Med 65 Afbildninger. ibid. 1850. (»Kbhpost.« 1850, Nr. 199; »Fjlv. Post« f. A. Nr. 205).

Rutild, Characterer og Begivenheder efter fremmede Riber. Kbh. 1849. (»Fjlv. Post.« 1849, Nr. 146).

Reineke Fod. Kbh. 1849. („Literært Maanedsskr.“ S. 174—88; Berl. Tid. 1849, Nr. 161; „Glyv. Post“ f. A. Nr. 162).

c) Udgaver:

Hundrede Romanzer af danske Digtere. Kbh. 1836. („Dagen“ 1836, Nr. 58; „Kbh. Post.“ f. A. Nr. 63; Urfin's „Danst Almenlæsning“ f. A. Nr. 12, S. 96). Anden Udgave: Danske Romanzer, hundrede og fem. ibid. 1839. (Berl. Tid. 1839, Nr. 208; „Den Frisindede“ f. A. S. 276). 3die Udgave: Danske Romanzer, hundrede og ti. ibid. 1851 (1850).

Nytaarsgave fra danske Digtere. Fjerde Aargang. (i Forening med P. P. Holst). Kbh. 1838, med Portrait af Pcnr. Berp. („Dagen“ 1837, Nr. 303).

Efterladte Skrifter af Poul M. Møller. Første Bind. Kbh. 1839. (T. f. L. o. A. V. 377—93, af E. J. E. Bojesen; Berl. Tid. 1839, Nr. 200). Anden Udgave. ibid. 1848.

Kæmpeviser, hvis Melodier ere harmonist bearbejdede af Prof. Weyse; med Fortale. Kbh. 1840. („Lucifer“, S. 1. S. 25—26; „Den Frisindede“ 1840, S. 352; Berl. Tid. f. A. Nr. 164; „Dagen“ f. A. Nr. 197).

Endvidere udgav han: 3 de Halvtrede; efter Charles de Bernards la cinquantine overf. af L. P. Kbh. 1843. („Jævel.“ 1843, Nr. 1126); — Høstemandens Bildtbane; efter Ch. de Bernards la chasse aux amans overf. af L. P. ib. eod. — Pærnen og Kunstlæbens Træ; to Fortællinger af Ch. de Bernard, oversatte af L. P. ib. 1844. (Berl. Tid. 1844, Nr. 250); — Frierne af Fr. Soulié, overf. af L. P. ib. 1847; — En Hemmelighed; Novelle af Arnault, overf. af L. P. ib. 1848; — En Gæstgædder; Novelle af Fr. Soulié, overf. af L. P. ib. eod.

Redacteur af Danst Kunstblad, udgivet af Kunstforeningen. Nr. 1—16. Kbh. 1836. ft. 4to. (heri ere alle Konfnoticer og Afhandlinger oversatte af ham).

Medredacteur af Sange for Studenterforeningen. (Med Roder). Kbh. 1833.

3 Friberg's „Glyvende Post“ (Et Reise-Eventyr, original Novelle, 1828, Nr. 49—51).

3 Riunge's „Nyeste Repertorium for Morfskabslæsning“ (De Iyftelige Etinsfyge, af Grex Giovanni Giraud, fra det Italienske, i Bd. I. S. 3 flgg.).

3 „Fædrelandet“ (Theatret og den dramatistiske Poesi i deres Forhold til Staten, efter P. Th. Röttscher, 1845, Nr. 2028, 29, 30; Beaumarchais, efter R. A. Mayer, f. A., Nr. 2054, 55, 57, 58—63; Kara-Georg Petrovitsch, overf. efter „Jævel.“ f. slawiske Lit., Kunst u. Wissensch., f. A. Nr. 2079; Den italienske Poesi og Dramatist til Golboni, efter E. Ruth, 1846, Nr. 13, 14).

Endvidere har han oversat nogle Noveller af D'icd, Scarron, La Motte Rouqué, Jean Paul, v. Millit, i „Bibliotek for Moerskabslæsning“, J. E. Langes „Freia“ og Overflous „Maanedsskr.“.

Portistte Bidrag til „Juletræet“ 1821, Brebbuen, Post's Politik og Historie (IV. 380), Sange for Studenterforeningen 1822, Overflous Maanedsskr., Kjøbenhavns Morgenblad 1825—26, J. E. Langes Freia, Nyt Aftenblad 1826, E. Weyers Ordon 1826—27, Bertha 1827—28, Friberg's Glyvende Post 1828, Kjøbenhavnsposten, f. J. Danfens Læsning for den fine Verden 1829, Riunges Repertorium og Nyt Repertorium.

rium for Morstabslæsning, Kernen 1833—35, Dansk Ugeskrift (V. 51), Søndagsbladet 1835, Nytaarsgave fra danske Digtere 1835—37, Kruses Nytaarsgave 1837, Klubvisebog 1838, Brage og Idun 1839, Hjorts danske Børneben, Portefeuillen 1839, 41, Figaro 1841, P. P. Holst's Samling af Nye Romancer 1842, Fribergs Urania 1844, P. N. Jørgensens Poesie og Prosa 1844, Freia 1845, Det scandinaviske Selskabs Bisebog, P. L. Møllers Gæa 1845—47, Fædrelandet 1847, 49, 50, 51. — Paa Tydskt ere enkelte af hans Digte oversatte af Gerner og Lobedanz (i v. Gähle og Schepelerns »Scandinaviske Bibliothek« I. 224—31), af J. Thomsen (i Parfe der Skalden: Andersen, Winther u. Hjerregaard». Berlin, 1838), af Emil Bennet (i »Dania«, Leipzig 1841), af P. Zeise (i flere Hamburgske Blade) og af Gottfr. v. Leinburg (i »Scandinaviske Bibliothek«, 1tes Bdchn. Frankfurt. a. M. 1847, S. XX.—XXIII. og XXVI.—XLVII). — En stor Deel af hans Sange ere componerede af P. E. Krøyer, Weyse, Kuhlau, Hartmann, Gade, E. J. Hansen, Gebauer, Rung, E. Jind, Berggreen, Hornemann, Ravnkilde, Gurlitt, Løvenskjold, J. P. Ford, Dittsch, Wald. Müller og Kjerulf.

Til E. Molbechs Dialect-Lexicon har han leveret Bidrag fra Faaland, Falslev og omliggende Her.

Winther (H.), Skæbdermester i Kjøbenhavn.

Sandsjædig Beretning om mine uslykkelige Hændelser paa Isen den 2den Januar 1830. Kbh. 1830.

Violanta, Pseudonym; see Sophie Voigt.

Wirth (Tobias Christian), f. d. 23de Septbr. 1751 (ikke 1750) i Kjøbenhavn, hvor hans Fader Dr. med. Tobias W. (anf. i Worms Lex. II. 603, og i Myerups Lit. Lex. S. 671) da var praktiserende Læge og Secretair ved Collegium medicum, siden (1752) Landphysikus i Sjælland (f. 1706, † 1760), og gift med Sophie Marie Gade (Datter af Dvervisiteur Chr. G.); optoges 1762 i Herlufsholms Skole, hvorfra han afgik til Universitetet 1768; blev 1774 Alumnus og tilsidst Inspector paa Borchs Collegium; tog d. 25de Juni 1776 theologisk Attestats (Haud illaud.); blev d. 23de Juni 1779 residerende Capellan i Slangerup og Uvelse i Sjælland, og d. 11te Decbr. 1782 ved Sv. Knuds Kirke i Odense; d. 17de Maj 1799 Sognepræst ved Vor Frue-Kirke sammesteds. † 25de Februar 1821. — * 1780 Barbara Magdalene Hofgaard (f. 1761, † 1831, eneste Datter af Andreas H., Sognepræst i Lange og Uggeløse i Sjælland, og Elisabeth Christine Winderkilde). — (Jvfr. Blochs fjerde Geisl. Hist. I. 3. S. 735—36).

Diss. de nonnullis momentis historię Hymenæi atque Philœti. (pro stip. Colleg. Med.). Kbh. 1775. 4. — Paraphrasis epistola Pauli ad Philippenses cum notis. Part. I.—II. (pro stip. Colleg. Med.). ibid. 1776—78. 8.

3 „Det theologiske Selskabs gubelige Taler“ (Den Hellig Aands Genselskab, som en af Guddommens første Begjærninger; over Evangel. paa 1ste Pintsedag, i Bd. I. S. 2; Christnes Forbindtighed til rettelig at iagttage den offentlige Gudsdyrkelse; paa 1ste Søndag efter Trinit., i Bd. II. S. 1.; En Christens Forpligtelse til ved tjenlige Midler at forebygge og modstaae onde Tanter, i Bd. II. S. 2.).

En Indtrædelses- og en Intimations-Prædiken, i S. J. Birch's „Haandbog for Præster og unge Geistlige“, 2den Deel, Odense, 1795. (jvfr. L. E. 1795, S. 622). — (Aildeels efter Autogr.).

Bisby (Carl Sølger), ældste Søn af nedenstaaende Skolelærer Hans Jensen B. og Ane Magdalene f. Hahn, er f. d. 30te Marts 1801 i Helsingør; med sin første Underviisning hos daværende Præst i Helsingør, nu Sognepræst ved Trinitatis Kirke i Kjøbenhavn, Dr. W. H. Rothe, der i 5 Aar underviste ham i Latin og Græsk, medens hans Fader selv lærte ham de øvrige Discipliner; kom i Foraaret 1817 i den øverste Klasse i Frederiksborgs lærde Skole, hvorfra han 1818 dimitteredes til Universitetet, og tog i det paafølgende Aar anden Examen med Udmærkelse; var Alumnus paa Elers' Collegium 1822—26; afsløvere i Juli 1823 den theologiske Embedsexamen (Laud.); oprettede samme Aar, i Forening med nuværende Provst C. Pram Gad, et privat Institut under Universitets-Directionen, hvilket han fra 1824 af ene forestod og vedblev indtil 1830 (da det opløstes ved hans Forskyttelse til Christianshavn); vandt 1825 Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af den i det foregaaende Aar udsatte historiske Priisopgave: „Cum ex historia constet, Carolum Magnum partem tractus, qui Albi flumini a Septentrione est (Nordalbingiæ), imperio Francorum addidisse, desideratur, ut quam maxima fieri possit accuratione, cum historica tum geographica, exemplatur, quomodo et ad quos usque terminos illam regionem armis occupaverit, quibus artibus et institutis eam tueri laboraverit, et quatenus ipsius regionis status illa occupatione mutatus sit“; blev d. 17de Marts 1826 bestiftet til Præst ved Kjøbenhavns civile Arresthuus og Blaataarn, med hvilket Embede han d. 14de Januar 1829 tillige forenede Præste-Embedet ved Tugt- Kæde- og Forbedrings-Huset paa Christianshavn samt Citadellet Frederikshavns Fangeaarn; kaldtes d. 11te August 1830 som residerende Capellan ved Vor Frelses Kirke paa Christianshavn, hvorhos det ved en kongelig Resolution blev ham paalagt tillige, indtil videre, at forøge de tvende andre næsnævnte Embeder; udnævntes d. 22de Maj 1840 til Ridder af Danebroge; blev 1842 entlediget som Præst ved Tugt- Kæde- og Forbedrings-Huset; erholdt f. A. en offentlig Understøttelse i 3 Aar til Udgivelse af Andagtsbøger til Brug i Arrest og Straffe-Anstalter; blev den 2den Maj 1844 Sognepræst ved Vor Frelses Kirke paa Christians-

havn (f. Berl. Tid. 1844, Nr. 134), og fratraadte f. A. Præste-Embedet ved det civile Arresthuus; valgtes d. 5te Decbr. 1848 til Rigsdagsmedlem for Kjøbenhavns 6te Valgdistrict og deltog i den grundlovgivende Rigsforsamling 1848—49. — *1. 1826 Laura Christiane Fallesen (f. 8 1805 i Kbhvn, † 2° 1828), en Datter af afdøde Sognepræst ved Trinitatis Kirke i Kbhvn., Lorenz Nicolai F. og Sara f. Hammer (hvis Fader var Præsten Morten F. i Helsingør, anf. i Nyerups Lit. Lex. S. 219). *2. 1829 Hanna Hilmaria Margaritha Smith (f. 7 1810 i Helsingør), en Datter af afd. Præst i Bringsstrup ved Ringsted, Eiler Hagerup S. og Grethe, f. Hammer. — (Biographi, i Dst's „Materialier“, Nr. 84, jvfr. Nr. 89; og i „Magaz. for Natur- og Mennesketundskab“, N. R. Bd. IV. S. 1. 1844; jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1838, Col. 724; „Fædrel.“ 1849, Nr. 282. — Portrait, lithograpferet af Em. Værensen, 1843; og i „Magaz. f. Natur- og Mennesketundsk.“ anf. St.).

Poltteens Erobring og Omvendelse til Christendom af Røder Gård den Store. Et kronet Priis-Skrift. Kbh. 1826. Med 1 steentr. Kort og 1 Tabel. [Trykt paa nu afdøde Gehejmeconferenceraad N. A. Poltens Betovning]. (Nord. Nord. Tidsskr. f. Hist. o. f. v. I. 148—50; Conversationsbl. 2. Aarg. II. S. 156; Kbhvns Skildert 1826, S. 620; Theol. Stud. u. Krit. 1828, IV. 895).

Thomas Jensen, eller en Gudsforrægters Omvendelse. En Fortælling grundet paa Sandhed. Kbh. 1880. (Udarbejdet efter Bisop Münters Opfordring og trykt paa Baisenhufets Forlag som et Forsøg til danske Smaatractaters Udarbejdelse; men ved Münters Død standsede Forfattelsen).

For practisk Christendom. Et Ugeskrift. 1.—2. Aarg. Kbh. 1830—31. (anm. i Maanedsskr. „Skjold“, S. 1. S. 50—56; ang. hans Afhandling om Magdalenestiftelser (1. Aarg. Nr. 50—51) jvfr. „Polstivennens“ 1831, Nr. 784, 86, 86. Hans Prædiken paa Paaskefesten 1831 (i 2den Aarg.) blev angreben af J. C. Lindberg (i „Maanedsskr. for Christend. og Hist.“ II. 262—75); og da dette Angreb vilde indeholde Beskyldninger imod Forfatteren som gesellig Embedsmand, paalagde Cancelliet ham — i Overensstemmelse med hans eget Ansøgning — at fralægge sig disse ved Retten. Under 26de Novbr. 1832 sædte den Kongl. Lands-Oversamt Hof- og Stads-Ret en Dom, som stadfæstede i Høfsteret, og hvorved samtlige paaanførte Beskyldninger mortificeredes, og Mag. Lindberg derfor fik en Rulst af 200 Rbdlr. samt alle Processomkostninger; jvfr. Art. J. C. Lindberg, II. 146—47).

For husslig Andagt. Et Ugeskrift. 1.—4. Aargang (Prædikener og Fælsighedstaler). Kbh. 1838—41. (heraf er særskilt aftrykt: Prædiken i Domhuskapellet Søndagen før Worms Henrettelse. Kbh. 1838; — Sørgetale og Psalmer ved Sørgegudstjenesten over Kong Frederik den Sjette. ibid. 1840).

Dagbog over mine Besøg hos Petri Claudij Ferdinand Emil Worm fra den 3die Novbr. af, da den Kongl. Resolution om hans Henrettelse blev ham meddeelt, til den 20de f. M., da den erqveredes. Kbh. 1838. 2det Opl. ibid.

ved. (T. f. L. b. R. I. 65—79; „Kbhvpost.“ 1838, Nr. 339; „Den Kristendebø“ 1838, Extra-Nr. 2.; „Søndagen“ s. A. Nr. 47, 50; Berl. Tid. f. A. Nr. 283).

Christian den Ottende og Caroline Amalia. En Sonnetkrands til Sølvbrylluppet den 22de Mai 1840. Kbh. 1840. („Fædrel.“ 1840, Nr. 175; „Den Kristendebø“ s. A. S. 251—52).

Bønnebog til Brug i Arrester og Straffe-Anstalter. Udgivet med kgl. Understøttelse. Kbh. 1842. (Theol. Tidsskr. VII. 191—92). Paa Svenskt: Bønebog till Bruk i Fångelser och Straffanstalter. Af E. P. Bisby. Översättning af Biskopen Dock. Rynster och Stiftsprosten Tryde. Översättning. Jönköping, 1847. 12:o.

Psalmebog til Brug i Arrester og Straffe-Anstalter. Udg. med kongelig Understøttelse. Kbh. 1843. (Theol. Tidsskr. VIII. (N. R. Bb. 2.) S. 154—83; J. f. L. o. R. 1843. II. 375—76).

Om Naadeholdsforeninger, som et Middel til at berede Veien for Christi Rige Komme. Et Foredrag. Udgivet af Naadeholdsforeningen. Kbh. 1847.

Om Miblerne til at forbedre de arbejdende Glasfers Kaar. Kbh. 1848.

Enkelte Taler og Prædikener, samtlige trykte i Kjøbenhavn, nemlig: Tale i det pædagogiske Selskab. 1825. — Prædiken paa Christendommens tusindaarige Jubelfest i Danmark første Pinsedag 1826. (i den i Kbhv. 1826 udfomne Samling af Prædikener i denne Anledning af Kjøbenhavns Gæstlighed). — Toende Prædikener, holdne: den første som Tiltrædelsesprædiken i Tugthuset paa Øst, og den anden i Domhus-Capellet paa 5te Søndag efter Hellig tre Konger 1829, tilligemed en Efterkrift. 1829. (M. f. L. I. 320—32, af P. A. Clausen; Kbhvns Skilberi 1829, S. 379—81; „Dagen“ s. A. Nr. 74; „Kbhvpost.“ s. A. S. 194). — Tale i Præmie-Selskabet for den mosaiske Ungdoms Anbringelse til Kunst og Haandværker 1831, 1834, 1835, 1839, 1843 og 1850. — Fru Johanne Küsten, født Detlefams Minde d. 31te Januar 1834. (Trykt som Manuscript). — Kongen og Folket. Prædiken. 1835. — Tale ved Madame M. E. E. Brandts Jordefærd. 1836. — Sørgetale ved Nathilde Winnings Jordefærd d. 9de Juli 1842. (Trykt som Manuscript). — Lader Eder hinde af Herren! Afskedsprædiken i Tugt-Næst og Forbedringshuset den 8de Januar 1843. (Med et Forord). 1843. — Tale i Bibleselskabet 1847. (i dets 32te Beretning, S. 2—12). — Som Taler i Grimurerlogen har han — dog kun som Manuscript — udgivet: Mureriske Foredrag. Kbh. 5836. 128 S.; Murer-Taler og Digte. ibid. 5843. 148 S.; Murerminde over Adam Wilhelm Hauch. ibid. 5838. 48 S.; Sangbog for St. Johannes Logen Zorobabel til Nordstjernen, samlet og revideret af E. P. Bisby og Chr. Rølle. ibid. 5837. 112 S.

Redudgiver af: Ny Egerla, eller Bibliothek for Oplysnings og Optræggens Venner. 1ste Hefte. Kbh. 1827. (Profets Conversationsbl. 3. Aarg. Nr. 12). Per til leverede han: Om Orthographien i de brugelige Lærebøger, S. 53—58. (i Kbhvns Skilberi 1827, S. 183—84).

3 „Nyeste Skilberie af Kjøbenhavn“ (Nogle Stykker i Anledning af et foregaaende Inferat af Cand. Strodtmann og mod de tybste Stoler, der stode under Dr. Kochens og Inspecteur Sternhagens Beskyrrelse, 1821, Nr. 88, 92, 96, 100, hvilke, i Forening med hans nedenanførte Artikel i „Statsvennen“ 1821, paa-droge ham 2 Processer. (Jvfr. Aarg. 1826, S. 363—65, og „Statsstændens“ s. A. Nr. 28); Bemærkninger ved Grundtvigs Evar til de 88 Theologer, 1825, Nr. 78).

3 „Statsvennen“ (Sammenligning mellem ~~England og Danmark~~, 1822, Nr. 44; samt nogle Bidrag i en særdeles Anledning i Aarg. 1822).

3 Riise's Archiv for Historie og Geographie (Slaget i Fløringes Bjorden, i Bd. X. 1822. S. 346—369).

3 „Telegraphen“ (En Theologs Svar paa Læsteds Brevbrev til Prof. P. E. Müller, 1825, Nr. 26; optr. i „Aalborg Søndagspost“ 1825, Nr. 8—9).

3 Ugebladet „Borger-Vennen“ (Om Culturens Gang over Jorden og Europas nærværende Standpunkt, en fljættet Undersøgelse, 1830, Nr. 7—13 (ogsaa særskilt aftr. Kbh. 1830); Naturvidenskabelige Brudstykker, f. A. Nr. 34—39; Anse over den herskende Ringeagt for de kirkelige Skikke og den ubvortes Gudstjeneste overhovedet, 1831, Nr. 14—23 (særskilt aftr. Kbh. 1831; r. E. T. 1831, Nr. 38. 39; N. f. E. VI. 151—70, af J. P. W. ynstet, jvfr. Bisby's: „Rettelser, Forsklaringer og Tillæg“, i Borgervennen“ 1831, Nr. 41—46; „Politikvennen“ 1831, S. 342—44); Psykologiske Bemærkninger over Morderen Søren Andersen Ragerup, 1832, Nr. 20—25; Bidrag til Natur- og Menneskefundskab, f. A. Nr. 48—52; Nybryggeren ved Nisfiskippt, 1833, Nr. 24—31. (Af afstillelige private Pensyn udgaves denne Fortælling for at være oversat fra et nordamerikansk Tidsskrift, som ikke eksisterer); Om Halsbrygnings-Straffen, overs. 1834, Nr. 10—13, 15—16; Hans Hendriffs Allesee, Enigmorder, 1834, Nr. 43—49. (jvfr. „Kbhvnspost.“ 1835, Nr. I. 2); En Tale paa Kongens Fjedselsdag, 1835, Nr. 44—45; Etres-Bemærkninger om Skole- og Undervisningsvæsenet, 1835, Nr. 46—49; Brudstykker af en nordamerikansk Geistligs Levnet, 1836, Nr. 37—40; Om Pelligdagen og Pvillebagen, f. A. Nr. 40—41; Brudstykker af Naturvidenskaberne, udtagne af Forrieps Notizen, 1837, Nr. 20—21, og 1838, Nr. 11—13, 16—17; Nogle Sygdomsskæbde af moralske Aarsager, 1837, Nr. 22—24; Bemærkning om Skjærs foranderlige Størrelse, f. A. Nr. 24; Om afstillelige gamle Skikke, 1839, Nr. 3—8; Almeennyttige Foreninger, f. A. Nr. 8—11, 41—48. (jvfr. f. A. Nr. 50); Smaafortællinger efter det Eneviste, 1840, Nr. 36—41; Nogle Regler for Dyrtningen af Potteplanter i Stuer, 1841, Nr. 28—32; Om Maadeholdenhed og dens Indflydelse paa Menneskets legemlige og aandelige Stand; et Foredrag, holden i den Kjøbenhavnske Maadeholdsforening den 5te Marts 1846, i Aarg. 1846, Nr. 16—18 [særskilt aftr. Kbh. 1846]; Om Dyrettselsen af Capeller her i Høvedskaben, f. A. Nr. 19—21; Brudstykker af en dansk Paanværdssvensk Liv og Levnet; meddeelt af et Medlem af Maadeholdsforeningen i Kjøbenhavn, f. A. Nr. 21—24; o. fl. a.).

3 „Kjøbenhavnsposten“ (Forsøg paa at berigtige den offentlige Mening om Institutet paa Glassebjerg og den Committée, der har grundlagt samme, 1837, Nr. 294, 95).

3 „Dansk Folkeblad“ (Hvad skylder Samfundet sig selv at gjøre med Pensyn til moralsk forvædede Personer? i II. Aarg. Nr. 52—53; Skik og Brug, i XIII. Nr. 39).

3 „Den Berlingske Tidende“ (Bemærkninger om Religionsøvelser o. s. v. ved Lægt. Naap og Forbedringshuset, 1841, Nr. 243. (jvfr. Nr. 249, 52, 61); Nogle Bemærkninger om Straffeanstalten paa Christianshavn og det sammesteds fedsfundne Nordforsøg mod Professor Otto, 1843, Nr. 109. (jvfr. Nr. 123); Om Præsidenternes Deeltagelse i Maadeholds-Sagen, Replik i Anledning af en Landsbypræst's Ptittringer, 1847, Nr. 213, 14. (jvfr. Nr. 202); Til Velgerne i Kjøbenhavns 6te

~~Revisor, 1851, Nr. 245; Til Aktionairerne i Foreningen til Arbejderboligers Opførelse, 1851, Nr. 265).~~

3 „Gædelandet“ (3 Anledning af den paatænkte Naadeholts = Forening, 1843, Nr. 1277. (jvfr. Art. D. Syversen); Angaaende de seneste Voldsomheder i Skaffednskaften paa Christianshavn, 1845, Nr. 1821. (jvfr. Nr. 1825 og 1846, af P. E. Lind og J. M. P. J. Stilling); Angaaende det i Kjøbenhavn oprettede Fængselselskab og dets Virkning paa Fangerne, s. A. Nr. 1869; Nogle Bemærkninger om de Fattige i Kjøbenhavn, s. A. Nr. 2025, 26; Korte Bidrag til at besvare det Spørgsmaal: Hvad bør der gøres for de Fattige under den nærværende Dyrtd? 1847, Nr. 24, 25, 26. (jvfr. Nr. 10, 11, 12); Aarsberetning fra den danske Naadeholtsforening, s. A. Nr. 251, Folgeb.; Om Armeens Forspning med materielle Fornødenheder, 1849, Nr. 220. (jvfr. Nr. 245 og 250, af E. N. Vangeland og Bisby; Berl. Tid. s. A. Nr. 270); Tale ved et Valgmøde for Kjøbenhavns 9de District d. 26de Octbr. 1849, s. A. Nr. 251, 52. (jvfr. Nr. 254, 57); Aarsberetning i Afholdenhedsforeningens Generalforsamling d. 4de Novbr. 1849, s. A. Nr. 267).

3 Dantier's Samling af „Prædikener over Evangelierne“ (Prædiken listig Næddere Gud i sit Ord har beredt alle dem, som annamme det med et troende Hjerte og bære Frucht deraf i Taalmodighed; paa anden Søndag i Trinitatis, i II. S. 11—18; Hvad skulle vi fordomme? og hvad skulle vi tilgive? paa fjerde Søndag efter Trinitatis, sfb. S. 30—38).

3 „Danst Kirketidende“ (Replik til Fr. Pelweg i Anledning af de danske Præsiders Iftedeclagelse i Naadeholtsagen, i III. S. 323—28).

3 „Nyt Aftenblad“ (Om Naadeholtsforeningen og Totalafholdenhedselskabet, 1847, Nr. 220; jvfr. Nr. 252, 53, 54, og „Kbhvnspost.“ s. A. Nr. 255).

3 „Fjyde-Posten“ (Boliger for Arbeidsklassen, Bemærkninger og Oplysninger, 1851, Nr. 6. 8. 12; Ildbrands historier, 1852, Nr. 2, jvfr. Nr. 15. 33).

3 E. F. Brorsons „Forsøg til Undervisning o. s. v. for Ulykkelige i Fængsler“, 2de Udg., Kbh. 1838, findes af ham: Forberedelse til Nædderens Sacramente, S. 104—106, samt: Nogle korte Formaninger ved Indtrædelsen i en Straffeanstalt, uddragne af den hellige Apostel Jakobs almindelige Brev, S. 104—11; og i Skriftet „P. G. Clausens Eftermæle“, Kbh. 1840: Stiftsprovst P. G. Clausen, S. 14—17.

Afsligge Digte af ham findes adspredte i: „Harpen“ for 1821 (under Navnet Linopolitan), og 1822, „Juletræet“, udg. af Riunge, i „Sange i Anledning af Regentens Jubelfest“ 1823, „Dagen“ (1823, Nr. 304; 1825, Nr. 258; 1826, Nr. 259); E. Meyers „Gefion“ 1826 (s. „Conversationsbl.“ 2. Harg. II. S. 69—70), „Kjøbenhavns Morgenblad“ 1825—26, „Ceres“, Feibergs „Kbhvns fpy. Post“ 1828, „Kjøbenhavnsposten“, Aarskriftet „Østerlig Belgjorenbed“, og „Naadeholtskrift og Repertorium for Almue-Skolelærere“ (VI. 349; VIII. 155). Desuden har han ladet trykke afsligge Cantater og en Mængde Lejlighedsfange. — Udgav, i Forening med Synge lærer J. Dittsch: Børnesange, 1ste Harg. Nr. 1—12, og 2den Harg. Nr. 1—9. Kbh. 1836—37. (hvortil han udarbejdede Lyxen).

Til Kong Christian den Gyvendes og Dronning Caroline Mathildes Salvingssatt, udg. Kbh. 1828 i Folio, har han affkrevet og ordnet de temmelig forskjellige, ulæselige Manuscripter, og samlet de bibenhørende historiske Gj.

terretninget fra Arkiverne og Dattens offentlige Blade. (J. Pøss's „Nord. Museum“, S. 1. S. 66).

Ligeledes har han efter det daværende Kgl. Danske Cancellies Befaling af 4de April 1828 indført i den ny Udgave af *Forordnet Aftersog for Danmark* (Kbh. 1830) den reviderede Text af „det Nye Testamente“, rettet Collocier og Puncter i Overensstemmelse med Befalingen, samt forandret de forældede og sprogligt Udtryk. (jvfr. Udfings Rescript-Samling f. 1828, S. 137—39; M. f. 2. IV. 417—26, af P. N. Clausen; Nord. Kirke-Tid: 1834, Nr. 49—50; 1835, Nr. 1).

Udgav: Beretning om Understøttelses-Selskabet for Skolelærerstanden i Kjøbenhavn for 1838. Kbh. 1839. (jvfr. „Den Frisindede“ 1839, S. 275—76).

Wisby (Hans Jensen), f. d. 16de Maj 1777 i Wisby, Røve Herred, Ribe Amt, hvor hans Fader Jens Christensen (f. 1745, † 1831), gift med Mette Hans datter (f. 1747, † 1800), da levede som Stræbder, men flyttede senere til Sjælland og blev Skolelærer i Nibløse, Sorø Amt. Sønnen kom 1794 paa Blaagaards Seminarium og antog da efter sin Fødestedets Navn Wisby; afgik fra Seminariet 1797 og blev i Juli 1798 ansat som Lærer og Regnskabsfører ved tvende i Helsingør oprettede Læse- og Spindestoler, med Expectance paa Cantors-Embedet ved St. Mariæ Kirke sammesteds; kaldtes d. 23de Decbr. 1801 som Skolelærer og Kirkesanger til Agerup Skole, Ramløse Sogn ved Frederiksøer; blev i Anledning af sit 50aarige Embedsjubilæum, d. 18de Maj 1848 benaadet med Danebrogsmandenes Hæderstegn. — *1. 17. 1808 Ane Magdalene Hahn († 1808), næstældste Datter af Byfoged og Postmester i Rødbby, Joachim Henrik H. (f. 1742, † 1783), og Anne Margrethe Stampe (f. 1754, † 1820), Datter af Justitsraad Oluf S. Skjærringe (Gehejmerraad Henr. de Stampedes Broder) og Karen — *2. 17. 1813 Ane Marie Larsen (f. 1786 i Rynge, Veiby Kronborg District).

David Rasm, en Sædelær for gode Mennesker i alle Stænder, oversat fra Tydsk. Kbh. 1798. — Reise til Guiana og Cajenne, oversat fra Tydsk af E. P. Hansen. ibid. 1803. (pseudonymt).

Forfællige Bladartikler, f. Ex. i „Kjøbenhavnsposten“ (Roget og den ungarske Skolegang, 1838, Nr. 271); — i „Danst Folkeblad“ (Om Landsbysskolelærers Indkomster, 1840, Nr. 30. 31).

Har været en flittig Samler og Indsender til Museet for *Nordiske Sagsager*, hans Indberetninger findes ofte benyttede i „Antiquariske Annaler“ og „Nordisk Oldskrift for Oldkyndighed“. — (Efter Nebbesøse).

Wisby (Wilhelm Henrik Hahn), yngste Søn af nyansorte Hans J. B. og A. M. f. Hahn; f. d. 29de September 1807 i Agerup; blev underviist af sin Fader og tilbragte derpaa 2 Aar i Frederiks-

borg lærde ~~Sle~~ **Sle**, hvorfra han afgik til Universitetet 1825; tog i April 1830 theologisk Attestats (Laud.); blev d. 19de April 1833 personel, og d. 15de April 1837 residerende Capellan i Tisjeb, Hornbøl og Hellebøl i Sjælland; d. 24de Febr. 1844 Sognepræst for Bøstervelling og Skjern i Viborg Stift. — * 1835 Marie Cathrine Helene Meyer (f. 24 1813 i Rbhvn., Datter af Professor Ludvig M. og Frederikke Louise Charlotte f. Platon).

Drindelig Dannelsse. En Gave for unge Piger. Efter Therese Huber's die Weihe der Jungfrau, oversat. Rbh. 1840. („Hædel.“ 1840, Nr. 162, 66; „Dagen“ f. A. Nr. 92; „Den Grifindede“ f. A. S. 187).

»Fra Pastoralseminariets Alumner til Stiftsprovst Clausen, ved Overtagning af hans lithographeerede Billede, den 22de Januar 1833«, indf. i »D. G. Clausens Eftermale«, Rbh. 1840, S. 75—78.

Wistoft (Søren J.), f. i Bintel Sogn omtr. 1796; var 1831 Maskinsnedler ved Biskop Fabrik ved Viborg; derefter Jorpagter af Sønder Mølle i Asmild Sogn; valgtes d. 17de April 1847 til Suppleant for det 16de Landdistrikt ved Nørrejylland's Stændersforsamling og mødte 1848; er nu Maskinmester paa Brunnshaab Klædefabrik og har en Papirfabrik i Stribøl Mølle i Tæpdrup Sogn. — * 24 1832 Elisabeth Pagh Klem (f. i Viborg omtr. 1806).

J Ursins »Magazin for Kunstnere og Haandværkere« (Lithographi, Steenbugger-Arbejde, Erørgsmaal, Staalrøstning, i III. Nr. 93, S. 89—93; Ny Kulle, i 2den Række, I. S. 158—61).

Witb (Daniel Christian) var Skråddermester i Kjøbenhavn; blev 1822 Hofleverandør. † 1829.

Forløberen. Et kort Udtog af D. Witb's theoretisk-practiske Underviisning i Skrådderprofessionen. Rbh. 1820. 2det forbedrede Dylag. ib. eod. — Et Par Ord fremsagte som Indledning til min theoretisk-practiske Underviisning i Skrådderprofessionen. Ibid. eod. (3 den Anledning: Anmærkninger over Witb's teor. og pract. Underviisning i Skrådderprofessionen, ved J. H. Dampé; Skråddermester Kalanæs Levnet, Skrifter og Hændelser; Sang om Eodomas snilde Skrådder; Skrådderens Forelæsning og Professor Sibbern's Forelæsning, et Skuespil, fremstillende Kjøbenhavns lærde og aandelige Liv i dets højeste Potent, af Ritteratus Søren Carlsen; Skrådderen og Luftseileren, et tragicomisk Skuespil; Oræktioner over de saakaldte theoretiske og practiske Skrådderforelæsnings, af Jespersen; Sagen: Skråddermester Witb contra Capitain og Skråddermester Bøch for Sandhedens Domstol; samtlige trykte i Rbhvn. 1820).

Bidrag i »Kjøbenhavns Skilderie« (Om Skrådderlauget, 1819, Nr. 87), og i »Politikvennen« 1820 (Svar til en Spørger, i Nr. 212; Skrådder-Caprice, i Nr. 214, jøfr. Nr. 217). — Om hans Stridighed med Oberstlieutenant Røthen, f. »Statsvennen« 1825, Nr. 25 fgg.

With (Georg Christian), f. d. 5te Februar 1796 i Vedsted, Aabenraa Amt, i Sønderjylland, yngste Søn af Johannes W. (fra Notmark paa Als), Sognepræst sammesteds (fra 14 1781, † 7 1818), og Anna Pedevig f. Viborg (en Datter af Præsten i Vedsted, Carl W. og Marie Sophie f. Friis); nød Underviisning i Forældrenes Huus indtil 1812, da han optoges i Haderslev lærde Skoles 1ste Klasse, hvor han forblev i 1½ Aar, da Krigsuroiligheberne nødsagede ham til at opholde sig i nogen Tid i Hjemmet; fortsatte fra Sommeren 1814 sine Studier i den lærde Skole i Husum, og dimitteredes 1816 derfra til Universitetet i Kiel, hvor han i 2 Aar studerede de philosophiske og de til Lægevidenskabens Studium henhørende Forberedelses-Videnskaber. Siden 1818 fortsatte han, understøttet af sin Morbroder, Etatsraad Er. N. Viborg (f. S. 532), det medicinske Studium i Kjøbenhavn, underkastede sig i Efteraaret 1821 Examen ved det chirurgiske Academi, og erholdt 1ste Charakter med Udmærkelse; ligesom han ogsaa efter Sammes Opmuntring tillige lagde sig efter Veterinairstudiet og i Aaret 1820 vejlebede Veterinair-Eleverne i Anatomis og Physiologiens Studium; blev efter fulden Examen ved Akademiet ansat af Directionen for Stutterivæsenet og Veterinairskolen som Pensionair ved denne Stiftelse, ved hvilken han d. 24de Decbr. 1822 udnævntes til Lector og anden Lærer; erholdt d. 5te Januar 1827 Rang med 1ste Rang Regimentsskirurger (efter Rangfrdn. 6te Kl. Nr. 4); optoges 1828 som Medlem af det Rgl. medicinske Selskab. Fra Aaret 1833 har det været ham overdraget at holde Forelæsninger i Veterinairfaget for den Rgl. militaire Højskoles Elever og de derfra dimitterede Officerer, og i Aarene 1837 og 1838 foredrog han i offentlige Forelæsninger de for Menneskelægen vigtigste Gjenstande af Veterinairvidenskab; ansattes 1837 som Revisor for det militaire Veterinair-Medicinal-Regnskabsvæsen; disputerede d. 20de Juni 1840 for den medicinske Doctorgrad ved Kjøbenhavns Universitet (creeret f. s. A.); udnævntes d. 16de Novbr. 1844 til første Lærer ved Veterinairskolen; foretog i Aaret 1845 en Rejse til og i Rusland, paa den russiske Regjeringes Bekostning, for i Forbindelse med flere andre Udlændinge at undersøge den der herskende Dvægpøst; blev 1846 Ridder af St. Anna-Ordenens 3die Klasse; gjorde i Aarene 1847 og 1849 Rejser til England, for at deeltage i Indløb for offentlig Regning af forældede Racer af Huusdyr; erholdt d. 11te August 1848 Titel af Professor (med Rang i 5te Kl. Nr. 8); blev 1850 Ridder af Basa-Ordenen; f. A. konstitueret som Landstutmester, hvilken Constitution under 24de Maj 1852 indtil videre blev forlænget; fra 1ste Juli 1851 Medlem af det veterinair Sundhedsraad. Han er Vædsmedlem, samt ordentligt og corresponderende Medlem af flere udenlandske videnskabelige Selskaber, og har i en

lang Narrætte hver Vinter holdt private landoekonomiske Veterinairforelæ-
ninger for unge Landmænd fra Rigets forskjellige Egne, og hvori som of-
test Udlændinge tage Deel. — * 1826 Elise Marie Matthiesen f.
2^d 1804 i Kbhvn., Datter af Grosserer Peter Nicolai M. og Anne Marie
Eilshøw). — (Autobiographi i Forhandlinger ved Kjøbenhavns Univer-
sitets Fests i Anledning af Salvingen og Kroningen 1840, S. 40—41;
jvfr. Callisens Medicin. Skriftsteller-Lex. XXXIII. 322—23; P. E. Løfshørn,
Efterretning om den kgl. danske Veterinairskole, 1851, S. 22—23).

Forlæg til Besvarelse af den ved det Kongelige danske Landhuusholdnings-
selskab udvalgte Opgave: „Om den Sum, der i Danmark og Færingdommerne a-
ndelst til Præmie-Uddeling eller Belønning for de bedste Pingster, og som aarsagen
udgjør imellem 3 og 4000 Rbd. Solrømpst, kunde anvendes til Pesteavlens Fremme
paa en mere hensigtsvarende Maade, og i saa Tilfælde ved hvilke Midler dette kunde
ske“. Kbh. 1832. (N. f. L. X. 761—65, af A. L. Drewsen).

Lebetræad ved Forelæsninger i Veterinairfaget, udarbejdet for den
Kongelige militaire Heisoles Elever. Med 9 lithographeerde Tavler. Kbh. 1833—34.
4to. (Trykt som Manuscript). Samarbejdet under Titel: *Haandbog i Veterinair-
videnskaben*, udarbejdet med stadigt Hensyn til Landoeconomiens. Første Deel.
Hesten. Med 9 lithographeerde Tavler. Kbh. 1836. („Sandhedsøfningen“ 1836, Nr.
133, jvfr. „Dagen“ 1836, Nr. 255, af Witb; Berl. Lit. 1837, Nr. 250).

Haandbog i Veterinairchirurgien. Første Deel. Med 63 Træsnit. Kbh. 1839.
(udkom, 1837—39, i tre Hefter). Paa Tydsk: *Handbuch der Veterinair-Chir-
urgie*. Mit Erlaub. des Kgl. aus dem Dänischen übersetzt und mit Zusätzen ver-
sehen von Joh. Mart. Kreutzer. Augsburg, 1844, mit 4 Steinbr. ½ Fol. mit 37
Abbild. (udf. i 2 Heft. 1843—44).

De carne mammalium domesticorum aegrotantium judicanda. Diss. inaug.
Hafniae MDCCCXL. (T. f. L. o. R. IV. 399—403; „Ugefr. f. Læg.“ III. 176;
„Fædrel.“ 1840, Nr. 221; Pfaffs Mittheil. a. d. Med. Neue Folge. Jahrg. 6.
1841. S. 11—12. S. 82—93; Zeitschr. f. Med. XIX. 1842. Febr. S. 206—12, af
Alexander).

Prolegomena til Veterinair-Propædeutiken eller: Nogle Bemærkninger
om Veterinairstudiet, Veterinairskolens Organisation og Bestyrelse og Dyrlægernes
Stilling som Statsborgere. Kbh. 1841. („Dagen“ 1841, Nr. 285; „Ugefr. f. Læg.“
V. Nr. 24. S. 369—81, af A. G. Sommer; „Fædrel.“ 1841, Nr. 737). Paa
Tydsk: Prolegomena zur Veterinairpropædæutik, oder: Einige Bemerkun-
gen über das Veterinairstudium, die Organisation und Verwaltung der Veterinair-
schulen etc., von G. E. Witb. Aus dem Dänischen nach einer neuen Bearbeitung des
originalen Werkes übersetzt und mit Anmerkungen und Anhänge versehen von P.
Jessen, Oberthierarzt zc. Kopenh. 1847.

Om Pesteavlens Afbenyttelse til Føde for Menneket ved Levned-
midlerne nuværende hie Priis. Kbh. 1847.

Rapport om det Kongl. Landstutteri og Pesteavlens Tilstand m. m.
i Danmark, afgiven til Indenrigsministeriet og trykt med detses Tilladelse. Kbh.

1852. 68 S. 8. (jvfr. "Fædrel." 1852, Nr. 41, 42, 43, særskilt aftr. under Titel: Rogle Bemærkninger i Anledning af Stutterivæsenets Ordning ved Ros, af h + h. Kbh. 1852, hvorpaa With gav "Svar", i "Fædrel." s. A. Nr. 72, 73, 74, ogsaa særskilt. Kbh. 1852. 16 S. 8.

Gjennemfaae og forsyne med Anmærkninger en ved Boghandler Philipsen foranfaltet ny Oversættelse af J. F. E. Dieterichs "Nyeste Dyrlægebog, eller almeenfattelig Anvisning til Pestens, Drenes, Gaarets, Svines og Hundens Dybræt, Røgt og Pleie. 2det Dlag. Kbh. 1839, med 1 Kobbert." (jvfr. Berl. Tid. 1839, Nr. 214). Derefter omarbejdede han denne Bog og udgav den under Titel: Almeenfattelig Anvisning til Husdyrernes Behandling, daadeli sund og syg Tilstand; efter Dieterichs. Kbh. 1841; med 1 Kobbert. ("Dannevirke" III, Nr. 68); siden udgaves den som et originalt Arbejde under Titel: Almeenfattelig Anvisning til Husdyravlens og Husdyrenes Behandling i sund og syg Tilstand. Med en Kobbertavle. ibid. 1842. ("Fædrel." 1842, Nr. 922; Markmann's Fortegn. over Skrifter for Menigmand, S. 48). Anden foregødt og forbedrede Udgave. Med 1 Kbt. ibid. 1847. ("Kbhvnspost." 1846, Nr. 272). Af dette Skrifts første Udgave er særskilt aftrykt: Om Galskab hos Hunden og de andre Husdyr. Kbh. 1842.

I Forbindelse med de andre Lærere ved Veterinairskolen har han udarbejdet:

Veilebning til at kjende, forebygge og behandle Gaaretskab. Kbh. 1841.

Underretning og Veilebning for Veterinairleverne ved den Kongelige danske Veterinairskole. Kbh. 1844. 4to.

I "Dagen" (Oplysning om det Urigtige og Brange i H. D. Fabers Mittringer over Fædrelandets Pestavl i Maanedsskr. for Pestavl og Pestehost, 1832, Nr. 226; Svar paa H. D. Fabers Spørgsmaal i Maanedsskr. f. Pestavl: Hvor findes den ægte gamle Danske Pesteslamme? og hvad forlaaes ved den ægte Danske og Syffe Pest? s. A. Nr. 282, 83 og 85. (jvfr. Maanedsskr. f. Pestavl o. f. v. III. 233—46, af Faber); En Erklæring i Anledning af et Spørgsmaal til ham i Politiken 1836, Nr. 1094, i Aarg. 1836, Nr. 303).

I "Den Berlingske Tidende" (Flere Artikler med hans Navns Underkrift i Anledning af Fesder med Landvæsenetscommissair Gustav Nielsen, 1836—37; Om Dværgsgdom i Skaane, 1848, Nr. 272—73; overs. paa Svensk: Om Boskaps-sjukan i Skåne, dess Natur og Ursprung, samt Medlen till dess Undertryckande. Afhandling. Malmö, 1848, 16 S. 8:o.

I Palts "Tidskrift for Landøkonomi" (Forflag til Landhuusholdnings-Selskabet angaaende nyttige Kundskabers Udbredelse blandt de unge Landmænd af den danske Klasse, i Ny Række, IV. 149—57. (jvfr. S. 157—60); Reise i Rusland i Aaret 1845, i Anledning af den der herskende Dværgpests Undersøgelse, R. R. X. 249—403; særskilt aftrykt med Tit.: Beskrivelse af en Reise i Rusland i Aaret 1845, med særligt Betsyn til den der herskende Dværgpests Undersøgelse. Med et Kaart. Kbh. 1848).

I "Fædrelandet" (Om den ondartede Lungesygge hos Hornkvæget, 1848, Nr. 2; Artikel over den ved den polytechniske Læreskole anordnede interimistiske landøkonomiske Undervisning og Forflag til denne Undervisnings hensigtsmæssige Organisation, 1849, Nr. 275. (jvfr. s. A. Nr. 289, af B. C. Jørgensen; Berl. Tid. 1849, Nr.

291, samt Nr. 27, 28, af Bst.: 1850, Nr. 14); Replik i Anledning af Domstolens Bemærkninger til min Ansøg. o. s. v., 1850, Nr. 3. 4).

Desuden har han i flere andre Blade af forskellige Alder uden Hængselske for det om Betræknings-Præjudice etc. — Forord til det andet Udgave af Skriftet: „Hvorfor ikke Rensdyrene paa at vælge de bedste Kalkstener; eller Guénons Rensdyrene o. s. v. Kbh. 1846, og til J. S. P. Andersens „Beledning til Anvendelse af Guénons Rensdyrmærker ved Kalkstens Fremstilling“, ibid. 1849.

With (Jens), Seftendebarn til Edmundaertens Fader; f. 1741 (nok i f. A.) i Strubbebjerg, hvor hans Fader Jens W. da var Klokker og Chordegn, siden (1/2 1743) residierende Capellan indeh. († 1746, 34 A.), og gift med Anna Bladt († 1752, 69 A.); blev 1774 Amtsfiervalter i Holbøks Amt, hvilket Embede han resignerede 1795; udnævntes 1782 til Rammerraad; fik d. 4de Maj 1785 Landhuusholdnings-Selskabets første Solomdebille (jvfr. Abt. Genl. Efterretn. 1785, Nr. 108); gjorde 1798 en oekonomisk Rejse i Sjælland. † 8de August 1814 i Kbhvn. — * 1. 1/2 1774 (i Kbhvn.) Johanne Jacobsen. * 2. 1785 Christiane Caroline Wiimh (døbt 1/2 1757 i Nørby, † 2 1813 i Holbæk, Datter af daværende Forpagter Peder W. paa Lerchenborg). — (Om hans Familie see Kjøbenhavns Skilber 1812, Nr. 77).

Plan til et Selskab med Henblik til de danske Kvægsfærers Opbyrdning og mulige Forbedring under Navn af det danske Gisserfælskab. Kbh. 1799, med Forordelse. ibid. eod. (jvfr. „Politrænnen“ Nr. 238). — Efterretning om adskillige Maader at tillave Cabliau paa. ib. 1800. — Anviisning til at faae meget og godt Brændevin, Edle og Liqueur af Karrefler og Bygmalt, isærlig af Hvede og Rug, samt Underretning om at tilberede lukt eller vindstørret Malt af Byg, efter et af A. Müller udkommet Skrift med dertil hørende 2de Kobber, udgivet tildeels i Udsøg, og tilegnet alle Danmarks Brændvinsbrændere. ibid. 1802. (Handels- og Industri-Tid. 1802, Nr. 16 og Tillæg, i hvilken Anledning With udgav: Afsvungen Erklæring til Publicum. Kbh. 1802). — Anviisning til vindstørret Maltis Tilberedning. ib. 1804.

3 „Minerva“ (Beskrivelse over det fundne gamle Hølsø Slot i Joraaet 1787, i Aarg. 1787. IV. 44—51; Angaaende en Indretning i Kjøstenerne til Brændes Besparelse, 1790, III. 261—71. [særskilt aftr. Kbh. 1790; jvfr. Krit. o. Antikr. 1791, Nr. 40; „Bergeren“ 1797, Nr. 51]; En fordeelagtig Kalkstens Tromles Beskrivelse, 1791. II. 328—34; Om Rustørring i Straact, 1792, II. 30—35; Beskrivelse over en Tærskelade og Tørrehuus i Riefland, sld. S. 36—38; Om Joraaets-Magasinets Oprettelse i Danmark, i dette Aarnaar, sld. S. 38—42; Beskrivelse over Uterslev Møses Sortforpagtning, 1799, III. 224—34; Kan Danmarks Landvæsen forbedres? sld. S. 261—72).

3 „Jris og Hede“ (Efterretninger med noget Lys og Skjæppe om de sjældneste Røstfæder, samlede ved en Rejsende i Aaret 1798, i Aarg. 1799. I. 225—40; II. 49—58, 208—14, 295—305; III. 113—20; 209—13; Afsluttende Oversigt af disse Efterretninger, sld. S. 214—27).

3 Sluffens „Deconomiske Annaler“ (Om Skovene, Rodens Værdi til Rasse, II. 188—92).

3 Lunds „Nordisk Landvæsens og Landhuusholdnings Magazin“

(Kortfattede Efterretninger om nogle af de danske Fiskeryfter, samlede paa en Reise igjennem den sydsørlige Deel af Sjælland, nemlig Kjøge, Præstø og Bordingborg, samt Verne Møen og Falsler, i September Maaned 1801, i Bd. I. 1802. S. 90—96, 161—97; ogsaa særskilt udgivet med Anmærkninger. Kbh. 1802).

3 „Politivennen“ (Om Korntørring, i Aarg. 1802, Nr. 224; jvfr. Nr. 230, 31, 59).

3 „Handels- og Industri-Tidende“ (Om Marsskinsfangsten ved Brams-næs i Isefjorden, 1804, Nr. 42—43).

3 „Nyeste Stilderie af Kjøbenhavn“ (Adskillige Bidrag af oekonomisk Indhold fra Aar 1807 af; deriblandt Efterretning om det danske Fiskeselskab, i Aarg. 1811, Nr. 67—68, 82; 1812, Nr. 23).

With (Jesper Peter), f. paa Christianshavn d. 16de Marts 1791, eneste Søn af Mouritz W., Stabs-Capitain i det danske-asiatiske Compagnies Tjeneste (f. 1746, † 7de 1810), og Magdalene Margrethe f. Fenger (f. 7de 1770, * 2de 1789, † 7de 1818 næst yngste Datter af Kjøbmand Peter F. paa Christianshavn og Else Brod, Legatskifteren Niels Brod's Søster); blev privat dimitteret til Universitetet 1808; underkastede sig i Januar 1812 den latinist-juridiske Embedsexamens theoretiske og praktiske Prøve, begge med Charakteren Laudabilis; var saa en Tid Fuldmægtig hos Overrets-Procurator W. A. Lange, men blev d. 28de Juli f. A. Coptist ved Kjøbenhavns Politiret og Politiets øvrige Forretninger; d. 18de Marts 1814 Copist, og d. 20de Decbr. 1815 Auditeur ved Sø-Etatens combinede Ret (indtil 7de 1822); d. 25de August 1820 surnumerair og d. 13de Novbr. 1822 virkelig Assessor i Lands-Overs samt Hof- og Stads-Retten i Kbhvn.; d. 1ste Decbr. 1826 Herredsfoged og Skriver i Bjerre og Hattings Herreder under Veile Amt; d. 28de Juni 1840 virkelig Justitsraad; 1842 Medlem af Veile Amtsraad. Deeltog, som (1835, 1841 og 1847) valgt Deputeret for det 13de jydsk Landdistrikt, i Nørre-Jyllands Provindsial-stænders-Forsamlinger 1836, 38, 40, 42, 44 og 46; blev d. 5te October 1848 valgt til Rigsdagsmand for Veile Amts 6te Valgdistrict, og deeltog i den grundlovgivende Rigsforsamling 1848—49; valgtes d. 4de Decbr. 1849 til Folketingsmand for Veile Amts 5te Valgkreds og mødte ved Rigsdagene 1850—51; blev d. 6te Septbr. 1850 Formand for Gaardmands-Hoveriafløsningen i 10de Landstingskreds. — * 1. 7de 1813 Louise Paludan (f. 2de 1789, † 2de 1821, næstældste Datter af Peder P., Slotspræst til Fredensborg samt Sognepræst i Alsindersø, og Margrethe Benedicte f. Thillerup), * 2. 7de 1822 Laura Frederikke Mourier (f. 7de 1799, ældste Datter af Justitsraad René Pierre François M., Directeur ved det asiatiske Compagni i Kbhvn., og Christiane f. Fabricius). — (Jvfr. „Politivennen“ 1827, S. 126—27, Noten; „Nyt Aarb.“ 1848, Nr. 5. — Portrait, malet af Rademacher, lithogr. af Fortling i Bærensen & Comp. lithogr. Institut 1843; ogsaa paa det lithographerede Blad „Danske Folkerepræsentanter i Viborg“, 1844).

Danske og Norske Sebeltes Bedrifter fra Aar 1797 til 1818. Bd. 1819. (R. L. 1820, Nr. 41; Føn's -Fetind og Fitterie- L. 177—84; Paal. M. L. 3. 1822, Ergtbl. S. 1069—93; -Lecconem. Correspond.- III. 240).

Kongelige Rescripter, Resolucener og Collegialbreve for Danmark og Norge, udgættis udgierne i Chronologisk Orden af L. Algreen-Ussing. En Føn sættelse af afdøde Justitseraad Hegmanns Rescriptsamling. VII. D. 4. Bd. for 1813. Bth. 1825. (Dette Bind er samlet af Bith, og kun udgivet af Ussing; sefr. Føn erindringen).

Landmanden og Kiebstædmanden. Beile, 1836. 68. S. 2. (sefr. R. L. XVI. 95—149, af R. L. Rathansen, og Art. R. D. A. Rader, II. 732).

Bith contra Rader. Beile, 1837. 73 S. 8.

3 „Jyllandsposten“ (Til Rammerraad Bullf, angaaende den ny Matricul, 1839, Nr. 38).

3 „Fædrelandet“ (Om en Rindekorte for Kong Frederik den Sjette, 1842, Nr. 820; Om Politivæsenet paa Landet, f. A. Nr. 970; sefr. Aarg. 1843, Nr. 1148, 49, af C. W. Quistgaard).

3 „Aarhus Stifts-Tidende“ (En Tale efter Revuen ved Beile d. 23de Jult 1848, i Aarg. 1848, Nr. 164).

3 „Aalborg Stifts-Tidende“ (Til Jyderne, 1850, Nr. 67, og derfra i „Almuevennen“, IX. Nr. 25).

Desuden enkelte smaa Afhandlinger beels i „Aarhus Stifts-Tidende“, beels i „Jyllandsposten“ under Wærfet A. W.

3 „Tidende for Forhandlingerne ved Provindfialskanderne for Nørre-Jylland“ (Forslag: om den ny Matricul's Indførelse, 1836. I. 385—87; ang. Beiræfnet, ffd. S. 491—501; om Foreningen af begge de danske Provindfialskander-Forsamlinger, 1838. I. 889—94; om en forbedret Indretning af Baretægtssættelserne og Straffeansaltterne, ffd. S. 1222—28; om Modificationer i Anorden. 28 Mai 1831 og Jega. 15 Mai 1834, i Aarg. 1840, S. 427—30; om Ophævelse af Pl. 26de Januar 1807, samt om Afhændelse af offentlige Stiftelsers, Lejns og Stamhusers Bøndergods, ffd. S. 891—97; om offentlig Behjendtgjørelse af Præmisserne til Hæfesteretsdomme i de Sager, hvor Underinstansens Dom ei in terminis er slabsættet, 1842, S. 1133—35 og 1844, S. 832; om Ophævelse af den Ret at oprette Grevsfæder, Baronier, Stamhus og Hedeicommisser, 1842, S. 1163—67 og 1844, S. 830; om en Adresse ang. Hævdelsen af den danske Nationalitet i Ciesvig og Statens Enden, 1842, S. 2224—27; om fuldstændig Offentlighed for de danske Provindfialskanders Forsamlinger, 1844, S. 849; om Oprettelsen af en Anstalt for Ciesvige i Nørre-Jylland og Udarbejdelse af en ny Lov for Daarvæsenet, ffd. S. 940—46; om Oprettelse af høiere Skoler for unge Mennesker paa Landet, enten amtsvise eller distriktvis m. v., 1846, S. 401—3). — (Tilbeels efter Autogr.)

Withusen (Carl Christopher), f. d. 7de Decbr. 1778 i Riga-benhavn. Hans Fader David W. (døbt 28 1724 i Holmens Kirke, f. 14 1795, Søn af Hølebuekmester Withus Ambisen) var Solvop og Enkebrenning Juliane Marie og giwt med Dorthæa Margrethe Smidt.

(født 7 1751 i Faaborg, † 7 1828, Datter af Controleur Caspar Ernst S.). Blev 1790 optagen som Discipel i Herlufsholms Skole, hvorfra han i Foraaret 1796 afgik til Universitetet (Laud.); tog i det paafølgende Efteraar og i Foraaret 1797 den philologiske-philosophiske Examen (Laud.); ansattes derefter som Compagnichirurg ved det sjællandske lette Infanteri, og 1801 som chirurgisk Candidat ved Frederiks-Hospital; tog i Efteraaret 1803 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.); blev s. A. Reserve-Chirurg ved denne Lære-Anstalt, og 1805 tillige ved Frederiks-Hospital; fik i Foraaret 1807 Titel af Regimentschirurg og berejste indtil 1810, ved Hjælp af det Cappelske Rejsestipendium, Lydsland og Frankrige; var 1810 Regimentschirurg ved det forenede Slesvigke Jæger- og Holsteenske Skarpskytter-Corps, og dernæst fra 1811 til d. 15de Juni 1819 ved Kongens Regiment; foretog en videnskabelig Rejse til Wien 1811, og til London fra Foraaret til Efteraaret 1816; blev i September 1812 Adjunct, d. 4de Septbr. 1816 overordentlig Professor, d. 16de April 1819 tredje, og 1830 anden ordentlig Professor ved det chirurgiske Academi; d. 2den Juni 1819 Medlem af det Kongl. Sundhedscollegium; d. 10de Juni s. A. Overchirurg ved Frederiks-Hospital (indtil Febr. 1831); d. 1ste Novbr. 1828 Ridder af Danebroge; d. 18de Septbr. 1830 tillige Kongl. Hofchirurg (entlediget 2° 1848, fra 1 s. A. at regne, i Naade og med Pension); d. 28de October 1836 virkelig Etatsraad; d. 3die Novbr. s. A. Vredsmember af det Kongl. medicinske Selskab; d. 28de Juni 1840 be-
naadet med Danebrogsmændenes Hæderstegu; d. 18de Januar 1842 Professor ordinarius i det lægevidenskabelige Facultet ved Kjøbenhavns Universitet; d. 20de Januar s. A. Medlem af Directionen for Dødsstumes-Institutet, og d. 3die Febr. s. A. af Directionen for Frederiks-Hospital; d. 30te Marts 1848 Conferenceraad. — * Marie Sophie Johanne Watt (f. 7 1798 i Rbhyn, Datter af Grosserer Alexander W. og Johanne Henriette Klingenberg). — (Calliens Medicin. Schrifth. V. XXI. 281—82; XXXIII. 323; Wst's „Materialier“, Nr. 68; Brockhaus's Convers. Lex. der neuesten Zeit u. Lit. Bd. IV. 1834; „Ugeskr. for Læger“, 2den Række, III. 164).

3 „Bibliothek for Læger“ (Om nogle Fovedsaar, som fordrebe Trepanens Anvendelse, i III. 1823. S. 250—64. [Udtog i Frovriep's Notiz. aus der Natur- u. Heilkd. VII. 1824. No. 10 (No. 142). Mai, S. 160]; En med Hæd frembragt konglig Pupille, i IV. 1824. S. 173—77; Om Fractura colli femoris, sild. S. 177—86).

3 „Acta Reg. Soc. med. Hafn“. (Observationes quædam de osteosarcomate maxillæ inferioris, cum 3 tabb. æn., i Vol. VII. [Acta nova, vol. 3] p. 229—58; jvfr. Bibl. f. Læg. XII. 156—57; L. L. 1830, S. 474).

Vithusen (Thomas Christian Ernst), Udsanførtes Brøder; f. d. 11te Juli (1ste April) 1774 i Kjøbenhavn; dimitteret til Universitetet fra Frederiksborg Skole i Efteraaret 1792 (Laud.); erholdt Udmærkelse ved den philologisk-philosophiske Examen i det paafølgende Aar; udnævntes i October 1794 til Alumnus paa Wallendorfs Collegium; vandt 1800 Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af den Aaret iforvejen udsat philosophiske Priisopgave: „Qua in re consistit cultus ille ingenii, unde quis vere humanus (Danis oplyst, Germanis aufgeklärt) appellari possit?“ (jvfr. Badens Univerf. Journ. VIII. S. 8—9); var Alumnus i det pædagogiske Seminarium; blev d. 30te April 1802 Vicarius Rectoris og d. 14de Januar 1813 Rector ved den lærde Skole i Slagelse. † 7de April 1822 i Slagelse. — * 1803 Deborah Henriette Rosing (f. † 1782 i Kbhvn., † 1° 1850 i Aalborg, Datter af Instruitor og kongl. Skuespiller Michael R. og Johanne Cathrine f. Olsen).

Lærebog i Geographien for Begyndere. Slagelse, 1816. (R. T. 1820, E. 360—61, 371—72, af Fr. Thaarup).

Indbydelsesskrifter: a) Forsøg paa en Oversættelse af Aulus Persius Flaccus's trede Satyre. Sorø, 1812. 15 S. 4to. — b) Nonnulla de *Lycophronis* Cassandra. Sorø 1813. 4to. — c) Pauca de scriptoris munere atque officio. ibid. 1814. 12 pagg. 4. — d) Virgilis Æneide, 4de Bog, forandret. Slagelse, 1815. 4. — e) Auli Persii Flacci Satyræ secundæ danica versio metrica, paucis de bona mente in limine disputatis. ibid. 1816. 9 pagg. 4. — f) *Lycophronis* Cassandræ danicæ versionis metricæ particula secunda. Havn, 1817. 15 pagg. 4. — g) Festo reformationis Luth. sapphico carmine prolusit Th. Chr. E. Vithusen. Slagelse, 1817. 4 pagg. Fol. — h) Publ. Virgilii Maronis Georgicon libri primi versionis danicæ metricæ tentamen. ibid. 1818. 19 pagg. 4. — i) Breviores quedam ad studia literarum recte æstimanda instituendaque symbolæ. ibid. 1819. 12 pagg. 4. — k) Auli Persii Flacci Satyræ primæ danica versio metrica. ibid. 1820. 4. — l) Auli Persii Satyrarum sextam danica versione metrica notulisque illustratam edidit Th. Chr. E. Vithusen, ibid. 1821. 17 pagg. 4to.

Wium (Ole Nielsen), Destillateur i Kjøbenhavn; blev d. 18de September 1846 benaadet med Danebrogsmandenes Hæderstegn.

Tanker over Guddommen, Menneskene og Naturen. Kbh. 1837.

Wium (.), Skolelærer.

Anvisning til at spille uden Tab og vinde bestandig i Løtlotteriet. Kbh. 1827.

Wiwild (N.).

Forslag og Plan til en Giro-Discont-Casse i Kjøbenhavn. Kbh. 1820.

3 „Nyeste Skildrier af Kjøbenhavn“ (Om en Giro-Discont-Casse i Kjøbenhavn, 1820, Nr. 61, 62).

Wleugel (Cornelius), f. i Kjøbenhavn d. 16de October 1764, ældste Søn af daværende Capitainlieutenant, tilsidst Amiral, Johan Peter W. (f. $\frac{1}{2}$ 1736 i Thronhjelm, † $\frac{1}{4}$ 1825 i Kbhvn., jvfr. Thaarups fædrenel. Nekrolog f. 1821—28, S. 403—7, 510) og Marie Sophie f. Schumacher (f. $\frac{1}{2}$ 1744, * $\frac{1}{4}$ 1763, † $\frac{1}{2}$ 1790, ældste Datter af Etatsraad, Committeret i General-Toldkammeret, Cornelius S. og Elisabeth f. Rejersen); blev 1770 Socadet; d. 18de Septbr. 1782 Secondlieutenant; d. 6te Marts 1789 Premierlieutenant, d. 23de Decbr. 1796 Capitainlieutenant; d. 16de Decbr. 1803 Capitain; fik i Efteraaret 1809 Ordre at rejse til Antwerpen for at antage Commando paa et af de der liggende franske Skibe, og var siden Næstcommanderende paa den af danske Sø-Officerer besatte franske Flaade i Blietsingen; blev d. 3die Juli 1810 Ridder af Æreslegionen; d. 29de Decbr. f. A. Commandeur-Capitain; d. 7de Juni 1811 Officier af Æreslegionen; 1812 hjemkaldd; d. 31te Juli 1815 Commandeur; f. D. Ridder af Danebroge; d. 15de Januar 1817 Medlem af det Kongl. Danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog; d. 23de Marts 1826 Chef for Sø-Etatens 1ste Division; d. 1ste Novbr. 1828 Contre-Amiral; f. D. benaadet med Danebrogsmandenes Hæderstegn. † 22de Januar 1833 i Kbhvn. — * 1. $\frac{3}{4}$ 1802 Juliane Marie de Holmskiold (f. $\frac{1}{4}$ 1779, † $\frac{3}{4}$ 1814, eneste Datter af Gehejmeraad Theodor de H. og Sophie Magdalene de Schrødersee). * 2. 1815 Antoinette Magdalene Dorrien, Datter af Generalmajor Liebert Hieron. v. D. († $\frac{1}{2}$ 1814). — (Nekrolog, i „Dagen 1833, Nr. 24; jvfr. Nr. 22).

3 „Kjøbenhavnske Efterretninger om lærde Sager (Anmærkninger ved Kiegeles's Christian den Vies Historie, Søkrigshistorien angaaende, 1793, S. 59—62).

3 „Nye Danske Magazin“ (Admiral Niels Juels Indberetninger til Kong Christian Vte om den danske Flaades Foretagender under hans Anførsel i Aaret 1676, i IV. 61—71; Generaladmiral Cornelius Tromps Indberetninger om den danske Flaades Foretagender under hans Anførsel (oversat af det Hollandske), sld. S. 101—45).

Wleugel (Peter Johan), Foranfortes Broder; f. d. 9de August 1766 i Kjøbenhavn; blev d. 2den April 1783 Secondlieutenant i Sø-Etaten; d. 17de April 1789 Premierlieutenant; f. A. Lærer i de mathematiske Videnskaber ved Socadet-Academiet (indtil 1ste Januar 1833); d. 22de Decbr. 1797 Capitainlieutenant; fik 1802 Hæderstegnet for Militaire fra 2den April

1801; blev d. 7de Septbr. 1804 Navigations-Directeur; d. 28de Decbr. f. A. Capitain; d. 28de Januar 1812 Commandeur-Capitain; d. 10de Decbr. 1813 Medlem af det Kongel. Danske Videnskabernes Selskab, og d. 3die Febr. 1815 af sammes Landmaalinge-Commission; d. 31te Juli 1815 Ridder af Danebrog; d. 28de Januar 1817 Commandeur; d. 1ste Novbr. 1828 benaadet med Danebrogsmændenes Hæderstegn; d. 16de April 1833 Contre-Amiral. † 29de Maj 1835. — * 1798 Dorotea Margrethe Lorenz (f. 1781 i Kbhvn., Datter af General-Lieutenant Diderik Carl v. L. og Hedevig Margrethe f. Wille). — (Jofr. Arkh. f. Søves. Bd. VII., Tillæg, S. 37—38; „Kbhvnspost.“ 1835, S. 515).

Lærebog i de mathematiske Videnslaver for de kongelige Sø-Cadetter. 1ste Deel. Kbh. 1830, med 5 Kobb. (M. f. L. V. 489—522; jofr. P. F. Wulff's „Bemærkninger“, Kbh. 1831. 18 S., og Anmelderens „Svar.“ ib. eod.).

De første Grunde af Algebra til Brug for de kongl. Sø-Cadetter. Kbh. 1833.

3 „Det Kongl. Danske Vidensk. Selskabs naturvidenskabelige og mathematiske Afhandlinger“ (Formodning om, at Magnetnaalen her i Kjøbenhavn har naaet sit Maximum af vestlig Afvigning, m. K., i 1ste Deel, S. 97—120 [L. T. 1828, S. 215—16]; Om Lovene for Dødsfald og Andenelsen deraf paa Enkeltsfer, sld. S. XII.; Forsøg om Magnetnaalen kan stiftes med Jernets Paa-virkning ved en Daase af Jern, sld. S. XXIII.; Om Bøysens Opdagelse at bruge Løgfynderen som bevægende Kraft, sld. S. XXIII).

Efter E. C. Fous's Død udgav han: Skatkammer eller Styrmands-Kunsten, indeholdende en tydelig og med Exempler oplyst Underviisning om, hvad en Styrmænd nødvendigst bør vide. 2den Udgave. Kbh. 1807. 4to. Ryt Dpl. ibid. 1824. 4to; og Styrmands Haandbog eller en saa kaldet Marin-Calender. Ryt Dpl. ibid. 1808 og 1829. 4to.

Wodstou (W.).

Nye Aars Gave for 1816 eller Besvarelse af de Spørgsmaal: hvorvidt bør Naturens Indbydelse i Henseende til Kjønsdriften følges? Hvorledes bemærkes den? etc., samt Beskrivelse af de primitive Epydomme opkomne af Kjønsdriftens Tilfreds-stillelse. Kbh.

Wogel (W.), Pseudonym.

Profesfor Clausens Dom over den Fagelste Philosophie, bedømt. Kbh. 1840. 10 S. 8.

Wogelinus (Magnus), f. d. 2den Juni 1775 i Frederiksberg, hvor hans Fader Peder W. da var Sognepræst (fra 1773), siden (1777) ved Helliggejstes Kirke i Kbhvn. (f. 1741 i Hundslund i Aars-huus Stift, † 1787, anf. i Myerups Lit. Lex. S. 672); hans Moder

Helvig Høegh (døbt i Horsens 1. 1741, * 1774, † 1821 i Frelserisberg), en Søster til Gehejmeraad D. Høegh-Guldberg. Blev 1792 dimitteret til Universitetet fra Aarhus Latinskole; tog i October 1795 theologisk Attestats (H. ill.); levede saa af Underviisning; blev d. 30te Decbr. 1809 residerende Capellan ved Domkirken og Præst ved Luthuset i Viborg; var siden August 1812 tillige Lærer ved Cathedralskolen sammesteds; blev d. 4de Marts 1818 Sognepræst til Hobro og Stjellerup; vandt 1819 en Præmie af det evangelisk-kristelige Prædike-Ergat. † 9de November 1847. — * 1816 Martha Maria Giern (f. 1790 i Viborg, Datter af Klokker Mr. G. og Bolette Wab). — (Jvfr. Barfods „Danmarks Geistlighed“, I. S. 215).

Anviisning til det mundtlige Foredrags Dannelse for geistlige og verdslige Talere. Oversat af det Tydske. Med Fortale af R. F. Nielsen. Kbh. 1804. (R. E. 1809, Nr. 7).

Fortællinger. Randers, 1829.

Wohnsen (Peter Daniel), f. d. 27de August 1780 paa den vestindiske St. Croix, i Christianssted, hvor hans Fader Rasmus W. (døbt 1749 i Rorsør, † 1781, Søn af Præsten Daniel W.) var Apostheler og gift med Cathrine Mariane Lystrup; besøgte i 6 Aar den latinske Skole i Aalborg, hvorfra han i Efteraaret 1798 afgik til Universitetet; afslørede i Octbr. 1805 den theologiske Embedsexamen (Laud.); var Alumnus i det pædagogiske Seminariums theologiske Klasse, og blev d. 5te Septbr. 1806 Adjunct ved den lærde Skole i Fredericia; d. 5te April 1808 forflyttet i lige Egenkab til Ribe Cathedralskole; d. 10de Marts 1818 Overlærer ved den lærde Skole i Randers; d. 5te Decbr. 1832 Sognepræst til Kullerup og Refsvindinge i Fyen, og d. 17de Juli 1840 til Lids og Smørum i Sjælland. — * Sophie Amalia Gjedding (døbt 1782 i Middelbart, † 1831 i Randers, Datter af Røsbmand Jens G. og Anne Marie Holmer). — (Jvfr. [Lauwers] Biogr. Notitser om Disciple fra Aalborg Skole, I. S. 146—47; Flemmer's histor. Efterretn. om Randers lærde Skole, 2det H. 1834, S. 38; „Almuevennen“ XI. Nr. 61).

Anden Bog af *Horatius* Ode, metrisk oversatte. Indbydelsesskrift. Randers, 1819. 32 Sider 8.

Malfeften, et Efterspil i 1 Act. Randers, 1824.

Den for Opførelighed bestyldte, men af et retfærdigt Indenrigsministerium fri kjendte Præst. (Trykt som Manuscript for Benner og Bøffendtere). Kbh. 1819.

Adskillige Lejlighedsdigte, dels særskilt trykte, dels indførte i Engeltostof's „Univ. og Skole-Artaler“ (1812, S. 353—54), + Den cimbriiske *Mercur* (1821 Nr. 18), „Den Berlingske Tidende“ (1852, Nr. 13); o. fl. a.

Voigt (C. O.).

Masaniello, eller Oprøret i Neapel. En sand Historie af A. G. Meißner, overs. Kbh. 1815. — Spartacus, en sand Historie af A. G. Meißner, overs. ibid. eod. (Begge samlede under Titel: Meißners sande Historier. Kbh. 1815).

Voigt (Joachim Otto), f. d. 22de Marts 1798 i Nordborg paa Als, Søn af Hans Henrik B., daværende Districtschirurg i Nordborg, siden i Rølding († 1821), og Maren Hartmann; kom 1808 i den lærde Skole i Rølding, hvorfra han 1816 dimitteredes til Universitetet; tog i Foraaret 1822 Examen ved det chirurgiske Academi (1ste Char.); blev 1823 Candidat ved Frederiks-Hospitals chirurgiske Afdeling; 1826 Læge ved det danske Etablisement Frederiksnagore i Bengalen, og d. 14de Juli f. A. karakteriseret Regimentschirurg; i April 1834 tillige Bestyrer (Superintendent) af den botaniske Have i Serampore. † 22de Juni 1843 i London, paa Hjemreisen til Danmark. — * Rachel Shepherd Marßmann (f. 1/2 1804 i Frederiksnagore, Datter af Dr. Theol. og Missionair Josua M.). — (Eevnet, som Fortale til hans „Hortus suburbanus Calcuttensis“; Nekrolog, af F. M. Liebman, i Schouw's „Danst Tidsskrift“ Bd. I. 1847, S. 72—77; jvfr. Callisens Medicin. Skriftst. Ter. XX. 233—34; XXXIII. 177—78).

Hortus suburbanus Calcuttensis. A Catalogue of the Plants which have been cultivated in the hon. East India Company's botanical garden, Calcutta, and in the Serampore botanical garden (1786 and 1800—1811). Printed under the superintendence of W. Griffith. Calcutta, 1845. Median-8. (Som preface, dat. Serampore, 30. Jul. 1845, hans Eevnet, underst. af hans Enke Rachel S. Voigt).

3 „Bibliothek for Læger“ (Medicinstopographisk Beskrivelse af det danske Etablisement Frederiksnagor (Serampore) og Bemærkninger om de der herskende Sygdomme, i XVIII. 1—66; XIX. 1—3.; XX. 281—359; heraf ere Bemærkningerne om Splenaldi oversatte i Udtog i British and foreign medical review by Forbes et Conolly, Nr. II. 1836).

3 Krøyer's „Naturhistorisk Tidsskrift“ (Eevnets Beskrivelse af Dr. Carey, Stifteren af den botaniske Have i Serampore, i I. 233—42; Botaniske Nyheder fra Ostindien. [Af et Brev til J. B. Bornemann], i II. 269—73).

Voigt (Nicolai Ulrik Christian) var Landmaaler, siden Landsinspecteur ved Sorø Academics Gods, og Liendecommissair i Ringsted og Allsted Herreder, Sorø Amt. † 1ste Januar 1842, i sit 72de Aar, i Sorø. — * Cecilie Kirstine Heide († 1/2 1849, i sit 60de A., paa Lerdesøsegaard ved Sorø). — (Jvfr. Berl. Tid. 1842, Nr. 12).

Bemærkninger angaaende Liendevæsenet i Danmark. Odense, 1837.

3 Pempels „Bidrag til Tidshistorien“ (Endnu et Par Bemærkninger angaaende Liendevæsenet i Danmark, 1841, Nr. 8).

Boigt (Sophie), f. d. 11te Januar 1799 i Kjøbenhavn, Datter af afd. Capitain Johan Christoffer B. og Anna Christiane f. Sündenbergs (f. 3 1776, † 8 1852).

Fortællinger og Poesier. Kbh. 1827. („Dagen“ 1827, Nr. 2).

Deels under eget Navn, deels under Navnene Helmina og Violanta, leverede hun endeel Fortællinger og Digte til Rytaarsgaver, Poesisamlinger og Tidskrifter, saasom til Riinges „Parpen“ og „Juletræet“, „Kjøbenhavns Morgenblad“ 1825—26, Elmquist's „Læsefrugter“ (f. Ex. i XXXIV. 350—79; „Livet er Afsør“, en original Fortælling; XXXV. 159; XL. 347), Heibergs „Kbhvns flyvende Post“ (1828, Nr. 89), og E. F. Kruses Rytaarsgave for 1838. — Fortællingen: „Pigen i Blomstertalen“ (i „Parpen“, 3. Aarg. Nr. 7) overs. paa Tydsk i „Thaarups „Københagener Børsen-Palle“ II. 1832. Nr. 43—44.

Wolf (Hans Eiler), f. i Kjøbenhavn d. 28de Juni 1777, ældste Søn af Christen W. (Halvbroder til nebenstaaende Etatsraad Jacob Andr. Wolf's Faber), daværende Chinapreest (fra 3 1774), siden (1 1782) Præst paa Bogsø, og tilsidst (3 1789) i Ringsted paa Høster (f. 2 1743 i Skjelby paa Høster, † 2 1814), og Johanne Marie Giesing (f. 4 1742, * 1 1776, † 1797); nød først Underviisning i Hjemmet; kom derefter 1791 i Bordingborg Latinskole og afgik derfra til Universitetet i Efteraaret 1794; erholdt Udmærkelse ved Examen artium, saavelsom ved den philologisk-philosophiske Examen i det paafølgende Aar; tog i Januar 1799 theologisk Attestats (Laud.); var derpaa i nogle Aar Privatlærer; blev d. 15de Novbr. 1805 Heltpræst ved Høren i Hølsken; d. 28de Februar 1810 Sognepræst til Øddis, og d. 29de Septbr. 1818 til Maagstrup og Jægerup i Haderslev Provsti i Sønderjylland. † 15de April 1844. — * 1808 Cathrine Elisabeth Groth (f. 3 1782 i Svendborg, Datter af Inspecteur G. og Dorteia Magdalene Müller). — („Neuer Nekrolog der Deutschen“ XXII. S. 909—10; Barfods „Danmarks Gjeistlighed“, I. S. 168; jvfr. Lübker's u. Schröder's Lex. II. S. 701—5).

Die wichtigsten vaterländischen Begebenheiten und Lebensbeschreibungen der merkwürdigsten Personen von den ältesten Zeiten bis auf die heutigen Tage. Ein Lesebuch in der vaterländ. Geschichte für Anfänger und Unstudirte von E. Muntze. Aus dem Dänischen übersetzt. Altona, 1810. 2te verb. u. verm. Ausgabe. ibid. 1822. („Provinzial-Berichte“ 1811, I. 73—81; 1823, II. 82—83).

Historische Nachrichten zur Kenntniß des Menschen in seinem wilden und rohen Zustande, von C. Baskholm. Aus dem Dänischen übers. mit Anmerkungen, I.—IV. Theil. Altona, 1818—21. („Prov.-Ber.“ 1820, V. 613—15; Leipz. Z. J. 1819, S. 2198).

Gemälde der Küste von Guinea und der Einwohner derselben, entworfen von P. E. Monrad. Aus dem Dänischen übersetzt. Weimar.

1824. Udgjør det 37te Bd. af „Neue Bibliothek d. wichtigsten Reisebeschreibungen“.

Anvisning til Bibelens Brug i Almueskoler af G. F. Dinter. Oversat fra det Tydske. I.—III. Deel. Deense, 1823. (Æ. T. 1824, Nr. 1).

J. J. Eschenburgs Haandbog i den klassiske Litteratur. I.—II. Deel. Efter den syvende tydske Udgave paa Dansk besørget. Kbh. 1828—29. [1ste D., indeh. den græske og romerske Mythologie samt Græfenes og Romernes Oldsager, saaes med særskilt Titelblad og Aarstal 1834]. (M. f. Æ. III. 99—112, af J. N. Madvig).

H. N. Clausen: Ueber den theologischen Parteigeist. Ein Beitrag zur Geschichte der theolog. Polemik im 19ten Jahrhundert. Aus dem Dänischen übersetzt. Neustadt an der Orla, 1832. (Leipz. Æ. J. 1833, Nr. 117, S. 933—35).

Wolf (Jacob Andres), f. d. 26de Januar 1749 i Nykjøbing paa Falsler, næst yngste Søn af Andreas Schumacher B., Skipper og Kjøbmand sftb. (f. omtr. 1715, † 1⁴ 1768, f. J. Barfods Falterss Geisl. Hist. 5. 2. S. 248—50), og Anne Mette Flindt (f. 1714, * 1² 1741, † 2⁸ 1758, ældste Datter af Kjøbmand Thomas F. og Kirstine Nielsdatter); besøgte i 9 Aar sin Fødebyes latinske Skole, hvorfra han afgik til Universitetet 1769; var i Aarene 1772—77 Huuslærer hos Præsten ved Petri tydske Menighed i Kjøbenhavn, Dr. Balth. Münter, for dennes Søn Frieder. M. († som Sjællands Biskop), og afslørede den 8de April 1782 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev d. 31te October 1788 overordentlig, og d. 22de April 1803 ordin. Professor i Mathematik ved Kjøbenhavns Universitet, samt Inspector i det pædagogiske Seminariums matematisk-physiske Klasse; d. 30te Decbr. f. A. Assessor og Secretair i Consistoriet; d. 6te Decbr. 1805 Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab, og d. 3die Februar 1815 af sammes Landmaalings-Commission; d. 2den Januar 1811 virkelig Etatsraad; d. 31te Juli 1815 Ridder af Dannebrog; var Universitetets Rector 1816—17. † 14de December 1819. — * Charlotte Amalia Giesing († 3¹ 1814). — (Jofr. Worms Lex. III. 876; „Dagen“ 1819, Nr. 303; „Hesperus“, II. 82).

J. F. Struensens Omvendelses Historie af D. Münter. Oversat af Tydske. Kbh. 1772. (Fortegn. over Tryktest. Skr. II. 460—61). — J. D. Michaelis Mosaiske Ret. Oversat af det Tydske. I.—III. Deel. ibid. 1780—83. (Æ. T. 1781, Nr. 10. 31; 1783, Nr. 48). — (Permes's) Sophies Reise fra Memel til Sachsen. Overs. I.—VI. Deel. ibid. 1782—84, m. Kbh. (Æ. T. 1782, Nr. 26). — Præstebibliothek eller beskrivende Fortegnelse paa de brugbareste Skrifter for Præster og tilkommende Geistlige af D. G. Niemeyer. Overs. I.—III. Deel. ibid. 1782—85. (Liter. Progresser III. 97; Æ. T. 1782, Nr. 52, Tillæg; 1786, Nr. 8). — Børne-Bennen, en Læsebog til Brug i Landbyes Skolerne af F. E. Mosow, af det Tydske overs. ibid. 1784. 6te Dpl. 1810. 8de Dpl. 1818. (Æ. T. 1784, Nr. 30). — D. F. Mönnichs mathematisk Lærebog. I.—II. Deel. Overs. ibid. 1784—96, m. Kbh. (Æ. T. 1787, Nr. 38). — Begyndelsesgrunde af Arithmetik, Geometrie, plan- og sphærisk Trigonometrie af A. G.

Räffner. Overs. 1ste Deels 1ste Afdeling. ibid. 1788, med Fig. (L. E. 1790, Nr. 9).

Et Brev til Biskop Balle, angaaende den kirkelige Tidsregning, i J. Möllers Udv. af Balles Brevverling, S. 171—74.

Et Universitetsprogram ved den aarlige Reformationseft. — Almanak for A. 1816.

Wolf (Jacob Wilhelm), f. d. 7de Novbr. 1802 i Laaderup paa Falsler; Halbroder til ovenanførte Hans Eiler W. og nebennævnte Niels Giesling W.; hans Moder Catharine Elisabeth f. Wolf (f. 29 1768). Kom i Begyndelsen af 1814 til sin Slægtning, foranstaaende Etatsraad Jac. Andr. W. i Kjøbenhavn; nød først privat Underviisning, men optoges i Slutningen af samme Aar i Metropolitanstolen, hvorfra han 1820 dimitteredes til Universitetet; fik Udmærkelse ved den philologiske filosofiske Examen i det paafølgende Aar; underkastede sig i Juli 1827 den theologiske Embedsexamen (H. illaud.); blev d. 14de August 1829 personel Capellan paa eget An- og Tilsvær i Esbønderup og Nøddebo i Sjælland; i Januar 1832 assisterende Præst i Vacancen ved Vor Frelses Kirke paa Christianshavn (indtil Slutningen af Marts 1833); d. 4de Septbr. 1833 Sognepræst til Frøslev og Møllerup paa Mors, under Aalborg Stift. † 17de August 1838, ugift.

Armoden, dens Grund og dens Hjelbredelse. Et Bidrag til Formindskelsen af den overhaandtagende Forarmelse blandt de lavere Folkelassener, af E. W. B. v. d. b. 1834. (Udtog, af E. Olsen, i „Ugebl. for den danske Bonde“, I. Nr. 5—6).

Wolf (Niels Giesling), Hælbroder til ovenanførte Hans Eil. W.; f. i Kjøbenhavn d. 6te August 1779. Underviist hjemme af Faderen, kom han 1791 i Bordingborg Latinskole, og afgik derfra til Universitetet i Foraaret 1796; tog i Januar 1803 theologisk Attestats (Haud illaud., specimen scriptum laude dignum), og erholdt for den homiletiske Prøve Characteren Laudabilis et quidem egregie; blev d. 16de Decbr. 1803 Missionair i Grønland (ved Colonierne Hølsneborg og Sukkertoppen, og i Efteraaret 1807 tillige ved Godthaab); vendte tilbage i Efteraaret 1811, og blev d. 8de Januar 1813 Sognepræst i Præste og for Skibbinge Menighed i Sjælland; d. 2den Febr. 1821 Præst i Citadellet Frederikshavn, samt ved Frederiks-Hospital og Fødsels-Stiftelsen; d. 18de October 1822 tillige Lector ved det grønlandske Seminarium; d. 19de Februar 1823 Præst ved Bartov eller Helligaands-Hospital; erholdt d. 1ste Aug. 1829 Rang med Kjøbenhavns Sognepræster og d. 9de April 1834 Titel af Professor (med Rang i 5te Kl. Nr. 8); blev d. 19de Marts 1839 Sognepræst ved Helliggejstes Kirke i Kbhvn.; d. 27de

Februar 1845, efter Ansøgning, i Naabe og med Pension entlebiget. † 16de October 1848 i Kbhvn. — * § 1806 Augusta Margrethe Dirichsen (f. 1° 1788 i Kbhvn., Datter af Justitsraad Diderich D. og Severine Marie Hallensen). — (Jvfr. Selmers „Nekrol. Samlinger“ I. S. 375—86; Barfods „Danmarks Gejstl.“ I. 177—78).

David's Psalmer, overs. paa Grønlandst, paa det Danske Bibelselskabs Betøining. Kbh. 1821.

Profeten Esaias, oversat paa Grønlandst, paa det Danske Bibelselskabs Betøining. Kbh. 1825. (jvfr. *Messenger franç. du Nord* 1825, p. 233—34).

Salomons Ordsprog, overs. paa Grønlandst. Kbh. 1828.

Enkelte Prædikener og Taler: Christnes Wandel i Religionens Lys (i „Samling af Prædikener paa Christendommens tusindaarige Jubelfest i Danmark første Pjintfestag 1826, holdne af Kjøbenhavns Geistlighed.“ Kbh. 1826). — Hvad skulle vere offentlige Andagtsøvelser virke hos os? Psalme-Prædiken. Kbh. 1829. — Ved Madame Dirichs (en Grønlanderinde) Grav (i Møll's „Archiv for Psychol., Hist. o. s. v.“ IX. 257—59). — Tale holdt i Selskabet for Efterfølgen paa det Stiftstestdag, den 4de Marts 1831. Kbh. 19 S. 8. — Tale ved det danske Bibelselskabs Aarsmøde 1834. (i Selskabets 19de Beretning, S. 4—17).

3 „Videntfabelige Forhandlinger ved Sjællands Stifts Landemøde“ (Om de nærværende Findringer for det grønlandske Missionærvæsens Fremme og Forslag til at afværge dem, i II. 530—52; jvfr. *L. T.* 1819, Nr. 22).

3 Bibelselskabets Beretninger (Brev, i VIII. S. 69—71).

3 Ugebladet „Borger-Bennen“ (Forsøg til Grønlanderne's Charakteristik 1831, Nr. 4—6; Et Par Ord om Grønlands Lherbygd, f. A. Nr. 6; Armod og Rigdom, f. A. Nr. 49—50; Kjærlighed til Faderlandet, f. A. Nr. 50—52; Tregledytterne, f. A. Nr. 52—53, og 1832, Nr. 1; Utilfredshed kan ikke undskyldes, 1832, Nr. 5—7; Vanen, f. A. Nr. 35—38; Naturlige og phantastiske Fornøielser, 1834, Nr. 52 og 1835, Nr. 1; Om den Indflydelse, som en Huusfaders Forsand eller Dumhed og Laster har paa hans Huusvæsen, 1835, Nr. 1; Den sande og falske Ære, f. A. Nr. 1, 2; desuden en Del af det Tydske og Engelske oversatte Bidrag i Aarg. 1831—35).

Sang ved Reformationens-Jubilæet i Bordingborg lærde Skole. Kbh. 1817.

Wolff (Abraham Alexander), f. d. 29de April 1801 i Darmstadt, hvor hans Fader Alexander W. var Kjøbmand († 24 1843 i sit 81de Aar); var Doctor Philosophiæ og Overrabbiner i Gießen i Stortertugdommet Hessen, da han d. 8de Octobr. 1828 blev kaldet til Præst ved den mosaiske Menighed i Kjøbenhavn; ankom hertil i Maj 1829. — * 24 1826 Hannchen Goldschmidt (f. § 1806 i Frankfurt, Datter af Michel Daniel G. og Bella Palm). — (Jvfr. „Didascalia“, Frankf., 1829, Nr. 126; „Kbhvns Skilderi“ 1829, Nr. 39, 43, 44; Thaarups „Kopenh. Børsen-Halle“, I. 47—48; Berl. Tid. 1851, Nr. 275. — Portrait, lithographeret af Grieblander 1839).

Om Eden for de mosaiske Troesbekjendere. Kbh. 1830. (En Oversættelse af Jorf.'s i Weiss's „Archiv für Kirchenrecht“, S. 1. 1830. indrykkede Afhandling).

Program til den mosaiske Synagoges Indvielse. Kbh. 1833.

Agende for det mosaiske Troesfællesskabs Synagoge i Kjøbenhavn. Kbh. 1833. (jvfr. „Nord. Kirke-Tid. 1833, Col. 246—55, 266—71, 367, 409; 1834, Col. 286—88, 637—40; 1835, Col. 575—76; 1837, Col. 416; samt Pjecen: „Om Birkningerne af Indførelsen af den af Præsten ved den jødiske Menighed i Kjøbenhavn, Dr. A. A. Wolff udarbejdede Agende for den jødiske Synagoge“. Kbh. 1833). — Agende zum Gebrauche beim Israelitischen Gottesdienste. Kopenh. 1839. (Heraf findes særskilt aftr.: Gebete zum Gebrauche beim Israelit. Gottesdienste. Kopenh. 1838).

Feier der Einweihung des Israelitischen Gotteshauses zu Kopenhagen, am Tage nach dem Festscheste 5593, den 12ten April 1833, nebst Predigt und Gebet, welche dabei gehalten wurden, herausgegeben von A. A. Wolff. Kopenh. 1833. Oversat paa Dansk af E. B. Jensen. Horsens (1833).

Drei Vorlesungen als Einleitung zu Vorträgen über das Judenthum in der Erscheinung und in der Idee. Kopenh. 1838.

Bibels historie for den israelitiske Ungdom. Kbh. 1843. (Theol. Tidsskr. VII. 387—90; Berl. Tid. 1843, Nr. 85). Paa Svenskt: *Biblsk Historia för Israelitisk Ungdom*, af A. A. Wolff. Öfversättning från Danskan. Stockholm, 1845. 12:o.

Endeel Prædikener og Taler, samtlige trykte i Kjøbenhavn, nemlig: Predigt beim Antritte seines Amtes als Priester der mosaischen Gemeinde zu Kopenhagen, am Sabbathe Emor 5589, den 16ten Mai 1829. (s. Kbhvns Skilderi 1829, S. 698—99). Oversat paa Fransk af Sophie Levin. 1829. — Drei Predigten, an drei nach einander folgenden Tagen, nämlich am Sabbathe Bamidbar und am Wochenfeste 5589 (6, 7 und 8 Juni 1829). 1829. — Ist denn Gottes Macht zu geringe? Eine Predigt am Sabbathe Behaalotcha 5589 (20 Juni 1829). e. a. — Predigt am Tage der Vermählung Ihrer Königl. Hoheiten der Kronprinzessin Caroline und des Prinzen Frederik Ferdinand den 1 Aug. 1829. e. a. Oversat paa Engelskt af Sophie Levin. ib. — Die Laubhüttenfeier als Festfreude der durch Verfohnung mit Gott zur höhern Vollkommenheit gereiften Menschen. Eine Predigt. 1833. — Reden in der Carolinen Schule, der israelit. Freischule für Mädchen. 1835. — Rede am Grabe des Herrn S. Trier. 1836. — Worte am Grabe des Herrn Levin Kalisch d. 26 Januar 1840. — Predigten auf alle Sabbathe und Festtage des Jahres. 1sted Fest. 1838. — Missundhed og Sandhed skal bevare en Konge. Sørgeprædiken over Høifalige Kong Frederik den Sjette, holden i den mosaiske Synagoge. 1840. (jvfr. Berl. Tid. Søndagsblad 1840, Nr. 12, og Berl. Tid. f. A. Nr. 23). — Zwei Predigten auf Veranlassung des Eintritts d. Königs Frederiks des Sechsten. 1840. (Berl. Tid. 1840, Nr. 162). — Rede am Grabe des Herrn Jacob Gerson Melchior, den 16. Juni 1843. 15 S. 1. 8. — Rede bei der Einweihungsfeier der mosaischen Freischule d. 4. Mai 1845. — Der Ewige unser Arzt! Eine Predigt, gehalten am Tage, den 22. Jan. 1848, nach dem Hinscheiden Sr. Majestät des Königs Christian des Achten. 1848. — Sørgetale og Bønner, holdte ved Sørge-Gudsdienssten over Kong Christian den Ottende, den 26de Februar 1848. e. a. („Nyt Aftenbl.“ 1848, Nr. 57). — Hvorom paamindes vi

idag? En Prædiken, holden paa den almindelige Bebedag den 19de Mai 1848, c.s.
— Ved Marcus J. Wallins Grav. 1850. — Ved Wulf Raphaels Baare. 1851.

Gunhild der Könige Mutter, aus den Annalen der Gesellschaft in gedrängtem Auszuge übersetzt, i *Mémoires de la Société Royale des Antiquaires du Nord* 1836—1839, p. 133—48; Über einen merkwürdigen Fund von alterthümlichen Gegenständen bei Catharinenhof in Livland, aus den Annalen ins Deutsche übertragen, und mit einem Vorworte, sftb. p. 148—59.

Skrivelse til Claud. Rosenhoff, i „Den Frisindede“ 1838, Nr. 99—100.

Om hans øvrige literaire Arbejder see Kayser's Ind. libr. III. 3; VI. 274.

Wolff (Jens) blev 1793 abjungeret danst Consul i London (indt. 1808); kom siden til Danmark, og boede paa Søholm, i Nærheden af Rjøbenhavn; blev d. 15de April 1834 Ridder af Danebroge; d. 18de April f. A. virkelig Etatsraad.

Sketches from a Tour to Copenhagen through Norway and Sweden. London, 1814. (Udtog i Høst's „Politik og Historie“ II. 263—75; III. 1—10.)

Bemærkninger over de Fordelte, som Skibs- og Bygningstømmer, samt andre Materialier erholdte ved Brug af den i England ny Opfindelse til at forhindre Jør-raadnelse eller Jdelæggelse. Kbh. 1833. (Udtog i Handelsstid. 1833, Nr. 96. 97; jvfr. Berl. Tid. f. A. Nr. 302).

Appeal and Memorial to which are added various Remarks as to the Nature and Results of the Danish Confiscations in the year 1807. 1833. (jvfr. DM „Supplementblade“ 1839, Nr. 4).

Wolff (Nicolai Peter) lærte Gartnerkonsten i Frederiksberg Slotshave; tog 1833 Gartner-Examen, og blev Svend ved bemeldte Have; tiltraadte 1835 en Rejse til Skotland, Irland og England; blev 1840 abjungeret som Undergartner ved Frederiksberg Slotshave; d. 31te Decbr. 1849 constitueret som Gartner ved Frugttræplanteskolen ved Frederiksberg (fra 1 1850 at regne).

3 „Have-Libende“ (Nogle Bemærkninger om Gartnerierne i Storbritannia, med særligt Betsyn paa den der brugelige Maade at dyrke Enplte-Drædeerne, i III. 1837. S. 317—29).

Wolff (Odin), f. i Rjøbenhavn d. 23de April 1760, Søn af Kammersecretair Odin Henrik W., General-Lotto-Administrator i Kbhvn. (f. 1te 1733 i Moske, † 3te 1803, f. L. E. 1803, Nr. 37, 39, og Myerups Lit. Lex. S. 674); blev 1778 privat dimitteret til Universtitet; tog d. 30te April 1783 philologisk Embedsexamen (Laud.); blev 1792 Decanus paa Communitetet; 1795 Doctor Philosophiæ i Göttingen;

b. 22de Maj 1811 Professor (med Rang i 8de Kl. Nr. 2); b. 25de Febr. 1814 Archivarius ved Communikationen; fik d. 9de Maj s. A. Rang i 6te Klasse Nr. 13. † 16de August 1830. — (Hundrup's Biogr. Efterretn. om philolog. Candidater, 1849, S. 38; Høst's Erindr. S. 127).

Engelst Læsebog. Kbh. 1788. (Krit. o. Antitr. I. Nr. 12, af Løbe; jvfr. Svar i den Anledning af Wolff i »Morgenposten« 1788, S. 89. 148. 240. 256. 287. 327, hvorpaa Løbe replicerte i Krit. o. Antitr. I. S. 216. 304. 320. 345. 378; jvfr.: Atter en Paamindelse til Professor Løbe af D. Wolff. Kbh. 1788, og hans: Nogle Anmærkninger til Prof. Løbes Par Ord. ib. eod.). — Over Friederik den Store, og mine Samtaler med ham, fort før hans Død, af Zimmermann. Oversat. ib. 1788. (L. E. 1789, Nr. 2; Krit. o. Antitr. III. Nr. 6). — Vers og Prosa. ibid. 1789. Ny Udg. 1824. (L. E. 1790, Nr. 6; Krit. o. Antitr. V. Nr. 13). — J. J. Rousseaus Botanik for Fruentimmer, i Breve. Oversat af Franst og med Tillæg forøget. ib. 1789. 2det. gennemfæste og forøgede Dplag. 1790. 3die og forbedrede Dpl. 1803. (L. E. 1789, Nr. III; 1790, Nr. 24; 1791, Nr. 27; Krit. o. Antitr. VII. Nr. 24; »Jris« 1791, II. 338—40). — Tydskt Læsebog med hedsøiet Oversættelse af de vanskeligste Ord og Talemaader. I.—II. Deel. ibid. 1790—91. 2det Dpl. 1795. 3die Dpl. 1807. 4de Dpl. 1818. (»Jris« 1791, I. 100—1 og 348; Krit. o. Antitr. IX. Nr. 14. 2det Dpl. r. af H. Effard i L. E. 1799, Nr. 25; Wolff's Svar, sld. Nr. 29, og Effards Replik, sld. Nr. 34; jvfr. Wolff's: Et Par Ord, i »Jris og Hebe« 1799, IV. 193—99). — Franst Læsebog med hedsøiet dansk Oversættelse af de vanskeligste Ord og Talemaader. ibid. 1791. (»Jris« 1791, III. 113). — Nyttige Kundskaber for Ungdommen, samlet og oversat af Weisfeds Kinderfreund. ibid. 1791. (L. E. 1791, Nr. 39; Krit. o. Antitr. IX. S. 1791, Nr. 10; »Jris« 1791, I. 224). — (Campe's) Apeaarsgave fra Jamaica i Bestindien til et Varn i Europa. Overs. ibid. 1791. — Latinst Læsebog med forklarende Anmærkninger. ibid. 1792. (L. E. 1792, Nr. 39; Krit. o. Antitr. XI. S. Nr. 10; »Jris« 1792, IV. 103—4 og 222). — Efterretning om Anfisterne af det svenske Kongemord. ibid. 1792. (Krit. o. Antitr. XI. S. Nr. 8). — Anekdoter og Efterretninger om Gustav den Treble, Hertugen af Sødermanland m. m., overs. af Engelst. ibid. eod. (Krit. o. Antitr. XI. Nr. 8). — Gavnlig og underholdende Læsning i Naturvidenskabene. I.—III. Bind. ibid. 1793—1803. (Krit. o. Antitr. S. XII. Nr. 30; L. E. 1798, Nr. 8, jvfr. Wolff's Replik og Recensentens Svar, sld. Nr. 10). Det 3die Bind har ogsaa Titel: Om Dyrenes Elskov og Kærlighed, fremstillet under en Række af Aftpaagivelsers og Erfaringer af G. E. Wenzel. Fra den tydsk Original med Omarbejdsler, Ændringer og Tillæg. Kbh. 1803. (Prøver af Indsnævnte faae i »Jris og Hebe« 1802, III. 193—207; jvfr. L. E. 1806, Nr. 15; »Dagen« 1803, Nr. 14). — Diss. *de temperis aëris*. (Med danske Anmærkninger). Havn. 1794. (Phys. Bibl. III. 231—37). Siden udgivet som Inauguraldisputation. ib. 1795. (Denne Disputats — rec. i Krit. o. Antitr. XVI. Nr. 41; XVIII Nr. 32—34, jvfr. Nr. 38; »Jris o. Hebe« 1797, II. 107 — var ledsaget med Anmærkninger, som det philosophiske Facultet fandt fornærmelige, og foranledigede en Injurieproces, hvis Aet i Morgenstjernes Jurid. prakt. Maanedstidende 1796, II. 130—302 og i Gudenraths Bibl. I. S. 1—159; jvfr. Wolff's Klage til Cancelliet, i hans Journal for Polit. o. s. v. 1795, I. 206—14, samt Expectoration, sld. 1797, I. 113—32, og et lille Brev til Prof. Hasheim, sld. 1798, II. 205—13; Hasheims Proces contra Wolff, sld. 1797, I. 15—97. [L. E. 1798, S. 41—42, 51—

92], og endelig Hof- og Stadsrets Dom i Sagen 1797, IV. 71—81). Den om-
 bejdede Original — ved hvis Overførselse Forfatteren blev Doctor Philosophiae i
 Göttingen — er forandret i »Jris og Hebe« 1797, IV. 1. —59. — Fuldstændig
 Fransk og Dansk og Dansk og Fransk Lexicon, efter de bedste Ordbøger.
 I.—II. Deel. Kbh. 1796. (L. E. 1796, Nr. 9; »Nordblad« III. 84—90; Krit. o. Litter.
 XVIII. Nr. 46—47; »Jris og Hebe« 1796, I. 123—24). — Naturhistoriens Philo-
 sophie af W. Smellie, fra det Engelske oversat og med Lichtensteins og E. A. Zim-
 mermanns samt med egne Anmærkninger forøget. ibid. 1796. (L. E. 1796, Nr.
 52; Ekhardt's Journ. 1796, S. 225—40; »Jris og Hebe« 1796, IV. 136). —
 Nye Skildringer af Paris, dens Bæsen, Indbyggere og Regeringsmænd af J. J.
 Meyer. Af »Fragments aus Paris«, samlet og oversat. ibid. 1797. — Om Engen-
 hedens; af J. G. Zimmermann. I.—IV. Deel. Oversat. ibid. 1798—1802. —
 Bademecum for tænksomme Læsere. ibid. 1798. (Philos. Repertor. Bd. II, jvfr.
 Nr. 16, af J. R. Pøst; »Jris og Hebe« 1799, I. 216—24, af Wolff; »Athene« III.
 178, i hvilken Anledning Wolff udgav: »Reyresalier«. Kbh. 1814; jvfr. L. E.
 1814, S. 513—44). — Beskrivelse over min Reise i Donnerbergs Rhin- og Mos-
 Departementerne i den franske Republik's sjette Aar af J. R. Weder. Oversat af
 Jydsk. ibid. 1799. (L. E. 1799, Nr. 37). — Nye Gallerier af Paris fra Mercier's
 franske Original. I.—IV. Bind. ibid. 1800. Med nyt Titelblad og Aarsstal 1821.
 (L. E. 1800, Nr. 15, 23, 31, 38). — Xenophon's Mindesværk om Cyri's Krigs-
 færd i Overasien og de titusinde Grækeres Tilbagetog, oversat fra det Græsk
 med oplysende Anmærkninger. ibid. 1800. (L. E. 1800, Nr. 46, 47; jvfr. Saks'
 Journal for Polit. o. s. v. 1805, II. 326—29). [Anmeldelse og Prøve af den
 Overførselse havde staaet i »Jris og Hebe« 1799, III. 288—300; 1800, I. 261—
 80]. — Xenophon om Huusboldningskunsten, fra den græske Original med op-
 lysende Anmærkninger. ibid. 1801. (L. E. 1801, Nr. 37). — Biographiske Skitser af
 de nyeste Forunderligheds Helte, Grillensfængere og fra det sædvanlige afvigende Ma-
 nester; fra G. J. Wenzel's tyske Original. ibid. eod. (L. E. 1801, Nr. 37). —
 Plan til et Lottorie, hvori der kan vinde uden at købe Tab. ib. eod. (samt
 astr. af hans Journ. for Polit. o. s. v. for Januar 1801). Nærmere Betragtning
 over denne Plan. ib. eod. — Julius Cæsars Mindes-Skrifter, eller historiske Efter-
 retninger om de galliske, borgerlige, afrikanske og spanske Krige. Oversatte med An-
 mærkninger. I.—II. Deel. ibid. 1801. Understøttet af Selskabet til de Kønne Vid-
 skabers Førfremmelse. (L. E. 1804, Nr. 33). — Boccaz's Fortællinger. Af det
 Italienske. Iste Bind's Iste H. ibid. 1804. (L. E. 1804, Nr. 44; jvfr. Oversættelsen
 Antikritik i Nr. 45). 2det Hefte. ibid. 1805. (L. E. 1809, Nr. 38). — Levnetsbeskrivelse
 over den dobbelte Snigmorder Peter Johan Schäffer, forhenværende Sognepræst,
 henrettet den 29de Decbr. 1803. Oversat. ibid. 1805. (L. E. 1806, Nr. 19). —
 Et nyt Titelblad og Aarsstal 1821. — Historisk Ordbog eller forfattede Levnedsskild-
 re over alle Personer, som have gjort sig et Navn ved Evner, Dyder, Nidriggjørelser,
 Opfindelser, Bidskænder eller nogenlags mærkværdig Daad fra Verdens Stabel
 indtil vore Tider, tilligemed upartisk Fremførsel af hvad de skarpsindigste Skribenter
 have tænkt om deres Characterer, Sæder og Jdrætter. I.—XI. Bind. Kbh. 1807—19.
 (r. af J. Møller i L. E. 1810, Nr. 2, 3; L. E. 1812, Nr. 39, 40; 1814, Nr.
 18, 19; jvfr. Nr. 34, S. 543—44. Jorf's Replikker herpaa i hans Journal for
 Polit. o. s. v. 1810, II. 93—96, 190—92; III. 92—96, 279—84; IV. 88—96;
 1812, IV. 277; 1814, IV. 96; jvfr. Distor. Kalender III. 1817, S. 109; Sportsens

Udsigt over den danske Literatur, S. 140). — Franssk og Dansk Ordbog for Skole-Ungdommen, eller Komme-Lexicon til de mere Vædes Brug. ibid. 1808. 1824. (L. T. 1821, S. 133—36, 38).

Greve Peder Griffenfelds Levnet, et Bidrag til Danmarks Historie under Kong Christian den Femte. Kbh. 1820. 4to. (Revue encyclop. T. XXV. p. 129—31, af P. A. Friberg).

Levnets Efterretninger om den berømte Sømand og udsødelige Landopbager Commandeur Vitus Jonassen Beering. Kbh. 1822.

En Tugtelse for nogle flammelige Udsagn af G. B. A. [U] Bedel paa Greve P. Griffenfeld og Dr. Thomas Bartholin i Schleswig-Holstein-Lauenburgske Provincial-berichte. Kbh. 1828. (Særskilt Afskrift af Journal for Politik o. s. v.)

Af »Morgen-Posten, et Ugeblad. Kbh. 1786—93, som S. Poulsen udgav, var han Dovedforfatter. (L. E. 1788, Nr. 28; Krit. o. Antifr. 1791, Nr. 18; »Tids« 1791, IV. 327—28, 32; Journal for Politik o. s. v. 1794. Jan. S. 112). [Deri stod, blandt Andet, Oversættelse af S. F. Martinets Menneffets pphvisse Beskrivelse, Afskrift indført, som ogsaa udkom særskilt, Kbh. 1788 og paa ny blev oplagt 1795; jvfr. Krit. o. Antifr. VII. S. 281—85; »Tids« 1795, IV. 327].

Journal for Politik, Natur- og Menneffes-Kundskab. En Fortsættelse af Ugeskriftet Morgenposten; udgivet maanedlig af S. Poulsen. Kbh. 1794—97, og af Wolff fra 1798 til Udgangen af 1829; ialt 144 Bind. (Af dette Tidskrift var Wolff lige fra Begyndelsen saa godt som Enes-Redacteur. Efterat Forordningen af 27de Septbr. 1799 var udkommen hed det paa Titellbladet: »udgivet, forfattet, og fra fremmede Skrifter sammendraget af D. Wolff«; jvfr. de historiske Noticer i Aarg. 1824, I. S. 268—71, og 1825, IV. S. 258—60, Noten; »Dagen« 1824, Nr. 132; Conversationsbl. 1825, S. 285—88). [Hertil leverede han bl. A. en Mængde historiske Bidrag, saasom: Kong Christian d. 1stes Pilgrims-Reise til Rom, udbraget af J. Petersens hist. Krønike, 1803, III. S. 109—12; Griffenfelds Levnetshistorie, 1807, IV. 225 flgg.; 1809, IV. 193 flgg.; 1810, I. 35—70; IV. 139—78; 1811, IV. 1—118; 1813, I. 97—163, og saa fremdeles Afskrift i de efterfølgende Aargange til 1818. (S. Vadens hist. Bibl. S. 121); Søder og Bedtægter paa Ørtensørne, 1808, III. S. 1—24; Om Danebrog-Ordrenes Oprindelse, 1809, I. 98—102; Den uslykkelige Amtmand Povel Juul's Levnetsløb; et lille Bidrag til Danmarks Historie i Kong Frederik IV's Tid, 1809, IV. 1—86; 97—169; Den danske Prindsesse Ingeborgs Formæling, Bortførelse, og Bryllups-historie, 1810, IV. 272—79; Levnetsbeskrivelse over den tappre og mandhaftige Ridder Fr. Peder Skram, 1811, IV. 193—231; ligeledes Oversættelser af enkelte græske og latinske Skribenter, nemlig: Nogle af Ælians blandede Fortællinger, 1804, III. 12—15; Historiske Mærkeligheder i de gamle Grækeres Dage, samlede og fra Græcken oversatte, udsat Ælian, med Anmærkninger, 1826, IV. 181—88; 262—68; 1827, II. 69—76; 241—53; IV. 115—29; 262—72; 1828, I. 169—80; 264—71; III. 83—95; IV. 40—58; 97—110; 1829, II. 212—23; III. 141—51; 193—206; IV. 30—43; 127—37; 244—49, med nogle Slutningsord; Halvguden Silenus aabenbarer de gamle Grækeres Livværelsen af en fjerde Verden, der vel skulde udgjøre den vestlige Halvkugle eller det Fastland, vi nu

kalde Amerika, af Helian, 1829, I. 273—78; Beskrivelse over Tempe, af Helian, f. A. II. 32—36; Aspasia, af Helian, sftd. S. 123—34; Plutarch's Afhandling om Snakkesalighed eller Ordgydderi, med enkelte Anmærkninger, 1824, IV. 1—40. [særskilt aftr. Kbh. 1824]; Om Sagtmodighed eller Breddens Overvindelse, af Plutarch, med oplysende Anmærkninger, 1826, IV. 97—135; Om Rysfigenhed, af Plutarch, med oplysende Anmærkninger, 1827, IV. 1—28; Hvorledes man kan rose sig selv uden at opvække Misundelse, af Plutarch, med oplysende Anmærkninger, 1828, II. 193—221; Om det 63de Aar i Menneskets Liv; et Capitel, oversat fra A. Gellii Noct. Attici, 1828, II. 185—86; Ratterne i Athen, af A. Gellius, med Anmærkninger, 1828, III. 121—33; 245—60; IV. 193—207].

3 „Minerva“ (Oversættelse af anden Bog af Antonins Betragtninger over sig selv, 1786, II. 180—92).

3 „Jris“ samt „Jris og Hebe“ (Er Newton første Opfinder af Attractions Hypothesen? 1791, II. 44—47; Danske Jomfruers Sæder i Aaret 1594, i Aarg. 1795, I. 114—58; Et Par Ord om Roeskilde og Isfjorden's Egne, 1796, I. 273—87; Xenophons Gieslebud, af det Græske, f. A. III. 305—54. [f. E. 1796, S. 715]; Carl Ogiers Reise igiennem Øverrig og Dphold i Stockholm, Aarene 1634—1635; som Bidrag til en Skildring af vort Nabeslands og overhoved Nordens Sæder og Tilstand paa de Litter; fortsat efter den i Paris 1656 trykte latinske Original, 1797, II. 1—78; 161—201; 289—309; III. 40—68; Et Par Ord i Anledning af Pastors smukke Breve, 1797, II. 147—154; III. 96—109. [isfr. f. A. II. 347—49, af P. P. Pæste]; Eharon, overs. fra Erasmi Roterodami Colloquia, 1798, II. 1—11; Det lille Senat, eller Vinterens Raadsforsamling, overs. fra samme, sftd. S. 12—22; Om Ting og Benævnelser, af samme, S. 23—32; Den Ravnkundighedslystne, af samme, f. A. III. 166—86; Hedenarten, af samme, f. A. IV. 307—36; Den lykkelige Selbreddelse, en Fortælling, 1799, I. 78—83; Busbees Reiser i Tyrkiet og Dphold i Constantinopel som kejserlig Gesandt under Soliman II's Regiering, sammendraget og oversat, f. A. IV. 1—40; 113—72; 209—26; Xenophons Levnetsløb, 1800, II. 1—36; Xenophons Finansprojekt, eller Midler til at forsøge Athenens Indkomster, fra den græske Original med Indledning og oplysende Anmærkninger, 1802, I. 189—243. [ogsaa særskilt aftr. Kbh. 1802]; Xenophons Piero, eller Samtale om Magtsherredømmet, fra den græske Original med oplysende Anmærkninger, 1805, II. 97—142. [særskilt aftr. Kbh. 1805]; Antonins Betragtninger over sig selv, 1ste Bog, overs. sftd. S. 273—84; En Anmærkning til L. Synchs Afhandling om Favernes Oprindelse, f. A. III. 187; Literær Notice, sftd. S. 189; Sammendrag af A. M. Pörrings Kjøbenhavns Politis Orden, sftd. S. 193—238; IV. 58—83, og 220—37; Danske Literær- og Civil-Ancedoter, f. A. IV. 97—169; Udtog af Hart Olufs Avanturert, 1806, II. 1—22; Udtog af L. Diderichs Fortælling om de Christnes Slaverie i Barbariet, sftd. S. 97—116; Svend Agesens Korssatte Danmarks Historie, overs. med Anmærkninger, 1807, I. 97—142. [ogsaa særskilt aftr. Kbh. 1807]; Worden ved Kirkerne i Danmark, noget hen i det 17de Aarhundrede, 1808, I. 233; Lille Prøve af den Danske Poesie i Midten af det 16de Aarhundrede, sftd. S. 235; Et gammelt Testament for at blive deklagtige i Klosterets gode Gjæringer, sftd. S. 236; Nogle Strøg af Nicolai Selvadetus's Levnetsløb, sftd. S. 238; Den Mand har gjort sin Lykke, sftd. S. 242).

Til S. Poullsens „Nyttaarsgave for 1800“ leverede han adskillige poetiske Bidrag, og i Nyltaarsgaven for 1807: Den raadvilde Friier, Fortælling efter Røgebue.

Af P. J. Suhms »Tidsregning til Ungdommens Nytte« besørge han en Udgave med Fortsættelse. Kbh. 1792. (Krit. o. Antitr. XIII. S. Nr. 12, af Fleischer).

Recensioner i »Kjøbenhavnske Efterretninger om lærde Sager« (f. Ex. over C. Fleischers Naturhistorie 10de D., i 1804, Nr. 28 og 34).

Bolkersen (C. N.).

Tempelherrernes Skat. Roman af Willibald Alexis. Overs. Kbh. 1827. — Samling af Fortællinger, Anecdoter og Indfald. ib. 1831. — Grevinde Nohrenfelds. Novelle af J. Kind, overs. ibid. 1830.

Bolkersen (J. C.).

Det farlige Hjertaarn, eller Sømandens Stræk. En Criminal-Fortælling af J. C. L. Paken. Overs. Kbh. 1829.

Bolle (Emil), f. i Kjøbenhavn d. 22de April 1808; Søn af Regimentskirurg Peter B., Læge ved Bartov Hospital samt i Kjøbenhavns Fattigvæsens 1ste og 2det District (f. 1771 i Kbhvn, † 1844, jvfr. Ahr. Compt. Efterretn. 1844, Nr. 54, og Berl. Tid. f. A. Nr. 62); blev i October 1820 indsat som Discipel i Metropolitan-skolen, og derefter fra dimitteret til Universitetet 1826; underkastede sig i October 1833 theologisk Embedsexamen (H. ill.); constitueredes d. 31te Decbr. 1841 som Lærer ved Viborg Cathedralskole, og udnævntes d. 23de Decbr. 1843 til Adjunct sammesteds. — * § 1843 (i Vallensbøl) Dionysia Georgine Juliane Kieler (f. 1804 i Stavanger), Datter af Overkrigscommissair Jens Benzon K. (døbt 1775 i Odense, † 1840, Søn af Eiler Christian K.) og Lene Marie f. Just (døbt 1771 i Storrebjerge, † 1847 i Viborg). — (Jvfr. Hundrup's Skole-Calendar, 1845, S. 49—50).

Den unge Snebtermester, Novelle i syv Afsnit af Ludvig Tieck, oversat. 1.—2. Deel. Kbh. 1837.

Materialier til at indøve den tydske Formlære. Viborg, 1845. (Berl. Tid. 1845, Nr. 259). Andet forsøge og forbedrede Dplag. ibid. 1847.

Regler og Bestemmelser for det danske Sprogs Orthographie samt for Interpunctionen (indledede med en forfattet Formlære og Sætningslære). Viborg, 1846. Andet forsøge og forbedrede Dplag. ibid. 1848.

Om Opgaver til Udarbejdelse i Moberdsmaalet ved Examen artium og de udbudede Skolers Afgangsexamen. (i Indbydelseskriftet til Examen i Viborg Kathedralskole 1846; særskilt optrykt. Viborg, 1847). [om disse tre sistnævnte Skrifter jvfr. Berl. Tid. 1846, Nr. 270, Tillæg, af D + R.; 1847, Nr. 50, Tillæg, af C. N. J. Bloch; »Kærel.« 1846, Nr. 290, af E. Bolle].

Kort Oversigt over den tydske Syntax (til Repetitions-Brug), i »Indbydelseskriftet ved Viborg Kathedralskoles aarlige Examen i Juli 1851«, Viborg, S. 1—30.

Et Par Comedier, udg. Viborg, 1851.

Medredacteur af: Viborg Stifts-Libendes Feuilleton. Viborg 1815.

Enkelte Leilighedsdigte (f. Berl. Tid. 1852, Nr. 152, Tillæg).

Wollheim (Anton Edmund Franz José Xaver Maria); f. i Hamborg af mosaiske Forældre; var Doctor Philos., da han 1833 opholdt sig i Kjøbenhavn, hvor han fik et interimistisk Hverv ved det kongelige Bibliothek, at forfatte Cataloger saavel over endeel trykte Bøger af den indiske Literatur, som især over de af Kæst hjembragte indiske Haandskrifter, med Undtagelse af dem paa Pali og Singalesisk (f. Werlauff. hist. Esterrctu. om det store kgl. Bibl. Den. Udg. S. 377—78); blev 1846 af Senatet i Hamborg udnævnt til Tolk og Oversætter i Fransk, Engelsk, Dansk, Svensk, Hollandsk, Italiensk, Spansk, Portugisisk, Rygsæk, Persisk og Hindustansk; kaldte sig siden Chevalier da Fonseca, og blev 1850 Privatdocent ved Universitetet i Berlin. — (Jvfr. „Dagen“ 1835, Nr. 110, 20, 46; „Kbhvnspost.“ f. A. S. 471, 487, 543, 588).

Skal være Forfatter til det, under J. B. Schid's Navn udfomne Skrift: Prefesfor David og hans Fædreland. 1ste Hefte. Kbh. 1835. Andet Oplag, med tvende Efterskrifter, udg. af A. E. Wollheim. ibid. eod. Samme paa Tydsk. ibid. eod. (Jvfr. Kbhvnspost. 1835, S. 435, 44, 47; Dansk Folkebl. I. S. 7—8).

Om hans øvrige Skrifter f. Kasper Index libr. VI. 283; VIII. 551; X. 533.

Wolters (Hans Jacob), f. 1768 (døbt 5 f. A.) i Ribe, hvor hans Fader Christian W. var Maler; dimitteret til Universitetet som Privatist fra Ribe 1785; blev Doctor Philosophiæ i Kiel; 1803 Toldkassierer og Postmester i Gladstrand (nu Frederikshavn); 1818 Told- og Consumtions-Inspecteur, og f. A. tillige Vejer, Maaler og Brager sammesteds. † 7de Februar 1831. — *1. Sara Jacobsen (Buch) (døbt 1½ 1772 i Leirsløv, † c. 1821, Datter af Søren Jacobsen og Mette Rasmusbatter). *2. Anne Kirstine Thuren (f. 1788 i Kbhvn., Datter af Skipper Anders Nielsen Th. og Marie Elisabeth Rindt). — (Jvfr. Aalborg Stifts-Lib. 1831, Nr. 25).

Nogle Træk af vor gode Kronprintses Levnet og Embeders Beskyttelse. Kbh. 1800, m. Kb. — Sange for Danske og Norske. Aalborg, 1811.

Landbovennen eller Underviisning og Raad for Landboer, udgivet af D. Hans Wolters og D. Frederik Effkard. Et Maanedsskrift. 1ste Aargang og Den Aarg. indtil Maj inclusive. Kbh. 1798—99.

Sang for ægte Danske, i Kbhvns Skilberi 1810, Nr. 114. — En Sang i „Frederik Stes Reise gennem Jylland 1824“, S. 55—56.

Worm (Jens*), eneste Søn af nedenslaaende Prof. Oluf W.;

*) Kaldte sig siden Janus van eller von Worm.

f. 1789 i Horsens; blev dimitteret til Universitetet fra sin Fødebys lærde Skole 1808; tog i Januar 1816 den theoretiske Deel af den juridiske Embedsexamen (n. c.); var i nogle Aar Besidder af en Landejendom i Byen Braae, Stenderup Sogn i Hatting Herred; opholdt sig derefter i Horsens og tilsidst i Kjøbenhavn, hvor han døde d. 16de Marts 1848.

Reverance til Blot Tørens Svanesang. Kbh. 1834. (jvfr. Berl. Tid. 1834, Nr. 147; Døt's „Materialier“, S. 432, og Art. A. B. G. Ludvigsen, II. 158).

Worm (Oluf), f. d. 22de October 1757 (ifte 1756) i Tved i Mols Herred, Aarhuus Stift; Søn af Provst Christen Sørensen Bagge, Sognepræst sammesteds (fra 3⁷ 1728, † 3⁹ 1772), og Margarethe Benedicte Worm (døbt 1⁹ 1726 i Aarhuus, * 7⁷ 1755, † 1¹ 1790, Søster til Justitsraad og Prof. Jens Worm, Rector i Aarhuus); kom 1768 i denne sin Morbroders Huus, og i Aarhuus Latinske Skole, hvorfra han 1775 afgik til Universitetet; tog d. 20de April 1779 theologisk, og d. 26de Maj 1780 philologisk Embedsexamen, begge med Charakteren Laudabilis; blev 1779 theologisk Decanus paa Communitetet; 1784 Magister Philologiæ; manubucerede i flere Aar til theologisk Attestats; blev d. 11te Januar 1788 Rector ved Horsens latinske Skole; fik d. 14de Marts 1800 Titel af Professor; udnævntes d. 23de Januar 1809 til Ridder af Danebroge; blev d. 3die Januar 1823 valgt til Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskabs historiske Klasse; d. 21de Februar 1829, efter Ansøgning, i Naade og med Pension entlediget fra Rectoratet. † 12te September 1830 i Horsens. — * 1788 Elisabeth Saur (døbt 3⁷ 1755 i Kbhvn., † 1¹ 1834 i Horsens, Datter af Lægen Johan Wilhelm S. i Kbhvn. og Anne Maria Eggholm). — („Rector Oluf Worm, et Mindestrift af J. Møller, tilligemed et Udvalg af hans Breve“, i Nyt theol. Bibl. XIX. 44—292 [jvfr. L. T. 1832, Nr. 43]; Nekrolog; i „Dagen“ 1830, Nr. 224; L. T. 1830, Nr. 42, S. 659—69, af J. Møller, med en latinsk Gravskrift af H. Møller, S. 669—72; jvfr. E. F. W. Bendz, Bidrag til Horsens lærde Skoles Historie, 1ste Hefte, S. 69—79 [Program 1848]; Hundrup's Biogr. Efterretn. om philolog. Candidater, 1849, S. 24—25; 1851, S. 17; N. B. Dorph's „Erindringsord“ i Programmet fra Horsens Skole 1829; U. F. Rosings Tale ved Worms Bisættelse, Horsens 1830; E. G. Tauber, Hist. schol. cathedr. Arhus. p. 132—33; Hertels Vestr. ov. Aarhuus Domkirke, II. 177; P. D. Brøndsted's „Nogle Ord til D. Worms Aindelse.“ (Kbh. 1835); Selmers Alab. Tid. I. 287; Skanderborg Amtsavis 1829, Nr. 98; 1830, Nr. 77, 79; „Dagen“ 1838, Nr. 30; E. F. W. Bendz

Jubbydelsesskrift til Hovedexamen i Horsens lærde Skole 1844 (indb.: Breve fra forskjellige, tildeels historisk bekendte Mænd, til Prof. Recter D. Worm). — Portrait, malet 1828 (bestøjet af Skolens øvrige Lærere), lithographeret 1833. — Om hans Gravmonument, foranstaltet af en Deel af hans Disciple og udført af Freund, see A. F. Møller's Program fra Horsens Skole 1837).

Specimen opusculi philologico-philosophici de notionibus vocum, quibus ritules et vitia in Novo Foedere designantur, accuratius determinandis, pro summis in Philologia honoribus etc. Havn. 1784. 8. (Horsens litter. Progress. III. 229—36; jvfr. Møllers N. theol. Bibl. XIX. 281). — *Luædorphiana e Platone*. Summus P. F. Suhmii, cum annotationibus edidit O. Wormius. Part. I. Hafn. 1790. 4to. (L. E. 1791, Nr. 13; Krit. o. Antikr. VI. Nr. 25; Allg. L. Z. 1791, Nr. 116; jvfr. Møllers N. theol. Bibl. XIX. 145—46. 150. 281; Jubbydelsesskr. fra Horsens Skole for 1844, S. 27—28). — Juvenalis ottende, trettede og fiortende Satire. Forbanske og med Commentar oplyste. Kbh. 1801. (L. E. 1801, Nr. 39; jvfr. „Den danske Litteratur“ 1801, Nr. 69; N. theol. Bibl. XIX. 168—89). — *Ciceronis orationem pro Marcello postius suspitione*, quam nuper inficiebat F. A. Wolfius, liberare conatus est O. Wormius. Accessit orationunculæ interpretatio danica. Havn. 1803. (L. E. 1804, Nr. 4; Leipz. L. Z. 1804, Novbr. S. 2383 n. f.; N. Allg. D. Bibl. Eb. 98. St. 2. S. 456—59; Benj. Weiske, Commentarius in Orat. M. Tullii Ciceronis pro Marcello. Lips. 1805; „Der Freimüthige“, von Kogebue, 1805, Nr. 185, S. 222; Hall. Allg. L. Z. 1805 I. Nr. 4. 5. 6; G. J. Spaldingii de Orat. Marcelliana disputatio, i Wolf's Museum antiquitatis Studiorum, Vol. I. Berol. 1808, pag. 3—94; jvfr. Møllers N. theol. Bibl. XIX. 193. 195. 199—200. 201—5. 209—10. 238—9. 290—91; Jubbydelsesskr. fra Horsens Skole for 1844, S. 65. 66—68).

Prolusio, qua solennia secularia emendatorum sacrorum indicit O. Wormius. Havniæ, 1817. Folio, 4 pagg. (jvfr. Møllers N. theol. Bibl. XIX. 217—48. 280).

Oratio, quam in schola Høthersnesiensis, cum emendatorum per Lutherum sacrorum secularia agerentur solennia, die 1 Nov. 1817 habuit O. Wormius. Havniæ, 1818. (jvfr. Møllers N. theol. Bibl. XX. 190—93; N. theol. Bibl. XIX. 248).

Odyssens's Eventyr i Kyklopens Hule eller Odyssens's niende Sang, forbasket i Originalens Versemaal. Udgivet som Jubbydelsesskrift af N. B. Dorph. Horsens, 1829. 4to.

Samlede Skrifter. Efter hans Død udgivne af N. Møller og N. B. Dorph. 1ste Hefte, indeholdende: Krigsfangerne, Comedie i fem Acter af Plautus, oversat og forklaret. 2det Hefte: Horats's Ars poetica, overs. og forklaret; med den latinske Text. Kbh. 1834—35. („Dannora“ I. 248—52, af Fr. Thaarup).

Julius Agricolas Levnet af Tacitus. Oversat og forklaret. Udg. af N. Møller og N. B. Dorph. Kbh. 1838; ogsaa indlemmet i „Bibliothek for Oversættelser af latinske og græske Classikere“.

Juvenals udvalgte Satirer. Oversatte og forklarede. Udg. af N. Møller og N. B. Dorph. Kbh. 1838; ogsaa i „Bibl. f. Overs. af lat. og gr. Classikere“.

Persius's Satirer. Oversatte og forklarede. Udg. af N. Møller og N. B.

Dorpp. Kbh. 1840; ogsaa i »Bibl. f. Overf. af lat. og gr. Classikere«. (Om disse tre sidstnævnte Skrifter see »Fædrel.« 1841, Nr. 645; jvfr. Nr. 673, af N. B. Dorpp).

3 »Minerva« (Auctionen af Lucian, oversf. 1786. I. 425—52. [En anden Oversættelse af J. Baden Staaer i Univers. Journ. VI. 66—83, jvfr. sfd. S. 142]; Gravskrift over Jens Worm, 1791. I. 134; Salust om Agelen, oversf. 1792. III. 167—72. [L. E. 1793, S. 694]; Gravskrift over Vilhelm Bugger J. Hjernøe, 1801. IV. 176; over Biskop Janson, 1805. II. 94, og over D. Høegh-Guldberg, 1807. IV. 326).

3 »Tids og Debe« (Gebites Afledelsang til det 18de Aarhundrede, oversf. i Aarg. 1801. I. 100—104).

3 Ryerup's »Historie om de latinske Skoler« (Erklæring afgiven i Marts 1795 over Hertugen af Augustenborgs Ideer om Skolevæsenet, S. 314—18; jvfr. Møllers N. theol. Bibl. XIX. 196, 201).

3 »Miscellanea Hafniensia«, edid. F. Münter, (Oratio habita d. IX. Jan. 1807 in schola Hothersnesiensi, de causis ejus, quam in scriptis Autorum Romanorum admiramus, intelligendi et scribendi praestantiar, i Tom. I. fasc. II. 1818. p. 1—38; jvfr. Leipz. Z. 3 1818. II. S. 2627; Møllers N. theol. Bibl. XIX. 223, 248).

3 Riunge's »Perttha« (Æneidens fjerde Sang, oversat, 1828. II. 199—231; jvfr. III. 128).

3 Møllers »Nyt theologisk Bibliothek« (Oratio inter solennia inaugurationis duorum magistrorum habita in schola Hothersnesiensi d. 17 Julii 1801 [hvori er indføjet en dansk Oversættelse i Jamber af Juvenals fjerde Satire fra B. 31 til Enden], i XVI. 211—38; Tale, holden i Forsens lærde Skole d. 2den Juni 1809, i XIX. 1—43; Uddrag af hans Breve til Prof. N. Ryerup, sfd. S. 139—236; til Dr. N. Møller, S. 237—75; til Overlærer E. P. Rosendahl, S. 275—84, og til Prof. J. Møller, S. 285—90).

3 Brammers »Kirkelige Leilighedsstater af danske Prædikanter« (Communionsstater, i 2den Samling, S. 299—323; jvfr. M. f. L. XVI. 429—30).

3 E. P. Rosendahls »Indbydelseskrift til den offentlige Examen i Aghøbing Cathedralskole 1840« (De iis, quæ summam spem faciunt in juvene scholastico, oratio habita in schola Hothersnesiensi MDCCIC., S. 5—25; jvfr. L. f. L. o. R. V. 434—35).

Adskillige theologiske Recensioner i »Kjøbenhavnste lærde Efterretninger« for Aarene 1783—88, og deriblandt over alle Skrifterne i den liturgiske Bøge 1785, jvfr. Møllers Theol. Bibl. XII. 103; XV. 359; XVI. 367.

Om hans Deeltagelse i Udgaven af J. Worms Lexicon's 3die Deel, see For-talen til samme.

Worm (Peter), f. i Bordingborg d. 28de Septbr. 1788, Søn af Forvalter W. paa Hslingen og Abelson Dorothea la Cour (f. 3 1761, † 3 1843 i Christrup); opdroges fra sit Aar til 13de Aar hos sin Moders Halvbroder, Degnen Jerg. la Cour i Landsbyen Odde, i Hads. Herred i Jylland; kom i Sommeren 1801 i Bordingborg Latinskole, hvorfra han dimitteredes til Universitetet 1807; tog i Januar 1813 theologisk Altestats (Laud.);

drog bort efter til Jylland, og var Huuslærer paa et Par Herregaarde; ble d. 14de Juni 1820 Sognepræst for Hyllested og Rosmus i Aarhus Stift, og d. 30te Juni 1838 for Christrup og Hornbøl i samme Stift. — * Lovise Theodora Petrine Hjort (f. 22 1800, Datter af Frkns Fred. Christian H. i Hyllested og Karen f. Bagge).

Eurepas tilkommende Skikkelse. Aarhus, 1831. (Dele Oplaget af den Skrift, 600 Exemplarer, blev ved det da eksisterende »Kongl. Danske Cancellies« Nøgtesprog tilintetgjort, jvfr. »Dagen« 1831, Nr. 174).

Grumme Gttinger om den danske Stats Toldvæsen. Aarhus, 1831. 41 S. 8. (»Dagen« 1831, Nr. 212).

Gttinger om Kæbelandets Forsvarsvæsen foranledigede ved Capt. Blom Skrift: »Land- og Søemagt«. Aarhus, 1832. 29 S. 8.

Præd vilde en betryggende Militærs koste den danske Stat aarlig? Af E. L. Schwarz. Kbh. 1816.

Danmarks Repræsentation. (Motto: Concordia parvæ res crescunt). Randers, December 1848. (Et Prælud i Folio, som blev omdeelt paa Rigsdagssamlingen. Forf. havde ikke nævnt sig).

Danmarks Drennings Fødselsdag, fejret i Randers d. 28de Juni 1844 (fjere Smædigte), i Varfods »Skandinaviske Følleskalender« for 1846, S. 54—58. (Blevet aldrig brugte i Randers, da Byens Censur beslaglagde dem).

Desuden nogle Artikler i Tidsskrift, men uden Røngivelse, samt en hel Del særskilt trykte Viser.

Worm (Petri Claudius Ferdinand Emil), f. d. 30te Septbr. 1814 i Nyborg, hvor hans Fader Jens Frederik W. var Rjobermand og gift med Marie Sophie Rasmussen; gift i nogle Aar i sin Fæderbyes lærde Skole; kom efter sin Confirmation, i November 1828 til sin Næderbroder, Kammerraad, Godeforvalter. Rasmussen paa Durebygaard, for at øves i Comptoir-Forretninger, og forblev i denne Stilling indtil 1ste Maj 1834; antoges d. 11te April 1836 som Underofficer ved det daværende Kongens Regiment, hvorfra han efter Ansøgning erholdt Afsted d. 30te Maj f. A.; blev formeldt formæntligt Drab paa J. P. Tønder (see S. 423) henrettet d. 20de Novbr. 1838. (jvfr. J. M. Langes »Udvalg af danske og udenlandske Criminalsager« IV. S. 66—78, 97—255, 353—81; V. 113—144, 213—67; J. V. Neergaards »Betragtninger« og »Overlignende Betragtninger over Worms aandelige Tilstand med Hensyn til den Tønderste Drabsfag.« Kbh. 1837; E. H. Bisby's »Dagbog over mine Besøg hos Worm«. ib. 1838; Dø's »Minerva« II. 55—74; 166—74; Collegial-Tid. 1838, Nr. 48. — Portrait, lithogr. 1838).

Smaa Arbejder i Jængslet, eller hans Digte, hans Breve til Bisby, og hans Møder etc. Kbh. 1838.

Petri Claudius Worms Breve og Digte, med flere Bidrag til at eplyse denne Ulykkelige Character og Personlighed, udgivet af J. M. Lange. Kbh. 1838.

Wormskjold (Worten), ældste Søn af nedenstaaende Conferencesraad Peder v. W.; f. d. 16de Januar 1783 i Kjøbenhavn; privat dimitteret til Universitetet i Efteraaret 1801; tog i October 1805 den theoretiske Deel af den juridiske Embedsexamen med Charakten *Haud illaudabilis*; gjorde i Selskab med J. W. Hornemann og E. Smith en botanisk Rejse i Norge 1807; blev 1808 Secondlieutenant ved det Sjællandske Skarpskytters Corps; tog 1812 Afsked fra Militærtjenesten, og tiltraadte samme Aar en naturhistorisk Rejse til Grønland, hvorfra han kom tilbage over Norge 1814; gif 1815 med den af den russiske Rigskantsler Grev Romanzow paa egen Bekostning foranstaltede Jordomsejlings-Expedition under Capitain Kogebues Anførsel med Briggen Kurik gennem Sydhavet til Kamtschatka, hvor han tilbragte omtrent to Aar, og hjemkom i Sommeren 1819. (jvfr. R. T. 1816, Nr. 47; 1817, Nr. 15; 1818, Nr. 22. 46. 49; 1819, Nr. 33; Rahbeks „Hesperus“ I. 250—51); udnævntes d. 8de Juli 1818 til Ridder af Danebroge; var Medlem af det Scandinaviske Literatur-Selskab og det physiske Selskab i Lund. — Schumacher og Sprengel have opstillet Planter efter ham: *Wormskioldia* (jvfr. Krøyers Naturhist. Tidsskr. I. 586—87). † 29de November 1845, ugift, paa Gaasø. — (Jvfr. Bloch Suhrs „Digte og Afskedsord“, S. 23—24).

J „Athene“ (Af et Brev, dateret Godthaab i Grønland den 6te September 1812, i I. 77—85).

J „Det Scandinav. Literatur-Selskabs Skrifter“ (Gammelt og Nyt om Grønlands, Vinlands, og nogle flere af Forsædrene kjendte Landes formeentlige Beliggende, i Aarg. 1814, S. 298—403).

Bidrag til „Flora Danica“, fasc. XXVI. sq.

Wormskjold (Weder), f. d. 26de August 1750, ældste Søn af Henrik Christian Worm (adlet 1757 under Navnet Wormskjold), Secretair i det Danske Cancelli og Ejer af Hovedgaarden Bramminge i Ribe Amt (f. 1726, * 1749, † 1760), og Ingeborg Christiane Teilmann. (f. 1720, † 1785, yngste Datter af Etatsraad Christian [Christen Hansen] Teilmann, til Strumsager, Endrupholm etc. samt Amtmand over Lundenæs og Bøvling Amter, og Christina Marie Reenberg); blev 1767 Academist i Sorø og lagde sig især efter Kameralvidenskaberne; tog d. 21de Marts 1771 juridisk Embedsexamen ved Kjøbenhavns Universitet med Charakteren *Laudabilis*; blev d. 28de Februar 1776 Kammer-Secretair i det Bestindst. Guineiske Rentes og General-toldkammer; gif 1777 i lige Egenkab over til Rentekammeret, hvor han d. 23de April 1781 blev Committeret; 1779 Kammerraad, og 1781 Justitsraad; d. 25de Aug. 1786 Medlem af Commissionen for Land-

bovæsenet; 1796 Deputeret i Rentekammeret; 1797 Statsraad; d. 28de Marts 1798 Medlem af Creditkassens Direction; d. 19de April 1801 Curator for Bømmetofte Frølenkloster; d. 27de Septbr. 1805 Conferenceraad; d. 28de Januar 1809 Ridder, og d. 28de Januar 1811 Commandeur af Danebroge; d. 31te Juli 1815 benaadet med Danebrogsmandenes Hæderstegn; d. 9de Febr. 1816 Deputeret for Finantserne; d. 5te Marts s. A. Medlem af Commissionen angaaende den islandske Handels Frigivelse; d. 28de October 1817 Storkors af Danebroge. † 15de Marts 1824. — * §§ 1781 Margrethe Mette de Teilmann, til Ristrup (f. § 1757, † §§ 1837 i Marhuus, eneste Datter af Justitsraad Morten de L., til Ristrup, og Mette v. Gersdorff). — („Dagen“ 1824, Nr. 72; Thaarups Fædrenel. Nekrolog for 1821—26, S. 341—42; jvfr. Rbhvns Skilderi 1824, Nr. 25; Elmquist's „Æsefrugter“ XXIV. 119; Bergsøe: „Chr. Reventlovs Virksomhed“, I. ●. 111. 116. 286).

Oratio die natalitiorum Christiani VII. iv cal. Febr. 1770 habita a Petro Wormskjold. Dixit: Quantum Principi ac Regi debeant Cives, agriculturam atque agricolarum conditionem in melius restituenti. Sorø 1770. 4to.

3 „Den for Landbovæsenet nedsatte Commissions Forhandlinger“ (Rbh. 1788—89, 4to): En Betænkning, i I. 158—173; Om Gaardferdighedsens Udsættelse fra Gaardens Brug, sld. S. 222—25; Grunde, hvorfor han vælger sig ved at underskrive Commissionens Foredrag til Kongen, sld. S. 361—65; Promemoria, i II. 745—17.

Worré (J. J. A.), Studiosus Chirurgiæ.

Amalgunde, Dronning af Italien, eller Historien om en Tryllekude, oversat. Rbh. 1833. (Allern. Skilderi 1833, Nr. 63).

3 „Allernyeste Skilderi af Kjøbenhavn“ (Valduin, 1833, Nr. 63).

Worsaae (Jens Jacob Mønstsen), f. i Veile d. 14de Marts 1821. Hans Fader var Justitsraad Jens Worsaae, Amtsforbaltter over Veile Amt (f. 1780 i Worsaae, Albel Sogn, i Bendsbyff, † 3° 1840); hans Moder Margrethe Elisabeth Berthelsen (f. § 1796 i Bang, i Thy, † § 1848), Datter af Provst Carl Peder B. († §§ 1825 som Sognepræst til Torvild og Vedstet i Marhuus Stift) og Henriette Sophie Brøndlund. Efter at have nydt privat Underviisning hjemme, kom han i October 1834 i Horsens lærde Skole, hvorfra han 1836 gik over i Borgerdybskolen i Kjøbenhavn; dimitteredes to Aar efter (1838) fra denne Skole til Universitetet og erhvdt saavel ved Examen artium som ved Examen philologico-philosophicum Charakteren Laudabilis; gjorde fra 1838 til 1843 Tjeneste som Assistent ved det Kongl. Museum for Nordiske Oldsager; foretog med offentlig Understøttelse i Sommeren 1842 en anttvarist Rejse i Sverige og en lille Deel af

Norge, samt endvidere i Sommeren 1844 en Rejse i Bleting; udnævntes d. 12te Juni 1844 til Alumnus paa Elers's Collegium; berejste ved Hjælp af det Lassonske Stipendium i 1845 Mecklenborg, endel af Preussen, Sachsen, Böhmen, Østerrig, Baiern, Baden, hvorpaa han fra det nordlige Schweiz vendte hjem langs ad Rhinen gjennem de preussiske Rhinprovincier og Hannover. Endelig blev det ham overdraget i Aarene 1846 og 1847 paa offentlig Bekostning at undersøge de nationale Oldtidsminder, og især Minderne om de Danske og Nordmændene i England, Skotland og Irland (jvfr. Nord. Litt. Tid. 1846, S. 288); udnævntes ved sin Hjemkomst herfra, under 22de Decbr. 1847, til Inspecteur over de antiquariske Mindesmærker i Danmark samt til Medlem af den Kongl. Commission for Oldsageres Opbevaring (s. „Fædrel.“ 1847, Nr. 307). Ved Ophævelsen af denne Commission omtrent to Aar senere (j 1849) paalagdes det ham ved Kgl. Resolution, i Forening med Inspecteuren ved Museet for de Nordiske Oldsager Etatsraad C. J. Thomsen, at „danne et samlet Tilsyn med de nordiske Oldtidsmindesmærkers Bevaring i det Hele“; tiltraadte i Efteraaret 1851 en videnskabelig Rejse til Frankrige, hvorfra han kom tilbage i Foraaret 1852; udnævntes d. 6te October 1851 til Ridder af Danebroge, og blev d. 2den April 1852 valgt til Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskabs historiske Klasse. Han er derhos (siden 1847) udenlandsk Medlem af Antiquarernes Selskab i London (Society of Antiquaries of London), samt af adskillige andre britiske og tydske antiquariske Selskaber.

Danmarks Oldtid, oplyst ved Oldsager og Gravhøie. Udgivet af Selskabet for Trykkesfrihedens rette Brug. Med mange Træsnit af Rittendorff. Kbh. 1813. (anm. af K. J. Wiborg i „Fædrel.“ 1813, Nr. 1428, 35, 36; af C. Molbech i „Hist. Tidsskr.“, udg. af den danske hist. Forening“, IV. 655—66; af Cronholm i „Studier, Kritiker og Notiser“, Lund, 1844, Nr. 7—8 og 9—10, samt i Beilage zur Augsb. Allgem. Zeitung 1843, 25de Decbr. Nr. 359). — Paa Tydskt under Titel: Dänemarks Vorzeit, durch Alterthümer und Grabhügel beleuchtet. Aus dem Dänischen übersetzt von H. Bertelsen. Mit Holzschn. u. Anh. Kopenh. 1844. (anm. i Igehøer Wochenblatt 19de Juli 1844; i Kuglers „Kunstblatt“ 1844, Nr. 57; i Heidelberger Jahrbücher der Literatur 1844, Nr. 44—45, S. 702—09, af C. Wilhelm; i „Journal of the Archaeological Institute of Great Britain and Ireland“. London 1846. Vol. II. pag. 291—92; N. Jen. Z. 3. 1847, Nr. 131, af A. J. Michelsen). — Paa Engelsk under Titel: *The Primeval Antiquities of Denmark* by J. J. A. Worsaae. Translated and applied to the illustration of similar remains in England by W. J. Thoms F. S. A. Secretary to the Camden Society etc. Illustrated with numerous Woodcuts. London. John Henry Parker. 1849. 158 & XXIII. pag. 8vo. (jvfr. „The Gentlemans Magazine“, February 1850, pag. 161—69; „The Athenæum“ 1850, Nr. 1176 (May 11), pag. 496—97).

Om Forholdet mellem de skandinaviske Folk i Oldtiden. Et Foredrag holdt den 23de Februar 1844 i det skandinaviske Selskab. Kbh. (1844).

Runamo og Braaualleslaget. Et Bidrag til archæologisk Kritik. Med fem lithographerede Tavler. Kbh. 1844. 4to. (anm. i „Nyt Aftenblad“ 1844, Nr. 29; „Den Berlingske Tidende“ 1844, Nr. 311 (s. „Ævntrel.“ 1844, Nr. 1741); „Studier, Kritikker og Retfister“ 1844, S. 295; jvfr. *Bemærkninger i Anledning af Hr. Cand. Worsaae's Skrift: „Runamo og Braaualleslaget“ af G. Forchhammer.* Kbh. 1844. 12 S. 8. Aftrykt af Oversigt over det Kgl. Danske Videnskabernes Selskabs Forhandlinger i Aaret 1844 af H. C. Ørsted, Nr. 7, S. 120—30; Bemærkninger af Finn Magnussen (sist S. 130—35); af C. Molbech i samme Oversigt Nr. 8, S. 144—48). — *Tillæg til „Runamo og Braaualleslaget“.* Kbh. 1845. 4to. (Udtræk i „Berlingske Tidende“, Tillæg til Nr. 17 og 18 for 1845).

Blekingiske Mindesmærker fra Hedenold, betragtede i deres Forhold til de øvrige skandinaviske og europæiske Oldtidsminder. Med femten lithographerede Tavler. Kbh. 1846. 4to. (anm. i „Berlingske Tid.“ 1846, Nr. 96; i „Nyt histor. Tidsskr.“ I, 678—86, ved C. Molbech). — Paa Tydskt tilligemed „Runamo og Braaualleslaget“: *Zur Alterthumskunde des Nordens*, enthaltend: 1. Blekingische Denkmäler aus dem heidnischen Alterthum in ihrem Verhältniss zu den übrigen skandinavischen und europäischen Alterthumsdenkmälern. 2. Runamo und die Braaualleschlacht. Leipzig, 1847. 4to, mit 20 lithographirten Tafeln. (anm. af Wilhelm i „Heidelberger Jahrbücher der Literatur“. Jahrg. XXXX. März und Aprilheft; i „Pamburger literarische und kritische Blätter“ 1847, Nr. 50; i Schmidts „Allgemeine Zeitschrift für Geschichte“, 4ter Jahrg. 7. B. 2. H. (Februar 1847) S. 188—89; af A. L. J. Michelsen i N. Jen. L. 3. 1847, Nr. 131, 32).

Die nationale Alterthumskunde in Deutschland. Reisebemerkungen. Aus dem Dänischen. Kopenhagen; 1846. [Paa Dansk i „Annaler for Nordisk Oldkyndighed“ 1846, S. 116—150]. (anm. af C. Wilhelm i „Heidelberger Jahrb. der Literatur“ Jahrg. XXXIX.; af W. A. Schmidt i „Allgem. Zeitschr. für Geschichte“ 3ter Jahrg. 6. Bd. Berlin 1846. S. 285—288; af A. L. J. Michelsen i N. Jen. L. 3. 1847, Nr. 132).

The Antiquities of Ireland and Denmark, being the substance of two communications made to the Royal Irish Academy at its meetings November 30th and December 7th 1846. From the Proceedings of the Royal Irish Academy Vol. III. Dublin 1846. 27 pag. 8vo.

Den Danske Nationalitet. Et Par Ord i Anledning af Forsatnings-spørgsmaalet. Kbhvn. 1848 (Februar). 15 S. 8. („Glym. Post“ 1848, Nr. 40).

Danewirke, Danstjhedens gamle Grændsevold mod Syden. Med et illumineret Sprogkort over den jydske Halv og et Kort over Syd-Slesvig. (Eerfæstet Aftryk af „Antislesvigholstenske Fragmenter“ 5te Hefte). Kbh. (Juni)-1848. (jvfr. S. L. o. R. VI. 201). Paa Tydskt: *Danewirke, der alte Gränzwall Dänemarks gegen Süden*, ein geschichtliches Beitrag zur wahren Auffassung der Schleswigschen Frage. Aus dem Dänischen übersetzt von A. Courtländer. (Recht einer illuminirten Sprachkarte über die jütländische Halbinsel und einer Karte über Südschleswig). Kopenh. 1848. (ogsaa i „Antisleswigholsteinske Fragmente“, S. 2.).

Om Danebrog. Et Foredrag i det Skandinaviske Selskab, den 17de Marts 1849. Kbh. 1849. Udgivet af det Skand. Selskab. 32 S. 8. Med 12 Træsnit og Chemitypier. (anm. i „Berlingske Tid.“ 1849, Nr. 90; i „Nordisker Telegraph“ Nr. 25, S. 652—53).

Om en forhistorisk, saakaldet „tydsk“ Befolkning i Danmark. Med Hensyn til Nutidens politiske Bevægelser. (Afstrykt af „Fædrelandet“ 29 Mai — 2 Juni 1849). Kbh. (1849). 32 S. 8. (jvfr. „Tilskueren“ 1849, Nr. 18—19, S. 319—24; P. A. Munch i „Maanedsskrift for det Norske Folk“ 1849, 1ste Hefte; jvfr. „Rigs-tidenben“ 1849, Nr. 46, 51, 55 og 57; P. A. Munch: Skandinavismen, nærmere undersøgt med Hensyn til Nordens ældre nationale og literære Forhold. Bemærkninger ved J. J. A. Worsaaes Skrift: Om en forhistorisk o. s. v. Christiania 1849, 48 S. 8. (aftrykt af „Morgenbladet“); L. R. Daa: „Prof. P. A. Munchs Antiskandinaviske Historik“, i „Christianiaposten“ 1849, Nr. 375, 76, 82, 85 (ogsaa særskilt aftrykt); P. A. Munch: „Om L. R. Daas Skandinaviske Polemik“, i „Morgenbladet“ 1849, Nr. 228, 31, 32; L. R. Daa: „Resultaterne af Prof. Munchs antiskandinaviske Opfasser“, i „Christianiaposten“ 1849, Nr. 412).

Svar paa Prof. P. A. Munchs andet Stridsskrift om „Skandinavismen“. (Afstrykt af „Fædrelandet“ 20—23 Aug. 1849). Med Bemærkninger af „en Islænder“. (Afstrykte af „Tilskueren“ Nr. 22—23, 21 Aug. 1849). Kbh. 1849. 50 S. 8. (jvfr. „Brev til Islænderne om en Munk i Norge fra Pøddar Gunnhede's Søn.“ Kbh. 1849. 16 S. 8; „Slutningsvar til Fr. Worsaae“ af Prof. A. Munch, i „Morgenbladet“ 1849, Nr. 252; jvfr. „Fædrel.“ 1849, Nr. 223).

Jyllands Danstid. En Protest mod Jacob Grimm's nye tydske „Folkeret“. Kbh. 1850. 21 S. 8. (anm. i „Christianiaposten“ 1850, Nr. 609). Paa Tydskt: Protest eines Jützländers gegen Jacob Grimm's neues deutsches „Völkerrecht“. Übersetzt von Theodor Schorn. Copenhagen 1850. 21 S. 8. (anm. i „Nordischer Telegraph“, Leipzig 1850, Nr. 86).

Minder om de Danske og Nordmændene i England, Skotland og Irland. Med trende Kaart samt med Træsnit og Chemitypier. Kbh. 1851. („Dannevirke“ XIV. Nr. 190; „Jlyb. Post“ 1851, Nr. 261; „Berlingske Tid.“ 1851, Nr. 303; „Fædrel.“ 1852, Nr. 20; Gersdorfs „Repertor. der deutschen und ausländischen Literatur“, 1852, jvfr. „Jlyb. Post“ 1852, Nr. 129). Paa Engelsk: An account of the Danes and Norwegians in England, Scotland and Ireland. London 1852. (anm. i „Daily News“ 1852, 26 January; „Allgem. Zeitung“ 1852, af A. Pelsserich; jvfr. „Fædrel.“ 1852, Nr. 41; „Dannevirke“ XV. Nr. 72).

3 „*Annaler for Nordisk Oldkyndighed*“, udg. af det Kongl. Nordiske Oldskrift-Selskab (Efterreining om Undersøgelsen af to Steendysser i Veibye Sogn, Frederiksborg Amt, i Aarg. 1838—39, S. 170—76; Undersøgelser af Gravhøie i Danmark, i Aarg. 1840—41, S. 137—163; Et Par Ord om Gorms og Thyres Høie i Jellinge, sstd. S. 167—176; Fund i Steendysser i Danmark, i Aarg. 1844—45, S. 193—217); og i „*Annaler for Nordisk Oldkyndighed og Historie*“ (Om Vigligheden af et Centrum for nordisk Oldforskning, i Aarg. 1846, S. 3—20; Den nationale Oldkyndighed i Tydskland, Reisebemærkninger, sstd. S. 116—150. (Original til den tydske Oversættelse, see ovenfor); Jernalderens Begyndelse i Danmark, oplyst gennem Gravfund, i Aarg. 1847, S. 376—387, med Afbildning af Tjæreby-Fundet, Tab. II—III; fortsat i Aarg. 1850, S. 358—62, med Afbildninger Tab. II—III; Fund af romerske Oldsager i Danmark, i Aarg. 1849, S. 390—99, med Tab. IV—VI).

3 Rætt's „*Norffabslæsing* for den danske Almue (Nogle Folkesagn, 1839, S. 511—514; 1840, Nr. 6).

3 „Historisk Tidsskrift“, udg. af den danske historiske Forening (Bidrag til Veste Byes og Amts Historie i det syttende Aarhundrede, i II. 175—258. [anm. af Cronholm i „Studier, Kritiker og Notiser“ 1841, Nr. 24, S. 196—97]; Hvorvidt kan man antage, at det i Haraldslær-Mosen (1835) opgravede Liig er den norske Dronning Gunhildes? En kritisk Undersøgelse, i III. 219—292, ogsaa særskilt aftrykt. Kbh. 1841. [Replik af N. M. Petersen i „Annaler for Nord. Oldkyndighed“ 1842—43, S. 262—326]; Endnu nogle Bemærkninger angaaende den norske Dronning Gunhildes formæntlig opgravede Liig, i IV. 253—272).

3 „Antiflesbigholstenske Fragmenter“, udgivne efter Foranstaltning af Consistorium ved Kjøbenhavns Universitet af N. F. Krieger, det 5te Hefte indeholdende „Danevirke“ (see ovenfor).

3 „Grönlands historiske Mindesmærker“, udg. af det Kongl. Nordiske Oldskrift-Selskab (Antiquarisk Chorographie af Grönland, en kortfattet Udsigt over de der hidtil forefundne Mindesmærker om de gamle Nordboere, i III. Bind, S. 795—845).

3 „Danst Folketalender“, udg. af Selskabet for Trykkefrihedens rette Brug (Afskræmmeren Arcimbolds Segl, i Aarg. 1843, S. 146—152; Danevirke, før og nu, i Aarg. 1844, S. 155—171; ogsaa særskilt aftrykt i Forbindelse med E. F. Allens „Slesvigs Gjenforening med Danmark under Kong Frederik den Fjerde“ til Uddeling i det Slesvigke; oversat paa Tydsk i „Nordisk Telegraph“, Leipzig 1849, 1 Juni, Nr. 35).

3 „Hempels Avis“ (Et Brev fra den nordflesvigke Græntse, 1848, Nr. 76, og derfra i „Kbhspost.“ s. A. Nr. 76).

3 „Fædrelandet“ (Indledningsord til den norske Studentersfest den 13de Januar 1845, i Aarg. 1845, Nr. 1802; Den kongelige Mynt- og Medaillesamling paa Rosenborg, 1848, Nr. 125; Om en forhistorisk, saakaldet „tydsk“ Befolkning i Danmark. Med Hensyn til Nutidens politiske Bevægelser, 1849, Nr. 121—125. [ogsaa særskilt aftrykt. Kbh. 1849, see ovenfor]; Svar paa Prof. P. A. Munchs andet Stridskrift om „Scandinavismen“, s. A. Nr. 192—195. [ligeledes særskilt aftrykt, see ovenfor]; Slutningserklæring i den Munchske Strid, s. A. Nr. 223).

3 „Urda“, et norsk antiquarisk-historisk Tidsskrift (Om nogle i Norge fundne Oldsager fra Broncealderen, i 3die Vds 1ste Hefte, Bergen 1847).

3 „Journal of the Archaeological Institute of Great Britain and Ireland“ (A few remarks upon the antiquities of silver, found at Cuerdale, Vol. IV. London 1847, pag. 200—203).

3 „The Athenæum“ (Treasure Trove [in Scotland], 1849, March 17. Nr. 1116, pag. 278—79).

3 G. Forchhammers „Oversigt over det Kongl. Danske Vidensk. Selskabs Forhandlinger“ o. s. v. (Antiquariske Iagttagelser paa en Reise i Normandiet og Bretagne, i Aarg. 1852, Nr. 5—6). — Andeel i: Undersøgelser i geologisk-antiquarisk Retning. Særskilt optrykt af Oversigten over det Danske Vidensk. Selsk. Forhandlinger i 1848 og 1851. Kbh. 1851. 57 S. (ej i Boghandelen). — (Efter Autogr.).

Worsøe (Arild Friis), s. i Weilby Præstegaard i Aarhøns Stift d. 27de September 1751, af Forældrene: Frederik Christian W., Provst i Sønder-Herred, samt (fra 3° 1747) Sognepræst for Weilby og

Homaas Menigheder (f. 1719, † $\frac{1}{2}$ 1791), og Mette Friis (en Datter af Provst Arild F. i Spentrup i Aarhus Stift); blev undervist af sin Fader, og 1765 dimitteret til Universitetet med Testimonium af Prof. Rector J. Worm i Aarhus; tog i det følgende Aar den philosophiske Examen (Laud.) og erholdt nogle Aar derefter Baccalaureigraden; var 1767—1770 Huuslærer og Hjelpeprædikanthos Provst Wang i Rustrup i Tørningelehn; afsluttede d. 12te Decbr. 1772 den theologiske Embedsexamen (Haud illaud.); blev 1775 Katechet og Lærer ved Christians Plejehus i Kjøbenhavn; d. 20de Marts 1782 Sognepræst til Vor Frue-Kirke ved Roeskilde, og d. 10de April 1795 til Hylinge og Lyngby i Sjælland. † 15de Marts 1824. — * 1795 Dorteas Pohlmann.

Christelige og værdige Følelser ved andagtsfuld Erindring om Forsynets besynderlig naadige Børlse i den sletsynligste Jdsøns og Fare da Christiansborgs Kongelige Slot afbrændte den 26de Februar 1794, forefilleet paa den efter Kongelig Befaling anordnede Andagts og Bededag i en Prædiken til Bøimedsse over Es. 43, 1—3, holdet i Roeskilde Domkirke og i vor Frue Kirke paa anden Søndag i Fasten. Aab. 1794. 30 S. 8. (L. E. 1794, Nr. 49; Annal. der theol. Litteratur 1794, 6te Betylage, S. 81).

3 „Den oeconom. Correspondent“ (Tidlig modne Værter fra Pøns Persed, i 1. Aarg. S. 88). — (Tilbeels efter Autogr.).

Vosbein (Christian), f. d. 11te August 1768, en Søn af Christian B., Capitainlieutenant i Sø-Etaten (f. $\frac{1}{2}$ 1726; † $\frac{1}{6}$ 1770), og Henrica Dorothea Wigant (f. $\frac{1}{3}$ 1746, * $\frac{2}{4}$ 1762, † $\frac{1}{8}$ 1820, næstældste Datter af Tobias Wigant, Capitain i Sø-Etaten, og Elisabeth Marie Platon); blev Secadet og d. 17de April 1789 affædiget som Second-lieutenant; fik siden Charakter som Capitainlieutenant; var Ejer af et Salpeters- og Teglværk samt af en Skedevandsfabrik i Hillerød. † 29de April 1823. — * Elisabeth Kirstine Mørch (f. $\frac{1}{8}$ 1778, † $\frac{1}{8}$ 1849 i Helsingør).

3 „Den oeconom. Correspondent“ (Maaden at virke Salpeter paa Værket i Frederiksborg, i 2. Aarg. 1818, Nr. 49; Afsragel, i 4. Aarg. 1820, S. 193).

Vosbein (Johan Julius), Dønsstaendes yngste Søn; f. d. 12te August 1810 i Hillerød; besøgte fra 1820 til 1828 Frederiksborg lærde Skole, som han paa Grund af Familieforhold forlod Aaret før han skulde dimitteres, og besøgte derefter indtil 1839 sin Moders Ejendomme i Hillerød, af hvilke han da blev Ejer; erholdt samme Aar Bevilling som Bog- og Papirhandler i sin Fødeby, hvor han siden blev Formand for Borgerrepræsentanterne. † 1ste Juni 1846 under et Besøg i Kjøbenhavn. — * 1. $\frac{1}{8}$ 1840 Christine Caroline Wilhelmine Thune (f. 1816,

† 4 1842). *2. Nathalie Petersen. — (Jvfr. „Berlingste Tid.“ 1846, Nr. 126).

Frederiksborg Amts Tidende, begyndt d. 1ste Juli 1839 og fremdeles forsat under hans Redaction indtil hans Død. Kbh. 4to. (jvfr. „Berl. Tid.“ 1839, Nr. 180). — (Efter Autogr.).

Wosemose (Sands Christian), f. i Kjøbenhavn d. 8de Decbr. 1784, yngste Søn af Christian W., Raadmand samt Hof- og Stadsrets-Procurator (f. § 1736, † 1⁴ 1796, jvfr. Thaarups „Journal for Kjøbenhavnere“ I. 189—90), og Maria Sophie Bruun (døbt 2² 1747 i Kbh., * 2³ 1774, † 2⁶ 1823, en Datter af Etatsraad, Generalauditeur i Marinen, Andreas B. og Anne Marie Als); blev i Efteraaret 1801 dimitteret til Universitetet fra Frue-Latinskole i Kjøbenhavn, efter der at have taget Examen Artium med bedste Charakter, og erholdt Udmærkelse ved den philologisk-philosophiske Examen i det paafølgende Aar; tog i April 1806 den theoretiske Deel af den juridiske Embedsexamen (Haud illaud.); levede derefter som Sproglærer i Kjøbenhavn.

Om Forholdet mellem Jøder og Jødedom, og om dets nødvendige Tilintetgørelse, af J. F. Fries. Oversat. Kbh. 1816.

Sex Oversættelser (Tydsk, Engelsk, Fransk, Italiensk, Latinsk og Græsk) af Blot Lørens Formælingsdigt, helligede Sandhedens, Digtekonsiens og Sprogvidenskabens Benner. Kbh. 1829. 4to. („Kbhpost.“ 1829, S. 178).

Bidrag til Kampen for Sandhed, med nogle Forord om Stridskrifter. Kbh. 1829.

W. Shakespeares udvalgte Sørgespil, oversatte. I.—8. Hefte. Kbh. 1834.

Redacteur af: a) Allernyeste Skilderie af Kjøbenhavn 1831—1833. Kbh. 4to. b) Den nye Tilskuer. (No. 1—13). ibid. 1835. 4to.

En stor Mængde Bidrag til Oppositionsbladet „Africa“; ligeledes prosaiske og poetiske Bidrag i „Kbhvns Skilderie“, „Statsvennen“, „Politivennen“, „Telegraphen“ 1822—23, „Freia“ (f. Ex. Sprogbemærkninger, i Aarg. 1823), Døds „Nyt Archiv for Psychol.“, „Hist.“ o. s. v. (f. Ex. Tre Oversættelser af Blot Lørens Digt: „Til Sandhed“, I. 14—18; Nicolas Pedrosa, af Cumberland, overs. ssd. S. 81—106; Om Klokkere, efter Aikin, ssd. S. 159—176; Nogle Bemærkninger ved A. E. Boyes Oversættelse af Shakespeares Twelfth-Night, eller What You will, i II. 279—84; Historien, efter B. Kenney, i III. 234—38; Anthropologien, efter det Engelske, ssd. S. 249—53; Skrivelse til Kærligheden, efter F. E. Weissfer, ssd. S. 265—71), „Kjøbenhavnsposten“ („Raad til Tyrernes Tyræus, Dandssemester Bagge“, 1829, S. 125; f. D. G. F. Bagge: „Et Par Ord til Publikum og lidt Mops-Carotten Rapé til F. E. Wosemose“, 1829), „Balthyrien“ (1831, I. 133—35; II. 219—25; III. 93—94), Elmquist's „Dan“ (S. 58—60), Riinges „Nyt Repertorium for Morfsabslæsning“, Bd. 2. 3. 4, Elmquist's „Læsefrugter“ (Døllingerne i Kamerton, i Bd. 51. S. 462—65), Kruses Nytaarsgave for 1838, „Kbhvposten“ (Mindebicte over A.

Dehlenschläger, P. C. Dried, J. K. Schouw, 1850, Nr. 27; 1851, Nr. 60; 1852, Nr. 178).

Woss (Johan Friederich Christian), Brodersøn af den i Nyerups Lit. Lex. S. 680 anførte Frieder. Verh. B.; f. d. 16de September 1749 paa Kongsberg, hvor hans Fader var Bergsecretair og Dverberg-Kasserer; blev 1768 dimitteret til Universitetet som Privatist fra Rbhvn tog theologisk Examen d. 31te Juli 1771 (n. c.), men blev 1774 Chef for det nordste Berg- og Saltværks-Comptoir, da under Bergværks-Directoriet, siden under Rentekammeret; var tillige Committeret i bemeldte Directorium, og, da dette gik ind, i Rentekammeret, for saavidt Berg- og Saltværks Sagerne angik; blev 1779 Kammerraad; tog formedelst svageligt Helsebød Afsked 1800. † 11te April 1832 i Rbhvn. — * Giertrud Marie Clairét, kaldet Mohr (døbt 2° 1754 i Rbhvn, † 2° 1835, Datter af Landbræge Jacques Clairét og Jnger Maria Mohr).

Det frivillige Slaverie eller Kort Begreb om Solvørket Kongsbergs nærværende Tilstand. Rbh. 1771. (Forteegn. ov. Trykkeskr. Str. I. 144; jvfr. Lurdorffiana, S. 511). Hverpaa svarede G. C. Schwingel i: „Anhang til det frivillige Slaverie.“ Rbh. 1771. (Forteegn. ov. Trykkeskr. Str. I. 208), og siden udkom af Woss: Besvarelse paa det af Dverberg-Kasserer Schwingel saa kaldede Anhang etc. ibid. eod. (Forteegn. ov. Trykkeskr. Str. I. 262—63).

J „Minerva“ (Nogle Erindringer og Anmærkninger ved J. Thaarups Afhandling om Norges Skovvæsen, 1793. I. 40—53. — Disse Anmærkninger ere i Nyerups Lit. Lex. S. 343 urigtig tillagte P. De Schly).

Wrisberg (Philip Wilhelm), f. d. 10de Marts 1785; var Premierlieutenant ved Rbhvns Infanteri-Regiment, da han 1813 blev Chef for de Guineiske Tropper og karakteriseret Capitain; siden Major, og d. 26de Decbr. 1819 Gouverneur over de danske Etablissementer paa Guinea-Kysten (indtil 1821); opholdt sig siden i Kjøbenhavn. — * 2° 1813 Johanne Birgitte Grove (f. 2° 1796, eneste Datter af General-frigecommissair, Deputeret i Amiralitetet, Carl Fred. G. og Gedste Cas-thrine f. Nordahl).

Jesu Bjergrædiken, oversat i det Altraiske Sprog. Med nogle Tillæg af Luthers lille Catechismus. Rbh. 1826. (med Fortale af Fr. Münter). — (÷)

Wulff (Christian), f. i Kjøbenhavn d. 21de Februar 1777, næstældste Søn af daværende Lieutenant i Sø-Etaten, siden Commandeur og Indrolleeringschef i Nørre-Jyllands østre District, Christian Frederik W. (f. 1° 1749, † 2° 1812 i Aarhus, jvfr. Rbhvns Skilderi 1812, Sp. 1140) og Kirstine f. Johansen (døbt 2° 1755 i Rbhvn, † 2° 1829 i Aarhus, Datter af Kjøbmand Peter J. og Anna Elisabeth Terchelsen); blev d. 30te Septbr. 1796

Secondlieutenant i Sø-Etaten; d. 24de Decbr. 1802 Premierlieutenant; d. 23de Januar 1809 Ridder af Danebrog; d. 7de Febr. 1810 Capitainlieutenant; d. 20de Marts 1811 beaaudet med Danebrogsmandenes Hæderstegn; d. 24de Septbr. 1815 Capitain; tilbragte efter Krigen og indtil 1821 den første Tid paa sin Ejendom, Petersgaard, i det sydlige Sjælland; blev d. 1ste Novbr. 1828 Commandeur-Capitain; 1834 valgt til 1ste Suppleant for Sjællands Stifts Sædegaardsejere, og mødte i Roeskilde 1835—36; d. 28de Oct. 1836 tillagt Commandeurs Charakter; d. 28de Juni 1840 Commandeur af Danebrog; var 1840—41 Chef paa Fregatten „Bellona“ paa et Togt til Sydsamerika og omkring Cap Horn; blev d. 13de Febr. 1841 Chef for 1ste Division; d. 15de August f. A. Kammerherre; d. 5te Februar 1842 tjenstgjørende Generaladjutant for Sø-Etaten og kongelig Jagtcapitain; erholdt d. 4de Juni f. A. Contre-Amirals Charakter. † 17de Marts 1843 i Kbhvn. — * 1803 Henriette Bobilla Virgitte v. Munthe af Morgenstjerne (f. 1782, Datter af Kammerherre, Stiftamtmand Casp. Wilh. v. M. af M. og Anna Petra Cathrine v. Glindt). — (Nyt Archiv for Søvesf. II. Tillæg, S. 29—30; jvfr. Withs „Danske og Norske Søheltes Bedrifter“, S. 56—58, 113—15; „Fædel.“ 1842, Nr. 898; 1843, Nr. 1181).

3 „Archiv for Søvesenet“ (Bemærkninger ved de [af S. A. Ville] oplafede Spørgemaal: Næstcommanderendes Tjenesteforhold betræffende, i X. 1838. S. 263—272; jvfr. S. 431—59).

Wulff (Emil Andreas), f. d. 5te Juli 1811 i Kjøbenhavn, Søn af Krigsraad og Grosferer Christian Frederik W. og Maria Charlotta W. f. Ebbesen († 11te 1815 i sit 35te Aar); blev d. 1ste April 1823 Søcadet; d. 23de Decbr. 1829 Secondlieutenant; d. 27de Octbr. 1839 Premierlieutenant; d. 1ste April 1848 Capitainlieutenant; d. 27de Decbr. f. A. Ridder af Danebrog. — * 1° 1841 Augusta Sophie Caroline v. Bosc, Datter af Premier-Major i Kongens Regiment, Joh. Ludv. v. B. (f. 2° 1783 i Egernførde, † 1° 1840 i Kbhvn.) og Abigaël Kirstine Maria f. Ulball (døbt 2° 1788 i Svendborg, † 1° 1844 i Nyborg).

3. „Archiv for Søvesenet“ (Optegnelser fra Fregatten Notas Ophold i Lou-lon, fornemmelig den engelske Middelhavs Eskadre betræffende, i XI. 1839. S. 72—83).

Wulff (Hans Andreas), ældste Søn af Andreas Hansen W. (f. i Tønder) og Johanna Jensen (f. i Bredebro); f. d. 26de Septbr. 1764 i Flekken Høier, hvor Forældrene dengang boede og drev Smaahandel. Han nød i sin Barndom kun den sædvanlige Skoleunderviisning, der dog udvidedes ved en Morbroder, som blev Degn og tilbragte ham Elementerne af det tydske Sprog; var fra sit 16de til sit 20de Aar ved Aniplingshandelen; modtog derefter en Lærerplads hos Kammer-Abscessor Laurup paa Estrup, i Nærheden af Kongeaaen, som 1788 ansatte ham

som Forvalter paa sit Gods, i hvilken Stilling han tilbragte sex Aar; købte 1794 Bester-Nebel Mølle i Nebel Sogn, Brust Herred, Veile Amt; blev d. 28de Januar 1811 benaadet med Danebrogsmandenes Hæderstegn; fik for sin Flid i Agerdyrking og Træplantning 1810, 1823 og 1825 det 1ste, 2det og 3die Præmiebæger af det Kongl. Landhuusholdnings-Selskab (jvfr. N. landoeconom. Tid. V. 377; VII. 296—98); foretog i Aaret 1829, efter dette Selskabs Anmodning, en Rejse i Sønderjylland og Holsteen samt det nordlige Tydskland, for at indhente Underretning om Hordyrkingen; blev d. 6te Maj 1837 Landvæsencommisfær i Veile Amt, og erholdt s. D. Kammerraads Rang; deeltog, som (1835) valgt Deputeret for det 15de jydske Landdistrict, og 1841 valgt for det 22de Landdistrict, i Nørrejylland's Provindsialstænder-Forsamlinger 1836, 38, 40, 42 og 44, og var Alderspræsident i disse Forsamlinger (jvfr. Nørrejylland's Stænder-Tidende 1846, S. 9); blev d. 28de Juni 1840 Ridder af Danebrog; d. 8de Maj 1845 udnævnt som Landvæsencommisfær og udnævnt til virkelig Justitsraad. † 6te Januar 1850 i Nebel-Mølle. — * 2° 1794 Caroline Christiane Paulsen († 1836), næstældste Datter af daværende Forpagter Rasmus Anthon P. paa Endrupholm. — (Portrait paa det lithographerede Blad: „Danste Folkerepræsentanter i Viborg“, 1844).

Veilebning til at dyrke Jør og bearbejde den indtil Høstingen, af E. G. Rafn. Anden omarbejdede Udgave. Efter det Kgl. Landhuusholdnings-Selskabs Foranstaltning besørget. Kbh. 1830. (Palts „Tidskr. f. Landoecon.“ I. 424—27; jvfr. stb. S. 199, Noter; „Ugebl. f. den danske Bonde“, I. 118). Trede forsøgede Udgave. Udg. af det Kgl. Landhuusholdn.-Selskab. ibid. 1837. (jvfr. „Berlingske Tid.“ 1838, Nr. 28).

Oversigt over de Skatter, Byrder og Paalæg, der ere udbredte af Høbskæbeboerne og Landmænd paa det frie og ufrie Partikorn i Nørrejylland for Aaret 1834. Viborg, 1837. 31 S. Fol.

3 Palts „Tidskrift for Landoeconomi“ (Bemærkninger, samlede paa en i Aaret 1829 foretagen Rejse i Hertugdømmerne Slesvig og Holsteen samt det nordlige Tydskland; med særdeles Betsyn til Hordyrking. [Udtragne af en Beretning til Landhuusholdnings-Selskabet], i I. 199—220; Beskrivelse over nogle Maskiner til Jørrøns Brydning og Skætning, stb. S. 221—33; Nogle Bemærkninger angaaende Jørrøns Dyrkning og Beredning, i III. 452—70).

3 Tidsskriftet „Fædrelandet“, udg. af David (Om den ny Matriful, i V. 1839, Nr. 46, S. 773—82; jvfr. „Den Grifindede“ 1839, Nr. 64, og Wulff's Svar i Høstbl. til Marhuus Stifts-Tid. 1839, Nr. 157).

3 „Jyllandsposten“ (Om den ny Matriful, 1839, Nr. 33, 34; jvfr. s. A. Nr. 38).

3 Marhuus Stifts-Tidende“ (Consumtionen, i Aarg. 1842, Nr. 43, Høstblad; Om Tolbgrændsens Ophævelse, 1843, Nr. 193; Om Consumtionen og Grændsetoldens Ophævelse, 1844, Nr. 75; o. fl. a.).

3 Dagbladet *Hættelæstet* (Købt en Ridshestene i Beslutningen mellem Kongeriget Danmark og Hertugdømmene Slesvig og Holsten, med henvisning til Jordeggeselskabet hermed for Fremtiden, 1844, Nr. 1574).

3 *Den Berlingske Tidende* (Taler ved Kong Frederik den Sjettes Binde-
kors Aflevering ved Skanderborg, den 31te Juli 1845, i Arg. 1845, Nr. 185).

3 *Tidende for Høvedsagerne ved Provinsalliancerne for Nørre-Jylland* (Beretning om Consumptionens Opførelse, 1836, I. 207—17; ang. Brændeset, sid. E. 467—50; om en lignende Beretning af de Amtsforvalterne tillagte Skriverpenge, sid. E. 647—50; ang. Reguleringen af de saakaldte blandede Distrikter, 1838, I. 673—75; om Afbetaling af et Mark i Egnet By, sid. E. 887—88; om Consumptionens Opførelse, sid. E. 1000—21; om Fremtidens Frigivelse, sid. E. 1025—22; ang. at Kongeriget Danmark maatte erholde samme Fælskergivning som Hertugdømmene Slesvig og Holsten, sid. E. 1041—45; om Consumptionens Af-
førelse imod Indførelsen af en personel Skat, 1840, E. 148—53; om Consumptionens Opførelse, 1842, E. 777—83; om Indbetaling af de besparende Renter til Statsgjælden Afbetaling, sid. E. 876—79; om at Antallet af Konge- og Kirke-
tjenerne fremtidig maa udvædes efter den gamle Matrikel, sid. E. 1062—65; Om Opførelse af Grændsetolken mellem Jylland og Slesvig, sid. E. 1087—90; ang. Udværelsen af de mellem Kongeriget og Hertugdømmene stiftende materielle For-
hold, 1844, E. 677—81; om Indbetaling af 5,100,000 Rbd. til Skat og Renter Afbetaling m. v., sid. E. 686—89. — Taler af ham som Alderspræsident, 1836, I. 13—14, 782—84; 1838, I. 10—11, 1383—84; 1840, E. 11—13, 1851, 2334—36; 1842, E. 11—13, 3238—40; 1844, E. 12—13, 2890—92).

Bulff (Joh. D.), Boghandler i Helsingør.

A B C-Bog for Børnslede, og for dem, der ville behage. Efter Jocusus
Frauenlieb. En Nyltaarsgave for 1839.

Bulff (Peter Frederik), ovenanførte Christian Bulff's
ældste Broder; f. d. 26de Novbr. 1774 i Kjøbenhavn; blev d. 21de Febr.
1794 Secondlieutenant i Sø-Staten; d. 24de Maj 1799 Premierlieutenant;
1802 Officer ved Søcadetcorps; 1806 Næstcommanderende ved samme
Corps; d. 27de Juni 1808 Capitainlieutenant; erobrede samme Aar den
engelske Brig *Seagull*, og udnævntes d. 22de Septbr. f. A. til Ridder af
Danebroge; blev d. 28de Januar 1813 Capitain, og benaaded med Danebrogs-
mændenes Hæderstegn; d. 8de October 1815 første Lærer i Sømandskabet
ved Cadetcorps; commanderede fra 1813 til 1819, som Chef, den
Brig, som krydsede i Østers- og Nordsoen til Cadetternes Øvelse; blev d.
14de Octbr. 1824 Chef for Søcadetcorps (indtil 1³ 1841, da han ind-
traadte i Kontre-Amirals Nummer i Marinens Detail); d. 27de August
1825 Commandeurcapitain; d. 1ste Novbr. 1828 Commandeur af Dane-
broge; d. 20de Juli 1834 Commandeur; d. 29de April 1839 General-
adjutant for Sø-Staten, og d. 30te April f. A. tillige kongl. Jagtcapitain;

d. 22de Maj 1840 Kammerherre; d. 22de Juni f. Mar. Contre-Amiral (fra 3° f. A. at regne). † 2den Februar 1842 i Kjøbenhavn. — * 1803 Hanne Henriette Weinhold (døbt 1784 i Rindertofte, † 1836, Datter af Jørgen W. og Margrethe Rasmussen). — (Biographi, i „Nyt Archiv for Søværn.“ I. 1842, S. 25—27 [Officielle Deel], og derfra i „Dagen“ 1842, Nr. 110; i „Ny Portefeuille“ 1844. II. 52—57; jvfr. Dehlenschlägers „Erindringer“ III. S. 41; IV. S. 170—71; Witthes „Danste og norske Søheltes Bedrifter“, S. 49—51 og 67—69; „Fædrel.“ 1840, S. 181—82; „Dagen“ 1842, Nr. 38. 40; „Berlingske Tid. f. A. Nr. 33. — Portrait, lithogrameret i Em. Værnøgen & Comp. lithogr. Institut, i „Ny Portefeuille“ 1844, 2det Bd.).

Rimede Smaating og Efterligninger. Kbh. 1813. (2. T. 1814, S. 486—94).

To Taler fremsagte ved Kongens Nærværelse paa Societacademiet. Kbh 1816.

William Shakespeares tragiske (dramatiske) Værker oversatte. VI.—IX. Deel. Kbh. 188—25, med Shakespeares Portrait; Ste D, oversf. af P. Joersom og Wulff. ib. 1818. (2. T. 1819, Nr. 17. 19; Conversationsbl. 2den Aarg. I. Nr. 21) En ny Udgave af Shakespeares dramatiske Værker, oversf. ved P. Joersom, Wulff o. A., udkom i 11 Dele. Kbh. 1845—51. (Jvfr. Nord. 2. T. 1846, Nr. 20).

Manfred (Drama i 3 Acter) af Lord Byron, oversat. Kbh. 1820.

Paradiset og Heen, oversat efter Thomas Moores Lalla Rookh. Kbh. 1824.

Dimmelen og Jorden. En Mytteri af Lord Byron. Oversf. Kbh. 1827. („Dagen“ 1827, Nr. 44; „Conversationsbl.“ 3die Aarg. Nr. 20—21).

Bemærkninger ved den i Maanedsskriftet for Litteratur, 3die Aargang 6te Deste indrykkede Anmeldelse af Commandeur J. P. Bleugels Lærebog i de mathematiske Videnskaber for de kongelige Søcadetter etc. etc. Kbh. 1831. 18 S. 8. (Jvfr. Anmelderens „Svar“ hertil. ibid. eod.).

Poetiske Arbejder. Udgivne efter hans Død af Chr. Wulff. Kbh. 1844. (Jvfr. „Ny Portefeuille“ 1844, II. 70—71).

3 „Archiv for Søværnet“ (Understøttelsesfond til unge Søtrigeres Dannelse, i IX. 1837. S. 339—41).

Poetiske Bidrag i „Lilskueren“ (1819, Nr. 7; 1820, Nr. 1), og i „Kjøbenhavnsposten“ (1829, Nr. 161).

Wæwer (Christian), see **Wewer.**

Wøldike (Andreas), Broder søn af Biskop Andreas W. og Prof. Theol. Marcus W. (anf. i Myerups Lit. Lex. S. 681); f. d. 27de Januar 1752 i Haderslev, yngste Søn af Peder W. (f. 1692 i Sommersted, Adjunct sld. hos sin Fader, den ældre Peder W., 1724,

Sognepræst sfb. 1725, Kirkeprovst og Sognepræst i Haderslev 1751, † 1/2 1759) og Anna Catharine Arntiel (f. 1707, † 1767, en Datter af Præsten Anders A. i Moltrup); kom efter Faderens Død i sin Fødebyes Latinskole, hvorfra han dimitteredes 1769; rejste derpaa til Kjøbenhavn og tog i Juli s. A. første Examen med Berømmelse; blev 1771 Alumnus paa Vorchs Collegium, og siden tillige Vice-Decanus paa Communitetet; afsloerede d. 27de Marts 1776 den theologiske Embedsexamen (Haud illaud.); blev d. 2den Juli 1777 Stiftspræst paa Valsø; d. 19de Januar 1787 Slotspræst til Kronborg, Præst ved den tydske Menighed samt Garnisonspræst i Helsingør; d. 25de September 1789 Sognepræst i Storehedinge. † 29de December 1836. — * 1. 1777 (den af Ewald besungne) Anna Hebevig Jacobsen († 1788 i Helsingør, Datter af Høflemester Ole J. i Rungsted). * 2. Anne Christiane Dorothæa Bræstrup (døbt 28 1754 i Kjøbenhavn, † 1/2 1809 i Storehedinge), Datter af Hofmaler Jens Christensen B. og Anne Christine Jesen. * 3. Dorthea Langemærk († 2/3 1846, i sit 79de Aar, i Kbhvn.). — (Hans Autobiographi i Worms Lex. III. 873—75; jvfr. Det's "Materialier", Nr. 110, af Fr. Thaarup).

Diapp. pro stipendio Collegii Medicei, Havn. 4to: α) *De Clementis Romani vita et scriptis*. Part. I.—III. 1771—73; — β) *De Assyriorum clade*. 1774; — γ) *De precum utilitate*. 1775. — 3 Prædikener. Kbh. 1775. (Krit. Journ. 1775, S. 265; L. E. 1775, Nr. 32, S. 502—4). — Diss. ostendens ecclesiæ antiquissimæ opinionem *de statu animæ post mortem non favere Pontificiorum de purgatorio dogmati*. Havn. 1776. 8. — Prædikener over afskillige af de anordnede Søn- og Festsdags-Evangelia, samt andre Læster. Kbh. 1779. (Ny krit. Tilf. 1779, Nr. 41; L. E. 1779, Nr. 42). Anden Samling. Sorøe 1787. — Vler Predigten. Sorøe 1780. (L. E. 1781, Nr. 26). — 3. Jochims Forsøg til at forbedre Underviisningen i Landbyskolerne, oversat. ibid. 1781. (Litt. Journ. 1781. II. 35; L. E. 1781, Nr. 28). — D. Fængsels om de Laster, som hænge sig selv paa Menneffenes Helbred, oversat. ibid. 1783. (L. E. 1781, Nr. 9). — De, som saae med Graad, skulle høste med Frydefang. En Prædiken paa Aptaarsdag. Kbh. 1785. (L. E. 1785, Nr. 16). — Ligprædiken over Julius Bøllbø. ibid. 1786. (L. E. 1787, Nr. 27). — Ved min Kones Grav i Mariækirke i Helsingør. ibid. 1788. — De to sidste danske Prædikener i Helsingør og Antrædelses Prædiken i Store Heddinge. ibid. 1789. (Krit. o. Antikr. 1790, Nr. 18; L. E. 1793, Nr. 13, af B. E. Hjort). — Tale i Anledning af den gyselige 26de Februar efter Prædiken Fastelavns Søndag 1794 i Store Heddinge Kirke. ibid. 1794. (L. E. 1794, Nr. 48, af B. E. Hjort). — Prædikener med flere fortættede aandelige Taler, holdne ved afskillige Leiligheder. I.—II. Bind. ibid. 1791—1802. (Krit. o. Antikr. XVI. Nr. 40). — Prædiken over Ephes. 5, 19, da Orgelet i Store Heddinge Kirke første Gang blev brugt. ibid. 1796. (L. E. 1796, Nr. 25, af B. E. Hjort; „Tids og Hebe“ 1796 I. 258). — Spørgsmaal til Børn, af et afstekt Selskab i Jülich. Oversatte. ibid. 1797. 2det Oplag. Odense 1813. — Svar paa de ham 1797 i Adressavisen No. 125 forelagte Spørgsmaal i Anledning af en Note, tilføjet en Gravskrift over Provst Bredenberg. Kbh. 1798. („Tids“ o. Hebe“

1798, II. 356—58). — Afstillet i theologiske Materier. ibid. 1800. (L. G. 1800, Nr. 40). — Ved min anden Søn's Confirmation i Storeheddinge Kirke. ib. eod. (L. G. 1800, Nr. 41, af B. E. Hjort, jvfr. Bølbites Svar derpaa tilligemed Recensentens Replik i Nr. 45, og Bølbites Duplik i Nr. 52). — Ved Pastor Mehls og min ældste Datters Biele i Valde Slotskirke. ibid. 1802. — Den nye anbefalede Maade at sørge for fattige paa Landet, kan bedre affielpe Kød end den hidtil brugelige Maade at uddele Almisen. En Prædiken. ibid. 1803. — Tale ved Joh. Rehlings Egteforening. ibid. 1805. — Meninger; foranledigede ved Biskop Boisens Plan. ibid. 1806. — Prædikener, hvortil Nutidens Begivenheder gibe Anledning. ibid. 1808. (Pall. Allg. L. 3. 1810, Ergänzbl. Novbr. S. 966).

Egiprædiken over Kong Christian VII. Kbh. 1814.

Fredsprædiken. Kbh. 1814.

Tale holden i et Vennefelsskab paa Frederik den Stes Fødselsdag, d. 28de Januar 1817. Kbh. 1817.

Jesu Christi sidste Lidelser og Døds Historie. Kbh. 1820.

3 Kallens „Theologisk Maanedsskrift“ (En Bisittats-Prædiken, XII. 170—184; Tilgale over Skolelærer og Kirkesanger Kør, den 25de April 1808, sft d. S. 184—88; To Prædikener, sld. S. 474—501).

3 „Ærste Skilderte af Kjøbenhavn“ (Tale ved en Mand's Jordeførd, som fandtes død i en Leergrav, 1817, Nr. 24; Fortale til min tydske Prædiken 1787 i Selsingers St. Mariæ Kirke, 1824, Nr. 56).

Beskrivelse over Storeheddinge, i Lahdes „Danmarks Kjøbstæder“.

Bølbite (Andreas), Aysanførtes Søn; f. d. 14de April 1787 i Helsingør; besøgte i flere Aar Herlufsholms Skole; blev d. 4de September 1808 ansat som Secondlieutenant ved Danste Livregiment's 3die Bataillon, men søgte snart Ansættelse ved den staaende Hær, og blev udnævnt til Jænderik ved Sjællandske Skarpskytter-Corps i Januar 1809; tog 1810 den befalede Officers-Examen og blev som ældre Secondlieutenant forflyttet til 1ydske Skarpskytter-Corps i Juni 1811; tog 1813 Landmaalers-Examen, og blev Premierlieutenant ved Kjøbenhavns Infanteri-Regiment, ved hvis Reduction han ansattes ved 3die 1ydske Infanteri-Regiment, hvor han foruden den daglige Tjeneste fik det Hverv at være Lærer ved dette Regiments Underofficer-Skole; erholdt 1817 Permission paa 9 Maaneder for at deeltage i en naturhistorisk Rejse igjennem en Deel af Sverige, Norge og Nordlandene; vedblev herefter Tjenesten ved Regimentet indtil 1819; men da dette skulde drage til Garnison i Aalborg, erholdt han Tilladelse til at forrette Tjeneste ved Prinds Christian Frederiks Regiment, for tillige at være sin Broder behjælpelig med at ordne og opstille den europæiske Fuglesamling, som han havde affaaet til Kongen; deelte nu sin Tid imellem Tjenesten ved Regimentet og det kongelige Museum indtil 1823, da han ansattes som Adjutant hos Infanteri-Inspectoren, Generalmajor v. Römer, i hvilken Stilling han uafbrudt forblev i

13 Aar; fik 1825 Anciennitet som Capitain, og udnævntes 1827 til Stabscapitain; blev 1838 Havneskriver i Kjøbenhavn; s. A. Justitsraad; 1851 entlediget med Pension. — * § 1829 Anna Marthine Haagen (f. § 1793 i Kbhvn., Datter af Etatsraad, Politi-Directeur Hans H. og Anna Cathrine f. Mengs).

3 "Magazin for militair Videnstabelighed" (Om Stydesvelse med Riffel, i IX. 269—282). — 3 "Nyt Magazin for milit. Videnstabelighed" (Om Stydemaaden, især med Hensyn til Anslaget, ved Soldatens Stydesvelse, i II. 184—192; Midler til at bevare Geværløb for Rust, i III. 88—90).

Wölfferdt (Friedrich Christian Heinrich), f. 1787 (døbt $\frac{7}{2}$ f. A.) i Kjøbenhavn, Søn af daværende Skibscapitain, siden Havnes-Controleur sammesteds, Johan David W. (døbt $\frac{10}{8}$ 1755 i Kbhvn., † $\frac{4}{11}$ 1816) og Marie f. Faber; tog i April 1808 dansk-juridisk Examen med bedste Charakter; nedsatte sig 1810 som Sagfører i Aalborg, hvor han d. 31te Decbr. 1811 blev Politi-Adjutant; d. 10de August 1813 tillige Procurator ved samtlige Underretter i Aalborg Stift, Aalborg By og Birket hing undtagen; d. 5te Decbr. 1821 Stiftsrevisor og anden Raadmand i Aalborg; d. 7de Juli 1826 virkel. Cancelliraad; d. 7de Juni 1833 Byfoged og første Raadmand i Aalborg samt Birkedommer i Nørre-Sundby Birk; d. 6te Novbr. 1844 tillige Herredsfoged og Skriver i en Deel af Glessum Herred; d. 3die Decbr. 1847 i Raade og med Pension entlediget, samt udnævnt til Justitsraad. † 4de Juni 1852. — * Anne Cathrine. Lorengen (f. $\frac{7}{8}$ 1787 i Kbhvn., Datter af Brændeviinsbrænder Detlev Hendrich L. og Frederike Ipsen).

Extract af de til Cancelliet, i Anledning af Pengevæsens-Forordningen, indkomne Forespørgsler, med Collegii Svar, uddraget af Collegialtidsenden. Aalborg, 1815.

Worrichoffer (Johan Andreas Philipp Ferdinand), f. d. 3die Januar 1804 i Lübeck, en Søn af Johann Philipp v. W. (f. § 1776 i Ortenberg i Churhessen, † 1812), Lieutenant i det Slesvigsk Infanteri-Regiment, og Anna Joachime v. Fischer (døbt $\frac{1}{4}$ 1780 i Kbhvn., Datter af Major Melchior F. og Gyta Rebecca f. Puls); blev i Januar 1824 optagen paa Landcabet-Academiet; d. 20de Decbr. 1825 Secondlieutenant ved det 1ste tydske Infanteri-Regiment; i Januar 1831 Lærer i det tydske Sprog ved Landcabetcorpset; d. 1ste Decbr. 1834 Premierlieutenant; 1842 tillige Lærer i Tydsk ved den militaire Højskole (indtil Slutningen af 1848); gav ogsaa Undervisning i samme Sprog i Friis's Realskole; udnævntes d. 15de April 1847 til Capitain af 2den Klasse (med Anciennitet fra $\frac{1}{2}$ 1841) i 5te Linie-Infanteri-Batalion,

og afgik fra 1ste Maj f. A. som Lærer ved Landcadetcorpset; blev d. 27de Maj 1848 Capitain af 1ste Klasse i samme Bataillon; d. 13de Septbr. f. A. Ridder af Danebroge; fik d. 14de April 1849 Majors Charakter, og d. 11te Aug. f. A. Majors Anciennitet; var Stabschef ved Generalcommandoen paa Als; blev d. 20de Novbr. 1849 Commandeur for 7de Linie-Infanteri-Bataillon; d. 13de Juni 1850 virkelig Major; d. 4de Febr. 1851 benaadet med Danebrogsmandenes Hæderstegn; erholdt d. 22de Novbr. f. A. Oberstlieutenants Charakter (dog indtil videre uden Anciennitet), og ansattes i Decbr. f. A. som Commandeur for 2den hollstenske Infanteri-Bataillon; blev d. 1ste Maj 1852 Commandeur for 16de Linie-Infanteri-Bataillon. — *Margarethe Christiane Charlotte Rosbrod (f. 1³ 1807), Datter af Borger Nicolaus R. i Rendsborg.

Leitfaden zur Erlernung der deutschen Sprache. Kopenh. 1839.

Materialier til Brug ved Oversættelse fra Dansk til Tydsk. Kbh. 1845. Andet Oplag. ibid. 1849.

6 Gedichte, aus dem Dänischen des P. P. Polst, i »Portefeuillen« 1840, I. 1—3, 121; III. S. 36.

3.

Zahle (Christian Gottlieb), f. d. 9de August 1752 i Hollingshed, Gottorp Provsti, i Sønderjylland, hvor hans Fader Johann Christian Z., giwt med Elisa Catharina Z., da var Præst (fra 1745), siden (1³ 1757) til Lumbj og Strusstrup i samme Provsti (f. 1719 i Kbh., Jubellærer 2³ 1793, † 2³ 1795); kom 1766 i Domstolen i Slesvig, og 1769 i Latinstolen i Halle; afgik derfra i det følgende Aar til Universitetet i fribd., hvor han tilbragte 3 Aar; rejste 1775 til Kjøbenhavn, underkastede sig 1778 theologisk Examen paa Gottorp og vendte efter 1¹/₂ Aars Forløb tilbage til Kjøbenhavn, hvor han blev Huuslærer hos Præsten Manthey ved St. Petri Kirke; blev d. 12te Maj 1784 tydsk, og d. 26de Marts 1790 tillige dansk Præst ved Bømmetofte Frølenkloster i Sjælland; d. 15de Februar 1799 Sognepræst til Slagelse og Bjernede sammesteds. † 24de Juli 1817. — *Christina Esmarck (døbt 2³ 1762 i Boel, † 2³ 1827 i Slagelse, en Datter af Hvir. Christian E. og Maria E.). — (Jofr. Korbes's Lex. S. 407; Lübker's u. Schröder's Lex. II. 714—15).

Warum reden die Menschen so wenig von Gott in Gesellschaften. Aus dem Dänischen des Prof. F. E. Bang. Kopenh. 1791. (E. E. 1791, S. 701; Allg. D. Bibl. CX. 282). — Cartasmen, aus einer Dänischen Originalschrift übersetzt. Adolph, 1792. [o: profant Oversættelse af J. E. Bie's »Originale danske moraliske

Fablier«]. (L. E. 1793, S. 107; N. Alg. D. Bibl. II. 390). — E. Wastholms Auserlesene Stude aus dem alten Testamente, übersezt und mit Anmerkungen erläutert; ins Deutsche übersezt. Glensb. u. Leipz. 1794. (L. E. 1795, Nr. 2). — Welche sind die besten Mittel, dem gemeinen Mann mit dem Inhalte seiner Bibel bekannter zu machen? Kopenh. 1796. (Alg. L. 3. 1797, Nr. 107). — Neues Handbuch der Sternkunde, für Lehrlinge und Liebhaber. Aus dem Dänischen des Sæborgsken Sternkatechismi übersezt, und mit neuen Anmerkungen begleitet. Auf's Neue durchgesehen und mit Zusäzen vermehrt von Th. Bugge. Kopenh. 1798. — Herder om Guds Een, Verdens Frelser, efter Johannis Evangelium. Dverf. Kbh. 1799. — N. E. Valles Aufklärung seiner Vorlesungen über die Bibel, und der Bericht an die Dänische Censur, den aristokratischen Katechismus betreffend. Aus dem Dänischen. Kopenh. u. Leipz. 1800. — Fredens hellige Fædersminde. En Prædiken paa Nytaarsdag 1802. Kbh. 1802.

Joh. Aug. Nösse lts Levnet, Charakter og Fortjenester. Tilligemed en Samling af hans, tildeels utrykte, Afhandlinger, Breve og Brudstykker. Udgivet af Aug. Perin. Niemeyer. Oversat fra Tydsk. Kbh. 1817.

Zable (Ernst Sophus Wilhelm), Nysansfortes Son; f. d. 19de Marts 1797 paa Bømmetofte; kom 1810 i Herlufsholms Skole, og afgik derfra til Universitetet 1817; tog Aaret efter anden Examen med Udmærkelse og vicarierede derpaa et halvt Aar for sin ældre Broder som Lærer ved Herlufsholms Skole; blev siden Alumnus paa Wallendorfs Cølegium og Lærer i Naturhistorie ved Metropolitanskolen; vandt 1821 den udsatte Præmie for en Mindesang over M. Luther (jvfr. L. E. 1821, S. 319—20); afslørede i Juli 1822 den theologiske Embedsexamen (Laud.); blev d. 12te Novbr. f. A. Adjunct ved Metropolitanskolen; d. 28de Maj 1824 Sognepræst til Alsens og Klakring i Aarhus Stift; erholdt 1828 en Præmie for Besvarelsen af den af det Kgl. Danske Videnskabsnæstelskab for det Thotiske Legat 1826 udsatte Priisopgave „om Maarens Udryddelse“ (f. L. E. 1828, S. 561); blev d. 13de Marts 1829 Sognepræst for Hvedstrup og Hlyng i Sjælland; d. 17de October 1836 Hof- og Slotspræst. † 30te Marts 1837 i Kjøbenhavn. — * 1824 Wilhelmine Catharine Louise Vottger (f. 14 1802 i Kbhvn., † 3 1837 i Hvedstrup), en Datter af Rodemester Melchior V. og Frederike Marie V. — (Jvfr. Fortællingen til hans „Digte“, 1843, S. IV—VIII; „Dagen“ 1837, Nr. 77, 81; Berl. Tid. f. A. Nr. 80; Kbhvnspost. f. A. Nr. 89, 93; Ahr. Compt. Efterr. f. A. Nr. 83; „Ny Freia“ 1827, S. 227).

Mindesang over Morten Luther. Kbh. 1821. 4to. (Tilfjendt den udsatte Præmie).

Casual-Taler. Første Hæfte. Kbh. (1835). („Christel. Kirketid.“ 1835, Nr. 6—7).

Efterladte digteriske Arbejder, udgivne af E. Clausen. Kbh. 1877.

(jvfr. Rbhpost. 1837, Nr. 155; Rbhvns Læsefalds Ugeblad 1837, S. 69—72; Nord. Ugefr. 1837, S. 211—12, af Fr. Barfod).

Digte, samlede og udgivne efter hans Død. Rbh. 1843. (J. f. L. o. R. II. 1843, S. 1—14; »Ny Fortseuille« 1813, II. 30).

En Tale ved Jubelfesten paa Perlsesholm d. 23de Mai 1816, indf. i de af A. W. Brorson og E. F. Horneman angaaende denne Fests udgivne »Forhandlinger«, Rbh. 1817, S. 112—117.

Perlsesholms Stole i sin Fødsel, en Fortælling, i Elmquist's »Læsefrugter« XLI. 161—81.

En Deel Digte og Sange, deels særskilt trykte, deels adspredte i: »Aftenblad« 1823, og »Nyt Aftenblad« 1824—26, »Sange i Anledning af Regentens anden hundreedaarige Jubelfest«, Rahbets »Tilskuerne« 1823, »Nyeste Skilderic af Rjøbenhavn«, E. Beyer's »Gefion« 1826, Elmquist's »Læsefrugter« (Bd. 31, 35, 36, 38, 39, 41, 45), Garbrecht's »Dannebrog«, Feibergs »Rbhvns flyvende Post« 1827, »Scanadinavisk Nyaarsgave« 1828, M. Winthers »Sneelillier« 1828, »Rjøbenhavns-posten« 1829 sgg.; »Dagen« 1829, Dehlenschlägers »Prometheus« (III. 374), »Nyt Repertorium for Morfsabslæsning« (II. 16), A. S. Brandts »Poet. og prof. Kommehog« 1835, Polst's »Nyaarsgave fra danske Digtere« 1837, »Repertorium for Morfsabslæsning« 1843, samt i »Mindeblade for Perlovianere«, 1850. — Enkelte af hans Sange ere satte i Musik af P. P. J. Lyngbye (1834).

Kritiske Anmeldelser i »Maanedsskrift for Litteratur« (af: J. L. Feibergs »Prindsesse Isabella«, i III. 443—51; P. B. Melchior's »Den danske Stats og Norges Pattedyr«, XIV. 1—24; J. E. Sibbern »Til Minde om P. B. Melchior«, sfb. S. 24—26; L. Rumohr »Regner Lødbrog og hans Sønner«, XV. 398—402; E. Bagger »Dronning Christinæ og Monaldeschi«, sfb. S. 402—09; B. Polst »Christian den Anden«, sfb. S. 409—12; »Marss Etig«, sfb. S. 412—14); samt Recensioner i det æsthetiske Fag i »Danst Litteratur-Tidende«.

Udgav efter Forfatterens Død: Den danske Stats og Norges Pattedyr. Et Prilekskrift af P. B. Melchior. Rbh. 1834, med 13 Rbt.

Sahrtmann (Christian Christopher), ældste Søn af nedensaaende Sognepræst Henr. Christ. J.; f. d. 21de Decbr. 1793 i Viborg; blev d. 21de October 1810 Secondlieutenant i Sø-Staten; d. 28de Januar 1813 Ridder af Danebrog; d. 4de Januar 1818 Premierlieutenant; 1819 Medhjælper ved Sø-Raats-Archivet; d. 10de Septbr. 1826 Capitainlieutenant; 1826 Directeur for Sø-Raats-Archivet, og General-Inspecteur over Sø-Statens Chronometre; d. 1ste Novbr. 1828 benaadet med Danebrogsmandenes Hæderstegn; 1830 Ridder af St. Anna-Ordens 2den Klasse, og f. A. Ridder af den franske Orden pour le mérite militaire; f. A. Medlem af Constructions- og Reglerings-Commissionen (af hvilken han udtraadte 1848, men d. 17de Septbr. 1851 atter blev Medlem); d. 28de Octbr. 1836 Capitain; d. 9de Decbr. 1839 Adjutant hos P. M. Rongen; 1841 Ridder af den preussiske røde Drns 3die

Klasse; d. 10de Juni f. A. Commandeur af Danebroge; f. A. Ridder af Sværd-Ordenen; d. 26de Marts 1843 Commandeurcapitain; f. A. Ridder af den røde Drus 2den Klasse uden Stjerne; d. 18de September 1845 Kammerherre; d. 18de Marts 1846 Medlem af Defensions-Commissionen; d. 16de Juli f. A. Commandeur af Sværd-Ordenen; f. A. Stor-Commandeur af den græske »Vor Frelser's Orden«; udtraadte d. 3die Marts 1848, ifølge egen Begjæring, af Kongens Adjutantstab; blev d. 11te Marts f. A. anden Militair-Deputeret i Amiralitets- og Commissariats-Collegiet; d. 20de Marts f. A. Medlem af den permanente Defensions-Commission for hele Riget; d. 27de Marts f. A. Medhjælper ved Marine-Ministeriet; d. 6te April f. A. Marine-Minister; d. 12te Septbr. f. A. Commandeur; d. 15de Novbr. f. A., efter Ansøgning, i Raade embedet som Marine-Minister, men overtog d. 16de Novbr. f. A. interimistisk Marine-Ministeriet; udnævntes f. A. til Ridder af St. Anna-Ordenens 1ste Klasse, og d. 14de Juli 1850 til Storkors af Danebroge; fratraadte d. 10de August f. A., efter Ansøgning paa Grund af Sygdom, som interimistisk Marine-Minister; blev d. 3die Aug. 1851 Contre-Amiral; d. 2den April 1852 udnævnt til Flaade-Inspecteur (foreløbig for 2 Aar fra 1 f. A.) — * Sophia Elisabeth Donner (f. 1785), en Datter af Conferenceraad Conr. Hinr. Donner og Elisabeth f. Willink, i Altona. — (Portrait, lithogr. 1849, i »Galleri af danske Krigere«, Nr. 5).

Meninger om det hensigtsmæssigste Børn for Danmark, med Hensyn til Capitain v. Bloms Ytringer i samme Anledning. Kbh. 1831. 72 S. (jvfr. S. 3. Blom: »Land- og Seemagt«, Nr. 2, 1832; M. f. L. VIII. 321 flg., af J. A. Eibiger; Kald's N. Staatsb. Magaz. II. 446—72; G. L. Vaders »Danmarks Riges Historie« Bd. V. S. VII.).

Beschreibung des *Kattegats*. Copenh. 1841.

3 »Nordist Tidsskrift for Oldkyndighed« (Bemærkninger over de Betskianeren Jemi tilfrevne Reiser i Norden, i Bd. II. 1833. S. 1—35).

3 »Nyt Archiv for Søvesenet« (Gjenlyd fra 1801, i Bd. I. 1842. S. 168—198, med 1 Tabel. [jvfr. »Fædrebl.« 1842, Nr. 857. 882—85. 888. 891]; Erindringer fra Fregatten Thetis's Tojt i 1842, i Bd. II. 1843. S. 255—284. [Uddrag i »Berlingske Tid.« 1843, Nr. 186—89]; Russiske Chronometer-Expeditioner, i Bd. IV. S. 231—32; Om Grundlaget for Sølaars-Archivets nye Kaart over Danst Bestinden, i 2den Række, Bd. IV. S. 280—83; Planet-Systemet, sld. S. 483).

3 Schumachers »Astronomische Nachrichten« (Auszüge aus Briefen aus Paris, Bd. II. Nr. 39, S. 242; Bd. V. Nr. 113).

3 Kald's »Archiv für Gesch. u. f. w. der Herzogthümer« (Erklärung, betreffend einige neuere von der Königl. Admiralität herausgegebene Sefakien, i Bd. V. 1847. S. 494—95).

Sabrtmann (Henrik Christian), f. d. 28de Februar 1811 i

Lifted i Viborg Stift, hvor hans Fader Johan Henrik J., giøt med Mariane Friis, var Sognepræst (fra 1759); blev dimitteret til Universitetet fra Viborg Latinskole 1775, og udmærket ved Examen Artium; tog d. 31te Marts 1779 philologisk, og d. 4de April 1786 theologisk Embedsexamen, begge med Charakteren Laudabilis; var Alumnus paa Borchs Collegium; blev d. 18de August 1786 Præst ved Løgt- og Manufacturhuset i Viborg; d. 14de Novbr. 1788 Sognepræst til Åsferg og Gaarup i Aarhus Stift, og d. 21de Januar 1791 til Sortebroders eller Sønderfogns Menighed i Viborg; var i flere Aar constitueret Stiftsprovst i Viborg Stift og Provst i Nørlyng Herred. † 6te September 1826. — * Johanne Bodilline Tetens (døbt 1771 i Horsens, † 1846 i Viborg), næstlyngste Datter af Biskop Peder Jacobsen T. og Anania Weberkinch. — (Thaarups Fædrenel. Retrolog f. 1821—26, S. 489; Hundrup's Biogr. Efterretn. om philolog. Candidater, 1849, S. 16).

Argumenta pro authentia librorum Novi Testamenti ex Hæreticorum scriptis. Diss. I.—IV. pro stipendio Colleg. Med. Havniæ 1781—84. 8vo. („Jriis“ 1791, IV. 169). — Abbt om Døden for Fædrenelandet, oversat. Viborg, 1803. (R. T. 1804, Nr. 19). — Forsøg til Kirkebønner under nærværende Krigsuroiligheder. ibid. 1807.

J „Efterretninger fra Selskabet for indenlandsk Konstflid“ (Kunstflidens Tilstand i Viborg Kjøbstad og Omegn, i I. 504—508).

Zeise (William Christopher), f. d. 15de October 1789 i Slagelse, hvor hans Fader Friedrich J. (døbt 1754 i Aabenraa, † 1836 i Slagelse, Søn af Apotheker Christopher J. i Aabenraa og Maria Gertrud Henningsen) var Apotheker og giøt med Johanne Helene Hammond (døbt 1755, † 1831 i Slagelse, Datter af Commerceraad William H. og Louise Charlotte Hagerup); kom 1802 i sin Fødebyes Latinskole, i hvilken han tilbragte noget over 2 Aar; bestæftigede sig derpaa udelukkende med at lære Apothekervidenstaben, deels i Hofapotheket i Kjøbenhavn, deels i hans Faders Apothek; kom i Efteraaret 1806 efter eget Vnske i Huset hos Professor H. C. Ørsted, for under hans Vejledning at fortsætte sine kemiske og physiske Studier; blev 1809 dimitteret til Universitetet af daværende Cand. Theol., nu Sognepræst til Hjemmet i Sjælland, E. C. Basse; tog i det paafølgende Aar den philologisk-philosophiske Examen (Laud.); udnævntes d. 1ste Decbr. 1813 til Alumnus paa Walkendorfs Collegium; underkastede sig 1815 den pharmaceutiske Examen (eenstemmigt Laud.), og siden Magister-Conferencen; disputerede d. 21de October 1817 for den philosophiske Doctors og Magistergrad (creeret $\frac{1}{11}$ f. A.); tiltraadte i Begyndelsen af Aaret 1818 en Udenlandsrejse, ved Understøttelse

fra Fonden ad usus publicos samt det Thottſke Rejseſtendium fra Uni-
verſitetet etc.; opholdt ſig omtrent et halvt Aar i Göttingen, hvor han
forneſtemmelig benyttede Strohmeyers Beſteledning, og et Aar i Paris,
hvor han iſær hørte Forelæſninger hos Thenard, Gay-Luſſac,
Drongniart og Bauquelin; beſøgte paa Tilbagevejen Heidelberg, og
hjemkom mod Slutningen af 1819; holdt i Sommerne 1820—23, under-
ſtøttet af det Kgl. Landhuusholdnings-Selfſkab, offentlige Forelæſninger
over den techniſke Chemi, med ſtadigt Hensyn paa Næringsvejene i Fædre-
landet (jvfr. N. landoeconom. Tid. IV. 358; VII. 264); antoges 1820
til at foreſtaaee Dvellerne i det da oprettede chemiſke Dvelfes-Laboratorium;
fik d. 14de Juni 1822 det Kongl. Danſke Videnskabernes Selfſkabs Sølv-
medaille for en Underſøgelse „over Svovelfulſtoffets Forbindelser med
Æſtene“ (jvfr. Drſteds Overſigt over Vidensk. Selfſk. Forhandl. 1821—22,
S. 11—13); udnævntes d. 25de Juni f. A. til Profeſſor extraordinarius
i Chemi ved Kjøbenhavnſs Univerſitet; valgtes d. 7de Octbr. 1824 til
Medlem af det Kongl. medicinſke Selfſkab, og d. 10de Decbr. f. A. til
Medlem af det Kongl. Danſke Videnskabernes Selfſkab; blev d. 21de Fe-
bruar 1829 tillige Lærer i Chemi ved den nylig oprettede polytechniſke
Lære-Anſtalt og 2det Medlem af dennes Beſtyrelſe; udnævntes d. 28de Oc-
tober 1836 til Ridder af Danebroge, og 1842 til Ridder af Nordſtjernes-
Ordehen; var desuden Medlem af Landhuusholdnings-Selfſkabets Konſt-
Commiſſion (ſiden 1822), og af flere videnskabelige Samfund. † 12te
Novbr. 1847 i Kjøbenhavn. — * Maren Martine Bjerring Brock
(f. 1³ 1806), ældſte Datter af Chriſtian B., ved Stempelcomptoiret, og
Ulriſke Marie f. Nielsen. — (Autobiographi i Univerſitetets Acta
Solennia ved Reformationſ-Jubelfeſten 1817, p. 42—43; Mindeſkrift,
af H. C. Drſted, i „Overſigt over det Kongl. Danſke Vidensk. Selfſk.
Forhandlinger“ 1848, Nr. 3, S. 19—30, og derfra, med flere fuldstæn-
diggjørende og berigtigende Tilføjelſer, i Selmers „Nekrolog. Samlinger“,
1ſte Aarg. S. 23—35; jvfr. Calliſens Medicin. ſkriſtſt. X. XXI.
462—64; A. Clausade „Voyage à Stockholm“, Paris, 1845).

*De vi corporum alcalinorum materias regno organico peculiare transmu-
tandi, annexis quibusdam de transmutatione chemica in genere. Diss. inæg. Hau-
niæ, 1817. (L. T. 1818, Nr. 7).|*

Erindringſord til Forelæſninger over anvendt Chemi. Kbh. 1825.

Udførlig Fremſtilling af Chemiens Hovedlærdomme, ſaa vel i theoretiſk ſom
practiſk Henseende. Førſte Bind. Med 4 Kobbertavler. Kbh. 1829.

*De chlorido platinae et alcohole vini sese invicem permutantibus, nec non de
novis substantiis inde orlundis. Programma (til Univerſitetets aarlige Reformationſ-
feſt). Hauniæ, 1830. 4to, cum tab. lithogr. (i danſk Udtog, ved Forſ., i L. T. 1830,*

§. 750—52; frit oversat og forfattet i *Annal. der Physik und Chem.* Bd. 97 [Voggenborff *Annal.* Bd. 21]. 1831. St. 4. Apr. S. 497—541, og derfra i Geiger und Liebig *Magaz. für Pharm.* Bd. 35. (Bd. 2). 1831. §. 2. Aug. S. 103—11 [Neue Art von Platinsalzen]; Brewster *Journ.* 1832. Apr. p. 328, og derfra i Dublin *Journ. of med. and chem. Sc.* Vol. 1. 1832. No. 2. May, p. 218—21). Paa Tydskt: Ueber das Verhalten des Chlorplatins zum Alkohol und die Producte ihrer Wechsel-Wirkung. Nebst einem Anhang über Platinlampen und Lampenessig, so wie über Chloräther und schweren Salsäther. Aus dem Lateinischen, Dänischen und Englischen übersetzt. (Abgedr. aus Schweigger *Jahrb. für Chem.*). Halle, 1831, nebst 1 Kpfr.

Om den af Hr. Reservechirurg Diderup aflagte chemiske Prøve ved den sidste Concurr for Professoratet i Pharmacologie og medicina forensis. Kbh. 1832. (M. f. 8. VII. 435—42, af J. G. Fjorchhammer; jvfr. Art. M. Diderup, I. 342).

Haandbog i de organiske Stoffers almindelige Chemie. Kbh. 1847.

3 „Nye landøconom. Tidender“ (Om Urinens Anvendelse som Gjødnings, i III. 1821. S. 314—44; Om Kornbrændeviins Forædling ved Chlorinekast, med en Anvisning for Tilberedningen af dette Product, i IV. 1822. S. 271—301, med 1 Stenryk. (i Udtog, ved Fjor., i „Tidsskrift for Naturvidenskabernes“ I. 238—56, og overs. paa Tydskt af Fried. Fell, i Trommsdorff *N. Journ. der Pharm.* Bd. 7. 1823. St. 1. S. 145—60).

3 „Tidsskrift for Naturvidenskabernes“ (Om det hos os oprettede offentlige chemiske Övelses-Laboratorium, i I. 1822. S. 56—63; Udtog af en analytisk Undersøgelse af et Slags i Sjælland fundne Kul, sstd. S. 122; Om Kornbrændeviins Forædling ved Chlorinekalk, o. s. v., sstd. S. 238—56. [see ovenfor]; En ny Klasse af Svovelforbindelser, opdagede, sstd. S. 265—68; Xanthogensyren med nogle af dens Producter og Foreninger. [Udtog af hans Afhandling i Vidensk. Selsk. naturv. og mathem. Afhandlinger I. D.], i II. 1823. S. 82—133).

3 Schweigger's „Journal für Chem. und Physik“ (Vorläufige Anzeige einer neuen Classe von Schwefelverbindungen. Auszug eines Berichtes vom 17. Mai 1822 an die Kgl. Gesellschaft der Wissenschaften zu Copenhagen; aus dem Dänischen von E. G. Dedmann, i Bd. 35. (Jahrb. Bd. 5). 1822. §. 2. S. 73—82. [i Udtog i *Annals of Philos.* Vol. 20. (Vol. 4). 1822. Octbr. p. 241—47]; Ueber das Vorkommen des Schwefels in der *Assa foetida*; Auszug eines Briefes vom 15. Apr. 1826, i Bd. 46. (Jahrb. Bd. 16). 1825. §. 3. S. 314—26; Schwefelweinsöl und analoge Verbind., i Bd. 67. S. 73; Bd. 68. S. 146; jvfr. Voggenborff *Annal.* Bd. 28. S. 628—30, Noten).

3 „Det Kongl. Danske Vidensk. Selskabs naturvidenskabelige og mathematisk Afhandlinger“ (Xanthogensyren, med nogle af dens Producter og Foreninger, i I. 219—276. [jvfr. Drsted's Oversigt 1822—23, S. 12—16, og Tidsskr. for Naturvidensk. II. 82—133]; paa Tydskt overs. af E. G. Dedmann i Schweigger *Journ. für Chem. und Physik* Bd. 36. (Jahrb. Bd. 6). 1822. §. 1. S. 1—67. [Udtog i *Annal. de Chim. et de Physiq.* T. 21. 1822. Octbr. p. 160—78]; Om Virkningen mellem *Kulsvovlet* og *Ammoniakken* i *Alkohol*, med de derved frembragte Foreninger, og i Særdeleshed om en nye Classe af Svovelsyan-Forbindelser, II. 105—158; særskilt aftr. Kbh. 1824. 4; overs. paa Tydskt af J. P. Peder i Schweigger *Journ. für Chem. und Physik* Bd. 41. (Jahrb. Bd. 11). 1824. §. 1.

§. 98—115; §. 2. §. 170—220. [Uddrag i *Annal. de Chim. et de Physiq.* T. 26. p. 33, 113 Ng., og derfra i *Buchner Repertor. für Pharm.* Bd. 19. 1824. §. 1. §. 1—62]; Analyse af det *xanthogensyrede Kali* og af *Xanthogensyren*, II. 221—244; paa Tydskt oversf. af F. P. Feder i *Schweigger Journ. für Chem. und Physik* Bd. 43. (347b. Bd. 13). 1825. §. 2. §. 160—84. [Om disse tre Afhandlinger sefr. F. T. 1828, §. 216—20]; Kulbrintet *Chlorplatin-Ammoniak*, V. 141—152. [særskilt afr. Kbh. 1831. 4to; paa Tydskt oversf. i *Annal. der Physik und Chem.* Bd. 97. (Poggendorff *Annal.* Br. 21). 1831. St. 4. Apr. §. 542—49]; *Mercaptanet*, med Bemærkninger over nogle andre nye Producter af Svovelsyresaltene, som og af den tunge Vinolie, ved Sulfureter, VI. 1—70. [Paa Tydskt: *Das Mercaptan*; nebst Bemerkungen über einige neue Producte aus der Einwirkung der Sulfurate auf weinschwefelsaure Salze und auf das Weinöl. (Abgedr. aus Poggendorff *Annal. der Physik und Chemie* Bd. 31. S. 369—431). Copenhagen, bei Fr. Brummer. 1834. 8]; Ny Undersøgelse over *Xanthogensyren* og dens Foreninger, VI. 97—128; særskilt afr. Kbh. 1835. 4to. [oversf. i Poggendorff *Ann.* Bd. 35. §. 487—514, sefr. Bd. 32. §. 305—7]; Ny Undersøgelse over det brændbare *Chlorplatin*, VI. 333—356. [oversf. i Poggendorff *Ann.* Bd. 40. §. 234—52]; Om *Acechlorplatin*, med Bemærkninger over nogle andre Producter af Virkningen mellem *Platinchlorid* og *Acetone*, VIII. 171—216. [særskilt afr. Kbh. 1841. 4to; oversf. i Poggendorff *Annal. Ergänzb.* 1842. §. 155—81, 312—34]; Undersøgelse over Producterne ved *Tobakens* tørre Destillation og over *Tobaks-Røgens* chemiske Beskaffenhed, X. 217—231. [særskilt afr. Kbh. 1843. 4to; og tillige i *Triers Archiv for Pharm.* I. 18—26; sefr. Ørstedes Oversigt for 1843, S. 13—17. Oversf. i Poggendorff *Annal.* Bd. 60. §. 272—84]; Om et Product af *Ammonium Sulfocyan-Hydrat* ved Chlor, X. 319—330. [særskilt afr. Kbh. 1843. 4to; sefr. Ørstedes Oversigt 1843, S. 73—74]; Om Virkningen mellem *xanthogensyret Kali* og *Jode*, XII. 43—56. [særskilt afr. Kbh. 1846. 4to, og tillige i *Triers Archiv for Pharm.* II. 371—382; sefr. Ørstedes Oversigt 1845, S. 34—36]; Om Virkningen mellem *Kali-Methyloxyd-Sulphocarbonat* og *Jode*, med Bemærkninger om det olieagtige Product ved Dannelsen af xanthogensyret Kobberoxydul, i *Selskabets Skrifter*. 5. Række. Naturv. og mathem. Afdel. I. 11—18; særsk. afr. Kbh. 1849. 4to. (sefr. Ørstedes Oversigt 1846, §. 55—59, og *Triers Archiv for Pharm.* III. 341—45).

3 H. C. Ørstedes „Oversigt over det Kgl. Danske Vidensk. Selskabs Forhandling“ (Om Phosphorets Evne at bundfælde Metaller, i Udtog, 1828—32, S. XXII—XXIII, LV.; Om Platinchloridet, sstd. S. LV.; Om Dyvelsdrækolie, sstd. S. LXXIX.; Erfaringer om Forbindelser, som Svoelet kan indgaae, 1832—36, S. XXIV.; XLIX.; Brændbart Chlorplatin, 1836—39, S. XXVII.; Virkningen imellem Platinchlorid og Acetone, sstd. S. XLV—XLVII.; Om Produkterne af Acetonens Virkninger paa Platinchlorid, sstd. S. LXXXVI—LXXX. [oversf. i Poggendorff *Annal.* Bd. 47. §. 478—80, sefr. Bd. 45. §. 332—36]; Undersøgelse over Virkningen af Phosphor paa Acetone og paa Æther, 1840—41, S. LV.—LIX. [oversat i *Gel. Anz. der f. Bayer. Akad. der Wissensch.* XV. 1842, §. 862—67]; Beretning om nogle af ham anstillede Forsøg over Carotinet, 1846, S. 101—3).

3 Otto's „Ny Sygdom“ (Om Chlorinegasbadenes helbende Anvendelse i Leversygdomme, V. 79—86).

3 „*Forhandlinger* ved de skandinaviske Naturforskeres andet Møde 1840“, Kbh. 1841 (Anmeldelse af nogle nye organiske Phosphor-Foreninger, S. 203—212).

3 „*Förhandlingar* vid de Skandinaviske Naturforskarnes tredje Møde, i Stockholm 1842“ (Om nogle nye Svovel-Foreninger, S. 303—314).

3 Friers „*Archiv for Pharmacie*“ (Af et endnu utrykt Skrift: „Anvisning i praktisk Chemie eller Konsten at indsamle og anvende kemiske Erfaringer“, I. 1—9; Om Tilvirkningen af Aceton, III. 173—75; Carotin, IV. 15—17; o. fl.).

Zeuthen (Frederik Ludvig Bang), f. i Skamby i Fyen d. 4de August 1805, eneste Søn af Consistorialraad og Sognepræst Frederik Bagger 3. (f. 1767, Jubellærer 2° 1846, † 1° 1851, jvfr. „*Berlingske Tid.*“ 1846, Nr. 51, 260, „*Nyt Aftenblad* 1846, Nr. 263) og Maria Magdalene f. Steffens (f. 1778, * 1796, † 1° 1850), Professor Henrik Steffens's yngste Søster). Blev 1822 dimitteret til Universitetet fra Odense Cathedralskole; afslørede i Januar 1826 den theologiske Embedsexamen (Laudabilis); var fra Decbr. 1829 til Marts 1832 Alumnus paa Borchs Collegium; disputerede d. 7de Februar 1833 for Magistergraden, og tiltraadte, ved Understøttelse af Fonden ad usus publicos og det Bæreste Stipendium fra Universitetet, i April f. A. en videnskabelig Rejse til Lybfland og Italien, hvorfra han hjemkom i August 1834 (jvfr. Selmers Afad. Tid. 3die Aarg. 1835, S. 131); var derefter fra Januar til Maj 1835 atter Alumnus paa Borchs Collegium (f. Selmer, anf. St. S. 211); blev d. 6te Maj 1835 Sognepræst til Grimstrup og Narre i Ribe Stift, d. 25de August 1842 til Tømmerup i Sjælland, og d. 16de Februar 1849 i Sorø. — * Magdalene Herdevig Johanne Laub (f. 1° 1814, yngste Datter af Præsten i Frøstrup i Fyen, Hieronymus L. og Louise Frederikke f. Zind). — (Jvfr. Det's „*Materialter*“, Nr. 93).

Observationes de notione et vi sententiæ: mediam tenendam esse viam. (pro stip. Collegii Medicei). Haun. 1830. 15 pagg. (R. L. 1830, S. 642—45).

Noget om Philosophien og dens Dyrlæse, tilbeet med Hensyn paa Danmark. Kbh. 1831. (M. f. L. VI. 266—70, af Poul M. Møller; jvfr. Zeuthens „*Nobbemærkninger*“, og „*Røynspos.*“ 1832, Nr. 7).

For Æsthetik og Philosophie. Første Hefte. Kbh. 1831.

Menneskets moralske Selvfærdighed. Et filosofisk Forsøg. Kbh. 1832.

G. R. Schuberts Lærebog i Naturhistorien, til Brug for Skoler. Efter Originalens 5te forøgede og forbedrede Dplag forandret. Kbh. 1832. (R. L. 1832, Nr. 51, af J. P. Bredsdorff; M. f. L. IX. 454—64).

De notione modestiæ, imprimis philosophica. Diss. pro gradu Magisterii. Haun. 1833.

Om den kristelige Tro i dens Betydning for Verdenshistorien. Et Forsøg. Kbh. 1838. (T. f. L. o. R. II. 403—416).

Sendebrev (især angaaende det apostoliske Symbolum) til Dr. P. Chr. Kierkegaard. Kbh. 1840. („Fædret.“ 1840, Nr. 350, af A. F. Bed; jvfr. Nord. Tidsskr. for kristel. Theol. II. 58—96, af P. E. Kierkegaard). — Om Kirken og Biblen. Andet Sendebrev til Dr. P. Chr. Kierkegaard. ibid. 1841.

Humanitet betragtet fra et kristeligt Standpunkt, med fladigt Bensyn til den nærværende Tid. Kbh. 1846. (T. f. L. o. R. V. 82—95, af L. Heltweg; jvfr. Aftenbl. 1846, Nr. 239; „Berlingske Tid.“ 1846, Nr. 297; „D. Kirketid.“ II. Sp. 94—96, af E. Brandt).

Om Roeskilde-Convent i Aaret 1847. Kbh. 1848.

Betragtninger over Statens Forhold til Kirken. Kbh. 1848. („Theol. Tidsskr.“ XII. 368—73; „D. Kirketid.“ IV. 293—95, af L. Heltweg; jvfr. sfd. Sp. 359—60, af Zeuthen; „Kbhv. Post.“ 1849, Nr. 2).

Prædiken ved Tiltrædelsen af Præsteembedet i Sors, den 6te Mai 1849. Kbh. 1849.

Om Hjdmagthed. En Afhandling. Kbh. 1852. („Kbhv. Post“ 1851, Nr. 308; „Kbhv. Post.“ 1852, Nr. 50, 51).

3 „Kjøbenhavnsposten“ (Oplysninger til J. L. Heibergs Skrift „Om Philosophiens Betydning for den nærværende Tid“, 1833, Nr. 76, 77; jvfr. „Dagen“ 1833, Nr. 100, af J. L. Heiberg).

3 „Maanedsskrift for Litteratur“ (Anmeldelse af M. Hammerichs „Om Ragnaroksmypen“, i XVI. 528—51).

3 „Danst Kirketidende“ (Foredrag i Anledning af A. Beyers „Forholdet mellem Skrift og Symbol“, II. Sp. 741—45, 760—62; Berigtigelse, f. A. Sp. 809—10; Foredrag om Symbolum apostolicum, III. 145—61. [jvfr. sfd. S. 393—408, 409—24, af B. Virkebal. Foredraget er siden aftrykt, forøget med tilføjede Anmærkninger, i Theol. Tidsskr. XI. 321—44]; Om Roeskilde-Convent 1847, III. 439—40; Et Par Ord i Anledning af Conventstiden, sfd. Sp. 602—4; Angaaende en Artikel „om den borgerlige Retfærdighed“, IV. 533—34).

3 „Theologisk Tidsskrift“ (Om Jesu Navn; en Betragtning, IX. 89—101; Foredrag om Symbolum Apostolicum i Roeskilde-Convent den 20de October 1847, XI. 321—44; Forslag til et nyt theologisk Princip, sfd. S. 345—66).

Zeuthen (Peter Christian), f. i Kjøbenhavn 1755 (døbt 2 f. A.), yngste Søn af Peter Laurentius Z., Bogholder ved den civile og adskillige Stænders Enkelasse (en Præsteson fra Gangsted i Aarhus Stift, f. 1711, † 1776), og Marie Margarethe Gertsen (f. 1715, * 1745, † 1778); blev 1771 dimitteret til Universitetet fra Frederiksborg Skole, og tog d. 5te Decbr. 1774 latinist-juridisk Embedsexamen (Laud.); opholdt sig derpaa i nogen Tid i Hønsborg som Secretair hos Amtmanden, Grev Parthausen; kom ved sin Faders Dødsfald tilbage til Kjøbenhavn, og fik siden

hans Embede; var tillige Assessor i Kjøbenhavns Hof- og Stadsret fra 1782 til 1789; blev 1788 Medlem af og Secretair ved den for Landboværket nedsatte Commission (s. Bergsøes „Chr. Reventlovs Virksomhed“ I. 158. 242. 256. 286); d. 18de Juni 1793 Ejer af Hovedgaardene Lølse, Søgaard og Sonnerup i Sjælland; d. 31te Juli 1815 virkelig Etatsraad; var efter Nationalbankens Oprettelse en af dens Repræsentanter og sammes Formand; samt Med-Præsident i Landhuusholdnings-Selskabet (1808—18), og Medlem af dets 2den Agerdyknings-Commission (1805—1820), i hvilken han i flere Aar tillige var Formand. † 23de Decbr. (ikke Februar) 1823. — * 29 1783 Christine Wilhelmine Marie Bornemann (døbt 7 1764 i Kbhvn., † 11 1802 paa Lølsegaard), ældste Datter af Conferenceraad, General-Auditeur Wilhelm B. og Thalia f. Storm. — („Dagen“ 1823, Nr. 307; Thaarups Fædrenel. Nekrolog for 1821—28, S. 250—51; Rahbets „Tilskuerne“, 1. Aarg. 1823, Nr. 104; jvfr. Rahbets „Erindringer“ I. 248, 380; III. 131, o. fl. St.; Dehlensslägers „Erindringer“ IV. 29—30).

Forslag til Forandring af den civile og adskillige Stænders Enkelasse, tiligemed en Fortegnelse over Interessenterne i denne Enkelasse. (Kbh. u. A.). — Diderots Theatraliske Værker, 2den Deel, oversat. Kbh. 1779. (L. E. 1788, Nr. 52. — 1ste Deel er oversat af R. L. Rahbet). — Tale holdt i Selskabet for Efterlægten paa dets Stiftelses Dag den 4de Martii 1809. Kbh. 16 S. 8. — Kort Andvisning til Agerdykning af raae Jordboder. Udg. af det Kongelige danske Landhuusholdningselskab. Kbh. 1812. (L. L. 1816, S. 605—10).

3 „Minerva“ (Tale i Efterslægtsselskabet i Anledning af Kronprindsens For-
maling, 1790. IV. 23—38; ogsaa særstilt aftrykt. Kbh. 1790, jvfr. Krit. o. Antikr. VII., Nr. 16).

3 Müssens „Nye oeconom. Annaler“ (Om frie Forpagtninger af Bonde-
jord, i IV. 3—34. [særstilt aftr. Kbh. 1818]; Betragtninger over Agerdyk-
nings-Systemerne i Almindelighed. (Læst i det Kongl. Landhuusholdningselskab), i V.
229—246).

Beregning af Zeuthen og L. Hørregaard om Efterslægtsselskabets Tilstand, ved-
søjet Rosenstand Goifses og Rahbets 2 Taler i Selskabet for Efterlægten. Kbh. 1794.

Efterretninger om Lølse, Søgaard og Sonnerup Gaarde, i Begtrups Beskriv-
velse over Hovedgaardene i Sjælland S. 2., S. 299—312.

Zeuthen (Wilhelm Peter), Nysansortes ældste Søn; f. d. 9de
Decbr. 1785 i Kjøbenhavn; blev i Foraaret 1801 dimitteret til Universi-
tetet som Privatist fra Kbhvn.; erholdt Udmærkelse ved Examen Artium,
saavelsom ved den philosophiske Examen i Foraaret 1802; underkastede sig i De-
tober 1804 den juridiske Embedsexamens theoretiske og i Januar 1806 dens prak-
tiske Prove, begge med Charakteren *Laudabilis*; blev 1806 Undercancellist i det
Danske Cancelli; 1808 Cancelli-Secretair; 1809 forrammerair, og d. 6te Martii

Om den kristelige Tro i dens Betydning for Verdenshistorien. Et Forsøg. Kbh. 1838. (Z. f. L. o. R. II. 403—416).

Sendebrev (især angaaende det apostoliske Symbolum) til Dr. P. Chr. Kierkegaard. Kbh. 1840. („Fædref.“ 1840, Nr. 350, af A. B. Ved; jvfr. Nord. Tidsskr. for kristel. Theol. II. 58—96, af P. E. Kierkegaard). — Om Kirken og Biblen. Andet Sendebrev til Dr. P. Chr. Kierkegaard. ibid. 1841.

Humanitet betragtet fra et kristeligt Standpunkt, med fladigt Pensyn til den nærværende Tid. Kbh. 1846. (Z. f. L. o. R. V. 82—95, af E. Pelweg; „N. Aftenbl.“ 1846, Nr. 299; „Berlingske Tid.“ 1846, Nr. 297; „D. Kirketid.“ II. Sp. 94—96, af E. Brandt).

Om Roeskilde-Convent i Aaret 1847. Kbh. 1848.

Betragtninger over Statens Forhold til Kirken. Kbh. 1848. („Theol. Tidsskr.“ XII. 368—73; „D. Kirketid.“ IV. 293—95, af E. Pelweg; jvfr. sfd. Sp. 359—60, af Zeuthen; „Kbhpost.“ 1849, Nr. 2).

Prædiken ved Tiltrædelsen af Præstembedet i Sors, den 6te Mai 1849. Kbh. 1849.

Om Idmygghed. En Afhandling. Kbh. 1852. („Glyv. Post“ 1851, Nr. 308; „Kbhpost.“ 1852, Nr. 50. 51).

3 „Kjøbenhavnsposten“ (Oplysninger til J. L. Heibergs Skrift „Om Filosofiens Betydning for den nærværende Tid“, 1833, Nr. 76. 77; jvfr. „Dagen“ 1833, Nr. 100, af J. L. Heiberg).

3 „Maanedsskrift for Litteratur“ (Anmeldelse af M. Hammerichs „Om Ragnaroksmypen“, i XVI. 528—51).

3 „Danst Kirketidende“ (Foredrag i Anledning af A. Beyers „Forholdet mellem Skrift og Symbol“, II. Sp. 741—45, 760—62; Berigtigelse, s. A. Sp. 809—10; Foredrag om Symbolum apostolicum, III. 145—61. [jvfr. sfd. S. 393—408, 409—24, af B. Virkebal. Foredraget er siden aftrykt, forøget med tilføjede Anmærkninger, i Theol. Tidsskr. XI. 321—44]; Om Roeskilde-Convent 1847, III. 439—40; Et Par Ord i Anledning af Conventstriben, sfd. Sp. 602—4; Angaaende en Artikel „om den borgerlige Retfærdighed“, IV. 533—34).

3 „Theologisk Tidsskrift“ (Om Jesu Navn; en Betragtning, IX. 89—101; Foredrag om Symbolum Apostolicum i Roeskilde-Convent den 20de October 1847, XI. 321—44; Forslag til et nyt theologisk Princip, sfd. S. 345—66).

Zeuthen (Peter Christian), f. i Kjøbenhavn 1755 (dødt 8 f. A.), yngste Søn af Peter Laurentius Z., Bogholber ved den civile og adskillige Stænders Enkeklasse (en Præsteson fra Gangsted i Marhaus Stift, f. 1711, † 1776), og Marie Margarethe Gertsen (f. 1715, * 1745, † 1778); blev 1771 dimitteret til Universitetet fra Frederiksborg Skole, og tog d. 5te Decbr. 1774 latin- og juridisk Embedsexamen (Laud.); opholdt sig derpaa i nogen Tid i Hensborg som Secretair hos Amtmanden, Grev Parthausen; kom ved sin Faders Død tilbage til Kjøbenhavn, og fik siden

hans Embede; var tillige Assessor i Kjøbenhavns Hof- og Stadsret fra 1782 til 1789; blev 1788 Medlem af og Secretair ved den for Landbovæsenet nedsatte Commission (s. Bergsøes „Chr. Reventlovs Virksomhed“ I. 158. 242. 256. 286); d. 18de Juni 1793 Ejer af Hovedgaardene Lølse, Søgaard og Sonnerup i Sjælland; d. 31te Juli 1815 virkelig Etatsraad; var efter Nationalbankens Oprettelse en af dens Repræsentanter og sammes Formand; samt Med-Præsident i Landhuusholdnings-Selskabet (1806—18), og Medlem af dets 2den Agerdyknings-Commission (1805—1820), i hvilken han i flere Aar tillige var Formand. † 23de Decbr. (1ste Februar) 1823. — * 27 1783 Christine Wilhelmine Marie Bornemann (døbt 27 1764 i Kbhvn., † 11 1802 paa Lølsegaard), ældste Datter af Conferenceraad, General-Auditeur Wilhelm B. og Thalia f. Storm. — („Dagen“ 1823, Nr. 307; Thaarups Fædrenel. Retrolog for 1821—23, S. 250—51; Rahbeks „Lilskuerne“, 1. Aarg. 1823, Nr. 104; jvfr. Rahbeks „Erindringer“ I. 248, 380; III. 131, o. fl. St.; Dehlschlägers „Erindringer“ IV. 29—30).

Forslag til Forandring af den civile og adskillige Stænders Entelasse, tiligemed en Fortegnelse over Interessenterne i denne Entelasse. (Kbh. u. A.). — Diderots Theatraliske Bærter, 2den Deel, oversat. Kbh. 1779. (L. E. 1783, Nr. 52. — 1ste Deel er oversat af R. E. Rahbet). — Tale holdet i Selskabet for Efterlægten paa dets Stiftelses Dag den 4de Martii 1809. Kbh. 18 S. 8. — Kort Anvisning til Agerdykning af raare Jordlodder. Udg. af det Kongelige danske Landhuusholdnings-Selskab. Kbh. 1812. (L. E. 1816, S. 605—10).

3 „Minerva“ (Tale i Efterlægtselskabet i Anledning af Kronprindsens Formaling, 1790. IV. 23—38; ogsaa særskilt aftrykt. Kbh. 1790, jvfr. Krit. o. Antikr. VII., Nr. 16).

3 Duffens „Nye oeconom. Annaler.“ (Om frie Jorpagtninger af Bønderjord, i IV. 3—34. [særskilt aftr. Kbh. 1818]; Betragtninger over Agerdyknings-Systemerne i Almindelighed. (Lest i det Kongl. Landhuusholdnings-Selskab), i V. 229—246).

Beretning af Zeuthen og E. Norregaard om Efterlægtselskabets Tilstand, vedføjet Rosenstand Gøiffes og Rahbeks 2 Taler i Selskabet for Efterlægten. Kbh. 1794.

Efterretninger om Lølse, Søgaard og Sonnerup Gaarde, i Begtrupps Beskrivelse over Hovedgaardene i Sjælland S. 2., S. 299—312.

Zeuthen (Wilhelm Peter), Nysaanførtes ældste Søn; f. d. 9de Decbr. 1785 i Kjøbenhavn; blev i Foraaret 1801 dimitteret til Universitetet som Privatist fra Kbhvn.; erholdt Udmærkelse ved Examen Artium, saavelsom ved den philosophiske Examen i Foraaret 1802; underkastede sig i Decbr. 1804 den juridiske Embedsexamens theoretiske og i Januar 1806 dens praktiske Prove, begge med Charakteren *Laudabilis*; blev 1806 Undercancellist i det danske Cancelli; 1808 Cancelli-Secretair; 1809 formuerair, og d. 6te Martii

1811 virkelig Assessor i Lands-Døer samt Hof- og Stads-Retten i Kbhvn.; til d. 5te Maj 1820 Befaling til, indtil videre, at fungere som Assessor i Højesteret, og udnævntes d. 21de Juni f. A. til Assessor i samme Ret. † 13de October 1827. — * $\frac{3}{11}$ 1809 Bolette Marie Dorothea Bartholin (f. $\frac{1}{2}$ 1786, en Datter af Etatsraad, Højesterets-Assessor Johan Bartholin Eichel, til Stamhuset Nastrup, og Maria Elisabeth de Laesson). — (Jvfr. Dehlenschlägers "Erindringer" IV. 32—33; Ahr. Compt. Efterretn. 1827, Nr. 242).

Redaugiver af Ugebladet "Borger-Bennen" 1818—1821 (hvortil han leverede afsluttede oversatte Bidrag, f. Ex. Udtog af Jacob Daafners Fodreise gennem Den Ceilon, i Aarg. 1818, Nr. 6—12).

Zimmermann (Peter Ludvig), f. d. 3die Septbr. 1813 i Kjøbenhavn, Søn af Toldbetjent M. P. Zimmermann; assisterede ved A. Schmidts Boghandel i Kbhvn.; blev siden Underofficer.

Rytaarsgave for 1839. (Digte). Kbh.

Afsluttede Smaadigte i "Allerneyeste Skilberi af Kjøbenhavn" 1833, fra Nr. 58 af.

Zimmermann (Samuel Friedlieb), f. d. 22de Februar 1769 (ifft 1768) i Norge i Jædderens Provsti, Christianslands Stift, hvor hans Fader Jonas J. da var Sognepræst til Haaland, siden ($\frac{1}{2}$ 1773) til Hommedal i samme Stift († 1789); hans Moder Christine Elisabeth Friedlieb (* $\frac{1}{5}$ 1764, † $\frac{6}{8}$ 1781), ældste Datter af Sognepræsten i Mariager, Provst Mag. Samuel F. og Christine f. Lorengsen. — Blev i Efteraaret 1785 dimitteret til Universitetet fra Hellsingers Latinskole; tog i Juli 1793 theologisk Attestats (Laud.); blev d. 16de April 1794 Alumnus paa Elers's Collegium; d. 24de April 1798 residerende Capellan til Nordrehoug i Aggershuus Stift; d. 26de April 1799 Sognepræst til Hirsøholm i Sjælland, og d. 18de October 1805 til Gundslev paa Falster; 1807 Doctor Theologiæ ved Universitetet i Kiel. † 22de December 1818 (ifft 1819). — *1. $\frac{1}{2}$ 1798 Pauline Skibsted (f. $\frac{1}{2}$ 1779 i Kbh., † $\frac{1}{2}$ 1806, ældste Datter af Raadmand og Brygger Andreas S. og Maria de Fine Olivarius). *2. $\frac{1}{4}$ 1806 Magdalene Johanne Sophie Nyrop (døbt $\frac{1}{2}$ 1784 i Ballensbøl, † $\frac{1}{2}$ 1809, en Datter af Provst Christoffer N. og Wilhelmine f. Schwanitz). *3. Virgitte Eleonore Engilsted.

Specimen inaugurale de disciplina Mosaeica pretio morali temperario, deque accessionibus per doctrinam prophetarum princeps ad idem factis. 1808. 8vo.

Zind (Gardenædt Otto Conrad), f. i Husum i Sønderjylland d. 2den Juli 1746, Søn af Bendix Friedrich Z. (f. 1715, † 1799 som Organist ved Domkirken i Slesvig, jvfr. Nordes's Lex. S. 407); var fra 1768 musikalisk Kirkesanger i Hamborg, under C. F. E. Bach's Direction; blev 1777 antagen i det hertugl. Mecklenborg-Schwerinske Hofkapel i Ludwigslust; kom 1787 i det kgl. danske Kapel som Syngemester og Accompanateur; var fra 1789 til 1801 tillige Organist ved Vor Frelser's Kirke paa Christianshavn, og blev 1791 ansat som Musiklærer ved Blaagaards Skolelærers-Seminarium (indtil 1811); udnævntes d. 29de Juli 1809 til Professor (med Rang 6te Kl. Nr. 1); blev 1816 entlediget af Theatrets Tjeneste. † 15de Februar 1832. — *1774: Susanne Elisabeth Pontet († 12 1832, 87 Aar gl.). — (Jvfr. „Dagen“, 1832, Nr. 68; Jensen om det Blaagaardsjonstruppe Seminarium, S. 43. 44. 56; Dehlenshlägers Erindringer I. 110; „Rbhvnspost.“ 1832, Nr. 47).

Choral-Melodier til den evangelisk-kristelige Psalmebog. Rbh. 1801. 4to. (jvfr. Art. R. Andersen, I. 18). [Blandt disse ere compon. af ham: „O Gud Du smiler fra det Søje“; „O priser Herren, alle Mand“, etc.]. — Die Nordliche Parfe. Ein Versuch in Fragmenten und Skizzen über Musik und ihre Anwendung im Norden. Kopenh. 1801. 4to. — Ledetraad til Forelæsninger over Musfl. 1. D. Revideret udgave. Rbh. 1805. — Frimodige Ytringer over Musikens gavnlige Anvendelse i Staten ved offentlig og grundig Underviisning og Dyrkelse. Det Danske Cancellie helliget. ibid. 1810. 12 S. 4to.

Vorlesung über Musik und ihre nützliche Anwendung. Kopenh. 1814.

3 „Nordia“ (Hverken Spøg eller Alvor, men musikalske Drømmerier og frie Phantasier, i II. 196—213).

3 Fjordingaarsskriftet: „For Sandhed“ (Om de Midlers Værd, ved hvilke Tonekonsten kan blive almeennyttig, i I. 253—71; jvfr. Badens Univers. Journ. VI. 130—33; „Tids og Hebe“ 1798, III. 217).

3 „Minerva“ (Ved den første Sammentkomst til det Kjøbenhavnsske Syngeskituuts Oprettelse, 1801. IV. 63—78; Bink om Metboden i Sang-Underviisning, sfd. S. 78—92 [jvfr. sfd. S. 92—94]; Min musikaliske Troesbejendelse i et Brev til en Anonymus, 1802. IV. 267—73; Ledetraad til Tonekonsten i Breve for Lærlinge, efter 30 Aars Erfaring og Jagttagelse, 1803. I. 29—34; Pragmatisk Indbydelse til det Kjøbenhavnsske Syngeskituuts endelige Realisering, 1804. II. 167—192 [særff. a ftr. Rbh. 1804. 8vo]; Bidrag til Tonekonstens Fremme og pædagogiske Anvendelse. Prøve af et musikalisk Ugeblad, f. A. IV. 35—62).

3 „Dagen“ (Til Publicum angaaende hans Concert, samt nogle poetiske Følelser ved hans Ansættelse og Ophold her, 1807; Tale ved Slutningen af hans Forelæsninger over Musikens gavnlige Anvendelse, 1813; Frimodige Ytringer over musikalisk Disciplin i Luthers Aand, 1824, Nr. 256; Sidste Ord til Danmarks ægte Musikyndere og Ørnevenner, 1825, Nr. 168).

3 »Zeitung für Litteratur und Kunst in den königlichen dänischen Staaten« (Ueber Musik und ihre Anwendung in den Dänischen Staaten, i 2. Jahrg. I. Nr. 4. 5. 37—39. 40; II. Nr. 4. 5; Anhang: über Musikunterricht und musikal. Erziehung, II. Nr. 45).

3 Ugekriftet »Sandfigeren« (Brev til Rahbet, i I. Aarg. Nr. 38).

3 »Den nordiske Tilskuer« (Om offentlig Elementarundervisning i Musikken, i Nr. 52).

3 »Maanedstidende for Skolelærere og Opdragere« (Musiken som Opdragelsesmiddel, og især om musikalisk Børnegymnastik i Forberedelses-Klasserne, i I. Aarg. 1821, S. 81—90).

4 Fester Compositioner for Sangen og Claveret. Kbh. — Jesim og Mirza, Syngestykke. — Versuch in Melodien. Hamburg 1779. — 6 Clavier Sonaten, den Herzog Fr. Franz, Erbsprinz zu Mecklenburg-Schwerin unterthän. zugeeignet. Hamb. 1783. — Desuden har han komponeret en betydelig Deel Folke- og Festfange, Cantater og Motetter, som ej ere særskilt trykte, men deels findes afspredte udgavne f. Ex. i Andersens Melodier til D. D. Künzens Sangbog, deels som Manuscripter ere i Familiens Eje og Jonstrup Seminarie-Musiksamling.

3ind (Johan Georg Christopher), Nysonfertes Søn; f. d. 15de Juni 1788 i Kjøbenhavn; blev 1808 dimitteret til Universitetet fra det Schouboeste Institut; 1812 Skuespiller ved det kongelige Theater; var fra 1811 til 1814 Cantor ved Citadellet Frederikshavns Kirke. † 14de April 1828. — * † 1813 Maria Elisabeth Thomsen (f. † 1790, fgl. Skuespillerinde 21 1808, † † 1823, jvfr. Lit.-Kunst- og Theaterbl. 1823, Nr. 16, og Thaarups fædrenel. Nekrolog f. 1821—28, S. 251—52). — («Dagen» 1828, Nr. 93).

Dnkens Slot, eller Høstemanden ved Hændelse. Lykspil i 1 Act, efter Desaugiers og Armand, oversat. Kbh. 1824. (Lit.-Kunst- og Theaterbl. 1824, Nr. 37).

3ind (Johan Wilhelm Ludvig), ældste Søn af ovenanførte P. D. C. 3ind, f. d. 21de Decbr. 1776 i Hamborg; kom 1787 til Kjøbenhavn ved Faderens Ansættelse der; blev 1790 Elev ved det fgl. Theater; antoges d. 10de Maj 1798 som Medhjælper ved Theatrets Syngeskole; blev 1802 ansat som Souffleur ved Syngestykkerne og d. 2den October f. A. udnævnt til fgl. Hof-Organist; d. 22de April 1818 ansat som Accompanateur i det fgl. Kapel, og kort efter som første Syngemester ved det fgl. Theater; fik d. 24de Februar 1838 Titel af Professor (med Rang i 5te Kl. Nr. 1). † 11te Maj 1851. — * 1825 Augusta Laurine Meier.

Musikalisk Theaterjournal, eller udvalgte No. af nye og kjendte Theaterstykker. 1.—14. Aarg. — Musikalisk Theaterjournal for Piano Forte. Nr. 1—14.

Han har komponeret Musikken til følgende dramatiske Arbejder: Operetten *Soliman den 2den* (Text af N. E. Bruun) 1818; *Pigen fra Hellsbrunn*, overs. af Rosenkilde, 1818; *Solens Præstinde*, 1818; *Kollas Død*, 1818; *Ferdinand Cortez*, 1824; *De to Galskislaver*, overs. ved J. Liebe, 1825; *Benneraens Fæst* af Rosenkilde, 1826; *Prindsesse Isabella* af Peiberg, 1829; *Alferne* af Samme, 1836; *Kata Morgana* af Samme, 1838; *Guldkorsket*, omarb. af Peiberg, 1836; *Lordenskjold* i *Marstrand* og *Pans Røstgaard* af Rahbek.

Original Musik kompon. af ham til følgende dramatiske Arbejder: *Criminalprocessen*, 1823; *Duet til Syngestykket: Staffet Dands*, 1812; *Blanca* af Ingemann, 1816; *Ebor til Deodata*, 1817; *Romance* af »Hvermands Batter«, 1817; *Dito* af »Twillingerne fra Bergamo«; *Ovend Græthe*, 1824; *Et. Pans Fæsten*, 1824; *Romance* til »Natrosen«, 1826; *Notturmo* til Gomez d'Arca, 1840; *Gamle Karens Svanesang* (af B. Polst); *Rübezahl*, af Dehlenschläger; *Saul* og *Sangeren*, melodram. Digt af Chr. Winther, 1838; *Fantasi* for Orkestret, 1838; *De italienske Røvere* af Dehlenschläger; *De muntre Røvere* i *Windsor*; *Conradin*; *Belisar*; *Pans Sæd*.

Balletmusik komponeret til: *Hørlands Divertissement* af J. Funch; *Veteranen* af Bournonville, 1833; *Don Quirote* af Samme, 1837; *En Deel af 2den Akt* af »De Danske i China« af Samme, 1838.

Arrangerede Baudeviller tilveels med compon. *Duverturer*: *Arvingerne*; *Destillateuren*; *Hvilkens er den Rette?*; *Pariserdrengen*; *Beselen à Bisla*; *Die Wiener in Berlin*, 1823; J. E. Peibergs: *Kong Salomon* og *Jørgen Hattemager* (1825), *Den 28de Januar*, *Aprilsnarrerne*, *Recensenten* og *Dyret* (1826), *De Uadskillige*, *Syv militaire Piger*, omarb., *Kjærligheds Drømme*, omarb. (1827), *Supplikanten* (1829), *Kjøge Huusfors* (1831), *Den lykkeligste Dag i Livet* (1832), *De Danske i Paris* (1833), *Sollicitanten* (1834), *Farinelli*, omarb. (1837), *Emilies Hjertebanken* (1840); P. Bergs: *Kjærlighed og Politik* (1827); *Paal*: *Guldbryllupsfrierierne* (1828); *Arnefen*: *Intriguen* ved *Noerfæstetheatret* (1828), og *Poeten i Abenraa* (1829); *Kjærlighed uden Strømper*, arrang. som Baudeville (1828); P. E. Andersen: *Kjærlighed paa Nicolai-Taarn* (1829), *Skibet* (1831), *Spanierne i Dønsen* (1836); *Overskou*: *Recruten*, omarb., *En Fødselsdag i Sutteriet* (1834), *Michel Perrin*, omarb. (1835), *Spyggerne* i *Charlottenlund* (1836), *Rørreporters Bagt* (1837); *Overskou & Arnefen*: *Capriciosa* (1836).

Desuden har han komponeret en betydelig Deel Sange, Fæst- og Sørgecantater, dels tidligere, dels i Tidrummet 1810—15, da han som Musikdirecteur bestyrede Kongens Regiments Harmoniconcerter paa Gæsthuset, og senere foretog Concerterne i flere daværende Selskaber, f. Ex. det venstabelige Selskab, Harmoniken, *Thalia* o. s. v. — I den dramatiske Skoles Periode fungerede han som Musikdirecteur ved Syngestykkerne paa Posttheatret, hvortil han har komponeret flere Arbejder. — (Meddeelt).

Zuscklag (A.), Boghandler i Kjøbenhavn.

Den frygtelige Sørover *Patorsch* og hans vilde Gæller, af E. F. Frølich. Oversat. Kbh. 1838.

Udgav: *Historie om Tull Uglspil*, med 70 Billeber. Kbh. 1814. — *Pening-Bisebog*. Guldsædlig Samling af alle nyere og ældre, yndede danske Viser

og Sange (Comedie- og Opera-Sange, Selskabsange, Somanesange, Follerviser og Kæmpeviser, etc.). 1.—2. Bind (i 10 Hefter). ibid. 1844—45.

Sytpben (Wilhelm Frederik), en Søn af Generalmajor Ernst Friderich v. Z., Chef for det 1ste jydsk Infanteri-Regiment (f. 17 1765 i Viborg, † 17 1835), og Lovise Augusta Baronesse Pechlin (døbt 21 1787 i Nordborg, Datter af Kammerherre Nicolaus Otto Baron v. P., daværende Amtmand over Nordborg og Sønderborg Amter, siden Administrator for Grevskabet Ranzau, og Christiane Sophia Polyxena v. Löwenstern); blev d. 19de Decbr. 1830 Secondlieutenant i det 2det jydsk Infanteri-Regiment; erholdt d. 28de Juni 1840 Premierlieutenants Charakter, og 1842 Afsted i Raade med Vartpenge.

Tidens Strøm, genealogisk-chronologisk-synchronistiske Tabeller i 18 illumerede Plader. Kbh. 1840—11. Andet Oplag. ibid. 1842. st. Fol. („Dagen“ 1842, Nr. 240).

Astronomisk Brochure. Kbh. 1843.

Astronomische Hypothesen und Vorschlag einer neuen Methode Globus-Karten zu zeichnen. Schleswig, 1844. — Anhang zu den astronomischen Hypothesen, mit einer lithographirten Tafel. Kopenh. 1846. — Anhang zu den Anmerkungen der astronomischen Hypothesen. ibid. eod.

Udgav og redigerede: Bidenkabeligt, kritisk Feuilletons-Blad. Nr. 1. Kbh. 1846.

W.

Wegidius (Peter Christian), f. d. 17de September 1777 i Nærheden af Christiansfeld, paa Bargaard, hvor hans Fader var Forpagter; ejede Stovbøllegaard ved Abenraa fra 1802 til 1822; blev 1826 Forpagter af Bøvelse i Sjælland, siden af Klintholm paa Møen. † 15de Januar 1849 paa Klintholm. — * 1800 († 15 1837 paa Klintholm).

Rogle Bemærkninger over Kommen- og Kapsæd-Avlen. Kbh. 1825.

3 „Landoeconom. Tidender“ (Beretning til det Kongl. Landhusholdnings-Selskab, angaaende et Sumle- og Kommen-Anlæg, i IX. 1818, S. 68—83).

3 „Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn“ (Om fide Jorderes Opfyldning og Vanddammes Gravning, 1819, Nr. 18 og 23; Om Underviisning i Landsbysskoler om Agerdyrking, 1820, Nr. 54).

Han har komponeret Musikken til følgende dramatiske Arbejder: Operetten *Soliman den 2den* (Text af N. L. Bruun) 1818; *Pigen fra Hellbrunn*, overs. af Rosentilde, 1818; *Solens Præstinde*, 1818; *Kollas Død*, 1818; *Ferdinand Cortez*, 1824; *De to Galeisslaver*, overs. ved J. Liebe, 1825; *Benneraens Fæst af Rosentilde*, 1826; *Prindsesse Isabella af Peiberg*, 1829; *Alferne af Samme*, 1836; *Fata Morgana af Samme*, 1838; *Guldkorsket*, omarb. af Peiberg, 1836; *Lordenstjold i Marstrand og Pans Røstgaard af Rahbek*.

Original Musik kompon. af ham til følgende dramatiske Arbejder: *Criminalprocessen*, 1823; *Duet til Spyngestykket: Staffet Dands*, 1812; *Blanca af Ingemann*, 1816; *Ebor til Deodata*, 1817; *Romance af »Hvermands Fætter«*, 1817; *Dito af »Tivllingerne fra Bergamo«*; *Evend Vrathe*, 1824; *Et. Pans Fæsten*, 1824; *Romance til »Natrosen«*, 1826; *Nocturno til Gomez d'Ariz*, 1840; *Gamle Karens Svanevang* (af B. Polst); *Rübezahl*, af Dehlenschläger; *Saul og Sangeren*, melodram. Digt af Chr. Winther, 1838; *Fantasi for Orkestret*, 1838; *De italienske Røvere af Dehlenschläger*; *De muntre Koner i Bindfor*; *Conradin*; *Belisar*; *Pans Sæd*.

Balletmusik komponeret til: *Høerlands Divertissement af J. Runch*; *Veteranen af Bournonville*, 1833; *Don Quixote af Samme*, 1837; *En Deel af 2den Akt af »De Danske i China« af Samme*, 1838.

Arrangerede Baudeviller tilveels med compon. Duverturer: *Arvingerne*; *Destillateuren*; *Hvilket er den Rette?*; *Pariserdrengen*; *Berelen à Bista*; *Die Wiener in Berlin*, 1823; J. L. Peibergs: *Kong Salomon og Jørgen Hattemager* (1825), *Den 28de Januar*, *Aprilsnarrene*, *Recensenten og Dyret* (1826), *De Uadskillige*, *Syv militaire Piger*, omarb., *Kjærligheds Drømme*, omarb. (1827), *Supplikanten* (1829), *Rjøge Huusfors* (1831), *Den lykkeligste Dag i Livet* (1832), *De Danske i Paris* (1833), *Sollicitanten* (1834), *Farinelli*, omarb. (1837), *Emilies Hjertebanken* (1840); P. Perz: *Kjærlighed og Politik* (1827); *Palb: Guldbryllupsfrierierne* (1828); *Arnesen: Intrigen ved Moerskabs-theatret* (1828), og *Poeten i Abenraa* (1828); *Kjærlighed uden Strømper*, arrang. som Baudeville (1828); P. E. Andersen: *Kjærlighed paa Nicolai-Taarn* (1829), *Stibet* (1831), *Spanterne i Odense* (1836); *Overskou: Recruten*, omarb., *En Fødselsdag i Sutteriet* (1834), *Michel Perrin*, omarb. (1835), *Spyggerne i Charlottenlund* (1836), *Rørreports Bagt* (1837); *Overskou & Arnesen: Capriciosa* (1836).

Desuden har han komponeret en betydelig Deel Sange, Fæst- og Sørgecantater, deels tidligere, deels i Tidrummet 1810—15, da han som Musikdirecteur bestyrede Kongens Regiments Harmoniconcerter paa Gjetshuset, og senere foretog Concerterne i flere daværende Selskaber, f. Ex. det venstabelige Selskab, Harmoniken, *Thalia* o. s. v. — I den dramatiske Skoles Periode fungerede han som Musikdirecteur ved Spyngestykkerne paa Hofteatret, hvortil han har komponeret flere Arbejder. — (Meddeelt).

Zusatzlag (A.), Boghandler i Kjøbenhavn.

Den frygtelige Sørover Fatorsch og hans vilde Fæller, af E. F. Frølich. Oversat. Kbh. 1838.

Udgav: Historie om Tull Uglspil, med 70 Billeder. Kbh. 1814. — Penning-Bisebog. Fuldstændig Samling af alle nyere og ældre, yndede danske Biser

og Sange (Comedie- og Opera-Sange, Selskabsange, Smandsange, Holsteviser og Kæmpeviser, etc.). 1.—2. Bind (i 10 Hefter). ibid. 1844—45.

Syphen (Wilhelm Frederik), en Søn af Generalmajor Ernst Friderich v. J., Chef for det 1ste jydsk Infanteri-Regiment (f. 1765 i Viborg, † 17 1835), og Lovise Augusta Baronesse Pechlin (døbt 2 1787 i Nordborg, Datter af Kammerherre Nicolaus Otto Baron v. P., daværende Amtmand over Nordborg og Sønderborg Amter, siden Administrator for Grevsabet Ranzau, og Christiane Sophia Polyxena v. Löwenstern); blev d. 19de Decbr. 1830 Secondlieutenant i det 2det jydsk Infanteri-Regiment; erholdt d. 28de Juni 1840 Premierlieutenants Charakter, og 1842 Afsted i Naade med Bartpenge.

Tidens Strøm, genealogisk-chronologisk-synchronistiske Tabeller i 18 illumerede Plader. Kbh. 1840—41. Andet Oplag. ibid. 1842. st. Fol. („Dagen“ 1842, Nr. 290).

Astronomisk Brochure. Kbh. 1843.

Astronomische Hypothesen und Vorschlag einer neuen Methode Globus-Karten zu zeichnen. Schleswig, 1844. — Anhang zu den astronomischen Hypothesen, mit einer lithographirten Tafel. Kopenh. 1846. — Anhang zu den Anmerkungen der astronomischen Hypothesen. ibid. eod.

Udgav og redigerede: Videnskabeligt, kritisk Feuilleton-Blad. Nr. 1. Kbh. 1846.

W.

Wegidius (Peter Christian), f. d. 17de September 1777 i Nærheden af Christiansfeld, paa Bargaard, hvor hans Fader var Forpagter; ejede Stovbøllegaard ved Abenraa fra 1802 til 1822; blev 1826 Forpagter af Bavelse i Sjælland, siden af Klintholm paa Møen. † 15de Januar 1849 paa Klintholm. — * 1800 († 1 1837 paa Klintholm).

Nogle Bemærkninger over Kommen- og Rapsæd-Avlen. Kbh. 1825.

3 „Landoeconom. Tidender“ (Beretning til det Kongl. Landhuusholdnings-selskab, angaaende et Pumle- og Kommen-Anlæg, i IX. 1818, S. 68—83).

3 „Nyeste Skilderie af Kjøbenhavn“ (Om fide Jordens Opfyldning og Vanddammes Gravning, 1819, Nr. 13 og 23; Om Underviisning i Landsbysskoler om Agerdyrkning, 1820, Nr. 54).

Ogmundsen (John Sigurd), f. 1806 i Jøland; dimitteret til Universitetet fra Borgerdybskolen paa Christianshavn 1825; underkastede sig i Foraaret 1831 Examen ved det chirurgiske Academi (2den Char. med Fortrin), og udnævntes d. 11te Maj 1832 til Districtschirurg i Jølands Bøsteraamts nordre Chirurgicat (indtil 3° 1835); tog i Foraaret 1837 medicinsk Examen ved Universitetet (H. ill.); blev 1837 Candidat og d. 1ste Octbr. f. A. Reservelæge ved St. Hans Hospital paa Vidstrupgaard; d. 27de Febr. 1845 Districtslæge i Ribe.

3 „Bibliothek for Læger“ (Rebrynkning af en Sølvphefte under en Paroxysme af Affindighed, hvilken efter et heelt Aars Forløb banede sig Vej udaf og blev udtrukket af Patienten selv udaf et Saar i Nave-Regionen, i XXVI. 148—54; overs. af A. v. Schönberg i Schmidt's Jahrb. d. Med. 1840. 2° Supplementbd. S. 185; i Udtog ved E. Otto i Zeitschr. f. d. ges. Med. V. 382—83, og derfra i British and foreign med. Review 1838, Jan., og i Schmidt's Jahrb. XVIII. 1838, S. 89—90).

3 „Ugeskrift for Læger“ (Beretning om et sjældent Tilfælde, i hvilket Ørøst og Underlivs-Organerne havde et omvendt Løse, i II. 142—44).

3 „Philiiatriens Forhandlinger 1846“ (Et lagttaget og bestrebet Tilfælde, S. 50—52).

Dhlenslæger [Dehlenschläger] (Adam Gottlob), f. d. 14de November 1779 paa Bøstebro ved Kjøbenhavn, Søn af Joachim Conrad W., først Fuldmægtig, siden Slotsforvalter paa Frederiksberg Slot, og Organist ved Frederiksberg Kirke (f. 1° 1748 i Krustorp i Sønderjylland, † 1° 1827, jvfr. Dehlenschlägers „Erindringer“ I. S. 3. 5. 91—92; IV. S. 52—57), og Martha Maria Hansen (f. 1745, dødt 1° f. A. i Kbhvn., * 1° 1778, † 1° 1800, Datter af kongelig Fuldmægtig Christian Heinrich Lange, f. i Tydskland, og Anna Margrethe Hansen, en Borgerdatter fra Kbhvn., f. Dehlenschlägers „Erindringer“ I. S. 3—4. 146—48); besøgte fra sit 12te til 16de Aar Efterlægtselskabets Realskole; debuterede 1797 (ifølge 1799) som Skuespiller (f. „Minerva“ 1797, IV. 389), men forlod snart Theatret og blev 1800 privat indstrevet som Student ved Kjøbenhavns Universitet; tog samme Aar den juridiske Forberedelsesexamen („Admissus“); opnaaede 1801 det første Accessit for Besvarelsen af Universitetets Aaret iforvejen udsatte Priisspørgsmaal i Æsthetiken: „Var det gavnligt for Nordens Rønne Litteratur, om den gamle nordiske Mythologie blev indført og af vore Digtere almindelig antaget i Stedet for den græske?“ (jvfr. Vadens Univers. Journ. IX. S. 14—16); tiltraadte i Begyndelsen af August 1805 en Udenlandsrejse, og besøgte, understøttet af et kongeligt Rejsestipendium,

Lybſkland, Frankrige, Schweiz og Italien; kom 1809 tilbage til Kjøbenhavn; erholdt d. 12te Decbr. f. A. Titel af Profeſſor (med Rang i 6te Klasse Nr. 3), og udnævntes d. 21de Septbr. 1810 til extraordinair Profeſſor i Eſthetiken ved Kbhvns Univerſitet; d. 31te Juli 1815 til Ridder af Danebroge; gjorde 1817 atter en Rejſe til Lybſkland og Frankrige (i ſelfſkab med nu afdøde Baron P. G. Vertonſch-Lehn); blev d. 14de Auguſt 1827 Profeſſor ordinarius i Eſthetiken og Aſſeſſor (ſamt Secretair indtil 1te 1828) i Conſiſtoriet; beſøgte i Sommeren 1829 Malmø og Lund (jvfr. „Kbhvnspoſt.“ 1829, S. 384, 405, 409, 411, 439—40, 462; „Dagen“ f. A. Nr. 141, 45; „Kbhvns Skilderi“ f. A. Sp. 780; „Eſthold“, 1ſte Heſte, S. 66—68; „Glyv. Poſt“ 1830, Nr. 1; „E. Tegnér und Dehlensſchlager am 23. und 28. Juni 1829.“ Straßſund, 1829. 4to); blev ſamme Aar Ridder af Nordſtjerne-Ordenen, og modtog f. A. Diplom ſom Doctor i Philoſophien fra Univerſitetet i Lund; gjorde i Sommeren 1831 en Rejſe til Leipzig og Berlin, og 1833 til Norge (ſ. „Berlingske Tid.“ 1833, Nr. 193); udnævntes d. 16de Marts 1839 til virkelig Etatéraad; blev 1840 Commandeur med Storkorſet af Nordſtjerne-Ordenen; d. 22de Maj f. A. benaadet med Danebrogs-mændenes Hæderstegn, og d. 10de Juni 1841 Commandeur af Danebroge; fik 1842 det ſvenſke Akademies ſtore Guldbedaile for „Snille och Smak“ (jvfr. „Ny Portefeuille“ 1843. II. 33—38); gjorde i Sommeren 1843 en Rejſe til Norge (ſ. „Ny Portefeuille“ 1843. III. 62. 160. 190—92); blev 1844 Vreſmedlem af det Kongl. Akademi for de ſjønne Konſter i Kbhv.; tiltraadte i Maj f. A. en Rejſe til Lybſkland og Frankrige, beſøgte Berlin, Wien, München og Paris, hvor han i længere Tid tog Ophold, og kom tilbage i Maj 1845 (ſ. „Ny Portefeuille“ 1844. III. 69—70; „Berlingske Tid.“ 1844, Nr. 194, 212, 13, 18; „Fædrel.“ 1844, Nr. 1708; 1845, Nr. 1851, 64); fik 1844 den preuſſiſke Orden pour le mérite dans les ſciences et les arts, og blev f. A. Ridder af Vreſlegionen; d. 31te Juli 1845 Officeer af den Belgiske Leopolds-Orden; foretog i Juli 1847 en Rejſe til Sverige (jvfr. „Berlingske Tid.“ 1847, Nr. 166, 70, 72—74, 76—78, 82; [B. Beſtow] „Till Adam Oehlensſchlager, den 17 Juli 1847“. Stockholm, 1847. 4:o); blev i Auguſt f. A. Storkors af den Norſke St. Olafs-Orden; d. 18de Septbr. f. A. Conferenceraad; d. 14de Novbr. 1849 Storkors af Danebroge. Var Univerſitetets Rector 1831—32 og 1846—47; Medlem af det Scandinaviſke Literatur-Selfſkab; af Selfſkabet til de ſjønne Vidensſkabers og Smagens Udbredelſe (1830); af det Kongl. Norſke Vidensſkabernes Selfſkab i Thronbhjem; af det Nederlændſke Vidensſkabers Selfſkab, og af flere vidensſkabelige Samfund. † 20de Januar 1850 i Kjøbenhavn.

— * 1⁷ 1810 (i Gjentofte) Chriſtiane Georgina Eliſabeth Peger

(f. 1782, † 1841 i Kbhvn.), yngste Datter af Conferenceraad, Assessor i Lande-Over- samt Hof- og Stadsretten, Hans H. og Anna Louise, f. Drewsen. — („Dehlenschlägers Selbstbiographie“, 1.—2. Theil. [i hans „Skriften, zum erstenmale gesammelt“ 1.—2. Bdchn. Breslau, 1829, og i „Werke“ 1.—2. Bd. ib. 1839]; paa Dansk overs. af Forf. under Titel: „Dehlenschlägers Levnet“, 1.—2. Deel. Kbh. 1830—31; „Dehlenschlägers Erindringer“, 1.—4. Bind. Kbh. 1850—51, paa Tydskt: „Meine Lebens-Erinnerungen. Ein Nachlaß. Deutsche Original-Ausgabe“. 1.—4. Bd. Leipzig, 1850—51; Biographi i Kosobs Conversations-Lex. XXVIII. S. 505—15; i „Nyt Magazin for Natur- og Menneſte-Kundskab“, 1837, I. Nr. 11—13; i „Danmarks Hæder i Fortid og Nutid“, 1ste Hefte, 1839; i „Dansk Pantheon“ XXXVII. Levering, 1847; i „Skandinavisk Portrætt-Gallerie, ett album af utmärkta samtida o. s. v.“ 1: a Häftet, 1847; Levnet, i en kort Skizze, samt en Fortegnelse over hans Skrifter, i Julius Hestet 1841 af den af det russiske Ministerium for Folkeoplysningen udgivne Journal; i „Nordiskt Penning-Magazin“ 1850, Nr. 9; jvfr. Conversations-Lex. 9. Aufl. X. 441; Ersch u. Gruber Allg. Encyclopedie, 1ste Sect. XXIX. S. 95—96; Grundtvigs „Kort Begreb af Verdens Krønike i Sammenhæng“, 1812, S. 354—57; F. C. Dahlmanns „Betrægtninger over Dehlenschlägers dramatiske Værker“, 1812; Grundtvigs „Dannes Virke“, IV. S. 195—233; Berlin. Jahrb. für wissensch. Critik 1840. I. S. 103—108 [jvfr. „Fædel.“ 1840, Sp. 374—78; „Kbhpost“ f. A. Nr. 53; „D. Folkebl.“ V. 223]; „Abrasca“, 1. Marg. Nr. 36—38; Præmis Fortælle til Oversættelsen af Voltaires Gengisttan, 1815; „Athene“ V. 507—9; VIII. 180—84; IX. 81—83; Fr. Horns „Umriss zur Geschichte und Kritik der schönen Literatur Deutschlands 1799—1818“, Berlin 1819, S. 220—226 [f. Høst's „Morgenblad“ 1819, Nr. 36]; H. Steffens „Was ich erlebte“, V. 24—29; 159—63; „Uddrag af P. D. Brøndsteds Reise-Dagbøger“, ved Dorph, S. 20. 25—26. 33; A. Lindeblad „Mänskens-qvällarne“, 1825, S. 63—65 [f. „Kbhvns Morgenbl.“ 1826, S. 132]; Ph. Mayers „Theorie und Literatur der deutschen Dichtungsarten“, 1825 [overs. i „Nyt Aftenbl.“ 1826, S. 125—26]; Det's „Archiv for Psychol., Hist.“, o. s. v. III. Intellbl. S. 72; VII. 158. 161—66; Mollbechs Forelæsninger over den nyere danske Poesie, II. S. 202—314; D. Thomsens „Baltharier“ 1831, II. S. 81—83; Deppings „Erinnerungen von Paris im Jahre 1807“, Leipz. 1832, S. 156—57 [f. S. Jørgensens „Nogle Frugter af mit Otium“, II. S. 226—27]; J. Kragh Høst's „Erindringer“, S. 140, 146, 50, 56; „Revue de Paris“ 1831, af J. J. Ampère [f. „Kbhpost.“ 1831, Nr. 101]; „The foreign Quarterly Review“, vol. VI. p. 78—81; „Revue des deux mondes“ 1837, af E. Marmier [overs. i „Søndagen“,

Følgebl. til „Dagen“, 1837, Nr. 40—41]; Thortsens Udsigt over den danske Litteratur, S. 152—53, 154—57 [og derfra i „Portefeuillen“ 1839. II. 283—88]; „Raanedst. for Litteratur“ I. 424—433 (af P. E. W. Steb); E. Dirckinck-Holmsfeld „Über die Ansichten von der nordischen Vorzeit“, 1829, S. 115—16; „Nord. Ugestrift“, S. 37—39, 410; Heibergs „Intelligensblade“ III. S. 57—58; „Skandinavien, Streiflichter von Ed. Boas“, Leipzig, 1845; Fr. Bremer „Liv i Norden“, S. 22; „Skrifter af J. J. Nervander“ 1ste del, Helsingfors 1850; E. Molbech „Analecter“, I. S. 1—19, og „Studier over Dehlensslægers Poesie og Digterværker“, Kbh. 1850; „Sang til Dehlenssläger d. 14de Novbr. 1833.“ Kbh. 410; L. Bødtker „Til Adam Dehlenssläger. Novbr. 1841“; P. E. Andersen „De tre nordiske Rigers Staal for Ad. Dehl. d. 20de Novbr. 1841“; P. P. Holst „Dioskurerne“, d. 19. Novbr. 1842; „Zeitung für die eleg. Welt“, April 1825; „Tilskueren“ 1820, Nr. 73; „Nyt Aftenbl.“ 1826, Nr. 50; „Kbhv. Post“ 1827, Nr. 93; 1829, S. 165, 407, 750; 1836, Nr. 321; „Den Frisindede“ 1836, Nr. 46; „Dagen“ 1836, Nr. 271; „Søndagen“, Folgebl. til „Dagen“, 1836, Nr. 37, 44, 47; 1840, Nr. 35; „Brage og Idun“ I. 301. 629; II. 237—38; P. E. Andersen „Bignetter til danske Digtere“, S. 40; „Danst Folkeblad“ VII. Nr. 40; Selmers Aarbog 1843, S. 146; „Den Constitutionelle“ 1844, Nr. 130, af Fr. Barfod; „Fædrel.“ 1847, Nr. 103, 174; „Berlingske Tid.“ 1845, Nr. 153; 1847, Nr. 267. — Om Festsfigholbelsen af hans 70de Fødselsdag jvfr.: „Adam Dehlenssläger. Et Mindekrift om Festen den 14de November 1849. Med Raderinger efter Marsstrand og Const. Hansen. Udgivet af „Festcomiteen“. Kbh. 1850“. 410; „Fædrel.“ 1849, Nr. 267; „Kbhv. Post“ s. A. Nr. 267; „Flyv. Post“ s. A. Nr. 267, 68, 69; „Berlingske Tid.“ s. A. Nr. 271; „Nord og Syd“, I. 1849, S. 369—83. — Ved Adam Dehlensslægers Jordefærd, i Frue Kirke den 26de Januar 1850, af J. P. Myrster. Kbh. 1850“; „Adam Dehlenssläger. En Mindetale i Efterslægtselskabet d. 4de Marts 1850, af P. P. Holst. Kbh. 1850“; „Dehlensslægers Minde, et Digt. Kbh. 1850“; jvfr. „Fædrel.“ 1850, Nr. 17, 19, 22, 26, 44, 47, 50; „Kbhv. Post“ s. A. Nr. 17, 22; „Berlingske Tid.“ s. A. Nr. 17, 18, 21, 22, Tillæg, 23, 25, 28, 33, 37, 44; 1852, Nr. 25; „Flyv. Post“ 1850, Nr. 19—20, 23—28, 33; „Danstkeren“ III. Nr. 6; „Dannevirke“ XIII. Nr. 13, 14, 16, 25; „Nord og Syd“, III. 1850, S. 73. 105—128; „Almuevennen“ IX. Nr. 7; „D. Kirketid.“ IV. 764—68; „Moens Avis“ 1850, Nr. 11; „Christianiaposten“ 1850, Nr. 554, 57, 73, 94, 95; „Bore“ 1850, Nr. 18, 24; S. Beyer „Wintergrønt“, S. 35—36. — Om Minde-Fester for ham see: „Til Minde om Adam Dehlenssläger. To Taler og to Digte, udgivne af det scandi-

naviste Selfstab. Kbh. 1850"; „Adam Oehlenschläger, et Digt ved Studenterforeningens Mindefest den 3die Juni 1820, af H. P. Holst. Kbh. 1850"; S. J. Stenberg „Minnestal öfver Adam Oehlenschläger. Stockholm, 1850"; „Berlingste Tid." 1850, Nr. 32, 35, 62, 127; „Fædrel." 1850, Nr. 32, 62, 80, 126, 136; „Flyv. Post" 1850, Nr. 34, 36, 105, 127; „Kbhspost." f. A. Nr. 32. — Hans Portrait, tegnet af Niepenhausen, st. i Robb. af A. Flint, foran Myerups „Ibunna" for 1812; Simonsen del., Ed. Schuler sculps. Carlruhe (2 Gange); i „Bildnisse z. J. Hübners Zeitungs- und Convers. Lex." 31. Ausg. III. Hest, Nr. 16; i Bergk's „Moden-Zeitung" 1825, Febr., lithogr.; st. i Robb. af W. H. Eizars; malet af E. A. Jensen, lith. af Kaufmann, i det lgl. Steentr. Fol. (ogsaa i mindre Format); A. Hansen sculps., trykt hos G. Vorengen, i „Nyt Magaz. f. Natur- og Menneſte-Kundskab" 1837, I.; tegnet efter Naturen af Em. Vorengen, lithogr. i Vorengen & Comp. lithogr. Institut, i „Portefeuillen" 1839, 2det Bd.; lithogr. i „Danmarks Hæder i Fortid og Nutid", 1ste Hefte, 1839; L. Hansen pinx., lithogr. i Vorengens Institut, med Facsimile, 4to [afscopieret, men uden Facsimile, 6 Gange i samme lith. Institut]; raderet, med Facsimile, af J. W. Gertner i „Danſt Folkekalender" for 1843; udg., med Facsimile, af Foreningen for Konstens Opmuntring 1844, lithogr. i Vorengens Institut, Folio; J. W. Gertner pinx., J. W. Tegner lithogr. i Vorengens lith. Institut 1846, Fol. [1 Copi i mindre Format i „Skandinavisk Porträtt-Gallerie, ett album af utmärkta samtida o. s. v." 1: a Häftet, 1847]; A. Smith delin., J. W. Tegner lithogr., med Facsimile, i „Danſt Pantheon" 37te Lævering, 1847 [1 Copi, xylogr. i „Nordiskt Penning-Magazin" 1850, Nr. 9]; i et Tableau: „Danſte Digtere", lith. af A. M. Petersen, 1848; af Amerling [f. „Flyv. Post" 1850, Nr. 42]; st. i Staal efter Gertner af Weger, Schillerformat, 1851; Johannes Jensen del., J. W. Tegner lith., med Facsimile, 1851; stylographeret af P. Schøler i 4de Bd. af „Oehlenschlägers Erindringer" [f. „Flyv. Post" 1851, Nr. 78, 81, „Kbhspost." f. A. Nr. 80]; graveret i Elfenbeen af S. S. Winther 1841. — Hans Büste er modeleret af A. Quitschreiber; af F. E. Krohn 1829; af G. Barfugli 1839; af Thorvaldsen 1840 (siden stylographeret), og derefter i formindſtet Maaleſtol af Mühle 1844; hans Statuette af Billebhugger H. Hansen 1850. Hans Fødested, del. Hoffmann, Em. Vorengen & Comp. lithogr. — Erindringsmedaille om ham, af Conradsen, 1852. — Om Oprettelsen af et Monument for ham f. „Fædrel." 1850, Nr. 59, 82; „Kbhspost." f. A. Nr. 68).

Siøfma for Aaret 1802, udg., med Titelvignet af A. Flint, Kbh. (2det Oplag, ib. 1822). — Anden April 1801. En dramatiſk Situation. Kbh. 1802. — *Anden* laide og Almar. Af Anton Ball. Oversat. 1.—2. Deel. ibid. ood. — *Anden*

von Verlichingen med Jernhaanden. Et Stueespil af Gøthe. Oversat. ibid. 1808. (Endeel forandret i »Udmærkede Digterværker, oversatte af Dehlenschläger.« Kbh. 1848). — *Digte*. ibid. 1803. (»Dagen« 1803, Nr. 1. 2; L. E. 1803, Nr. 21. 22, af E. Nabels, jvfr. Forf.'s Svar i »Dagen« 1803, Nr. 111 [i. Baggesens Brev til Dehlenschläger, 2. D. 1819, S. 149; Dehlenschlägers Erklæring til Publicum, S. 7 i Noten; Dehlenschlägers »Erindringer« I. S. 208—9]; Pøst's »Et blot til Epsi« III. 73—79; Pøst's »Bidrag til Kundsk. om Renneffer og Bøger« 1803, S. 38—42; Kiel. L. 3. 1809, Nr. 18. 19. 29—30; Dahlmanns Betragtninger, S. 8—10; »Athene« V. 508; Molbechs Forelæsn. II. 224—30, 244—59. — »Sanct Pandasfens Epil« (S. 213 fgg. og i »Digterværker« I. S. 1. fgg.) paa Svensk: *Sanct Hans Aston-Spel*. Översättning. Stockholm, 1830. 12:o). — Poetiske Skrifter. I.—II. Deel. ibid. 1805. [I.: Freyas Alter. Et Syngeespil; indleveret til Theaterdirectionen d. 12te Maj 1804, tilbageendt som ej antaget d. 18de Maj s. A.; atter indsendt omarbejdet d. 10de Juli 1804, paa ny forfattet d. 28de Juli s. A., jvfr. Kbhets Svar paa Dehlenschlägers »Lil Publicum« 1816. (Grundtvigs Verdens Krønike, 1812, S. 355; »Athene« V. 508; Dahlmanns Betragtninger, S. 10; »Eycum«, I: a Pøstet, Stockholm 1810, S. 45—59); Romancer, Sange og Elegier, S. 143 fgg.; Englands Reise, S. 271 fgg. (s. Molbechs Forelæsn. II. 237—42); Jesu Christi gjentagne Liv i den aarlige Natur, S. 421 fgg. (jvfr. »Den Danske Tilskuer« 1805, Nr. 70—71, S. 558, Noten; Nr. 80, S. 637—40, af J. P. Mynster; Grundtvigs Verb. Krønike, 1812, S. 355—57; Foreign Review and contin. Miscellany No. 4. Octobr. 1828, med Prøver i Oversættelse, s. L. E. 1829, S. 288); II.: Baulundurs Saga, S. 1 fgg. (»Minerva« 1805, IV. 307; Kbhens Skilderi 1809, Nr. 9, S. 133, af E. Molbech; Molbechs Forelæsn. II. 268—72). Ny Udg. i »Digterværker« I. D. Paa Svensk: *Waulundurs Saga*. Översättning ifrån Danskan af Jakob Adlerbeth. Stockholm, 1812. 8:o; paa Tydskt af Forf. og indført i »Mährchen und Erzählungen« 1stes Bdehen, 1817, S. 177 fgg. og i hans »Skriften« 17tes Bdehen, Breslau, 1830; Aladdin eller Den forunderlige Lampe. Et Epsispil, S. 75 fgg. (jvfr. »Den Danske Tilskuer« 1805, Nr. 70—71; Dahlmanns Betragtninger, S. 10—12; Kbhens Skilderi 1809, Nr. 9, af Molbech; Grundtvigs Verb. Krøn., 1812, S. 355; »Athene«, V. 509; Molbechs Forelæsn. II. 242, 290—91; Steffens »Was ich erlebte« V. 159). Anden Udgave: Aladdin eller Den forunderlige Lampe. Dramatisk Eventyr. Kbh. 1820. (o. m. L.: Dehlenschlägers Skrifter, 1ste Deel). Ny Udg. i Digt. Verk. Bd. VI. 1837, og Kbh. 1845. Eftertrykt i Fahlun, 1841. 12:o. (i Samlingen: »Danke Klassiker«). (»Portefeuillen« 1839. II. 84—90, 102—110, 129—35); bearbejdet af Forf. paa Tydskt: Aladdin oder die Wunderlampe. Ein dramatisches Gedicht in zwei Spielen. Amsterdam, 1808. 2e Auflage. Leipzig 1820 (m. 2 Bupf.) samt i hans »Skriften« 3.—4. Bdehen. Breslau, 1829. (anm. af Jean Paul i Feibelb. Jahrb. 2r. Jahrg. 1r. Bd. S. 301—7; »Morgenblatt« 1807, Decbr. S. 1211; jvfr. L. E. 1808, Nr. 14; 1810, Nr. 46, 48; Kbhens Skilderi 1810, Nr. 45, 46; Fr. Porn: »Umriffe zur Geschichte und Kritik der schönen Literatur Deutschlands, 3e Buch S. 69). Paa Svensk: Aladdin eller den underbara Lampan. Dramatisk dikt af Adam Oehlenschläger. Öfers. af Ludv. Borgström. I., 2. D. i »Kalender för Damer« 1819, 1820. (Ulfala Litt. Tidn. 1819, Nr. 13; Almänna Journalen 1820, Nr. 64). — Reineke Fod. Et episk Digt af Gøthe. Vers. Kbh. 1806. (Eftert omarbejdet i »Udmærkede Digterværker, oversatte af Dehlenschläger.« Kbh. 1848). — Svar til Baggesen paa hans Brev Roureddin til Aladdin. Kbh. 1817.

(Døt's "Misceller" 1807, Nr. 6; Baggesens "Nimbrose", S. 321, "Nye blandede Digte", S. 360, og "Peer Brøvlere" p. V. S. 111; jvfr. Dehlenschlägers Skrift om hans personlige Forhold til Baggesen (1818), S. 12). — Nordiske Digte. Kbh. 1807. (L. E. 1808, Nr. 4. 5, af B. D. F. Abrahamson, jvfr. Dehlenschlägers: Svar paa Dr. Capt. Abrahamsons Recension over mine nordiske Digte. En æsthetisk Afhandling. Kbh. 1808, og Kbhøns Skilberi 1808, 5te Kobb., S. 120, af P. Dons; "Lyceum" 1810, 1: a Fæstet, Stockholm, S. 45—59; "Polyfem" 5. Saml., Nr. 46—48; Molbechs Forelæsn. II. 263—67, 72, 302—3). — Om Balbur hin Gode, et mythologisk Sørgepsil (S. 129 flgg. og i hans "Tragoedier" VII.), jvfr. "Ny Minerva" 1807, IV. 301—20, af R. F. S. Grundtvig; Kbhøns Skilberi 1809, Nr. 9, af Molbech; Dahlmanns Betragtninger, S. 12 15—19; J. L. Heibergs "Nordiske Mythologie", 1827, S. 243—47, 50—53, 56—84; "Kbhøst" 1831, Nr. 101. — Oversat paa Tydskt i hans "Werke" Bd. 3. Breslau 1839. — Hakon Jarl hin Rige, et Sørgepsil, opført 1ste Gang til Kongens Fødselsdag 1808 (S. 233 flgg.; Nyt Dylag i hans "Tragoedier" I. 1831. S. 5 flgg.), jvfr. "Ny Minerva" 1807, IV. 200—218, af Rahbek; Skandinav. Lit. Selsk. Skr. 1807. II. 309—45, af Rahbek; Pøst's "Theaterblad" Nr. 13—15; Grundtvigs Verdens Krønike, 1812, S. 356; Dahlmanns Betragtninger, S. 12. 19—28; Grundtvigs "Danne. Birke" IV. 231; Pøst's "Dannora", S. 34; Kbhøns Skilberi 1815, Nr. 43; Riinges "Parpen" 2. Aarg. Nr. 22; Dehlenschlägers "Erindringer", II. 32—41. [Epilog til Stykket, i "Ny Danste Tilskuer" 1808, Nr. 4, jvfr. L. E. 1810, S. 725]; J. R. Pøst: "Hakon Jarl den Rige, tillige med Indholdet af Sørgepsillet Hakon Jarl. Kbh. 1808." Paa Tydskt (overs. af Jorf.): Hakon Jarl. Ein Trauerspiel. Tübingen, 1810, og i hans "Skriften", 66 Bändchen. Breslau, 1829, samt i "Werke" Bd. 5. ibid. 1839. (Zeit. für d. eleg. Welt 1810, Nr. 130; Dall. Allg. L. 3. 1811, Jan.; Leipz. L. 3. 1812, Jan. (f. L. 3. 1812, Nr. 14, S. 223); Fr. Horns Umriss 38. Buch §. 69; Morgenbl. für gebildete Stände 1816, S. 328, 501, 544, jvfr. L. 3. 1816, S. 624; Dehlenschlägers Reise, II. S. 7). Paa Svenskt: *Håkan Jarl den Rika. Sörgepsel af Adam Oehlenschläger*. Öfvers. af Ludv. Borgström. Upsala, 1817. 8:o. (Upsala Litt. Tidn. 1817, Nr. 52; Almänna Journalen 1817, Nr. 302), og: *Hakon Jarl*, Sörgepsel i fem akter af A. Oehlenschläger. Öfversättning. Stockholm, 1848. 12:o. ("Dagligt Allshanda" 1848, Nr. 246). Paa Engelskt, noget forförtört overs. af Gilly. (Blackwoods Edinburgh Magazine No. XXXVII. 1820. April, p. 73—89; overs. i Udtog i Krossings "Pomona" I. p. S. 76—83); udsom ogsaa paa Engelsk. London. 1840. ("Monthly Review" 1840, Vol. II. p. 149; jvfr. "Berlingsske Tid." 1840, Nr. 131). — Sovebriffen, Syngestykke i 2 Akter, omarbejdet efter Breghners tydske Original. Kbh. 1808. Ny Udg. ibid. 1846. (jvfr. "Prometheus" IV. 270—73). — Palnatøke. Et Sørgepsil. Kbh. 1809; Nyt Dylag i hans "Tragoedier" I. 1831. S. 205 flgg. (Kbhøns Skilberi 1809, Nr. 57. 58; Døt's "Misceller" 1810, Nr. 21. 22. 41; Dahlmanns Betragtninger, S. 28—33; Grundtvigs Verdens Krønike, 1812, S. 356; Riinges Lit. Kunst og Theaterbl. 1823, Nr. 45; jvfr. Dehlenschlägers "Reise" I. S. 233; II. S. 68—69; "Erindringer" II. 114—16). Paa Tydskt: *Palnatøke*. Ein Trauerspiel in fünf Akten. Stuttgart und Tübingen, 1819. (Med Forerindring. Aus einem Briefe des Verfassers. Copenh. 26. Julp 1810), og i hans "Skriften" 66 Bändchen. Breslau, 1829, samt i "Werke" Bd. 5. ibid. 1839. — Epilog fremstagt af Madame Rosing paa hendes Benefice d. 23. Dec. 1809. (2 upaginerede Sider). — Axel og Balborg. Et Sørgepsil. Kbh. 1810, [1809]

1ste Gang, med Epilog, d. 29de Januar 1810, og frebet i Paris, f. hans »Reise« I. 233]. Nyt Dplag i hans »Tragoedier« II. S. 9 flgg.; Ny Udgave. Kbh. 1846. Eftertryk Jæhlun, 1841. 12:o. (i Samlingen: Danske Klassiker). (L. E. 1810, Nr. 46, af J. E. Sibbern; »Nordisk Litteratur« 1814, Nr. 4—8, af Baggesen; jvfr. »Ny Danske Litteratur« 1808, S. 819—21, af Rahbek; J. E. Langes »Fragmentariske Bemærkninger over Sørgepillet Arel og Balborg«. Kbh. 1809; Dahlmanns Betragtninger, S. 33—38; Grundtvigs Verdens Krønike, 1812, S. 356; Døst's »Misceller« 1810, S. 41—45 (af J. E. Lange); »Frelia« 1823, Nr. 7 flgg.; The foreign Review and Continent. Miscellany No. 4. Octbr. 1828, p. 343 sqq. [overs. i »Kbhpost« 1828, Nr. 97, 98]; Dehlenschlägers »Erindringer« III. 17. 19—21. 82. Oversat af Forf. paa Tydskt: Arel und Balburg. Eine Tragödie. Tübingen 1810, 2e Aufl. 1820, og i hans »Schriften« 78 Bdehen. Breslau, 1829, samt i »Werke« Bd. 7. ibid. 1839. (»Morgenbl.« f. geb. Stände« 1810, Nr. 249; Kbhns Skilderi 1811, Nr. 3, 22, S. 342. Opført i Altona i Anledn. af Dronningens Fødselsdag 1813; Prolog i den Anledning af Postraab Reinhard, i »Dagen« 1813, Nr. 273; ogsaa opført i Hamborg, Berlin, Leipzig, Wien og Dresden (L. E. 1816, S. 624; hans »Reise« II. 7. 20—21. 160—61. 166—7). Paa Svenskt: *Arel och Walborg*. Sorgespel af Adam Oehlenschläger. Öfvers. af Johan Dillner. Stockholm, 1811. 8:o. (Wallmarks »Journal för Litteraturen och Theatern« 1812, Nr. 75. 77. 79. 80 og 81; overs. under Titel: »Prof. Dehlenschlägers Arel og Balborg udenlands vurderet. Fra det Svenske ved J. Kragh Pøst.« Kbh. 1812, paa hvilken Recension findes Svar i det svenske Tidsskrift »Polytem« 5te Samlingen Nr. 46—48). — Epilog til Sørgepillet Arel og Balborg i Anledning af Hans Maj. Kongens høie Fødselsdag d. 28de Jan. 1810. Kbh. 4 S. 8vo. (L. E. 1810, S. 724—25. — Fremfagt d. 29. Jan. 1810 af Mad. Peger. For Stykket udførtes en pantomimisk Prolog »Drømmen« af Gascotti). — Correggio. Tragödie. Kbh. 1811. [Opført 1ste Gang i Anledn. af 28de Jan. 1811; en Epilog, fremsagt af Kruse, indf. i »Sandfigeren« 1811, Nr. 1]. Ny Udg. i hans »Tragoedier« IV. (L. E. 1811, Nr. 12, af S. Meisling, jvfr. Kbhns Skilderi 1811, Nr. 61—63, af J. E. Sibbern, af Nr. 66—67, af Meisling; Dahlmanns Betragtninger, S. 38—52; Døst's »Dannora« Nr. 24—26, af Baggesen, jvfr. Dehlenschlägers »Personlige Forhold til Baggesen«, 1818; Grundtvigs Verdens Krønike, 1812, S. 356; Kbhns Skilderi 1811, Nr. 11. 13. 15; »Dagen« 1811, Nr. 31; Steffens »Bog og erlebte«, VI. 259—61; Riinges Lit. Kunst- og Theaterbl. 1823, Nr. 20—22; »Theaterbl.« 1827, Nr. 2, af N. David; Dehlenschlägers »Reise« I. 75. 93; II. 167; »Erindringer« II. 186; III. 17). Paa Svenskt: *Correggio*, Sorgespel af Adam Oehlenschläger. Öfvers. af Per Adolf Sonden. Upsala, 1812. 8:o; og: *Correggio*. Öfvers. af H. Sandström. Stockholm, 1840. 12:o. Paa Italienskt (af D. dal Borgo di Primo): *Il Correggio*. Tragedia tradotta dal Danese di Oehlenschlaeger. Pisa, 1812. 8. (»Dagen« 1812, Nr. 165; L. E. 1815, Nr. 35; Baggesens »Danfana« 1816, Febr. S. 139, Noten). Paa Tydskt af Forf.: *Correggio*. Ein Trauerspiel. Stuttgart und Tübingen 1816. Zweyte unveränderte Auflage. ibid. 1817. Dritte Auflage. ibid. 1820; ogsaa i hans »Schriften« 78 Bdehen. Breslau, 1829, og i hans »Werke« Bd. 8. ibid. 1839. (Feidels. Jahrb. 1816, Jan. S. 62—64, af Franz Horn, jvfr. L. E. 1818, S. 128—29; Leipz. Kunstblatt für gel. Kunde 1ste Jahrg. 1817—18, S. 12, Nr. 160, S. 649, af Oswald; Zeit. f. d. eleg. Welt 1816, Nr. 181, af Aug. Klingemann, jvfr. Døst's Søndagsbl. 1816, Nr. 14; 1817,

Nr. 8; Fr. Horns Umriss 36 Buch §. 70. 71. 72; Leds's „Dramaturg. Blätter“ 1827; „Rbhypoth“ 1827, S. 388; Dehlenschlägers „Reise“ I. 25. 93; II. 167. Om Stykkets Opførelse i Wien, Hamborg, Berlin, Frankfurt og Breslau s. „Morgenbl.“ f. geb. Stände 1815, S. 1040, 1204; L. T. 1816, S. 624—25; Rbhvns Skildring 1816, S. 60—61; Dehlenschlägers „Reise“ II. 7—8. 19; „Dagsposten“ 1818, Nr. 93; „Drebuen“ 1818, Nr. 2). Paa Fransk overs. (i Prosa): *Corrège*, Tragedie en cinq actes, traduite par X. Marmier. Paris et Strasbourg, 1834. Paa Tserbiff af Ossle Abramovig. Belgrad, 1847. (s. „Nyt Aftenbl.“ 1848, Nr. 15). — Digtning. ger. I.—2. Deel. Rbh. 1811—13. [2den Deel o. m. L.: Fortællinger. Rbh. 1813; Ny Udg. i hans „Digterværker“ II. 1835, S. 3—327; Eftertrykt, Norrøping, 1842, 12:o. [i Samlingen: „Danste Klassiker“]. (L. T. 1811, Nr. 30; 1814, Nr. 5, af J. Møller; „Dagen“ 1813, Nr. 282—85, af Rahbek; „Jubna und Permode“, 1812, Nr. 9, af Gräter, jvfr. „Athen“ III. 86. — Eventyret „Alp og Guldhvndi“ (i L. 213 flgg., og i hans „Samlede Digte“ II. 158 flgg., samt i „Digterværker“ I. 1835) er overs. paa Tydsk i „Nährchen und Erzählungen“ Bd. I. 1817. S. 1 flgg. og i hans „Skriften“ 17tes Bdehen. Breslau, 1830; paa Svensk af E. Fr. Lundblad. 2den Deel, eller: Fortællinger [Reichmuth von Adocht; Valeriet; Pytteridderne; Munkebroderne; Eremiten] overs. paa Tydsk i „Nährchen und Erzählungen“ Bd. II. S. 1 flgg., og i hans „Skriften“ 16tes Bdehen. Breslau, 1830; paa Svensk: *Berättelser af Adam Oehlenschläger*. Öfvers. af Carl Erik Ekmarck. Sirengås, 1819. 8:o („Almänna Journalen“ 1819, Nr. 127); Fortællingen „Pytteridderne“ overs. paa Engelsk i: *Specimens of German Romance selected and translated from various Authors*. London 1826, 3 Vols. 12mo, og derfra optagen i flere engelske Tidsskrifter: *Literary Gazette*, *Ladys Magazine* &c.). — Jarul. Syngepsil. Rbh. 1812. [Musiken af Beyer; opf. 1ste Gang i Anledn. af Kongens Fødselsdag 1812, og til Benefice for Jorf. d. 21de Mars 1812]. (L. T. 1814, Nr. 5, af J. Møller; Grundtvigs Verb. Krønike, 1812, S. 356; „Athen“ VI. 292). Epilog og Prolog til Syngepsillet Jarul. Rbh. 1812. 19 S. 8. (Epilogen i Anledn. af Kongens Fødselsdag; „Ydun og Titania“, et Jorpsil (S. 9—19) paa Jorf.'s Benefice-Aften). — Stærkoder. Tragödie. Rbh. 1812. Nytt Dpt. i hans „Tragoedier“ III. S. 5 flgg. [opf. 1ste Gang d. 16de Decbr. 1812. Prolog til Stærkoder (ej fremsagt) i Jorfoms Kommebog 1813, S. 97]. („Athen“ I. 22—76, af F. E. Petersen; L. T. 1814, Nr. 1. 2, af J. Møller; Grundtvigs Verb. Krønike, 1812, S. 356; jvfr. Dehlenschlägers Erindr. III. 34—35). Paa Tydsk bearbejdet af Jorf.: *Stærkoder. Tragödie*. Stuttgart u. Tübingen, 1821, og i hans „Skriften“ 8tes Bdehen. Breslau, 1829, samt i „Werke“ Bd. 4. ibid. 1839. (Litteraturblatt 1822, Nr. 19, S. 73). Paa Svensk: *Stærkoder. Sorgspel af A. Oehlenschläger*. Öfvers. från Dansk af N. I. Stenhoff. Stockholm, 1833. 8:o. — Kanarifuglen. Lysspil. Rbh. 1813. (L. T. 1814, Nr. 5, af J. Møller; „Athen“ V. 508—9; VI. 292; IX. 84; jvfr. Dehlenschlägers Erindr. III. 35; „Nyt Aftenbl.“ 1824, S. 84). — Ærlighed varer længst. 3dpt. Rbh. 1813. Ny Udg. i hans „Digterværker“ X. 1840. (L. T. 1814, Nr. 5, af J. Møller; „Athen“ V. 507—8; VI. 292; IX. 84; jvfr. Dehlenschlägers Erindr. III. 35). — Prolog til Kanarifuglen og Ærlighed varer længst. ibid. eod. (i upagineret Folvarf; indf. i N. T. Bruuns „Italia“ 1814). — Hugo von Rheinberg. Tragödie. Rbh. 1813. Nytt Dpt. i hans „Tragoedier“ IV. S. 117 flgg. (L. T. 1814, Nr. 3. 4, af J. Møller; „Dagen“

1813, Nr. 235, af Rahbet; „Dannora“, 1814, Nr. 5—13, af Baggesen, jvfr. Pøst's Erindr. S. 105; „Athene“ VI. 292; IX. 83; Dehlenschlägers Erindr. III. 36). Paa Tydskt: Hugo von Rheinberg. Trauerspiel von A. Dehlenschläger. Herausgegeben von Rudolph Christiani. (Med Dedicatien til Dehlenschläger). Göttingen, 1818; samt i hans „Schriften“ 8tes Bdschen. Breslau, 1829, og i „Werke“ Bd. 8. ibid. 1839. (Pall. Allg. L. 3. 1818, Nr. 16, jvfr. L. 2. 1819, S. 381; Leipz. L. 3. 1820, Nr. 8, S. 64; Dehlenschlägers „Reise“ II. S. 9). — Judlams Pule. Spyngepiel. Kbh. 1814 (1813). Ny Udg. ib. 1846. [Rusten af Bepse; opf. i Anlebdn. af 28de Jan. 1815, noget forkortet]. (L. 2. 1814, Nr. 5, af J. Möller; „Athene“ VI. 270—94; IX. 84; „Danfana“ I. 242. 339. 447, af Baggesen; jvfr. J. Wegner [A. E. Boye] „Om Spyngepiilet Judlams Pule, med Hensyn til dets kritiske Burdering ved Baggesen.“ Kbh. 1816; Pøst's Søndagsbl. 1816, Nr. 2. 6; Dehlenschlägers Erklæring om sit personlige Forhold til Baggesen, S. 59; „Erindringer“ III. 43—47; Fr. Horns Umriss 38 Buch S. 73. 74; „Et Par Ord til retfærdige Klappere o. s. v. i Anledning af Stykkets Orier.“ Kbh. 1819; „Messager franc. du Nord“ 1825, p. 63—36; „Conversationsbl.“ 2. Aarg. I. 102). Overs. paa Tydskt af Forf.: Judlams Pöble. Dramatisches Märchen in fünf Akten. Berlin, 1818 [i Forbindelse med „Grega's Altar“], og i hans „Schriften“ 58 Bdschen. Breslau, 1829, samt i „Werke“ Bd. 14. ibid. 1839. (Wiener Zeitschr. für Kunst, Literatur u. s. w. 1818, Nr. 1—4, jvfr. L. 2. 1818, S. 574—75; „Der Gesellschafter“ 1818, Nr. 8. 13; Leipz. L. 3. 1819, Nr. 13; „Originalien“ 1819, S. 47. 55. 63, af Zimmermann; „Zeit. f. d. eleg. Welt“ 1818, Nr. 133, S. 1108; Jen. L. 3. 1819, Septbr. S. 408; jvfr. Pøst's Morgenbl. 1819, Nr. 2. 4. 20. — Om Omarbejdelsen til et Stuepiel, s. Dehlenschlägers „Reise“ II. S. 30. 31. Om Opførelsen i Wien, jvfr. „Morgenbl.“ 1818, Nr. 3; „Abend-Zeitung“ 1818, Nr. 33).

Røverborgen. Spyngepiel. Kbh. 1814. [Rusten af Ruhlau; opført 1ste Gang d. 16de Maj 1814]. Ny Udg. i hans „Digterværker“ X. 1840, og Kbh. 1846. („Dannora“ 1814, Nr. 21—26, af Baggesen; jvfr. Pøst's Erindr. S. 105; „Søndagsbl.“ 1816, Nr. 50; Dehlenschlägers Erindr. III. 44—45; „Kbhspøst“ 1829, Nr. 59). Af Forf. overs. paa Tydskt: Die Rauberburg. Singspiel. Aus dem Dänischen. Stuttgart u. Tübingen, 1821, og i hans „Schriften“ 11tes Bdschen. Breslau, 1830. („Pammonia“ 1822, Juli, overs. i „Dagen“ 1822, Nr. 19); Zimmermanns „Dramaturgische Blätter“; „Litteratur-Blatt“ 1823, Nr. 15, S. 59).

Cantate ved Universitetets Sörgenhøitid, den 4de August 1814. Til Minde om Frederik Christian, Hertug til Slesvig Sønderborg. Kbh. (aftrykt S. 46—48 i „Solennia funebria Universitatis Hauniensis in obitu Principis Friderici Christiani.“ Haun. 1814. 4to).

Helge. Et Digt. Kbh. 1814. [indeh.: Grodes Drapa, S. 1 flgg.; Helges Eventyr, S. 39 flgg.; Hrsa, Tragödie, S. 119 flgg.]. Ny Udg. (tilføjemed „Proars Saga“) i hans „Digterværker“ III. 1835, og Kbh. 1845. 1851. („Athene“ VIII. 409—45, af J. E. Pauch; Moltbæch's Forelæsn. ov. den danske Poet. II. 303—8; jvfr. Dehlenschlägers „Erindr.“ III. 82—83; Literatur- og Boghandels Tid. 1845, Nr. 6). Paa Svenskt: Helge. En Dikt af Adam Oehlenschläger. Öfversättning af G. G. Ingelman. Stockholm, 1830. 12:o. Paa Tydskt i hans „Werke“ Bd. 3. Breslau, 1839.

Text til 12 Blade Figurer til Tegne-Øvelser efter Thorvaldsen af G. L. Zahde. Kbh. 1814. [5 af disse Digte i hans „Saml. Digte“ II. 190]. (jvfr. „Dagen“ 1814, Nr. 6 og 78; L. 2. 1818, Nr. 6).

Hagbarth og Signe. Tragedie. Kbh. 1815. [Udført 1ste Gang d. 19de Jan. 1816]. Ny Udg. i bånd »Tragédier« II. S. 165 fgg. (Æ. T. 1817, Nr. 24, 25; »Athene« VI. 293; Post's »Søndagsbl.« 1816, Nr. 3; »Theaterbl.« 1828, Nr. 16, 17, af N. David; jvfr. Dehlenschlägers »Prometheus«, I. 67—69; »Erindr.« III. 83). Bearbejdet paa Tydskt af Kori.: Hagbarth und Signe. Trauerspiel. Stuttgart und Tübingen, 1818, og i hans »Schriften« Ntes Bröhen. Breslau, 1829, samt i »Werke« Br. 4. ibid. 1830.

Cantate i Anledning af P. P. Prinds Christian Frederiks og P. P. Prindsesse Caroline Amalias Bryllup. Kbh. 1815.

Deres Majestæters Kong Frederik den Siettes og Dronning Maria Sophia Frederikas Kroningsfest. Den 31. Julii 1815. Kbh. 1815. 8 S. 4to. (ogsaa i »Tilflyeren« 1815, Nr. 61, S. 485 fgg., og i hans Saml. Digte II. 219). — Kolkefang ved Deres Majestæters Kong Frederik den Siettes og Dronning Maria Sophia Frederikas Kroningsfest. Kbh. 1815. 1 Ark, 8vo., upagineret; aflungen d. 3. Aug. 1815 paa Frederiksberg. (ogsaa i »Tilflyeren« 1815, Nr. 61, S. 483 fgg.; »Athene« V. 193; »Dagen« 1815, Nr. 182, og i hans Saml. Digte II. 216).

Fiskeren. Dramatisk Eventyr. Kbh. 1816; omarbejdet under Titel: Fiskeren og hans Datter, i »Digterværker« IV. 1836, og omarb. for Stuepladsen und. Tit.: Fiskeren og hans Børn. Kbh. 1810. (Æ. T. 1817, Nr. 8, 9, 10, af J. E. Petersen; »Den Frisindede« 1810, S. 236). Paa Tydskt: Der Fisker. Stuttgart 1825, og under Titel: Die Fiskerstöchter, in zwey Abtheilungen, i »Morgensländische Dichtungen«, 18 Bröhen. Leipzig, 1831.

Freias Alter. Lykspil. Kbh. 1816. [Omarbejdelse af det af Theatredirectionen 1801 ej antagne Syngepiel (i Poet. Skrifter I. 1805), hvilken Omarbejdelse atter blev indsendt til Theatredirectionen den 19de Juli 1816, men forkastet i Septbr. f. A.]. (»Athene« VII. 390—416, af J. E. Hauch; jvfr. »Til Publikum. 3 Anledning af Lykspillet Freias Alter, forfattet af Theatrecensurerne. Fra Adam Dehlenschläger«. Kbh. 1816. 22 S. 8; Post's »Søndagsblad« 1816, Nr. 30, 33, 39, 42—49; Art. N. E. Bøye, J. E. Hauch, V. Piort, G. P. Olsen, K. P. Rahbek, K. E. Sibbern, P. Teten; »Daniana« 1816, August, jvfr. V. Wegner (N. E. Bøye): Om Paggens under Navnet Per Brovler udgivne Kritik, med et Par Ord om hans Indblanding i Sagen angaaende Freyas Alter. Kbh. 1816, S. 22—21; Dehlenschlägers »Erindr.« III. 103—7). Med Forandringer og Fortællinger paa Tydskt: Freya's Altar. Lustspiel in fünf Akten. Berlin, 1818 [i Forbindelse med »Ludlams-Föble«]; Freya's Altar etc. Einzelner Abdr. Wohlfr. Ausg. Berlin, 1821; og i hans »Schriften« 11tes Bröhen. Breslau 1830. (Zeit. f. d. eleg. Welt 1818, Nr. 139, S. 1108; Leipz. P. Z. 1819, Nr. 13, jvfr. Post's Morgenbl. 1819, Nr. 4; Jen. P. Z. 1819, Septbr. S. 408; Dehlenschlägers »Reise« II. S. 2, 3). Paa Svenskt: Freyas Altare. Lustspel af Adam Oehlenschläger. Öfversättning. Upsala, 1821, 8:o. Uppl. 2. ibid. 1831, 12:o.

En Skjærsommernats Drøm. Lykspil af Shakspeare. Oversat. Kbh. 1816. [ogsaa i »Udmærkede Digterværker, oversatte af A. Dehlenschläger.« Kbh. 1848]. (jvfr. Kroessings »Fylla« 1821, S. 61).

Eventyr af forskjellige Digtere, sammendragne og oversatte med Bemærkninger. I.—II. Deel. Kbh. 1816. (Æ. T. 1818, Nr. 1). Anden gennemfetc

Den lille Hyrdebrenng. En Jypl. Kbh. 1818; optr. i hans "Tragödien" V. [opført 1ste Gang d. 23de Januar 1819 ved Benefice for Mad. Heger]. ("Theatret" af Kruse, I. S. 260—72; "Conversationsbl." 2. Aarg. I. S. 13—14; jøfr. Kbhøns Skilderi 1809, Nr. 20). Af Gorf. overs. paa Tydskt: Der Hirtenknabe. Dramatische Jyulle, i "Urania, ein Taschenbuch auf das Jahr 1820"; særstilt aftr. Leipzig, 1821; og i hans "Skriften" 12tes Bdehen. Breslau, 1830, samt i hans "Werke", Bd. 9. ib. 1839. (Hall. Allg. L. Z. 1822. I. Nr. 51, S. 401—04). Paa Engelsk: *The little Shepherd-boy*. An idyll of Oehlenschläger. Translated from the Danish by J. Heath. Copenh. 1827. (Proft's "Conversationsbl." 3. Aarg. Nr. 28). Paa Svensk af L. Borgström i "Kalender för Damer".

Robinson i England. Comoedie. Kbh. 1819; optr. i hans "Digterværker" IX. (L. L. 1819, Nr. 43, 44; Runges Lit. Kunst- og Theaterbl. 1823, Nr. 11; "Telegraphen" 2. Aarg. Nr. 47; Dehlenschlägers "Erindr." IV. 9—24. — Glumings scenen, som den gaves paa Theatret, i "Aftenblad" 1823, Nr. 9; jøfr. ibid. S. 71). Overs. af Gorf. paa Tydskt: Robinson in England. Lustspiel. Stuttgart u. Tübingen, 1821, og i hans "Skriften" 12tes Bdehen. Breslau, 1830. ("Literaturblatt" 1822, Nr. 13, S. 49; Bauerles Theaterzeitung und Unterhaltungsblatt 1825, April).

Nordens Guder. Et episk Digt. Kbh. 1819; optr. i hans "Digterværker" VII. 1837. Ny Udg. 1845. 1851. Eftertryk. Gøtting, 1841. 12o. (i Samlingen: Danske Klassiker). (L. L. 1819, Nr. 32, 33, 34; "Litteraturen" 1819, Nr. 44—45, S. 360; Molbechs Forelæsn. II. 296, og "Studier", S. 129 flg.; jøfr. J. L. Heibergs "Nordiske Mythologie", Schleswig 1827, S. 24—25, 86—101, 104—10, 113 flg. 215—21; Dehlenschlägers "Erindr." IV. S. 5). Paa Tydskt: Die Götter Nordens. Episches Gedicht in drei Büchern. Aus dem Dänischen des A. Dehlenschläger übertragen und mit einem mythologischen Wörterbuche versehen von G. F. Legig. Leipzig, 1829. (Molbechs "Literaturbl." Nr. 37, 38; "Kbhønspost" 1829, S. 794; anm. af E. Petersen i Lit. Tillægsbl. til "Aftenzeitung" 1830, Jan., s. "Kbhønspost" 1830, Nr. 71). Paa Engelsk: *Gods of the North*, by W. E. Fry. 1845. (jøfr. Molbechs "Studier", S. 38, Not.).

Tale i Anledning af Thorvaldsens Piemkomst til Fædrelandet. Holten ved Hesten den 16de October 1819. Kbh. 44 S. 8. Oversat paa Tydskt af G. Loh som Anhang til hans Oversættelse af Dehlenschlägers Reise. Altona 1820.

Erich og Abel. Tragödie. Kbh. 1820; optr. i hans "Tragödien" V. ("Parzen" 1821, Nr. 19; "Ny Portefeuille" 1843, IV. 187—89; 1844, IV. 41—43; Molbechs "Studier", S. 221—24; Dehlenschlägers "Erindr." IV. 7—8). Paa Tydskt (med en Forerindring, indeholdende historiske Data): Erich und Abel. Ein Trauerspiel von Dehlenschläger. Aus dem Dänischen übersetzt [von E. P. v. Lomgow]. Schleswig, 1821. (Literar. Conversationsbl. 1821, Septbr. Nr. 214; Schlesw. Holst. Lauenb. Provinz. Ber. 1821, III. 101; 1823, IV. 81; Gen. L. Z. 1821, III. Nr. 163, S. 342; Müllners Literaturblatt 1822, Nr. 29, S. 113); og af Gorf.: Erich und Abel. Trauerspiel. Tübingen, 1821, samt i hans "Skriften" 9tes Bdehen. Breslau, 1829, og i hans "Werke", Bd. 7. ibid. 1839. Brudstykker overs. paa Tydskt af G. Loh i "Originalien" 1821, Jan.-Febr. Nr. 14—17.

Dehlenschlägers Skrifter. Første Deel. Kbh. 1820. D. m. T.: Aladdin eller Den forunderlige Lampe. Dramatisk Eventyr. Anden Udgave. Kbh. 1820. (see foran, S. 652)

(Poëtam, ut in libro, sic in vita sese prodidisse, et opus poeticum virtutes atque vitia auctoris esse sortitum). *Programma* (til Universitetets aarlige Reformationseft). Havn 1820. 51 pagg. 4to. Paa Dansk: Digterne i Levnet som i Bøger. En historisk-æsthetisk Afhandling, frevet som Program ved Universitetets Reformationseft. Kbh. 1820. 87 S. 8. (Jvfr. Art. L. Algreen: Udfining; Kbhens Skilderi 1821, Nr. 3—10, 15—17, af R. Fogtmann, L. Algreen: Udfining og C. Molbech; Dehlenschlägers »Erindr.« IV. 33—34). Paa Tysk: Die Dichter im Leben. Übersetzt von G. Vogt; o. m. Titel: Dehlenschlägers kleine vermischte Schriften. 16 Bdehen. Stuttgart, 1821. (Müllners Literatur-Blatt 1822, Nr. 40, S. 157). Et Brudstykke i G. Vogts »Originalien« 1821, Febr. - März. Nr. 22—27.

Tale holden paa Universitetets Reformationseft 1820. (Oversat af Forfatteren). Kbh. 1821. 21 S. 8.

Tordensfjeld. Syngespil. Kbh. 1821; Ny Udg. i hans »Digterværker« I. 1840. (Jvfr. Dehlenschlägers »Erindr.« IV. S. 5—6). Paa Tysk: Tordensfjeld. Drama mit Gesängen von A. Dehlenschläger. Nach dem Dänischen von G. Vogt. Cassel, 1823. Zweite Aufl. Ibid. 1828. (Weimarisches Journal für Literatur, Kunst &c. 1823, Decbr.).

Jægerbruden. Syngespil i 3 Acter af Fr. Kind. Oversat til Carl Maria Webers Musik. Kbh. 1821. (Kiunges Lit.-Kunst- og Theaterbl. 1822, Nr. 25—28, 32).

Fyrb. v. Holbergs Lustspiele. Uebersetzt I.—IV. Theil. Leipzig, 1822—23. (Kiunges Lit.-Kunst- og Theaterbl. 1822, Nr. 23, 45; Literar. Conversationsblatt 1822, Septbr. Nr. 215; Leipz. L. Z. 1823, Nr. 287, S. 2290—93; Müllners Liter.-Bl. 1823, Decbr.; 1824, May, Nr. 42, 43; Gött. gel. Anz. 1823, S. 1360; Wiener Jahrb. XXI. 227—280, af R. Fürst; L. Kruses »Die Biene«, 1826, July).

Tale holden i Selvfabet for Efterlægten paa det Stiftelsesdag d. 4de Marts 1822. Kbh. 22 S. 8. (optr. i Kbhens »Læsning i blandede Hæmmer« II. [o: »Fæderus«, VI.] S. 114—136).

Holbergs Jubelfest. Forspil. Kbh. 1822. 46 S. 8; optr. i hans »Digterværker« V. 277—308. (L. T. 1822, Nr. 51; jvfr. »Dagen« 1822, Nr. 245; Kiunges Lit.-Kunst- og Theaterbl. 1822, Nr. 42; »Aftenbl. 1822, S. 8).

Samlede Digte. I.—III. Deel. Kbh. 1823. (L. T. 1826, Nr. 20; The foreign Review and Continent. Miscellany No. 4. Octbr. 1828, p. 343 sqq., overs. i Kbhpost. 1828, Nr. 97—98).

Olavens Sønner. Syngespil i 3 Acter, frit bearbejdet efter det Italienske til Paers Musik. Kbh. 1823. (jvfr. »Aftenbl.« 1823, S. 354—55; Kiunges Lit.-Kunst- og Theaterbl. 1823, Nr. 44, 45; Revue encyclop. T. 28. p. 165, af Heiberg).

Den i Sydhavet. Roman. I.—IV. Deel. Kbh. 1824—25. Nytt Dpt. (forfortet). I.—II. Deel. Ibid. 1846. (»Conversationsbl.« 1824, Nr. 29, S. 229—32; 1825, Nr. 84, S. 670—72; Revue encyclop. T. 28. p. 475—76, af Gyldenborg; New monthly Magazine 1826, Febr., jvfr. Kbhens Morgenbl. 1826, S. 292; The

foreign Review &c. No. 2; jvfr. Dehlenschlägers "Erindr." IV. 24—26). Paa Tydskt overf. af Forf.: Die Inseln im Südmeere. Ein Roman. I.—IV. Theil. Stuttgart, 1826. (Bl. f. liter. Unterhalt. 1826, Juli, Nr. 2—3; "Die Bienen", von E. Kruse u. F. G. Zimmermann, 1826, Nr. 38—39, jvfr. "N. Aftenbl." 1826, S. 223; "Literaturblatt z. Morgenblatt für geb. Stände" 1826, Decbr. Nr. 101; "Litteratur-Blatt" 1826, Nr. 56; jvfr. Rbhypost. 1827, Nr. 7 og 28).

Gneen eller den nye Eginhard. Syngeſpil i 4 Acter af Scribe og Delavigne, overſat. Rbh. 1825. (Rbhvns Morgenbl. 1825, S. 444).

Stueſpil. Rbh. 1827. [Flugten af Kloſteret, et Syngeſpil, digtet til Mozarts Muſik, S. 3 ſigg., med en Prolog og et Forord, S. V.—XIV.; Børingerne i Miſlagard, Tragödie, S. 137 ſigg.; med Anmærkninger, S. 291—96; Ny Udg. i hans "Tragödier" VII.]. (Om "Flugten af Kloſteret", ſ. Dø's Archiv f. Psychof. VII. 54—55; Rbhypost. 1827, S. 19; Dehlenschlägers "Erindr." IV. 46—47. Paa Tydskt: Die Flucht aus dem Kloster, i hans "Schriften" 19tes Bdehen. Breslau, 1830. — "Børingerne i Miſlagard", r. E. L. 1828, Nr. 12. 13; "Theaterblad" 1827, Nr. 5. 6. 7, af J. J. v: R. David [jvfr. Dehlenschlägers: Svar til Herr. J. J. paa hans Recenſion over "Børingerne i Miſlagard". Rbh. 1827. 31 S. 8; E. L. 1828, S. 208]; "Kjøbenhavnſ flyvende Poſt" 1827, Nr. 99—101, af J. E. Heiberg (og i hans Saml. Str. IX. v: profaiſte Str. I. S. 251—78). [i. Dehlenschlägers: Om Kritiken i Kjøbenhavnſ flyvende Poſt over "Børingerne i Miſlagard". Rbh. 1828. 24 S. 8; E. L. 1828, S. 208; jvfr. Rbhvns flyv. Poſt 1828, Nr. 7—8, 10—16, af J. E. Heiberg (og i hans Saml. Str. IX. v: profaiſte Str. I. S. 279—381); Rbhvnspoſt. 1828, Nr. 12, af Dehlenschläger; Rbhvns Skilberi 1828, Sp. 506—7]; "Ny Freia" 1827, Nr. 40—41; Rahbeks "Xritogenia" II. 25—30; Dø's "Archiv" VIII. 322—27; Rbhvnspoſt. 1827, S. 12, 375; The foreign Review and Contin. Miscellany, No. 4. Octbr. 1828, p. 343 ſqq., overf. i Rbhypost. 1828, Nr. 97—98). Paa Tydskt: Die Børinger in Konſtantinopel. Trauerspiel in 5 Acten. Berlin, 1828, og i hans "Schriften" 10tes Bdehen. Breslau, 1830, ſamt i hans "Werke", Bb. 6. ibid. 1839. (Wiener Jahrb. der Litteratur Bb. 43. 1828, S. 260—273; Paſſ. Aug. E. J. 1829, I. S. 291; Berliner Converſationsblatt 1827, 26. Novbr.; Allgem. Zeitung 1828, auſerordentl. Beilage 3. Octbr. — Prøver af denne Overſættelſe i Berlin. Converſationsbl. 1828).

Frejas Alter. Syngeſpil i 3 Acter. Indrettet til Muſik af forſkjellige Componiſter. Udgivet af Ferd. Pringlau. Rbh. 1828. Ny Udg. ibid. 1846. (Heibergs flyv. Poſt 1828, Nr. 42). Paa Svenſk: Frejas Allare. Sångspel i 4 Acter. Friit bearbejdet af H. Sandström. Stockholm, 1840. 12:o.

Danrigets Eptonſkninger. Allegorier i Anledning af D. R. S. P. Prinds Frederik Carl Chriſtians og Prindsſeſſe Wilhelmine Marias Egteforening. Rbh. 1828. ("Rbhypost." 1828, Nr. 94).

Cantate ved Kjøbenhavnſ Univerſitets Feſt i Anledning af D. R. S. P. Prindsſeſſe Wilhelmine Marias og Prinds Frederik Carl Chriſtians Formåling. Rbh. 1828. (optr. i "Solennia Academica in nuptias Wilhelminæ Mariæ &c." p. 88—90).

Nye poetiſke Skrifter. I.—III. Deel. Rbh. 1828—29. [I. Proſs Kræle. Et Peſtebdigt i 12 Sange; optr. i hans "Digterværker" VIII. Ny Udg. Rbh. 1847. II. Carl den Store, Tragödie. (optr. i hans "Tragödier" VI.); Langbarderne,

Tragedier. (som i hånd-Tragedier. V.). III Billeder og Billeder. Copenhagen: C. H. Schibye. Copenhagen. (Første D. v. 2. 1. 1829, Nr. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

De danske Dødsbilleders Billeder. Den christelige samfundets alle Dødsbilleder. 1—XVIII. Bogen. Berlin, 1829—30. (Breslauer neue Zeitung. (Friedrichs) 1830, af E. Zierfens, jfr. J. A. Brodhagens. Literarische Anzeigen. 1830, Nr. 14, 2. 3. 1830, S. 492—95; —Blätter für liter. Unterhalt. 1830, Nr. 13—151, jfr. „Abh. 1830, Nr. 152—53, 172, Freibergs Anz. Post 1830, Nr. 87, 89; Literaturblatt til Læsere i Det Romer 1830, overs. i „Abh. 1. 2. Nr. 155; Hall. Allg. 2. 3. 1833, II. Nr. 85, S. 65—72, jfr. 2. 3. 1833, Nr. 27; The foreign Quarterly Review, vol. VIII p. 1—32, jfr. „Abh. 1831, Nr. 201, 91, 95, 97).

Drillingbrødrene fra Damask. Episk. Abh. 1830. Ny Udgave. Abh. 1846. (Freibergs Anz. Post 1830, Nr. 117—18, af E. P. Lorenzen; Dehlensklägers „Erindr.“ IV. 47—48). Af Jost. overs. vaa Lydt i „Morgenländische Dichtungen“, 26 Bogen. Leipzig, 1831.

Hans Sæd. Et dramatisk Digt i fire Acter af Deinhardstein, oversat (i „Theaterrepert.“ Nr. 30). Abh. 1830. (—Prometheus“, I. 335—343; Wiener Jahrb. der Literatur Nr. C. S. 205—226, af R. Gühr).

Mallings Død. Cantate ved Universitetets Sørgehold d. 23de Jan. 1830. Musikken af Meyse. Abh. (optr. i Rabbels „Tritogenia“ VI. 204—7).

Münters Død. Cantate til Universitetsfesten i frue Kirke, d. 3die Junii 1830. (f. S. Jørgensen „Regle Brugter af mit Oium“, I. S. 146).

Dehlensklägers Levet, fortalt af ham selv. I.—II. Deel. Abh. 1830—31. (2. 3. 1831, Nr. 12, 13; „Nyeste Morgenpost“ 1831, S. 459).

Prolog til Evalds Mindesfest, ved Forestillingen af Balder's Død d. 17de Marts 1831. Abh. 1831. 12 S. 8.

Oberon. Romantisk Trylleespil i tre Acter af J. R. Planché. Oversat efter den engelske Original til E. M. v. Webers Musik. Abh. 1831.

Morgenländische Dichtungen. I.—II. Bändchen. Leipzig, 1831. [16 Bogen: Die Hiskerthocher, in zwey Abtheilungen; 26 Bogen: Die Drillingbrüder von Tamast]. (The foreign Quarterly Review, vol. X. p. 250—54; Revue encyclop. T. 54. p. 135—38; „Morgenbl. f. geb. Stände“ og Leipz. Litt. Bl. März 1832; Leipz. 2. 3. 1833, Nr. 65, S. 516—18; Hall. Allg. 2. 3. 1831, I. Nr. 20, S. 158—59; jfr. Dehlensklägers „Erindr.“ IV. 94—96).

Tragödie. I.—XI. Deel. Abh. 1831—48. — Tragödie (Pragtudgave). I.—X. Pb. [særstilt: Palnatoka, Tragödie i 5 A.; Palon Jarl, Trag. i 5 A.; Dagbarth og Signe, Trag. i 5 A.]. ibid. 1849. („Jahrb.“ 1849, Nr. 213, af J. Kewin). — Tragödie. Ny Udgave. (Gobstjødsgave). I.—X. D. ib. 1841—49.

[X. D. o. m. L.: Samlede Bærter 27de Deel]. („Dagen“ 1841, Nr. 295; „Nye Intelligensblade“ 1842, Maj, Nr. 7 og 9).

Prometheus. Maanedstift for Poesie, Æsthetik og Kritik. I.—VI. Bind. Kbh. 1832—34. [Septbr. 1832—August 1834]. („Kbhpost.“ 1834, Nr. 88).

Text til Rusftnummerne i „Billetet og Bøsten“, Syngespil i 3 Acter. Kbh. 1832.

Text til Rusftnummerne i „Rubezabl“, dramatisk Eventyr. Kbh. 1832.

Lordenstjold. Tragisk Drama. Kbh. 1833. [og i hans „Tragødier“. VI.]. (jvfr. „Prometheus“, II. 278—81; Kbhpost. 1833, Nr. 27). Paa Tydsk i Forf.'s „Dramatiske Dichtungen“, 1r Th. Hamb. 1835.

Garriid i Bristol. Tydspil i 4 Acter af Deinhardstein. Overs. (i „Theaterrepert.“ Nr. 48). Kbh. 1833. (Allern. Skilberi af Kbhvn. 1833, Nr. 26).

Dronning Margareta. Tragødie. Kbh. 1834. [og i hans „Tragødier“ VIII.]. (jvfr. „Kbhpost.“ 1852, Nr. 244).

Norgesreisen. En Digtekrands. Med en Skizze af Krogkæben, raderet af Prof. Møller. Kbh. 1834. (jvfr. Dehlenschlägers „Erindr.“ IV. 104—12).

Spensreisen. Digtekrands. Kbh. 1835; o. m. L.: Spensreisen. Kptaarsgave 1835. (jvfr. „Kbhpost.“ 1835, Nr. 314; L. L. 1836, S. 16; Dehlenschlägers „Erindr.“ IV. 115—35).

Digterværter. I.—X. Deel. Kbh. 1835—40. Ny Udgave. (Gedtjæbsudgave). I.—XVIII. D. [D. m. L.: Samlede Bærter 10.—26 og 28de D.]. ibid. 1844—50. (Literatur- og Boghandels-Lib. 1845, Nr. 6; Berlingske Lib. 1845, Nr. 274, 76; 1850, Nr. 77; „Nyt Aftenbl.“ 1846, Nr. 281; „Fædrebl.“ 1850, Nr. 60). Af denne Samling høves særskilt: Samlede Digte. I.—4. D. 1.—III. Trykte Digte. IV. Ballader, Romancer og poet. Fortællinger. 1847. [IV. ogsaa særskilt; Aladdin, dram. Eventyr. 1845; Jrepas Alter, et Syngespil i 3 A. 1846; Gjenfærdet paa Perlussholm, Skuesp. i 3 A., med Forfpil. 1845; Garriid i Granfrig, Tydspil i 3 A. 1846; Pelge, Hra og Proars Saga. 1845; Landet fundet og forfundet, et nordisk Fæstespil i 2 A. 1846; Ludlams Pule, Syngesp. i 3 A. 1846; Samlede Noveller. 1847; Nordens Guder, et episk Digt. 1845; Røverborgen, Syngesp. i 3 A. 1846; Den Rige og den fattige, Tydsp. i 1 A. 1846; Sovebriften, Syngesp. i 2 A. 1846; Trillingbrødrene fra Damask, Tydsp. i 4 A. 1846; Den i Sydhavet, en Roman i to Dele, 1846. (Skuespillet „Bærtshuusstillet“ [i Bd. X. S. 289—325] er 1851 oversat paa Hollandsk af B. P. Sandenhove, som lste Peste af et „Udenlandsk Theaterbibliothek“; og Novellen „Straffen efter Døden“ [i Bd. XIII. S. 60—72] overs. paa Svensk: *Nemesis* eller det straffende Ødet. Komisk Novell. Öfversättning af L. Dellos. Stockholm, 1830. 8:o; paa Tydsk i hans „Skriften“ 18tes Bdschen. Breslau, 1830, og i „Werke“, 5e Liefer. ib. 1839).

Reyerss Universum, eller Billeder og Beskrivelser af det Seeværdigste og Mærkværdigste i Naturen og Kunsten paa den hele Jord. Et belærende Billedværk for alle Stænder. Oversat. I.—VIII. Bd. Kbh. 1835—1843. 4to., med mange Staalbif. (fortsat af A. E. Clausen).

Dramatiske Dichtungen. I.—II. Theil. Hamburg, 1835. [Lordenstjold, tragisk Drama; Der falske König Dlaf, Trauerspiel; Die italienische Räuber, tragisk Drama]. (Literarische und Kritische Blätter d. Börse-Palle 1836, Nr. 1228; Bl. f. liter. Unterhalt. 1836, jvfr. Dehlenschlägers „Erindr.“ IV. 147—48).

De italienske Røvere. Tragisk Drama. Kbh. 1835. [ogsaa i hans "Gjæder" VIII.]. Paa Tydskt i hans "Dramatiske Digtungen", 2r Th. Kbh. 1835.

Sotrates. Tragödie. Kbh. 1838. [ogsaa i hans "Tragödie" IX.; Nyminaturudgave. Kbh. 1850]. (M. f. L. XVI. 383—419; jvfr. Dehlenschlägers "Erin IV. 139, 145—47, 263).

Cantate til Universitets-Bygningens Indvielsesfest, den 18de October 1836. Musikken af P. Jensen. Kbh. (jvfr. "Kbhpost." 1836, Nr. 292; "Dagen" 1836, Nr. 249—50, af Dehlenschlägers).

Cantate til Reformations-Jubelfesten ved Universitetet. Musikken af P. Jensen. Kbh. 1836. (Optryk i "Acta Solennia", Haun. 1837, p. 10—13).

Slottet ved Etna. Romantisk Oper i tre Akter (efter et gammelt Skuespil af Klingemann. Musikken af Heinrich Marschner. Kbh. 1836).

Den lille Skuespiller. Tydskspil i [5] 4 Akter. Kbh. 1837; ogsaa i "Digterværket", IX. (Nord. Ugeskr. 1837, S. 102—04, 110—11, af P. L. Møller og Sammed "Krit. Skizzer", I. S. 9—15; "Dagen" 1837, Nr. 21. 28). Tydskt oversat i hans "Werke", Bd. 14. Breslau, 1839.

Torkel Knutson. Sørge-spil i fem Akter, med Prolog. Af Bernh. v. Beskow. Oversat fra det Svenske. Kbh. 1837. ("Dagen" 1837, Nr. 206).

Birger og hans Hustru. Tragödie af Bernh. v. Beskow. Oversat fra det Svenske. Kbh. 1838 (1837).

Olaf den Fjellige. Tragödie. Kbh. 1838 [ogsaa i hans "Tragödie" I. ("Kbhns Morgenbl." 1838, Nr. 3; "Dagen" 1838, Nr. 63. 65). Paa Tydskt i hans "Dramatiske Digtungen", 1835, og i hans "Werke", Bd. 6. Breslau, 1839].

Digtninger af Ludw. Tied. Oversatte. I.—II. Bd. Kbh. 1838—1839. ("Den Kristendoms" 1839, S. 396; Berl. Tid. 1839, Nr. 274).

Knud den Store. Tragödie. Kbh. 1839. [ogsaa i hans "Tragödie" I. ("Portefeuillen" 1839, I. 279—84; "Dagen" 1839, Nr. 81. 82; Berl. Tid. 1839, Nr. 69).

Werke. Zum zweiten Male gesammelt, vermehrt und verbessert. I. u. II. Bd. Brsch. [1e—4e Liefer. 16—118 Bdschen. A. u. d. L.: Selbstbiographie. Bdschen. — Dramatiske Digtungen, 12 Bdschen. — 5e Liefer. 156—216 Bdschen. u. d. L.: Erzählende Digtungen. 6 Bdschen. Gedichte]. Breslau, 1839. (Dall. 2. 3. 1842, II. Nr. 148—152, af Konrad Schwent).

Minde-Digt over Kong Frederik den Sielte. (Indbydelses-Skrift til Universitetets Sørgefest den 28de Januar 1840). Kbh. 1840. Fol. (jvfr. "Dagen" 1840, Nr. 21; Dehlenschlägers "Erindr." IV. 157).

Sørge-Cantate ved Kong Frederik den Sjettes Bisættelse i Roeskilde Kirke den 18de Januar 1840. Sat i Musik af E. E. B. Bryse. Kbh. 1840. (ogsaa i et Concert-program d. 30te Januar og 3die Decbr. 1840).

Tale, holden i Selfabet for Esterlægten den 4de Marts 1840. Kbh. 1840.

Cantate til Kong Christian den Ottendes og Dronning Caroline Amalias Krøningsfest. Med Musik af L. F. Frölich. Kbh. 1840. 14 S. 4to.

Cantate til Bogtrykkerkunstens Jubelfest den 24. Juni 1840. Musikken af A. P. Berggreen. Kbh.

Nordiske Didsagn, bearbejdede til Almeenlæsning. Udgivet af Selskabet for Trykkesfrihedens rette Brug. Kbh. 1840. (jvfr. „Danst Folkebl.“ V. Nr. 55, S. 220). Skole-Udgave. ibid. 1852.

Gamle danske Folkeviser, udgivne til Almeenlæsning. Kbh. 1840. („Fædrel.“ 1841, Nr. 716. 730).

Drvarobbs Saga. Et oldnordisk Eventyr. Kbh. 1841. Ny Udg. ib. 1846. (anm. af P. E. Møller i Berl. Tid. 1841, Nr. 92—93, og i hans „Krit. Skizzer“ I. S. 15—31; „Fædrel.“ 1841, Nr. 582). Paa Tydskt: Derwarobb, das Peldentind. Ein altnordisches Märchen. Leipzig, 1844.

Goethes Hermann og Dorothea. Oversat. Kbh. 1841. („Fædrel.“ 1841, Nr. 554).

Cantate ved Universitets-Festen d. 26de Juni 1841 i Anledning af P. R. S. Kronprindsens Formaling. Kbh. 4to.

Schwedische Tragödien von Bernh. v. Beskow. Uebersetzt. I.—III. Theil. A. u. d. T.: Gustav Adolff. — Torst. Knutson. — Birger und sein Geschlecht. Leipzig, 1841. Med ny Titel: Dramatische Schriften von B. v. Beskow. Aus dem Schwedischen. I.—III. Theil. Leipzig. 1847.

Tale, holden i Anledning af P. R. Kongens høie Fødselsdag, ved Universitets-festen den 28 September 1842. Kbh. 28 S. („Dagen“ 1842, Nr. 290; „Nye Intelligensbl.“ 1842, Novbr., Nr. 8; P. E. Møllers „Krit. Skizzer“ I. S. 230—32).

Dina. Tragisk Drama i fem Acter. Kbh. 1842. [ogsaa i hans „Tragödien“ IX. D. 1. S. Godeffrødsudgave]. Anden Udgave. ibid. 1843. [ogsaa i hans „Tragödien“ X.]. (Heibergs „Intelligensbl.“ II. Nr. 16—17, S. 73—106; „Fædrel.“ 1842, Nr. 1046; „Nye Intelligensbl.“ 1842, October, Nr. 5; P. E. Møllers „Krit. Skizzer“, I. S. 32—42; J. f. L. o. R. 1843. I. 65—77; Møllers „Studier“, S. 208, Not.; jvfr. Dehlenschlägers „Erindr.“ IV. 172—73, 264—65). Paa Tydskt i hans „Neue dramatische Dichtungen“, II. S. 1—171.

Halvhundrede Digte. Med Randtegninger af Wallin og Hammer. Kbh. 1844. 8. 4to. (jvfr. „Ny Portefeuille“ 1844, II. 310—11).

Erik Skjipping. Tragödie i fem Handlinger. Kbh. 1844 [D. u. T.: Tragödien IX. D. 2. S. Godeffrødsudgave]. („Fædrel.“ 1844, Nr. 1486; 1850, Nr. 73; „Ny Portefeuille“ 1844, I. 91—95; J. f. L. o. R. 1844, S. 161—69; Berlingske Tid. 1844, Nr. 50).

Cantate ved Thorvaldsens Bisættelse i Frue-Kirke den 30te Marts 1844. Sat i Musik af Gläser. Kbh. (optr. i „Fædrel.“ 1844, Nr. 1542).

Lieb' ohne Strümpfe. Tragikomödie, frei nach Joh. Perm. Bessel. Leipzig, 1844.

Gjenfærdet paa Perleussholm. Skuespil i tre Acter, med Forspil. Kbh. 1845.

Garriid i Frankrig. Lysspil. Kbh. 1846. („Den Grifinde“ 1845, Nr. 143). Paa Tydskt i hans „Neue dramatische Dichtungen“ II. S. 173—305.

Den Rige og den fattige. Lysspil i een Act. Kbh. 1846.

Landet fundet og forsvundet. Et nordisk Helteepil. Kbh. 1846 (1845). [opført 1ste Gang d. 18de Maj 1846]. (Nord. Lit. Tid. 1846, Nr. 1; Berl. Tid. f. A. Nr. 113; „Figaro“, 1846, Mors, Stockholm). Paa Tydskt i hans „Neue dramatische Dichtungen“, I. S. 3—76.

Amleth. Tragödie i fem Acter. Kbh. 1846. Anden Udgave. ibid. 1847. [D. n. L.: Tragödien XI. D. 1. S. og: Tragödien X. D. 1. S. Gøttfjælsudgave]. (Nord. Lit. Tid. 1846, Nr. 46; „Berlingske Tid.“ 1846, Nr. 265, 67, 68; „Nyt Aftenbl.“ 1846, Nr. 267, 82; „Kbhpost.“ 1846, Nr. 267; jvfr. Dehlenshlägers „Erindr.“ IV. S. 268, 70). Paa Tydskt: Amleth. Tragödie. In Versmåte des Originals übertragen von F. Zeise. Altona, 1849 (1848); og af Jorf. i hans „Neue dramatische Dichtungen“, I. S. 77—202. (jvfr. Dehlenshlägers „Erindr.“ IV. S. 272, 83).

Livet en Rejse. Et Digt, fremsagt som Rectoriale ved Universitetsfesten, i Anledning af F. M. Kongens Fødselsdag. Kbh. 1847. 22 S.

Udmærkede Digterværker, oversatte. Kbh. 1848 (1847). [indeholdende: En Ektorfommernatsdrøm, Lykspil af Shakspeare; — Gøg von Berlichingen med Jernhaanden, Skuespil af Göthe; — Mittel Ræv, et episk Digt af Göthe].

Sørgcantate ved Kong Christian den Ottendes Bisættelse d. 26de Febr. 1848. Sat i Musik af Gläser. Kbh. (optr. i „N. Aftenbl.“ 1848, Nr. 48, og i „Berl. Tid.“ f. A. Nr. 49).

Mindedigt over Kong Christian den Ottende. Indbydelsesskrift til Universitetets Sørgfest. Kbh. (1848). 12 S. 4to. (optr. i „Berl. Tid.“ 1848, Nr. 64)

Riartan og Gudrun. Tragödie i fem Pændlinger. Kbh. 1848. [D. m. L.: Tragödien XI. D. 2. S. og: Tragödien X. D. 2. S. Gøttfjælsudgave]. („Fædrebl.“ 1848, Nr. 264; „Dannevirke“ 1848, Nr. 150, 51, af Fr. Helweg; „Klyv. Post“ 1848, Nr. 241, 43; „Berl. Tid.“ f. A. Nr. 257; „Nordischer Telegraph“ 1848, Decbr.; jvfr. Dehlenshlägers „Erindr.“ IV. S. 273).

Regnar Lodbrok. Et Heltedigt. Kbh. 1849 (1848). („Berl. Tid.“ 1849, Nr. 1; „Dannevirke“ XI. Nr. 7, 8, af Fr. Helweg; jvfr. Dehlenshlägers „Erindr.“ IV. S. 293).

Digtekunsten. 3 Poetier. Kbh. 1849 (1848). („Berl. Tid.“ 1848, Nr. 313; Meyers „Literaturbl.“ f. A. Nr. 3; F. v. o. R. VI. 351—61, af Fr. Helweg).

Neue dramatische Dichtungen. I—II. Theil. Christiania, 1850. [trykt i Kbhvn. Indhold: I. Das Land gefunden und verschwunden, Tragödie; Amleth, Tragödie. II. Dina, ein Tragödie; Garrick in Frankreich, ein Lustspiel]. (Blätter für literar. Unterhalt. 1851, Nr. 99, 8. May, jvfr. „Klyv. Post“ 1851, Nr. 124; Dehlenshlägers „Erindr.“ IV. S. 283).

Meine Lebens-Erinnerungen. Ein Nachlaß. Deutsche Original-Ausgabe. I.—IV. Bd. Leipz. 1850—51, m. 1 Stahlst. — Dehlenshlägers Erindringer. I.—IV. Bind. Kbh. 1850—51, med Jorf.'s Portrait. („Kbhpost.“ 1850, Nr. 199, 233; 1851, Nr. 38; „Berlingske Tid.“ 1850, Nr. 132; „Nord og Syd“ VI. 1851. S. 181—201 — Et Fragment af Skriftet findes optaget i „Literaturblad för allmän medborgerlig Bildning“, Helsingfors, 1851, Januar).

Digterværker og Prosaiske Skrifter. (Tryktudgave). I.—XXIV. Bind. Kbh. 1851—52. (I. Nordens Guder. II. Helge, Yrsa, Proars Saga. III. Proff Krake, Regnar Lodbrok. IV. Saulundurs Saga, Orvarodds Saga, Ei. Pandastens-Epil. V. Aladdin,

VI. Hæderen, Aly og Guldhjndp. VII. Noveller. VIII. Grepas Alter, Gjenfærdet paa Perluspholm. IX. Robinson i England, De italienske Røvere. X. Garrid i Frankrig Den lille Skuespiller, Sibylle-Templet. XI. Gertrude, Den stinsyge Møller, Den Rige og den Fattige, Ærlighed varer længe, Bærtøhuusfæltet. XII. Trillingbrødrene fra Damask, Røverborgen. XIII. Sovebrikken, Ludlams Pule, Farul. XIV. Torden- fjeld, Overfælsen, Rudejahl, Fornuftgiftermaalet Nr. 2 (ikke forhen trykt). XV.— XVI. Den i Sydhavet, 1—2. D. XVII—XXI. Samlede Digte, 1—5. Bd. XXII. Nordiske Oldsagn. XXIII. De to Jernringe, Den vandrende Digter, Johannes Ewald, Svar til Baggelsen. XXIV. Forsøg til en Besvarelse af et Priidspørgsmaal, Dig- terne i Levnet som i Bærter, Livet en Reise, Forskellige Taler og Kortaler).

Samlede Bærter. (Ny Pragtudgave). 1.—21. Hefte. Kbh. 1852—53; fortsattes.

Andeel i: Almeen Læsning, et Ugeblad, udg. af E. Kruse. Kbh. 1800. (jvfr. Dehlenshlagers »Erindr.» I. S. 128). [Heril leverede han endel Digte, samt: Blomster fra den nordiske Oldtid, S. 33—38; En Philosophs Tanker, S. 103].

3 »Minerva» (Forsøg til Besvarelse af det ved Kjøbenhavn's Universitet frem- satte Spørgsmaal: »Var det gavnligt for Nordens skjønnede Literatur, om den gamle nordiske Mythologie blev indført og almindelig antagen i Stedet for den græske?» 1801. I. S. 272—97, jvfr. III. 348).

3 »Det Skandinav. Literatur-Selskabs Skrifter» (Velents Saga. Oversat af det Islandske, i Aarg. 1809, S. 355—403; særskilt aftrykt. — Senere (1816) i Fortfortning indført i »Eventyr af forskjellige Digtere», 1ste Deel).

3 »Morgenblatt für gebildete Ständen» (Wallfahrt nach Rom, ein Tage- buch, 1810, Nr. 37 flgg.; jvfr. Dørs »Misceller» 1810, Nr. 28).

3 »Athene» (Om Ewalds Liv og Bærter, I. 285—311; Ewalds Levnet, sid. S. 355—400, særfl. aftr.; jvfr. Høft's »Dannora», Nr. 8).

3 »Aftenblad» (Om Don Juan, 1822, S. 22; Om Syngeespillet, f. A. S. 36; Theaterartikler, i Aarg. 1822—23).

3 »Kjøbenhavnsposten» (Indledningstale til Forelæsninger over Poesien 1828—29, i Aarg. 1829, Nr. 4 og Extrablad heril; Anti-Kritik paa en Recension af J. J. i Flyveposten over Carl den Store, 1830, Nr. 37—38).

3 »Urania für 1833» (Der bleiche Ritter, Erzählung; v. Bl. f. liter. Unter- halt. 1832, Nr. 301; paa Dansk i »Prometheus», I. S. 1—36, 97—116, 193—222).

Afsyredte findes hans Digte i: »Minerva» (1799. I. 215—23: Janden tog ham, en Fortælling [Streben i Forf.'s Skoletid]; 1800. I. 288; 1804. IV. 320; 1808, 127); »Den Danste Tilskuer» (1799, Nr. 97—98, S. 776; 1800, Nr. 74, S. 725: Afstedsang til Baggelsen [ogsaa i Dehlenshlagers »Erindr.» I. S. 156—57]; Nr. 90, 98; 1801, Nr. 25, 29, 30: Den anden April, et Digt; Nr. 47, 94; 1802, Nr. 9, 10, 23: Oversættelse af Schillers Hymne til Glæden [hvor tillige to andre Oversættelser deraf omtales]; Nr. 33, 53: Min barnlige Dannelse; 1803, Nr. 5: Biederwelt; Nr. 14: Phantasien, af Læd; Nr. 36, 39: en Elegie af Propertius; Nr. 57, 58, 64; 1804, Nr. 40, 49; 1806, Nr. 24); »Nye Danste Tilskuer» (1807, Nr. 16: Dichman; Nr. 18, 81—82, 85—88; 1808, Nr. 4—5, 28, 40—41: Den britiske Fællebaad; Nr. 102—3, 104); »Almeen Læsning» af Kruse, 1800 (S. 17, 31, 42, 46, 57, 63, 64, 68, 84, 88, 97, 116, 144, 158, 160.

179—181); „*Ætharid*“ (1800, S. 152; 1801, S. 153; 1802, S. 19. 31. 150: De fire Aarstider [optr. i „*Digte*“ 1803, S. 208, „*Saml. Digte*“ I. 49, paa Engelsk i *The foreign Review and Continental Miscellany* No. 4. October 1828]; 1803, S. 29. 63. 74; 1804, S. 131—59: *Erda, 1ste Sang* [svfr. Fortælling til „*Kertike Digte*“ 1807, S. III.—X. og Abrahamsons Recensien i *L. E.* 1808, S. 51—54, samt Deblensslågers Evar paa Samme, S. 6—39]; 1805, S. 42. 174 [begge indf. i poet. Skrifter 1ste D.; det sidste Digt til *L. M. R.*, S. 174, r. *L. E.* 1806, S. 98]; 1806, S. 44. 55; 1807, S. 127); i „*Tris og Hebe*“ (1800. II. 186—89: „*Fædrenes Graverøl, Danmarks Staal*“); i „*Fædres minde om Den April 1801*“ (I. 13; II. 135; III. 137); i „*Høitidsfange i Anledning af Den April 1802*“ (S. 3. 6); i „*Dagen*“ (1803, Nr. 111; 1805, Nr. 64; 1810, Nr. 207; 1812, Nr. 292; 1813, Nr. 185; 1814, Nr. 31. 185; 1815; 1816, Nr. 261; 1818, Nr. 246. 247; 1820; 1822, Nr. 66. 224; 1828, Nr. 261. 272; 1829, Nr. 274; 1835, Nr. 81; 1837, Nr. 40; 1842, Nr. 38); i „*Æro*“, ved Kruse (S. 135); i „*Nytaarsgave for Damer*“ ved Poulsen (1804, S. 42. 51. 182. 185. 190. 221. 223. 226. 231; 1805, S. 176. 181: *Høsten, Elegie* [svfr. *L. E.* 1805, S. 149, af Rperup]; i „*Nytaarsgave for Skuespilyndere*“ ved Joersfom 1805; i „*Aglaia*“, Nytaarsgave 1810 (S. 145); i *Sotofte „Ælyn*“, 1810; i „*Christian Augusts Mindekrands*“, af Runtze-Morgenstjerne, 1810 (S. 24; ogsaa i „*Mnemofyne*“ 1810); i „*Sandsfigeren*“ af Rahbek (1811, Nr. 1. 15); i „*Æbeone*“, af Rahbek og Joersfom (1811, II. S. 42); i „*Førhandlinger ved Jernb.* 1ste Decbr. 1811“, i Anledn. af det norske Universitets Stiftelse (S. 142—44); i „*Jdunna*“, ved Rperup 1812 (S. 191. 195. 197. 204. 206. 207. 208. 215. 216); i „*Poetisk Lommebog for 1813* ved Joersfom (S. 94. 97. 130. 197); i „*Frigger*“ Nytaarsgave ved Rperup 1813 (S. 5. 14. 112. 307); i „*Æthene*“ (II. 233. 544; III. 347. 349. 467; V. 163. 193. 570. 572; VII. 562; VIII. 74; IX. 447); i „*Ælffueren*“ (1815, Nr. 2. 6. 11. 12. 42. 50. 51. 87; 1819, Nr. 7. 23—24 og 31: *Venus og Aronis*, et Digt af Shakespeare, ferdansket; Nr. 30: *Misundelsen*, efter Ovid; Nr. 41—42; 43: *Pyramus og Thisbe*, efter Ovid; Nr. 71. 72. 82. 87; 90—91: *Scener af Ottways „Faderløse*“, oversf.; 1820, Nr. 10; 31—32. 33—34: *Scener af Ottways „Faderløse*“, oversf.; 1821, Nr. 46: *Æ. Thaarup, Epilog*; Nr. 50); i „*Dansff Minerva*“ (I. 1815. Juli, S. 38—42, 59—63; Septbr. S. 285; III. 1816. Aug. S. 165—67); i „*Herttha*“, udg. af Rperup 1817; i „*Tris*“, Nytaarsgave af Hauch 1819 (S. 1: *William Shakespeare, Romance*; S. 63: *Ballethuset*; S. 73. 102. 104: *Til Rahbek*; S. 131. 143: *Straffen efter Døden, Fortælling*, optr. i hans „*Digterværter*“ II. 1835, S. 101); i Rahbeks „*Hesperus*“ (I. 159—67: *Den sølsomme Jordefærd*. [svfr. Høst’s „*Morgenbl.*“ 1819, Nr. 49—50]; II. 77—80; V. 261; VI. 263); i „*Studenterviser* ved S. Pilaris [S. Høst], 1ste P. 1819 (S. 28. 75. 111: *Vindrikiu Visa*, efter Originalen i St. Hansastens-Epil); i *Krosfing* „*Æylla*“ (S. 7. 59. 63); i Thorsens „*Lommebog for Skuespilyndere*“ f. 1820; i „*Brevbuen*“ 1820; i „*Juletræet*“ af Riinge (S. 1: *Julecantate*; S. 220); i Bladet „*Parpen*“ (1821, Nr. 43: *Thomas Thaarup*; Nr. 44; 1822; 1823, Nr. 2. 10. 14. 23. 38); i „*Aftenblad*“ (1822, Nr. 1. 4. 7. 8; 1823, Nr. 5. 15. 18. 19. 37); i „*Nyt Aftenblad*“ (1824, Nr. 1. 8. 21. 32. 40. 44. 49; 1825, Nr. 1. 7. 8. 11. 24. 28. 40. 49; 1826, Nr. 2. 10); i *Kjøbenhavn’s Skilderi* (1822, Nr. 76; 1828, Sp. 1412—13); i „*Ælffuerne*“ (Nr. 93—94: *Epilog efter Rahbeks Skuespil „Sommeren*“); i „*Æthalia*“ af Thorsen (En Epilog i 2det P. S.

236); i Otto's *"Ny Pygæa"* (III. 1824, S. 160—62); i *"Kjøbenhavn's Morgenblad"* (1825, Nr. 11. 40. 86—87. 130; 1826, Nr. 13. 14—15. 16. 47—48. 64. 113—14. 124—25); i Garthausens *"Eidora"* 1825; i *"Conversationsbladet"* (1825, S. 679—80); i E. Seyers *"Gefion"* (1826, S. 9. 170; 1827, S. 58. 285); i Garbrecht's *"Dannebrog"*, 1826; i *"Kjøbenhavnsposten"* (1827, Nr. 14: Baggesens Minde, Epilog [optr. i Dehlenschlägers *"Erindr."* IV. 51—52, jvfr. *"Dagen"* 1826, Nr. 306; Feibergs flyv. Post 1827, Nr. 15. 23; Dø's *"Arkiv"* VII. 143]; Nr. 21. 47; J. E. Dehlenschläger; 1828, Nr. 20. 74. 89. 94; Collins's Selskabsflup; 1829, Nr. 18: Karen Margaretha Rabbe; Nr. 40. 52. 99. 102. 126: Cantate i Anledn. af Prinds Ferdinands og Kronprindsesse Carolines Hgtes forening; Nr. 177: Cantate ved den polytechniske Lærestalts Indvielse; 1830, Nr. 2. 20. 21. 82. 57. 68. 88: Frederik Münter; Nr. 104: Rabbe's Minde, en Prolog; Nr. 125. 129. 142: Rabbe's Minde, Cantate; Nr. 178. 184; 1831, Nr. 1. 14. 43: Schimmelmann; Nr. 97. 222. 260. 293; 1833, Nr. 29. 191. 226; 1834, Nr. 27. 180; 1835, S. 635); i Kiunges *"Hertsa"* (1827, I. S. 1. 46. 208. 313. 366; II. S. 1. 377; III. 439. 440; 1828, I. 137; III. 67); i Andæse Compt. Efterretninger (1827, Nr. 242: B. P. Zeuthen); i *"Scandinaviisk Nytaarsgave"* 1828; i *"Eritogenia"* (I. 125—27; III. 66—69; VII. 23—24); i Feibergs *"Kjøbenhavn's flyvende Post"* (1828, Nr. 84); i Kiunges *"Repertorium for Verftaabslæsning"* (I. S. 17. 145. 369); i *"Baltvrien"* (1832, I. S. 286—88: Rubla's Minde, en Prolog); i *"Nordisk Arkiv Tidende"* (1834, Col. 622—23: Sange ved Bispe P. E. Müllers Jordefærd); i *"Søndagsbladets"* (1835, Nr. 36: Schall's Minde, et Hørspil, jvfr. Rbhpost. 1835, S. 840); i Polér's *"Nytaarsgave fra danske Digtere"* (1835, S. 59. 62; 1836, S. 233; 1837, S. 226. 230; 1838, S. 1—25); i Rahbe's *"Charitas"* 1836 (S. 133); i J. P. Hansens *"Maigave"* (1838, S. 39; 1839, S. 44. 46); i *"Søndagen"*, Tillægsbl. til *"Dagen"* (1838, Nr. 19); i *"Den Berling'ske Tidende"* (1838, Nr. 315; 1840, Nr. 19; 1845, Nr. 146. 152. 164. 233. 265; 1846, Nr. 75. 297; 1848, Nr. 80. 81. 105; 1849, Nr. 114); i Barfods *"Drage og Idun"* (I. 289. 290. 294; II. 254); i *"Portefeuillen"* for 1839—40, og i *"Ny Portefeuille"* 1843—44; i P. P. Polér's Samling af *"Nye Romancer"*, 1843 (1842); i *"Beretning om Kronborg Slotstirles Indvielse"*, udg. af P. E. Jønscher 1844; i P. R. Jørgensens *"Poesie og Prosa"*, 1844; i *"Nyt Aftenblad"* (1845, Nr. 45: Napoleon); i P. E. Møllers *"Gæa"* (1845, S. 1—16; 1846, S. 2—4; 1847, S. 1—5); i *"Dansk Album"* (1845, Nr. 24: Henr. Steffens); i *"Studier, Kritiker og Notiser"* (1845, S. 175: Prolog, fremsagt paa det fgl. Theater d. 26de Juni 1845, i Anledn. af de svenske og norske Studenter's Besøg i Kjøbenhavn); i J. Levins *"Album"*, 1846; i Rathansons *"Dansk Folkekalender"* for 1848 (S. 59—69). — Under Mallings Portrait, 1810; og under Boersoms Portrait. — Poetisk Dedication til Kongen foran 4de Tome af Noregs *Konunga Sögur*. (jvfr. G. E. Vadens *Smaa Afhandlinger og Bemærkninger* II. S. 332—33). — Dedication til den svenske Konge, fremsagt i Componistens Navn, foran: *Tolv svenska sånger, för en röst vid Pianoforte, compon. af A. P. Berggreen*. Kbh. 1846. — Oversatte Digte efter Fr. v. Schiller, indlemmede i den af Fr. Schall bemøntede udgivne Samling af Schillers Oversatte Digte. Rbh. 1842 (1841). — Desuden en stor Deel særskilt trykte Smaadigte og Sange, saasom: *Fødrenes Graveröl*, Danmarks Skaal, u. A.; Drikkeviser, u. A.; Afskeeds-Sang til Digteren

Jens Baggesen. 1800; Sang ved den store Bolle. 1800; Danst Heltefang. 1801; Hymne til Glæden. (Efter Schiller). 1801; Den lille Guds Engel, en Romanse. 1805; Prolog [og Sang] for Skuespillet til Bedste for de frigsangne Søemænd i Engelland, d. 26 Januar 1811; Sang paa Kongens Fødselsdag d. 2de Januar 1811 ($\frac{1}{4}$ Art, 8vo.); Kongens Skaal, d. 11te Decbr. 1811; Prolog og Sange til Velkomstsfeien paa Ryholm, den 2den August 1814; Lied bei der Vermählung Sr. Hoheit Prinz Christian Friedrich von Dänemark, und Ihrer Hoheit Prinzessin Caroline Amalia von Augustenburg. 1815; Sang i Anledning af Prinds Christian Frederiks Fødselsdag den 18de Septbr. 1815; Sang ved Fuglespydningen den 8de August 1816. (jvfr. Art. 3. J. Baggesen, I. 47); Paa Conferentsraad Golds og Pustines Solbryllup den 18de Novbr. 1816. (optr. i Saml. Digte II. 289); Sang for DDLSS. 1820; Borgersang. 1818. (optr. i hans Saml. Digte, II. 286); Vennefang, d. 31te Marts 1821. (optr. i hans Saml. Digte II. 314); Jubelfang (for A. B. Hauch), d. 11te Novbr. 1821; De danske Students Velkomst-Sang til Prinds Christian Frederik og Prindsesse Carolina Amalia, d. 18de Septbr. 1822. 4to; Sang paa Prinds Christian Frederiks Fødselsdag d. 18de Septbr. 1822. (Opngbye); Nømands-Tak til Selskabet for Musikens Udbredelse. 1823; Pilsen til Henrik Cressens, i Studentersforeningen (1824); Epilog ved Concerten til Fordeel for det Kgl. Institut for Blinde d. 4de April 1825; Sang til Jubelfesten i Selskabet Den nye Forening. 1825; De Danske Students Opførelse til Kongehuset den 2den Novbr. 1828. 4to.; Det Gamle og det Ny, Prolog til Dram.-lit. Selskabs 50aarsfest 1830; Carl Heger (i „Johan Carl Hegers Minde“, S. 9—18); An Marschner, von den dänischen Studenten, den 4ten Mai 1836; Paa Prindsesse Caroline Amalias Fødselsdag den 29de Juni 1836. 4to.; Frue Renigheds Affædsfang til Stiftsprovst Clausen, den 29de April 1838; Til Kongen (i Sange ved Skuespelskabets Fuglespydning d. 2den Aug. 1838); Adam Wilhelm Hauchs Minde (1838); Schillers Minde, til Melodie af Weyse, d. 8de Mai 1839; Sang til Maffeballet d. 11te Marts 1839; Til Kongen (i Sange i Skydeselskabet d. 2den Juli 1840); Til Dronningen (i Sange i Skydeselskabet d. 24de Septbr. 1840); Peter Ole Brøndsteds Jordefærd (1842); Johannes Reinhardt, d. 31. Octbr. 1845; Til Dronningen (i Sange i Skydeselskabet d. 23. Septbr. 1847); Sang af Conservatoriets Elever, og Sangens Magt, declameret af Balz. — Flere af hans mindre Digte og Sange ere componerede af C. E. F. Weyse, E. J. Hansen, Gurlitt, P. S. Levenskjold, P. Rung, Ricculf, Chr. Wulff o. fl.

Adskillige mindre Stykker ere oversatte paa Svensk i „Phosphorus“, „Polysem“ og „Klytia“; paa Tydskt (i. Ex. i „Scandinaviske Bibliothek“ 1. Jahrg. 2. S. 206—10: Palen Jarl, Gedicht übers. v. Gerner; i „Originalien“ 1821, Aug. Nr. 98—102: Erich und Koller, eine Sage nach Dehenschläger von G. Fog); paa Engelsk (i. Ex. i „Monthly Magazine“, 1825, March: The decured Marman)

Subscriptionsplan paa: „Samlinger af den nordiske Middelalder's Njonne Litteratur“, i L. E. 1804, S. 818—20, og i Døt's „Mnemospne“ 1. 236—40. (jvfr. „Den Danske Tilskuer“, 1804, Nr. 40, S. 317—20).

Følgende Theaterspykker, oversatte af ham, ere opførte, men utrykte: Alfen som Page, Tryllepil i 3 A. af Theaulon, 1825; Alcaiden i Molodibo, Com. i 5 A. af Picard, 1836; De Færdløse eller den usynlige Domstol, Spyngei. i 3 A. af Carmouche og Saintine, 1836.

Øhlenschläger (Frants Wilhelm Laurits), f. d. 22de Juli 1817 i Odense, hvor hans Fader, Cancelliraad og Comptoirchef under Justitsministeriet, Mathias D. (døbt 7° 1789 i Odense, Søn af Bærtshuusholder Casper D. og Kirstine Langholt) da var Fuldmægtig ved Generalfrikscommissariatet; hans Moder Marthe Vagger (døbt 1° 1785 i Hornslet, † 11° 1830, en Datter af kongl. Forvalter Corfits Schurman B.). Blev 1836 dimitteret til Universitetet fra Odense Cathedralsskole; udmærkedes ved anden Examen i Foraaret 1838; tog i Januar 1842 theologisk Attestats (H. ill.); var i nogle Aar Huuslærer i Rallshave i Sjælland; constitueredes d. 16de Januar 1847 som Lærer ved Nykøbing Cathedralsskole, ved hvilken han d. 5te Februar 1848 blev udnævnt til Adjunct. — * Ida Augusta Nielsen († 2° 1851 i Nykøbing), en Datter af Provst Carl N., til Rallshave. — (Jøfr. J. Barfod „Den fælterste Geistligh. Personal-Historie“, I. S. 125—26).

J. G. F. Willroths Forelæsninger over Religionsphilosophien. Efter J. E. Erdmanns Udgave, oversat. Kbh. 1839.

E. Pases Kirkehistorie. Paany oversat efter Originalens fjerde Udgave af L. N. Petersen og F. Øhlenschläger. Kbh. 1843. (Theol. Tidsskr. VII. 366—74).

Den kristelig-apostoliske Troesbekjendelse, til Veiledning ved Religions-Underviisning, af J. G. Fisco. Oversat og forsynet med et Tillæg efter anden Udgave, af F. W. L. Øhlenschläger og M. L. Becher. Kbh. 1843. (Theol. Tidsskr. VII. 381—84; Jensens Tidsskr. f. Almueskolevæs. III. 305—329, af Jørfst; „Maanedskr. og Repertor. for Almue-Skolelærere“, VI. 257—61; „Berlingske Tid.“ 1843, Nr. 13; „Kbhpost.“ 1843, Nr. 38). — Andet Oplag, oversat efter tredje, foretogede og forbedrede Udgave. Kbh. 1847.

J. G. Fisco: Differenspuncterne imellem den evangelisk-protestantiske og den romersk-catholiske Kirke. Et Anhang til den „kristelig-apostoliske Troesbekjendelse.“ Oversat af M. L. Becher og F. W. L. Øhlenschläger. Kbh. 1847 [1846]. („D. Kirketid.“ II. S. 191—92, af Th. Jønger; „Kbhpost.“ 1846, Nr. 281; „Berlingske Tid.“ 1846, Nr. 290).

Rosa og Gertrude. En Episode af en Genfer-Præsts Levnet, af R. Löpffer. Oversat efter det Franske. Kbh. 1846. („Nyt Aftenbl.“ 1846, Nr. 299).

Ølgaard (Nicolai Esmark), f. d. 5te October 1775 paa Hovedgaarden Sneumgaard i Ribe Stift, af hvilken hans Fader Niels Rasmussen D., givet med Margarethe Hedevis Fabricius, var Ejer. Da begge hans Forældre tidligt døde, tog hans Farbroder, Justitsraad Termann D., sig af ham med faderlig Omhu. Blev i Efteraaret 1792 dimitteret til Universitetet af D. Hieronymus Mynster og udmærket ved Examen artium, saavelsom ved den philologisk-philosophiske Examen i det paafølgende

Nar; tog i April 1796 theologisk Attestats (med Characteren Laudabilis; de praktiske Prever med Udmærkelse); studerede 1799—1800 ved Universiteterne i Kiel og Göttingen; blev den 13de Novbr. 1801 Præst ved Frederiks-Hospital og Fødselsstiftelsen i Kjøbenhavn; var fra 1805 til 1807 Feltpræst, samt Feltprovst ved de i Holsteen sammendragne Tropper; herefter han atter overtog sit Embede ved Hospitalet, hvormed tillige forenedes Bestillingen at være Provst for Feltpræsterne, og d. 21de Juni 1808 Embedet som Præst i Citadellet Frederikshavn; blev d. 13de Januar 1809 Meddirecteur og Lærer i Psychologi ved Pastoral-Seminariet; d. 5te Novbr. 1811 Amtspræst i Frederiksborg Amt, Sletspræst til Fredensborg og Sognepræst for Næmderød og Grenholt; d. 28de Maj 1824 Sognepræst ved Trinitatis Kirke i Kjøbenhavn; d. 1ste Novbr. 1828 Ridder af Dannebrog; d. 11te August 1830 Biskop over Viborg Stift; d. 24de Januar 1835 benaaded med Dannebrogsmændenes Hæderstegn; d. 28de Octbr. 1836 Commandeur af Dannebrog; festligholdt d. 13de Novbr. 1851 sit 50 Aars Embeds-Jubilæum, og fik s. D. Rang efter Rangfrdn. 2den Klasse Nr. 10. Deeltog, efter kongelig Befaling (af 23 1832), i den Forsamling af oplyste Mænd, som bleve sammenkaldte i Kjøbenhavn, for at tage nogle Gjenstande, angaaende Danmarks Provindsialstænder, i Overvejelse; samt, ifølge kongelig Udnævnelse 1834, som gejstligt Medlem i Norrøyslands Provindsialstænder-Forsamlinger 1836, 1838 og 1840. — * 1° 1811 Juliane Hansen, f. Vie. — (Autobiographi, vedføjet det til hans (og J. Paludan-Müllers) Bispevielse af P. C. Müller udsedte Program: Vita Andreæ Sunonis Archiepiscopi Lundensis, 1830, p. 31—34; jvfr. Historiske Aarbøger, udg. af E. Molbech, III. S. 175—76. — Portrait, malet af Rademacher, lithogr. i Bærensen & Comp. Institut. — Om det i Anledning af hans Embedsjubilæum oprettede Legat s. Viborg Stifts Synodal-Akt 1852, S. 47—51).

J. Joerfoms Levnet (ieran 2den Deel af hans, af Ellgaard udgivne Digte, S. I.—XL.; jvfr. l. L. 1819, S. 552—54, af E. Molbech).

Tale ved det Danske Vidskabskabs Aarsmøde 1829 (i Selskabets 14de Beretning, S. 3—14).

Tale i Viborg Stifts Vidskabskabs Generalforsamling d. 29de Juni 1831 (i „Beretning om Viborg Stifts Vidskabskab“, Viborg 1831, S. 3—16).

Portale til A. B. Just's „Haandbog for den læsende Ungdom“, 14de afledes omarbejdede og forøgede Dptag ved N. Christensen. Viborg, 1846.

Orbech (Anders Andersen), f. d. 9de Novbr. 1790 i Ribe, hvor hans Fader Thomas O. var Handelsmand og giet med Anna Andersdatter; blev 1811 dimitteret til Universitetet

fra sin Fødebyes Cathedralsskole; afslørede i October 1815 den theologiske Embedsexamen (Land.); blev d. 24de Juli 1816 personel Capellan i Høe i Ribe Stift; d. 2den Januar 1822 Sognepræst til Brandrup, og d. 28de Septbr. 1839 til Arrild i Lørdinglehn, under samme Stift. — * Elisabeth Høyer (f. 1790 i Høe, Datter af Præsten Jens Bonne H.).

Die-Dog eller Roget om Bierne. Ribe, 1820.

Betragtninger og Bønner. Paderslev, 1823. (R. T. 1825, Nr. 37, af P. R. Clausen).

Beileedning for Unge og Gamle til Christendom. Paderslev, 1823.

Ellerbyggelse. Første Hefte. Ribe, 1825.

Brev, i »Aaenkelige Efterretninger fra Bibelselskabet for Danmark« 1821, Nr. 3.

Brønstrup (Carl Christian), f. d. 27de Februar 1793 i Odense, Søn af Brandinspecteur og Tobaksfabrikør Lars M., og Anne Margrethe Elisabeth f. Møller († 1845 i sit 79de A.); med privat Underviisning; studerede siden 1810 Lægevidenskabene i Kjøbenhavn; blev kirurgisk Volontair ved Frederiks-Hospital, og tog i Foraaret 1815 Examen ved det kirurgiske Academi (1ste Char.); blev f. A. Candidat ved Frederiks-Hospitals kirurgiske Afdeling, og var i nogen Tid tillige Interims-Reservekirurg ved Akademiet; udnævntes d. 4de Decbr. 1818 til Districthirurg i Svendborg; blev 1837 Medlem af det Rgl. medicinske Selskab i Kbhvn.; d. 28de Juni 1840 Cancelliraad. † 8de Maj 1850 i Svendborg. — * Elise Richardine Harbt (døbt 1796 paa Brøbygaard, Datter af Forvalter Hans Christian H. og Karen Hunderup). — (Jvfr. Callisens Med. Skriftst. Lx. XIV. 93; XXXI. 74; Bibl. for Læg. 3 R. VII. 481—82).

3 »Bibliothek for Læger« (Den herskende Sygdomstilstand i Svendborg og Distrikt i Aarene 1826, 27, 28, 29, 30 og 31, fremstilt i de aarlige Medicinal-Indberetninger til det Kongelige Sundheds Collegium, i XII. 1—69, og XVI. 216—41, med en Tabel; Hældigt Udsal af en Star-Operation, hvor mislige Tilfælde Indtræden efter Operationen lod det Rofsatte besejgte, i XX. 61—68. [Udtog i Schmidts Jahrb. d. Med. 1835, V. 62—64]; Om den forbitte Sygdoms-Konstitution og dens Indflydelse paa de under samme herskende Sygdomme, i XXVII. 1—38. [Udtog i Friedes u. Oppenheims Zeitschr. f. d. ges. Medicin VIII. 353—4]; En Sæl-Bandsot, som indeholdt meget betydelige Mærkvarme. Oplæst i det Rgl. medicinske Selskab, i XXXI. [R. R. Bd. 1.] S. 481—86; Udtog af hans Medicinalberetninger til Sundhedscollegiet: Om Blodudtømmelsens Rytte mod Febre; Udsal af en Cerebraltypus af rheumatiske Karakter; Forsøg med det af Wittauer anbefalede crusta genua equali imod Epilepsi, i XXX. 190—94; Hælbredelse af en betydelig Ræsson af Ectotum, i XLIV. [R. R. Bd. 14.] S. 288—89).

Ørsted (Anders Sandøe), f. d. 21de December 1778 i Rudebøbing paa Langeland, næstældste Søn af Søren Christian D. *), da-
værende Apotheker ssb., siden i Sorø, og tilsidst Assessor pharmac. og
Forstander for Kjøbenhavns fattigvæsens Medicinal-Dispensations-Anstalt
(f. 1750, * 1776, † $\frac{1}{2}$ 1822), og Karen Hermansen († $\frac{1}{2}$ 1793).
Blev i Efteraaret 1794 privat dimitteret til Universitetet, erholdt første
Examen med bedste Charakter, og i det paafølgende Aar anden Examen med
Udmærkelse i alle Fag; udnævntes d. 2den Septbr. 1795 til Alumnus
paa Elers' Collegium, hvortil han som Descendent af Stifterens Familie
var berettiget; vandt 1798 Universitetets Guldmedaille for en *Handling*
over den Aaret iforvejen udsatte philosophiske Priidopgave: „*Ostendatur*
nexus inter principium Ethices & principium Juris Naturæ“ (jvfr.
Badens Univerf. Journ. VI. S. 9—10); underkastede sig i Januar 1799
den latinsk-juridiske Embedsexamens theoretiske og praktiske Prøve, begge
med Udmærkelse (f. Selmers Afab. Tid. I. S. 51, Noten); concurrerede
kort efter med J. Kragh Høst, M. H. Bornemann, E. Krohg, E. F. Lassen
og H. Willest for det ledige Adjunct-Embedet ved det juridiske Facultet
(jvfr. Badens Univerf. Journ. VII. S. 168); blev d. 29de Maj 1801
furnumerair, og i Decbr. f. A. virkelig Assessor i Hof- og Stads-
retten; d. 13de Januar 1809 tillige Meddirecteur og Lærer i Kirkeretten
ved det da oprettede Pastoral-Seminarium (indtil $\frac{1}{2}$ 1826); d. 28de Ja-
nuar 1810 Ridder af Danebroge; d. 21de Decbr. f. A. Assessor i Højesteret;
d. 28de Jan. 1813 benaadet med Danebrogsmandenes Hæderstegn;
d. 4de April f. A. fjerde, d. 24de Juli 1816 tredje, d. 1ste Febr. 1826
anden, d. 24de April 1834 første Deputeret i det Danske Cancelli, og d.
6te Septbr. 1825 tillige udnævnt til Generalprocureur; d. 20de April
1813 virkelig Etatsraad; modtog 1815 baade fra Kjøbenhavns og Kiøls
Universitet (uden Disputat) den juridiske Doctorværdighed; blev d. 1ste
Novbr. 1828 Conferenceraad; d. 1ste Aug. 1829 Commandeur og d.
28de Octbr. 1836 Storkors af Danebroge; d. 10de Juni 1841 Ge-
hejme Conferenceraad; d. 30te Marts 1842 Gehejme-Statsminister (med
Bibeholdelse af sit Embede som Generalprocureur og sit Sæde i Cancelli-
et); d. 1ste Januar 1847 Ridder af Elephanten (jvfr. Berl. Tid. 1847,
Nr. 2); d. 21de August f. A. Storkors af den Rødske St. Olavs-Orden;
d. 2den Marts 1848 enkleddiget i Raade som Generalprocureur og Medlem
af det Danske Cancelli (fra $\frac{1}{2}$ f. A.) og d. 21de Marts f. A. ligeledes

*) Søn af Mag. Christian D. (f. ? 1695, † 1761), Præst til St. Peters Kirke i Slagelse samt Slotspræst til Antvorskov, og Barbara Albertine Witz (nedstammende fra den hollandske Familie de Witz).

i Naade entlediget som Gehejme-Statsminister; festligholdt d. 29de Maj 1851 sit 50 Aars Embedsjubilæum (s. Berl. Tid. 1851, Nr. 123, 24). — Var, ifølge kgl. Udnævnelse (af 1835 og 1° 1836, samt 1842 og 2° f. A.), Kgl. Commissarius ved Østfjernes og Nørrejylland's Provindsialstænder-Forsamlinger 1835—36, 1838, 1840, 1842 og 1844 (jvfr. Sjöbberns „Patriotiske Intelligentsblade“, I. S. S. 24—31; „Dagen“ 1836, Nr. 186); deeltog, som Deputeret for Kjøbenhavns 3die Valgdistrict, i den danske Rigsforsamling 1848—49 (s. „Ædrel.“ 1848, Nr. 256, 57; „Rbhpost.“ f. A. Nr. 233); valgtes d. 25de Januar 1850 til Landsthingsmand for 1ste Valgkreds (Kjøbenhavn), og mødte ved Rigsdagene 1850—52 (jvfr. „Breve om Rigsdagen“, 1850, Nr. 2). Var Medlem af en Mængde, ifølge kongl. Befaling nedsatte Commissioner bl. a.: angaaende Geistlighedens Aars Forbedring (2° 1821); angaaende Forandringer ved den juridiske Embeds-Examen ved Kjøbenhavns Universitet (2° 1833); ang. en samfundslig Examen (1° 1833); ang. en Forandring i Overbestyrelsen af Kirke- og Underviisningsvæsenet (1° 1841); ang. Udarbejdelsen af et Forsatningslovforslag (2° 1848, s. „Ædrel.“ 1848, Nr. 33; „Rbh. Post.“ f. A. Nr. 31). Blev Medlem af Selskabet „For Sandhed“, og 1801 af det Scandinaviske Literatur-Selskab; d. 21de Decbr. 1810 optagen som Medlem af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab, og d. 11te Febr. 1848 valgt til dets Præsæs; 1817 Med-Præsident i det Kgl. Landhuusholdnings-Selskab; 1816 Medlem af det Kgl. Norske Videnskabernes Selskab i Trondhjem; d. 15de Aug. 1815 Meddirecteur i det Danske Bibelselskab (1835 een af dets Vice-Præsidenter, og 1° 1844 Præsident i samme). — *1. 1° 1802 Sophia Wilhelmine Bertha Dehlenschläger (s. 1° 1782, t. 1818, Datter af Slotsforvalter Joachim Conrad D. og Martha Maria f. Hansen). *2. 2° 1819 Mathilde Elisabeth Rogert (s. 2° 1782, t. 2° 1824, en Datter af Dr. med. Johan Philip Rogert, Landphysicus i Viborg, og Henriette Benedicte Rosenstand-Gouffe). — (Autobiographi i Universitetets Acta Solennia i Anledning af Kronings- og Salvingsfesten 1815, p. 24—28; „Af mit Livs og min Tids Historie, af A. S. Ørsted“, I.—2. Bd. Rbh. 1851—52; i Rosbds Convers. Lex. XXVIII. S. 541—63; Biographi i „Danst Pantheon“, 41de Levering, 1847; i Nathansons „Danst Folkekalender for 1848“, S. 1 flgg., S. 10—28, 43—58, af P. L. Møller; jvfr. Brockhaus' Convers. Lex. der neuesten Zeit u. Literatur, 1834; Convers. Lex. 9. Aufl. X. S. 533; Messenger franç. du Nord 1825, p. 207—8, 223—24; Dehlenschlägers „Erindringer“ I. S. 134—36, 169—70, 216; II. 44—47, 86—87, 144—46; IV. 2—3; Rahbels „Erindringer“ V. 89—91; H. Steffens „Was ich erlebte“, II. 13; V. 29—31; F. Bremer „Liv i Norden“, S. 31—32; „Skrifter af J. J. Nervander“, 1. del, Helsingfors 1850; G. L. Vabens „Jurid. Lexicon“, S. 185,

Nord. Lit. Tid. 1816, Nr. 14; Poetisk-politisk Aftaarsgave 1839, S. 2; „Skjæpsl.“ 1844, Nr. 100, 106, 119 og 140; „Fædrebl.“ 1815, Nr. 1787; 1816, Nr. 97, 98; 1818, Nr. 47, 253; Berl. Tid. 1816, Nr. 102, 104; 1818, Nr. 247; „Danst Follteblad“ XIII. Nr. 52; „Den Constitutionelle“, Nr. 305; „Tilflytteren“ 1821, S. 7—8; Dødsensklægtet „Promethens“ I. S. 289—90; Berl. Tid. 1838, Nr. 305; 1844, Nr. 349, 52; 1852, Nr. 298. — Portrait, malet af Eilersberg, tegnet af R. F. E. Lund, fsl. af E. Buchhorn. Median fol.; malet af Jensen, lithogr. af Monicé. fol.; malet af E. A. Jensen, lithogr. af Petersen i Porsengen & Comp.s Stereotr. Median fol.; lithogr. af Em. Bærnsten, i „Portefeuillen“ 1839, 4de Bd.; lithogr. efter Maleri af Jensen i „Danst Follteblad“ 41de Levering, 1847; paa den til Minde om hans 50 Aars Embedetid prægede Jubelmedaille af Medailleur Petersen [jvfr. „Fædrebl.“ 1851, Nr. 299; „Berlingske Tid.“ j. A. Nr. 298; „Glyv. Post“ j. A. Nr. 318]. — Buste, af Bispen (en Copi heraf lithogr. i „Danst Folltekalender“ for 1842).

Over Sammenhængen mellem Dydelærens og Retslærens Princip. Et academisk Præfstr. I.—II. Deel. Kbh. 1798. (jvfr. Drfted: Af mit Livs Hist. I. 25—29; Møllers R. theol. Bibl. XIX. 180). — Forsøg til en rigtig Fortolkning og Bedømmelse over Forordningen om Trykkefrihedens Grændser, dateret d. 27de Sept. 1799. Første Deel. ibid. 1801. (L. E. 1801, Nr. 42—45, af R. F. Bornemann; Drfted: Af mit Livs Hist. I. 44 flg., S. 88 flg.; Drfteds Suppl. til Rørmgaard, 2. D. S. 270—71). — Supplement til Rørregaards Forelæsninger over den Danske og Norske private Ret. I.—III. Bind. ibid. 1804—12. (L. E. 1810, Nr. 51, af R. E. Sibbern). — Systematisk Udvikling af Begrebet om Tyverie og denne Forbrydelses juridiske Følger, samt andre dermed forbundne Retsmaterier; tilligemed Brint til vor Trykskivegivnings rigtige Bedømmelse. ibid. 1806. (L. E. 1810, Nr. 1, 2, 4, 5; jvfr. Bodens Jurid. Lex. S. 301). Prøver af Bogen vare blevene indrykkede i Jurid. Archiv No. 9 og 11. — Nye dansk Formularbog, indeholdende Formularer til de vigtigste i det borgerlige Liv forefaldende Contracter og andre Documenter. Tredie Dplag, næsten aldeles omarbejdet og med udførlige Andviisninger til de Retts og Forsigtigheds Regler, som ved slige Documenters Afhandling og Udfærdigelse bør iagttages, forsynet. ibid. 1811. (L. E. 1813, Nr. 33). Hjerde Dplag, betydelig forøget og forbedret. ibid. 1817. (Døst's „Arkiv for Lov og Ret“, I. S. 150—60, 210—34; II. 1. S. 106—24; II. 2. S. 51—56; jvfr. Drfteds Jur. Tidsskr. VIII. 2. S. 218—39). Femte gennemfete og forøgede Udgave. ibid. 1844. (udtom, 1838—44, i ni Hefter; jvfr. Berlingske Tid. 1844, Nr. 71). — Dplysninger om Grundfætningerne i Forordningen angaaende Forandring i Pengesætsen. ibid. 1813. 4to.

Enonomia eller Samling af Afhandlinger henhørende til Moralphilosophien, Statsphilosophien og den dansk-Norske Forbryndighed. I.—IV. Bind. Kbh. 1815—22. (Revue encyclop. T. 23. p. 141—2). (Deraf findes særskilt aftrykt: Betrag

ninger over Danmarks nuværende Pengevæsen. Kbh. 1815; r. L. T. 1816, Nr. 34, 35, 36, af J. J. G. Schønheyder; (vfr. "Deconom. Correspondent", 2. Aarg. Nr. 24).

Om Grundeierens og Capitalisternes Stilling i Forhold til hinanden ved Udløbet af den lovbestemte Penskat med omstreden Gjæld. (i Anledning af Capt. E. Müllers Skrift om samme Gjenstand). Kbh. 1817.

Abhandlungen aus dem Gebiete der Morals- und Gesetzgebungs-Philosophie. Aus dem Dänischen mit einer Vorrede des Verfassers. I.—III. Band. Copenh. 1818—26. Over Deel med særskilte Titler saaledes: I. Ueber die Grundregeln der Strafgesetzgebung. Aus dem Dän. übers., und mit einigen Zusätzen, wie auch mit einer Vorrede des Verfassers versehen. Coph. 1818. (Pall. Allg. L. 3. 1820, May, Nr. 121). II. Ausführliche Prüfung des neuen Entwurfs zu einem Strafgesetzbuch für Bayern, erschienen in München 1822. Coph. 1823. (vfr. Gönner's: "Einige Notizen zum bayerischen Entwurf des Strafgesetzbuchs mit kurzer Prüfung der ausführlichen Prüfung, welche Derselbe im Jahr 1823 herausgegeben hat." München 1825; J. N. Post: "Staatsraad v. Gönner med Staatsraad Præf." Kbh. 1825; Kbhens Skilderi 1825, Nr. 84; Neues Archiv des Criminalrechts, Bb. VII. St. 4. S. 715 folg.; Det's Archiv for Nyhol. o. f. v. VI. 279—86, af G. L. Baden; v. Spies "Kritik", Landshut 1825; Revue encyclop. T. XXI. p. 615—17). III. Neuer Beitrag zu den Verhandlungen über Gegenstände der Strafgesetzgebung, in einer Rechtfertigung meiner Kritik des neuen Bayerischen Entwurfs. Copenh. 1826.

Haandbog over den danske og norske Lovhåndbæger, med Rådigt Pensyn til Hurtigkarls Lærebog. I.—VI. Bind. Kbh. 1822—35. (Golds Staatsb. Magaz. VIII. 2. S. 452). (Hertil et alfabetskift Realregister af E. G. Krüger. Kbh. 1843).

Fortsatte Betragtninger over den menneskelige Frihed og Sædelærens Grundbegreber, i Anledning af Prof. Fowig's nye Skrift. (Afskrift af juridisk Tidsskrift). Kbh. 1824. (vfr. Art. J. G. Fowig, J. E. Lange).

Oplysninger for Bøtgerne i det tredje Hødenhavnske Distrikt, i Anledning af et til dem omdeelt Blad. Kbh. 1848. 16 S.

Prøvelse af de Rigsforsamlingen forelagte Udkast til en Grundlov og til en Valglov. Kbh. 1849. (udkom i fire Hefter; vfr. "Tædel." 1849, Nr. 47; "Berlingske Tid." s. A. Nr. 42; "Fylv. Post" s. A. Nr. 61).

For den Danske Stats Opretholdelse i dens Fællehed. En historisk statsretlig Undersøgelse. Kbh. 1850. ("Nord og Syd" IV. 1850, S. 8—32; "Berlingske Tid." 1850, Nr. 58; "Tædel." 1852, Nr. 79).

Af mit Livs og min Tids Historie. I.—II. Bind. Kbh. 1851—52. ("Berlingske Tid." 1852, Nr. 144 fgg.).

Over det den forenede Rigsdag forelagte Kongelige Budskab om Arvesølgens for den samlede danske Stat, fornemmelig med Pensyn til Conferensraad Wegeners Skrift, tilligemed Bemærkninger i Anledning af en nyssig offentliggjort ældre Erklæring over Arverettigheden til Thronen. Kbh. 1852. Andet Dflag. ibid. eod. ("Tædel." 1852, Nr. 268, 70, 72, særsk. afr. Kbh. 1852; "Fylv. Post" s. A. Nr. 348, 354). — Yderligere Bemærkninger i Anledning af det den forenede Rigsdag forelagte Kongelige Budskab om Arvesølgens for den samlede danske Stat. Kbh. 1853. ("Tædel." 1853, Nr. 22, 23, særsk. afr. Kbh.

1853; „Dagbl.“ f. A. Nr. 22; „Slyv. Post“ f. A. Nr. 23, 24, af E. Dirdind (Solmsfeld). — En rigtig Bestemmelse af Høstetingsrets Opløsning. Kbh. 1853.

Udgav:

a) M. G. Dirdners efterladte Skrifter. (Samlede Skrifter 4de Deel). Med en Forerindring af J. E. Gutfeld. Kbh. 1807. (L. E. 1801, Nr. 11, 12, af P. C. Müller; jofr. Drsted: Af mit Livs Hist. I. 43—44).

b) Juridisk Archiv. No. 3.—30. Kbh. 1804—12. (L. E. 1810, Nr. 50—52, af J. E. Gibbern; Badens histor. Bibl. S. 218. — Alfabetskift Realregister hertil af E. Roth. Kbh. 1814). [Heri talrige Afhandlinger af ham selv, saasom: Om culpose Forbrydelser, i Recensionen over Almenningens Undersøgelse om dens Ojensstand, i No. 3; Om onus probandi, No. 4; Om Forligelsesvæsenet, No. 11, 14, 17; Om Processomkostninger, No. 13; Over juridisk Biskeds Natur og Bæsel, sld.; Den almindelige Deel af et System over Fæderlandets Criminalret, No. 15, 21, 22, 29, 30; Om nødvendig Appel i criminelle Sager, No. 17; Om ulovbestemte Forbrydelser, No. 20; Kritik over E. U. D. v. Eggers's Entwurf eines peinlichen Gesetzbuchs für die Herzogthümer Schleswig und Holstein, No. 21 og 22; Om Rangs personers adelige Rettigheder, No. 23; Om Servituters Erhvervelse og Misfælde ved Dødv, No. 2; Om Stemmefærdigheds Urkundelse ved Domsfuldene, No. 26; Om den autentiske Lovfortolknings tilbagevirkende Kraft, No. 27, 28; Over det Spørgsmaal: om forfat eller Uagtsomhed bør forimedes, No. 29]. Af denne Suite gav Drsted senere en forkortet og omarbejdet Udgave under Titel: Archiv for Retsvidenskab og dens Anvendelse. I.—VI. Deel. Kbh. 1824—31. (Hertil Sagsregister, med et tilføjet Ord-Register, af S. J. Gudenrath. Kbh. 1840).

c) Nyt juridisk Archiv. I.—30. Bd. Kbh. 1812—20. (L. E. 1825, Nr. 27, 28, 29; Fald's Staatsb. Magaz. VIII. 2. S. 452; Badens histor. Bibl. S. 218. — Alfabetskift Realregister til Samme ved E. Roth. Kbh. 1823). [Heri af ham, bl. a.: Om den Biskeds Grad, der bør have om en lovstridig Handlings følger, naar Straffen derpaa beror, i I. Bd.; Om Prescription af Gjeldsbreve, sld.; Om Røbebreves Fingeløsning, i II.; Fortolkning af D. L. 5—2—35 og 5—2—19, i II. og III.; Kriminalistiske Anmærkninger i en kort kritisk Anmeldelse af den ved Eggers's Udkast til en Kriminalorbog foranledigede Literatur (af Gönner, Schirach og Etzger), i II.; Om præliminære Kjendelsers formelige Beskrivelse og særskilte Paaante, i III.; Om Straffen for tredje Gang begaaet Leiermaal endnu vedvarer, IV.; Systematisk Udvikling af Åren om Syns og Granskings Forretninger, V.; Om de saaa kaldte villige Børners Afhørelse, sld.; Endnu et Par Ord om autentiske Lovfortolknings tilbagevirkende Kraft med Hensyn paa Lovforordningen af 5te Apr. 1811 § 9, sld.; Udførlig Undersøgelse om Grændserne for den Indflydelse, der tilkommer den fremsatte Beskyldnings Sandhed i Injuriesager, VIII.; Om Forretningsførelse (negotiorum gestio), IX.; Om der bør tillægges en domfældt Forbryder Ret til at forlæste den, i Kraft af Regentens Benaadningsret bestemte mildere Straf, og forlange den over ham affagte Straffedom fuldbyrdes? XII.; Over Grundsætningerne i det nye Sportel-Reglement, af 22de Marts 1814, sld.; Om Dommeres Ansvar for deres Embedshandlinger, XIII.; Om Statens Penge- og Skatte-Væsen, XVI, XVII, og XXIII.; Kan en Fæstebonde gylbigen forbinde sig til, under Fæstes Forbuds, at lagtage en bestemt Dyrtingsmaade? XVII.; Om Straf for falsk Bidsnesbyrd og nogle dermed beslegtede Forbrydelser, XVIII.; Om Sagsvolberen i Rettegang nyder nogen Fædur fremfor Sagsøgeren, sld.; Om Rettigheden og Forpligtelsen til Stabeserstatning, XX. og XXII.; Om det Børneting, hvorved Forbrydelsen bør

paatales og paatjendes, XXIX.; Kritiske Anmeldelser af: Duttigkarls Lærebog, i VI. VII. IX. XI.—XIV. og XXIII.—XXVI.; B. P. v. Munthe af Morgenstjerne: Hvillen Processmaade i Østret, den skriftlige eller den mundtlige, opfylder bedst Fornuftens Forordninger paa en god Retsspleie? LXXII. (Særskilt udgivet af Morgenstjerne, med en Forerindring og nogle Bemærkninger. Christiania, 1816); Feuerbach: "Themis, oder Beiträge zur Gesetzgebung", i III., IV. og X.; af den Norske juridiske Literatur, XVII. XXVI. og XXVIII., med Bemærkninger; af tydske criminalistiske Literatur, XIX., XXI., XXII., XXIX., og XXX.).

d) Juridisk Tidsskrift. I.—16. Bind. Årb. 1820—30. (Jvfr. Bb. XVI. S. 2. C. III.—X.; Bb. XVII. C. V.—VII.; L. L. 1829, Nr. 8. S. 10; N. f. L. I. 184—87, af J. E. A. Kolsterup-Rosenvinge; Fald's Staatsb. Magaz. IX. 542. — Til de 15 første Bind findes Alphabets-Realregister (i 3 Hefter) af P. E. Ottesen og C. E. Horn. Årb. 1823. 1826. 1830, og til 16de [til 28de Bb. incl.] af D. P. Rømer. Ibid. 1839). [Deri en Mængde Bidrag af ham, saasom: Om det i D. L. 5—14—37 (N. L. 5—13—35) tilfældige Fortrin for Tjenestefolks Løn er anvendeligt til Fordeel for Andre end simple Lønde? I. 255—272; Kornet Undersøgelse over Begrebet om aretoriske Ord, II. 1. C. 124—31; Yderligere Undersøgelser angaaende Virkningen af den Sagsøgtes Udelblivelse i borgerlige Retssager, II. 1. C. 241—59, og Critisk Oversigt over nogle nye fremmede Rettergangsloves Bestemmelser over denne Punkt, II. 2. C. 54—83; Om Intervention og andre Handlinger, hvorved en Retstrætte udvides til flere Personer, end dem, der oprindeligvis have taget Deel i samme, II. 2. C. 1—53; Er det uretfærdigt, at criminelle Sager paatjendes af retslærde Dommere? III. 1. C. 1—32; Om Grændserne for Virkningen af en udsættet Retshandling, III. 1. C. 212—19; Bestemmelse af den ny bayerske Straffelovbog, i Henseende til dens Virkning paa ældre Sager, III. 1. C. 38—80; Om particulaire og specielle Loves og i Særdeleshed Retstripters Anvendelse uden for de ved samme udtrykkelig bestemte Tilfælde, III. 2. C. 1—56; Almindelige Bemærkninger over de Forbrydelser, som begaaes i Embedsførelsen, med Hensyn til nogle fremmede Lovgivninger, IV. 1. C. 214—247; Kan en Doms- eller Forslags-Act, med Hensyn til Transporter og Pantfættninger anses lige med et Gjældsbrev? IV. 1. C. 248—267; Udsættelig Fremstilling af Læren om de Forbrydelser, som af Embedsmand begaaes, efter de Danske og Norske Love, IV. 2. C. 1—88 og V. 2. C. 1—83; Endnu et Par Ord om Stemmenheds og Stemmeskræbets Principet, med Hensyn paa criminelle Tilfælde, V. 2. C. 84—104; Critik over Udsættelse til en ny Straffelovbog for Kongeriget Bayern, VI. 1. C. 178—268, VI. 2. C. 1—136, og VII. 1. C. 1—143. (overs. paa Tydsk, s. ovenfor S. 677); Om Renters Beregning i Concursboer, VI. 2. C. 240—256; Hvorvidt kunne en-Alders Creditorer kræve Skifte, i Særdeleshed hvor dennes Enke har Bevilling til at sidde i uskiftet Bo? VII. 1. C. 144—55; Om Eftertryk, med Hensyn til de nyeste Forhandlinger om denne Gjenstand, VII. 2. C. 164—220; Om den menneskelige Frihed, VIII. 1. C. 116—54; IX. 2. C. 201—75; X. 1. C. 1—52; X. 2. C. 121—53. (Jvfr. Art. 8. G. Sowiß); Er en Gods-eier, efter Christian 5tes Lov, indskrænket til den Landgjælden, som fra gammel Tid har været svaret? VIII. 1. C. 228—68; X. 1. 220—38; Min Critik over det ny Udsættelse til en Straffelovbog for Kongeriget Bayern, retsærbiggjort mod Statsraad v. Gönners Angreb, XI. 1. C. 195—284; XI. 2. C. 1—174. (overs. paa Tydsk, see ovenfor S. 677); Behøver den danske Kirkeforfatning en omgribende Forandring? XII. 1. C. 218—88; XII. 2. C. 250—304. (Jvfr. Der's "Archiv" VI. 286—322, af G. L. Baden; N. F. C. Grundtvig: "Vigtige Spørgsmaal til Danmarks Lovhædige",

Danke Lov? *ibid.* S. 4. S. 54—65; Kan man med Høie sætte en tidligere Termin for vore Forordningers Gyldighed, forsaavidt bløse et angaae Politiet, end Lovens Publication? *ibid.* S. 66—70; Bør den i 6—7—8 bestemte Mulet cumuleres for hver enkelt Hornærmelse af det der omhandlede Slags, som paa engang tilføies samme Person? *ibid.* S. 71—80; Reflektioner over enkelte juridiske Materier, 1808. II. S. 372—84 og 429—46; Kunne Sager, som offentlige Embedsmænd anlægge for Injurier, der hverten ere fremførte til Ting, eller udi trykte Skrifter, gaae Forligelseskommissionen forbi? *ibid.* S. 447—50; Bemærkninger over de sædvanlige Inddelinger af den doctrinelle Lovfortolkning, tilligemed speciel Undersøgelse over den indskrænkende Lovfortolknings Grundsatninger, *ibid.* S. 451—72).

3. *Philosophiskt Repertorium for Bærenelands nye Litteratur*, af Jørgen Voet. Binde han var Medudgiver (Bidrag til at høre en Misforstaaelse mod Kants Moraltheorie tilligemed Anmærkninger om den kritiske Philosophies Skæbne hos os, S. 200—235; Bevis for Opstands mulige Lovlighed efter den kritiske Philosophies Grundsatninger, S. 241—61; Kritisk Revision af (D. Porrebows) Religionsblad Jesus og Fornuften, S. 273—317, 353—62, 385—400. (ogsaa særskilt trykt under Titel: Religionsbladet Jesus og Fornuften for Philosophiens Domstol. Kbh. 1798; jvfr. Worms Breve til Agerup i N. theol. Bibl. XIX. 182—84; Drsted: Af mit Livs Historie, I. 29—31; L. T. 1800, S. 789—90).

3. *Maanedsskriftet "Minerva"* (Over Religionens moralske Grundlov, en Apologie for den kritiske Religionsphilosophie imod Porrebows Beskyldning i Jesus og Fornuften, 1799. II. 44—114; Hvad forstaaes ved Gensidernes Deltagelse og hvorvidt udstrækker den sig efter saavel den naturlige som særdansmæssige Folkeret? en Prøveforelæsning, 1800. II. 1—37; Breve til Porrebows, den kritiske Philosophie angaaende, *ibid.* S. 296—347; Hvorpaa er Strafferetten grundet? og efter hvilke Regler bør den udøves? en Prøveforelæsning ved Universitetet, s. A. III. 257—296).

3. *Quartalskriftet "For Sandhed"* (Er Staten eller dens Repræsentant berettiget til at ophæve eller forandre Stiftelser, som private Mænd have oprettet? i V. 263—317; aftr. i "Eunomia" I. 1—39, jvfr. Drsted: Af mit Livs og min Tids Hist. I. 115—136).

3. *"Det Skandinaviske Litteratur-Selskabs Skrifter"* (Er Staten berettiget til at give Love og gjøre offentlige Foranstaltninger til Religionens Fremme? 1807. I. 52—123. [jvfr. Møllers Theol. Bibl. XI. 237—47]; Om Grændserne mellem Theorie og Praxis i Sædelæren, 1812, S. 153—225, begge siden aftrykte i "Eunomia" I. S. 39—145; jvfr. Drsted: Af mit Livs og min Tids Hist. I. 137—177).

3. *"Landoeconom. Tidender"* (Et Par Ord om Landmandens Skatter, VI. 146—57; jvfr. *ibid.* S. 308—12).

3. *"Neues Archiv des Criminalrechts"* (Ueber das Nothrecht, als ein einflussreiches Princip in der Strafrechtspflege, V. 345—374, 625—677; jvfr. Jurid. Tidsskr. XIII. I. S. 204—6; Gött. A. 1823, S. 1027).

Recensioner i *"Kjøbenhavnsske lærde Efterretninger"* (bl. a. over Tyge Rothes afspredte Skrifter, 1799, Nr. 11; 1800, Nr. 9; Schlegels Naturret, I.—2. Udgave, 1799, Nr. 23—30; 1807, Nr. 10—12. [jvfr. Art. 3. S. B. Schlegel]; S. Hempel „Min Mening om den nye Trykte-Forordning“, 1799, Nr. 41—42; J. Biborg „Pligts og Retts-Lære, 1800, Nr. 3—4; Schlegels „Astræa“, 1800, Nr. 14—19); — i *"Danst Litteratur-Tidender"* (over N. Bergelands „Mnemosync“, et Prisdiskurs om det norske Universitet, 1811, Nr. 38—43. [jvfr. 1812, Nr. 7—8; Kbhvns Skilderi 1812, Nr. 11. 27. 31. 32; Møllers N. theol. Bibl. XIX. 216]; over

[illegible][illegible][illegible]

Forfatterens af J. C. Hansen, *Systematisk Fremstilling af det danske Skattevæsen*. 2de. 1835. — *Indvandringer*: af J. L. Sahl's - *Overførsel over Staten, Byerne og Landet, det ene mellem de Skattebetjente og Landmænd og det andre af sine Fædre i Rettenhed for Jæren* 1831. — *Siberg*, 1837. Fol. — *Mindeskraft over J. L. A. Kolderup-Rosenvinge*, i Oversigt ov. det Kgl. danske Vidensk. Selsk. Forhandl. 1820. Nr. 7. S. 97—124. — (*Revisi.*)

Bredt (Anders Zandoe), Kjønsfærdig Frederiken: f. d. 21 Juni 1816 i Ruchbjerg paa Langeland, hvor hans Fader Jacob Alder (f. 1° 1750, † 1829) var Rjeshand og Brandtrecteur, og gift med Petronelle Cathrine Bang († 1° 1845, 63 A.). Kom 1820 i skole, A. S. Orstedes Huse; blev 1833 dimitteret fra Bergerskole i Kjøbenhavn, og afslørede begge de første Examina med bedste Eharat; studerede derefter udelukkende Naturvidenskabene; blev 1837 Lærer i Naturhistorie i Bergerskolen, og 1839 tillige Lærer i Metropolitan skolen; vandt 1841 Universitetets Guldmedaille for Besvarelsen af de Aaret iforvejen udsatte naturhistoriske Prisopgaver: „Desideratur descriptio specierum ordinis Annelidum errantium Andouini. quæ circa littoribus Danicæ reperiuntur. disquisitionibus anatomicis illustrata: comitari eandem debent imagines delineatæ maxime necessariae“ (sef. Selmers Arbejde f. 1841, S. 167), og indsendte samme Aar til det Kongl. Danske Videnskabskabernes Selskab en Afhandling om de Grønlandske Annelider, som blev anseet for værdig til at optages i Selskabets Skrifter; gjorde i Sommeren 1842 en naturvidenskabelig Rejse i Danmark; deltog i de skandinaviske Naturforskeres Møder i Stockholm 1842 og i Christiania 1844; disputerede d. 20de April 1844 for Magistergraden; forlod i Foraaret 1845 Danmark, understøttet af det Løttste og det Clerike Rejsestipendium, for

berøise nogle af de vestindiske Øer og Havene omkring disse, nærmest med det Øjemed, at undersøge de lavere Havdyr, og drog i Maj 1846 til Fastlandet Nicaragua (jvfr. „Berlingske Tid.“ 1847, Nr. 296); vendte tilbage til Kjøbenhavn i Juni 1848; holdt som Privatdocent offentlige botaniske Forelæsninger ved Universitetet i begge Semestrene 1851. — (Autobiographi i Indbyggelseskriftet til Examen i Metropolitanstolen 1840, S. 49, og i Universitetsprogrammet til den aarlige Reformationseft 1844, p. 47—48).

Planteriget's Naturhistorie, en almeenfattelig Fremstilling af de vigtigste Planter i deres Forhold til Menneskene og Jorden, nærmest udarbejdet til Brug ved Underviisningen i Realskoler og til Selskabsstudium. Kbh. 1839, med 34 Tavler med Træsnit. (X. f. l. o. R. IV. 107—142, af S. Drejer, jvfr. Drsted's „Bemærkninger, en Antikritik“, sfb. S. 239—48, og Drejer's Duplik (6 S. 8), som fulgte med samme Bind; „Dagen“ 1839, Nr. 50. 51; „Kbhvst.“ f. A. Nr. 65. 66; „Berlingske Tid.“ f. A. Nr. 41; „Den Kristendoms“ 1840, S. 24).

Annulatorum Danicorum conspectus. Fasc. I. Maricolm. Commentatio de questione ab Universitate Hauniensi proposita proemio ornata. Haun. 1843, c. tabb. 7. (Øiens „Jfde“ 1844, S. 702—5).

De regionibus marinis. Elementa topographiæ historico-naturalis freti Öresund. Diss. inaug. Haun. 1844, c. Tabb. 2 col. (Øiens „Jfde“ 1845, S. 318).

182 Afbildninger til Planteriget's Naturhistorie, med Forklaring. Til Brug ved Underviisningen. Kbh. 1852.

Medredacteur af Haves Tidende. Udgiven af Selskabet for Haveculturens Fremme. 8de Bind (fra Maj 1842) og 9de Bd. Kbh. 1842—43. (Peri af ham, bl. a.: Om Blomstens Bygning hos Ræsturterne (Polygalaceæ), i IX. 145—57; De Korsblomstredes Familie (Cruciferae), med en Tavle med Figurer, sfb. S. 415—30).

3 Krøyers „Naturhistorisk Tidsskrift.“ (Beretning om en Excursion til Trindelen, en Alluvialdannelse i Odensefjord, i Efteraaret 1841, d. 19de October, i III. 552—569, med Tab. VII. [Øiens „Jfde“ 1842, S. 935—38]; Udtog af en Beskrivelse af Grønlands Annulata dorsibranchiata, IV. 109—127. [Øiens „Jfde“ 1845, S. 506—11]; Conspectus generum specierumque Naïdum ad faunam Danicam pertinentium, IV. 128—140, m. Tab. III. [Øiens „Jfde“ 1845, S. 511—16]; Udtog af L. Agassiz's Untersuchungen über die Glacisfer, IV. 189—201; Forsøg til en ny Classification af Planarierne (Planaria Dugès), grundet paa mikroskopisk anatomisk Undersøgelse, IV. 519—581. [forbedret og forøget paa Tydsk: Entwurf einer systematischen Eintheilung und speciellen Beschreibung der Plattwürmer, auf microscopische Untersuchungen gegründet. Mit Holzschnitten u. 3 Tafeln. Copenhagen, 1844; jvfr. N. Jen. f. J. 1845, S. 127—28, af S. S. Beigt; Øiens „Jfde“ 1847, S. 621—23]; Fortegnelse over Dyr, samlede i Christiansfjord ved Drøbak fra 21—24 Juli 1844, i 2den Række, I. 400—427, med Tab. V. (først tilst aftrykt).

3 „Det Kongl. Danske Vidensk. Selskabs naturvidensk. og mathematisk Afhandlinger“ (Grønlands Annulata dorsibranchiata, beskrevet, i X. 153—216, med 8 Tavler; særsk. aftr. Kbh. 1843. 4to; jvfr. Øiens „Jfde“ 1844, S. 628—27. Udtog af denne Afhandling i Krøyers Naturh. Tidsskr. IV. 109—27).

3 „*Förhandlingar vid de Skandinav. Naturforskarnes tredje Möte 1842*“ (Inslägelser över Vegetationens Fördelning i Öresund, S. 621—22).

3 „*Förhandlingar ved de Skandinaviske Naturforskeres fjerde Møde 1844*“ (Om Lebens Betydning i *Omphalodes* Blomst, S. 219—221).

3 *Erichsons „Archiv für die Naturgeschichte“* (Ueber die Entwicklung der Jungen bei einer Annelide und über die äussern Unterschiede zwischen beiden Geschlechtern; i XI. Jahrg. 1845, 1tes Heft, S. 21—23, Platte Taf. 2; særsl. aftr. 1845).

3 *Petit's og Thornam's „Tidskrift for populær Naturvidenskab“* (En Reise i Guanacaste i Costa-Rica, S. 21—35 [overs. paa Svensk i „Stockholms Aftenspost“ for 1849, Nr. 52]; *Naturens Physiognomie i Central-America*, S. 255—83).

3 „*Videnskabelige Meddelelser fra den naturhistoriske Forening i Kjøbenhavn*“ (Inslägelser over en hidtil ukjendt almindelig Udbredning af microscopiske Planter i Verdenshavet; Om Lovene for Farvefordelingen hos Dyrene i Havets forskjellige Dybder; Foreløbig Underretning om Dyret af en Art af Slægten *Pyrula* Lamk.; Bidrag til at besvare det Spørgsmaal, hvilken Plads Slægten *Sagitta* bør indtage i Systemet; Beskrivelse af Centralamerikas Bubiaceer (Oversættelse af samme i *Hookers Journal of Botany*); Beskrivelse af Centralamerikas Compositæer).

3 „*Journal of the Royal geogr. Soc. of London*“ 1850 (Survey made for a Canal through the River Sapoa to the Port of Salinas or Bolanos in Costa-Rica).

3 *Bergsøe's danske Stats Statistik*. (Om Naturforholdene paa de dansk-vestindiske Øer, i Bd. 4. S. 563—99). — Botaniske Samlinger beskrevne i Forening med Andre, (sef. Ellæ Fries *Novæ Symbolæ mycologicæ*, Upsaliæ 1851; Ueber eine von Dersted in Mittelamerika gemachte Laubmoßsammlung von R. Müller, i Bot. Zeit. 1851, p. 257; Liebman: *Mexicos og Centralamerikas Halvgræs. Mexico og Centralamerikas neldeagtige Planter* (Kgl. danske Videnskaberne Selskabs Skrifter 5. Række 2. Bind); Liebman: *Mexicos og Centralamerikas Begoniaceer*, Bidrag til Mexicoernes Familie (sef. Videnskabelige Meddelelser fra den naturhistoriske Forening i Kjøbenhavn). — (Revideret).

Drsted (Hans Christian), ovenanførte Gehejme-Conferenceraad H. S. Drsted's ældste Broder; f. d. 14de August 1777 i Rudkjøbing; blev i Efteraaret 1794 privat dimitteret til Universitetet; tog Examen artium med bedste Character, og i det paafølgende Aar anden Examen med Udmærkelse; udnævntes d. 4de April 1795 til Alumnus paa Clerus's Collegium; vandt 1797 Universitetets Guldmedaille for en Afhandling over det Aaret iforvejen udsatte Priisspørgsmaal i Æsthetiken: „Hvorledes kan det prosaiske Sprog forbedres ved at komme det poetiske for nær? og hvorefter Grændserne imellem det poetiske og prosaiske Udtryk?“ (s. *Wadens Univers. Journ.* V. S. 34); tog 1797 pharmaceutisk Examen med Udmærkelse; vandt 1798 atter Guldmedaillen for Besvarelsen af Universitetets i det foregaaende Aar udsatte medicinske Priisopgave: „*Explicare originem & usum liquoris amnii sub graviditate & partu*“ (sef. *Wadens Univers. Journ.* VI. S. 9); disputerede d. 5te Septbr. 1799 for den philosophiske Doctor og Magistergrad; udnævntes

d. 7de Novbr. 1800 til Adjunct (for Materia medica samt Pharmaceutik) ved Kjøbenhavns Universitets medicinske Facultet; tiltraadte i Sommeren 1801, understøttet af det Cappelske Stipendium, en Rejse til Tydskland, Frankrige og Holland, hvorfra han vendte tilbage i Januar 1804; blev d. 5te Septbr. 1806 overordentlig Professor i Physik ved Kbhvns Universitet; fik d. 12te Febr. 1808 det Kongl. Danske Videnskaberne's Selskabs Sølvmedaille for en Afhandling „om Klangfigurerne“; ansattes 1810 tillige som Lærer i Naturvidenskaben ved Landcadetcorpsset og Militairinstituttet; foretog 1812—13 sin anden Udenlandsrejse, som gik over Berlin til Paris, hvorfra han i Sommeren 1813 atter kom tilbage over Holland; valgtes d. 20de Januar 1815 til Secretair i det Kongl. Danske Videnskaberne's Selskab, og udnævntes d. 31te Juli s. A. til Ridder af Danebroge; var fra 1815 til 1827 Lærer i Agerdyrkningschemi ved den Classenske Agerdyrkningsanstalt; blev d. 18de Juli 1817 ordentlig Professor i Physik og Afsessor (samt Secretair indtil 2° 1820) i Consistoriet; udførte i Aarene 1818 og 1819 i Forening med nu afdøde Etatsraad L. Esmarck og nu værende Etatsraad, Prof. Forchhammer Rejser til Bornholm, for at undersøge denne Des geognostiske Forhold med Hensyn til Kullenes og Jernmalmenes praktiske Anvendelse; opdagede 1820 Electromagnetismen, og modtog i den Anledning 1820 af det kgl. Videnskaberne's Selskab i London det Copleyske Legats Medaille for experimentale Opdagelser, samt 1822 det franske Instituts mathematiske Klasses store Guldmedaille (s. L. T. 1822, S. 286); gjorde i 1822 og 1823 en tredje Udenlandsrejse over Berlin og München til Paris, og derfra til London, Edinburgh og de vigtigste engelske Fabrikstæder og Universiteter; stiftede efter sin Hjemkomst Selskabet for Naturlærens Udbredelse (2° 1824), hvis Directeur han blev at være indtil sin Død (jvfr. Revue encyclop. T. 25. p. 251); blev naadedes d. 16de Maj 1824 med Danebrogsmandenes Hæderstegn; gjorde 1828 en Rejse til Norge, og deltog i Septbr. s. A. i de tydske Naturforskeres og Lægers Forsamling i Berlin; udnævntes d. 1ste Novbr. s. A. til virkelig Etatsraad; d. 21de Febr. 1829 til Directeur og Lærer i Physik ved den nyoprettede polytechniske Lære-Anstalt; blev s. A. Medlem af Commissionen for den pharmaceutiske Examen; gjorde siden den Tid mange Rejser især i Norge, Sverrige og Tydskland; deltog saaledes 1830 i Naturforskeremødet i Hamborg, og rejste 1834 til Göttingen, for at blive bekendt med Gauss's nye Jagttagelser over Magnetismen; blev d. 28de Octbr. 1836 Commandeur, og d. 28de Juni 1847 Storlors af Danebroge; i Efteraaret 1837 Ridder og 1845 Officeer af Vreslegionen; havde Andeel i Stiftelsen af de Scandinaviske Naturforskeres Forsamlinger, og deltog i Nøderne i Gøttenborg 1839, Kbhv. 1840, Stockholm 1842,

Christiania 1844, og Kbhvn. 1847; blev d. 22de Maj 1840 Conferenceraad; 1842 Ridder af den preussiske Orden pour le mérite dans les sciences et les arts; d. 19de Juli s. A. Commandeur med Storkors af Nordstjerne-Ordenen; fik 1843 Eresdiplom fra Erlangen som Doctor Medicinæ; foretog i Aaret 1846 i Forening med Prof. G. Forchhammer en Rejse til Frankrige og England, især for at deeltage i den britiske Naturforskerforsamling i Southampton, og paa Hjemreisen i det tydske Naturforskermøde i Kiel; modtog 1848 Eresdiplom fra Prag som Doctor Philosophiæ; festsigeholdt d. 7de Novbr. 1850 sit 50 Aars Embedsjubilæum, og udnævntes samme Dag til Gehejme-Conferenceraad, med Rang i 1ste Kl. Nr. 13 (jvfr. „Berlingske Tid.“ 1850, Nr. 261, 62; „Fædre.“ s. A. Nr. 260, 283; „Flyv. Post.“ s. A. Nr. 260—62; „Kbhvpost.“ s. A. Nr. 260). Var Universitetets Rector 1825—26, 1840—41 og 1850—51 (valgt 17 1850); Eresmedlem af det mineralogiske Selskab i Jena (1811), det Asiatiske Selskab i Calcutta (1822), Royal institution of great Britain (1823), det Neapolitaniske Videnskabs Selskab (1827), det Kgl. medicinske Selskab i Kjøbenhavn (1833), det medicinske Selskab i London (1836); Medlem af det Scandinaviske Litteratur-Selskab (1800), det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab (17 1808), Videnskabernes Selskabet i Antwerpen (1809), Videnskabernes Selsk. i Edinburgh (1821), Videnskabernes Akademi i München (1821), det Londoniske Selskab for Videnskabernes Fremme (1821), det svenske Videnskabernes Akademi i Stockholm (1822), Videnskabselskabet i Göttingen (1826), det medicinske og botaniske Selskab i London (1826), det hollandske Videnskabernes Selskab i Haarlem (1830), det Linæiske Selskab i Stockholm (1832), Videnskabernes Selskab i Upsala (1841), Associé étranger de l'Institut de France (1842), Medlem af Videnskabernes Selskabet i Washington (1845), det italienske Videnskabernes Selskab i Modena (1846); corresponderende Medlem af Videnskabernes Selsk. i Berlin (1821), af l'Institut de France (1823), det meteorologiske Selskab i London (1824), det keiserl. Videnskabernes Selskab i St. Petersborg (1830), Videnskabernes Selskabet i Brüssel (1842); og desuden Medlem af flere inden- og udenlandske videnskabelige Selsk. + 9de Marts 1851 i Kbhvn. — * 17 1814 Jnger Birgitte Wallum (døbt 17 1789 i Kjeldby), Datter af Præsten Niels W. i Kjeldby paa Møen (f. 17 1748 i Kbh., + 17 1792 sfd., s. Paludans Bestr. over Møen, I. 506—7) og Anne Dorothea f. Discher. — (Autobiographi i Rosfods Conversations-Lex. XXVIII. S. 515—541 [overs. paa Tydsk af P. H. Schmidt i Brandes Archiv d. Apothekerver. Bd. 37, 1831. S. 1. S. 1—36]; Biographi i Ursins „Magazin for Kunstnere og Haandværkere“ I. S. III.—VIII.; i „Danmarks Hæder i Fortid og Nutid“, et Portrait-Gallerie,

2det Hefte, 1839; „Nyt Magazin for Natur- og Menneske-Kundskab“, 1839, III. Nr. 1; i „Danst Pantheon“ 19de Lever. 1844 [af P. E. Møller]; i „Skandinaviſt Holſtekalender“ for 1845, S. 3—16, af Fr. Barſøb; i Nathanaſens „Danst Holſtekalender“ for 1848, S. 1 ſigg., 9—10, 28—43, og i R. L. Kannegieſſer's tydſke Oveſættelſe af Drſteds „Aanden i Naturen“, Leipz. 1850, ſamt i „Augsburger Allgem. Zeitung“ 1851, af P. E. Møller; i Drſteds „Samlede og efterladte Strifter“, 9de Bd. 1852, af J. E. Hauch; jvfr. „Hans Christian Ørsted. Et Mindeskriſt, læst i det Kongelige danske Videnskabernes Selskabs Møde, den. 7de November 1851, af G. Forchhammer“, i Oversigt ov. Vidensk. Selsk. Forhandlinger 1851, Nr. 6, S. 146—177, og særskilt astr. Kbh. 1852. 34 S. 8.; Brodhauſ's Converſ. Lex. 9. Aufl. X. 533; Galliens Medicin. ſchriftſt. Lex. XIV. 93—96; XXXI. 72; Dehlſchlägers „Erindringer“ I. 134—36, 140—41, 142—43; A. S. Drſted: „Af mit Livs og min Tids Hiſtorie“, I. S. 3—20; Fr. Bremer: „Liv i Norden“, S. 31—33; „Skrifter af I. I. Nervander“. 1ste del, Helsingfors 1850; A. Clausade: „Voyage à Stockholm“, Paris 1845; „Statſtidenden“ 1814, Nr. 85; Drſt's „Materialier“, Nr. 75; „Fædrel.“ 1851, Nr. 58, 59, 61, 64, 65, 67, 76; „Berlingske Tid. ſ. A. Nr. 57—60, 62, 63, 65; „Flyv. Poſt“ ſ. A. Nr. 59, 60, 64, 66, 76; „Kbhpoſt.“ ſ. A. Nr. 58, 65; „Nord og Syd“ VI. 1851. S. 300; „Dannevirke“ XIV. Nr. 32; „Hans Christian Drſteds Jordefærd.“ Kbh. 1851. [indeh. Taler og Sange, tilligemed et Udvalg af de Digte, hans Død har fremkaldt, og en kort Beretning om hans ſidſte Væblikke]. — Portrait, pinx. C. W. Ederſberg 1822, ſt. 1827 af C. Ederſberg, i Urſins „Magazin for Kunſt. og Haandv.“ 1ste Bd.; pinx. C. A. Jensen, lithogr. Kaufmann, 1833, fol.; lithogr. i „Danmarks Hæder i Fortid og Nutid, et Portrait-Gallerie“, 2det Hefte, 1839; ſt. i „Nyt Magaz. ſ. Natur- og Menneske-Kundskab“ 1839, III. Nr. 1; C. A. Jensen pinx., lithogr. af A. H. Huncæus i „Portefeuillen“ 1839, 1ste Bd.; C. Bærenſen delin., lithogr. i „Danst Pantheon“ 19de Lever.; lithogr. i „Skandinaviſt Holſtekalender“ for 1845; tegnet af J. W. Gertner, lithogr. af J. W. Tegner, 1850; i Staalſpil foran R. L. Kannegieſſer's tydſke Oveſættelſe af hans „Aanden i Naturen“, Leipz. 1850. — Hans Būſte af F. E. Krohn; af Biſpen 1850, og derefter i formindſket Maaleſtol modeleret af Dirſt 1851).

Diss. de forma *Metaphysicæ elementaris naturæ externæ*. Hafn. 1799. Inauguraldiſſertation. (Jvfr. *Physicaliſt, oeconom. Bibl.* XVI. 398). — Grundtrættene af Naturmetaphyſiken. Kbh. 1799. — Ideen zu einer neuen Architektonik der Naturmetaphyſik, nebst Bemerkungen über einzeln Theilen derselben; herausgegeben von M. H. Mendel. Berlin, 1802. (Allg. L. 3. 1803, Nr. 212). — Materialien zu einer Chemie des neunzehnten Jahrhunderts. Erſtes Stüd. Regensburg, 1803 (N. A. D. *Bibl.* 88. Bd. S. 469; *Gilberts Ann.* XX. 422—54; *Trommel*

borffs Chem. Bibl. IV. Bb. 2tes St. S. 127—41; Hartenleis med. Hist. 1804. 1. Bb. S. 434 fg.; Salzburg. medic. Zeit. 1805, Nr. 25; jvfr. L. E. 1804, Nr. 27). — Videnskaben om Naturens almindelige Love. 1ste Deel. Kbh. 1809, med 11 Kbh. (Bibl. f. Læger III. 1811. S. 149—64). Andet ganske omarbejdede Dplag. 1ste Deel, med 16 Kbh. (uden Kartaal). 39 Ark. — Første Indledning til den almindelige Naturlære. (Indbydelseskrift til Forelæsninger om denne Videnskab). Kbh. 1811. 4to. (Liden optaget i 2den Udgave af hans Værk: Videnskaben om Naturens almindelige Love). — Kort Anvisning til at søge Salpeter; dateret 11te Februar 1812. 8 S. 8vo. — Ansigt der kemiske Naturgesetze, durch die neueren Entdeckungen gewonnen. Berlin, 1812, nebst 1 Kpfr. (Allg. medic. Annal. der Physik. 1812, Decbr. S. 134—35; Kbh. L. 3. 1814, Nr. 272; Pöhl. Allg. L. 3. 1815, Juni, Nr. 131). Paa Fransk: Recherches sur l'identité des forces chimiques et électriques. Trad. de l'Allemand par Marcel de Serres. Paris, 1813. (Journal de Paris 1814, 20. Fevr.; Udtog i Thomsons Annals of Philosophy, T. 13. p. 368—77, 456—63; T. 14. p. 47—60; jvfr. T. 5. p. 5—8; L. E. 1819, S. 811—12; Quarterly Review Vol. 35. 1827, p. 246).

Tentamen nomenclaturæ chemiæ omnibus linguis Scandinavico-Germanicis communis. Hafn. 1814. 4to. (Program til Universitetets aarlige Reformationsefterskole). Oversat paa Tydsk i Schweiggers N. Journal der Chemie u. Physik Bb. XII. S. 2. 1814. S. 113—154, og i Trommsdorffs Journal der Pharmacie Bb. 24. 1814. S. 375—437; jvfr. Schweiggers N. Journ. der Chem. Bb. XIII. S. 193—239, af Buchner og Schweigger, samt L. E. 1815, S. 575—76.

Beretning om en Undersøgelse over Bornholms Mineralrige, udført 1818 efter Kongelig Befaling gjennem Rentelammeret, af P. E. Ørsted og L. Esmarck. Kbh. 1819, med 2 Kartaal. (L. E. 1820, S. 107—9, af J. P. Brechdorff, jvfr. Antikritik, Nid. S. 126—28; Deconom. Correspond. 3die Aarg. S. 375; jvfr. Oversigt over Vidensk. Selsk. Forhandl. 1818—19, S. 13—15). — Beretning om en Undersøgelse over Bornholms Mineralrige udført i 1819 efter Kongelig Befaling gjennem Rentelammeret, af P. E. Ørsted og L. Esmarck. ibid. 1820. (Revue encyclop. T. XI. p. 135—36. Begge Beretninger r. Gøtt. A. 1823, St. 107, S. 1063—66; jvfr. Oversigt over Vidensk. Selsk. Forhandl. 1819—20, S. 14—16, og Art. A. D. P. Schäffer).

Læresætninger af den nyere Chemie. Aftrykt til Brug for hans Tilhørere. Kbh. 1820. 54 S.

Experimenta circa effectum conflictus electrici in acum magneticam. Hafnia d. 21. Julii 1820. 4 pagg. 4to. (Optagen eller oversat i næsten alle europæiske vigtigere naturvidenskabelige Tidsskrifter; paa Dansk af J. A. Døssel i Kbhets "Persperus" III. 1820. S. 312—21. En Meddelelse derom i Oversigt ov. Vidensk. Selsk. Forhandl. 1820—21, S. 12—21; jvfr. L. E. 1820, S. 447—48; 1821, S. 80, 139—41).

Forelæsninger, som Selskabet for Naturlærens Udbredelse lader holde. Kbh. 1824—30.

Erindringsord til Forelæsninger over Chemiens Grundsætninger. Kbh. 1825. 2den Udgave. ibid. 1826; optrykt 1835.

Mindetale over det Kongelige danske Videnskabernes Selskabs Præsides E. H. Greus af Schimmelmänn. Holdet i Selskabets Møde den 14de Juli 1831. Kbh.

39 S. [optr. i *hans samlede Skrifter* Bd. 6.]. (M. f. T. VII. 448—49, anm. af Forfatteren; Bl. f. liter. Underhold. 1833, Febr.). Paa Tydskt overs. i *Falds N. Staatsbürgerl. Magaz.* I. 413—39.

Erindringssord til Forelæsninger over Lyset. Kbh. 1835.

Lufstribet. Et Digt. Kbh. 1836. Paa Tydskt: *Das Luftschiff. Ein Gedicht.* A. d. Dän. von J. E. S. Johannsen. Kopenh. 1837. (Froriep R. Notiz. Bd. 2. 1837. Nat. No. 33 (Nr. 1133), S. 171; Bl. f. liter. Underhold. 1839, Nr. 64).

Tale ved det Kongelige Videnskabernes Selskabs Mindefest over dets Præsæs, Overkommerherre *Adam Wilhelm v. Hauch*. Kbh. 1838. (Med Cantate af J. E. Fauch).

Tale, holden i de Scandinaviske Naturforskeres første Møde i Kjøbenhavn (d. 3die Juli 1840). Kbh. 1840. (ogsaa i *»Forhandlinger»* ved dette Møde. Kbh. 1841).

Tale ved Prof. Jacobsons Liigfærd. Kbh. 1843.

Forholdet mellem Unge og Gamle med særdeles Hensyn paa den i Berden indtrædende Yngling. Tale paa *»Hjertelægens»* Stiftelsesdag den 4de Marts 1844. Kbh. 1844. (ogsaa i *Schouw's »Danst Ugeskrift»*, 2den Række, Bd. VI. Nr. 140).

Naturlærens mekaniske Deel. (Med Træsnit i Teksten). Kbh. 1844. Tillæg til Naturlærens mekaniske Deel. ibid. 1847. IV. og 34 S. (jvfr. *»Kbhpost.»* 1844, Nr. 261, 71, 82; 1845, Nr. 165, 91, 92; *»Fædrel.»* 1844, Nr. 1739, 49; 1845, Nr. 1962). Anden Udgave. (Med Træsnit i Teksten). 1.—2. Hefte. ibid. 1851—52. Paa Tydskt: *Der mechanische Theil der Naturlehre. Mit in den Text eingedr. Holzschn.* 1. Fsg. Braunschweig, 1851.

To Capitler af *det Skønnes Naturlære*. Kbh. 1845. Paa Tydskt: *Naturlehre des Schönen. Aus dem Dänischen von H. Zeise.* Hamburg, 1845. (N. Jen. Z. J. 1846, Nr. 112, 113, af Wilh. Dangel).

Den almindelige Naturlæres Aand og Bæsen. Kbh. 1847.

Précis d'une série d'expériences sur le diamagnétisme. Copenh. 1848.

Samlede og efterladte Skrifter. I—IX. Bind. Kbh. 1850—1853, med Træsnit og Lithographier. [*»Kbhpost.»* 1851, Nr. 274; 1852, Nr. 70]. Heraf indeholder det første Bind: *Aanden i Naturen*. I. Almenfattelige Bidrag til at belyse Naturens aandelige Indhold. Kbh. 1850 (1849). Andet Oplag. ibid. 1851. (*»Kbhpost.»* 1849, Nr. 301; *»Berlingske Tid.»* f. A. Nr. 306; *»Meyers »Literaturbl.»* f. A. Nr. 4; *»Fædrel.»* 1850, Nr. 12, 13, 16, 17; Grundtvigs *»Danstøren»* III. Nr. 50; *»Nord og Syd»* V. 1850. S. 699—54, 691—723; VI. 1851. S. 218, jvfr. *»Berlingske Tid.»* 1851, Nr. 41; *»D. Kirketid.»* V. 281—89, af E. P. Raskar; N. theol. Tidsskr. I. 291—315, af J. P. Mynster, jvfr. *»Aanden i Naturen»*, II. 3—26). Paa Tydskt: *Der Geist in der Natur. Deutsche Original-Ausgabe des Verf. München, 1850* (under Forf.'s Medvirking); *Der Geist in der Natur. Deutsch von R. L. Kannegiesser.* Nebst e. biogr. Skizze v. P. L. Møller u. m. dem Portr. des Verf. (in Stahlst.). Leipzig, 1850. 2.—3. unveränd. Aufl. ibid. eod.; *Die Naturwissenschaft in ihrem Verhältniß zu Dichtkunst und Religion. Ein Supplement zu: Der*

Geist in der Natur. Deutsch von R. L. Kannegieffer. Mit e. Forworte von P. L. Möller. *ibid.* eod. Paa Svenst: *Anden i Naturen*. Översättning af J. J. Astrand. Göteborg, 1850. 8:o.; ogsaa overs. paa Engelsk. — Andet Bind: *Anden i Naturen. II. Naturvidenskab og Aandsdannelse*. Kbh. 1850. („*Rbhpost.*“ 1850, Nr. 156; „*Berlingske Tid.*“ f. A. Nr. 194; R. theol. Tidsskr. II. 67—82, af J. P. Nybster [først. it. afr. i Forbindelse med den tidligere Artikel i samme Tidsskrift I. 291 fg. under Titel: Bemærkninger ved Skrivet: „*Anden i Naturen*“, første og anden Deel. Kbh. 1850; jvfr. E. Cappelen Friberg: „*Nogle Betragtninger*“. Christiania, 1853; „*Rbhpost.*“ 1850, Nr. 270, og: „*Striden imellem Øst og Vest*, eller Videnskaben og den officielle Theologi. Af P.-t.“ Kbh. 1851; „*Berlingske Tid.*“ 1851, Nr. 100, 127]; J. L. B. Zeuthen „*Om Hjemmevæsen*“, S. 1—17). Paa Tydsk: *Der Geist in der Natur. II. (Bd.). D. u. Tit.: Die Naturwissenschaft und die Geistesbildung*. Deutsch von R. L. Kannegieffer. Leipzig, 1850. (jvfr.: „*Der Welt, angeschaut in ihren Gegensätzen Geist und Natur. Zugleich eine kritische Entgegnung auf die modernen Theorien vom „Geiste in der Natur.“ Ein Beitrag zur katholischen Wissenschaft, von Gärtner.*“ Wien, 1852). Et Brudstykke overs. paa Svenst: Bliver verdien alt samme og samme, i „*Bore*“ 1850, Nr. 39.

Udgav: *Översigt over det Kongl. danske Videnskabernes Selskabs Forhandlinger og dets Medlemmers Arbejder 1814—1851*, Nr. 1 og 2. Kbh. 1816—51, først i 4to, siden 1842 i 8vo; ogsaa meddeelte i hvert Bind af Selskabets naturvidenskabelige og matematiske, samt dets filosofiske og historiske Afhandlinger, saavel som i *Dansk Literatur-Tidende 1816—33*. (Ned. skr. Zeit. 1824. II. Nr. 83, S. 97—98; *Revue encyclop.* T. 23. p. 387; *Schweigger's Journ.* f. Chem. u. Phys. LII. [Jahrb. Bd. 22]. 1824. St. I. S. 1—13; *Gel. Anzeig. der k. bayer. Akademie der Wissensch.* XIII. 1841. Nr. 199—202; XV. 1842. Nr. 233—40; *Oftens „Jist“* 1814, S. 804). [Heri af ham: *Loven for de electriske Virkninger Svækkelse ved Afstanden*, 1814—15. (En Notis dertil i *Schweigger's Journal* 1814, Bd. 12. S. 106); *Theorie over Lyset*, 1815—16; *Over de galvaniske Trugapparater (i Forbindelse med Galvanismen)*, 1816—17; *Undersøgelse over Maaden, hvorpaa en Lærebog i Naturlæren burde affattes*, 1817—18; *Undersøgelse over Vandets Sammentrykkelighed*, sstd.; *Tanker om Muligheden af, at gjøre Træets bedste chemiske Anvendelse mere almindelig*, 1818—19; *Om Haarörene*, 1819—20; *Om et nyt Æsk i Peberen*, sstd. (Ueber das Piperin, ein neues Pflanzenalkaloid, i *Schweigger's Journal*, Bd. 28. 1820. S. 80—82; paa Fransk i *Lamétherie Journal de Physiq.* T. 47. (T. 80). 1820. p. 173—74); *Galvanomagnetiske Undersøgelser*, 1821—22; *Fortsatte Forsøg over Vandets Sammentrykning*, sstd.; *Efterretning om nogle nye, af Baron Fourier og Ørsted anstillede thermoelectriske Forsøg*, 1822—23; *Om Glødningen ved en galvanisk Strøm med Hensyn til de Fraenhoferske Linier*, 1823—24; *En ny thermoelectrisk Kjede*, sstd.; *Bemærkninger om Nordlysets Theorie*, sstd.; *Forsøg over den Mariotteske Lov for Legemernes Tryk*, udført i Selskab med Capitain Suenson, 1824—25. (Paa Tydsk i *Schweigger's Journal*, Bd. 45. S. 862—67); *Forsøg over Leerjordens Forbindelse med Chlor*, sstd. (jvfr. *Poggendorfs Annalen*, Bd. XI. S. 146—61); *Over de Forsøg, der endnu fortjente at udføres over Legemernes Sammentrykkelighed*, 1825—26; *Om en Forbedring ved Nobells's electromagnetiske Multiplikator*, sstd.; *Fortsatte Forsøg over Legemernes Sammentrykkelighed*, 1826—27; *Om Brugen af den electromagnetiske Multiplikator til Sølvprøve*, sstd. (Paa Tydsk i *Schweigger's Journ.* Bd. 62. S. 10—11,

og Erdmanns Journ. Bd. 2 S. 90—100); Forsøg over en Forbedring af Ringning med Klokker, ssd. (Paa Tydskt i Schweiggers Journ., Bd. 52. S. 11—13); Fortsatte Forsøg over Vædskernes Sammentrykning, 1827—28; Undersøgelser over Legemernes indvortes Natur, især med Hensyn til Striden mellem det atomistiske og dynamiske System, 1828—29; Electromagnetiske Forsøg for at udfinde om galvaniske Redskaber kunne bruges til at frembringe meget stærke Magneter, ssd.; Et electromagnetisk Forsøg, som strider imod Ampères Theorie, 1829—30; Betragtninger over Forholdet imellem Lyden, Lyset, Varmen og Electriciteten, ssd.; Middel til at udmaale Dybder i Havet, 1830—31; Forklaring over Morgen- og Aftenrøden, ssd.; Forklaring over Faradays magnetisk-electriske Opdagelse, 1831—32; Fortsatte Forsøg over Vædets Sammentrykning, 1832—33; Udfaldet af magnetiske Iagttagelser i Kjöbenhavn efter Gauss's Iagttagelsesmaade, 1834—35; Om Skypompen, 1836—37; Tale i Anledning af Christian VII's Thronbestigelse, 1839; Om Haarrörsvirkningerne, 1840; Om Vægtstangselectrometret, ssd.; Om Groves Apparat, 1841; Beretning om magnetiske Observationer, ssd.; Om Galvanoplastiken, 1842; Forsøg over Varmheden paa Banden af Borehullet i den artesiske Brønd paa Nyholm, ssd.; Undersøgelser om Lyset med Hensyn til det Skjønnes Naturlære, ssd.; Om Udførelsen og Resultaterne af de magnetiske Observationer, ssd.; Fortsatte Undersøgelser om Lyset med Hensyn til det Skjønnes Naturlære, 1843; Udvikling af Læren om Glandsen, ssd. (Paa Tydskt i Poggenborfs Annal. Bd. 60. S. 49—55); Mindeskrift over J. S. Mösting, 1844; Mindeskrift over C. L. Hends, ssd.; Saturns Ringsystem, ssd.; Maalning af Glas i Spiele, ssd.; Om Qvæksölvens Forandring i lufttomt Rum, 1845. (En engelsk Notits om samme i Reports of the british association 1846); Om Varmeudvikling ved Vædets Sammentrykning, ssd.; Mindeskrift over Henr. Steffens, 1846; Mindeskrift over J. D. Brandis, ssd.; Kundskabsevnenes Væsenseenhed i det hele Verdensalt, ssd. (Paa Tydskt i Amblicher Bericht über die 21ste Versammlung der Naturforscher und Aerzte in Kiel im Septbr. 1846, S. 61—77); Udtog af en Samtale henhørende til det Skjønnes Naturlære, ssd.; Om Faradays diamagnetiske Forsøg, 1847; Forsøg om Bærekraften af den polytechniske Lærestalts store Electromagnet, ssd. (og i de skandin. Naturforskeres Forhandlinger 1847, S. 82—87); Mindeskrift over W. C. Zeise, 1848; Tillæg til Melloni's Apparat til Undersøgelse over Straalevarmen, ssd.; Forsøg over Luftstrømmes Udstraalning, ssd.; Beretning om hans Undersøgelse over Diamagnetismen, ssd. (Paa Fransk i Annales de chimie et de physique, 3 série T. 25, 1848, og derfra paa Tydskt i Poggenborfs Annal. Bd. 76. S. 445—55); Resultater af Undersøgelser over Diamagnetismen, 1849; Betragtninger over Forholdet, hvori Det, som vi finde uskjönt i Naturen, staaer til det Heles Skjønhedsharmonie, 1850; En Bemærkning om digtede Skikkelser, ssd.; Betragtninger over de af Bessel og Flere forudsatte, for os usynlige, meget store Verdenskloders Virkning paa Ætheren, ssd.].

Rebuddgiver af: *Tidsskrift for Naturvidenskaberne*. I.—V. Bind. Kbh. 1822—28. (T. I. 1823, Nr. 13; Schweiggers Journ. f. Chem. u. Phys. Bd. 36. S. 373; Bd. 37. S. 465; Bd. 38. S. 124—26). [Førtillbræderen: Udsigt over Chemiens Fremskridt siden det attenende Aarhundredes Begyndelse, I. 1—55; Kogepunktet for Viinaand af forskjellig Styrke, og Anvendelse deraf til at bestemme Styrken af

den Vlinsaand, man til hvert Tidspunkt af en Destillation vil erholde, I. 294—98. (paa Tydskt i Trommsdorffs *N. Journ. der Pharm.* Bd. 7. Et. 1. S. 163—69, nebst 1 Tabelle); Et Middel til at befordre Udviklingen af Damp, I. 299—300. (paa Tydskt i Schweiggers *Journ.* Bd. 38. S. 511—12, og i Trommsdorffs *N. Journ.* Bd. 7. Et. 1. S. 161—2); Et nyt galvanomagnetisk Forsøg, I. 301—303; Beretning om Dr. *Seabecks* nye electromagnetiske Forsøg, læst i den fysisk-mathematiske Classe af det Franske Institut, af Prof. Ørsted, oversat ved J. A. Dyssel, III. 142—60; Luftarters Fortætning til Dræbetilstand, III. 173—76; Beretning om Dr. *Brewsters* Opdagelse, hvorved godtgjøres Tilværelsen af to nye Vædske i Haulheder af Mineralier, III. 177—81].

Medredacteur af *a)* Journal for udenlandsk Litteratur. I.—VII. Bd. Kbh. 1810—16. 4to.; — *β)* Maanedsskrift for Litteratur. I.—XX. Bd. Ibid. 1829—38. (heri af ham Anmeldelser af: Urfin's Magazin for Kunstnere og Paandværkere, I. 1—10 [og i samlede og efterladte Skrifter Bd. 5]; J. F. Schouw's Specimen Geographiæ physicæ comparativæ, I. 307—14 [optr. i saml. og efterl. Skr. Bd. 5]; Dehlenschlägers Nye poetiske Skrifter I. (Prolf Krale), I. 421—33. [optr. i saml. og efterl. Skr. Bd. 5]; P. Steffens's polemiske Blätter zur Beförderung der Speculativen Physik, III. 1—42; A. Aschund om Verdens-Opbygningen, og om Magnetens Forhold til sine Poler, IV. 1—19, 510—40; Tegnér's samlede Dikter, IV. 134—161 [optr. i saml. og efterl. Skr. Bd. 6]; [P. Perz] Ufenganger-Breve, V. 1—15 [og i saml. og efterl. Skr. Bd. 6]; B. E. Ingemann, Fuldragene, eller Ole Ravnsløses Levnets-Eventyr, VI. 1—21; Sammed, nogle Oplysninger om Fuldragene og Recensionen over samme, VI. 434—44; J. E. Sibbern, Skrivelse til Digteren Ingemann i Anledning af Fuldragene, VI. 444—46; B. E. Ingemann, Opstanden i Litteraturskaden, VII. 83—92; E. F. Rumborg, J. Königs Vejledning til Kogekunsten, oversat af J. B. Mansa, VII. 300—309; J. E. Elberling, om det juridiske Studium ved Kjøbenhavns Universitet, X. 483—529 [og i saml. og efterl. Skr. Bd. 6]; J. F. Schouw, Europa, og Atlas dertil, XII. 177—216 [optr. i saml. og efterl. Skr. Bd. 6]; J. E. Welhaven, Norges Damring, XIII. 164—176; samt Tillæg til (J. E. Petersens) Anmeldelse af E. A. Thorsens Forsøg til en dansk Metrik, IX. 297—300, og til (E. A. Rothe's) Anmeldelse af P. E. Stenersen's Gad, om forberedende og høiere Realundervisning, XVI. 90—94. — Tale ved den polytechniske Lære-Anstalts Indvielse, II. 442—58; P. G. v. Schmitzen, en Astrolog, VI. 271—80. [optr. i saml. og efterl. Skr. Bd. 6]; Før Hædighed i at skrive og tale Latin ansees som en Beskæftigelse af den almindelige lærde Dannelse? XVIII. 197—228; særskilt aftr. Kbh. 1837. („Nord. Ugeskrift“ 1837, S. 356—58; „Kbhvpost.“ 1837, Nr. 274, af L. Algreen-Ussing; jvfr. „Hædrel.“ IV. Nr. 177, S. 561—73; „Berlingske Tid.“ 1837, Nr. 260; Dets „Materialier“, Nr. 122—24, af L. Baden).

Medudgiver af: *Collectanea Meteorologica sub auspiciis Societatis regimæ scientiarum Daniæ edita.* Fasc. I.—III. Hauniæ 1829—45. 4to. (1. fasc. med A. B. Pouss, 3. F. Schouw, II. med Schouw, III. med Schouw, P. Pedersen). (Berlin. Jahrb. für wissenschaft. Krit. 1838. II. Nr. 119, af P. B. DeWe).

3 „*Minerva*“ (Forsøg til en Besvarelse af det for Aaret 1796, ved det Kjøbenhavnske Universitet udfatte Priis-spørgsmaal i Høstetiden: Hvorledes kan det prosaiske Sprog forbedres ved at komme det poetiske for nær? og hvor ere Grændserne imellem det poetiske og prosaiske Udtryk? 1797. II. 129—162).

3 „*Mennesket*“, en Journal af blandet Indhold, udg. af S. Hempel (Stik-
bring af J. P. Beskæls digteriske Karakter, i Bd. 1. S. 1. 1797. S. 73—101; f.
„*Fris og Fæbe*“ 1797. IV. 246).

3 „*Bibliotek for Physik, Medicin og Deconomie*“ (Svar paa det
ved Københavns Universitet i Aaret 1797 udsatte medicinske Priidspørgsmaal: Om
Nobervandets Oprindelse og Røtte, XIII. 217—77. (Jofr. Dørs Lit. Kunst og The-
aterbl. I. 1798. S. 323); Breve over Chemien, XIV. 152—60, 313—27; XV. 18—31,
165—77; Nogle Bemærkninger i Anledning af Guytons Forsøg over Plas-
mantens Forbrændelighed, XVII. 225—29; Afhandling, fremlagt for National-Instit-
tutet af Selskabet for de mineraliske Vand i Paris, oversat, XVII. 230—39). — 3
„*Nyt Bibliotek for Physik, Medicin og Deconomie*“, af hvis Bde til 9de
Bd. 1805—6, han var Medudgiver (Forsøg og Bemærkninger over den galvaniske
Electricitet, I. 91—97, 288, 408—10. [paa Tydskt overs. i Schells Nord. Archiv II.
1. medicin. Nachtrag 2tes St.]; Udtog af Breve til Prof. Mantz, fra Jena, Berlin
og Paris 1801—2, II. 158—74; III. 241—55; V. 272—83; Kritik over den saa-
kaldte Eudiometrie, med Hensyn paa Løsefunken, VIII. 52—79. [overs. i Gehlens
Neues Journ. der Chemie, Bd. 5. S. 365—92, og r. Pall. Allg. 2. 3. 1808, Ergzbl.
Junius, S. 579]; Forsøg i Anledning af nogle Steder i Winters Ekrifter, IX. 229—
52. [overs. i Gehlens Journ. für die Chem. u. Phys. Bd. 1. S. 2. S. 276—94];
Om den Maade, hvorpaa Electriciteten forplanter sig, IX. 268—75. [overs. i
Gehlens Journ. für die Chem. u. Phys. Bd. 6. S. 232—312, og i Delaméthier's
Journal de Physique T. LXII., p. 369—75]; Endnu et historisk Bidrag til Oplysning
over de nye Ritterske Pendulforsøg, IX. 329—32).

3 Schlegels „*Europa*“ (Uebersicht der neuesten Fortschritte der Physik, i Bd. I.
St. 2. 1803).

3 Gehlens „*Neues allgemeines Journal der Chemie*“ (Galvanochemische
Bemerkungen, Bd. III. 1804. S. 322—24, 578—80; Ueber Ritters Ladungsäule,
und ein neues Metallthermometer, VI. 1806. S. 500—502). — 3 Sammens. Jour-
nal für die Chemie und Physik (Die Reihe der Säuren und Basen, II. 1806,
S. 509—17; Betrachtungen über die Geschichte der Chemie (aus d. dän. Manu-
scripte des Verfassers übersetzt), III. 194—231; Über Klangfiguren, sdb. S. 544—
45; Ueber Simons (Volta's) neues Gesetz für electrische Atmosphärenwirkung (aus
einem Schreiben an J. B. Ritter), VII. 1808. S. 374—75).

3 Delaméthier's „*Journal de Physique*“ (Expériences avec la pile électri-
que; sur le magnétisme; sur la lumière, par M. Ritter, communiqués par Orsted,
i T. XIV. (T. 57) An II. (1803). p. 401—11).

3 Gilbert's „*Annalen der Physik*“ (Eine Säule von einem Metal und
feuchten Pappstreifen wird durch die Voltaische Säule electrisch, Bd. XIX. 1805. S.
488—90; Electromagnetische Versuche, Bd. LXXIII. 1822. S. 278. 480—32).

3 „*Det Skandinav. Literatur-Selskabs Skrifter*“ (Om Overeensstemmelsen
imellem de elektriske Figurer og de organiske Former, 1805. I. S. 1—22; Nye
Undersøgelser over det Spørgsmaal: Hvad er Chemie? 1805. II. S. 240—263; For-
søg til en nye Theorie af Selvantændelserne, 1805. II. S. 487—517; Betragtninger
over Chemiens Historie, en Forelæsning, 1807. II. S. 1—51. [optr. i saml. og efterf.
Efr. Bd. 5., og overs. i Gehlens Journ. für die Chem. u. Phys. III. 194—231]; Om

Grunden til den Formdielse, Tonerne frembringe, en Samtale, 1808, S. 1—57; optr. i saml. og efterl. Skr. Bd. 3),

3 „*Det Kongl. Danske Videnskabernes Selskabs Skrifter*“ (Forsøg over Klangfigurerne, i Skrifterne for 1807—8, 2det Hefte, 3: Bd. V. S. 31—64; paa Tydsk i *Göteborgs Journ. für Chem., Physik u. Mineral.* Bd. 8. 1809, S. 223—54). — 3 samme Selskabs „*Naturvidenskabelige og mathematiske Afhandlinger*“ (Bidrag til oplysende Loven for Legemernes Sammentrykning, i II. 1826, S. 289—324. (Jvfr. 2. T. 1828, S. 210—215. Notitser derill i Schweiggers Journal, Bd. 45, S. 362—65; Bd. 51, S. 112—14; Bd. 52, S. 9—10).

3 „*Allgem. medicin. Annalen*“ (Ein neues Chinastrogat (Abfud von Pfeffer), 1809, Novbr. S. 1063; ogsaa i *Borns Archiv f. med. Erfahrung*, X. 1809, p. 2, S. 333, og i *medic. chirurg. Zeit.* 1809, Nr. 43).

3 Schweiggers „*Journal für Chemie und Physik*“ (Ansicht der chemischen Naturgesetze, durch die neueren Entdeckungen gewonnen; aus einem Schreiben an J. C. C. Schweigger, V. 1812, S. 398—400; Ueber die Ferorbringung der Wärme, und daraus abgeleitete Gesetze derselben, sdb. S. 401—40; Ueber Contact-Electricität, XX. 1817, S. 205—12; Ueber die Zusammendrückung des Wassers, XXI. 1817, S. 348—49; XXXVI. 382—89; Neucrc electromagnetische Versuche, XXIX. 1820, S. 364—69. [paa Dansk af J. A. Dydsef i *Nabbe's „Pædagog.* III. 1820, S. 321—27]; Bemærkninger über den Electromagnetismus, XXXII. 1821, S. 199—231; Brief über Electromagnetismus, XXXIII. 1821, S. 123—31; Versuch über Zamboni's zweigleicher galvanische Kette, sdb. S. 163—65; Ein Capitel aus der electromagnetischen Probiertunft, LII. 14—26).

3 *Nolbech's „Athena“* (Bidenkabsdyrningen betragtet som Religionsudøvelse, en Tale, holden ved Universitetsfesten for den lutheriske Reformation. Af det Latinske oversat ved Forfatteren, IV. 97—111).

3 *Bluffsens „Nye oeconom. Annaler“* (Om de Grundsætninger, hvorefter man kan tillæge Vind af Nordens Brugter, III. 1817, S. 97—122. [Aerstilt aftr. 2bb. 1817]; *Chemiske Forsøg over Mellem, af Schübler, meddeelt*, IV. p. 3.—4. 1818, S. 95—127).

3 „*Den Danske Statskibende*“ (En Artikel om Anlægget af et Steenkulsbrud og Jernværk paa Bornholm, 1821, Nr. 38).

3 „*Dagen*“ (En Artikel om de Bornholmske Kulag, imod Krigssekessor P. Schaffer, 1822, Nr. 73).

3 „*Annales de Chimie et de Physique*“ (Instrument pour mesurer la compression de l'eau, i 2 série, T. 21, 1822, p. 99—100; Sur la compressibilité de l'eau, T. 22, p. 192—98; Nouvelles expériences de M. Seebeck sur les actions électromagnétiques, ib. p. 199—201. (paa Dansk ved J. A. Dydsef i *Lidskr. for Naturvidensk.* III. 142—160); Expérience électromagnétique, ib. p. 201—3; Sur le multiplicateur électromagnétique de Schweigger et sur quelques applications qu'on en a fait, ib. p. 358—365; Sur quelques nouvelles expériences thermoélectriques par M. le Baron Fourier et M. Ørsted, ib. p. 375—89. (paa Tydsk i Schweiggers Journ. f. Chem. u. Phys. Bd. 41, S. 48—63; jvfr. *Overs. ov. Vidensk. Selsk. Forhandl.* 1822—23, S. 9—10).

3 „*Nye landoeconom. Tidender*“ (Byg forttrinligere, end Øvede til Brønderie, IV. 1822, S. 21—23).

3 "Nyt Aftenblad" (Naturvidenskaben, betragtet som en af **Stands**delene i **Menneskets** Dannelse, 1824, Nr. 2. [optr. i saml. og efterl. Skr. Bd. 5]. Tale ved Optagelsen af de unge Studerende til academiske Borgere, 1821. Oversat af Latinen ved Forfatteren, 1821, Nr. 19; Follets Oplysning Hverken heldbringende, en Tale ved Universitetets Ættiden i Anledning af Kongens Fødselsdag, 1826, Nr. 11. (optr. i saml. og efterl. Skr. Bd. 5; jvfr. L. L. 1826, S. 86—89).

3 Møllers "Nyt theologisk Bibliotek" (De religione Christiana litterarum fautrice et universæ ingenii culturæ adjutrice. *Oratio*, habita in Universitate Hauniensi, inter solemnia Jubilæi religionis Christianæ in Dania ante mille annos primum promulgatæ, X. 86—101; ogsaa særstilt. Haun. 1826. 4to.; jvfr. L. L. 1826, S. 363—68; 1829, S. 410—13).

3 "Handels- og Industri-Tidende" (Om en ny Mechanisme ved Taarn-Høfter, 1826, Nr. 79).

3 Poggenbors "Annalen der Physik und Chemie" (Zusammenrückbarkeit verschiedener Flüssigkeiten, IX. 1827, S. 603—4; Zusammenrückung der Luft und Gase, *ibid.* S. 606. [paa Engelsk i Brewsters Journal, new series, Vol. IV. p. 221]; Zusammenrückung verschiedener Flüssigkeiten, XII. 1828, S. 158—59; Zusammenrückung des Wassers in Gefäßen verschiedener Materien, *ibid.* S. 513—16; Neue Versuche über die Zusammenrückung des Wassers, XXXI. 1834, S. 361—65).

3 Urfin's "Magazin for Kunstnere og Haandværkere" (Beretning om nogle Forsøg, hvorved godtgjøres, at man kan prøve Sølvets Reenhed ved den elektro-magnetiske Multiplikator, I. 292—4; Et Kapitel af den elektro-magnetiske Proberkunst, med en Hannograpferet Tegning, II. 441—50; Udtag af et Foredrag i Selskabet for Naturlærens Udbredelse: Om Midlerne til at bortskaffe Fugtigbed af Værelserne, V. 263—64; Maanedforelæsninger, i 1.—5. Bd. og i 2den Række, 1.—5. Bd.).

3 Brewsters "Journal of science" (On the relative compressibilities of different fluids at high temperature, Vol. VI. 1831).

3 Edinb. *Encyclopedia* (Udsigt over hele Elektromagnetismen).

3 Schouw's "Danst Ugeskrift" (Om det Kongelige Videnskabernes Selskabs Foranstaltninger til at staae Kjøbenhavn artefiske Brønder, I. 199—204; Til Forfatteren af den theologiske Afhandling i det danske Ugeskrift Nr. 30 (E. E. Tryde), II. Nr. 39, samt S. 356—64. [optr. i saml. og efterl. Skr. Bd. 6]; Bemærkninger i Anledning af Forslaget om en landøkonomisk Dannelses-Anstalt i Danmark, i 2den Række, I. Nr. 19; Betragtninger over den danske Charakter, *ibid.* IV. Nr. 85. [Bearbejdet paa Svensk i Tidsskriftet "Frey" 1844, S. 529—43]; Thorvaldsen og hans Fødeland, *ibid.* VII. Nr. 158).

3 "Revue encyclopédique" (Action de la pile voltaïque sur l'aiguille aimantée, T. VIII. p. 181; T. IX. p. 185—86; Expériences sur la compressibilité. Extrait d'une lettre adressée à Mr. Chevreul &c., T. LIX. p. 287).

3 "Almanak for 1834" (Tordenveir; Stærke Drifte), og i "Almanak for 1835" (Gamle og nye Tider; jvfr. Nord. Kirke-Tid. 1835, Nr. 26. 27).

3 "Danst Folkeblad" (Bemærkninger over det indbyrdes Forhold imellem Trykfrihedens Lovgivning og den almindelige Mening. Artikel fra Estritscomiteen, I. Nr. 1—2; Danstid, en Tale, holden i Selskabet for den danske Litteraturs Fremme den 4de Febr. 1836, I. Nr. 53—54; Ungen Rangstrid mellem de forskjellige Stander,

II. Nr. 14; Om den rette Jær i Trodsfager, en Samtale mellem Michel, Morten og deres Præst, II. Nr. 47; Christendom og Astronomi, en Samtale, III. Nr. 22—24).

3 Schumachers „Astronomisches Jahrbuch“ für 1838 (Über die Wetterfäule, S. 228—51; siden overs. paa Engelsk. Originalen er trykt i „Danst Gollotalender“ for 1842, S. 169—87).

3 Petersens „Tidskrift for Litteratur og Kritik“ (Over Jerichaus Barometer, II. 55—61).

3 Barfods „Brage og Idun“ (Ordrede Lydudtrykks Naturvirkning, en Samtale. [Fortsættelse af „Samtale om Grunden til den Fornøjelse, Tonerne frembringe“, i Skand. Lit. Selsk. Skr. 1808], I. 317—344; optr. i saml. og efterl. Skr. Bd. 8).

3 „Den Berlingste Tidende“ (En Tale, 1839, Nr. 290; En Tale ved Festselskabet paa Fernstorfeslet i Anledning af den svensk-norske Konges og Dronnings Hæderreise d. 14de Juli 1846, i Aarg. 1846, Nr. 161; Tale i Forsamlingen af tydske Naturforskere i Kiel, s. A. Nr. 213).

3 „Forhandlingar vid det af Skandinaviske Naturforskare och Läkare hållna Möte i Göteborg år 1839“ (Om Haarrörs-Kraften, S. 43—45. [paa Tydsk i Poggenborfs Annal. Bd. 53. S. 614—16]; Over den gjensidige Nytte, de Skandinaviske Tungemaalss videnskabelige Kunstsprog kunne have af hverandre, S. 117—18).

3 „Forhandlingar ved de Skandinaviske Naturforskernes andet Möde 1840“, Kbh. 1841 (Tale holden i de Skandinaviske Naturgranskernes første Möde i Kjöbenhavn, d. 30de Juli 1840, S. 14—24. [særskilt. Kbh. 1840]; Om Udbredelsen af det hundredgradige Thermometer i Danmark og Norge, S. 65—66; Om et nyt Elektrometer, S. 213; paa Tydsk i Poggenborfs Annal. Bd. 53. S. 612—13).

3 „Förhandlingar vid de Skandinaviske Naturforskarnes tredje Möte, i Stockholm 1842 (Grundtræk af det Skjønnes Naturlære, S. 26—44).

3 „Danst Gollotalender“ for 1842 (Om Stoppompen, S. 169—87).

3 Det kgl. danske Vidensk. Selskabs Beretning om dets hundredaarige uheldfest den 25de November 1842 (En Tale, S. 3—16).

3 „Forhandlingar ved de Skandinaviske Naturforskernes fjerde Möde 1844“ (Om Tænkningens og Indbildningskraftens Opfatning af Naturen, S. 15—33. [Paa Tydsk: Über das Verhalten zwischen der Naturauffassung des Denkens und der Einbildungskraft. Deutsch von H. Zetse. Altona, 1847. 23 S. gr. 8].

3 „Ämtlicher Bericht über die 21ste Versammlung deutscher Naturforscher und Aerzte in Kiel im September 1846“ (Über die Wesens-Einheit des Erkenntniss-Vermögens in dem ganzen Weltall, S. 61—77. [paa Danst i Overs. ov. Vidensk. Selsk. Forhandl. 1846, S. 117—22; jvfr. Fr. Brener „Liv i Norden“, S. 31].

3 Friers „Archiv for Pharmacie“ (Grundtræffene af Naanedsforsøelærlinger over de nyere Optagelsser, III. 82—94, 248—54, 550—59; IV. 161—73, 321—31).

3 „Forhandlingar ved de Skandinaviske Naturforskernes femte Möde 1847“, Kbh. 1849 (Om den Indflydelse, Naturvidenskaben bór udöve paa de nordiske Sprogs fælles Udvikling. Tale ved Aabningen af den femte Skandinaviske Naturforskerforsamling, S. 20—31; En ualmindelig stor Elektromagnet, S. 82—87).

3 „Mindekrift over S. M. Kong Christian den Ottende, udg. af det Kongl. Danske Videnskabernes Selskab“, Kbh. 1848, 4to (Christian VIII. som den ved hoi Dannelsse udmærkede Mand, S. 1—24).

3 „A. Oehlenschläger, et Mindeskrift“, Kbh. 1850, 4to (Tale ved Festen den 14de Novbr. 1849, S. 5—6).

3 Molbech's „Historisk-biographiske Samlinger“ (Om Eschad Staffeldts Digte, i 3die Hefte, 1851, S. 379—82; jvfr. „Afhjps.“ 1851, Nr. 303; 1852 Nr. 1).

Arstellige afspredte mindre Digte i: Fribergs „flyvende Post“ (Bernstorfferne, i Interimsblade Nr. 61, under Marte apty); Barfods „Brage og Idun“ (Hjemmet, I. 302); P. L. Møllers „Gæa“ (1845, S. 133—41: Effenshedsglæder, et didaktisk Digt til Sir John Herschel. [jvfr. „Fadrel. 1845, Nr. 1794]; 1846, S. 239—42). — Indledningsdigt til Thiele's Skrift om Thorvaldsen. Kbh. 1837. (f. Pempels „Bidrag til Lidskshistorien“, 1837, Nr. 9; Berl. Tid. f. A. Nr. 60).

Recensioner (foruden i „Maanedsskr. f. Litteratur“) i Kjøbenhavnsske lærte Efterretninger (f. Ex. over A. W. Hauch's Begyndelses Grunde til Naturlæren, 2. Udg. 1.—2. Deel, 1798, Nr. 52; 1799, Nr. 51. 52; G. Sartorpe's Electricitetslære, 1.—2. D, 1805, Nr. 26—27, jvfr. Jorf's Antifritil, som blev trykt særskilt og med hosføjet Svar af Drsted fulgte med L. E. Aarg. 1805); — i „Skandinaviske Museum“ (over Gadolins Indledning til Chemien, 1800. I. H. 1. 177—190; P. J. Hjelms Anvisning till bästa sättet att tillverka Salltpeter, s. A. H. 2. S. 181—186; Sammes Underrættelse om fördelacktigaste sättet att anlägga Salltpeter-Lador, s. A. H. 2. S. 187—192); i „Dansk Litteratur-Tidende“ (f. Ex. over Grundtvig's „En mærkelig Spaadom, ogsaa om Danmark“, 1814, Nr. 12. 13; herimod færed Grundtvig: „Hvem er den falske Prophet?“ Kbh. 1814, hvilket Skrift Drsted besvarede i sin Duplik: „Imod den store Anklager.“ ibid. eod.; jvfr. Art. R. J. G. Grundtvig, I 510). — Bidrag til det Kgl. Danske Videnskabernes Selskabs Historie af Molbech, S. 235—36.

Gjennemsaee og forandrede Overtættelsen af J. A. Chaptals Underrættelse om Salpeterets Frembringelse og Rensning. Kbh. 1812. 72 S. 8, samt en overfat Afhandling, betitlet: „Den bedste og korteste Maade at tilvirke Salpeter uden kostbare Redskaber.“ ibid. eod. 66 S. 8.; ligeledes gjennemsaee han og forsynede med Anmærkninger Overtættelsen af J. A. Chaptals: „Chemien anvendt paa Kunst og Hæringsdrift“. 1ste Deel (Originalens to første Dele). ibid. 1820, med 10 Kbh.; ogsaa gjennemsaee han E. A. Brøndums „Kort Underviisning i Kunsten at brænde Brændevin.“ Kbh. 1820. 2den forbedr. Udg. 1822, og Sammes „Grundsætninger for Mbyggeriet.“ Kbh. 1828. (hvortil han tillige færed en Fortale).

Hst (Johan Friedrich), see Dest under Bogstavet D.

Dest (Niels Christian), f. i Kjøbenhavn d. 10de Februar 1779, Søn af Agent, Grosserer Christian Dstter og Maria Hedeberg f. Jær-

gensen († 1778, † i Septbr. 1800, 51 A., i Kbhvn.); underkastede sig d. 2den Juli 1795 den dansk-juridiske Examen theoretiske Prøve („Ei ubequem“); beskæftigede sig derefter i en lang Arrække med litteraire Arbejder og Boghandel; blev 1808 Rysmilitsbestyrer; 1813 Overrigscommissair; stiftede d. 28de Januar 1827 „Selskabet til den danske Litteraturs Fremme og Forskjønnelse, og trængende, værdige, danske Bidskabsmænds Understøttelse“ (s. Archiv for Psychol., Hist. o. s. v. VII. 155—56). † 22de April 1842, agt, i Kbhvn.

Fædresminde over Jyden Niels Ebbesen. Kbh. 1797. („Tids og Debe- 1797, I. 241). Andet meget forsøgte Dplag, med Afbildning af Mindes Støtten paa Jægerspris. ibid. 1798. — Til de Riddere, som ikke have læst Intelligenzbladene, men en imod samme udkommen Pjes, og Maanedstidstet Minerva. ib. 1797. — Spekulativ Stibderie af Danmarks Interesses ved Forhandlingerne i Kassel. En Oversættelse. ib. 1798. — Fædresminde over Kong Erik Siegod. ib. eod. Andet meget forsøgte Dpl. ib. eod. — Fædresminde over A. P. Bernstorff. ib. eod. — Om en Iste-Original-Roman, han agtede at udgive. ib. eod. — Hermann von Unna, overs. af Tydsk. 1.—2. Deel. ib. 1800—12. — Det første danske Skrift i det 19de Aarhundrede, kaldet nye Materialer til Trykkerettens Historie, og Politimesterens Justitsraad Haagens og R. E. Møts Biographier. ib. 1801. — Samling af Programmer til Solletter og Skuespil. Iste Hæfte. ib. eod. — Fædresminde over den russiske General Brüggeman. ib. 1802. — Om det lette Infanterie, af General-Major Ewald, udgivet med et Tillæg om militairvidenskabelige Kundskaber i Almindelighed etc. ibid. 1808. — Forslag til at danne en uovervindelig Hær, og Anmærkninger om Anciennitet, Generalskab og Fæderstegn; overs. ib. eod. — Om Russerne og deres Krigsmagt. ib. 1813. — Plan til Comiteen for faarede danske Krigeres Understøttelse. ib. eod.; Opfordring, Kundgjørelser, etc. desangaaende; Det offentlige Regnskab (for 14,068 Rd.) m. v. desangaaende 1815. (sfr. Archiv f. Psychol., Hist. o. s. v. IX. 220—28).

Om Dplag og Tumult samt Politiets Myndighed i Kjøbenhavn. Kbh. 1819. (Post's Morgenbl. 1819, Nr. 46). 2. Dpl. ib. eod. 3. Dpl. ib. 1830. 4to.

En „Forelæsnings“ etc. Kbh. 1821. (efter Anmodning ikke udgivet).

Fædresminde over J. P. G. E. Høfster. Kbh. 1825. (aftr. af Arch. for Psychol., Hist. o. s. v. IV. 143—58).

Litteraturlericon. Fortsættelse af Litteraturlericonet ved Rperup og Kraft. Nr. 1.—6. Aabog-Callisen. Med Interimsblade. Nr. 1.—5. Kbh. 1826—27. („Kbhpost.“ 1827, Nr. 6; „Dagen“ 1827, Nr. 13; „Remise“ 1828, Nr. 2; Naaf's „Litteraturl.“ S. 37—38, af R. Rperup; Hall. Allg. L. J. 1827, Erggbl., April, Nr. 89, S. 311—12; L. Kruses „Die Biene“ 1827).

Bulowiana, biographiske Efterretninger om Geheim-Conferentsraad J. v. Bulow og General-Major J. E. v. Bulow. Kbh. 1827. (sfr. aftr. af Arch. f. Psychol., Hist. o. s. v. VIII. 354—353).

Forslag til Græfvernes Understøttelse. 1827; Plan til Comiteen for samme og flere Kundgjørelser, Breve etc. desangaaende. (sfr. Arch. f. Psychol., Hist. o. s. v. XII. 127—31).

Historisk-geographisk-militærisk Oversigt af Krigsfluepladsen i det europæiske Tyrke. Efter P. v. Buffon. Kbh. 1828.

Osterriges og Ruslands Krigs-Theater i det europæiske Tyrke. Efter J. v. Ciriacy. Kbh. 1828.

Beskrivelse over Keiserstaden Constantinopel, dens Omgivelser, Gader og Stille, af Prof. Jreicin og v. Lahr, overs. Kbh. 1828. (Afskilt afr. af Archiv for Psychol., Diß. o. f. v. X. 115—150).

Forslag og Grundplan til Stiftelsen af Samfundet for den danske Litteraturs Fremme. Kbh. 1828.

Udlaft til Plan og Fundats for Caroline-Klosteret for Enter og Døtre af den borgerlige Stand, grundlagt paa Deres Kongelige Høiheids Prinds Frederik Ferdinands og Prindsesse Carolines høie Formæling-Dag den 1ste Aug. 1829. Kbh. 1829. 2 Ark, 4to. (jvfr. „Kbhpost.“ 1829, Nr. 175—76, 180—87, samt S. 741, 62, 89 og Nr. 205—6; 1830, Nr. 13—15; „Aposten Morgenpost“ 1830, S. 71; Arch. for Psychol., Diß. o. f. v. XII. 82—86, 251—71).

Samlinger til Kundskab om Grønland. Kbh. 1830. 2 Hefter. (jvfr. „Kbhpost.“ 1830, S. 860; 1831, S. 280).

Om Droscherne. Kbh. (1830).

Om Cholera, efter Buchan, Lobe og Bernheim. Kbh. 1831. 4to.

Fædresminde over Hans von Rustad. Kbh. 1832.

Planen og Publicationen angaaende Prægningen af Minde-medaillen 1833. (jvfr. Døt's „Materialier“, S. 1196).

Sammenlignende Liste over Udsalget af Stemmegivningen ved Valget for Staden Kjøbenhavn af Deputerede og Suppleanter til Stændernes Forsamling i Kjøbstilb. Kbh. 1834. 8. 4to.

Om Frederiks Hospital. Kbh. 1836.

Til den subscriberende og betalende Deel af det læsende danske Publicum. Kbh. 1838.

Beretninger om Frederik IV., Christian VI., Frederik V. og Christian VII. Liigbegængelser og Bisættelser. Kbh. 1839.

Hans periodiske Skrifter ere følgende:

a) Intelligensblade for Litteratur, Kunst og Theatersvesenet i Danmark og Norge. 1.—2. Bd. Nr. 1—48. Kbh. 1797—98.

b) Litteratur, Kunst og Theater-Blade. 1.—2. Bd. Nr. 1—48. Kbh. 1798—99. (Nr. 21—22 bleve suppresserte, see Collegial-Lib. 1799, S. 156 og 639; jvfr. Døt's „Materialier“, Nr. 137).

c) Litteratur, Kunst og Theater-Archiv. Nr. 1—16. Kbh. 1799. (opførte formodentlig Sags Anlæggelse imod Udgiveren; jvfr. „Læsendes Kærbog“ for 1799, S. 71, 80—81, og Bärens's Gttringer i „Tids og Debe“ 1799, III. 2; IV. 64).

d) Den danske Tilflytning. Et Ugekrift af blandet Indhold. 1. Bd. Kbh. 1799.

e) *Litteratur, Kunst og Theater-Journal*. Nr. 1—4. Kbh. 1800. (Blev supprimeret, og Udgiveren for en kort Tid af Politimesteren arresteret; see: „Det første danske Skrift i det 19de Aarhundrede“, og „Læsendes Aarbog“ for 1807, S. 202—3).

f) *Bidrag til Kundskab om Mennesker og Bøger*. En Journal af blandet Indhold. 1.—3. Deel. Kbh. 1801—1803.

g) *Mnemosyne. Et Lidskrift*. 1.—2. Bd. Kbh. 1804—1806.

h) *Misceller*. 1.—2. Bd. Nr. 1—32. Kbh. 1807. (ophørte formetst Eng- lændernes Ankomst til Sjælland).

i) *Misceller*. 1.—2. Deel og 3die Deel Nr. 1—8, eller ialt 56 Nummere. Kbh. 1810. (ophørte i Anledning af Censurens Indførelse over Journaler).

k) *Antegninger af blandet Indhold*. 1ste Bd. Nr. 1—6. Kbh. 1814. 4to. (Høst's „Dannera“, S. 111—12).

l) *Archiv for Psychologie, Historie, Litteratur og Kunst*. 1.—13. Bind. Kbh. 1824—30. [11.—13. Bd. o. m. T.: *Nyt Archiv o. s. v.* 1.—3. Bd. 1829—30]. („Conversationsbl.“ 1824, S. 164—67; „Estatvænnene“ 1825, Nr. 40; jvfr. „Dagen“ 1824, Nr. 98, 105).

m) *Intelligentsblade*. Nr. 1—46. Kbh. 1824—26.

n) *Materialier til et dansk biographisk-litterarisk Lexicon*, indskole- vende Fortættelser af, Tillæg til, Rettelser i de indtil 1835 udfomne Lexica om Danske, Norske og Islændere. 1.—4. Aargang. Nr. 1—150. Kbh. 1835—1838. 4to.

o) *Minerva et Festskrift*. 1.—3. Bind. (10 Hefter). Kbh. 1837—38.

p) *Supplementblade til alle danskprentede Lidskrifter*. Nr. 1—39. Kbh. 1839—40. 4to.

3 *Katbels „Dansk Minerva“* (Kort Underviisning, hvorledes Comedier med Rygte og Eljensomhed land feed, meddeelt i VI. 1818. Mai, S. 439—453).

3 *„Politikvænnene“* (Røddarge imod Hr. Professor Myrup, 1820, Nr. 221, 23, 24).

3 *„Telegraphen“* (Herr Kammerjunker Fr. von Scholten — berøist af hans egne Ord, at fare med aabenbar Usandhed, 1821, Nr. 18. 19; ogsaa særskilt. Kbh. Folio).

3 *„Dagen“* (Om Jertstjælv og Oversømmelser samt de mærkelige Orkaner i Danmark og Hertugdømmene, 1825, Nr. 18; Gamle Antegnelser om Pestilenz i ældre Tider i Kjøbenhavn og Samnes Omegn, 1831, Nr. 248—50).

Paa besørgede 3die (eneste) fuldstændige Udgave af E. F. Meislers „Historiske Beskrivelse over den meget mærkbare og meget frygtelige store Ildbrand 1728.“ Kbh. 1827, og 2den forandrede Udgave af E. Oluffsens Lykspil „Gulddaasen“ (med en Efterkrift). ibid. eod.

Nstergaard (Christen Christensen), f. d. 14de Juli 1804 paa Nstergaard i Hre Sogn ved Ringkjøbing, Søn af Landmand Chri- sten Jversen; underviste efter sin Confirmation i fire Vintre i Sognets Skole og var om Sommeren beskæftiget ved Landvæsenet under sin Faders Bejledning; blev anbefalet til det danske Missions-Selskab, og kom i sit

20de Aar til Kjøbenhavn, hvor han i 4 Aar ved privat, videnskabelig Underviisning; dimitteredes 1828 til Universitetet af Præsten B. F. Konne; underkastede sig i Octbr. 1832 den theologiske Embedsexamen (n. c.), og derefter de homiletiske-katechetiske Prøver med Charakt. Laudabilis; blev d. 13de April 1833 ordineret Missionair ved Colonien Upernivik med tilhørende Udsteder i Nord-Grønland; d. 27de Novbr. 1840 entlediget; d. 23de April 1842 Sognepræst for Sønderfelbing og Aßing i Ribe Stift, og d. 10de Decbr. 1850 for Huusby og Sønder-Misum i samme Stift. — * Lovise Nicoline Hedevig Garnæs (f. 3° 1802 i Durbals Præstegaard, Aggershuus Stift i Norge, † 22 1837 i Upernivik i Grønland), Datter af Jens Johan G., Sognepræst i Rolding, og Witte Elisabeth f. Boserup. — (Jvfr. „Nord. Kirke-Tid.“ 1833, Col. 93—94, 334—35, 719—20; 1834, Col. 729—33, 792—93; 1835, Col. 655—56, 670—72; 1836, Col. 335; 1837, Col. 52—54, 727; 1838, Col. 685—86; „Danst Missionsbl.“ 1835, S. 10—12; 1837, S. 39).

Afstedsprædiken, holden for Sønderfelbing og Aßing Menigheder Nyaarsdag 1851. (Trykt efter Tysforbring). Odense, 1851.

J Lindbergs „Nordist Kirke-Tidende“ (De saakalte Dannedes Religion, en Blanding af Fædenskab, Muhammedanisme og falsk Philosophie, 1833, Col. 173—76, 179—188).

J Tolvte Aarsberetning fra det Danste Missions-Selskab“ (Tale, 1833, S. 4—21).

Breve fra ham under hans Ophold i Grønland, i „Nyt Danst Religionsblad“ (II. 1833, Nr. 49); i Schouw's „Danst Ugestrift“ (VI. 1834, S. 204—10, jvfr. VIII. S. 176); i „Danst Missionsblad“ (1835, Nr. 11; 1837, Nr. 12; 1839, Nr. 1; 1840, Nr. 4; 1841, Nr. 2).

J Jørgens og Virkebalds „Bidnesbryd fra Herrens Huus“ (Den store Kalbelse og den store Rødsland; paa 2den Søndag efter Trinitatis, i II. 32—49).

J „Fædrelandet“ (Nol et Ord i Psalmebogsagen, 1845, Nr. 1791).

Andeel i: Erklæringer i Psalmebogsagen (i „Fædrel.“ 1844, Nr. 1693, 1702), og i Etaplet: Dnste i Psalmebogsagen (i „Den Berlingste Tid. 1844, Nr. 214, jvfr. f. A. Nr. 246, af J. P. Mynster). — (Tilbeeds efter Autogr.).

Ostrup (Jens Jørgen), f. 1769 (døbt 3 f. A.) i Kjøbenhavn, Søn af Jørgen W., daværende nederste, siden (1° 1773) øverste Capellan ved St. Nicolaj Kirke ssld. (f. 1725 i Revninge Sogn i Kpen, † 2° 1780, anf. i Worms Lex. II. 150; III. 587—88, samt i Ryerups Lit. Lex. S. 692), og Anna Sophia f. Finch († 1779, 40 Aar); var Lieutenant ved det Sjællandske Jægercorps, siden Capitain og Compagnichef i det 1ste jydste Infanteri-Regiments 3de Bataillon; afsjed af Krigstjenesten som Major. † 11te Septbr. 1843 i Kjøbenhavn. — * Caroline Braundbehrs

(f. 1° 1773 i Helsingør, † 1° 1832, en Datter af Johan Andreas B. og Christiane f. Petersen).

Elisabeth eller de Grevine i Sibirien. Roman af Mad. Cottin, med Forfatterindens Biographie, oversat. Med en Fortale af F. C. Guffeld. Kbh. 1822.

Amalia Mansfield. Roman af Mad. Cottin. Oversat. 1.—3. Deel. Kbh. 1822—23.

Adolf, en Novelle af Benj. Constant. Oversat. Kbh. 1826.

Ostrup (Johan Peter), f. i Kjøbenhavn d. 30te Decbr. 1800, Søn af daværende Kongl. Løber, siden Mundstjank Jens D. (f. 1757, † 1° 1834) og Oline Dagnes; blev 1817 dimitteret til Universitetet af Cand. Theol. J. P. Rarmark († som Præst paa St. Thomas i Vestindien); underkastede sig i April 1822 den theologiske Embedsexamen (Laud.), og i April 1824 den homiletiske Prøve med Udmærkelse; blev 1822 Huns lærer paa Herregaarden Egenstrup ved Ringsted; d. 29de Septbr. 1824 første Lærer ved Borgerstolen i Slagelse; d. 14de Septbr. 1825 Capellan pro persona ved St. Peters Kirke (hos Sognepræsten H. Vastholm) sammeslede; d. 6te Maj 1830 Sognepræst for Gjerløv og Vakkendrup i Sjællands Stift. † 23de August 1833. — * 1826 Cathrine Christine Holm (f. 1° 1799 i Kbhvn., † 2° 1817 i Valling Præstegaard i Jylland), en Datter af Stomager Morten Johansen H. og Marie Pedersdatter. — (Hans Levnet, i „Nordist Kirke-Tidende“ 1833, Nr. 41—42, Col. 682—699, af P. A. Jønger; i „Dagen“ 1834, Nr. 65; Døds „Materialier“, Nr. 51; jøfr. „Nyt Dansk Religionsblad“ II. 1833, Nr. 38; „Nord. Kirke-Tid.“ 1833, Col. 574, 575—76, 618—19, 670—72; 1834, Col. 447—48; 1835, Col. 25 flgg.; 1839, Col. 7—8).

„Langfredags bitre Minde maa nu saa sødt forsvinde.“ Paaskeprædiken. Kbh. 1832. („Christel. Kirke-Tid.“ 1832, S. 62—64).

Rector Ovestgaards Forseelser med Babel, Sandhed, Pastor Jønger og hans Prædiken. Kbh. 1833. (jøfr. „Nord. Kirke-Tid.“ 1833, Col. 636—39, 733; 1835, Col. 44).

Besøgelses Tid. Prædiken holdt paa 10de Søndag efter Trinitatis 1833. Horsens, 1842.

3 „Tidende Marsberetning fra det Danske Missions-Selskab“ (Tale, 1831, S. 4—25).

3 „Nordist Kirke-Tidende“ (Er Ritualens Revision saa ønskelig? 1833, Nr. 9, Col. 147—156; Beretning om Missionen blandt Ginner og Lapper indtil Aaret 1726, samt Apostelen blandt de norske Ginner, Thomas von Westen Levnets Løb. [Udtag af A. G. Rudelsbachs tydske Skrift], 1833, Nr. 38, 39, 41, Col. 627—36, 641—52, 676—81; optr. i „Nyt Dansk Religionsblad“, II. 1833, Nr. 43—47).

Berigtigelse.

E.	1	lin. 3	f. o.	1705 l. 1707.
"	15	"	27	— 1806 l. 1807.
"	—	"	32	— ¹ / ₄ l. ¹ / ₈ .
"	16	"	26	— Juni l. Maj.
"	27	"	1	— 1782 l. 1783.
"	28	"	5	— E. B. l. J. B.
"	32	"	23	— Biouulf o. f. v. l. <i>Beo-Wulf</i> , et angelsaxisk Epos, og <i>Scopes</i> Hidsid, den Reisendes Sang. Text og Oversættelse med oply- sende Anmærkninger. 1847.
"	34	"	8	— Christoffer Gottfred l. Gottfried Diderik Christoffer.
"	—	"	—	— Marie l. Margrethe.
"	35	"	12	— 1836 l. d. 13de Septbr. 1837.
"	53	"	16	— f. d. 5de Novbr. l. i Begyndelsen af October (eller i Slutningen af Septbr.), døbt ¹ / ₄ .
"	—	"	18	— ³ / ₄ l. ¹ / ₂ .
"	54	"	5	f. n. Caroline l. Karen Røhne Bay.
"	55	"	17	f. o. 1804 l. 1805.
"	—	"	31	— 29de l. 31te.
"	56	"	6	f. n. 1781 l. ⁹ / ₁₀ 1782.
"	57	"	16	f. o. Kirstine l. Christine; Abigaël l. Abildgaard.
"	58	"	21	— Bohn l. Bohn.
"	68	"	8—12	udflettet.
"	72	"	3	f. o. Adriaette l. Adriette.
"	78	"	7	f. n. auf l. aus.
"	80	"	5	f. o. Cancelliraad o. f. v. l. Justitsraad, Postmester i Hamborg.
"	90	"	9	— Sandrue l. Sandrue.
"	121	"	8	f. n. ³ / ₄ l. ¹ / ₂ .
"	126	"	17	f. o. Theaterrepert. o. f. v. udflettet.
"	142	"	31	— 1793 l. ¹ / ₈ 1798.
"	—	"	32	— 1801 l. ¹ / ₇ 1800.
"	—	"	40	— 4de l. 24de.
"	169	"	18	— 12te l. 19de.
"	176	"	21	— 1828 l. 1827.
"	—	"	34	— Samling af (tildeels historiske) Digte (Livets Spiel i Naturen. Odense, 1831; Ung Harald. ih. eod.; Elios Parpe. 1.—2. For- løg. ib. 1832; Livets Taktel. ibid. u. A.).
"	187	"	8	f. n. Novbr. l. Decbr.
"	196	"	13	f. o. 8de l. 9de.
"	198	"	6	f. n. Proffilius l. Proffilius.
"	200	"	11	f. o. Abb. 1818 l. Slagelse 1817.
"	202	"	4	f. n. Fugleberg l. Fugleberg.
"	—	"	8	— 1778, l. ¹ / ₄ 1779.
"	210	"	19	f. o. Bergsveinadóttir l. Gudnadóttir (D. af Præsten Gudni Jóns- son til Jngalsdóttir og Elín Benediksdóttir, † 1746).
"	230	"	22	— E. Violbeck l. A. E. Boye.
"	241	"	2	f. n. 252 l. 272.
"	292	"	12	f. o. 21de l. 22de.
"	293	"	10	— 1846 l. 1847.
"	297	"	20	— 20de l. 27de.
"	—	"	30	— Penning l. Pans.
"	307	"	4	— f. l. døbt.
"	309	"	27	— 32 l. 323.

©. 325 2. 4 f. o. 1813 l. b. 15de Marts 1814.

" 327 " 15—18 f. o. l. f. b. 18de April 1782 paa Cathrineberg i Sengeløse Eogn,
af Herældrene: Jens Thauing, Korpagter paa Cathrineberg,
senere Brændevinsbrænder i Kjøge (f. 1753, † 1814), og Ma-
riane Lund (f. 1756, * 1780, † 1829).

" — " 23 f. o. Kirstine l. Christine; Deign l. Dein.

" 328 " 1 f. n. 1839 l. 17 1887.

" 330 " 6 f. o. Speciefort l. Specialfort.

" — " 7 — som l. saa. 1845 l. 1846.

" 334 " 26 — Thomson l. Thomsen.

" 347 " 8 — Wilms l. Willner.

" 354 " 13 f. n. historica l. historico.

" 355 " 11 f. o. Nled l. Nledt.

" 361 " 12 — 1741 l. dæbt 1743 i Seilby. i Egen.

" 366 " 10 — 1851 l. 1852.

" 381 " 13 f. n. Juli l. Junt.

" 384 " 14 — 17de l. 15de.

" 395 " 22 f. o. Tregder l. Tregder.

" 408 " 16 — 27 l. 27.

" 413 " 11 — 7 l. 7.

" 440 " 4 f. n. l. f. 1748, † 27 1781.

" 471 " 11 — Bibliothekar l. Amannensid.

" 504 " 8 — 185 l. 1835.

" 506 " 7 f. o. Eprog l. Eprog.

" 513 " 8 — Jacob Daniel, l. Daniel Jacob; f. i Novbr. 1736 i Esch-
hausen i Mecklenborg-Schwerin.

" — " 12 — "over 100 Aar gl." udslætted.

" 516 " 12 — Oberst l. Oberstlieutenant.

" 529 " 26 — 1800 l. 27 1801.

" 567 " 2 — 1780 l. 13de Decbr. 1779.

" 586 " 14 — l. 30te Juli 1796.

" — " 20 — l. 27 1806.

" 615 " 4 — Charakter l. Charakteren.

" 638 " 2 — 33 l. 66—84, 113—34.

" 641 " 6 — sammed l. disses.

De mindre Trykfejl, som beaae i Forberlingen af enkelte Bogstaver eller Tegn,
f. Ex. n for u, f for s, (:) for (.) har Man ej troet det fornødent at ansøre.

Tillæg til dette og de tvende foregaaende Bind ville blive indførte
i et paaabegyndt Supplementhefte, som agtes affluttet ved Ud-
gangen af Maret 1853 og forventes at udkomme i de første Maanedee
af 1854.

- C. 325 2. 4 f. o. 1813 l. b. 15de Martz 1814.
 " 327 " 15-18 f. o. l. f. b. 18de April 1782 paa Cathrineberg i Sengeløse Sogn,
 af Forældrene: Jens Thanning, Forpagter paa Cathrineberg,
 senere Brandevinsbrander i Kjøge (f. 1753, † 1814), og Ma-
 riane Lund (f. i 1756, * 1780, † 1829).
 " — " 23 f. o. Kirstine l. Christine; Deign l. Dein.
 " 328 " 1 f. n. 1839 l. 1° 1837.
 " 330 " 6 f. o. Specieffort l. Specieffort.
 " — " 7 — som l. saa. 1845 l. 1846.
 " 334 " 26 — Thomson l. Thomsen.
 " 317 " 3 — Wilms l. Willner.
 " 354 " 13 f. n. historica l. historico.
 " 355 " 11 f. o. Bleck l. Bleck.
 " 361 " 12 — 1741 l. død 1° 1743 i Beilby, i Byen.
 " 366 " 10 — 1851 l. 1852.
 " 381 " 13 f. n. Juli l. Juni.
 " 384 " 14 — 17de l. 15de.
 " 395 " 22 f. o. Tregder l. Tregder.
 " 408 " 16 — 2° l. 2°.
 " 412 " 11 — 2° l. 2°.
 " 440 " 4 f. n. l. f. 1° 1748, † 2° 1781.
 " 471 " 11 — Bibliothekar l. Amanuensid.
 " 504 " 8 — 185 l. 1835.
 " 506 " 7 f. o. Eprog l. Eprog.
 " 513 " 8 — Jacob Daniel, l. Daniel Jacob; f. i Rødder. 1736 i Egh-
 hausen i Mecklenburg-Schwerin.
 " — " 12 — "over 100 Aar gl." udslætted.
 " 516 " 12 — Oberst l. Oberstlieutenant.
 " 529 " 26 — 1800 l. 2° 1801.
 " 567 " 2 — 1780 l. 13de Decbr. 1779.
 " 586 " 14 — l. 30te Juli 1796.
 " — " 20 — l. 2° 1806.
 " 615 " 4 — Charakter l. Charakteren.
 " 628 " 2 — 33 l. 66-84, 113-34.
 " 641 " 6 — sammed l. diæses.

De mindre Trykfejl, som bestaae i Forværringen af enkelte Bogstaver eller Tegn, f. Gr. n for u, f for s, (,) for (.) har Man ej troet det fornødent at anføre.

Tillæg til dette og de toende foregaaende Bind ville blive indførte i et paaabegyndt Supplementhefte, som agtes affluttet ved Ud- gangen af Mæret 1853 og forventes at udkomme i de første Maaneder af 1854.

UNIVERSITY OF MICHIGAN

3 9015 03460 1339

UNIVERSITY OF MICHIGAN

3 9015 03460 1339

